ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΡΧΕΙΑ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
(1944-1949)

ΤΟΜΟΣ 7ος

ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΘΗΝΑ 1998

SET: 960-7897-10-2
ISBN: 960-7897-11-0

Αφιερώνεται
σ' αυτούς που έπεσαν για την ελευθερία
και την ακεραιότητα της Πατρίδας, καθώς
και στα αθώα θύματα του αδελφοκτόνου
σπαραγμού και της τυφλής βίας.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:	Αντιστράτηγος ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΟΧΡΗΣΤΟΣ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:	Υποστράτηγος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΔΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ 5ου ΓΡΑΦΕΙΟΥ (Συγγραφομένης Ιστορίας):	Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ:	Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΥΛΗΣ:	Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ Ταξίαρχος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ Ιστορικός ΕΦΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/ΔΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΤΥΕΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
	ΔΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ/3α
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/ΔΕΚΠ/3α	Τηλ. (Εσωτ.) 3192
ΓΕΣ/2ο-7ο ΕΓ	Φ.205/19/263248
ΓΕΣ/ΔΥΠΟΣΤΗ	Σ.1355
ΤΥΕΣ/Γ΄ ΥΔΝΣΗ	Αθήνα, 19 Αυγ. 98
	Συνημ: Τόμοι : 16

ΘΕΜΑ: Στρατιωτική Ιστορία

ΣΧΕΤ: α. ΠΔ 9-1/1984/ΓΕΣ
β. ΠΔ 9-26/1993/ΓΕΣ
γ. Φ.205.5/16/399879/Σ.327/3-8-98/ΓΕΣ/ΔΙΣ

1. Έχοντας υπόψη τα παραπάνω σχετικά,

κυρώνουμε

το έργο της ΔΙΣ/ΓΕΣ «Αρχεία Εμφυλίου Πολέμου» και εντελλόμεθα την έκδοσή του.

2. Η έκδοσή του σε χίλια (1.000) αντίτυπα θα γίνει από εκδοτικό οίκο.

3. Διανομή από το ΤΥΕΣ/Γ΄ ΥΔΝΣΗ σύμφωνα με το (β) σχετικό.

4. Την επίβλεψη για την έκδοση, ορθή εκτύπωση και διάθεση αναθέτουμε στη ΔΙΣ/ΓΕΣ.

5. Το κόστος της δαπάνης θα βαρύνει το Π/Υ του έτους 1998 της ΔΙΣ/ΓΕΣ.

Απόστολος Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος
ΥΕΘΑ

Ακριβές Αντίγραφο

Κων/νος Κούσαντας
Επίλαρχος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Εμφύλιος Πόλεμος της περιόδου 1944-1949, αποτελεί αναμφισβήτητα την πιο μελανή σελίδα της ένδοξης Ελληνικής Ιστορίας. Οι πρωταγωνιστές και οι φανατικοί υποστηρικτές αυτού του αδελφοκτόνου σπαραγμού, είναι υπαίτιοι για τις δεκάδες χιλιάδες θύματα, τα βασανιστήρια, τις ομαδικές εκτελέσεις, τις εξορίες, τον εκπατρισμό χιλιάδων Ελληνόπουλων, τον ξεριζωμό των κατοίκων από τις πατρογονικές τους εστίες, την ερήμωση και την καταστροφή της χώρας. Αυτοί έδωσαν τη χαριστική βολή στην πολύπαθη και αιματοβαμμένη Ελλάδα, αμέσως μετά τον τιτάνιο αγώνα που διεξήγαγε εναντίον της φασιστικής Ιταλίας και της ναζιστικής Γερμανίας, αλλά και μετά τον επικό αντιστασιακό αγώνα που διεξήγαγε κατά τη διάρκεια της τριπλής κατοχής.

Μέχρι τώρα πολλά έχουν γραφεί για την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου στην Ελλάδα και από τις δύο πλευρές. Αρκετοί ιστοριογράφοι παρουσιάζουν ορισμένα γεγονότα με διαφορετικό τρόπο, άλλα τα αποσιωπούν από έλλειψη στοιχείων ή σκόπιμα, δίδοντας πάντως την εντύπωση ότι ο καθένας τους στρέφει τους προβολείς της δημοσιότητας στο πεδίο εγκληματικής δραστηριότητας και τα σφάλματα του αντιπάλου, αφήνοντας τον αναγνώστη στη σκιά της ημιμάθειας με εύλογες απορίες και ερωτηματικά.

Πιστεύουμε ότι ο Ελληνικός λαός, έχει καταδικάσει τις εμφυλιοπολεμικές πρακτικές, καθώς και τις πολιτικές εμπάθειες και σκοπιμότητες που οδηγούν στον κατηφορικό δρόμο του εθνικού διχασμού και της μισαλλοδοξίας, δρόμο, που όσες φορές τον διάβηκε στο απώτερο αλλά και στο πρόσφατο παρελθόν, το τίμημα ήταν ιδιαίτερα βαρύ.

Η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, θέλοντας να συμβάλλει στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας, προβαίνει στην έκδοση των Ιστορικών Αρχείων της περιόδου 1944-1949, ώστε ο ιστορικός του μέλλοντος, έχοντας στη διάθεσή του και τα αυθεντικά έγγραφα της δράσεως του Ελληνικού Στρατού κατά την πιο πάνω περίοδο, να συγγράψει την πραγματική Ιστορία και ο αναγνώστης να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού με την έκδοση των Αρχείων του Εμφύλιου Πολέμου, επιχειρεί το πρώτο βήμα στην ιστορική κάλυψη της περιόδου 1944-49. Την επιλογή μας για την παρουσίαση αυτούσιων των εγγράφων των Αρχείων, υπαγόρευσε η προσπάθεια για αντικειμενική κρίση και απόλυτη τεκμηρίωση, απαλλαγμένη από κάθε σχόλιο, ώστε ο μελετητής να εξάγει τα δικά του συμπεράσματα. Φυσικά, δεν έλειψαν οι δυσχέρειες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Τα αρχεία της ΔΙΣ δεν καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό τη δράση των προσκείμενων στο ΕΑΜ Αντάρτικων Δυνάμεων κατά την περίοδο του Εμφύλιου Πολέμου. Η ΔΙΣ απευθύνθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, δυστυχώς όμως τα στοιχεία που μας παραχώρησε ήταν ιδιαίτερα περιορισμένα κι αναφέρονται μόνο σε ζητήματα οργανωτικά.

Πιστεύουμε ότι η Ιστορία δεν πρέπει να γράφεται «εν θερμώ», η παρέλευση όμως πολλών δεκαετιών από τα γεγονότα, αυξάνει τον κίνδυνο της σύγχυσης ή ακόμη και της λήθης. Με δεδομένο ότι και η χρονική δέσμευση για τη δημοσιοποίηση των Αρχείων έχει περάσει, ευελπιστούμε ότι η προσπάθειά μας θα αποτελέσει κίνητρο και θα βρεί μιμητές σε όσους διαθέτουν αρχεία της περιόδου, είτε ιδιώτες, είτε πολιτικά κόμματα και πολιτιστικούς φορείς, ώστε να ριχτεί άπλετο φως στην ιστορική μνήμη του Εμφύλιου Πολέμου. Πρόθεση της ΔΙΣ είναι να συνεχίσει την έρευνα για την συγκέντρωση κι άλλων εγγράφων, προκειμένου να εκδώσει συμπληρωματικούς τόμους. Επιθυμούμε την απόλυτη διαφάνεια για τα αρχεία μας κι είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε κάθε καλοπροαίρετη κριτική.

Τελειώνοντας, θεωρώ υποχρέωση να ευχαριστήσω την Επιτροπή που εργάστηκε στην έρευνα των αρχείων και τη συγγραφή της Ιστορικής Επισκόπησης, καθώς επίσης και όσους συνέβαλαν στην παραγματοποίηση της έκδοσης αυτής.

ΑΘΗΝΑ — *Αντιστράτηγος ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΟΧΡΗΣΤΟΣ*
Μάιος 1998 — *Διευθυντής ΔΙΣ/ΓΕΣ*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα έκδοση Αρχείων δημοσιεύονται αυθεντικά έγγραφα της περιόδου του Εμφύλιου Πολέμου στην Ελλάδα 1944-1949, όπως αυτά διασώθηκαν και τηρούνται στα Αρχεία της ΔΙΣ. Ορισμένα απ' αυτά αναφέρονται στα γεγονότα του 1944, ενώ τα περισσότερα περιγράφουν την δράση του Εθνικού Στρατού κατά την περίοδο 1946-1949. Υπάρχουν όμως και έγγραφα των ΚΚΕ, ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΟΠΛΑ και Δημοκρατικού Στρατού που περιήλθαν στην Υπηρεσία, είτε από καταλήψεις αρχείων του Δημοκρατικού Στρατού κατά την περίοδο των επιχειρήσεων 1946-1949, είτε από ευγενική προσφορά του ΚΚΕ και άλλων φυσικών και νομικών προσώπων.

Για τη διευκόλυνση του αναγνώστη, πριν από τα έγγραφα παρατίθεται σύντομη Ιστορική Επισκόπηση και πίνακας περιεχομένων εγγράφων, που περιλαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία κάθε εγγράφου (ημερομηνία, τόπο έκδοσης, εκδότη, παραλήπτη, περίληψη και παραπομπή στα αντίστοιχα αρχεία της ΔΙΣ, καθώς και τη σελίδα του τόμου για την εύκολη ανεύρεσή του).

Η παράθεση των εγγράφων γίνεται κατά χρονολογική σειρά, ώστε ο αναγνώστης διατρέχοντας τα κείμενα να σχηματίσει εικόνα της χρονολογικής εξέλιξης των γεγονότων σε όλη την επικράτεια.

Εξαίρεση του κανόνα της χρονολογικής παράθεσης των εγγράφων έχουμε στην περίπτωση ορισμένων Σχεδίων Επιχειρήσεων π.χ. ''ΚΟΡΩΝΙΣ'', όπου τα έγγραφα της υπόψη επιχείρησης ομαδοποιούνται και παρατίθενται με τέτοια σειρά, ώστε ο αναγνώστης να μορφώσει συνολική εικόνα για την επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, προηγούνται τα έγγραφα που αναφέρονται σε πληροφοριακά και οργανωτικά στοιχεία των αντιπάλων, ακολουθούν κατά κλιμάκιο οι Οδηγίες, Διαταγές και Σχέδια Επιχειρήσεων και τέλος οι Εκθέσεις Επιχειρήσεων.

Καταβλήθηκε προσπάθεια, ώστε τα έγγραφα που αφορούν την κάθε επιχείρηση να βρίσκονται στον ίδιο τόμο.

Με βάση τα παραπάνω, η ύλη των γεγονότων του έτους 1944 περιλαμβάνεται στον 1° τόμο, του 1945 στους 1°-2°, του 1946 στους 2° -3°, του 1947 στους 3°-4°-5°-6°, του 1948 στους7^o-8°-9°-10°-11^oκαι του 1949 στους τόμους 12°-13°-14°-15° και 16°.

Τα έγγραφα δημοσιεύονται αυτούσια, χωρίς περικοπές και χωρίς να διορθωθούν τυχόν ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη που έχουν ώστε να μην αλλοιωθεί η πιστότητα τους. Για λόγους καθαρά τεχνικούς, τα έγγραφα έχουν μεταγραφεί στο μονοτονικό, αντί του πολυτονικού στο οποίο είναι γραμμένα.

Η Ιστορική Επισκόπηση που προτάσσεται των εγγράφων, στηρίζεται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία και στο Αρχείο της ΔΙΣ και σκοπό έχει να εισαγάγει επαγωγικά τον αναγνώστη στην ιστορούμενη περίοδο και να συμβάλλει καλύτερα στη μελέτη των Αρχείων.

ΑΘΗΝΑ *Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ*
Μάιος 1998

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ο Διχασμός

1. Γενικά: Η ιστορία της Νεότερης Ελλάδας έχει να παρουσιάσει πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα, τα οποία αποδεικνύουν ότι όταν οι Έλληνες ήταν ενωμένοι μεγαλούργησαν. Αντίθετα, σε περιόδους έντονων πολιτικών ανωμαλιών και στρατιωτικών κινημάτων, οι συνέπειες ήταν οδυνηρές, όχι μόνο για την πρόοδο και την ευημερία του ελληνικού λαού, αλλά κυρίως για την υπόστασή του και την ακεραιότητα της πατρίδας.

Τα διχαστικά φαινόμενα μεταξύ των Ελλήνων, υποθάλπονταν από εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες. Οι εσωτερικοί παράγοντες είχαν σχέση περισσότερο με το πολιτειακό θέμα, παρά με προσωπικές φιλοδοξίες για την κατάκτηση και νομή της εξουσίας. Οι εξωτερικοί παράγοντες που επικεντρώνονταν στις Μεγάλες Δυνάμεις, ασκούσαν ασφυκτική επίδραση στην Ελλάδα, λόγω της γεωστρατηγικής της θέσης στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και πέντε θαλασσών. Αποτέλεσμα των παραπάνω, ήταν να δοκιμάζεται κάθε φορά ο αναμφισβήτητος πατριωτισμός των Ελλήνων, περισσότερο από την αδυναμία των ηγετών τους να προβλέψουν την έκβαση μιας διεθνούς κρίσης, παρά από την ικανότητα τους να επιλέξουν το δρόμο εκείνο που το πραγματικό συμφέρον της Πατρίδας κάθε φορά επιτάσσει.

2. Διχαστικά Φαινόμενα–Στρατιωτικά Κινήματα–Ξένες Επεμβάσεις: Μετά τη νικηφόρα έκβαση των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913, οπότε απελευθερώθηκαν η Ήπειρος, η Μακεδονία και η Δυτική Θράκη, η Ελλάδα ήταν ήδη σύμμαχος της Σερβίας από την 1η Ιουνίου 1913, όταν από κοινού αντιμετώπισαν νικηφόρα την απροκάλυπτη βουλγαρική επίθεση. Όταν ένα χρόνο αργότερα (1914) ξέσπασε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η Σερβία ζήτησε τη βοήθεια της Ελλάδας προκειμένου να αντιμετωπίσει τις Αυστροουγγρικές και Γερμανικές δυνάμεις, η Ελληνική Κυβέρνηση απάντησε αρνητικά. Οι Σύμμαχοι, ενώ αρχικά συμφώνησαν με την ουδετερότητα της Ελλάδας, όταν στα τέλη του 1914 η κατάσταση της Σερβίας έγινε κρίσιμη, άρχισαν να πιέζουν την Ελλάδα για έξοδο στον πόλεμο, είτε προς βοήθεια της Σερβίας, είτε αργότερα στην εκστρατεία των Συμμάχων στα Δαρδανέλια, η οποία το επόμενο έτος (1915) κατέληξε σε αποτυχία για τους Αγγλογάλλους. Έτσι, άρχισε η διαφωνία μεταξύ του Βασιλιά Κωνσταντίνου που υποστήριζε την ουδετερότητα της Ελλάδας και του Πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου που τασσόταν υπέρ της εξόδου της χώρας στον πόλεμο στο πλευρό των Συμμάχων.

Αυτή η διαφωνία μεταξύ Κωνσταντίνου και Βενιζέλου υπήρξε η αρχή στον όλο και περισσότερο διογκούμενο μεταξύ των Ελλήνων διχασμό, που διήρκεσε τρεις δεκαετίες, με τη διάκριση σε βασιλικούς και βενιζελικούς, τον κομματισμό και την έξαψη των πολιτικών παθών, με προεκτάσεις μέσα στο στράτευμα, καθώς και με τις αλλεπάλληλες πολιτικές και πολιτειακές μεταβολές.

3. Στις 20 Αυγούστου 1916, ξέσπασε στρατιωτικό κίνημα. Ο Βενιζέλος ανέλαβε την ‘‘αρχηγία’’ της Εθνικής Άμυνας και σχημάτισε Προσωρινή Κυβέρνηση με έδρα τη Θεσσαλονίκη και στη συνέχεια αφού έτυχε την ‘‘*de facto*’’ αναγνώριση από την Entente και την πλήρη υποστήριξη της, η Κυβέρνηση Θεσσαλονίκης κήρυξε τον πόλεμο κατά της Βουλγαρίας και την επόμενη ημέρα κατά της Γερμανίας, συμμετέχοντας με τρεις Μεραρχίες. Η κατάσταση στη Νότια Ελλάδα επιδεινωνόταν συνεχώς λόγω της επεμβάσεως των συμμαχικών στρατευμάτων και των συνεχών παρεμβάσεων των Κυβερνήσεων τους, που είχαν ως αποτέλεσμα την εκθρόνιση του Κωνσταντίνου και τελικά την ορκομωσία της Κυβέρνησης Βενιζέλου, στις 27 Ιουνίου 1917. Στη συνέχεια, η Ελλάδα συμμετείχε στον πόλεμο με δέκα Μεραρχίες και από το Μάιο μέχρι το Σεπτέμβριο 1918, ο Ελληνικός Στρατός έλαβε μέρος στη διάσπαση του Μακεδονικού Μετώπου, καθώς και στις υπόλοιπες

επιχειρήσεις μέχρι τη νικηφόρα για τις συμμαχικές δυνάμεις έκβαση του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

4. Κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας, η Ελλάδα, επειδή την ευνοϊκή γι' αυτήν Συνθήκη των Σεβρών αρνήθηκε να υπογράψει ο Κεμάλ, έμεινε μόνη να επωμισθεί τον πόλεμο κατά της Τουρκίας. Στο μεταξύ, ο Βενιζέλος έχασε τις εκλογές της 1ης Νοεμβρίου 1920, τις οποίες κέρδισε το Λαϊκό Κόμμα, το οποίο ύστερα από δημοψήφισμα επανέφερε τον Κωνσταντίνο. Τώρα, η Γαλλική και η Ιταλική Κυβέρνηση εκδηλώνονταν σχεδόν εχθρικά και αδιάλλακτα κατά της Ελλάδας, η δε Αγγλική Κυβέρνηση τηρούσε επαμφοτερίζουσα στάση τόσο προς την Ελλάδα, όσο και προς την Κυβέρνηση του Κεμάλ.

Η Μικρασιατική Καταστροφή που επακολούθησε είχε τραγικά αποτελέσματα κυρίως για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης.

Βασικό αίτιο της Μικρασιατικής Καταστροφής ήταν η δυσμενής στάση των Συμμάχων απέναντι στην ελληνική υπόθεση, λόγω των αντιτιθέμενων διεκδικήσεων και επιδιώξεων στη Μικρά Ασία και τη Μέση Ανατολή γενικότερα. Η Ελλάδα είχε περιπλακεί μεταξύ των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων των Μεγάλων Δυνάμεων και καθώς κατατρεχόταν από τον εθνοκτόνο διχασμό που είχε διαιρέσει τους Έλληνες σε δύο αλληλομισούμενες παρατάξεις, ήταν επόμενο να καμφθεί, παρά τους ηρωϊσμούς των μαχητών και τις θυσίες.

5. Οι συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής διαμόρφωσαν το κλίμα για το μεγάλο διχασμό των Ελλήνων. Οι ιθύνοντες, αντί να ομονοήσουν και να κλείσουν τις πληγές της Μικρασιατικής Καταστροφής με τις εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες που έφθασαν στην Ελλάδα, επιδόθηκαν σ' έναν άνευ προηγουμένου μεταξύ τους αγώνα για την κατάληψη της εξουσίας μέχρι τη έκρηξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Μια σειρά στρατιωτικών κινημάτων που συνδυάζονταν με την κατάργηση ή επαναφορά του βασιλικού θεσμού αλληλοδιαδέχονταν το ένα το άλλο. Πρώτη, η Επανάσταση του Νικολάου Πλαστήρα το Σεπτέμβριο του 1922, θέλησε να αποδώσει ευθύνες για τη Μικρασιατική Καταστροφή, με την επονομαζόμενη ''Δίκη των Έξι''. Ακολούθησαν τα Στρατιωτικά κινήματα των Παναγιώτη Γαργαλίδου και Γεωργίου Λεοναρδοπούλου το 1923, του Θεόδωρου Πάγκαλου το 1925, του Γεωργίου Κονδύλη το 1926, του Νικολάου Πλαστήρα το 1935 και τέλος η δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά το 1936.

Παράλληλα, ο ελληνικός λαός κλήθηκε να εργασθεί σκληρά για την ανασυγκρότηση της χώρας και την πολεμική προετοιμασία της, καθώς είχαν διαφανεί οι μελλοντικές προθέσεις των δικτατόρων, του Χίτλερ της Γερμανίας και του Μουσολίνι της Ιταλίας για την παγκόσμια επικράτησή τους.

Ο Πρώτος Γύρος

6. Η Ελλάδα, από την εποχή του μεσοπολέμου αποτέλεσε στόχο μόνιμης επιβολής του Κομμουνισμού. Δυναμική εκδήλωση αυτής της επιδίωξης κατόρθωσε να προβάλλει μόνο κατά τη διάρκεια της κατοχής. Από τότε και σε διάστημα έξι ετών από το 1943 μέχρι το 1949, ο Διεθνής Κομμουνισμός, χρησιμοποιώντας ως δύναμη κρούσης στην Ελλάδα το ΚΚΕ, επιχείρησε τρεις φορές να καταλάβει την εξουσία, διχάζοντας έτσι τον καθολικό αγώνα του ελληνικού λαού ενάντια στον κατακτητή στα χρόνια της Αντίστασης.

Το φθινόπωρο του 1943, άρχισε να διαφαίνεται το τέλος του φασισμού και του ναζισμού εξ αιτίας των επιτυχιών που σημείωναν οι Συμμαχικές δυνάμεις στο Ρωσικό και Αφρικανικό μέτωπο.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις, Σοβιετική Ένωση και Αγγλία – Αμερική, παράλληλα με την επιδίωξη της συντριβής των δυνάμεων του Άξονα, σχεδίαζαν και την αύξηση των ζωνών

επιρροής τους για την μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου περίοδο. Μέσα σ' αυτό το κλίμα, οι διάφορες αντάρτικες οργανώσεις και ένοπλες ομάδες στην Ελλάδα, βρέθηκαν διαιρεμένες σε δύο αντίπαλες παρατάξεις, που η κάθε μία παράλληλα με τον αντιστασιακό αγώνα προς τον κατακτητή, επιδίωκε την εξόντωση της άλλης, προκειμένου να καταλάβει την εξουσία αμέσως μετά την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων από τη χώρα. Το ίδιο διχαστικό κλίμα μεταφέρθηκε και στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις που βρίσκονταν στην Αίγυπτο, με αποτέλεσμα την αλλαγή τριών Ελληνικών Κυβερνήσεων του εξωτερικού μέσα στο μήνα Απρίλιο του 1944.

Τα γεγονότα από τον Οκτώβριο του 1943 μέχρι το Μάιο του 1944 με πρωταγωνιστές τις αντίπαλες ένοπλες αντάρτικες ομάδες, δεν εξιστορούνται στην παρούσα φάση, διότι αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης με την ευκαιρία της έκδοσης των Αρχείων της Εθνικής Αντίστασης.

7. Το Συνέδριο του Λιβάνου: Στις 17 Μαΐου 1944, υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου, έλαβε χώρα το ομώνυμο συνέδριο στο οποίο συμμετείχαν 24 αντιπρόσωποι από τον πολιτικό κόσμο, καθώς και από τις κυριότερες αντίπαλες αντάρτικες οργανώσεις στην Ελλάδα, ΕΑΜ/ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ-ΕΚΚΑ. Στο συνέδριο αυτό αποφασίστηκαν, να καταδικαστεί το κίνημα στις Ένοπλες Δυνάμεις Μέσης Ανατολής, να υποταχθεί ο ΕΛΑΣ στην Κυβέρνηση και να συμμετάσχουν οι Κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με ποσοστό 25% των κυβερνητικών εδρών. Μία εβδομάδα αργότερα, οι κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ υπαναχώρησαν προβάλλοντας νέους όρους και ένα μήνα αργότερα ζητούσαν την αντικατάσταση του Πρωθυπουργού.

8. Το Σύμφωνο Καζέρτας: Ύστερα από συνεννόηση με τους Συμμάχους ενόψει της απελευθέρωσης της Ελλάδας, η έδρα της Ελληνικής Κυβέρνησης από τις 7 Σεπτεμβρίου 1944 μετεφέρθηκε από το Κάιρο στη μικρή πόλη Κάβα ντέι Τιρέννι, κοντά στη Νεάπολη Ιταλίας. Εκεί κλήθηκαν οι αρχηγοί των αντάρτικων δυνάμεων Ζέρβας του ΕΔΕΣ και Σαράφης του ΕΛΑΣ σε σύσκεψη, η οποία έγινε στο Στρατηγείο του Ανώτατου Διοικητή των Συμμαχικών Δυνάμεων Μεσογείου, Στρατηγού Μ. Ουΐλσων, στην Καζέρτα της Ιταλίας, με την παρουσία και του Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου. Με βάση τα κυρωθέντα πρακτικά της σύσκεψης αποφασίστηκε, όλες οι αντάρτικες δυνάμεις που δρούσαν στην Ελλάδα να τεθούν υπό τις διαταγές της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, η οποία θα τις υποδιέθετε στο Στρατηγό Σκόμπυ που είχε ορισθεί Αρχηγός των Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα. Οι αρχηγοί ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ υποσχέθηκαν να απαγορεύσουν κάθε απόπειρα στις Μονάδες να καταλάβουν την αρχή. Τα Τάγματα Ασφαλείας που είχαν συγκροτηθεί κατά την τελευταία Κατοχική Κυβέρνηση Ι. Ράλλη, θα χαρακτηρίζονταν ως εχθρικές Μονάδες, και θα παραδίδονταν, σύμφωνα με τις διαταγές του Στρατηγού Σκόμπυ. Επίσης, καθορίζονταν οι τομείς δράσεως των αντάρτικων δυνάμεων και ο τρόπος συνεργασίας τους κατά τις επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών. Ειδικότερα για την Αττική, θα διοικούσε όλα τα στρατεύματα ο Στρατηγός Σπηλιωτόπουλος, που είχε διορισθεί από την Κυβέρνηση Διοικητής της Στρατιωτικής Διοίκησης Αθηνών.

9. Η Απελευθέρωση: Στις 28 Σεπτεμβρίου 1944, ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητας, απηύθυνε διάγγελμα από το ραδιόφωνο προς τον ελληνικό λαό, με το οποίο του γνωστοποιούσε τη συμφωνία μεταξύ Κυβερνήσεως και αντάρτικων δυνάμεων και τον καλούσε σε ενότητα για τον κοινό αγώνα κατά την τελευταία φάση εναντίον των κατακτητών. Εξάλλου, στις 8 Οκτωβρίου 1944, ζήτησε την άμεση επέμβαση των Συμμάχων εναντίον των Βουλγάρων, οι οποίοι δεν δέχονταν να εγκαταλείψουν τα ελληνικά εδάφη της Μακεδονίας και Θράκης.

Ήδη από τις αρχές Οκτωβρίου 1944, άρχισε η αποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων προς Βορρά. Τη νύκτα 11/12 Οκτωβρίου άρχισε η αποχώρησή τους από την Αθήνα και ταυτόχρονα η είσοδος των πρώτων βρετανικών στρατευμάτων. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, οι γερμανικές δυνάμεις είχαν εγκαταλείψει το ελληνικό έδαφος. Κατά την τμηματική τους αποχώρηση, κατέστρεψαν γέφυρες, σιδηροδρομικές σήραγγες και ανατίναξαν λιμενικές εγκαταστάσεις χωρίς να εμποδιστούν από τα αντάρτικα σώματα καθώς αυτά ήταν στραμμένα στους πολιτικούς σκοπούς τους οποίους επιδίωκαν.

10. Στις 18 Οκτωβρίου 1944, ο πρόεδρος της Κυβερνήσεως ύψωσε την ελληνική σημαία στην Ακρόπολη και στη συνέχεια μίλησε στο λαό, μέσα σε συγκινητική ατμόσφαιρα από ανάμικτα συναισθήματα. Ο ελληνικός λαός πανηγύριζε την πολυπόθητη ελευθερία, ενώ θυμόταν με λύπη τα όσα είχε υποστεί κατά τη διάρκεια της κατοχής, αλλά και με έκδηλη αγωνία για τα όσα επρόκειτο να επακολουθήσουν.

Ο Δ εύτερος Γύρος

11. Γενική Κατάσταση: Η Κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου βρέθηκε υποχρεωμένη να ασχοληθεί με το θέμα του αφοπλισμού του ΕΛΑΣ και τη διάλυση της πολιτοφυλακής, ένα είδος μυστικής αστυνομίας, αφού διαφορετικά δεν ήταν δυνατό να αποκτήσει πραγματική εξουσία. Έπειτα από μακρές συνεννοήσεις, η Κυβέρνηση στις 5 Νοεμβρίου, ανακοίνωσε ότι από την 1η Δεκεμβρίου θα διαλυόταν η ‘‘Εθνική Πολιτοφυλακή’’ και θα την αντικαθιστούσε η ‘‘Εθνοφυλακή’’, την οποία θα επάνδρωναν αξιωματικοί του Στρατού και κληρωτοί της κλάσης 1936. Από τις 10 Δεκεμβρίου 1944 θα ξεκινούσε η αποστράτευση των αντάρτικων ομάδων ΕΑΜ και ΕΔΕΣ. Ταυτόχρονα, τα Τάγματα Ασφαλείας είχαν πάρει εντολή να καταθέσουν τα όπλα, και στη συνέχεια θα τίθονταν σε περιορισμό σε στρατόπεδο στο Γουδί, όπως και έγινε. Τις αποφάσεις αυτές είχαν αποδεχθεί και οι έξι υπουργοί του ΕΑΜ που μετείχαν στην Κυβέρνηση. Μετά από πέντε ημέρες όμως, υπαναχώρησαν και αξίωσαν την αποστράτευση της 3ης Ορεινής Ταξιαρχίας καθώς και του Ιερού Λόχου, διαφορετικά δεν θα επέτρεπαν την αποστράτευση του ΕΛΑΣ. Μετά από έντονες διενέξεις και διαπραγματεύσεις, αποφασίστηκε η συγκρότηση του Εθνικού Στρατού, στον οποίο θα συμμετείχαν η 3η Ορεινή Ταξιαρχία, ο Ιερός Λόχος, ένα τμήμα του ΕΔΕΣ και μία Ταξιαρχία του ΕΛΑΣ, ισοδύναμη σε προσωπικό και οπλισμό με το άθροισμα των άλλων. Οι έξι υπουργοί του ΕΑΜ, στις 28 Νοεμβρίου 1944 παραιτήθηκαν από την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, ενώ το ΕΑΜ ζήτησε άδεια για συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου 1944.

12. Η Μάχη των Αθηνών: Στις 30 Νοεμβρίου 1944 ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ Σιάντος, διέταξε το Γενικό Αρχηγείο του ΕΛΑΣ (Σαράφης) να θέσει σε επιφυλακή τον ΕΛΑΣ και να κινήσει προς την πρωτεύουσα το 42ο Σύνταγμα Γραβιάς-Άμφισσας και το 52ο Σύνταγμα Λαμίας-Δομοκού. Παράλληλα, διέταξε τη ΙΙ Μεραρχία Αττικής να προωθήσει εσπευσμένα προς την Αθήνα, το 2ο Σύνταγμα Θηβών, το 7ο Σύνταγμα Χαλκίδας και το 34ο Ελευσίνας. Την επομένη, 1η Δεκεμβρίου, το Α΄ Σώμα Στρατού Αθηνών, αφού έθεσε τις δυνάμεις του σε επιφυλακή και κοινοποίησε το σχέδιο ενέργειας, μετέφερε το Στρατηγείο του από το κέντρο της Αθήνας (Σίνα και Βησσαρίωνος) στη Νέα Φιλαδέλφεια.

Την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου 1944, άρχισαν να συρρέουν οπαδοί του ΕΑΜ απ’ όλες τις συνοικίες προς το Σύνταγμα για την προγραμματισμένη συγκέντρωση διαμαρτυρίας. Στην πλατεία Συντάγματος, σύμφωνα με μια εκδοχή, όταν κλήθηκαν από την Αστυνομία να διαλυθούν, επιτέθηκαν κατά του Μεγάρου της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών, αφόπλισαν αστυφύλακες, φόνευσαν έναν αρχιφύλακα και ανάγκασαν την Αστυνομία να αμυνθεί με τα όπλα. Κατά την άλλη εκδοχή, οι αστυνομικοί άνοιξαν πρώτοι πυρ κατά των

διαδηλωτών. Γεγονός είναι ότι επακολούθησε αληθινή μάχη με 25 νεκρούς και δεκάδες τραυματίες. Από τη στιγμή εκείνη άρχισε ο δεύτερος γύρος του Εμφύλιου Πολέμου.

13. Οργάνωση – Δύναμη – Διάταξη και Σχέδιο Ενεργείας του ΕΛΑΣ: Τη στρατιωτική και πολιτική διεύθυνση της μάχης ανέλαβε μόλις ανασυστάθηκε στις 2 Δεκεμβρίου, η Κεντρική Επιτροπή του ΕΛΑΣ, υπό την οποία είχε υπαχθεί το Γενικό Στρατηγείο. Ανέθεσε τη διεξαγωγή της μάχης στο Α΄ Σώμα Στρατού (Αθηνών), το οποίο ενίσχυσε κατά τη διάρκεια του αγώνα και με Μονάδες της ΙΙ Μεραρχίας (Αττικής), της ΧΙΙΙ Μεραρχίας (Στερεάς Ελλάδας) καθώς και της ΙΙΙ Μεραρχίας (Πελοποννήσου). Η δύναμη του Α΄ Σώματος Στρατού ανερχόταν σε 20.000 άνδρες, πλην όμως με την έναρξη της μάχης (3 Δεκεμβρίου 1944) η παρατακτή δύναμη (ένοπλοι) ήταν μόνο 9.000 άνδρες, με την παρακάτω οργάνωση και διάταξη:

- Το Στρατηγείο Α΄ Σώματος Στρατού (250) στη Νέα Φιλαδέλφεια.
- Η Ι Ταξιαρχία (2.950) με το 1ο Σύνταγμα στις περιοχές Νέα Σμύρνη, Καλλιθέα, Κατσιπόδι και το 2ο Σύνταγμα στις περιοχές Καισαριανή, Βύρωνα, Παγκράτι και Γούβα.
- Η ΙΙ Ταξιαρχία (2.950) με το 3ο Σύνταγμα στην περιοχή Κυψέλη, Πατήσια, Γκύζη, Αμπελόκηποι και το 4ο Σύνταγμα στην περιοχή Περιστέρι, Κολωνός, Πετράλωνα και Ν. Σφαγεία.
- Το 5ο Ανεξάρτητο Σύνταγμα (1.000) στην περιοχή Βορείων Προαστίων Αθηνών.
- Το 6ο Ανεξάρτητο Σύνταγμα (1.600) στην περιοχή Πειραιά-Κοκκινιά.

Από τις πρώτες ημέρες του αγώνα ενίσχυσαν το Α΄ Σώμα Στρατού:

- Η ΙΙ Μεραρχία με ελαττωμένη δύναμη 2.500.
- Η VII Ταξιαρχία (3 Συντάγματα) με δύναμη 2.500.
- Άλλα δύο Συντάγματα με δύναμη 2.000.

Εκτός από αυτούς, υπήρχε στην πρωτεύουσα το ‘‘εφεδρικό ΕΛΑΣ’’ με 8.000 εξοπλισμένους, η Εθνική Πολιτοφυλακή, εκτελεστικό όργανο της οποίας ήταν η ΟΠΛΑ (Οργάνωση Προστασίας Λαϊκού Αγώνα), πέρα από τις χιλιάδες οργανωμένων μελών του ΕΑΜ.

Γενικό Σύνολο Κομμουνιστών του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ 23.000.

14. Το σχέδιο ενέργειας του Α΄ Σώματος Στρατού του ΕΛΑΣ που κοινοποιήθηκε με την υπ’ αριθ. ‘‘25’’ Απόρρητη Διαταγή της 1ης Δεκεμβρίου 1944 προέβλεπε τη διεξαγωγή της επιθέσεως σε δύο φάσεις ως εξής:

- Στην πρώτη φάση, την εξουδετέρωση των συνοικιακών αστυνομικών τμημάτων και μερικών φρουρών χωροφυλακής, ώστε να καταστεί δυνατή η παραπέρα κίνηση προς το κέντρο της Αθήνας, αλλά και για εξασφάλιση του αναγκαίου οπλισμού για την αύξηση της ένοπλης δύναμης του ΕΛΑΣ.
- Στη δεύτερη φάση, την επίθεση για εξουδετέρωση των ισχυρότερων κέντρων αντιστάσεως της Αστυνομίας Πόλεων και της Χωροφυλακής. Τέτοια κέντρα ήταν η Γενική Ασφάλεια, η Ειδική Ασφάλεια, το Μηχανοκίνητο Τμήμα, το Σύνταγμα Χωροφυλακής Μακρυγιάννη και το Συγκρότημα των Σχολών Χωροφυλακής.

Με το σχέδιο αυτό, το Α΄ Σώμα Στρατού απέβλεπε στην κεραυνοβόλα εξουδετέρωση των Αστυνομικών Τμημάτων και των άλλων κέντρων αντιστάσεως, ώστε οι Βρετανοί να βρεθούν ‘‘προ τετελεσμένου γεγονότος’’ και να μην εμπλακούν στον αγώνα. Για τη μόνη σοβαρή ελληνική δύναμη που βρισκόταν σε στρατόπεδο στο Γουδί, την ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία, θα μεριμνούσε η ΙΙ Μεραρχία του ΕΛΑΣ με τα 2ο, 7ο και 34ο Σύνταγμα Πεζικού. Άλλωστε,

το προσωπικό της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας τελούσε σε άδεια αορίστου χρόνου με απόφαση της Κυβέρνησης.

15. Οργάνωση-Δύναμη-Διάταξη Αμυνόμενων Δυνάμεων: Μετά την απελευθέρωση της χώρας, η Κυβέρνηση αποφάσισε όλες οι δυνάμεις Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων, να υπαχθούν στη Στρατιωτική Διοίκηση Αττικής, υπό το Σπηλιωτόπουλο, με αποστολή την τήρηση της τάξεως στην περιοχή Αττικής, οπότε η συνολική παρατακτή δύναμη είχε ως εξής:

Εθνικός Στρατός: Ένα Σύνταγμα μειωμένης συνθέσεως της Οργανώσεως ‘‘Χ’’ υπό το Γ. Γρίβα στο Θησείο, ένα Σύνταγμα ΕΔΕΣ υπό τον Καμπάνη και η ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία (τρία Τάγματα, 2.000) στο Γουδί υπό Συμμαχική Διοίκηση.

Χωροφυλακή: Η παρατακτή δύναμη σε Αθήνα και Πειραιά ανερχόταν σε 3.000 αξιωματικούς και οπλίτες, ελαφρά εξοπλισμένους και με ελάχιστα πυρομαχικά από τη φύση της αποστολής τους.

Αστυνομία Πόλεων: Η συνολική δύναμη της Αστυνομίας ανερχόταν σε 2.500 άνδρες ελαφρά και ανεπαρκώς εξοπλισμένους, από τη φύση της αποστολής τους. Τόσο η Χωροφυλακή, όσο και η Αστυνομία ήταν κατανεμημένες στα Αρχηγεία, τις διάφορες Υπηρεσίες, τις Σχολές και τα Αστυνομικά Τμήματα.

Η 23η Βρετανική Ταξιαρχία και Τμήμα Αλεξιπτωτιστών συνολικής δύναμης 2.500 ανδρών. Κατά την έναρξη της μάχης η δύναμη του ΕΛΑΣ ήταν τριπλάσια έναντι των αμυνομένων. Κατά την εξέλιξη της μάχης και ειδικότερα μετά τις 15 Δεκεμβρίου 1944 που απειλήθηκε η κατάληψη της Αθήνας από τον ΕΛΑΣ, τις εθνικές δυνάμεις ενίσχυσαν δύο Βρετανικές Μεραρχίες (η μία Ινδική), μία Ταξιαρχία, ένα Τεθωρακισμένο Σύνταγμα και το Σύνταγμα Πυροβολικού της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας.

16. Διεξαγωγή της Μάχης: Τη νύκτα της 3/4 Δεκεμβρίου, το 2ο Σύνταγμα Θηβών (ΕΛΑΣ) δυνάμεως περίπου 1.000 ανδρών, παγιδεύτηκε και εξαναγκάστηκε σε παράδοση και αιχμαλωσία από βρετανική δύναμη στο Ψυχικό. Το Σύνταγμα αυτό κατευθυνόταν από Θήβα προς Αθήνα, προκειμένου με τα άλλα δύο Συντάγματα της ΙΙ Μεραρχίας του ΕΛΑΣ να κινηθεί για εξουδετέρωση της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας, η οποία ήταν σε επιφυλακή στο στρατόπεδο Γουδί. Το γεγονός αυτό ανάγκασε τον ΕΛΑΣ να αναστείλει την επέμβαση κατά των περιφερειακών Αστυνομικών Τμημάτων που είχε σχεδιασθεί για την ίδια νύκτα. Τις απογευματινές ώρες της 4ης Δεκεμβρίου, 4 Συντάγματα του ΕΛΑΣ περικύκλωσαν αιφνιδιαστικά τα περιφερειακά Αστυνομικά Τμήματα και μερικές φρουρές Χωροφυλακής και αξίωσαν την παράδοση του οπλισμού τους. Από τη στιγμή εκείνη άρχισε η ‘‘Μάχη των Αθηνών’’. Οι άνδρες της Αστυνομίας Πόλεων και της Χωροφυλακής αντέταξαν σθεναρή αντίσταση απέναντι στις καλύτερα εξοπλισμένες και μεγαλύτερες αριθμητικά δυνάμεις του ΕΛΑΣ που πολιορκούσαν τα Αστυνομικά Τμήματα. Μέχρι τις πρωινές ώρες της 5ης Δεκεμβρίου, οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ είχαν εξουδετερώσει όλα τα περιφερειακά Αστυνομικά Τμήματα και 17 από τα 23 Αστυνομικά Τμήματα της Αθήνας.

17. Από τις μεσημβρινές ώρες της 5ης Δεκεμβρίου, τα 1ο και 2ο Τάγματα της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας κινήθηκαν από το Γουδί στο κέντρο των Αθηνών και εγκαταστάθηκαν στα Παλιά Ανάκτορα, το Μέγαρο του Μετοχικού Ταμείου Στρατού και το κτίριο του πρώην Αρχηγείου του ΕΛΑΣ στη διασταύρωση των οδών Βησσαρίωνος και Σίνα. Το ίδιο απόγευμα, η Κυβέρνηση κήρυξε το στρατιωτικό νόμο σε Αθήνα και Πειραιά και εξουσιοδότησε την ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία και τα βρετανικά στρατεύματα να επιβάλλουν την τάξη κάνοντας χρήση των όπλων. Τα μεσάνυχτα, τα δύο Τάγματα της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας επέστρεψαν στο στρατόπεδο για ανάληψη ενεργού αποστολής, αφού προηγουμένως αντικαταστάθηκαν από

ισάριθμα βρετανικά Τάγματα Αλεξιπτωτιστών, τα οποία ανέλαβαν τη φύλαξη των κτιριακών εγκαταστάσεων στο κέντρο της Αθήνας.

18. Τα διαθέσιμα στρατεύματα που θα χρησιμοποιούνταν εναντίον των μονάδων του ΕΛΑΣ το βράδυ της 5ης Δεκεμβρίου 1944, προτού επέμβουν στον αγώνα ήταν: Η ΙΙΙ Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία (3 Τάγματα), η 23η Τεθωρακισμένη Βρετανική Ταξιαρχία με 43 άρματα και 23 τεθωρακισμένα οχήματα, η 139η Ταξιαρχία Πεζικού, μία Ταξιαρχία Αλεξιπτωτιστών και δύο Μοίρες Πυροβολικού με 16 πυροβόλα. Σύνολο δυνάμεων 7.000, από τις οποίες 2.500 ελληνικές και 4.500 βρετανικές.

Εκτός από τις παραπάνω μάχιμες μονάδες υπήρχαν από ελληνικής πλευράς 250 Ευέλπιδες με πυρήνες των 101, 141 και 142 Ταγμάτων Εθνοφυλακής και από βρετανικής πλευράς αποσπάσματα και μονάδες διοικητικής μέριμνας. Από τις πρωινές ώρες της 6ης Δεκεμβρίου, όταν οι τακτικές ελληνοβρεττανικές δυνάμεις εισήλθαν στη μάχη, και μέχρι το βράδυ της ίδιας ημέρας, επιτεύχθηκαν τα εξής: Η ΙΙΙ Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία εκκαθάρισε τις ανατολικά της Λ. Συγγρού αντιστάσεις του ΕΛΑΣ, εξασφαλίζοντας ανοικτό το δρομολόγιο από Σύνταγμα προς το Δέλτα Φαλήρου, όπου ενεργούσε η 139 Βρετανική Ταξιαρχία και παράλληλα εκκαθάρισε τις περιοχές Ζωγράφου - Άνω Ιλισίων και κατέλαβε τα ανατολικά της Καισαριανής δεσπόζοντα υψώματα. Τα βρετανικά στρατεύματα εξασφάλισαν τα ζωτικής σημασίας υψώματα της Ακρόπολης και του Λυκαβητού και εκκαθάρισαν το κέντρο της πόλεως από ελεύθερους σκοπευτές και άλλες μικροαντιστάσεις του ΕΛΑΣ.

19. Κατά τη διάρκεια της νύκτας 6/7 Δεκεμβρίου, ο ΕΛΑΣ ενίσχυσε το Α΄ Σώμα Στρατού με τις παρακάτω δυνάμεις:

- Τη ΙΙ Μεραρχία Αττικής με τα 7ο και 34ο Συντάγματα και λοιπές Μεραρχιακές Μονάδες συνολικής δυνάμεως 3.500 ανδρών και με αποστολή την εξουδετέρωση των φρουρών της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας και της Σχολής Χωροφυλακής στο Γουδί.
- Το 6ο Σύνταγμα Κορίνθου με 1.100 άνδρες.
- Τη ΧΙΙΙ Μεραρχία Στερεάς Ελλάδας

Ο αγώνας στις 7 Δεκεμβρίου εξελίχθηκε ως εξής:

Η ΙΙ Μεραρχία του ΕΛΑΣ επιτέθηκε από τις περιοχές Ερυθρού Σταυρού και Νοσοκομείου ‘‘Σωτηρία’’ για την κατάληψη της Σχολής Χωροφυλακής και της φρουράς ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας στο Γουδί.

Η Ι Ταξιαρχία του ΕΛΑΣ επιτέθηκε από την κατεύθυνση της Καισαριανής κατά Μονάδων της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας στην περιοχή Άνω Ιλίσια-Ζωγράφου-Γουδί.

Στο κέντρο της πόλεως δυνάμεις του ΕΛΑΣ επιτέθηκαν κατά της Γενικής Ασφάλειας, του Δ΄ Αστυνομικού Τμήματος, του Μηχανοκίνητου Τμήματος και της φρουράς Θησείου.

Παντού διεξάγονταν σφοδρές μάχες με τρομερές απώλειες και από τις δύο πλευρές. Μέχρι το βράδυ της 7ης Δεκεμβρίου, οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ δεν πέτυχαν την κατάληψη της Σχολής Χωροφυλακής και του Στρατοπέδου στο Γουδί και αναδιπλώθηκαν με σοβαρές απώλειες. Στη δύναμη των αμυνομένων από πλευράς Εθνικών Δυνάμεων, την ίδια μέρα είχαν προστεθεί 900 στη Σχολή Χωροφυλακής και 400 στο Στρατόπεδο της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας. Ήταν οι κρατουμένοι των Ταγμάτων Ασφαλείας, οι οποίοι με την επίθεση της ΙΙ Μεραρχίας του ΕΛΑΣ εξοπλίστηκαν και ενίσχυσαν την άμυνα των παραπάνω Στρατοπέδων. Στη συνέχεια, οι κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ έδωσαν το βάρος για την κατάληψη του Συντάγματος Χωροφυλακής Μακρυγιάννη, το οποίο τώρα πολιορκούσαν με 4.000 άνδρες.

Οι βρετανικές δυνάμεις όλη την ημέρα εκκαθάρισαν τις περιοχές γύρω από το Κολωνάκι, τη Νεάπολη, το Μουσείο, τα Νέα Σφαγεία στην οδό Πειραιώς, τις φυλακές Συγγρού και γύρω από την Ομόνοια.

Τις επόμενες δύο ημέρες, 8 και 9 Δεκεμβρίου, οι μάχες συνεχίζονταν σε όλη την Αθήνα με αμείωτη ένταση και κυρίως στο Σύνταγμα Μακρυγιάννη όπου η φρουρά των 470 ανδρών απέκρουσε ισχυρές επιθετικές προσπάθειες του ΕΛΑΣ.

20. Στις 10 Δεκεμβρίου 1944, προστέθηκε και άλλος αντικειμενικός σκοπός του ΕΛΑΣ. Η κατάληψη της Σχολής των Ευελπίδων. Ύστερα από διήμερη πολιορκία, η Σχολή καταλήφθηκε από τον ΕΛΑΣ, αφού προηγουμένως οι Ευέλπιδες και οι ελάχιστοι Βρετανοί είχαν μεταφερθεί με βρετανικά τεθωρακισμένα οχήματα στα Παλιά Ανάκτορα τις απογευματινές ώρες της 11ης Δεκεμβρίου. Την ίδια ημέρα κρίθηκε και η επταήμερη μάχη στο Σύνταγμα Χωροφυλακής Μακρυγιάννη. Οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ αναγκάστηκαν να λύσουν την πολιορκία και να απομακρυνθούν αφού είχαν τεράστιες απώλειες (500 νεκρούς και τραυματίες). Από πλευράς αμυνομένων, οι απώλειες ανήλθαν σε 2 αξιωματικούς και 22 χωροφύλακες νεκρούς, και 19 αξιωματικούς και 72 χωροφύλακες τραυματίες. Ο αμφίρροπος αγώνας που διεξαγόταν, ανησύχησε τόσο την Ελληνική Κυβέρνηση, όσο και το Στρατηγό Σκόμπυ, γι' αυτό και το απόγευμα της 11ης Δεκεμβρίου κατέφθασε βρετανική αντιπροσωπεία υπό τον Άγγλο Ανώτατο Διοικητή Δυνάμεων Μεσογείου Αλεξάντερ. Αφού διαπίστωσε την κρισιμότητα της καταστάσεως, διέταξε με σήμα την άμεση μεταφορά δύο Μεραρχιών (μίας βρετανικής και μίας ινδικής) για ενίσχυση του αγώνα εναντίον του ΕΛΑΣ, οι οποίες και κατέφθασαν σε δύο ημέρες. Ταυτόχρονα, άρχισαν να συγκροτούνται τα πρώτα Τάγματα Εθνοφυλακής. Από τη στιγμή αυτή η ''Μάχη των Αθηνών'' είχε κριθεί υπέρ των Εθνικών Δυνάμεων.

Όμως, οι συγκρούσεις συνεχίζονταν με αμείωτη ένταση στο Γουδί, την Καισαριανή, τη Γούβα, τη Νέα Σμύρνη, το Φάληρο, τα Πετράλωνα, το Κερατσίνι, το Περιστέρι, την Κυψέλη, του Γκύζη, τους Αμπελόκηπους, την πλατεία Κουμουνδούρου και σε άλλα σημεία και κέντρα αντιστάσεως του Λεκανοπεδίου.

Μια εντυπωσιακή επιτυχία του ΕΛΑΣ υπήρξε η κατάληψη του Αρχηγείου της RAF στο ξενοδοχείο ''Σέσιλ'' στην Κηφισιά. Η ΙΙ Μεραρχία του ΕΛΑΣ με δύναμη 1.000 περίπου ανδρών, στις 18 Δεκεμβρίου επιτέθηκε αιφνιδιαστικά κατά του Αρχηγείου της RAF του οποίου η δύναμη ανερχόταν σε 70 αξιωματικούς και 600 οπλίτες, από τους οποίους μόνο οι 150 ήταν μάχιμοι. Ύστερα από 24ωρη πολιορκία, οι Βρετανοί αναγκάσθηκαν σε παράδοση. Οι απώλειες των Βρετανών ανήλθαν σε 25 νεκρούς και 500 αιχμαλώτους, ενώ οι υπόλοιποι διέφυγαν. Ο ΕΛΑΣ είχε 80 νεκρούς και 300 τραυματίες. Τις επόμενες ημέρες, ο αγώνας συνεχίστηκε με αμείωτη ένταση και αγριότητα μέχρι τη νύκτα της 4/5 Ιανουαρίου 1945, οπότε οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ απαγκιστρώθηκαν και στη συνέχεια αφού εγκατέλειψαν τις δυτικές συνοικίες της Αθήνας, έσπευσαν να κινηθούν προς Θήβα, Λαμία και βορειότερα, προκειμένου ν' αποφύγουν την ολοκληρωτική καταστροφή. Στις 8 Ιανουαρίου 1945 το ΕΑΜ ζήτησε ανακωχή, η οποία υπογράφηκε στις 11 Ιανουαρίου και τέσσερις ημέρες αργότερα έληξαν οι εχθροπραξίες.

21. Οι Εκτελέσεις και η Ομηρία: Χαρακτηριστικό των ''Δεκεμβριανών'' υπήρξε ο φανατισμός και η αγριότητα αντιμετώπισης των αντιπάλων, όπως αποδεικνύει και η ''Έκθεση Σιτρίν''.

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ομήρων που απήγαγε ο ΕΛΑΣ κατά την αποχώρησή του από την Αθήνα. Ένα ποσοστό ομήρων επανήλθε στα σπίτια του μετά τη ''Συμφωνία της Βάρκιζας''. Υπολογίστηκε ότι αυτοί που εκτελέσθηκαν μόνο σε Αθήνα και Πειραιά κατά τα Δεκεμβριανά ξεπέρασαν τις 30.000. Το σύνολο σε όλη την Ελλάδα έφθασε τις 44.000.

Τα Μεταξύ Δεύτερου και Τρίτου Γύρου

22. Ο Ρόλος του Διεθνούς Κομμουνισμού: Η Σοβιετική Ένωση, παρά τα όσα συμφωνήθηκαν στη Γιάλτα, δεν παραιτήθηκε από το γενικό σχέδιο για κυριαρχία της σ' ολόκληρο τον κόσμο. Αντίθετα, με τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιδίωξε να επεκτείνει την κυριαρχία της όχι μόνο στα κράτη τα οποία βρέθηκαν στη σφαίρα επιρροής της, αλλά και σε άλλα. Με τη μέθοδο αθέτησης των συμφωνιών, εγκαταστάθηκε πραξικοπηματικά στις χώρες τις οποίες είχε καταλάβει κατά τον πόλεμο και επέβαλε το κομμουνιστικό σύστημα διακυβερνήσεως στα κράτη που βρέθηκαν στη σφαίρα επιρροής της. Χρησιμοποίησε τη μέθοδο των δήθεν κινημάτων αντίστασης, δηλαδή της υποκίνησης κομμουνιστικών μαζών για βίαιη ανατροπή των αστικών καθεστώτων σε κράτη εκτός της σφαίρας επιρροής της όπως η Ελλάδα, η οποία υπήρξε το πρώτο θύμα αυτής της μεθόδου και πλήρωσε το τίμημα της ελευθερίας με πολλές καταστροφές και θυσίες Ελλήνων κατά το Δεκεμβριανό Κίνημα.

23. Η Συμφωνία της Βάρκιζας: Μετά την αποτυχία του στασιαστικού κινήματος επακολούθησε η ''Συμφωνία της Βάρκιζας'' στις 12 Φεβρουαρίου 1945, με την οποία επιδιωκόταν η οριστική ειρήνευση της χώρας. Η συμφωνία προέβλεπε τη διάλυση όλων των ένοπλων οργανώσεων και την παράδοση του οπλισμού τους, τη συγκρότηση του Εθνικού Στρατού και την εκκαθάριση της κρατικής μηχανής.

Το ΚΚΕ, ενώ παρέδωσε στις βρετανικές δυνάμεις τον πλέον άχρηστο οπλισμό -κυρίως ιταλικής προέλευσης- σε αριθμό που προέβλεπε η Συμφωνία, εξασφάλισε την απόκρυψη και διαφύλαξη σε κατάλληλες περιοχές και κρύπτες καινούργιου οπλισμού και πυρομαχικών του ΕΛΑΣ.

Το επίσημο Κράτος εξ άλλου, που βρέθηκε μπροστά σε πραγματικά ερείπια και πλήρη οικονομική εξαθλίωση και δυστυχία του λαού από την τετραετή κατοχή, άρχισε τη σταδιακή ανασυγκρότηση των Κρατικών Υπηρεσιών και του Στρατού, με τη βοήθεια των συμμάχων Βρετανών και αργότερα των Αμερικανών.

24. Προετοιμασίες Ένοπλων Κομμουνιστών: Η επάνοδος του Νίκου Ζαχαριάδη στην Ελλάδα και στην ηγεσία του ΚΚΕ έπαιξε σπουδαίο ρόλο στα συνταρακτικά γεγονότα της περιόδου που ακολούθησε. Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ πολλά χρόνια ο Ζαχαριάδης, θεωρούνταν ο δυναμικότερος ηγέτης. Ο εγκλεισμός του στις φυλακές Κέρκυρας για όλη τη διάρκεια της δικτατορίας του Μεταξά, η παράδοση του στους Γερμανούς μετά την κατάρρευση και η παραμονή του στο στρατόπεδο Νταχάου σε όλο το διάστημα της κατοχής, του είχαν δώσει πρόσθετη αίγλη. Όταν απελευθερώθηκε από τις Αμερικανικές Αρχές και ήλθε στην Αθήνα στις 29 Μαΐου 1945, οι οπαδοί του ΚΚΕ τον υποδέχτηκαν ως ''Μεσία''. Πίστευαν ότι με τον ερχομό του, ολόκληρο το αριστερό κίνημα θα έβλεπε καλύτερες μέρες. Συνέβη όμως το αντίθετο. Ο Ζαχαριάδης επέβαλε τη δική του γραμμή. Θεώρησε τη Συμφωνία της Βάρκιζας όπως έγραψε ο ίδιος αργότερα, ''σαν μια ανάπαυλα για την ανασυγκρότηση των λαϊκών δυνάμεων μπροστά στην καινούρια αποφασιστική αναμέτρηση που έρχεται αναπόφευκτα''. Αφού παραμέρισε το Σιάντο, τον οποίο αργότερα κατήγγειλε ως ''πράκτορα των Άγγλων'', δεν δυσκολεύτηκε να απαλλαγεί από ένα άλλο επίφοβο ηγετικό αντίπαλο, τον Άρη Βελουχιώτη. Καθώς ο τελευταίος εξακολουθούσε να περιφέρεται στα βουνά με μια ομάδα ενόπλων, αφοσιωμένων προσωπικά σ' αυτόν, και να μην αναγνωρίζει τη συμφωνία της Βάρκιζας, ο Ζαχαριάδης έπεισε την Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ να καταγγείλει δημόσια τη δράση του Άρη ως ύποπτη και τυχοδιωκτική.

Το ΚΚΕ, άρχισε την οργάνωση ένοπλων συμμοριών στις ορεινές περιοχές με μυστική στρατολογία κομμουνιστών. Για προπαγανδιστικούς λόγους τις ονόμασε Ένοπλες Ομάδες Καταδιωκομένων (ΕΟΚ). Με την πάροδο του χρόνου οι ομάδες αυτές πλαισιώθηκαν από

στελέχη του ΕΛΑΣ, τα οποία είχαν πείρα διεξαγωγής ανταρτοπολέμου. Παράλληλα, συγκροτήθηκαν στις πόλεις και στην ύπαιθρο οι οργανώσεις ''Αυτοάμυνας'', με στρατιωτική διάρθρωση και με αποστολή τη στρατολογία μαχητών στις ΕΟΚ, την εξασφάλιση οπλισμού, την οργάνωση δικτύων πληροφοριών, την εξεύρεση ειδών εφοδιασμού και τη συνεργασία με τις ΕΟΚ στις διάφορες προσβολές χωριών.

25. Προετοιμασίες Εθνικού Στρατού: Κατά τη διάρκεια των ''Δεκεμβριανών'' αποφασίστηκε η συγκρότηση και ανάπτυξη των Ταγμάτων Εθνοφυλακής, η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη Φεβρουαρίου 1945. Στο μεταξύ, από την Ταξιαρχία Ρίμινι και τον Ιερό Λόχο που διαλύθηκαν ''κατ' επιταγή'' των όρων της Συμφωνίας της Βάρκιζας, καθώς και από την επιστράτευση εφέδρων, συγκροτήθηκαν και αναπτύχθηκαν τρεις Μεραρχίες Πεζικού και άλλες Μονάδες, με αποτέλεσμα το Δεκέμβριο του 1945 η δύναμη του Τακτικού Στρατού να ανέλθει σε 75.000 άνδρες και της Χωροφυλακής σε 25.000 άνδρες.

Ο Τρίτος Γύρος (1946-1949)

Έτος 1946

26. Οργάνωση-Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Το Φεβρουάριο του 1946, ο Ζαχαριάδης επέβαλε στην Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ τη μοιραία απόφαση ''να προχωρήσει στην οργάνωση της νέας ένοπλης λαϊκής πάλης ενάντια στο μοναρχοφασιστικό κατεστημένο'', με τη δικαιολογία ότι η δεξιά προέβαινε σε διώξεις κομμουνιστών. Ένα μήνα αργότερα, μετά την απόφαση για επανάληψη του ένοπλου αγώνα, ο Ζαχαριάδης έφυγε για την Πράγα. Περνώντας από τη Θεσσαλονίκη έδωσε εντολή στον πρώην καπετάνιο του ΕΛΑΣ Μάρκο Βαφειάδη να αρχίσει αμέσως την πολεμική εξόρμηση.

Από το Μάρτιο άρχισε στις παραμεθόριες κυρίως περιοχές, η οργάνωση και ανάπτυξη ισχυρότερων ένοπλων κομμουνιστικών μονάδων, των λεγόμενων ''Συγκροτημάτων''. Η δύναμη κάθε συγκροτήματος ανερχόταν σε 60-80 ενόπλους, οργανωμένους σε 2-3 διμοιρίες, με δύο ομάδες κατά διμοιρία. Δύο ως τρία ''Συγκροτήματα'' συνιστούσαν ένα ''Υπαρχηγείο'' ή Τάγμα δυνάμεως 200-250 ενόπλων, με προϊστάμενα κλιμάκια τα ''Περιφερειακά Αρχηγεία'' και τα ''Αρχηγεία Περιοχών''. Η αρχική δύναμη των 800 ενόπλων το Μάρτιο, συνεχώς αυξανόταν και μέχρι το Δεκέμβριο έφτασε τους 9.000 περίπου ενόπλους.

27. Οργάνωση-Δύναμη Εθνικού Στρατού: Το 1946 αποφασίστηκε σε συνεργασία με τη Βρετανική Κυβέρνηση, η οποία είχε αναλάβει τον εξοπλισμό και τον εφοδιασμό σε λοιπό υλικό, η δύναμη του Στρατού να μην υπερβεί τους 100.000 άνδρες για λόγους οικονομίας, αντί για τη δύναμη των 115.000 ανδρών που είχε προγραμματισθεί. Συγκροτήθηκαν τρία Σώματα Στρατού με ανάλογο αριθμό Μεραρχιών.

Ενώ ο Στρατός βρισκόταν στο στάδιο της ανασυγκροτήσεως και εκπαιδεύσεως, απροετοίμαστος και άπειρος για ειδικές επιχειρήσεις όπως είναι ο ανταρτοπόλεμος, από το Σεπτέμβριο αναγκάστηκε να εισέλθει στον αγώνα, καθώς η δύναμη 25.000 ανδρών της Χωροφυλακής κρίθηκε ανεπαρκής να αντιμετωπίσει τα συνεχώς αυξανόμενα κρούσματα στην ύπαιθρο.

28. Τακτική του Αγώνα: Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές με την τακτική του ανταρτοπολέμου απέβλεπαν:

- Στην προσβολή και συντριβή των απομονωμένων διασπαρμένων Εθνικών Δυνάμεων (Στρατιωτικά συνοριακά φυλάκια – Σταθμοί Χωροφυλακής) με σκοπό τον εξαναγκασμό τους σε σύμπτυξη προς τα αστικά κέντρα, εγκαταλείποντας έτσι την ύπαιθρο.
- Στην καταπόνηση και πτώση του ηθικού των Εθνικών Δυνάμεων, στην προσπάθεια τους να σπεύσουν παντού σε βοήθεια των προσβαλλόμενων μικρών τμημάτων και χωριών χωρίς αποτέλεσμα, καθώς οι Ένοπλοι Κομμουνιστές διέφευγαν ‘‘αμαχητί’’ προς άλλους χώρους.
- Στην τρομοκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου με εκτελέσεις, καταστροφές και λεηλασίες ώστε να τον εξαναγκάσουν να προσχωρήσει στους Κομμουνιστές, ή να τηρεί στο εξής φιλική στάση προς αυτούς, ή τέλος να εγκαταλείψει τα χωριά του και να συγκεντρωθεί στις πόλεις. Η τελευταία αυτή ενέργεια είχε ως συνέπεια τη δημιουργία οικονομικής εξαθλίωσης, δυστυχίας και ουσιαστικής αδυναμίας του κράτους να θρέψει τις στρατιές των προσφύγων, οι οποίοι κατά το τέλος του επόμενου έτους (1947) ανήλθαν σε 700.000.
- Στην καταστροφή των συγκοινωνιακών έργων και των έργων κοινής ωφελείας, με αποτέλεσμα το κράτος να περιέλθει σε αδυναμία να επιλύσει τα τεράστια αυτά προβλήματα.
- Στην άσκηση έντεχνης προπαγάνδας στο εσωτερικό και εξωτερικό, καθώς και στην οργάνωση κομμουνιστικών πυρήνων στον Εθνικό Στρατό, για διάβρωση και διάλυση των Μονάδων του.

29. Οι Εθνικές Δυνάμεις κατά την περίοδο αυτή αιφνιδιάστηκαν και περιορίστηκαν σε καθαρά αμυντική στάση. Εξάλλου, βρίσκονταν στο στάδιο της ανασυγκρότησης και εκπαίδευσης στα στρατόπεδα κι έτσι, στερούνταν την απαραίτητη δύναμη να καλύψουν όλη την επικράτεια. Τα υπάρχοντα Τάγματα Εθνοφυλακής ήταν ανεπαρκή. Ο αγώνας μέχρι τον Ιούλιο διεξαγόταν ουσιαστικά από τη Χωροφυλακή, οι άνδρες της οποίας κυριολεκτικά θυσιάστηκαν για την εξασφάλιση και προάσπιση της στοιχειώδους τάξης και ασφάλειας στην ύπαιθρο και δυστυχώς χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, λόγω της φύσης του αγώνα. Τελικά, οι άνδρες των σταθμών Χωροφυλακής, υπό την πίεση των γεγονότων αναγκάστηκαν να συμπτυχθούν προς τα αστικά κέντρα, και να οργανωθούν σε ισχυρότερα συγκροτήματα λόχων και διλοχιών για να αντιμετωπίσουν τη συνεχώς αυξανόμενη ένοπλη κομμουνιστική απειλή. Από τον Ιούλιο και μέχρι το Δεκέμβριο, η ηγεσία των Ένοπλων Δυνάμεων κατήρτισε το σχέδιο επιχειρήσεων ‘‘*ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ*’’, το οποίο επρόκειτο να εφαρμοσθεί το επόμενο έτος 1947, ενώ παράλληλα με τα Β΄ και Γ΄ Σωμάτα Στρατού κατήρτισε και διεξήγαγε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

30. Διεξαγωγή του Αγώνα: Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές άρχισαν τη δράση τους με την επίθεση κατά του Σταθμού Χωροφυλακής Λιτόχωρου στις 30 Μαρτίου 1946, παραμονή εκλογών, που είχε ως αποτέλεσμα τον φόνο 11 αστυνομικών και στρατιωτών. Μέχρι το Σεπτέμβριο πέτυχαν να εξουδετερώσουν τους Σταθμούς Χωροφυλακής των ορεινών περιοχών της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας. Στη συνέχεια, άρχισαν τις επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών φρουρών, οι οποίες προστάτευαν τις παραμεθόριες πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά. Έτσι, στις 30 Ιουνίου 1946 αρχικά και κατόπιν την 1η Οκτωβρίου 1946, επιτέθηκαν εναντίον της Νάουσας και Σιάτιστας και στις 5 Ιουλίου 1946 εναντίον της Ποντοκερασιάς. Στις 13 Νοεμβρίου, 1.000 περίπου Ένοπλοι Κομμουνιστές επιτέθηκαν κατά της φρουράς Σκρα, την οποία αποτελούσαν δύο διμοιρίες. Στη συνέχεια επιτέθηκαν και εξουδετέρωσαν τις φρουρές Αρχαγγέλου, Νώτιας, Μανδάλου, Πλικάτι-Χιονάδων, Βάθης Κρουσίων και Νυμφαίου Φλώρινας, προκειμένου να ανοίξουν την ελληνογιουγκοσλαβική μεθόριο. Το Δεκέμβριο, 800 Ένοπλοι Κομμουνιστές εισήλθαν από τη Βουλγαρία και

προσέβαλαν τα χωριά Κυριακή και Κόρυμβο του Νομού Έβρου. Στα τέλη Δεκεμβρίου, επέδραμαν κατά της Δεσκάτης. Παράλληλα, είχε αρχίσει η δράση των Ένοπλων Κομμουνιστών στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα, όπου στις 30 Δεκεμβρίου επιτέθηκαν κατά της Υπάτης.

31. Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού, από τον Ιανουάριο 1946, οι κατά τόπους Ανώτερες Στρατιωτικές Διοικήσεις Πελοποννήσου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας ανέφεραν περιοδικά, ότι γινόταν ανασυγκρότηση του ΕΛΑΣ, ο οποίος προοδευτικά ενισχυόταν και εξοπλιζόταν από Σερβία, Βουλγαρία και Αλβανία. Όταν το Μάρτιο του 1946 σημειώθηκε έντονη τρομοκρατική δράση με δολοφονίες, συλλήψεις και επιθέσεις κατά αστυνομικών σταθμών και προέδρων κοινοτήτων, η δράση αυτή αποδόθηκε από την Κυβέρνηση ως προσπάθεια του ΚΚΕ να τρομοκρατήσει τον πληθυσμό προκειμένου να απέχει από τις εκλογές.

32. Από τις 26 Ιουλίου 1946 που ανατέθηκε αποκλειστική αρμοδιότητα για την εξασφάλιση της τάξεως στον Εθνικό Στρατό, τα Β΄ και Γ΄ Σώματα Στρατού ανέλαβαν και εκτέλεσαν προσχεδιασμένες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις ευρείας κλίμακας στις περιοχές: Καϊμακτσαλάν στις αρχές Αυγούστου, Πάικου από αρχές Αυγούστου μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου, Ολύμπου αρχές Αυγούστου, Νοτίου Ολύμπου αρχές Νοεμβρίου, Κελεμπέκ (περιοχής Έβρου) μέσα Αυγούστου, Βερμίου μέσα Αυγούστου και τέλος Σεπτεμβρίου, Τιταρίου όρους το δεύτερο δεκαήμερο Αυγούστου, Όσσης από μέσα Αυγούστου μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου, Κερδυλλίων μέσα Σεπτεμβρίου, Πιερίων τέλη Σεπτεμβρίου, Αλμυρού-Μαυροβουνίου το Σεπτέμβριο, Χασίων-Δεσκάτης τέλη Σεπτεμβρίου, Κρουσίων αρχές Οκτωβρίου, Βίτσι τέλη Οκτωβρίου, Καμβουνίων-Αντιχασίων τέλη Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου, Κόζιακα αρχές Νοεμβρίου και Πίνδου αρχές Οκτωβρίου. Παράλληλα, το Α΄ Σώμα Στρατού πραγματοποίησε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στις περιοχές: Πάρνωνος αρχές Ιουλίου και τέλη Οκτωβρίου, Σπάρτης αρχές Ιουλίου, Φουρνά τέλος Αυγούστου και Νευροπόλεως τέλη Σεπτεμβρίου.

33. Αποτελέσματα αυτών των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων ήταν η καταστροφή σημαντικών κρυσφήγετων και αποθηκών οπλισμού και λοιπού υλικού των Ένοπλων Κομμουνιστών, η εξάρθρωση των συγκροτημάτων και η αναθάρρηση των κατοίκων να επιστρέψουν στις εστίες τους.

Οι απώλειες κατά το έτος 1946 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 836 νεκρούς, 292 τραυματίες, 208 αιχμαλώτους και 100 παραδοθέντες. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 126 νεκρούς (13 αξιωματικοί και 113 οπλίτες), 192 τραυματίες (6 αξιωματικοί και 186 οπλίτες), 194 αγνοούμενους και 208 συλληφθέντες οπλίτες.

Έτος 1947

34. Γενική Κατάσταση: Στις 21 Φεβρουαρίου 1947, η Αγγλική Κυβέρνηση ειδοποίησε την αντίστοιχη Αμερικανική, ότι από την 1η Απριλίου 1947, θα διέκοπτε κάθε βοήθεια προς την Ελλάδα και θα απέσυρε τα στρατεύματα από την χώρα, καθώς η άλλοτε κραταιά αυτοκρατορία βρισκόταν τότε στα πρόθυρα της οικονομικής κατάρρευσης.

Η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, αποδέχτηκε σχετική έκκληση της Ελληνικής Κυβερνήσεως και αποφάσισε να αναλάβει την ίδια ανασχετική στρατηγική με την προκάτοχό της, φράσσοντας το δρόμο μιας ενδεχόμενης καθόδου των Ρώσων στο Αιγαίο και τη Μέση Ανατολή, με την εξαγγελία ενός σχεδίου οικονομικής ανόρθωσης, του γνωστού ‘‘Δόγματος Τρούμαν’’ τόσο προς την Ελλάδα, όσο και προς την Τουρκία.

Στις 20 Μαρτίου 1947, μία εβδομάδα μετά την εξαγγελία του Δόγματος Τρούμαν, δολοφονήθηκε στη Θεσσαλονίκη ο Ζεύγος, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, ενώ δύο μήνες αργότερα, στις 20 Μαΐου 1947 ανακοινώθηκε ο αιφνίδιος θάνατος του Γ. Σιάντου, αρχηγού του ΚΚΕ κατά την κατοχική περίοδο.

Στα τέλη Μαΐου 1947, η εξεταστική επιτροπή του ΟΗΕ, ύστερα από τετράμηνη έρευνα, υπέβαλε στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ πρακτικό στο οποίο αποφαινόταν ότι τον πόλεμο στην Ελλάδα υποκινούσαν δυνάμεις από το εξωτερικό και τον ενίσχυαν οι γειτονικές χώρες Αλβανία, Γιουγκοσλαβία και Βουλγαρία.

Τον Ιούλιο του 1947, στο Συνέδριο του Γαλλικού Κομμουνιστικού Κόμματος που έγινε στο Στρασβούργο, το ΚΚΕ με τον εκπρόσωπό του Μιλτ. Πορφυρογένη, εξήγγειλε την πρόθεση του να δημιουργήσει ξεχωριστό κομμουνιστικό κράτος. Κάτι τέτοιο όμως προϋπέθετε σταθερή κατοχή μιας πόλεως, την οποία θα χρησιμοποιούσε ως πρωτεύουσα και έδρα της Κυβέρνησης για διεθνή προβολή και προπαγάνδα, όπου θα δεχόταν τους διπλωματικούς εκπροσώπους των κομμουνιστικών χωρών. Ο Ζαχαριάδης, μη μπορώντας να εξασφαλίσει ένα τέτοιο αστικό κέντρο, παρά τις συνεχείς προσπάθειες, στις 23 Δεκεμβρίου 1947 προέβη στο σχηματισμό της ‘‘Πρώτης Προσωρινής Κυβέρνησης της Ελεύθερης Ελλάδας’’ με Πρωθυπουργό και Υπουργό Στρατιωτικών το Μάρκο Βαφειάδη, και Υπουργούς τους Γ. Ιωαννίδη, Μ. Πορφυρογένη, Π. Ρούσσο, Β. Μπαρτζώτα, Δ. Βλαντά, Λ. Στρίγγο και Π. Κόκκαλη. Δύο ημέρες αργότερα εξαπέλυσε την από καιρό σχεδιασμένη επίθεση κατά της Κόνιτσας, η οποία συγκέντρωνε τα πλεονεκτήματα για πρωτεύουσα του ανεξάρτητου κομμουνιστικού κράτους.

35. Οργάνωση και Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Από τον Αύγουστο άρχισε στην περιοχή Δυτικής Μακεδονίας η οργάνωση των Ελαφρών Ταξιαρχιών, των Ταξιαρχιών Ιππικού και των Μεραρχιών, με παράλληλη κατάργηση των Αρχηγείων Περιοχών. Οι νέες Μονάδες εφοδιάζονταν με πυροβόλα, όλμους, καθώς και πλήθος από πολυβόλα και αυτόματα όπλα. Παράλληλα, υιοθετήθηκε σε μικρή όμως έκταση η εκπαίδευση σε μεθόδους του Τακτικού Στρατού. Η ηγεσία του Επαναστατικού Κομμουνιστικού Κόμματος ανήγγειλε την εθελοντική στράτευση οπαδών, στην πράξη όμως έγινε βίαια, με αποτέλεσμα ενώ τον Ιανουάριο του 1947 η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών ήταν 10.000 περίπου, το Δεκέμβριο του ιδίου έτους είχε ανέλθει στις 20.000 περίπου, παρά τις απώλειες που σημειώθηκαν στο μεταξύ.

36. Οργάνωση και Δύναμη Εθνικού Στρατού: Μετά από πολύμηνη επιμονή της Στρατιωτικής Ηγεσίας της χώρας, το Μάρτιο του 1947, αποφασίστηκε η αύξηση του Στρατού σε 115.000 και της Χωροφυλακής σε 30.000 άνδρες. Η Ελληνική Κυβέρνηση αναγκάστηκε να επωμισθεί, την οικονομική επιβάρυνση της πρόσκλησης των επιπλέον 15.000 νεοσυλλέκτων.

Ο Στρατός τώρα διέθετε Στρατηγεία 1ης Στρατιάς και 3 Σωμάτων Στρατού, 7 Μεραρχίες (από τις οποίες 4 ορεινής συνθέσεως) και 2 ανεξάρτητες Ταξιαρχίες συνολικής δυνάμεως 60 Ταγμάτων Πεζικού και ανάλογο αριθμό Ταγμάτων και ισοδύναμων Μονάδων των άλλων Όπλων και Σωμάτων. Στα τέλη του 1947, λόγω της κρισιμότητας της κατάστασης, η δύναμη του Στρατού ανήλθε σε 150.000 άνδρες.

37. Διεξαγωγή του Αγώνα: Η τακτική την οποία η ηγεσία των Ένοπλων Κομμουνιστών εφάρμοσε κατά την περίοδο αυτή ήταν κατά βάση η ίδια με του ανταρτοπολέμου, τον οποίο συντηρούσε στη Θράκη, Χαλκιδική και Πελοπόννησο. Χαρακτηριζόταν όμως από την επίμονη προσπάθεια και επιδίωξη:

- Να σταθεροποιήσει και να διευρύνει τις παραμεθόριες περιοχές της Μουργκάνας, του Γράμμου, του Βίτσι, του Καϊμακτσαλάν, του Μπέλες και της Χαϊντούς, τις οποίες έλεγχαν από το 1946.
- Να αμφισβητήσει σοβαρά τις ορεινές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ρούμελης και Ηπείρου, με εξορμήσεις και αιφνιδιαστικές επιθέσεις, μετά από συγκέντρωση όγκου δυνάμεων εναντίον της εκάστοτε επιλεγόμενης περιοχής και στη συνέχεια διασπορά, συγκέντρωση και επίθεση σε άλλη περιοχή.
- Να καταλάβει σημαντική πόλη στην ευρύτερη περιοχή για εγκατάσταση της ''Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης'' της οποίας τη συγκρότηση ανήγγειλε τελικά στις 24 Δεκεμβρίου 1947.

38. Η ηγεσία του Εθνικού Στρατού, συγκρότησε την 1η Στρατιά για την εφαρμογή του σχεδίου ''*ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ*'' με τα Β΄ και Γ΄ Σώματα Στρατού στις περιοχές Ήπειρο-Θεσσαλία και Μακεδονία-Θράκη, αντίστοιχα.

Ανέθεσε στο Α΄ Σώμα Στρατού, την εφαρμογή ανάλογου σχεδίου για τη Ρούμελη, παράλληλα με την απασχόληση του στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην Πελοπόννησο, καθώς και στα άλλα νησιά με τις κατά τόπους δυνάμεις της Χωροφυλακής. Γενικά, το σχέδιο ενέργειας ''*ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ*'' του Εθνικού Στρατού προέβλεπε:

<u>Στο 1ο στάδιο:</u> Τον εγκλωβισμό και στη συνέχεια την εκκαθάριση των περιοχών Ρούμελης-Θεσσαλίας και κατά σειρά των ορεινών συγκροτημάτων:

Δομοκού-Ξυνιάδας-Ρεντίνας και Οίτης-Γκιώνας,
Άνω Ρου Αχελώου-Αγράφων και Χασίων-Αντιχασίων-Καμβουνίων,
Ν. Πίνδου-Ζαγορίων, Ολύμπου-Πιερίων και Όσσης-Πηλίου.

<u>Στο 2ο στάδιο:</u> Την εκκαθάριση των περιοχών Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας μέχρι το Στρυμόνα ποταμό.

<u>Στο 3ο στάδιο:</u> Την εκκαθάριση Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

39. Κατά το 1ο στάδιο, η εφαρμογή του σχεδίου ''*ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ*'' είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα, αλλά εξελίχθηκε σε εκτεταμένο χώρο που ήταν αδύνατο να καλυφθεί από επαρκείς δυνάμεις. Η ηγεσία των Ένοπλων Κομμουνιστών αντιλαμβανόταν αμέσως τους επιδιωκόμενους εγκλωβισμούς και έδινε εντολή στις μονάδες τους να διασπείρωνται έγκαιρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η επιχείρηση Νοτ. Πίνδου-Ζαγορίων, όπου τον Ιούλιο οι δυνάμεις των κομμουνιστών απέφυγαν τον εγκλωβισμό τους με ευρύ ελιγμό και στη συνέχεια προσέβαλαν με όγκο δυνάμεων την περιοχή δυτικά της Κόνιτσας, κινήθηκαν προς Νότο δημιουργώντας προς στιγμή ανησυχία στην περιοχή Ιωαννίνων και κατέφυγαν στην περιοχή Ζαγορίων, για να επανακάμψουν τελικά στις σταθεροποιημένες βάσεις τους της Μουργκάνας, του Γράμμου και της Δυτικής Μακεδονίας.

40. Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές κατά το έτος 1947, υλοποιώντας την τακτική του ανταρτοπολέμου, πραγματοποίησαν πάμπολλες καταστροφές συγκοινωνιακών και έργων κοινής ωφελείας, καθώς και πολλές προσβολές κατά μικρών και μεγαλύτερων κατοικημένων τόπων, όπως τα Καλάβρυτα, Αμαλιάδα, Γιαννιτσά, Αταλάντη και την περιοχή Θεσσαλονίκης. Υλοποίησαν την τακτική οργανωμένων επιθέσεων με όγκο δυνάμεων και με επιτελικά καταρτισμένα σχέδια, ενήργησαν εναντίον της Έδεσσας, Φλώρινας, Γρεβενών και Μετσόβου. Από το φθινόπωρο του 1947, προπαρασκεύασαν την επίθεση κατά της Κόνιτσας, χρησιμοποιώντας περισσότερες τακτικές δυνάμεις (5 ταξιαρχίες), την οποία προόριζαν για έδρα της ''Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης''. Η επίθεση εκδηλώθηκε στις 25 Δεκεμβρίου και διήρκεσε μέχρι τις 6 Ιανουαρίου 1948. Όλο αυτό το διάστημα οι Ένοπλοι Κομμουνιστές εξαπέλυσαν αλλεπάλληλες επιθετικές προσπάθειες οι οποίες διακρίνονταν από σφοδρότητα και επιμονή, χωρίς τελικά να επιτευχθεί η κατάληψη της Κόνιτσας, χάρη στην

αντίσταση της αμυνόμενης 75ης Ταξιαρχίας του Εθνικού Στρατού και την ποικιλότροπη βοήθεια των κατοίκων της πόλης.

Οι απώλειες από τις επιχειρήσεις του έτους 1947 υπήρξαν βαρειές και για τους δύο αντιπάλους. Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 7.629 εξακριβωμένους νεκρούς, 4.617 αιχμαλώτους και 3.792 παραδοθέντες. Οι βίαια στρατολογηθέντες ανήλθαν σε 27.840. Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού οι απώλειες ανήλθαν σε: 1.115 νεκρούς (104 αξιωματικοί και 1.011 οπλίτες), 2.935 τραυματίες (165 αξιωματικοί και 2.770 οπλίτες) και 989 αγνοούμενους (37 αξιωματικοί και 952 οπλίτες).

Έτος 1948

41. Γενική Κατάσταση: Το έτος 1948 που ο Εμφύλιος έφτασε στο σημείο της κρισιμότερης αναμέτρησης με τις πολύνεκρες μάχες, έλαβαν χώρα γεγονότα σημαντικού ενδιαφέροντος. Οι ΗΠΑ προσέφεραν αθρόα εισροή οικονομικής βοήθειας και εξοπλισμού στις Εθνικές Δυνάμεις. Σε αντιστάθμισμα η ‘‘Κυβέρνηση του Βουνού’’ έπαιρνε συνεχή υλική βοήθεια από τον Τίτο και ηθική από την ‘‘Κομινφόρμ’’, που είχε ιδρυθεί τότε για να ενισχύει τα κομμουνιστικά κόμματα της Ευρώπης και να συντονίζει τη δράση τους.

Στον εσωτερικό τομέα, η κυβέρνηση Σοφούλη πήρε αυστηρά μέτρα κατά των κομμουνιστών με την περισυλλογή και εξορία ορισμένων από αυτούς στην Ικαρία όπου λειτούργησαν διάφορα στρατόπεδα συγκεντρώσεως, σε αντιστάθμισμα της εκ μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών βίαιης στρατολογήσεως και προπαντός του επαχθούς μέτρου της απαγωγής 28.000 ελληνόπαιδων, τα οποία φυγάδευσαν σε γειτονικές κομμουνιστικές χώρες. Πρόσθετο λόγο για την, εκ μέρους της Κυβερνήσεως, λήψη μέτρων κατά των κομμουνιστών, αποτέλεσε και η δολοφονία του Υπουργού Χρήστου Λαδά. Στο στρατιωτικό τομέα, σημειώθηκε αλλαγή στην ηγεσία του Εθνικού Στρατού. Από τις 27 Οκτωβρίου 1948, ο Στρατηγός Αλέξανδρος Παπάγος ανέλαβε καθήκοντα Αρχηγού ΓΕΣ, θέση την οποία προηγουμένως κατείχε ο Αντιστράτηγος Γιατζής. Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών, ο Ζαχαριάδης απομάκρυνε το Μάρκο Βαφειάδη λόγω διαφωνίας για τον τρόπο διεξαγωγής του πολέμου και ανέθεσε την αρχιστρατηγία στο Γούσια, την πρωθυπουργία της ‘‘Κυβέρνησης του Βουνού’’ ανέλαβε ο Ιωαννίδης, ενώ τη διεύθυνση του πολέμου ανέλαβε το Ανώτατο Πολεμικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελούσαν οι Ζαχαριάδης, Μπαρτζώτας, Βλαντάς, Γούσιας και Καραγιώργης.

42. Οργάνωση και Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Ο στρατός των Ένοπλων Κομμουνιστών επιδόθηκε συστηματικά στην ανασυγκρότηση, συστηματική εκπαίδευση και ανάπτυξη μονάδων με τη μορφή τακτικού στρατού, χωρίς να εγκαταλείπει και την τακτική του ανταρτοπολέμου. Η νέα οργάνωση στηρίχθηκε σε Τάγματα των 450 ενόπλων, Ταξιαρχίες των 1.250 ενόπλων και σε Μεραρχίες. Η δύναμη του, παρά τις τεράστιες απώλειες που είχε στις επιχειρήσεις αποφασιστικής σημασίας και σε πληθώρα φονικών μαχών, αυξανόταν συνεχώς, λόγω του μέτρου της βίαιης στρατολογήσεως ανδρών και γυναικών που εφάρμοσε. Έτσι, στα τέλη του 1948 έφτασε τους 25.000 ενόπλους.

43. Οργάνωση και Δύναμη Εθνικού Στρατού: Κατά το έτος αυτό, καθώς η δραστηριότητα των Ένοπλων Κομμουνιστών έφθασε στο κατακόρυφο της, αποφασίστηκε η αναδιοργάνωση του και η αύξηση της δύναμής του. Καταργήθηκε η Στρατιά, και η δύναμη του Τακτικού Στρατού αυξήθηκε σε 160.000 άνδρες (οργανωμένους σε Μεραρχίες των 9.000 ανδρών), της Εθνοφρουράς σε 50.000 άνδρες, ενώ η δύναμη της Χωροφυλακής περιορίστηκε σε 23-25.000 άνδρες περίπου. Ο εξοπλισμός του Εθνικού Στρατού ήταν άρτιος χάρη στην αμερικανική βοήθεια.

44. Διεξαγωγή των Επιχειρήσεων: Τόσο οι δυνάμεις των Ένοπλων Κομμουνιστών, όσο και οι Εθνικές Δυνάμεις, διεξήγαγαν τον αγώνα με ιδιαίτερο πείσμα. Η τακτική των Εθνικών Δυνάμεων παρέμεινε η ίδια, αποβλέποντας στον εγκλωβισμό και την καταστροφή του αντιπάλου. Αντίθετα, η τακτική των Ένοπλων Κομμουνιστών, ενώ δεν εγκατέλειψε τις βασικές αρχές του ανταρτοπολέμου (συγκέντρωση, αιφνιδιαστικό κτύπημα και αποχώρηση), χαρακτηριζόταν από μεθόδους διεξαγωγής τακτικού στρατού, δηλαδή οργάνωση και εκτόξευση επίθεσης για κατάληψη μιας τοποθεσίας, ή διεξαγωγή σταθερής άμυνας σε μια κατεχόμενη περιοχή. Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές, το 1948, βρέθηκαν στο υψηλότερο επίπεδο της ισχύς τους. Οι βάσεις τους στο Γράμμο και το Βίτσι είχαν ισχυροποιηθεί με έργα αμυντικής οργανώσεως και υποστηρίζονταν με όλμους και πυροβολικό. Παράλληλα, εξακολούθησαν με την ίδια σφοδρότητα τις προσβολές εναντίον κατοικημένων τόπων και τις εμπλοκές με τις εθνικές δυνάμεις στην Πελοπόννησο, Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη και νησιά. Ιδιαίτερα όμως στη Ρούμελη, το Γράμμο και το Βίτσι διεξάγονταν επιχειρήσεις κανονικού πολέμου.

45. Επιχείρηση ''*ΧΑΡΑΥΓΗ*'' (15/4-26/5/48): Κατά την περίοδο αυτή, το Α΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε με δύναμη τριών Μεραρχιών την εκκαθάριση της Ρούμελης από την παρουσία και τις καταστροφές των Ένοπλων Κομμουνιστών, των οποίων η δύναμη στις αρχές του έτους 1948 υπολογιζόταν σε 3.000 ενόπλους περίπου. Η επιχείρηση αυτή στέφθηκε από επιτυχία και έγινε εκκαθάριση της περιοχής.

46. Επιχείρηση ''*ΚΟΡΩΝΙΣ*'' (20/7-22/8/48): Κατά την περίοδο αυτή, το Β΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε την εκκαθάριση της ισχυρά οργανωμένης τοποθεσίας του Γράμμου, στην οποία η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών υπολογιζόταν από 12.000 έως 15.000 περίπου. Το σχέδιο ενέργειας προέβλεπε την κατά μέτωπο επίθεση σε ολόκληρη την περιοχή, με δύο πτέρυγες ελιγμού κατά μήκος των ελληνοαλβανικών συνόρων. Η μία πτέρυγα, από Βορρά προς Νότο στην κατεύθυνση Νεστόριο-Αμμούδα-Αλεβίτσα-Φλάμπουρο-Γράμμο (υψ. 2520), ενώ η άλλη πτέρυγα από Νότο προς Βορρά στην κατεύθυνση Στράτσανη-Κάμενικ-Ασημοχώρι-Γράμμος (ύψ. 2520), απέβλεπαν στην αποκοπή της σύμπτυξης των κομμουνιστών προς την Αλβανία. Η επιχείρηση άρχισε στις 20 Ιουλίου, αλλά δεν εξελίχθηκε σύμφωνα με το σχέδιο, λόγω της ισχυρά οργανωμένης τοποθεσίας και της πεισματώδους αντιστάσεως των κομμουνιστών. Η περιοχή επιχειρήσεων διαχωρίστηκε σε δύο ζώνες, αυτή του βόρειου Γράμμου όπου παρέμεινε το Β΄ Σώμα Στρατού (3 Μεραρχίες) και του νότιου Γράμμου που ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (3 Μεραρχίες), το οποίο εσπευσμένα ανακλήθηκε από την περιοχή Ρούμελης. Κατά τη διάρκεια αυτής της επιχείρησης καταλήφθηκαν διαδοχικά από μεν το Β΄ Σώμα Στρατού τα υψώματα Ταμπούρι, Σγουρό, Τρία Σύνορα, Αλεβίτσα και Φούσια, από δε το Α΄ Σώμα Στρατού, τα υψώματα Κλέφτης, Σμόλικας, Κάμενικ, Γκόλιο και Γράμμος (ύψ. 2520). Με τον τρόπο αυτό ολόκληρη η περιοχή του Γράμμου καταλήφθηκε από τον Εθνικό Στρατό, αφού όμως κατέβαλε βαρύ φόρο αίματος κατά τις φονικότατες μάχες που διεξήγαγε. Το μεγαλύτερο μέρος των Ένοπλων Κομμουνιστών διέφυγε τη νύκτα 20/21 Αυγούστου μεταξύ ελληνοαλβανικών συνόρων και υψώματος Αλεβίτσας προς το ορεινό συγκρότημα Βίτσι, όπου άρχισε δραστήρια την ανασυγκρότηση του και την οργάνωση της τοποθεσίας.

47. Επιχείρηση κατά Βίτσι (Αυγ.-Δεκ./48): Αμέσως μόλις διαπιστώθηκε η διαφυγή του μεγαλύτερου μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών του Γράμμου (8.500 περίπου) προς το Βίτσι, στην περιοχή του οποίου βρίσκονταν άλλοι 1.500 περίπου, το Β΄ Σώμα Στρατού προσανατόλισε τις δυνάμεις του εναντίον τους και άρχισε την επίθεση, ώστε να μη δοθεί επαρκής χρόνος για ανασυγκρότηση και οργάνωση της τοποθεσίας. Αρχικά, οι δυνάμεις του Β΄ Σώματος Στρατού σημείωσαν μερικές επιτυχίες. Με την πάροδο όμως του χρόνου, η

δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών αφού ενισχύθηκε και από άλλες περιοχές, προέβαλε σθεναρή αντίσταση και ανέστειλε την επιθετική ορμή των Εθνικών Δυνάμεων. Στη συνέχεια, μεταπηδώντας στην επίθεση, ανέτρεψε τα εθνικά τμήματα από τις θέσεις τους και απείλησε να καταλάβει την πόλη της Καστοριάς, δημιουργώντας δοκιμασία στις τοπικές Εθνικές Δυνάμεις και πανικό στην τότε στρατιωτική και πολιτική ηγεσία της χώρας. Από την 1η Νοεμβρίου 1948, η διεύθυνση της επιχείρησης των Α΄ και Β΄ Σωμάτων Στρατού κατά του Βίτσι ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού, το οποίο αφού εκτέλεσε αρχικά μερικές επιτυχείς τοπικές επιχειρήσεις, στη συνέχεια δέχθηκε ισχυρή συντονισμένη επίθεση για τέσσερις συνεχείς μέρες, την οποία κατάφερε να αποκρούσει με επιτυχία. Στη συνέχεια, αφού σταθεροποίησε τις θέσεις του στο Βίτσι, παρέδωσε εκ νέου την ευθύνη της περιοχής αυτής στο Β΄ Σώμα Στρατού και στις 3 Δεκεμβρίου μεταφέρθηκε στην Πελοπόννησο για τις εκεί εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

Οι απώλειες του έτους 1948 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 16.382 νεκρούς, 8.065 συλληφθέντες, 8.763 παραδοθέντες και άγνωστο αριθμό τραυματιών. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 4.239 νεκρούς (330 αξιωματικοί και 3.909 οπλίτες), 15.308 τραυματίες (834 αξιωματικοί και 14.474 οπλίτες) και 2.328 αγνοούμενους (66 αξιωματικοί και 2.262 οπλίτες).

Έτος 1949

48. Γενική Κατάσταση: Το τελευταίο έτος του Εμφύλιου Πολέμου χαρακτηρίστηκε από την συντριβή των Ένοπλων Κομμουνιστών, μετά την κατάληψη από τον Εθνικό Στρατό των ορεινών όγκων Βίτσι και Γράμμου. Αποφασιστικός παράγοντας για τη λήξη του Εμφύλιου Πολέμου υπήρξε η απόφαση του Τίτο να κλείσει από τον Ιούλιο του 1949 τα σύνορα στους Ένοπλους Κομμουνιστές και να σταματήσει την παροχή σ' αυτούς πολεμικού υλικού και άλλης οικονομικής βοήθειας. Η απόφαση του Τίτο ήλθε ως αποτέλεσμα προηγούμενων συζητήσεων με τους Αμερικανούς για υποστήριξη, προτού διακόψει τους δεσμούς του με το Στάλιν. Στον εσωτερικό τομέα, μετά το θάνατο του Θεμιστοκλή Σοφούλη στις 26 Ιουνίου 1949, στην πρωθυπουργία ανήλθε ο μέχρι τότε αντιπρόεδρος Αλέξανδρος Διομήδης.

49. Οργάνωση και Δύναμη Αντιπάλων: Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών η δύναμη συνεχώς μειωνόταν κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους του Εμφυλίου, λόγω των μέτρων που είχε λάβει η Κυβέρνηση Σοφούλη και των σημαντικών απωλειών τους από τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και τις αιματηρές μάχες. Ο κυριότερος λόγος όμως υπήρξε το σφάλμα που διέπραξε ο Ζαχαριάδης με την απόφαση της 5ης Ολομέλειας, ο οποίος υποσχέθηκε στους σλαβόφωνους της Μακεδονίας την ίδρυση ξεχωριστού κράτους, με αποτέλεσμα πολλοί οπαδοί του άλλοτε ΕΑΜ, να δείχνουν αποστροφή στη συνέχιση ενός εθνικά προδοτικού πολέμου, του οποίου η αποτυχία διαφαινόταν παταγώδης. Παρά ταύτα, τον Αύγουστο του 1949 η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών ανερχόταν σε 16.000 ένοπλους (70 Τάγματα μειωμένης συνθέσεως και Διλοχίες καθώς και 132 πυροβόλα διαφόρων διαμετρημάτων), το Σεπτέμβριο είχε μειωθεί στις 4.000 και το Δεκέμβριο δεν υπερέβαινε τους 1.000.

Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού, η δύναμη του σε συνδυασμό με τον κατάλληλο εξοπλισμό και την πείρα που απέκτησε, οδήγησαν στην οριστική συντριβή της ένοπλης κομμουνιστικής δράσεως.

50. Διεξαγωγή Επιχειρήσεων: Κατά το έτος 1949, από άποψη τακτικής, ενώ δεν υπήρξε καμιά μεταβολή εκ μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών, από πλευράς Εθνικού

Στρατού εγκαταλείφθηκε η τακτική του εγκλωβισμού και εφαρμόσθηκε η τακτική των ‘‘νυκτερινών επιχειρήσεων και της αδιάκοπτης δίωξης’’. Καθορίσθηκε το δόγμα της εκκαθαρίσεως της χώρας με επιχειρήσεις από Νότο προς Βορρά, σε συνδυασμό, με μέτρα για την αποφυγή επανάκαμψης των Ένοπλων Κομμουνιστών στις περιοχές που είχαν εκκαθαριστεί.

Κατέστρωσε και εφάρμοσε σχέδια εκκαθαριστικών επιχειρήσεων όπως παρακάτω:

51. Σχέδιο Επιχειρήσεων ‘‘*ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ*’’ (Δεκ. 48-Ιουλ. 49): Από τις 19 Δεκεμβρίου 1948, το Α΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε την εκκαθάριση της Πελοποννήσου με την IX Μεραρχία, η οποία μεταφέρθηκε εσπευσμένα και τις δυνάμεις της Ανωτέρας Διοικήσεως Πελοπονήσου (ΑΣΔΠ), όπου η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών υπολογιζόταν σε 2.500 περίπου. Η κύρια επιχείρηση περατώθηκε με επιτυχία μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 1949 και η πλήρης εκκαθάριση ολοκληρώθηκε από την ΑΣΔΠ μέχρι τον Απρίλιο. Το μέτρο της σταδιακής εκκαθαρίσεως της χώρας, με αρχή από την Πελοπόννησο, έδωσε την ευκαιρία στους Ένοπλους Κομμουνιστές να σημειώσουν προσωρινά ορισμένες εντυπωσιακές επιτυχίες στις πόλεις Νάουσα, Καρδίτσα και Καρπενήσι, το οποίο κατέλαβαν στις 18 Ιανουαρίου και το διατήρησαν για ένα μήνα μέχρι την ανακατάληψη του από τις Εθνικές Δυνάμεις, ύστερα από πεισματώδη αγώνα.

Χρονολογικά, οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και οι προσπάθειες αντιπερισπασμού εκ μέρους των αντιπάλων είχαν ως εξής:

Στις 12 Φεβρουαρίου, η II Μεραρχία του Β΄ Σώματος Στρατού απέκρουσε επίθεση των Ένοπλων Κομμουνιστών, που απέβλεπε στην κατάληψη της Φλώρινας.

Στις 21 Μαρτίου, το Α΄ Σώμα Στρατού με τις μονάδες του πρόλαβε απόπειρα αντιπερισπασμού των Ένοπλων Κομμουνιστών και απέτρεψε επίθεσή τους κατά της Άρτας.

Από 1η έως 8 Απριλίου, το Α΄ Σώμα Στρατού απέτρεψε τη δημιουργία δυσμενούς καταστάσεως στην περιοχή νότια του Γράμμου διότι οι Ένοπλοι Κομμουνιστές κινήθηκαν για συντριβή της VIII Μεραρχίας.

Στις 17 και 18 Απριλίου, το Β΄ Σώμα Στρατού απέκρουσε επίθεση αντιπερισπασμού των Ένοπλων Κομμουνιστών κατά του Αμύνταιου.

Στις 17 Μαΐου, το Β΄ Σώμα Στρατού απέκρουσε επιθετική ενέργεια των Ένοπλων Κομμουνιστών στο Βίτσι.

Παράλληλα, το Α΄ Σώμα Στρατού από 5 Μαΐου μέχρι τέλος Ιουνίου, εκκαθάρισε πλήρως την περιοχή Θεσσαλίας και πέτυχε την συντριβή ολόκληρης της δύναμης του Γενικού Αρχηγείου Νότιας Ρούμελης των κομμουνιστών. Το Γ΄ Σώμα Στρατού, από 5 έως 8 Μαΐου εκκαθάρισε την περιοχή Αγγίστρου της Κεντρικής Μακεδονίας και από 4 έως 20 Ιουλίου την περιοχή Καϊμακτσαλάν.

52. Τελικές Εκκαθαριστικές Επιχειρήσεις κατά Βίτσι-Γράμμου (1-30 Αυγ. 49): Μετά την εμπέδωση της τάξεως στην Πελοπόννησο, Κεντρική Στερεά, Θεσσαλία και Κεντρική Μακεδονία, έγιναν τον Ιούλιο οι αναγκαίες συγκεντρώσεις των Μονάδων και των μέσων του Εθνικού Στρατού και τέθηκαν υπό τις διαταγές της Στρατιάς Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας (ΣΗΔΜ) για την τελική προσβολή του όγκου των Ένοπλων Κομμουνιστών στους ορεινούς όγκους Γράμμου και Βίτσι. Το γενικό σχέδιο του Αρχιστράτηγου με την επωνυμία ‘‘*ΠΥΡΣΟΣ*’’, περιλάμβανε τις εξής επί μέρους επιχειρήσεις: Την παραπλανητική ενέργεια κατά Βορείου Γράμμου (*‘‘ΠΥΡΣΟΣ Α’’*), την κύρια επιθετική ενέργεια κατά Βίτσι (*‘‘ΠΥΡΣΟΣ Β’’*) και την τελική επίθεση κατά Γράμμου (*‘‘ΠΥΡΣΟΣ Γ’’*).

53. Επιχείρηση ‘‘*ΠΥΡΣΟΣ Α*’’ (2-8 Αυγ. 49) κατά Βορείου Γράμμου: Σκοπός της ήταν η παραπλάνηση και εξαπάτηση των Ένοπλων Κομμουνιστών σχετικά με την κύρια επίθεση που σχεδιάστηκε για τις 10 Αυγούστου εναντίον του Βίτσι. Επιδιωκόταν έτσι, η

απαγκίστρωση των δυνάμεων των κομμουνιστών του Γράμμου, η μεταπήδηση κομμουνιστών από Βίτσι στο Γράμμο και η συγκέντρωση Πυροβολικού των Εθνικών δυνάμεων στο Βίτσι, όπου θα λάμβανε χώρα η κύρια επίθεση. Η επιχείρηση αυτή που ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (2 Μεραρχίες και 1 Ταξιαρχία), είχε διάρκεια από 2 έως 7 Αυγούστου και άριστα αποτελέσματα.

54. Επιχείρηση ''*ΠΥΡΣΟΣ Β*'' (10-16 Αυγ. 49) κατά Βίτσι: Σκοπός της κύριας αυτής επιχείρησης ήταν η ολοσχερής και τελική εκκαθάριση του Βίτσι. Σύμφωνα με το σχέδιο, προβλεπόταν η αιφνιδιαστική διείσδυση και κατάληψη της τοποθεσίας Τσούκα-Λέσιτς-Μπάρο, η οποία αποτελούσε την κύρια τοποθεσία άμυνας των κομμουνιστών. Στη συνέχεια, διεύρυνση του ρήγματος προς Βάρμπα-Καρμπέτσι, σε συνδυασμό με ενέργεια επί των κατευθύνσεων Ιεροπηγή-Σμαρδέσι-Καρμπέτσι και Μισοδάγιτσα-Πρεβόλ-Λαιμός, με σκοπό την απαγόρευση διαφυγής των δυνάμεων των κομμουνιστών προς Αλβανία. Τέλος, το σχέδιο προέβλεπε την εκκαθάριση της Χερσονήσου Πυξού. Η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών στην περιοχή Βίτσι υπολογιζόταν σε 8.000 περίπου. Η επιχείρηση ανατέθηκε στο Β΄ Σώμα Στρατού (4 Μεραρχίες και 2 Ταξιαρχίες Καταδρομών) με αρκετή υποστήριξη Πυροβολικού και Αεροπορίας. Άρχισε στις 10 Αυγούστου και ύστερα από φονικότατες μάχες επτά ημερών στα υψώματα του Βίτσι, ολόκληρη η περιοχή πέρασε στα χέρια των Εθνικών Δυνάμεων στις 17 Αυγούστου.

55. Επιχείρηση ''*ΠΥΡΣΟΣ Γ*'' (24-30 Αυγ. 49) κατά Γράμμου: Σκοπός της τελευταίας αυτής σημαντικής επιχείρησης, ήταν η ολοσχερής εκκαθάριση του τελευταίου οργανωμένου προπύργιου των Ένοπλων Κομμουνιστών του Γράμμου. Το σχέδιο προέβλεπε ισχυρές, αιφνιδιαστικές ενέργειες σε βάθος, με σκοπό την κατάληψη των υψωμάτων Κόντρα Πολίγκα και Καλύβια Κατσαρά στα ελληνοαλβανικά σύνορα, καθώς και στα υψώματα Τρία Σύνορα-Τσούμια, τα οποία θα αποτελούσαν την εξωτερική περίμετρο της κύριας αμυντικής τοποθεσίας των κομμουνιστών στο Γράμμο. Ταυτόχρονα, μετά από ισχυρή προπαρασκευή Πυροβολικού και Αεροπορίας, θα επιχειρείτο η διάρρηξη της τοποθεσίας με την κατάληψη των υψωμάτων Ψωριάρικα και Τσάρνο. Στη συνέχεια, προβλεπόταν η διεύρυνση του ρήγματος και η εκμετάλλευση της επιτυχίας στις κατευθύνσεις Τσάρνο-Φλάμπουρο-χωριό Γράμμος-ύψωμα Κιάφα και Φούσια-Γκουμπέλ-ύψωμα 2520 (Γράμμος) για την κατάληψη του και αποφυγή της διαφυγής της δύναμης των Ένοπλων Κομμουνιστών προς Αλβανία. Παράλληλα, προς το νότιο Γράμμο θα ασκείτο ισχυρή πίεση για συγκράτηση των Ένοπλων Κομμουνιστών της περιοχής Κάμενικ-Πυρσόγιαννη και για απαγόρευση διαφυγής τους προς το εσωτερικό της Ηπείρου. Η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών στην περιοχή Γράμμου υπολογιζόταν σε 7.000 περίπου (από τους οποίους 1.500 περίπου είχαν διαφύγει από το Βίτσι). Η επιχείρηση ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (4 Μεραρχίες, 2 Ταξιαρχίες Καταδρομών) με αρκετή υποστήριξη πυρών Πυροβολικού και Αεροπορίας. Ο αγώνας άρχισε μετά από ισχυρή προπαρασκευή Πυροβολικού και Αεροπορίας στις 24 Αυγούστου. Κατόπιν σκληρού και αιματηρού αγώνα στα υψώματα του Γράμμου, για επτά συνεχείς μέρες, ολόκληρη η περιοχή πέρασε στα χέρια των Εθνικών Δυνάμεων, ενώ αρκετοί Ένοπλοι Κομμουνιστές από τις 29 Αυγούστου διέρρευσαν προς την Αλβανία.

Οι απώλειες κατά το έτος 1949 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 11.635 νεκρούς, 2.145 συλληφθέντες και 6.835 παραδοθέντες. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 2.769 νεκρούς (190 αξιωματικοί και 2.579 οπλίτες), 10.609 τραυματίες (664 αξιωματικοί και 9.945 οπλίτες) και 1.920 αγνοούμενους (83 αξιωματικοί και 1.837 οπλίτες).

Το Τέλος και οι Συνέπειες του Εμφυλίου

56. Με τη συντριβή των Ένοπλων Κομμουνιστών στο Βίτσι και το Γράμμο έληξε ουσιαστικά ο Εμφύλιος Πόλεμος, ο οποίος από το 1944 είχε γίνει ο εφιάλτης των Ελλήνων και επισσώρευσε φοβερά δεινά στην πολύπαθη Ελλάδα. Υπολείμματα των Ένοπλων Κομμουνιστών, που δεν υπερέβαιναν τους χιλίους σε όλη την επικράτεια, δημιούργησαν διάφορα επεισόδια μέχρι τις αρχές του 1950, οπότε έληξαν οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των δυνάμεων του Εθνικού Στρατού. Οι συνέπειες όμως του Εμφύλιου Πολέμου υπήρξαν ανυπολόγιστες για την Ελλάδα τόσο σε ανθρώπινες απώλειες, όσο και σε υλικές καταστροφές.

57. Απώλειες σε προσωπικό: Κατά τη διάρκεια του Πρώτου Γύρου (Έτος 1943 έως 3 Δεκεμβρίου 1944), οι απώλειες σε νεκρούς από τη διαμάχη μεταξύ οργανώσεων του ΕΛΑΣ και εθνικών οργανώσεων ΕΔΕΣ – ΕΚΚΑ – ΠΑΟ κ.λ.π., συμπεριλαμβανομένων των κινημάτων της Μ. Ανατολής, τις δολοφονίες και εκτελέσεις τόσο από τον ΕΛΑΣ στις μάχες Πύργου, Καλαμάτας, Μελιγαλά, Γαργαλιάνων, Πύλου όσο και από την ΟΠΛΑ, τα Τάγματα Ασφαλείας και την Οργάνωση ΄΄Χ΄΄, ανήλθαν σε 21.000 περίπου.

- Κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Γύρου (3 Δεκεμβρίου 1944 έως 12 Ιανουαρίου 1945), οι απώλειες σε νεκρούς ανήλθαν σε 44.000 περίπου.
- Κατά τη διάρκεια του Τρίτου Γύρου (31 Μαρτίου 1946 μέχρι τις αρχές 1950), οι συνολικές απώλειες για τις Εθνικές Δυνάμεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονταν και οι Μονάδες Αμύνης Υπαίθρου (ΜΑΥ), ανήλθαν σε 16.734 νεκρούς (1.185 Αξκοί και 15.549 οπλίτες), 29.496 τραυματίες και 5.446 αγνοούμενους. Στους Ένοπλους Κομμουνιστές οι νεκροί ανήλθαν σε 38.421, καταμετρηθέντες στο πεδίο της μάχης. Με δεδομένο ότι εκ μέρους των κομμουνιστών καταβαλλόταν συστηματική προσπάθεια για την εξαφάνιση των νεκρών, θα πρέπει ο συνολικός αριθμός να πλησίασε τις 50.000. Ο αριθμός των τραυματιών από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών δεν είναι εύκολο να προσδιορισθεί, διότι καταβάλλονταν προσπάθειες διακομιδής τους στις γειτονικές βαλκανικές χώρες και επί πλέον ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς συμπεριλαμβανόταν στους συλληφθέντες ή παραδοθέντες. Οι Εθνικές Δυνάμεις συνέλαβαν 23.960, ενώ παραδόθηκαν άλλοι 21.544.

Από την πλευρά του άμαχου πληθυσμού οι απώλειες ανήλθαν σε 4.123 φονευθέντες από Ένοπλους Κομμουνιστές, 931 φονευθέντες ή ακρωτηριασθέντες από νάρκες και 28.000 απαχθέντα παιδιά (παιδομάζωμα).

58. Καταστροφές: Η αξία των ζημιών που προκλήθηκαν από καταστροφές έργων κοινής ωφελείας και άλλα αγαθά ανήλθε στο ποσό των 3.700.000.000 δραχμών της εποχής εκείνης. Η συνολική αξία των καταστροφών γενικότερα στην Εθνική Οικονομία (ζημιές 100.000 οικιών, συντήρησης 700.000 προσφύγων, απώλεια ωρών εργασίας κ.λ.π.) ανήλθε στο ποσό των 30.000.000.000 δραχμών της εποχής εκείνης.

Επίλογος

59. Η Ελλάδα, μετά την αποχώρηση των κατακτητών των Οκτώβριο του 1944, φορτισμένη από εσωτερικές πολιτικές διαμάχες δεκαετιών και εξουθενωμένη από τα δεινά του πολέμου και της κατοχής, βρέθηκε στη δίνη της διαμόρφωσης ζωνών επιρροής τόσο εκ μέρους της Σοβιετικής Ένωσης, όσο και εκ μέρους της Αγγλίας και κατέφυγε δυστυχώς σε ένοπλη εσωτερική αντιπαράθεση.

Ο Εμφύλιος Πόλεμος που διεξήχθηκε στην Ελλάδα από το 1944 μέχρι το 1949, μεταξύ των Ένοπλων Κομμουνιστών και Εθνικών Δυνάμεων αποδιοργάνωσε πλήρως το Ελληνικό κράτος σε όλους τους τομείς δραστηριότητας για μια εξαετία περίπου, περίοδο στην οποία τα

άλλα ευρωπαϊκά κράτη μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιδόθηκαν στην ανασυγκρότηση τους. Έτσι, η χώρα οπισθοδρόμησε και έχασε την ευκαιρία για πρόοδο και ανάπτυξη.

Η φύση του πολέμου, ο ανταρτοπόλεμος, ήταν η πιο δύσκολη μορφή πολέμου, και διεξήχθηκε κυρίως σε ορεινές, δυσπρόσιτες και παραμεθόριες περιοχές, ο δε απολογισμός του υπήρξε θλιβερός σε έμψυχο και άψυχο υλικό, τίμημα βαρύ για τον ελληνικό λαό.

Καθοριστικοί παράγοντες για την έκβαση του Εμφύλιου Πολέμου υπήρξαν: η Συμφωνία της Γιάλτας με την οποία η Ελλάδα παρέμεινε στη σφαίρα επιρροής των δυτικών συμμάχων, η έγκαιρη και άφθονη βοήθεια, αρχικά από την Αγγλία και αργότερα από την Αμερική προς την Ελληνική Κυβέρνηση, και τέλος η ρήξη μεταξύ Στάλιν και Τίτο και η διαφωνία μεταξύ Μάρκου και Ζαχαριάδη, γεγονός που αποστέρησε από τους Ένοπλους Κομμουνιστές την ηθική και υλική βοήθεια εκ μέρους της Γιουγκοσλαβίας και την ελευθερία διακινήσεως τους, με το κλείσιμο των συνόρων από τον Τίτο.

Έτσι, η μεγάλη εποχή της Εθνικής Αντίστασης κηλιδώθηκε από τη διαμάχη μεταξύ αντίπαλων αντάρτικων οργανώσεων, αφού κατέληξε στον Εμφύλιο Πόλεμο του 1944-1949, με φυσική συνέπεια τη φοβερή κρίση του Έθνους και τον διχασμό της συνείδησης του ελληνικού λαού.

Πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός, που ήδη έχει καταδικάσει τις εμφυλιοπολεμικές πρακτικές και ό,τι άλλο συνέβαλε στην έκρηξη αυτού του πολέμου, δικαιούται τώρα να γνωρίσει τα Αρχεία του Εμφύλιου Πολέμου 1944-1949, που συμβάλλουν στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας και τον παραπέρα φρονιματισμό των Ελλήνων.

ΑΘΗΝΑ Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ
Μάιος 1998

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
35	Ναύπακτος 27/1/1948	6ο Τάγμα Εθνοφρουράς προς 86 περιοχή	Έκθεση πεπραγμένων 6ου Τάγματος Εθνοφρουράς	1010/Γ/1-3	157
36	Βόλος 27/1/1948	1η Στρατιά προς Δκτη 36ης Ταξ.	Ατύχημα στην 36 Ταξιαρχία	1073/Α/19	166
37	Βόλος 29/1/1948	1η Στρατιά προς ΓΕΣ/Α1	Στρ. Διοίκηση Θεσσαλίας	1054/Α/5	167
38	Βόλος 30/1/1948	1η Στρατιά προς Υπουργό Στρατιωτικών	Έκτακτα Στρατοδικεία	1072/Β/108	169
39	Βόλος 30/1/1948	1η Στρατιά προς 36η Ταξιαρχία	Επιχειρήσες	1072/Β/100	170
40	Αθήνα 30/1/1948	ΓΕΣ / Α1 προς Υπουργείο Εξωτερικών	Κειμήλια Αγίου Όρους	1073/Γ/10	171
41	Θεσ/νικη 30/1/1948	Γ'ΣΣ/Α1 προς VII,X,XI Μερ., 51 Ταξ, 87 Στρ. Περ.	Σχέδιο επιχειρήσεων	1125/Α/2	172
42	Αθήνα 2/2/1948	Υ.Σ. - ΓΕΣ/Α1 προς Β΄ΣΣ	Αδράνεια Τμήματος & απελευθέρωση βιαίως στρατολογηθέντων	1017/Α/29	179
43	Βόλος 3/2/1948	Κλιμάκιο ΓΕΣ προς Α2 - Β1 - Γ3 -Α9 - Α10 / ΓΕΣ, Λόχο Στρατηγ. Στρατιάς, ΔΑΣ	Διάλυση Στρατιάς	1072/Β/129	180
44	Λάρισα 4/2/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς 51-77 Ταξ., Τ.Σ. Τυρνάβου, ΓΕΣ/Α1, Γ' ΣΣ/Α1	Δγη επιχειρήσεων (Επιβεβαίωση αποφασισθέντων της σύσκεψης 31 Ιαν 1948).	1104/Α/105(α)	182
45	Λάρισα 4/2/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς 77 Ταξ./Α1	Εκκαθάριση περιοχή κάτω Ολύμπου Όσσης	1104/Α/100	185
46	Σ.Δ/Αρχ. 5/2/1948	ΔΣΕ/Αρχηγ. Δ.Μακεδ. προς όλες τις Μονάδες	Δελτία Επιχειρήσεων μηνός Φεβ.΄ 48	1037/Γ/22-23-24-25-26-27-28	187
47	Ιωάννινα 8/2/1948	VIII Μερ. προς 75-76 Ταξ., 628 Τάγμα, ΓΜ Τάγμα, ΔΠΒ, ΔΔΒ	Δγη Επιχειρήσεων Υπ' αριθ. 11	1165/Δ/4	194
48	Κοζάνη 10/2/1948	XV Μερ./Α1 προς Β΄ ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχειρήσεων μηνός Ιαν 48	1179/Ε/18-19	200
49	Αθήνα 11/2/1948	Υ.Σ. - ΓΕΣ/Α1 προς Γ΄ΣΣ	Επεισόδιο Θεσ/νικης	1017/Α/42	205
50	Λαμία 11/2/1948	ΕΒΧ/ΑΔΧΣΕ προς Αρχηγείο Βασ. Χωροφυλακής Τμήμα Ασφαλείας	Εγκληματική δράση συμμοριτών στο Καρπενήσι	1022/Α/6	206
51	Θεσ/νικη 11/2/1948	Γ΄ΣΣ/Α1 προς Υπουργό Στρατιωτικών, Α/ΓΕΣ	Προσβολή Θεσσαλονίκης την 10/2/1948 από ΚΣ	1010/Ε/3	209
52	Αθήνα 12/2/1948	Υ.Σ. - ΓΕΣ/Α1 προς Α΄- Β΄- Γ΄ ΣΣ	Οδηγίες για τις επιχειρήσεις	1017/Α/44	216

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
53	Αγρίνιο 12/2/1948	86 Στρατ. Περ. προς Α'ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχειρήσεων κατά συμμοριτών 31/1/1948 (Άγιος Βλάσιος Τριχωνίδας)	1425/Α/37	218
54	Λάρισα 14/2/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Υποβολή εκθέσεως επί της τακτικής των συμμοριτών στους αγώνεςτους με την 43 Ταξ.	1107/Ε/3	221
55	Αθήνα 16/2/1948	Α΄ΣΣ/Α1 προς 81 περιοχή	Οδηγίες για τις επιχειρήσεις	1086/Α/19	224
56	Αθήνα 22/2/1948	Ανωτέρα Διοίκηση Αεροπορίας/Γραφ. Αρχηγού προς ΓΕΑ,ΓΕΣ, Β΄ΣΣ, Βρετ. & Αμερ. Αεροπ. Αποστολή	Σχέδιο Επιχειρήσεων Αεροπορίας για την επιχείρηση «ΚΟΡΩΝΙΣ»	1015/Ε/9	227
57	Τρίπολη 23/2/1948	ΤΣΕΣ προς ΑΣΔ Πελοπονήσου	Επίθεση συμμοριτών κατά Γυθείου	1029/ΣΤ/9	231
58	Σ.Δ/Αρχηγ. 25/2/1948	ΔΣΕ/Αρχηγ. Δ.Μακεδ. προς όλες τις Μονάδες	Ανακοινωθέν υπ' αρ. 17 - Δράση τμημάτων 1.-31 Δεκ 1947	1037/Γ/20	233
59	Λάρισα 25/2/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Επιχείρηση «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1104/Β/179	240
60	Αθήνα 4/3/1948	Γενικό Επιτελείο Β.Ν./ Διεύθυνση Γ΄	Ναυτικό Σχέδιο Επιχ. «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1015/Β/1	242
61	Αθήνα 5/3/1948	ΓΕΣ/Α1 προς Α΄ΣΣ, Α.Δ.Α., ΓΕΝ/Γ	Σχέδιο Επιχειρήσεων «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1016/Α/2	245
62	Αθήνα 26/3/1948	ΓΕΣ/Α2 προς Α΄, Β΄, Γ΄ΣΣ, Αρχηγός Στόλου και Αεροπορίας	Οδηγίες που αφορούν το Παραπλανητικό Σχέδιο	1016/Α/10	252
63	Αθήνα 27/2/1948	Α΄ΣΣ προς υφιστάμενες Δκσεις	Σχέδιο επιχ. υπ' αριθ. 1 («ΧΑΡΑΥΓΗ»)	1085/Α/8	254
64	Πειραιάς 29/3/1948	Βασιλικό Ναυτικό Αρχηγός Στόλου, Γραφείο Αρχηγού προς ΓΕΝ/Γ, ΓΕΣ, Α΄ΣΣ	Διαταγή Επιχ. «ΧΑΡΑΥΓΗ» (ΔΕΣ/1)	1015/Β/2	267
65	Αθήνα 2/4/1948	ΓΕΣ προς Δκτη Α΄ΣΣ	Οδηγίες προς τον Δκτη Α΄ΣΣ για τις επιχειρήσεις «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1085/Β/11	275
66	Αθήνα 8/4/1948	Ανωτέρα Διοίκηση Αεροπορίας προς Α.Β.Ε., Α.Β.Λ., Δ.Α.Υ.Α΄, Δ.Α.Υ.Β΄	Διαταγή Επιχειρήσεων υπ' αριθ.΄1 «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1015/Ε/3	280
67	Αθήνα 10/4/1948	Α΄ΣΣ/Α1 προς ΑΎ /ΓΕΣ	Πρόταση χρησιμοποιήσεως των δυνάμεων Καταδρομών κατά την επιχ. «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1086/Β/128	284
68	Οίτη 12/4/1948	Χ΄ Μερ. προς Δκτες 35-37-71 Ταξ.	Δγη επιχ. «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1085/Β/30	285

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
69	Αθήνα 12/4/1948	Α΄ΣΣ/Α1 προς Μονάδες , ΣΣ	Εδραίωση «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1087/Α/11	290
70	Αθήνα 12/5/1948	Υ.Σ./ΓΕΣ/Α1 προς Α΄, Β΄ ΣΣ	Επιχείρηση «ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ»)	1016/Α/31	292
71	Αθήνα 15/5/1948	ΓΕΣ/Α1 προς Α΄-Β΄ ΣΣ ΑΔΑ, ΓΕΝ/Γ	Σχέδιο εκκαθαρίσεως «ΟΡΘΡΥΟΣ» («ΧΑΡΑΥΓΗ - Σ»)	1085/Γ/12	294
72	Αθήνα 15/5/1948	ΓΕΣ/Α1 προς Α΄-Β΄- ΣΣ, ΑΔΑ	Σχέδιο εκκαθαρίσεως και εδραιώσεως Αγράφων («ΧΑΡΑΥΓΗ - Σ»)	1085/Γ/13	296
73	Αθήνα 17/5/1948	ΓΕΝ/Γ προς Αρχηγό Στόλου, ΓΕΣ/ Α1, Α.Δ.Α,	Ναυτικό Σχέδιο Επιχ. «΄ΟΡΘΡΥΣ» «ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ»	1016/Α/34	300
74	Αθήνα 19/5/1948	Α΄ΣΣ/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Υποβολή Εκθέσεων Επιχειρήσεως «ΧΑΡΑΥΓΗ» (14/4-26/5/1948)	1084/Α/10	302
75	Πειραιάς 20/5/1948	ΒΝ/ Αρχ. Στόλου/ Γρ. Αρχηγού προς ΥΝ/ΓΕΝ/Γ, ΓΕΣ, Α΄ΣΣ	Διαταγή Επιχ. «΄ΟΡΘΡΥΣ» («ΧΑΡΑΥΓΗ» - Σ)	1015/Β/6	357
76	Λάρισα 21/5/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς Χ- VIII Μερ., 42-77 Ταξ., ΔΕΘ, Δ΄Δ Καταδρ.	Σχέδιο εκκαθάρισης και εδραίωσης Αγράφων («ΧΑΡΑΥΓΗ- Σ»)	1104/Γ/166	361
77	Νεστόριο 25/5/1948	Ιη Μεραρχία προς Α΄ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχ. «ΧΑΡΑΥΓΗ»	1084/Α/16	364
78	Θεσ/νίκη 26/5/1948	Χη Μερ./Α1 προς Β΄ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχείρηση «ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ»	1170/Δ/19	371
79	Αθήνα 1/2/1950	ΓΕΣ/Α1/1α προς ΓΕΣ/Γραφ., Α.Δ.Α. Γ.Ε.Ν./Γ	Έκθεση πεπραγμένων Επιχειρήσεων «ΧΑΡΑΥΓΗ» (Εκκαθάριση Ρούμελης Απρίλιος - Μάϊος 1948)	1010/Β/28	380
80	Αθήνα 28/2/1948	Α.Δ.Α. προς ΓΕΑ - ΓΕΣ	Γενικό Σχέδιο Επιχειρήσεων Αεροπορίας κατά τις προσεχείς ενέργειες του Στρατού εναντίον των συμμοριτών	1015/Ε/1	399
81	Αθήνα 28/2/1948	Υ.Σ. - ΓΕΣ/Α1 προς Διοικητές Μ. Μονάδων	Απόψεις Αρχηγού ΓΕΣ για την διεξαγωγή του αγώνα	1017/Α/57	404
82	Αθήνα 3/3/1948	ΓΕΣ/Α1 προς Δκτη Β΄ΣΣ	Αντιμετώπιση κατάστασης από το Β΄ΣΣ	1106/Α/9	406
83	Θεσ/νικη 6/3/1948	Γ΄ ΣΣ	Σύσκεψη στο Γ΄ΣΣ την $6^η$ Μαρτίου 1948 για την κατάσταση στο Γ΄ΣΣ	1021/Δ/1	407
84	Αθήνα 12/3/1948	ΥΣ/ΓΕΣ/Α1 προς ΑΣΔ Πελοπονήσου	Γεγονότα Αιγίου	1029/ΣΤ/3	411
85	Λάρισα 13/3/1948	Β΄ΣΣ/Α1 προς υφιστάμενες Μονάδες	Έκθεση Επιχειρήσεων Χασίων-Αντιχασίων-Ολύμπου	1107/Α/3	418

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
86	Αθήνα 15/3/1948	ΓΕΣ/Α1 προς Β΄ΣΣ ΑΣΔΠ, ΑΔΑ, ΓΕΝ/Γ	Σχέδιο Επιχειρήσεων «ΧΡΥΣΑΥΓΗ»	1016/Α/5	427
87	Κοζάνη 15/3/1948	XV Μερ./Α1 προς Β'ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχειρήσεων μηνός Φεβ 48	1179/Ε/20/21	430
88	Αθήνα 19/3/1948	Υ.Σ/ ΓΕΣ/Α1 προς Α΄, Β΄, Γ΄ΣΣ, VII Μερ.	Οδηγίες επιχειρήσεων	1016/Α/7	435
89	Θεσ/νικη 20/3/1948	Γ΄ΣΣ/Α2/IV προς X-XI Μερ., 87 Περ., 51 Ταξ.	Πολεμική κριτική συμμοριτών	1123/Δ/21	437
90	Σ.Δ/Αρχηγ. 23/3/1948	ΔΣΕ/Αρχ. Παρνασσίδας προς Ι,ΙΙ,ΙΙΙ Τάγματα	Έκθεση του μήνα Φεβρ. 1948	1037/Ε/68	441

1

antιστράτηγος Βεντήρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	Κιλκίς τη 3 Ιανουαρίου 1948
Νομαρχία Κιλκίς	
Αριθ. Πρωτ. εμπ. πρωτ.	Εμπιστευτική

Προς
Την Γενικήν Δ/σιν Βορ. Ελλάδος
Γραφείον κ. Υπουργού
Θεσ/νίκην

Εν συνεχεία του υπ' αριθ. 10572/2/1 (48 τηλεγραφήματός μου, λαμβάνω την τιμήν ν' αναφέρω ότι περί ώραν 20-45 την 1η του αρξαμένου έτους, υπέρ διακοσαμελής συμμορία, προερχομένη εκ Κρουσίων επετέθη κατά του χωρίου Κρηστώνος, ένθα ο Σιδηροδρομικός Σταθμός Κιλκίς, απέχων εκ της πόλεως περί τα 4 χιλιόμετρα.-

Οι συμμορίται κατ' αρχάς ενέπρησεν το κτίριον του σιδ/κού σταθμού αφαιρέσαντες το τηλεγραφικόν μηχάνημα, δύο εκατομμύρια δραχμάς και το κοινοτικόν τηλέφωνον. Εν συνεχεία ελεηλάτησαν πεντήκοντα πέντε οικίας και τον αλευρόμυλον Μπαλτά, αφαιρέσαντες κυρίως εις μεγάλην ποσότητα σιτόριζον, άλευρα, τυρόν και κυτία γάλακτος.-

Επίσης διήρπασαν ένδεκα βωιδαμάξας και είκοσι πέντε βόας.-

Τέλος εστρατολόγησαν βιαίως και εκουσίως δέκα πέντε άνδρας και ένδεκα γυναίκες. Άπαντα τα διαρπαγέντα είδη εφορτώθησαν επί υπερτριάκοντα κάρρων και τριάκοντα υποζυγίων και περί 00-30΄ της χθές 2/1/48 ανεχώρησαν προς Κρούσια.-

Η εν τω χωρίω Κρηστώνος δύναμις ΜΑΥ μη υπερβαίνουσα τους 50 άνδρας δεν ηδυνήθη να αντιτάξη σθεναράν αντίστασιν και ηναγκάσθη, προ των, κατά πολύ, υπερτέρων δυνάμεων των συμμοριτών, να συμπτυχθή.-

Η δύναμις των ΜΑΥ υπεχρεώθη να συμπτυχθή και εκ του κακού οπλισμού των ανδρών, ο οποίος αποτελείται από ιταλικά κυρίως όπλα, τα οποία μετά πρώτας βολάς έπαθον αφλογιστίαν.-

Μόνον εν αυτόματον υπήρχε το οποίον εχειρίζετο ο Κων/τίνος Γκαϊτατζής ο οποίος και ετραυματίσθη βαρέως. Τούτον μη δυνηθέντες να παραλάβουν οι λοιποί άνδρες των ΜΑΥ κατά την συμπτυξίν των, συνέλαβον οι συμμορίται και τον έσφαξαν, παρέλαβον δε και το αυτόματον.-

Αληθινήν εντύπωσιν επροξένησεν η στάσις της 37ης Ταξιαρχίας, η οποία ενώ εγκαίρως έλαβεν γνώσιν της επιθέσεως και από τα μεταδοθέντα τροχιοδεικτικά φωτεινά σήματα και από τας λάμψεις του καιομένου κτιρίου του σταθμού δεν έλαβεν μέτρα καταδιώξεως των συμμοριτών.- Μόλις δε περί την 12-30' ώραν της νυκτός και μετά την αποχώρησιν των συμμοριτών έφθασαν επί τόπου δύο άρματα Καργιερτών οποίων ο επί κεφαλής αξιωματικός δεν ηθέλησε να καταδιώξη τους προ δεκαλέπτου από της αφίξεώς των αποχωρήσαντες ανενοχλήτως και βραδέως κινουμένους συμμορίτας, ως μη έχων προς τούτο διαταγήν της Ταξιαρχίας, ως εδήλωσεν εις τους κατοίκους, ενώ ηδύνατο να συννενοηθή διά του ασυρμάτου μετά της ταξιαρχίας, να λάβη διαταγήν και να τεθή εις καταδίωξιν των συμμοριτών, οπότε θα τους διέλυε, θα εγκατέλιπον δε ούτοι τα τρόφιμα και θα απελευθερούντο οι βιαίως στρατολογιθέντες.-

Η επιδειχθείσα αδιαφορία των στρατιωτικών αρχών διά την πρόληψιν λεηλασίας του χωρίου και την αποτελεσματικήν καταδίωξιν των συμμοριτών είχεν επίδρασιν επί του ηθικού των κατοίκων, ουχί μόνον του χωρίου Κρηστώνος αλλά και της πόλεως Κιλκίς.-

Το χωρίον Κρηστών κείται εγγύτατα προς την πόλιν εξ ης απέχει περί τα 4 χιλιόμετρα και ελέγχεται από την 37ην ταξιαρχίαν.

Επομένως η ανενόχλητος παραμονή εν αυτώ των συμμοριτών επί τετράωρον και η λεηλασία των κατοίκων, κατά την γνώμην μου συνεπάγεται βαρυτάτην ευθύνην διά την ηγεσίαν της 37ης ταξιαρχίας, ήτις ηδύνατο να προλάβη ή τουλάχιστον να περιωρίση την έντασιν της καταστροφής εάν ελάμβανεν αύτη εγκαίρως τα ενδεικνυόμενα μέτρα. Σημειωτέον δε ότι ο Κρηστών είναι το μόνον

χωρίον της περιφερείας όπερ υπέστη την μεγαλυτέραν διαρπαγήν εκ μέρους των συμμοριτών και τούτο υπό τα όμματα των στρατιωτικών αρχών.

Προς καθησύχασιν της κοινής γνώμης και προς τόνωσιν του ηθικού του πληθυσμού, παρακαλώ όπως ληφθώσι μέτρα ασφαλείας, διαταχθώσι δε ανακρίσεις διά τον καταμερισμόν των ευθυνών και κολασμόν των υπευθύνων εκ της εγκληματικής αμελείας και αδιαφορίας των οποίων, ηδυνήθησαν να δράσωσι, εν Κρηστώνι οι συμμορίται.-

Κοινοποιείται
Υπουργείον Εσωτερικών
Γραφείον Υπουργού
Υπουργείον Στρατιωτικών
Δημοσίας Τάξεως
εν Επιτελείον Στρατού
Αθήνας

Ο Νομάρχης Κιλκίς

Αργ. Μπότσης

Τ.Σ.Υ.

2

ΘΕΜΑ. Προώθησις Μεγ. Μονάδων
επ' ωφελεία της Ι Στρατιάς

ΠΡΟΣ. Α΄ΣΣ

ΚΟΙΝ. Ι Στρατιάν
Α1, Α2, Α3/ΓΕΣ

<u>ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ</u>
<u>ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ</u>
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθ/γού Αννιτσάκη Ε.
Αριθ. Τηλ. 31-950
Υ Σ - ΓΕΣ/Α1/1
ΑΡΙΘ. Φ. 4009/1
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 2632
Β Σ Τ 902/4-1-48

Διατρέχομεν ήδη την χειμερινήν περίοδον 1947-1948 και υπολείπονται εκ ταύτης δύο εισέτι μήνες καθ' ούς δέον το Α΄ΣΣ να εκκαθαρίση την Πελοπόννησον και Ρούμελην, συμφώνως άλλως τε προς την ληφθείσαν και ισχύουσαν απόφασιν του Συμβουλίου Γενικών Επιτελαρχών και Ανωτάτου τοιούτου.

Τα εκ των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων αποτελέσματα εις Πελοπόννησον κυρίως και εις Ρούμελην δέον να ώσιν αποφασιστικά μέχρι των μέσων Μαρτίου 1948 διότι το Γενικόν Επιτελείον Στρατού άνευ ουδενός δισταγμού προτίθεται συμφώνως προς τας αποφάσεις του Α΄ΣΣ και του ΣΓΕ

α) Να αποσύρη την 72 Ταξιαρχίαν εκ της Πελοποννήσου εις την Ν. Θεσσαλίαν.

β) Να προωθήση την 3ην Ταξιαρχίαν εκ της Ρούμελης προς Βορράν και να την θέση εις την διάθεσιν της Ι Στρατιάς.

Κατόπιν των ανωτέρω το Α΄ΣΣ οφείλει από τούδε να μελετήση την αναπροσαρμογήν της διατάξεως του, ήτις θα επιβάλλεται να πραγματοποιηθή μετά το πέρας των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων τόσον εις Πελοπόννησον όσον και εις Ρούμελην, ώστε ουδεμία εκτροπή να προκληθή εις την απόφασιν ταύτην και εις βάρος των από της ανοίξεως υποχρεώσεων της Ι Στρατιάς.

Δέον επίσης το Α΄ΣΣ να έχη υπ' όψιν του, ότι η 71 Ταξιαρχία δέον να επικαθίση διά του όγκου της το ταχύτερον επί των Βορείως της κοιλάδος του Σπερχειού δεσποζόντων ταύτης υψωμάτων, εφ' όσον από του μηνός Μαρτίου δεν παρουσιάζονται δυσκολίαι ανεφοδιασμού εις το υψίπεδον της Ρεντίνας.

Τέλος το Α΄ΣΣ να υποβάλη εις ΓΕΣ από τούδε τυχόν προτάσεις, κυρίως όσον αφορά:

α) Την οργάνωσιν της Διοικήσεως εις Ρούμελην.

β) Την αξιοποίησιν των εις Πελοπόννησον και Ρούμελην Ταγμάτων Εθνοφρουράς (Στελέχη - οπλισμός - διαβιβάσεις - μεταφορικά μέσα), εξαντλούν άπαντα τα διαθέσιμα μέσα του προς τον σκοπόν τούτον, συμφώνως προς τας ισχύουσας διαταγάς του Γενικού Επιτελείου Στρατού περί τούτου.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ

Το
Ι Τμήμα Α1/ΓΕΣ
Τ.Υ.
Αντωνόπουλος Κων.
Αντ/ρχης Πεζικού

3

Ι ΣΤΡΑΤΙΑ Βόλος 4.1.1048
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
αρ. απορρ. 4027/15 απόρρητος

Πρός
ταξίαρχον διοικητήν 83 περιοχής
Βόλον

Κατ' ευτυχή συγκυρίαν η 83 περιοχή σταθμεύει εις το αυτό σημείον μετά της Στρατιάς. Τοιουτοτρόπως έχει πολλαπλάς διευκολύνσεις τας οποίας δεν έχει καμμία άλλη περιοχή. Αλλ' εκτός τούτου ενώ άλλαι περιοχαί μαστίζονται από μεγάλα συμμοριακά συγκροτήματα, τα της περιοχής σας, είναι και ολιγαριθμότερα και ασθενέστερα.

Η Στρατιά διά να ευκολύνη την αποστολήν σας μετεκάλεσε 2 ολόκληρα τάγματα εκλεκτά, έθεσεν επιτελείς της επί κεφαλής και μετά πολυήμερον προσπάθειαν έσπασεν το επίκεντρον Πηλίου και Βουλγαρίνης. Ενήργησε καταδιώξεις. Εξ άλλου η παρουσία της Στρατιάς έχει συντελέση ώστε η χωροφυλακή ν' αναλάβη ίδιον τομέα. Άλλαι περιοχαί δεν έλαβον παρά ψυχία, ενώ η ιδική σας έλαβεν από εβδομάδων 2 τάγματα Εθνοφρουράς και ακόμη διευκολύνη πάσαν κίνησιν και εσωτερικήν τάξιν. Κατόπιν τούτων θα ωφείλατε:

α') Να έχετε τέλειον σύστημα πληροφοριών, το οποίον θα σας προεφύλαττε και από την προ εβδομάδος εισβολή Μιτζέλα και νοτιώτερα, ως επίσης από την των Καναλίων προχθεσινήν απόπειραν, φόνους και αρπαγάς και Πτελεού, την απόπειραν και την λεηλασίαν και τα επεισόδια Σούρπης.

Βεβαίως, ενδέχεται πάντοτε κάτι να συμβαίνη και πάντοτε να υπάρχουν μερικοί συμμορίται ακόμη και μετά τας ριζικάς εκκαθαρίσεις αλλά το κακόν αυτό δεν μπορεί να εξακολουθή πολύ περισσότερον, αφ' ού η 77 ταξιαρχία μετ' ολίγας ημέρας θ' αποχωρήση εις άλλο πεδίον δράσεως. Εξ' άλλου είναι ακατανόητος ο εκ νέου αρξάμενος εκτραχυνισμός των οπλιτών εν Βόλω ήτοι: ξεκούμπωτοι στρατιώτες, ακατάστατοι, γιακάδες σηκωμένοι, μη χαιρετώντες προσποιούμενοι τον χαζόν, αυτοκίνητα τρέχοντα και δυσάρεστοι εντυπώσεις εις τον χώρον όπου η μοίρα καταδρομών και κέντρον διερχομένων.

Αί αρτηρίαι προς κάτω Πήλιον, προς Λάρισαν, προς Αλμυρόν - Μαλιακόν και ιδιαίτατα η σιδηροδρομική γραμμή Δεμερλή (Σταυρός) πρέπει να είναι ηγγυημένης ασφαλείας, να γενικευθή το σύστημα των πληροφοριών και η υποχρέωσις των κατοίκων και η ευθύνη των να προφυλάσσουν τας τηλεγραφικάς συγκοινωνίας, να φρουρούν και να επιβλέπουν τεχνικά έργα, οδούς, επίσης άγρυπνος επίβλεψις και ενθάρρυνσις εις το Αμερικανικόν συνεργείον (Λατομείον).

Όταν εκδίδωνται αι διαταγαί και τοιαύται μεταβιβάζονται εις τους παρακάτω και εφεξής εις τους τελευταίους εκτελεστάς με το αιτιολογικόν "διέταξα" τούτο δεν έχει καμμίαν αξίαν, αξίαν έχει μόνον, εκείνο που ασφαλίζει μίαν διαταγήν και ν' αποπερατώνη. Διέταξα; τι σημαίνει διέταξα; τι σημαίνει ανέθεσα εις τους κατοίκους;

Απαιτείται σύστημα, ενημέρωσις, πληροφορίαι, βιβλία εφόδου, βιβλίον επιθεωρήσεων. Έχουν βιβλία επιθεωρήσεων αι φρουραί; πηγαίνουν εκτάκτως αξιωματικοί; πηγαίνουν έκτακτοι επιθεωρήσεις και πολλαί;

Σας έδωσα περιπολίαν και εκ της φρουράς μου ακόμη. Μπορεί περιοδικώς να θέτετε και άλλους αξιωματικούς δι' επιθεώρησιν και επίβλεψιν.

Εν τελευταία παραγράφω εκείνο που προβάλλει είναι όπως εξασφαλισθή ζήτημα στενωτάτου συνδέσμου μετά της χωροφυλακής και των ταγμάτων Εθνοφρουράς όπως μη σταματάη ποτέ η εκπαίδευσις των και όπως κινηταί και στατικαί μονάδες, άλλοτε κατά μικρά

πακέτα και άλλοτε αποτόμως συγκεντρούμεναι όλοι να μην αφίσουν ούτε ένα συμμορίτη να ζή εις την 83 περιοχήν.

Όλα να λειτουργούν ως μηχανή ωρολογίου.

Μαντεύετε, ότι είναι αδύνατον η Στρατιά να διατηρήση το γόητρόν της με την κατάστασιν που υπάρχει σήμερον.

αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Υ.

4

ΘΕΜΑ. Έπαινος προς την Μοίραν Καταδρομών

ΠΡΟΣ. Μοίραν Καταδρομών

ΚΟΙΝ. 1ην Στρατιάν - VIIIην Μεραρχίαν
Διοίκησιν Καταδρομών 527 528 Τάγματα Πεζικού

ΕΞΑΙΡ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
43η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Α.Π. 90/Γραφείον Ταξχου
6-1-48 Σ.Τ.Γ. 913.7

Η Μοίρα Καταδρομών διετέθη δι' ειδικήν αποστολήν, υπό τας Δ/γάς της 43ης Ταξιαρχίας, δρώσης διά την απελευθέρωσιν της περιοχής ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Η Μοίρα αύτη εκκινήσασα την νύκτα της 4-5 Ιανουαρίου εκ ΚΟΝΙΤΣΗΣ και διά ταχυτάτης ενεργείας της διελθούσα αθορύβως, θαρραλέως και αποφασιστικώς διά μέσου των εχθρικών αντιστάσεων κατόρθωσεν εκ των Νώτων του αντιπάλου ενεργούσα, να κυκλώση τους συμμορίτας και να καταλάβη το ύψωμα ΛΥΚΟΜΟΡΟΥ, η κατάληψις του οποίου επέφερε την εξάρθρωσιν της όλης, τοποθεσίας, εξ ης διευκολύνθη η ενέργεια του Πεζικού και ούτω εντός 48ώρου άπασα η περιοχή ΚΟΝΙΤΣΗΣ ηδυνήθη ν' αναπνεύση τον αέρα της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Εν ΛΥΚΟΜΟΡΩ εδέχθη πολλαπλάς και πεισμόνας αντεπιθέσεις του εχθρού, ας απώθησε και απέκρουσε μετά λύσσης, τετράκις δε ήλθεν εις πάλην μετά του εχθρού σώμα προς σώμα, επενεγκούσα σοβαράς απωλείας αυτώ, σωρεία δε πτωμάτων εκάλυψε την περιοχήν ΛΥΚΟΜΟΡΟΥ.

Περιήλθεν εις χείρας ημών αφθονία πυρομαχικών, οπλισμός, Τηλέμετρον - Τρίπους διόπτρας Πυρ/κού, κανονισμός Πυρ/κού, ως και διάφορα έγγραφα πολυτίμου σημασίας, εάν δε ήτο δυνατή η ενίσχυσις, θα ηχμαλώτιζεν Πυροβολαρχίαν του εχθρού και θα κατέστρεφεν δύο Γεφύρας Ζωτικής σημασίας διά τους συμμορίτας.

Η ανδρεία και ο Ηρωισμός των Αξιωματικών και οπλιτών του επιλέκτου τούτου Ελληνικού ή αυταπάρνησις, ο ενθουσιασμός και η Πίστις προς τον διεξαγόμενον αγώνα, μαρτυρούν πόσον πράγματι πολύτιμοι είναι αι Μονάδες αύται αίτινες δύνανται να επιτελέσωσι αποστολάς, ας ουδέν των όπλων του Ελληνικού Στρατού δύναται να επιτελέση και μάλιστα εφ' όσον δρώσιν άνευ της ενισχύσεως ουδενός όπλου.

Την κατάληψιν του ΛΥΚΟΜΟΡΟΥ μόνον Ημίθεοι ηδύναντο να πραγματοποιήσωσι, την επραγματοποίησαν όμως οι Αξιωματικοί και οπλίται της Μοίρας Καταδρομών.

Μετά ιδιαιτέρας συγκινήσεως εξ ονόματος της 43ης Ταξιαρχίας

Ε Υ Χ Α Ρ Ι Σ Τ Ω και Σ Υ Γ Χ Α Ι Ρ Ω

Τον Διοικητήν της Μοίρας, Αξιωματικούς και τους υπερηφάνους ΗΡΩΑΣ οπλίτας ταύτης διά την πολύτιμον συνδρομήν ην προσέφερον εις την Ταξιαρχίαν διά της εκπληρώσεως υπερανθρώπου έργου, προλαβόντες ημετέρας απωλείας.

Οι οπλίται μου θ' αναμιμνήσκωνται πάντοτε τους ΗΜΙΘΕΟΥΣ της Μοίρας ΚΑΤΑΔΡΟΜΩΝ.

ΚΑΡΔΑΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΣΥΝ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

5

Δ.Σ.Ε.
ΑΡΧ. ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ
ΕΠΙΤΕΛ-ΓΡΑΦΕΙΟ III.
Αριθμ. Ε.Π.Ε. 174

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Επιχειρήσεων από 25-12-47 μέχρι 15-1-48.

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Τ ο μ έ α ς Ι Τ ά γ μ α τ ο ς:
Ιτιά 40 χωρ/κες.
ΑΜΦΙΣΣΑ: Τάγμα εθνοφρουράς, χωρ/κή ΜΑΥ και ΛΟΚ συνολική δύναμη 800 ανδρών.
ΔΕΛΦΟΙ: Λόχος εθνοφρουράς.
ΑΡΑΧΩΒΑ: Έδρα Τάγματος με δύναμη μεγαλύτερη διλοχίας.
ΔΑΥΛΕΙΑ: Διλοχία
ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ: Ένας λόχος ΛΟΚ και 60 εθνοφρουροί.
ΔΑΔΙ: Έδρα του IV Τάγματος εθνοφρουράς με τον 3ο και 4ο λόχο και λόχο Διοίκησις.
ΑΝΩ ΜΠΡΑΛΛΟΣ: Ο 1ος λόχος του IV Τάγματος Δαδιού συν 1 διμοιρία ΛΟΚ. Καθημερινά μια διμοιρία περιπολεί το δρόμο μέχρι χάνι Καρανάσου, 16 ώρα επιστρέφει με αυτοκίνητο.
Σ.Σ. ΜΠΡΑΛΛΟΥ: Ο 2ος λόχος του IV Τάγματος Δαδιού και 1 πυροβολαρχία.
ΓΡΑΒΙΑ: Άγνωστη δύναμη.
Τ Ο Μ Ε Α Σ ΙΙ Τ Α Γ Μ Α Τ Ο Σ:
ΚΥΡΙΑΚΙ: Διλοχία από ΛΟΚ (συνολική δύναμη 130 ανδρών).
ΣΤΕΒΟΝΙΚΟ: Λόχος.
ΔΟΜΒΡΑΙΝΑ: Περί τους 150 άνδρες.
ΛΕΙΒΑΔΙΑ: Ανεξακρίβωτη δύναμη.

II. ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΣ ΣΚΟΠΟΣ:

1) Μέσα στο ανωτέρω χρονικό διάστημα να στρατολογηθούν 600 νέοι (από 17 μέχρι 35 χρόνων) ελεύθερης και μη περιοχής μας.

2) Δημιουργία ελεύθερου χώρου με εξουδετέρωση όλων των προωθημένων εχθρικών στατικών θέσεων και περιορισμό του εχθρού σε βασικά κέντρα.

3) Διαρκής απειλή με σκοπό αγγίστρωση σοβαρών εχθρικών δυνάμεων σ' αυτά.

III. ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ:

α) Να ενεργήσουμε φαρδειά στρατολογία στον τομέα μας και Λοκρίδα.

β) Χτυπήσουμε προωθημένες εχθρικές περίπολες του εχθρού.

γ) Χτύπημα προωθημένων εχθρικών στατικών θέσεων (Δελφών και Κυριακιού) για εξαναγκασμό του περιοριστεί βασικά κέντρα.

δ) Χτύπημα εφοδιοπομπής, από Λειβαδιά προς Αράχωβα, και εκμετάλλευση της στρατιωτικής επιτυχίας.

ε) Εγκαταστήσουμε ενέδρα πάνω, στο δημόσιο δρόμο Δαδί- Μπράλλου για χτύπημα διερχομένων εχθρικών τμημάτων ή επιμελητειακή δουλειά.

στ) Συγκροτήσουμε τμήμα γεφυροποιείας στο Αρχηγείο.

IV. <u>Δ Ι Α Τ Α Ξ Η   Κ Α Ι   Κ Α Τ Α Ν Ο Μ Η   Α Π Ο Σ Τ Ο Λ Ω Ν</u>

Το Τάγμα μείον ενός λόχου,

1) Ενεργήσει στρατολογία 300 νέων από περιοχή του και Λοκρίδα.

2) Εγκαταστήσει ενέδρες πάνω στο δημόσιο δρόμο Δαδιού - Μπράλλου και Λειβαδιάς - Αράχωβας για χτύπημα διερχομένων εχθρικών τμημάτων και επιμελητειακή δουλειά.

3) Ενεργήσει κατά προωθημένων στατικών δυνάμεων του εχθρού (Δελφούς).

4) Συγκεντρώσει τρόφιμα και άλλα είδη σε όσο το δυνατό μεγαλύτερες ποσότητες - ιδίως συγκέντρωση λαδιού. Για το 1ο 10ήμερο.

Από 26-12-47 διεισδύσει προς Λοκρίδα και ενεργήσει στρατολογία σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό και προωθήσει τούτους προς Παρνασσό. Επιστρέψει Παρνασσό 30-12-47.

5) Στο ίδιο χρονικό διάστημα, με τμήμα να εγκαταστήσει αντιενέδρα πάνω στο δημ. δρόμο Μπράλλο - Λαμία για εξόντωση και λαφυραγώγηση της εχθρικής διμοιρίας που κινείται από Άνω Μπράλλο και εγκαθίσταται ενεδρευτικά στο "χάνι Καρανάσου".

6) Εγκαταστήσει ενέδρα πάνω στο δημο στο δρόμο Λειβαδιά - Αράχωβα και παρά τη Γέφυρα Τούμπη - Αράχωβα για εξοντωτικό χτύπημα της συνοδείας - λαφυραγώγηση και εκμετάλλευση της στρατιωτικής επιτυχίας.

Εγκαταστήσει ενέδρα πάνω στο κεντρικό δημ. δρόμο Δαδί - Μπράλλο και σε θέση "Νερούτσου μύλο" για χτύπημα διερχομένων τμημάτων, επιμελητειακή δουλειά (με κατασχέσεις τροφίμων, και άλλων ειδών διερχομένων αυτ/των και αποφασιστικό χτύπημα από τις πλαγιοφυλάξεις των εχθρικών τμημάτων που ήθελαν κινηθεί από Δαδί και από Γραβιά.

<u>Για το 2ο δεκαήμερο:</u>

1) Ενεργήσει κατά του στατικού στόχου Δελφών για ολοκληρωτικά κατάληψη, πλήρη εκμηδένιση των εχθρικών δυνάμεων και επιμελητειακή εκμετάλλευση. Προς τούτο θα ενισχυθεί και με λόχο του ΙΙ Τάγματος.

2) Διαθέσει λόχο του στο ΙΙ Τάγμα για χτύπημα του εχθρικού στόχου Κυριακιού από της 10-1-48.

Το ΙΙ Τάγμα μείον ενός λόχου:

1) Πραγματοποιήσει με τους 2 λόχους του, στρατολόγιση 350 νέων από την ελεύθερη περιοχή του και με διεισδύσεις και από την κατεχόμενη. Τους στρατολογημένους προωθήσει προς Αρχηγείο.

2) Εντείνει τον ενεδρευτικό πόλεμο στις αρτηρίες του εχθρού. Προς τούτο ενεργήσει πρωτοβουλιακά και εκμεταλλευτεί κάθε συνήθεια του εχθρού.

3) Μελετήσει στόχο του Κυριακίου, προσανατολίσει τις δυνάμεις του από τις 10-1-48 και ενεργήσει κατ' αυτού, ολοκληρωτική κατάληψη και εκμετάλλευση. Για το σκοπό αυτό ενισχυθεί και με λόχο 1ου Τάγματος.

4) Ενεργήσει σοβαρή επιμελητειακή δουλειά σε όλα τα είδη και ιδιαίτερα σε ελιές και λάδι.

Ο 4ος λόχος (που βρίσκεται διάθεση Αρχηγείου, Παρνασσό):

1) Διαθέσει αμέσως, ομάδα του η οποία με ανεξάρτητη ομάδα, συν Φαρκαδόνα περάσει προς Δεσφίνα - Αντίκυρα, ενεργήσει στρατολογία στα χωριά αυτά και προωθήσει

τούτους προς Αρχηγείο. Υπόλοιπες δυνάμεις του παραμείνουν στη διάθεση του Αρχηγείου για κάλυψη του τομέα Παρνασσού και ενισχύσουν το Ι Τάγμα στις ενέδρες που θα εγκαταστήσει στο "Ζεμενό" και "Μύλο Νερούτσου". Ομοίως υποστηρίξει πέρασμα τμημάτων μας από Λοκρίδα. Η ομάδα του Παπαγεωργίου (Καϊάφα) κινηθεί από αύριο για τον τομέα της και ενεργήσει: 1) Στρατολογία 2) συλλάβει και εκτελέσει φύλακες Σ. γραμμής 3) συλλάβει οικονομικούς δοσίλογους για πατριωτική εισφορά και 4) τιμωρήσει παραδειγματικά εγκληματίες.

Ανεξάρτητη ομάδα Στρατή σε συνεργασία με Κ. Πίτες ενεργήσει: 1) στρατολογία στα χωριά, Βελίτσα - Αγία Μαρίνα - Μπεσχένι - Κραβασσαρά, κλπ και 2) ενεργήσει σαμποτάζ σε τηλ/κή και σιδηρ/κή γραμμή. 3) Συλλάβει υπεύθυνους σημερινής κατάστασης για καταβολή πατριωτικής εισφοράς και τιμωρήσει παραδειγματικά εγκληματίες.

ΚΚΠ με Κ.Π. Αγόριανης ενεργήσει: 1) Σαμποτάζ στην τηλ/κή γραμμή Μπράλλου - Δαδιού και συγκεντρώσει όσο το δυνατό περισσότερα καλώδια. 2) Κατασκευάσει τηλ/κή γραμμή: α) από Αγόριανη - Σταθμό Δ/σης Αρχηγείου β) από ΣΔΑ - Βελίτσα και συνέχεια τις άλλες γραμμές που υπήρχαν προ της εκστρατείας του εχθρού.

Οι άνδρες του Κ.Π. Κροκιού ενεργήσουν στρατολογία στα χωριά Σερνικάκι - Σεργούνι - Αη Γεώργη. 2) Χτυπήσουν ενεδρευτικά και ευκαιριακά εχθρικά τμήματα 3) απαγορεύσει τη συγκέντρωση της ελαιοπαραγωγής από τους χίτες, 4) συλλάβει δοσίλογους για καταβολή πατριωτικής εισφοράς και τιμωρήσει παραδειγματικά εγκληματίες.

Ο λόχος Αρχηγείου ενεργήσει στρατολογία στα χωριά Κάτω Αγόριανη - Σουβάλα - Μαριολάτα, με τμήμα του μικρό και βοηθούμενος με αντιπρόσωπο του Επιτελείου.

V. <u>Τ Α Χ Τ Ι Κ Η Μ Α Σ:</u>

1) Σ τ ρ α τ ο λ ο γ ί α

2) Ένταση των ενεργειών μας με τολμηρές καθόδους και ενέδρες πάνω στις οδικές αρτηρίες σε κινούμενα εχθρ. τμήματα και μεταφορικά μέσα του.

3) Πραγματοποίηση σοβαρών επιχειρήσεων με συγκέντρωση δυνάμεων ή συνεργασία γειτονικών τμημάτων για ξεσήκωμα του Λαού, φθορά του ενόπλου εχθρού και μαστίγωμα της αντίδρασης.

4) Αποφασιστική αντιμετώπιση του εχθρού με αντισυγκέντρωση και χτύπημα στα ευπαθή σημεία της διάταξης του. Καθήλωση με τα τμήματα της ενεργητικής επιτήρησης και από οργανωμένες θέσεις στις άλλες διαβάσεις και άξονες κίνησής του.

5) Συστηματικός ενεδρευτικός αγώνας και αιφνηδιαστικές επιθέσεις ενάντια σε αδύνατους στόχους και στο σύστημα ανεφοδιασμού του εχθρού. Εγκατάσταση ενεδρών σε απίθανα εδαφικά και οδικά σημεία και προσβολή πλέον απομονωμένης εχθρ. φάλαγκας (συνοδείας μεταγωγικών).

6) Βαθειές διεισδύσεις στο βάθος της εχθρικής τοποθεσίας (ομάδας ελευθέρων σκοπευτών ή διμοιρίας Κομάντος) για διάβρωση της αντίδρασης και οργάνωση διχτύου πληροφοριών.

7) Σχεδιασμένη εκμετάλλευση των στρατιωτικών επιτυχιών (πρόκληση φυγάδων, ένοπλων για παράδοση όπλων, προώθηση γενικά των θέσεων μας).

8) Στενή συνεργασία με γειτονικά τμήματα και απρόσκοπτη λειτουργία της σύνδεσης, με ασύρματους, τηλέφωνα, συνδέσμους.

9) Ποτέ η διείσδυση να μην είναι σε βάρος της διατήρησης της περιοχής.

VI. <u>Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ Ε Ν Τ Ο Λ Ε Σ</u>:

1) Συμπλήρωση των Επιτελείων των Ταγμάτων με κατάλληλα όσο το δυνατό στελέχη για εξέλιξή τους σε ικανούς βοηθούς συνεργάτες της Δ/σης, συστηματοποίηση της δουλειάς τους ώστε σε κάθε στιγμή η Δ/ση να μπορεί να έχει ολοκληρωμένη ενημέρωση και προσανατολισμό (εχθρός, έδαφος, μέσα)

2) Τα Τάγματα ν' αναλάβουν σοβαρές ενέργειες για εξεύρεση εκκρηκτικών υλών - εταιρείες, Μεγαλεμπόρους.

3) Όλα τα τμήματα εξασφαλίσουν σκαπανικά εργαλεία (τουλάχιστο 2 κατά διμοιρία).

4) Τα Τάγματα νάχουν συγκεκριμμένες πληροφορίες για τους στόχους της περιοχής τους, σε τρόπο που σ' οποιαδήποτε στιγμή νάναι δυνατή μία επιχείρηση.

5) Οι κινήσεις μας, είτε είναι παραπλανητικές, διεισδυτικές, είτε αποσκοπούν σε κρούσεις και συντριβή μικρών στόχων, μα και αν ακόμα αφορούν εγκατάσταση ενεδρών σε ανύπτοτα σημεία πάνω σε οδεύσεις, θα συνοδεύονται με ανάλογα μέτρα ασφαλείας. (Και δεν θα στηρίζονται μόνο στην παληκαριά των ανδρών των τμημάτων μας).

6) Πρόγραμμα ωρών υπηρεσίας, και εκπαίδευσης θα λειτουργεί αυτόματα αμέσως μετά από μία μετακίνηση μας ή δράση. Οι Δ/σεις να βρίσκουν πάντα την ευκαιρία και να επιμένουν στην ανδροπρεπή και στρατιωτική εμφάνιση των τμημάτων τους (Συμπεριφορά, συναγωνιστική αλληλεγγύη, καθημερινή συνεργασία - αναφορά ελλείψεων, αδυναμιών και τυχόν συμβάντων).

7) Οι Δ/σεις των τμημάτων θα πρέπει μετά από κάθε ενέργεια (μάχη, ενέδρα κλπ.) να εκπληρώνουν σαν ένα από τα βασικώτερα καθήκοντα την εφαρμογή της κριτικής, από την οποία πλουτίζομε την πείρα μας και βοηθάμε γενικώτερα, με τα συμπεράσματα που βγαίνουν απ' αυτή την ποιοτική αναβάθμιση του Στρατού μας.

8) Σε κάθε στρατιωτική ενέργεια να θεωρείται σα βασική μας επιδίωξη και το επιμελητειακό πρόβλημα. Δεν πρέπει να θεωρείται σαν απόλυτα πετυχημένη μια στρατιωτική μας ενέργεια αν δεν συνεπιφέρει ανάλογα επιμελητειακά οφέλη.

9) Να επιδιωχτεί η εξοικονόμηση περισσότερων ειδών απ' τις άμεσες ανάγκες σε παπούτσια, δέρματα, φάρμακα, υφάσματα, τυπογραφεία, πολύγραφοι, Ραδιόφωνα, δημοσιογραφικό χαρτί, γραφική ύλη, χρήματα.

10) Να δοθεί ιδιαίτερη σημασία για τη συγκέντρωση και εξασφάλιση της ελαιοπαραγωγής των χιτών και άλλων τσιφλικιών και μοναστηριακών.

VII. <u>Ε Ι Δ Ι Κ Η Σ Ε Ν Τ Ο Λ Η Σ:</u>

1) Το κάθε Τάγμα να φροντίσει για την στρατολόγηση Γιατρών. Επίσης να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τον εφοδιασμό τους με επιδεσμικό υλικό.

2) Να ενισχυθεί ο τομέας της επαγρύπνησης για το συστηματικό ξερίζωμα των πραχτόρων της αντίδρασης και ιδιαίτερα να καταβληθούν προσπάθειες για την ανακάλυψη τυχόν ασυρμάτων εγκατεστημένων σε περιοχές που ελέγχονται από τα τμήματα μας και μισοελέγχονται.

3) Να ενιοχυθεί ο τομέας της διαφώτισης και με προσπάθειες των Δ/σεων των Ταγμάτων να εξευρεθούν, τόσο για το Αρχηγείο, όσο και για τα ίδια, πολύγραφοι - ραδιόφωνα κλπ. και να οργανωθεί με ζωή ο εκπολιτιστικός τομέας (χορωδίες - ψυχαγωγία κλπ).

4) Το ΙΙ Τάγμα να πραγματοποιήσει τις επαφές που έχει διαταχθεί.

5) Τα τμήματα για την πραγματοποίηση της παρούσης και ιδιαίτερα για την επιτυχία της στρατολογίας, να εφοδιαστούν από τα αρμόδια Γραφεία με τους καταλόγους και τα απαραίτητα στοιχεία.

6) Όλα τα τμήματα να καταβάλλουν προσπάθειες για την εξεύρεση τηλ/νων. Ιδιαίτερα οι Κ. Πίτες με τη συγκέντρωση τηλ/κού υλικού από τις συνεχείς καταστροφές που θα προξενούν στις τηλ/κές γραμμές - σιδηροδρομικές (βάσει των οδηγιών που τους δόθηκαν).

7) Τα Τάγματα να μας υποβάλλουν στο τέλος της προθεσμίας απολογιστική έκθεση.

Καθιστούμε υπεύθυνες τις Διοικήσεις των Ταγμάτων, για τη διαφύλαξη της παρούσης. Στο τέλος να μας αναφέρουν ότι διαφυλάχτηκε ασφαλώς.

Αναφέρατε λήψη της παρούσης.

Σ.Δ.Α. 25-12-47

Παραλήπτες: Δ Ι Α Μ Α Ν Τ Η Σ Γιά την ακρίβεια
ΙΙ Τάγματα Το ΙΙΙ Γραφείο
Υποβάλλεται:
Αρχ. Ρούμελης (Υ.Τ.Α.).

6

ΣΗΜΑ άμεσον
ΑΠΟ. Διοικητήν Ι Στρατιάν 251900

ΠΡΟΣ. Υποστράτηγον Καλογερόπουλον
Διοικητήν Β΄ΣΣ

ΚΟΙΝ. ΓΕΣ/αντιστράτηγον

αριθ. Πρωτ. 47/1509 άκρως απόρρητον. Δυνάμει 4009/1/79951/8.12.47 διαταγής του υπουργείου ΚΟΝΙΤΣΑ με κανένα τρόπον δεν πρέπει να περιέλθει χείρας εχθρού και πολύ μάλλον ηρωϊκώς αγωνιζομένη Ταξιαρχία μας με γενναίον Δόβαν. Εκ της εξελίξεως, εκ στρατιωτικών αναφορών και αεροπορικών αναγνωρίσεων και επιθέσεων προκύπτει, ότι περιοχή ΚΟΝΙΤΣΑ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ έχουν αποκλεισθή εις αγώνα μεμωνομένοι. Κατόπιν τούτου διατάσσομεν όπως εγκατασταθήτε τάχιστα ΙΩΑΝΝΙΝΑ μετά τακτικού Στρατηγείου προς διεύθυνσιν αγώνος ΗΠΕΙΡΟΥ και Διοικητής VIII Μεραρχίας ηγηθεί διευθύνσιν ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Τίθεμεν διάθεσή σας Σχολήν εφέδρων και προέλθειτε απ' ευθείας μαζύ της συνδέσμον.

Τ.Υ.

7

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ/Α1 ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ
Ε Π Ι Τ Ω Ν Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Ν Κ Ο Ν Ι Τ Σ Η Σ
Από 15 Δ/βριου 1947 μέχρι 7 Ιανουαρίου 1948

Αριθ. 375/Α1/19./48
ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ
- ΓΕΣ/Α1 (2 αντίτυπα)
- Β΄ΣΣ/Α1 (2 αντίτυπα)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ
- ΙΙ, VI, XV Μεραρχίας/Α1
- 43, 74, 75,76 Ταξιαρχίας/Α1
- Δσιν Πυρ/κού Μεραρχίας
- Ανωτ. Δοικ. Αεροπορίας
- Επιτελάρχην Μεραρχίας
- ΑΚΑ
- Γραφείον Α1

Α Κ Ρ Ω Σ Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Σ
VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ
Ε Π Ι Τ Ω Ν Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Ν Κ Ο Ν Ι Τ Σ Η Σ

ΧΑΡΤΑΙ) ΙΩΑΝΝΙΝΑ)
) ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ) 1/100.000
) ΚΟΝΙΤΣΑ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Εν τη περιοχή της ΗΠΕΙΡΟΥ ο συμμοριακός αγών από του Οκτωβρίου κ.ε. έλαβε την μορφήν σχεδόν κανονικού πολέμου.

Αί συμμοριακαί δυνάμεις είναι εξωπλισμέναι αρτιώτατα και με άφθονον εφοδιασμόν εις πυρομαχικά. Ενεργούσι κατά μάζας και επί τη βάσει μελετημένων, επιτελικών σχεδίων, τα οποία εκπονούνται και εφαρμόζονται υπό εμπείρων Στρατιωτικών Διοικήσεων και Επιτελείων.

2. Η τοιαύτη τροπή του συμμοριακού αγώνος, δεν πρέπει να αφήνη ουδεμίαν αμφιβολίαν, ότι το τέρμα του αγώνος τούτου, όχι μόνον σύντομον δεν διαφαίνεται, αλλ' επ' εναντίας μακρόν και μάλιστα με διαρκώς αύξουσαν έντασιν.

3. Διά τους ανωτέρω λόγους εκρίθη σκόπιμον όπως η παρούσα έκθεσις μη περιορισθή εις την ξηράν αφήγησιν των γεγονότων, αλλ' επεκταθή εις ευρύτερον πλαίσιον, ώστε να αποτελέση αντικείμενον μελέτης προς εξαγωγήν διδαγμάτων διά την περαιτέρω αντιμετώπισιν του συμμοριακού αγώνος.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

4. Από της πολιτικής πλευράς

Η Ήπειρος προσφέρεται περισσότερον πάσης άλλης περιοχής της χώρας διά την εγκατάστασιν της συμμοριακής ψευδοκυβερνήσεως και δημιουργίαν ελευθέρου δι' αυτήν Κράτους διά τους κάτωθι λόγους:

(α) Λόγω εδαφικής διαμορφώσεως και συγκοινωνιακών συνθηκών απετέλεσεν ανέκαθεν ανεξάρτητον περιοχήν. Τούτο και σήμερον ακόμη δεν μετεβλήθη ουσιωδώς παρά την σχετικήν βελτίωσιν των συγκοινωνιών.

Ως τοιαύτη περιοχή δύναται να εξασφαλισθή δι' ολίγων σχετικώς δυνάμεων διά τον ιδιότυπον συμμοριακόν αγώνα.

(β) Συνορεύει με το Αλβανικόν Κράτος το οποίον μέχρι σήμερον δεν κατώρθωσε να αποβάλη την ληστρικήν του υπόστασιν. Κατά συνέπειαν ως τοιούτον Κράτος δεν δεσμεύεται από διπλωματικούς τύπους και προσχήματα.

Εν τη ουσία σήμερον δεν υφίσταται Κράτος. Εκτελεί απροφασίστως τας επιταγάς των Σλάβων.

(γ) Η παρουσία εις τα σύνορα του Βορειοηπειρωτικού λαού δύναται να παρέχη μεγάλας υπηρεσίας εις τους συμμορίτας.

(ι) Παντοειδής υλική ενίσχυσις (στρατολογία - εφόδια - κτήνη κλπ).

(δ) Προσωρινή παραχώρησις υπό των Σλάβων της Β. Ηπείρου εις την ψευδοκυβέρνησιν επιτρέπει εις ταύτην μετά την εκτόπισιν της εκ της Ηπείρου να εγκατασταθή εις τινα πόλιν της Β. Ηπείρου θεωρουμένης μετά την παραχωρησίν της ως Ελληνικής.

Προσβολή δε της Β. Ηπείρου υπό του ημετέρου Στρατού θα είχεν ως συνέπειαν την επέμβασιν των Σλαύων προς προστασίαν του εν Β. Ηπείρω κατοικούντος Αλβανικού πληθυσμού.

(ε) Διαθέτει αεροδρόμια και λιμένας πράγμα όπερ θα επέτρεπε την χρησιμοποίησιν των υπό των Σλαύων χορηγηθησομένων αεροπλάνων και πλοίων.

(στ) Η Ήπειρος λόγω της ενδόξου ιστορίας της παλαιάς και νεωτέρας εσκεί γόητρον παρά τω Ελληνικώ λαώ και τοίς ξένοις λαοίς.

5. Από της στρατιωτικής πλευράς

Η Ήπειρος παρέχει εις τους συμμορίτας μεγάλας ευκολίας διαβιώσεως και δράσεως διά τους κάτωθι λόγους:

(α) Εύκολος και παντοειδής εφοδιασμός εκ της Αλβανίας.

(β) Είσοδος εις το Αλβανικόν έδαφος εις περίπτωσιν πιέσεως των υπό του Στρατού, αναδιοργάνωσις και εισβολή εκ νέου εις το Ελληνικόν έδαφος.

(γ) Το εξαιρετικώς ορεινόν, βαθέως διακεκομμένον και δασώδες έδαφος δεν επιτρέπει την ευχερή κίνησιν οργανωμένου Στρατού προς αποτελεσματικήν καταδίωξιν των συμμοριτών.

(δ) Η παρεμβολή μεταξύ της Ηπείρου και Θεσσαλίας και Δ. Μακεδονίας του μεγάλου όρους "Π Ι Ν Δ Ο Σ" και η ύπαρξις μιάς αμαξιτής μεταξύ Ηπείρου και Θεσσαλίας, καθιστώσι δυσχερεστάτην την ενίσχυσιν της Ηπείρου εις περίπτωσιν προσβολής της υπό μεγάλου όγκου συμμοριτών.

Κατά την χειμερινήν περίοδον πλειστάκις η επικοινωνία μεταξύ ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ διακόπτεται λόγω των χιόνων επί του αυχένος ΚΑΤΑΡΑΣ.

(ε) Η περιοχή ΓΡΑΜΜΟΥ λόγω της φύσεως του εδάφους αφ' ενός και της γενικής γεωγραφικής θέσεως της αφ' ετέρου, παρέχει εις τους συμμορίτας το καλύτερον ορμητήριον.

Την περιοχήν ταύτην κατά το θέρος π.ε. διεξεδίκησαν μετά πείσματος και θα την διεκδικήσωσι και εις το μέλλον.

(στ) Ευπάθεια των προς Ν. συγκοινωνιών εις απειλήν προερχομένην εκ του μέσου ΑΧΕΛΩΟΥ.

6. Συμπέρασμα

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ως συμπέρασμα ότι η περιοχή της ΗΠΕΙΡΟΥ τόσον από πολιτικής πλευράς όσον και από στρατιωτικής τοιαύτης αποτελεί περιοχήν προσφερομένην τα μέγιστα διά την πραγματοποίησιν των σχεδίων των συμμοριτών (εγκατάστασις της ψευδοκυβερνήσεως των και δημιουργία ελευθέρου Κράτους).

ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

7. Μολονότι δεν περιήλθεν εις χείρας της Μεραρχίας κανέν έγγραφον σχέδιον των συμμοριτών, εν τούτοις καταφαίνεται σαφώς (και περί τούτου δεν πρέπει να υπάρχη ουδεμία αμφιβολία) εκ των από των μέσων Οκτωβρίου π.ε. μέχρι σήμερον διεξαχθεισών επιχειρήσεων εν ΗΠΕΙΡΩ, ότι οι συμμορίται είχον την πρόθεσιν ν' αποκόψωσι την ΗΠΕΙΡΟΝ από την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ και εν συνεχεία να την καταλάβωσιν εξ ολοκλήρου.

Πιθανώτατα παρά τας συνεχείς αποτυχίας των να μη παραιτήθησαν των προθέσεων τούτων.

Πάντως το επερχόμενον έαρ δεν ευνοεί την πραγματοποίησιν των ανωτέρω προθέσεών, των τόσον όσον ευνοεί η χειμερινή περίοδος ήτις επαυξάνει δι' ωργανωμένον Στρατόν τας συγκοινωνιακάς δυσχερείας.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

8. Σκοπός της επιθέσεως

Η κατάληψις και οριστική κατοχή του κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ και ήτις κατοχή, αφ' ενός μεν αποκόπτει την ΗΠΕΙΡΟΝ από την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ αφ' ετέρου δε, εξασφαλίζει την ελευθέραν επικοινωνίαν του ΓΡΑΜΜΟΥ μετά των ΑΓΡΑΦΩΝ.

Εν συνεχεία η προσβολή ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ προς ολοκλήρωσιν της καταλήψεως της ΗΠΕΙΡΟΥ.

9. Διάρκεια μάχης ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Η μάχη ΜΕΤΣΟΒΟΥ αρχίσασα την νύκτα 18 προς 19 Οκτωβρίου διήρκεσε μέχρι της 6ης Ν/βρίου, καθ' ην κατελήφθη η περιοχή ΚΑΤΑΡΑΣ διά κοινής ενεργείας VIII και IX Μεραρχιών.

10. Μετασχούσαι συμμοριακαί δυνάμεις

Δώδεκα (12) συγκροτήματα (Τάγματα) ων τα τέσσαρα κατά της Φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

11. Τρόπος ενεργείας των συμμοριτών

Η κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ επιχείρησις, εγένετο βάσει σχεδίου καταρτισθέντος υπό πεπαιδευμένων Δ/τών και Επιτελών, καθ' όλην δε την διάρκειαν της επιχειρήσεως ταύτης υπήρχεν ιθύνων στρατιωτικός νους, όστις συνετόνιζεν επιδεξίως τας ενεργείας των συμμοριακών συγκροτημάτων. Τα κύρια χαρακτηριστικά:

(α) Ισχυρά επίθεσις από Β. και Ν. κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ όπερ επί 12ήμερον επολιορκήθη.

Μόνον δις επετεύχθη ο από ξηράς εφοδιασμός του διά διασπάσεως του κλοιού εκ Δυσμών.

(β) Κατάληψις της κορυφογραμμής ΚΑΤΑΡΡΑΣ Α. και ΒΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Πρό της κορυφογραμμής ταύτης καθηλώθησαν αρκετά σημαντικαί δυνάμεις της IX Μεραχίας, αίτινες μόνον μετά την εκ Δ. απελευθέρωσιν του ΜΕΤΣΟΒΟΥ και επιθετικήν ενέργειαν Τάγματος της VIII Μεραρχίας προς ΚΑΤΑΡΡΑΝ κατώρθωσαν να εκδιώξωσι τους συμμορίτας εκ της ανωτέρω κορυφογραμμής.

(γ) Ισχυραί επιθέσεις και αντεπιθέσεις από ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ μέχρι των υψωμάτων Β.Δ. γεφύρας ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ (Σ. 1552).

Εις ορισμένας θέσεις επετέθησαν κατά την διάρκειαν της νυκτός κατά πυκνάς φάλαγγας, ο δε αγών έλαβε την μορφήν πάλης σώματος προς σώμα.

(δ) Κατά την γενικήν αντεπίθεσιν της Μεραρχίας αρξαμένην την 27 Οκτωβρίου τα συμμοριακά συγκροτήματα ημύνθησαν μετά πείσματος.

Η υποχώρησις των εγένετο συμφώνως προς τας γνωστάς μεθόδους της τακτικής.

12. Συμπέρασμα

Κατά τας επιχειρήσεις εναντίον του ΜΕΤΣΟΒΟΥ οι συμμορίται δεν ενήργησαν κατά τας μέχρι τότε μεθόδους των, αλλ' ενήργησαν ως Στρατός οργανωμένος.

Συνήφθη μάχη εκ παρατάξεως επί μεγάλου μετώπου από ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ μέχρι ΚΑΤΑΡΑΣ. Κατά την μάχην ταύτην έλαβε χώραν σειράν αμυντικών και επιθετικών ενεργειών αμφοτέρωθεν με τελικόν αποτέλεσμα την αποτυχίαν του σχεδίου των συμμοριακών δυνάμεων.

Η μάχη του ΜΕΤΣΟΒΟΥ αποτελεί χαρακτηριστικόν σταθμόν του συμμοριακού αγώνος λόγω της αλλαγής τακτικής εκ μέρους των συμμοριτών.

ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΕΚ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΕΙΣ ΔΥΤΙΚΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

13. Σκοπός της εισβολής

Προπαρασκευή διά την γενικήν κατά της ΗΠΕΙΡΟΥ επίθεσιν προς κατάληψιν της.

14. Μετασχούσαι συμμοριακαί δυνάμεις

Εξ συγκροτήματα (Τάγματα) τέσσερα (4) του Ληστραρχείου ΗΠΕΙΡΟΥ και δύο (2) του Ληστραρχείου ΥΨΗΛΑΝΤΗ.

Έκαστον συγκρότημα διέθετε 40-50 μεταγωγικά.

Η συνολική δύναμις ανήρχετο, εις 1200-1500 αρτιώτατα εξωπλισμένους.

15. Σύντομος εξιστόρησις των γεγονότων

(α) Τα συμμοριακά συγκροτήματα εκκινήσαντα την 25 1500 Ν/βρίου υπό την κάλυψιν πυκνοτάτης ομίχλης και σφοδράς κακοκαιρίας εκ του Κεντρικού ΖΑΓΟΡΙΟΥ και πορευθέντα καθ' όλην την νύκτα (18ώρος συνεχής υπό βροχήν πορεία. Καταθέσεις αιχμαλώτων) ευρέθησαν την πρωίαν της επομένης 26 Ν/βρίου τα μεν τρία συγκροτήματα ΗΠΕΙΡΟΥ εις ΖΙΤΣΑΝ και Β. ταύτης, τα δε έτερα τρία εις περιοχήν ΕΛΑΙΑΣ - ΑΡΙΣΤΑΣ.

Η Φρουρά ΖΙΤΣΗΣ ενισχυθείσα απέκρουσε την επίθεσιν των συμμοριτών, αντεπιτεθείσα δε καταδίωξε τούτους προς Β. προξενήσασα βαρείας απωλείας.

(β) Αντιμετωπίσθη αμέσως η δημιουργηθείσα κατάστασις διά μετακινήσεως δυνάμεων της Μεραρχίας εκ της περιοχής ΖΑΓΟΡΙΩΝ και ΜΕΤΣΟΒΟΥ και συγκεντρώσεως των εις τους χώρους εμφανίσεως των συμμοριτών. Ανελήφθη άμεσος δίωξις αυτών.

(γ) Διετέθησαν διαδοχικώς εν συνόλω πέντε (5) Τάγματα άτινα κατεδίωξαν τους συμμορίτας και τους συνέσφιξαν επί του ορεινού όγκου της ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ.

(δ) Διεξήχθησαν πάρα πολλαί μάχαι αρχικώς επί του ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ οπόθεν εξεδιώχθησαν οι συμμορίται, είτα δε εις τον ορεινόν όγκον της ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ, με σημαντικάς απωλείας εκατέρωθεν.

Οι συμμορίται δεν περιωρίσθησαν εις αμυντικήν στάσιν αλλά ενήργησαν συχνά ισχυράς επιθέσεις και ιδίως κατά την νύκτα. Αξισημείωτοι αι νυκτεριναί σφοδραί επιθέσεις των εναντίον του Τάγματος όπερ κατείχε την ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΝ τας νύκτας 22 και 23 Δεκεμβρίου (βλέπε παράγρ. 16 δ).

(ε) Την εσπέραν της 24 Δ/βρίου π.ε. (παραμονή της επιθέσεως κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ) οι συμμορίται κατείχον την γραμμήν ΠΛΟΚΙΣΤΑ - ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΒΕΔΟΥΝΑ - ΓΑΡΔΙΚΙ - ΛΙΣΤΑ - ΚΟΥΡΕΜΑΔΙ - ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑ και ημύνοντο ταύτης μετά πείσματος.

Ημέτεραι ενέργειαι προς αποτελεσματικήν ανάσπασιν απέβησαν άκαρποι.

Οι επί ένα μήνα συνεχείς αγώνες και μάλιστα υπό δυσμενεστάτας καιρικάς συνθήκας εκούρασαν υπερβάλλοντως τα τμήματά μας.

Πέντε ημέτερα Τάγματα είχον στενότατην επαφήν μετά των συμμοριτών επί της ανωτέρω γραμμής την εσπέραν της 24 Δ/βρίου.

16. Συμπεράσματα

(α) Και κατά τας ανωτέρω επιχειρήσεις, οι συμμορίται ενήργησαν ως οργανωμένα και συμπαγή τμήματα και επεδίωξαν την εκπλήρωσιν της αποστολής των μετά δραστηριότητος και συνοχής.

Και εδώ υπήρχεν ιθύνων νούς όστις συνετόνιζε τας ενεργείας των συγκροτημάτων και παρηκουλούθει την εκτέλεσιν των διατασσομένων ενεργειών.

(β) Κατά τας ανωτέρω επιχειρήσεις οι συμμορίται ναί μεν δεν έσχον καμμίαν οφθαλμοφανή και κτυπητήν στρατιωτικήν επιτυχίαν (διάλυσιν τμήματος τινός σημαντικού) πλην όμως κατώρθωσαν να οργανωθούν πέριξ του ορεινού όγκου της ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ έχοντες ασφαλισμένα τα νώτα των επί των συνόρων.

(γ) Η εγκατάστασις εις την ανωτέρω περιοχήν εξ (6) συμμοριακών συγκροτημάτων με ελευθέραν επικοινωνίαν με την Αλβανίαν και τον εκ τοιαύτης ποικίλλον ανεφοδιασμόν, είναι διαρκής σοβαρά απειλή και ευνοεί γενικωτέραν επίθεσιν κατά της ΗΠΕΙΡΟΥ.

(δ) Εν κατακλείδι δεν πρέπει να μένη αμφιβολία, ότι η ανωτέρω εισβολή των συμμοριακών συγκροτημάτων εκ της περιοχής ΖΑΓΟΡΙΩΝ εις την Δ. ΗΠΕΙΡΟΝ ήτο προπαρασκευαστική ενέργεια διά την μεγάλην επίθεσιν κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Αί εναντίον του Τάγματος ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ (παρ. 156) νυκτεριναί σφοδραί επιθέσεις προς ανατροπήν τούτου και εξασφάλισιν ελευθέρας επικοινωνίας προς Βορράν (Περιοχή ΒΙΓΛΑΣ - ΔΕΜΑ) αποδεικνύει τούτο.

ΓΝΩΣΤΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ 24 Δ/ΒΡΙΟΥ

17. Περιοχή Β. ΚΟΝΙΤΣΗΣ

(α) Συγκρότημα υπό ΟΡΕΣΤΗΝ (ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ) κατέχει την γραμμήν: (Σ.0494) - ΣΟΥΣΝΙΤΣΑ - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (ΝΙΚΑΝΩΡΟΣ).

(β) Συγκρότημα υπό ΚΟΔΙΑΝ (ΚΙΛΚΙΣ) ευρίσκεται εις την περιοχήν: ΣΤΡΑΤΣΑΝΗ - ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ - ΣΚΟΡΔΙΛΗ.

(γ) Υπ' αριθ.32 Λησταρχείον (ΣΟΦΙΑΝΟΥ) (εκ τριών συγκροτημάτων ΕΡΜΗ - ΛΑΜΠΗ - ΚΑΡΑΜΠΕΣΗ) εις την περιοχήν ΦΟΥΡΚΑΣ.

18. Περιοχή ΖΑΓΟΡΙΩΝ

Το υπ' αριθ. 38 λησταρχείον ΑΓΡΑΦΩΝ με τα συγκροτήματα ΑΛΕΥΡΑ και ΚΙΤΣΟΥ.

Αι πληροφορίαι ήσαν ασαφείς περί των ακριβών θέσεων των διαφόρων Τμημάτων.

19. Περιοχή Β. ΜΕΤΣΟΒΟΥ

Συγκρότημα ΘΥΜΙΟΥ ανήκον εις το ανωτέρω λησταρχείον ΑΓΡΑΦΩΝ.

20. Περιοχή ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Υποσυγκρότημα (ανεξάρτητον) ΛΕΥΤΕΡΗ εις περιοχήν ΛΑΧΑΝΟΚΑΣΤΡΟΝ (Ρ.8089) - ΡΟΥΨΙΑ (Ρ.8386).

21. Περιοχή ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ

(α) Υπ' αριθ. 27 λησταρχείον (ΥΨΗΛΑΝΤΗ)
Εις την περιοχήν Αγ. ΜΑΡΙΝΗΣ - ΠΑΝΑΓΙΑΣ (Ρ.7064).

(β) Υπ' αριθ. 15 λησταρχείον (ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ)

(ι) Σ.Δ. εις ΒΑΒΟΥΡΙΟΝ (Ρ.6464)

(ιι) Συγκρότημα ΣΚΕΥΗ
Από Ελληνοαλβανικών συνόρων (Ρ.5763) έως και ΠΛΟΚΙΣΤΑ (Ρ.6161):

(ιιι) Συγκρότημα ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Επί Μεγάλης ΡΑΧΗΣ.

(ιυ) Συγκρότημα ΦΩΚΑ
Εις περιοχήν ΒΕΛΟΥΝΑΣ - ΛΥΚΟΥ

(υ) Συγκρότημα ΑΛΚΗ
Εις περιοχήν ΛΕΙΑ - ΓΛΟΥΣΤΑ - ΓΑΡΔΙΚΙ - ΛΙΣΤΑ.

22. Εντύπωσις περί των προθέσεων του

(α) Από της εισβολής των εξ (6) συγκροτημάτων εκ της περιοχής ΖΑΓΟΡΙΩΝ (είς ην εγκατεστάθη το λησταρχείον ΑΓΓΡΑΦΩΝ) η Μεραρχία εσχημάτισε την εντύπωσιν, ότι

εντός του Δ/βρίου οι συμμορίται θα ενήργουν διά σημαντικών δυνάμεων εναντίον της ΗΠΕΙΡΟΥ, ήτις παρείχε εις αυτούς τας περισσοτέρας ευκολίας και πλεονεκτήματα.

Το σημείον της προσβολής δεν ήτο δυνατόν να υπολογισθή, διότι ουδαμού υπήρχε σαφής πληροφορία περί σοβαρών συγκεντρώσεων.

Η Διοίκησις της Μεραρχίας έχουσα υπ' όψιν της την αποτυχίαν του ΜΕΤΣΟΒΟΥ οφειλομένην κατά μέγα μέρος εις την αμυντικήν οργάνωσιν της περιοχής δι' έργων οχυρώσεως, δεν υπολόγιζεν ως λίαν ενδεχομένην την κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ ενέργειαν λόγω της υπαρχούσης εκεί οργανώσεως του εδάφους, χωρίς όμως και να αποκλείη παντελώς το ενδεχόμενον τούτο.

Η Διοίκησις της Μεραρχίας απέκλινε μάλλον υπέρ της προσβολής από Α. εκ της περιοχής ΖΑΓΟΡΙΟΥ προς κατεύθυνσιν ΕΛΑΙΑΣ μετά συγχρόνου ενεργείας από Δ. του συγκροτήματος ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ.

(β) Από των μέσων Δ/βρίου παρετηρήθη εντατική κίνησις μικροομάδων εις το Δ. ΖΑΓΟΡΙΟΝ και το ΠΩΓΩΝΙΟΝ.

Επίσης παρετηρήθη μετακίνησις τοιούτων μικροομάδων εκ της περιοχής ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ προς ΖΑΓΟΡΙΑ και τανάπαλιν.

Εκ προγενεστέρας πείρας αι ανωτέρω κινήσεις ήσαν προάγγελοι εκδηλώσεως κρούσεως εκ μέρους των συμμοριτών.

(γ) Την νύκτα της 22 προς 23 Δ/βρίου το λησταρχείον ΥΨΗΛΑΝΤΗ επετέθη σφοδρώς εξ όλων σχεδόν των κατευθύνσεων κατά του 581 Τάγματος εγκατεστημένου εις ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΝ (Ρ.6872).

Η ενέργεια αύτη απέτυχεν.

Αί επίμονοι αύται επιθέσεις κατά του Τάγματος τούτου, έπεισαν πλέον την Μεραρχίαν ότι επέκειτο κάπου σοβαρά ενέργεια των συμμοριτών, δι' ο και έλαβε την απόφασιν να αποσύρη εκ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ το 581 Τάγμα όπερ διέταξε να κινηθή εις την περιοχήν ΕΛΑΙΑΣ ως εφεδρεία αυτής. Η κίνησις αύτη εξετελέσθη την ημέραν της 25ης Δ/βρίου κατόπιν αγώνος διότι αι συμμορίται επιτεθέντες επεχείρησαν να εμποδίσωσι την απαγκίστρωσιν αυτού.

(δ) Εν συμπερασμάτι η Μεραρχία γνωρίζουσα καλώς την σημασίαν και επίδρασιν της Ηπείρου εις τον συμμοριακόν αγώνα (και κυρίως κατά την χειμερινήν περίοδον), μελετώσα από πάσης πλευράς την εν τη περιοχή Ηπείρου δράσιν των συμμοριών από των μέσων Οκτωβρίου και παρακολουθούσα τας ως άνω αναφερομένας κινήσεις των συμμοριτών, είχε σχηματίσει την εντύπωσιν ότι ο όγκος των συμμοριακών δυνάμεων, των ευρισκομένων από ΜΕΤΣΟΒΟΥ μέχρι ΓΡΑΜΜΟΥ θα ενηργεί κατά της ΗΠΕΙΡΟΥ κατά την διάρκειαν της χειμερινής περιόδου.

Την 18ην Δ/βριου η Μεραρχία υπέβαλεν εις την Στρατιάν το επισυναπτόμενον υπ' αριθ. Α.Π. 1063 σήμα εξέθετε την κατάστασιν της ΗΠΕΙΡΟΥ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΤΗΣ 24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

23. 43 Ταξιαρχία
    (α) Σ.Δ. ΜΕΤΣΟΒΟΝ
    (β) 528 Τάγμα
    Πέριξ ΜΕΤΣΟΒΟΥ εις τα υψώματα:
    ΚΑΡΑΚΟΛΙ - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ - ΤΣΟΥΜΕΣ - ΤΣΟΥΜΑ
    (γ) 527 Τάγμα
    Εις περιοχήν ΒΟΤΟΝΟΣΙ - ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ
        (ι) Διοίκησις και Λόχος (Σ.2659) και (250603)
        (ιι) Λόχος εις (Σ.222610)
        (ιιι) Διλοχία εις (Σ.206599)
    (δ) 16ον Τάγμα Εθνοφρουράς
        (ι) Διοίκησις και Διλοχία εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ
        (ιι) Λόχος εις (Σ.240615)

(ιιι) Λόχος εις (Σ.247608) και (Σ.2558).

(ε) Ουλαμός όλμων 4,2΄΄

Εις ΚΑΡΑΚΟΛΙ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

24. 74 Ταξιαρχία

(α) Σ.Δ. ΜΑΛΝΤΟΥΜΑ (Σ.1552)

(β) 627 Τάγμα

(ι) Διοίκησις και τρεις λόχοι εις ΤΟΥΦΑ ΓΡΕΒΕΝΗΤΙΟΥ (Σ.1864). Κέντρον οργανωμένον αμυντικώς διά την χειμερινήν εγκατάστασιν.

(ιι) Λόχος εις ΔΕΜΑΤΙ (Σ.165565).

(γ) 628 Τάγμα

(ι) Διοίκησις και τρεις λόχοι εις ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΝ (Σ.105675). Κέντρον οργανωμένον αμυντικώς διά την χειμερινήν εγκατάστασιν.

(ιι) Λόχος εις ΚΑΝΕΛΛΑ (Σ.1258).

(δ) Ουλαμός Τεθωρακισμένων, Ουλαμός Π. Πυρ/κού και Διμ. Πολ/λων.

Εις ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΝ (Σ.1552).

25. 76 Ταξιαρχία

(α) Σ.Δ. ΔΟΛΙΑΝΑ

(β) 581 Τάγμα

Εις ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΝ (Ρ.6872)

Εξεδόθη την 24 2030 διαταγή της Μεραρχίας όπως την πρωίαν της 25/12 κινηθή διά ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ - ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ προς ΕΛΑΙΑΝ.

(γ) 18 Τάγμα Εθνοφρουράς

(ι) Διοίκησις και Λόχος ΖΙΤΣΑ (Ρ. 8661)

(ιι) Λόχος της γέφυρας ΣΟΥΛΟΜΟΥΛΟΝ (Ρ.8257) και ΤΣΙΚΑ (Ρ.8155).

(ιιι) Λόχος εις ΘΕΟΓΕΦΥΡΑΝ (Ρ.8363)

(ιυ) Λόχος εις ΚΑΛΠΑΚΙ (Ρ.8576)

(δ) Διοίκησις και Διλοχία 17 Τάγματος Εθνοφρουράς

Εις ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΥΣ (Ρ.9368).

(ε) 24 Τάγμα Χωρ/κής

Ήτο συγκεντρωμένον εις ΑΓΙΟΥ (Ρ.7878) - ΚΑΛΠΑΚΙ προκειμένου να μεταφερθή εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ένθα μέχρι της 31 Δ/βριου θα διελύετο συμφώνως διαταγή του Υπουργείου Δημ. Τάξεως.

26. Τακτικόν Στρατηγείον 84 Περιοχής

Τούτο συνεκροτήθη διά δ/γής της Μεραρχίας την 12 Δ/βρίου υπό τον Δ/τήν της περιοχής Ταξίαρχον, Πρόκον Στέφανον, καθόσον η εις περιοχήν ΦΙΛΙΑΤΩΝ-ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ κατάστασις επέβαλε την δημιουργίαν ιδίας Διοικήσεως προς συντονισμόν των ενεργειών των δρωσών εκεί δυνάμεων.

Εις το Στρατηγείον τούτο διατέθησαν τρεις αξκοί του Επιτελείου της Μεραρχίας καθόσον η 84 Περιοχή ουδένα επιτελή διέθετεν.

(α) Σ.Δ. ΦΥΛΙΑΤΕΣ (Ρ.6547)

(β) 625 Τάγμα

(ι) Διοίκησις και Διλοχία εις ΓΚΕΛΙΑ (Ρ.5860)

(ιι) Λόχος εις (Ρ.5957)

(ιιι) Λόχος εις ΦΥΛΙΑΤΕΣ

(γ) 583 Τάγμα

Εις περιοχήν ΒΡΙΖΑΜΙΕΣ (Ρ.6157) - ΣΙΤΑΙΝΑ (Ρ.6156).

(δ) 611 Τάγμα

Εις περιοχήν (Ρ.6554)-(Ρ.6753)

(ε) Ουλαμός Πεδ. Πυρ/κού και 8η Ίλη (Πεζοπόρος)

Εις ΒΡΟΥΣΙΝΑ (Ρ.7350)

(στ) 629 Τάγμα

Εις περιοχήν ΤΣΑΡΑΚΛΙΜΑΝΙ (Ρ.7158).

Την πρωίαν της 25/12 μία Διλοχία θα εκινείτο διά ΛΕΠΤΟΚΑΡΤΑΣ προς ΒΕΛΟΥΝΑΝ ίνα συνδράμη το 611 Τάγμα διά την κατάληψιν της ΒΕΛΟΥΝΑΣ.

27. 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)
   (α) Σ.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑ
   (β) 584 Τάγμα
      (ι) Σ.Δ. : (Ρ.968958)
      (ιι) 1ος λόχος: (Ρ.973965)
      (ιιι) 2ος λόχος: (Ρ.960970)
      (ιυ) 3ος Λοχ.+Ομάς Πολ/λων (Ρ.965960)
      (υ) 4ος Λόχος: (Ρ.975957)
   (γ) 582 Τάγμα
      (ι) Σ.Δ. (Ρ.9993)
      (ιι) 1ος λόχος: (Ρ.968940)
      (ιιι) 2ος λόχος: (Ρ.993936) και (Ρ.995920)
      (ιυ) 3ος λόχος: Γέφυρα ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ
      (υ) 4ος λόχος: (Ρ.987937) και (Ρ.980945).
   (δ) Ουλαμός Πεδ. Πυρ/κού: Εντός ΚΟΝΙΤΣΗΣ εις (Ρ.975930)
   (ε) Ουλαμός όλμων 4,2”: (Ρ.980945)
   (στ) Λόχος ΜΑΥ: Γέφυρα ΑΩΟΥ (Ρ.968920) και εις πεδινόν διάδρομον Ν.Δ. ΚΟΝΙΤΣΗΣ.
   (ζ) Αμυντική οργάνωσις
   Εμφαίνεται εις το συνημμένον σχεδιάγραμμα Νο 1.

28. 8ον Τάγμα Εθνοφρουράς
   Περιοχή ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ (Σ.2815)

29. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ανωτέρω διατάξεως της Μερ/χίας
   (α) Λαμβανομένην υπ’ όψιν:
      (ι) Της κατηγορηματικής αποστολής της Μερ/χίας όπως κρατή πάση θυσία τα δύο αστικά κέντρα ΜΕΤΣΟΒΟΥ και ΚΟΝΙΤΣΗΣ.
      (ιι) Της εγκαταστάσεως εξ (6) συμμοριακών συγκροτη-μάτων εις την περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ η ανωτέρω διάταξις ήτο κατ’ αρχήν ενδεδειγμένη.
   (β) Εις την ανωτέρω διάταξιν υπάρχει ασθενές σημείον και τούτο είναι η μη απόλυτος εξασφάλισις της επικοινωνίας μετά της ΚΟΝΙΤΣΗΣ.
   Η τοιαύτη εξασφάλισις προϋπέθετε ύπαρξιν δυνάμεων μεταξύ ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ εις περιοχήν ΔΕΜΑ.
   Μολονότι η Μεραρχία είχεν απόλυτον περί τούτου γνώσιν, ουδέποτε ηδυνήθη λόγω των περιστάσεων να εξοικονομήση την αναγκαιούσαν προς τούτο δύναμιν.
   (γ) Ως συμπέρασμα των ανωτέρω εξάγεται ότι η διάταξις της Μεραρχίας ήτο ελαττωματική εκ της μη υπάρξεως δυνάμεων εις την περιοχήν μεταξύ ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ.
   Η τοποθέτησις δυνάμεων εις την περιοχήν ταύτην προ της εκδηλώσεως οιασδήποτε σοβαράς ενεργείας των συμμοριτών δεν ήτο εφικτή διά τους κάτωθι λόγους:
      (ι) Η 43 Ταξιαρχία εγκατεστημμένη εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ και ΒΟΤΟΝΑΣΙ επρόκειτο βάσει Δ/γής των προϊσταμένων Αρχών να αναχωρήση διά την ΙΧ Μεραρχίαν (εις ην ανήκει οργανικώς) εις πρώτην διαταγήν.
      Άνευ της ανωτέρω δουλείας θα ήτο δυνατή η διάθεσις του Τάγματος ΒΟΤΟΝΑΣΙΟΥ εις την περιοχήν μεταξύ ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ μολονότι, τούτο θα εξησθένιζε την περιοχήν από ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ μέχρι ΜΕΤΣΟΒΟΥ.
      (ιι) Εκ της 74 Ταξιαρχίας (ης το 629 Τάγμα ευρίσκετο εις περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ) δεν ήτο δυνατή η αφαίρεσις ούτε ενός λόχου, αφ’ ενός μεν διότι είχε βάσει του χειμερινού προγράμματος των προϊσταμένων Αρχών εντολήν να κρατήση τα Κέντρα αντιστάσεως ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ και ΤΟΥΦΑΣ ΓΡΕΒΕΝΗΤΙΟΥ, αφ’ ετέρου δε διότι θα ανελάμβανε και τον τομέα της 43 Ταξιαρχίας μετά την αποχωρησίν της.
      Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν θα έδει να επανέλθη το 629 Τάγμα εις την Ταξιαρχίαν του.

(ιι) Εκ των δυνάμεων (πέντε Ταγμάτων, ων τα δύο τέως της Εθνοφυλακής μειωμένης μαχητικής αξίας) δρωσών εις την περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ δεν ήτο δυνατή η αφαίρεσις δυνάμεων διότι ήσαν εμπεπλεγμένα εις αγώνα με εντολήν την συντριβήν των ως άνω συμμοριακών δυνάμεων ώστε να εκλείση η σοβαρωτάτη απειλή ή τουλάχιστον να προορισθή.

Μή επιτευχθείσης της συντριβής λόγω ανεπαρκείας των διατεθεισών δυνάμεων ως και λόγω της επικρατησάσης μεγάλης κακοκαιρίας καθ' όλην την διάρκειαν των επιχειρήσεων (26/11-24/12) η Μεραρχία απεφάσισε την εσπέραν της 24/12 την απόσυρσιν του 581 Τάγματος και την μεταφοράν του αρχικώς εις ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (Ρ.7278) - ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ και εν συνεχεία εις την περιοχήν του ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ.

(δ) Εξ όλων των ανωτέρω εκτεθέντων εξάγεται ως τελικόν συμπέρασμα ότι η προ της επιθέσεως κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ διάταξις της Μεραρχίας, δεν ήτο δυνατόν να βελτιωθή διά της διαθέσεως δυνάμεων εις την περιοχήν μεταξύ ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ.

Η Μεραρχία εκτιμώσα, την εν ΗΠΕΙΡΩ δημιουργηθείσαν κατάστασιν εξήτησε την 18/12 από την Στρατιάν την διάθεσιν επειγόντως μιάς Ταξιαρχίας, ως εμφαίνεται εκ του κατωτέρω υπ' αριθ. Α.Π.1063/18-12-47 σήματος:

ΑΠΟ ΧΙΙΙ Μεραρχίαν Α1 — Ο Κρυπτογραφικώς
ΠΡΟΣ Ιην Στρατιάν — 18 1040
ΚΟΙΝ Β΄ΣΣ/Α1
<u>ΑΡΙΘ.Α.Π. 1063</u> — Υμετέρα Α.Π. 274/1719

Αποστολή Μεραρχίας διατηρήσεως πάση θυσία ΚΟΝΙΤΣΗΣ και ΜΕΤΣΟΒΟΥ καθιστά προφανή αξίαν αρτηριών προς κέντρο ταύτα.

Μεραρχίαν απασχολεί σοβαρότατα διατήρησις ελευθέρων αρτηρίων τούτων.

Περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ αγών λαμβάνει κανονικήν μορφήν πολέμου.

Εκεί αμύνονται πεισμόνως πλέον 1200 συμμορίται εφοδιαζόμενοι αφθόνως διά Πυρομαχικών εξ Αλβανίας.

Κατάστασις αντιμετωπίζεται διά πέντε Ταγμάτων.

Κατόπιν ανωτέρω ως και μετριοτάτης μαχητικής αξίας Ταγμάτων Εθνοφρουράς ανάληψις ισχυρών επιθετικών επιχειρήσεων εις χιονοσκεπή περιοχήν βορείως ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ ανέφικτος άνευ ενισχύσεως Μεραρχίας.

Επί πλέον παραμονή ανδρών επί πολλάς ημέρας εν υπαίθρω άνω περιοχήν λίαν επικίνδυνος.

Ήρξαντο παρουσιαζόμενα κρυοπαγήματα.

Προθέσεις συμμοριτών διά χειμερινήν περίοδον, διαγράφονται σαφώς. Κατάληψις Ηπείρου παρεχούσης εις συμμορίτας έδαφος λίαν πρόσφορον. ΗΠΕΙΡΟΣ χειμώνα απομονούται και επί πλέον συνορεύει με κράτος ληστών μη τηρούν ούτε καν προσχήματα.

Μεραρχία χειμώνα αντιμετωπίση τον όγκον συμμοριακών δυνάμεων ΓΡΑΜΜΟΥ και άνω ΑΩΟΥ και κατά συνέπειαν τμήματα της δοκιμασθήσονται σκληρότατα κυρίως λόγω δριμυτάτου κλίματος.

Μεραρχία διελθούσα ηθικήν κρίσιν Ιούλιον και Αύγουστον και διεξάγουσα συνεχώς από 19 Οκτωβρίου μέχρι σήμερον αγώνας δεν έχει απεριορίστους δυνατότητος.

Επισημαίνων τ' ανωτέρω υποβάλλω παράκλησιν όπως χειμερινή κατάστασις ΗΠΕΙΡΟΥ και 8ης Μεραρχίας εκτιμηθή υπό προϊσταμένων αρχών μετά προσηκούσης σοβαρότητος.

Παρίσταται ανάγκη Μεραρχία ενισχυθή επειγόντως διά μιάς Ταξιαρχίας.

Προτείνομεν όπως αποσταλή Επιτελάρχης ή Διευθυντής Επιχειρήσεων διά καλυτέραν ενημέρωσιν.

Μέραρχος Αντωνόπουλος.

<u>ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΑΝ ΤΗΣ 25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ</u>

30. Γενική και ισχυρά επίθεσις κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ και ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ.

31. Κατάληψις υπό συμμοριακών δυνάμεων της Α. ΚΑΛΠΑΚΙ κορυφογραμμής από υψ. 1044 (Ρ.888750) μέχρι ΒΙΓΛΑΣ (Ρ.875855) και υπονόμευσις της οδού ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΑΛΠΑΚΙ διά πληθώρας ναρκών από του 19 χλμ. (Ρ.9465).

32. Το 581 Τάγμα τεθέν εις κίνησιν εκ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ (συμφώνως Δ/γή της Μερ/χίας) προς ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (Ρ.7278) προσεβλήθη καθ' οδόν από του λησταρχείου ΥΨΗΛΑΝΤΗ εμπλακείσης της οπισθοφυλακής του εις αγώνα.

33. Συμπέρασμα

Εξεδηλώθη η κατά της ΗΠΕΙΡΟΥ προσβολή των συμμοριτών δι' όγκου των συμμοριτών με πρώτον αντικειμενικόν σκοπόν την κατάληψιν της ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Η Μεραρχία μολονότι ενέμενε την προσβολήν, εν τούτοις ηφνιδιάσθη όσον αφορά την περίπου ημέραν εκδηλώσεως της.

Επί εδώ η γνωστή έλλειψις πληροφοριών σαφών και εγκαίρων.

ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΑΠΟ 25 Δ/ΒΡΙΟΥ 1947 ΜΕΧΡΙ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1948

34. 25 Δεκεμβρίου

(α) 75 Ταξιαρχίαι (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Από 0600 ώρας ο εχθρός εξεδήλωσε την γενικήν επίθεσιν του αρχικώς κατά του δεξιού της διατάξεως 582 Τάγματος (ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ -ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ).

Από 0700 εξεδήλωσαν επίθεσιν και κατά του αριστερού της διατάξεως (584 Τάγμα) (ΙΤΙΑ). Από της πρώτης στιγμής οι συμμορίται ενεφάνισαν πλήθυν αυτομάτων, όλμων 3" και πυροβολικόν.

Από 0740 ώρας εξεδηλώθη επίθεσις και κατά του λόχου φρουράς γέφυρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ.

Ο αγών εις απάσας τας άνω τοποθεσίας υπήρξε σκληρός, των συμμοριτών επιτιθεμένων κατά μάζας μετά πείσματος και φανατισμού. Η εν γένει υποστήριξις της επιθέσεως λίαν μεθοδική, συνωδεύετο με αφθονίαν καταναλώσεως πυρομαχικών παντός είδους.

Η επίθεσις κατά του δεξιού (582 Τάγμα) έντονος και ισχυρά αρχικώς κατέληξε σύντομως, χάρις εις την σθεναράν αντίστασιν των τμημάτων μας εις παρενόχλησιν διά πυρών ισχυράν και συνεχή.

Η επίθεσις κατά του αριστερού (584 Τάγματος) όπου και η κυρία προσπάθεια του εχθρού, απ' αρχής ισχυροτάτη εκ Βορρά και Δυσμών.

Ο επί του υψώματος ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Ρ.9797) και του Δυτικώς τούτου ανώνυμου (Ρ.9697) λόχος του 594 Τ/τος αποδεκατισθείς εκ των απωλειών εις αξ/κούς και οπλίτας εκάμφη περί την μεσημβρίαν και συνεπτύχθη επί της κυρίας τοποθεσίας υψ. 915 (Ρ.970965), οι δε συμμορίται εγένοντο κύριοι των υψωμάτων "άτινα κατείχεν ο λόχος".

Συνεχίσαντες την προώθησιν των επέτυχον μικράν διείσδυσιν Νοτίως του υψ. 915 εκδιωχθέντες εκείθεν δι' αντεπιθέσεως.

Μέχρις επελεύσεως σκότους ισχυρά εσυνεχίσθη η επίθεσις κατά υψ. 915 ανεπιτυχως, των ημετέρων σταθερώς διατηρούντων την τοποθεσίαν.

Εχθρικόν Πυρ/κόν έβαλλε καθ' όλην την ημέραν εναντίον των θέσεων των ημετέρων τμημάτων ενώ συγχρόνως εβομβαρδίζετο και το εσωτερικόν της κωμοπόλεως.

Εις ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ο αγών διήρκεσε μέχρι 0900 ώρας αφ' ης ο λόχος προ υπερτέρων δυνάμεων ευρεθείς και ισχυρώς πιεσθείς εκάμφη και υπέκυψε, των συμμοριτών γενομένων κυρίων της γεφύρας και τοποθεσίας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ.

Εις τούτο ιδία συνέτεινε και ο απ' αρχής της επιθέσεως φόνος του Δ/τού του λόχου. Οι διασωθέντες άνδρες του λόχου συνεπτύχθησαν προς ΔΟΔΙΑΝΑ.

Περί την 1230 ώραν ετραυματίσθη και ο Δ/τής της Ταξιαρχίας Συν/χης ΔΟΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ανατεθείσης διά διαταγής της Μεραρχίας από 1525 ώρας της Διοικήσεως της Ταξιαρχίας εις τον Δ/τήν του 584 Τ/τος Αν/ρχην Πεζ. ΠΑΛΑΝΤΑΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ διατηρούντα και την διοίκησιν του Τάγματος του.

Εν συνεχεία ο νέος Δ/τής της Ταξιαρχίας ητήσατο την έγκρισιν όπως κατά την επερχομένην νύκτα παραμείνη επί υψ. 915 λόγω της σοβαρότητος της καταστάσεως εις το αριστερόν.

Η Μεραρχία διά σήματος της από 1645 ώρας ενέκρινε τούτο διά πιστώσασα, δε πράγματι σοβαράν την κατάστασιν εις το αριστερόν παρέσχε την εξουσιοδότησιν της, εν περιπτώσει ισχυράς πιέσεως συμπτύξεως των τμημάτων του αριστερού και συσπειρώσεως επί της τοποθεσίας ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ (Ρ.9894) με επέκτασιν προς την τοποθεσίαν ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, δόσασα άμα και αποστολήν αμύνης μέχρις εσχάτων επί της τοποθεσίας ταύτης.

Κατά την επελθούσαν νύκτα ο εχρός εσυνέχισε με την ιδίαν σφοδρότητα τας επιθέσεις του ιδία από 1900 μέχρι 2100 ώρας κατά του υψ. 915 και εκ κατευθύνσεως ΠΡΟΦ. ΗΛΙΟΥ (Ρ.9797) και Δυτικώς.

Εκ παραλλήλου ο εχθρός επετέθη και κατά του δεξιού της διατάξεως κυρίως κατά τμημάτων ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ.

Άπασαι αι νυκτεριναί, αύται επιθέσεις αποκρουσθείσαι κατέληξαν εις παρενοχλήσεις διά πυρών μέχρι της αυγής της 26 Δ/βρίου.

Ο απολογισμός της απωλείας ημετέρων κατά τους αγώνας ημέρας και νυκτός της 25-12-47 έχει ως ακολούθως:

- Ν. 12 ων 2 αξ/κοί
- Τ. 40 ων 5 αξ/κοί
- Α. 30 ων 2 αξ/κοί

(β) <u>76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)</u>

Το 581 Τάγμα κινηθέν από πρωίας εκ περιοχής ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ ήχθη διά συντονωτάτης πορείας τας εσπερινάς ώρας της 25 Δ/βρίου εις περιοχήν ΔΟΔΙΑΝΑ - ΚΑΤΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.8179).

Ομοίως την εσπέραν της 25ης συνεκεντρώθη εις ΚΑΛΠΑΚΙ το 24 Τάγμα Χωρ/κής (3 λόχοι συνολικής δυνάμεως 150 ανδρών) όπερ επρόκειτο από 1-1-48 να διαλυθή.

Διά των δύο τούτων Μονάδων διετάχθη η 76 Ταξιαρχία να συγκροτήση ομάδα κρούσεως και από της έω της επομένης 26ης Δ/βρίου να ενεργήση εν κατευθύνσει ΚΑΤΩ ΡΕΒΕΝΙΑ - ΒΙΓΛΑ (Ρ.8786), της οποίας την κατάληψιν να επιδιώξη τάχιστα διά περαιτέρω ενέργειαν προς ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ.

(γ) <u>Τ.Σ. 84 Περιοχής (ΜΟΥΡΓΚΑΝΑ)</u>

(ι) Το 629 Τάγμα την 25 0400 ώραν εδέχθη επίθεσιν των συμμοριτών εις περιοχήν ΤΣΑΡΑΚΑΤΜΑΝΙ (Ρ.7159) αποκρουσθείσαν. Ο εχθρός κατά την επίθεσιν εχρησιμοποίησε και βαρείς όλμους ρίψας περί τα 70 βλήματα.

Το Τάγμα έσχε Ν.1, Τ.3 (άπαντες οπλίτας).

(ιι) Εις τα λοιπά σημεία ουδέν άξιον λόγου.

(δ) <u>Αεροπορία</u>

(ι) Από πρωίας εντατική δράσις. Προσεβλήθησαν λίαν επιτυχώς στόχοι πέριξ ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

(ιι) Εβλήθη υψ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ (Ρ.915978), όπου κατά πληροφορίας υπήρχε το εχθρικόν Πυρ/κόν. Οι χειρισταί δεν ηδυνήθησαν να εντοπίσουν τούτο.

(ιιι) Α/Α του εχθρού έβαλε κατά των αεροσκαφών με αποτέλεσμα την διάτρυσιν της μιάς πτέρυγος ενός ΧΑΡΒΑΤ και ενός ΣΠΙΤΦΑΪΡ.

35. <u>26 Δεκεμβρίου</u>

(α) <u>75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)</u>

Από της αυγής της 26ης ο εχθρός εσυνέχισε τας επιθέσεις του κατά τε του δεξιού (ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ - ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ) και του αριστερού (υψοδ. 915). Απασαι απεκρούσθησαν των τμημάτων τηρησάντων τας θέσεις των.

Ο εχθρός δι' όλης της ημέρας ενήργησεν ισχυρόν βομβαρδισμόν της διατάξεως και της κωμοπόλεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ διά του Πυρ/κού του.

Κατόπιν ραδ/κής συνομιλίας την 1030 ώραν μετά του εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ κατέλθοντος νέου Δ/τού της ταξιαρχίας Αντ/χου ΜΠΑΛΑΝΤΑ η Μεραρχία επανέλαβε εξουσιοδότησιν της περί συσπειρώσεως δυνάμεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ επί ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ (Ρ.9894) και εγκαταλείψεως ούτω της τοποθεσίας υψοδ. 915.

Πράγματι, την νύκτα της 26ης Δβρίου το 584 Τάγμα εξεκένωσε το υψ. 915 και συνεπτύχθη πέριξ κωμοπόλεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ, της συμπτύξεως γενομένης κανονικώς και άνευ εχθρικής παρενοχλήσεως.

Την 2200 ώραν ο εχθρός ενήργησε μετά προηγουμένην προπαρασκευήν Πυρ/κού επίθεσιν κατά του εγκαταλειφθέντος υψοδ. 915 κρούσας εις τον κενόν. Την αύτην ώραν και μέχρι της αυγής εξεδηλώθησαν πυρά παρενοχλήσεως και κατά του δεξιού της διατάξεως (582 Τάγμα).

Εκ παραλλήλου την 27 0330 ώραν σημαντικός αριθμός συμμοριτών επετέθη από της κατευθύνσεως των Δυσμών κατά τμημάτων μας επί του πεδινού διαδρόμου, λόγω δε ισχυράς πιέσεως του εχθρού και ανατροπής ενός φυλακίου μας οι συμμορίται προωθηθήσαν εντός του

κατωκημένου τόπου καταλαβόντες τας πρώτας οικίας. Δι' εκδηλωθείσης αμέσως θαραλλέας αντεπιθέσεως οι συμμορίται εξεδιώχθησαν αποκατασταθείσης και εκεί της διατάξεως.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

Από της αυγής το 581 Τάγμα κινηθέν από ΑΝΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.8482) προσέβαλε τους συμμορίτας κατέχοντας ισχυρώς το υψ. 807 (Ρ.8582) και το Δυτικώς τούτο ανώνυμον, μετά αγώνα δε εξετόπισε τούτους τραπέντας προς ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΝ.

Κινηθέν εν συνεχεία προς ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ (Ρ.8584) εδέχθη την 1700 ώραν επίθεσιν των συμμοριτών κρυπτομένων εντός του χωρίου ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ το οποίον και εξεκαθάρισε τελικώς άμα τη επελεύσει του σκότους. Κατά την νύκτα το Τάγμα εδέχθη επανειλημμένας επιθέσεις των συμμοριτών, απάσας αποκρουσθείσας μεν, αλλά με αιματηράς απωλείας, ιδία κατά τον εντός του χωρίου ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ αγώνα. Το 24 Τάγμα Χωρ/κής κινηθέν από της αυγής της 26 προσέκρουσεν ευθύς αμέσως επί αντιστάσεων του εχθρού εις περιοχήν ΚΑΛΥΒΙΑ ΣΟΥΔΕΝΙΩΤΙΚΑ (Ρ.8775), του εχθρού επιτυχόντος να καθηλώση τα τμήματα ταύτα ανατολικώς των υψωμάτων ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ.

Εκ παραλλήλου η Μεραρχία μετεκίνησεν από 25/12 από περιοχής ΤΣΑΡΑΚΛΙΜΑΝΙ (Ρ.7159) διοίκησιν και Διλοχίαν του 629 Τ/τος και εκίνησε τα τμήματα ταύτα διά ΖΙΤΣΗΣ εις ΚΑΛΠΑΚΙ όπου αφιχθέντα την νύκτα της 27ης έθεσεν από τας Δ/γάς της 76 Ταξιαρχίας. Επειδή το Τάγμα τούτο είχε διαθέσει και εμπλέξει εις αγώνα μίαν του Διλοχίαν κατά συμμοριτών ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ, ενίσχυσε το Τάγμα τούτο διά λόχου του 628 Τ/τος τον οποίον απέσυρεν από περιοχής ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΜΕΤΣΟΒΟΥ)

Το εις περιοχήν ΒΟΤΟΝΟΣΙ-ΜΕΤΣΟΒΟΥ εγκατεστημένον 527 Τάγμα κινηθέν τμηματικώς (ελλείψει αυτοκινήτων) από 25 1500 ώρας συνεκεντρώθη το εσπέρας της 26ης εις περιοχήν ΛΥΓΟΨΑ (Ρ.8867). Η συγκέντρωσις του Τάγματος τούτου εις την ανωτέρω περιοχήν προεκλήθη εκ της ανάγκης πιθανής αντιμετωπίσεως συμμοριτών εκ περιοχής ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ προς Ανατολάς, πράγμα όπερ δεν απέκλειεν η Μεραρχία.

Το Τάγμα τούτο ευθύς άμα τη συγκεντρώσει του, προσηνατολίσθη δι' ενέργειαν είτε προς Δ. (ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ), είτε προς Β. (ΚΑΛΠΑΚΙ).

(δ) Τ.Σ. 84 Περιοχής (ΜΟΥΡΓΚΑΝΑ)

Κατόπιν διαταγής της Μεραρχίας και προς τον σκοπόν αντιπερισπασμού και συγκράτησιν δυνάμεων

(ι) Το 625 Τάγμα από πρωίας ετέθη εις κίνησιν από ΦΑΤΗΡΙΟΝ (Ρ.5755) προς ΓΚΕΛΙΑ (Ρ.5860).

(ιι) Τμήματα του 583 Τάγματος κατέλαβον την τοποθεσίαν ΒΡΙΖΑΜΙΕΣ (Ρ.6157) άνευ επαφής μετά συμμοριτών.

(ιιι) Τμήματα των 611 και 628 Ταγμάτων κινηθέντα από πρωίας προσέκρουσαν εις ισχυράς αντιστάσεις του εχθρού επί ΒΕΛΟΥΝΑΣ ην και κατέλαβον την 1700 ώραν ενεργήσαντα αιφνιδιαστικώς. Διεπιστώθη ύπαρξις ωργανωμένων πολ/λείων και οπλ/λείων του εχθρού.

(ε) Αεροπορία

(ι) Εντατική δράσις αεροπορίας πέριξ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

(ιι) Επίσης εβλήθη περιοχή ΝΙΚΑΝΩΡΟΣ (Σ.008975) όπου κατά πληροφορίας υπήρχεν εχθρικόν Πυρ/κόν.

36. 27 Δεκεμβρίου

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Από της αυγής της 27 Δβρίου εξεδηλώθησαν πυρά παρενοχλήσεως δι' όλμων και Πυρ/κού κατά τμημάτων μας ΠΡΟΦ. ΗΛΙΟΥ - ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ.

Το εχθρικόν Πυρ/κόν καθ' όλην την ημέραν έβαλεν εντός της κωμοπόλεως.

Εχθρικά τμήματα ευρίσκοντο εν στενή επαφή μετά ημετέρων, πεδινού διαδρόμου.

Την 2045 ώραν εξεδηλώθη ισχυρά εχθρική επίθεσις συγκροτήματος συμμοριτών διά του πεδινού διαδρόμου μετά συγχρόνου παρενοχλήσεως διά πυρών όλμων και Πυρ/κού ολοκλήρου της λοιπής διατάξεως. Σημαντικός αριθμός συμμοριτών, πλέον των 200 κατώρθωσεν και εισέδυσεν εντός της κωμοπόλεως εκ της Ν.Δ. παρυφής αύτης και κατέλαβε σημαντικόν αριθμόν οικιών του τμήματος τούτου της ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Ημέτερα τμήματα καθ' όλην την διάρκειαν της

υπολοίπου νυκτός εν επαφή μετά των ούτω διεισδυσάντων συμμοριτών επέτυχον να ανακόψωσι την περαιτέρω προώθησίν των εντός της ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Από της αυγής συμμορίται δυνάμεως δύο συγκροτημάτων εξεδήλωσαν επίθεσιν κατά των θέσεων του 581 Τ/τος επί υψ. 807 και ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ.

Δις το υψ. 807 κατελήφθη υπό των συμμοριτών αλλά περί ώραν 1500 κατόπιν Θυελλώδους αντεπιθέσεως το 581 Τάγμα εξετόπισε τους συμμορίτας εκ των άνω εδαφικών σημείων συμπτυχθέντας προς ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΝ και υψ. 935 (Ρ.8882).

Την 1830 ώραν το 581 Τάγμα εδέχθη νέαν σφοδροτάτην επίθεσιν εφ' ολοκλήρου του μετώπου του. Διεξήχθησαν σκληροί αγώνες εκ του συστάδην μέχρι της 0530 ώρας της 28 Δ/βρίου άνευ διακοπής, του Τάγματος τελικώς διατηρήσαντος τας θέσεις του επί του υψώματος 807.

Αί απώλειαι του Τάγματος κατά τους αγώνας τούτους ήσαν Μ.9, Τ. 38, ων είς αξ/κός. Η δι' αντιαρματικών γροθιών καταστροφή δύο οπλ/λων και 56 τυφεκίων είναι απόδειξις της σφοδρότητος του αγώνος, του πείσματος των επιτιθεμένων συμμοριτών και των μέσων πυρός άτινα εχρησιμοποίησαν ούτοι.

(ιι) Το 24 Τάγμα Χωρ/κής κατόπιν της δημιουργηθείσης καταστάσεως εις τον τομέα ενεργείας του 581 Τ/τος κινούμενον δι' ενίσχυσιν τούτου ενεπλάκη εις αγώνα μετά συμμοριτών εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Ρ.8680) ισχυρώς κατεχόντων τα Δυτικώς τούτου υψώματα.

(ιιι) Εν τω μεταξύ αφίκετο εις τον χώρον της συμπλοκής το 629 Τάγμα.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το Τακτικόν Στρατηγείον της Ταξιαρχίας κινηθέν εκ ΜΕΤΣΟΒΟΥ την 27 1430 ώραν δι' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ήχθη την 27 2230 ώραν εις ΚΑΛΠΑΚΙ.

(ιι) Το 527 Τάγμα εκινήθη εκ περιοχής ΛΙΓΟΨΑΣ και ήχθη την 2100 ώραν εις περιοχήν ΚΑΛΥΒΙΑ ΣΟΥΔΕΝΙΩΤΙΚΑ (Ρ.8775). Διλοχία τούτου κινηθείσα ενωρίτερον ήχθη από 27 1400 ώρας εις την αυτήν ως άνω περιοχήν κατευθυνθείσα εν συνεχεία προς υψοδ. 1044 (Ρ.888749) νοτίως του οποίου συνεπλάκη μετά συμμοριτών κατεχόντων ανωτέρω ύψωμα μη επιτυχούσα αμέσως την κατάληψιν του.

(ιιι) Το 521 Τάγμα της 41 Ταξιαρχίας αχθέν εντός της 26/12 εις ΜΠΙΣΔΟΥΝΙΟΝ διά συντόνου κινήσεως την εσπέραν της 27/12 αφίκετο εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Ρ.856797) ανατολικώς της δημοσίας οδού ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ, υπαχθέν υπό διαταγάς 43 Ταξιαρχίας.

Ούτω εις την περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙ συνεκεντρώθησαν την εσπέραν της 27ης αι κάτωθι δυνάμεις:

Υπό 43 Ταξιαρχίαν:
- 527 Τάγμα
- 521 Τάγμα
- Διλοχία 17 Τ.Ε. εις περιοχήν ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΩΝ - ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΩΝ

Υπό 76 Ταξιαρχίαν
- 581 Τάγμα
- 629 Τάγμα (μείον λόχος)
- 24 Τάγμα Χωρ/κής (δυνάμεως 280 ανδρών εν όλω).

Διά των δυνάμεων τούτων η Μεραρχία προπαρασκεύασε επιθετικήν ενέργειαν επί των κατευθύνσεων:

(ι) 43 Ταξιαρχία: Υψοδ. 1060 - ΓΡΑΜΠΑΛΑ - ΚΕΦΑΛΟ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - ΒΙΓΛΑ και εκείθεν ενδεχομένως προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ διά κοιλάδος ΑΩΟΥ.

(ιι) 76 Ταξιαρχία: ΤΣΟΥΚΑ - ΚΟΥΚΟΣ - ΝΤΟΥΣΚΑ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ και ενδεχομένως κατά μήκος οδού ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ.

Πυρά Πεδ. Πυρ/χίας εις ΚΑΛΠΑΚΙ επ' ωφελεία αμφοτέρων των Ταξιαρχιών.

Δύο ουλαμοί τεθωρακισμένων υπό 43 Ταξιαρχίαν διά δράσιν κατά μήκος της δημοσίας οδού.

(δ) Τ.Σ. 84 Περιοχής (ΜΟΥΡΓΚΑΝΑ)

(ι) 26 2330 τμήματα του 625 Τ/τος εις αντερείσματα ΑΛΟΓΟΜΑΤΙ (Ρ.558585) εδέχθησαν επίθεσιν ολιγαρίθμων συμμοριτών ευχερώς αποκρουσθείσαν. Εν συνεχεία επιθετική

αναγνώρισις του αυτού Τάγματος εβλήθη δι' όλμων από ΠΛΟΚΙΣΤΑ διαπιστωθείσης κατοχής υψωμάτων ΠΛΟΚΙΣΤΑ-ΓΚΕΛΙΛ.

(ιι) Από 26 2330 μέχρι 27 0200 τμήματα του 583 Τάγματος επί ΚΟΚΟΥΡΗ (Ρ.6356) εδέχθησαν ισχυράν επίθεσιν των συμμοριτών αποκρουσθείσαν.

(ιιι) 611 Τάγμα κινηθέν από πρωίας μετά διλοχίας 629 Τάγματος προς εκκαθάρισιν του υψώματος ΒΕΛΟΥΝΑΣ συνεπλάκησαν μετά συμμοριτών ισχυρώς κατεχόντων Β. και Α. αντερείσματα της ΒΕΛΟΥΝΑΣ. Από 1330 ώρας διλοχία του 629 Τ. ενεργήσασα από Ν.Α. ανήλθεν επί ΒΕΛΟΥΝΑΣ.

Την ιδίαν ώραν το 611 Τάγμα εδέχθη σφοδράν αντεπίθεσιν των συμμοριτών συναφθέντος σκληρού αγώνος. Καθ' όλην την νύκτα διεξήχθη σκληρός αγών μεταξύ των ημετέρων τμημάτων και των συμμοριτών επί ΒΕΛΟΥΝΑΣ.

(ε) Αεροπορία

Μαχητικά αεροπλάνα προσέβαλον δι' όλων των μέσων στόχους υποδειχθέντας υπό φιλίων ευρισκομένων εις ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΝ (Ρ.980945).

37. 28 Δεκεμβρίου

Το Τακτικόν Στρατηγείον της Μεραρχίας εγκατεστάθη εις ΚΑΛΠΑΚΙ διά τον εκ του σύνεγγυς συντονισμού του αγώνος, εγκατασταθέντος εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ του Τακτικού Στρατηγείου του Σ. Στρατού.

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Καθ' όλην την ημέραν εγένετο εκκαθαριστικός άγων του κατωκημένου τόπου. Προς τούτο συνεκροτήθησαν δύο τμήματα υπό της Ταξιαρχίας με εντολήν την εκκαθάρισιν της κωμοπόλεως. Διεξήχθη σφοδρός αγών μέχρις εσπέρας με ευρείαν χρησιμοποίησιν ΠΙΑΤ. Αποτέλεσμα: Η εκκαθάρισις συνετελέσθη σχεδόν εξ ολοκλήρου πλην ελαχίστων οικιών εις το Ν.Α. άκρον της ΚΑΤΩ ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Από 1700 ώρας εθεάθη μεγάλη φάλαγξ συμμοριτών δυνάμεως τουλάχιστον Τάγματος κινουμένη από κατευθύνσεως ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ. Τα αντερείσματα αμέσως Β.Δ. ΚΟΝΙΤΣΗΣ κατείχοντο από ισχυράς δυνάμεως συμμοριτών, εις δε τον πεδινόν διάδρομον Δ. ΚΟΝΙΤΣΗΣ παρετηρούντο κινήσεις συμμοριτών.

Από 2230 ώρας, οι συμμορίται εξαπέλυσαν ισχυράν επίθεσιν κατά του 1/582 λόχου κατέχοντος το αντέρεισμα ΜΑΚΡΟΒΟΥΝΙ (Ρ.975935) όπερ απολήγει εις Β.Δ. παρυφήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Μετά σκληρόν αγώνα η επίθεσις απεκρούσθη χαλαρωθείσα την 0030 ώραν.

Την 0200 ώραν της 28/12 επανελήφθη σφοδροτέρα επίθεσις του εχθρού κατά του ιδίου σημείου καταλαβόντος τα 2/3 της τοποθεσίας. Ο Διοικητής του λόχου εφονεύθη, οι αξ/κοί ετραυματίσθησαν και πολλαί απώλειαι μεταξύ των οπλιτών. Οι εναπομείναντες διέρρευσαν προς ύψωμα ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ η δε τοποθεσία περιήλθεν ολόκληρος υπό τον έλεγχον των συμμοριτών.

Η Ταξιαρχία εξοικονομήσασα δυνάμεις εκ του 584 Τ/τος έφραξε το κενόν αποκατασταθείσης, ούτως ειπείν, της γραμμής την 0700 ώραν της 29/12.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το 581 Τάγμα επί των αντερεισμάτων υψοδ. 807 (Ρ.848826) καθ' όλην την διάρκειαν της ημέρας εδέχετο συνεχείς επιθέσεις αποκρουομένας.

(ιι) Το 629 Τάγμα κατέλαβε θέσεις εις αντερείσματα Δ. χωρίου ΑΝΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.840825) μέχρι (Ρ.830815).

(ιιι) Το 24 Τ. Χωρ/κής κατέλαβε θέσεις αμέσως Ν. του χωρίου ΑΝΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.845818) μέχρι (Ρ.835810).

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το 527 Τάγμα τη υποστηρίξει πυρών Πυρ/κού και αεροπορικών επεμβάσεων κατέλαβε κατόπιν αγώνος το υψ. 1044 και εν συνεχεία εξουδετέρωσεν διαδοχικάς αντιστάσεις και κατέλαβε το υψ. 1090 (Ρ.882768). Πεταιτέρω προωθησις αναιχετήσθη λόγω σοβαράς αντιστάσεως του εχθρού κατέχοντος θέσεις εις το πλερόν του Τάγματος.

(ιι) 521 Τάγμα ενήργησεν εκ περιοχής ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Ρ.835785) προς ύψοδ. 723 (Ρ.868810) και 935 (Ρ.885815). Άμα τη εκδηλώσει της ενεργείας του εβλήθη ισχυρώς και κατά μέτωπον εκ των ανωτέρω υψωμάτων και πολλών αυτομάτων όπλων, πολ/λων και όλμων. Τελικώς κατέλαβε την εσπέραν την γραμμήν από (Ρ.875799) μέχρι (Ρ.856800). Καθ' όλην την νύκτα παρηνωχλήθη δι' ισχυρών πυρών Πεζικού και όλμων.

(ιιι) Από 28 1800 ώραν ετέθη υπό την 43 Ταξιαρχίαν λόχος της ΣΕΑ Κερκύρας, εγκατασταθείς εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Ρ.8579). Υπόλοιπος δύναμις Σχολής μετά της Διοικήσεως ταύτης εγκατεστάθη από 28.14.00 εις ύψωματα ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ, ένθα και Τ.Σ. Μεραρχίας.

(δ) Τ.Σ.84 Περιοχής

(ι) Νυκτερινός αγών επί ΒΕΛΟΥΝΑΣ απέληξεν υπέρ ημών ολοκληρωθείσης της καταλήψεως της ΒΕΛΟΥΝΑΣ. Ο εχθρός συνεπτύχθη προς Βορράν.

Από πρωίας ημέτερα τμήματα εκινήθησαν προς Βορράν ΒΟΥΡΤΟΝΙΟΝ (Ρ.6657) εις καταδιωξιν των συμμοριτών, συμπτυχθέντων προς ΓΑΡΔΙΚΙ -ΓΛΟΥΣΤΑ και Βορείως.

Το αριστερόν του 611 Τ. την 1430 ώραν ήλθεν εις επαφήν μετά του εχθρού εις ΜΕΓ. ΡΑΧΗΝ (Ρ.640587). Μετά αγώνα 1 1/2 ώρας κατέλαβε το ύψωμα συνεχίσας την καταδίωξιν των συμμοριτών.

(ιι) 583 Τάγμα από πρωίας εκινήθη προς Β. και ήχθη εις ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑΝ (Ρ.655610) χωρίς να συναντήση εχθρόν.

(ιιι) Ωσαυτώς το 625 Τ. ήχθη μέχρι ΟΒΛΑΣ (Ρ.5963) άνευ εχθρικής αντιστάσεως.

(ε) Αεροπορία

(ι) Δι' όλης της ημέρας έξοδοι μαχητικών και αναγνωριστικών εις περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Προσεβλήθησαν πολλοί συμμορίται επιτιθέμενοι από Β.Δ. κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Παρετηρήθησαν Α/Α πολ/λεία καθώς και πυρ/λον εις περιοχήν ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ (Ρ.9494), άτινα και προσεβλήθησαν.

(ιι) Μαχητικά προσέλαβον δι' όλης της ημέρας συμμορίτας επί υψ.ΔΕΜΑ (Ρ.8877) μέχρι ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ (Ρ.8490). Προσβολαί αυταί λίαν επιτυχείς διηυκόλυνον κινήσεις Πεζ. και επήνεγκον σοβαράς απωλείας εις τους συμμορίτας.

(ιιι) Εγένοντο, δύο ρίψεις πυρ/κών και φαρμάκων εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ επιτυχώς, πλην ενός δέματος με φάρμακα, όπερ εκ σφάλματος ριπτών περιήλθεν εις χείρας συμμοριτών. Α/Α του εχθρού έβαλον Ντακότα ρίψεων άνευ ζημιών.

38. 29 Δεκεμβρίου

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Από πρωίας τα τμήματα μας ενήργησαν εκκαθάρισιν των εναπομεινασών εστιών εις τινας οικίας της Ν.Α. παρυφής της Κωμοπόλεως. Ανεφέρθησαν 35 πτώματα συμμοριτών εκτός των κεκαλυμμένων υπό τα ερείπια των καταρριφθεισών οικιών.

Ο βομβαρδισμός διά Πυρ/κού των ημετέρων θέσεων και της κωμοπόλεως εσυνεχίσθη καθ' όλην την ημέραν. Κατά την νύκτα εγένετο παρενόχλησις διά πυρών ολοκλήρου της τοποθεσίας ουχί σοβαρά. Το Πυρ/κό έβαλε δραστικώς από κατευθύνσεως (Ν.008003) και ΚΟΥΤΣΑΦΛΙΑΝΗΣ κατά της τοποθεσίας ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑ και της κωμοπόλεως.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

Το 523 Τάγμα διά συντόνου κινήσεως ήχθει διά ΜΕΤΣΟΒΟΥ την εσπέραν της 28/12 εις περιοχήν ΑΝΩ ΡΕΒΕΝΙΑ.

Κατόπιν της δοκιμασίας του 581 Τ/τος το Τάγμα ετέθη υπό διαταγάς 76 Ταξιαρχίας ίνα υπερβή τούτο.

Ούτω από 1300 ώρας τμήματα των 523, 29 Ταγμάτων και 24 Τ.Χωρ/κής ενεργήσαντα από υψ. 807 κατέλαβον κατόπιν αγώνος το ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ εις το οποίο οι συμμορίται ημύνθησαν πεισμόνως. Το χωριόν τούτο απετέλει οχυρομένον σημείον στηρίγματος των συμμοριτών. Ανευρέθησαν εντός των χαρακωμάτων 11 πτώματα συμμοριτών και πλείστα είδη εγκαταλειφθέντα υπ΄αυτών

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το 527 Τ. εσυνέχισε κίνησιν του βορείως υψοδ. 1090 και παρά τας δυσμενείς καιρικάς συνθήκας και τας αντιστάσεις του εχθρού χρησιμοποιούντος τας οχυρώσεις του 1940-41 κατόπιν αγώνων κατέλαβε μέχρι την εσπέραν το υψ. 1060 και εν συνεχεία έθεσε, πόδα επί του υψωμ. 1201 (ΓΡΑΜΠΑΛΑΝ) παραδόξως εγκαταλειφθέντος υπό του εχθρού άνευ σοβαράς αντιστάσεως.

(ιι) Το 521 Τάγμα επανέλαβε την ενέργειαν του κατά των υψωμ.723 και 93. Διεξήγαγε, καθ' όλην την ημέραν σκληρόν αγώνα, μη δυνηθέν μέχρις εσπέρας να καταλάβη τα εν

λόγω υψώματα, προσκρούσαν εις σοβαράς αντιστάσεις του εχθρού, βάλλοντος δραστικώς εκ των ανωτέρω υψωμάτων.

(ιιι) Λόχος της ΣΕΑΚ ήχθη εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΓΑΪΔΑΡΟΥ (Ρ.858813).

(ιυ) Υπόλοιπος δυνάμις ΣΕΑΚ τεθείσα υπό δ/γάς 43 Ταξιαρχίας εκινήθη εκ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ και εγκατεστάθη εις υψώματα Ν.Α. ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ.

(υ) Από της εσπέρας της 28/12 το 522 Τάγμα της 41 Ταξ/χίας εγκατεστάθη εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ αναλαβόν την ασφάλεια τούτου.

Ούτω απεγκιστρώθη το 528 Τάγμα (43 Ταξιαρχία), όπερ κινηθέν από πρωίας εκ ΜΕΤΣΟΒΟΥ εγκατεστάθη την 2245 ώραν εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ Ρ.859 υπό τας διαταγάς της Ταξιαρχίας του.

(δ) Γ΄ Μοίρα Καταδρομών (ΚΑΛΠΑΚΙ)

Τέσσαρες λόχοι Καταδρομών υπό τον Ταγ/χην ΖΑΧΑΡΑΚΗΝ εισδύσαντες διά νυκτός και διά συντόμου πορείας διά μέσου των εχθρικών γραμμών ήχθησαν εκ περιοχής ΑΝΩ ΡΕΒΕΝΙΩΝ εις αντερείσματα Β/ως ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΥ και Δκτως ΒΙΓΛΑΣ (Ρ.8686) μη γενόμενοι αντιληπτοί υπό των συμμοριτών.

(ε) Τ.Σ. 84 Περιοχής

(ι) Το 625 Τάγμα κινηθέν από πρωίας προς υψ. ΤΑΒΕΡΑΣ (Ρ.6163) συνεπλάκη με μικράν ομάδα συμμοριτών, ήτις μετά μικράν συμπλοκή υπεχώρισε προς ΒΑΒΟΥΡΙΟΝ (Ρ.6465).

(ιι) 583 Τάγμα εκινήθη προς ΓΛΟΥΣΤΑΝ αχθέν τας εσπερινάς ώρας εις ταύτην, άνευ εχθρικής αντιστάσεως.

(ιιι) 611 Τάγμα και διλοχία 629 εν κινήσει προς ΖΙΤΣΑΝ.

(στ) 74 Ταξιαρχία (ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ)

Λόγω της δημιουργηθείσης καταστάσεως και κατόπιν της αποχωρήσεως εκ περιοχής ΒΟΤΟΝΟΣΙ του 527 Τάγμα, επήλθε μεταβολή εις την διάταξιν της 74 Ταξιαρχίας. Το 627 Τάγμα εγκατεστημένον επί ΤΟΥΦΑΣ εγκατέλειψε την τοποθεσίαν ταύτην καταλαβόν θέσεις Νοτιώτερον και επεκταθέν μέχρι υψοδ.1145 (περιοχήν ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ).

(ζ) Αεροπορία

(ι) Δι΄όλης της ημέρας συνεχείς έξοδοι μαχητικών και αναγνωριστικών προσέβαλον επιτυχώς συμμορίτας πέριξ ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

(ιι) Ομοίως αεροπορία υπεστήριξε ενέργειαν φιλίων, κινούμενων εις περιοχήν Α. και Δ. της αρτηρίας ΚΑΛΠΑΚΙ-ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ.

(ιιι) Εγένοντο δύο ρίψεις πυρ/κών, λόγω προφανώς χαμηλής νεφώσεως, δεν ερρίφθησαν εις το καθορισθέν σημείο ρίψεως (Ρ.983932) αλλά εις (Ρ.976932), μη παραληφθέντων.

39. 30 Δεκεμβρίου

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Μέχρι την 1030 ώρας εσυνεχίζετο η από νυκτός αρξάμενη παρενόχλησις διά πυρών. Από της ώρας ταύτης το 582 Τάγμα εδέχθη σφοδρότατη επίθεσιν εφ’ ολοκλήρου του μετώπου του εξ όλων των κατευθύνσεων. Κυρία προσπάθεια των συμμοριτών ο ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ. Αγών σκληρός εσυνεχίσθη καθ’ όλην την ημέραν. Ημέτεροι ανατρέψαντες δι’ αντεπιθέσεων επανειλημμένας διεισδύσεις των συμμοριτών μέχρι της εσπέρας, κατείχον τας θέσεις των.

Εν τω μεταξύ το εχθρικόν πυρ/κόν εσφυροκόπει την τοποθεσίαν ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ και την κωμόπολιν.

Καθ’ όλη την διάρκεια τα ημέτερα τμήματα παρηνωχλούντο ισχυρώς διά πυρών. Από δε 31 0300 ώρας ο εχθρός εξεδήλωσε νέαν ισχυράν επίθεσιν κατά ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ, αποκρουσθείσαν τελικώς διά χειροβομβίδων με βαρείας απωλείας εκατέρωθεν.

Ο ηρωϊσμός των επί ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ αμυνομένων αξ/κών και οπλιτών υπήρξεν άνευ προηγουμένου.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το 523 Τάγμα κινηθέν από πρωίας εκ περιοχής ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ κατέλαβεν την ισχυρώς κατεχομένη τοποθεσίαν ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΒΙΓΛΑ και εν συνεχεία ήχθη προς ΠΕΛΕΚΑΝΙΑ συνδυάζον την ενέργειαν του με την τοιαύτην του 528 Τάγματος.

(ιι) Το 629 Τάγμα (τρείς λόχοι) κινηθέν εκ της αυτής περιοχής ενήργησεν εις το αριστερόν, κατέλαβε το υψ. 266 (Ρ.8586), όπου και εβλήθη υπό συμμοριτών κατέχων το υψ. ΚΟΥΚΟΣ.

Κατά την νύκτα ουδεμία παρενόχλησις, ενδείξις διαθέσεως υποχωρήσεως των συμμοριτών.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

(ι) Το 521 Τάγμα μετά Τάγματος ΣΕΑΚ εκινήθησαν από πρωίας προς υψ.935 (Ρ.885815) όπερ και κατέλαβον την 1010 ώραν μετά αγώνα.

(ιι) Το 528 Τ. κινηθέν από πρωίας κατέλαβε το χωρίον ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ και εν συνεχεία ανέτρεψεν εχθρικάς αντιστάσεις επί του υψοδ. 935. (Ρ.885825), κατέλαβε τα υψώματα ΚΕΦΑΛΟΒΟΥΛΓΑΡΕΣ εν συνδυασμώ με επιθετικήν ενέργειαν του 523 Τ. και ήχθη εντός της ημέρας εις υψώματα ΒΙΓΛΑ-ΠΕΛΕΚΑΝΙΑ.

(ιιι) Το 521 Τ. ηκολούθη εν Β΄ κλιμάκιω εγκατασταθέν εις ΒΙΓΛΑΝ την 1830 ώραν.

(ιυ) Το 527 Τ. εξεκαθάρισεν το χωρίον ΑΡΙΣΤΗ και εν συνεχεία ανέτρεψεν αντιστάσεις του εχθρού Βορείως ΑΓ. ΜΗΝΑ (Ρ.898830).

(υ) 3 λόχοι της ΣΕΑΚ εκινήθησαν διά ΓΡΑΜΠΑΛΑΣ διά κατοχήν της άνω τοποθεσίας εις αντικατάστασιν του 527 Τάγματος.

(δ) Γ΄ Μοίρα Καταδρομών

Από 0800 ώρας τα τμήματα των Καταδρομών προσεβλήθησαν υπό των συμμοριτών εκ κατευθύσεων ΒΙΓΛΑΣ υψοδ. 692 Ρ.8787 και ΚΟΥΚΟΥ. Ο αγών εσυνεχίσθη σκληρός μέχρι της προωθήσεως των Ν. κινουμένων ημετέρων τμημάτων. Η συμβολή της διεισδύσεως των τμημάτων τούτων παρέσχε μεγίστην διευκόλυνσιν εις την προώθησιν των λοιπών τμημάτων.

(ε) Τ.Σ.84 περιοχής

(ι) Το 625 Τάγμα εξεκαθάρισε την περιοχή ΤΣΑΜΑΝΤΑ των εχθρικών περιπόλων συμπτυχθεισών προς ΛΕΙΑ.

(ιι) Τμήματα του 583 Τ/τος την 1630 ώραν εδέχθησαν πυρά εκ κατευθύνσεως ΓΛΟΥΣΤΑ. Διεπιστώθη κατοχή υψωμάτων ΣΤΑΛΟΣ (Ρ.6862) και ΚΑΣΤΡΙ (Ρ.6963).

(στ) Αεροπορία

(ι) Επανειλημμένοι έξοδοι μαχητικών και αναγνωριστικών εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ. Υπό 16 εν όλω ΣΠΙΤΦΑΙΡ προσεβλήθησαν συμμορίται πέριξ ΠΡΟΦ.ΗΛΙΟΥ (Ρ.9797). Επίσης προσεβλήθησαν συμμοριακά πολ/λα εις (Σ.003974) με αποτέλεσμα την ολοκληρωτικήν καταστροφήν.

(ιι) Επίσης συνεχείς έξοδοι μαχητικών και αναγνωριστικών προσέβαλον επιτυχώς συγκεντρώσεις συμμοριτών εις περιοχήν ΓΕΡΟΝΤΟ-ΠΛΑΤΑΝΟΥ (Ρ.8685) και ΒΙΓΛΑ (Ρ.8786).

(ιιι) Ενεργήθη τακτική αναγνώρισις περιοχής ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ (Ρ.7277) μέχρι ΛΑΧΑΝΟΚΑΣΤΡΟΥ (Ρ.8088) και βορειότερον. Ουδέν παρατηρήθη.

(ιυ) Εξετελέσθη μία ρίψις πυρ/κών και φαρμάκων εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ. Άπαντα ριφθέντα εντός της πόλεως παρελήφθησαν. Εν αεροσκάφος εβλήθη υπό Α/Α του εχθρού από (Ρ.9996) διατρηθείσης της πτέρυγος.

40. 31 Δεκεμβρίου

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Από 1 0700 εξεδηλώθη και ετέρα εχθρική επίθεσις εξ Ανατολών κατά των θέσεων του 582 Τάγματος. Ο εχθρός επέτυχε μικράν διείσδυσιν εις τον τομέα Αγ. Αθανασίου, πλην την 1630 ώραν εξουδετερώθη δι' αντεπιθέσεως. 'Εκτοτε τα τμήματα μας εβάλοντο δι΄όλμων. Την 1930 ώραν οι συμμορίται εξαπέλυσαν νέαν ισχυράν επίθεσιν κατά ΠΡΟΦ. ΗΛΙΟΥ. Ο αγών έλαβε μορφήν πάλης σώματος προς σώμα. Τελικώς η επίθεσις απεκρούσθη διά χειροβομβίδων.

Αφέθησαν επί ΠΡΟΦ. ΗΛΙΟΥ 8 πτώματα συμμοριτών.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)

Τα 523 και 629 Τάγματα εκινήθησαν και διά συγκλινουσών κατευθύνσεων ήχθησαν περιοχήν ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ υψοδ.1126 (Ρ.845810) άνευ σοβαράς αντιστάσεως του εχθρού.

Το Τ.Σ. της Ταξιαρχίας ηκολούθησε τα τμήματα του Α΄ κλιμακίου αχθέν εις ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ.

(γ) <u>43 Ταξιαρχία (ΚΑΛΠΑΚΙ)</u>

(ι) Κλιμάκιον του Τ.Σ. της Ταξιαρχίας μετά των 528 και 521 Τ. ήχθησαν την 1230 ώραν άνευ εχθρικής αντιδράσεως εις περιοχήν ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ, Δ. γέφυρας. Διεπιστώθη τελεία καταστροφή της γέφυρας.

Αφιχθέν συγχρόνως τμήμα μηχανικού διεπίστωσεν αδυναμίαν ζεύξεως του ποταμού λόγω δραστικής βολής του χώρου υπό των συμμοριτών κατεχόντων τα υψωμ. Β.Α. της γέφυρας.

Από της ιδίας κατευθύνσεως οι συμμορίται έβαλλον κατά των θέσεων των ημετέρων τμημάτων εις ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ως και διά πυρ/κου από κατευθύνσεως ΚΟΥΤΣΟΦΛΙΑΝΗΣ.

Συνεργείο ναρκαλιεύσεως ανέσυρε 15 νάρκας από ΔΕΜΑΤΟΣ (Ρ.864885) μέχρι ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ.

ΜΑΡΜΟΝ της Ίλης τεθωρακισμένων προσέκρουσεν επί νάρκης και ανετινάχθη.

Ομοίως ανετινάχθη έτερον αυτοκίνητον του μηχανικού 3 τ.

Εις το πεδίον της μάχης ανευρέθησαν πολλοί ομαδικοί νωποί τάφοι των συμμοριτών ως και διάφορα υλικά εγκαταλειφθέντα υπό τούτων.

(ιι) Το Τ. εκινήθη από πρωίας και διά γεφύρας ΡΟΜΠΟΚΗ (Ρ.894845) διήλθε τον ΒΟΪΔΟΜΑΤΗΝ. Εσυνέχισε κινήσιν του θαρραλέως και αφού ανέτρεψε διαδοχικάς αντιστάσεις του εχθρού εις υψώματα ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΒΙΣΤΑΣ διά ΓΟΡΙΤΣΗΣ και γεφύρας λατομίου ΑΩΟΥ εισήλε την 1950 ώραν εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ συνενωθέν μετά της φρουράς ταύτης.

(ιιι) Μετά του 527 Τ. εκινήθησαν προς ΚΟΝΙΤΣΑΣ και λόχου του 24 Τ.Χ. των ετέρων δύο λόχων εγκατασταθέντων εις γέφυραν ΒΟΪΔΟΜΑΤΗ προς φρούρησιν ταύτης. Ομοίως και συγκροτήματα Καταδρομών (4 λόχοι).

(ιυ) Το 525 Τάγμα της 41 Ταξιαρχίας διά ΜΕΤΣΟΒΟΥ ήχθη εις ΜΠΙΣΔΟΥΝΙ, όπου παρέμεινε εν αναμονή εξελίξεως της καταστάσεως.

(δ) <u>Τ.Σ. 84 Περιοχής (ΦΙΛΙΑΤΕΣ)</u>

Συμβάν ουδέν.

(ε) <u>Αεροπορία</u>

Ουδεμία πτήσις εγένετο λόγω κακοκαιρίας.

41. <u>1η Ιανουαρίου 1948</u>

(α) <u>75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)</u>

Υπό διαταγάς της 75 Ταξιαρχίας και αι εισελθούσαι εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ δυνάμεις διατεταγμέναι ως ακολούθως:

<u>527 Τάγμα</u>: Λόχος εις ΠΡΟΦΗΤΗΝ ΗΛΙΑΝ

-Σ.Δ. και 3 λόχοι Κότω ΚΟΝΙΤΣΑΝ δι' ελέγχον πεδινού διαδρόμου.

-Λόχος 24 Τ.Χ. πεδινός διάδρομος.

-Δυνάμεις Καταδρομών εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ.

Προς τον σκοπόν ανακαταλήψεως του Δυτικού αντερείσματος ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ ίνα επιτευχθή ευχέρεια κινήσεως εντός της κωμοπόλεως εγένετο ενέργεια υπό των τμημάτων ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Αι εχθρικαί αντιστάσεις δεν ήσαν σημαντικαί, πλην η πυκνή ομίχλη αι ωργανωμέναι θέσεις των συμμοριτών συνετέλεσαν ώστε να μη επιτευχθή η εξουδετέρωσις των εχθρικών αντιστάσεων διακοπείσης της επιχειρήσεως άμα τη επελεύσει του σκότους.

Την 01 1630 εξεδηλώθη εχθρική επίθεσις κατά του δεξιού της διατάξεως (ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ). Ο εχθρός επέτυχε μικράν διείσδυσιν εις το άκρον δεξιόν.

Εχθρική Πυρ/χία από ΑΓ. ΝΙΚΑΝΩΡΑ έλαβε κατ' αραιά διαστήματα κατά του δεξιού της διατάξεως. Ομοίως από περιοχής ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ πυρ/κόν έβαλε κατ' αραιά διαστήματα κατά της γέφυρας ΑΩΟΥ (Ρ.9692).

(β) <u>76 Ταξιαρχία (ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ)</u>

Αναγνωρίσεις κινηθείσαι από περιοχής ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ήχθησαν εις υψ. ΝΤΟΥΣΚΑ (Ρ.847918) άνευ επαφής μετά του εχθρού συνεχίσασαι εκείθεν την εξερεύνησιν προς περιοχήν ΑΪΔΟΝΟΧΩΡΙ (Ρ.8595) και Δυτικώς.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ)

(ι) Λόγω ισχυράς εχθρικής αντιστάσεως εκ των Α.ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ υψωμάτων η ζεύξις του ποταμού αδύνατος ως και η διέλευσις τμημάτων λόγω του ύψους των υδάτων.

Αι θέσεις των 528 και 521 Ταγμάτων καθ' όλην την ημέραν εβάλοντο διά πυρών Πεζικού και όλμων ως και διά βλημάτων Πυροβολικού.

(ιι) Διλοχία του 24 Τ.Χ. επιχειρήσασα να κινηθή Βορείως γεφύρας ΒΟΪΔΟΜΑΤΗ προσέκρουσεν εις εχθρικάς αντιστάσεις, του εχθρού κατέχοντος τα υψώματα Δ. Χωρίου ΛΙΟΝΙΑΒΙΣΤΗΣ.

(ιιι) Λόχος της ΣΕΑΚ επί γεφύρας ΑΓ. ΜΗΝΑ εβλήθη κατά την διάρκειαν της νυκτός εκ κατευθύνσεως ΠΑΠΙΓΚΟΥ.

(δ) Τ.Σ.84 Περιοχής

(ι) 583 Τάγμα διεπεραίωσε τμήματα του Δ. ΤΟΥΡΙΤΣΑ (Ρ.6562) υπό δυσμενείς καιρικάς συνθήκας. Λόγω ποσότητος υδάτων 3 οπλίται παρεσύρθησαν διασωθέντες υπό συναδέλφων των.

(ιι) Ο εχθρός ενεργήσας την 02 0445 επίθεσιν κατά τμημάτων 625 Τ/τος επί ΤΑΒΕΡΑΣ ανέτρεψε ταύτα καταλαβών ανωτέρω ύψωμα.

(ε) Αεροπορία

Δεν εγένοντο πτήσεις λόγω κακοκαιρίας.

42. 2 Ιανουαρίου 1948

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Η διείσδυσις του εχθρού από το δεξιόν ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ εξουδετερώθη την 0800 ώραν δι' αντεπιθέσεως αποκατασταθείσης της διατάξεως.

Το εχθρικόν πυρ/κόν εξηκολούθησε βολάς εναντίον των θέσεων του 582 Τ. κατ' αραιά διαστήματα. Ομοίως και της γεφύρας ΑΩΟΥ και Νότια παρυφής κωμοπόλεως.

Ημέτερα τμήματα ενεργήσαντα από πρωίας εκ ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ εξουδετέρωσαν ελαφράς εχθρικάς αντιστάσεις ευρισκόμενας επί Δ. ατερείσματος ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ και εξέτεσαν τας γραμμάς των. Κατά την νύκτα επεκράτησε ηρεμία.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ)

Επιθετικαί αναγνωρίσεις υπό τμημάτων του 523 Τ. προς την κατεύθυνσιν ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ - ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗ εδέχθησαν πυρά εκ Ν.Α παρυφής ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ.

Διλοχία του ιδίου Τάγματος εις ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ (Ρ.8595) εβλήθη υπό εχθρικού πυρ/κού εκ κατευθύνσεως ΛΥΚΟΜΟΡΟΥ (Ρ.918978).

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ)

Κατόπιν της διαπιστωθείσης αδυναμίας ζεύξεων του ΑΩΟΥ εις ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ και της διαπεραιώσεως τμημάτων ανατολικώς τούτου, προτού καταληφθώσιν υπό ημετέρων τμημάτων τα Ανατολικά του ποταμού υψώματα, η Μεραρχία διέταξε την διά γεφύρας ΒΟΪΔΟΜΑΤΗ κίνησιν της 43 Ταξιαρχίας προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ.

(ι) Το 521 Τ. κινηθέν την νύκτα της 1ης προς 2αν Ιανουαρίου από ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ήχθη την 02 0830 εις περιοχήν γεφύρας ΡΟΜΠΟΚΗ, ένθα και εγκαταστάθη με αποστολήν την ασφάλειαν ταύτης και τον έλεγχο της περιοχής.

(ιι) Το 28 Τάγμα επιβιβασθέν αυτοκινήτων την 0700 ώραν εκ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ ήχθη εις ύψος ΚΕΦΑΛΟΒΟΥΛΓΑΡΑΣ και εκείθεν οδικώς προς ΒΟΪΔΟΜΑΤΗΝ - ΓΟΡΙΤΣΑ - ΚΟΝΙΤΣΑ.

(ιιι) Το Τ.Σ. της 43 Ταξιαρχίας μετά του 528 Τάγματος

(ιυ) Δλοχία 24 Τ.Χ. αντικατασταθείσα υπό 521 Τ. εις κίνησιν από 02 1230 ώρας προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ.

Από 02 1730 τα ανωτέρω τμήματα εισήρχοντο εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ άνευ σοβαρών επεισοδίων.

Εις περιοχήν γεφύρας ΑΩΟΥ (Ρ.9592) οι συμμορίται έβαλλον κατά της εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ εισερχομένης φάλαγγος της 2/1 εν ΚΟΝΙΤΣΗ ως κάτωθι:

-582 Τάγμα: ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑΣ - ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ - ΚΑΤΑΛΑ (άκρον δεξιόν)

-527 Τάγμα:Λόχος ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΝ. Σ.Δ και τριλοχία πεδινόν διάδρομον.

-524 Τάγμα: Πεδινός διάδρομος ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

-528 Τάγμα, 24 Τ.Χωρ/κής και 4 λόχοι Καταδρομών εντός ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Άπασαι αι εν ΚΟΝΙΤΣΗ δυνάμεις υπό δ/γας Συν/χου ΚΑΡΔΑΡΑ Δ/του της 43 Ταξιαρχίας.

Η Μεραρχία επιδιώκουσα την ταχείαν εκκαθάρισιν της περιοχής ΚΟΝΙΤΣΑ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ προς αποκατάστασιν της επικοινωνίας έξέδωσε το κάτωθι σήμα προς 43 Ταξιαρχίαν

ΣΗΜΑ
ΑΠΟ: VIII Μεραρχία Α — ΟΥ Κρυπτογραφικώς
ΠΡΟΣ: 43 Ταξιαρχίαν — 02 2200
ΚΟΙΝ: Τ.Σ./ Β΄ΣΣ, 75 Ταξιαρχίαν
Αριθ. Α.Π. 117

Αύριον ενεργήσατε εν γενική κατεύθυνσει ΚΟΝΙΤΣΑΣ - ΣΑΒΟΝΟΣ εν συνδυασμώ με ενέργειαν ΛΟΚ ΖΑΧΑΡΑΚΗ εις ον να μεταβιβασθή διαταγή Δ/τού Στρατιάς όπως εκτελέση διαταχθείσαν αποστολήν διά Α.Π. 8/1-1-48 δ/γης Στρατιάς. Δυνάμεις κατά κρίσιν σας αναλόγως τακτικών αναγκών ΚΟΝΙΤΣΗΣ και πληροφοριών. Τηρείτε Μεραρχίαν ενήμερον.

Αντωνόπουλος Μέραρχος

(δ) Τ.Σ.84 Περιοχής (ΦΙΛΙΑΤΕΣ)

(ι) Από 02 0700 ώραν το 625 Τάγμα ενεργεί αντεπίθεσιν προς ανακατάληψιν του υψώματος ΤΑΒΕΡΑ. Οι συμμορίται επιτεθέντες δι' ισχυρών δυνάμεων κατέλαβον και την ΠΛΟΚΙΣΤΑΝ ότε το 625 Τάγμα μετά σκληρόν αγώνα συνεπτύχθη νοτιωτέρον.

(ιι) 523 Τάγμα εν κινήσει προς (Ρ.617508)

(ιιι) 611 Τάγμα εν κινήσει προς (Ρ.557) επ' αυτοκινήτων.

(ε) Αεροπορία

(ι) Τακτική και επιθετική αναγνώρισις εις περιοχήν ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ.

Η (Ρ.88947) και ανατολικώτερον καθ' ην προσεβλήθησαν συμμορίται εντός χαρακωμάτων.

(ιι) Προσεβλήθη διά βομβών το χωρίον ΝΙΚΑΝΩΡΑΣ (Σ.003972).

(ιιι) Προσεβλήθη θέσις (Ρ.9696) όπου συμμορίται και παρηλλαγμένος χώρος πιθανώς πυροβόλων

(ιυ) Εξετελέσθησαν ρίψεις διά 4 ντακότα 106 δεμάτων πυρ/κών εντός της κωμοπόλεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ παραληφθέντα άπαντα. ΄Εν των αεροσκαφών εβλήθη υπό Α/Α του εχθρού άνευ ζημιών.

43. 3 Ιανουαρίου 1948

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) 582 Τάγμα κατέλαβε θέσεις εις το αριστερόν της τοποθεσίας ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ και συγκεκριμμένως, από του υψοδ. 1072 μέχρι ΜΑΚΡΟΒΟΥΝΙ.

(ιι) 584 Τάγμα εν συνεχεία προς το 582 επί του πεδινού διαδρόμου από (Ρ.967926) μέχρι (Ρ.983925).

Κατά το διάστημα της ημέρας κατ' αραιά διαστήματα βολή εχθρικού πυρ/κου κατά θέσεων των ημετέρων τμημάτων και της κωμοπόλεως από κατευθύνσεων ΝΙΚΑΝΩΡΟΣ και ΛΥΚΟΜΟΡΟΥ.

Παρεσχέθη ανάπαυσις εις τα τμήματα και εγένετο προχείρως ανεφοδιασμός εις πυρομαχικά και τρόφιμα.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ). Ηρεμία

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) 527 Τάγμα από πρωίας εγκατεστάθη από ΚΑΨΑΛΑΣ-ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ μέχρι υψόδ.1072 (ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ).

(ιι) Τα λοιπά τμήματα της Ταξιαρχίας εν ΚΟΝΙΤΣΗ αναπαυόμενα αναβληθείσης της διαταχθείσης επιχειρήσεως διά την 4-1-48 ίνα προηγηθή προπαρασκευή ταύτης.

(ιιι) Υπό των Ηγητόρων εγένοντο αι δέουσαι αναγνωρίσεις διά τάς επιχειρήσεις της επομένης (4-1-1948).

Κατά την νύκτα της 3/1 επεκράτησεν ηρεμία.

(ιυ) Α΄ ΕΦΟΔΙΟΠΟΜΠΗ διά ΚΟΝΙΤΣΑΝ

Μη αποκατασταθείσης της διά ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ επικοινωνίας μετά ΚΟΝΙΤΣΗΣ η Μεραρχία οργάνωσε εφοδιοπομπήν και διά του δρομολογίου ΚΕΦΑΛΟΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΓΕΦΥΡΑ ΒΟΪΔΟΜΑΤΙ - ΓΟΡΙΤΣΑ προώθησεν εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ δι' ισχυράς συνοδείας πυρομαχικά και τρόφιμα.

Η εφοδιοπομπή αφίκετο εις τον προορισμόν της άνευ συμβάντος.

(δ) 74 Ταξιαρχία (ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ)

Κατόπιν των πληροφοριών ότι τμήματα συμμοριτών υποχωρούν διά ΓΚΑΜΗΛΑΣ προς ΚΑΛΕΣΟΒΟΝ η Μεραρχία διέταξε την μεταστάθμευσιν του 628 Τ. εις ΚΟΥΚΟΥΛΙ (Ρ.9873) με εντολήν την ενέργειαν επιθετικής αναγνωρίσεως προς ΚΑΛΕΣΟΒΟΝ. Εν συνεχεία διά της υπ' αριθ. Α.Π.7/3-1-48 διαταγής της Μεραρχίας ο έλεγχος της περιοχής Δ. ΖΑΓΟΡΙΟΥ ανετέθη εις 74 Ταξιαρχίαν υπαχθεισών υπό τας διαταγάς ταύτης και των κάτωθι Μονάδων υπαγομένων πρότερον εις 76 Ταξιαρχίαν :

(ι) Διοίκησιν και Διλοχίαν 17 Τ.Ε. εις ΒΙΤΣΑΝ.

(ιι) Διοίκησιν και λόχον 8ης ΄Ιλης πεζοπόρου εις ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΥΣ.

(ε) Τ.Σ. 84 Περιοχής (ΦΙΛΙΑΤΕΣ)

Συμβάν ουδέν.

(στ) Αεροπορία

Προσεβλήθη λίαν επιτυχώς το σημείον (Σ.006975) όπου εχθρική πυρ/χία βάλλουσα κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

44. 4 Ιανουαρίου 1948

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) Λόχος του 582 Τ. υπό τον Δ/τήν του Τάγματος εκινήθη εκ ΚΟΝΙΤΣΗΣ προς ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ ίνα ενισχύση και ανεφοδιάση τα τμήματα Καταδρομών, άτινα από της νυκτός είχον να αχθή και καταλάβει το ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ. Ούτος κατώρθωσε να ανατρέψη συνεχείς αντιστάσεις επί υψωμάτων ΚΟΥΤΣΟΦΛΙΑΝΗΣ και να αχθή εις τον προορισμόν του την 04 2200 ώραν.

(ιι) Τα λοιπά τμήματα της 75 Ταξιαρχίας εις τας κατεχο-μένας θέσεις μη λαβόντα μέρος εις τας επιχειρήσεις της 4 Ιανουαρίου.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ)

(ι) Επιθετική αναγνώρισις του 581 Τ. από ΚΑΤΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.8179) προς ΒΗΣΣΑΝΗΝ (Ρ.7883) ουδέν εσημείωσεν.

(ιι) Τμήματα του 629 Τάγματος ενεργήσαντα αναγνωρίσεις προς την κατεύθυνσιν ΡΟΥΨΙΑ (Ρ.825860) ουδέν συνήντησαν.

(ιιι) Το 523 Τάγμα (μείον λόχος) από πρωίας ενήργησεν αναγνωρίσεις από περιοχής ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ προς ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗΝ-ΚΑΚΟΛΑΚΚΟΝ μη συναντήσαν εχθρόν. Κατά την νύκτα ηρεμία.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) Γ΄ Μοίρα Καταδρομών (4 λόχοι) εινήθη την 03 2300 ώραν εκ ΚΟΝΙΤΣΗΣ και δι' ανωμάλου δρομολογίου εισέδυσεν διά μέσου των γραμμών των συμμοριτών και χωρίς να γίνη αντιληπτήν, ήχθη εις ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ, όπερ και κατέλαβε κατόπιν σκληρού αγώνος την 04 0935.

Το τμήμα τούτο καθ' όλη την ημέραν εβάλλετο δι' εχθρικού πυρ/κού δεχόμενον συνεχείς και λυσσώδεις αντεπιθέσεις του εχθρού ας και επέκρουσε.

Καθ' όλην την ημέραν ήτο μεμονωμένον μέχρι των πρώτων νυχτερινών ωρών, ότε κατώρθωσε να αχθή εις ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ ο λόχος του 582 Τάγματος.

(ιι) Το 528 Τάγμα εκινήθη από πρωίας εν τη κατευθύνσει ΙΤΙΑ - υψοδ. 915 (Ρ.970965). Ευρέθη προ συνεχούς γραμμής αντιστάσεως και κατόπιν σκληρού αγώνος κατέλαβε την γραμμήν από (Ρ.9669) μέχρι (Ρ.9595). Ο εχθρός διεξεδίκησε το έδαφος σπιθαμήν προς σπιθαμήν ενεργήσας συνεχείς αντεπιθέσεις, αίτινες έλαβον μορφήν αγώνος σώματος προς σώμα.

(ιιι) Λόχος του 24 Τ.Χ. κινηθείς από πρωίας προς ΗΛΙΟΡΑΧΗΝ προσέκρουσεν εις εχθρικάς αντιστάσεις καθηλωθείς. Εις ενίσχυσιν τούτου εκινήθη η υπόλοιπος δυνάμις του αυτού Τ/τος (2 λόχοι), τη επεμβάσει δε και του προς ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ κινουμένου λόχου του 582 Τ. επετεύχθη η ανατροπή των αντιστάσεων, η εκκαθάρισις της περιοχής ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ και η εγκατάστασις επί ταύτης ολοκλήρου του Τ.Χωρ/κής.

(ιυ) Διλοχία του 527 Τ. ενεργήσασα επιθετικήν αναγνώρισιν προς την κατεύθυνσιν ΝΕΚΛΑΡΙΟΝ αντιμετώπισεν ισχυράν εχθρικήν αντίστασιν επί της γραμμής (Σ.016945) μέχρι ΣΤΑΝΙΝΑ.

Κατά την διάρκειαν της νυκτός συνεχής παρενοχλήσις ημετέρων διά πυρών Πεζικού όλμων και πυρ/κου.

(υ) 4-1-48

Διά των επιστρεφόντων εκ ΚΟΝΙΤΣΗΣ κτηνών μεταφέρθησαν περί τους 80 τραυματίαι της φρουράς ΚΟΝΙΤΣΗΣ εκ των ελαφρώς και δυνάμενων να μεταφερθώσιν διά κτηνών μέχρι ΚΕΦΑΛΟΒΟΥΛΓΑΡΑΣ και εκείθεν δι' υγειονομικών αυτοκινήτων μεταφέρθησαν εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ την εσπέραν της ιδίας ημέρας.

(δ) Τ.Σ. Περιοχής (ΦΙΛΙΑΤΕΣ)

(ι) 04 0930 ώραν το 625 Τ. εδέχθη επίθεσιν συμμοριτών εις ΦΑΤΗΡΙΟΝ (Ρ.5656) αποκρουσθείσας. Οι συμμορίται συνεπτύχθησαν προς (Ρ.5458). Περίπολος του ιδίου Τάγματος προσέβαλε ολιγομελή συμμορίαν εισερχομένην εις χωρίον ΠΑΛΑΜΠΑ (Ρ.5358).

(ιι) 04 1600 περίπολος του 583 Τ. ενέπεσεν εις ενέδραν συμμοριτών εις (Ρ.575528). Μετά επακολουθήσας συμπλοκήν, ή περίπολος διέφυγεν τραυματισθέντος ενός οπλίτου.

(ε) Αεροπορία

(ι) Επιθετικαί και τακτικαί αναγνωρίσεις εις περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ προσέλαβον λίαν επιτυχώς συμμορίτας εις (Ρ.926964) και (Ρ.9797) επενεγκούσαι κατά τας πληροφορίας των τμημάτων Πεζικού μεγίστην φθοράν εις τους συμμορίτας.

(ιι) Προσεβλήθησαν τα σημεία (Σ. 004975) και (Ρ.960981) όπου εχθρικαί Πυρ/χίαι βάλλουσαι κατά φιλίων.

45. 5 Ιανουαρίου 1948

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

Τα 582 και 58 Τ. λαμβάνοντα πλέον μέρος εις τον αγώνα παρέμειναν εις τας κατείχον θέσεις περιοχής ΚΟΝΙΤΣΗΣ, πλην ενός λόχου του 582 Τ. ευρισκόμενου μετά του συγκοτήματος καταδρομών εις τοποθεσίαν ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

(β) 76 Ταξιαρχία (ΔΟΛΙΑΝΑ)

Συμβάν ουδέν.

Εγένετο αντικατάστασις του 521 Τάγ/τος διά του 525 τοιούτου αφιχθέντος του δευτέρου εις περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ από την εσπέραν της 3-1-48

Το 521 Τάγμα εστάθμευσεν εις ΜΠΙΣΔΟΥΝΙ ένθα και Σ.Δ. της 41 Ταξιαρχίας από 31-12-47.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) Το 528 Τάγμα εσυνέχισε τον αγώνα προς κατάληψιν της τοποθεσίας ΗΤΙΑΙ. Υποστηριζόμενον υπό πυρών Πυρ/κού και αεροπορίας κατέλαβε κατόπιν αγώνος την τοποθεσίαν ΡΑΧΗ ΗΤΙΑΙ και υψοδ. 599 (Ρ.945954) των συμμοριτών τραπέντων προς ΚΑΒΑΣΙΛΑ και ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑΝ (Ρ.9797).

Καταληφθείσα ανωτέρω τοποθεσία ευρέθη ωργανωμένη διά σκεπάστρων.

(ιι) Τμήματα του 24 Τ.Χ. εκινήθησαν εκ περιοχής ΗΛΙΟΡΑΧΗΣ προς ΜΑΖΙ - ΣΑΝΟΒΟΝ άνευ ουδεμιάς αντιστάσεως, ήχθησαν μέχρι Β.Α. και Β. υψωμάτων ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ, των συμμοριτών συμπτυχθέντων κατά την νύκτα.

(ιιι) Το συγκρότημα Καταδρομών μετά του λόχου 582 Τ. κατέχουσι σταθερώς την τοποθεσίαν ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Συνελήφθησαν 3 ένοπλοι συμμορίται και ενευρέθησαν 7 πτώματα συμμοριτών.

Από πρωίας ήρξατο υπό τμημάτων μηχανικού η ζεύξις του ποταμού διά κατασκευής της γέφυρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ ως και η αποκατάστασις της τηλ/κης επικοινωνίας μετά της ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

(δ) Τ.Σ. 84 Περιοχής

Συμβάν ουδέν

(ε) Αεροπορία

(ι) Μαχητικά προσέβαλον υψ. 915 (Ρ.970975) και υψ. ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ - ΗΤΙΑΣ (Ρ.9797), όπου συμμορίται εντός χαρακωμάτων κεκαλυμμένων.

(ιι) Εξετελέσθησαν διά 5 Ντακότα ρίψεις πυρ/κων εντός της κωμοπόλεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ κανονικώς.

46. 6 Ιανουαρίου 1948

(α) 75 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)
Ουδέν

(β) 76 Ταξιαρχία (ΔΟΛΙΑΝΑ)
05 2200 ολιγομελής συμμορία προσέβαλε ημέτερον φυλάκιον εις ΚΑΤΩ ΡΕΒΕΝΙΑ (Ρ.810794). Καταδιωχθείσα ετράπη εις φυγήν.

Ανευρέθη παγιδευμένη χειροβομβίς εις (Ρ.808779) της οδού ΚΑΛΠΑΚΙ-ΚΑΚΑΒΙΑ.

(γ) 43 Ταξιαρχία (ΚΟΝΙΤΣΑ)

(ι) Από 06 0300 μέχρι 06 0400 εχθρικόν πυρ/κον από περιοχής ΝΙΚΑΝΩΡΟΣ έβαλε κατά των θέσεων του 527 Τ. περί τα 20 βλήματα.

(ιι) 528 Τάγμα από πρωίας επανέλαβε την επιθετικήν του προσπάθειαν και δι' ορμητικών ενεργειών κατώρθωσε την 06 1100 να ολοκληρώση την κατάληψιν ολοκλήρου της τοποθεσίας ΗΤΙΑΣ - υψοδ. 915 -υψώματος ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ και την εκκαθάρισιν της Β.ΚΟΝΙΤΣΗΣ περιοχής.

(ιιι) Την εσπέραν της 6-1-48 τα εν ΚΟΝΙΤΣΗ τμήματα έλαβον την κάτωθι διάταξιν:

-527 Τάγμα: ΚΑΨΑΛΑ - ΑΥΧΗΝ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - υψοδ.1072 - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ.

-528 Τάγμα: Περιοχή ΗΤΙΑΣ υψοδ. 915 - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Ρ.9797).

(δ) Ε΄ Συγκρότημα ΛΟΚ: - Λόχος 582 Τ. ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ - ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ

(ε) 24 Τάγμα Χωρ/κης: Υψώματα ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ - ΣΑΒΟΝΟΥ. υψ. Β.Α. ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ.

(στ) Τμήματα 75 Ταξιαρχίας (ΚΟΝΙΤΣΑ): Δύο κλιτείς υψοδ. 1072, πεδ. διάδρομος ΚΟΝΙΤΣΗΣ, ΚΑΣΤΡΟ - ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ.

Μη αποπερατωθείσης εισέτι της κατασκευής της γέφυρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ συνεκροτήθη και έτερα εφοδιοπομπή εκ 200 μεταγωγικών διά της οποίας μεταφέρθησαν εις ΚΟΝΙΤΣΑ διά τας ανάγκας των εκεί τμημάτων και έτεραι ποσότητες πυρ/κων και τροφίμων.

Αύτη ακολουθήσασα το αυτό δρομολόγιον με την προηγούμενην και υπό συνοδείαν αφίκετο την εσπέραν εις τον προορισμόν της άνευ επεισοδίου τινός.

(ζ) Τ.Σ. Περιοχής (ΦΙΛΙΑΤΕΣ)
Συμβάν ουδέν.

(η) Αεροπορία
Ουδεμία δράσις.

ΗΜΕΤΕΡΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΕΤΑΣΧΟΥΣΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

47. Περιοχή ΚΟΝΙΤΣΗΣ

(α) Μονάδες Πεζικού

(ι) Στρατηγείον 75 Ταξιαρχίας
Δ/τής: Συν/χης Δόβας Κων/νος και μετά τον τραυ-ματισμόν του από του απογεύματος 25/12 Αντ/χην Παλλαντάς Γ.

(ιι) 582 Τάγμα (της 75 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Περρίδης.

(ιιι) 584 Τάγμα (της 75 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Αχτ/χης Παλλαντάς Γ.

(ιυ) Λόχος ΜΑΥ

(β) Τμήματα όπλων υποστηρίξεως
(ι) Ομάς πολυβόλων 530 Λόχου
(ιι) Ουλαμός της 1ης Μοίρας 105 Σ.Π.Πυρ/κου.
Δ/τής: Λοχαγός Ìιτζιδάκης Ótυλιανός.
(ιιι) Ουλαμός 4,2 της 132 Μ.όλμων.
Δ/τής Υπολ. Μπαλόπουλος.
Αμφότεροι οι ως άνω Ουλαμοί ήσαν υπό τας διαταγάς του Ταγ/χου Πυρ/κου Γεννημάρα Βασιλ.

48. Περιοχή ΚΑΛΠΑΚΙ - ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ

(α) Μονάδες Πεζικού VIII Μεραρχίας
(ι) Στρατηγείον 43 Ταξιαρχίας
Δ/τής: Συν/χης Πεζ. Καρδαράς Κ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 28-12-47.
(ιι) Στρατηγείον 76 Ταξιαρχίας
Δ/τής: Συν/χης Πυρ/κου Ασημάκης Β. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 25-12-47.
(ιιι) 527 Τάγμα Πεζικού (της 43 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Λυγεράκης Γεώργ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 27-12-47.
(ιυ) 528 Τάγμα Πεζικού (της 43 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Σπηλιόπουλος Κυρ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 30-12-47.
(υ) 581 Τάγμα Πεζικού (της 76 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Τζοβάρας Στυλ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 25-12-47.
(υι) 629 Τάγμα Πεζ.(μείον διλοχία συν λόχος 628 Τ.) (74 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Αρμπούζης Διον. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 28-12-47.

(β) Μονάδες Πεζικού ΙΧ Μεραρχίας
(ι) 521 Τάγμα Πεζικού (της 41 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Γιανόπουλος. Εισήλθεν εις τον αγώνα την εσπέραν της 27-12-47.
(ιι) 523 Τάγμα Πεζικού (της 41 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Αντ/χης Καμάρας Βασίλ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 29-12-47.
(ιιι) 525 Τάγμα Πεζικού (της 42 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Αντ/χης Μπράχος Βασιλ. Δεν επρόλαβε να μετάσχη του αγώνος.
(ιυ) 522 Τάγμα Πεζικού (της 41 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Αντ/χης Παλαιοδημόπουλος. Ανέλαβε την ασφάλειαν του Κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ αντικαταστήσαν το 528 της 43 Ταξιαρχίας από πρωίας 29-12-47.
(υ) Αφίκετο εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ και το Στρατηγείον της 41 Ταξιαρχίας όπερ όμως δεν εχρησιμοποιήθη διότι τα Τάγματα που είχον υπαχθή υπό τας 36 και 43 Ταξιαρχίας.
Επίσης αφίκετο εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ και ο Στρατηγός Δ/της ΙΧ Μεραρχίας.
(υι) Άπασαι αι ανωτέρω δυνάμεις μεταφέρθησαν ταχύτατα κατόπιν διαταγών του Β΄ΣΣ εκ της Θεσσαλίας εις την ΄Ηπειρον.
Επίσης το Σ.Στρατού διέθεσε εις την Μεραρχίαν αυτοκίνητα και απέστειλε εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ τον Διευθυντήν του Σ.Ε.Μ του Σ.Σ.

(γ) Τμήματα Τ. Χωρ/κης.
24ον Τ.Χωρ/κής.
Δ/της: Βουλευτής Ιωάννου. Εισήλθεν εις τον αγώνα την εσπέραν της 28-12-47.

(δ) Μαθηταί Σχολής Εφέδρων αξκών Κερκύρας.
Συνεκροτήθησαν εις εν Τάγμα Πεζικού υπό τον Ταγ/χην Κοκονέτσην, όπερ εισήλθεν εις τον αγώνα την 29-12-47.

(ε) Τμήματα όπλων υποστηρίξεων.
(ι) Τέσσαρες ΛΟΚ
Δ/της: Ταγ/χης Πυρ/κού Ζαχαράκης. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 28-12-47. Ούτοι εστάλησαν υπό της 1ης Στρατιάς.
(ιι) Μοίρα 105 Σ.Π.Π. (μείον Πυρ/χίαι)
Δ/της: Ταγ/χης Νικολάου Λ. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 28-12-47.
(ιιι) Δ΄Πυρ/χία ΙΙ Μοίρας του 105 Σ.Π.Π.

Δ/της: Λοχαγός Κυριακόπουλος. Εισήλθεν εις τον αγώνα από εσπέραν 29-12-47.

Ουλαμός Β. Πυρ/χίας εισήλθεν εις αγώνα από 29-12-47.

(ιυ) Ίλη ΙΧ Συν/τος Τεθωρακισμένων (μείον δύο Ουλαμοί). Εισήλθεν εις τον αγώνα την 28-12-47.

(υ) 714 Λόχος Μηχανικού.
Δ/τής Ταγ/χης Ζαφειρίου. Εισήλθεν εις τον αγώνα την 30-12-47.

49. Περιοχή ΦΙΛΙΑΤΩΝ - ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ

(α) Τακτικόν Στρατηγείον 84 περιοχής
Δ/τής: Ταξίαρχος Πρόκος Στ.

(β) 583 Τάγμα Πεζικού (της 75 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Τζινιέρης Φ.

(γ) 611 Τάγμα Πεζικού (της 76 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Ταγ/χης Παπαδόπουλος Γεώργ. Απεσύρθη εις ΖΙΤΣΑ την 29/12/47.

(δ) 625 Τάγμα Πεζικού (της 76 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Σταμούλης Ι.

(ε) Διλοχία 629 Τ/τος (της 74 Ταξιαρχίας).
Δ/της: Λοχαγός Παππάς. Αυτή απεσύρθη εκ της ανωτέρω περιοχής την 29-12-47.

50. Περιοχή Δ.ΖΑΓΟΡΙΩΝ
628 Τάγμα Πεζικού. Δ/της: Αντ/χης Γεωργακόπουλος Δημοσθένης.

51. Τα κάτωθι τμήματα εισήλθαν εις την ΚΟΝΙΤΣΑΝ, άτινα ανέλαβον την αντεπίθεσιν προς πλήρη αποκατάστασιν της καταστάσεως.

(α) Εσπέρα 31 Δεκεμβρίου
(ι) 527 Τάγμα Πεζικού.
(ιι) 24 Τάγμα Χωρ/κής (μείον δύο λόχοι).
(ιιι) Τέσσαρες ΛΟΚ

(β) Εσπέρα 2ας Ιανουαρίου 1948
(ι) Στρατηγείον 43 Ταξιαρχίας.
(ιι) 528 Τάγμα Πεζικού.
(ιιι) Δύο λόχοι 24 Τ.Χωρ/κής

52. Κατάστασις Μονάδων Μερ/χίας προ της επιθέσεως κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Τα τμήματα της Μεραρχίας από 19 Οκτωμβρίου (έναρξη επιθέσεως κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ) διεξήγαγον σχέδόν όλα συνεχείς αγώνας έχοντας αρκετάς απωλείας και ως ήτο επόμενον παρουσίαζον κόπωσιν.

Παρά την κόπωσιν ταύτην άπαντα τα τμήματα (πλην των αναφερομένων αμέσως κατωτέρω) διετήρουν καλόν ηθικόν, λόγω του ότι οι αγώνες των εν τω συνόλω ήσαν επιτυχείς.

Εκ των παλαιών Ταγμάτων εκστρατείας μόνον το 583 Τάγμα ήτο με ηθικόν χαμηλόν.

Επίσης τα τέως Τάγματα Ενθοφρουράς 611 και 625 ήσαν μειωμένης μαχητικής αξίας διότι μεταβληθέντα εις Τάγματα εκστρατείας περί τας αρχάς Οκτωβρίου δεν επρόλαβαν να αξιωποιηθώσι (ελάχιστοι παλαιοί στρατιώται τελεία σχεδόν ανυπαρξία βαθμοφόρων ποιότης αξ/κων κατά το πλείστον σχεδόν καλή).

Επί πλέον το 611 Τάγμα είχε μόνον το ήμισυ της δυνάμεως του (μη συμπληρωθέν).

53. Απόδοσις των Μονάδων

(α) Η απόδοσις των Μονάδων τόσον της VIII όσον και ΙΧ Μεραρχίας ήσαν λίαν ικανοποιητική.

Εδημιουργήθη πράγματι μία έξαρσις πατριωτική, μία ανωτέρα αντίληψις πατριωτικού καθήκοντος όχι μόνον εις τους αξ/κούς αλλά και εις όλους τους οπλίτας μαχίμων τμημάτων και Υπηρεσιών.

(β) Παρά τας δυσμενεστάτας καιρικάς συνθήκας πάντες αξ/κοί και οπλίται μάχιμοι και μη επεδείξαντο θάρρος, ορμήν, υπομονήν και επιμονήν διά την ταχύστην συντριβήν των αναρχοκουμμουνιστικών συμμοριών.

(γ) Υπήρξε τοιαύτη από όλους η πειθαρχία εν τη εκτελέσει των διαταγών, ώστε παρά την συσσώρευσιν εις ΗΠΕΙΡΟΝ τόσον δυνάμεων να μη παρατηρηθή καμμία αταξία ή ανωμαλία εις τας κινήσεις σταθμεύσεις και ανεφοδιασμούς.

Η Υπηρεσία Μεταφορών και Εφοδιασμού παρά τα πενιχρά της μεταφορικά μέσα ανταπεκρίθη πλήρως και κατά τρόπον αξιοθαύμαστον.

(δ) Δέον να εξαρθή όλων ιδιαιτέρως ο ηρωϊσμός και η ψυχική αντοχή των αξκών και οπλιτών των τμηματων ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Οι αξ/κοί παρέσχον εαυτούς εις τους οπλίτας των ως παράδειγμα ηρωϊσμού, αυτοθυσίας, καρτερίας και ορμητικότητος.

Διετήρησαν το επιθετικόν πνεύμα εις ψηλόν βαθμόν και μόνον χάρις εις αυτό αντέσχον τελεσφόρως εις την 7 ήμερον πολιορκίαν.

Αι απώλειαι όμως αυτών ήταν σοβαραί και δυσανάλογοι.

54. Κατάστασις Μονάδων της Μεραρχίας μετά των επιχειρήσεων.

(α) 43 Ταξιαρχία

Μετάσχουσα της επιθέσεως εις την περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙ, εισελθούσα νικηφόρως εις την ΚΟΝΙΤΣΑΝ και εν συνεχεία εκκαθαρίσασα δι' αντεπιθέσεως, ολόκληρον την περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ, ευρέθη μετά το πέρας των επιχειρήσεων με το φρόνημα αναπτερωμένον και πνεύμα επιθετικόν.

(β) 74 Ταξιαρχία

Τα 627 και 628 Τ. μη μετάσχοντα των επιχειρήσεων, διετήρησαν την προτέραν κατάστασιν, ήτις ήτο καλή.

Το 629 Τ. μετέσχον των επιχειρήσεων ευρέθη μεν κουρασμένον πλην όμως το ηθικόν του εις πολύ καλόν σημείον λόγω των επιτυχιών του.

(γ) 75 Ταξιαρχία

(ι) Τα 582 και 584 Τάγματα είχον μειωμένη μαχητικήν αξίαν λόγω των μεγάλων απωλειών. Το ηθικόν των εξυψωμένον λόγω της μεγάλης επιτυχίας των.

Πάντως συμμετοχή εις σοβαράς επιχειρήσεις δεν ήτο ενδεδειγμένη. Συνεκεντρώθησαν εις την περιοχήν ΔΟΛΙΑΝΩΝ δι' ανασυγκρότησιν εκτελούντα εν ταυτώ στατικάς αποστολάς.

(ιι) Το 583 Τάγμα εις ουχί ευχάριστον καταστάσιν δι' ούς λόγους αναγράφεται εις την παράγραφον 52

(δ) 76 Ταξιαρχία

(ι) Το 81 Τάγμα μαχητικότατον παρά την δοκιμασίαν και τας απωλείας ας υπέστη.

(ιι) Τα 611 και 625 Τάγματα ες ουχί ευχάριστον καταστάσιν δι' ους λόγους αναφέρεται εις την παράγραφον 52.

55. Συμπεράσματα

Οσονδήποτε αυστηράν κριτικήν και αν ενασκήση τις είναι υποχρεωμένος να παραδεχθή ότι άπασαι σχεδόν αι Μονάδες αι μετασχούσαι καθ' οιονδήποτε τρόπον εις τας εξεταζόμενας επιχειρήσεις απέδωσαν έργον λίαν ικανοποιητικόν και αξιέπαινον.

Επικράτησε πνεύμα πειθαρχίας, τόσον εις τας Διοικήσεις, όσον και εις τους αξκούς και οπλίτας, ώστε η μάχη να διευθύνεται ανέτως υπό της Μεραρχίας καθ' απάσας αυτής τας φάσεις.

ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΕΤΑΣΧΟΥΣΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

56. Κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ

(α) Την 25 Δ/βρίου μετέσχε το Λησταρχείο ΣΟΦΙΑΝΟΥ με τα κάτωθι Συγκροτήματα: ΕΡΜΗ-ΚΑΡΑΜΠΕΡΗ - ΚΟΛΙΑ - ΟΡΕΣΤΗ (ανεξάρτητον).
Μία Πυροβολαρχία ορειβατική των 75.

(β) Από 26 Δ/βρίου μετέσχε και το συγκρότημα ΛΑΜΠΗ.

(γ) Από 27 Δ/βρίου μετέσχε και εν συγκρότημα του Λησταρχείου ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ.

57. Κατά γεφύρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ

Το συγκρότημα ΛΑΜΠΗ όπερ από την επομένη μετέσχεν εις τας κατά της ΚΟΝΙΤΣΗΣ επιθέσεις.

58. Εις περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙ (ΓΡΑΜΠΑΛΑ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ -ΒΙΓΛΑ)

(α) Το λησταρχείον ΑΓΡΑΦΩΝ με δύο συγκροτήματα ΑΛΕΥΡΑ - ΚΙΤΣΟΥ. Από της πρώτης ημέρας 25 Δ/βρίου.

(β) Το Λησταρχείον ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ με δύο συγκροτήματα: ΝΤΑΛΙΑΝΗ - ΠΟΡΑΒΑ.

Από της 26ης Δ/βρίου.

(γ) Το συγκρότημα ΑΛΚΗ (του λησταρχείου ΗΠΕΙΡΟΥ) αναχωρήσαν εκ περιοχής ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ έφθασε μέχρι ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ (Ρ.7280) και εκάλυψε την υποχώρισιν του λησταρχείου ΥΨΗΛΑΝΤΗ μετά την ήτταν του εις ΒΙΓΛΑ - ΠΕΛΕΚΑΝΙΑ (Ρ.8787).

(δ) Το Λησταρχείον ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ με δύο συγκροτήματα (ΔΟΥΚΑ - ΜΠΑΡΜΠΑΛΛΙΑ). Από 28 Δεκεμβρίου.

Μετά την ήτταν του εις ΒΙΓΛΑ - ΠΕΛΕΚΑΝΙΑ εγκατεστάθη εις την περιοχήν μεταξύ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ και ΚΟΝΙΤΣΗΣ και μετέσχε των μαχών από 4 με 6 Ιανουαρίου.

59. Εις περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ
Το Λησταρχείον ΗΠΕΙΡΟΥ με τρία συγκροτήματα:
(ΣΚΕΥΗ - ΦΩΚΑ - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

60. Σύνολον μετασχουσών συμμοριακών δυνάμεων.
Πέντε Λησταρχεία με 16 εν συνόλω συγκροτήματα εξηκριβωμένα απολύτως.

Πιθανώς μετέσχον έτερα δύο συγκροτήματα μη επιτευχθείσης της εξακριβώσεως της ταυτότητός των.

61. Μαχητικότης

(α) Η μαχητικότης των συμμοριακών δυνάμεων τόσον κατά τας επιθετικάς ενεργείας όσον και κατά τας αμυντικάς τοιαύτης υπήρξε εξαιρετικά πείσμων.

(β) Λαμβανομένου υπ' όψιν ότι σημαντικόν ποσοστόν των συμμοριτών είναι βιαίως στρατολογηθέν η επιδειχθείσα μαχητικότης δέον να αποδοθή εις τον φανατισμόν των ηγητόρων των οίτινες διά τρομοκρατικών μέσων επιβάλλουσι σιδηράν πειθαρχίαν εις τα τμηματά των.

Ως ομαδάρχαι επιλέγονται ασχέτως γραμματικών γνώσεων οι πλέον φανατικοί και δυναμικοί κομμουνισταί.

ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΑΠΟ 25 Δ/ΒΡΙΟΥ ΜΕ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

62. Απώλειαι ημετέρων

Μονάδες	Αξιωματικοί			Οπλίτες			Σύνολο		
	Ν	Τ	Α	Ν	Τ	Α	Ν	Τ	Α
582	3	4	2	20	44	28	23	48	30
584	3	3	-	18	50	11	21	53	11
527	-	1	-	2	11	-	2	12	-
528	-	-	-	1	15	-	1	15	-
581	-	1	-	11	43	-	11	44	-
629	-	1	-	8	26	-	8	27	-
521	1	2	-	-	7	-	1	9	-
523	-	1	-	3	18	-	3	19	-
24 Τ.Χωρ/κής	-	-	-	1	7	-	1	7	-
Σ.Ε.Α.Κ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γ΄Μοίρα Καταδρ.	-	2	-	11	22	-	11	24	-
5^{ο}ς Λόχος ΜΑΥ	-	1	-	7	8	1	7	9	1
Μονάδες 105 Σ.Π.Π	-	3	-	3	3	-	3	6	-
Ίλη ΙΧ Σ.Τεθ.		1	-	1	1	-	1	2	-
714 Λοχ. Μηχαν.	-	-	-	2	15	-	2	15	-
583	-	1	-	7	36	8	7	37	8
611	-	-	-	0	15	0	-	15	-
625	-	-	-	1	6	3	1	6	3
530 Λοχ.Πολ/λων	-	-	-	1	4	-	1	4	-
132 Μ. Όλμων	-	1	-	-	3	-	-	4	-
Γενικό Σύνολον	**7**	**22**	**2**	**97**	**334**	**51**	**104**	**356**	**53**

63. Απώλειαι Συμμοριτών

Περιοχή	Ν	Τ	Συλληφθ.	Παραδ.	Σύνολο
ΚΟΝΙΤΣΗΣ	142	2	5	1	150
ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ	88	75	4	1	168
ΜΟΥΡΓΑΝΑΣ	10	-	6	-	16
Γενικό Σύνολον	**240**	**77**	**15**	**2**	**334**

Αι ανωτέρω είναι απολύτως εξηκριβωμέναι.

Αι υπάρχουσαι πληροφορίες φέρουν τας συνολικάς απωλείας των συμμοριτών πλέον των 800.

ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΑΠΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947 ΜΕΧΡΙ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1948

64. Απώλειαι ημετέρων

Μονάδες	Αξιωματικοί			Οπλίτες			Σύνολο		
	Ν	Τ	Α	Ν	Τ	Α	Ν	Τ	Α
582	4	5	2	30	62	38	34	67	40
584	3	4	-	36	82	12	39	86	12
527	-	2	-	4	23	-	4	25	-
528	-	-	-	1	15	-	1	15	-
581	-	5	-	16	88	-	16	93	-
629	-	1	-	14	64	-	14	65	-
24 Τ.Χωρ/κής	-	-	-	1	8	-	1	8	-
Σ.Ε.Α.Κ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5ος Λόχος ΜΑΥ	-	1	-	7	8	-	7	9	-
Μονάδες 105 Σ.Π.Π	-	3	-	3	3	-	3	6	-
Ιλη ΙΧ Σ.Τεθ.	-	1	-	1	1	-	1	2	-
583	-	2	-	21	83	8	21	85	8
611	1	2	-	7	36	-	8	38	-
625	-	-	-	2	11	11	2	11	11
530 Λοχ.Πολ/λων	-	-	-	1	4	-	1	4	-
132 Μ. Όλμων	-	1	-	-	3	-	-	4	-
8η Εφιπ. Ίλη	-	-	-	1	1	-	1	1	-
ΜΑΥ Φιλιατών	-	-	-	-	4	-	-	4	-
Εκ ναρκών	2	2	-	4	52	-	6	54	-
Γενικό Σύνολον	**10**	**29**	**2**	**149**	**548**	**69**	**159**	**577**	**52**

Το μέγεθος των ανωτέρων απωλειών της Μεραρχίας από 19 Οκτωβρίου μέχρι της 7 Ιαναουαρίου αποδεικνύει ότι ο συμμοριακός αγών λαμβάνει μορφήν πραγματικού πολέμου και κατά συνέπειαν δέον ν' αντιμετωπισθή ως τοιούτος καθ' άπασαν την ιεραρχίαν και κυρίως υπό της Ανωτάτης Ηγεσίας (Στρατιωτικής και Πολιτικής).

65. Απώλειαι Συμμοριτών

Περιοχή	Ν	Τ	Συλληφθ.	Παραδ.	Σύνολο
Επιχειρήσεις ΜΕΤΣΟΒΟΥ 19-10-47	148	60	13	52	273
Επιχειρήσεις εισβολής εκ ΖΑΓΟΡΙΩΝ εις ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΝ 26/11/47 εως 24/12/47	218	140	11	45	414
Επιχειρήσεις ΚΟΝΙΤΣΗΣ	240	77	9	2	318
Γενικό Σύνολον	**596**	**277**	**33**	**99**	**1005**

Αι ανωτέρω είναι απολύτως εξηκριβωμέναι.

Αι συνολικαί απώλειαι ασφαλώς είναι διπλάσιαι των ανωτέρων αναγραφομένων.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΝΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

66. Από της πλευράς των συμμοριτών

(α) Ανωτάτη Διοίκησις και Επιτελεία

Ο τέως καπνεργάτης και νυν στρατηγός ΜΑΡΚΟΣ ως και οι παρόμοιοι του ανώτατοι και ανώτεροι τιτλούχοι των συμμοριτών δεν είναι εις θέσιν να συλλάβωσι σχέδια ολοκλήρου σειράς μεγάλων και σημαντικών επιχειρήσεων (ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ) και αίτινες επιχειρήσεις καθ' όλην την διάρκειαν διηυθύνοντο λίαν επιδεξίως.

Υπάρχει ιθύνων στρατιωτικός νους βοηθούμενος από στρατιώτας εκ πεπαιδευμένων Επιτελείων. Άπαντες δε ούτοι δεν μπορεί παρά να είναι ξένοι στρατιωτικοί εγκατεστημένοι είτε εις το Αλβανικόν έδαφος και εγγύς των συνόρων, είτε εις την περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

(β) Διοικήσεις Λησταρχείων και συγκροτημάτων.

Οι Διοικηταί των Λησταρχείων και συγκροτημάτων αναμφισβητήτως είναι ΄Ελληνες (κατ' αρχήν, πρώην έφεδροι αξ/κοί) οίτινες έχουσι μεν υποστή εκπαίδευσιν, δεν είναι όμως ακόμη εις θέσιν να διεύθυνωσι μετά της δεούσης δεξιότητος και πείρας όγκον τμημάτων εις μάχην εκ παρατάξεως.

Η έλλειψις δεξιότητος και πείρας αναπληρούται κατ' αρκετά σημαντικόν ποσοστόν διά της δραστηριότητος ην κέκτηνται ως εκ του φανατισμού των διά της επικράτησιν των ιδεών των.

Μέχρι της στιγμής δεν έχει διαπιστωθή ύπαρξις αξκών ξένης εθνικότητος εις τα Ληστάρχεία και Συγκροτήματα.

(γ) Οργάνωσις - Σύνθεσις.

Αι γνωσταί μέχρι της ενάρξεως των επιχειρήσεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ πληροφορίαι περί της οργανώσεως και συνθέσεων των συμμοριακών δυνάμεων διεπιστώθησαν απολύτως ακριβείς.

'Εκαστον συγκρότημα διέθετε 40-50 φορτηγά κτήνη.

(δ) Εξοπλισμός

(ι) Άπαντα τα μετασχόντα της επιχειρήσεως είχον άρτιον εξοπλισμόν ήτοι 9 οπλ/λα κατά λόχον, 2 τουλάχιστον όλμους βαρείς των 81 χιλ. ή των 3 ιντσών και αφθονίαν αντιαρματικών γροθιών.

(ιι) Παρουσίασαν αύξησιν πολυβόλων.

(ιιι) Τέλος εις την περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ παρουσίασαν δυο Πυρ/χίας ορειβατικάς Σκόντα των 75 Χιλ., με πλήρη οργάνωσιν (ασύρματοι - τηλέφωνα - πυρ/καί διόπτραι κλπ.) και με άφθονον εφοδιασμόν εις πυρομαχικά.

(ιυ) Εν συμπεράσματι ο εξοπλισμός των όχι μόνον δεν ήτο κάτωτερος, του ημέτερου Στρατού, αλλά επλεονέκτει ες πολυβόλα και Ορειβατικόν Πυρ/κόν.

(ε) Εφοδιασμός εις πυρομαχικά.

(ι) Ο εφοδιασμός εις πυρομαχικά όλων των όπλων και μηχανημάτων ήτο άφθονος εις τοιούτον βαθμόν ώστε επροξένησε κατάπληξιν.

(ιι) Εις τας θέσεις ανευρεθέντων νεκρών (χωρίον ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ (Ρ. 8583) υπήρχον άνω των 1000 φυσιγγίων τυφεκίου δι' ένα έκαστον.

(ιιι) Εγένετο χρήσις αντιαρματικών γροθιών εις αριθμόν αφαντάστως υπερβολικόν δεκάδες όπλων του 581 Τάγματος κατεστάφησαν υπό αντιαρματικών γροθιών.

(ιυ) Ο άφθονος εφοδιασμός εις πυρ/κά καταδεικνύει ότι η κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ επιχείρησις προπαρεσκευάσθη από μακρού χρόνου. Άλλως δεν ήτο δυνατόν να συγκεντρωθή τοιαύτη ποσότης πυρομαχικών εντός ελαχίστου χρόνου.

(στ) Εφοδιασμός εις τρόφιμα.

Πλημελέστατος. Διετρέφοντο από τους επιτοπίους πόρους.

Οι βόρειοι γείτονες δεν εφοδιάζουν τους συμμορίτας διά τροφίμων όπως τους εφοδιάζουν διά πυρ/κών και μάλιστα αφθόνως.

Η τακτική αυτή είναι σκόπιμος ίνα υπό την πίεσιν της πείνης γίνονται ορμητικώτεροι διά την κατάληψιν περιοχών πλούσιων εις αγαθά.

(ζ) Ιματισμός - υπόδηση

(ι) Ο ιματισμός των περισσοτέρων άθλιος. Μόνον μικρόν ποσοστόν έφερε στολάς στρατιωτικάς εις καλήν κατάστασιν.

(ιι) Η υπόδησις των περισσοτέρων άθλια. Καταβάλλουσι προσπαθείας διά την καλήν υπόδησιν απάντων των συμμοριτών

(η) Διαβιβάσεις.

(ι) Τα Λησταρχεία και άπαντα τα Συγκροτήματα διέθετον ασυρμάτους με προσωπικόν καλώς εκπαιδευμένον

Άνευ ασυρμάτων θα ήτο αδύνατος τέλειος συντονισμός των ενεργειών των καθ' όλην την διάρκεια των επιχειρήσεων.

(ιι) Εις την περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ εκτός των ασυρμάτων εχρησιμοποιήθησαν και τηλεφωνικαί επικοινωνίαι εκστρατείας.

(θ) Πειθαρχία.

(ι) Δεν θα είναι τις υπερβολικός εάν είπη ότι η πειθαρχία των είναι σιδηρά.

Τρανωτάτη απόδειξις της σιδηράς πειθαρχίας:

Επίθεσις διά μέσου ναρκοπεδίων κα συρματοπλεγμάτων βαλλομένων δραστικώτατα.

Συντομώταται πορείαι διαρκείας πλέον των 15 ωρών εντός ενός 24ώρου υπό δυσμενεστάτας καιρικάς συνθήκας και με υπόδησιν κακήν και ελλιπεστάτην τροφήν.

Απόλυτος εκτέλεσις διαταγών κρούσεως ή αμύνης υπό μικρών τμημάτων ή και ομάδων ακόμη μακράν των προϊσταμένων των Διοικήσεων.

Διαβίωσις εν μέσω χειμώνι υπό αθλιεστάτας συνθήκας (έλλειψις αντισκήνων, υποδήσεως, εσωρρούχων, κλινοσκεπασμάτων, κακή διατροφή).

(ιι) Η ανωτέρω παρουσιαζομένη σιδηρά πειθαρχία δεν είναι συνειδητή, αλλά είναι αποτέλεσμα της άνευ προηγουμένου διά την Ελληνικήν φυλήν ασκουμένης αγρίας τρομοκρατίας εκ μέρους των ηγητόρων μέχρι και του ομαδάρχου συμπεριλαμβανόμενου, οίτινες κατά κανόνα είναι φανατικοί κομμουνισταί.

Όπισθεν των επιτιθεμένων ή αμυνομένων υπάρχουσι οι φανατικοί κουμμουνισται, οίτινες τυφεκίζουσιν άνευ ουδεμίας διαδικασίας πάντα λιποψυχούντα ή και διστακτικόν.

(ιιι) Εις την τοιαύτην σιδηράν πειθαρχίαν οφείλεται και ή μη εκούσια παράδοσις εις τα ημέτερα τμήματα των βιαίως στρατολογηθέντων οίτινες επί πλέον απειλούνται ότι θα εξοντωθώσι και αι οικογένειαί των εις περίπτωσιν εγκαταλείψεως υπό τούτων των τάξεων των συμμοριτών.

(ι) Εκπαίδευσις.

(ι) Στελεχών

Άπαντα τα στελέχη από του ομαδάρχου μέχρι του Δ/τού Συγκροτήματος έχουσιν υποστή εκπαιδεύσιν, ήτις αν δεν είναι ευρεία, όπως η τοιαύτη των στελεχών Τακτικού Στρατού, είναι πάντως αρκούσα διά την εκλήρωσιν του έργου των ως ηγητόρων των τμημάτων, άτινα διοικούσι.

Άπαντα τα στελέχη προερχόμενα από τα συνειδητά μέλη του Κ.Κ. έχουσι πίστιν και φανατισμόν ιδιότητας, αίτινες αναπληρούσι κατά μέγα μέρος τας ατελείας εκπαιδεύσεως.

Οι ομαδάρχαι επιλεγόμενοι μεταξύ των φανατικωτέρων και δυναμικωτέρων κομμουνιστών αποτελούσι τα θεμέλια της οργανώσεως των συμμοριακών δυνάμεων.

(ιι) Ειδικοτήτων.

Άπασαι αι ειδικότητες (πολυβοληταί - Ολμισταί - Διαβιβασταί) είναι καλώς εκπεπαιδευμένοι.

(ιιι) Τυφεκιοφόρων.

Η εκπαίδευσις των του μείζονος μέρους τούτων είναι μέτρια. Παρά την μέτριαν εκπαίδευσιν διεπιστώθη ότι έχουσι πειθαρχίαν πυρός.

(ιυ) Καταβάλλεται τεραστία προσπάθεια διά την όσον ένεστι ταχυτέραν και καλυτέραν εκπαίδευσιν των εκάστοτε βιαίως στρατολογουμένων νέων και νεανίδων, αίτινες ως διεπιστώθη κατά τας επιχειρήσεις ΚΟΝΙΤΣΗΣ χρησιμοποιούνται και ως μαχηταί.

(ια) Μαχητικότης.

Λίαν καλή τόσον κατά την επίθεσιν όσον και κατά την άμυναν. Δεδομένου ότι το πλείστον μέρος των συμμοριτών δυνάμεων προέρχεται από βιαίως στρατολογηθέντας, εκ πρώτης όψεως φαίνεται ανεξήγητος η μαχητικότης των. Ει τούτοις όμως δεν είναι ανεξήγητος. Η μαχητικότης αυτή οφείλεται εις την δι' αγρίων τρομοκρατικών μέσων επιβαλλομένην σιδηράν πειθαρχίαν.

(ιβ) Τρόπος ενεργείας.

(ι) Αι συμμοριακαί δυνάμεις δεν ενήργησαν ως συρφετός άνευ σχεδίου, διευθύνσεως και συνοχής. Ενεργήσαν ως Στρατός ωργανωμένος με Διοίκησιν και Επιτελείον.

Εφήρμοσαν απάσας τας γνωστάς μεθόδους της τακτικής (επιθέσις με κυρίαν προσπάθειαν - αντιπερισπασμοί - προπαρασκευή της επιθέσεως - αιφνιδιασμός - παρενόχλησις - μετόπισθεν - υποχωρητικός αγών - άμυνα - καταστροφή τεχν. έργων κλπ.)

(ιι) Εχρησιμοποίησαν πάρα πολύ τας νυχτερινάς επιθέσεις εις ας είναι αρτίως εξησκημένοι.

Υποστάσαι νυκτερινήν επίθεσιν δεν αντέσχον όπως απέδειξαν αι νυκτεριναί επιθέσεις των ΛΟΚ εις την περιοχήν Δ. ΒΙΓΛΑΣ (Ρ.8786) και ΛΥΚΟΜΟΡΟΝ (Ρ.9297).

(ιιι) Αι συμμοριακαί δυνάμεις απομακρυνθείσαι της εκ της περιοχής ΓΡΑΜΜΟΥ βάσεώς των μολονότι έδρασαν ως κανονικός Στρατός εν τούτοις απεδείχθησαν κατά πολύ ευελικτικώτεραι των ημετέρων Μονάδων, πράγμα όπερ προσδίδει εις ταύτας μέγα πλεονέκτημα.

Η μείζων ευελιξία των συμμοριακών δυνάμεων οφείλεται εφ' ενός μεν εις την μη υποχρέωσιν τούτων να τηρώσι ωρισμένους κατωκημένους τόπους, αφ' ετέρου δε εις την μη μεταφοράν πληθώρας αποσκευών και εφοδίων (αντίσκημα - κλινοσκευπάσματα - τρόφιμα κλπ).

Επί πλέον η γειτνίασις των Αλβανικών συνόρων και η ελευθέρα επικοινωνία μετά της Αλβανίας διηυκόλυναν τα μέγιστα τας κινήσεις και τον εφοδιασμόν των συμμοριτών.

67. Από της πλευράς του ημετέρου Στρατού

(α) Ανάγκη εγκαίρου συναγερμού και καταλήψεως των θέσεων μάχης.

Κατά την επίθεσιν του τομέως ΚΟΝΙΤΣΗΣ τμήματα τινά δεν ετέθησαν εγκαίρως εν συναγερμώ εις τας θέσεις μάχης.

Τούτο ωφείλετο εις το ότι δεν υπήρχον ενέδραι και περίπολοι προ της τοποθεσίας αντιστάσεως. Η ελλείψις των μέτρων τούτων ολίγου δειν να στοιχίση την καταστροφήν των δυνάμεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ. Δεδομένου ότι η έγκαιρος μεμακρυσμένη πληροφορία είναι αρκετά δύσκολος αν μη αδύναμος, είναι απολύτως επιβεβλημένη η λήψις μέτρων διά την εγγύς ασφάλειαν των τμημάτων.

(β) Αξία της αμυντικής οργανώσεως.

(ι) Η αμυντική οργάνωσις με συρματόπλεγμα και ναρκοπέδιον έχει αξίαν τότε μόνον, όταν είναι απολύτος εξησφαλισμένη η συνεχής επιτήρησις του συρματοπλέγματος και ναρκοπεδίου και η έγκαιρος κατάληψις των θέσεων μάχης.

Εις τινά σημεία οι συμμορίται επέτυχον την αφαίρεσιν των ναρκών και κοπήν του συρματοπλέγματος λόγω μη επιτηρήσεως των.

(ιι) Όταν το ανάπτυγμα της τοποθεσίας αντιστάσεως είναι μέγα και αι δυνάμεις ολίγαι αντί συνεχούς συρματοπλέγματος είναι αποτελεσματικώτερον όπως αι θέσεις μικρών τμημάτων και λόχων ακόμη οργανούνται εις ανεξάρτητα σημεία στηρίγματος αλληλοϋποστηριζόμενα διά διασταυρωμένων πυρών.

(ιιι) Μολονότι η αμυντική οργάνωσις δίδει εις τα τμήματα την εντύπωσιν παθητικής αμύνης, εν τούτοις είναι επιβεβλημένη κατά τας περιόδους στασιμότητος και κυρίως κατά τον χειώνα ίνα καθίσταται δυνατή η παροχή σχετικής αναπαύσεως εις τους ανδρας των Μονάδων.

(γ) Ανάγκη υπάρξεως αποθέματος πυρ/κών και τροφίμων.

Αι δυνάμεις ΚΟΝΙΤΣΗΣ μετέσχον εις 7 ήμερον πολιορκίαν και είχον την δυνατότητα να ανθέξωσιν ακόμη επί τινάς ημέρας χάρις εις το δημιουργηθέν εν ΚΟΝΙΤΣΗ απόθεμα πυρ/κών και τροφίμων.

Άνευ του αποθέματος τούτου θα ήτο αδύνατος η επί πολλάς ημέρας συνέχισις του αγώνος.

Αι δι' αεροπλάνων ρίψεις πυρ/κών επηρεαζόμεναι από τας καιρικάς συνθήκας, δεν ήσαν τοιαύται ώστε να καλύψωσι πλήρως τας ανάγκας. Αι τοιαύται ρίψεις είχον άριστη επίδρασιν επί του ηθικού των πολιορκουμένων, ων ημβλύνετο το αίσθημα της πολιορκίας.

(δ) Πειθαρχία πυρός.

Τα πλείστα των τμημάτων δε, παρουσίασαν πειθαρχίαν πυρός εις πολύ καλόν βαθμόν. Κατά την νύκτα έβαλλον χωρίς να συντρέχη λόγος. Απατείται εκπαιδεύσις σοβαρά και ικανότης εκ μέρους ομαδαρχών και Διμοιριτών και κυρίως των πρώτων. (Εκπαίδευσις ύπαξ/κων πλημμελής).

(ε) Αξία των νυκτερινών ενεργειών.

Κατεδείχθει περιτράνως η μεγίστη αξία των νυκτερινών ενεργειών. Πρέπει να προωθηθή η εκπαίδευσις εις τας νυκτερινάς ενεργείας και να αποτελέση η νυκτερινή ενέργεια συνήθη τρόπον ενεργείας .

Οι συμμορίται ενώ είναι τελείως εξησκημένοι εις τας νυκτερινάς επιθέσεις, εν τούτοις όταν υφίστανται ούτοι νυκτερινής προσβολής κάμπτονται.

Χαρακτηριστικόν είναι το λεχθέν ως ανεφέρθη υπό συλληφθέντων υπό του ΥΨΗΛΑΝΤΗ "ότι αν ο Στρατός αρχίσει νυκτερινάς ενεργείας είμεθα χαμένοι".

(στ) Αξία των αντεπιθέσεων.

Η ΚΟΝΙΤΣΑ εκράτησε χάρις εις τας αμέσους αντεπιθέσεις.

Ήρκεσεν άμεσος αντεπιθέσις ομάδος ανδρών διοικουμένης υπό θαρραλέου ηγήτορος να εκτοπίση πολυάριθμοτέρους συμμορίτας και να αποκαταστήση την κατάστασιν.

Η τιμή των αντεπιθέσεων ανήκει εις θαρραλέους αξ/κούς, οίτινες ως ήτο φυσικόν επλήρωσαν τον φόρον του αίματος δυσαναλόγως προς τους οπλίτας των.

Πολλά σήματα της Ταξιαρχίας ΚΟΝΙΤΣΗΣ περί της καταστάσεως της στιγμής κατέληγον:

"Εχθρός απεκρούσθη η ανετράπη η εξεδιώχθη κατόπιν αντεπιθέσεως εξ αποστάσεως 15 μέτρων διά χειροβομβίδων"

Διά τας αντεπιθέσεις απαιτείται πάντοτε η τήρησις εις χείρας παντός ηγήτορος εφεδρείας, έστω και μικράς

(ζ) Αξία των διεισδύσεων κατά την επίθεσιν

Κατά την επίθεσιν τελεσφόροι είναι αι διεισδύσεις των διμοιριών και ομάδων διά των υφισταμένων και αναγνωρισμένων διάκενων προς υπερκέρασιν και ανατροπήν των εχθρικών αντιστάσεων. Πολλά τμήματα καθηλωθέντα υπό εχθρικών αντιστάσεων δεν εχρησιμοποίησαν διεισδύσεις αλλ’ ανέμενον την άρσιν των αντιστάσεων, είτε υπό του Πυρ/κού είτε υπό των Όλμων.

(ι) Αξία του οπλισμού του Πεζικού.

(ι) Ο διατιθέμενος οπλισμός του Πεζικού είναι πολύ καλός.

(ιι) Τα Πίατ απεδείχθησαν χρησιμώματα διά την εκκαθάρισιν της συνοικίας της ΚΟΝΙΤΣΗΣ ήτις κατελήφθη υπό των συμμοριτών.

(ιιι) Τα αποτελέσματα (ηθικά και υλικά) κατά των συμμοριτών υπό των πυρών των όλμων των 60 χιλ., άριστα.

(ιυ) Τα αποτελέσματα των πολυβόλων ΒΙΚΕΡΣ άριστα, πλην όμως τα διατιθεμένα υπό της Μεραρχίας, πολ/λα ανεπαρκή.

Απαιτείται εις λόχος Πολ/λων κατά Ταξιαρχίαν.

Απεδείχθη περιτράνως κατά τας υπ’ όψιν επιχειρήσεις.

(υ) Τα αποτελέσματα των πυρών των 3 ιτσών καλά, αλλά το βεληνεκές ανεπαρκές. Χρειάζεται βεληνεκές τουλάχιστον 3500 μ., όσον είναι και το βεληνεκές του όλμου 81 χιλ.

(θ) Πυροβολικόν.

(ι) Η υπό της Μεραρχίας διατιθέμενη Μοίρα Πεδ. Πυρ/κού ανεπαρκής λόγω δε των τακτικών αναγκών κατετμήθη εις Ουλαμούς

Μετά την άφιξιν μιάς εισέτι Πυρ/χίας εξετελέσθη πολή Μοίρας επί στόχων ευρισκομένων επί της ΓΡΑΜΠΑΛΛΑΣ με αποτελέσματα άριστα.

Απαιτείται διάθεσις εις την Μεραρχίαν ολόκληρου Συν/τος Πεδ. Πυρ/κού.

(ιι) Αισθητοτάτη η έλλειψις Ορειβ. Πυρ/κού και μάλιστα δεδομένου ότι οι συμμορίται παρουσίασαν δύο ερειβ. Πυρ/χίας.

(ι) Ίλη Αναγνωρίσεων.

Συνέβαλε τα μέγιστα εις την διάσπασιν της τοποθεσίας εν τη περιοχής της ΚΕΦΑΛΛΟΒΟΥΛΓΑΡΑΣ (Ρ.8884).

Τα πυροβόλα και πολυβόλα των οχημάτων εχρησιμοποιήθησαν εις τινάς περιπτώσεις προς υποστήριξιν του Πεζικού.

(ια) Μηχανικόν.

Ο κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων διατεθείς 714 Λόχος Μηχανικού προσέφερεν ανεκτίμητους υπηρεσίας διά την αποκατάστασιν των συγκοινωνιών και την κατασκευήν της γεφύρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ.

Επίσης η παρουσία εις την Μερ/χίαν του Δ/τού Μηχανικού του Σ.Στρατού Συν/χου Βαγιάκη Νικ. εξυπηρέτησε την Μεραρχίαν τα μέγιστα από απόψεως εργασιών του Μηχανικού.

Επιβάλλεται όπως η Μεραρχία διαθέτη οργανικόν Μηχανικόν και δημιουργηθή θέσις Δ/τού Μηχανικού.

(ιβ) Αεροπορία.

Η συμβολή της υπήρξε σοβαρωτάτη και άξια θαυμασμού.

Κατά τας ημέρας κρίσεων των δυνάμεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ υπήρξε αεροπόροι οίτινες εξετέλεσαν 3-4 εξόδους καθ' εκάστην.

Το ηθικόν αποτέλεσμα επί του φιλίου Πεζικού ανυπολόγιστον.

(ιγ) Διαβιβάσεις.

Άπασαι αι επικοινωνίαι ελειτούργησαν κατά τρόπον αξιέπαινον χάρις εις τας αόκνους προσπαθείας του προσωπικού νυχθήμερον εργασθέντος από του Δ/τού των Δ/Δ μέχρι του τελευταίου Διαβιβαστού μη παρατηρηθείσης ουδεμίας διακοπής των επικοινωνιών.

Εν μέσω μυρίων δυσχερειών αι Δ/Δ αντικατέστησαν καταστραφείσας υπό των συμμοριτών τηλ. γραμμάς πολλών χιλιομέτρων.

(ιδ) Υπηρεσίαι.

Κατεδείχθη η τεραστία συμβολή των υπηρεσιών (και κυρίως της Υπηρεσίας Μεταφορών) εις την επιτυχή έκβασιν της επιχειρήσεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Τα μαχόμενα τμήματα όχι μόνον δεν εστερήθησαν πυρ/κών και εφοδίων αλλά και μετεφέροντο ταχύτατα και μετά παραδειγματικής τάξεως εις το πεδίον της μάχης, ένθα εύρισκον κτήνη τα οποία είχον προαποσταλή βάσει προβλέψεων και ποικίλλων συνδυασμών.

ΑΝΕΥ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΥΔΕΜΙΑ ΤΑΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ.

(ιε) Θέσεις των Σ.Δ. των Μονάδων.

Η εγγύτης των Σ.Δ. Μεραρχίας και Ταξ/χιών προς τα μαχόμενα τμήματα εξήσκησε τεραστίαν επίδρασιν επί της εξελίξεως της μάχης.

Εκτός του ότι οι ανωτέρω Διοικηταί έχοντες άμεσον αντίληψιν διηυθύνον τον αξώνα δι' εγκαιροτάτων επεμβάσεων η παρουσία τούτων εξήσκει τεραστίαν επίδραδιν επί του ηθικού των μαχομένων τμημάτων.

Τα τμήματα ΚΟΝΙΤΣΗΣ πιθανώς να μη αντείχον εάν δεν ευρίσκετο εντός της κωμοπόλεως ο Σ.Δ. της 75 Ταξιαρχίας.

ΤΕΛΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

68. Καθ' όλην την διάρκειαν της μάχης ΚΟΝΙΤΣΗΣ παρετηρήθη μια λαμπρά ανάτασις ψυχικών και ηθικών δυνάμεων διοικούντων και διοικουμένων μέχρι του τελευταίου στρατιώτου χάρις εις την οποίαν επετεύχθη ΝΙΚΗ ήτις συνεκίνησε την πανελλήνιον κοινήν γνώμην και απησχόλησε την παγκόσμιον τοιαύτην.

69. Η μάχη της ΚΟΝΙΤΣΗΣ κατέδειξε ότι εις τας παραμεθορίους περιοχάς αι συμμορικαί δυνάμεις έχουσιν απάσας τας δυνατότητας να ενεργώσιν ως οργανωμένος Στρατός χρησιμοποιών ως βάσεις τας γειτονικάς ξένας χώρας.

70. Ούτω το συμμοριακόν πρόβλημα εξερχόμενον πλέον του πλαισίου της Ελληνικής Χώρας καθίσταται ολονέν οξύτερον και επικυνδυνωδέστερον. Δεν αποκλείεται εάν δεν ληφθώσι τα ενδεικνυόμενα δραστικά πολιτικά και στρατιωτικά μέτρα να φθάση εις αδιέξοδον από της στρατιωτικής πλευράς.

Ο
ΜΕΡΑΡΧΟΣ
Τ.Σ.Υ.
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ

8

ΘΕΜΑ: «Η επιχείρησις της Κόνιτσας»
ΠΡΟΣ:

ΚΟΙΝΟΝ
Δ.Ε.Θ./40876
Β.Σ.Τ. 904/28-4-48
Συν. τω εγγράφω

Πέμπονται συνημμένως αντίγραφα της περιελθούσης εις χείρας του Στρατού κριτικής του ΜΑΡΚΟΥ επί της επιχειρήσεως εναντίον της ΚΟΝΙΤΣΗΣ της 25 Δεκεμβρίου τ.ε. προς λόχον.

ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧ.
Ταξίαρχος
Διοικητής

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Του Στρατηγού Μ Α Ρ Κ Ο Υ

Η Επιχείρηση της Κόνιτσας επιβάλλονταν να γίνει πολιτικά και στρατιωτικά. Η εκλογή της στιγμής ήταν κατάλληλη για τους εξής λόγους:

α) Οι φαγωμάρες ανάμεσα στις δύο κλίκες της κυβέρνησης της Αθήνας είναι οξυμένες.

β) Με πιότερη γρηγοράδα συντελείται η χρεωκοπία της πολιτικής του κυβερνητικού συγκροτήματος, Σοφούλη - Τσαλδάρη, γιατί παρά τας υποσχέσεις και το θόρυβο για σοβαρά χτυπήματα κατά του Δ.Σ.Ε. ματαιώθηκαν όλες τους οι εξορμήσεις και ο μοναρχοφασιστικός στρατός έπαθε σοβαρές ζημιές.

γ) Επειδή η επιχείρησις έγινε την άλλη μέρα από την αναγγελία της Δημιουργίας της Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης.

Πιθανότητες επιτυχίας της επιχείρησης ήταν πολλές επειδή:

α) Η πόλη της Κόνιτσας βρίσκεται Β.Δ. από τα Γιάννενα και σε απόσταση 45 περίπου χιλιόμετρα σε ευθεία νοητή γραμμή απ' αυτή (βλέπε το χάρτη). Είναι μία εξέχουσα του όλου ηπειρωτικού γεωγραφικού χώρου - Άρτα, Πρέβεζα, Γιάννενα, Μέτσοβο. Με την ηπειρωτική πρωτεύουσα συνδέεται μόνο με μία οδική αρτηρία και είναι απομονωμένη.

β) Είναι περιοχή εξαιρετικά ορεινή, με σειρά από υποχρεωτικές διαβάσεις που το χειμώνα είναι αδιάβατες ως επί το πλείστον.

γ) Λόγω της μικρής απόστασης που χωρίζει την πόλη απ' τα σύνορα, στενεύει εξαιρετικά ο χώρος διά τον εχθρό ώστε να μπορεί να ελιχθεί με υπολογίσιμα τμήματά του, να αντιμετωπίσει με υπερφαλάγγιση τυχόν ενέργεια κατά της πόλης ή να εξασφαλίσει τα μετόπισθεν των τμημάτων που κατέχουν την πόλη.

Είναι υποχρεωμένος ο εχθρός να αντιμετωπίση μετωπικά κάθε ενέργεια που αποβλέπει στην κατάληψη της πόλης. Γι' αυτούς τους λόγους είναι εξαιρετικά δύσκολα η κατοχή και υπεράσπιση της πόλης, με την προϋπόθεση φυσικά, ότι στην περιοχή αυτή υπάρχει δράση τμημάτων του Δ.Σ. που να ενοχλεί διαρκώς τον εχθρό. Αν ο εχθρός έχει την απόφαση να κρατήσει την πόλη, ξεκινώντας από το σημερινό γενικό συσχετισμό των

δυνάμεων του Δ.Σ. και του μοναρχοφασιστικού είναι υποχρεωμένος α) να θέσει υπολογίσιμες δυνάμεις όχι τόσο στην ίδια την πόλη, αλλά κυρίως σε επίκαιρες θέσεις κατά μήκος της οδικής αρτηρίας από Καλπάκι ως το Μπουραζάνι και σ' ολόκληρο σχεδόν το ορεινό συγκρότημα των Δυτ. Ζαγορίων. β) θα υποχρεωθεί να επεκτείνει τα μέτρα ασφαλείας της πόλης ως την περιοχή των συνόρων, με υποχρεωτική κατάληψη του χώρου που βρίσκεται στη δεξιά όχθη των ποταμών Σαραντάπορος και Μυλοπόταμος (από γέφυρα Δερβενίου ως την Πυρσογιάννη - Βούρμπιανη). γ) θα υποχρεωθεί να ενεργεί συνεχώς στους χώρους αυτούς, διαθέτοντας και άλλες δυνάμεις εκτός από τις στατικές.

Ο εχθρός, ύστερα από τη διείσδυση των τμημάτων μας στα Ζαγόρια στην περίοδο της εαρινής εκστρατείας, αναγκάστηκε να εγκαταλείψη όλη τη βορείως της Κονίτσας περιοχή, γιατί του ήταν αδύνατο να εξασφαλίσει τον ανεφοδιασμό των τμημάτων του επειδή είναι πολύ μακρυά από δημόσιους δρόμους.

Κράτησε μόνον την πόλη της Κόνιτσας στηρίζοντας την ασφάλειά της στην .... δημοσίου δρόμου με μικρά στατικά τμήματα στη Ν.Δ. περιοχή της πόλης και ως το Καλπάκι - Γιάννενα. Η δυνατότητα αύτη του δόθηκε γιατί δεν υπήρχαν τμήματα του Δ.Σ. στις περιοχές αυτές και η διείσδυση των τμημάτων της Ηπείρου το Πωγώνι - Καλαμά το Νοέμβρη δεν επέδρασε αισθητά στον τομέα αυτό, λόγω των αποστάσεων και για άλλους λόγους.

Η Κόνιτσα, όπως είπαμε πιο πάνω, είναι μια εξέχουσα σχεδόν απομονωμένη από τον υπόλοιπο χώρου που ελέγχει ο εχθρός στην Ήπειρο. Ταυτόχρονα όμως αποτελεί μια εισέχουσα στη δική μας διάταξη στην περιοχή αυτή. Είναι μια προωθημένη εχθρική στάση. Εμποδίζει την εξασφάλιση εδαφικής ενότητας του χώρου που ελέγχουμε (Ζαγόρια - Καλαμά - Πωγώνι) και αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την πιο πέρα δράση και ανάπτυξη των τμημάτων μας στην Ήπειρο.

Η Κατοχή της Κόνιτσας από μας έχει εξαιρετική σημασία για το κίνημα μας στην Ήπειρο.

<u>ΤΡΟΠΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ</u>

Με δύο τρόπους βασικά μπορούσε και μπορεί ο Δ.Σ. να πετύχει την κάλυψη και κατοχή της Κόνιτσας. α) Με την επέκταση και δημιουργία «Σταθερού» μετώπου από τα Ανατολικά Ζαγόρια που τα κατέχουμε, στα Δυτικά και το Πωγώνι - Καλαμά. Σταθεροποιώντας τις θέσεις μας σ' αυτούς τους χώρους θα μπορούμε να χτυπάμε τον εχθρό συνεχώς στον οδικό άξονα Γιάννενα - Μπουραζάνι και Καλπάκι - Δελβινάκι.

Σε συνδυασμό με επιχειρήσεις κατά εχθρικών δυνάμεων που βρίσκονται στατικά εγκατεστημένες στους χώρους αυτούς, δημιουργούμε στον εχθρό σοβαρό πρόβλημα ανεφοδιασμού των απομεμακρυσμένων τμημάτων του και ξεχωριστά της Κόνιτσας, επειδή η περιοχή ολόκληρη και ορεινή είναι και η οδική αρτηρία που υπάρχει είναι η μοναδική. Σε συνέχεια μπορούν να γίνουν βαθειές ανταρτικές διεισδύσεις και ως η Λάκκα Σούλι που σημαίνει αποκλεισμό και για τα Γιάννενα. Η όλη προσπάθεια μπορεί και πρέπει να συνδυαστεί με διάθεση ωρισμένων τμημάτων από Ρούμελη και Θεσσαλία για δράση στην περιοχή Βάλτου και Τζουμέρκων (Αμφιλοχία - Άρτα), για έλεγχο της οδικής αρτηρίας που συνδέει το Αγρίνι - Αμφιλοχία - Πρέβεζα - Άρτα - Γιάννενα. Με τέτοια δράση σ' αυτά τα ευαίσθητα σημεία της περιοχής, ο στόχος Κόνιτσα είναι δυνατό να καταληφθή και να κρατηθεί λόγω της γεωγραφικής της θέσης με μικρές σχετικά δυνάμεις, γιατί ο εχθρός είναι χωρίς άλλο υποχρεωμένος να πάρει σοβαρά υπόψη του την απειλητική δράση των τμημάτων του Δ.Σ. στους χώρους που ανεφέρθηκαν, γιατί θα απειληθούν πρωτεύουσας σημασίας στόχοι. Παράλληλα θα δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες σ' ολόκληρο το χώρο για γενικώτερους ελιγμούς και χτυπήματα. β) Κατάληψη της πόλης Κόνιτσας με ταχτικό αιφνιδιασμό με ωρισμένες θέσεις που αδύνατα κατέχει ο εχθρός, απομόνωση της πόλης και αποφασιστική μετωπική ενέργεια εναντίον της.

Η επιχείρηση που έγινε από τις 25-12-47 ως τις 4-1-48 κατά της πόλης Κόνιτσας βασίστηκε στην πιό πάνω ταχτική της δεύτερης (β) περίπτωσης που αναφέραμε. Η πόλη μπορούσε και έπρεπε να παρθεί αν απ' την αρχή ακόμη δεν είχαν γίνει σοβαρά και εξώφθαλμα λάθη ταχτικής φύσης, απαράδεχτα σ' όλη τους την έκταση.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ανατολικά δεσπόζεται απ' την Τραπεζίτσα (ύψωμα 1794) β) Β.Δ. δεσπόζεται απ' τον Προφήτη Ηλία (ύψωμα 1074) και σε συνέχεια απ' τα δευτερεύοντα υψώματα Βάση - Πλάκα - Τσέρνικο - Δερβένι με διαδοχική προέκταση όλο Β.Δ. της πόλης. Οι πρόποδες τους καταλήγουν στον ποταμό Αώο, όπου και η Γέφυρα Μπουραζάνι.

Οι δυνάμεις που διέθετε σ' όλο τον τομέα του στόχου ήταν:

α) 2 πλήρη Τάγματα Στρατού και Τάγμα από ΜΑΥ δε και χωροφύλακες με συνολική δύναμη 1.100 περίπου, σε διάταξη στα γύρω υψώματα της πόλης και ένα Λόχο στη γέφυρα Μπουραζάνι. β) Δύναμη Τάγματος στο Καλπάκι και μικρότερες δυνάμεις σ' άλλες δευτερεύουσες θέσεις κατά μήκος του δρόμου Καλπάκι - Μπουραζάνι και ελάχιστες ίσως στα Δυτικά Ζαγόρια, γ) 4 πεδινά πυροβόλα στην Κόνιτσα.

β) Οι δυνάμεις που διέθεσε το Δ.Σ. για την επιχείρηση ήταν περίπου δύο Ταξιαρχίας για την ενέργεια τομέα πόλης, γέφυρα Μπουραζάνη και σα συνέχεια προώθηση ελαφρού Τμήματος στη δυτική πλευρά του δημοσίου δρόμου για να αντιμετωπίσει τυχόν εχθρικές κινήσεις από Καλπάκι προς Μπουραζάνι. β) Τάγμα ενισχυμένο καθώς και τμήμα Κομάντος για κάλυψη της επιχείρησης από τυχόν κινήσεις του εχθρού στο Δημόσιο δρόμο από Καλπάκι προς Μπουραζάνι και Γραμπάλα - Βοϊδομάτι με σταθερή κατοχή των υψωμάτων Γραμπαλά - Μεσοβούνι απ' την ανατολική πλευρά του δημοσίου δρόμου.

Το σχέδιο επιχείρησης καθορίζει: α) Να καταλησθή αιφνιδια-στικά η γέφυρα Μπουραζάνι και μέρος των τμημάτων που θα ενεργήσουν κατά της γέφυρας, μετά την εξουδετέρωση των εχθρικών δυνάμεων να προωθηθεί προς Μαυροβούνι για την εκπλήρωση της παρά πέρα αποστολής τους. β) Μία Ταξιαρχία να ενεργήσει στα υψώματα Τσέρνικο - Πλάκα - Προφήτη Ηλία και σε συνέχεια στην πόλη.

Ε Κ Τ Ε Λ Ε Σ Η

Στις 24 προς 25 του Δεκέμβρη εκδηλώθηκε η επιθετική ενέργεια των τμημάτων μας σύμφωνα με το σχέδιο. Τμήματα της Ταξιαρχίας Παλαιολόγου πολύ έξυπνα μα και τολμηρά αιφνιδίασαν τον εχθρικόν λόχο που βρίσκονταν στη γέφυρα Μπουραζάνι, τον εξουδετέρωσαν με 18 νεκρούς και 23 αιχμαλώτους και κατέλαβαν τη γέφυρα στις 9.15΄ με απώλειες 1 νεκρό και 3 τραυματίες μαχητές μας.

Έτσι, πολύ έγκαιρα και αποτελεσματικά εκτέλεσαν το σοβαρώτατο μέρος της επιχείρησης που ήταν η κατάληψη της γέφυρας Μπουραζάνι και η απομόνωση του κυρίου στόχου απ' το μοναδικό δρόμο, που τον συνδέει με την υπόλοιπη περιοχή του.

Ύστερα από προπαρασκευή πυροβολικού αρχίζει η επίθεση και στους άλλους στόχους. Κατά τις 10 περίπου τα τμήματά μας με ορμητική έφοδο καταλαμβάνουν και το ύψωμα Τσέρνικο και συνεχίζουν την πίεσή τους προς τα υψώματα Βάση - Πλάκα. Στο ύψωμα Προφήτης Ηλίας που είναι και το δεσπόζον ύψωμα απ' τη βόρειο πλευρά της πόλης στο συγκρότημα των Β.Δ. υψωμάτων σχεδόν δεν εκδηλώνεται ενέργεια.

Κάθε προσπάθεια για παραπέρα προώθηση των θέσεων των τμημάτων μας αποκρούεται απ' τον εχθρό και όλη τη μέρα της 25/12 ο εχθρός εγκαταλείπει τη Βάση - Πλάκα και αποσύρεται για άμυνα στην πόλη.

Τα τμήματά μας κατέλαβαν την Βάση - Πλάκα στις 27/12. Απ' εδώ και πέρα αρχίζουν τα παραπατήματα της διεύθυνσης της επιχειρήσεως. Ενώ συνεχώς βεβαιώνει ότι η πόλη περισφίγγεται και το όλο αμυντικό σύστημα του εχθρού θα καταρρεύσει, αυτό το αποτέλεσμα προσπαθεί να πετύχει με σπασμωδικές ενέργειες γιατί όπως θα πούμε παρακάτω, πιστεύει ότι μετά την κατάληψη των υψωμάτων Βάση και Πλάκα δεν μπορεί ο εχθρός να κρατηθεί στην Κόνιτσα. Το μπάσιμο των τμημάτων δύο διαδοχικές φορές μέσα στην πόλη χωρίς κανένα άλλο συνδυασμό της ενέργειας αυτής, δε φέρνει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Στις 29/12/47 σύμφωνα με υπόδειξη της Διοίκησης αποφασίζεται να γίνη ενέργεια αποφασιστική κατά του αυχένα, Παναγιάς και Προφήτη Ηλία με απασχόληση από Ν.Δ. κατεύθυνση. Έγινε αναδιάταξη των τμημάτων και διατάχθηκε η ενέργεια κατά του αυχένα

Παναγιάς - Προφήτη Ηλία με εξουδετέρωση του Φυλακείου Αγίων Μηνάδων της Τραπεζίτσας. Η επίθεση εκδηλώθηκε στις 3 π.μ. της 31/12/47.

Αποτέλεσμα: δεν ολοκληρώθηκε η κατάληψη κανενός αντικειμενικού σκοπού γιατί τα τμήματα αυχένα Προφήτη Ηλία ενήργησαν πολύ αδύνατα. Ιδία ενέργεια διατάχθηκε να ξαναγίνει μετά τον ερχομό ενός Τάγματος από τον τομέα Γραμπάλας στις 1 προς 2/1-48.

Η επίθεση δεν εκδηλώθηκε γιατί η διεύθυνση της επιχείρησης με πρωτοβουλία της και κάτω απ' την επίδραση των δυσκολιών που αντιμετώπιζε, κατέληξε στην απόφαση να πάρει αμυντική διάταξη και να περίμενε τον εχθρό να κινηθή για να τον χτυπήση και να τον ανατρέψει. Στο μεταξύ ο εχθρός είχε κατορθώσει να μπάσει δύναμη Τάγματος μέσα στην πόλη, ύστερα από τη σύμπτυξη των τμημάτων μας απ' τη διάβαση του Βοϊδομάτι επειδή είχαν τελειώσει τα πυρομαχικά τους.

Το βράδυ της 3 του μήνα ο εχθρός έμπασε και άλλο Τάγμα στην πόλη. Παρ' όλα αυτά οι συνθήκες εξακολούθησαν αν είναι ευνοϊκές και μία αποφασιστική ενέργεια είχε όλες τις πιθανότητες να μας οδηγήση στην πραγματοποίηση του σκοπού. Όμως μια τέτοια κίνηση άρχισε μόλις τις πρωϊνές ώρες γιατί ήταν ανεπαρκή τα μέσα συνδέσμου. Μπορούσε τότε με επιθετική ενέργεια στην κύρια αμυντική του διάταξη ο εχθρός να ξηλωθεί απ' αυτές τις θέσεις και να εξαναγκαστεί ή να στριμωχτεί και να αμυνθεί μέσα στην πόλη ή να υποχρεωθεί να κάθε έξοδο προς τη μοναδική διάβαση που είχε καταλάβει (προς Γκορίτσα - Βοϊδομάτι κ.λ.π.) και να μην προλάβει να εκδηλωθεί επιθετικά.

Η αργοπορία όμως της κίνησης η μη εκδήλωση της ενεργείας στο χρόνο που προβλέπονταν έδωσε τη δυνατότητα στον εχθρό να κινήσει τμήμα του τις πρωϊνές ώρας της 4-1-48 και να διεισδύσει αθόρυβα από έλλειψη μέτρων ασφαλείας των τμημάτων μας αυτού του τομέα το ύψωμα Δερβένι που είναι το Κέντρον όλης μας της διάταξης από Μπουραζά ως Κόνιτσα. Ύστερα απ' αυτό συνέχιση παρά πέρα τις προσπάθειας θα ήσαν άσκοπη και διετάχθη η σύμπτυξη των τμημάτων ύστερα απ' την αντιμετώπιση του εχθρού που διείσδυσε στο Δερβένι.

<u>ΛΑΘΗ</u>

α) Σχέδιο ενεργείας - Εκτέλεση

Επίσης πίστευε ότι αν καταληφθούν τα υψώματα Τσέρνικ και κυρίως Βάση Πλάκα η Κόνιτσα δεν μπορεί να σταθεί και θα πέσει. Εδινε σχεδόν δευτερεύουσα σημασία στα δεσπόζοντα υψώματα Προφήτης Ηλίας και Τραπεζίτσα.

Και παρ΄ όλο που το σχέδιο προβλέπει ταυτόχρονα ενέργεια απ' την κατεύθυνση αυτή η αποστολή που δόθηκε στα τμήματα αυτού του τομέα δόθηκε σαν ενέργεια δευτερεύουσα. Είναι στρατιωτικό αξίωμα κυρίως στον ορεινό πόλεμο η κατάληψη και κατοχή θέσεων που δεσπόζουν πάνω σ' όλες τις άλλες θέσεις που υπάρχουν στο χώρο των επιχειρήσεων.

Ιδιαιτέρα στην περίπτωσει της Κόνιτσας αυτή η αρχή χωρίς άλλο έπρεπε τηρηθεί γιατί η Κόνιτσα είναι κτισμένη και επεκτείνεται στους δυτικούς πρόποδας της Τραπεζίτσας. Το βόρειο άκρο της πόλης καταλήγει στους Ν.Α πρόποδες του προφήτη Ηλία. Αυτά τα δύο υψώματα σχηματίζουν ένα είδος πετάλου πάνω απ' την ανατολική και τη βόρεια πλευρά της πόλης και κυριαρχούν πάνω σ' αυτήν.

Αν αυτή την πραγματικότητα δεν την πάρει υπ' όψη της μια στρατιωτική διοίκηση με μια οποιαδήποτε διακαιολογία δεν μπορεί να υπολογίζει σε μια ολοκληρωμένη επιτυχία εκτός από τυχαίο περιστατικό. Συνεπώς προκειμένου για κατάληψη και διατήρηση της πόλης έπρεπε κύρια και βασικά η προσπάθεια να στραφεί στην κατεύθυνση αυτή ταυτόχρονα με την επίσης σοβαρή προσπάθεια στη γέφυρα Μπουραζάνι.

Συνεπώς προς δύο κατευθύνσεις έπρεπε απ' την πρώτη στιγμή να γίνουν οι βασικές ενέργειες δηλαδή α) κατάληψη της γέφυρας Μπουραζάνι και επέκταση του χώρου ασφαλείας με κατοχή του Δερβινιού που είναι το δεσπόζον ύψωμα στο συγκρότημα των Β.Δ υψωμάτων της Κόνιτσας και κράτημα της διάβασης Βοιδομάτι. β) Κύρια προσπάθεια από Β.Α κατεύθυνσης (προσβάσεις Τραπεζίτσας) κατά του αυχένα Παναγιάς και Προφήτη Ηλία με ταυτόχρονη ενέργεια για εξουδετέρωση των αντιστάσεων πάνω στην Τραπεζίτσα, Άγιο

Μηνά, Αγία Βαρβάρα και Κάστρο Κόνιτσας. Ταυτόχρονα δευτερεύουσα προσπάθεια προς Τσέρνικο - Βάση Πλάκα.

Επίσης επιβάλλονταν ταυτόχρονη διείσδυση στην πόλη με ελαφρό ευκίνητο τμήμα και κομμάντος με αποφασιστική ενέργεια για τα πυροβόλα τις αποθήκες υλικού και άλλους μικρότερους στόχους. Αλλά με το πνεύμα που κυριάρχησε στη διοίκηση η όλη επιχείρηση στον τομέα της πόλης πήρε το χαρακτήρα κατ' ευθείαν επίθεσις μέσα στην πόλη και απομόνωσης του Προφήτη Ηλία και Τραπεζίτσας πράγμα αδύνατο. Ο εχθρός μετά από διήμερη άμυνα των υψωμάτων Βάση - Πλάκα εγκατέλειψε αυτές τις θέσεις (πολύ σωστά) και στήριξε την όλη αμυντική του διάταξη στον Προφήτη Ηλία και Τραπεζίτσα.

Ήταν και το πιο σοβαρό στρατιωτικό λάθος που ως τις 27 προς 28 Δεκέμβρη δεν αντιλήφθηκε η διεύθυνση της επιχείρησης στο βαθμό που έπρεπε.

β) Αναγνώριση του εδάφους δεν έγινε όπως έπρεπε και σχολαστικά.

Πριν απ' όλα η Διοίκηση έπρεπε να πάει πιο έγκαιρα στο χώρο των επιχειρήσεων έστω και ασθενική ενέργεια απ' την κατεύθυνση αυτή θα ξυλώνονταν η μια πλευρά του αμυντικού συστήματος του εχθρού και θα ήταν προβληματική η θέση του.

γ) Λάθος που στάλθηκαν όλες οι δυνάμεις του Παλαιολόγου πέρα απ' τη γέφυρα προς Μαυροβούλι που ήταν και η εφεδρεία της επιχείρησης.

δ) Κακώς ανατέθηκε η εκτέλεση στο χώρο της πόλης σε κατώτερο κλιμάκιο με πολλές αδυναμίες της διοίκησίς του. Και πολύ περισσότερο γιατί η διοίκηση του κλιμακίου αφέθηκε μόνη και δεν στάλθηκε υπεύθυνος Αξκός κοντά της έγκαιρα.

Ως την στιγμή εκείνη η διεύθυνση της επιχείρησης παρακολουθούσε από το παρατηρητήριο και με τηλέφωνο την εξέλιξη των επιχειρήσεων χωρίς να μπορεί να μιλήσει ανοικτά και πολλές φορές αποκομμένη για πολλές ώρες απ' τα τηλέφωνα γιατί κόβονταν τα σύρματα. Όπως τα γεγονότα δείχνουν από την πρώτη στιγμή έπρεπε όλοι να μεταφέρουν το σταθμό τους πολύ πιο κοντά για αμεσώτερη παρακολούθηση και επέμβαση γιατί το Παρατηρητήριο ήταν πολύ μακρυά.

ε) Η κατάσταση των τμημάτων της Ταξιαρχίας που ενεργούσε στην πόλη οργανωτικά δεν ήταν καλή. Η Διοίκηση του Αρχηγείου δεν έλεγξε την Ταξιαρχία ούτε από άποψη λειτουργίας των οργάνων ούτε από άποψη αριθμητική. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις τα τμήματα της δεν συγκροτήθησαν με βάση τη διαταγή μας σύνθεσις Ταξιαρχιών.

Επί πλέον τα τμήματα δεν είχαν τον οπλισμό που προβλέπεται από τη σύνθεση. Εντελώς αυθαίρετα καταργήθησαν τα πίατ παρ' όλο που υπάρχουν ακόμη αρκετά βλήματα από λάφυρα. Κανένα τμήμα κομάντος δεν υπήρχε κοντά στα τμήματα που θα ενεργούσαν κατά της πόλης για ανατινάξεις κ.λ.π.

Αυτή η οργανωτική ανωμαλία που ξέφυγε απ' την αντίληψη της διοίκησης για την κατάσταση του τμήματος οδήγησε σε λαθεμένη εκτίμηση των δυνατοτήτων της Ταξιαρχίας και της δόθηκε μια από τις κύριες αποστολές.

Όπως φαίνεται απ' τα ίδια τα πράγματα μέσα στην Ταξιαρχία αυτή δεν γίνεται στοιχειώδικη πολιτική δουλειά και αν γίνεται εντελώς πρόχειρα. Ο υποδιοικητής δεν εκτέλεσε σωστά διαταγές που του δόθηκαν.

Ο διοικητής της Ταξιαρχίας έδειξε σοβαρές αδυναμίες σ' όλο το διάστημα των επιχειρήσεων. Η διοίκηση της Ταξιαρχίας έδειξε προχειρότητα. Οι διαταγές της ήταν αόριστες. Ταξίαρχος και Υποδιοικητής έδιναν αντιφατικές διαταγές. Αυτού οφείλονται μια σειρά ανωμαλίες όπως π.χ ο Ταξίαρχος διέταξε ένα λόχο να κινηθή προς την ταξιαρχία ο υποδιοικητής διέταξε να μην κινηθεί. Διατάχθηκε μέσα στην πόλη με δυό διλοχίες χωρίς ενιαία διοίκηση.

Όταν διατάχθηκε να τεθεί επικεφαλής των δύο Διλοχιών ο Υποδιοικητής της Ταξιαρχίας με τον επιτελάρχη της Ταξιαρχίας κινήθηκαν και αντί να πάνε κοντά στα τμήματα που ενεργούσαν μείναν στην Ηλιόραχη και περίμεναν το τέλος της επιχείρησης. Σε παρατήρηση δικαιλογήθηκαν ότι δεν ήξεραν την αποστολή των δύο διλοχιών.

Σύνδεσμος της Ταξιαρχίας με τα Τάγματα δεν υπήρχε σχεδόν καθόλου. Χρειάζονται τα Τάγματα. Δεν προβλέφθηκε η διακομιδή των τραυματιών απ' το πεδίο της μάχης.

Για τη μεταφορά των τραυματιών από τους μαχητές της πρώτης γραμμής σημειώθηκε σημαντική διαρροή ανδρών.

στ) Από πυρομαχικά τα τμήματα δεν είχαν απάρκεια κυρίως για το βαρύ τους οπλισμό γιατί δεν είχαν μεταφερθεί έγκαιρα από τις αποθήκες στο μέρος που θα γίνονταν η χρησιμοποίησή τους.

ζ) Παρουσιάσθηκαν κρούσματα αυθαίρετης ενεργείας. Χωρίς να πάρει την έγκρισιν της διοίκησης η διεύθυνση της επιχείρησης άλλαξε το σχέδιο ενεργείας που καθορίσθηκε για την 1.1.48 και έβγαλε άλλη διαταγή για αμυντική διάταξη. Παρατηρήθηκε πολύς εκνευρισμός και αρκετή έλλειψη ψυχραιμίας. Αυτού οφείλονται και όλες οι σπασμωδικές ενέργειες.

Από μια άκρατη αισιοδοξία στην αρχή κυριάρχησε όταν άρχισε να παρατείνεται η επιχείρηση μια κατάπτωση επικίνδυνη με αποτέλεσμα να καταλήξει τη διαταγή άμυνας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Φανερό είναι ότι η επιχείρηση της Κόνιτσας ήταν σοβαρή επιχείρηση. Στρατιωτικά ήταν μια απ' τις λίγες μάλιστα μπορούμε να πούμε η πρώτη προσπάθεια ταχτικού πολέμου. Η διαφορά με τις επιχειρήσεις Γρεβενών και Μετσόβου που προηγήθηκαν ήταν σοβαρή γιατί σ' αυτήν από άποψη μέσων είμασταν πιο ισχυροί. Διαθέσαμε πυροβολικό πράγμα πολύ υπολογίσιμο και αποχτήσαμε υπεροχή σε σχέση με τον αντίπαλο που το πυροβολικό του στον τομέα της πόλης εξουδετερώθηκε αποτελεσματικά.

Όλη όμως η επιχείρηση οργανώθηκε πολύ άσχημα και εκτελέστηκε ακόμη χειρότερα. Δεν μπόρεσαν τα στελέχη μας να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις ταχτικού πολέμου και δεν πέτυχαν ούτε το συνδυασμό των μέσων (Πεζικό - Πυροβολικό) ούτε μπόρεσαν να κινήσουν τα τμήματά τους αρμονικά σαν ένα σύνολο. Εξακολουθεί να υπάρχει έντονα το πνεύμα της κακώς εννοουμένης πρωτοβουλίας και μάλιστα σε στιγμές που είναι επιζήμια. Η υποτίμηση του αντιπάλου συνεχίζεται και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.

Στη μάχη της Κόνιτσας υπήρχαν και σε συνέχεια δημιουργήθηκαν οι πιο ευνοϊκές συνθήκες. Ο εχθρός είχε αποκλειστεί τελείως και το ηθικό του είχε τσακιστεί ύστερα από τις σοβαρές απώλειες που είχε και δεν έρχονταν ενισχύσεις. Παρ' όλα αυτά πολέμησε και μπορούμε να πούμε πως καλά λειτούργησε ο μηχανισμός του και έκανε λογική χρήση των μέσων του. Αν από μας έλλειπε η αντίληψη ότι ο εχθρός δεν πολεμάει ότι δεν έχει ηθικό κ.λ.π. (που στηρίζεται σε μια παληά διαπίστωση που ήταν τότε σωστή) χωρίς άλλο και σχεδόν πάντα θα τα καταφέρναμε καλλίτερα. Εκείνο που δεν μπορούμε ακόμη να το δούμε είναι το καινούργιο που υπάρχει σήμερα ότι δηλαδή ο εχθρός κατώρθωσε να ξεπεράση σειρά από αδυναμίες του και με τα σκληρά μέτρα που παίρνει πέτυχε ωρισμένα αποτελέσματα στο στρατό του.

Επίσης οργανώθηκε καλλίτερα και εξοπλίσθηκε απ' τους αμερικανούς με άφθονα μέσα και με τον πόλεμο που ενάμισυ χρόνο τώρα γίνεται απόχτησε σοβαρή πείρα του ανταρτοπολέμου και αρκετά προσάρμοσε την ταχτική του. Επί πλέον δεν πρέπει να ξεχνούμε πως ο στρατός στην Ελλάδα και τα στελέχη εδάφους της χώρας και του εδάφους των χωρών που περιβάλλουν και που επίσης είναι ορεινό στο σμηνατικό του μέρος.

Σήμερα περνάμε μια καμπή. Η καμπή αυτή το πέρασμα δηλ. από τον παρτιζάνικο αγώνα σε αγώνα ταχτικού στρατού υπάρχει κίνδυνος να παρεξηγηθεί με συνέπειες αν δεν εξηγήσουμε, κατατοπίσουμε, προσανατολί-ζουμε σωστά τα στελέχη μας.

Πρέπει πριν απ' όλα να καταλάβουμε ότι η προσπάθεια μας είναι να μετατραπούμε κάθε μέρα και πιο πολύ σε ταχτικό στρατό να βαρύνει όλο και περισσότερο η ζυγαριά προς την κατεύθυνσιν της οργάνωσης των τμημάτων μας και εφαρμογής μεθόδων ταχτικού στρατού. Πρέπει αυτό το αποτέλεσμα να έρθει με φυσικότητα αβίαστα όχι δηλ. με αλλαγή της ταμπέλας αλλά με τη μελέτη και αξιοποίηση της δράσης μας, των λαθών και ελλείψεών μας την εντατική εκπαίδευση και ειδίκευση σ' όλα τα όπλα που έχουμε σήμερα τον εξοπλισμό των μαχητών και στελεχών μας με τις στοιχειώδεις γνώσεις της ταχτικής του πολέμου με την

κατάχτηση αφομοίωση της στρατιωτικής τέχνης, με άλλα λόγια. Μαζί μ' αυτό ακόμη πιότερη προώθηση των μεθόδων και της Τακτικής του παρτιζάνικου πολέμου και συνδυασμός τους. Ο πόλεμος που κάνουμε και οι επιδιώξεις μας επιβάλλουν να δράσουμε σαν ταχτικός και παρτιζάνικος στρατός μαζί ταυτόχρονα στον ίδιο χώρο και έστω και με μία μεμονωμένη ακόμη μονάδα μας.

Είναι φανερόν ότι δεν σημειώσαμε σοβαρές προόδους στη λύση αυτών των προβλημάτων παρ' όλο που μπορούσαν να γίνουν περισσότερα. Βασικά φταίνε δύο πράγματα. α) Οι διοικήσεις και τα στελέχη μας δεν ασχολούνται στο βαθμό που πρέπει και πολλές φορές καθόλου με τη μελέτη αφομοίωση και μετάδοση της πείρας που συγκεντρώνεται σαν αποτέλεσμα της καθημερινής αδιάκοπης δράσης των τμημάτων μας. Είναι ελάχιστες αι περιπτώσεις που έχουν μελετηθεί αποτελέσματα μαχών που έχουν σοβαρή σημασία είναι διδαχτικά και μπήκαν σε συνέχεια στα στελέχη και μαχητές μας σαν διάλεξη ή και μάθημα ακόμη.

Πολύ περισσότερα λείπει η πραχτική εφαρμογή αυτής της πείρας με αναπαράσταση μαχών στους χώρους που έγιναν παρουσία των στελεχών.

Παρά τις επανειλημμένες διαταγές και υποδείξεις εξακολουθούν να μη γίνονται εκθέσεις δράσης μηνιάτικες και ξεχωριστά για κάθε λίγο πολύ σοβαρή επιχείρηση πράγμα που θα βοηθούσε στο φανέρωμα πολλών αδυναμιών και τη διόρθωσή τους. Φυσικά κι' αυτό οφείλεται με τη σειρά του στο ότι και η δράση των τμημάτων μας στο μεγαλύτερο της μέρος γίνεται πρόχειρα όπως μπορεί και θέλει το κάθε τμήμα. Δεν υπάρχει σχεδιασμένη δουλειά - πρόγραμμα για το πως θα δράσει το τμήμα κατά ωρισμένα χρονικά διαστήματα (μηνιάτικα ή δίμηνα) πράγμα που θα βοηθούσε τα τμήματα στο σωστό προσανατολισμό της δράσης τους και στο ζωντανό απ' το πάνω έλεγχο αυτής της δράσης δεν μπορεί φυσικά να πεί κανείς ότι σήμερα λείπει όλως διόλου ο έλεγχος.

Αλλά αυτός γίνεται όχι πάνω σε μια καθισμένη και καθοδηγημένη δράση αλλά τη δράση των τμημάτων που όπως είπαμε γίνεται πρόχειρα και σκόρπια. Μέσα στις διοικήσεις και τα στελέχη μας υπάρχει ένα πνεύμα αυτοϊκανοποίησης πράγμα που εμποδίζει να δούμε αντικειμενικά τις αιτίες της όχι καλής κατάστασις των τμημάτων τα λάθη και τις αδυναμίες μας. β) Η επιλογή περισσότερο στις εντυπώσεις που δημιουργήθηκαν σε άλλες συνθήκες και μορφές δράσης. Το αναντικατάστατο για σειρά από στελέχη μας που αναδείχθηκαν μα σήμερα δεν κάνουν στον τομέα που βρίσκονται εξακολουθεί να κυριαρχεί σχεδόν. Λείπει η τολμηρή ανάδειξη νέων στελεχών και η καθημερινή πραχτική βοήθεια και καθοδήγηση στο παληά και νέα στελέχη. Οι διοικήσεις και τα στελέχη μας είναι αποσπασμένα σε επικίνδυνο βαθμό απ' τη βάση. Δε ζούνε τη ζωή της βάσης. Είναι μακρυά απ' τη ζωντανή δράση και κίνηση. Τα προβλήματα τα αντιμετωπίζουν με τρόπο γραφειοκρατικό και στις πιότερες περιπτώσεις ασχολούνται και λύνουν δευτερεύοντα ζητήματα.

Τις διοικήσεις μας τις διακρίνει πνεύμα χαριστικό δεν είναι αδιάλλακτες την εκτέλεση των διαταγών. Φοβούνται να πούνε ανοιχτά σειρά από λάθη και αδυναμίες. Αντίθετα υπάρχει τάση ενθουσιασμού και μεγαλοποίησης ωρισμένων επιτυχιών που εμποδίζουν τους μαχητές και τα στελέχη μας να προσανατολισθούν σωστά για να μπορούν να παλαίψουν όλο και πιο αποτελεσματικά με τις δυσχέρειες.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι υπάρχει κάποια έστω και μικρή πρόοδος σε ωρισμένα Αρχηγεία σε ωρισμένους τομείς. Το Αρχηγείο Ρούμελης από αρκετό χρονικό διάστημα κατώρθωσε να εφαρμόσει σε ικανοποιητικό βαθμό τη σχεδιασμένη δράση με μηνιάτικα πλάνα και όλες σχεδόν αι σοβαρές επιχειρήσεις που οργάνωσε πραγματοποιούνται στα χρονικά όρια και με έγκαιρη μελέτη των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη δράση του.

Τα άλλα αρχηγεία θα μπορούσαν να κάνουν πολύ περισσότερα αν είχαν απαλλαχτεί από βασικές αδυναμίες που αναφέραμε προηγούμενα και πριν από όλα αν είχαν αποκαταστήσει γερούς δεσμούς με τη βάση και καθοδήγηση σωστά το αχτίφ των μεσαίων στελεχών με καθημερινή πραχτική βοήθεια καθοδήγηση και έλεγχο. Επίσης και το Αρχηγείο της Θεσσαλίας σημείωσε κάποια πρόοδο σε ωρισμένους τομείς ιδιαίτερα στον τομέα της ζωντανής παρακολούθησης της ζωής της θέσης σε ορισμένα τμήματα χωρίς να κατορθώσει να μπάσει το πνεύμα αυτό στα περισσότερα του τμήματα και το κυριώτερο χωρίς αύτη προσπάθεια να εκδηλώσει όσο πρέπει στον τομέα της πολεμικής επίδοσης.

Η επιχείρηση της Κόνιτσας φανέρωσε ακόμα μια φορά σ' όλη τους την έκταση τις αδύνατες πλευρές της δουλειάς μας και τις συνέπειες των αδυναμιών και ελλείψεών μας. Ταυτόχρονα απόδειξε ότι μπορούνε να κάνουμε επιχειρήσεις πολύ σοβαρότερες αν αποφύγουμε σειρά από αδικαιολόγητα λάθη αν καλυτερέψουμε ποσοτικά και ποιοτικά τη δουλειά μας αλλάζοντας αποφασιστικά τις μέθοδες στη δουλειά μας. Το αντίθετο θα μας οδηγήσει σε ακόμη μεγαλύτερες αποτυχίες.

Αι ευθύνες μας είναι βαρειές όπως και τα καθήκοντα και η αποστολή μας δεν απαλλασόμαστε απ' αυτές με μία απ' τα ύστερα κριτική και αυτοκριτική γιατί σε τελευταία ανάλυση χάνουν κι αυτά τη σημασία του όταν δε γίνει σωστή η χρήση τους.

Η επιχείρηση της Κόνιτσας όπως και όλες οι άλλες μας επιχειρήσεις δείχνουν επίσης ότι το έμψυχο υλικό μας είναι πολύ καλό και ρίχνεται στη μάχη με άφθαστη παλληκαριά και αυτοθυσία και μπορεί να κάνει θαύματα. Το ίδιο συμβαίνει ως επί το πλείστον και με τα κατώτερα στελέχη ομαδάρχες Διμοιρίτες Λοχαγούς και πολλές φορές και Ταγματάρχες μας. Αλλά απ' τα πάντα ζητάνε απ' τους μαχητές και τα παίρνουν χωρίς τσιγγουνιά σχεδόν πάντα δεν θεωρούν υποχρέωση τους να δώσουν οι ίδιοι ότι πρέπει και δεν είναι άλλο από τη σωστή καθοδήγηση τη λογική χρήση του τμήματος που σημαίνει και εξασφάλιση της επιτυχίας και περιορισμό των θυσιών χωρίς υπερβολή έτσι είτε αλλοιώς σαν θέλουμε σωστά να τοποθετήσουμε το ίδιο ζήτημα είναι αδύνατο να απαλλαχτείς από την εντύπωση ότι δεν εκτιμιέται όσο πρέπει η ανθρώπινη αξία. Χρειάζεται οι Διοικήσεις μας να κάνουν σωστή επανάσταση στον τομέα αυτόν χωρίς αρρωστιάρικους συναισθηματισμούς και θρηνολογήματα για τις απώλειες μας στις μάχες όσες προκαλούνται δικαιολογημένα. Θα πρέπει όμως να σταματήσουν την ασυλλόγιστη χρήση των τμημάτων την αδικαιολόγητη φθορά τους και τις στερήσεις που υποβάλλονται πολλές φορές τα τμήματα. Πρέπει να μεγαλώσει και να βαρύνει η στοργή προς τους μαχητές μας. Πρέπει κάθε δυνατότητα να εξαντληθή για να καλυτερέψει η κατάσταση των τμημάτων μας ανάλογα με τις συνθήκες που υπάρχουν κάθε φορά. Και οι διοικήσεις και τα στελέχη μας πρέπει να προσαρμόσουν την ζωή τους με την ζωή των μαχητών μας. Να λείψουν οι έντονες διακρίσεις και η αψυχολόγητη ζωή με οποιονδήποτε τρόπο και αν εκδηλώνεται. Έτσι μόνο θα μπορέσουμε με το δικό μας πρότυπο να σταθούμε το παράδειγμα για όλους και να εκπληρώσουμε την αποστολή.

Ακριβές αντίγραφον
Το Γραφείον Α2/Β΄Σ.Σ
Τ.Σ.Υ.

9

Βόλος, 8-1-1948
απόρρητος
<u>επείγουσα</u>

Α/1
αρ. απορρ. 1001/69

Προς τους Στρατηγούς
διοικητάς Β΄, Γ΄ΣΣ
διοικητάς Μεραρχιών

<u>Εις Σ.Δ. των</u>

<u>Κύριοι</u>

Χάρις εις τους μόχθους και την φιλοπατρίαν σας επετεύχθη το μέγα γεγονός, ότι ο στρατός μας από την ύποπτον σύνθεσιν οπλιτών και στελεχών που είχε 1946 έως έαρος 1947 μετεβλήθη εις άριστον εθνικόν συγκρόημα με πειθαρχίαν, με πνεύμα εντόνως εθνικιστικόν, με μίσος κατά των προδοτών συμμοριτών, με μαχητικόν πνεύμα και καρτερίαν. Δίδει επί έτος εξετάσεις και βαθμολογείται ικανοποιητικώς. Χάρις εις όλα αυτά το Έθνος και οι Σύμμαχοι κατά την τελευταίαν - ως παρακολουθείται - περίοδον δίδουν όλην των την εμπιστοσύνην και τείνουν να τον μεγενθύνουν πέραν πάσης προσδοκίας και συντόμως.

Εν τω μεταξύ η κατάστασις εξωτερικώς επιβαρύνεται, ώστε μεγάλα ενδεχόμενα να μη αποκλείωνται. Όλοι οι Στρατηγοί που έχωμεν τα ηνία των Μεγάλων Μονάδων της Ελλάδος εις τας χείρας μας και την ευθύνη της υπάρξεώς της εις τους ώμους μας, οφείλομεν να τα αντιμετωπίσωμεν.

Προς τούτο θεμελιώδη τίνα:

α) Όλοι από Αδριατικής - Ανδριανουπόλεως να είμεθα έτοιμοι να σπεύδωμεν εις ενίσχυσιν της προσβαλλομένης αδελφής μας Μονάδος και του απειλουμένου ζωτικού γεωγραφικού πολιτικού χώρου. Δεν είν' υπερβολή να ζητώ τα 4/9 της δυνάμεως εκάστης μεραρχίας εις α΄ στιγμήν ετοιμοκίνητα δι' επικουρίαν του γείτονος ή άλλου σημείου.

Έλαβον διαταγήν μου επ' αυτού τα Β΄ και Γ΄ΣΣ "εργασθήτε επ' αυτού είναι δύσκολον; τίποτε δεν είναι δύσκολον δι' υμάς και τα επιτελεία σας. Διότι ποτέ δεν ευρέθη η Ελλάς να έχη σωματάρχας, μεράρχους και επιτελεία με πολυμερή μόρφωσιν και τόσην επιτελικήν και πολεμικήν πείραν".

Σφίξατε τα τάγματά σας από τας επαφάς μου και από αναφοράς των επιτελών προκύπτει ότι αι Μονάδες έχουν αφόρητον δυσκινησίαν θυμηθείτε ότι ο ελληνικός στρατός έκαμε από του 1912 όσον ουδείς άλλος τόσας εκστρατείας και κάθε λόχος - τάγμα εκινείτο εις τα δύσκολα εδάφη μας με λίγα μουλάρια. Γιατί νυν αυτή η αφόρητος δυσκινησία και τόσοι τόννοι υλικού; και εις κάθε σημείον μετασταθμεύσεως αφίνονται υλικά, αλλά παρά πέρα και εις κάθε μέρος δέσμευσις αποθηκών, παρακράτημα φρουρών; Σταθήτε αμείλικτοι.

Επιθεωρήσατε, ξαλαφρώσατε "σοβαρότατον το ζήτημα" διότι κάθε καθυστέρησις, κάθε άρνησις, κάθε προβαλλομένη δυσκολία εκείνην την δύσκολη ώραν δεν θέλω να σημειώσω τι συνεπιφέρει.

β) Εκάστη Μεγάλη Μονάς εν τω τομεί της πρέπει να έχη την ευλυγισίαν ταχυκινησίαν να μεταβληθή και ολόκληρος εις έμβολον αντιπερισπασμού κυκλώσεως του προσβάλλοντος την γείτονά της.

Απαιτείται σκέψις, εργασία επιτελική επ' αυτού και όχι εμπνεύσεις της στιγμής ή σπασμωδικά.

γ) Πληροφορίαι. Έχομεν όλοι πάρη κακόν βαθμόν. Πολλάκις αιφνιδιάσθημεν. Έφθασαν σοβαραί συγκεντρώσεις συμμοριτών μέχρι των συρματοπλεγμάτων μας και τότε ν' αφυπνισθώμεν.

Θέσατε εις ενέργειαν πράκτορας πάσης φύσεως κατοπτεύσεως, επιθετικάς αναγνωρίσεις. Άριστα θα εξυπηρετηθήτε με τους 3-4 κατά μεραρχίαν λόχους ανιχνευτών. Διότι τι τα θέλομεν; είν εντροπή μας διά να μη εκφρασθώ βαρύτερον να μας έρχωνται στη μύτη μας μεγάλαι συγκεντρώσεις. Αφήνω τας ευθύνας μας διά τους θανασίμους κινδύνους.

δ) Πάντοτε το άγιο επιθετικόν πνεύμα.

ε) Στερεοί όλοι από 4-5 θεμελιώδη και η επιτυχία μας ασφαλής το έθνος επί μάλλον και μάλλον κατωχυρούται.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

10

Προς:	ΔΑΣ	Β΄ΣΣ/Α1
Κοιν.:	Στρατιάν Α1, 2-8-9-15	ΑΠ 54
	Μεραρχίας	08-1-48

Ευρισκόμενος επί 10ήμερον εις Ιωάννινα είχον την ευκαιρίαν να διαπιστώσω την πολύτιμον συμβολήν της αεροπορίας κατά τας πολαπλάς επιχειρήσεις, αίτινες ήγαγον εις την λαμπράν νίκην της Κονίτσης. Διεπίστωσα προσωπικώς τον απαράμιλον ηρωϊσμόν και πνεύμα συναδελφότητος και αυτοθυσίαν των γενναίων αεροπόρων μας. Παρακαλώ να διαβαθμισθούν εις πάντας εις τους οπωσδήποτε συμμετάσχοντας εις την μάχην της Κονίτσης τα θερμά συγχαρητήρια και την ευγνωμοσύνην των μαχητών μας.

Ο Στρατηγός

Διά την ακρίβειαν
....1ης Στατιάς
Τ.Σ.Υ.

11

<u>ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ</u> Α.Π. 46608

<u>Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ</u>

Επί της συνεργασίας Στρατού - Αεροπορίας κατά τας επιχειρήσεις ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ από της 25-12-47 μέχρι 3-1-48 (Α΄ Φάσις)

1. <u>ΓΕΝΙΚΟΤΗΤΕΣ</u>

Καθ' όλην την διάρκειαν των επιχειρήσεων και εφ' όσον αι καιρικαί συνθήκαι ήσαν σχετικώς ευνοϊκαί η Αεροπορία έδρασεν εξαιρετικώς επιτυχώς και συνετέλεσε πρωτίστως λόγω των υλικών και ηθικών αποτελεσμάτων της τόσον διά την εξάρθρωσιν των συμμοριτών, όσον και διά την ενίσχυσιν της φρουράς ΚΟΝΙΤΣΗΣ και την διευκόλυσιν της κινήσεως των τμημάτων προς ενίσχυσίν της.

2. <u>ΣΤΡΑΤΟΣ</u>

<u>Α΄ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ</u>

- Δυστυχώς ο ασύρματος Νο 22 της Μ.Δ.Α.Υ.Α. ΚΟΝΙΤΣΤΗΣ δεν ελειτούργησε κανονικώς και επεβραδύνοντο αι αιτήσεις αεροπορικής υποστηρίξεως καθόσον διεβιβάζοντο διά του μοναδικού ασυρμάτου Διοικήσεως, ούτινος η λειτουργία δεν ήτο πάντοτε άριστη.
- Η προωθηθείσα μερίμνη μας ομάς επαφής (ΑΡΓΚΩΣ) εις το Τ.Σ. VIII Μεραρχίας και είτα εις 76 Ταξιαρχίαν υπεβοήθησεν εξαιρετικώς τα αεροπλάνα κατά τας προσβολάς και αναγνωρίσεις.
- Δυστυχώς δεν υπήρχε σταθμός λίαν υψηλής συχνότητος εις ΚΟΝΙΤΣΑΝ και τούτο εδυσχέρανε σημαντικώς το έργον της Αεροπορίας (ιδία τας προσβολάς) εις την περιοχήν ταύτην.
- Γενικώς κατά τας επιχειρήσεις εχρησιμοποιήθη το δίκτυον διοικήσεως με καλήν απόδοσιν.

<u>Β΄ ΜΑΧΟΜΕΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ</u>

Απροβλέποντες μετά θαυμασμού εις το επιτελεσθέν έργον παρά των ηρωϊκών τμημάτων και χωρίς να θέλωμεν να μειώσωμεν την δράσιν των ως και τας λαμπράς επιτυχίας των, εν τούτοις είμεθα υποχρεωμένοι να σημειώσωμεν τας ακολούθους παρατηρηθείσας παραλείψεις εις ό,τι αφορά την συνεργασίαν Στρατού - Αεροπορίας καίτοι τούτο δεν βαρύνει τας Διοικήσεις των τμημάτων, αλλ οφείλεται εις έλλειψιν σχετικής εκπαιδεύσεως:

α) Ουδέν τμήμα υπέβαλε κανονικάς αιτήσεις αεροπορικής υποστηρίξεως (ειδικά έντυπα).

β) Τα πλείστα των τμημάτων και ιδία τα προκεχωρημένα τμήματα δεν κατεδείκνυον τας θέσεις των διά των πλαισίων και παρέλειπον την τοποθέτησιν του σταθερού πλαισίου αναγνωρίσεως.

γ) Τα πλείστα των τμημάτων δεν κατεδείκνυον τους στόχους διά πλαισίων και καπνογόνων βλημάτων καίτοι ήσαν εφωδιασμένα διά τοιούτων.

δ) Τινά των τμημάτων εις την πρώτην εμφάνισιν των αεροπλάνων εις το πεδίον της μάχης έρριπτον σωρηδόν τα καπνογόνα εις όλας τας μικροαντιστάσεις και ούτω ου μόνον επέφερον σύγχυσιν, αλλά και εξήντλων ασκόπως ταύτα ταχύτατα και είτα παρετηρείτο έλλειψις τοιούτων εις τας καταστάσεις ανάγκης.

ε) Τας περισσοτέρας φοράς τα Τάγματα δεν ειδοποιούν εγκαίρως τα προωθημένα τμήματα διά την υποδοχήν των αεροπλάνων.

στ) Σχεδόν άπαντα τα τμήματα δεν εξεμεταλλεύοντο τας προσβολάς ή παρουσίαν της Αεροπορίας αλλ' απλώς εχαιρέτων ενθουσιωδώς και ούτω εχάθησαν πολλαί ευκαιρίαι ανατροπής ή αιχμαλωτίσεως των συμμοριτών.

ζ) ΄Απαντα τα τμήματα παρέλειπον ν' αναφέρουν και όταν ακόμη ήσαν εις θέσιν τ' αποτελέσματα εδάφους εκ των αεροπορικών προσβολών.

- Γενικώς εκ των άνω παραλείψεων των τμημάτων εδυσχεράνθη ουσιωδώς η δράσις της Αεροπορίας και ήτις τελικώς ήρχισε δράσιν αυτεπάγγελτον.
- Θετικάς πληροφορίας παρέσχε διά την συνεργασίαν μόνον το Α1 Γραφείον της Μεραρχίας.

Γ΄ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Από της 25-12-47 μέχρι 3-1-48 επραγματοποίησε τας κάτωθι εξόδους:

Ημερομηνία	ΣΠΙΤΣ	ΧΑΡΒΑΝΤ	ΝΤΑΚΟΤΑ
25-12-47	13	2	
26-12-47	-	-	(λόγω κακοκαιρίας)
27-12-47	-	1	-΄΄- -΄΄-
28-12-47	26	4	1
29-12-47	20	3	1
30-12-47	30	6	2
31-12-47	-	-	(λόγω κακοκαιρίας)
1-1-48	-	-	-΄΄- -΄΄-
2-1-48	9	2	4
3-1-48	2	-	2
Σύνολον	100	18	10

Η αεροπορία αναγνωρίσεως και ιδίως η μαχητική τοιαύτη ειργάσθη μετά εξαιρετικού ζήλου και αυταπαρνήσεως υπερβάσα το όριον αντοχής προσωπικού και υλικού και με αποτελέσματα εξαιρετικά.

Η αεροπορία μεταφορών κατά το διάστημα του Δβρίου ηργάσθη με βραδύτατον ρυθμόν και δεν ανταπεκρίθη εις τας απαιτήσεις της μάχης. Δηλαδή κατά την 28, 29 και 30 Δβρίου με καλάς καιρικάς συνθήκας επραγματοποίησε μόνον 4 εξόδους με τρεις ρίψεις εξ ων μόνον αι δύο επιτυχείς ενώ θα έδει να είχε πολλαπλασιάση τας εξόδους της.

Δ΄ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α) Συμπεράσματα

-Εκ της όλης επιχειρήσεως απεδείχθη η σημασία της συνεργασίας Στρατού - Αεροπορίας και ότι η επιτυχής επέμβασις της Αεροπορίας εξαρτάται πρωτίστως εκ της τηρήσεως των καθιερωμένων κανόνων της άνω συνεργασίας ήτις εξαρτάται κυρίως εκ του βαθμού εκπαιδεύσεως των αξκών των Επιτελείων (ιδία αξκών Γραφ.Α1) και των αξκών των τμημάτων. Ομοίως απεδείχθη ότι δεν υπάρχουσι πολλοί εκπαιδευμένοι αξκοί εις τα αντικείμενα της συνεργασίας Στρατού - Αεροπορίας.

- Εκ παραλλήλου απεδείχθη ότι διά την καλήν συνεργασίαν Στρατού - Αεροπορίας απαιτείται η δημιουργία Μ.Δ.Α.Υ.Α. καθόσον το δίκτυον Διαβιβάσεων Διοικήσεως δεν επαρκεί διά τον άνω σκοπόν.

β) Προτάσεις:

ι) Να οργανωθή Μ.Δ.Α.Υ.Α. VIII Μεραρχίας με σταθμόν ελέγχου (ασύρματος Νο 22) παρά τω Α1 Γραφείω της Μεραρχίας και ομάδες ή οχήματα επαφής εις:

- 75 Ταξιαρχίαν ΚΟΝΙΤΣΑΝ (μονίμως)
- 522 Τάγμα ΜΕΤΣΟΒΟΝ -΄΄-
- 84 Περιοχήν ΦΙΛΙΑΤΕΣ -΄΄-

- 74 Ταξιαρχίαν ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ -΄΄-

ιι) Να εγκατασταθή εις Αεροδρόμιον Ιωαννίνων και έτερον αυτόματον τηλέφωνον.

ιιι) Να εγκατασταθούν δύο μεγάλαι σκηναί μετά των απαιτουμένων επίπλων κλπ. εις Αεροδρόμιον και να δοθούν τα μέσα (ζελατίναι κλπ.) διά την οργάνωσιν του Γραφείου ΑΣΑ.

ιυ) Να ληφθούν ταχέως μέτρα διά την επισκευήν ενός τουλάχιστον διαδρόμου του Αεροδρομίου.

υ) Να εφοδιασθούν αι Μονάδες και τα τμήματα διά κωδικων συνεργασίας, κανονικών πλαισίων, καπνογόνων βλημάτων και τροχειοδεικτικών βολίδων.

υι) Να εκδοθούν συνοπτικαί οδηγίαι περί του τρόπου συνεργασίας Στρατού Αεροπορίας και ιδία περί της εκμεταλλεύσεως των αποτελεσμάτων των αεροπορικών προσβολών.

υιι) Θεωρείται απολύτως απαραίτητος η φοίτησις εις το ΕΚΣΑΣ τουλάχιστον των Δ/ντων Α1 ή Αρχηγών Κλάδων των Μ. Μονάδων ως και των Διοικητών (Υποδ/των ή αξκών πληροφοριών) Ταγμάτων.

<u>ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ:</u>
Η παρούσα συντάσσεται ουχί προς σκοπόν ελέγχου και ούτε διά να μειωθή το επιτελεσθέν λαμπρόν έργον των τμημάτων, αλλά διότι φρονούμεν ότι ούτω πράττοντες υποβοηθούμεν τα τμήματά μας να κερδίζουν τους αγώνας των με μικροτέρας θυσίας.

Εν Σ.Τ.Γ. 918 τη 4η Ιανουαρίου 1947

Ο
Συντάξας αξκός
Τ.Υ.
Α. ΝΤΕΝΙΣΗΣ
Ταγ/χης Πεζικού

<u>ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Υ.Τ.Α.</u>
- VIII Μεραρχίαν/Α1 εις 4πλούν
- Β΄ Σ.Σ./Ε.Α. Εις διπλούν
- Β΄ Σ.Σ./Α1 Εις απλούν
- Ε.Α/1ης Στρατιάς

12

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Ι ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1024/197/Α1
28.1.48

Προς: Διοικητάς Β΄και Γ΄Σ.Σ.
Κοιν: ΓΕΣ/Αντιστράτηγος
Α1/1024

Θέμα: Διδάγματα εκ μάχης Κονίτσης

1.- Εκ της μάχης της Κονίτσης, παρά την αισίαν έκβασίν της, δεν πρέπει να παραμείνουν απαρατήρητα ωρισμένα σφάλματα και παραλείψεις αφού εξεθειάσθη και επηνέθη η λαμπρά διαγωγή εκτελεστών και διοικήσεων.

2.- Η επισήμανσις των σφαλμάτων τούτων, πόρρω απέχει της επικρίσεως και μοναδικός της σκοπός είναι η εξαγωγή διδαγμάτων ου μόνον διά την ηγεσίαν και τας ανωτέρας διοικήσεις αλλά και δι' αυτάς τας μικράς μονάδας.

3.- Είναι γνωστόν, ότι οι συμμορίται κατέχοντες παρά την μεθόριον ορεινάς ζώνας έχουν την ευχέρειαν να συγκεντρώνουν δυνάμεις χρησιμοποιούντες μάλιστα τας εγγύς των συνόρων συγκοινωνίας των ομόρων κρατών και εφοδιαζόμενοι εκ τούτων να προσβάλουν αιφνιδιαστικώς αστικά μας κέντρα ή ζωτικά μας σημεία.

Αλλ' ως είναι επίσης γνωστόν οσονδήποτε ευνοϊκαί και αν παρουσιάζωνται επί του παρόντος αι δυνατότητες αύται των συμμοριτών, εις τον στρατόν μας, διαθέτοντα όλα τα μέσα με αγωνιστάς από του τελευταίου στρατιώτου μέχρι του ανωτάτου αρχηγού πιστεύοντας εις την νίκην και την ιερότητα του αγώνος, θα πρέπει να υπάρχη έτοιμον σχέδιον αποτελεσματικής αντιδράσεως στηριζόμενον:

- εις τας πληροφορίας
- την ασφάλειαν
- την εν γένει, βάσει τούτων, διάταξιν των μονάδων.

Μόνον διά του σχεδίου τούτου, από της ανωτάτης ηγεσίας μέχρι της ομάδος μάχης, αποφεύγεται ο λεγόμενος α ι φ ν ι δ ι α σ μ ό ς (στρατηγικός ή τακτικός) και εις την θέλησιν του εγκληματίου αντιπάλου ορθούται εκείνη του εθνικού στρατού, ετοίμη να τον κατασπαράξη.

4.- Η Κόνιτσα και η αρτηρία Μέρτζανη - Ελαία απετέλουν και εξακολουθούν να αποτελούν αντικειμενικούς σκοπούς εντός των ανωτέρω καθορισθεισών δυνατοτήτων των συμμοριτών.

Αυτοί ούτοι, άλλως τε, οι συμμορίται διά της προσβολής των κατά τον Ιούλιον 1947 κατέδειξαν τας προθέσεις των.

Διά τούτο και η ανωτάτη ηγεσία μεταξύ άλλων επίσης ζωτικών σημείων επεσήμανε ιδιαιτέρως την άνω αρτηρίαν μετά της κωμοπόλεως Κονίτσης, εγκατέστησε εκεί Ταξιαρχίαν, της οποίας διοικητήν καθώρισεν ένα των πλέον επιλέκτων αξιωματικών, καταγόμενον μάλιστα και εκ της κωμοπόλεως ταύτης και διέταξε την οχύρωσιν Κονίτσης Μπουραζάνι.

Επί πλέον εις την υπ' αριθ. 50/1344/4.XII.47 διαταγήν της η Στρατιά εις την παράγραφον 3 καθώρισεν ως κάτωθι την αποστολήν της VIII Μεραρχίας.

“Να εκκαθαρίση οπωσδήποτε την μολυνθείσαν περιοχήν Ηπείρου απωθούσα τους συμμορίτας πέραν των Αλβανικών συνόρων. Αναπροσαρμόση την διάταξίν της ώστε να είναι εις θέσιν να αντιμετωπίση πάσαν νέαν απόπειραν των συμμοριτών είτε προς ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ - ΚΟΝΙΤΣΑΝ, είτε προς ΜΕΡΟΠΗΝ και νοτιώτερον.

Διά τούτο σκόπιμον θα ήτο:

Μια ταξιαρχία της έχουσα το κέντρον αντιστάσεως Κονίτσης να επιφορτισθή με την κάλυψιν της οδού ΜΕΡΤΖΑΝΗ - ΚΑΛΠΑΚΙ από βορρά.

Μια ταξιαρχία να επιφορτισθή με την κάλυψιν της αρτηρίας ΚΑΚΑΒΙΑ - ΕΛΑΙΑ με μέτωπον προς Δυσμάς και μια ταξιαρχία από ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ έχουσα κεραίας επί ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΩΝ εκ Ταγμάτων Εθνοφρουράς.”

Μετά το ταξείδιόν του εις Ήπειρον 13-16.12.47 ο Υποστράτηγος Διοικητής Β΄ΣΣ ανέφερε ότι ευρήκε τας διατάξεις της VIII Μεραρχίας συμφώνους προς τας διαταγάς, ορθάς.

Ο μέραρχος VIII κατά την συνάντησίν του εν Ιωαννίνοις μετά του διοικητού της Στρατιάς 23.12.47 ώρα 14 ανέφερεν ερωτηθείς (κατόπιν σχετικού τηλεγραφήματος υπουργού Στρατιωτικών) ότι τίποτε το ιδιαίτερον δεν συνέβαινεν εις την περιοχήν Κονίτσης και τούτο ετηλεγραφήθη την ιδίαν στιγμήν εις τον υπουργόν.

Ανέφερε επίσης ότι δεν διέθετεν εφεδρείαν ούτε εις ΦΙΛΙΑΤΕΣ ούτε εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ όχι όμως και ότι το ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ήτο σχεδόν ανοικτόν.

5.- Την 0500 ώραν της 25.12.47 γίνεται η προσβολή της Κονίτσης.

Άμα τη εκδηλώσει ταύτης διεπιστώθησαν τα κάτωθι:

(α) Ουδεμία πληροφορία επαφής υπήρχε των εν Κονίτση τμημάτων περί επικειμένης προσβολής.

Αλλ’ ούτε και πληροφορίαι εις βάθος επί τόσον σπουδαίου περιστατικού ως η συγκέντρωσις πολυαρίθμων συμμοριτών διαθετόντων και 6 πυροβόλα αφού μάλιστα είχον προηγηθή και επιθετικαί αναγνωρίσεις, τας προηγουμένας της επιθέσεως ημέρας με αρνητικόν αποτέλεσμα.

(β) Η 75 Ταξιαρχία παρέμεινεν εις τον τομέα της μείον Τάγμα.

(γ) Δεν ησφάλισε την αρτηρίαν ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ - ΚΑΛΠΑΚΙ διότι επί γεφύρας ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ δεν είχε παρά αναιμικήν δύναμιν λόχου και το υπόλοιπον ολόκληρον εις Κόνιτσαν, αντί να έχη εκεί κέντρον αντιστάσεως και την εφεδρείαν της με Σ.Δ. εις Βασιλικόν, ως από 3.12.47 υπεδέχθει προφορικώς υπό της Στρατιάς εις τον Επιτελάρχην Β΄ΣΣ διότι δεν θα έπρεπεν η Στρατιά εις την ανωτέρω μνησθείσαν διαταγήν της να είναι αποκλειστική ως προς τον Σ.Δ.και την κατά μέρος διάταξιν.

(δ) Η φρουρά πολλών σημείων στηρίγματος, υπέστη αιφνιδιασμόν εις τρόπον ώστε μάλιστα να μη γίνουν αντιληπτοί καν οι συμμορίται και όταν ακόμη ηχρήστευσαν τα ναρκοπέδια δι’ αφαιρέσεως των εμπορευμάτων.

6.- Αποτέλεσμα όλων των άνω παραλείψεων υπήρξεν η παρουσία των συμμοριτών εις ΓΚΡΑΜΠΑΛΑΝ και η επί 8ήμερον απομόνωσις του κέντρου αντιστάσεως Κονίτσης.

Και ως ανωτέρω ετονίσθη η έκβασις του αγώνος απέβη υπέρ ημών διότι και ο αντίπαλος διέπραξε σφάλματα αλλά και η αντίδρασις των αγωνιστών μας και των διοικήσεών μας υπήρξεν παροιμοιώδης.

7.- Αλλά παρ’ όλα ταύτα οφείλομεν να ομολογήσωμεν ότι υπήρξεν αιφνιδιασμός εις όλα τα κλιμάκια και δεν εδόθη το απαιτούμενον περιθώριον ως θα έπρεπεν εις το Σ.Σ. και την Στρατιάν διά να επέμβουν αλλ’ από της πρώτης στιγμής απηυθύνθησαν προς τ’ ανώτερα ταύτα κλιμάκια εκκλήσεις της Μεραρχίας.

8.- Επισημαίνομεν ιδιαιτέρως τα γεγονότα ταύτα και τα εκ τούτων εξαγόμενα διδάγματα και χωρίς να θέλωμεν να αποκλείσωμεν την διάπραξιν σφαλμάτων εις το μέλλον, φρονούμεν, ότι θα πρέπει να επαναληφθούν βασικά ως τα ανωτέρω.

Αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Υ.

13

ΘΕΜΑ: Έκθεσιν πεπραγμένων
ΠΡΟΣ: Διοικητήν Στρατού
ΚΟΙΝ.: Α΄ΣΣ/Α1

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
ΑΠ: Φ.16/1
Σ.Τ.Γ. 909/9-1-49

1. Κατά κόρον αι εφημερίδες αναγράφουσι διά τα γεγονότα της ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ.

2. Αξιωματικοί αντικατασταθέντες δημιουργούσι θόρυβον προς κάλυψιν της ακαταλληλότητός των.

3. Καίτοι εις το ΓΕΣ είναι γνωστά τα αίτια εις τα οποία οφείλεται η ΚΑΡΔΙΤΣΑ και άτινα ο υποφαινόμενος αποδίδει ως απόρροιαν των ατυχημάτων ΒΙΤΣΙ, εν τούτοις διά να υπάρχουν και εν εκθέσει αι ενέργειαι του Σώματος εις ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ, όταν ανέλαβε την ευθύνην ταύτης, υποβάλλω συνημμένως συνοπτικήν έκθεσιν προς γνώσιν οιουδήποτε ενδιαφερομένου.

Τ.Υ.
Θ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Α΄ΣΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί των ενεργειών του Σ.Σ. διά την περιοχήν ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

1. Το Α΄ΣΣ ανέλαβε την ευθύνην της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ από 29 Σ/βρίου 1948. Η εκεί κατάστασις ήτο λίαν ανησυχητική. Οι συμμορίται είχον αποθρασυνθή μη διστάσαντες να προσβάλουν και αυτήν την ΛΑΡΙΣΣΑΝ. Ο όγκος των συμμοριτών ευρίσκετο κυρίως εις τον ΟΛΥΜΠΟΝ και τα ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ. Αρκεταί δυνάμεις συμμοριτών ευρίσκοντο εις Δυτικήν ορεινήν ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ και εις την περιοχήν του άνω Μέγδοβα. Αι διατιθέμεναι εις ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ δυνάμεις ήσαν πράγματι ανεπαρκείς διά την εμπέδωσιν της ασφαλείας, καλώς όμως χρησιμοποιούμεναι ήτο δυνατόν να βελτιώσωσιν την κατάστασιν ισορροπίας. Αφ΄ετέρου σημαντικαί δυνάμεις συμμοριτών είχον συγκεντρωθεί εις τον άνω Αχελώον, Τζουμέρκα και Σούλι, επιβάλλουσι την άμεσον έναρξιν εκκαθαρίσεων των άνω περιοχών, ου ένεκα ήτο αδύνατος η μεταφορά δυνάμεων εκ της ΗΠΕΙΡΟΥ εις την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ. Η Διοίκησις Εθνοφρουράς ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ στερούμενη πρωτοβουλίας και ενεργητικότητος είχε περιέλθη εις κατάστασι παθητικώς στατικήν και εδέχετο τα κτυπήματα άνευ σοβαράς αντιδράσεως.

2. Ευθύς ως το Σ.Σ. ανέλαβε την ευθύνην, ανέλαβε αμέσως την πρωτοβουλίαν διά ενεργητικής επιθετικής στάσεως. Συγχρόνως έλαβε άπαντα τα επιβαλλόμενα και δυνατά μέτρα ασφαλείας των πόλεων και κυρίως της ΛΑΡΙΣΣΗΣ, ΤΡΙΚΑΛΛΩΝ και ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ. Διά την ασφάλειαν τούτων μετέφερε επί πλέον εξ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ εις ΛΑΡΙΣΣΑΝ 6 άρματα μάχης. Δι΄αναπροσαρμογής της διατάξεως απηλευθέρωσε την 77 Ταξ/χίαν και τας δυνάμεις Ιππικού από στατικάς αποστολάς και εξοικονόμησε μίαν δύναμιν κρούσεως δι΄ανάληψιν επιθέσεως. Αι περιοχαί αι μάλλον επικίνδυνοι ήσαν τα ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ και ο ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ λόγω της εκεί

συγκεντρώσεως του όγκου των συμμοριακών δυνάμεων και της επιτακτικής ανάγκης όπως η οδός ΛΑΡΙΣΣΗΣ - ΚΟΖΑΝΗΣ είναι ελευθέρα διά τας ανάγκας ανεφοδιασμού του Β΄ΣΣ ενεργούντος εις ΒΙΤΣΙ. Επίσης η περιοχή άνω Αχελώου παρουσιάζετο εξ΄ίσου επικίνδυνος διά την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ και την ΗΠΕΙΡΟΝ. Η περιοχή της ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ δεν παρουσίασε ουδεμίαν ανησυχίαν διά τα Σ.Σ. Προς μείζονα όμως ασφάλειαν της περιοχής ταύτης εζητήθη από το ΓΕΣ όπως η 1 Ταξ/χία υπαγομένη εις την ΑΣΔΣΕ προωθηθή εις περιοχήν άνω Μέγδοβα ίνα δημιουργήση απειλήν κατά των συμμοριτών της άνω περιοχής και καταστή μελλοντικώς δυνατός ο συνδιασμός ενεργειών μετά των δυνάμεων ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ προς εκκαθάρισιν του υψιπέδου Νευροπόλεως. Η Ταξ/χία αυτή δεν διετέθη.

3. Βάσει της ανωτέρω εκτιμήσεως ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ εις ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ, ΚΑΜΒΟΥΝΙΑ, ΠΙΕΡΡΙΑ και ΚΙΣΣΑΒΟΝ και υπό των δυνάμεων ΗΠΕΙΡΟΥ εν συνδυασμώ με τας δυνάμεις της Δυτικής ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ εις άνω Αχελώον και Τζουμέρκα.

Διά των επιχειρήσεων τούτων ανεκουφίσθη η πεδινή περιοχή από τας συμμοριακάς επιδρομάς και η κατάστασις εβελτιώθη σημαντικώς. Μετά τας άνω επιχειρήσεις η 77 Ταξ/χία, τα τμήματα Ιππικού και τμήμα Πυρ/κού προσηνατολίσθησαν προς την Δυτικήν ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ καθ' όσον αι συμμοριακαί δυνάμεις συνεκεντρώθησαν εις τας περιοχάς ΧΑΣΙΩΝ και ΑΡΓΙΘΕΑΣ ΠΕΤΡΙΛΙΩΝ.

4. Επειδή αι Διοικήσεις δεν εκρίνοντο ικαναί να αντιμετωπίσουν την ανεπάρκειαν των δυνάμεων δι΄ενεργητικής και θαρραλέας στάσεως, αλλά ήσαν εμπεποτισμέναι με το στατικόν και παθητικόν πνεύμα αντικατεστάθησαν σχεδόν εν τω συνόλω. Ο Διοικητής του ΤΣΚ μη αντιλαμβανόμενος τας γενικάς ανάγκας της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ αλλά μόνον τας ιδίας τοιαύτας καίτοι κατά την περίοδον εκείνην η κατάστασις δεν διεγράφετο απειλητική προς την ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ, ητήσατο δι' αναφοράς τν αντικατάστασίν του προβάλλων και λόγους υγείας. Πράγματι αντικατεστάθησαν άπασαι αι Διοικήσεις Εθνοφρουράς δι' Αξ/κών κρινομένων ικανοτέρων.

5. Από 1ης Ν/βρίου το Σ.Σ. ανέλαβε την ευθύνην και της περιοχής Δυτικής ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ. Η κατάστασις εις το ΒΙΤΣΙ εθωρείτο κρίσιμος. Η ΙΧ Μερ/χία μετεφέρθη εις το ΒΙΤΣΙ διά να αποκαταστήση την εκεί κατάστασιν. Εις ολόκληρον την ΗΠΕΙΡΟΝ παρέμεινε μόνον η VIII Μερ/χία. Η κατάσταση εις ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ και ιδία εις περιοχήν ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ ήρχισεν πάλι να εμπνέη ανησυχίας λόγω της συγκεντρώσεως όλων των συμμοριακών δυνάμεων εις περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ. Ενίσχυσις της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ δεν ήτο δυνατή εξ ΗΠΕΙΡΟΥ. Η κατάστασις όμως ήτο δυνατόν να συντηρηθή. Το μείζον της Ταξ/χίας και συμπληρωματικαί δυνάμεις Εθνοφρουράς επεβάλλετο να προσανατολισθούν εξ ολοκλήρου προς υψίπεδον Νευροπόλεως. Διετάχθη η ΔΕΘ να αναλάβη αμέσως επιθετικές επιχειρήσεις προς Νευρόπολιν. Αι Επιχειρήσεις αύται εγένοντο. Οι συμμορίται απέφυγον την σύγκρουσιν. Μετά την επιχείρησιν ταύτην απεμακρύνθη η άμεσος σπειλή κατά της Δυτικής ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ δεν ήτο όμως τούτο αρκετό.

6. Την 25 Νοεμβρίου το Σ.Σ. εξέδωσε οδηγίας καθοριζούσας τας χειμερινάς ενεργείας των Μονάδων του. Διά τούτων προέβλεπε την μεταφοράν εις ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ από 10 Ιανουαρίου 1949, της ΙΙ Μερ/χίας μείον Ταξ/χία, αντικαθισταμένης υπό της XV Μεραρχίας της οποίας η ανασυγκρότησις και εκπαίδευσις επερατούτο την 25 Δεκεμβρίου. Εις την ΔΕΘ εδίδετο η αποστολή να διατηρήση μέχρι της 10 Ιανουαρίου κατάστασιν ισορροπίας διά των διατιθεμένων δυνάμεων.

Οπωσδήποτε παρενεβάλλετο εν αρκετά μακρόν χρονικόν διάστημα και διεφαίνετο η ανάγκη ταχυτέρας ενισχύσεως. Την 28ην Ν/βρίου το Α΄ΣΣ παρέδιδε την ευθύνη εις το Β΄ΣΣ. Δεν παρέλειψε να σημειώση την ανάγκην ταχείας ενισχύσεως της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, δεν ηδύνατο όμως να ενεργήση πλέον μετακινήσεις εφ΄όσον νέος Διοικητής ανελάμβανε την ευθύνην. Πλην όμως εις συγκέντρωσιν γενομένην την 1ην Δεκεμβρίου διά τον προσανατολισμόν του νέου Διοικητού υπέδειξεν την ανάγκη ταχείας μετασταθμεύσεως εις ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ ενός Τάγματος της ΙΙ Μερ/χίας εκ ΦΛΩΡΙΝΗΣ αντικαθισταμένου υπό Τάγματος της XV Μερ/χίας.

7. Το Α΄ΣΣ ως Ανωτέρα Διοίκησις πιστεύουσα εις την αξίαν των Διοικήσεων, του ηθικού και επιθετικού πνεύματος, την λήψιν θαρραλέων αποφάσεως, την ανάληψιν και διατήρησιν πάντοτε της πρωτοβουλίας δι΄επιθέσεως, παρέλαβε την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ εις κατάστασιν αποθαρρυντικήν και με τας ιδίας δυνάμεις εβελτίωσε την κατάστασιν, απεκατάστησε το ηθικόν και του Στρατού και του πληθυσμού και επέτυχε μίαν ισορροπίαν με προοπτικήν αποκαταστάσεως της ασφαλείας διά μεταφοράς, όταν θα ήτο δυνατόν της ΙΙ Μερ/χίας. Είναι έργον όμως και των υφισταμένων διοικήσεων όταν αύται ίστανται εις το κλιμάκιον της Μερ/χίας, όπως η ΔΕΘ, να αναπτύσουν, εν τω πλαισίω του πνεύματος του Σ.Σ. και βάση των αποστολών των, ιδίαν πρωτοβουλίαν και ενεργητικότητα αλλά προ πάντος να λαμβάνωσιν τολμηράς αποφάσεις διακινδυνεύουσαι να χάσουν ολίγα διά να περισώσουν ή επιτύχουν πολλά, διότι όταν τις διαθέτων ολίγα μέσα επιζητήση να είναι παντού και πάντοτε ασφαλής δεν θα είναι ουδαμού και ουδέποτε.

Τ.Υ.
Θ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

14

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α/Α2
ΑΡΘ.ΠΡΩΤ.Α.Π.212
Σ.Τ.Γ.913 τη 9-1-48

ΘΕΜΑ: Απειλή ΚΟΖΑΚΑ - ΧΑΣΙΩΝ
ΠΡΟΣ: Β΄ΣΣ (Α1-Α2)
ΚΟΙΝ: Α1-Α2 Γραφεία

1.- Εκ των συλλεγησών πληροφοριών επί της δυνάμεως των συμμοριτών εις την περιοχήν δυτικώς ΧΑΣΙΩΝ προκύπτουσι ότι εκτός του τάγματος ΘΥΜΙΟΥ ευρισκομένου ήδη εις περιοχήν ΜΗΛΕΑΣ - ΚΡΑΝΙΑΣ αναμένεται η συγκέντρωσις και της υπολοίπου Ταξιαρχίας ΚΟΖΙΑΚΑ (Τάγματα Κίτσου και Αλευρά) με πρόθεσιν εισβολής οπωσδήποτε εις ΚΟΖΑΚΑ. Επί πλέον της Ταξιαρχίας ταύτης κατά τας μέχρι τούδε ενδείξεις αναμένεται περιοχήν ΒΩΒΟΥΣΗΣ - ΟΡΛΙΑΚΑ η Ταξιαρχία ΧΑΣΙΩΝ χωρίς να αποκλείεται και η επιστροφή της Ταξιαρχίας Υψηλάντη σημειωθείσης ήδη εις περιοχήν ΓΡΙΜΠΙΑΝΗ (Ρ.8170) με πρόθεσιν προς ΖΑΓΟΡΙΑ.

2.- Η πραγματοποίησις της συγκεντρώσεως των συμμοριακών τούτων δυνάμεων εις την άνω περιοχήν, κατόπιν της τροπής του αγώνος περί την ΚΟΝΙΤΣΑΝ δύναται να συντελεσθή εντός ελαχίστων ημερών.

3.- Αφ' ετέρου εις το έτερον της ζώνης της Μεραρχίας εις την περιοχήν ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ, κατεύθυνσις απειλούσα από νότου την περιοχήν ΚΟΖΑΚΑ εσχάτως μόλις εσημειώθη προσπάθεια εγκαταστάσεως του Αρχηγείου ΑΓΡΑΦΩΝ μια δε σύγχρονος προσπάθεια από βορρά και από Νότου κατά περιοχή ΚΟΖΑΚΑ είναι αδύνατον να αντιμετωπισθεί διά των δυνάμεων ας διαθέτει η Μεραρχία σήμερον εν τη ζώνη της.

4.- Θεωρούμεν σκόπιμον κατόπιν των ενδείξεων τούτων, όπως η επάνοδος των Μονάδων της Μεραρχίας εις την ζώνην της και η λήψις της προταθείσης χειμερινής διατάξεως πραγματοποιηθώσιν ως οίον τε τάχιστα διά την αποτελεσματικήν αντιμετώπισιν οιασδήποτε απειλής εισβολής είτε εις την περιοχήν ΧΑΣΙΩΝ είτε εις την περιοχήν ΚΟΖΑΚΑ. Δι' ο παρακαλούμεν όπως διατάξητε ότι ηθέλατε εγκρίνει.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΙΤΡΙΛΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

15

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Ενεργηθείσης Διοικητικής Ενόρκου Εξετάσεως

Εν Αθήναις σήμερον τη 10η Ιανουαρίου 1948, ο υπογεγραμμένος Υποστράτηγος Κετσέας Βενετσάνος ενεργήσας ένορκον Διοικητικήν Εξέτασιν εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. ΑΠ.116 Φ.26/25/12/47 Δγής Α΄ΣΣ, προς εξακρίβωσιν των εν ταις περιοχαίς Άνω Προστοβάς και Θέρμου λαβουσών χώραν συμπλοκών το 3ο δεκαήμερον Δεκεμβρίου 1947 μεταξύ Στρατού και αναρχικών, συνήγαγον τ' ακόλουθα:

Ι.- Το Αρχηγείον των αναρχικών Δυτικής Στερεάς Ελλάδος υπό τον Γιώτην, περιλαμβάνον 3 Τάγματα υπό τους Παπούαν, Περικλήν και Πυθαγόραν, συνολικής δυνάμεως 1000 περίπου ανδρών, ολίγας ημέρας προ της ενάρξεως των συμπλοκών είχε σημειωθή εν τη περιοχή Δερμάτι (Χ.6647). Το Αρχηγείο τούτο, ως προέκυψεν εκ της καταθέσεως αυτομόλων του, εξωπλίσθη εσχάτως διά νέου οπλισμού και διέθετε κατά Τάγμα 2 όλμους των 3΄΄και 2 πολυβόλα Μπρέντα ή Βίκερς, κατά λόχον δε ένα όλμον των 2΄΄, 8-9 οπλοπολυβόλα Μπρεν, 9-10 αυτόματα Στεν ή Μαρσύπ, ως και Αγγλικά ατομικά τυφέκια. Το σύνολο των δυνάμεων του Αρχηγείου τούτου υπολογιζόμενον εις 1000 οπλοφόρους, ενήργησε δύο διαδοχικάς επιθέσεις, μίαν κατά Άνω Προστοβάς την 23ην Δεκεμβρίου παρελθόντος έτους και μίαν κατά την 24ην Δεκεμβρίου κατά Δρυμώνος, χρησιμοποιήσαν δι' εκάστην τούτων δύναμιν πιθανώς πλείονα του ενός Τάγματος.

ΙΙ.- Η 86η περιοχή από μακρού πληροφορηθείσα την εμφάνιση των δυνάμεων τούτων προ αυτής, είχε κατ' επανάληψιν εκδώση Διαταγάς διά την συλλογήν πληροφοριών επί των δυνάμεων τούτων, αίτινες διαταγαί εξετελούντο αποστελλομένων αναγνωρίσεων εις αρκούν βάθος, πλην όμως επαφή των αναγνωρίσεων τούτων προς τας δυνάμεις των αναρχικών δεν είχεν επιτευχθεί μέχρι της ημέρας καθ' ην εξεδηλώθη η επίθεσίς των.

Αι δυνάμεις τας οποίας η 86η περιοχή διέθετε εν τη προσβληθείση ζώνη, περιελάμβανον τον 2/9 λόχον εις Άνω Προστοβάν, τον 1/9 λόχον μείον διμοιρίαν εις Θέρμον, μίαν διμοιρίαν του λόχου τούτου εις Δρυμώνα μεθ' ενός αποσπάσματος Χωρ/κής και τινων ΜΑΥ συνολικής δυνάμεως 50 περίπου ανδρών.

Εν Αγρινίω η 86η περιοχή διέθετεν εφεδρεία τον 1/10 Τ.Ε.και τον ανεξάρτητον λόχον φρουρών Αγρινίου ηλαττωμένης δυνάμεως.

ΙΙΙ.- Την πρωΐαν της 23ης Δεκεμβρίου και ώραν 6.15΄ οι αναρχικοί ήρξαντο της επιθέσεως εν Άνω Προστοβά κατά του 2/9 κατόπιν προπαρασκευής πυρός εκτελεσθείσης εξ οπωσούν μεγάλης αποστάσεως δι' ενός όλμου των 3΄΄ και 2 βαρέων πολυβόλων. Ο λόχος αντέσχεν εις την επίθεσιν ταύτην μέχρι της 10ης ώρας, οπότε απειληθείς διά κυκλώσεως υπεχώρησε προς Θέρμον, σχων ένα έφ.Ανθλγόν και 4 Στρατιώτας νεκρούς, 4 στρατιώτας τραυματίας, ένα έφεδρο Ανθλγόν αιχμάλωτον και ένα δεκανέα, πιθανώς αυτόμολον. Ο λόχος απώλεσεν οπισθοχωρήσας εξ Άνω Προστοβάς και άπαν το εν τη αποθήκη υλικόν του, εκ δε του εις χείρας των ανδρών οπλισμού έν οπλοπολυβόλον Μπρεν, 6 Στεν και 6 ατομικά όπλα. Κατά την μάχη του λόχου τούτου εν Άνω Προστοβά ετραυματίσθη και ο Υποδιοικητής του 9ου Τ.Ε.Τχης Πεζικού Σαγγούνης Ιωάννης, ο οποίος την ημέρα εκείνην ευρέθη παρά τω δευτέρω λόχω εκτελών επιθεώρησιν του λόχου.

Ο λόχος αντέστη εις την επίθεσιν των κομμουνιστών πεισμόνως, οι άνδρες εξετέλεσαν ευόρκως το προς την πατρίδα καθήκον, μετά δε την σύμπτυξίν των εις Θέρμον, ανέλαβον την άμυνα ενός εδαφικού τμήματος εις την βορείαν παρυφήν του χωρίου τούτου.

Η έναρξις της επιθέσεως των αναρχικών, μολονότι σημειωθείσα την 6 ώρ.15΄ ανεφέρθη τη 86η περιοχή εις Αγρίνιον την 8 ώρ.20΄ μολονότι η τηλεφωνική επικοινωνία Αγρινίου - Άνω Προστοβάς δεν είχε διακοπή. Η παράλειψις αύτη της αμέσου αναφοράς διά την έναρξιν της επιθέσεως είχε ως αποτέλεσμα να επιβραδυνθή κατά δίωρον η έναρξις της κινήσεως των ενισχύσεων προς Άνω Προστοβάν, ων ενισχύσεων η έγκαιρος επί τόπου άφιξις, ίσως θα προελάμβανε την κατάληψιν του χωρίου υπό των αναρχικών. Η 86η περιοχή εκ των 2 λόχων ους διέθετεν εν εφεδρεία της εις Αγρίνιον, ως ανωτέρω, είχεν αναθέσει εις τον ένα εκ τούτων, τον 1/10, εντολήν αναγνωρίσεως προς Λυκοχώρι (Χ.5135), ο δε λόχος ούτος ευρίσκετο την 8 ώρ. 30΄ της 23ης εις Παραβόλαν. Επί τη πληροφορία της ενάρξεως της επιθέσεως, η 86η περιοχή μετέβαλε την αποστολήν του λόχου τούτου και διέταξεν αυτόν ν' αχθή προς Κυρά Βγένα και να καταλάβη το ύψωμα 1531.

Συγχρόνως η 86η περιοχή εκίνησε και τον ΑΛΦ Αγρινίου, τον δε διοικητήν του λόχου τούτου Υπολοχαγόν Χαζάπην Αντώνιον διέταξε να κινηθή προς Παληοκαρυάν (Χ.5430) και να θέση υπό τας διαταγάς του προς τα εκεί κινούμενον ήδη 1/10, αμφότεροι δε οι λόχοι να επιτεθώσι προς κατάληψιν του ανωτέρω υψώματος 1531.

Ο λόχος 1/10 ολίγον βορειοανατολικώς Παλυοκαρυάς, συνήντησε τους αναρχικούς εγκατεστημένους εν αμύνη εις τα υψώματα βορείως και Β.Α. Παληοκαρυάς. Περί την μεσημβρίαν έφθασεν εις Παληοκαρυάν και ο Υπλγός Χαζάπης ηγούμενος του Α.Λ.Φ. Αγρινίου, δυνάμεως μόλις 50 ανδρών, οι δε δύο λοχαγοί συνεννοήθησαν να εκτελέσωσιν ανά μίαν επίθεσιν έκαστος διά συγκλινουσών κατευθύνσεων προς 1531, ήρξατο η εκτέλεσις της αποφάσεως ταύτης και ο μεν λόχος Χαζάπη εφωδιασμένος και δι' ενός όλμου των 3΄ μετ' ελαχίστων πυρομαχικών, κατώρθωσε να σημειώση προέλασιν τινα Β.Α.Κρυονερίου, ο δε 1/10 κατώρθωσε και ούτος να προελάση ολίγον Β.Α.-Παληοκαρυάς, πλην όμως περί την 18ην ώραν κατόπιν ισχυράς αντεπιθέσεως των αναρχικών απώλεσεν το κερδιθέν έδαφος και συνεπτύχθη εις το Νεκροταφείον Παληοκαρυάς, αναγκάσας εις υποχώρησιν και τον Α.Λ.Φ.Λ του οποίου απεκαλύφθη το αριστερόν πλευρόν, ομοίως προς Παληοκαρυάν.

Ούτω το εσπέρας της 23ης Δεκεβρίου εν τη θεωρουμένη ζώνη ευρίσκονται εν επαφή προς τους αναρχικούς 2 λόχοι, συνολικής δυνάμεως 120 ανδρών, μεθ' ενός όλμου των 3΄΄ του οποίου όμως τα πυρομαχικά είχον εξαντληθή.

Την 20ην ώραν της 23ης απεστάλη εν τη θεωρουμένη ζώνη μία διλοχία του ΚΒΕ Μεσολογγίου υπό τον λοχαγόν Μπραΐμην, διετάχθη δε η εκτέλεσις την επομένην 2 επιθέσεων, της μεν μιάς προς 1531 διά της διλοχίας Χαζάπη και της ετέρας προς Άνω Προστοβά διά της διλοχίας Μπραΐμη.

Την 24ην Δεκεμβρίου προς τα ξημερώματα έφθασεν εις Παληοκαρυάν ο λοχαγός Μπραΐμης, ηγούμενος των λόχων 2ου και 9ου του ΚΒΕ Μεσολογγίου. Ο λοχαγός Μπραΐμης συνηντήθη εν Παληοκαρυά μετά του Υπ/γού Χαζάπη και ήρξαντο αμέσως της εκτελέσεως της επιθέσεως, του εχθρού κατέχοντος την γραμμήν 1531- Υψώματα Ανατολικώς Κρυονερίου. Η επίθεσις εξηκολούθησεν καθ' όλην την ημέρα της 24ης Δεκεμβρίου. Την νύκτα τα τμήματα παρέμειναν εν επαφή μετά των αναρχικών σημειώσαντα αρκούσαν προέλασιν, την επομένην δε 25ην Δεκεμβρίου, η επίθεσις συνεχίσθη καταληφθέντος άμα τη έω του Υψώματος 1531 δι' ενός λόχου της διλοχίας Μπραΐμη, αντικαταστήσαντος τον 1/10 και διά του λόχου Χαζάπη.

Ο λοχαγός Μπραΐμης μετά τούτο δι' ολοκλήρου της διλοχίας του συνέχισε την κίνησίν του προς Άνω Προστοβά εις την παρυφήν του οποίου ήλθεν εκ νέου εις επαφήν, κατέλαβε το χωρίον απωθήσας τους αναρχικούς και συνέχισε την επίθεσιν προς Ξεροβούνι, όπερ κατέλαβε δι' ενός λόχου του την 17ην ώραν. Ούτω το εσπέρας της 25ης επί της γραμμής 1531 - Ξεροβούνι - 905 ευρίσκοντο ανεπτυγμένοι ο λόχος Χαζάπη και η διλοχία Μπραΐμη, των αναρχικών υποχωρησάντων προς Βορράν. Ο 1/10 μετά την κατάληψιν του υψώματος 1531 απεστάλη εις Παραβόλαν ως πλεονάζων.

Κατά τας επιχειρήσεις ταύτας εσημειώθησαν αι κάτωθι απώλειαι:

Ο 1/10 έσχεν έναν οπλίτην αιχμάλωτον τον οποίον οι συμμορίται εξετέλεσαν, του πτώματός του ανευρεθέντος εις θέσιν Στεκούλα, επίσης ο λόχος απώλεσεν εέ τυφέκιον και έν οπλοπολυβόλον. Ο Α.Λ.Φ. Αγρινίου έσχεν ένα τραυματία και ουδεμία απώλειαν οπλισμού. Η διλοχία Μπραΐμη έσχεν έν τραυματίαν και ουδεμία απώλειαν οπλισμού.

IV.- Την 24ην Δεκεμβρίου και ώραν 8ην δύναμις αναρχικών πιθανώς τάγματος ήρξατο της επιθέσεώς της κατά του χωρίου Δρυμώνος το οποίον υπεράσπιζον μία διμοιρία του 1/9 ΤΕ, 18 Χωροφύλακες και 5 ΜΑΥ. Η επίθεσις προπαρασκευάσθη διά του πυρός ενός όλμου 3΄΄, ενός όλμου 2΄΄ και 2 βαρέων πολυβόλων. Οι άνδρες αντέστησαν θαρραλέως και πεισμόνως, η έναρξις της επιθέσεως ανεφέρθη εις την 86ην περιοχήν, από την οποίαν εζήτουν μόνο πυρομαχικά. Τον αγώνα διηύθυνε ο έφ.Ανθλγός Οικονομίδης Θεόδωρος επιδειξάμενος λίαν καλάς ιδιότητας ηγήτορος πεδίου μάχης. Εν τη περιοχή Θέρμου ευρίσκοντο την πρωΐαν της 24ης ο εκ Προστοβάς αποσυρθείς 2/9 ΤΕ και ο 1/9 μείον διμοιρία. Επίσης εντός του Θέρμου ευρίσκετο και ο 7ος λόχος του ΚΒΕ Μεσολογγίου αποσταλείς εκείσε από της προηγουμένης υπό της 86ης περιοχής με την πρόβλεψιν ταύτης όπως τον χρησιμοποιήση εν τη περιοχή Θέρμου εν η περιπτώσει ήθελεν εκδηλωθή και εκείσε επίθεσις των αναρχικών. Την νύκτα της 23ης η 86η περιοχή απεφάσισε να κατευθύνη τον λόχον τούτον προς Ξηροβούνι 905 προς βοήθειαν του εν τη περιοχή Προστοβάς μαχομένου λόχου, πλην όμως κατόπιν της εκδηλωθείσης επιθέσεως προς Δρυμώνα, έδωσεν εις τον λόχον τούτον διαταγήν την πρωΐαν της 24ης να κινηθή προς Δρυμώνα, προς βοήθειαν των εκείσε μαχομένων τμημάτων. Ο λόχος ούτος δι' Ασπρόχορτο κατηυθύνθη προς το ύψωμα Ξυλοκούνια, εβλήθη περί την 11ην ώραν από την ράχην του υψώματος τούτου υπό των αναρχικών δι' ενός βαρέως όλμου και πολυβόλων, τα οποία ο διοικητής του 7ου λόχου υπολογίζει εις 4. Ο λόχος καθηλώθη και εσταμάτησεν εις τας νοτίας προσβάσεις του υψώματος Ξυλοκούνιας ανταλλάσσων πυροβολισμούς προς τους επί του υψώματος αναρχικούς μέχρι της εσπέρας, συνδεθείς εν τω μεταξύ προς τον επί κεφαλής των τμημάτων Δρυμώνος Ανθλγόν Οικονομίδη, είτα δε με τον κινούμενο προς Δρυμώνα Τχη Βλαντούσην, όστις μάλιστα εζήτησε από τον διοικητήν του 7ου λόχου να του υποβάλη αναφοράν επί της καταστάσεώς του. Την 24ην Δεκεμβρίου και ώραν 9.30΄ απεστάλη προς Θέρμον υπό της 86ης περιοχής και ο Τχης του ΚΒΕ Μεσολογγίου Βλαντούσης Δ. επί κεφαλής του 8ου λόχου του ΚΒΕΜ, ο οποίος είχε λάβει εντολήν από την περιοχήν να καταλάβη τα υψώματα περί το Μέγα Δένδρον. Ούτος όμως παρά την διαταγήν ταύτην, ώδευσε προς Δρυμώνα όπου ήκουσε διεξαγομένην την Μάχην και ένθα έφθασε περί την 17ην ώραν, αναπτύξας τον 8ον λόχον επί του υψώματος Ψηλή Ράχη και ωθήσας μιαν διμοιρίαν εις το Εκκλησίδιον Ανατολικώς Δρυμώνος, ένθα και ούτος μετέβη αναλαβών την διοίκησιν της γραμμής μάχης.

Η 86η περιοχή λαβούσα γνώσιν, ότι ο Τχης Βλαντούδης υπερέβη την εντολήν του και ότι ευρίσκετο εις περιοχήν Δρυμώνος, απέστειλε τον 3ον λόχον του ΚΒΕΜ υπό τον Υπ/γον Καζήν Ι. την νύκτα της 24 προς 25 Δεκεμβρίου εις Θέρμον, με εντολήν να εγκατασταθή επί του υψώματος Κατσαντώνης καλύπτων το Θέρμον από της κατευθύνσεως Προστοβάς. Ούτω μέχρι της εσπέρας της 24ης εμάχοντο εις την περιοχήν Δρυμώνος ο 7ος λόχος ΚΒΕΜ εις Ξυλοκούνιο, η διμοιρία Οικονομίδη μετά των Χωροφυλάκων εις Δρυμώνα με μία διμοιρία του 8ου λόχου ΚΒΕΜ με επί κεφαλής τον Τχη Βλαντούσην, ο δε υπολειπόμενος λόχος του ΚΒΕΜ ευρίσκετο ανεπτυγμένος επί του υψώματος Ψηλή Ράχη. Εντός του Θέρμου ευρίσκετο ο 1/9 μείον διμοιρία και ο εξ Άνω Προστοβάς συμπτυχθείς 2/9 ο 3ος λόχος ΚΒΕΜ εκινείτο κατά το διάστημα της νυκτός 24 προς 25 Δεκ.από Θέρμον προς Κατσαντώνη.

V.- Ο 7ος λόχος του ΚΒΕΜ το εσπέρας της 24ης και περί ώραν 18ην αντιληφθείς ότι το αριστερόν του είχεν αρχίσει να κυκλούται υπό των αναρχικών, συνεπτύχθη άνευ διαταγής προς Μέγα Δένδρο, κατόπιν δε Δγής της 86ης περιοχής, προς ην ανέφερε τα της συμπτύξεώς του διετάχθη να εγκατασταθή εις Ασπρόχορτο. Εκείσε έφθασε περί την 3ην πρωϊνήν και συνεδέθη με τον επί του υψώματος Κατσαντώνης ευρισκόμενον 3ον λόχον του ΚΒΕΜ. Διαρκούσης της νυκτός, εις Δρυμώνα τα πυρά ότε μεν έπαυον, ότε δε επανήρχιζον. Οι Ανθλγοί Μπαρμπούνης και Οικονομίδης περί την 21 ώραν της 24ης συνέστησαν εις τον Τχη Βλαντούσην ότι πρέπει ν' αποσυρθώσι του Δρυμώνος. Ούτος όμως ουδεμία απόφασιν έλαβε και απεσύρθη διά ν' αναπαυθή. Περί την 2 ώρ. 30΄ της 25ης ο Ανθλγός Μπαρμπούνης αφύπνησε τον κοιμώμενο Τχη Βλαντούση και του συνέστησε και πάλιν ότι πρέπει να συμπτυχθώσι προς Μέγα Δένδρο.

Καθ' ην ώραν συνεζήτουν τα της συμπτύξεως, εξεδηλώθη εντονωτάτη επίθεσις των αναρχικών κατόπιν προπαρασκευής ισχυρού πυρός και προσέγγισις τούτων εις την

γραμμήν μάχης μέχρις αποστάσεως βολής χειροβομβίδος. Η σύμπτυξις προς νότον την ώραν ταύτην ήρξατο αφ' εαυτής διά 2 κατευθύνσεων ήτοι προς Μάνδραν διά της Ανατολικής Γέφυρας του Παραποτάμου του Ευήνου και προς Μέγα Δένδρο διά της Δυτικής Γέφυρας. Τα τμήματα τα κινηθέντα διά Μάνδρας εύρον την οδόν ανοικτήν και κατείλθον εις Θέρμον, τα τμήματα τα κατευθυνθέντα προς Μέγα Δένδρον εύρον το χωρίον τούτο κατειλημμένον υπό των αναρχικών και κατά μέγα μέρος ηχμαλωτίσθησαν. Μεταξύ των αιχμαλωτισθέντων εις Μέγα Δένδρον συμπεριλαμβάνεται και ο Τχης Βλαντούσης και ο Ανθλγός Κίτσος.

Η αιχμαλωσία των οφείλεται εις το ότι τους εις Μέγα Δένδρον διεισδύσαντας αναρχικούς εξέλαβον ως φίλια τμήματα και εζήτουν παραυτών πληροφορίας προς πού δέον να κινηθώσι. Περί την 6ην ώραν της 25ης ο 7ος λόχος, όστις είχεν εγκατασταθή επί του υψώματος Ασπρόχορτο, εδέχθη πυρά εκ των νώτων ήτοι εκ του χωρίου Μέγα Δένδρο, δι' ο εγκαταλείψας το ύψωμα τούτο διήλθεν εις το ύψωμα Κατσαντώνης και ηνώθη μετά του εκείσε 3ου λόχου του ΚΒΕΜ. Αμφότεροι οι λόχοι παρέμειναν επί του υψώματος Κατσαντώνη μέχρι της 10ης ώρας της 25ης, οπότε αντιληφθέντες ότι κυκλούται συνεπτύχθησαν χρησιμοποιήσαντες τα Δυτικώς Θέρμου δρομολόγια προς το χωρίον Πετροχώρι ένθα έφθασαν εν αταξία περί το απόγευμα της 25ης και ένθα παρέμειναν μέχρι της 28ης Δεκεμβρίου οπότε απεστάλησαν ομού μετά του 8ου λόχου εις Μεσολόγγιον αντικατασταθέντες υπό ετέρων λόχων του ΚΒΕΜ.

VI.- Ο 8ος λόχος έφθασεν εις Θέρμον, περί δε την πρωΐαν της 25ης, εγκατεστάθη εις το ύψωμα του Ωρολογίου εν τη βορεία παρυφή του χωρίου και εν τη οποία παρυφή είχον εγκατασταθή και αναμεμιγμένα τμήματα Χωροφυλάκων και στρατιωτών εκ των υποχωρησάντων κατά την παρελθούσαν νύκτα.

VII.- Η 86η περιοχή την πρωΐαν της 25ης απέστειλεν εις Θέρμον τον Τχην της Χωρ/κής Χατζήν Ευάγγελον ίνα αναλάβη την διοίκησιν των εν Θέρμω ευρισκομένων εν διαλύσει τμημάτων, ως και τον Επιτελάρχην της, Ανχην Βλάσσην Π.ίνα περισυλλέξη τους εις Πετροχώρι ευρισκομένους ως και τους νοτίως τούτου εν διαλύσει κινουμένους Αξκούς και οπλίτας. Αμφότεροι οι Ανώτεροι ούτοι Αξκοί μετά κόπου εργασθέντες κατώρθωσαν να επαναφέρωσιν την τάξιν.

Καθ' όλην την 25ην Δεκεμβρίου οι αναρχικοί ελαχίστην δραστη-ριότητα εσημείωσαν. Μικρόν τμήμα αυτής προήλασε μέχρι του Εκκλησιδίου Αγ.Κοσμάς αλλά βληθέν δι' ενός όλμου 3΄΄ όστις προ ολίγου είχε δοθεί εις τον 8ον λόχον ΚΒΕΜ ανέκοψε την πορείαν του. Το απόγευμα της 25ης, μία διμοιρία του ΚΒΕΜ διετάχθη να επιτεθή προς Αγ.Κοσμάν, πλην όμως μετά βραχείαν προέλασιν ηναγκάσθη να αναστείλη την προχώρησίν της λόγω ισχυρού πυρός εκπεμφθέντος υπό των αναρχικών εκ της περιοχής Αγ.Κοσμάς.

Από της εσπέρας της 25ης η 86η περιοχή εκίνησε δι' αυτοκινήτων προς Θέρμον και μίαν άρτι αφιχθείσαν διλοχίαν του ΚΒΕ Κορίνθου υπό τον Ανχη του Ιππικού Παπαγιάννην. Ο Ανχης Παπαγιάννης, πληροφορηθείς παρά των κατοίκων εν τη περιοχή του χωρίου Μυρτιά, ότι η αμαξιτή οδός κατέχεται υπό των αναρχικών εις το ύψος του χωρίου Αγ.Σοφία, κατεβίβασε τους άνδρας εκ των αυτοκινήτων και εκίνησε τούτους οδικώς, ως η φρόνησις επέβαλε, προς Θέρμον, ένθα η διλοχία έφθασε περί το μεσονύκτιον της 25ης προς 26ην.

Την 14ην ώραν της 26ης αφίχθη εις Θέρμον και η υπόλοιπος διλοχία του ΚΒΕ Κορίνθου υπό τον Τχη Καλαθάν και οι 4 δε λόχοι ούτοι ως και ο 1/9 ΤΕ, ετάχθησαν υπό τας διαταγάς του Ανχου Παπαγιάννη διά την κάλυψην της περιοχής Θέρμου. Η δύναμις αύτη από της επομένης ημέρας ήρξατο προοδευτικώς ωθούσα αναγνωρίσεις προς βορράν, πλην όμως οι κομμουνισταί είχον αποσυρθή εν τη περιοχή Δρυμώνος και βορείως. Την διάταξιν ταύτην εύρον και εγώ υπάρχουσαν, όταν περί την μεσημβρίαν της 28ης μετέβην εις Θέρμον.

Αι απώλειαι των εν Θέρμω αγωνισθέντων τμημάτων έχουσιν ως εξής: Διμοιρία Οικονομίδη εν Δρυμώνι: Νεκροί ουδείς, τραυματίαι 4 και 3 αγνοούμενοι, έν οπλοπολυβόλον και έν ατομικόν τυφέκιον απωλεσθέντα. 7ος λόχος ΚΒΕΜ: 1 νεκρός, 10 τραυματίαι και 7 αγνοούμενοι. Απωλεσθέντα 6 οπλοπολυβόλα, 1 τόμσον, 16 τυφέκια, 208 κουβέρτες και 100 χλαίνες.

8ος λόχος ΚΒΕΜ: Νεκροί 2 ων είς ο μόνιμος Ανθλγός Τζιρίνης Νικόλαος, τραυματίαι 3, αγνοούμενοι 18, εν οις ο μόνιμος Ανθλγός Κίτσος Ιωάννης. Εις τους αγνοουμένους τούτους δέον να προστεθή και Τχης Βλαντούδης Δημήτριος. Οπλισμός απωλεσθείς: 4 οπλοπολυβόλα, 5 τόμιγκαν, 32 τυφέκια, χλαίναι 50, κλινοσκεπάσματα 70.

3ος λόχος ΚΒΕΜ: Νεκροί ουδείς. Τραυματίαι 2, αγνοούμενοι 5. Οπλισμός απωλεσθείς: Μπρεν 2, Τόμσον 1, Τυφέκια 13, Κλινοσκεπάσματα 54, Χλαίναι 1.

ΚΒΕ Κορίνθου: Νεκροί 2 και είς τραυματίας.

Χωροφυλακής: Νεκροί είς Υπεν/ρχης και είς Χωρ/λαξ, είς Ενωμ/ρχης και είς Χωρ/λαξ, 4 Χωρ/κες αγνοούμενοι.

Εκ των ανωτέρω νεκρών και τραυματιών είς νεκρός και 2 τραυματίαι του 7ου λόχου ΚΒΕΜ ως και 2 νεκροί και είς τραυματίας του ΚΒΕ Κορίνθου, εβλήθησαν υπό φιλίων τμημάτων εν ώρα νυκτός και εξ εγγυτάτης αποστάσεως λόγω της επικρατούσης συγχίσεως.

Το σύνολον των κατά τ' ανωτέρω απωλειών περιλαμβάνεται εν τη συνημμένη ονομαστική καταστάσει, εν η κατονομάζονται Αξκοί νεκροί 2 οι: Έφεδρος Ανθλγός Πέτρου Μιχαήλ και Μάχιμος Ανθλγός Τζιρίνης Νικόλαος, τραυματίαι είς, ο Τχης Σαγγούνης Ιωάννης, αγνοούμενοι 3, ήτοι ο Τχης Βλαντούσης Δημήτριος, ο Ανθλγός Κίτσος Ιωάννης και ο Έφεδρος Ανθλγός Κοντόπουλος Κων/νος.

Οπλίται νεκροί 12 ων 2 της Χωρ/κής, τραυματίαι 26 ων 2 της Χωρ/κής, αγνοούμενοι 37 ων 4 της Χωρ/κής. Οι ως αγνοούμενοι φερόμενοι έχουσι περιέλθει ως αιχμάλωτοι εις χείρας των αναρχικών. Κατά τας πληροφορίας μας δεν εφονεύθησαν επί τόπου, αλλ' εκινήθησαν προς το Στρατηγείον των συμμοριτών προς εξέτασιν.

Άξιον παρατηρήσεως τυγχάνει ότι κατά την σύλληψίν των, οι αναρχικοί εζήτουν πληροφορίας, τινες εξ αυτών τυγχάνουσιν εκπαιδευταί. Επίσης δε ότι αφήκαν ελευθέρους, αφού τους απεγύμνωσαν, ετέρους 18 οπλίτας του ΚΒΕ Μεσολογγίου κατόπιν της αρνήσεώς των ότι δεν επιθυμούν να ενταχθώσιν εις τας τάξεις του αναρχικού στρατού. Οι 18 ούτοι οπλίται δεν συμπεριλαμβάνονται εις τον ως ανωτέρω σημειούμενον αριθμόν των 37 αγνοουμένων. Εις ότι αφορά τας απωλείας των κομμουνιστών ακριβή στοιχεία δεν κατέστη δυνατόν να προκύψουν εκ της εξετάσεώς μου. Ο Λοχαγός Μπραΐμης ανεύρεν εις το ύψωμα Ξεροβούνι, όταν κατέλαβεν αυτό, 4 πτώματα αναρχικών. Στρατιώται αιχμαλωτισθέντες και αφεθέντες ελεύθεροι έλεγον ότι ήκουσαν τους αναρχικούς υπολογίζοντας τας απωλείας των εις 20 νεκρούς και περί τους 30 τραυματίας.

Επίσης ηυτομόλησαν 5 αναρχικοί, ων είς μετά του οπλισμού του.

Εκ τούτων εξάγεται

Ότι την 23ην και 24ην Δεκεμβρίου 1947, το Αρχηγείον Συμμοριτών Δυτικής Στερεάς Ελλάδος, περιλαμβάνον 3 τάγματα συνολικής δυνάμεως 1000 ανδρών, διαθετόντων μέσα πυρός υπέρτερα των ημετέρων, επετέθη επί του μετώπου Άνω Προστοβά - Δρυμώνος, ότι εσημείωσε πρώτην τινά επιτυχίαν προελθούσαν εκ της υπεροχής του εις άνδρας και οπλισμόν, ότι η 86η περιοχή ευφυώς και δραστηρίως αντετάχθη εις την επίθεσιν των αναρχικών, ότι αι σημαντικαί οπωσούν απώλειαι εν τη περιοχή Θέρμου ως και η εκείσε σημειωθείσα προσκαίρως αταξία και έλλειψις Διοικήσεως, προήλθεν εκ του ότι ο Τχης Βλαντούσης δεν εξετέλεσεν επακριβώς την ανατεθείσαν αυτώ αποστολήν, μεθ' ο δε εξέλιπεν εκ του πεδίου της μάχης αιχμαλωτισθείς και ότι οι διαδοχικώς αποσταλέντες επί του πεδίου της μάχης λόχοι Νεοσυλλέκτων των ΚΒΕ Μεσολογγίου αποτελούντο εξ οπλιτών αρχομένης εκπαιδεύσεως και μη καταστάντων έτι ωρίμων προς συμμετοχήν εις πολεμικάς επιχειρήσεις, πλην όμως, η χρησιμοποίησίς των ανέκοψε την προς Νότον κίνησιν των αναρχικών, ήτις κίνησις προς Νότον εάν δεν ανεκόπτετο, θα προεκάλει σημαντικήν αναστάτωσιν εν ταις περιοχαίς Αγρινίου και Ναυπάκτου.

Ο
Ενεργήσας την Ένορκον
Διοικητικήν Εξέτασιν
Β.ΚΕΤΣΕΑΣ
ΥΠΟΣ/ΓΟΣ

Κ.Μ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

16

81 Π Ε Ρ Ι Ο Χ Η
Α.Π 423/Φ.1/Α1

Άκρως Απόρρητος
Εν Τριπόλει τη 10-1-48

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Επί των διεξαγομένων από 27 Δεκεμβρίου 1947 μέχρι σήμερον 10-1-48 Επιχειρήσεων ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ (1η φάσις των επιχειρήσεων).

1ον) ΔΙΑΤΕΘΕΝΤΑ ΜΕΣΑ:

- Η 72 Ταξιαρχία
- Τμήματα των 14, 21 και 22 Ταγμάτων Εθν/ράς.
- Λόχος του Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωρ/κής.
- 5 Λόχοι του Κ.Β.Ε.Κορίνθου υπό τον Σχη ΚΑΡΑΒΙΑΝ.

2ον) ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και διατεθείσαι δυνάμεις:

Ως αι υπ' αριθ.Α.Π10233/9-12-47 και Α.Π 10860/24-12-47 Διαταγαί της περιοχής, κοινοποιηθείσαι και εις το Α΄ΣΣ και ΓΕΣ. Εκ των ως άνω διαταγών, η μεν πρώτη (υπ' αριθ. Α.Π.10233) δεν εφηρμόσθη πλήρως διότι τα μέσα άτινα είχον προβλεφθή κατά την σύνταξιν της εν λόγω Διαταγής (Α.Ο.Κ. κ.λ.π.) δεν διετέθησαν ημίν.

Η δευτέρα Διαταγή εφηρμόσθη πλήρως.

Βάσει των ως άνω διαταγών είχον καταρτισθεί τέσσαρα τακτικά Συγκροτήματα: Τα:

1ον) ΠΥΡΓΟΥ με Διοικητήν του Συγκροτήματος τον Σχη Πεζικού ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ ΒΑΣΙΛ. και με δυνάμεις του Συγκροτήματος: το 617 Τ.Π. της 72ας Ταξιαρχίας. Λόχον του Μηχανοκινήτου Τάγματος. Το Απόσπασμα Χωρ/κής ΖΑΡΑ και το 22 Τ.Ε.

2ον) ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ με Διοικητήν τον Τχη Πεζικού ΚΑΛΙΚΟΥΡΔΗΝ ΚΩΝ. διοικητήν του 618 Τ.της 72ας Ταξιαρχίας.

3ον) ΚΟΡΙΝΘΟΥ με Διοικητήν τον Σχη ΚΑΡΑΒΙΑΝ ΙΩΑΝ. και με δυνάμεις: πέντε λόχους του ΚΒΕ Κορίνθου.

4ον) ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ με Διοίκησιν την 72αν Ταξιαρχίαν υπό την άμεσον διεύθυνσιν της 81ης περιοχής και με δυνάμεις: Το 616 Τ. της 72ας Ταξιαρχίας και Λόχον του Μηχανοκινήτου Τάγματος Χωρ/κής.

3ον) ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ μέχρι σήμερον.

Ταυτόχρονος κίνησις όλων των συγκροτημάτων την πρωΐαν της 27ης Δεκεμβρίου.

Λόγω της βραδύτητος ενάρξεως των Επιχειρήσεων από της ημέρας της λήψεως της αρχικής διατάξεως (23-12-47) των συγκροτημάτων ημών, μέχρι της ημέρας ενάρξεως των Επιχειρήσεων (27-12-47) και τούτο (βραδύτης ενάρξεως των Επιχειρήσεων) ως εκ της συμπεσούσης εορτής των Χριστουγέννων, οι συμμορίται συγκεντρωμένοι μέχρι τότε εις τας περιοχάς ΜΑΙΝΑΛΟΥ όρους και ΤΡΟΠΑΙΩΝ Γορτυνίας, διά τριημέρων συνεχών πορειών διέφυγον διά ΧΕΛΜΟΥ προς ορεινήν ΚΟΡΙΝΘΙΑΝ ένθα μόνον αι δυνάμεις του ΚΒΕ ΚΟΡΙΝΘΟΥ υπό τον Σχη ΚΑΡΑΒΙΑΝ και προσέβαλον εκεί (την 28-12-47) τας δυνάμεις ΓΚΟΥΡΑΣ αμυνθείσας υπό τας διαταγάς του Υπομοιράρχου Γενερά Γεωργ. με υπέροχον γενναιότητα και πολλάς των συμμοριτών απωλείας. Την 29-12-47 τα τμήματα του Συγκροτήματος ΚΟΡΙΝΘΟΥ πληροφορηθέντα ότι εις ΚΑΣΤΑΝΙΑΝ υπήρχον συμμοριακαί δυνάμεις, εκύκλωσαν την νύκταν το χωρίον και την χαραυγήν επετέθησαν κατά τούτου,

αιφνιδιάσαντες απολύτως τον εχθρόν (Συγκρότημα του ΠΕΡΔΙΚΑ) ως ο συλληφθείς εις ΚΑΝΔΥΛΑ την 30-12-47 υπό Λόχου του 14ου Τ.Ε. συμμορίτης Γεωργαντάς Πέτρος κατέθεσεν ημίν.

Οι συμμορίται έσχον εκεί σοβαράς απωλείας εις νεκρούς και τραυματίας και θα εξωντούντο άπαν το συγκρότημα Πέρδικα (90 άνδρες) αν δεν εφονεύετο ο Έφ.Υπλγός ημών ΒΛΑΧΟΣ ΝΙΚ. και αν οι άνδρες ημών δεν ήσαν άπειροι.

Την επομένην ο Σχης Καραβίας πληροφορηθείς ότι εις την περιοχήν ΑΡΑΧΩΒΑ (Δ.1460)-ΠΕΡΙΘΩΡΙ (Δ.1558) ευρίσκοντο συμμοριακαί δυνάμεις, απέστειλεν εκεί Λόχον του όστις εμπλακείς εις περιοχήν ΠΕΡΙΘΩΡΙ εις αγώνα υπέστη σύγχυσιν και ταραχήν εκ της εξορμήσεως των συμμοριτών οίτινες εκυριάρχησαν του Λόχου και συνέλαβον αιχμαλώτους τον Έφ.Υπλγόν ΜΠΟΥΡΑΝ ΣΠΥΡ.ον και εξετέλεσαν και 10 οπλίτας ους αφού απεγύμνωσαν αφήκαν ελευθέρους.

Κατόπιν του ως άνω ατυχήματος το Συγκρότημα Κορίνθου έχασε την μαχητικότητά του.

Η περιοχή κατόπιν των επιμόνων πληροφοριών του Σχου Καραβία ότι οι συμμορίται ευρίσκοντο εισέτι εις την περιοχήν ΣΟΛΟΣ (Δ.0856), διέταξε την 2-1-48 το 618 τάγμα όπερ ευρίσκετο ήδη κατά την κάθοδόν του από Βορράν (Διακοφτόν) εις την περιοχήν ΚΛΕΙΤΩΡΙΑΣ (Σ.9546), να κινηθή επειγόντως προς ΚΑΛΥΒΙΑ (Δ.1146), ίνα τιθέμενον υπό τας διαταγάς του Σχου ΚΑΡΑΒΙΑ ενεργήση αμέσως κατά των συμμοριτών περιοχής ΣΟΛΟΣ.

Εν ταυτώ διά τον ίδιον σκοπόν, διετέθη αμέσως εις τον Σχην Καραβίαν και διλοχίαν ημών του 21 Τ.Ε. εκ Καλαβρύτων, ήτις τη προτάσει του Σχου Καραβία απεβιβάσθη εις Δερβένι.

Διά την επιχείρησιν κατά των συμμοριτών της περιοχής ΣΟΛΟΣ διετάχθησαν τα τμήματα ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (14 Τ.Ε.) και ΚΛΕΙΤΩΡΙΑΣ (Υποδ/σις Χωρ/κής ΚΛΕΙΤΩΡΙΑΣ) να καταλάβωσι τας διαβάσεις των ορέων ΑΡΟΑΝΙΩΝ και ΧΕΛΜΟΣ προς παρεμπόδισιν διαφυγής των συμμοριτών προς Δυσμάς.

Η μη ταχεία ενέργεια προς ΣΟΛΟΣ και ο μετά ταύτα μη επιτυχής καθορισμός (Συγκρότημα Κορίνθου) της κατευθύνσεως επιθετικής κινήσεως του 618 Τ.έσχεν ως αποτέλεσμα η επιχείρησις να πλήξη εις το κενόν.

Εν τω μεταξύ λόγω του ότι το Συγρότημα ΚΟΡΙΝΘΟΥ συνέπτυξεν από 31-12-47 τας δυνάμεις του προς Ανατολάς (εκ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ εις ΚΑΛΛΙΑΝΗΝ (Δ.3042) και από ΠΕΡΙΘΩΡΙ εις ΤΡΙΚΚΑΛΑ (2852), συμμοριακαί δυνάμεις εξεχύθησαν προς Νότον και Ν.Δ.επιδραμούσαι μετά ταύτα κατά των Σιδηρ.Σταθμών ΣΤΕΝΟΥ, ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ (την 30-12-47) και ΦΥΧΤΙΩΝ (την 2-1-48) ους και κατέκαυσαν. Επίσης προέβησαν εις Διαρπαγάς αυτοκινήτων (την 2-1-48) και λεηλασίας.

Το σφάλμα είναι ότι εγκατελείφθη η ΚΑΣΤΑΝΙΑ υπό του Συγκροτήματος ΚΟΡΙΝΘΟΥ κατόπιν του ατυχήματός του την 30-12-47 και αφέθη ούτω ο διά ταύτης προς ΑΡΓΟΣ διάδρομος ελεύθερος εις τους συμμορίτας.

Έτι δε διά την μη επιτυχίαν της εξοντώσεως των ως άνω εξετέθη, συγκεντρωμένων συμμοριτών, συνέβαλε και η μη επιδειχθείσα ορμητικότης και σπουδή προς τον αγώνα υπό του 618 Τ.της 72ας Ταξιαρχίας όπως μέχρι τούδε παρατηρείται εις όλα σχεδόν τα κλιμάκια της Ταξιαρχίας ήτις φοβείται μήπως υποστή ατύχημά τι, ως εκ της απειρίας του στρατεύματός της. Αντιθέτως ο Διοικητής του Συγκροτήματος ΠΥΡΓΟΥ επεδείξατο ορμήν και θέλησιν προοιωνίζοντα την υπό τούτου μετ' επιτυχίαν εκπλήρωσιν της αποστολής του.

Εάν γενικώς εδίδοντο τα μέσα άτινα προεβλέποντο υπό της ως άνω 10233 ημών και ως εκ τούτου είχον ορισθεί υπό του Σ.Σ.η καταστροφή των συμμοριτών θα ήτο πλήρης εις την ορεινήν Κορινθίαν και ο αγών εν Πελ/σω κατά των συμμοριτών θα έβαινε προς το τέρμα του τάχιστα.

4ον) ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ διά την συνέχισιν των Επιχειρήσεων.

Λόγω του ότι οι συμμορίται καταδιωχθέντες διεσπάρησαν εις όλην την βόρειον Πελ/νησον, με σημειουμένην επί πλέον ενίσχυσίν των εκ Στερεάς Ελλάδος και με προθέσεις

των να επανέλθωσιν εις την ορεινήν Γορτυνίαν και Μέναλον όρος όπου η μόνιμος διαμονή των.

Η περιοχή απεφάσισε όπως προτού μεταπέσει εις ετέραν φάσιν των Επιχειρήσεων, να προτείνη την δημιουργηθείσαν καταθληπτικήν διά τους συμμορίτας εν τη Βορεία Πελ/νήσω κατάστασιν, χωρίς και να ανακόψη την προς τας λοιπάς περιοχάς της Νοτίου Πελ/νήσου προβλεφθείσας Επιχειρήσεις.

Π ρ ο ς τ ο ύ τ ο:

Λαμβανομένου υπ’ όψιν ότι εις την περιοχήν του Ταϋγέτου οι συμμορίται παρουσιάζονται συγκεντρωμένοι εις ωρισμένας περιοχάς (ΑΚΟΒΟΝ, ΤΟΥΡΚΟΛΕΚ) και σημειούσιν εις Ταϋγετον πολύ μεγαλυτέραν δραστηριότητα ή εις την περιοχήν του Πάρνωνα, έτι δε διά του Ταϋγέτου ευρίσκονται εις άμεσον επαφήν με την Βορείαν Πελ/νησον και διολυσθαίνουσι ευχερώς προς ταύτην (Βορείαν Πελ/νησον), η 81 περιοχή απεφάσισεν όπως άμα τη χορηγήσει ταύτη των διά της υπ’ αριθ. 8358/19-12-47 μέσων (οκτώ ΛΟΚ και τριών διλοχιών των ΚΒΕ) αναλάβη τας προς Ταϋγετον και ουχί Πάρνωνα ως το αρχικόν της σχέδιον Επιχειρήσεις, (3η φάσις Επιχειρήσεων), αίτινες θα ανακουφίσωσι πολύ την περιοχήν: ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ - ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΗΣ - ΚΑΛΑΜΩΝ και ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ και θα απαλλάξωσι τας εις τας περιοχάς ταύτας συγκοινωνίας εκ του ελέγχου των συμμοριτών.

17

ΕΞΑΙΡΕΤ.- ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Β΄ΣΣ /Α.Α.Π.15/Α1/1
Β.Σ.Τ.904/10-1-48

Θ Ε Μ Α: Αντιμετώπισις προσβολής ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
Π Ρ Ο Σ: Ι Στρατιάν
Κ Ο Ι Ν: ΙΙ, XV Μεραρχίας

Κατά την εις Κοζάνην μετάβασίν μου συνιντήθην και συνεζήτησα μετά των Δκτών ΙΙ και XV Μεραρχιών το ζήτημα ασφαλείας ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ και ΓΡΕΒΕΝΩΝ υπό το πνεύμα της υπ' αριθ. 1/1001/46/Α1/6-1-48 Δγής Υμών.

Ο Δκτής της XV Μεραρχίας ανέπτυξε λεπτομερώς τα της ήδη διατάξεως της Μεραρχίας και την δυνατότητα επεμβάσεως επ' ωφελεία της αμύνης ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ και ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ. Εγένετο παραδεκτή η ανάγκη της κατοχής των στενοπών ΚΙΑΙΔΕΡΒΕΝ και ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ αίτινες και κατέχονται ήδη.

Η XV Μεραρχία θα δυνηθή να επέμβη διά δυο ταγμάτων τουλάχιστον τηρουμένων ως εφεδρικών με προοπτικήν αυξήσεως τούτων εις τρία εις περίπτωσιν ανάγκης και ευθύς ως τα τάγματα Εθνοφρουράς καταλάβωσι τας νέας θέσεις των. Ομοίως θα επέμβη και ανάλογον πυροβολικόν.

Ο Δκτής XV Μεραρχίας παρεκάλεσεν όπως απαλλαγή της ευθύνης του ΜΟΥΧΑΡΕΜ ΧΑΝΙ και δι' οικονομίαν δυνάμεων και ίνα μη απασχολείται διά τα πλευρά του και αφοσιωθή πλήρως εις επιχειρήσεις περιοχής ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ.

Ομοίως παρακάλεσεν ότι σκόπιμον θα ήτο να παρέμεινεν εις πόλεις ΦΛΩΡΙΝΗΣ-ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ανά είς ουλαμός μηχανοκινήτων τόσον διά το ηθικόν των κατοίκων και οπλιτών όσον και διά επιχειρήσεις εκκαθαρίσεως των πόλεων.

Γενικώς η διάταξις της Μεραρχίας και αι σκέψεις ενεργείας αυτής εις περίπτωσιν προσβολής ΦΛΩΡΙΝΗΣ-ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ με ικανοποίησαν απολύτως. Η περίπτωσις επιθέσεως κατά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ παρουσιάζεται ολιγώτερον ευμενής λόγω του ότι τούτο είναι προωθημένον και η ενίσχυσίς του δεν είναι ευχερής.

Πάντως η XV Μεραρχία έχει λάβει εν τω μέτρω του δυνατού τα ενδεικνυόμενα μέτρα ίνα επέμβη δι' απαραιτήτων δυνάμεων ευρισκομένων μεταξύ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ-ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ.

Η ΙΙ Μεραρχία έχει ήδη έν τάγμα εφεδρικόν εις περιοχήν ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ. Θα έχη δε και έτερον τοιούτον εις περιοχήν ΓΡΑΒΕΝΩΝ ή ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ εις περίπτωσιν εκκενώσεως περιοχής ΤΡΙΓΩΝΟΝ-ΚΗΠΟΥΡΓΙΩΝ.

Το Σώμα συμφωνεί διά την από τούδε εκκένωσιν ΤΡΙΓΩΝΟΥ-ΚΗΠΟΥΡΓΙΟΥ προς μεταφοράν εκείθεν των τροφίμων και πυρομαχικών. Ομοίως η ΙΙ Μεραρχία δύναται να επέμβη υπέρ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ διά δυνάμεως της περιοχής ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ.

Πάντως η επέμβασις αύτη λόγω του κωλύμματος του Αλιάκμονος δεν θα έχη άμεσον επίδρασιν εκτός της απασχολήσεως εχθρικών δυνάμεων.

Διετάχθη η ΙΙ Μεραρχία να μελετήση το δυνατόν εξοικονομίσεως και ετέρων δυνάμεων δι' αραιώσεως της ήδη διατάξεώς της.

Εις αμφοτέρους τους Μεράρχους ετονίσθη παρά του υποφαινομένου η υψίστη ανάγκη διατηρήσεως των περιοχών ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ και ΓΡΕΒΕΝΩΝ διατιθεμένων εκεί των αναγκαίων δυνάμεων έστω και επί ζημία ετέρων περιοχών δευτερευούσης σημασίας.

Κατόπιν των ανωτέρω προτείνομεν:

1) Την έναρξιν αμέσου εκκενώσεως των περιοχών ΤΡΙΓΩΝΟΥ-ΚΗΠΟΥΡΓΙΟΥ εκ των εκεί ευρισκομένων υλικών και εν συνεχεία των εκεί δυνάμεων.

2) Παρουσίαν ανά ενός ουλαμού μηχανοκινήτων εις τας πόλεις ΦΛΩΡΙΝΑΝ και ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ.

3) Περατουμένου εντός των ημερών του αεροδρομίου ΚΟΖΑΝΗΣ δημιουργία εκεί αποσπάσματος αεροπορίας δι' άμεσον επέμβασιν εν περιπτώσει ανάγκης.

Το Σ.Σ. διέθεσε διά την βελτίωσιν των εγκαταστάσεων αεροδρομίου ΚΟΖΑΝΗΣ 20.000.000 δρχ. η δε Μεραρχία διετάχθη όπως βελτιώση τας εγκαταστάσεις με τον ταχύτερον δυνατόν ρυθμόν.

4) Ανάληψις υπό ΓΣΣ της διαβάσεως ΜΟΥΧΑΡΕΜ ΧΑΝΙ δι' ους λόγους ανωτέρω αναφέρεται.

5) Ταχίστη μετάβασις εις περιοχήν ΚΟΖΑΝΗΣ-ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ των διαθεσίμων τμημάτων του Συν/τος Αναγνωρίσεως.

Π.ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

18

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α.Π. 50063/503/Α1
Σ.Τ.Γ. 917 τη 10-1-1948

Θ Ε Μ Α:Έκθεσις Επιχειρήσεων
Π Ρ Ο Σ : Β΄ΣΣ/Α1

Υποβάλλεται εις διπλούν Έκθεσις Επιχειρήσεων μηνός Δεκεμβρίου π.ε.

Σ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Ν.Π./Ε.Κ.
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.
Κ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ
ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1947

1.- ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ- ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

Η γενική κατάστασις εις την περιοχήν της Μεραρχίας από απόψεως ασφαλείας εξακολουθεί και τον μήνα Δεκέμβριον βελτιούμενη διά των ενεδρών και νυκτερινών επιχειρήσεων. Οι συμμορίται έχασαν και έτερον ορμητήριον, τον ΑΓΙΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ, εξ ου προέβαινον εις καταστροφάς της σιδηρ.γραμμής και ηπείλουν διά παρενοχλήσεων τας δυνάμεις ΑΡΝΙΣΣΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ.

Πληροφορίαι φέρουν ότι οι συμμορίται προτίθενται να προσβάλουν μίαν των πόλεων ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ-ΦΛΩΡΙΝΗΣ ή το ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ. Τούτο εικάζεται και εκ της συγκεντρώσεως αρκετών δυνάμεων συμμοριτών εις περιοχήν βορείως ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ και Β.Δ.ΒΙΤΣΙΟΥ.

2.- ΔΡΑΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ:

13.12.47: Περί ώραν 11.00 τμήμα ασφαλείας κατασκευαζομένης γραμμής ΒΑΡΥΚΟΥ-ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ συνεπλάκη μετά 15μελούς συμμορίας εις θέσιν Β.Δ.ΒΑΡΥΚΟΥ (Ν.6642). Μετά συμπλοκήν μιάς περίπου ώρας συμμορίται διεσκορπίσθησαν.

16.12.47: Νύκτα από 21.30 ώρας προσεβλήθη τμήμα ΑΡΝΙΣΣΗΣ (Ν.9667). Δύναμις συμμοριτών περίπου 200. Συμπλοκή διήρκεσεν μέχρι 04.00 ώρας. Συμμορίται κατώρθωσαν πλησιάσουν παρυφήν χωρίου πυρπολήσαντες 2 ακραίους αχυρώνας. Α.Η.μηδέν. Χωρ/κής είς νεκρός και είς ελαφρώς τραυματίας. Συμμορίται φεύγοντες απήγαγον 15 κατοίκους. Ιδία νύκτα απησχολήθη και φρουρά ΠΑΝΑΓΙΤΣΗΣ από 22.45 μέχρι 02.00 ώρας. Δύναμις συμμοριτών 70. Φρουρά ΠΑΝΑΓΙΤΣΗΣ προ απασχολήσεώς της ητοιμάζετο κινηθή προς ΑΡΝΙΣΣΑΝ. Εξερεύνησις θέσεων συμμοριτών έσχεν την ανεύρεσιν ενός πτώματος και λίμνην αιμάτων, εξ ου εικάζεται ότι συμμορίται έσχον σοβαράς απωλείας.

25.12.47: Την 1500 ώραν εξεδηλώθησαν δραστικά πυρά κατά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ βαλλομένου δι' όλμων εκ κατευθύνσεως 1170 (Ν.2828) και μυδραλλίων εκ της περιοχής (Ν.2532). Επί φρουρίου ερρίφθησαν περί τα 20 βλήματα όλμου.

27.12.47: Παρενόχλησις ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ δι' όλμων και μυδραλλίων εκ Β.Δ. αντερεισμάτων 1170 (Ν.2828).

28.12.47: Από 22.30 ώρας εγένετο επίθεσις κατά φρουράς ΑΣΠΡΟΓΕΙΩΝ Ν.6450. Δύναμις συμμοριτών περίπου 300. Φρουρά εβάλλετο εξ όλων κατευθύνσεων. Ερρίφθη μέγας αριθμός βλημάτων όλμου 3΄΄. Εκινήθησαν τμήματα εκ ΝΥΜΦΑΙΟΥ και εφεδρεία ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ μετά Πυρ/κού, όπερ συνέβαλεν μεγάλως εις τον αγώνα. Συμμορίται την 04.15 καταδιωκόμενοι συνεπτύχθησαν προς ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ Α.Η. τραυματίαι ο Διοικητής του λόχου και 2 στρατιώται. Είς νεκρός οπλίτης. Συμμοριτών εικάζονται μεγάλαι εκ των ιχνών αιμάτων.

29.12.47: Πρωΐαν χωρικοί εκ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ερευνώντες Δημοσίαν οδόν από ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ προς ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ παρά την θέσιν (Ν.2931) δι' αυτομάτων εκ περιοχής υψ. (Ν.2931). Ετραυματίσθη είς ιδιώτης, όστις και εξέπνευσεν. Την 10.00 ώραν σήμερον οι συμμορίται κατέχοντες υψ.1241 (Ν.2727) και 1170 (Ν.2828) έβαλον κατά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ 8 βλήματα όλμου 4,2 ιντσών. Ετραυματίσθη είς οπλίτης ελαφρώς.

31.12.47: Την 12.30 σήμερον οι συμμορίται έβαλον δι' όλμων 4,2 κατά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ εκ περιοχής ΜΠΟΥΦΟ (Ν.3532).

3.- ΦΘΟΡΑΙ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ:

1.12.47: Την 23.50 ώραν οι συμμορίται ανετίναξαν την οδικήν γέφυραν πλησίον ΣΙΤΑΡΙΑΣ (Ν.724695).

4.12.47: Παρά την ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΑ (Ν.598428) γέφυρα υπέστη ζημίας μόνο κατά το έν εκ των βάθρων της. Κατεσκευάσθη παρακαμπτήριος.

10.12.47: Ώραν 17.15 εγένετο ανατινάξεις σιδηροδρομικής γραμμής εις θέσιν Ν.9269.

19.12.47: Ανετινάχθη πλωτή γέφυρα εις (Ν.311341) επί δημοσίας οδού προς ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ.

30.12.47: Ανετινάχθη ετέρα πλωτή γέφυρα παρά την ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΑ (Ν.598428).

4.- ΦΘΟΡΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ:

3.12.47: Συμμορίται απέκοψαν τηλ/κήν γραμμήν αφαιρέσαντες καλώδιον 2 χιλιομ. μεταξύ ΛΟΦΩΝ - ΜΕΛΙΤΗΣ από (Ν.758695) μέχρι (Ν.758710).

6.12.47: Συμμορίται απέκοψαν τηλ/κήν γραμμήν ΑΡΝΙΣΣΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΤΣΗΣ αφαιρέσαντες 2 χιλ.καλώδιον.

16.12.47: Ομοίως ως άνω.

28.12.47: Τηλ/κή γραμμή εξ ακιδωτού σύρματος μεταξύ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ-ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ κατεστράφη αφαιρεθέντος του σύρματος μήκους 5 χιλ.

5.- ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΣ:

Κατά τον μήνα Δεκέμβριον παρουσιάσθη δραστηριότης εις την οδόν ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ-ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ. Επίσης και εις την οδόν ΑΠΟΣΚΕΠΟΣ (Ν.465455)-ΚΑΣΤΟΡΙΑ καθ' ην ανετινάχθη αυτοκίνητον μεταφέρον οπλίτας με αποτέλεσμα τον φόνον 11 οπλιτών και 9 τραυματιών.

6.- ΔΡΑΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ:

Καθ' όλον τον μήνα Δεκέμβριον υπό των τμημάτων της Μεραρχίας εγκατεστάθησαν νυκτεριναί ενέδραι εις υποχρεωτικάς διαβάσεις συμμοριτών.

2.12.47: Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά του χωρίου ΚΟΛΧΙΚΗ (Ν.6654) επαφή μετά συμμοριτών δεν ελήφθη. Εντός του χωρίου συνελήφθησαν 12 αναρχικοί εξ ων τρεις ναρκοθέται.

6.12.47: Την νύκτα ενηργήθη νυκτερινή επιδρομή εις ΑΝΩ ΥΔΡΟΥΣΑΝ (Ν.650595) υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας. Ομοίως εν συνδιασμώ ενήργησεν και διλοχία ΝΥΜΦΑΙΟΥ (Ν.6653). 61 Ταξιαρχίας προς ΕΛΑΤΕΙΑ (Ν.6257) και ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΝ (Ν.6357). Τα τμήματα της 45 Ταξιαρχίας δεν έλαβον επαφήν μετά των συμμοριτών. Συνέλαβον μόνον έναν σύνδεσμον των συμμοριτών και επέστρεψαν εις τας βάσεις των. Τα τμήματα της 61 Ταξιαρχίας εβλήθησαν εκ μεμακρυσμένης αποστάσεως υπό των συμμοριτών, οίτινες είχον εγκαταλείψει προ 2 ωρών τα χωρία ΕΛΑΤΕΙΑ και ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ. Συμμορίται κατεδιώχθησαν διά πυρών όλμων 4,2 με καλά αποτελέσματα. Τα χωρία ΕΛΑΤΕΙΑ και ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ ήσαν ακατοίκητα.

8.12.47: Έναρξις αντεπιθέσεως δυνάμεων ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ και ΝΥΜΦΑΙΟΥ κατά ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ Ν.5951. Εις ταύτην μετέχουν 3 λόχοι 591 Τ. εκ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ και 2 λόχοι 571 Τ. εκ ΝΥΜΦΑΙΟΥ (Ν.6653). Η διλοχία ΝΥΜΦΑΙΟΥ εκινήθη εν τη κατευθύνσει ΖΟΥΠΑΝ-ΙΣΒΟΡΟ υψοδ.1867 ΠΡΕΚΟΠΑΝΑ-ΠΕΡΙΚΟΠΗ και έφθασεν εγκαίρως εις υψοδ. 1867. Η διλοχία συνήντησε σφοδράν αντίστασιν. Κατόπιν σκληρού και συνεχούς αγώνος κατέλαβον το ΤΣΟΥΤΣΟΥΛΕΤΣ Ν. 5950-ΤΣΟΥΚΑ (Ν.574508)-1651 (Ν.555500). Ενώ έτερος λόχος εισήρχετο εις την ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ. Τα τμήματα ΝΥΜΦΑΙΟΥ κατελάμβανον το ύψωμα 1862 ΓΚΟΛΙΝΑ (Ν.570516) των συμμοριτών τραπέντων προς ΜΑΝΚΟΒΕΤΣ (Ν.559546). Εις την ως άνω επιχείρησιν συνέβαλεν και η αεροπορία πολυβολήσασα τους συμμορίτας επί του υψώματος 1863 (Ν.5552).

14.12.47: Λόχος ΠΟΛΥΜΥΛΟΥ (Ο.1219) 619 Τ. ενεργήσας εξερεύνησιν εις περιοχήν υποδειχθείσαν υπό συλληφθέντος συμμορίτου ανεύρεν αποθήκην ειδών ιματισμού και πυρομαχικών. Άπαντα εφορτώθησαν επί 35 υποζυγίων. Μεταξύ ενευρεθέντων

περιλαμβάνονται 131 τυφέκια, 20 μυδράλλια, 14 ΣΤΕΝ, 2 ΜΠΡΕΝ, Κιβώτια ταινιών μυδραλλίων 40, όλμος 2 ιντσών, χλαίναι, άρβυλλα και άπειρα πυρομαχικά.

18.12.47: Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας ενηργήθη νυκτερινή επιχείρησις κατά του χωρίου ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Ν.583598). Τα τμήματα κατά την κίνησίν των εβλήθησαν υπό των συμμοριτών κατεχόντων ισχυρώς βορείαν και δυτικήν παρυφήν χωρίου. Κύκλωσις δεν επετεύχθη, λόγω ανυπερβλήτων δυσχερειών κινήσεως, λόγω χιόνος και χιονοθυέλλης.

20.12.47: Υπό τμημάτων 614 τάγματος συν λόχου 619 Τ. ενηργήθη νυκτερινή επιδρομή προς ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ (Ν.9173), διά κατάληψιν τούτου και εγκατάστασιν λόχου. Το χωρίον εκυκλώθη τας νυκτερινάς ώρας και την πρωΐαν ήρχισεν η εξερεύνησις του χωρίου. Οι εντός του χωρίου συμμορίται έβαλλον κατά των ημετέρων τμημάτων, τελικώς όμως υπέκυψαν. Απώλειαι συμμοριτών 19 αιχμάλωτοι, 4 νεκροί επί τόπου και 30 αυτοαμυνίται συλληφθέντες. Όπλα και Πυρομαχικά λάφυρα πάμπολλα.

25.12.47: Τμήματα 73 Ταξιαρχίας ενήργησαν προς εκκαθάρισιν περιοχής ΔΕΝΔΡΟΧΩΡΙΟΥ (Ν.3649) και ΙΕΡΟΠΗΓΗΣ (Ν.3149), ένθα συμμορίται είχον εγκατασταθή. Τα τμήματα εκινήθησαν από νυκτός και τας πρωϊνάς ώρας ενήργησαν επιθετικώς. Κατόπιν σκληρού αγώνος οι συμμορίται ανετράπησαν από ΔΕΝΔΡΟΧΩΡΙ και εκείθεν τα τμήματα συνεχίσαντα αγώνα κατέλαβον και την ΙΕΡΟΠΗΓΗΝ των συμμοριτών τραπέντων προς ΚΡΟΥΣΤΑΛΟΠΗΓΗΝ (Ν.3256).

26.12.47: Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εν συνδιασμώ μετά τμημάτων 61 Ταξιαρχίας ενηργήθη νυκτερινή επιχείρησις προς ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΝ (Ν.583598) και ΕΛΑΤΕΙΑΝ Ν.6257-ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΝ (Ν.6357). Η κύκλωσις των χωρίων επετεύχθη πλήρως παρά τας καιρικάς συνθήκας, ύψος χιόνος 1.70΄ μ. και δριμύτατον ψύχος, πλην όμως οι συμμορίται 200 περίπου την μεσημβρίαν της 24.12.47 είχον εγκαταλείψει την ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΝ κινηθέντες προς ΒΑΨΩΡΙ. Μόνον μικρά ομάς συμμοριτών επωφελειθείσα πυκνοτάτης ομίχλης διεσκορπίσθη προς δασωμένην χαράδραν, είς τούτων εφονεύθη. Ούτω μετά εξερεύνησιν χωρίων ΑΤΡΑΠΟΣ Ν.596628-ΠΟΛΥΠΟΤΑΜΟΣ (Ν.5662) - ΕΛΑΤΕΙΑ - ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ τα τμήματα επέστρεψαν εις τας βάσεις των.

29.12.47: Τμήματα 73 Ταξιαρχίας επεχείρησαν από ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ προς ΠΕΝΤΑΒΡΥΣΟΝ (Ν.3435) - ΩΜΟΡΦΟΚΛΗΣΣΙΑ (Ν.325320) και ΠΡΟΦΗΤΗΝ ΗΛΙΑΝ (Ν.3331), ένθα διεξήγαγον αγώνα μετά των συμμοριτών, ανατραπέντων τελικώς. Οι συμμορίτες εγκατέλειψαν ένα νεκρόν επί τόπου. Έτερα τμήματα της ιδίας Ταξιαρχίας ενήργησαν εκ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ προς υψ.1170 (Ν.2828). Τούτον οι συμμορίται κατείχον ισχυρώς επίσης και υψοδ. 1241 (Ν.2727). Κατόπιν αγώνος οι ως άνω υψοδείκται κατελήφθησαν υπό των τμημάτων. Οι συμμορίται εγκατέλειψαν 4 νεκρούς.

30.12.47: Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγκατεστάθη νυκτερινή ενέδρα εις το χωρίον ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ (Ν.7071). Οι συμμορίται διελθόντες ενέπεσαν εις την ενέδραν εγκαταλείψαντες 6 νεκρούς και ετέρους 3 ους παρέλαβον.

7.- <u>ΣΥΝΟΛΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΜΗΝΟΣ</u>:

(α) <u>Ημετέρων</u>:
Νεκροί 7
Τραυματίαι 15, εξ ων 2 Αξ/κοί
Αγνοούμενοι 2

(β) <u>Συμμοριτών</u>:
Νεκροί 19 επί τόπου
" 12 παραληφθέντες
Τραυμ. 6 συλληφθέντες
Παραδ. 28
Συλληφ. 28
<u>Αυτοαμ. 59</u>
Σύνολον 152

(γ) Λάφυρα:
23 μυδράλλια
8 οπλ/λα ΜΠΡΕΝ

2 όλμοι 2΄΄
15 ΣΤΕΝ
161 τυφέκια
40 κιβ.ταινιών μυδραλλίων
12 " φυσιγγίων "
12 " βλήματα όλμου 2΄΄
18 ανταλλακτικαί κάναι μυδραλ.
1 κιβ.χειρ/δων και πολλά φυσίγγια.

8.- <u>ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ</u>:

(α) <u>Ηθικόν κατοίκων υπαίθρου</u>:
Ως του προηγουμένου μηνός.
(β) <u>Ηθικόν συμμοριτών</u>:
Ομοίως.

9.- <u>ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ</u>:

Η συνεχής εγκατάστασις όσον το δυνατόν περισσοτέρων ενεδρών, ως και η ενέργεια νυκτερινών επιδρομών δέον να αποτελέση το μοναδικόν δίδαγμα, καθ' όσον οι συμμορίται ήρχισαν να ανησυχώσι πλέον πολύ διά την κατά την νύκτα κίνησίν των.

10.- <u>ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</u>:
0

Σ.Τ.Γ.917 τη 10.1.48

Σ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Ν.Π./Ε.Κ.
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.
Κ.ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ
ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

19

ΕΞΑΙΡ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθλγού Αννιτσάκη Ε.
ΥΣ-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4031/3
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.2801
Συν.τω εγγρ.(1)
Β.Σ.Τ.902/12-1-48

ΘΕΜΑ. Σχέσεις ΣΤΡΑΤΟΥ-ΧΩΡ/ΚΗΣ
ΠΡΟΣ. Ι Στρατιάν - Α΄, Β΄, Γ΄ ΣΣ
ΚΟΙΝ. Αρχ.Χωρ/κής - ΥΔΤ/ΕΠ
Υπ.Στρ.(Γραφ.Υπουργού)
Αρχ.Κλ. ΓΕΣ-Α1/ΓΕΣ-Κ.Φ.

Κοινοποιείται εν αντιγράφω ΑΠΟΦΑΣΙΣ Υπουργών ΣΤΡΑΤΙΩ-ΤΙΚΩΝ και ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ επί των Σχέσεων Στρατού-Χωρ/κής, ίνα έχητε ταύτην υπ' όψιν εν τη συνεργασία υμών μετά των Αρχών Χωρ/κής διά τα ζητήματα Ασφαλείας και Τάξεως εν ταις περιοχαίς υμών.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός Γ Ε Σ

Το
Ι Τμήμα Α1/ΓΕΣ
Τ.Υ.
Αντωνόπουλος Κων.
Ανχης Πεζικού

20

Επείγουσα-Απόρρητος
VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡΙΘ. Α.Π.1218/Φ.50
Σ.Τ.Γ.915.13.1.48

ΘΕΜΑ: Υποβολή Εκθέσεως
ΠΡΟΣ: Γ΄ΣΣ/Α1(Διπλούν)
ΚΟΙΝ: 25, 26, 27 Ταξιαρχίας
Δ.Ε.Θράκης
Γραφ.Α1

Συνημμένως υποβάλλεται εις διπλούν έκθεσις επιχειρήσεων "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ".

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Π.
Αντισυνταγματάρχης
Επιτελάρχης
Διά τον Υποστράτηγον Δ/τήν

VII ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
Επιχειρήσεως "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"

I.- Σχέδια επιχειρήσεως ιδέ σχετικόν Φάκελλον.

II.- Προηγηθέντας επιχειρήσεις.

1) Ο Στρατηγός Διοικητής της Μεραρχίας εκλήθη την 14.12.47 εις Αθήνας δι' υπηρεσίαν η οποία παρετάθη μέχρι 27.12.47.

2) Ο Στρατηγός Δ/ντής της Μεραρχίας εξ Αθηνών απέστειλε την υπ' αριθ. 8234.Φ./4009/15.12.47 Δ/γήν του κατόπιν της προσωπικής του επαφής με το Γ΄ΣΣ.
Διά ταύτης καθόριζε ότι τον 1ον χρόνον της επιχειρήσεως θα τον επραγματοποίη ο Ταξίαρχος Ιωάννου, εφ' όσον ο καιρός και αι πληροφορίαι ήσαν ευνοϊκαί.

3) Η Μεραρχία διά των υποβαλλομένων δελτίων ανέφερε το ακατάλληλον του καιρού, ομοίως διά της υπ' αριθ. Α.Π.53015-Φ.2913/16.12.47 αναφοράς της προς το Γ΄ΣΣ υπέβαλε σχετικάς αναφοράς των Δντών 26ης και 27ης Ταξ.ότι η επιχείρησις "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ" ήτο επισφαλής. Προς τας αναφοράς συνεφώνει και παρακαλούσε να ληφθώσιν υπ' όψιν τα κάτωθι:
α) Ότι πρόκειται περί κινήσεων μεγάλων τμημάτων επί μακρού δρομολογίου, επί λίαν ορεινού και δυσβάτου εδάφους το οποίον είχε καλυφθή υπό πυκνοτάτης χιόνος.
β) Ότι η Μεραρχία στερείται λόχου ημιονηγών.
γ) Τα πεδινά δρομολόγια Ανατ. Κομοτινής έχουσι κατακλεισθή υπό των υδάτων και είναι αχρησιμοποίητα εις τροχόν.

δ) Αι οδικαί και σιδηροδρομικαί συγκοινωνίαι μεταξύ Αλεξανδρουπόλεως - Σουφλίου έχουσι παρασυρθή και η επισκευή των θα βραδύνη.

ε) Ανέφερε ότι η επιχείρησις είναι επισφαλής.

στ) Παρακαλούμε ν' αποσταλή επιτελής του Σ.Σ. προς διαπίστωσιν.

4) Ομοίως διά της Α.Π.50469 αναφοράς της η Μεραρχία ανέφερεν ότι εφ' ολοκλήρου της ζώνης της Μεραρχίας πίπτει χιών μετά ραγδαίων βροχών εις τα πεδινά και ότι αι συγκοινωνίαι διεκόπησαν.

5) Εις απάντησιν των ως ανωτέρω αναφορών το Σ.Σ. διά των υπ' αριθ. Α.Π.50798/16.12.47 και Α.Π.50969/17.12.47 Δγής του διέταξε ότι δέον να κερδιθή χρόνος και όριζε χρόνον ενάρξεως της επιχειρήσεως την 20ην Δεκεμβρίου καιρού δε μη επιτρέποντος δύναται ν' αρχίση μετά 1 ή 2 ημέρας πρωτοβουλία Μεραρχίας.

6) Η Μεραρχία κατόπιν των ως ανωτέρω υπέβαλε εις το Σ.Σ. την Α.Π.53063/18.12.47 αναφοράν της δι' ης ανέφερεν ότι εξακολουθεί να χιονίζη και το ύψος της χιόνος είναι άνω των 0,50 μ.

Τέλος ανέφερεν ότι εφ' όσον το Σ.Σ. διατάσσει την εκτέλεσιν της επιχειρήσεως παρακαλεί να διατεθώσι συρμοί διά την 20ην και 21ην Δεκεμβρίου και την 22α να γίνη η έναρξις της επιχειρήσεως.

Ομοίως η Μεραρχία διά της Α.Π.53109/Α1/21.12.47 αναφοράς της ανέφερε ότι ο Ταξίαρχος Ιωάννου ασθενεί και ότι την επιχείρησιν θ' ανελάμβανεν ο Ανχης Αγραφιώτης. Υπό τας ως ανωτέρω συνθήκας και παρά την γνώμην των αρμοδίων Δντών των Ταξιαρχιών και Μεραρχίας διετάχθη η επιχείρησις.

7) Κατόπιν πληροφοριών ότι τα συγκροτήματα του Έβρου μετακινήθηκαν εις 52-72, 618-740 και 65.00 επροτάθη εις το Σ.Σ. όπως τροποποιηθή ο 2ος χρόνος και η επιχείρησις γίνη κατά των συγκεντρώσεων του εχθρού το Σ.Σ. διά της υπ' αριθ. Α.Π.51404/Α1/21.12.47 Δγής ενέκρινε και η Μεραρχία ετροποποίησε τον 2ον χρόνο της επιχειρήσεως "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ".

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Το 554 Τάγμα εξ αναγνωρίσεων των προηγουμένων ημερών διεπίστωσε ότι η υπό του Σχεδίου ορισθείσα κατεύθυνσις δεν ήτο πραγματοποιήσιμος λόγω των πολλών χιόνων. Κατόπιν τούτου η κατεύθυνσίς του ετροποποιήθη ως κάτωθι:

Πάτερα (080945) Μεγάλη Άδα (095980) Σαρακινή (115045)

β) Κατόπιν των χιόνων, βροχών το ρεύμα Ουζούν Ουλούκ είχε πλημμυρίσει η δε στάθμη του ήτο περί τα 0,80μ. ένεκα τούτου δεν κατέστη δυνατή αρχικώς η προώθησις του ουλαμού πεδ.πυρ/κού εις Άνω Δροσινή 140-935 τα κτήνη διήλθον διά του ρεύματος, οι δε άνδρες της κεντρικής φάλαγγος διεπεραιώθησαν δι' αυτ/των Τζέϊμς λοιπών οχημάτων ήτο αδύνατος η διέλευσις. Κατόπιν των ως ανωτέρω κατά την μεσημβρίαν της 22ας τα τμήματα της κεντρικής φάλαγγος ηδυνήθησαν να διέλθωσι τον ποταμόν.

γ) Λόγω δυσκολιών κινήσεως αριστεράς φάλαγγος η Ορειβατική Πυρ/χία (2 Πυρ/λα) διετέθησαν εις την Κεντρική φάλαγγα.

III.- ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

22α Δεκεμβρίου.- Το τάγμα από το εσπέρας της 21 Δεκεμβρίου υπό βροχήν εκινήθησαν εις τους εξορμήσεώς των ως κάτωθι:

- Αριστερά φάλαγξ 554 εις Πάτερα (080945)
- Κεντρική " 556 συν Ορειβ.Πυρ/χία (2 Πυρ/λα)

Γρατινή (Μ.090-880)-Καλιντήριον (120883)

- Δεξιά φάλαγξ 558 Τάγμα 1 πολυβόλον (του ετέρου αφηθέντος εις Αρίσβην λόγω βλάβης) εις Δοκόν (Μ.145870)

Εκ των ανωτέρω χώρων συγκεντρώσεως εσυνέχισαν την κίνησιν την νύκτα προς τους αντικειμενικούς σκοπούς των.

Συμβάντα. Η αριστερή φάλαγξ (554 Τάγμα) συνεκρούσθη με ολιγομελή συμμορίαν η οποία κατείχε το ύψωμα (Μ.080960) και διά πολυβόλου απηγόρευσε την διάβασιν προς Μ.Άδα (Μ.095980). διά καταλλήλου ενεργείας η αντίστασις ανετράπη και εσυνεχίσθη η προχώρησις. Εκ των ημετέρων ετραυματίσθη είς στρατιώτης, του εχθρού αι απώλειαι ανεξακρίβωτοι.

Την 16ην ώραν ελήφθη το υπ’ αριθ. 3 Σήμα του Δκτού της Ταξιαρχίας δι’ ου ανέφερε ότι η αριστερά φάλαγξ έφθασε και θα διανυκτερεύση εις (Μ.080970) και (Μ.097957) και ότι η περαιτέρω κίνησις των κτηνών ήτο αδύνατος λόγω πολλών χιόνων ύψους 1μ. το ψύχος ήτο δριμύ και επροτείνετο η επάνοδος εις τας βάσεις του.

Την 17.00 ώραν ελήφθη το υπ’ αριθ. 6 σήμα δι’ ου ανεφέρετο ότι η δεξιά φάλαγξ (558) διεξάγει σφοδρόν αγώνα προς κατάληψιν του 890 (Μ.215955) το οποίον κατέχεται ισχυρώς και είναι ισχυρώς οργανωμένον. Τούτο έσχε 2 τραυματίας.

Την 2140 ώραν ο Δκτής της Ταξιαρχίας ανέφερε τα κάτωθι:

Το 558 Τάγμα επιτεθέν προς κατάληψιν του υψ.890 (Μ.215955) λόγω ισχυράς αντιδράσεως και της χιόνος απέτυχε να καταλάβη τούτο.

Λόγω των χιόνων και των δυσκολιών κινήσεως προτείνει:

α) Την επάνοδον εις τας βάσεις του του αριστερού συγκροτήματος (554).

β) Εάν ο εχθρός εγκαταλείψει το 890, να επανέλθουν και τα υπόλοιπα τμήματα εις τας βάσεις των. Εάν ο εχθρός παραμείνει θα ενισχύση την δεξιάν φάλαγγα διά την κάλυψιν τούτου.

Κατόπιν των ως ανωτέρω το τακτικόν Στρατηγείον της VII Μεραρχίας εξέδωκε την κάτωθι υπ’ αριθ. Α.Π. 53114/22.12.47 Δγή του.

α) Εφ’ όσον η αριστερά φάλαγξ (554) λόγω χιόνων αδυνατεί να κινηθή εν τη κατευθύνσει της, να συγκλίνη Ανατολικά με κατεύθυνσιν Κάρδαμον (1703).

β) Η Κεντρική φάλαγξ να ενισχύση την δεξιάν ως είχε προβλεφθή επιτιθέμενη κατά του πλευρού.

γ) Εφ’ όσον καιρός ευνοϊκός να ζητηθή και επέμβασις Αεροπορίας.

δ) Αντικειμενικός σκοπός κατάληψις Καρδάμου - Οργάνης - Ραγάδας.

Ομοίως εις τον Δκτήν της 26ης Ταξιαρχίας εγνώσθη προσωπικώς διά του φουλοφώνου ότι περί επανόδου εις τας βάσεις ουδέ σκέψις πρέπει να γίνεται.

23 Δεκεμβρίου. Λόγω πτώσεως της στάθμης του ρεύματος Ουζούν Ουλούκ διατάχθη διά της υπ’ αριθ. Α.Π.53115 23.12.47 Δγής του τακτικού Στρατηγείου της VII Μεραρχίας από της 0800 ώρας η προώθησις του ουλαμού πεδ.Πυροβολικού εκ Κομοτινής εις Άνω Δροσινήν ίνα υποστηρίξη την επίθεσιν 558 τάγματος κατά των υψωμάτων 890 και 749 (Μ.223980).

Διά την ασφάλειαν διατέθησαν 50 άνδρες του Β.Κ.Ε.

Ομοίως την 10.35 ώραν διά της 53117/23.12.47 Δ/γής του τακτικού Στρατηγείου VIII Μεραρχίας διετάχθη η ταχεία κίνησις προς Οργάνη (Μ.220985) διά την αποκοπήν των εις 890 και 749 αμυνομένων συμμοριτών.

Εκ της 26ης Ταξιαρχίας ελήφθη το υπ’ αριθ. 20 σήμα της δι’ ου αναφέροντο τα κάτωθι:

α) Το 556 Τάγμα λίαν πρωΐ αύριον θα κινηθή και θα καταλάβη τα υψώματα 207015 και 208-007 διατηρόν και το ύψωμα 187-014.

Παραμονή εκεί μέχρι νεωτέρας Δ/γής.

β) Η αριστερά φάλαγξ (554) λόγω εδαφικών δυσκολιών διά την κίνησίν του, την 8ην ώραν να κινηθή προς Οργάνην και εκείθεν να ενεργήση επίθεσιν προς κατάληψιν του υψ. 749 (220980) την επίθεσίν του θα υποστηρήξη η Ορειβ. Πυρ/χία του 556 Τάγματος και ο Ουλαμός Πεδ. Πυρ/κού. Μετά την κατάληψιν του 749 θα ενεργήση επίθεσιν κατά 890 μετά ταυτοχρόνου επιθέσεως του 556 Τάγματος.

24η Δεκεμβρίου, ο εχθρός ενισχυθείς διά 2 Ταγμάτων εξ Έβρου (το εν εσχηματίσθη μεταξύ εθελοντών εκ του 3ου και 4ου Ταγμάτων το δε έτερον εκ του 2ου τοιούτου και του Αρχηγείου Έβρου).

Διά των δυνάμεων τούτων αίτινες αφίχθησαν εις τον χώρον της μάχης από της 22ας προς 23ην Δ/βρίου ενίσχυσε το αριστερόν της παρατάξεώς του και ούτω η ημετέρα δεξιά φάλαγξ δεν ηδυνήθη να υποχωρήση.

Η φάλαγξ αύτη έσχε 1 νεκρόν αξ/κόν, 3 οπλίτας τραυματίας και 4 οπλίτας εκ κρυοπαγημάτων.

Η Κεντρικήν φάλαγξ (556 Τάγμα) κινουμένη προς Βορράν έλαβε την επαφήν επί των υψωμάτων 675 (185013) και 582 (210005) και αφού ανέτρεψε τούτον, επετέθη κατά του υψ. Ορανζή 647 (205018) το οποίον ήτο οργανωμένον.

Το 556 Τάγμα κατόπιν 4ώρου σκληρής μάχης κατόρθωσε να το καταλάβη δι' ορμητικής επιθέσεως του εχθρού συμπτυχθέντος προς Β.Α.

Επί του πεδίου της μάχης εμετρήθησαν 30 πτώματα συμμοριτών.

Γενικώς αι απώλειαι των συμμοριτών υπολογίζονται άνω των 100.

Λόγω της μη τηρήσεως εφεδρείας παρά του Στρατηγείου της 26ης Ταξιαρχίας και επειδή επιέζετο η δεξιά φάλαγξ ετέθη εις την διάθεσιν της 26ης Ταξιαρχίας Λόχος του ΚΒΕ εξ 120 ανδρών.

<u>25η Δεκεμβρίου.</u> Καθ' όλην την νύκτα της 24ης προς 25ην Δεκεμβρίου, ο εχθρός ενήργησε σφοδράς επιθέσεις κατά του 558 Τάγματος.

Ομοίως ο εχθρός μεταφέρας δυνάμεις και εκ του συγκροτήματος Ξάνθης προσέβαλε το 556 Τάγμα το αριστερόν (Δυτ) πλευρόν από Βορράν και από <u>Οργάνη</u>.

Η 26η Ταξιαρχία δεν επραγματοποίησεν τας διά του υπ' αριθ. 20 σήματος της προθέσεις της διά του 554 Τάγματος προβάλουσα λόγους την από του αριστερού πλευρού προσβολήν ήτις ήτο ισχυρά, αλλά και διότι ως ανέφερε ήτο αδύνατος η επίθεσις κατά του 749 υψώματος λόγω εδαφικών διαμορφώσεων, ισχυράς κατοχής τούτου και της οργανώσεώς του (λιθόκτιστα πολυβολεία με σκέπαστρα).

Ούτω το 554 κατηναλώθη διά την κάλυψιν του αριστερού πλευρού και διά την ενίσχυσιν του 558 και 556 Ταγμάτων.

Η πίεσις του εχθρού εις το αριστερόν του 556 ήτο ισχυρά και έφτασε μέχρι των μεταγωγικών και του Πυροβολικού, πλην δι' ενεργείας του η κατάστασις εκρατήθη.

Ομοίως φάλαγξ Μεταγωγικών κινουμένη από <u>Δροσινή</u> προς <u>Οραντζή</u> (205018) προσεβλήθη εκ του υψώματος 542 (198876). Οι μεταγωγικοί ημύνθησαν επί τόπου μέχρις αφίξεως λόχου του Λόχου 554 όστις με την επέλευσιν του σκότους επετέθη κατά του υψώματος τούτου όπερ κατέλαβε διά νυκτερινής επιθέσεως και απηλευθέρωσε τα μεταγωγικά.

Ο εχθρός έκαμε επανειλημμένας επιθέσεις προς ανακατάλυψίν του πλην απεκρούσθη.

Επίσης οι συμμορίται είχον καταλάβει την <u>Δρύνια</u> (175-990) και εκινούντο προς κατάλυψιν του 514 (150975) ούτω το 556 Τάγμα ευρίσκετο κυκλωμένον βαλλόμενον εξ όλων των πλευρών.

Προ της καταστάσεως αυτής της διαρκούς ενισχύσεως του εχθρού και της υπάρξεως εφεδρειών, επρότεινε την σύμπτυξιν του 556 Τάγματος εις <u>Δρίμι</u> (1396) 514 (150975) - <u>Κάτω Δροσινή</u> (1597).

Η πρότασις αύτη ενεκρίθη διά των Α.Π./53181/25.12.47 Δ/γής του τακτικού Στρατηγείου VIII Μεραρχίας και διετάχθη όπως η κίνησις εκτελεσθή κατά την νύκτα αθορύβως και με τάξιν.

Ομοίως απεστάλησαν εις την διάθεσιν της 26ης Ταξιαρχίας 1 Λόχος του 555 Τάγματος εκ <u>Ξάνθης</u> όστις έφθασε εντός της νυκτός και 2 Ουλαμοί τεθωρακισμένων.

Λόγω της ως ανωτέρω καταστάσεως και επειδή εις τον χώρον της μάχης είχε συγκεντρωθεί ο όγκος των συμμοριτών, διετάχθη όπως το 551 Τάγμα κινηθή την πρωΐαν της 26ης διά Κομοτινήν Σιδηροδρομικώς. Η κίνησις αύτη ανεστάλη κατόπιν της υπ' αριθ.   Δ/γής του Γ΄ΣΣ το οποίον διέταξε να ενεργήση εις τον τομέα της επειγόντως η 27η Ταξιαρχία.

<u>26η Δεκεμβρίου.</u> Το αριστερόν συγκρότημα (556) καίτοι επιέζετο ισχυρώς κατά μέτωπον και τα πλευρά και νώτα κατόρθωσε, διά συνεχών επιθέσεων διά ν' ανοίγη τον δρόμον του να συμπτυχθή εις Άνω Δροσινήν με τάξιν και άνευ απωλειών. Τμήματα τούτου και λόχος του 554 ετήρουν τας θέσεις των ευρεθέντα υπό λίαν δυσμενείς συνθήκας.

Ο Δκτής της 26ης Ταξιαρχίας διά του υπ' αριθ. 55 σήματός του ανέφερε ότι άπασαι αι δυνάμεις των συμμοριτών της Μεραρχίας ενισχυόμεναι συγχρόνως με άφθονα μέσα ενεργούν συνεχώς επιθέσεις και ότι κρίνεται η τύχη της Μεραρχίας. Επίσης ανέφερε ότι η

κατάστασις αντιμετωπίζεται επιτυχώς με τρία μόνο τάγματα τα οποία από 5ημέρου ευρίσκονται εις τα χιόνια υπό δριμύ ψύχος και τελικώς εζήτησε την επάνοδον των τμημάτων εις τας βάσεις των.

Το τακτικόν Στρατηγείον VII Μεραρχίας διά της Α.Π.53208/26.12.47 αναφοράς του προς το Γ΄ΣΣ ανέφερεν ότι διέταξε κατόπιν των ανωτέρω την σύμπτυξιν του αριστερού συγκροτήματος 556, συγχρόνως δε εζήτησε την επάνοδο των τμημάτων εις τας βάσεις των, διότι οι αξκοί και οι οπλίται από 5ημέρου ήσαν άϋπνοι εις τα χιόνια διότι είχον παρουσιασθή αρκετά κρυοπαγήματα αλλά και διότι είχε καμφθή η επιθετική ορμή των τμημάτων.

Εις απάντησιν ανωτέρω αναφοράς το Γ΄ΣΣ διά της υπ’ αριθ. Α.Π.51934/26.12.47 Δγής του διέταξε την εξασφάλισιν ισχυράς διοικήσεως και η Ταξιαρχία ν’ αποτελέση εν ενιαίον σύνολον.

Η Μεραρχία εξουσιοδοτείτο διά μικράς μόνο μετακινήσεις επειγούσης ανάγκης και ότι η κίνησις προς επάνοδον εις τας βάσεις θα διεξαχθή μεταγενεστέρως.

Παρά του τακτικού Στρατηγείου VII Μεραρχίας εστάλη το υπ’ αριθ. Α.Π.53210/26.12.47 σήμα προς την 26ην Ταξιαρχίαν δι’ ης διετάσσετο όπως ληφθώσι μέτρα εξασφαλίσεως δεξιού και αριστερού πλευρού και τήρησις εφεδρειών.

Ομοίως διά του υπ’ αριθ. Α.Π.53211 σήματος διετάσσετο όπως κρατηθώσι το ύψωμα 514 (Μ.150975) ύψ. 352 (Μ.153966).

<u>Άλάν Λόφος - Άλάν</u> Μ.186-955-<u>Κάτω Δροσινή</u>

<u>27η Δεκεμβρίου.</u> Διά την ασφάλειαν της γραμμής των εφοδιασμών <u>Κομοτινή - Άνω Δροσινή</u> απεστάλη λόχος του 37 τάγματος Εθνοφρουράς εις Καλλιντήριον (Μ.120883).

Το 558 τάγμα κατόπιν επιθέσεώς του κατόρθωσε να καταλάβη το ανώνυμον ύψωμα αμέσως Ν.890

Εις το δεξιόν (558) ο εχθρός απέτυχε με σοβαράς απωλείας.

Νέα προσπάθεια του 558 εκ του ανωνύμου κατά 890 απέτυχε και ηναγκάσθη να εγκαταλείψη και το ανώνυμον ύψωμα. Από την 26ην Ταξιαρχίαν ελείφθη το υπ’ αριθ. 62 σήμα δι’ ου ανεφέρετο ότι πιέζεται το δεξιόν (558), ότι η κατάστασις δεν είναι ευχάριστος λόγω κοπώσεως ανδρών και κτηνών και ότι συνέχισις επιχειρήσεων είναι λίαν επικίνδυνος και αδύνατος.

Αμέσως ο Δκτής του προωθημένου Κλιμακίου Μεραρχίας εκάλεσε τον Δκτήν Ταξιαρχίας εις το φουλόφωνον και τον διέταξεν όπως ενισχύση αμέσως το δεξιόν και τούτο παραμείνει εις τας θέσεις του όπωσδήποτε, πράγμα όπερ εγένετο και εσταθεροποιήθη το δεξιόν.

Η 26η Ταξιαρχία διά του υπ’ αριθ. 94 σήματός της ανέφερε τας συνθήκας συμπτύξεως και ότι οι αξκοί και άνδρες λόγω της 8ημέρου κοπώσεως έχουσι περιπέσει εις λήθαργον μη ενδιαφερόμενοι διά το σισσίτιόν των.

Ομοίως ο Δκτής του 556 ασθενεί εξ υπερκοπώσεως και ψήξεως. Παρά του τακτικού Στρατηγείου της VII Μεραρχίας, εξεδόθη η υπ’ αριθ. Α.Π. 53213/27.12.47 Δγή δι’ ης διετάσσετο η εξασφάλισις της ισχυράς κατοχής των νέων θέσεων. Τα τμήματα να συνδεθώσι καλώς με δυνάμεις δεξιού ώστε το σύνολον της Ταξιαρχίας ν’ αποτελέση ένα σύνολον και να διατηρήση νικηφόρον κατάστασιν έναντι συμμοριτών.

Ομοίως διετάσσετο η λήψις μέτρων κατά των πλευρών και η τήρησις εφεδρείας διά την αντιμετώπισιν απροόπτων. Καθ’ όλην την ημέρα εγένετο ανασυγκρότησις του 556 και 554 η τοποθεσία εσταθεροποιήθη και εγένετο προπαρασκευαστικαί ενέργειαι διά την συγκεντρωτικήν επίθεσιν κατά 890.

Την μεσημβρίαν αφίχθη εις Καβάλαν αεροπορικώς ο Δκτής της Μεραρχίας. Η άφιξίς του εγνωστοποιήθη αμέσως εις τα τμήματα.

Ο Δκτής της Μεραρχίας απέστειλεν εκ Καβάλας την κάτωθι υπ’ αριθ. 53218/27.12.47 Δγήν προς τον Δκτήν 26ης Ταξιαρχίας: “Αύριον 28η τρέχοντος και τα 3 Τάγματα επιτεθώσι κατόπιν προπαρασκευής ολοκλήρου πυρ/κού προς κατάλυψιν του 890 εκμεταλλευόμενα την επιτυχίαν κατά κρίσιν Ανχου Αγραφιώτου. Αύριον ευρίσκομαι Κομοτινήν και εκείθεν εις μαχόμενα τμήματα - διά περαιτέρω εξέλιξιν διατάξω έχων υπ’ όψιν ανάπαυσιν τμημάτων”.

<u>28η Δεκεμβρίου.</u> Το 558 τάγμα καθ’ όλην την νύκτα εδέχθη αλλεπαλλήλους επιθέσεις μέχρι της 5ης πρωϊνής κατά του Αλάν όρους (198958). Ομοίως την 09.00 ώραν εδέχθη

σφοδράν επίθεσιν. Άπασαι αι επιθέσεις συμμοριτών απεκρούσθησαν με σοβαράς απωλείας διά τούτους.

Το 554 Τάγμα αντικατέστησε δοκιμασθείσαν διλοχίαν του 558.

Περί την μεσημβρίαν αφίχθη ο Στρατηγός Δκτής της Μεραρχίας και ο Επιτελάρχης του Γ΄ΣΣ, οίτινες προωθήθησαν εις Άνω Δροσινήν. Ο Στρατηγός επί τόπου εκανόνησε τα της επιθέσεως κατά του 890 ήτις θα ελάμβανε χώραν την 12ην ώραν της αύριον 29ης τη υποστηρίξει και της αεροπορίας.

Η φιλία αεροπορία προσέβαλε διά ρουκετών και πολυβολισμών το ύψωμα 890.

Το ρουκετοβόλον Σπίτς βληθέν του διέτρυσαν την αποθήκην ελαίου και ηναγκάσθη να προσγειωθή ανωμάλως εις την περιοχήν Λαμπρού (Μ.095860). Ο αεροπόρος ουδέν έπαθε, το αεροπλάνον κατεστράφη.

29η και 30η Δεκεμβρίου. Εγένοντο άπασαι αι προπαρασκευαστικαί ενέργειαι διά την επίθεσιν προς κατάληψιν του υψ. 890 και τα τμήματα την 12ην ώραν ήσαν έτοιμα, πλην ο στόχος εκαλύπτετο διά νεφώσεως και δεν ήτο δυνατή η προσβολή παρά της αεροπορίας και υπό καλάς συνθήκας παρά του πυρ/κού.

Κατόπιν των ως ανωτέρω και επειδή η κατεχομένη τοποθεσία παρά των συμμοριτών ήτο ημιμόνιμος, εκρίθη ότι δεν ήτο δυνατή η επίθεσις και τα τμήματα διετάχθησαν όπως την νύκτα της 29ης προς 30ην Δεκεμβρίου επανέλθωσιν εις τας βάσεις των.

Η σύμπτυξις εγένετο κανονική του εχθρού μη παρακολουθήσαντος. Τα τμήματα μέχρι του απογεύματος της 30ης Δεκεμβρίου ευρίσκοντο άπαντα εις τας βάσεις των. Από Καλλυντηρίου εις τας βάσεις των μετεφέρθησαν δι' αυτοκινήτων.

Απώλειαι.

1) Ημετέρων.
Νεκροί 7 ων 1 Αξκός
Τραυματίαι 32 ων 4 Αξκοί
Κρυοπαγήματα 51
Αγνοούμενοι 1
Ήτοι σύνολον 91 ων 5 Αξκοί

2) Συμμοριτών. Ανευρέθησαν επί τόπου 42 πτώματα ομοίως κατά την επίθεσιν των συμμοριτών κατά Αλάν Όρους (Μ.198956) πλείστα πτώματα εφαίνοντο επί της χιόνος τα οποία απέσυρον κατά την διάρκειαν της νυκτός. Αι συνολικαί απώλεια τούτων υπολογίζονται εις (250300). Ομοίως παρεδόθησαν μετά του οπλισμού των 16 συμμορίται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1.- Φαίνεται ότι οι συμμορίται ήσαν εν γνώσει της επιχειρήσεως, τούτο εξάγεται εκ των κάτωθι:

Κατά τας 15 Δεκεμβρίου εξ εθελοντών των 3 και 4 συμμοριών Έβρου εσχηματίσθη Τάγμα. Ομοίως έτερον εκ του 2ου τοιούτου. Αι ως ανωτέρω δυνάμεις εκινήθησαν προς Κέχρον - Ραγάδα. Την 20ην Δεκεμβρίου ημέραν ενάρξεως σιδηροδρομικών μεταφορών εις Κομοτινήν.

2.- Εάν δεν υπάρχη γενικώτερος λόγος πρέπει κατά τας επιχειρήσεις να λαμβάνωνται πρωταρχικώς υπ' όψιν η γνώμη των εκτελεστών. Η υπ' όψει επιχείρησις ανελήφθη παρά τας αντιρρήσεις Δκτών Ταξιαρχιών οίτινες είχον αποστείλει αναγνωρίσεις και διεπίστωσαν το αδύνατον της προχωρήσεως και Μεραρχίας η οποία δι' επανειλημμένων αναφορών ανέφερε το επισφαλές και εζήτησε και αποστολήν Επιτελούς του Σ.Στρατού διά την διαπίστωσιν των αναφερομένων. Εις τας Μεραρχίας και Ταξιαρχίας δέον να δίδεται πλήρης πρωτοβουλία, τα ανώτερα κλιμάκια εις τον ρυθμόν δέον να επεμβαίνουσιν.

3.- Είναι αληθές ότι οι συμμορίται καταστρέφονται καλύτερον τον χειμώνα, διότι παραμένουν κατά το δυνατόν στάσιμοι εις τα λημέρια των όπου έχουν και τα εφόδιά των, πλην όμως δεν είναι δυναταί ευρείας κλίμακος επιχειρήσεις και παραμονή των τμημάτων επί πολλάς ημέρας εκτός των βάσεών των και δη εις τα όρη της ΡΟΔΟΠΗΣ.

Τον χειμώνα δέον να γίνωνται επιδρομαί κατά των εγκαταστάσεων των συμμοριτών. Αι επιδρομαί αύται δέον να γίνωνται με ευκίνητα τμήματα απηλλαγμένα κτηνών κατά το δυνατόν και διαρκείας το πολύ 3-4 ημερών.

Τας επιδρομάς κατά την προπαρασκευήν να γνωρίζη μόνον ο Δκτής διά να επιτύχη ο αιφνιδιασμός ο οποίος είναι ο σπουδαιότερος παράγων.

Είναι εκτός πραγματικότητος να νομίζωμεν ότι οι συμμορίται δεν έχουν τους πληροφοριοδότας των και εντός των τμημάτων μας ακόμη και τα μέσα της αμέσου μεταβιβάσεως μιάς σοβαράς πληροφορίας.

4.- Εις τον αγώνα κατά συμμοριτών δεν υπάρχει μέτωπον σαφώς καθορισμένον και η παρουσία των συμμοριτών είναι παντού δυνατή, επομένως χρειάζονται τμήματα ευκίνητα απηλλαγμένα πολλών κτηνών.

Μία των αιτιών του μπλεξήματος του 556 τάγματος ήσαν τα πολλά κτήνη (είχεν το τάγμα περί τα 120 και περί τα 80 η πυρ/χία).

5.- Υπερβάλλονται αι δυνατότητες, του πυρ/κού. Το όλον πυρ/κόν, της 26ης Ταξιαρχίας ήσαν 5 σωλήνες το πυρ/κόν τούτο είναι τελείως ανεπαρκές διά επίθεσιν κατά τοποθεσίας οργανωμένης ημιμονίμως.

6.- Το 556 τάγμα κυκλωμένον και ασυνήθιστον εις υποχωρητικούς ελιγμούς κατόρθωσε νικηφόρως να συμπτυχθή εις Άνω Δροσινή μόνον με 4-5 τραυματίας. Τούτο αποδοτέον εις το ακμαίον ηθικόν του τάγματος και εις την δεξιοτεχνίαν των ηγητόρων του.

7.- Το πυρ/κόν εξεπλήρωσε άριστα την αποστολήν του υστέρησε μόνον η Πυρ/χία Παρανεστίου (Λοχ.Βουδικλάρης) η οποία είχεν εγκαταλείψει ένα πυροβόλον της και 80 βλήματα εις την Αρίσβην και χωρίς ν' αναφέρη.

8.- Διαβιβάσεις. Ελειτούργησαν άριστα από πάσης απόψεως. Ουδεμία διακοπή επικοινωνίας παρουσιάσθη τούτο οφείλεται εις την φιλότιμον προσπάθεια των αξκών και οπλιτών των διαβιβάσεων και ιδιαιτέρως εις τον Έφ.Υπλγόν Χατζηγιάννη.

9.- Εφοδιασμοί και Μεταφοραί - Διακομιδαί. Ελειτούργησαν άριστα τα πυρ/κά και εφόδια απεστέλλοντο εγκαίρως και κανονικώς χάρις εις τας φιλοτίμους προσπαθείας του Ταγμ.Πυρ/κού Δούρου Επιτελείου της Μεραρχίας και των οδηγών αυτ/των του 802 Λόχου Μεταφορών οι οποίοι ειργάζοντο νυχθημερόν μη φειδόμενοι κόπου και κινδύνων.

Αι διακομιδαί από Άνω Δροσινή εγένοντο δι' υγειονομικών αυτ/των κανονικώς και διεκομίζοντο εις το πρόχειρον Χειρουργείον εν Κομοτινή, το οποίο είχε αναπτυχθή εις το Πολιτικόν Νοσοκομείον Κομοτινής παρά του Χειρούργου Υπιάτρου Χατζηϊωάννου Ιατρού 420 Νοσοκομείου Ξάνθης.

Σ.Τ.Γ.915 9.1.1948

ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Π.
Αντισυνταγματάρχης
Επιτελάρχης

Μ.Ζ
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

21

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Αριθ.Α.Π.101/Α1
Σ.Τ.Γ.918 14-1-48

Θέμα: Έκθεσις των επιχειρήσεων ΜΕΤΣΟΒΟΥ

ΠΡΟΣ: Β΄ΣΣ /Α1/2
ΚΟΙΝ: ΙΧ Μεραρχίαν/Α1-43, 44, 75, 76 Ταξιαρχίας
Γραφεία Α1, Α2

1. Υποβάλλεται συνοπτική έκθεσις των επιχειρήσεων περιοχής ΜΕΤΣΟΒΟΥ.
2. Χρονική περίοδος 18-30 Οκτωβρίου 1947.

Ο Μέραρχος
Μ.Αντωνόπουλος
Ταξίαρχος

Διά την ακρίβεια
Τ.Σ.Υ.

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ
(18-30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947)

Α΄ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΕΠΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

Κατά τας αρχάς του β' δεκαημέρου μηνός Οκτωβρίου πληροφορίαι έφερον ότι μεταξύ των συμμοριτών των ευρισκομένων Βορείως της γραμμής ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΖΑΓΟΡΙ - ΚΟΝΙΤΣΑ, ελάμβανον χώραν ασυνήθεις μετακι-νήσεις τμημάτων και αλλαγαί διοικήσεων. Διεφαίνετο τάσις συγκεντρώσεως των συμμοριτών προς Ν.μάλλον και εις περιοχήν ΖΑΓΟΡΙΟΥ και Ν.ΒΩΒΟΥΣΗΣ.

Εκ παραλλήλου συμμοριακή δράσις ενεφανίζετο εις περιοχήν ΒΑΛΤΟΥ με πρόθεσιν των συμμοριτών προωθήσεως των εκ Ν.προς Β.

Ούτω την 9-10-47 το Τάγμα ΦΩΚΑ (ΗΠΕΙΡΟΥ) εφέρετο εγκαθιστάμενον εις περιοχήν ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΟΥ (Σ.170658), το δε ΙΙΙ Τάγμα Ηπείρου (ΑΛΚΗ) ΑΥΓΟ (Σ.2627) - ΚΟΝΤΗ (Σ.3267). Ταυτοχρόνως οι συμμορίται περιοχής ΒΑΛΤΟΥ διαπεραιωθέντες Δ.ΑΧΕΛΩΟΥ ήρξαντο κινούμενοι προς Β. διά διαφόρων δρομολογίων και εν τη κατευθύνσει ΣΕΚΛΙΣΤΑ - ΓΑΒΡΟΒΟΝ - ΤΕΤΡΑΚΩΜΟΝ - ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ και εν συνε-χεία έτι βορειότερον με άξονα κινήσεως τον ρουν του ποταμού ΑΧΕΛΩΟΥ.

Μη επιβεβαιούμεναι πληροφορίαι ανεβίβαζαν τους συμμορίτας τούτους εις πολλάς χιλιάδας. Γεγονός όμως πρέπει να θεωρηθή ότι επρόκειτο περί συμμοριακών

συγκροτημάτων ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ διαθετόντων όλμους και λοιπόν βαρύν οπλισμόν ως και ασυρμάτους.

Ο αριθμός τούτων δέον να υπολογισθή περί τας 2.000 ενόπλους συμμορίτας. Κατά κατάθεσιν αυτομόλου παρουσιασθέντος εις 581 Τάγμα δύναμις συμμοριτών 2500-3000.

Την 15 Οκτωβρίου ο κύριος όγκος των συμμοριτών τούτων εκινείτο διά ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ προς Βορράν.

Προθέσεις διαφαίνονται πλέον άνοδος προς Β. της δημοσίας ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ - ΜΑΛΑΚΑΣΙ.

Διάταξις συμμοριτών ευρισκομένων Β. δημοσίας την 16-10-47 ακόλουθος:

α) Ιον Τάγμα ΦΩΚΑ περιοχήν ΓΝΕΘΑΣ (Σ.1171) - ΔΟΛΙΑΝΗ (Σ.1266) - ΜΑΝΑΣΗ (Σ.0164) - ΝΕΓΑΔΕΣ (Σ.0472).

β) ΙΙ Τάγμα Ηπείρου (ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ) ΤΣΟΥΚΑ ΡΟΣΣΑ (Σ.1970) και Νοτίως.

γ) ΙΙΙ Τάγμα Ηπείρου (ΑΛΚΗ) ΑΥΓΟ (Σ.2677) - ΦΛΕΓΓΑ (Σ.2771) -ΚΟΝΤΗ (Σ.3167).

Σαφείς πληροφορίαι περί προθέσεων των συμμοριτών δεν υπήρχον.

Β΄ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΜΕΤΣΟΒΟΥ-ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ την 18-10-47

-Σ.Δ.75 Ταξιαρχίας συν Ουλαμός τεθωρακισμένων συν πεδινή πυροβολαρχία εις (Σ.2459).

-583 Τάγμα περιοχή από (Σ.2061) μέχρι (Σ.2262).

-584 Τάγμα Σ.Δ.συν ουλαμός όλμων 4,2 ΚΑΡΑΚΟΛΙ (Σ.3060) Διλοχία του (Σ.3162) Λόχος του (Σ.3260).

-Λόχος ΜΑΔΠΕΡΙΔΗ συν ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού συν διμοιρία Πολ/λων ΓΕΦΥΡΑ ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ.

-Νεοαφιχθέν 628 Τάγμα από 18 1600 (Σ.2459)

-581 Τάγμα Σ.Δ.συν διλοχία ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ (Σ.2814).

-23 Τ.Χ.γέφυρα ΚΟΡΑΚΑ

-24 Τ.Χ περιοχή ΤΕΤΡΑΚΩΜΟΥ (Σ.3512)

-25 Τ.Χ. Διοίκησις συν διλοχία ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ

Γ΄ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

Εις περιοχήν ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ διλοχία 581 Τ/τος συνεπλάκη μετά συμμοριτών κατ' επανάληψιν μη δυνηθείσα ανακόψη κίνησιν τούτων λόγω μεγάλου αριθμού των. Επετεύχθη ίσως μικρά επιβράδυνσις κινήσεως συμμοριτών και προστασία κατωκημένου τόπου ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ.

Αποτελέσματα συμπλοκών ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ: ΗΜΕΤΕΡΩΝ Ν.οπλίται 1, Τ. 1 οπλ.ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ Ν.Ε.15, Τ.ανεξακρίβωτοι.

Εκ της συμπλοκής αποσπάσματος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ εις περιοχήν ΚΟΡΑΚΑ ΚΑΙ ΠΗΓΩΝ:

Απώλειαι Η.Τ.4. Απώλειαι Συμμοριτών Ν.Ε.25 και πολλοί τραυματίαι παραληφθέντες.

Την εσπέραν της 18 προς 19 Οκτωβρίου εξεδηλώθη σφοδροτάτη επίθεσις των συμμοριτών εναντίον της φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ ήτις περιελάμβανε κατά την νύκτα εκείνην εκτός του 584 Τάγματος και τον 3ον λόχον 526 Τ/τος ως επίσης και ουλαμόν τεθωρακισμένων. Ταύτα είχον έλθει μετά του 628 Τάγματος την 18-10-47 και παρέμειναν εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ μετά των κενών αυτοκινήτων προκειμένου την επομένην να επιστρέψωσιν εις ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΝ. Το 628 Τ.το απόγευμα της 18-10-47 είχεν αφιχθή εις 43 χιλ.της δημοσίας ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ-ΜΕΤΣΟΒΟΝ.

Κατ' αρχάς η επίθεσις εστράφη εναντίον του λόχου ΤΣΟΥΜΑΣ επεκταθείσα μετ' ολίγον εις την τοποθεσίαν ΚΑΡΑΚΟΛΙ, προσβληθέντος μετ' ολίγον και αυτό του Σ.Δ του Τάγματος εις τρόπον ώστε την 22.30 ώραν ολόκληρος η δύναμις του 584 Τ/τος επί όλων των

σημείων είχεν εμπλακή εις αγώνα μετά των επιτιθεμένων συμμοριτών οίτινες εφαίνοντο αποφασισμένοι να συνεχίσωσι τον αγώνα επιτυγχάνοντες του σκοπού των.

Η ισχύς πυρός των συμμοριτών τεραστία. Η κίνησίς των υπεστηρίζετο δι' πολ/λων και όλμων. Πάντα ταύτα εκάμφθησαν προ της σταθεράς αντοχής των τμημάτων και από της 04.00 πρωϊνής ώρας της 19-10-47 η πίεσις είχεν αισθητώς ελαττωθή επί των λοιπών σημείων πλην ΤΣΟΥΜΑΣ ένθα εσυνεχίζετο αγών πείσμων.

Δύναμις επιτεθέντων συμμοριτών δύο Τάγματα.

Την 190400 έτεροι συμμορίται εισήλθον εις κωμόπολιν ΜΕΤΣΟΒΟΥ εκ κατευθύνσεως Νότου (Σ.3258). Δύναμις εισελθόντων συμμοριτών υπελογίσθη εις Τάγμα. Μικρά δύναμις ευρισκομένη εντός της κωμοπόλεως εκ 10 χωρ/κών και τινών ανδρών ΜΑΔ μετά ολιγόλεπτον ανταλλαγήν πυροβολισμών συνεπτύχθη προς Β.

Εκ παραλλήλου την 0430 ώραν της 19-10-47 εξεδηλώθη ισχυρά εχθρική επίθεσις κατά θέσεων 583 Τάγματος (τριλοχίας) εις ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗΝ - ΝΕΡΑΝΤΖΑ - ΣΤΑΥΡΟΣ αποκρουσθείσα.

Την πρωΐαν της 19-10-47 η τακτική κατάστασις εις την περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ ενεφανίζετο ως ακολούθως:

Αι νυκτεριναί επιθέσεις κατά των ημετέρων τμημάτων απεκρούσθησαν. Ο εχθρός απεσύρθη ΚΑΛΙΓΩΜΕΝΑ ΑΛΩΝΙΑ - ΚΡΥΑ ΒΡΥΣΗ - ΒΛΑΧΑ - ΣΤΟΥΡΤΖΑ και κατείχε το χωρίον ΜΕΤΣΟΒΟΝ, των ημετέρων τμημάτων όντων αμεταβλήτων εις ας θέσεις κατείχον.

Καθ' άπασαν την 19-10-47 ημέτερα τμήματα παρηνωχλούντο διά πυρών όλμων και πολ/λων, αι δε κρήναι εξ ων υδρεύετο το τάγμα εβάλλοντο καθισταμένης αδυνάτου της υδρεύσεως των τμημάτων.

Πληροφορίαι εκ παραδοθέντων συμμοριτών έφερον ότι κινηθείσαι κατά περιοχής ΜΕΤΣΟΒΟΥ δυνάμεις ήσαν 5 Τάγματα υπό ΚΙΚΙΤΣΑΝ.

Αι απώλειαι των συμμοριτών κατά τας επιθέσεις της νυκτός ήσαν σημαντικαί. Προ των ημετέρων γραμμών ευρέθησαν 15 πτώματα συμμοριτών, λίμναι δε αίματος εις πολλά σημεία εμαρτύρουν ότι πολλοί ήσαν οι παραληφθέντες υπό τούτων νεκροί και τραυματίαι.

Απώλειαι ημετέρων νεκροί 3, τραυματίαι 12.

Η 19-10-47 διέρρευσεν άνευ σοβαρών γεγονότων του εχθρού περιορισθέντος εις πυρά παρενοχλήσεως δι' αυτομάτων και όλμων.

Διλοχία 628 Τ/τος κινηθείσα από (Σ.2459) προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ ενεπλάκη εις αγώνα εις περιοχήν (Σ.2958) κατορθώσασα να αχθή εις τον προορισμόν της μόλις την 18.00 ώραν, ανεφοδιάσασα την φρουράν ΜΕΤΣΟΒΟΥ διά πυρομαχικών.

Η Μεραρχία ενέκρινε αίτησιν της 75 Ταξιαρχίας όπως χρησι-μοποιήση αυτή την ανωτέρω διλοχίαν προς ενίσχυσιν της φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ συνοδεύση επ' ευκαιρία και ωρισμένα πυρομαχικά ων είχεν ανάγκην το 584 Τάγμα.

Από της πρώτης στιγμής της εισόδου των συμμοριτών εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ η Μεραρχία διέταξεν την εκκαθάρισιν πάση θυσία του κατωκημένου τόπου. Προσπάθεια του Τάγματος δι' ενός λόχου επιθέσεως κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ την 19-10-47 έτυχεν καθηλωθέντος τούτου εις Β.Δ. παρυφήν της κωμοπόλεως.

Η νύξ της 20-10-47 αντέγραψε εις γεγονότα την προηγουμένην. Οι συμμορίται από 20.00 ώρας εξαπέλυσαν σφοδράς επιθέσεις κατ' αρχάς εις λόχον ΤΣΟΥΜΑΣ και εν συνεχεία επί όλων των θέσεων 585 Τάγματος. Άπασαι απεκρούσθησαν με απώλειας διά τον εχθρόν.

Τα πυρά του εχθρού σφοδρότατα. Αρκεί να σημειωθή ότι εις διάστημα 30΄ της ώρας εις τοποθεσίαν ΤΣΟΥΜΑ λίαν περιωρισμένης εκτάσεως ερρίφθησαν 80 βλήματα όλμου.

Από πρωΐας της 20-10-47 εξαπελύθη επίθεσις εναντίον της κωμοπόλεως ΜΕΤΣΟΒΟΥ διά τριών λόχων. Η επιχείρησις εξελίχθη επιτυχώς εις τρόπον ώστε την 201400 όλαι αι φωλεαί αντιστάσεως εξουδετερώθησαν των συμμοριτών τραπέντων προς κορυφογραμμήν ΖΥΓΟΥ.

Κατάληψις ΜΕΤΣΟΒΟΥ ανεκούφισε τμήματά μας από απόψεως εφοδιασμού και υδρεύσεως κυρίως.

Απώλειαι συμμοριτών Ν.Ε.3. Ημετέρων Ν.1 Τ.6. Επυρπολήθησαν υπό συμμοριτών σχολείον, οίκημα Χωρ/κής και 10 οικίαι.

Κατάστασις περιοχής ΜΕΤΣΟΒΟΥ εσπέραν 20-10-47 ακόλουθος:

Ημέτερα τμήματα αμετάβλητα εις θέσεις των με κατοχήν του κατωκημένου τόπου. Εν τω μεταξύ η διοίκησις και διλοχία του 581 Τ. κινηθείσα εσπευσμένως εκ περιοχής ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ ήχθη την 20-10-47 διά συνεχούς και συντόνου κινήσεως εις περιοχήν ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ.

Εχθρός: Κατοχή θέσεων ΚΑΛΙΓΩΜΕΝΑ ΑΛΩΝΙΑ - ΚΡΥΑ ΒΡΥΣΗ - ΒΛΑΧΑ - ΣΤΟΥΡΤΖΑ - ΒΑΡΥΚΟ - ΡΑΧΕΣ ΚΑΤΑΡΑΣ - ΑΥΧΗΝ ΤΖΑ ΧΟΡΤΑΡΑ.

Ανεφοδιασμός ημετέρων τμημάτων δυσχερέστατος της δημοσίας προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ βαλλομένης υπό συμμοριτών. Την 21-10-47 εγένετο ανεφοδιασμός εις πυρομαχικά της φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ διά φάλαγγος αυτοκινήτων συνοδεία δυνάμεως Πεζικού, τεθωρακισμένων και αεροπορίας. Επιχείρησις ολόκληρος επιτυχούσα ευτυχώς κατόπιν αγώνος.

Από 200900 ώρας εξεδηλώθη νέα εχθρική επίθεσις κατά ημετέρων τμημάτων εις (Σ.2061). Αγών παρετάθη μέχρι των απογευματινών ωρών ότε λόγω του όγκου των δυνάμεων των συμμοριτών τμήματά μας (τριλοχία 583 Τ.) συνεπτύχθησαν εις Σ.2360 του εχθρού θέσαντος πόδα επί της γραμμής ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΝΕΡΑΝΤΖΑ - ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262).

Η προσπάθεια αύτη των συμμοριτών εγγύς της περιοχής ΜΕΤΣΟΒΟΥ αποτελούσα ασφαλώς μέρος του γενικού σχεδίου των, ήτοι της καταλήψεως του κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ απησχόλησεν ιδιαιτέρως την Μεραρχίαν ήτις διέταξεν αμέσως αντεπίθεσιν ενέργειαν προς την κατεύθυνσιν ΛΑΠΑΤΑ -ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΝΕΡΑΝΤΖΑ - ΣΤΑΥΡΟΣ.

Εις ταύτην έλαβον μέρος αι κάτωθι δυνάμεις:

α) Διλοχία 582 Τάγματος προς ΛΑΠΑΤΑ

β) Διλοχία 581 Τάγματος αχθείσα εκ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ προς ΠΕΤΡΑ - ΜΕΓ.ΡΑΧΗ

γ) Διλοχία 628 Τάγματος από υψ. 1145 προς ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ

δ) Τριλοχία 583 Τάγματος ανασυγκροτηθείσα προς ΝΕΡΑΝΤΖΑ -ΣΤΑΥΡΟΝ

Η εν λόγω επιχείρησις αρχίσασα από πρωΐας 21-10-47 δεν επέτυχε των τμημάτων μη καταλαβόντων τους αντικειμενικούς των σκοπούς λόγω της ισχυράς αντιστάσεως των συμμοριτών.

Μόνον η τριλοχία του 583 Τ/τος κατώρθωσε να ανέλθη επί της τοποθεσίας ΣΤΑΥΡΟΣ πλην και αύτη δεχθείσα κατά την νύκτα ισχυράς αντεπιθέσεις των συμμοριτών ανετράπη και κατέληξε εις την περιοχήν ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ.

Την ανατροπήν της τριλοχίας επηκολούθησεν επίθεσις υπό των συμμοριτών εκ ΠΛΑΚΑΣ εναντίον του Σ.Δ. της 75 Ταξιαρχίας ευρισκομένου εις 43 χιλ.της οδού ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ-ΜΕΤΣΟΒΟΝ ένθα και Μοίρα Πεδ.Πυρ/κού. Αύτη απεκρούσθη.

Προ της τοιαύτης καταστάσεως και επειδή αι αναφοραί τόσον της Ταξιαρχίας όσον και του επί τόπου ευρισκομένου Επιτελάρχου της Μεραρχίας έφερον την κατάστασιν ως δύσκολον, η διοίκησις της Μεραρχίας ήχθη εις την απόφασιν να διατάξη σύμπτυξιν των τμημάτων της διά να ασφαλίση την προς ΙΩΑΝΝΙΝΑ οδόν. Ούτω την 22-10-47 τα τμήματα κινηθέντα εν απολύτω τάξει έλαβον την κάτωθι διάταξιν:

-Σ.Δ.Ταξ/χίας και μοίρα Π.Π.ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ
-Διλοχία 582 Τ.ΚΑΠΕΛΛΑ (Σ.1258)
-Λόχος 582 Τ.ΔΕΜΑΤΙ (Σ.165565)
-Λόχος 582 Τ.ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ
-Διλοχία 581 Τ. ανώνυμον υψ. (Σ.176.568) - αντέρεισμα ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑΣ
-Διλοχία 628 Τ.περιοχή ΚΑΤΑΦΥΚΙ (Σ.1952)
-Τριλοχία 583 Τ.ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ υπό ανασυγκρότησιν
-Λόχος 583 ΔΡΙΣΚΟΣ

Εν τω μεταξύ την νύκτα της 21/22-10-47 από 22 0030 ώρας εξεδηλούτο επίθεσις των συμμοριτών κατά των ημετέρων τμημάτων εις ΑΓ.ΤΡΙΑΔΑ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ ως και της τοποθεσίας ένθα Σ.Δ. 584 Τ. Αγών διήρκεσεν επί 5 ώρας του εχθρού τελικώς συμπτυχθέντος.

Έκτοτε εναντίον της φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ ουδεμία δυναταί τις ειπείν σοβαρά προσπάθεια των συμμοριτών έλαβε χώραν. Οι συμμορίται κατέχοντες τα πέριξ ΜΕΤΣΟΒΟΥ υψώματα και επίκαιρα σημεία διά δυνάμεως ουχί μικροτέρας των δύο Ταγμάτων την μεν ημέραν παρηνώχλουν τα ημέτερα τμήματα διά πυρών όλμων και πολ/λων, την δε νύκτα εγένετο αγών περιπόλων, παρεμποδίζοντες ούτω πάσαν μετά της φρουράς επικοινωνίαν.

Οι συμμορίται τηρούντες τας θέσεις των πέριξ ΜΕΤΣΟΒΟΥ και παρενοχλούντες διά πυρών εφαίνοντο διαθέτοντες αρκετάς των δυνάμεων των δυτικώτερον.

Η ανωτέρω εκτεθείσα αναπροσαρμογή των τμημάτων και η εκκένωσις περιοχής ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ εδημιούργησεν εις την Μεραρχίαν δύο μεγάλα προβλήματα.

α) Ανεφοδιασμός των τμημάτων ΜΕΤΣΟΒΟΥ ευρισκομένων κατά αναφοράν του ιδίου Δ/τού του Τάγματος εν πολιορκία και

β) Εκκαθάρισις της καταστάσεως ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ απαραιτήτου προϋποθέσεως διά την ριζικήν λύσιν της καταστάσεως κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Το πρώτον αντιμετωπίσθη λίαν επιτυχώς διά ρίψεων από αέρος.

Την 23ην εγένετο η πρώτη ρίψις πυρομαχικών δι' αεροπλάνου. Τούτο έσχεν ευμενή επίδρασιν επί του ηθικού των τμημάτων τουναντίον δε επί των συμμοριτών οίτινες ήλπιζον ότι τελικώς θα υπέκυπτεν η φρουρά εξαντλούσα πυρομαχικά και τρόφιμα έχοντες υπό έλεγχόν των την αρτηρίαν ανεφοδιασμού.

Την 24ην, 25ην, 27ην Οκτωβρίου εγένοντο διαδοχικαί ρίψεις πυρο-μαχικών, τροφίμων και μονομπλόκ και ούτω αντιμετωπίσθη πλήρως ο εφοδιασμός του 584 Τάγματος.

Την νύκτα της 23/24-10-47 ο εχθρός εξεδήλωσεν πέντε συνεχείς σφοδράς επιθέσεις μετά προπαρασκευήν δι' αυτομάτων όπλων και όλμων 2 και 3 ιντσών εναντίον της διλοχίας του 581 Τάγματος. Άπασαι απεκρούσθησαν. Ψυχραιμία και θάρρος αξκών και οπλιτών διλοχίας πρωτοφανής. Δύναμις επιτεθέντων υπελογίσθη εις 500.

Την γενικωτέραν λύσιν της καταστάσεως η Μεραρχία αντιμετώπισεν ως ακολούθως:

Διλοχία 581 Τ.ευρισκομένη ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΥΣ αντικατεστάθη διά διλοχίας 25 Τ.Χ. και ήχθη 24-10-47 ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΝ διάθεσιν 75 Ταξιαρχίας, ένθα και η ετέρα διλοχία και διοίκησις του Τ/τος τούτου.

Η 43 Ταξιαρχία ΚΟΝΙΤΣΗΣ διά της υπ' αριθ. 441/24-10-47 διετάχθη όπως επενεργήση επιθετικώς εις βάθος εν τη περιοχή της προς συντριβήν του εχθρού και καταστροφήν εφοδιασμών του κυρίως όμως ίνα δημιουργήση σοβαρόν αντιπερισπασμόν υπέρ των τμημάτων ΜΕΤΣΟΒΟΥ -ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΣ.

Τούτ' αυτό διετάχθησαν να πράξωσι και τα τμήματα ΑΣΠΡΑΓ-ΓΕΛΩΝ.

Εις ενίσχυσιν της Μεραρχίας αφίκετο εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ αεροπορικώς το 629 Τ.Πεζικού την 23ην, την δε 24ην υπόλοιπον του Τάγματος τούτου ως και το Στρατηγείον της 74 Ταξιαρχίας, κινηθέντων την επομένην εις ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΝ.

Εν τω μεταξύ η Μεραρχία διέταξε όπως από 270900 εκδηλωθή επιθετική ενέργεια διά δυνάμεως δυο Ταγμάτων και διά δυο ουλαμών τεθωρακισμένων κατά μήκος δημοσίας ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ - περιοχή ΒΟΤΟΝΟΣΙ - ΠΛΑΚΑ (Σ.275625). Από της αυτής διαδοχικαί καλυπτικαί ενέργειαι προς κατάληψιν των Β. της αρτηρίας ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ -ΒΟΤΟΝΟΣΙ υψωμάτων ΚΑΖΑΡΜΑ (Σ.1958) - υψ. 1145 (Σ.2160) ΧΡΥΣΟ-ΒΙΤΣΑ (Σ.2361) διά δυνάμεως τάγματος συν διλοχία.

Το 584 Τάγμα διετάχθη ίνα συνδράμη διά πυρών και κινήσεως διαθεσίμου τμήματός του από κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ προς ΠΛΑΚΑΝ (Σ.2762).

Ούτω ημέτερα τμήματα κινηθέντα από πρωΐας 27-10-47 ήχθησαν άνευ επαφής επί της γραμμής: (Σ.185.598) - υψοδ. 1145 (Σ.207599) - (Σ.240595). Εις (Σ.238597) και (Σ.235595) εβλήθησαν από ΣΤΑΥΡΟΝ (Σ.230615) ένθα ευρίσκοντο τμήματα συμμοριτών αρχηγείου Ηπείρου πιθανώς τάγματος ΦΩΚΑ.

Νοτίως δημοσίας ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ και Δ. κορυφο-γραμμής ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ δε εσημειώθησαν συμμορίται. Ένδειξις ότι άπαντες συμμορίται συνεπτύχθησαν Β. δημοσίας οδού.

Από πρωΐας 28-10-47 τα τμήματα ενήργησαν ως ακολούθως:

Δύο λόχοι 628 Τ/τος ενήργησαν από (Σ.197597) προς (Σ.200612). Προσέκρουσαν εις ισχυράς αντιστάσεις εχθρού κατέχοντος κορυφογραμμήν από (Σ.195612) μέχρι (Σ.210615).

Αγών συνεχίσθη μέχρις επελεύσεως σκότους. Εχθρός παρουσίασεν πληθύν αυτομάτων όπλων και όλμων 3 ιντσών.

Τμήματα 581 Τάγματος κινηθέντα από πρωΐας κατόπιν αγώνος ήχθησαν την εσπέραν εις (Σ.257617).

Τμήματα 629 Τάγματος εσπέραν 28-10-47 ήχθησαν εις (Σ.260615).

Έτερα τμήματα κινηθέντα κατά μήκος της αρτηρίας προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ ήχθησαν μέχρι (Σ.255591) ένθα διεπιστώθη καταστροφή εκ μέρους των συμμοριτών λιθίνης γεφύρας.

Διεπιστώθη απολύτως ισχυροτάτη κατοχή υπό των συμμοριτών της γραμμής ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Σ.172.210) - υψοδ. 1290.

Από πρωΐας 29-10-47 τμήματα των 581 και 629 Ταγμάτων ενήργησαν επιθετικώς εν τη κατευθύνσει ΣΤΕΦΑΝΟΣ (Σ.2632) και ΠΛΑΚΑ (Σ.275625). Αι ανωτέρω τοποθεσίαι ιδία η ΠΛΑΚΑ κατείχοντο ισχυρώς υπό του εχθρού διά δυνάμεως δυο Ταγμάτων.

Χάρις εις το εξόχως επιθετικόν πνεύμα των αξκών και στρατιωτών των ανωτέρω τμημάτων, την επιτυχή υποστήριξιν του Πυρ/κού και την αποτελεσματικωτάτην επέμβασιν της αεροπορίας την 29 1615 κατόπιν σκληρού και επιμόνου αγώνος, κατελήφθη η κορυφογραμμή ΠΛΑΚΑΣ, του εχθρού τραπέντος εις άτακτον φυγήν προς ΠΕΝΤΕ ΑΛΩΝΙΑ (Σ.2266). Καταδίωξις συνεχίσθη μέχρις επελεύσεως του σκότους. Οι συμμορίται υπό την ισχυράν πίεσιν των τμημάτων μας υποχωρούντες απέρριπτον τον οπλισμόν των και διάφορα είδη πυρομαχικών και τροφίμων.

Η κατάληψις της τοποθεσίας ΠΛΑΚΑΣ και η εκδίωξις εκ ταύτης των συμμοριτών εσήμανε και την λύσιν της καταστάσεως ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Την 30-10-47 περίπολος του 581 Τάγματος από ΠΛΑΚΑΣ κατηυθύνθη προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ επιτευχθείσης επαφής μετά της φρουράς τούτου εις ΤΣΟΥΜΑ (Σ.3162) και ΚΑΛΙΓΩΜΕΝΑ ΑΛΩΝΙΑ (Σ.2959). Επίσης επετεύχθη επαφή κινηθέντων εκατέρωθεν τμημάτων επί της δημοσίας οδού εις (Σ.272580).

Κατά τον τρόπον αυτόν δύναταί τις ειπείν, η υπόθεσις ΜΕΤΣΟΒΟΥ ήτις απετέλεσε διά την Μεραρχίαν ζήτημα τιμής, εισήλθεν εις το στάδιον της ευνοϊκής λήξεως των συμμοριτών εξαναγκασθέντων εις παραίτησιν από του αρχικού τούτων σκοπού τουτέστιν της κυριαρχίας επί του κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ και της περιοχής τούτου.

Επηκολούθησε ταχυτάτη κατασκευή των υπό των συμμοριτών καταστραφεισών γεφυρών και τμημάτων της δημοσίας από ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑ - ΜΕΤΣΟΒΟΝ.

Την 31-10-47 φάλαγξ αυτοκινήτων εκινείτο επί της δημοσίας οδού ανενόχλητος εφοδιάζουσα τα επί τόσας ημέρας αποκεκλεισμένα τμήματα της τμηματικής φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Εκ παραλλήλου επιθετικαί αναγνωρίσεις προς την κατεύθυνσιν Βορείως ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ - ΠΕΤΡΑΣ απέδειξεν την εγκατάλειψιν ολο-κλήρου της γραμμής Δυτικώς ΠΛΑΚΑΣ υπό των συμμοριτών και την σύμπτυξιν τούτων Βορείως ταύτης.

Ούτω έληξεν η περίοδος των επιχειρήσεων προς λύσιν της κατα-στάσεως ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Η επιδειχθείσα διαγωγή υπό των τμημάτων άτινα έλαβον μέρος εις τας ανωτέρω επιχειρήσεις είναι ανωτέρα πάσης εξάρσεως. Η διατήρησις της ψυχραιμίας και του ακμαίου ηθικού υπό των αξκών και οπλιτών της φρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΥ ήτις επί τόσας ημέρας ευρίσκετο εν πολιορκία υπήρξεν πράγματι μεγαλειώδης. Θ' απετέλει δε ουσιώδη παράλειψιν εάν δεν εσημειούτο η πολύτιμος συμβολή εις όλας τας φάσεις του αγώνος του ημετέρου πυροβολικού ως και η μετά μεγίστη δραστηριότητος και αποδοτικότητος επέμβασις της αεροπορίας.

Δ΄ <u>ΑΠΩΛΕΙΑΙ</u>

α) <u>ΗΜΕΤΕΡΩΝ</u>

- Αξκοί Νεκροί 1
- " Τραυμ. 6
- Οπλ.νεκροί 32
- " τραυμ. 95

- " αγνοούμ. 10 πιθανόν πλείστοι τούτων νεκροί και τραυματίαι.

β) ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ
- Νεκροί επί τόπου 120
- Τραυματίαι 51
- Συλληφθέντες 7
- Παραδοθέντες 5

Αι ανωτέρω απώλειαι των συμμοριτών είναι κατά πολύ ολιγώτεραι των πραγματικών καθόσον πλείστοι των νεκρών παρελαμβάνοντο υπό τούτων ή και εθάπτοντο επιμελώς ενίοτε και εις τάφους ομαδικούς, οι τραυματίαι δε ων ο αριθμός κατά πληροφορίας χωρικών αναβιβάζεται εις πολλάς εκατοντάδας παρελαμβάνοντο κατ' εξοχήν υπό των συμμοριτών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Οι συμμορίται ενήργησαν διά μεγάλων δυνάμεων αφθόνως εφωδιασμένων διά πυρομαχικών και μέσων πυρός βάσει καλώς μελετηθέντος σχεδίου το οποίον απέβλεπεν εις την κατάληψιν του κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ διά της αποκοπής της δημοσίας οδού ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ -ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Επιβάλλεται συνεπώς η διατήρησις ελευθέρας της αρτηρίας ταύτης αναπάσαν στιγμήν. Προς τούτο είναι αναγκαίον:

1) Να υπάρχη εφεδρεία εις την διάθεσιν της Μεραρχίας προς αντιμετώπισιν επαναλήψεως της αποπείρας ταύτης.

2) Να κατέχεται ισχυρώς η περιοχή ΓΡΕΒΕΝΗΤΙΟΥ της εκεί ευρισκομένης δυνάμεως απαγορευούσης την χρησιμοποίησιν διά ΣΚΑΛΟΠΟΥΛΑΣ διερχομένων δρομολογίων ή δυναμένης να επέμβη κατά των νώτων των εκ της περιοχής ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ ενεργουσών εχθρικών δυνάμεων.

Εν Σ.Τ.Γ.918 τη 7 Ιανουαρίου 1948

Ο
Μέραρχος
Μ.Αντωνόπουλος
Ταξίαρχος

Ακριβές αντίγραφον
Το
Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

22

Επείγουσα-Απόρρητος
Γ.Σ.Σ. Α1
Αριθ.Α.Π.1086
Β.Σ.Τ.903 τη 16.1.48

ΘΕΜΑ: Υποβολή εκθέσεων
επιχειρήσεων 553 Τάγματος
ΠΡΟΣ: ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1
ΚΟΙΝ: Α1

Υποβάλλονται συνημμένως Α.Π. 3840/29.12.47 και Α.Π. 3841- 31.12.47 εκθέσεις επιχειρήσεων 553 Τάγματος 25ης Ταξ/χίας.

Κ.Στεργίου
Συντ/ρχης
Α.Κ.Α

Β.Χ
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

553 ΤΑΓΜΑ Π./Α.Π.3840
Σ.Τ.Γ.915/29.12.47

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επί της γενομένης εναντίον του χωρίου ΛΕΥΚΟΓΕΙΑ υπό
των συμμοριτών επιθέσεως την νύκταν της 28.12.47
ΠΡΟΣ: VII Μεραρχίαν/Α1
25ην Ταξιαρχίαν /Α1

1.- Δύναμις 300μελούς συμμορίας προσέβαλε περί ώραν 2020΄ της χθές το χωρίον Λευκόγεια ένθα η έδρα του 2ου Λόχου του Τάγματος. Ούτοι προερχόμενοι από Αγριοκερασιά διήλθον τον Νέστον εις το σημείον (Κ.86327) την νύκτα της 26.12.47 και παρέμειναν μέχρι της εσπέρας της 27ης εις Κατάχλωρον την δε ημέραν της 28.12.47 εις περιοχήν Χάρακα από όπου εξεκίνησαν την εσπέραν της 28.1.47 διά Λευκόγεια.

2.- Η άμυνα του χωρίου συνίστατο εις τας δύο διμοιρίας της έδρας, αίτινες ήσαν οχυρωμέναι επί του σημείου στηρίγματος του λόχου, πληην μιας ομάδος ήτις ήτο ομάς κρούσεως και μιας ενέδρας εκ 5 οπλιτών με οπλοπολυβόλον, τεταγμένης προς Β. του χωρίου και εις την θέσιν Αγ.Νικόλαος. Επίσης υπήρχεν ο Αστυνομικός Σταθμάρχης μεθ' ενός ενωμοτάρχου, 5 ενέδραι της ΜΑΥ διαθέτουσαι ανά έν μόνον τυφέκιον εκάστη. Αι ενέδραι αύται είχον ταχθή ως ακολούθως:

α) Εις τον δρόμον προς Μυλόρρεμα β) εις τον δρόμον προς Εξοχήν γ) δυτικώς του χωρίου δ) ΝΔ του χωρίου εις θέσιν Παναγίτσα και ε) Ν του χωρίου παρά τους μύλους. Το σύνολον των όπλων της ΜΑΥ ήτο μόνον 7 αξκών 5 του λόχου (των ενεδρών) και δυο ατομικά άτινα εχρησιμοποιήθησαν εις το εσωτερικόν του χωρίου. Επί πλέον υπήρχαν και 8 όπλα πομάκων χρησιμοποιηθέντα παρ' αυτών εντός του χωρίου προς ενίσχυσιν της ομάδος κρούσεως.

3.- Οι συμμορίται ακολουθήσαντες το δρομολόγιον Χάρακας - Μυλόρεμμα - Λευκόγεια, εγένοντο αντιληπτοί υπό του λόχου ήτις έδωσε το σύνθημα συναγερμού και έβαλλε διά των όπλων της συνεχώς εναντίον των. Ούτω οι συμμορίται απέτυχον εις τον παράγοντα αιφνιδιασμού και παρετηρήθη το γεγονός ώστε τα ημέτερα τμήματα να είναι έτοιμα και να βάλλουν κατ' αυτών χωρίς ούτοι να έχωσι ταχθή πλήρως ώστε να κάμωσι χρήσιν όλων των πυρών και των αυτομάτων όπλων αμέσως. Η ενέδρα της ΜΑΥ (εις τον δρόμον προς Μυλόρεμμα) αφού έβαλεν ολίγους πυροβολισμούς και λόγω της πιέσεως των συμμοριτών συνεπτύχθη προς ομάδα κρούσεως.

4.- Ούτω ο αγών ήρχισε λυσσώδης οι δε συμμορίται συντελέσαντες εν τω μεταξύ την εγκατάστασίν των εξεδήλωσαν τα πυρά 9 μυδραλλίων τεταγμένων ως κάτωθι:

α) 2 μυδράλλια ΒΑ εις ύψωμα Μαγκούρκα
β) 2 μυδράλλια εις αντερείδας δυτικώς Μαγκούρκας
γ) 1 μυδράλλιον Βορείως του χωρίου
δ) 2 μυδράλλια ΒΔ εις Αγ. Νικόλαον και
ε) 2 μυδράλλια εις Νεκροταφείον προς τον δρόμον της Εξοχής. Εκτός των μυδραλλίων παραδοθείς συμμορίτης λέγει ότι ούτοι έφερον και δυο όλμους ένα των 4 χιλμ.και ένα των 2 χιλμ. επί 4 ημιόνων πλην όμως ότι έρριψαν 2 μόνον βλήματα μη γενόμενα αντιληπτά. Επίσης οι συμμορίται είχον 4-5 μεταγωγικά και νάρκας αίτινες ετοποθέτησαν 2 εις το 7,5 χιλιόμετρον και 3 παρά το 14ον ανευρεθείσαι παρά του τάγματος.

Τα ημέτερα τμήματα έβαλλον δι' όλων των όπλων εναντίον των συμμοριτών ήτοι των όπλων της ευθυτενούς τροχιάς και των όλμων 3΄΄ και 60 χ.μ. Την άμυναν την υπεστήριξεν και ο ουλαμός πυρ/κού εκ της έδρας του τάγματος.

Κατά την διάρκειαν της μάχης η ενέδρα του λόχου ετελείωσε τα πυρ/κά της και ανεφοδιασθείσα εσυνέχισε τον αγώνα μέχρι τέλους. Η ομάς κρούσεως του λόχου, υπό λοχίαν λόγω κακών εντολών επήγεν εις ενίσχυσιν της ενέδρας πλην όμως λόγω αντιστάσεως ηναγκάσθη να υποχωρήση μη δυνηθείσα να προχωρήση περαιτέρω, πλην όμως ομού μετά των ΜΑΥ εξόρμησε κατά την υποχώρησιν των συμμοριτών προς καταδίωξιν. Ο Αστυνομικός Σταθμάρχης παρέμεινε εις τον Σταθμόν προς διαφύλαξιν τούτου ο δε έτερος ενωμοτάρχης εκινήθη με την ΜΑΥ. Επίσης οι πομάκοι με 8 όπλα ενίσχυσαν τον μικρόν οπλισμόν της ΜΑΥ (7 τυφέκια) και συνέτειναν πολύ εις την άμυναν της ομάδος κρούσεως.

Ο αγών εσυνεχίσθη μέχρι της 23ης ώρας χωρίς οι συμμορίται να εισέλθουν εις το χωρίον. Την ώραν εκείνην όμως κατώρθωσαν να διεισδύσωσι μέρος τούτων εις την ΒΑ συνοικίαν και παρέμεινε μέχρι τέλους του αγώνος.

Περί ώραν 23.45΄ περίπου λόγω του καταιγισμού των πυρών των ημετέρων τμημάτων και του πυρ/κού και της αποστολής αυτ/των και κάρριερς προς Εξοχήν και εις την οδόν Νευροκοπίου - Ποταμών, χωρίς να μεταφέρουν ενίσχυσιν προς εξαπάτησιν και μόνον των συμμοριτών, ούτοι έρριψαν πρασίνας φωτοβολίδας και ήρχισεν η υποχώρησις. Η υποχώρησις ετελείωσεν περί ώραν 0015΄ - 00.30΄ άπαντες δε οι συμμορίται κατηυθύνθησαν προς Χάρακα διά του Μυλορρέματος ήτοι διά του ιδίου δρομολογίου.

Αι απώλειαι των συμμοριτών ήσαν εξηκριβωμένως σοβαραί έναντι των ημετέρων. Άφισαν επί τόπου 3 νεκρούς και ένα πομάκο βαρέως τραυματία, εν αφασία, όστις απεβίωσε την ίδια ημέραν. Παρέλαβον δε μεθ' εαυτών κατά τας ομολογίας του ενός των παραδοθέντων συμμοριτών 8 τραυματίας μεταξύ των οποίων και ο Δ/τής του λόχου ΝΤΟΜΠΡΙΣ Σ.

Κατά τον έτερον παραδοθέντα παρελήφθησαν 4 τραυματίαι και 1 νεκρός. Οι τραυματίαι διεκομίσθησαν εις το 124 φυλάκιον και εκείθεν δεν γνωρίζει περαιτέρω. Ασφαλώς οδηγήθησαν εις Βουλγαρίαν.

Αι απώλειαι των ημετέρων είναι 1 κορασίς νεκρά ονόματι Διαλέτου Φωτεινή του Στεργίου ετών 17 και 2 τραυματίαι οι Χ.Θεοχαρίδης Γεώργιος ετών 20 αδειούχος του συγκροτήματος Φωστερίδη και ο πομάκος Σόπογλου Αμέτ της ομάδος Φαϊκ.

Οι συμμορίται φεύγοντες συναπεκόμισαν περί τα 25 μεγάλα ζώα (βώδια και βουβάλια) περί τα 50 πρόβατα, άρτους φορτωμένους εις 2 ημιόνους, 2 φορτία άλευρα και αραβόσιτον, ολίγον βούτυρο και καπνά άτινα παρέλαβον τινές εκ των εισελθόντων εις το χωρίον.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ. Η άμυνα του χωρίου θα ήτο επαρκής να αντιμετωπίση τους επιτιθεμένους, εις περίπτωσιν που οι ΜΑΥ διέθετον οπλισμόν - δύναμις 52 - εξ ων τυφέκια 7 με τα χορηγηθέντα εις αυτούς παρά του λόχου. Επίσης τα 4 όπλα των πομάκων ήσαν πεπαλαιομένα. Η ομάς κρούσεως του λόχου θα ηδύνατο να δράση καλύτερον εάν δεν μετέβαινε να ενισχύση την ενέδραν. Ο Αστυνομικός Σταθμάρχης ηρκέσθη να παραμείνη εις τον Σταθμόν και διέταξε μόνον αδελφόν του ενωμοτάρχην αδειούχον του συγκροτήματος Φωστερίδη να κινηθή με ολίγους ενόπλους της ΜΑΥ και την ομάδα του λόχου προς καταδίωξιν των συμμοριτών, όταν ούτοι υπεχώρουν. Οι συμμορίται βλέποντες την κίνησιν των αυτ/των και λόγω των δραστικών πυρών έσπευσαν να εγκαταλείψουν το χωρίον περί την 00.15, διότι ούτω πως με το αρκετό χρονικό διάστημα που τους υπελείπετο θα εξασφάλιζον την φυγήν χωρίς να πλευροκοπηθούν κατά την διάρκειαν της νυκτός, επειδή εφοβήθησαν την κύκλωσίν των.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Αντ/ρχης Πεζικού

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

23

ΑΠΟΡΡ.ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
ΓΕΣ
Β.Σ.Τ.902
Α.Π.23/Φ.57/Γ.Α.Γ.ΕΣ
17 Ιανουαρίου 48

Θέμα: Περί σχέσεων μετ' Αμερικανών Συμβούλων Αξ/κών
Προς: Διοικητάς Β΄, Γ΄ΣΣ
XI, X, II, IX, VIII, XV, VII Μεραρχίας
Κοιν: I Στρατιάν

I.- Διά της υπ' αριθ. 22/Φ.57/16.1.48 διαταγής διεβιβάσθησαν αι υπό της Αμερικανικής αποστολής εκδοθείσαι οδηγίαι προς τας ομάδας Αξ/κών ας αποστέλλει ως Συμβούλους παρ' εκάστω Επιτελείω Μ.Μ.

II.- Οι Αξ/κοί ούτοι πλην της αποστολής των ως Συμβούλων του Διοικητού της παρ' η αποσπώντα Μ.Μ. θα πληροφορώσι τον Αρχηγόν της Αμερικανικής Αποστολής περί των κατ' αυτούς ελλείψεων του ημετέρου Στρατεύματος από πάσης απόψεως.

III.- Ευνόητον συνεπώς τυγχάνει το όφελος όπερ δυνάμεθα να προσδοκώμεν εκ της ακριβούς ενημερώσεώς των, κατά το δυνατόν επί του εδάφους, περί των δυσχερειών ας γεννώσιν ημίν ελλείψεις υλικαί, εφ' ων το ΓΕΣ επανειλημμένως ήδη επέστησε την προσοχήν των Αποστολών, ήτοι,

α) Επαρκή αυτόματα όπλα μεγάλου βεληνεκούς
β) Ανάπτυξιν Μονάδων ορειβατικού πυροβολικού και όπλων υποστηρίξεως
γ) Μέσα μεταφοράς

IV.- Προς τούτο τονίζομεν την εξαιρετικήν σημασίαν της παρά των Διοικήσεων των Μ.Μ. εξασφαλίσεως στενής και εγκαρδίου επαφής μετά των Αξ/κών τούτων διά της προσεκτικής επιλογής των τε εντεταλμένων τας τεχνικάς υποδείξεις και των διατεθησομένων Διερμηνέων.

V.- Δέον να αποφεύγηται οιαδήποτε σύστασις, αλλά επιτηδείως να καταδεικνύωνται τα εκ των ελλείψεων προκύπτοντα μειονεκτήματα, αφιεμένων των ξένων Αξ/κών να συναγάγωσι τα ίδια αυτών συμπεράσματα.

Αντιστράτηγος Γιατζής
Αρχηγός ΓΕΣ

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον Στρατιάς
Τ.Σ.Υ.

24

Α΄ΣΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΜΑΧΗ ΠΛΑΤΑΝΟΥ

17 και 18 Ιαν/ρίου

1.- Μετά την μάχην ΑΡΑΧΩΒΗΣ (10-1-48) καθ' ην τέσσαρα Τάγ/τα συμμοριτών επετέθησαν κατά ταύτης η εκεί δύναμις διλοχίας 6 Τ.Εθνοφρουράς μετά Αποσ/τος Χωρ/κής ελιχθείσα υποχωρητικώς έφθασε εις ΠΛΑΤΑΝΟΝ.

Το Σ.Στρατού αντιληφθέν ότι οι συμμορίται θα εσυνέχιζον την επίθεσίν των προς ΠΛΑΤΑΝΟΝ ενίσχυσε την εκεί φρουράν επειγόντως διά δυο ΛΟΚ, λόχου 3 Ταξιαρχίας και λόχου 3ου Τάγματος Εθνοφρουράς. Αι δυνάμεις ΠΛΑΤΑΝΟΥ υπείγοντο υπό την Δ/σιν του Τχου Κόρκα.

2.- Την 0600 ώραν 17 Ιανουαρίου οι συμμορίται διά τριών ταγμάτων εξαπέλυσαν σφοδροτάτην επίθεσιν εξ όλων των κατευθύνσεων και ιδία από ύψωμα 1404 (Χ.7226) - ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Χ.7327) και εκ της Νοτίας παρυφής ΠΛΑΤΑΝΟΥ.

Ταυτοχρόνως έτερον τάγμα συμμοριτών κατέλαβε τα χωρία ΑΧΛΑΔΟΚΑΣΤΡΟΝ (Χ.6923) - ΔΙΑΣΕΛΑΚΙ (Χ.685250) - γέφυρα ΕΥΗΝΟΥ (Χ.680225) ίνα απαγορεύση κίνησιν ημετέρων ενισχύσεων προς ΠΛΑΤΑΝΟΝ.

3.- Καθ' όλην την ημέραν 17 Ιανουαρίου οι συμμορίται επετίθοντο μετά λύσσης εναντίον της πανταχόθεν κυκλωμένης ηρωϊκής φρουράς ήτις υπό τον ήρωα διοικητήν της Τχη Κόρκαν Ιωάννην απέκρουσε απάσας τας επιθέσεις με σοβαρωτάτας διά τους συμμορίτας απωλείας.

Η επίθεσις εσυνεχίσθη και κατά την διάρκεια της νυκτός καθώς και την 18 Ιανουαρίου οπότε οι συμμορίται αντιληφθέντες τας από Νότου και Ανατολών ημετέρας κινήσεις εγκατέλειψαν την Νοτίαν παρυφήν του χωρίου και τα Ανατολικώς υψώματα συμπτυχθέντες προς Βορράν και Β.Α.

4.- Από της εκδηλώσεως της εχθρικής επιθέσεως εκινήθησαν εις ενίσχυσιν ΠΛΑΤΑΝΟΥ:

(α) 630 τάγμα από ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ - ΠΑΛΑΙΟΠΥΡΓΟΝ - ΠΛΑΤΑΝΟΝ

(β) Τρεις λόχοι 6ου τάγματος Χωρ/κής από ΑΝΩ ΧΩΡΑΝ διά ΑΓ.ΤΡΙΑΔΟΣ προς ΠΛΑΤΑΝΟΝ

(γ) Τρεις λόχοι (ΚΒΕ Μεσολογγίου δυο και λόχος φρουράς Αγρινίου) από ΘΕΡΜΟΝ διά γεφυρών ΕΥΗΝΟΥ (Χ.680225) προς ΔΙΑΣΕΛΑΚΙ (Χ.685250) και ΑΧΛΑΔΟΚΑΣΤΡΟΝ (Χ.6923).

(δ) Εκ των ανωτέρω δυνάμεων το 630 τάγμα αφίχθη 1900 ώραν 18 Ιανουαρίου ΠΛΑΤΑΝΟΝ ενισχύσαν την εκεί φρουράν.

Οι λόχοι ΚΒΕ προσέκρουσαν επί ισχυρών αντιστάσεων αρχικώς επί γεφυρών ΕΥΗΝΟΥ και ακολούθως εις απρόσιτα υψώματα ΑΧΛΑΔΟΚΑΣΤΡΟΥ και μετά σκληρόν αγώνα τη υποστηρίξει πυρ/κού και των τεθωρακισμένων κατέλαβον ΑΧΛΑΔΟΚΑΣΤΡΟΝ, 1900 ώραν 18 Ιανουαρίου.

(ε) Αεροπορία:

(ι) Κατά την 17 Ιανουαρίου δεν κατέστη δυνατή η υποστηριξις λόγω κακοκαιρίας.

(ιι) Κατά την 18 Ιανουαρίου η υποστήριξις υπήρξε λίαν αποτελεσματική με σοβαράς διά τον εχθρόν απωλείας διά 12 εξόδων μαχητικών και τριών αναγνωρίσεως διαθετόντων βόμβας.

5.- Αξκοί και οπλίται της φρουράς ΠΛΑΤΑΝΟΥ επέδειξαν άφθαστον ηρωϊσμόν. Ο Δ/τής της φρουράς Τχης Κόρκας Ιωάννης υπήρξεν ο κύριος συντελεστής της νίκης, βοηθούμενος από τον επίσης γενναίον Τχην Γαλιώτον Διοικητήν Διλοχίας Ορεινών Καταδρομών.

6.- Ο Δ/τής του Σ.Σ. Υποστράτηγος Παπαδόπουλος διηύθυνε τον αγώνα ευρισκόμενος εις ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ βοηθούμενος από Υποσ/γον Κετσέαν Βεν.και Συν/ρχην Σωτηρίου Ιωάννην Δ/τήν 86 περιοχής.

7.- <u>Απώλειαι</u>

(α) Εχθρού. Άνω 200 νεκρών και .... τραυματίαι

(β) Ημετέρων. Νεκροί 10 ων ....
Τραυματίαι 33
Αγνοούμενοι 24

Τ.Υ.

25

Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Σ
86η ΣΤΡΑΤ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ/Α1
Αριθ.Πρωτ.Α.Π.
Σ.Τ.Γ.909Α 26.1.48

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επιχειρήσεων κατά Σ
17-20 Ιανουαρίου 1948
(Πλάτανος Ναυπακτίας)
ΠΡΟΣ: Α΄ΣΣ/Α1
ΚΟΙΝ: ΔΕΡ/Α1

Χάρται Καρπενησίου, Αγρινίου 1: 100.000

1.- Έχθρός α) Λησταρχείον Δυτικής Στερεάς ήτοι μια πλήρης Ταξιαρχία 3 Ταγμάτων και λόχου διοικήσεως δυνάμεως 1000 περίπου συμμοριτών.

β) ΙΙΙ Τάγμα Γκιώνας (Νικηφόρου) Αρχηγείου ΦΘ-ΦΩ δυνάμεως 130-150 συμμοριτών.

Πληροφορίαι περί του εχθρού.

α) Ο εχθρός ανατρέψας από εσπέρας 13.1.48 την φρουράν Αραχώβης (Χ.83043) κατέχει της 16ης ιδίου Αράχωβαν, Άγ.Δημήτριον (Χ.7832) Καστανιά (Χ.7730), Κόνισκαν (Χ.7032), με φυλάκια εις Χάνι Λιόλιου (Χ.770285).

Εντύπωσις. Μετά την πτώσιν της φρουράς Αραχώβης, προβλέπετο ως λίαν πιθανή η επίθεσις των συμμοριτών κατά της Φρουράς Πλατάνου μη αποκλειομένης επιθέσεως και κατά της Άνω Χώρας.

Προπαρασκευαστικαί ενέργειαι.

α) Προωθήθη από 14.1.48 εις Πλάτανον διλοχία Τχου Κόρκα (λόχος 501 Τ.Π.συν λόχος 3ου Τ.Ε.) και την 15ην διλοχία Β.Μ.Κ.Τχου Γαλιώτου. Τα τμήματα ταύτα απετέλεσαν τακτικόν συγκρότημα υπό τας Δ/γας του Τχου Κόρκα.

β) Διέταξα μεταστάθμευσιν του δοκιμασθέντος 6ου Τ.Ε.16ην από Πλατάνου εις Ανθόφυτον (Χ.8013) προς ανασυγκρότησιν.

γ) Διετάχθη το Συγκρότημα Θέρμου από της 15ης να τηρή 15 κτήνη εν επιφυλακή δι' ενδεχομένην κίνησιν τμημάτων του προς Πλάτανον.

δ) Προπαρασκευάσθη βολή πυρ/κού κατά των Δυτικών υψωμάτων Πλατάνου: Αλωνάκι (Χ.7224) και Ψωριάρης (Χ.7226).

ε) Δι' αποσπάσματος Χωρ/κής και διμοιρίας Πεζικού κατείχετο η επί του Ευήνου ποταμού γέφυρα (Χ.675225) προς εξασφάλισιν κινήσεως ενισχύσεων εκ Θέρμου (Χ.6223) προς Πλάτανον.

στ) Συγκέντρωσις 3 λόχων Τ.Χ. (150 οπλίται) εις Άνω Χώραν και Λόχο Χρηστιά εις Λιμνίσταν.

ζ) Προώθησις τάγματος Ρούφου εις περιοχήν Ελευθέριανη ως εφεδρείαν περιοχής με αποστολήν επεμβάσεως υπέρ α) Πλατάνου β) Άνω Χώρας (αύτη δεν επραγματοποιήθη κατόπιν Δγής Δ/τού Σ.Σ.).

2.- Ενέργειαι εχθρού.

α) Την 0600 ώραν της 17ης Ιανουαρίου ισχυραί δυνάμεις συμμοριτών εξεδήλωσαν επίθεσιν κατά Συγκροτήματος Πλατάνου.

β) Συγχρόνως προώθησαν δυνάμεις προς Διασελάκι (Χ.6925) - Αχλαδόκαστρο (Χ.6923) και Ανατολικώς των Γεφυρών (Χ.675225) και (Χ.695215) ως και προς Γεφύρας Κοτσάλου (Χ.735225) - (Χ.765235) προς αναχαίτησιν των εκ Θέρμου, Ναυπάκτου και Άνω Χώρας ενισχύσεων.

3.- Προθέσεις Περιοχής.
α) Άμυνα Συγκροτήματος Πλατάνου. Κίνησις τμημάτων εκ των κατευθύνσεων Θέρμου, Άνω Χώρας και Παληόπυργου.

4.- Αποστολαί.
α) Συγκροτήματος Πλατάνου: Η υφισταμένη δι' Α.Π.27/13.1.48 δ/γής περιοχής: Άμυνα του κατωκημένου τόπου και έλεγχος της γύρω περιοχής.
β) Τριλοχίας 6 Τ.Χ. κίνησις εν τη κατευθύνσει Άνω Χώρας - Πόδος-Αγ.Τριάς - Πλάτανος.
γ) Τριλοχίας Παπαδοπούλου (Α.Λ.Φ.Α.συν 2 Λ.ΚΒΕΜ): Να κινηθή εκ Θέρμου επί των κατευθύνσεων α) Γέφυρα (Χ.675225)-Διασελάκι (Χ.6925) - Ψωριάρη (Χ.7226) και β) Γέφυρα (Χ.688218)-Αχλαδόκαστρον (Χ.7023)-Αλωνάκι (Χ.7224).

5.- Εκτέλεσις:
17.1.48
α) Συγκρότημα Πλατάνου υποστάν σφοδρά επίθεσιν εξ όλων των πέριξ σημείων την 0600 ώραν, ηναγκάσθη να συμπτύξη τα μεμακρυσμένα φυλάκιά του και να περιορίση την γραμμήν αμύνης του εις την παρυφήν του χωρίου.
β) Προωθήθη εξ Αγρινίου εις Θέρμον ο Επιτελάρχης της περιοχής Ανχης Βλάσσης Πέτρος και ανέλαβε την διοίκησιν του εκεί συγκροτήματος με την εντολή να συγκρωτήση τριλοχίαν εκ του ΑΛΦΑ κινηθέντος από Αγρίνιον και εκ δυο λόχων ΚΒΕΜ παρεχομένου εις τούτον δικαιώματος να χρησιμοποιήση και δύναμιν εξ Άνω Προστοβά. Εν αναμονή ΑΛΦΑ και λόχου ΚΒΕΜ εξ Άνω Προστοβά προωθήθη είς λόχος ΚΒΕΜ υπό τον Λοχαγόν Παπαδοπούλου προς Γέφυραν (Χ.675225).
γ) Το εις την άνω Γέφυραν απόσπασμα Χωρ/κής και διμοιρία εκ του λόχου ΚΒΕΜ Άνω Χρυσοβίτσης απεσύρθησαν από πρωϊνών ωρών εκ του ανατολικώς της γεφύρας, άνευ κρούσεως, υψώματος, περιορισθέντα εις τα υψώματα δυτικώς γεφύρας, λόγω πληροφοριών ότι συμμορίται κατέλαβον Αχλαδόκαστρον και Διασελάκι.
δ) Την 1230 προωθήθη ο ουλαμός ΚΕΤ εκ Θέρμου μέχρι Άνω Χρυσοβίτσης.
ε) Την 15ην ώραν αφίχθη εξ Αγρινίου ο ουλαμός 102 ΣΠΠ όστις ταχθείς αμέσως ήρχισε βάλλων κατά υψ.Ψωριάρη και Αλωνάκι.
στ) Περί την 16ην η σχηματισθείσα Τριλοχία ευρίσκετο δυτικώς γεφυρών επί υψ. (Χ.6821). Πρώτη απόπειρα διαβάσεως των γεφυρών την 1810 ώραν απέτυχε, συναντήσασα αντιστάσεις συμμοριτών κατεχόντων δεσποζούσας θέσεις Ανατολικώς των Γεφυρών Ευήνου ποταμού.
ζ) Κατόπιν επανειλημμένων διαταγών του Τ.Σ. Α΄ΣΣ, Τ.Σ. 86 Περιοχής, 86ης περιοχής και Συγκροτήματος Θέρμου η προσπάθεια επανελήφθη περί ώραν 23ην επιτευχθέντος μικρού προγεφυρώματος, όπερ όμως εγκατελείφθη λόγω πιέσεως των συμμοριτών.
η) Η τριλοχία 6 Τ.Χ.κινηθείσα από μεσημβρίας εξ Άνω Χώρας έφθασε εσπερινάς ώρας νοτίως Αγ.Τριάδος ένθα διενυκτέρευσε. Συνήντησε αντιστάσεις βορείως Κοτσάλου ποταμού.
θ) Διλοχία 630 Τ.Π. προωθηθείσα εκ Ναυπάκτου διενυκτέρευσε εις Παληόπυργον.
ι) Λόχος 9ου Τ.Ε.μετεστάθμευσεν από Αγίου Βλασίου εις Αγρίνιον.
ια) Η αεροπορία επενέβη εις τον αγώνα επιτυχώς.
Νύκτα 17-18.1.48
α) Μετά μικράν ανάπαυλαν περί 21ην ώραν η επίθεσις κατά της φρουράς του Πλατάνου επανελήφθη. Το συγκρότημα Κόρκα κρατεί τας θέσεις του σταθερώς.

β) Τριλοχία Παπαδοπούλου συμπτυχθέντος του προγεφυρώματος, όπερ επέτυχε να δημιουργήση προς στιγμήν παραμένει εν αδρανεία.

γ) Τριλοχία 6 Τ.Χ.παραμένει ομοίως αδρανής νοτίως Αγ.Τριάδος (Χ.7723).

δ) Το πυρ/κόν υποστηρίζει το συγκρότημα Πλατάνου βάλλον κατά υψωμάτων Ψωριάρη και Αλωνάκι περιοδικώς τη αιτήσει του Συγκροτήματος.

ε) Η αεροπορία επενέβη διά 3 εξόδων λίαν επιτυχώς βομβαρδίσασα και πολυβολήσασα θέσεις συμμοριτών περί τον Πλάτανον.

18.1.48

α) Η πίεσις των συμμοριτών εξακολουθεί κατά του συγκροτήματος Πλατάνου. Την 2230 η πίεσις ηλλατώθη. Εχθρός εγκατέλειψε υψ.Αλωνάκι.

β) Διλοχία 630 Τ.Π.προωθήθη από Σύμον προς Πλάτανον ανατρέψασα συναντηθείσας αντιστάσεις εις Γέφυραν (Χ.735225) εισήλθε κωμόπολιν περί 19ην ώραν.

γ) Ετέρα διλοχία (λόχος 630 Τ.Π.συν Λ ΚΕΕΜ) προωθήθη εκ Ναυπάκτου εις Σύμου

δ) Τριλοχία Παπαδοπούλου παρά την παρασχεθείσαν υποστήριξιν πυρ/κού και ουλαμού τεθωρακισμένων δεν διέβει τας γεφύρας Ευήνου παραμένουσα εις υψώματα δυτικώς τούτων. Αφηρέθη Δ/σις ανατεθείσα εις Υπλγόν Χαζάπην.

ε) Τριλοχία 6 Τ.Χ. παραμένει αδρανής εις την αυτήν θέσιν.

Νύκτα 18-19: Ο εχθρός υπεχώρησε υπό την κάλυψιν ισχυρών προφυλακών προς Βορράν. Καταδίωξις δεν εγένετο διότι ουδέν τμήμα ευρίσκετο επί τόπου εκ των κινηθέντων προς Πλάτανον.

19.1.48

α) Τριλοχία Χαζάπη κινηθείσα από πρωΐας διέβη την γέφυραν Ευήνου (Χ.688218) και προωθήθη άνευ αντιστάσεως μέχρι Αχλαδοκάστρου.

β) Τριλοχία 6 Τ.Χ.παρά την διαταγήν όπως ενωθή μετά τμημάτων Πλατάνου αναστραφείσα ετράπη προς Παλαιόπυργον (Χ.7613).

γ) Τριλοχία (λόχος 630 Τ. - λόχος ΚΒΕΚ) εκ Σύμου προωθήθη εις Πλάτανο

δ) Συγκρότημα Πλατάνου από 0700 ώρας απηλάγει πάσης πιέσεως των συμμοριτών τραπέντων προς Β.

6. Απώλειαι: Ως συνημμένος πίναξ.

Σ υ μ π ε ρ ά σ μ α τ α

1) Παρά την υπεροχήν του εχθρού εις αριθμόν και πυρά πεζικού η Φρουρά του Πλατάνου κατώρθωσε ν' αντιμετωπίση τας επί 48ωρον επιθέσεις των συμμοριτών κυρίως χάρις εις την ικανότητα και ανδρείαν των Δ/τού συγκροτήματος Τχου Κόρκα, Δ/τού της Διλοχίας Ο.Κ. Τχου Γαλιώτου Π. και το ψυχικό σθένος και ηρωϊσμόν των αξκών και οπλιτών του συγκροτήματος.

2) Αι αποσταλείσαι υπό της περιοχής ενισχύσεις κατ' αρχάς 2 Τριλοχίαι (μια εξ Άνω Χώρας και ετέρα εκ Θέρμου) δεν ηδυνήθησαν να επιτύχουν τους αντικειμενικούς των σκοπούς και να βοηθήσουν τους αμυνομένους εις Πλάτανον, αφ' ενός μεν διότι οι συμμορίται είχον καταλάβει ισχυρά επίκαιρα σημεία δεσπόζοντα γεφυρών προς απαγόρευσιν αφίξεως ενισχύσεων, αφ' ετέρου δε λόγω της απειρίας του Δ/τού των τμημάτων τούτων και το ανεκπαίδευτον των οπλιτών εις επιχειρήσεις τοιαύτης φύσεως (βιαία διάβασις ποταμού). Ούτω εις μεν την εκ Θέρμου κινηθείσα Τριλοχίαν παρετηρήθη ότι δεν εξεμεταλλεύθη αύτη την δημιουργίαν προγεφυρώματος από της νυκτός 17 - 18, αλλ' απέσυρε το προγεφύρωμα διά τον φόβον εξοντώσεώς του υπό των συμμοριτών. Δεν είχεν οργανωθή ισχυρά βάσις πυρός καίτοι υπήρχον τα μέσα. Η δε Τριλοχία 6 Τ. Χωρ/κής ουδεμία προσπάθειαν διαβάσεως του Κοτσάλου ποταμού εσημείωσε, αδρανήσασα επί 24 και πλέον ώρας, ανεστράφη δε τελικώς παρά την αποστολήν της και ετράπη εξ Αγ.Τριάδος προς Παλαιόπυργον.

3) Η περιοχή δεν ενημερώνετο επί της πορείας των τμημάτων ενισχύσεως αφ' ενός μεν λόγω συγχύσεως, ήτις επικράτησε εις την Τριλοχίαν Παπαδοπούλου και των

αλληλοσυγκρουομένων πληροφοριών αίτινες αβασανίστως διεβιβάζοντο, αφ’ ετέρου δε λόγω ελλείψεως επαρκών μέσων διαβιβάσεως της Τριλοχίας 6 Τ.Χ (διέθετε μόνον ασυρμάτους Νο 18).

4) Η Διλοχία 630 Τ.Π.υπό τον Τχη Ρούφον παρ’ όλον ότι εκινήθη εκ Σύμου την μεσημβρίαν της 18ης αφίκετο την 19ην ώραν της αυτής εις Πλάτανον, ανατρέψας ευκόλως τας αντιστάσεις ας συνήντησε, υπό τα αυτά μειονεκτήματα εδάφους και εχθρικών αντιστάσεων, υφ’ α αι δύο προαναφερθείσαι τριλοχίαι. Εάν είχεν κινηθή ολόκληρον το Τάγμα ασφαλώς η νύκτα θα ήτο ενεργητική και ουχί

Αποτελέσματα: Αναπτέρωσις του ηθικού του Στρατού και του πληθυσμού όπερ είχεν αισθητώς καταπέσει λόγω των τελευταίων επιτυχιών των συμμοριτών και ιδίως εις Πεντάκορφον. Σοβαρώταται απώλειαι των Σ.ων εξακριβωθέντες νεκροί 65 και πολυάριθμοι τραυματίαι παραληφθέντες.

Π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι ς

1) Αι προβλεφθείσαι υπό της περιοχής κινήσεις τμημάτων ενισχύσεως ανεκόπησαν λόγω προβλέψεως των συμμοριτών, οίτινες κατέλαβον τας γεφύρας του Ευήνου και Κοτσάλου ποταμού πριν ή τα τμήματα κινηθώσι.

2) Το απόσπασμα Χωρ/κής και Διμοιρία Πεζικού επί της Γεφύρας Ευήνου (Χ.675225) εγκατέλειψε άνευ πιέσεως τα ανατολικά υψώματα της γεφύρας περιορισθείσα εις τα Δυτικώς ταύτης.

Ούτω υφιστάμενον προγεφύρωμα εγκατελήφθη άνευ πιέσεως του εχθρού.

3) Η διαγωγή της Τριλοχίας Παπαδοπούλου υπήρξεν χλιαρά διακρινομένη από διστακτικότητα παρά τας κατ’ επανάληψιν διαταγάς και παρενέσεις. Η διστακτικότης αύτη οφείλεται κατά πρώτον λόγον εις έλλειψιν εμπιστοσύνης επί των οπλιτών μη εχόντων υποστή εκπαίδευσιν πλήρη και κατά δεύτερον η ανικανότης του Λοχαγού Παπαδοπούλου.

4) Δεν επετεύχθη πλήρης συνεργασία των επιχειρούντων την διάβασιν των γεφυρών τμημάτων μετά τοιούτων βάσεων πυρός (ουλαμός 102 ΣΠΠ, ουλαμός ΚΕΤ, λόχος Πεζικού). Ούτω παρά την σχετικώς σοβαράν κατανάλωσιν πυρ/κών δεν κατέστη δυνατή καταστροφή ή τουλάχιστον εξουδετέρωσις των ανατολικώς των γεφυρών Ευήνου αντιστάσεων των Συμμοριτών.

5) Η διαγωγή της Τριλοχίας 6 Τ.Χ.υπήρξεν αχαρακτήριστος, διότι συναντήσασα αντίστασιν εις Αγ.Τριάδα αντί να επιτεθή ή παρακάμψη τας αντιστάσεις παρετήθη της προσπαθείας της και ήχθη εις Παλαιόπυργον χωρίς να λάβη σχετικήν διαταγήν.

Ι.ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΣΥΝΤ/ΡΧΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Π ί ν α ξ Α π ω λ ε ι ώ ν
Μάχης Πλατάνου 17-20.1.48

Η Μ Ε Τ Ε Ρ Ο Ι

1. Νεκροί 12
2. Τραυματίαι 37
3. Αγνοούμενοι 24

Σ Υ Μ Μ Ο Ρ Ι Τ Α Ι

1. Νεκροί 65
2. Τραυματίαι Πολλοί ανεξακρίβωτοι

Το Α1 Γραφείον

26

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ
ΕΠΙΤΕΛ-ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ
Αριθ.Ε.Π.Ε.102

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Κοινοποιούμε συνημμένα συμπεράσματα του Αρχηγείου Ρούμελης που μας κοινοποιήθηκαν με την υπ' αριθ. Ε.Π.Ε 80/10-2-48 Διαταγή του, καθώς και Διαταγή και εκθέσεις επιχειρήσεων εναντίον του Πλατάνου Ναυπακτίας.

Παρακαλούμε αναλυθεί, κατά Τάγματα, σε όλα τα στελέχη.

Εν καιρώ αναφέρατε εκτέλεση.

Παραλήπτες:
Ι, ΙΙ, ΙΙΙ Τάγματα

Σ.Δ.Α.6-3-48
Ε Ρ Μ Η Σ
Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

Απόρρητος - Προσωπική

ΔΗΜ.ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧ.ΔΥΤ.ΣΤΕΡΕΑΣ
ΕΠΙΤΕΛ.ΓΡΑΦ.ΙΙΙ
Αριθ.Ε.Π.Ε 23

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Επιχείρησις Πλατάνου (Χάρτης Καρπενησίου 1: 100.000)

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ. Να καταληφθή ο Πλάτανος και οι γύρω αυτού εστίες αντίστασης και να εκμεταλευθή στρατολογικά και επιμελητειακά.
2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ. Ως το συνημμένο δελτίο πληροφοριών 15/1/48
3. Δυνάμεις και μέσα: Λόχοι Πεζικού 6, οπλ/λα 45, ομαδ.όλμοι 2, πολ/λα 2.
4. ΙΔΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. Με τον κύριο όγκο των δυνάμεών μας και μέσων να ενεργήσουμε αιφνιδιαστικά και αποφασιστικά κατά της Κωμόπολης και να επιμείνουμε για την κατάληψη αυτής. Με ελαφρά τμήματα να καλύψουμε τις δυνάμεις της κυρίας προσπάθειας από εχθρικά τμήματα που ήθελαν κινηθεί από τις κατευθύνσεις: 1/ Θέρμου - Πλατάνου. 2/ Σύμης - Πλατάνου 3/ Άνω Χώρας - Πλατάνου και ταυτοχρόνως να απαγορεύσουν τη διαφυγή του εχθρού προς Νότον.

ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ.

1/ Ο λόχος Ρουμελιώτη ομάδες (10) δέκα αφού περάσει το ποτάμι στον πόρο Πλατανιά να επιτεθή στη Γενική κατεύθυνση Άη -Ταξιάρχης - Ψωριάρης - Πλάτανος, με πρώτο αντικειμενικό σκοπό την κατάληψη των αντιστάσεων της γραμμής Αλωνάκι - Ψωριάρη - Άη Σωτήρα, δηλαδή των υπ' αριθ.12, 13 και 14 φυλακίων, δεύτερον και τελικόν

αντικειμενικόν σκοπόν 7,8 και 11 αναγνωρισθείσας αντιστάσεις ως και εκείνες που ήθελον εμφανισθή στο μέτωπό του.

2/ Το ΙΙΙ Φ.Φ.Τάγμα συν όλμο και πολ/λο του ΙΙ Τάγματος θα στείλη μια διμοιρία (4 οπλ/λα) από βορράν για να επιτεθή στην κατεύθυνση Άη Γιώργη-Πλατάνου και με πρώτον αντικειμενικό σκοπό την κατάληψη του υπ' αριθ. 15 φυλακίου και ενίσχυση του λόχου Ρουμελιώτη ο οποίος θα ενεργή δυτικότερα κατά της Αγίας Σωτήρας (14 φυλάκιο) και δεύτερον και τελικόν την κατάληψιν του υπ' αριθ. 10 φυλακίου.

Με το υπόλοιπον του Τάγματός του να κινηθή από το χάνι Λιόλιου προς Πλάτανο για να επιτεθή από Α προς Δ και με πρώτον αντικειμενικόν σκοπόν την κατάληψιν των υπ' αριθ.1 και 4 αντιστάσεων (αναγνωρισθέντων και του Νεκροταφείου) και δεύτερον αντικειμενικόν σκοπόν την κατάληψη της εκκλησίας στο Καμπαναριό της οποίας υπάρχει ίσως πολ/λο (φυλάκιο 3) και της οικίας Σέτα όπου μένει η διοίκηση και όποια άλλη αντίσταση ήθελε παρουσιασθή στο μέτωπό του.

3/ Το ΙΙΙ Τάγμα μείον 2 ομάδων και του όλμου του να διαβή το ποτάμι στον πόρο Πλατανιά και να κινηθή διά της Δυτ.Παρυφής του Πέρκου προς Άγιο Ταξιάρχη - Διασελάκι - Αχλαδόκαστρο, ούτως ώστε κατέχοντες τα υψώματα αυτών των χωριών (Διασελάκι και 1013) θα εμποδίση κάθε κίνηση του εχθρού από Θέρμο προς Πλάτανο ή διά της Γέφυρας Βάλτας ή διά της Στράνωμας. Μια διμοιρία (4 οπλ/λα που να κινηθούν προς Αλωνάκι για κατάληψη πρώτον του φυλακίου Άη Ταξιάρχης (υπ' αριθ. 9) και δεύτερον του φυλακίου 62) καθώς και όποια άλλη αντίσταση ήθελε παρουσιασθή στο μέτωπό του.

4/ Το ΙΙ Τάγμα θα καλύψη τον Πλάτανο και τις κατευθύνσεις Σίμη-Πλάτανος και Άνω Χώρα-Πλάτανος.

5/ Εφεδρεία του Αρχηγείου 2 ομάδες του ΙΙΙ Τάγματος και 1 του Ρουμελιώτη στο Σταθμό Διοίκησης του Αρχηγείου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ.

1/ Ημέρα και ώρα έναρξης επίθεσης η πέμπτη (5) της 17/1/48.

2/ Να μη γίνουν λεηλασίες και πυρπολήσεις.

3/ Τα τάγματα να καταβάλλουν προσπάθεια ώστε τα τμήματά των να είναι κοντά στις αντιστάσεις εγκαίρως. (ένα τέταρτο προ της ώρας έναρξης).

4/ Τα τμήματα να καταβάλλουν προσπάθεια όπως διεισδύσουν στην κωμόπολη έστω και αν ακόμα ανθίστανται τα εξωτερικά φυλάκια (πρώτοι αντικειμενικοί σκοποί).

5/ Η ομάς κομάντος Ακρίτα να διατεθή από το ΙΙ Τάγμα στο ΙΙΙ Φ.Φ.Τάγμα για να μετάσχη στα τμήματα της διείσδυσης.

6/ Τα Τάγματα να μας υποβάλλουν αντίγραφα της διαταγής επιχείρησης.

VIII. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ-ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ. Μεταξύ Αρχηγείου και τμημάτων διά συνδέσμων.

ΙΧ. ΣΥΝ.ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ. Ο Α "Ψηλά τα χέρια" ο Β "δε βλέπω". Κώδιξ φωτοβολίδες πράσινες - κατάληψη πρώτου αντικειμενικού σκοπού.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΠΙΔΩΣΗΣ. Όπου τα Τάγματα νομίζουν Σ, Α, Α, στον Άξονα Προφ.Ηλίας, Δέρκου, Αγία Σωτήρα.

Σ.Δ.15/1/48
Γ Ι Ω Τ Η Σ

Παραλ.ΙΙ, ΙΙΙ,ΙΙΙ Φ.Φ.και
Λόχος Ρουμελιώτη.
Κοινοποίηση
Α.Ρ (υ.τ)

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο

ΔΗΜ.ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧ.ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Επιτελ.Γραφ.ΙΙΙ

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Πάνω στην επιχείρηση που ενήργησαν κατόπιν διαταγής μας εναντίον του Πλατάνου Ναυπακτίας, το Αρχ.Δυτ.Στερεάς με τμήματά του και με το ΙΙΙ Φ.Φ.

Η επιχείρησις που διεξήγαγε το Αρχ.Δυτ.Στερεάς εναντίον του Πλατάνου Ναυπακτίας ήταν λαθεμένη και σαν σχέδιο και συν ενέργεια γενικά.

Το βασικό σφάλμα που διέπραξε το Αρχηγείο Δυτ.Στερεάς, που σήμανε και την αποτυχία της επιχείρησης ήταν η διασπορά που έκανε το Αρχηγείο σε δευτερεύουσες προσπάθειες σε βάρος πάντα της κύριας αποστολής.

Η διαταγή του Αρχηγείου να επιτεθούν δυο λόχοι του ΙΙΙ Φ.Φ.και ένας λόχος του Ρουμελιώτη 180 περίπου ανδρών εναντίον εχθρού σε κατωκημένο τόπο που διέθετε 2 λόχους ΛΟΚ ένα λόχο Εθνοφρουράς και ένα της Ρίμινι, είναι ακατανόητη. Όμως ακατανόητη είναι και η διάθεση περισσοτέρων δυνάμεων (2 Τάγματα, ΙΙ και ΙΙΙ) σε δευτερεύουσες αποστολές. Τέτοια βασικά σφάλματα είναι τελείως απαράδεκτα.

Κατ' επανάλειψη έχουμε τονίσει πως σε κάθε επιχείρηση πρέπει να ξεκαθαρίζουμε Διοικήσεις και στελέχη, ποιά είναι η κυρία αποστολή ή δευτερεύουσα και ότι πρέπει για την εκπλήρωση της κυρίας αποστολής να διαθέτουμε το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεών μας, ενώ για τη δευτερεύουσα το μικρότερο.

Ακόμη και για εκπλήρωση της κυρίας αποστολής πρέπει να κατανέμουμε τις δυνάμεις μας σωστά, κάνοντας καλή διάκριση μεταξύ κύριας προσπάθειας και δευτερεύουσας.

Στην κύρια προσπάθεια πρέπει να διαθέτουμε το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεών μας που προορίζονται για την εκπλήρωση της κύριας αποστολής. Ενώ στη δευτερεύουσα πρέπει να διαθέτουμε τις λιγώτερες (υπόλοιπες) απ' αυτές που προορίζονται για την εκπλήρωση της κύριας αποστολής. Το ίδιο συμβαίνει για την εκπλήρωση της δευτερεύουσας αποστολής, δηλ.η καλή διάκριση μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας αποστολής, η καλή κατανομή των δυνάμεων μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας προσπάθειας και η προσαρμογή των δυνάμεων πάνω στο έδαφος (οι λίγες δυνάμεις θα προσαρμοσθούν σε έδαφος ισχυρό) αποτελούν τη βάση της διεξαγωγής μιας επιχείρησης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση το Αρχηγείο έπρεπε να ενεργήση ως εξής:

Α΄ Κύρια αποστολή. Κατάληψη του Πλατάνου. Δυνάμεις που έπρεπε να διατεθούν για την εκπλήρωση της κύριας αποστολής. Το ΙΙΙ Τάγμα, το ΙΙΙ Φ.Φ.και ο λόχος του Ρουμελιώτη. Οι δυνάμεις αυτές έπρεπε να κατανεμηθούν ως εξής, μεταξύ κυρίας και δευτερεύουσας προσπαθείας.

α΄ Κύρια προσπάθεια. Έπρεπε να διατεθούν το ΙΙΙ Τάγμα, ο λόχος του Ρουμελιώτη και 2 πολ/λα.

β΄ Δευτερεύουσα προσπάθεια. Έπρεπε να διατεθή το ΙΙΙ Φ.Φ.

Β΄ Δευτερεύουσα Αποστολή. Να εμποδιστή κίνησις εχθρού από Θέρμο - Σίμη - Άνω Χώρα. Δυνάμεις που έπρεπε να διατεθούν για την εκπλήρωση της δευτερεύουσας αποστολής. Το ΙΙ Τάγμα το οποίο έπρεπε να κατανεμηθεί μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας προσπάθειας ως εξής.

Ανεξάρτητα απ' την αδράνεια του Ρουμελιώτη για την οποία αντικατεστάθη και διετάχθησαν ανακρίσεις, το Αρχ. διέπραξε σφάλμα που ανέθεσε 1 μόνο λόχο σε μια τόσο σοβαρά αποστολή.

Έλειψε ο συντονισμός των ενεργειών των τμημάτων που αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιτυχία κάθε επιχείρησης.

Στα λοιπά συμπεράσματα συμφωνούμε με το Αρχηγείο, στο σημείο της ανάγκης της εκπαίδευσης, πρέπει τα Αρχηγεία να καταβάλλουν εντόνους προσπαθείας για την

εκπαίδευση των ανδρών. Η εκπαίδευση πρέπει κυρίως να περιστραφεί στη χρησιμοποίηση του οπλισμού, τη χρησιμοποίηση του εδάφους και στην καλή οργάνωση του εδάφους.

Τα συμπεράσματα ν' αναλυθούν σε αχτίφ Στελεχών.

2/2/48
Παραλήπτες: Α.Φ.Φ.Δ.Σ.Παρ.
Ανεξ.Τάγμα Ευβοίας
Κοινοποίηση: Γεν.Αρχ. (υ.τ.α)

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο

ΔΗΜ.ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧ.ΔΥΤ.ΣΤΕΡΕΑΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Επιχείρησης κατά της Κωμόπολης του Πλατάνου

Μετά την κατάληψη της Αράχωβας το Αρχηγείο προσανατόλισε τα τμήματά του προς τον Πλάτανο, αφ' ενός μεν για την συγκέντρωση πληροφοριών και αφ' ετέρου για την προστασία του λόχου που ασχολείτο με την συγκέντρωση των λαφύρων.

Μετά την συγκέντρωση των πληροφοριών και τη δοκιμή της διάβας του ποταμού εξέδωσε την υπ' αριθ. ΕΠΕ 33/15-1-48 Διαταγή επιχείρησης.

Την προηγουμένη της εκτέλεσης της επιχείρησης 15/1/48 αντικατεστάθη το VI Τάγμα Εθνοφρουράς που γράφει το Δελτίο πληροφοριών της 15/1/48 από 2 λόχους ΛΟΚ από Τχη Γιαλιώτα, ένα λόχο της Εθνοφρουράς υπό τον Κ.Φατούρου και 1 λόχος Ρίμινι υπό Τχη Κόρκα.

Σύμφωνα με τη διαταγή της επιχείρησης τα τμήματα εκινήθησαν από τους χώρους κάλυψης τις απογευματινές ώρες της 16ης, αλλά λόγω του ανωμάλου του εδάφους και της βραδύτητας με την οποία διέβησαν το ποτάμι ωρισμένα τμήματα του ΙΙΙ Τάγματος δεν έφθασαν εγκαίρως το ΙΙΙ Τάγμα και διμοιρία Ρουμελιώτη (τμήμα θα ενεργούσε από τη δυτ.παρυφή του χωριού δηλ.η διμοιρία Ρουμελιώτη έφθασε στις 6 η ώρα της 17/1/48 κοντά στην αντίσταση των Αγίων Αποστόλων, ο δε λόχος του ΙΙΙ Τάγματος έφθασε και κατέλαβε τα Αλωνάκια την 9 και 30 ώρα.

Τα τμήματα που επιχείρησαν από τη Βορεία και Ανατολική πλευρά της κωμόπολης, είχαν φτάσει εγκαίρως στις θέσεις εφόδου και κατόρθωσαν να καταλάβουν δι' αιφνιδιασμού τις πρώτες αντιστάσεις.

Μετά την κατάληψη των πρώτων αντικειμενικών σκοπών συνέχισαν ορμητικά τη προχώρησή τους και μέχρι της 9.30 ώρα είχαν καταλάβει όλες τις αντιστάσεις και έγιναν κύριοι της κωμόπολης εκτός του υπ' αριθ.

Ενεργείται προανάκριση (είχε διαταχθεί και ενισχυθεί και με άλλη διμοιρία).

Ο λόχος του ΙΙΙ Φ.Φ.Τάγματος που εισήλθε στην κωμόπολη παρέμεινε μέσα μέχρι το πρωί της 19/1/48 ο δε λόχος του ΙΙΙ Τάγματος (Ντάϊκου) παρέμεινε μέσα στην κωμόπολη μέχρι το απόγευμα της 19/1/48 οπότε διετάχθει να συμπτυχθή.

Το ΙΙΙ Τάγμα με δυο διμοιρίες καθήλωσε στον Αχλαδόκαμπο και Διασελάκι τη διλοχία Παπαδόπουλου ερχομένη από Θέρμου. Ολόκληρη την ημέρα τα αεροπλάνα πολυβολούσαν και δεν επέφεραν καμμία απώλεια.

Ο λόχος του ΙΙ Τάγματος αντιμετώπισε, ανέτρεψε και διέλυσε λόχο κινούμενο την 14.30-17.30 ώραν προς Πλάτανο, στα Ν.υψώματα Χώμερης.

Την 9.30 της 19/1/48 είχε φθάσει στην Αγία Τριάδα και εκινήθη προς Πλάτανο τριλοχία Χωρ/κής με 2 όλμους.

Την 10ην ώρα πληροφορήθηκε το Αρχηγείο διά ασυρμάτου ότι κινείται τμήμα πιθανώς τάγμα από νότον προς Πλάτανον. Περί την 16ην ώραν η τριλοχία Χωρ/κής κατόρθωσε να εισέλθει στον Πλάτανον από Ν.Α μέρος.

Προ της καταστάσεως αυτής το Αρχηγείο διέταξε για τη νύχτα της 20/1/48 σύμπτυξη των ταγμάτων β.του Ευήνου.

Η σύμπτυξη έγινε κανονικά.

Α π ο τ ε λ έ σ μ α τ α

Απώλειες εχθρού - Νεκροί - Τραυματίες - Αιχμάλωτοι

Αξκοί	1 και ο δήμιος της Περιοχής	
Στρατιώτες	Τασμπάς.	
Λάφυρα	πολ/λα Μπρέντα	1
	Πίατ	3
	Βλήματα Πίατ	15
	Σφαίρες	14 χιλιάδες
	Βλήματα ατομ.όλμου	76
	Βλήματα Αμερ.	12
	όπλα	19
	οπλ/λα Μπρεν	4
	κουβέρτες	80
	τηλέφωνα	3
	αντίσκηνα ομαδικά	22 και πολλά άλλα είδη

Απώλειες δικές μας 5 νεκροί και 2 τραυματίες.

Σ υ μ π ε ρ ά σ μ α τ α

1/ Κατά την επιχείρηση αυτή τα τμήματα ανταποκρίθηκαν στην αποστολή τους, εκτός από το λόχο Ρουμελιώτη, ο οποίος όχι μόνο δεν κατέβαλε προσπάθεια για την κατάληψη του αντικειμενικού σκοπού αλλά απεναντίας βεβαίωνε το Αρχηγείο με τις αναφορές του ότι επιχειρεί και έχει τις δυνατότητες να καταλάβει την αντίσταση αυτή.

2/ Οι διμοιρίτες του λόχου αυτού όταν διετάχθησαν να κάνουν επίθεση για την κατάληψη της αντιστάσεως έφθασαν μέχρι της γραμμής εφόδου και επέστρεψαν.

3/ Διμοιρίτης αναλαβών αποστολή πλευροκοπήσεως του εχθρού πριν εκπληρώσει ταύτη εκοιμήθη.

4/ Παρετηρήθη στο λόχο αυτό αδιαφορία στην εκτέλεση της αποστολής και έλλειψη αμοιβαίας εμπιστοσύνης στις ομάδες του λόχου.

5/ Η σύνδεση μεταξύ του λόχου και του Αρχ. Δ.Σ. δεν εγένετο κανονικά καθώς και μεταξύ των τμημάτων του λόχου παρ' όλο ότι το Αρχηγείο δεν απείχε του λόχου πλέον των 0,45 λεπτών.

6/ Παρετηρήθη έλλειψη προσανατολισμού στη καινούργια μας ταχτική δηλαδή τον πόλεμο εκ παρατάξεως ημέρα και νύχτα.

7/ Χρήση των όλμων δεν έγινε επαρκής υπό του 1ου λόχου.

8/ Τα πυρά μάλλον δεν ήτο πειθαρχημένα.

9/ Χρειάζεται εκπαίδευση σ' όλα τα μέσα.

10/ Το ηθικό όλων των ανδρών πολύ καλό καθώς και των στελεχών όλων των τμημάτων εκτός από του 1ου λόχου.

11/ Οργάνωσαν καλώς το έδαφος ώστε η αεροπορία δεν επέφερε καμμιά απώλεια καίτοι πολυβολούσε ολόκληρη τη μέρα συνεχώς.

12/ Παρατηρήθηκε ότι υποτιμιέται σοβαρά το ζήτημα της σύνδεσης-αναγνώρισης των τμημάτων μεταξύ των και των Διοικήσεών των.

13/ Δεν έχει γίνει πίστη και συνείδηση στα στελέχη. Η αποστολή πρέπει οπωσδήποτε να εκτελείται και ότι το μόνο περιθώριο που έχει η έννοιά της είναι το πώς θα εκτελεσθεί καλλύτερα.

14/ Ο εχθρός είχε πολύ καλή αμυντική οργάνωση. Είχε υπεροχή σε άνδρες και μέσα πεζικό, πυρ/κό, αεροπορία. Ήτο καλώς γυμνασμένος και με ηθικό μάλλον καλό.

Σ.Δ. 15/1/48

Γ Ι Ω Τ Η Σ

27

ΔΗΜ. ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡ. ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Επιτ. Γραφ. ΙΙΙ
αριθ. Ε.Π.Ε. 104

Κοινοποιούμε παρακάτω συμπεράσματα του Αρχηγείου Ρούμελης που μας κοινοποιήθηκαν με την υπ' αριθ. Ε.Π.Ε 81/11-2-48 διαταγή του για την επιχείρηση εναντίον της Αράχωβας Ναυπακτίας και παρακαλούμε ν' αναλυθούν σε αχτίφ στελεχών και εν καιρώ να μας αναφέρετε εκτέλεση παρούσης.

Σ. Δ. Α. 6/3/48

Ε Ρ Μ Η Σ

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

Παραλήπτες
Ι, ΙΙ, ΙΙΙ Τάγματα

ΔΗΜ. ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧ. ΡΟΥΜΕΛΗΣ
Επιτ. Γραφ. ΙΙΙ

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Πάνω στην επιχείρηση που διεξήγαγε κατόπιν διαταγής μας το Αρχ. Δυτ. Στερεάς με τμήματά του αι με το ΙΙΙ Φ.Φ. εναντίον της Αράχωβας Ναυπακτίας.

Τη διαταγή επιχειρήσεων, το σχέδιο του Αρχηγείου και γενικά τη διεξαγωγή της μάχης την βλέπουμε σαν ενέργεια αρίστη από πάσης απόψεως. Η ενέργεια αυτή του Αρχ. Δ. Στερεάς στην εξοντωτική μάχη της Αράχωβας πρέπει ν' αποτελέσει το παράδειγμα σωστής ταχτικής και για τα άλλα Αρχηγεία. Ειδικά εξαίρουμε τα εξής σημεία της διεξαγωγής της επιχείρησης.

1/ Σωστή εκτίμηση της κατάστασης του εχθρού που βρίσκονταν μέσα στην Αράχωβα.

2/ Σωστή εκτίμηση των δυνατοτήτων του εχθρού να κινηθεί απ' άλλα σημεία. Από την εκτίμηση των άνω παραγόντων πηγάζει η ιδέα ενεργείας του Αρχηγείου που είνε θαυμασία.

3/ Σωστά το Αρχηγείο επετέθη με το σύνολο των δυνάμεών του εναντίον του κυρίου στόχου, αφίνοντας για τις δευτερεύουσες ενέργειες μικρά τμήματα. Εδώ έγκειται και η επιτυχία της επιχείρησης. Τούτος πρέπει να γίνει κτήμα σε όλα τα Αρχηγεία και στελέχη.

Όταν συγκεντρώνουμε το σύνολο των δυνάμεων και επιτιθέμεθα εναντίον του εχθρού πρέπει να είμαστε βέβαιοι πως πάντα θα καταβάλουμε τον εχθρό προτού προφτάσει

να συγκεντρώσει δυνάμεις, τις οποίες και αν συγκεντρώσει θα αντιμετωπίζουμε με μικρές δυνάμεις.

4/ Πολύ καλά ενήργησε το Αρχηγείο πέρνοντας καλή διάταξη να συλλαμβάνει τους αιχμαλώτους. Τούτο πρέπει να προσέξουν ιδιαίτερα τα Αρχηγεία και τα στελέχη γιατί εάν αρκούμαστε μόνο στην ανατροπή του εχθρού χωρίς να τον εξοντώνουμε τότε θα τον βρίσκουμε μπροστά μας σε άλλη μάχη πιο θρασύ.

5/ Πολύ καλή ήταν η ενέργεια του Αρχηγείου να πάρει διάταξη μετά το πέρας της επιχείρησης για να συγκεντρώσει τα λάφυρα που ήταν διασκορπισμένα.

Τα πιο πάνω συμπεράσματα να αναλυθούν σε αχτίφ στελεχών των Αρχηγείων.

Σ.Δ. 1 / 2 / 48
Γ Ο Υ Σ Ι Α Σ

<u>Παραλήπτες</u>
Αρχ. Φ.Φ. - Αρ. Δ. Στερεάς
Αρχ. Παρνασσίδας
Τάγμα Ευβοίας
<u>Κοινοποίηση</u>
Γεν. Αρχηγείο (υ.τ.α)

Για την ακρίβεια
Το
ΙΙΙ Γραφείο

Κατάληψη αντίστασης - 3 τροχιοδεικτικές κατακόρυφες.
<u>Ι.Χ Σταθμός επίδεσης και διακομιδής.</u> Όπου τα Τάγματα νομίζουν.
Σ.Δ Αρχηγείου Β.Α Αγίου Γεωργίου επί της Καρροποιήτου Αράχωβας - Δομνίτας.

Σ.Δ Α.Δ.Σ 10/1/48
Γ Ι Ω Τ Η Σ

<u>Παραλήπτες</u>
ΙΙ, ΙΙΙ Τάγματα
Κόχος Ρουμελιώτη
<u>Κοινοποίηση</u>
Α.Ρ. (υ.τ.α)

Για την ακρίβεια
Το
ΙΙΙ Γραφείο

28

ΑΣΦΑΛΕΙΑ: ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Δ.Δ.Κ./25519/Α1
19.1.48
Τηλ.758
Σ.Τ.Γ.904α

Θ έ μ α: Ανακοίνωσις διά του Τύπου

Α1/ΓΕΣ
Γραφείον Α.ΓΕΣ
Α΄ΣΣ
VIII Μεραρχίαν
85 Περιοχήν
Α΄Μ.Καταδρομών
Β΄ “ “
Γ΄ “ “
Δ΄ “ “
ΚΕΜΚ

Σχετικά: (α) Η συνημμένη υπ' αριθ. Α.Π.5126/20.10.47 αναφορά της Α΄Μοίρας Καταδρομών.
(β) Η συνημμένη υπ' αριθ.3/16.1.48 αναφορά Β΄ Μοίρας Καταδρομών.
(γ) Αι τελευταίαι δημοσιεύσεις του Τύπου περί επιχειρήσεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Ως γνωστόν οι Λόχοι Καταδρομών εισήλθον προοδευτικώς εις τας εναντίον των συμμοριτών επιχειρήσεις από του παρελθόντος Μαΐου, με σχετικώς λαμπρά κατά καιρούς αποτελέσματα, χωρίς ν' αναφερθή ούτε λέξις εις τα ανακοινωθέντα των Μ.Μ περί της δράσεως των λόχων τούτων οι οποίοι έδρων επ' ωφελεία των, ενώ τουναντίον εγένετο μνεία εις αυτάς, ουχί μόνον Μονάδων, αλλά και προσωπικού ακόμη, ως δεν θα έπρεπε.

Συγκεκριμένως αναφέρω τας περιπτώσεις των επιχειρήσεων των Α΄ και Β΄ Μοιρών Καταδρομών και τα δίκαια παράπονα αυτών, άτινα περιγράφονται εις τας επισυναπτομένας αναφοράς των.

Ομοίως αι εις τον Τύπον δημοσιευθείσαι εσχάτως εκθέσεις των επιχειρήσεων ΚΟΝΙΤΣΗΣ, από επισήμου ή ημιεπισήμου πλευράς, ουδόλως ανέφερον την συμβολήν της Γ΄ Μοίρας Καταδρομών εις τον αγώνα αυτόν, καθ' ην στιγμήν πάντες παρεδέχθησαν ότι:

(α) Η συμμετοχή των ΛΟΚ εις τας επιχειρήσεις ΚΟΝΙΤΣΗΣ διά της διεισδύσεως την οποίαν επέτυχον ούτοι εις τα μετόπισθεν του εχθρού, είχεν ως αποτέλεσμα την διάσπασιν της εχθρικής τοποθεσίας και την πλήρη ανατροπήν αυτού, εν συνδιασμώ βεβαίως με την πίεσιν των Ταγμάτων Πεζικού και συνεπώς την λήξιν της πολιορκίας της φρουράς ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

(β) Η υπό των ΛΟΚ κατάληψις του ΛΥΚΟΜΩΡΟΥ συνεπεία της οποίας εξεδόθη η εμπνευσμένη Α.Π.90/6.1.48 διαταγή 43 Ταξιαρχίας ήτις επισυνάπτεται τη παρούση, αυτομάτως επέφερε την επέκτασιν της γραμμής αμύνης ΚΟΝΙΤΣΗΣ προς βορράν, διά της υποχωρήσεως των συμμοριών βορείως Σαρανταπόρου.

(γ) Αι σημειωθείσαι απώλειαι των ΛΟΚ κατά τας επιχειρήσεις αυτάς, ήτοι 8 νεκροί και 25 τραυματίαι, δεικνύουν τον σκληρόν αγώνα τον οποίον οι λόχοι ούτοι διεξήγαγον εσχάτως εν ΗΠΕΙΡΩ.

Ομοίως πληθύν άλλων περιπτώσεων επιτυχών επιχειρήσεων των λόχων Καταδρομών εις περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ, ΠΙΕΡΙΩΝ και ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ, έχομεν ν' αναφέρομεν, ότι παρήλθον χωρίς εις τα στρατιωτικά ανακοινωθέντα ν' αναγράφεται τι περί του τμήματος όπερ τας διεξήγαγε.

3. Μακράν του να είμεθα της γνώμης ότι πρέπει να εκθειάζωμεν ημείς αυτοί, τας επιχειρήσεις των τμημάτων μας, αίτινες εκ καθήκοντος και μόνον προς την Πατρίδα δέον να διεξάγωνται και ουχί εκ προσωπικών φιλοδοξιών ή λόγων προπαγάνδας υπέρ Μονάδος τινός, παρακαλούμεν όπως λάβετε τα ενδεικνυόμενα μέτρα και τηρήται εφεξής το αυτό μέτρον εις ανακοινωθέντα των Μ.Μ. διά τας επιχειρήσεις, εις τα οποία ή θ' αποσιωπώνται τελείως τα συμμετέχοντα εις αυτάς τμήματα, ή θ' αναφέρωνται με απόλυτον δικαιοσύνην και άνευ μεροληψίας ταύτα, ως διακρινόμενα κατά την μάχην, ίνα αποφύγωμεν εις το μέλλον τας απογοητεύσεις των μαχομένων Αξιωματικών και οπλιτών των τμημάτων, οίτινες αναμένουν αν όχι ν' αναφέρωνται ως διακρινόμενα κατά την μάχην, εκ μέρους των Διοικήσεων του Στρατού, τουλάχιστον να μη γίνεται μνεία ετέρων Μονάδων καθ' ην στιγμήν και αυτοί κατέβαλον προσπαθείας και προσέφερον αίμα εις τας αυτάς επιχειρήσεις.

Τ.Υ.
ΚΑΛΙΝΣΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Συντ/ρχης
Διοικητής Δυν.Καταδρομών

29

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
ΓΕΣ
Β.Σ.Τ.902
ΑΠ.29/Φ.57/Γρ.Α. ΓΕΣ
20 Ιανουαρίου 1948

Θέμα: Δ/ντάς Β΄ και Γ΄ΣΣ - X, XI, XV
VII, VIII, IX, II Μεραρχιών
Γρ.ΥΣ-ΓΕΣ
Γραφ.Α.Γ. ΓΕΣ Ι Στρατιάν

Εν συνεχεία της ΑΠ.22/Φ.57/16.1.48 ημετέρα υποβάλλομεν προς γνώσιν την κατωτέρω κοινοποιηθείσαν ημίν διόρθωσιν εις τον συνημμένον ονομαστικόν πίνακα. Παρ.10 Αντί για Τχης ΕΖΕΚΑ ΡΟΣ εις II Μεραρχίαν με έδραν ΚΟΖΑΝΗ εις το ορθόν Τχης ΕΖΕΚΑ ΡΟΣ εις II Μεραρχίαν με έδραν την ΣΙΑΤΙΣΤΑΝ.

Α.ΣΤΑΘΑΤΟΣ
Ανχης
Δ/τής Γραφ.Α. ΓΕΣ

Διά την ακρίβεια
Το Α1 Γραφείον Στρατιάς
Τ.Σ.Υ.

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ Σ.Ο.Η.Π.Ε

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΑΙ
ΑΡΙΘ.4

1.- Συμφώνως προς απόφασιν του Μικτού Συμβουλίου Επιτελαρχών την 31 Δεκεμβρίου 1947 ο Υποστράτηγος ΛΙΒΣΕΪ ωρίσθη ως Διευθυντής της Μικτής Συμβουλευτικής Στρατιωτικής Ομάδος Ηνωμ.Πολιτειών.

2.- Κατωτέρω κοινοποιείται Πίναξ Αξκών μετά της ανατεθείσης εις έκαστον υπηρεσίας.
Ταξίαρχος ΤΡΟΥΜΑΝ Κ.ΘΟΡΣΟΝ Υποδιευθυντής ΜΣΣΟΗΠ
Σχης ΧΑΜΙΛΤΟΝ Ε.ΜΑΓΚΟΥΑΪΡ Επιτελάρχης "
Σχης ΦΡΑΝΣΙΣ ΚΙΝΤΓΟΥΕΛ Αξκός Συνδέσμου "
" ΑΝΔΡ.ΣΡΙΒΕΡ Δ/τής Διοικ.Μερίμνης "
" ΑΤΟΥΣΙΟΣ ΤΑΛΙΑΜΠΟΥ Διαχ/στής Οικονομ. "
Ανχης ΟΥΑΛΤΕΡ ΓΙΕΝΣΕΝ Βοηθός Επιτελάρχου "
Τχης ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΠΕΡΝ Βοηθός Υποδ/ντού "

3.- Ανακοινούται η τοποθέτησις των κατωτέρω εις ΜΣΣΟΗΠ
Σχης ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΚΑΣΤΝΕΡ
ΙΩΑΝ.ΚΛΕΫΜΠΡΟΥΚ
Λγός ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΕΡΛΕΫ
Σχης ΛΕΩΝ.ΜΠΕΣΣΕΤ
" ΜΑΛΚΟΛΜ ΚΑΜΜΕΡΕΡ
" ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΡΝΤΙΓΚ
Ανχης ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΑΝΟΝ
Σχης ΦΟΥΛΤΟΝ ΘΟΨΟΝ
" ΟΤΤΟ ΜΑΚΝΤΑΝΙΕΛ
" ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΒΙΝ
Τχης ΡΟΣ ΚΑΝΤΟΥΕΛ

4.- Ο Σχης ΙΑΚΩΒΟΣ ΜΠΡΙΤΙΓΚΑΝ είναι Δ/τής της παρά τη Στρατιά Αμερ.Υποομάδος της ΜΣΣΟΗΠ με έδραν τον ΒΟΛΟΝ.

5.- Βοηθοί του ανωτέρω ορίζονται οι κάτωθι:
Ανχης ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΒΛΑΝΣΑΡ
" ΣΗΛΑΣ ΝΤΙΣΜΑΝ
" ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΟΡΤ

6.- Αρχηγός Υποομάδος παρά τω Β΄ΣΣ ορίζεται ο Σχης ΕΒΕΡΤ ΠΕΤΙΚΟΤ με έδραν την ΛΑΡΙΣΣΑΝ.

7.- Βοηθοί του ανωτέρω ορίζονται οι:
Ανχης ΓΚΥ ΜΙΛΛΕΡ
Τχης ΡΟΫ ΚΕΛΕΡ
" ΣΕΫΜΟΥΡ ΡΟΥΜΠΙΣΤΑΪΝ

8.- Σχης ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΡΕΝΝΕΡ Αρχηγός Υποομάδος παρά τω Γ΄ΣΣ με έδραν την ΘΕΣ/ΝΙΚΗΝ

9.- Βοηθοί του ανωτέρω οι:
Τχης ΓΟΥΪΣΤΟΝ ΕΡΓΚΟΤ
Ανχης ΖΑΚ ΓΟΥΪΝ
" ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΓΚΑΖ

10.- Οι κατωτέρω ορίζονται ως βοηθοί του παρά τω Β΄ΣΣ Δ/τού της Αμερικ.Υποομάδος.
Τχης ΕΖΕΚΑ ΡΟΣ εις ΙΙ Μεραρχία με έδραν την ΣΙΑΤΙΣΤΑΝ.
Ανχης ΙΩΣΗΦ ΑΪΖΕΜΑΝ εις ΙΧ Μεραρχίαν με έδραν τα ΤΡΙΚΚΑΛΑ.
Ανχης ΘΩΜΑΣ ΦΛΕΜΙΝΓΚ εις VIII Μεραρχίαν με έδραν τα ΙΩΑΝΝΙΝΑ.
Τχης ΟΡΑΤΙΟΣ ΖΙΓΚΛΕΡ εις XV Μεραρχίαν με έδραν την ΚΟΖΑΝΗ.

11.- Βοηθός του Δ/τού Υποομάδος παρά τω ΓΣΣ ορίζεται ο Ανχης ΦΡΙΔΕΡΙΚ ΝΑΓΚΕΛ εις την VII Μεραρχίαν με έδραν την ΚΑΒΑΛΑΝ.

Εντολή Στρατηγού
ΙΑΚΩΒΟΣ ΜΠΕΡΝΤΙΚ
Λοχαγός Υπασπιστής

Διά την ακρίβεια
Το Α1 Γραφείον Στρατιάς
Τ.Σ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ Σ.Ο.Η.Π.Ε
15 Ιανουαρίου 1948

ΜΙΚΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΣ (ΜΣΣΟΗΠ)

I. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

1. Διά του παρόντος συγκροτείται ΜΙΚΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΣ Η.Π. (ΜΣΣΟΗΠ).

II. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

1. Αποστολή της ΜΣΣΟΗΠ είναι να βοηθή τας Ελληνικάς Ενόπλους Δυνάμεις εις την επίτευξιν εσωτερικής ασφαλείας εν Ελλάδι το ταχύτερον δυνατόν, διά της παροχής προς τον Ελληνικόν Εθνικόν Στρατόν (συμπεριλαμβανομένης της Εθνοφρουράς) το Β.Ν και την Β.Α. τονωτικής και επιθετικής βοηθείας υπό την μορφήν συμβουλών ως προς τας επιχειρήσεις και την διοικητικήν μέριμναν.

III. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

1. Εν τη εκτελέσει της παρούσης οδηγίας, άπαντα τα μέλη της ΜΣΣΟΗΠ θα τηρήσωσιν αυστηρώς τας διατάξεις του Νόμου 75 του 80ου Κογκρέσσου, ως και τας οδηγίας τας διεπούσας την Αμερικανικήν Αποστολήν Βοηθείας προς την Ελλάδα.

2. Ουδέν μέλος της ΜΣΣΟΗΠ θ' αναλάβη οιαδήποτε καθήκοντα, ως εκ των οποίων θα υπέχη ευθύνας απέναντι της Ελληνικής Κυβερνήσεως.

3. Οσάκις παρέχονται προτάσεις και συμβουλαί υπό μορφήν συστάσεων προς τας υπευθύνους Ελληνικάς Αρχάς, η παροχή θα γίνεται ελευθέρως και κατηγορηματικώς, αλλά δέον να κατανοείται ότι η λήψις αποφάσεων και έκδοσις διαταγών απόκειται εις τας Ελληνικάς Αρχάς.

IV. ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΜΣΣΟΗΠ

1. Συνεχής μελέτη και εκτίμησις της στρατιωτικής καταστάσεως εν Ελλάδι.

2. Παροχή συμβουλών ως προς τας επιχειρήσεις, εν συνδιασμώ μετά των Βρεττανικών Αποστολών, προς την Ελληνικήν Κυβέρνησιν και τας Ενόπλους Δυνάμεις ταύτης.

3. Έλεγχος των στρατιωτικών αναγκών της τρεχούσης καταστάσεως, ίνα εξασφαλισθή όπως τα εκ των επιχειρήσεων αποτελέσματα ώσιν ανάλογα προς την παρεχομένην στρατιωτικήν βοήθειαν.

4. Ενημέρωσις του Συμβουλίου Επιτελαρχών, του εν Ελλάδι Πρέσβεως των Η.Π.και του Αρχηγού της Αμερικανικής Αποστολής Βοηθείας επί:

α. Μελλοντικά σχέδια των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων.

β. Πρόοδος και αποτελέσματα των επιχειρήσεων των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων.

γ. Αποτελεσματικότης και χρησιμοποίησις των εις τας Ελληνικάς Ενόπλους Δυνάμεις χορηγουμένων εφοδίων.

5. Διατήρησις συνεχούς και ενεργού συνδέσμου μετά των Ελληνικών Πολεμικών Υπουργείων και Επιτελείων και όλων των κλιμακίων των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων και όλων

των κλιμακίων της ΜΣΣΟΗΠ ίνα εξασφαλισθή συντονισμός και αποτελεσματική χρησιμοποίησις των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων διά την εξασφάλισιν της ταχείας εκπληρώσεως της ως άνω καθοριζομένης αποστολής.

6. Διατήρησις στενού συνδέσμου με τους Στρατιωτικόν, Ναυτικόν και Αεροπορικόν Ακολούθους των Η.Π.ή τους αντιπροσώπους των.

7. Επίβλεψις της διοικητικής μερίμνης, εφοδιασμού και ευημερίας όλων των κλιμακίων της ΜΣΣΟΗΠ.

V. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΣΣΟΗΠ

1. Η ΜΣΣΟΗΠ θα οργανωθή ούτως ώστε να διαθέση συμβουλευτικάς υποομάδας προς συνεργασίαν μετά του ΓΕΣ της Ι Στρατιάς εκάστου Επιτελείου Σώματος Στρατού, εκάστου Επιτελείου Μεραρχίας του Β.Ν. και της Β.Α.

VI. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΒΣΑ, ΒΝΑ και ΒΑΑ

1. Άπαντα τα μέλη της ΜΣΣΟΗΠ θα διατηρώσι σχέσεις στενού συντονισμού και συνεργασίας μετά των Βρεττανικών Αποστολών.

2. Γενικώς μετά πλήρη συντονισμόν, τα μέλη της ΜΣΣΟΗΠ θα δίδουν συμβουλάς περί ζητημάτων εφοδιασμού, διοικητικής μερίμνης και επιχειρήσεων και τα μέλη των Βρεττανικών Αποστολών συμβουλάς περί οργανώσεως και εκπαιδεύσεως.

3. Αι Βρεττανικαί Αποστολαί και η Αμερικανική Αποστολή θα έχουν τόσον στενόν σύνδεσμον και συντονισμόν εις κάθε κλιμάκιον, ώστε να αποτελούν κατά βάσιν ενιαίον συμβουλευτικόν σώμα δι’ όλα τα αφορώντα τας Ελληνικάς Ενόπλους Δυνάμεις ζητήματα.

VII. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΤΗΣ ΜΣΣΟΗΠ.

1. Επιπροσθέτως των γενικών καθηκόντων των καθοριζομένων εν IV ως άνω, το εν Αθήναις Επιτελείον της ΜΣΣΟΗΠ:

α. Θα κάμνη μελέτας περί και συστάσεις δια, ότι προβλήματα τυχόν παρουσιάζωνται ή προβλέπονται.

β. Θα συντάσση ότι αναφοράς τυχόν ζητήση ο Διευθυντής της ΜΣΣΟΗΠ.

γ. Θα τηρή τον Διευθυντή της ΜΣΣΟΗΠ ενήμερον της καταστάσεως των σχεδίων επιχειρήσεων των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων.

δ. Θα τηρή τους Διοικητήν ΣΟΗΠΕ και Διοικητήν Ναυτικής Ομάδος Η.Π.ενήμερους της αποτελεσματικότητος και χρησιμοποιήσεως των εις τας Ελληνικάς Ενόπλους Δυνάμεις χορηγουμένων εφοδίων.

ε. Θα επισκέπτεται συχνά τα κατώτερα κλιμάκια της ΜΣΣΟΗΠ και κατώτερα κλιμάκια των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, ίνα τηρήται ενήμερον της στρατιωτικής καταστάσεως και εμπνέη επιθετικήν ενέργειαν.

στ. Θα λαμβάνη τα κατάλληλα μέτρα προς εξασφάλισιν επαρκούς διοικητικής μερίμνης και εφοδιασμού όλων των κλιμακίων της ΜΣΣΟΗΠ.

ζ. Θα δημιουργήση και διατηρήση σχέσεις στενού συντονισμού με τας ΒΣΑ, ΒΝΑ και ΒΑΑ.

η. Θα τηρή σύνδεσμον με τον Διοικητήν Α΄ΣΣ εις Αθήνας και θα εκτελή γενικώς τα εν Παρ.3 κατωτέρω εκτιθέμενα καθήκοντα παρά τω Διοικητή Α΄ΣΣ και τω Επιτελείω τούτου.

2. Η ΜΣΣΟΗΠ παρά τω Επιτελείω 1η Στρατιάς εις Βόλον:

α. Θα κάμνη συνεχή μελέτην και εκτίμησιν της στρατιωτικής καταστάσεως εις την περιοχήν 1η Στρατιάς.

β. Θα παρέχη συμβουλάς περί των επιχειρήσεων εν συνδιασμώ μετά των Βρεττανών προς τον Διοικητήν 1η Στρατιάς και το Επιτελείον τούτου.

γ. Θα ελέγχη τας στρατιωτικάς ανάγκας της τρεχούσης καταστάσεως εις την περιοχήν 1η Στρατιάς, ίνα εξασφαλισθή όπως τα εκ των επιχειρήσεων αποτελέσματα ώσιν ανάλογα προς την παρεχομένην στρατιωτικήν βοήθειαν.

δ. Θα τηρή τον Διευθυντήν ΜΣΣΟΗΠ ενήμερον της αποτελεσματικότητος και της χρησιμοποιήσεως των εις την 1η Στρατιάν χορηγουμένων εφοδίων.

ε. Θα κάμνη συστάσεις απ’ ευθείας προς την ΜΣΣΟΗΠ κατόπιν συσκέψεως μετά της ΒΣΑ παρά τη 1η Στρατιά περί αλλαγών εις την οργάνωσιν και εκπαίδευσιν των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, αίτινες δυνατόν να φαίνωνται επιθυμηταί από απόψεως επιχειρήσεων.

στ. Θα τηρή τον Διευθυντήν της ΜΣΣΟΗΠ ενήμερον των ζητημάτων διοικητικής μερίμνης, εφοδιασμού και επιχειρήσεων εν τη 1η Στρατιά.

ζ. Θα συντάσση ότι αναφοράς τυχόν ζητήση ο Διευθυντής της ΜΣΣΟΗΠ.

η. Θα διατηρή προσωπικάς επαφάς μετά των κατωτέρων κλιμακίων της 1η Στρατιάς και της ΜΣΣΟΗΠ ίνα τηρήται ενήμερος της στρατιωτικής καταστάσεως.

θ. Θα εξασφαλίση αποτελεσματικόν συντονισμόν, διοικητικήν μέριμναν και εφοδιασμόν των κατωτέρων κλιμακίων ΜΣΣΟΗΠ.

3. Αι ΜΣΣΟΗΠ παρά τοις Β΄ και Γ΄ΣΣ:

α. Θα κάμνουν συνεχή μελέτην και εκτίμησιν της στρατιωτικής καταστάσεως εις τας περιοχάς των Σ.Σ.

β. Θα παρέχουν συμβουλάς περί των επιχειρήσεων, εν συνδιασμώ μετά των Βρεττανών, προς τους Διοικητάς των Σ.Σ. και τα Επιτελεία τούτων.

γ. Θα ελέγχουν τας στρατιωτικάς ανάγκας της τρεχούσης καταστάσεως εις τας περιοχάς των Σ.Σ. ίνα εξασφαλισθή όπως τα εκ των επιχειρήσεων αποτελέσματα ώσιν ανάλογα προς την παρεχομένην στρατιωτικήν βοήθειαν.

δ. Θα τηρούν την ΜΣΣΟΗΠ παρά τη 1η Στρατιά ενήμερον της αποτελεσματικότητος και της χρησιμοποιήσεως των εις τα Σ.Σ. χορηγουμένων εφοδίων.

ε. Κατόπιν συσκέψεως μετά των ΒΣΑ παρά τοις Σ.Σ θα κάμνη συστάσεις προς την ΜΣΣΟΗΠ παρά τη 1η Στρατιά περί αλλαγών εις την οργάνωσιν και εκπαίδευσιν αίτινες δυνατόν να φαίνωνται επιθυμηταί από απόψεως επιχειρήσεων.

στ. Θα υποβάλη προς και μέσω της ΜΣΣΟΗΠ παρά τη Ι Στρατιά ότι αναφοράς τυχόν ζητήση η ΜΣΣΟΗΠ παρά τη Ι Στρατιά ή ο Διευθυντής ΜΣΣΟΗΠ.

ζ. Θα τηρή την ΜΣΣΟΗΠ παρά τη 1η Στρατιά ενήμερον των ζητημάτων διοικητικής μερίμνης, εφοδιασμού και επιχειρήσεων εν τοις Σ.Σ.

η. Θα διατηρούν στενάς προσωπικάς επαφάς με τα κλιμάκια Μεραρχιών της ΜΣΣΟΗΠ και με τας δυνάμεις εκστρατείας των Σ.Σ. ίνα τηρώνται ενήμεροι της στρατιωτικής καταστάσεως.

θ. Θα εξασφαλίσουν αποτελεσματικόν συντονισμόν, διοικητικήν μέριμναν και εφοδιασμόν των κλιμακίων μεραρχιών ΜΣΣΟΗΠ.

4. Αι ΜΣΣΟΗΠ παρά τοις Επιτελείοις Μεραρχιών:

α. Θα κάμνουν συνεχή μελέτην και εκτίμησιν της στρατιωτικής καταστάσεως εις τας περιοχάς των Μεραρχιών.

β. Θα παρέχουν συμβουλάς περί των επιχειρήσεων, εν συνδυασμώ μετά των Βρεττανών (εάν τοιούτοι υπάρχουν) προς τους διοικητάς των Μεραρχιών και τα Επιτελεία τούτων.

γ. Θα τηρούν στενάς προσωπικάς επαφάς με κατώτερα κλιμάκια των Μεραρχιών, ίνα τηρώνται ενήμεροι της στρατιωτικής καταστάσεως και εξασφαλίσουν επιθετικήν ενέργειαν των κλιμακίων τούτων του Ελληνικού Στρατού.

δ. Θα τηρούν τας ΜΣΣΟΗΠ παρά τοις Σ.Σ. ενημέρους της αποτελεσματικότητος και της χρησιμοποιήσεως των εις τας Μεραρχίας χορηγουμένων εφοδίων.

ε. Κατόπιν συσκέψεως μετά των ΒΣΑ παρά ταις Μεραρχίαις (εάν τοιαύται υπάρχουν) θα κάμνουν συστάσεις μέσω της κανονικής οδού προς τον Διευθυντήν ΜΣΣΟΗΠ περί αλλαγών εις την οργάνωσιν και εκπαίδευσιν αίτινες δυνατόν να φαίνωνται επιθυμηταί από απόψεως επιχειρήσεων.

στ. Θα τηρούν τας ΜΣΣΟΗΠ παρά τοις Σ.Σ.ενημέρους των ζητημάτων διοικητικής μερίμνης, εφοδιασμού και επιχειρήσεων εν ταις Μεραρχίαις.

ζ. Θα υποβάλλουν διά της κανονικής οδού ότι αναφοράς τυχόν ζητήσει το Επιτελείον ΜΣΣΟΗΠ.-

Υποστράτηγος ΛΙΣΒΑΙΗ
Διοικητής

Διά την ακρίβεια
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ

30

Απόρρητος
ΓΈΚ.Ε/Β/ΑΠ. 65
Β.Σ.Τ.903 τη 22 Ιανουαρίου 1948

ΠΡΟΣ: Τχη ΣΥΡΓΙΑΝΝΗΝ ΝΙΚ.
1, 2, Λόχους
Θέμα: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ "ΔΑΦΝΗ"
Επιβεβαίωσις προφορικών διαταγών και οδηγιών

Σχετική Α.Π.225/21-1-48 Δγή 87 Στρατ.περιοχής.

1. Συμμορία Καραθεοδώρου δρα εις περιοχήν ΑΡΔΑΜΕΡΙ -ΛΕΙΒΑΔΙ - ΠΕΤΡΟΚΕΡΑΣΑ - ΔΟΥΜΠΙΑ - ΚΡΗΜΝΗ, ομάδες δε ταύτης εμφανίζονται επί ορεινών περιοχών ΧΟΡΤΙΑΤΗ.

2. Κατά τας 23, 24, 25 τρέχοντος μηνός θα ενεργηθώσι συνδιασμέναι επιχειρήσεις:
α) Τμημάτων του Συγκροτήματος ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ εν τη περιοχή ΑΡΔΑΜΕΡΙ - ΛΕΙΒΑΔΙ - ΔΟΥΜΠΙΑ - ΚΡΗΜΝΗ.
β) Τμημάτων εν τη περιοχή της Φρουράς ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙ - ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ - ΑΡΔΑΜΕΡΙ - ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ - ΜΕΡΣΙΝΟΥΔΑ - ΘΕΡΜΗ - ΠΑΝΟΡΑΜΑ, ως ακολούθως:

Ουλαμός του Γ΄ Τάγματος Φρουράς, συν τμήμα Χωρ/κής συν άνδρες ΜΑΥ θα κινηθώσι:
Την 23-1-48 - ΠΑΝΟΡΑΜΑ-ΜΕΡΣΙΝΟΥΔΑ
Την 24-1-48 - ΜΕΡΣΙΝΟΥΔΑ-ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ
Την 25-1-48 - ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ-ΜΑΝΤΖΑΡΗΔΕΣ και επιστροφή των Τμημάτων εις τας βάσεις των.

Ο 7ος ΛΟΧΟΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ:
Θα κινηθή την πρωΐαν της 23-1-48 από Αρδάμερι προς Λειβάδι και εκείθεν την 24-1-48 προς ΑΔΑ (1837) και Β.Α. ΜΕΣΟΚΑΜΠΟΥ (2234).

ΔΙΛΟΧΙΑ του Γ΄ ΚΕΥΒ μετασταθμεύουσα εντός του απογεύματος της σήμερον εις ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙ θα κινηθή από της πρωΐας της 23-1-48 ως ακολούθως:
Την 23-1-48 από ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙ - ΧΟΡΤΙΑΤΗΝ (διανυκτέρευσις εις Χορτιάτην).
Την 24-1-48 εξερεύνησις της περιοχής ΒΑΡΣΑΜΗ ΑΛΩΝΙ - (0540)- ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΟΥΤΡΟΚΥΛΑ - (060385) - ΠΛΟΚΙ (055375), επιστροφή εις Χορτιάτην ένθα και θα διανυκτερεύσουν.
Την 25-1-48 εξερεύνησις περιοχής Ν.Χορτιάτη, εν εξερευνήσει των πέριξ τμημάτων το απόγευμα κίνησις από 14ης ώρας προς επάνοδον εις Θεσ/νίκην διά Πανοράματος.

Λεπτομέρειαι συγκροτήσεως Διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β.
Η Διλοχία θα συγκροτηθή:
Εξ ομάδος διοικήσεως αναρτησθησομένης από τον Υπλγόν Νεόφυτον Ευάγγελον και 8 οπλίτας (συμφώνως ταις οδηγίαις μου).
Εκ των 1 και 2 Λόχων οργανωμένων εκάστου εις 3 τρεις διμοιρίας των 24 ανδρών και ομάδα διοικήσεως 6-8 ανδρών.
Το υπόλοιπον της δυνάμεως των Λόχων παραμένουν εν τω Στρατώνι υπό την διοίκησιν βαθμοφόρων, θα τελώ υπό την διοίκησιν του Ανθστού του Τάγματος διά τας ανάγκας Φρουράς ομού μετά του βοηθητικού προσωπικού, όπερ θα τελώ εν επιφυλακή μέχρις επανόδου των τμημάτων.
Εις την διοίκησιν της Διλοχίας θα διατεθή ασύρματος Νο 22 μερίμνη της Δ/σεως Διαβιβάσεων του ΓΈΣ.
Διοικητής της Διλοχίας ορίζεται ο Ταγματάρχης Συργιάννης Νικόλαος.

Ουλαμός Πυρομαχικών
Οπλισμός: Ο οργανικός πλην ΠΙΑΤ

ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ
Κατά τυφέκιον φυσίγγια 100
" Μπρεν " 1200
" Τόμσον " 400
" Όλμου 60 χιλ.βλημ. 32

Στολή - εξάρτυσις:
Στολή η χειμερινή
Εξάρτυσις πλήρης με γυλιό, σακκίδιον, υδροδοχείον.
Εντός του γυλιού (χλαίνη - αδιάβροχον - έν κλινοσκέπασμα - έν ζεύγος υποδείων).

ΤΡΟΦΙΜΑ. Τριών ημερών.
Υπ' όψιν το συσσίτιον της εσπέρας της 25.1.48 θα παρασκευασθή εις τα μαγειρεία του Κέντρου και θα διανεμηθή κατά την επάνοδον των τμημάτων θερμόν.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ:
Από Θεσ/νίκης εις Ασβεστοχώρι δι' αυτοκινήτων διατεθησομένων παρά της αρμοδίας Υπηρεσίας του Γ΄ΣΣ. Εκκίνησις εκ των Στρατώνων την 15ην ώραν.
Διανυκτέρευσις εις Ασβεστοχώρι και αναγκαστική μίσθωσις των αναγκαιούντων μεταγωγικών (κτηνών και αγωγιατών) εν συνεννοήσει με τον Διοικητήν του Αστυνομικού Σταθμού Ασβεστοχωρίου.
Διά την επάνοδον θα διατεθώσιν ωσαύτως αυτοκίνητα εις Πανόραμα.

Λοιπαί λεπτομέρειαι:
Υπομιμνήσκεται η ανάγκη χρησιμοποιήσεως πλαισίων συνεννοήσεως με την αεροπορίαν προς τούτο να παραληφθώσι τα σχετικά πλαίσια κροκίνου χρώματος και 3 κώδικες υπ' αριθ.4.
Εφιστάται η προσοχή του Διοικητού της Διλοχίας και απάντων των βαθμοφόρων επί της ανάγκης λήψεως μέτρων ασφαλείας εν παντί και πάντοτε. Ιδιαιτέρως κατά τας Σταθμεύσεις, ιδίως εις κατωκημένους τόπους (Ασβεστοχώρι - Χορτιάτην).
Εφιστώ προσοχήν επί της πειθαρχίας πυρός.

ΚΩΔΙΞ ΣΗΜΑΤΩΝ συνεννοήσεως με φίλια τμήματα:
Δύο λευκαί φωτοβολίδαι=Ζητώ αναγνώριση
Μία λευκή φωτοβολίς=Είμαι φίλιον τμήμα (απάντησις εις το **)
Μία ερυθρά φωτοβολίς=ενεπλάκην
Δύο ερυθραί φωτοβολίδες=Ζητώ ενίσχυσιν
Τακτικόν Σύνθημα (ΒΡΑΧΟΣ-ΜΥΛΟΣ)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ
Τηλ/κώς διά τηλ/νων από Ασβεστοχώρι και Πανόραμα προς Σ.Δ περιοχής (50-54).
(Καθ' εκάστην 12 και 17 ώραν αναφοράς εις 87 Σ.περ.έστω και αρνητικώς.
Δι' ασυρμάτου (Διατύπωσις μερίμνη Δ/γών Διλοχίας).
Δι' αγγελιοφόρων.

31

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Αρ.Τηλ.35.368
ΓΕΣ/ΑΠ.9903/1/Α2/ΙΙΙ
Β.Σ.Τ.902/23-1-48

ΘΕΜΑ: Σύνδεσμοι Αμερικανοί αξκοί της Αμερικ.Στρατ.Αποστολής
ΠΡΟΣ: Το Γ΄ΣΣ (Α1)
1η Στρατιάν (Α1)
Α΄Β΄ΣΣ (Α1)

Σχετικόν το υπ' αριθ.Α.Π.1152/11-1-48 υμέτερον και η υπ' αριθ.-Φ.9903/1/17-1-48 Δ/γή του ΓΕΣ.

Επί του ανωτέρω υμετέρου εγγράφου, σχετικώς με το ζήτημα της δικαιοδοσίας και αρμοδιότητος των νεοτοποθετηθέντων Αμερικανών αξιωματικών Συνδέσμων, εις τας Μ.Μονάδας γνωρίζομεν υμίν τα κάτωθι:

α) Ότι το ανωτέρω έγγραφον υμών, φέρει προγενεστέραν ημερομηνίαν, της υπ' αριθ. Φ.9903/1/17-1-48 Δ/γής του ΓΕΣ εν τη οποία καθορίζεται ο τρόπος συνεργασίας μετά των νεοτοποθετηθέντων ήδη εις τας Μ.Μονάδας Αμερικανών συνδέσμων αξκών.

β) Ότι το ΓΕΣ συμφωνεί απολύτως ως προς τα υφ' υμών εκτιθέμενα εν τω ως άνω υμετέρω εγγράφω σχετικώς με το ζήτημα της δικαιοδοσίας και της εν γένει αποστολής των Αμερικανών αξκών.

γ) Ότι ως και εν τη πρώτη παραγράφω της ως άνω υπ' αριθ. Φ.9903/1/17/1/48 Δ/γής του ΓΕΣ καθορίζεται η αποστολή των Αμερικανών Αξιωματικών συνδέσμων είναι, να παράσχωσιν εις τα Επιτελεία των Μ.Μονάδων όλων την εκ της πείρας αυτών, αλλά και γενικώτερον εκ της ειδικής αρμοδιότητος, ως μελών της εν Ελλάδι Αμερικανικής Αποστολής βοηθείας, συμπληρούντες τους συναδέλφους των Βρεττανούς Συνδέσμους, δηλαδή: αποστολήν συμβουλευτικήν.

δ) Ουδεμίαν δικαιοδοσίαν κέκτηνται εις ζητήματα της διοικήσεως επιχειρήσεων και επεμβάσεως εις αυτά, επομένως και ουδεμίαν ευθύνην θα φέρωσι διά ταύτα. Ο ρόλος αυτών, τονίζεται και αύθις, είναι καθαρώς συμβουλευτικός, η απόφασις εις τα ζητήματα των επιχειρήσεων ανήκει πάντοτε εις τον υπεύθυνον Δ/τήν Μεραρχίας ή Σ.Σ.

ε) Τελικώς, υπομιμνήσκομεν υμίν και πάλιν την ανωτέρω Δ/γήν του ΓΕΣ ως προς τα ζητήματα της στενοτάτης και καλής υπηρεσιακής συνεργασίας της ταχυτάτης υπηρεσιακής εξυπηρετήσεως, καθώς και της συναδελφικής και φιλικωτάτης συμπεριφοράς, εις τρόπον ώστε, να διατηρήται πάντοτε μία αρμονική συνεργασία μεταξύ Αμερικανών και Ελλήνων Αξιωματικών.

Δ.ΓΙΑΤΖΗΣ
Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΕΣ
Αντιστράτηγος

Διά την ακρίβειαν
Ο Τμηματάρχης Α2/ΙΙΙ
Τ.Σ.Υ.
Π.ΠΙΤΤΑΚΗΣ
Ταγ/ρχης

32

Βόλος 25.1.1948
Εμπιστευτική

<u>Ι ΣΤΡΑΤΙΑ</u>
<u>ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ</u>
Α/1
Αρ.εμπ.1028/168

51 Ταξιαρχία συνταγματάρχης Κατσομήτρος: ευρίσκεται εις συνεχή δραστηριοτάτην προσπάθεια από 5.1.1948.

Αρχικώς επεζήτησε και επέτυχε πλήρως την εκκαθάρισιν Α.ΠΙΕΡΡΙΩΝ, εις α εσημειούτο δράσις έντονος των συμμοριτών. Εντός 5ημέρου ου μόνον επέτυχε την εκκαθάρισιν της ως άνω περιοχής, αλλά και κατέστρεψε πλήρως χειμερινάς εγκαταστάσεις των συμμοριτών και σημαντική ποσότητα υλικού παντός τύπου περιήλθεν εις χείρας του.

Εν συνεχεία, από 14.3.48 ωργάνωσε νέαν επιχείρησιν, πλήρως μελετημένην, προς Β.ΠΙΕΡΡΙΑ, περιοχήν δραστηρίως υποστηριζομένην υπό των συμμοριτών. Ανατρέπει κατόπιν σκληρού αγώνος πείσμονα αντίστασιν εις ΚΟΥΚΟΣ ΣΥΚΙΑ (0.3928) με σοβαράς απωλείας διά τους συμμορίτας, οίτινες διά ν' αποφύγουν την δίωξιν των τμημάτων στρέφονται προς Δ.αλλά και εις την περίπτωσιν αυτήν με πλήρη κατανόησιν του τρόπου διεξαγωγής του αντισυμμοριακού αγώνος, αναστρέφει τα τμήματά της ταχύτατα προς Δ.και με επίμονον συνεχή πίεσιν επί των συμμοριτών ανατρέπει διαδοχικώς πείσμονα αντίστασιν των συμμοριτών διά σκληρών αγώνων εις ΜΠΑΡΑΝ (0.3625), υψ. 941μ (0.3324), Β. υψώματα ΛΑΦΙΝΑΣ (0.3222).

Αφού εξεμηδένισε την αντίδρασιν των συμμοριτών εις την ως άνω περιοχήν επεδόθη εις εκκαθαριστικήν ενέργειαν ευρείας εκτάσεως και κατέστρεψεν εγκαταστάσεις χειμερινάς συμμοριτών, περισυνέλεξεν σημαντικήν ποσότητα υλικού.

Η ενέργεια αύτη της 51 Ταξιαρχίας ήτις από απόψεως οργανώσεως, συλλήψεως, ελιγμού και εκτελέσεως υπήρξε λίαν επιτυχής, έσχεν ως αποτέλεσμα να αποκαταστήση πλήρως τον έλεγχον επί των Α.και Β.ΠΙΕΡΡΙΩΝ, να δημιουργήση μίαν κατάστασιν σταθεράν από απόψεως ασφαλείας και να αποστερήση τους συμμορίτας σημαντικού υλικού και εγκαταστάσεων διά την διαχείμανσίν των.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

Κύριε Υπουργέ,

Σας υποβάλλω αντίγραφον εκθέσεως που κατηρτίσθη διά την 51 ταξιαρχίαν Κατσομήτρου. Πράγματι η δράσις του επί 6 μήνας, ήδη όχι μόνον δραστηρία αλλά και επιτυχής είναι. Γνωρίζετε καλώς τι τραβάμε σεις και μεις εις τον διορισμόν των διοικητών. Όταν συμβαίνει να έχωμεν καλά εξελισσομένους θα τους περιφέρωμεν από συμβούλια. Έτσι πληροφορούμαι και μας είναι δύσκολον να τον στερηθούμε. Πώς θα αναπληρωθή;

Εις τας διαταγάς σας

33

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ
547 ΤΑΓΜΑ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Δράσης του μήνα Γενάρη 1948

Το Τάγμα παρουσίασε το μήνα Γενάρη την παρακάτω δράση:

Στις 25-12-48 τμήμα μας πήρε από Μάϋδες Ρυακίων 150 γιδοπρόβατα, 7 βόδια και φόρτωσε 15 ζώα τρόφιμα αφού απομόνωσε τη φρουρά.

Έκαψε και 8 σπίτια Μάϋδων.

Στις 7-1-48 ο εχθρός με δύναμη διλοχίας κινήθηκε από Ρητίνη προς Σαρακατσάνα, χτυπήθηκε από λόχο μας και κυνηγήθηκε μέχρι τη Ρητίνη.

Απώλειες του εχθρού 15 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Δικές μας απώλειες 3 τραυματίες. Λάφυρα 2 όπλα, 2.000 σφαίρες εγγλέζικες, 5 βλήματα ομαδικού όλμου, 25 ταινίες μπρεν, 15 χειροβομβίδες Μιλς, σακκίδια, γυλαιοί, χλαίνες, κουβέρτες κλπ.

Στις 9-1-48 τμήμα μας πήρε από Μάϋδες Μελίκης 300 πρόβατα και 4 βόδια έκαψε και 4 σπίτια προδοτών αφού απομόνωσε τη φρουρά.

Στις 11-1-48 το τάγμα σε συνεργασία και με ένα λόχο του 546 Τάγματος χτύπησε τη φρουρά της Σφενδάμης. Αποτελέσματα. Ο εχθρός είχε 15 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Εξοντώθηκαν όλα τα φυλάκια πλην ένα. Δικές μας απώλειες 3 τραυματίες, οι δυο βαρειά. Λάφυρα. 1 οπλ/λο Μπρεν, 13 τυφέκια, 3.500 σφαίρες, 1500 οκάδες αλεύρι, 4 τενεκέδες λίπος κλπ. Ακολούθησαν τα τμήματά μας 79 από Σφενδάμι και 13 από Παληόστανη. Συνελήφθησαν και 6 Μάϋδες οπλισμένοι.

Στις 14-1-48 λόχος στρατού που κινήθηκε από Μελίκη προς Συκιά, χτυπήθηκε από τμήμα μας και κυνηγήθηκε μέχρι τη Μελίκη. Αποτελέσματα. Σκοτώθηκαν 5 και τραυματίσθηκαν 10. Δικές μας απώλειες καμμιά. Λάφυρα. 2 οπλ/λα Μπρεν, 6.000 σφαίρες αγγλικές, ένα τόμσον με 4.000 σφαίρες, 10 τυφέκια, 54 κουβέρτες, 10 χλαίνες, 24 αντίσκηνα ατομικά και 16 ομαδικά, 80 βλήματα ατομικού όλμου, πιάσαμε και 4 αιχμαλώτους. Την ίδια μέρα χτυπήσαμε τη φρουρά Μελίκης σε συνεργασία με λόχο του 546 Τάγματος. Απώλειες εχθρού 5 νεκροί και 5 τραυματίες. Δικές μας 3 νεκροί και 4 τραυματίες. Την ίδια βραδυά απασχολήσαμε και τη φρουρά Βεργίνας. Ο εχθρός είχε στη Βεργίνα 5 τραυματίες. Ακολούθησαν τα τμήματά μας 32 άτομα. Πήραμε 2.000 οκάδες γέννημα και 100 πρόβατα.

Στις 16-1-48 οι Μάϋδες του Κούκου, Σάλωνα κλπ.κινήθηκαν από Παληόστανη προς Βούτιλη, τμήμα μας τους κυνήγησε πέρα απ' την Παληόστανη. Ο εχθρός είχε τρεις νεκρούς. Λάφυρα. 2 όπλα, 1000 σφαίρες γερμανικές, κουβέρτες, χλαίνες κλπ.Την ίδια μέρα ο εχθρός κινήθηκε από Συκιά και Ρυάκια με 3 λόχους προς τα παρατηρητήριο Βούτιλης, χτυπήθηκε γερά από τμήμα μας και τελικά απωθήθηκε. Απώλειες του εχθρού 10 νεκροί και 15 τραυματίες. Δικές μας. Ένας νεκρός και 4 τραυματίες. Πήραμε 250 σφαίρες αγγλικές.

Στις 17-1-48 ο εχθρός με νέες δυνάμεις επετέθηκε ενάντια στις θέσεις μας. Χτυπήθηκε ενεδρευτικά και όλη τη μέρα αντιμετωπίσθηκε με ενεργητική άμυνα. Απωθήθηκε με βαρειές απώλειες 20 νεκροί και 45 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 5 τραυματίες. Λάφυρα μερικές κουβέρτες, χλαίνες κλπ.

Στις 19-1-48 τμήμα μας χτύπησε τον εχθρό αιφνιδιαστικά την νύκτα στην τοποθεσία αμπέλια Ελαφίνας. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί. Δικές μας καμμιά.

Στις 21-1-48 δυο λόχοι του Τάγματός μας με ένα λόχο του 545 Τάγματος αφού απομόνωσαν τη φρουρά Μοσχοποτάμου πήραν 500 γιδοπρόβατα, 4 βόδια 3 φορτία γέννημα, κάηκαν και 6 σπίτια Μαϋδων. Απώλειες εχθρού 2 νεκροί και 2 τραυματίες, δικές μας καμμία. Πήραμε και ένα όπλο.

Το μήνα αυτό το Τάγμα σε συνεργασία με άλλα τμήματα ανέπτυξε σοβαρή δράση.

Στις 13-1-48 έγινε η ορκωμωσία του Τάγματος.

Η μαχητικότητα των συν/στών ιδιαίτερα με τις τελευταίες επιχειρήσεις ανέβηκε αρκετά. Όλες οι υπηρεσίες του Τάγματος ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις των. Ο λαός της περιοχής του Τάγματος ύστερα από τα τελευταία χτυπήματά μας, ανεθάρυνε, αντίθετα οι Μαϋδες της περιοχής άρχισαν να σηκώνουν τις οικογένειές τους στα κέντρα και άλλοι πετούν τα όπλα.

Από τη νέα τακτική του Αρχηγείου μας (μαζική δράση) όλοι οι συν/στές και στελέχη του Τάγματός μας είναι ευχαριστημένοι.

Σ.Δ.Τ.26-1-48
Για το 547 Τάγμα
Τ.Υ.

34

Βόλος 26.1.1948
Ραδιοκρυπτογράφημα
επείγουσα

1η Στρατιά
Α/1
αρ.απορρ.1018/141/Α1

Κύριον Υπουργόν Στρατιωτικόν
Αθήνας

Υποστράτηγος Γ΄ΣΣ υπέβαλε 2514 τηλεγραφικήν πλήρους αγανακτήσεως διά ενεργείας αυτόθι ανωτέρου διοικητού Χωρ/κής επί κατανομής δυνάμεως σταθμών Τμημάτων υπαίθρου και αντί να υπακούση υποβάλλει ωσεί ανεξάρτητος αναφοράς απ' ευθείας. στοπ. ύστερα από 20 μηνών ταλαιπωρίας δεν θα ήτο δυνατόν επέμβασίς σας να θέση τέρμα εις την αναρχίαν αυτήν; πώς δύναται χωροφυλακή ή δημοσίας τάξεως να εκδίδη ακόμη και ανακοινωθέντα; ή είναι εις διαταγάς μας συμφώνως με ψήφισμα θέρους 1946 ή έπαυσε. στοπ. αυταί καθημεριναί προστριβαί θα μας οδηγήσουν εις απευκταία. στοπ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Κοινοποίησις
ΓΕΣ
Γ΄ΣΣ

35

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Από 6ον Τάγμα Εθνοφρουράς
Σ.Τ.Γ 909 Α τη 27 Ιανουαρίου 1948
Αριθ.Α.Π.246

Προς: 86 Περιοχή
Κοιν: ..../Α1
......./Α1
......./Α1

Θέμα: Έκθεσις πεπραγμένων Τάγματος

Η συγκρότησις του Τάγματος ήρξατο την 1ην Νοεμβρίου 1947 εν Πάτρα. Επραγματοποιήθη λίαν εσπευσμένως και με ποικίλλας ελλείψεις εις εξάρτυσιν, οπλισμόν κ.λ.π. Την 21 Νοεμβρίου το Τάγμα διετάχθη να κινηθή προς τον προορισμόν του, χωρίς να κατορθώση να συμπληρωθή εις άνδρα και υλικά και χωρίς να γνωρίζουν οι αξιωματικοί και άνδρες την χρήσιν των νέων όπλων. Ο οπλισμός παρελήφθη την 12-14 Νοεμβρίου. Εγένετο μία βολή όπλου, καμία οπλοπολυβόλου, όλμων κ.λ.π. και έχον 84 οπλίτας αναρχικούς, 9 βοηθητικούς και περί τους 30 υπό ένδειξιν απαλλαγής, πάσχοντα από διάφορα νοσήματα.

Έφθασεν εις Ναύπακτον την αυτήν ημέραν και αμέσως έλαβε την διαταγήν κινήσεως και διατάξεως των λόχων.

Ο 1ος λόχος κατηυθύνθη εις Παλαιοξάριον Δωρίδος, υπαχθείς τακτικώς υπό Τ.Σ.86ης περιοχής (Α.Π. 2061/21-11-47 διαταγή 86 περιοχής). Ο 2ος λόχος εις Διπλάτανον, ο 4ος εις Κόνισκαν Τριχωνίδος και ο 3ος εις *Ναυπακτίας, η δε Διοίκησις του Τάγματος εις Πλάτανον, μετά του Λόχου Διοικήσεως.

Ως ήτο προφανές, η τοιαύτη διάταξις των λόχων του Τάγματος, ευρισκομένων εις αποστάσεις τοιαύτας αλλήλων και εις έδαφος δύσβατον και εν πολλοίς αδιάβατον ώστε η υποστήριξις του ενός υπό του ετέρου να καθίσταται αν μη αδύνατος, τουλάχιστον προβληματική, εκίνησεν αμέσως την προσοχήν μου, εν συνδιασμώ προς την γυμνότητα της έδρας του Τάγματος, δι' ενδεχομένην επέμβασιν, μη διαθετούσης ουδεμίαν εφεδρείαν, αλλ' ούτε και εν οπλοπολυβόλον ή όλμον διά την άμυνά της, ως διά των υπ' αριθ. Α.Π.191/27-11-47 και 277/7-12-47 αναφορών μου εξιστόρησα τα παρουσιαζόμενα δυσχερείας και ελλείψεις, υποβαλών άμα και σχετικά προτάσεις μη υιοθετηθείσας.

Κατόπιν αναφοράς μου, διατάσσεται η μεταστάθμευσις του 2ου λόχου εκ Διπλατάνου εις Άγιον Δημήτριον, πλην μιάς διμοιρίας εις έδραν Τάγματος. Εκ της μετακινήσεως ταύτης εδημιουργήθη παρεξήγησις και μοι απηγορεύθη οιαδήποτε κίνησις τμήματος άνευ διαταγής.

Την 23-12-47 το Τ.Σ. 86 Περιοχής διά του υπ' αριθ. 2090/23.10.* σήματός του μας γνωρίζει "Σοβαραί δυνάμεις Συμμοριτών επετέθησαν από πρωΐας εναντίον 2ου λόχου 9ου Σ.Π. Άνω Προστοβά. Στοπ. Κατόπιν τούτου θέτομεν άπαντα τμήματα 6ου Τ.Ε.εν επιφυλακή. Στοπ. Εκπεμφθώσι περίπολοι αναγνωρίσεως. Στοπ. Πάσαν πληροφορίαν αναφέρατε τάχιστα ημίν. Στοπ."

Την 23/12/47 η 86 περιοχή διά της υπ' αριθ.*/* διαταγής της, διέταξε την μεταστάθμευσιν του 3ου λόχου Κλεπά εις Αράχωβαν, κατόπιν προτάσεώς μας διά του Υποδιοικητού του Τάγματος, επί τούτω μεταβάντες εις Αγρίνιον.

Ο 4ος λόχος Κονίσκης εκ της αποχωρήσεως του 3ου λόχου Διπλατάνου και εκ της επιθέσεως εναντίον της Προστοβάς, απεμονώθη τελείως και θα αιχμαλωτίζετο ολόκληρος, διότι η μοναδική διάβασις υποχωρήσεως μέσω Διπλατάνου, είχε καταληφθή ισχυρώς υπό

συμμοριτών λόχου Ρουμελιώτου κ.λ.π.ως επληροφορήθημεν και ως ο ίδιος ο Διοικητής λόχου εδήλωσεν εις τον συλληφθέντα λοχίαν Χαντζήν εις Αράχωβαν.

Την 23-12-47 ώραν 15.20 το Τ.Σ. διά του υπ' αριθ. 2093 σήματός του μας διαβιβάζει: "μελετήσατε περίπτωσιν ενισχύσεως λόχου Κονίσκης. Λάβατε μέτρα ταχείας επεμβάσεως, ενισχύσεως δι' ανωτέρω περίπτωσιν. Στοπ. Γνωρίσατε ημίν σχετικώς. Γνώμη μας εξασφαλισθή διάβασις Πουλινού."

Η διοίκησις του Τάγματος πεπεισμένη διά το αδύνατον της ενισχύσεως, λόγω της αποστάσεως (20 ώραι τουλάχιστον μέσω Αγ.Δημητρίου-Διπλατάνου και διά του δυσβάτου και μοναδικού δρομολογίου) απήντησε διά του κάτωθι σήματος: "Αριθ.580 231520 προς Τ.Σ. Ενίσχυσις λόχου Κονίσκης νύκτα αδύνατος. Ημέρα πολύ δύσκολος μέσω Διπλατάνου. Μόνον μια διμοιρία λόχου Αγ. Δημητρίου διαθέσιμος. Στοπ. Έδρα Τάγματος στερείται εφεδρεία οπλοπολυβόλων και όλμων απαραιτήτων διά το ορεινόν έδαφος. Διάβασις Πουλινού κατεστράφη, ποταμός αδιάβατος."

Την 24-12-47 η 86 περιοχή διά της υπ' αριθ. 2462/24.10.* διαταγής της διατάσσει την μεταστάθμευσιν του 4ου λόχου εις Άγ. Δημήτριον. Την νύκτα της 24-25/12-47, ο λόχος έχων τας άνω πληροφορίας, κινείται προς Εύηνον ποταμόν και κατόρθωσε, με ολονύκτιον αγώνα, υπό βροχήν, να διαπεραιωθή με άπαντα τα υλικά του, διά σχοινίων, κορμών δένδρων κ.λ.π. μαζύ με αρκετούς κατοίκους Κονίσκης.

Την 25-12-47 και περί ώραν 7.30 πρωϊνήν ο λόχος εκκινά διά τον προορισμόν του, Άγ.Δημήτριον. Η περιοχή διά σήματός της διατάσσει, ο λόχος αναστρέφων να βαδίση προς Αχλαδόκαστρον, προς εξασφάλισιν των εκεί γεφυρών, όπου παρέμεινε μέχρι της 30-12-47, οπότε διετάχθη ίνα μετασταθμεύση εις Πλάτανον, αναχωρήση δε αμέσως η διμοιρία του 2ου λόχου δι' Άγ. Δημήτριον.

Την 9-1-1948 ελάβαμεν το κάτωθι σήμα του Τ.Σ. της 86 περιοχής: "Αριθ.Α.Π.2084/091430. Επιβεβαίωσις προφορικής διαταγής. Στοπ. Άπασα φρουρά Χ 80-34 συμπτυχθή εις Χ 70-32 ένθα ενωθή μετά εκεί ευρισκομένου λόχου. Στοπ. Αναφέρατε εκτέλεσιν. Στοπ." διά την ιστορίαν αναφέρω απάντησιν 3ου λόχου, έχουσαν ούτω: "Α.Π. 13/9-1-48 Μεγάλη ποσότης υλικών, έλλειψις μεταγωγικών και άμαχος πληθυσμός, εντός απόψε σύμπτυξις αδύνατος. Στοπ. Όλοι συναποθάνωμεν οχυρά Αραχώβης. Στοπ. Διατάξατε. Στοπ."

Την αυτήν ημέραν λαμβάνομεν το ακόλουθον σήμα του Τ.Σ. 86 Περιοχής. "Α.Π. 2091/092340. Φρουρά Αραχώβης παραμείνει Αράχωβαν, ακυρουμένου υπ' αριθ.2084/9-1-48 σήματός μου. Στοπ." Κατόπιν τούτου διαβιβάσθη εις 3ον λόχον το υπ' αριθ.80/0923* ημέτερον σήμα, έχον ούτω: "Παραμείνατε θέσεις σας μέχρι νεωτέρας διαταγής, ακυρουμένου του υπ' αριθ. 79 σήματός μου. Στοπ."

Την 28-12-47 ελάβαμεν επίσης το υπ' αριθ. 2811/281800 σήμα της 86 Περιοχής έχον ούτω: "Λόχος Αραχώβης μετά αποσπάσματος Χωρ/κής προετοιμασθή προς μεταστάθμευσιν Άγιον Δημήτριον. Στοπ. Περίπτωσιν ισχυράς προσβολής προ μετασταθμεύσεως, τμήματα συμπτυχθώσιν Άγ.Δημήτριον. Στοπ. Κάτοικοι, ειδοποιηθώσι καταλλήλως. Στοπ."

Επί του εν λόγω σήματος απηυθύναμεν εις την 86 περιοχήν το υπ' αριθ. 687/291000 σήμα μας, έχον ούτω: "Διατάξατε αν μεταστάθμευσις 3/6 λόχου και αποσπάσματος Αραχώβης εκτελεσθή αμέσως, 2811 σήμα δεν διευκρινίζει." Εις δε τον 3ον λόχον μας το υπ' αριθ. 624/282000 σήμα μας έχον ούτω: " 3ος λόχος και Απόσπασμα Αραχώβης εις περίπτωσιν ισχυράς προσβολής, συμπτυχθή Άγ.Δημήτριον. Στοπ. Κάτοικοι ειδοποιηθώσι καταλλήλως. Στοπ." Την 051110 ελάβαμεν το κάτωθι σήμα του Τ.Σ. 86 Περιοχής: "Αριθ. 2065 Αναφέρατε εάν προσβαλλομένης ισχυρώς Αραχώβης και εις περίπτωσιν κάμψεως αμυνομένων, είναι εξησφαλισμένη υποχώρησις τούτων διά γεφυρών Άγ. Δημητρίου και τοιαύτης Νεοχωρίου. Στοπ. Ωσαύτως εάν δύνασθε ανωτέρω φρουράν υποχωρούσαν εν πιέσει. Στοπ. Παρακαλουθήσατε κινήσεις προς Α και ΒΑ. Στοπ."

Το Τάγμα έχον πληροφορίας περί των κινήσεων και της συγκεντρώσεως των συμμοριακών συγκροτημάτων εις Κόνισκαν, Προυσόν, Αμπέλια, ας ανέφερε δι' υπ' αριθ.116 σήματος, ως και των κινήσεων του Τάγματος Νικηφόρου εναντίον των τμημάτων μας, εκ της περιοχής Δωρίδος, έχον δε τα πλευρά του τελείως ακάλυπτα, εις αποστάσεις πολλών χιλιομέτρων, απήντησε διά του κάτωθι σήματος: "Επί υμετέρου 2065. Γέφυραι Αγίου

Δημητρίου και Νεοχωρίου κατέχονται υπό ημετέρων συνεχώς. Φρουρά Αραχώβης υποχωρούσα λόγω πιέσεως από Β. δύναται να συνδράμη λόχος Αγίου Δημητρίου, εκτός προσβολής τούτου από Ανατολών. Εκ Πλατάνου συνδρομή ανωτέρω φρουράς δύσκολος, λόγω αποστάσεων και δυσβάτων οδών."

Την 28-12-47 διεγράφοντο αι προθέσεις των Συμμοριακών συγκροτημάτων, ίνα επιτεθούν εναντίον μας. Απέστειλα το κάτωθι σήμα προς 86 περιοχήν έχον ούτω: "Κατά πληροφορία απογευματινάς ώρας χθές αντάρται εισήλθον Κόνισκαν. Συνελήφθη Ιερεύς Κονίσκης. Την αυτήν ώραν εθεάθησαν 4-5 συμμορίται με Στρατ. στολάς εις απέναντι όχθην ποταμού. Την πρωΐαν της χθές ετέρα ομάς συμμοριτών περιεφέρετο εις (Χ.7130) (Πούλινος) βληθείσα ετράπη προς ΒΔ. Ετέρα πληροφορία ότι ερευνούν προς ανεύρεσιν πόρων του ποταμού. Παρακαλώ ενεργήσατε επειγόντως ενισχυθή έδρα Τάγματος δι' επαρκούς δυνάμεως μετ' αναλόγου οπλισμού. Το τάγμα ουδεμίαν δύναμιν διαθέτει πλην ελαχίστων βοηθητικών και αναπήρων, στερούμενον παντελώς όλμων και οπλοπολυβόλων. Απεκδύομαι πάσης ευθύνης διά παν συμβησόμενον. Προτείνω 4ος λόχος εγκατασταθή Πλάτανον. Έδρα Τάγματος μετακινηθή Παλαιόπυργον, όπου δημοσία οδός δι' ανεφοδιασμόν κ.λ.π." Επί του σήματός μου τούτου παρατηρήσεις διά του υπ' αριθ. 2519/282000 σήματος 86 περιοχής, τονίζοντας ότι απαγορεύεται η χρήσις της φράσεως (απεκδύομαι πάσης ευθύνης) εις αναφοράς ή προτάσεις, ην ηναγκάσθην να προσθέσω λόγω των πληροφοριών ας είχον και η Διοίκησις εγνώριζε την δημιουργηθείσαν κατάστασιν.

Όντως την 8-1-48 το Τάγμα Παπούα κατεσκεύασε πορθμείον εις Πούλινον (Ευήνου), ίνα εντεύθεν διαβούν και επιτεθούν εναντίον της έδρας του Τάγματος εις Πλάτανον. Μεταφέρω ενταύθα το υπ' αριθ. 2080/092225 σήμα του Τ.Σ. της 86 περιοχής έχον ούτω: "8/1 Σ.Δυνάμεως Τάγματος κατεσκεύασαν πορθμείον εις (Χ.7028).

Μικρόν τμήμα Σ. ηδυνήθη διαπεραιωθή. Στοπ.Υπόλοιπον λόγω κακοκαιρίας παρέμεινε (Χ.7029) αναζητούν διαβάσεις. Στοπ. Εφιστώμεν προσοχήν διαβάσεως ως και Πουλινόν. Στοπ."

Την 11-1-47 διά του υπ' αριθ. 116/111300 σήματός μας, εγνωρίσαμεν εις Τ.Γ. 86 περιοχής πληροφορία, ας ελάβαμεν παρά συλληφθέντος συμμορίτου: "Τάγμα Σ.εκινήθη ώραν 8 προς Πούλινον, ίνα επιτεθή κατά Πλατάνου, κατεσκεύασε γέφυραν ξυλίνην. Διέβησαν εντεύθεν 20 μεταξύ των οποίων και ο συλληφθείς συμμορίτης. Κατόπιν γέφυρα παρεσύρθη και διετάχθη υπόλοιπον αποσυρθή έδραν του."

Η επίθεσις κατά του Πλατάνου απέτυχεν, εκ λόγων ανωτέρας βίας και διαπιστούται, πόσον δίκαιον είχεν η Διοίκησις του Τάγματος ζητούσα ενίσχυσιν, απεκδυομένης πάσης ευθύνης κ.λ.π.συνεπεία της ανυπαρξίας δυνάμεως και οπλισμού.

Επίθεσις κατά Αγίου Δημητρίου

Την 3ην πρωϊνήν ώραν της 10 τρέχοντος μηνός εξεδηλώθη σφοδροτάτη επίθεσις του Τάγματος Νικηφόρου κατά του Αγ. Δημητρίου σταθμεύοντος 2ου λόχου του Τάγματος.

Ο λόχος ημύνθη σταθερώς μέχρι πρωΐας προξενήσας εις τον εχθρόν βαρύτατας απωλείας, την πρωΐαν δε κατόπιν διαταγής μας, αντεπιτεθείς και υποστηριζόμενος υπό της διμοιρίας ΜΑΥ. Καστανιάς, την οποίαν διέταξα και εκινήθη αμέσως και δυο διμοιριών του 4ου λόχου, ευρισκομένων εις ενέδραν, διαταχθείσαι διά του ασυρμάτου, εκινήθησαν από της 5ης πρωϊνής προς κατεύθυνσιν Χάνι Λιόλιου κ.λ.π. με εντολήν να προσβάλουν εκ των νώτων τον εχθρόν. Αι διμοιρίαι κινούμεναι εσπευσμένως ανέτρεψαν ενέδραν περί το Χάνι Λιόλιου και συνεχίσασαι την καταδίωξιν έφθασαν εις Αρδίνι (υψ. 1701) όπου συνήντησαν τα υποχωρούντα τμήματα των συμμοριτών, μη δυνηθείσαι να συνεχίσουν την καταδίωξιν, ελλείψει πυρομαχικών και βαρέως οπλισμού.

Ιδού ήδη και το υπ' αριθ. 427/11-1-48 σήμα της 86 περιοχής έχον ούτω: "Ηρωϊκούς Αξιωματικούς, οπλίτας, ΜΑΥ υπερασπιστάς Αγίου Δημητρίου συγχαίρω. Γράφουν και προσθέτουν με ηρωϊκούς αραχωβίτας πολίτιμες σελίδες δόξης εις Ελληνικήν ιστορίαν. Μιμηθήτε το παράδειγμά τους, την απόφασιν της Πατρίδος να μείνη ελευθέρα. Τα σκοτάδια της βίας δεν έχουν πέραση στον ελεύθερο ουρανό της Ελλάδος. Αράχωβα, Αγιος Δημήτριος,

Καστανιά, παραμένουν σύμβολα ηρωϊσμού, αυτοθυσίας, επαρχίας Ναυπακτίας. Σας εκφράζω τον προσωπικόν θαυμασμόν μου και την ευγνωμοσύνη της Πατρίδος. Στοπ.”

Κατά την διάρκεια της μάχης ο 2ος λόχος εζήτει πυρομαχικά χωρίς όμως και να δύναται να μας βεβαιώση, εάν η ρήψις ήτο δυνατή και ασφαλής εντός του Αγίου Δημητρίου. Ένεκα τούτου και προς αποφυγήν απευκτέων συνεννοήθην δι’ ασυρμάτου μετά 3ου λόχου Αραχώβης και ειδοποίησα τον 2ον ότι θα εζήτουν την ρήψιν εις Αράχωβαν, του 3ου λόχου αναλαμβάνοντες την προώθησιν εις Αγ.Δημήτριον. Ούτω και εγένετο. Ο 3ος λόχος έσπευσε να αποστείλη πυρομαχικά κ.λ.π. εις τον 2ον διά μεταγωγικών και κατοίκων. Ο 2ος όμως λόχος δεν ανέμενε τον εφοδιασμόν του, αλλά όλως αυτοβούλως και άνευ ουδεμιάς διαταγής, φοβούμενος επανάληψιν της επιθέσεως υπό των Σ. κατά την επερχόμενη νύκτα, συνεπτύχθη εις Αράχωβαν κατά τας εσπερινάς ώρας, συμπαραλαβών μεθ’ εαυτού και τα καθ’ οδόν προς εφοδιασμόν του προωθούμενα πυρομαχικά εξ Αραχώβης.

Ούτω την εσπέραν της 10 τρέχοντος μηνός, ευρίσκοντο εις Αράχωβαν ο 3ος λόχος, ο 2ος λόχος και το απόσπασμα Χωροφυλακής εκ (30) τριάκοντα περίπου ανδρών υπό τον ενωμοτάρχην Καραδήμαν. Το τάγμα ηγνόει την σύμπτυξιν. Περί ώραν 9ην πρωϊνήν της 11 τρέχοντος ο 2ος και 3ος λόχος μοι εγνώριζον το τοιούτον.

Τούτο εγνωρίσαμεν αμέσως διά του υπ’ αριθ. 113/111000 σήματός μας προς το Τ.Σ. 86 περιοχής, έχον ούτω: “2ος λόχος συνεπεία εξαντλήσεως πυρομαχικών και μη εγκαίρου εφοδιασμού του, ηναγκάσθη αυτοβούλως συμπτυχθή Αράχωβαν.”

Διεβιβάσαμεν δε το υπ’ αριθ. 112/110930 σήμα μας προς 2ον λόχον έχον ούτω: “Αναφέρατε αμέσως λόγους συμπτύξεως Αράχωβαν και αποτελέματα μάχης και αν ο 3ος λόχος είχε προωθήσει πυρομαχικά.”

Το Τ.Σ. μας απέστειλε το κάτωθι σήμα 211/111140: “διατάξατε αμέσως 2/6 μεταβή Άγιον Δημήτριον. Στοπ. Εφοδιασμός διά πυρομαχικών από (Χ.8044), ένθα εγένετο ρήψις. Στοπ.”

Επακολουθεί το υπ’ αριθ. 114/111140 σήμα μας προς 2ον λόχον έχον ούτω: “λόχος εφοδιαζόμενος επαρκώς από Αράχωβαν μετασταθμεύση αμέσως Αγ. Δημήτριον, υποστηριζόμενος από 3/6 λόχου. Στοπ. Σύμπτυξίς σας άνευ διαταγής απαράδεκτος. Στοπ. Κλονίζει άπασαν διάταξιν. Στοπ.

Ακολουθεί το υπ’ αριθ. 117/111600 σήμα μας προς 3ον λόχον έχον ούτω: “Αναφέρατε αμέσως 2/6 εκινήθη προς έδραν του.”

Τας βραδυνάς ώρας της 11 λαμβάνομεν το κάτωθι σήμα του 2ου λόχου: “Α.Π.12/11--1-48 σήμα σας ελήφθη 13.30. Στοπ. Εκκίνησις μεταστάθμευσιν αδύνατος προς 15 ώρας. Στοπ. Επέλευσις νυκτός, έλλειψις πληροφοριών περί καταστάσεως Αγ. Δημήτριον και περιορισμένα χρονικά όρια, επικίνδυνος μεταστάθμευσις απόψε. Στοπ. Διατάξατε εάν εγκρίνετε πρωΐαν αύριον. Στοπ.”

Ο 2ος λόχος ως διεπιστώθη νυν, εκινήθη την ημέραν εκείνην αλλ’ ημποδίσθη διά των όπλων υπό του υπενωμοτάρχου Λιάτσου, εκτελούντος ως ισχυρίζεται νυν διαταγήν του ενωμοτάρχου Καραδήμα.

Πάντως την ημέρα εκείνην δεν επετεύχθη η μεταστάθμευσις.

Την πρωίαν της 12ης ελάβομεν το κάτωθι σήμα του 2ου λόχου “Αριθ.Πρωτ.16/120800.Κινούμαι μεταστάθμευσιν, πληροφορήσατε αν τμήματά σας εκινήθησαν ενίσχυσίν μας Αγ.Δημήτριον. Στοπ. Αποστείλατε επειγόντως κουβέρτες, τρόφιμα και άλλα πυρομαχικά. Στοπ. Συνέπτυξα φυλάκιον Αραχώβης. Στοπ. Ασύρματός μας λειτουργεί πλημμελέστατα. Στοπ.”

Ήσυχοι πλέον διά την μεταστάθμευσιν του λόχου διέταξα τα εξής. Ο Ταγματάρχης κ.Αποστολόπουλος δι’ αποσπάσματος να εκτελέση το υπ’ αριθ.116 σήμα της 86 περιοχής (εξερεύνησις του ποταμού Ευήνου εις μεγάλην απόστασιν), συνεκρότησα δε έτερον απόσπασμα και φάλαγγα 25 μεταγωγικών (μια διμοιρία του 4ου λόχου, υπό Ανθλγόν Ανυφαντήν, άνδρες λόχου διοικήσεως υπό Ανθλγόν Καναπίτσαν και 4-5 χωροφυλάκων υπό την διοίκησιν του υπομοιράρχου Μπαμπίλη) διά την ασφαλή προώθησιν των τροφίμων και πυρομαχικών 2ου και 3ου λόχου.

Διά του υπ’ αριθ. 119/120900 σήματός μας προς Τ.Σ. εγνωρίσαμεν την κίνησιν κ.λ.π.

Πράγματι ο λόχος εκινήθη την πρωίαν διά την έδραν του, αλλά και πάλιν ο αυτός υπενωμοτάρχης διά ριπών οπλοπολυβόλου εκ των υψωμάτων, ανέστειλε την κίνησιν, τραυματίσας ελαφρώς δυο εκ των οπλιτών του λόχου. Προς αποφυγήν αιματοχυσίας ο 2ος λόχος επιστρέφει Αράχωβαν.

Από της στιγμής όμως αυτής καταφαίνεται συνδυασμένη προσπάθεια των διοικητών λόχου και ενωμοτάρχου Καραδήμα, όπως κρατηθούν άπαντες εις Αράχωβαν, θεωρούντες ούτω εαυτούς πλέον ασφαλείς και λαμβάνομεν τα κάτωθι σήματα.

Από 2ον λόχον Αριθ. 27/121000 “άνδρες λόχου αρνούνται ακολουθήσουν αξιωματικούς προς μεταστάθμευσιν. Αιτιολογικόν εις (Χ.7832) λίαν εκτεθειμένοι και ελάχιστα πυρομαχικά. Διατάξατε τι μέτρα λάβω. Στοπ.”

Από 3ον λόχον αριθ. 29/121000 Στοπ. Προβλέποντες διάλυσιν 2ου λόχου, διετάξαμεν παραμονήν του Αράχωβαν Στοπ. Άνδρες κατενεμήθησαν φυλάκια. Αιτούν επιμόνως ένωσιν λόχων και παραμονήν των Αράχωβαν. Αντωνόπουλος - Καραδήμας”.

Την 12ην και ώραν 10 εδόθη το κάτωθι σήμα μας προς τον 3ον λόχον. Α.Π.139/2/6 μεταβή απροφασίστως έδραν του. Ευθύνη του βαρυτάτη Στοπ. Ημέτερα τμήματα εκινήθησαν προς Χάνι Λιόλιου από πρωία Στοπ.”

Ο 2ος λόχος δι’ ετέρου σήματός μας γνωρίζει ψευδώς, ίνα αναγκασθώμεν να διατάξωμεν την παραμονήν του εις Αράχωβαν, ότι 400 Σ. ευρίσκονται εις Αγ. Δημήτριον, ένθα καίουν οικίας, λεηλατούν κ.λ.π.

Είναι γεγονός ότι εκ της πληροφορίας ταύτης εθορυβήθημεν τα μέγιστα, εφόσον δεν είχομεν λόγους να αμφιβάλλωμεν διά τας πληροφορίας των τμημάτων μας και εφόσον τμήματά μας εκινούντο προς Αγ. Δημήτριον εν αγνοία των.

Η ανησυχία μας όμως διελύθη μετ’ ολίγον, όταν ελάβαμεν σήμα των προς Αγ. Δημήτριον κινουμένων τμημάτων μας, ότι έφθασαν αισίως εις Αγ. Δημήτριον, χωρίς να συναντήσουν εχθρόν.

Εγνωρίσαμεν τούτο τηλεφωνικώς εις τους εν Αραχώβη λόχους και διατάξαμεν και πάλιν να κατέλθη ο 2ος λόχος εις την έδραν του, απηυθύναμεν δε τα κάτωθι σήματα.

“Α.Π.148/121200 Προς 2ον λόχον, κοινοποίησις 3ον λόχον. Λόχος αναχωρήση αμέσως θέσιν του. Πας δυστροπών τυφεκισθή επί τόπου. Απόσπασμα Μπαμπίλη παραμείνει μετά 2/6 λόχου Αγ.Δημητρίου. Αξκοί λόχων φέρουν βαρυτάτην ευθύνην Στοπ. Προβλέπω συμπαιγνίαν διοικητών λόχων Στοπ. Στάσις σας επαναστατική.”

Επιπροσθέτως υπέβαλα το υπ’ αριθ. 150/121500 σήμα μου προς 86 περιοχήν, με κοινοποίησιν προς Τ.Σ. “Φροντίσατε επειγόντως αποστολήν μονίμων αξκών. Αξκοί 2ου λόχου δεν εκτελούν διαταγάς, παρασυρόμενοι υπό οπλιτών. Καίτοι ενίκησαν λαμπράν νίκην, οφειλομένην μόνον εις οπλίτας και ΜΑΥ. Ήδη ως φαίνεται στρατιώται δεν τους ακολουθούν, μη έχοντες εμπιστοσύνην. Διέταξα τυφεκισμόν επί τόπου παντός δυστροπούντος. Αναφέρουν φανταστικάς πληροφορίας, αναστατώνοντες τας διοικήσεις Στοπ.”

Απόσπασμα Μπαμπίλη διετάχθη να παραμείνει εις Αγ. Δημήτριον και να προωθήση εις Αράχωβα μόνον τα τρόφιμα του 3ου λόχου, αναμένον την άφιξιν του 2ου λόχου. Ο ανθλγός Ανυφαντής διαταχθείς υπ’ εμού τηλεφωνικώς να παραμείνει εις Αγ.Δημήτριον, εξηπατήθη αργότερον υπό του διοικητού του 3ου λόχου, υπιλάρχου Αντωνοπούλου και εκινήθη προς Αράχωβαν με την διαβεβαίωσιν ότι το Τάγμα διέταξε την κίνησιν ταύτην, ενώ αντιθέτως τοιαύτη διαταγή δεν εδόθη.

Ούτω την εσπέραν της 12ης, ευρίσκοντο εις Αράχωβαν, ο 3ος λόχος, ο 2ος, απόσπασμα χωρ/κής και το τμήμα συνοδεία τροφίμων, πλην του υπομοιράρχου Μπαμπίλη και 4-5 χωροφυλάκων, παραμείναντες εις Αγ.Δημήτριον, προφανώς διά να ευρίσκονται εντός της διαταγής, ην έλαβον κατά την εκκίνησιν εκ Πλατάνου και διότι ίσως δεν επρόλαβαν την κίνησιν της διμοιρίας προς Αράχωβαν, ευρισκόμενοι ως πλαγιοφυλακή της όλης φάλαγγος.

Την 12 τρέχοντος και ώραν 1800 απηύθυνα το τελευταίον σήμα προς τον 3ον λόχον έχον ούτω: “Α.Π.161/121800 Στοπ. Διοικητήν Αντωνόπουλον καθιστώ προσωπικώς υπεύθυνον αν 2/6 αύριον πρωίαν δεν ευρίσκεται έδραν του.”

Ε π ί θ ε σ ι ς κ α τ΄ Α ρ α χ ώ β η ς

Την 6ην πρωϊνήν ώραν της 13 τρέχοντος μηνός εξεδηλώθη σφοδροτάτη επίθεσις υφ' ολοκλήρου του συγκροτήματος του Αρχηγείου Δυτικής Στερεάς και του Τάγματος Νικηφόρου.

Εγνωρίσαμεν τούτο αμέσως εις Τ.Σ. 86 Περιοχής και από 6.30 πρωϊνής εζητήσαμεν ενίσχυσιν Αεροπορίας.

Τα εν Αραχώβη τμήματά μας εμάχοντο καλώς μέχρι 15ης ώρας ότε πρώτον το φυλάκιον του υπενωμοτάρχου Λιάτσου εγκατέλειψε τον αγώνα, υπεχωρήσαν.

Το τοιούτον παρέλυσε την όλην διάταξιν. Ο υπενωμοτάρχης το ίδιο βράδυ έφθασεν εις Πλάτανον. Το φυλάκειον Σκρα εμάχετο μέχρι της 17.30 ώρας. Τούτο παρέσυρε τον υπομοίραρχον Μπαμπίλην να μας γνωρίση διά σήματος, ότι τα φυλάκιά μας αμύνονται καλώς.

Η ρήψις της Αεροπορίας ήτο ματαία πλέον, τα πάντα περιήλθον εις χείρας του εχθρού. Τα τμήματά μας επολέμησαν θαυμάσια. Έδωσαν ότι ήτο δυνατόν να δώσουν. Μαχόμενα επί 12ωρο σχεδόν, τελείως απομονωμένα, χωρίς ελπίδα ενισχύσεως, της έδρας του τάγματος μη διαθετούσης εφεδρικόν τμήμα (ο 1ος λόχος αφίχθη εις Πλάτανον μετά διήμερον πορείαν την 11/1/48. Το εσπέρας κατάκοπος λόγω της βροχής και δυσβάτων οδών, άνευ πυρομαχικών και με 9-3 γεμιστήρα κατά οπλοπολυβόλον, χωρίς αντίσκηνα κ.λ.π.) εις κατάστασιν τοιαύτην μη επιτρέπουσαν την χρησιμοποίησιν. Λόγω όμως της εκτάκτου ανάγκης, διέταξα την ανάληψιν υπηρεσίας αμέσως, διά να απαλλάξω τον 4ον λόχον και χρησιμοποίησιν τούτου δι' ενίσχυσιν, εξερευνήσεις, ενέδρας, συνοδείας υλικών κ.λ.π.

Η Διοίκησις ίσως να συνεκινήθη με τας εκκλήσεις μου, με την παρουσίαν τόσων Συμμοριακών στγκροτημάτων, πέριξ της εν είδη σφηνός διατάξεως του τάγματος, εις βάθος, ως και πλάτος, εν τούτοις μέχρι της 14/1/48, ουδεμία ενίσχυσις μοι εδόθη. Τα τμήματα υπέκυψαν εις ένα τεράστιον και άνισον αγώνα, μαχόμενα, από οικίας εις οικίαν και πολλάκις σώμα προς σώμα, ως ήδη διεπιστώθη.

Οι Συμμορίται διέθετον βαρείς όλμους, με άφθονα βλήματα, 4 βαρέα πολυβόλα, πολλούς ατομικούς όλμους, πάμπολλα αυτόματα όπλα και ελάχιστα ατομικά.

Διεπιστώθη ότι οι Συμμορίται οδηγήθησαν εις Αράχωβαν από κατοίκους της Κλοπάς και ηδυνήθησαν ευθύς αμέσως, άμα τη εκδηλώσει της επιθέσεως να εισέλθουν εις δυο οικίας, να οχυρωθούν και εκείθεν να κατευθύνουν τον αγώνα.

Επίσης η μεταστάθμευσις του 2ου λόχου εις Αράχωβαν εζημίωσε την όλην άμυναν της Αραχώβης, διότι δεν εγένετο ασφαλώς καλή διάθεσις ανδρών και όπλων, τούτο δε οφείλεται κατά μέγα μέρος εις την άγνοιαν Διοικητών λόχων και αξιωματικών, όντες του Ιππικού, Πυρ/κού, Μηχανικού ανθλγοί και μη έχοντες συναίσθησιν της βαρύτητος, ως προς την εκτέλεσιν των διαταγών, διατάξεων, κινήσεων τμημάτων κ.λ.π.

Εάν ο 2ος λόχος ήτο εις Αγ. Δημήτριον ίσως η εξέλιξις να ήτο διαφορετική. Μία κίνησις τούτου, έστω και ανεπιτυχής θα έστρεφε την προσοχήν των Συμμοριτών προς αυτόν και ούτω θα εμειούτο η επιθετικότης κατά της Αραχώβης αν και διεπιστώθη, ότι οι Σ.είχον καταλάβει τα έναντι των γεφυρών υψώματα ισχυρώς, ίνα εμποδίσουν τυχόν ενισχύσεις μας. Τούτο κατεφάνη και εκ του γεγονότος, ότι οι υποχωρήσαντες άνδρες εξ Αραχώβης προς τας γεφύρας, εβλήθησαν υπό ισχυρών πυρών, εκ των υψωμάτων και ηχμαλωτίσθησαν.

Επίσης ο φόνος από πρωΐα του Διοικητού 3ου λόχου Υπιλάρχου Αντωνοπούλου, επέφερε ζημίαν εις τον όλον αγώνα, διότι ο αντικαταστήσας τούτον Ανθλγός Πυροβολικού Κωστόπουλος, δεν ηδυνήθη να επαρκέση μη γνωρίζων ουδέ τας θέσεις των φυλακίων.

Η μετά χωρ/κής κοινή άμυνα και επίθεσις δεν ενδείκνυται κατά την γνώμην μου διότι και σύγχισιν επιφέρει και επικίνδυνος κρίνεται.Άλλη νοοτροπία της Χωρ/κής και άλλη η του Στρατού. Εκ του αποσπάσματος Αραχώβης περισσότεροι των 20 εκ των 29 ανδρών, αφίχθησαν αμέσως εις Πλάτανον, ενώ άπαντες οι αξιωματικοί, πλην ενός διασωθέντος, ή έπεσαν επί του πεδίου της μάχης, ή ετραυματίσθησαν, πολεμώντες, ουδείς δε εγκατέλειψεν τον αγώνα, πλην ίσως ελαχίστων εξαιρέσεων.

Τελευτών κρίνω το εαυτόν μου ευτυχή διότι ηγήθην τοιούτων τμημάτων μέχρι της 17/1/48, οπότε η περιοχή διά του υπ' αριθ. 17/17-1-48 σήματός της, μοι αφήρεσε την Διοίκησιν του τακτικού μέρους του Τάγματος, αναθέσασα τούτο εις Ταγματάρχην Χρηστιάν.

Ο 1ος Λόχος έδωκε περίλαμπρον μάχην εις Παλαιοξάριον, υπό τας Διαταγάς του Διοικητού του Λόχου Ανθλγού Σταματίνη και ουχί Ταγματάρχου Χρηστιά και Ιατρού Μητσοπούλου, ως ανεγράφη εις τας εφημερίδας, ο 2ος λόχος εις Αγ.Δημήτριον, ουχί υπό τας διαταγάς Ταγματάρχου Φατούρου, ως ανεγράφη ομοίως και ο 2ος και 3ος εις Αράχωβαν.

Σήμερον καταφαίνεται πλήρως ο αγών Αραχώβης, όταν αναλογισθή τις την μάχην του Πλατάνου, ένθα επίλεκτα τμήματα του Στρατού δυνάμεως Τάγματος, με άριστον οπλισμόν, μετά δυσκολίας και με πολλούς νεκρούς και τραυματίας και με την άφιξιν του 630 Τάγματος και Τάγματος Χωρ/κής εις ενίσχυσιν, κατόρθωσαν να επιβληθούν την τελευταίαν στιγμήν.

Έχω την γνώμην ότι πρέπει να αποδοθή το δίκαιον εις τους αγωνιστάς του Τάγματος, οίτινες επολέμησαν με τόσην αυταπάρνησιν και έχυσαν το αίμα των υπέρ της Πατρίδος.

Συνημμένως υποβάλω καταστάσεις απωλειών εις άνδρας. Καταστάσεις υλικού υποβληθείσονται μεταγενεστέρως.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΝΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
Τ.Σ.Υ.

6ον Τάγμα Εθνοφρουράς

Κατάστασις

Τραυματιών μαχών Παλαιοξαρίου, Αγίου Δημητρίου και Αραχώβης.

Α΄ Μάχης Παλαιοξαρίου: Μαυρέλης Αντώνιος, Κόκκαλης Ευθύμιος, Στεφανής Ιωάννης, Παπαγιάννης Κων/νος, Βλαχογιάννης Θεόδωρος, Βλάχος Βασίλειος, Ελενόπουλος Νικόλαος,

Β΄Μάχης Αγίου Δημητρίου: Κατσούλης Πολύκαρπος

Γ΄Μάχης Αραχώβης: Ντουρακόπουλος Ιωάννης, Δούλος Λάμπρος, Παπαγιαννίδης Κων/νος, Σακαρέλος Θωμάς, Βασιλόπουλος Σωτήριος, Παπακωνσταντίνου Αποστ., Ραμπαούνης Νικόλαος, Βασιλόπουλος Δημήτριος, Τσιμπάκης Αθανάσιος, Φλωρόπουλος Γεώργιος, Αμωρανίτης Κων/νος, Νικολάου Αθανάσιος, Κουτροπάνος Δημήτριος, Παπαναστασόπουλος Γεώργιος, Σωτηρόπουλος Σταύρος, Τερνιώτης Θεόδωρος, Σαλούρος Ιωάννης,

Παρατηρήσεις: Εκτός των ανωτέρω 5-6 τραυματίαι μάχης Αραχώβης εισήλθον εις νοσοκομείον εκ Ναυπάκτου.

Κατά πληροφορίας έτεροι 6-8 τραυματίαι ευρίσκονται εις διάφορα χωρία μη δυνάμενοι να παρουσιασθούν εισέτι εις την Μονάδα των.

Σ.Τ.Γ.909 Α τη 27/1/48

Ο
Δκτής του Τάγματος
Μαργαρίτης
Ανχης
Τ.Σ.Υ.

Κατάστασις

Εμφαίνουσα τους αγνοουμένους οπλίτας των 2ου, 3ου και 4ου Λόχων.

Α/Α	Ονοματεπώνυμον
1	Λοχ.Δεληγιώργης Παναγ.
2	“ Λιανός Δημ.
3	Δεκ. Ρήγας Αθαν.
4	Στρ. Αλεξόπουλος
5	Γεώργιος
6	“ Ασημακόπουλος Αντώνης
7	“ Σταύρος
8	“ Βασιλόπουλος Παναγ.
9	“ “ Θωμάς
10	“ Γούλας Αναστάσιος
11	“ Γιώτης Βασίλειος
12	“ Γραμμάτης Γρηγόριος
13	“ Θεοδωρακόπουλος Δημ.
14	“ Κονίδας Γεώργιος
15	“ Κυρίτσης Αντώνιος
16	“ Κουστίνας Ανδρ.
17	“ Κορομπέλης Δημ.
18	“ Λώλος Κων/νος
19	“ Μπεχταβάς Ιωάννης
20	“ Μπουκιστιάνος Ευάγ.
21	“ Μάρος Γεώργιος
22	“ Ζορμπάς Αθανάσιος
23	“ “ Κων/νος
24	“ Νακόπουλος Σπυρίδων
25	“ Πανούσος Ανδρέας
26	“ Πολυζώης Αντώνιος
27	“ Πάνου Νικόλαος
28	“ Παπαμιχαήλ Κων/νος
29	“ Ρήγας Αθανάσιος
30	“ Σωτηρόπουλος
31	Δημήτριος
32	“ Σούλος Γεώργιος
33	“ Στράγκος Λουκάς
34	“ Τυροπάνης Παντελής
35	“ Τσαρούχης Βασίλειος
36	Λοχ. Υφαντής Θωμάς
37	Στρ. Φούντας Χαράλ.
38	“ Φαλτσέτος Σπύρος
39	Στρ. Φούντας Νικόλαος
40	Λοχ. Περδίκης Γεώργιος
41	“ Σφυρής Σωτήριος
42	“ Τρίφτης Ιωάννης
43	Δεκ Αντωνόπουλος
44	Γεώργιος
45	“ Γαλάνης Σπυρίδων
46	“ Ζώης Λεωνίδας
	“ Κοτρωνιάς Ιωάννης
	“ Μάρκος Χρήστος
	Στρ. Αργύρης Νικόλαος

Α/Α	Ονοματεπώνυμον
47	Στρ. Ανδρεόπουλος Νικόλαος
48	“ Αυγεράκης Βασίλειος
49	“ Βλάχος Νικόλαος
50	“ Δημογιαννόπουλος Αθαν.
51	“ Διαμαντόπουλος Δημ.
52	“ “ Χαράλ.
53	“ Ζωϊτός Ιωάννης
54	“ Θανασσούρας Βασίλειος
55	“ Κοντογιώργος Νικόλαος
56	“ Κοτρώτσος Παναγιώτης
57	“ Καλιαμπάκος Δημήτριος
58	“ Κατσιγιάννης Ευάγγελος
59	“ Κασβίκης Σπυρίδων
60	“ Καυκιάς Κων/νος
61	“ Κατσαρός Αντώνιος
62	“ Λουκόπουλος Λάμπρος
63	“ Λυκογιάννης Λάμπρος
64	“ Θανασόπουλος Δημ.
65	“ Μπαρμπαγιάννης
66	Θεόδωρος
67	“ Μαστραπάς Σπύρος
68	“ Μπερτσιάς Ανδρ.
69	“ Πέλλας Δημ.
70	“ Παναγόπουλος Ανδρέας
71	“ Παπαγεωργίου Ανδρέας
72	“ Ρετσίνας Νικόλαος
73	“ Ρέππας Δημήτριος
74	“ Ρήγας Αριστείδης
75	“ Ρέππας Κων/νος
76	“ Σιαμάς Ιωάννης
77	“ Σκαμένος Ιωάννης
78	“ Σιαμάς Σωτήριος
79	“ Σάκκος Δημήτριος
80	“ Σταμούτσος Νικόλαος
81	Στρ. Τσώγκας Ευάγ.
82	“ Τριανταφύλλου Βασίλειος
83	“ Υφαντής Γεώργιος
84	“ Χαντζηνικολάου Κων/νος
85	“ Ανυφαντής Κων/νος
86	“ Αδαμόπουλος Λεωνίδας
87	“ Δάβουλος Νικόλαος
88	“ Κατσώνης Κων/νος
89	“ Κανέλλης Κων/νος
91	“ Μανίκας Αριστείδης
92	Ανθλγός Καναπίτσας Γεώργιος
93	“ Αλυφαντής Γεώργιος
94	“ Κωστόπουλος Ηλίας
	“ Παπαβασιλείου Θεοφ.

Παρατηρήσεις

Εκ των φερομένων ως αγνοουμένων έχομεν πληροφορίας ότι 12-15 έπεσαν επί του πεδίου της μάχης, εξακριβωθέντων μέχρι της στιγμής των κάτωθι:

α) Αξκοί
1) Υπλγός Αντωνόπουλος Αθαν.
2) " Οικονομόπουλος Γεώργ.
3) " Κονίδης Βασίλειος

β) Οπλίται
1) Σούρλας Δημ.
2) Ρήγας Κων/νος
3) Λιανός Δημ.
4) Κουστίνας Ανδρ.

Σ.Τ.Γ.909 Α τη 27-1-48
Ο
Δκτής Τάγματος
Τ.Σ.Υ.

36

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1028/171/Α1
27.1.48

Προς: Διοικητήν 36 Ταξιαρχίας
Κοιν: ΓΕΣ, Β΄ΣΣ, Γ΄ΣΣ, Μερ/χία, Α1/1028-Α2
Θέμα: Ατύχημα εις 36 Ταξιαρχίαν

1.- Έλαβον γνώσιν της 5107/201000 σήματος επί της αρπαγής και ζημιών του φυλακίου μας ΚΑΛΑΜΙΤΣΑΣ.

2.- Ποσάκις δεν σας εγνωστοποίησα, δεν σας διέταξα να παρακολουθήτε αόκνως όλον τον κόσμον ιδού ότι διέφυγεν από τα εντεταλμένα όργανά σας το ύποπτον αυτό υποκείμενον διά να μας γίνη τοιαύτη ζημία και στίγμα εις την Μονάδα σας.

3.- Ούτε μοι είναι ανεκτόν το ότι “δεν πταίομεν......μας εξέφυγε κ.λ.π.”. Τίποτε να μη ξεφεύγη. Την ζημίαν πληρώνουν οι διοικηταί. Έχουν δε μέχρι τούδε αρκετά σημειωθή εις την Ταξιαρχίαν σας.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

37

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1025/1/184/Α1
29.1.48

Προς: ΓΕΣ/Α1
Κοιν: ΙΣ/Α1/1025/1

Θέμα: Στρ. Διοίκησις Θεσσαλίας

1.- Η Στρατιά, ως επανειλημμένως ανέφερεν, όχι μόνον δεν αποκλείει, αλλά θεωρεί πολύ ενδεχομένην εις το προσεχές μέλλον μιαν σοβαροτέραν περιπλοκήν εις τας εγγύς των συνόρων περιοχάς της Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ και ΗΠΕΙΡΟΥ.

2.- Ένεκα τούτου, η προσοχή του Β΄ΣΣ πρέπει να είναι εστραμμένη προς την επικίνδυνον ταύτην ζώνην, εις την οποίαν οι πάντες τείνομεν να ωθήσωμεν τα τμήματα του Στρατού εκστρατείας και δεν πρέπει να περισπάται πλέον με την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ, εις την οποίαν ωργανώθησαν και οργανούνται Τάγματα Εθνοφρουράς. Πρέπει το Β΄ΣΣ ν' απαλλαγή των δουλειών της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (3 Διοικήσεις και ΙΙ Τάγματα Εθνοφρουράς, Αρχαί Χωρ/κής, Πολιτικαί Αρχαί, ΜΑΥ - ΜΑΔ και ασφάλεια συγκοινωνιών) αι οποίαι του εξαντλούν μέγα μέρος της προσπαθείας του Επιτελείου και της Διοικήσεώς του και ν' αφοσιωθή εις τας περιοχάς της κυρίας προσπαθείας.

Εν μια λέξει το Β΄ΣΣ πρέπει να καταστή ευκίνητος Μονάς εκστρατείας, αφίνουσα τα μετόπισθέν της, την ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ, εις την φροντίδα άλλων.

3.- Αφ' ετέρου η Στρατιά ανησυχεί σοβαρώς διά την περιοχήν ΚΟΖΙΑΚΑ - ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ - ΝΕΒΡΟΠΟΛΕΩΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ. Ανησυχεί διότι η μη εδραίωσις επ' αυτής Στρατ.τμημάτων κατόπιν αποχωρήσεως 72 Ταξιαρχίας επέτρεψε 3 φοράς την από Νότου προς Βορράν και αντιστρόφως μετακίνησιν συμμοριακών ομάδων, πράγμα το οποίον εγένετο αιτία να είναι άνευ καρπού 3 οργανωθείσαι επιχειρήσεις της Στρατιάς εις ΓΡΑΜΜΟΝ. Το τοιούτον δε δεν αποκλείεται να συμβή και εις το μέλλον, με κίνδυνον να εξανεμισθώσι μέγισται προσπάθειαι του Στρατού.

4.- Κατόπιν τούτων η Στρατιά προτείνει:

(α) Μετακίνησιν της Δ.Ε.Δ.Ο.Θ. εις ΛΑΡΙΣΣΑΝ, η οποία αποτελεί το επίκεντρον της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ και παρέχει απάσας τας ευκολίας διαβιβάσεων και διοικητικής μερίμνης. Μετονομασίαν της ΔΕΔΟΘ εις ΣΤΡΑΤ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

(β) Ανάθεσιν της Διοικήσεως ταύτης εις κατάλληλον και δραστήριον Υποστράτηγον.

(γ) Υπαγωγήν υπό την Διοίκησιν ταύτην των:

(ι) 83 Περιοχής
(ιι) Διοικήσεως Εθνοφρουράς ΤΥΡΝΑΒΟΥ
(ιιι) ΙΙ Ταγμάτων Εθνοφρουράς ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
(ιν) Του 621 Τάγματος Ασφαλείας συγκοινωνιών
(ν) Όλων των ΜΑΔ - ΜΑΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ και των εν αυτή 2 αποσπασμάτων Ιππικού.
(νι) 21 Τάγματος και άλλων δυνάμεων Χωροφυλακής.

5.- Η ούτω συγκροτηθησομένη ΣΤΡΑΤ.ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, υπό στιβαράν ηγεσίαν και τη αμέσω βοηθεία του Β΄ΣΣ και της Στρατιάς, θ' αναλάβη την αξιοποίησιν των

Ταγμάτων Εθνοφρουράς, πράγμα το οποίον το Β΄ΣΣ απησχολημένον προς άλλα σοβαρότερα γεγονότα δεν είναι δυνατόν να επιτύχη διά των Ταγμάτων τούτων η Διοίκησις αύτη θα πρέπει ν' αναλάβη την απαγόρευσιν της διά του ΑΧΕΛΩΟΥ διαδρομής των συμμοριτών, την ασφάλειαν της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ και την εξασφάλισιν γενικώς των μετόπισθεν των προς την μεθόριον Μονάδων Εκστρατείας.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

38

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1019/203/Α1
30.1.48
Συν.τω εγγράφω εις το
αντιγρ.του φ.

ΠΡΟΣ: Υπουργόν Στρατιωτικών
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1-Α2-Β1

ΘΕΜΑ: Έκτακτα Στρατοδικεία

1.- Είναι επόμενον κατά τον διεξαγώμενον αγώνα εκ παραλλήλου προς τας εξαιρέτους πράξεις να σημειούνται και παραλείψεις και λιποψυχίαι επιδρώσαι επί του ηθικού και της γενικωτέρας εκβάσεως του αγώνος και υποκείμεναι εις άμεσον κολασμόν.

2.- Ως πολλάκις ετονίσθη, διά να προλάβωμεν αθεράπευτα συμπτώματα και να τεθή εις αρμονικήν λειτουργίαν η όλη κρατική μηχανή θα έπρεπε να είχε κηρυχθή ο στρατιωτικός νόμος.

3.- Εφ' όσον όμως τούτο προσκρούει είναι απαραίτητον διά την αυστηράν τάξιν και πειθαρχίαν εις τον στρατόν τουλάχιστον άπαντα τα στρατιωτικά αδικήματα να υπάγωνται εις τα έκτακτα στρατοδικεία διότι τα τακτικά εξατμίζουν τα φαινόμενα και η διά τούτω θεραπεία είναι άτονος.

4.- Παρακαλούμεν όπως ενεργήσητε σχετικώς το ταχύτερον και διευθετηθή το ζήτημα τούτο.

Αντγος Βεντήρης
Τ.Υ.

39

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Σήμα 30.1.48

36 Ταξιαρχίαν
Κοιν. Β΄ΣΣ
XV Μερ.
Α1/1047-1028

Λυπούμαι πάρα πολύ δι' αποτυχίαν 36 Ταξιαρχίας όταν συμβαίνουν τόσα θλιβερά αποτελέσματα εντός αυλής επισταθμών και κωμοπόλεων εντός οποίων τμήματά σας φιλοξενούνται και όπου εκ προτέρων υποτίθεται ότι είναι κάποιο σχέδιον καταστροφής και εγκαίρου διασταυρώσεως ενισχύσεων.

Διερωτώμεθα ποία η χρησιμότης τότε του λόχου εις Βελβενδόν διοικητής οποίου φυσικά δεν θα είναι καλός αξιωματικός. Τώρα πλέον είναι ματαία αναζήτησις εις δρυμούς και φάραγγας συμμοριτών και άνευ πληροφοριών όταν κατά την κρούσην εις την αυλήν μας και απληροφόρητοι δεν κατορθώνομεν να κατασπαράξωμεν.

Εν πάση περιπτώσει αποταθήτε διοικητήν Β΄ΣΣ όστις προετοιμάζει σχετικώς μετά των 77 και 51 Ταξιαρχιών. Καλή μονάς 36 Ταξιαρχία με υψηλόν φρόνημα αλλ' εις ουδεμίαν άλλην μονάδα σχεδόν από Απριλίου μέχρι στιγμής συνέβησαν τόσαι αποτυχίαι και θλιβερά περιστατικά. Δεν είναι το καλλίτερον φάρμακον η διαρκής από διοικητάς μονάδων ζητουμένη υπεραύξησις αλλά μικρών επιτηδείων μονάδων.

Εις καλός λοχαγός εις Βελβενδόν θα ηδύνατο και καλά πληροφορημένος να στρώση 100 πτώματα συμμοριτών και όχι να του πάρουν 70 ψυχές που εκρέμοντο εις τον λαιμόν του.

Παρόμοια περιστατικά οδηγούν πολύ άσχημα και η ζητουμένη διαρκής αύξησις δεν συμβάλλουν εις τίποτε.

Αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Υ.

40

<u>ΕΠΕΙΓΟΝ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ</u>
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθλγού Αννιτσάκη Ε.
Αριθ.Τηλ.31-950
ΥΣ-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4023/1
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.3341
ΒΣΤ 902/30-1-48

ΠΡΟΣ: Υπουργείον Εξωτερικών
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1-Α2, 1η Στρατιάν,
Γ΄ΣΣ
ΘΕΜΑ:Κειμήλια Αγίου Όρους.

1.- Η ασφάλεια της περιοχής του Αγίου Όρους απετέλεσεν αντικείμενον ιδιαιτέρας μερίμνης του ΓΕΣ και του Γ΄ΣΣ και ελήφθησαν τα αναγκαιούντα μέτρα συνολικής ασφαλείας της περιοχής εντός των υπαρχουσών δυνατοτήτων και των γενικών αναγκών.

2.- Παρ' όλα ταύτα είναι δυνατή η διαπεραίωσις συμμοριών είτε διά του στενού της Χερσονήσου, είτε και διά θαλάσσης, προς τον σκοπόν κυρίως λεηλασίας των τιμαλφών και κειμηλίων των Μονών είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας των συμμοριτών είτε κατόπιν υποδείξεως ενδιαφερομένων ξένων κρατών.

3.- Το Γ΄ΣΣ διά του υπ' αριθ. Α.Π.2210/24-1-48 εγγράφου του προς την Γενικήν Διοίκησιν Βορείου Ελλάδος προτείνει όπως συστηθή εις την Ιεράν Κοινότητα η ταχεία συγκέντρωσις και μεταφορά, των ευκόλως μετακομιζομένων τιμαλφών και κειμηλίων, εις Θεσ/νίκην και η εκεί διαφύλαξις τούτων μέχρις αποκαταστάσεως της ασφαλείας εις την χώραν.

4.- Το ΓΕΣ συμφωνεί με την άποψιν του Γ΄ΣΣ.

5.- Παρακαλούμεν όπως τηρήσητε και ημάς ενημέρους των υμετέρων απόψεων και ενεργειών.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ

Το
Ι Τμήμα Α1/ΓΕΣ
Αντωνόπουλος Κων.
Ανχης Πεζικού
Τ.Υ.

41

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
Γ΄ΣΣ (Α1)
ΑΡΙΘ.Α.Π.3673
ΒΣΤ 903 τη 30.1.1948

ΠΡΟΣ: VII, X, XI Μεραρχίας (Ειδικαί διαταγαί εις 51 Ταξιαρχίαν και 87 Στρ.Περιοχήν δι' ότι ενδιαφέρει αυτάς).
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1

ΘΕΜΑ: Σχέδιον Επιχειρήσεων

1. Ε Χ Θ Ρ Ο Σ: διά των ευρυτέρας εκτάσεως επιχειρήσεων της Στρατιάς κατά το έτος 1947, ο όγκος των συμμοριακών δυνάμεων απωθήθη προς Βορράν και κατά μήκος των συνόρων.

Ούτω, από της ΗΠΕΙΡΟΥ μέχρις ΕΒΡΟΥ, υπάρχει μια συνεχής παραμεθόριος λωρίς, ικανού πλάτους, υπό τον απόλυτο έλεγχον των συμμοριτών, την οποία διεκδικούν διά μάχης εκ παρατάξεως και μετά πείσματος.

Η σταθερά αύτη διά τους συμμορίτας περιοχή, εξασφαλίζει εις αυτούς:

(α) Την ικανότητα να εφοδιάζωνται διά αφθόνου υλικού εκ των ομόρων εχθρικών κρατών, ήτις ικανότης ασφαλώς θα αυξηθή εις περίπτωσιν αναγνωρίσεως Συμμοριακής Κυβερνήσεως.

(β) Την ικανότητα δημιουργίας, ασφαλών βάσεων Στρατιωτικής εκπαιδεύσεως και συγκροτήσεως μονάδων. Αι βάσεις αύται κατά τας πληροφορίας ευρίσκονται πολλάκις και εντός των ομόρων κρατών σκοπός δε τούτων η ανανέωσις ή και ενίσχυσις του εμψύχου υλικού.

(γ) Έχοντες οι συμμορίται τα ανωτέρω πλεονεκτήματα (α, β) δύνανται να επιχειρήσωσι επιθετικάς ενεργείας σοβαράς μορφής ως η τελευταία ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

Δεν αποκλείεται η τοιαύτη συμμοριακή προσπάθεια να εκδηλωθή ισχυρώς εις μιαν ή και περισσοτέρας περιοχάς, με σοβαράς συγχρόνως επιθετικάς παρενοχλήσεις εις άλλα σημεία.

Διακρίνομεν τας εξής περιοχάς εν τη ζώνη του Σώματος Στρατού ή και του γειτονικού Β΄ΣΣ (Γειτονικαί περιοχαί) εις τας οποίας είναι δυνατή η συγκέντρωσις των εχθρικών προσπαθειών.

ι.- Εις ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ - ΦΛΩΡΙΝΑΝ

ιι.- Εις την περιοχήν XI Μεραρχίας (ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ - ΠΑΪΚΟΝ - ΒΕΡΜΙΟΝ με την ταυτόχρονον προσβολήν των πόλεων ΑΡΙΔΑΙΑΣ - ΕΔΕΣΣΗΣ ή και μιας πιθανώτερον της ΑΡΙΔΑΙΑΣ).

ιιι.- Εις την περιοχήν X Μεραρχίας μεταξύ ΑΞΙΟΥ - ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ (πλέον πιθανή ενέργεια εν τη μεταξύ ΔΟΪΡΑΝΗΣ - ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ περιοχή)

ιυ.- Εις την Ανατολικήν Μακεδονίαν προς κατάληψιν του υψιπέδου ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ και εκείθεν προς Σέρρας ή Δράμαν.

υ.- Εις την Δυτικήν Θράκην (πιθανωτέρα η περιοχή ΕΒΡΟΥ, Βορείως ΣΟΥΦΛΙΟΥ).

Πλέον προσφερόμεναι περιοχαί εκ των ανωτέρω διά συμμοριακήν ενέργειαν, αι περιοχαί:

ΑΡΔΕΑΣ
Κ.ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ
ΕΒΡΟΥ

2. ΕΘΝΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Το Σ.Σ. πιστεύει ότι διά των εις χείρας του δυνάμεων, έστω και αν αύται είναι διεσπαρμέναι λόγω αναγκών, δύναται να ανταπεξέλθη εις παν απρόοπτον και να συντρίψη τυχόν εκδηλωθησομένην συμμοριακήν προσπάθειαν ευρυτέρας μορφής.

Εν όψει των δυνατοτήτων του εχθρού ελήφθη διάταξις ανταποκρινομένη εις μιαν πρώτην ταχείαν αντιμετώπισιν παντός απροόπτου εις την παραμεθόριον περιοχήν.

Εξ άλλου διά της υπ' αριθ. Α.Π.610/12.1.48 διαταγής του Σ.Σ. έχουσι καθορισθή αι δυνάμεις εκάστης Μεγ.Μονάδος αι οποίαι προορίζονται διά την αμοιβαίαν ενίσχυσιν των εν τη ζώνη του Μεραρχιών, ή και του Β΄ΣΣ (XV Μεραρχίας).

Η υπάρχουσα διαθεσιμότης μεταφορικών μέσων εις χείρας του Σ.Σ. εξασφαλίζει ικανοποιητικώς τον ελιγμόν μεταφορών και συνεπώς η μόνωσις των εν διασπορά δυνάμεων Προκαλύψεως εν περιπτώσει προσβολής προβλέπεται να είναι βραχεία.

Δεν πρέπει όμως αι Διοικήσεις να παρασυρθώσιν από ΜΕΡΙΚΑΣ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΤΩΝ ΝΕΥΡΩΝ.

Επιβάλλεται εξαιρετική προσοχή εις την ανάλυσιν των πληροφοριών, εκτίμησιν της καταστάσεως και εξαγωγήν θετικών συμπερασμάτων επί των προθέσεων του εχθρού.

3. ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΣΩΜ.ΣΤΡΑΤΟΥ

Η πρόθεσις του Σ.Σ. είναι όχι μόνον ν' αποκρουσθή πάσα απόπειρα εναντίον των ανωτέρω παραμεθορίων περιοχών, αλλά και εν περιπτώσει επιμονής των συμμοριτών, να εκμεταλλευθή την ευκαιρίαν συγκεντρώσεως ισχυρών εχθρικών δυνάμεων και να καταστρέψη ταύτας εις μάχην εκ παρατάξεως.

4. Μ Ε Θ Ο Δ Ο Σ:

Ο συμμοριακός αγών, πολυμέτωπος ως είναι, διαφέρει εν πολλοίς των μεθόδων μάχης του τακτικού στρατού.

Εν τούτοις εις τας προβλεπομένας περιπτώσεις ισχυράς ενεργείας, μοιραίως ο αντίπαλος θ' αποκαλύψη τον όγκον των δυνάμεών του και θα αναγκασθή να δώση υπό παραπλησίας συνθήκας του τακτικού αγώνος.

Προς αυτόν συνεπώς θα στραφή η επιθετική προσπάθεια των Μεραρχιών αρχικώς και εν συνεχεία του Σ.Σ. με βάσιν:

(α) Να επιτύχωμεν μίαν πρώτην κατάτμησιν των δυνάμεων του εχθρού διά της αμύνης μέχρις εσχάτων των Κέντρων Αντιστάσεως και Σημ. Στηρίγματος της προσβαλλομένης περιοχής.

(β) Να εξαρθρώσωμε την όλην επιθετικήν προσπάθειάν του δι' επιθετικών ενεργειών ισχυρών συγκροτημάτων κρούσεως κατευθυνομένων υπό των Μεραρχιών.

(γ) Να επιτύχωμεν την πλήρη συντριβήν με την επέμβασιν του Σ.Σ.

(δ) Εν πάσει περιπτώσει η Συμμοριακή προσπάθεια πρέπει να εντοπισθή εις την παραμεθόριον περιοχήν και να μην εκταθή οπωσδήποτε βαθύτερον μιάς γραμμής, ήτις καθορίζεται κατωτέρω εις εκάστην περιοχήν.

Διά του καθορισμού της γραμμής ταύτης δεν σημαίνει ότι θ' αναπτύξωμεν τα μέσα εις γραμμικήν ή κατά βάθος άμυναν παθητικής καταστάσεως.

Το Σ.Σ. ενδιαφέρεται να συντρίψη την έξωθεν εκτοξευομένην εχθρικήν προσπάθειαν εντός καθορισμένης από τούδε παραμεθορίου περιοχής και προς τούτο λαμβάνει όλα τα μέτρα.

5. Α Π Ο Σ Τ Ο Λ Α Ι:

Καθορίζονται ως κάτωθι αι αποστολαί εις εκάστην περίπτωσιν συμμοριακής προσβολής και η αμοιβαία ενίσχυσις δυνάμεων των λοιπών Μεγ. Μονάδων του Σ.Σ.

α) Ενίσχυσις Β΄ΣΣ.

Περιοχή ΚΑΣΤΟΡΙΑ - ΦΛΩΡΙΝΑ:

ι.- Η ΧΙ Μεραρχία και η 51 Ταξιαρχία να έχωσι την ετοιμότητα διαθέσεως των διά της Α.Π. 610/12.1.48 καθορισθεισών δυνάμεων εντός των διά της αυτής διαταγής καθοριζομένων χρονικών ορίων.

ιι.- Δυνατόν η εξέλιξις των επιχειρήσεων εν ταις ανωτέρω περιοχαίς του Β΄ΣΣ ν' απαιτήση σοβαροτέραν ενίσχυσιν διά των δυνάμεων ημών. Εν τη περιπτώσει ταύτη ενδέχεται να διατεθή το πλείστον ή και το σύνολον των δυνάμεων των οριζομένων διά της Α.Π.610/12.1.48 διαταγής μου, εντός πάντοτε των καθορισθέντων ορίων ετοιμότητος.

Τούτο υπ' όψει των λοιπών Μεραρχιών και της 87 Στρατ. Περιοχής.

(β) <u>Περιοχή ΧΙ Μεραρχίας: Κοιλάδος ΜΟΓΛΕΝΙΤΣΑ (ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ - ΑΡΔΕΑ - ΠΑΪΚΟΝ) ή και ταυτόχρονος προσβολή ΕΔΕΣΣΗΣ (στενωπός ΑΓΡΑΣ - ΒΕΡΜΙΟΝ - ΠΑΪΚΟΝ</u>)

ι.- Άμυνα μέχρις εσχάτων των Κ.Αντιστάσεως ΦΑΝΟΥ, ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ, ΑΡΔΕΑΣ και περιοχής αυτής, ΕΔΕΣΣΗΣ και περιοχής αυτής με σταθεράν προσπάθειαν την απαγόρευσιν πάση θυσία της επεκτάσεως των συμμοριακών προσπαθειών Νοτίως και Ανατολικώς της γραμμής: Στενωπός ΑΓΡΑΣ - Βορεία έξοδος στενωπού ΑΨΑΛΛΟΥ - ΘΕΟΔΩΡΑΚΙ - (0.2782) - ΚΑΝΤΑΣ (0.4088) - ΦΑΝΟΣ.

Εν περιπτώσει αδυναμίας διατηρήσεως των προωθημένων σημείων στηρίγματος τούτων προς τα κύρια κέντρα Αντιστάσεως με προσπάθειαν πάντοτε την διάσπασιν των εχθρικών ενεργειών.

ιι.- Ανάληψις επιθετικών προσπαθειών προς συντριβήν του εχθρού.

ιυ.-<u>Μέσα εις την διάθεσιν της Μεραρχίας προς επέμβασιν</u>

Επί πλέον των επί τόπου δυνάμεων.

-Η Διοίκησις της 33 Ταξιαρχίας και δυο Τάγματα ταύτης.

Μετά την συγκρότησιν των Ταγμάτων Εθνοφρουράς ΒΕΡΡΟΙΑΣ και ΝΑΟΥΣΗΣ να υπολογίζη εις ολόκληρον την 33 Ταξιαρχίαν (3 Τάγματα)

-Το ΧΙ Σ.Αναγνωρίσεως (Διοίκησις + 2 ίλαι)

-Το 107 Σ.Π.Πυρ/κού μείον Πυρ/χία ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ.

-Πάντα τα ανωτέρω μέσα, είτε οργανικά της Μεραρχίας είτε συμπληρωματικά, δύνανται να ευρίσκωνται εις τον χώρο επιχειρήσεων εντός της πρώτης ημέρας.

-<u>Πλέον των ανωτέρω</u> και αναλόγως των αναγκών.

-Το Εφεδρικόν Τάγμα του Σ.Σ.

-Έν Τάγμα της 51 Ταξιαρχίας

-Έν Τάγμα της Χ Μεραρχίας

-Πυρ/χία Π.Π. του 108 Σ.Π.Π. (Μοίρας Σερρών)

Αι ανωτέρω δυνάμεις (3 Τάγματα + Πυρ/χία Π.Π.) δύνανται να ευρίσκονται εις τον χώρον επιχειρήσεων εντός 24 έως 48 ωρών, από της ειδοποιήσεως.

-Αναλόγως με την εξέλιξιν της καταστάσεως δυνατόν να εισέλθωσιν εις τον αγώνα και άλλαι δυνάμεις εκ των προβλεπομένων αμοιβαίας ενισχύσεως διά της Α.Π.610/12.1.48 διαταγής μου.

Προβλέπεται επίσης επέμβασις από Δυσμών και δυνάμεων του Β΄ΣΣ ην θα επιζητήσωμε βάσει της δημιουργηθησομένης καταστάσεως.

(γ) <u>Περιοχή Χ Μεραρχίας</u>
(<u>Διάδρομος ΑΞΙΟΥ - ΔΟΪΡΑΝΗΣ - ΚΡΟΥΣΙΑ - ΜΠΕΛΛΕΣ</u>)

ι.- Άμυνα μέχρις εσχάτων των Σημ.Στηρίγματος και Κ.Αντιστάσεως 35 και 37 Ταξιαρχιών.

ιι.- Προσπάθεια υπό της Χ Μεραρχίας εντοπισμού του Συμμοριακού όγκου Βορείως της γραμμής ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΝ - ΚΑΛΑΙΝΔΡΙΑ και επί ΜΠΕΛΛΕΣ.

-Οπωσδήποτε ο όγκος των Συμμοριτών δεν πρέπει να εκταθή πέραν της ορεινής περιοχής ΚΡΟΥΣΙΩΝ ήτοι Νοτίως της γραμμής ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ - ΤΕΡΠΥΛΛΟΣ και Ανατολικώς της αμαξιτής ΔΟΡΚΑΣ - ΛΑΧΑΝΑ - ΣΤΡΥΜΩΝΙΚΟΝ.

ιιι. Ανάληψις υπό της Μεραρχίας επιθετικών προσπαθειών προς συντριβήν του αντιπάλου.

ιυ. Συμπληρωματικά Μέσα εις διάθεσιν Μεραρχίας.

-Έν τάγμα ΧΙ Μεραρχίας (εφεδρικόν)

-Έν τάγμα VII Μεραρχίας (εφεδρ.του Σ.Σ.) εις Δράμαν

-Έν τάγμα (εφεδρικόν του Σ.Σ.Θεσσαλονίκην)

-Διοίκησις και Μοίρα του 108 Σ.Π.Πυρ/κού (Σερρών)

-Μοίρα του 107 Σ.Π.Π.(Θεσ/νίκης - Κιλκίς)

-Διοίκησις και δυο ίλαι του ΧΙ Σ.Αναγνωρίσεως.

-Πάσαι αι ανωτέρω δυνάμεις δύνανται να ευρίσκωνται εις τον χώρον επιχειρήσεων εντός της πρώτης ημέρας.

-Πλέον των ανωτέρω και αναλόγως των αναγκών

-Διοίκησις 33 Ταξιαρχίας και δυο ταγμάτων ταύτης

-Ο 510 Λόχος Πολυβόλων της ΧΙ Μεραρχίας

-Πυρ/χία Π.Πυρ/κού του 107 Σ.Π.Π. (Ν.ΧΑΛΚΗΔΩΝΟΣ)

-Μια ολμαρχία των 4 2΄΄

-Δυνατότης επεμβάσεως των ανωτέρω εις τον αγώνα εντός 48 ωρών από της ειδοποιήσεως

-Και εις την περίπτωσιν ταύτην η εξέλιξις του αγώνος θα επιβάλη, ή ου την επέμβασιν και άλλων δυνάμεων, των διά της Α.Π.610/12.1.48 διαταγής μου προβλεπομένων.

(δ) Περίπτωσις ταυτοχρόνου ενεργείας των συμμοριτών εις την κοιλάδα ΜΟΓΛΕΝΙΤΣΑ και μεταξύ ΑΞΙΟΥ - ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ

ι. Προσπάθεια εκάστης Μεραρχίας εν τη οικεία ζώνη διά των εις την διάθεσίν της μέσων.

ιι. Η υπό του Σ.Στρατού εκτίμησις της καταστάσεως θα ρυθμίση την επέμβασίν του και την διάθεσιν των συμπληρωματικών μέσων.

ιιι. Διά την πρώτην ημέραν επιχειρήσεων να υπολογίζωσιν οπωσδήποτε

Η Χ Μεραρχία:

-επί δυο ταγμάτων (Θεσ/νίκης-Δράμας εφεδρικών του Σ.Σ.)

-επί μιας Πυρ/χίας της Μοίρας Σερρών 108 Σ.Π.Π. (πλέον του εν αναπτύξει Πυρ/κού εν τη ζώνη της)

Η ΧΙ Μεραρχία:

-Εις έν τάγμα της 51 Ταξιαρχίας

-Εις Πυρ/χίαν Π.Πυρ/κού του 107 Σ.Π.Π. (Μοίρας ΧΑΛΚΗΔΩΝΟΣ πλέον της εν αναπτύξει πυρ/χίας της ιδίας Μοίρας)

-Εις μιαν Ολμαρχίαν των 4.2΄΄

Η 33 Ταξιαρχία (Δ/σις δυο τάγματα) περιλαμβάνεται εις τας υπό του Σώματος Στρατού διατεθησομένας αναλόγως της καταστάσεως δυνάμεις.

(ε) Περίπτωσις προσβολής ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Εν τη ζώνη ταύτη η πλέον ευπαθής περιοχή ήτις προσφέρεται εις τας συμμοριακάς προθέσεις, είναι το υψίπεδον ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ.

Είναι πλέον πιθανόν εν τη περιπτώσει ταύτη ν’ απασχοληθή ζωηρώς ή μετρίως και η παραμεθόριος περιοχή της 35 Ταξιαρχίας.

-Καθορίζεται ως κατωτέρω η αποστολή.

ι. Άμυνα των επί τόπου Σημείων Στηρίγματος ή Κέντρων Αντιστάσεως. Αι VII και Χ Μεραρχίαι θα καθορίσωσιν από τούδε, βάσει της αμυντικής αξίας εκάστου Σ.Σ. ή Κ.Α. ποία τούτων θα πρέπει να συμπτυχθώσι ενδεχομένως εν περιπτώσει προσβολής και πού.

ιι. Δέον να καταβληθή πάσα προσπάθεια όπως συγκροτηθή ο συμμοριακός όγκος οπωσδήποτε βορείως της γραμμής των οχυρών. Αν τα νοτίως της γραμμής ταύτης ορεινά συγκροτήματα ελέγχωνται υπό σοβαρών συμμοριακών δυνάμεων και καταστή αδύνατος η εξασφάλισις του ανωτέρω σκοπού, η προσπάθεια να τείνη εις την απόφραξιν δι’ ισχυρών δυνάμεων των προς Δράμαν και Σέρρας κατευθύνσεων.

Υπό τας πλέον δυσμενείς συνθήκας να διατηρηθώσιν οπωσδήποτε τα ζωτικά κέντρα ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ, ΣΕΡΡΑΙ, ΔΡΑΜΑ με την μεγαλυτέραν δυνατήν προ αυτών ζώνην ασφαλείας.

iii. Ανάληψις επιθετικών προσπαθειών προς συντριβήν του εχθρού, διά συντονισμένων υπό του Σ.Στρατού ενεργειών VII και Χ Μεραρχιών.

- Κυρία προσπάθεια του Σ.Στρατού η ταχεία απελευθέρωσις του Κ.ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ και η συντριβή των συμμοριακών δυνάμεων.

<u>Αποστολαί Μεραρχιών</u>

<u>VII Μεραρχίας</u>:

-Ισχυρά επιθετική προσπάθεια της Μεραρχίας προς συντριβήν των συμμοριτών με κυρίαν προσπάθειαν από της περιοχής ΓΡΑΝΙΤΗΣ - ΒΩΛΑΞ προς περιοχήν ΛΕΥΚΟΓΕΙΩΝ.

Εν περιπτώσει κατά την οποίαν ο εχθρός έχει γίνει κύριος της γραμμής του ΦΑΛΑΚΡΟΥ όρους η Μεραρχία θα επιζητήση αρχικώς την κατάληψιν της διαβάσεως ΚΑΛΑΠΟΤΙΟΥ με προσπάθειαν ολοκληρώσεως του ΦΑΛΑΚΡΟΥ και διανοίξεως της διαβάσεως ΓΡΑΝΙΤΟΥ.

-Εν τη προσπαθεία της ταύτη η Μεραρχία θα ενισχυθή αριστερά (Δυτικώς) δι' ενεργείας της Χ Μεραρχίας.

Η όλη ενέργεια διά την δευτέραν ταύτην περίπτωσιν θα διαταχθή και συνδιασθή υπό του Σ.Σ.

Εν πάσει περιπτώσει η τακτική κατάστασις της ημέρας εκείνης θ' αποτελέση τον οδηγόν των περαιτέρω ενεργειών της Μεραρχίας.

-<u>Δυνάμεις προς ενέργειαν</u>

Επί πλέον των εν τη περιοχή δυνάμεων η VII Μεραρχία να υπολογίζη επί

-Διοικήσεως Ταξιαρχίας και 2-3 Ταγμάτων Πεζικού, των εφεδρικών του Σ.Σ. εκ των δυνάμεων ΘΡΑΚΗΣ. Τούτων χώρος συγκεντρώσεως έχει καθορισθή ΔΥΤ.ΝΕΣΤΟΥ.

-Ίλης τεθωρακισμένων

-Πυρ/χίας Π.Πυρ/κού

-Πυρ/χίας Ορ.Πυρ/κού

-Δυνατότης επεμβάσεως των ανωτέρω εντός 24 ωρών από της ειδοποιήσεως.

Εάν αι ανωτέρω δυνάμεις Πεζικού δεν έχουσι συγκεντρωθή ΔΥΤ. ΝΕΣΤΟΥ θα απαιτηθή διά ταύτας μεγαλύτερος χρόνος.

Πλέον:

Να προβλέψη από τούδε η Μεραρχία την ενίσχυσιν των δυνάμεων επεμβάσεως δι' ενός εισέτι τάγματος, λαμβανομένου εκ της διατάξεως ΘΡΑΚΗΣ.

<u>Χ Μεραρχία</u>

-Να διατηρήση οπωσδήποτε ανοικτήν την διάβασιν ΣΕΡΡΑΙ - ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ διά των εις την περιοχήν ΣΕΡΡΩΝ - ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ δυνάμεών της.

-Ταχεία ανάληψις επιθετικής ενεργείας εν τη κατευθύνσει ΣΕΡΡΑΙ - ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ - ΣΤΡΑΓΚΑΤΣ υπό την διοίκησιν του Μεράρχου.

Τον συγχρονισμόν των ενεργειών VII, Χ Μεραρχιών θα ρυθμίση το Σ.Σ.

-<u>Δυνάμεις προς ενέργειαν</u>

-35 Ταξιαρχίαν (Διοίκησις + δυο τάγματα)

-Τάγμα του Γ΄ΣΣ (εφεδρικόν)

-Πλήρης Ταξιαρχία (πιθανώς η 33 τοιαύτη) της ΧΙ Μεραρχίας

-108 ΣΠΠ (μείον Μοίρα)

-Μοίρα του 107 ΣΠΠ (Πυρ/χία Θεσ/νίκης, Χαλκηδώνος)

-1 - 2 Ολμαρχία των 4.2΄΄

-Εκ των ανωτέρω η 35 Ταξιαρχία + Μοίρα Π. Πυρ/κού και εφεδρ.τάγμα Σ.Σ.θα ευρίσκωνται εις τον χώρον επιχειρήσεων εντός της πρώτης ημέρας.

Αι λοιπαί ενισχύσεις εντός 48 ωρών από της ειδοποιήσεως

-Υπ' όψιν των VII και Χ Μεραρχιών ότι η εν τω συνόλω επέμβασις των διά της Α.Π. 610/12.1.48 δυνάμεων προβλέπεται εφ' όσον παραστή τοιαύτη ανάγκη.

(στ) Περιοχή ΔΥΤ.ΘΡΑΚΗΣ

-Εις την Δ.ΘΡΑΚΗΝ ο εχθρός θα επιδιώξη, πιθανώς, την ταχείαν κατάληψιν μιάς πόλεως και την αποκοπήν μέρους της Θράκης.

Διαγραφομένης ούτω της εχθρικής προσπαθείας επιβάλλεται όπως:

ι. Αμυνθή η φρουρά της προσβαλλομένης πόλεως μέχρις εσχάτων.

Τα πέριξ της προσβαλλομένης περιοχής τάγματα αναλόγως της ιδικής των καταστάσεως θ' αναλάβουν το ταχύτερον επιθετικήν προσπάθειαν εν τη ζώνη ευθύνης των, προς την απειλουμένην πόλιν βάσει σχεδίου της ενδιαφερομένης Ταξιαρχίας.

ιι. Επακολουθήση επέμβασις της VII Μεραρχίας διά των εφεδρειών της και της εις χείρας της ίλης τεθωρακισμένων, καθώς επίσης και της εφεδρικής Ταξιαρχίας της ΔΥΤΙΚΩΣ ΝΕΣΤΟΥ.

ιιι. Εν συνεχεία του Σ.Στρατού διά μέρους ή και του συνόλου των διά της Α.Π. 610/12.1.48 καθοριζομένων δυνάμεων.

-Δ/σεως Ταξιαρχίας μετά δυο έως τριών Ταγμάτων

-Μοίρας Πεδ.Πυρ/κού (Πυρ/χίαι ΔΡΑΜΑΣ και ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)

-Αι δυνάμεις αύται κινούμεναι Σιδ/κώς, ή οδικώς, ή ατμοπλοϊκώς, ενωρίτερον της τρίτης ημέρας από της ειδοποιήσεως. Θα επιτευχθή πάντως να συντομευθή ο χρόνος αφίξεως κατά μίαν ημέραν.

(ζ) Περίπτωσις ταυτοχρόνου προσβολής ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟ-ΠΙΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ

Το Σ.Σ. θα κρίνη που θα κατευθύνη τας δυνάμεις κυρίας προσπαθείας.

Προσανατολίζονται πάντως αι Μεραρχίαι VII και Χ από τούδε, ότι εις παρομοίαν περίπτωσιν το Σ.Στρατού ενδιαφέρεται να απαλλάξη το ταχύτερον το υψίπεδον ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ της συμμοριακής πιέσεως και εν τη περιπτώσει ταύτη αι αποστολαί των Μεραρχιών παραμένουσιν ως έχουσιν καθορισθή ανωτέρω (περίπτωσις ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ).

Διαφορά μόνον υφίστανται ως προς τας δυνάμεις της VII Μεραρχίας ας θα χρησιμοποιήση κατά την επιθετικήν της προσπάθειαν προς περιοχήν ΚΑΛΟΤΟΠΙ - ΓΡΑΝΙΤΗ και βορείως και αι οποίαι είναι φυσικόν να είναι ασθενέστεραι λόγω της ταυτοχρόνου απειλής εις ΘΡΑΚΗΝ.

(η) Αντιμετωπίζεται τέλος και περίπτωσις ταυτοχρόνου προσβολής κοιλάδος ΜΟΓΛΕΝΙΤΣΑ και υψιπέδου Κ.ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ή ΘΡΑΚΗΣ

Εν τη περιπτώσει ταύτη αι βασικαί κατευθύνσεις ενεργειών εκ των ενδιαφερομένων Μεραρχιών παραμένουσι αμετάβλητοι, μεταβαλλομένων μόνον των χρησιμοποιηθησομένων μέσων.

Το Σ.Σ. εγκαίρως θα εκδώση τας διαταγάς του.

6. Α Ε Ρ Ο Π Ο Ρ Ι Α

Εις οιανδήποτε περίπτωσιν και εφ' όσον διαπιστωθή ότι πρόκειται περί σοβαράς εχθρικής προσπαθείας η αεροπορική επέμβασις θα επιδιωχθή να είναι όσον το δυνατόν ισχυροτέρα.

Η Α, Β, Σ θα προσανατολισθή από τούδε, διά μελλοντικήν επέμβασιν εις εκάστην των ανωτέρω περιπτώσεων.

7. ΕΛΙΓΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Τα μεταφορικά μέσα του Σ.Στρατού και των Μεραρχιών θεωρούνται αρκετά διά την έγκαιρον εξυπηρέτησιν των προθέσεων της διοικήσεως.

Εν τούτοις και λόγω απουσίας τινών ή πλειόνων αυτοκινήτων εις ετέρας υπηρεσίας επειγούσης ή και μεμακρυσμένης αποστολής και λόγω επείγοντος των επιχειρήσεων, παρέχεται από τούδε το δικαίωμα εις τας Μεραρχίας να προβώσιν εν καιρώ εις τας αναγκαίας επιτάξεις ιδιωτικών φορτηγών (μόνον) αυτοκινήτων.

Σχετική εργασία καταγραφής των εις εκάστην πόλιν αυτοκινήτων να γίνη από τούδε.

8. Διά του παρόντος Σχεδίου επιχειρήσεων καταργούνται τα προηγούμενα τοιαύτα υπ' αριθ. Α.Π. 35465/29.7.47 - Α.Π. 47469/15.1.47 και Α.Π. 275/3.1.47 τοιαύτα.

Παραμένει εν ισχύει η Α.Π. 610/12.1.48 διαταγή του Σ.Σ. εις τα δεδομένα της οποίας στηρίζεται το παρόν Σχέδιον επιχειρήσεων.

9. Υπό των Μεραρχιών VII, X, XI να καταρτισθώσιν τα οικεία Σχέδια επιχειρήσεων τα οποία να υποβληθώσιν εις το Σ.Στρατού ουχί βραδύτερον της 10 Φεβρουαρίου.

10. Αναφέρατε λήψιν

Θ.ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
Υποστράτηγος
Διοικητής

Ι.Π./Λ.Π.
ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

42

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθλγού Αννιτσάκη Ε.
Αριθ.Τηλεφ.31-950
ΥΣ-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4011/2
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.3513
ΒΣΤ 902/2.2.48

ΠΡΟΣ: Β΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: Α1/ΓΕΣ

ΘΕΜΑ:Αδράνεια τμήματος δι' απελευθέρωσιν βιαίως στρατο-λογηθέντων.

Μοι εδόθη η πληροφορία ότι, ότε κατά τας αρχάς Δεκεμβρίου 1947 η φάλαγξ των 600 βιαίως στρατολογηθέντων, εκ των περιοχών ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, εν οις και 170 γυναίκες, ακολουθήσασα την κοιλάδα του ΑΧΕΛΩΟΥ με συνοδείαν 400 περίπου συμμοριτών, ευρίσκετο εις ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ, νοτίως της αμαξιτής ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΜΠΑΛΤΟΥΜΑ και ειδικώς παρά το χωρίον ΑΝΘΟΧΩΡΙ, τάγμα στρατού πλησίον εκεί ευρισκόμενον ειδοποιήθη περί της παρουσίας και των προθέσεων των συμμοριτών, αλλά δεν επενέβη με την δικαιολογίαν ότι δεν είχε την προς τούτο διαταγήν της ανωτέρας διοικήσεως.

Στοιχειώδης υποχρέωσις και αποστολή ιερά δεν εξετελέσθη ούτω, με προφανή ασφαλώς τον υπολογισμόν, εφ' όσον τούτο συνέβη, την αποφυγήν του αγώνος και με το θλιβερόν αποτέλεσμα να αχθώσι τόσαι γυναίκες και άνδρες εις την ατιμίαν και την αιχμαλωσίαν της ανταρσίας.

Να διατάξητε εξακρίβωσιν των καταγγελομένων και να αναφέρητε σχετικώς.

Ανεφέρθη επίσης υπό ενδιαφερομένων ότι υπέρ τους 100 εκ των ανωτέρω βιαίως στρατολογηθέντων διαφυγόντες και παραδοθέντες κρατούνται ακόμη εις τας φυλακάς ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Τούτων η επιλογή και ο έλεγχος έσει να είχε περατωθή και να είχον προωθηθή εις τας περιοχάς εξ ων κατάγονται.

Γ.ΣΤΡΑΤΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Το
Ι Τμήμα Α1/ΓΕΣ
Αντωνόπουλος Κων.
Ανχης Πεζικού
Τ.Υ.

43

Προτ. Επείγουσα
Ασφ. Απόρρητος

ΠΡΟΣ: Α2, Β1, Γ1, Γ3, Α9, Α1
Λόχου Στρατηγείου Συνοδ.
ΚΟΙΝ: 85 Περιοχήν/Α1/1025/1

ΘΕΜΑ: Διάλυσις Στρατιάς

Δυνάμει της υπ' αριθ. Α.Π. 12322/Α3/1/10.2.48 Δγής ΓΕΣ το εν Βόλω Στρατηγείον, της διαλυθείσης 1ης Στρατιάς, καταργείται, το δε παρ' αυτής προσωπικόν και υλικόν διατίθεται ως ακολούθως:

1. Λόχος Στρατηγείου, πλην Διμοιρίας μεταφορών, διατίθεται εις 83ην Περιοχήν ως λόχος φρουράς Βόλου.

2. Διμοιρία Μεταφορών, μείον οχήματα ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ ήτοι 1 3/4 τόννων και 1 3 τόννων και Τακτικού Στρατηγείου ΓΕΣ ήτοι 1 όχημα Γραφείου, 3 τόννων 4, 3/4 τόννων 3, τζιπ 3 θα μεταφερθή εις Αθήνας εις διάθεσιν ΓΕΣ.

3. Λόχος Συνοδείας - Τμήμα Πεζικού εις την διάθεσιν 83 Περιοχής μετά του λόχου Στρατηγείου.
-Διμοιρία προστασίας εις λόχον Στρατηγείου ΓΕΣ προοριζομένη διά τακτικόν Στρατηγείον ΓΕΣ.
-Ομάς ασφαλείας εις Λόχον Στρατηγείου ΓΕΣ ως ομάς ασφαλείας ΓΕΣ.
-Τμήμα ΕΣΑ θα διατεθή εις Χ Μεραρχίαν ως πυρήν συγκροτηθησομένου Λόχου ΕΣΑ.
-Άπαντα τεθωρακισμένα οχήματα θα παραμείνουν εις 83 Περιοχήν μετά των λοιπών στοιχείων ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ εις διάθεσιν αρχηγού ΓΕΣ διά συγκρότησιν τακτικού Στρατηγείου ΓΕΣ.

4. Μέσα προσκόπου: άπαν το υλικόν (οχήματα μέσα διαβιβάσεων, σκηναί κ.λ.π.) περί ου ανωτέρω, θα διατεθή εις την 83 Περιοχήν προς φύλαξιν και άμεσον διάθεσιν, ευθύς ως ήθελεν ειδοποιηθή ομού μετά ουλαμού τεθωρακισμένων και του προσωπικού οχημάτων διαβιβάσεων.

5. Διοίκησις Διαβιβάσεων και απόσπασμα Διαβιβάσεων, μείον μέσα ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ, θα διατεθούν εις 451 τάγμα Διαβιβάσεων, εξ' ου απεσπάσθησαν.

6. Άπαντα τα λοιπά οχήματα του Στρατηγείου θα μεταφερθούν εις Αθήνας εις την διάθεσιν ΓΕΣ.

7. Λοιπά υλικά ήτοι έπιπλα Λέσχης, τοπογραφικόν υλικόν, αρχεία, Γραφεία καταλλήλως συσκευαζόμενα θ' αποσταλώσιν εις Αθήνας εις παραλαβήν Λόχου Στρατηγείου ΓΕΣ.

8. Κατόπιν των ανωτέρω εντέλλομαι όπως άρξηται από λήψεως παρούσης η προπαρασκευαστική εργασία εις τρόπον ώστε εντός εξαημέρου και με προειδοποίησιν 24ώρου να είναι έτοιμα προς μετακίνησιν τα διατιθέμενα τμήματα, τα αρχεία και λοιπά υλικά συσκευασμένα.

9. Ο Γ΄ Κλάδος να μεριμνήση διά την εξασφάλισιν μεταφορικού μέσου από Βόλον εις Πειραιά διά την μεταφοράν υλικού και προσωπικού και του τμήματος ΕΣΑ από Βόλου εις Θεσσαλονίκην.

10. Τα εις την 83 περιοχήν διατιθέμενα τμήματα θα τεθώσιν εις την διάθεσίν της διά νεωτέρας μου Δγής.

11. Το Β1 γραφείον εν συνενοήση μετά του Γ΄ Κλάδου να προκαλέση διαταγήν μου διά την διάθεσιν και απόλυσιν του ιδιωτικού προσωπικού ως η υπ’ αριθ. 12322/Α3/1/10.2.48 Δγή ΓΕΣ ορίζει.

Ο Δντής Κλιμακίου ΓΕΣ
ΑΝΧΗΣ ΓΙΩΤΗΣ
Τ.Υ.

44

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Β΄ΣΣ/Α.Α.Π. 65/Α1/1
904 τη 4 Φεβρουαρίου 1948
Αύξ.αριθ.αντιτύπου 4

Δ Ι Α Τ Α Γ Η   Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Ν

Επιβεβαίωσις αποφασισθέντων κατά σύσκεψιν 31.1.1948

ΧΑΡΤΑΙ ΚΑΤΕΡΙΝΗ Ε7
ΛΑΡΙΣΑ Ζ7 1: 100.000
ΑΓΥΙΑ Ζ8

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. Εχθρός
Ως το Συνημμένον Δελτίον Πληροφοριών

2. Φίλιαι Δυνάμεις
α) Συμπληρωματικαί δυνάμεις εντασσόμεναι τακτικώς υπό την Διοίκησιν της 77 Ταξιαρχίας.
ι.- Την 1000 ώραν της Χ ημέρας Φεβρουαρίου: Το 620 τάγμα της 51ης Ταξιαρχίας.
ιι.- Την 0800 ώραν της Χ+1 ημέρας Φεβρουαρίου:
-Ίλη μείον 2 ουλαμοί του 2ου Σ. Αναγνωρίσεως
-Β΄έφιππον απόσπασμα και ουλαμός Σχολής Ιππικού
-Ουλαμός Πεζικού του ΚΕΥΒ
ιιι.- Δύο Διμοιρίαι του 560 Λόχου Πολυβόλων
β) Δυνάμεις επανερχόμεναι υπό τας διαταγάς της 77 Ταξιαρχίας από της 0800 ώρας της Χ - 2 ημέρας Φεβρουαρίου: Το 593 Τάγμα Πεζικού ο εν ΟΜΟΛΙΩ λόχος του 593 τάγματος θα αντικατασταθή μέχρι εσπέρας 6ης τρέχοντος διά λόχου του 612 τάγματος, οι δε λοιποί λόχοι του αυτού τάγματος διά δυνάμεων του Τ.Σ.ΤΥΡΝΑΒΟΥ μέχρι πρωΐας της Χ - 2 ημέρας τρέχοντος.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

3. Η συντριβή των εν τη περιοχή ΚΑΡΥΑ Τ.3674 - ΜΠΕΧΤΕΣ (Τ.4177) - ΣΚΟΤΙΝΑ (Τ.485745) - ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ (Τ.5275) - παραλία - Β.Δ.ΠΗΝΕΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ - ΤΕΜΠΗ (Τ.4760) - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ (Τ.4272) - ΚΑΡΥΑ συμμοριακών δυνάμεων, η σύλληψις των εν αυτή οργάνων, πάσης φύσεως, των συμμοριτών και η καταστροφή των συμμοριακών εγκαταστάσεων.

ΜΕΘΟΔΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

4. 1η Φ Α Σ Ι Σ
Διά τάγματος συν λόχος της 77 Ταξιαρχίας εκκαθάρισις μέχρις εσπέρας Χ - 1 ημέρας τρέχοντος της περιοχής ΟΛΥΜΠΙΑΣ (Τ.2575) - ΜΟΝΗ ΣΠΑΡΜΟΥ (Τ.3078) - ΚΑΡΥΑ (Τ.3674) - Καλύβια ΡΑΠΤΟΥ (Τ.3667) - ΚΟΥΦΑΛΑΔΕΣ (Τ.3957) - ΡΟΔΙΑ (Τ.3354) - ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙ (Τ.2857) - ΣΤΕΝΟΝ ΔΙΑΒΑΣ (Τ.2670) - ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

2α Φ Α Σ Ι Σ

α) Κατάληψις το βραδύτερον μέχρι 1000 ώρας της Χ ημέρας Φεβρουαρίου.

ι.- Υπό του τάγματος της 51 Ταξιαρχίας της Γραμμής από του ύψους της γραμμής ΚΟΠΑΝΕΣ (Τ.4677) - ΣΚΟΤΙΝΑ (Τ.485745) μέχρι παραλίας με αποστολήν την απόφραξιν προς παρεμπόδισιν πάσης διαρροής των συμμοριτών και εν συνεχεία ενδεχομένως, αναλόγως των πληροφοριών, την εκτέλεσιν επιθετικής ενεργείας μέχρι του ύψους της γραμμής ΣΚΟΤΙΝΑ (Τ.485745) - ΝΕΡΑΤΖΑ (Τ.505755) - Προσφυγικός Συνοικισμός ΠΑΝΤΕ-ΛΕΗΜΩΝ (Τ.525765) προς συντριβήν των εν τη περιοχή ταύτη συμμοριτών.

ιι.- Διά τάγματος συν λόχος της 77 Ταξιαρχίας της γραμμής ΜΠΕΧΤΕΣ (Τ.4177) - υψ. 866 (Τ.4175) - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ (Τ.4372) - αυχένος ΑΓ.ΙΩΑΝΝΟΥ (Τ.4573) - ΠΑΝΤΣΟΛΑ (Τ.440680) με αποστολή την αποκοπήν πάσης διαφυγής των συμμοριτών προς Βορράν και Δυσμάς. Η κατάληψις του υψώματος ΜΠΕΧΤΕΣ να περατωθή μέχρι της 1000 ώρας της δε υπολοίπου γραμμής μέχρι μεσημβρίας της αυτής Χ ημέρας Φεβρουαρίου.

β) Έναρξις από της έω της Χ ημέρας Φεβρουαρίου επιθετικής ενεργείας από Νότου προς Βορράν διά τάγματος συν διλοχίας της 77 Ταξιαρχίας εκ Γραμμής εξορμήσεως ΚΡΑΝΙΑ (Τ.5167) - ΑΙΓΑΝΗ (Τ.5570) ήτις δέον να έχη καταληφθή εντός της εσπέρας της Χ - 1 ημέρας Φεβρουαρίου.

Γενικαί κατευθύνσεις επιθέσεως:

ΚΡΑΝΙΑ (Τ.5167) - ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ (Τ.4969) - ΓΟΥΛΑΡΑ (Τ.4871) και ΑΙΓΑΝΗ (Τ.5570) - ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ (Τ.5171) - ΣΤΑΛΟΣ (Τ.505725).

Προς επίτευξιν στενωτέρου εγκλωβισμού ενδεχομένη χρησιμοποίησις και μέρους των δυνάμεων αποφράξεως.

γ) Μερίμνη του Τακτικού Στρατηγείου ΤΥΡΝΑΒΟΥ απόφραξις των διαβάσεων του ΠΗΝΕΙΟΥ ποταμού από του ύψους ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ μέχρι εκβολών και διατήρησις διά δυνάμεων των ήδη κατεχομένων κατωκημένων τόπων.

6. 3η Φ Α Σ Ι Σ

Λεπτομερής εξερεύνησις της καταληφθησομένης εν 2α φάσει περιοχής προς εξόντωσιν παντός συμμορίτου, ανεύρεσιν και καταστροφήν εγκαταστάσεων κ.λ.π.των συμμοριτών και σύλληψιν πάσης φύσεως οργάνων αυτών.

7. Μέσα Πολυβόλα

Χρησιμοποίησις υπό της 77 Ταξιαρχίας δυο διμοιριών Μέσων Πολυβόλων του 560 λόχου Πολυβόλων κατά την κρίσιν της.

8. Τεθωρακισμένα Τμήματα

Χρησιμοποίησις αυτών εν τη πεδινή περιοχή ΤΕΜΠΗ - ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ - ΣΥΚΟΥΡΙΟΝ προς παρεμπόδισιν πάσης εν τη περιοχή ταύτη εισόδου συμμοριτών και προστασίαν των κατωκημένων τόπων και δικτύων συγκοινωνιών.

9. Β΄ Έφιππον Απόσπασμα

Χρησιμοποίησις εν τη αμέσως Βορείως ΠΗΝΕΙΟΥ ποταμού παραθαλασσία ζώνη από ΠΥΡΓΕΤΟΥ - ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ μέχρι θαλάσσης μόνον κατά την ημέραν προς εκκαθάρισιν της περιοχής ταύτης και με κυρίαν αποστολήν αποφράξεως διαβάσεως του ΠΗΝΕΙΟΥ διανυκτέρευσις εις ΠΥΡΓΕΤΟΝ.

10. Ουλαμός ΚΕΥΒ συν Ουλαμός Σχολής Ιππικού

Χρησιμοποίησις εν τη πεδινή περιοχή ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙ - ΔΕΛΕΡΙΑ - ΡΟΔΙΑ (Τ.3354) προς απόφραξιν και εκκαθάρισιν των κατωκημένων τόπων από των οργάνων των συμμοριτών.

11. ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΑΙ

Από της έω της Χ ημέρας Φεβρουαρίου περιπολικά του στόλου θα ελέγχωσι πάσαν κίνησιν πλοιαρίων κατά μήκος της ακτής από ΣΚΑΛΑΣ ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ (Τ.5192) μέχρι ΔΕΡΜΑΤΑ (Τ.7451).

12. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
Αι αιτήσεις δι' αεροπορικήν υποστήριξιν να υποβάλωνται απ' ευθείας εις Σ.Σ. (Γραφείον Επιτελούς Αέρος).

13. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ
Ως ειδική διαταγή μου.

14. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ
Ως ειδική διαταγή μου.
Σ.Δ. Τακτικού Στρατηγείου 77 Ταξιαρχίας ΡΑΨΑΝΗ από της έω Χ ημέρας Φεβρουαρίου.

15. Χρόνος ενάρξεως και πέρατος επιχειρήσεως κατόπιν νεωτέρας διαταγής μου.

ΠΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ

51 Ταξιαρχία	Αριθμός Αντιτύπου	1
77 "	" "	2
Τ.Σ.ΤΥΡΝΑΒΟΥ	" "	3
ΓΕΣ/Α1	" "	4
Γ΄Σ.Σ./Α1	" "	5
Γρ.Α1/Σ.Σ.	" "	6
Γρ.Α2/Σ.Σ.	" "	7
Γρ.Ε.Α./Σ.Σ.	" "	8
Γρ.Γ1/Σ.Σ.	" "	9
Γρ.Α9/Σ.Σ.	" "	10
Ημερολόγιον Σ.Σ.	" "	11
Αμερικανική Αποστολή	" "	12

Β.Β./Α.Π.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

45

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Β΄ΣΣ/Α.Α.Π.64/Α1/1
904 τη 4 Φεβρουαρίου 1948

ΠΡΟΣ: 77 Ταξιαρχίαν
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1
Γραφείον Α1/Σ.Σ.

ΘΕΜΑ: Εκκαθάρισις περιοχής ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ-ΟΣΣΗΣ

1.- Συνεπεία της υπ' αριθ.1047/143/Α1/26-1-48 διαταγής της 1ης Στρατιάς το Σ.Σ. άρξηται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του μηνός Φεβρουαρίου επιθετικών ενεργειών προς συντριβήν των εν ταις περιοχαίς ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ - ΟΣΣΗΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ συμμοριακών συγκροτη-μάτων εκκαθάρισιν εν συνεχεία των ανωτέρω περιοχών από των συμμοριτών και των πάσης φύσεως οργάνων αυτών και εδραίωσιν τελικώς διά μονίμου εγκαταστάσεως εν αυταίς δυνάμεων Εθνοφρουράς.

2.- Αι επιθετικαί αύται ενέργειαι θα εκτελεσθώσι εις τρεις διαδοχικάς φάσεις.

1η Φ Α Σ Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ
Διατεθησόμεναι Δυνάμεις:
77 Ταξιαρχία (3 τάγματα)
Τάγμα της 51 Ταξιαρχίας
Τμήματα των 27 και 28 Ταγμάτων Εθνοφρουράς εις αποστολάς αποφράξεως.
Το Β΄ έφιππον απόσπασμα, ουλαμός της Σχολής Ιππικού και ίλη (μείον 2 ουλαμοί) του 2ου Συν/τος Αναγνωρίσεως.

Δ Ι Α Ρ Κ Ε Ι Α: 5 ημέραι

2α Φ Α Σ Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΣΣΗΣ
Διατεθησόμεναι Δυνάμεις:
77 Ταξιαρχία
Β΄έφιππον απόσπασμα
27 και 26 τάγματα Εθνοφρουράς δι' αποστολάς αποφράξεως.
Τμήματα του ΙΙ Συν/τος Αναγνωρίσεως (ίλη τεθωρακισμένων μείον 2 ουλαμοί).

Δ Ι Α Ρ Κ Ε Ι Α: 8 ημέραι

3η Φ Α Σ Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ
Διατεθησόμεναι Δυνάμεις
77 Ταξιαρχία
Β΄έφιππον απόσπασμα
26 τάγμα Εθνοφρουράς δι' αποστολάς αποφράξεως
Τμήματα του 2ου Συν/τος Αναγνωρίσεως (ίλη τεθωρακισμένων συν ίλη εφόδου).
Δυνάμεις της 83 περιοχής δι' αποστολάς αποφράξεως επί γραμμής ΚΑΝΑΛΙΑ - ΚΕΡΑΜΙΔΙ.
Τα ΜΑΛ και ΜΑΥτης περιοχής ΒΟΙΒΗΪΔΟΣ.

3.- Η μελέτη και εκτέλεσις των ανωτέρω επιχειρήσεων ανατίθεται εις τον Διοικητήν της 77 Ταξιαρχίας όστις να μοι υποβάλη σχέδια ενεργείας προς έγκρισιν.

4.- Κατά την διάρκειαν των ανωτέρω επιχειρήσεων περιπολικά του Στόλου θα ελέγχωσι πάσαν κίνησιν πλοιαρίων κατά μήκος των ακτών.

5.- Η αεροπορία θα μετάσχη ενεργώς των επιχειρήσεων.

6.- Ο Διοικητής της 77 Ταξιαρχίας να επιδιώξη επαφήν μετά των Διοικητών ή Αξκών των Επιτελείων, 83 περιοχής, ΤΕΕ ΤΥΡΝΑΒΟΥ, 2ου Συν/τος Αναγνωρίσεως, Β΄ Εφίππου αποσπάσματος και Σχολής Ιππικού.

ΠΑΝ.ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Â.Â./Á.Ð.
ÁêñéâÝò áíôßãñáöïí
Ô.Ó.Õ.

46

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 5-2-48

Στις 3-2-48 ελαφρό τμήμα της 32 Ταξιαρχίας μας χτύπησε εσωτερικά φυλάκια της εχθρικής φρουράς Νεστορίου. Εξουδετερώθηκαν δυο φυλάκια του εχθρού.

Απώλειες εχθρού 3 νεκροί και 5 τραυματίαι. Δικές μας απώλειες 2 ελαφρά τραυματίες.

Στις 2-2-48 σαμποτέρ της 18 Ταξιαρχίας τοποθέτησαν νάρκες στο δημόσιο δρόμο Αμυνταίου - Πτολεμαΐδος. Ανατινάχτηκε εχθρικό αυτοκίνητο με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 4 Χωρ/κες και 5 τραυματίες.

Στις 31-1-48 τμήματά μας του Αρχηγείου Βερμίου ενήργησαν κατά των εχθρικών φρουρών στα χωριά Αμύγδαλα - Κλείτο περιοχής Κοζάνης, ύστερα από σκληρή μάχη τα τμήματά μας κυριάρχησαν στα χωριά.

Εξοντώθηκαν πολλοί χωροφύλακες και ΜΑΥ, εξακριβωμένες απώλειες του εχθρού 12 νεκροί και 24 τραυματίες. Πάρθηκαν λάφυρα 2 ολμίσκοι αγγλικού τύπου, 2 οπ/λα Μπρεν, Αγγλικά, 10 τυφέκια, 2 πιστόλια, 27 ζεύγη άρβυλλα και 30 φορτία τρόφιμα και ιματισμό.

Τα τμήματά μας ακολούθησαν και 29 νέοι μαχητές, σε συνέχεια σαμποτέρ ανατίναξαν οδική γέφυρα μήκος 10 μέτρων στο δρόμο Κοζάνης - Πτολεμαϊδα.

Στις 2-2-48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρική δύναμη που κινήθηκε από Κορυφή προς Τρίκορφο περιοχής Βαϊου. Τα τμήματά μας σε ορμητική αντεπίθεση ανάγκασαν τον εχθρό να συμπτυχθεί στη βάση του με σοβαρές
απώλειες. Εξακριβώθηκαν 3 νεκροί στρατιώτες του εχθρού εκ των οποίων ο ένας λοχαγός.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 5-2-48
Υποστράτηγος Σ Κ Ο Τ Ι Δ Α Σ

<u>Παραλήπτες</u>
Όλες οι Μονάδες
<u>Κοινοποιείται</u>
Γενικό Αρχηγείο (Ραδιοτηλεγραφικά)

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο (Τ.Σ.Υ.)

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 8-2-48

Στις 11-1-48 τμήματά μας χτύπησαν αποφασιστικά τη μοναρχοφασιστική φρουρά της Σφενδάμης περιοχής Κατερίνης. Τα τμήματά μας ύστερα από 5ωρη μάχη εξουδετέρωσαν 5 εχθρικά φυλάκια. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένοι 15 νεκροί, πολλοί τραυματίες, πιάστηκαν και 7 ΜΑΥ αιχμάλωτοι ανάμεσα σ' αυτούς είναι και ο πρόεδρος της κοινότητος Σφενδάμης. Πάρθηκαν λάφυρα, 1 οπλ/λο Μπρεν, 13 τυφέκια, 4.000 φυσίγγια και πολλά τρόφιμα. Τα τμήματά μας ακολούθησαν 71 νέοι μαχητές και ο γιατρός της Σφενδάμης Στεφανίδης Παύλος. Σε συνέχεια άλλο τμήμα χτύπησε εχθρική ενίσχυση που κινήθηκε απ' το χωριό Κούκο. Ο εχθρός είχε 5 νεκρούς.

Την ίδια μέρα άλλο τμήμα μπήκε στο χωριό Παληόστανη, περιοχής Κατερίνης. Ο λαός υποδέχθηκε το τμήμα μας με μεγάλη χαρά, απ' την Παληόστανη ακολούθησαν και κατατάχθηκαν στα τμήματά μας 20 νέοι μαχητές.

Στις 5.2.48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρική δύναμη τάγματος που κινήθηκε προς τις θέσεις των τμημάτων μας, στην ορμητική αντεπίθεση των τμημάτων μας, ο εχθρός αναγκάστηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του. Απώλειες του εχθρού 10 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 5.2.48 άλλα τμήματά μας χτύπησαν εχθρικό τμήμα στην Αραβυσσό περιοχής Αρδέας. Απώλειες εχθρού 2 νεκροί αξκοί και 5 στρατιώτες και ανεξακρίβωτοι τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμιά.

Στις 31.1.48 τμήματά μας χτύπησαν το χωριό Εξαπλάτανο περιοχής Αρδέας. Απώλειες εχθρού δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 31.1.48 από νάρκες που τοποθέτησαν σαμποτέρ μας στο δρόμο Αμύνταιο - Πτολεμαΐδα ανατινάχθηκαν 2 αυτοκίνητα, σκοτώθηκαν 6 χωροφύλακες και τραυματίστηκαν 5.

Στις 2.2.48 από νάρκη που τοποθετήθηκε στο δρόμο Καστοριά - Βέργα, ανατινάχθηκε ένα εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες δεν εγνώσθησαν.

Στις 3.2.48 σαμποτέρ τοποθέτησαν νάρκη στο δρόμο Καστοριά - Κορυσσό. Ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο σκοτώθηκαν 5 στρατιώτες. Υπάρχουν πολλοί τραυματίες.

Στις 2.2.48 σαμποτέρ ανατίναξαν στο δημόσιο δρόμο Πισοδέρι Φλώρινα μια γέφυρα μήκους 8 μέτρων και τοίχον αντιστήριξης μήκους 30 μέτρων.

Σε συνέχεια άλλο τμήμα σαμποτέρ ανατίναξε τη γέφυρα Μεσοποταμίας μήκους 30 μέτρων στο δρόμο Καστοριάς - Νεστόρι.

Στις 3.2.48 τμήμα σαμποτέρ ανατίναξε γέφυρα μήκους 8 μέτρων στον δρόμο Μεσοποταμίας - Αγία Κυριακή, περιοχής Καστοριάς.

Στις 3.2.48 τμήμα μας ανατίναξε 3 γέφυρες στον δημόσιο δρόμο Αμυνταίου - Καστοριάς συνολικού μήκους 35 μέτρων.

Στις 3.2.48 σαμποτέρ τοποθέτησαν νάρκη στο δημόσιο δρόμο Άργος Ορεστικό - Βογατσικού. Ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες δεν εξακριβώθηκαν.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 8.2.48
Υποστράτηγος Σ Κ Ο Τ Ι Δ Α Σ

Παραλήπτες
Όλες οι μονάδες

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 15.2.48

Στις 3.2.48 τμήματά μας ενήργησαν κατά της μοναρχοφασιστικής φρουράς Λιτοχώρου περιοχής Κατερίνης. Ο εχθρός με την εκδήλωσιν των πυρών μας αναγκάσθη να συμπτυχθή στο κέντρο της κωμόπολης. Ο εχθρός είχε σοβαρές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν. Στα τμήματά μας προσχώρησαν 30 νέοι και 10 νέες της κωμόπολης.

Στις 7-8/2/48 τμήματά μας, ενήργησαν εναντίον της μοναρχοφασιστικής φρουράς Σερβίων, περιοχής Κοζάνης. Εξουδετερώθηκαν πολλά εξωτερικά φυλάκια του εχθρού. Εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν για ενίσχυση της φρουράς Σερβίων χτυπήθηκαν ενεδρευτικά από τα τμήματά μας. Ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του με σοβαράς απώλειας.

Στα τμήματά μας, προσχώρησαν και κατατάχθηκαν 50 νέοι και 34 νέες. Πάρθηκαν 36 φορτία τρόφιμα και μεγάλες ποσότητες φαρμακευτικού υλικού.

Στις 31.2.48 από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα σαμποτέρ στο δρόμο Τσάκωνη - Αρδέα ανατινάχθηκαν δυο εχθρικά τανκς. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί.

Την ίδια μέρα στο δημόσιο δρόμο Πολυκάρπης Αρδέας ανατινάχθηκαν δυο εχθρικά αυτοκίνητα. Απώλειες εχθρού 12 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 8.2.48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις 2 ταγμάτων που κινήθηκαν από Καλοχώρι - Νεστόρι προς τις θέσεις των τμημάτων μας. ΄Υστερα από τριήμερες σκληρές μάχες,ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του με σοβαρές απώλειες. Εξακριβωμένες απώλειες 48 νεκροί και 70 τραυματίες. Πάρθηκαν λάφυρα 8.000 φυσίγγια μπρεν, 1.000 σφαίρες τόμσον και ιματισμός. Δικές μας απώλειες 8 νεκροί και 14 τραυματίες.

Στις 9.2.48 τμήματά μας χτυπήθηκαν εχθρικές δυνάμεις 2 ταγμάτων που κινήθηκαν από Νόστιμο και Δαμασκηνιά περιοχής Καστοριάς προς τις θέσεις των τμημάτων μας.

Υστερα από διήμερη σκληρή μάχη ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στη βάση του με σοβαρές απώλειες. Ο εχθρός στη διάρκεια των επιχειρήσεων χρησιμοποίησε πυροβολικό και αεροπορία.

Εξακριβωμένες απώλειες του εχθρού 18 νεκροί και 28 τραυματίες.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 15/2/48
Υποστράτηγος Σ Κ Ο Τ Ι Δ Α Σ

Παραλήπτες

Όλες οι μονάδες
Υποβάλλετεται

Γ.Α.Ραδιοτηλεγραφικά

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 16.2.48

Τα τμήματά μας συνέχισαν τα χτυπήματά τους ενάντια στις μοναρχοφασιστικές δυνάμεις και προξένησαν στον εχθρό σοβαρές απώλειες σε έμψυχο υλικό στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Φλεβάρη.

Στο χρονικό αυτό διάστημα έδωσαν 19 μάχες. 5 ολοήμερες και 16 συμπλοκές. Ο εχθρός είχε απώλειες 195 εξακριβωμένους νεκρούς στρατοχωροφύλακες και 3 αξκούς. Απ' αυτούς ο ένας ταγματάρχης ένας λοχαγός και ένας υπίλαρχος. Τραυματίστηκαν 15 στρατοχωροφύλακες και 5 αξκοί. Πιάστηκαν 7 αιχμάλωτοι.

Σαμποτάζ

1. Τα τμήματά μας με σαμποταριστικές ενέργειες προξένησαν τις παραπάνω απώλειες στον εχθρό. Από νάρκες ανατινάχθηκαν 3 εχθρικά τανκς και 16 εχθρικά αυτοκίνητα. Οι απώλειες του εχθρού από τις ανατινάξεις ανέρχονται σε 32 νεκρούς και 30 τραυματίες.

Ανατινάχθηκαν 5 οδικές γέφυρες στους άξονες κίνησης του εχθρού συνολικού μήκους 53 μέτρων.

Ανατινάχθηκε σιδηροδρομική γραμμή μήκους 100 μέτρων και ένας τοίχος αντιστήριξης μήκους 35 μέτρων. Συνολικές απώλειες του εχθρού νεκροί 227 στρατοχωροφύλακες, 3 αξκοί.

Τραυματίες 235 στρατοχωροφύλακες και 5 αξιωματικοί.

Λάφυρα

Τα τμήματά μας πήραν λάφυρα απ' τον εχθρό: 5 οπλ/λα μπρεν αγγλικού τύπου, 4 ντουφέκια αγγλικού τύπου, 35 χιλιάδες φυσίγγια μπρεν, 3 τηλέφωνα εκστρατείας, 2 ατομικοί ολμίσκοι με 100 βλήματα, 6 ημιαυτόματα τόμσον με 1000 φυσίγγια, 80 ζεύγη άρβυλλα.

Επίσης πάρθηκαν λάφυρα από τον εχθρό πολλά είδη τροφίμων και φαρμακευτικού υλικού.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 16.2.48
Σ Κ Ο Τ Ι Δ Α Σ

<u>Παραλήπτες</u>
Όλες οι μονάδες
<u>Υποβάλλεται</u>
Γενικό Αρχηγείο Ραδιοτηλεγραφικά

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 23-2-48

Στις 16-2-48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Κόνιτσα προς Τράπεζα ύστερα από 24ωρη μάχη ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στη βάση του, απώλειες εχθρού 10 νεκροί εξακριβωμένοι και πολλοί τραυματίες.

Στις 18-2-48 σαμποτέρ τοποθέτησαν νάρκη στο δημόσιο δρόμο Βογατσικού - Δρυόβουνο περιοχής Καστοριάς, ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο απώλειες εχθρού 12 νεκροί και τραυματίες.

Στις 18-2-48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν από Τριανταφυλλιά προς δυτικά υψώματα Κάτω Υδρούσας περιοχής Φλωρίνης, ύστερα από 6ωρη μάχη ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του με σαβαρές απώλειες. Απώλειες του εχθρού 15 νεκροί και τραυματίες.

Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 1 ελαφρά τραυματίας. Ο εχθρός στην διάρκεια της μάχης χρησιμοποίησε σε μεγάλη κλίμακα πυροβολικό.

Στις 16-2-48 τμήματά μας ενήργησαν κατά της μοναρχοφασιστικής φρουράς Πολυκάρπης περιοχής Αρδέας. Πάρθηκαν λάφυρα σε τρόφιμα.

Στις 17-2-48 όλμοι τμημάτων μας έβαλλαν εύστοχα 25 βλήματα σε εχθρικούς στόχους στην Πολυκάρπη περιοχής Αρδέας απώλειες του εχθρού δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 18-2-48 από νάρκη που τοποθέτησαν σαμποτέρ ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο στο δημόσιο δρόμο Βέρροιας - Κοζάνης απώλειες του εχθρού 3 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Την ίδια μέρα ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο κοντά στο χωριό Κοιλάδα Κοζάνης. Απώλειες του εχθρού 18 νεκροί και τραυματίες.

Την ίδια μέρα στον δρόμο Κοζάνης - Αμύγδαλα ανατινάχθηκε κάρρο με ΜΑΥ, απώλειες εχθρού 3 νεκροί και 2 τραυματίες.

Στις 21-2-48 στο δημόσιο δρόμο Καστοριάς Άργος ανατινάχθηκαν 2 εχθρικά αυτοκίνητα από νάρκες που τοποθέτησαν τμήματά μας. Απώλειες εχθρού 25 νεκροί και τραυματίες.

Στις 21-2-48 στο δημόσιο δρόμο Καστοριάς - Νεστορίου ανατινάχθηκε από νάρκη εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί και 12 τραυματίες.

Στις 15-2-48 στο δημόσιο δρόμο Μαυραναίων - Γρεβενά ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο από νάρκη που τοποθέτησαν σαμποτέρ τμημάτων μας.

Απώλειες εχθρού δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 19-2-48 τμήματά μας χτυπήθηκαν με εχθρικές δυνάμεις στα υψώματα Μπάχωβου - Σωσάνδρα, περιοχής Αρδέας.

Η μάχη κράτησε 4 ώρες. Ο εχθρός είχε πολλούς νεκρούς και τραυματίες, που δεν εξακριβώθηκαν, δικές μας απώλειες 1 νεκρός. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα σε ιματισμό και τρόφιμα.

Στις 18-2-48 τμήματά μας έβαλλαν ενάντια εχθρικών συγκεντρώσεων στις στρατώνες φρουράς ΄Εδεσσας. Απώλειες εχθρού δεν εξακριβώθηκαν.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 23-2-48
Β Λ Α Ν Τ Α Σ

Παραλήπτες

Όλες οι μονάδες
Υποβάλλεται

Γ.Α.Ραδιοτηλεγραφικά

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 27-2-48

Στις 23-2-48 σαμποτέρ κατέστρεψαν και συγκέντρωσαν 2000 μέτρα τηλεφωνική γραμμή μεταξύ Νάουσας - Βέρροια. Σε συνέχεια τμήματά μας ενήργησαν εναντίον εχθρικής φρουράς Γιαννιτσά περιοχής Βερροίας. Το χωριό κατέχονταν από διλοχία εθνοφρουράς. Στην εμφάνιση των τμημάτων μας οι εθνοφύλακες τράπηκαν σε φυγή, πιάστηκαν αιχμάλωτοι. Πάρθηκαν λάφυρα, 40 κουβέρτες, 25 γυλιοί, με ατομικό ιματισμό, 18 αντίσκηνα, 1 ημιαυτόματο, 2 όπλα, 100 σφαίρες μπρεν και 40 φορτία τρόφιμα.

Στις 24-2-48 τμήματά μας ενήργησαν κατά εχθρικής φρουράς Ξιφώνιας περιοχής Αρδέας. Όλμοι μας έβαλαν εύστοχα σε εχθρικούς στόχους. Εξουδετερώθηκαν πολλά εξωτερικά φυλάκια του εχθρού. Σε συνέχεια εχθρικό τμήμα που κινήθηκε από Αρδέα προς Ξιφώνια για ενίσχυση χτυπήθηκε από τμήματά μας, αναγκάσθηκε να επιστρέψει στη βάση του με σοβαρές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν και πάρθηκαν λάφυρα πυρομαχικά και 3000οκ. σιτάρι.

Στις 25-2-48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Πάρισα προς Αρκουδοχώρι. Η μάχη κράτησε όλη την ημέρα. Απώλειες εχθρού εξακριβωμένοι νεκροί 9 τραυματίες 12. Επίσης καταστράφηκαν 2 τανκς και 1 αυτοκίνητο.

Στις 25-2-48 στο δημόσιο δρόμο Αρδέας - Ξιφώνια ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο από νάρκη μας. Απώλειες εχθρού δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 26-2-48 τμήματά μας ενήργησαν αιφνιδιαστικά ενάντια σε διλοχία εθνοφρουράς στα υψώματα Καρατούλα - Φυτιάς περιοχής Βερροίας. Ο εχθρός στην εκδήλωσή μας τράπηκε σε φυγή αφήνοντας στο πεδίο της μάχης 4 νεκρούς.

Οι απώλειες του εχθρού ανέρχονται σε μεγαλύτερο αριθμό που δεν εξακριβώθηκε λόγω του σκότους.

Πάρθηκαν λάφυρα, ασύρματοι, 1 Νο 22 και 1 Νο 13, 3 ολμίσκοι ατομικοί με βλήματα, 1 ημιαυτόματο Στεν, 8 τυφέκια, 3000 σφαίρες μπρεν, 70 ταινίες οπλ/λου μπρεν, 2 οπλ/λα μπρεν, 27 σακκίδια, 14 γυλιοί, 7 χειροβομβίδες, 5 αντίσκηνα, 50 φωτοβολίδες, 2 μουλάρια κοινού φόρτου.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 27-2-48
Β Λ Α Ν Τ Α Σ

Παραλήπτες

Όλες οι μονάδες
Υποβάλλεται

Γ.Αρχηγείο Ραδιοτηλεγραφικά

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 29-2-48

Στις 28-2-48 τα τμήματά μας σε πεντάωρη μάχη με τον εχθρό που κινήθηκε από τη Βέρροια προς Κουστοχώρι - Κουμανίτσα τον ανάγκασαν να συμπτυχθή νοτιότερα. Ο εχθρός είχε πολλούς νεκρούς και τραυματίες.

Στο πεδίο της μάχης ο εχθρός άφησε 5 νεκρούς μεταξύ των οποίων και ο λοχαγός Καρακώστας Κων/νος του 613 τάγματος. Λάφυρα 1 τόμσον, 1 περίστροφο, 500 σφαίρες και ιματισμός. Κατασχέθηκαν και διάφορα έγγραφα του εχθρού.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας χτύπησαν και κυνήγησαν εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Αρκουδοχώρι προς τη Φυτιά Βερμίου με άγνωστα αποτελέσματα.

Στις 26-2-48 τμήματά μας χτύπησαν εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Μπαλντούμα - Νεγάδες προς υψώματα Σκαμνέλι και την ανάγκασαν να συμπτυχθή με άγνωστα αποτελέσματα.

Στις 25-2-48 τμήματά μας χτύπησαν και κυνήγησαν τον εχθρό που κινήθηκε με δύο λόχους και ΜΑΥδες με ένα λόχο από Δεσκάτη και ένα από Κονισκό με άγνωστα αποτελέσματα.

Στις 27-2-48 τμήματά μας σε ολοήμερη μάχη αντιμετώπισαν τον εχθρό που κινήθηκε με δύναμη τριών διλοχιών από Πεντάλοφο κορυφή και οροπέδιο προς Ν *δρούσι - Σκάλα Μεσολουριού.

Με αντεπίθεση κυνήγησαν τον εχθρό μέχρι τα υψώματα Βερβέρας - Νικούλας.

Απώλειες του εχθρού πάνω από 40 νεκροί. Μόνο στο πεδίο της μάχης βρέθηκαν 16 νεκροί μεταξύ των οποίων και ένας επιλοχίας. Λάφυρα 1 οπλ/λο 10 τυφέκια, 2 ημιαυτόματα, 10 φορτώματα πυρομαχικά. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 14 ελαφρά τραυματίες.

Στις 23/2 τμήματά μας, μπήκαν στα χωριά Μαύροθο και Πολυκάρπη και πήραν τρόφιμα και ζώα. Κατατάχθηκαν στο Δημ.Στρατό 8 άνδρες.

Στις 25/2 εχθρικό αυτοκίνητο ανατινάχθηκε κοντά στο χωριό ** Αμυνταίου με άγνωστες απώλειες.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 29/2/48
Β Λ Α Ν Τ Α Σ
Συν/ρχης

Παραλήπτες

Όλες οι μονάδες
Υποβάλλεται

Γ.Α Ραδιοτηλεγραφικά

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

47

ΕΞΑΙΡ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΑΡΙΘ.Α.Π.270/Α1
Σ.Τ.Γ 918 8-2-48

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ - ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Υπ' αριθ.11

Χάρται ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 1/1000.000
ΛΕΣΚΟΒΙΚΙΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. Εχθρός

Εις την περιοχήν ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ υπάρχουν έξ (6) συγκροτήματα συνολικής δυνάμεως 1200 περίπου.

Εκ των μέχρι σήμερον επιχειρήσεων εν τη περιοχή ταύτη, δύναται να συναγάγη συμπέρασμα ότι τα άνω συγκροτήματα θα δεχθώσι τον αγώνα και θ' αμυνθώσι.

Λοιπαί λεπτομέρειαι όρα συνημμένον δελτίον πληροφοριών.

2. Φίλιαι δυνάμεις

Δεν πρόκειται να διατεθώσιν εις την Μεραρχίαν νέαι δυνάμεις.

Η Μεραρχία θα εξοικονομήση τας αναγκαιούσας δυνάμεις εκ των οργανικών της και των προσκεκολλημένων αναπροσαρμόζουσα την γενικήν διάταξιν της Μεραρχίας.

Η αεροπορία θα μετάσχη δι' ενός ΧΑΡΒΑΡΤ και 6 ΣΠΙΤΣ.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3. Η πλήρης και ριζική εκκαθάρισις της περιοχής ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ διά συντριβής των εκεί ευρισκομένων εχθρικών δυνάμεων και η κατά το δυνατό παρεμπόδισις διαφυγής αυτών εις το Αλβανικόν έδαφος.

Μετά την εκκαθάρισιν κατοχή της άνω περιοχής προς απαγόρευσιν μολύνσεώς της.

ΜΕΘΟΔΟΣ

4. Τρόπος ενεργείας

Εκτέλεσις της επιχειρήσεως εις τέσσαρας φάσεις.

Α΄ Φάσις: Κατάληψις χώρων εξορμήσεως διά τας περαιτέρω κυρίας ενεργείας.

Β΄ Φάσις: Επιθετικαί ενέργειαι επί τω σκοπώ περισφύξεως των συμμοριτών επί της γενικής γραμμής ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ (Ρ.6872) - ΚΑΤΩ ΛΑΒΔΑΝΗ (Ρ.7165) - ΒΕΛΟΥΝΑ (Ρ.6755) - ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ (Ρ.6359) - ΠΛΟΚΙΣΤΑ (Ρ.6161) - ΓΚΕΛΙΑ (Ρ.5860).

Γ΄ Φάσις: Αιφνιδιαστική νυκτερινή διείσδυσις προς Δυσμάς ισχυρών δυνάμεων εις το εσωτερικόν της εχθρικής διατάξεως μεταξύ ΚΑΤΩ ΛΑΒΔΑΝΗΣ (Ρ.7165) και ΤΣΑΡΑΚΛΙΜΑΝΗ (Ρ.7159) και εν συνεχεία άμα τη έω ταυτόχρονος επίθεσις εφ' ολοκλήρου του μετώπου με δυο κυρίας προσπαθείας εις τα άκρα της διατάξεως:

- ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ - ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (δεξιά)
- ΓΚΕΛΙΑ - ΛΟΚΙΣΤΑ - ΤΑΒΕΡΑ (αριστερά)

Δ΄ Φάσις: Μετά την διάσπασιν δραστηρία ενέργεια προς πλήρη συντριβήν των συμμοριτών και παρεμπόδισιν όπως εισέλθωσιν εις το Αλβανικό έδαφος. Εν συνεχεία κατοχή καταλλήλων χώρων εν τη εκκαθαρισθείση περιοχή προς απαγόρευσιν της αναμολύνσεως.

5. Χρησιμοποιηθησόμεναι δυνάμεις και γενική διάταξίς των

(α) Συγκρότημα 75 Ταξιαρχίας (δεξιά από Β και Β.Α)
582 Τάγμα

583 Τάγμα
584 Τάγμα
Ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού
Ουλαμός τεθωρακισμένων

(β) Συγκρότημα 76 Ταξιαρχίας (αριστερά από Ν.)
581 Τάγμα
611 Τάγμα
625 Τάγμα
Ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού
+ 1 διμοιρία λόχου Μηχανικού

(γ) Δυνάμεις υπό αμέσους δ/γάς Μεραρχίας (Κέντρον από Α.και Ν.Α.)
628 Τάγμα
Γ΄Μοίρα Καταδρομών (8 λόχοι)
Ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού
Ίλη Τεθωρακισμένων (μείον ουλαμός)
8η έφιππος ίλη

6. Όρια μεταξύ των συγκροτημάτων
Όρια κεντρικού συγκροτήματος

Δεξιόν: ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΝ (Ρ.7960) - ΚΑΣΤΡΙ (Ρ.6963) - ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑΣ (Ρ.6664) (άπαντα Ναι)
Αριστερόν: Ποταμός ΛΑΓΚΑΔΙΤΣΑΣ - χωρίον ΓΛΟΥΣΤΑ (Ρ.6861) - ΠΡΟΦ.ΗΛΙΑΣ (Ρ.6664) (άπαντα ναι).

Τα άνω όρια παρέχονται ως ένδειξις μη αποκλειομένης της περιπτώσεως μεταβολής των κατά την διάρκεια του αγώνος.

7. Συγκρότημα 75 Ταξιαρχίας

(α) Γενική αποστολή
Η συντριβή του εχθρού εν τη καθορισθείση ζώνη οπουδήποτε και αν τον συναντήση συμφώνως προς τα καθοριζόμενα γενικώς κατωτέρω:

(β) Χ-3 ημέραν μέχρι εσπέρας Χ - 2 ημέρας να έχη περατώση την κατάληψιν.
ι) υψ.578 (Ρ.6681), ΚΤΙΣΜΑΤΑ (Ρ.6779)
ιι) ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (Ρ.7278), ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ (Ρ.7374)
ιιι) ΚΑΝΑΒΟΤΟΠΙΑ (Ρ.7768) - ΒΑΣΤΡΟ ΒΑ (Ρ.7568).

(γ) Χ-1 ημέραν λήψις στενωτάτης επαφής μετά της κυρίας αμυντικής τοποθεσίας του εχθρού και κρούσις προς ανεύρεσιν των ασθενών ταύτης σημείων από ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ (Ρ.6872) μέχρι ΚΑΤΩ ΛΑΒΔΑΝΗΣ (Ρ.7165) (ναι)

(δ) Χ ημέραν. Άμα τη έω ταυτόχρονος επίθεσις εφ’ ολοκλήρου του μετώπου της προς διάσπασιν της εχθρικής τοποθεσίας και οπωσδήποτε κατάληχις της ΑΓ.ΜΑΡΙΝΗΣ (Ρ.6868) και ενδεχομένως ΣΚΗΤΑΡΙ (Ρ.675648)
Κυρία προσπάθεια διά του δεξιού.

(ε) Συνέχισις ενεργείας ως η Δ φάσις της παραγράφου 4 “τρόπος ενεργείας”.

(στ) Η 75 Ταξιαρχία να έχη υπ’ όψιν ότι δέον να προβλέψη την μετά το πέρας της επιχειρήσεως έγκαιρον απαγκίστρωσιν ενός τάγματος όπερ θα επανεγκατασταθή εις περιοχήν ΔΟΛΙΑΝΑ - ΑΓΙΟΙ.

8. Συγκρότημα 76 Ταξιαρχίας

(α) Γενική αποστολή
Η συντριβή του εχθρού εν τη καθορισθείση ζώνη οπουδήποτε και αν τον συναντήση συμφώνως προς τα κατωτέρω γενικώς καθοριζόμενα:

(β) Χ-3 ημέραν βελτίωσις της διατάξεώς της κατά την κρίσιν της Ταξιαρχίας.

(γ) Χ-2 ημέραν να ενεργήση επιθετικώς προς κατάληψιν ανωνύμου υψώματος (Ρ.565590) - ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Ρ.5959) - ΒΡΙΖΑΜΙΕΣ (Ρ.6157) - ΣΙΤΑΙΝΑ (Ρ.6156) - ΚΟΚΟΥΡΗ (Ρ.635557).

(δ) Χ-1 ημέραν λήψις στενωτάτης επαφής μετά της αμυντικής τοποθεσίας του εχθρού και κρούσις προς ανεύρεσιν των ασθενών ταύτης σημείων από ΓΚΕΛΙΑ (Ρ.5860) - ΛΟΚΙΣΤΑ (Ρ.616612) - ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ (Ρ.6359) - ΒΕΛΟΥΝΑ (Ρ.674548) (ναι).

(ε) Χ ημέραν άμα τη έω ταυτόχρονος επίθεσις εφ' ολοκλήρου του μετώπου της προς διάσπασιν της εχθρικής τοποθεσίας και οπωσδήποτε κατάληψιν ΓΚΕΛΙΑ - ΛΟΚΙΣΤΑ - ΤΑΒΕΡΑ ένθα και κυρία προσπάθεια.
Πίεσις προς ΒΕΛΟΥΝΑΝ.

(στ) Συνέχισις ενεργείας ως η Δ φάσις της παραγράφου 4 "τρόπος ενεργείας".

9. Γ΄ Μοίρας Καταδρομών (8 λόχοι)

(α) Γενική αποστολή
Δι' αιφνιδιαστικής νυκτερινής διεισδύσεως κατάληψις ζωτικών σημείων του εσωτερικού της εχθρικής τοποθεσίας επί σκοπώ εξαρθρώσεως ταύτης.

(β) Την Χ-2 ημέραν συγκέντρωσις εις περιοχήν ΓΡΑΝΙ-ΤΣΟΠΟΥΛΑΣ (Ρ.7659) και απόκρυψις.

(γ) Τις απογευματινές ώρες της Χ - 1 ημέρας λίαν κεκαλυμμένη και αθέατος πλησίασις προς τας πρώτας γραμμάς του 628 τάγματος.
Την νύκτα της Χ-1 προς Χ ενέργεια ως κατωτέρω:
Αιφνιδιαστική νυκτερινή διείσδυσις εις το εσωτερικόν της εχθρικής τοποθεσίας προς κατάληψιν των υψωμάτων ΣΤΑΛΟΣ (Ρ.689613) και ΚΑΣΤΡΙ (Ρ.695628) και εν συνεχεία κατά την ημέραν επέκτασις της ενεργείας προς ΛΕΙΑ (Ρ.6564) - ΣΚΗΤΑΡΙ (Ρ.685649) και ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ρ.690.658).
Ενδεχομένως καταδίωξις συμμοριτών μέχρι συνόρων.

(δ) Μετά εγκατάστασιν τμημάτων εις άνω εδαφικά σημεία συγκέντρωσις περιοχήν ΓΡΑΝΙΤΣΟΠΟΥΛΑΣ τη διαταγή Μεραρχίας.

10. 628 Τάγματος

(α) Γενική αποστολή
Η συντριβή του εχθρού εν τη καθορισθείση ζώνη οπουδήποτε τον συναντήση συμφώνως προς τα κατωτέρω καθοριζόμενα.

(β) Χ-2 ημέραν συγκέντρωσις περιοχήν ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ (Ρ.7960)
Χ-1 ημέραν προώθησις επί κορυφογραμμής ΤΣΑΡΑ-ΚΛΙΜΑΝΙ (Ρ.7159) - ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Ρ.7361) και προπαρασκευή της νυκτερινής εισόδου εις τον αγώνα της Γ΄ Μοίρας Καταδρομών.

(γ) Χ ημέραν άμα τη έω δραστηρία ενέργεια προς ΣΤΑΛΟΣ (Ρ.689613) και ΚΑΣΤΡΙ (Ρ.695628) προς ενίσχυσιν της Μοίρας Καταδρομών.

(δ) Συνέχισις ενεργείας ως η Δ φάσις της παραγράφου 4 "τρόπος ενεργείας".

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΤΟΛΗ

Τα συγκροτήματα να έχωσιν υπ' όψιν την γενικήν τακτικήν των συμμοριτών οίτινες πιεζόμενοι είναι ενδεχόμενον να διεισδύσωσιν εις το πλευρόν και τα νώτα της διατάξεώς των. Προς αντιμετώπισιν τούτων επιβάλλεται η απ' αρχής δημιουργία και τήρησις εφεδρειών εις χείρας των Δ/των Συγκροτημάτων.

12. Η Χ ημέρα ορισθήσεται εγκαίρως διά κρυπτογραφικής διαταγής. Τα τμήματα να είναι έτοιμα προς άμεσον ενέργειαν από της νυκτός της 16 Φεβρουαρίου.

13. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ
Όρα ειδικήν διαταγήν Β, Γ Κλάδου

14. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ
-Τ.Σ.Μεραρχίας: ΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟΝ (Ρ.8257)
-Τ.Σ.75 και 76 Ταξιαρχιών επί των κατευθύνσεων κυρίας προσπαθείας.
-Διαβιβάσεις ως ειδικαί οδηγίαι: Δ/Δ Μεραρχίας.

15. ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Δι' ειδικών διαταγών της Μεραρχίας θα προβλεφθή:

(α) Η κατάληψις διά διλοχίας τουλάχιστον της 43 Ταξιαρχίας της περιοχής ΔΕΜΑ - ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ με αποστολήν την κάλυψιν του πλευρού και νώτων της 75 Ταξιαρχίας και ενέργειαν επιθετικών αναγνωρίσεων προς περιοχήν ΠΩΓΩΝΙΟΥ (Δυτικώς αρτηρίας ΚΑΛΠΑΚΙ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ).

(β) Η ανάληψις της ευθύνης εξασφαλίσεως περιοχής ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙΟΥ υπό της 43 Ταξιαρχίας.

(γ) Η μεταστάθμευσις του 18 Τ.Ε.από ΖΙΤΣΗΣ εις ΚΑΛΠΑΚΙ με την κάτωθι διάταξιν:

-Λόχος γέφυρα ΘΕΟΓΕΦΥΡΑ
-Λόχος γέφυρα ΑΓΙΩΝ
-Διοίκησις και διλοχία ΒΙΤΣΑ

(δ) Η ενέργεια επιθετικών αναγνωρίσεων εις βάθος παρά των τμημάτων των 74 και 43 Ταξιαρχιών προς παραπλάνησιν.

16. Αι 75 και 76 Ταξιαρχίαι μέχρι της εσπέρας της 14 τρέχοντος ανυπερθέτως να υποβάλωσι εις την Μεραρχίαν τας διαταγάς των επιχειρήσεων.

17. ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ.

Ο Μέραρχος
Μ. Αντωνόπουλος
Ταξίαρχος

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ

75 Ταξιαρχία	αντίτυπον	αριθ.	1
76 "	"	"	2
628 Τάγμα	"	"	3
Γ.Μ.Καταδρομών	"	"	4
Δ/σις Πυρ/κού	"	"	5
Δ/σις Διαβιβάσεων	"	"	6

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Β΄ΣΣ /Α1	"	"	7 και 8
43 Ταξιαρχίαν	"	"	9
74 Ταξιαρχίαν	"	"	10
Αμερικανόν Σύνδεσμον	"	"	11
Α1 Γραφείον	"	"	12

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α2

Δ Ι Α Τ Α Ξ Ι Σ

ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Α. ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΙΛΙΑΤΩΝ - ΠΩΓΩΝΙΟΥ

1. ΛΗΣΤΑΡΧΕΙΟΝ ΗΠΕΙΡΟΥ υπό ΧΕΙΜΑΡΡΟΝ
Σ.Δ.ΒΑΒΟΥΡΙΟΝ (Ρ.640645)

ι) Συγκρότημα ΣΚΕΥΗ περιοχήν ΓΚΕΛΙΑ (Ρ.3867) - ΦΑΤΗΡΙΟΝ (Ρ.5656) - ΚΩΤΣΟΥ ΘΕΟΣΤΡΟΥΓΚΑ (Ρ.550545).
Δυο υποσυγκροτήματα υπό ΚΑΜΙΤΣΗΝ και ΝΑΣΤΟΝ και τμήμα μηχανικού υπό ΑΛΚΗΝ (Κοντουράν Δημ).
Δύναμις 180 - 200.

ιι) Συγκρότημα ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ περιοχήν ΒΡΙΖΑΜΙΕΣ (Ρ.6157) - ΚΟΚΟΥΡΗ (Ρ.6555) - ΦΑΡΜΑΚΟΒΟΥΝΙ (Ρ.6051).
Δυο υποσυγκροτήματα υπό ΣΔΡΑΒΟΝ και ΝΕΣΤΩΡΑΝ και τμήμα μηχανικού υπό ΛΟΥΚΑΝ.
Δύναμις 200.

ιιι) Συγκρότημα ΦΩΚΑ περιοχήν ΚΕΡΑΜΙΤΣΑ (Ρ.665536) - ΒΕΛΟΥΝΑ (Ρ.670547) - ΛΥΚΟΣ (Ρ.7055).
Δυο υποσυγκροτήματα υπό ΒΑΣΙΛΑΡΑΝ - ΤΖΑΒΕΛΛΑΝ και τμήμα μηχανικού υπό αγνώστου.
Δύναμις 180 - 200.

ιυ) Υποσυγκροτήματα ΝΕΩΝ υπό ΝΩΝΤΑΝ εις την διάθεσιν του αρχηγείου.
Δύναμις 60 - 70.

υ) Συγκρότημα ΑΛΚΗ περιοχήν ΛΕΙΑΝ (Ρ.6564) - ΓΛΟΥΣΤΑ (Ρ.6861) - ΚΟΥΡΕΜΑΔΙ (Ρ.7063).
Δυο υποσυγκροτήματα υπό καπετάνιον ΚΙΑΜΟΝ και ΚΙΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΝ και τμήμα μηχανικού υπό ΛΑΜΠΡΟΝ.
Δύναμις 180 - 200

2. ΛΗΣΤΑΡΧΕΙΟΝ ΥΨΗΛΑΝΤΗ: Σ.Δ.ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ (Ρ.6872)

ι) Συγκρότημα ΝΤΑΛΙΑΝΗ περιοχήν ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ - ΒΑΛΤΙΣΤΑ (Ρ.655760).
Τρία υποσυγκροτήματα υπό ΤΕΝΤΑΝ - ΤΖΙΤΖΙΚΙΔΗΝ και ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.
Δύναμις 200.

ιι) Συγκρότημα ΜΟΡΑΒΑ περιοχήν ΑΓ.ΜΑΡΙΝΗΣ (Ρ.6868).
Τρία υποσυγκροτήματα υπό ΣΙΜΟΥΛΗΝ - ΚΑΡΑΒΙΔΑΝ - ΘΥΜΙΟΝ και τμήμα μηχανικού υπό ΚΥΡΙΑΖΑΚΗΝ.
Δύναμις 180 - 200.

3. ΥΠΟΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΛΕΥΤΕΡΗ
Περιοχήν ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗ (Ρ.7892).
Δύναμις 80 - 100. Διαθέτει τμήμα σαμποτέρ.

Β. ΠΕΡΙΟΧΗ ΖΑΓΟΡΙΩΝ και ΜΕΤΣΟΒΟΥ

4. Συγκρότημα ΤΣΑΚΑΛΩΦ περιοχήν ΣΚΑΜΝΕΛΙ (Σ.0577) - ΚΑΠΕΣΟΒΟΝ (Ρ.9975).
Τρία υποσυγκροτήματα υπό ΑΜΑΡΜΠΕΗ - ΛΑΪΝΑΝ - ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΝ Ν.
Δύναμις 180 - 200.

5. ΛΗΣΤΑΡΧΕΙΟΝ ΑΓΡΑΦΩΝ υπό ΤΟΜΠΟΥΛΙΔΗΝ Σ.Δ.ΒΩΒΟΥΣΑ

ι) Συγκρότημα ΚΙΤΣΟΥ περιοχήν ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ (Σ.1572).
Δυο υποσυγκροτήματα υπό αγνώστους.

Δύναμις 180 - 200.

ιι) Συγκρότημα ΑΛΕΥΡΑ περιοχήν ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΙ (Σ.1670).
Τρία υποσυγκροτήματα υπό ΣΩΤΗΡΗΝ - ΝΤΙΝΟΝ - ΑΝΡΟΥΤΣΟΝ και τμήμα μηχανημάτων υπό ΖΗΣΗΝ.
Δύναμις 180 - 200.

ιιι) Συγκρότημα ΘΥΜΙΟΥ περιοχήν ΚΡΑΝΙΑ (Σ.4172)
Δύο υποσυγκροτήματα υπό ΟΛΥΜΠΙΟΝ - ΝΙΚΑΝ και τμήμα μηχανημάτων ΟΡΕΣΤΗΝ.
Δύναμις 200.

Γ. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

6. Συγκρότημα ΕΡΜΗ περιοχήν ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ (Μ.9705)
Δύο υποσυγκροτήματα υπό ΝΑΟΥΜ - ΦΩΤΕΙΝΟΝ και τμήμα μηχανημάτων υπό άγνωστον.
Δύναμις 180 - 200.

7. Συγκρότημα υπό άγνωστον περιοχήν ΜΟΛΙΤΣΑ (Ν.0401).
Δύναμις άγνωστος.

Δ. ΟΠΛΙΣΜΟΣ

Τυφέκια αγγλικά - οπλ/λα Μπρεν 1 ανά 5-6 άνδρας 9 κατά υποσυγκροτήματα.
2 ατομικούς όλμους κατά υποσυγκροτήματα.
1-2 όλμους βαρείς και 1-2 βαρέα πολυβόλα κατά συγκρότημα.
Αυτόματα ατομικά 12 κατά υποσυγκροτήματα.

Εν Σ.Τ.Γ.918 τη 8 Φεβρουαρίου 1948
Το
Α2 Γραφείον
Καραπάνος Αθαν.
Τχης Πυρ.
Τ.Σ.Υ.

48

ΑΚΡΩΣ ΕΠΕΙΓΕΙ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΧV ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α.Π.50391/503/Α1
Σ.Τ.Γ.917 τη 10.2.48

ΠΡΟΣ: Β΄ΣΣ/Α1
ΚΟΙΝ: Αμερικανικήν Αποστολήν
Α2 Γραφείον Μεραρχίας
Α1 Γραφείον Μεραρχίας

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεων

Υποβάλλεται Έκθεσις Επιχειρήσεων μηνός Ιανουαρίου 1948

Σ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Ν.Π./Ε.Κ.
Ακριβές αντίγραφον
Ν.ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
Τ.Σ.Υ.

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Επιχειρήσεων μηνός Ιανουαρίου 1948

1. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

-Η δύναμις των συμμοριακών συγκροτημάτων εις την περιοχήν της Μεραρχίας επολλαπλασιάσθη αισθητώς.

-Συγκεντρώσεις συμμοριτών παρατηρούνται εις την περιοχήν ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ, Δυτικώς και Ν.Δ.περιοχής ΦΛΩΡΙΝΗΣ, επίσης και εις το ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

-Οι συμμορίται συγκροτούνται εις Μονάδας ως και του τακτικού Στρατού, επιδιώκουν την μόνιμον εξασφάλισιν ελευθέρου χώρου με αφετηρίαν την μεθόριον, ήτις εξ ολοκλήρου ελέγχεται υπ’ αυτών. Παρενοχλούν τας φρουράς εκ του μακρόθεν δι’ όπλων καμπύλης τροχιάς και επιδιώκουν πάση θυσία την αποκοπήν και απαγόρευσιν του εφοδιασμού των (Φρουρά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ).

-Τα τμήματά μας διά συχνών εκκαθαριστικών επιχειρήσεων και νυκτερινών επιδρομών ενέσπειραν τον κίνδυνον εις τας τάξεις των συμμοριτών και ούτως οι συμμορίται ενεργούν πάσαν κίνησίν των μετά περισκέψεως.

-Υπεράνω όμως όλων η γρανιτώδης θέλησις και επιμονή των Εθνικών δυνάμεων ματαιώνει κάθε σχέδιον των συμμοριτών.

2. ΔΡΑΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ:

3.1.48: - Ανεφοδιαστική φάλαγξ αυτοκινήτων κινουμένη προς ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ εβλήθη δραστικώς εκ της περιοχής υψωμάτων ΩΜΟΡΦΟΚ-ΚΛΗΣΙΑΣ.

Απώλειαι: Είς ημίονος εφονεύθη.

-Συμμορίται δυνάμεως 150 προσέβαλον δραστικώς Λόχον ΑΣΠΡΟΓΕΙΩΝ (Ν.6450). Προσβολή διήρκεσεν επί τρίωρον. Κινηθέντα τμήματα εκ ΝΥΜΦΑΙΟΥ (Ν.6653) και βολή Πυρ/κού ηνάγκασαν συμμορίτας αποχωρήσωσι. Α.Η. Είς νεκρός οπλίτης και είς τραυματίας. Α.Σ. 2 νεκροί επί τόπου.

5.1.48: - Συμμορίται πρωϊνάς ώρας προσέβαλον τμήματα επί υψοδ.1414 (Ν.519706). Τα τμήματα κατεδίωξαν τους συμμορίτας, οίτινες συνεπτύχθησαν προς ΠΙΣΣΟΔΕΡΙΟΝ Ν.470705. Απώλειαι μηδέν.

14.1.48: - Καθ’ όλην την ημέραν οι συμμορίται κατ’ αραιά διαστήματα έβαλον δι’ όλμων 4.2΄΄ κατά φρουράς ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ εξ υψοδ. 1241 (Ν.2727) Α.Η. Είς νεκρός οπλίτης. Τραυματίαι: Είς οπλίτης και είς χωροφύλαξ.

22.1.48: - 30-40 συμμορίται εισήλθον εις χωρίον ΕΘΝΙΚΟΝ (Ν.579) επιδοθέντες εις την αρπαγήν τροφίμων. Ειδοποιηθείσα διμοιρία ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ (Ν.5880) έσπευσεν εις καταδίωξιν συμμοριτών.

Κατά κίνησίν της εβλήθη εκ του Σερβικού φυλακίου ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ (Ν.571801). Ενισχυθείσα η διμοιρία και δι’ ετέρων τμημάτων εισήλθεν εις το χωρίον και εξηρεύνησε πέριξ περιοχήν των συμμοριτών τραπέντων προς δυσμάς κατά μήκος της οροθετικής γραμμής. Απώλειαι μηδέν.

25.1.48: - Ανεφοδιαστική φάλαγξ εξ ημιόνων κινηθείσα εκ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ (Ν.345385) προς ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ προσεβλήθη υπό συμμοριτών διά πολ/λων και όλμων εκ περιοχής ΦΤΕΛΙΑΣ (Ν.2936) και ΩΜΟΡΦΟΚΚΛΗΣΙΑΣ (Ν.3232). Διεξήχθη σκληρός αγών. Τελικώς η φάλαγξ κατώρθωσεν να φτάσει εις τον προορισμόν της. Α.Η.Ν1. Τραυματίαι: 1 - Κτήνη στρατού φονευθέντα 1 - ιδιωτικά 10.

- Την 2100 ώραν οι συμμορίται έβαλον δι’ όλμων 4.2΄΄ κατά Σ.Δ. Τάγματος ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ εκ του υψοδ. 1170 (Ν.2828). Α.Η.: Είς έφεδρος Ανθλγός ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ Γρηγ.του 591 βαρέως τραυματίας, όστις μετά 2ήμερον εξέπνευσεν.

26.1.48: Πρωϊνάς ώρας σήμερον συμμορίται προσέβαλον διμοιρίαν ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ εκ της ανατολικής παρυφής του χωρίου ΕΘΝΙΚΟΝ (Ν.577950).

Τα τμήματα κινηθέντα προς καταδίωξιν των συμμοριτών εβλήθησαν εκ του φυλακίου 54 (Ν.566800). Κατόπιν κινήσεως των τμημάτων προς υψοδ. (Ν.5578) οι συμμορίται απεχώρησαν προς δυσμάς κατά μήκος της οροθετικής γραμμής. Απώλειαι μηδέν.

29.1.48: Από 1600 μέχρι 1800 ώρας οι συμμορίται έβαλον εναντίον του ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ διά όλμων άνευ αποτελέσματος.

3. ΦΘΟΡΑΙ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ:

4.1.48: Ανετινάχθησαν υπό συμμοριτών λιθόκτιστοι γέφυραι παρά την ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΑ (Ν.5944) και ετέρα εις ΒΕΡΓΑΝ μεταξύ 37 και 38 χιλ.

Κατεσκευάσθησαν παρακαμπτήριοι.

5.1.48: Οι συμμορίται προέβησαν την νύκτα εις ανατίναξιν οδικής γεφύρας εις σημείον (Ν.655464) οδού ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ έξωθι χωρίου ΛΕΧΟΒΟΥ. Επροξένησαν μεγάλαι ζημίαι εις την γέφυραν.

Κατεσκευάσθη παρακαμπτήριος μήκους 590 μέτρων.

22.1.48: Ανετινάχθη λιθίνη γέφυρα παρά την ΒΕΡΓΑΝ (Ν.513435). Κατεσκευάσθη παρακαμπτήριος.

24.1.48: Επυρπολήθη ξυλίνη γέφυρα παρά ΑΓΙΑΝ ΑΝΝΑΝ (Ν.308336) ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ, υπήρχε παρακαμπτήριος.

4. ΦΘΟΡΑΙ ΤΗΛ/ΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ:

Μόνο η τηλ/κή γραμμή ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ έχει κατα-στραφεί μη αποκατασταθείσα λόγω της εκεί παρουσιαζομένης δραστηριότητος των συμμοριακών συγκροτημάτων.

5. ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΣ:

Κατά τον μήνα Ιανουάριον ο ναρκοπόλεμος ενετάθη εις την οδόν ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ - ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ και εις την περιοχήν ΛΕΧΟΒΟΥ.

6. ΔΡΑΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ:

5.1.48: Αιφνιδιαστική ενέργεια ΜΑΔ, ΜΑΥ και Χωρ/κής εξ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ προς ΛΑΚΚΩΜΑΤΑ (Ν.3932) έσχεν αποτέλεσμα τον φόνον 2 συμμοριτών ενόπλων και την σύλληψιν ετέρων 2 και μιας γυναικός υπευθύνου αυτοαμύνης.

-Ενέδρα τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εις θέσιν (Ν.469665) αντιληφθείσα είσοδον συμμοριτών εις χωρίον ΠΕΡΑΡΣΜΑ (Ν.6566) συνεπλάκη μετά των συμμοριτών ους κατεδίωξε και εξηνάγκασε να εγκαταλείψωσι 43 πρόβατα. Α.Η.: Μηδέν. Συμμοριτών ανεξακρίβωτοι.

6.1.48: Από της νυκτός εκυκλώθη υπό τμημάτων 61 Ταξιαρχίας το χωρίον ΛΙΜΝΟΧΩΡΙ (Ν.715508) και άμα τη έω εξερευνήθη. Εκ ταύτης ουδέν αποτέλεσμα. Συνελήφθησαν 15 άρρενες κάτοικοι συνεργαζόμενοι μετά συμμοριτών.

8.1.48: Νυχτερινή επιδρομή κατά του χωρίου ΑΤΡΑΠΟΣ (Ν.6063) και ΠΟΛΥΠΟΤΑΜΟΣ (Ν.5662) υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας ουδέν έσχεν αποτέλεσμα.

11.1.48: Υπό τμημάτων 61 Ταξιαρχίας εγένετο κύκλωσις του χωρίου ΖΕΡΒΗ (Ν.9575) από νυκτός. Εκ γενομένης εξερευνήσεως την πρωίαν ουδέν ανευρέθη. Συνελήφθη σημαίνων αυτοαμυνίτης.

Από της πρωΐας εξετελέσθησαν επιθετικαί αναγνωρίσεις υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας κατά του χωρίου ΤΡΙΒΟΥΝΟΝ (Ν.5165) και προς την κατεύθυνσιν υψοδ. 1818 (Ν.4971) - υψοδ. 2025 (Ν.485720).

Τμήματα κινούμενα προς ΔΕΡΒΕΝΙ (Ν.5365) εβλήθησαν υπό συμμοριτών, οίτινες ανατραπέντες εγκατέλειψαν ένα τραυματίαν και έναν νεκρόν. Εντός πολυβολείου εις υψοδ.1675 (Ν.5365) συνελήφθησαν έτεροι 2 ένοπλοι συμμορίται. Εις χείρας μας 2 τυφέκια Αγγλικά, 2 ημιαυτόματα, 7 πτύα και 7 σκαπάναι. Α.Η. Μηδέν.

13.1.48: Νυκτερινή επιθετική αναγνώρισις υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εν συνδιασμώ μετά τμημάτων 61 Ταξιαρχίας κατά του χωρίου ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΝ (Ν.6960) ουδέν έσχεν αποτέλεσμα. Συνελήφθησαν 2 αυτοαμυνίται και η σύζυγος του αρχηγού αυτοαμύνης του χωρίου.

14.1.48: ΄Ηρξατο επιχείρησις υπό 3 λόχων 575 Τ.και 1 λόχου 591 Τ.προς περιοχήν ΦΤΕΛΙΑΣ (Ν.2936) - ΧΙΟΝΑΤΟΥ (Ν.2438) - ΦΤΕΡΙΑΣ (Ν.2841) και ΦΛΑΤΣΑΤΑΣ (Ν.2745).

Κατά κίνησιν τμημάτων ελαφραί αντιστάσεις εν τη κατευθύνσει ΦΤΕΛΙΑΣ (Ν.2936) - ΧΙΟΝΑΤΟΥ (Ν.2438) και επί του υψοδ. ΧΙΟΝΑΤΟΥ. Συνέχισις επιχειρήσεως εις υπόλοιπον περιοχήν άνευ αντιστάσεως. Εγένετο εξερεύνησις ΑΚΟΝΤΙΟΥ και ΑΝΩ ΦΤΕΡΙΑΣ ομοίως και χωρίου ΧΙΟΝΑΤΟΥ άνευ αποτελέσματος.

14.1.48: Προς υποστήριξιν τμημάτων ΧΙ Μεραρχίας ενεργούντων επί ΒΕΡΜΙΟΥ εκινήθη λόχος διλοχίας 31 Τ.Ε. εκ ΠΥΡΓΩΝ προς ΑΝΩ και ΚΑΤΩ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΝ (Ο.005575). Τα τμήματα διενυκτέρευσαν εις άνω περιοχήν άνευ συμβάντος. Ομοίως τμήματα ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ (Ν.9874) και ΑΡΝΙΣΣΗΣ (Ν.9668) εκινήθησαν προς ΜΟΥΧΑΡΕΜ ΧΑΝ.

Τα τμήματα συνέλαβον ένα συμμορίτην, μετά των συμμοριτών όμως δεν ήλθον εις επαφήν.

14.1.48: Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας ενεργήθη επιθετική αναγνώρισις προς υψοδ. 1818 (Ν.4971), ένθα και συνεπλάκησαν μετά των συμμοριτών, ους ανέτρεψαν και κατεδίωξαν προς ΠΙΣΣΟΔΕΡΙ (Ν.4771).

Απώλειαι ημετέρων: Μηδέν. Συμμοριτών: 2 νεκροί επί τόπου και δυο τραυματίαι διαφυγόντες. Εις χείρας των ημετέρων περιήλθον εις ατομικός όλμος μετά 18 βλημάτων.

Επιθετική αναγνώρισις υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας προς υψοδ. 1675 (Ν.5365) εδέχθη ισχυράν αντίστασιν των συμμοριτών κατεχόντων ανωτέρω θέσιν, μεθ' ων συνεπλάκη σφοδρώς, μη επιτευχθέντος του αιφνιδιασμού, των συμμοριτών ενισχυθέντων και δι' ετέρων δυνάμεων. Απώλειαι ημετέρων εις νεκρός και εις τραυματίας.

20.1.48: Από πρωΐας σήμερον ήρξαντο επιχειρήσεις προς ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΑ τη συνεργασία τμημάτων ΙΙ Μεραρχίας, μετέσχον δε ταύτης το 575 Τ. και το 619 Τ.μείον λόχος. Κατευθύνσεις κινήσεως: 575 Τ./ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Ν.425335) - ΝΟΣΤΙΜΟΝ 619 Τ: ΑΜΜΟΥΔΑΡΑ (Ν.475305) - ΑΣΠΡΟΚΚΛΗΣΙΑ (Ν.4428) - ΜΟΝΑΧΗ ΚΑΣΤΑΝΙΑ (Ν.4228).

Τα τμήματα έλαβον επαφήν μετά του εχθρού κατέχοντος ισχυρώς την ΜΟΝΑΧΗ ΚΑΣΤΑΝΙΑ. Πυρ/κόν και αεροπορία έβαλλε συνεχώς κατά υψώματος ΜΟΝΑΧΗ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ.

21.1.48: Τμήματα 619 Τ. κατέλαβον το ως άνω ύψωμα. Απώλειαι Η.: Είς νεκρός οπλίτης και είς τραυματίας.

Τα Τάγματα έλαβον εντολήν κινήσεως ως κάτωθι: 575 Τ. προς υψοδ. 978 (Ν.395275) και το 619 Τ. προς υψοδ. 1046 (Ν.3826). Το 575 Τ. κατέλαβε τον υψ. 978. Το 619 Τάγμα εύρε σφοδράν αντίστασιν επί του υψοδ. 1046. Την επομένην 22.1.48 το ύψωμα κατελήφθη υπό 619 Τ. Μεθ' ο τα Τάγματα επανήλθον εις τας βάσεις των. Απώλειαι ημετέρων: Είς νεκρός. Συμμοριτών: Νεκροί 7 και μία συμμορίτισα.

21.1.48: Λόχος διλοχίας ΠΥΡΓΩΝ (Ν.9554) 31 Τ.Ε. ενήργησε νυκτερινήν επιδρομήν κατά χωρίου ΜΕΤΣΟΒΟΥΝΟΝ (Ν.9549). Συνελήφθησαν εντός του χωρίου 3 συμμορίται ένοπλοι. Έτεροι τρεις βληθέντες υπό των τμημάτων κατώρθωσαν διαφύγουν. Εκ της εξερευνήσεως του χωρίου ανευρέθησαν 4 Στεν, 1 τυφέκιον, 5 κτήνη και διάφορα τρόφιμα.

22.1.48: Επιθετική αναγνώρισις υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας κατά χωρίου ΥΔΡΟΥΣΗΣ (Ν.6462) και ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΣ και περιοχής άνευ αποτελέσματος.

25.1.48: Ενεργηθείσα εξερεύνησις χωρίου ΥΔΡΟΥΣΑ υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας έσχεν την σύλληψιν 19 ανδρών και 3 γυναικών ως υπόπτων.

28.1.48: Αιφνιδιαστική νυκτερινή κύκλωσις και εξερεύνησις χωρίου ΚΩΣΤΑΡΑΖΙ (Ν.535325) και ΓΕΡΜΑΣ (Ν.5933) υπό τμημάτων 73 Ταξιαρχίας τη συνεργασία και 619 Τ. ουδέν έσχον αποτέλεσμα.

29.1.48: Πρωίαν εκινήθησαν προς εξερεύνησιν τμήματα 45 Ταξιαρχίας του χωρίου ΥΔΡΟΥΣΑ (Ν.6462). Ταύτα εβλήθησαν υπό των συμμοριτών εκ θέσεων (Ν.630615) και (Ν.6460). Τα τμήματα κινηθέντα καταλλήλως κατεδίωξαν τους συμμορίτας οίτινες ετράπησαν προς ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΝ (Ν.583598).

Παρεδόθησαν είς άοπλος αυτοαμυνίτης και είς άοπλος συμμορίτης.

Απώλειαι ημετέρων: Μηδέν.

7. <u>ΣΥΝΟΛΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΜΗΝΟΣ:</u>

(α) <u>Συμμοριτών</u>:

Νεκροί	15 επί τόπου
Παραδοθέντες	36
Συλληφθέντες	16
Τραυματίαι συλ.	3
Αυτοαμυνίται συλ.	4
Συνεργάται συμμορ.	<u>22</u> συλληφθέντες

Σύνολον 96

(β) Ημετέρων:
Νεκροί οπλίται 6, αξκοί 2
Τραυματίαι οπλίται 24, αξκοί 1
Σύνολον 30 οπλίται, αξκοί 3

(γ) Λάφυρα:

Αυτόματα ΣΤΕΝ	9
Τυφέκια	11
Χειρ/δες	6
Κτήνη	5
Ατομικός όλμος	1
Βλήματα όλμου	18
Πτύα	7
Σκαπάναι	7

8. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

(α) Ηθικόν κατοίκων υπαίθρου: Ως του προηγουμένου μηνός.
(β) Ηθικόν συμμοριτών: Ομοίως.

9. ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ επί του τρόπου ενεργείας των συμμοριτών:

Ως προς συμμορίτας:
-Οργανούνται ισχυρώς εις θέσεις των έστω και αν είναι πρόσκαιρος η παραμονή τους.
-Εγκαθιστούν φυλάκια επιτηρητικά εις υποχρεωτικά σημεία διελεύσεως και προκαλύψεως τοιαύτα εις δεσπόζοντα σημεία των επισταθμειών των.
Ως προς φίλια:
-Η συνεχής εγκατάστασις όσον το δυνατόν περισσοτέρων ενεδρών και η νυκτερινή και αιφνιδιαστική ενέργεια είναι πλέον αποτελεσματικαί.

10. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

(α) Επιτακτική καθίσταται η αύξησις των ελαφρών πολυβόλων των Ταγμάτων Εθνοφρουράς, ίνα δυνηθώσι ταύτα, αποκτώντα ούτω μείζονα ισχύν πυρός, να φέρωσιν εις πέρας κάλλιον την αποστολήν των. Δέον, όπως τα ελαφρά πολυβόλα, αντί των 7, άτινα έχει σήμερον ο λόχος, αυξηθώσιν εις 10, ως τούτο υφίσταται σήμερον εις τα Τάγματα Πεζικού.

Επίσης, απαραίτητος είναι η προικοδότησις των Ταγμάτων Εθνοφρουράς διά όλμων 3΄΄, ων στερούνται παντελώς σήμερον, ή δι' αναλόγου βεληνεκούς όλμων αμερικανικής προελεύσεως.

Όπωσδήποτε, δέον να επιλυθή συντόμως το ζήτημα της αυξήσεως της ισχύος πυρός των Ταγμάτων Εθνοφρουράς.

(β) Χορήγησις ορειβατικού πυροβολικού εις την Μεραρχίαν, έχουσαν λίαν ορεινήν ζώνην ευθύνης, ίνα δυνηθή αύτη να ανταποκριθή πληρέστερον εις την αποστολήν της (ορεινός όγκος ΒΙΤΣΙ, ΒΕΡΜΙΟΥ, περιοχή ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ, Β.Λ.κλιτύες ΓΡΑΜΜΟΥ).

Σ.Τ.Γ.917 τη 10.2.48

Σ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Ν.Π./Ε.Κ.
Ν.ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
Τ.Σ.Υ.

49

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθλγού Αννιτσάκη Ε.
Αριθ.Τηλ.31-950
ΥΣ - ΓΕΣ/Α1
Αριθ.Φ.4011/2
Αριθ.Πρωτ.3824
Β.Σ.Τ.902/11/2/48

ΠΡΟΣ: Γ΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: κ.Υπουργόν Στρατ/κών
ΓΕΣ/Α1-Α2-.....

ΘΕΜΑ: Επεισόδιον Θεσ/νίκης

1.- Είναι ανεξάρτητον το γεγονός ότι συμμορία εκ 350 ανδρών μετά ορειβ. Πυρ/λου και πολλών μεταγωγικών κτηνών διήλθεν απαρατήρητος διά μέσου της διατάξεως της καλυπτούσης την Θεσ/νίκην διανύσασα απόστασιν δεκάδων χιλιομέτρων, έφθασεν εις τα πρόθυρα της πόλεως και εδημιούργησεν αιφνιδιαστικόν τρομοκρατικόν εντυπωσιακόν επεισόδιον σημειώσαν σοβαρόν αντίκτυπον επί της κοινής γνώμης.

2.- Η ταχύτης και η αποτελεσματικότης δι' ων το Σ.Σ. αντιμετώπισε την δημιουργηθείσαν κατάστασιν είναι άξιαι παντός επαίνου.

Τούτο όμως δεν δύναται να μειώση την δημιουργηθείσαν αμφιβολίαν της κοινής γνώμης εις την αποτελεσματικότητα των μέτρων ασφαλείας των υπευθύνων Στρ/κών Διοικήσεων και της εκ ταύτης επιζημίαν επίδρασιν επί του ηθικού.

3.- Συνάγεται όθεν ότι υπάρχει ανεπάρκεια εις τας πληροφορίας και την κατά βάθος και πλάτος επιτήρησιν. Πολλά επεισόδια αιφνιδιασμού των Στρ/κών Διοικήσεων έχουσι σημειωθή μέχρι σήμερον και πολλαί διαταγαί έχουσιν εκδοθή τονίζουσαι την θεμελιώδη αξίαν της πληροφορίας εις τον συμμοριακόν πόλεμον.

Εν τούτοις παρά την κτηθείσαν πείραν δεν κατέστη δυνατόν να φθάσωμεν ακόμη εις τα επιθυμητά αποτελέσματα καίτοι ευρισκόμεθα υπό συνθήκας αίτινες επιτρέπουν να έχωμεν νωπάς και ακριβείς πληροφορίας τουλάχιστον διά τας ελεγχομένας υπό του Στρατού ζώνας.

4.- Από το επεισόδιον τούτο πρέπει να προκύψη τουλάχιστον η αφέλεια της διαπιστώσεως της ανεπαρκείας των οργάνων και του συστήματος αναζητήσεως πληροφοριών. Ανάγκη όθεν όπως καταβληθή πάσα προσπάθεια διά την οργάνωσιν της αναζητήσεως των πληροφοριών και καταστή πίστις εις όλα τα κλιμάκια ότι το μείζον της επιτυχίας και της αποφυγής των ατυχημάτων έγκειται εις καλώς οργανωμένον και λειτουργούν δίκτυο πληροφοριών και εις την ικανότητα των Διοικήσεων να εκμεταλλεύωνται τας πληροφορίας εν τόπω και χρόνω.

5.- Οπωσδήποτε να εξετασθή αν υπάρχη ευθύνη εις εντεταλμένους διά λήψιν μέτρων ασφαλείας και αν εσημειώθη παράλειψις.

Επί τούτου να αναφέρητε ημίν.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ

Διά την ακρίβειαν
Η
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

50

Απόρρητος - Προσωπική
Επί αποδείξει

Εν Λαμία τη 11η Φεβρουαρίου 1949
Προς
Το Αρχηγείον Βασ.Χωροφυλακής
Τμήμα Ασφαλείας
Εις Α Θ Η Ν Α Σ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡ/ΚΗ
ΑΝΩΤ.Δ/ΣΙΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ ΣΤΕΡ.ΕΛΛΑΔΟΣ
Γραφείον Δημ.Ασφαλείας
Αριθ.πρωτ.58/1/2

"Εγκληματική δράσις συμμοριτών εν Καρπενησίω"

Λαμβάνω την τιμήν ν' αναφέρω ότι, κατά την μετάβασίν μου εις Καρπενήσιον μετά την απελευθέρωσίν του εξηκρίβωσα τα εξής:

1.- Διά την άμυναν της πόλεως Καρπενησίου είχον κατασκευασθή οχυρωματικά έργα και πολυβολεία επί φύσει οχυρών θέσεων πέριξ και δωδεκάς περίπου μόνιμα πολυβολεία εντός ταύτης.

Η οχύρωσις, εν συνδιασμώ προς την δύναμιν ήτις είχεν ως κυρίαν αποστολήν την άμυναν της πόλεως, είχε δημιουργήσει αίσθημα πλήρους ασφαλείας και την βεβαιότητα αποτελεσματικής αμύνης κατά πάσης έξωθι προσβολής.

2.- Διά την άμυναν της πόλεως ταύτης είχον διατεθή αι εξής δυνάμεις: 1) ογδοήκοντα τρεις (83) άνδρες της Χωροφυλακής, 2) εκατόν πεντήκοντα (150) άνδρες ΜΑΔ, 3) εκατό (100) ΜΑΥ και 4) επτακόσιοι πεντήκοντα έως οκτακόσιοι (750 - 800) άνδρες του Στρατεύματος των 5ου και 7ου Ταγμάτων Πεζικού.

Άπασα η δύναμις αύτη διετέλει υπό τας διαταγάς του Ταγματάρχου ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ μέχρι της προτεραίας της επιθέσεως, καθ' ην αφίκετο εκεί ο Συνταγματάρχης ΠΑΠΑΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ.

3.- Πληροφορίαι έφερον ως επικειμένην την επίθεσιν των συμμοριτών κατά της πόλεως και τόσον εθεωρείτο βεβαία, ώστε η Στρατιωτική Διοίκησις Ρούμελης ενίσχυσε την 17ην Ιανουαρίου 1949 την φρουράν διά του ενός των άνω Ταγμάτων και ανέθεσε την διοίκησιν των δυνάμεων εις τον Συνταγματάρχην ΠΑΠΑΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ.

4.- Την 19ην Ιανουαρίου ε.έτ.εκινήθη μια διλοχία Πεζικού προς Αγ.Αποστόλους με την εντολήν όπως ενεδρεύση εκεί. Η διλοχία αύτη εμπεσούσα εις ενέδραν των συμμοριτών περί ώραν 20ην της ιδίας ημέρας απεδεκατίσθη, διασωθέντων ολίγων εκ των ανδρών της.

5.- Η εμπλοκή της διλοχίας ταύτης εις αγώνα ανεκοινώθη εις την Στρατιωτικήν Διοίκησιν Καρπενησίου και από ακριτομυθίας κατέστη γνωστόν το πράγμα και η εξέλιξις του αγώνος της εις ιδιώτας κατοίκους Καρπενησίου εκ των ευρισκομένων μέχρι της 21.40΄ ώρας εν τη Λέσχη Αξιωματικών, όπου είχεν οργανωθή υπό του Στρατιωτικού Διοικητού Τχου ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ χορός προς ψυχαγωγίαν των Αξιωματικών.

6.- Περί ώραν 21.40΄ απεμακρύνθησαν οι Αξιωματικοί και οι προσκεκλημένοι εκ της Λέσχης και περί ώραν 20ην εξεδηλώθη η επίθεσις κατά της πόλεως διά της προσβολής απάντων σχεδόν των εξωτερικών φυλακίων.

Η επίθεσις αύτη αντιμετωπίσθη υπό των ανδρών των φυλακίων και επετεύχθη μάλιστα η σύλληψις 35 περίπου αιχμαλώτων συμμοριτών. Ταυτοχρόνως με την επίθεσιν κατά των εξωτερικών φυλακίων εξεδηλώθησαν εχθρικά πυρά εκ των οικιών της βορείας συνοικίας της πόλεως (θέσις Λαγκάδα).

Διεπιστώθη ότι εις το σημείον αυτό σπουδαιότατον από στρατηγικής απόψεως, είχον εισδύσει από της 20.30΄ ώρας συμμορίται και κατέλαβον τέσσαρας (4) οικίας, οπόθεν, διηύθυνον τα πυρά προς την πόλιν. Αν και οι εν τη μια οικία συμμορίται εξουδετερώθησαν η εστία παρέμεινε και την επομένην ημέραν και μέχρι τέλους του αγώνος.

7.- Την επομένην 20ην εσυνεχίσθη ο αγών και οι ημέτεροι μετά την επέμβασιν μάλιστα της Αεροπορίας ήσαν αισιόδοξοι ως προς την έκβασιν του αγώνος. Μέχρι της 2.30΄ πρωϊνής της 21ης αι απώλειαι των ημετέρων ήσαν ασήμαντοι, των δε συμμοριτών βαρείαι.

Την 2.30΄ ώραν της 21ης συμμορίται "σαμποτέρ" εισέδυσαν αθέατοι μέχρι του αναρρωτηρίου κειμένου εις το κέντρον της πόλεως, εν ω ενοσηλεύοντο τραυματίαι και ασθενείς μας και εκρατούντο οι αιχμάλωτοι συμμορίται και από των παραθύρων έρριψαν εντός αυτού εμπρηστικάς και εκρηκτικάς χειροβομβίδας προς τον σκοπόν όπως προκαλέσωσι σύγχυσιν και απελευθερώσωσι τους αιχμαλώτους.

Εκ της ενεργείας ταύτης προκλήθη πυρκαϊά του αναρρωτηρίου και αμέσως απερίγραπτος πανικός. Οι άνδρες του φυλακίου νομίσαντες ότι εισέδυσαν εν τη πόλει δυνάμεις συμμοριτών εγκατέλειψαν τας θέσεις των και οι κάτοικοι εξήλθον εις τας οδούς, όλοι δε μαζί ατάκτως εκινούντο προς διαφόρους διευθύνσεις. Την στιγμήν εκείνην εδόθη, ως παρά πολλών υποστηρίζεται, διαταγή συμπτύξεως της δυνάμεως.

Ο Νομάρχης και ο Ταγματάρχης Καραπιπέρης έλαβον την κατεύθυνσιν προς το οχυρόν "Αγιος Δημήτριος", κείμενον έξωθι της πόλεως. Τούτους ηκολούθησαν πολλοί στρατιώται και ιδιώται σχηματίσαντες μεγάλην φάλαγγα. Όλοι οι εν τη πόλει διά φωνών προέτρεπον τους άλλους να βαδίσουν προς το οχυρόν τούτο, διότι εθεωρείτο παρ' όλων ως απόρθητον.

Όταν όμως έφθασεν η φάλαγξ πλησίον του οχυρού εβλήθη υπό των συμμοριτών, οίτινες είχον καταλάβει τούτο και διεσκορπίσθη προς διαφόρους κατευθύνσεις. Η πτώσις του οχυρού τούτου είναι αδικαιολόγητος. Υποστηρίζεται ότι εγκατελείφθη. Η ανάκρισις θα αποδείξη τι συνέβη εκεί.

Οι εκτός της πόλεως συμμορίται όταν από της 3.30΄ ώρας έπαυσαν τα πυρά εκ των φυλακίων δεν επίστευον την εγκατάλειψιν του αγώνος και υποπτεύθησαν ότι επρόκειτο περί σχεδίου της φρουράς.

8.- Οι άνδρες της φρουράς χωρίς ηγεσίαν και οι κάτοικοι πανικόβλητοι ετράπησαν διά διαφόρων διαβάσεων άλλοι προς Λαμίαν και άλλοι προς Αγρίνιον, πολλοί δε κατέφυγον προς τα όρη νομίσαντες ότι εγκαίρως θα κατέφθανον δυνάμεις προς διάσωσίν των.

Ούτοι κατά την κίνησίν των προσεβάλοντο υπό ενεδρευουσών εις μέγα βάθος συμμοριτικών ομάδων και πολλοί εφονεύθησαν.

Την φθοράν των ανδρών της ενόπλου δυνάμεως και του αμάχου πληθυσμού ήλθε να συμπληρώση η ενσκύψασα χιονοθύελλα κατά την 23ην Ιανουαρίου.

Δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθή εισέτι ο αριθμός των απωλεσθέντων εκ του αμάχου πληθυσμού, διότι εν τω μεταξύ οι συμμορίται εξηνάγκασαν πολλούς συμμοριοπλήκτους και επανήλθον εις τα χωρία των. Άλλοι αναβιβάζουσι τα θύματα εκ του αμάχου πληθυσμού εις τριακόσια (300), άλλοι εις τετρακόσια (400). Κατηρτίσθησαν συνεργεία εξακριβώσεως των θυμάτων και θα αναφέρωμεν εν καιρώ.

Αι απώλειαι της ενόπλου δυνάμεως υπήρξαν σημαντικαί, δεν ησχολήθην όμως εις εξακριβώσεις προς αποφυγήν παρεξηγήσεων εκ μέρους της Στρατιωτικής Διοικήσεως.

9.- Εκ των ογδοήκοντα τριών (83) Αξιωματικών και οπλιτών της Χωροφυλακής εσώθησαν οι ημίσεις περίπου, τα ονοματεπώνυμα των οποίων ανεφέρθησαν υμίν.

Εξηκρίβωσα ότι εκ των Αξιωματικών απέθανον εκ ψύχους 1) Τχης Σιαπέρας, 2) Υπομ/ρχος Μαγγίνης μετά της συζύγου του. Ηχμαλωτίσθησαν οι Μοίραρχος Γεωργάτος και Ανθ/ρχος Κατεργάρης τραυματίας.

Ο Ενωμ/ρχης Παπαποστόλου και η σύζυγός του ηυτοκτόνησαν. Οι Ενωμοτάρχαι Φατούρος, Πλέσσας, Ασημακόπουλος, Υπεν/ρχης Σέμπρος, Μον.Χωρ/λαξ Μήτρου Νικόλαος και δέκα πέντε άλλοι Χωρ/κες συνελήφθησαν αιχμάλωτοι.

Η σύζυγος του Ενωμ/ρχου Φατούρου ωδηγήθη εις ομηρίαν μετά της συζύγου του Βουλευτού Παπαγεωργίου και των ιδιωτών Αλεκ. Οικονομίδου, Κων. Σακκαλή και Γεωργίου Πρασσά. Ο Α.Θ. Ενωμ/ρχης Σαλμάς παρεπέμφθη εις ανταρτοδικείον και κατεδικάσθη εις θάνατον, εζήτησε και έλαβε χάριν. Ομοίως κατεδικάσθη εις θάνατον ο Ανθλγός Παπαβασιλείου επί λιποταξία. Η αίτησις χάριτος απερρίφθη.

Επίσης προέβησαν εις αναγκαστικήν στρατολογίαν 1000-1200 νέων και νεανίδων, τους οποίους προώθησαν προς Κλειτσό, Μοναστηράκι και Σπηνάσα.

10.- Ελεηλάτησαν τας Τραπέζας, Ταμείον, Τ.Ταμιευτήριον και αφήρεσαν κατά τους ισχυρισμούς των προϊσταμένων εκ της Εθνικής Τραπέζης 1.300 εκατομμύρια, της Τραπέζης Αθηνών 38 εκατομμύρια, Αγροτικής 4.1/2 εκατομμύρια, Τραπέζης Ελλάδος 15 εκατομμύρια, Τ.Τ.Τ.22 εκατομμύρια και του Μονοπωλίου 20 εκατομμύρια δραχμών.

Εκ τούτων 700 περίπου εκατομμύρια διετέθησαν εις Καρπενήσιον εις την αγοράν υφασμάτων διαφόρων ποιοτήτων, τα οποία προώθησαν προς Αλβανίαν διά την αγοράν πολεμικού υλικού.

Επυρπόλησαν το Διοικητήριο, το αναρρωτήριον, το Γυμνάσιον, τας Στρατιωτικάς αποθήκας, 10 μεγάλα οικήματα στεγάσεως συμμοριοπλήκτων, το εργοστάσιον ξυλουργίας Παπακωνσταντίνου (εκτελούν εργασίαν ανοικοδομήσεως), την οικίαν του Δημάρχου και τα αρχεία των Δημοσίων κτιρίων και Τραπεζών.

11.- Την επίθεσιν ενήργησεν η Ι Μεραρχία συμμοριτών υπό τον Φλωράκην εκ Φουρνά (ψευδώνυμον Γιώτης) και η 2α Μεραρχία υπό τον Ιωαν. Αλεξάνδρου (ψευδώνυμον Διαμαντήν) εκ Λιλαίας και άλλα ανεξάρτητα τμήματα, μεταξύ των οποίων και το Τάγμα Νεολαίας (υποψηφίων βαθμοφόρων).

Επιτελάρχης της Ι Μεραρχίας ήτο ο Καβαλάρης (ψευδώνυμον), τέως μόνιμος Αξιωματικός, της 2 δε ο Ραφτόπουλος εκ Λαμίας. Ταξίαρχος Μπατέκος εκ Θεσσαλίας.

Εκ των στελεχών ανεγνωρίσθησαν 1) Γεράνιος τέως Δικαστικός Γραμματεύς Πρωτοδικείου Πατρών εκ Μαεζάκων (Ανθλγός), 2) Κουβαράς χειρούργος ιατρός εξ Άρτης, 3) ιατρός Μάκης Σπανίδης εκ Βερροίας, 4) Ζαχαρίας Μπουλακίνης λοχαγός εκ Θεσσαλίας, 5) Μπαρμπαθόδωρος (ψευδώνυμον) διετέλεσε Γενικός Γραμματεύς της Ενώσεως Συνεταιρισμών Ελλάδος, ηλικίας 45 ετών, όστις εκτελεί χρέη επιμελητού, 6) Ν. Κλιάφας δικηγόρος εκ Τρικάλων και 7) Ραφτόπουλος εκ Λαμίας.

12.- Οι συμμορίται ως επί το πλείστον κατήγοντο εκ Θεσσαλίας, πολλοί ήσαν εκ των βιαίως στρατολογηθέντων εκ Καρδίτσης.

Οι εμφανισθέντες εν τη πόλει ήσαν αρτίως εξωπλισμένοι και καλώς ενδεδυμένοι. Διαθέτουσι μέγαν αριθμόν οπλοπολυβόλων και αυτομάτων και πολλούς όλμους.

Κατά τας ομιλίας των προς τον λαόν της πόλεως εξέφραζον την απορίαν των διατί ο πληθυσμός τους αποφεύγει.

Ηγετικόν στέλεχος εξεμυστηρεύθη ότι αι βλέψεις των είναι να ενισχυθώσι διά της αναγκαστικής στρατολογίας και να εξαναγκάσουν την Κυβέρνησιν εις συμβιβαστικήν λύσιν συγκροτήσεως Κυβερνήσεως υπό Σοφιανόπουλον υπό τον όρον να δοθούν τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών εις το ΚΚΕ και με την Κυβέρνησιν αυτήν να γίνουν εκλογαί.

Εις ερώτησιν αν τούτο θα γίνη εντός του 1949 το ίδιον ηγετικόν στέλεχος απήντησεν ότι πιστεύει περί το τέλος του 1949 να πραγματοποιηθούν αι βλέψεις των.

Ο
Ανώτερος Διοικητής
Ν.Τσίτουρας
Συντ/ρχης

Κοινοποίησις
Υπουργείον Δημ.Τάξεως
Δ/νσιν Ασφαλείας
Εις Αθήνας

Διά την αντιγραφή
Αθήναι τη 25-2-49
Η Δ/νσις Ασφαλείας
Τ.Σ.Υ.

51

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Γ΄ΣΣ (Α1)
ΑΡΙΘΜ.Α.Π.5277
Β.Σ.Τ.903 τη 13.2.48
Συν.(2) σχεδιαγράμματα

ΠΡΟΣ: Υπουργείον Στρατ/κών
(Υπουργόν)
ΓΕΣ(Αρχηγόν)
ΚΟΙΝ: Α1, Επιθεώρησιν Εθν/ράς
VII, X, XI Μερ.87 Στρ. Περιοχή
51 Ταξ/χία

ΘΕΜΑ: Προσβολή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΘΕΙΣΗΣ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΗΝ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΚΑΘ’ ΟΝ ΣΥΝΕΤΡΙΒΗ ΥΠΟ ΤΟΥ Γ΄ΣΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΧΘΡΟΣ
----

1. Διάταξις Δυνάμεων

Η διάταξις και η δύναμις των συμμοριτών των ενεργησάντων εις περιοχήν ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ την νύκτα 9-10/11, ως αύτη ήτο γνωστή εις το Σ.Σ. και ως διεπιστώθη και εκ της εξετάσεως συλληφθέντων και παραδοθέντων συμμοριτών την 080800 είχεν ως κάτωθι:

(α) ΙΙ ή 579 Συγκρότημα ΜΠΕΛΛΕΣ εις περιοχήν ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΣ δυνάμεως 120.

(β) 1 ή 581 Συγκρότημα ΑΝΑΒΡΥΤΟΥ (Ρ.0088) δυνάμεως 100 (εις την δύναμιν δεν υπολογίζεται το συγκρότημα όπερ έμεινε εις ΛΕΙΨΙΔΡΙΟΝ κατά την διέλευσίν των).

(γ) ΙΙΙ ή 582 Συγκρότημα εις περιοχήν ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΣ δυνάμεως 140, επί πλέον εις διάφορα σημεία της περιοχής μεταξύ ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΣ και ΑΝΑΒΡΥΤΟΥ ευρίσκοντο:

(δ) Υποσυγκρότημα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΩΤΗ των ΚΕΔΡΥΛΛΙΩΝ δυν. 35 (το υποσυγκρότημα τούτο αι υπάρχουσαι πληροφορίαι το έφερον επί ΚΕΔΡΥΛΛΙΩΝ).

(ε) Υποσυγκρότημα εκ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ δυνάμεως 30

(στ) Υποσυγκρότημα Μηχανημάτων δυνάμεως 60

(ζ) Υποσυγκρότημα Διοικήσεως Λησταρχείου ΜΠΕΛΛΕΣ δυνάμεως 30

(η)	Ομάς Σαμποτέρ δυνάμεως	10
(θ)	Ομάς Ιππικού δυνάμεως	10
(ι)	Στοιχείον Πυρ/τών δυνάμεως	25
(ια)	Τμήμα Αετοπούλων δυνάμεως	20
	Σύνολον...	580

2.- Φιλία περιοχή από απόψεως κατωκημένων τόπων

Από της ανωτέρω περιοχής εις ην ήσαν διατεταγμένοι αι δυνάμεις των συμμοριτών και επί του δρομολογίου προς κατεύθυνσιν ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, κατωκημένοι τόποι συναντώνται από της ΚΡΙΘΙΑΣ (0.9366) και νοτίως.

3.- Διάταξις φιλίων τμημάτων δι' εξακρίβωσιν πληροφοριών
Ημέτεραι δυνάμεις ευρίσκονται εις τα χωρία ΚΡΙΘΙΑ και νοτιώτερον.

4.- Δρομολόγιον προσπελάσεως συμμοριτών
Αι ως ανωτέρω δυνάμεις εκ περιοχής ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΣ - ΑΝΑΒΡΥΤΟΥ τεθείσαι εις την πορείαν την 081200 εκινήθησαν επί του δρομολογίου ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΣ - ΑΝΑΒΡΥΤΟΥ - ΚΟΡΩΝΟΥΔΑ (Ο.9581) - ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΙΑ (Ο.9276) - ΛΕΙΨΥΔΡΙΟΝ (Ο.9174) αφίχθησαν εις ΛΕΙΨΥΔΡΙΟΝ την 090230 ώραν μετά παραμονήν 4 περίπου ωρών (από 081430) μέχρι 081930 εις περιοχήν Β.ΚΟΡΩΝΟΥΔΑΣ.

Εις την περιοχήν ταύτην παρέμειναν εν αναπαύσει μέχρι 091530 ώρας οπότε τεθείσα εκ νέου εις κίνησιν ήχθησαν εις περιοχήν ΛΗΤΗΣ (Ο.9255) - ΔΕΡΒΕΝΙ την 100200 περίπου ώραν διά του δρομολογίου ΛΕΙΨΥΔΡΙΟΝ - ΠΥΡΓΩΤΟΝ (Ο.9070) - Δυτικά Κράσπεδα ΝΤΕΒΕ - ΚΑΡΑΝ (Ο.9164) - μεταξύ χωρίων (Ο.9159) ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙΟΝ (Ο.8858).

5.- Δυνάμεις του εχθρού και χρησιμοποιηθέντα μέσα
Αι ενεργήσασα κατά ΛΗΤΗΣ, ΛΑΙΝΩΝ και παρενοχλήσασαι διά πυρών πυροβόλου την ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ συμμοριακαί δυνάμεις ανήρχοντο ως εν παρ.Ι εκτίθεται εις 580 συνολικώς συμμορίτας.

Οι συμμορίται πλην του πυροβόλου όπερ εξηκριβώθη ότι ήτο Γερμανικόν Ορειβατικόν διαμετρήματος 75 χιλ.βεληνεκούς 9200 περίπου μέτρων, εχρησιμοποίησαν τον συνήθη οπλισμόν των (όλμους των 3΄΄ μυδράλλια Γερμανικά, αντιαρματικούς εκτοξευτάς, αντιαεροπορικά πολυβόλα και δι' όλα αυτά αφθονία Πυρομαχικών).

Μ Ε Ρ Ο Σ Β΄

1.- Σ Υ Ν Α Γ Ε Ρ Μ Ο Σ:
Την 0230΄ ώραν της 10.2.48 ηκούσθη έντονος κρότος εις την πόλιν δίδων την εντύπωσιν εκρήξεων. Ο κρότος επανελαμβάνετο κατά ακανόνιστα χρονικά διαστήματα λεπτών.

- Ο διανυκτερεύων εις το Στρατηγείον του Σ.Σ. Τχης Πυρ/κού του Α1 Γραφείου Φωκιάδης εζήτησεν αμέσως από τα Συγκροτήματα ασφαλείας της πόλεως πληροφορίας και ανέφερεν εις τον Επιτελάρχην του Σ.Σ. την πρώτην εντύπωσίν του ότι επρόκειτο περί βλημάτων όλμων.

Αι διαρρήξεις συγχρόνως ηκούσθησαν και υπό του Στρατηγού Διοικητού Σ.Σ. όστις και διέταξε την 02.40΄ ώραν την εφαρμογήν του Συναγερμού.

Από 02.40΄ μέχρι 03.00 ώρας ο Δ/τής του Σ.Σ. και το Επιτελείον του ευρίσκετο εις το Στρατηγείον.

Ο Συναγερμός μεταδοθείς εις τας Μονάδας και Υπηρεσίας τηλ/κώς επέτυχε πλήρως και την 03.00 ώραν αι μάχιμοι Μονάδες της Φρουράς Θεσσαλονίκης ευρέθησαν έτοιμοι προς κίνησιν, περίπολοι δε τεθωρακισμένων πάραυτα εις τα Κεντρικά σημεία της πόλεως και τας παρυφάς.

2.- ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ:
(α) Πρώτη Εντύπωσις
ι. Την περίπτωσιν ενδεχομένου βομβαρδισμού της Θεσ/νίκης δι' όλμου μεταφερομένου εκ της υπαίθρου είχε μελετήση το Σ.Σ. και παρεδέχετο τοιούτον ενδεχόμενον. Είναι γνωστόν ότι μεταφορά ενός όλμου δεν απαιτεί παρά ελάχιστα μέσα, το προσωπικόν υπηρετήσεως είναι ελάχιστοι άνδρες και η απόκρυψις της εκ των προτέρων εκλεγείσης θέσεως είναι λίαν εύκολος.

ιι. Με κέντρον την βαλλομένην ζώνην της πόλεως και με οδηγόν το γύρω της Θεσ/νίκης έδαφος, μορφώνει την πρώτην εντύπωσιν ότι ο όλμος ευρίσκετο εις θέσιν μεταξύ Σιδ/κών γραμμών και Επταπυργίου.

Πιθανότερα θέσις Β.Δ.Νεκροταφείον ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ.

Διά την πρώτην αυτήν εντύπωσιν λαμβάνεται σειρά μέτρων ως εκτίθεται κατωτέρω:

(β) Άλλαι Πληροφορίαι:
Την 03.45΄ ώραν πληροφορίαι φέρουσι ότι εθεάθησαν δυο ισχυραί εκρήξεις προς κατεύθυνσιν ΛΗΤΗΣ.

Εις όλην την πόλιν επεκράτει ησυχία.

Εις την γύρω περιοχήν ησυχία πλην της ΛΗΤΗΣ η οποία κατά την αναφοράν του Συγκροτήματος ΛΑΓΚΑΔΑ από 02.40΄ ώρας προσεβάλετο δεδομένου ότι ηκούοντο προς την κατεύθυνσιν εκείνην πυρά μάλλον απασχολήσεως.

Εις ΛΗΤΗΝ υπήρχε φυλάκιον επτά ανδρών.

Το Σ.Σ. διετήρει την εντύπωσιν ότι πρόκειται περί βολής πιθανότατα δι’ όλμου, αντιλαμβάνεται όμως ότι ο όλμος συνοδεύεται και υπό δυνάμεως συμμοριτών η οποία ταυτοχρόνως προσβάλλει και την ΛΗΤΗΝ.

Εν τω μεταξύ εξακολουθεί η λήψις των ενδεικνυομένων μέτρων υπό του Σ.Σ. (όρα κατωτέρω).

(γ) Πλήρης Αντίληψις και διευκρίνισις Πραγματικής Καταστάσεως

Την 05.40΄ ώραν διασταυρουμένων των πληροφοριών και ιδία εκ δοθείσης υπό φυλακίου Όρχου Αχρήστων Αυτοκινήτων (5χιλ. Β.Α. Θεσσαλονίκης) ότι μεταξύ 2.30-3.30 περίπου εφαίνοντο λάμψεις προς την κατεύθυνσιν ΔΕΡΒΕΝΙ συγχρόνως με τας ακουομένας εις Θεσ/νίκην εκρήξεις, σχηματίζεται η γνώμη ότι η Θεσσαλονίκη εβλήθη μάλλον διά Πυροβόλου εκ της κατευθύνσεως ΛΗΤΗΣ.

Την 06.15 λαμβάνεται από ΛΑΓΚΑΔΑ η πληροφορία από παραδοθέντα συμμορίτην και κατοίκους ότι την 05.30΄ ώραν διήλθον από ΛΑΙΝΑ χίλιοι περίπου συμμορίται βαδίζοντες προς ΧΟΡΤΙΑΤΗΝ με 17 κτήνη φορτωμένα με Πυρομαχικά και ένα όλμον.

Περίπολος Τεθωρακισμένων κινουμένη προς ΔΕΡΒΕΝΙ αναφέρει ότι η γέφυρα του 7 χιλιομέτρου ανετινάχθη.

Μορφώνεται υπό του Σ.Σ. η οριστική εντύπωσις ότι, σοβαραί συμμοριακαί δυνάμεις, ερχόμεναι πιθανώς από ΚΡΟΥΣΙΑ, ανήλθον επί των υψωμάτων ΦΥΛΛΙΡΟΣ και βορ. ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ φέρουσαι πιθανώς και πυροβολικόν με το οποίο έβαλλον εναντίον της ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

Βραδύτερον εξακριβούται και διαπιστούται πλήρως εκ της εξετάσεως των θραυσμάτων των εκραγέντων βλημάτων ότι η Θεσσαλονίκη εβλήθη διά πυροβόλου Γερμανικού των 75 εξ αποστάσεως 8.1/2 χιλιομέτρων και εξ εξευρέσεως θέσεως εις το περί το 9ον χλμ.της αμαξιτής Θεσ/νίκης - Λαγκαδά. Εις τον χώρον τάξεως ευρέθησαν 90 κάλυκες και εν πλήρες βλήμα μη χρησιμοποιηθέν.

3. ΜΕΤΡΑ ΥΠΟ Γ΄ΣΣ

(α) Το Γ΄ΣΣ θέλει:

ι. Να ασφαλίση την πόλιν ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και να δύναται να καταπνίξη πάσαν εκδηλωθησομένην αναρχίαν.

ιι. Εις πάσας τας ανωτέρω μονάδας και τμήματα δίδεται ως αποστολή η απαγόρευσις διαφυγής των συμμοριτών και του χρησιμοποιηθέντος μέσου πυρός μακράν της πόλεως και απόκρουσις πάσης έξωθεν αποπείρας των συμμοριτών.

(β) Ούτω εντός ελαχίστου χρόνου διατάσσεται και άρχεται αμέσως πραγματοποιουμένη με ταχύτητα αξίαν ιδιαιτέρας εξάρσεως η κίνησις προς τον ενδεχόμενον χώρον παραμονής ή διαφυγής των συμμοριτών δυνάμεως δυο και ημίσεως περίπου ταγμάτων Πεζικού και μιας ίλης τεθωρακισμένων.

(γ) Μέτρα με τας εν συνεχεία πληροφορίας μεταξύ 3.45 και 5.30

ι. Διατάσσεται η ΧΙ Μεραρχία να έχη έτοιμα προς κίνησιν:

- Διοίκησιν και 3 λόχους 511 τάγματος

- Δυο διμοιρίας πολυβόλων. Και η υπολειπομένη διλοχία 519 τάγματος μετά Δ/σεως του τάγματος ν’ αχθή διά ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ προς ΚΟΥΡΙ (09742).

ιι. Η 87 Στρ. Περιοχή ετοιμότητα μετακινήσεως μέρους των δυνάμεων ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ προς ΧΟΡΤΙΑΤΗΝ.

ιιι. Η Χ Μεραρχία το υπόλοιπον του 569 τάγματος (Δ/σιν +2 λόχοι).

(δ) Με την τελευταίαν εντύπωσιν

ι. Προσανατολίζονται αι επί ΔΕΡΒΕΝΙ - ΦΙΛΛΥΡΟΣ - ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ δυνάμεις περί της δυνάμεως και προθέσεων του εχθρού και δίδονται διαταγαί απαγορεύσεως διαφυγής τούτου προς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ ή και ΚΡΟΥΣΙΑ και ΒΕΡΤΙΣΚΟΝ.

-Την 8ην ώραν περίπου η Αεροπορία ανευρίσκει και προσβάλλει Β.ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ ομάδας συμμοριτών.

-Μετά τούτο διατάσσονται:

-Τακτικά Στρατηγεία προωθούνται της Χ Μεραρχίας εις ΛΗΤΗΝ και της 87 στρατ.περιοχής εις ΠΑΝΟΡΑΜΑ.

Βραδύτερον η όλη διεύθυνσις των επιχειρήσεων ανετέθη εις 87 στρατ.περιοχήν.

-Εν τη προσπαθεία λήψεως διατάξεως προς εκτέλεσιν της αποστολής τα τμήματα εμπλέκονται σοβαρώς εις αγώνα εις ΦΥΛΛΙΡΟΣ και υψώματα βορ. και Β.Α. ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ. Ομοίως εις υψώματα Ν.Α.ΛΑΙΝΩΝ.

-Εν τούτοις εν τάχει φράσσεται η προς ΧΟΡΤΙΑΤΗΝ και ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙ κατεύθυνσις και ο εχθρός εντοπίζεται μεταξύ της λίμνης ΑΓ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ και της αμαξιτής ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ - ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ.

ιι. Μεταφέρεται εν τάχει λόχος Εθνοφρουρών (42 Τ.Ε) από ΣΤΑΥΡΟΝ εις ΒΑΣΙΛΟΥΔΙ (Ρ.0941) προς πύκνωσιν της διατάξεως εις την παραλίμνιον ζώνην.

ιιι. Η Διοίκησις και τρεις λόχοι του 33 Τ.Ε.ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ μετατοπίζονται προς δυσμάς και δημιουργείται μετά τμημάτων Χωρ/κής και ΜΑΥ περιοχής ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙΟΥ δεύτερος φραγμός εις γραμμήν ΠΕΤΡΟΚΕΡΑΣΑ - ΑΔΑΜ - ΠΛΑΤΙΑ.

-Ο φραγμός ενισχύεται διά μεταφοράς του 511 τάγματος εις υψώματα Λ.ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΟΣ (Ρ.1422) την νύκτα 10-11 Φεβρουαρίου.

-Αποστολή των ανωτέρω τμημάτων ν' απαγορεύσουν εις τον εχθρόν να διεισδύση ενδεχομένως βαθύτερον εις την ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ.

ιυ. Το 511 τάγμα μεταφέρεται από περιοχής ΣΚΥΔΡΑΣ - ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ εις Θεσσαλονίκην και διατίθεται εις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ δυτικώς ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΟΣ ως ελέχθη ανωτέρω.

υ. Το υπόλοιπον 569 τάγματος (διοίκησις+2 λόχοι) μεταφέρεται από ΚΙΛΚΙΣ εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ την εσπέραν και παραμένει ως εφεδρεία του Σ.Στρατού.

Ούτω το σύνολον των δυνάμεων αι οποίαι μετεφέρθησαν εις τον χώρον μάχης εντός της πρώτης ημέρας ανέρχεται εις 6 περίπου τάγματα Πεζικού. Εν Θεσσαλονίκη υπήρχε έν μόνον τάγμα Πεζικού και μια διλοχία του Κέντρου υποψηφίων Βαθμοφόρων.

Εκ των ανωτέρω δυνάμεων 3 τάγματα συμμετέσχον εις την μάχην της πρώτης ημέρας.

4.- <u>ΜΑΧΗ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ (10.2.48)</u>

(α) Καθηλωθέντος του εχθρού εις την μεταξύ αμαξιτής ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ και λίμνης ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ λοφώδη περιοχήν αναλαμβάνεται από πρωΐας επιθετική ενέργεια προς εξόντωσίν του.

Αι δυνάμεις επιχειρήσεων υποστηρίζονται υπό ουλαμού πυροβολικού και αεροπορίας.

΄Ετερος ουλαμός πυρ/κού δεν ευρέθη εις την ανάγκην να βάλη.

Ο εχθρός σφυροκοπείται δι' όλων των μέσων μέχρι της 10.30΄.

Προσπαθών να διέλθη προς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ συναντά σφοδράν αντίστασιν των Εθνικών δυνάμεων.

Περί την 1100 ώραν βροχή και ομίχλη μειώνει την έντασιν της μάχης και η αεροπορία καίτοι επιμόνως ίπταται δεν δύναται να προσβάλη.

Βυθίζεται εις την ομίχλην ίνα εξεύρη σχισμάς ή διάκενα μεταξύ των νεφών. Αι τολμηραί αύται πτήσεις έσχον ως αποτέλεσμα όπως 2 των αεροπλάνων να βληθώσιν και να προσγειωθώσιν αναγκαστικώς.

Η κακοκαιρία συνεχίζεται μέχρι νυκτός, τηρείται όμως η επαφή και ο αγών πεζικού εξακολουθεί.

Με την επέλευση του σκότους η επαφή διακόπτεται.

(β) Η εκτίμησις της Στρατιωτικής Καταστάσεως την εσπέραν της 10.2.48 πείθει το Σ.Στρατού ότι ο εχθρός εξακολουθεί να ευρίσκεται εις τον αυτόν χώρον επιχειρήσεων προσπαθών να διαφύγη προς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ.

(γ) Τα δελτία Στρατ.Καταστάσεως φέρουσι εις το τέλος της ημέρας τας κάτωθι απωλείας:

<u>Συμμοριτών</u>
Νεκροί 58
Αιχμάλωτοι και παραδοθέντες 23
Διαπιστωθείσαι τελικαί απώλειαι πρώτης ημέρας (Συμμοριτών)

Νεκροί 69
Αιχμάλωτοι 25
Κτήνη νεκρά 46
Παντοειδές πολεμικόν υλικόν

Ημετέρων
Νεκροί 1 Χωρ/λαξ
Τραυματίαι 5 οπλίται

(δ) Ενέργειαι εχθρού νυκτός

Μη κατορθώσας να διαφύγη προς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ επανεστράφη προς ΚΡΟΥΣΣΙΑ.

Από του μεσονυκτίου κατά μικράς ομάδας διαφεύγει διά του υπάρχοντος κενού παρά την όχθην της Λίμνης ΑΓ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ και κινείται προς τα Β.Α.ΛΑΓΚΑΔΑ υψώματα (περιοχή ΚΟΛΧΙΚΟΥ).

Κατορθώνει να μεταφέρη εκεί το πλείστον των δυνάμεών του.

5.- ΜΑΧΗ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΗΜΕΡΑΣ (11.2.48)

(α) Το Συγκρότημα ΛΑΓΚΑΔΑ πρώτον αντιλαμβάνεται την διαφυγήν των συμμοριτών και καταδιώκει τούτους.

Αναφερθέν τη Χ Μεραρχία και τω Σ.Σ. αναλαμβάνει πρωτοβούλως την καταδίωξιν και διαθέτει και τους τελευταίους εις έδραν του (Λαγκαδάν) οπλίτας Στρατού και Χωρ/κής. Κινητοποιεί όλα τα ΜΑΥ της περιοχής ΛΑΓΚΑΔΑ - ΣΩΧΟΥ - ΟΣΣΗΣ - ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ - ΑΣΣΙΡΟΥ - ΞΥΛΟΥΠΟΛΕΩΣ και προσπαθεί ν' αγκιστρώση τούτους και ν' απαγορεύση την διαφυγήν προς ΚΡΟΥΣΣΙΑ ή ΒΕΡΤΙΣΚΟΝ ή ΚΕΔΡΥΛΛΙΑ.

(β) Η Χ Μεραρχία (τακτικόν Στρατηγείον) μεταφέρεται εις Λαγκαδά.
Η Μεραρχία:
Μεταφέρει λόχον από ΣΕΡΡΑΣ εις Βερτίσκον.
Συντονίζει όλας τας επιθετικάς ενεργείας.

(γ) Το Γ΄ΣΣ διαθέτει εις Χ Μεραρχίαν:
Το 569 τάγμα (διοίκησις + 2 λόχοι)

Την διλοχίαν Εθνοφρουράς Συγκροτήματος Λαγκαδά + ουλαμόν τεθωρακισμένων + ουλαμόν πυρ/κού από του χώρου επιχειρήσεων της πρώτης ημέρας.

Το 519 τάγμα ολόκληρον (εκ του χώρου επιχειρήσεων της πρώτης ημέρας).

Την μεσημβρίαν αντιληφθέν πλέον ότι πάσα προσπάθεια των συμμοριτών διαφυγής προς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ απέτυχε, μεταφέρει το 511 τάγμα από ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΟΣ (Ρ.1523) εις ΘΕΣ/ΝΙΚΗΝ ως εφεδρεία του Σ.Σ.

Το εσπέρας διετέθη εις την Χ Μεραρχία ίλη τεθωρακισμένων διά την συνέχισην των επιχειρήσεων της τρίτης ημέρας.

(δ) Εις τας επιχειρήσεις της δευτέρας ημέρας κυρίως έλαβον μέρος 6 λόχοι + ουλαμός τεθωρακισμένων + ουλαμός Π.Πυρ/κού.

Η αεροπορική βάσις ΣΕΔΕΣ δι' όλης της ημέρας υπεστήριξε τα μαχόμενα τμήματα δι' 27 εξόδων παράσχουσα πολυτιμοτάτας υπηρεσίας.

Αι λοιπαί μονάδες ενισχύσεως εχρησιμοποιήθησαν εις μεμακρυσμένας αποστολάς προπαρασκευαστικάς διά τον ελιγμόν της επομένης ημέρας.

(ε) Αι απομείνασαι εις την διάθεσιν της 87 στρ.περιοχής δυνάμεις ησχολήθησαν με την εξερεύνησιν του πεδίου μάχης της πρώτης ημέρας.

Το εσπέρας της 11.2.48 αι δυνάμεις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ διετάχθησαν να επανέλθουν εις την προ των επιχειρήσεων διάταξιν.

(ζ) Αποτελέσματα της δευτέρας ημέρας επιχειρήσεων

Συμμοριτών
Νεκροί 71 καταμετρηθέντες
Αιχμάλωτοι 100 ων 92 ένοπλοι
Παντοειδές υλικόν εν ω οι τροχοί του πυροβόλου.

Ημετέρων
Νεκροί 1
Τραυματίαι 2

Χαρακτηριστικόν του αγώνος της δευτέρας ημέρας είναι ότι οι συμμορίται κατεδιώκοντο συνεχώς και δεν αντέταξαν σοβαράν αντίστασιν προσπαθούντες να διαφύγωσι.

6.- ΜΑΧΗ ΤΡΙΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ (12.2.48)
Η καταδίωξις συνεχίζεται.
Τα μέχρι ώρας καθ' ην συντάσσεται η παρούσα αι απώλειαι των συμμοριτών ανέρχονται εις:
Νεκρούς 18
Αιχμαλώτους 16

7.- ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

(α) ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ
Νεκροί καταμετρηθέντες 158
Αιχμάλωτοι και παραδοθέντες 141
Παντοειδές αφθονώτατον πολεμικόν υλικόν
Επί πλέον των ανωτέρω αριθμός νεκρών μη ανευρεθέντων, πολλοί τραυματίαι.

(β) ΗΜΕΤΕΡΩΝ
Νεκροί 4
Τραυματίαι 7

8.- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
(α) Το σχέδιον Συναγερμού της πόλεως ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ επέτυχεν ικανοποιητικώς.
(β) Αι Διοικήσεις τα Επιτελεία και τα Στρατεύματα επέδειξαν κατανόησιν εις τας διαταγάς του Σ.Στρατού και ανταπεκρίθησαν εις την κατάστασιν.
(γ) Επετεύχθη μέχρι της 14ης ώρας της 10.2.48 ήτοι εντός ΙΙ ωρών συγκέντρωσις 5 1/2 ταγμάτων πεζικού + 1 1/2 ίλης τεθωρακισμένων + πυρ/χία Π.Πυρ/κού.
Ο χρόνος συγκεντρώσεως είναι λίαν ικανοποιητικός.
(δ) Η αεροπορία επέδειξεν εξαιρετικήν δραστηριότητα και αυτοθυσίαν.
(ε) Τα Στρατεύματα και αι δυνάμεις Χωροφυλακής ικανοποίησαν απόλυτα τας προσδοκίας.
(στ) Τα ΜΑΥ κατέβαλον πάσαν δυνατήν προσπάθειαν και συνέβαλον εις τον αγώνα ιδίως της 2ας ημέρας.

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
Υποστράτηγος
Διοικητής

Ι.Π/Ε.Δ
ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

Γ΄ΣΣ

Κ α τ ά σ τ α σ ι ς
Ανευρεθέντων Υλικών κατά την επιχείρησιν ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ
ΛΑΓΚΑΔΑ

<u>Οπλισμός</u>
- 230 τυφέκια
- 12 μυδράλλια
- 19 Μπρεν
- 21 αυτόματα διαφόρων τύπων
- 23 αντιαρματικοί εκτοξευταί
- 1 όλμος των 81χιλ.
- 4 ατομικοί όλμοι
- τεμάχια πυροβόλου: άξων - τροχοί
- 1 πυροβολαρχιακή διχαλωτή διόπτρα
- 1 γωνιομετρική πυξίς
- 1 σκοπευτική διόπτρα
- 3 πιστόλια φωτοβολίδων

<u>Πυρομαχικά</u>
- 50.000 φυσίγγια διάφορα
- 600 χειροβομβίδες
- 80 βλήματα πυροβολικού
- 134 βλήματα όλμων
- 90 κάλυκες βλημάτων πυροβολικού

<u>Λοιπά Υλικά</u>
- 1 ασύρματος φορητός
- 1 τηλέφωνον
- 15 νάρκαι καταστραφείσαι
- 87 κτήνη με φόρτους παντοειδούς υλικού
- 15 κτήνη εις χείρας ημετέρων

Οι χώροι επιχειρήσεων δεν ηρευνήθησαν επισταμένως λόγω της συνεχούς απεινούς καταδιώξεως.

Υπάρχουν συνεπώς και έτερα διασκορπισμένα υλικά.

Ι.Παπαθανασίου
Ανχης
Δ/ντής Α1 Γραφείου

ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

52

Υπερεπείγουσα
Άκρως Απόρρητος

Αριθ.Τηλ.32-880
ΥΣ-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4009/1
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.3800
ΒΣΤ 902/12-2-48

ΠΡΟΣ: Α΄Β΄Γ΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: κ.Υπουργόν Στρ/κών
Αμερ.-Βρετ. Αποστολάς
Α1/ΓΕΣ-Γραφ.Α/ΓΕΣ

ΘΕΜΑ: Οδηγίαι διά τας επιχειρήσεις

1.- Μετά την κατάργησιν της Στρατιάς την διεύθυνσιν των επιχειρήσεων καθ' όλην την χώραν ανέλαβε το ΓΕΣ.

2.- Λίαν συντόμως θέλομεν κοινοποιήσει οδηγίας, αίτινες θέλουν τεθή εν εφαρμογή διά την τελικήν ευόδωσιν του αγώνος.

3.- Προς άρσιν πάσης αμφιβολίας μέχρι κοινοποιήσεως των οδηγιών τούτων παρέχομεν υμίν τας κάτωθι ενδείξεις:

α) α Σ.Σ. έχουν απόλυτον πρωτοβουλίαν διά τας επιχειρήσεις εν γένει εν τη ζώνη ευθύνης των.

Υπό το πνεύμα τούτο να εκδώσουν τας διαταγάς των εις τας υφισταμένας Μ. Μονάδας.

(β) Αι όλαι ενέργειαί των θα καθορίζωνται με βάσιν όπως στερήσουν πάσης πρωτοβουλίας τους συμμορίτας και αντιδράσουν εις κάθε επεκτατικήν των ενέργειαν και με προοπτικήν όπως παρέχηται εις τας μονάδας η αναγκαία ανάπαυσις και εκπαίδευσις, ώστε να ευρεθώσιν έτοιμοι διά την γενικωτέραν κατά το έαρ δράσιν.

(γ) Διά την διάταξιν των μονάδων, την χρησιμοποίησιν του πυρ/κού και των Συνταγμάτων Αναγνωρίσεως παρέχεται πάσα πρωτοβουλία εις τα Σώματα Στρατού, αιρομένης της σχετικής υποθήκης της Στρατιάς.

Εξυπονοείται ότι θα καταβάλουν πάσαν προσπάθειαν όπως τηρώνται οι οργανικοί δεσμοί και υπάρχουν εφεδρείαι εις χείραν όλων των διοικήσεων.

(δ) Αι τεθείσαι υποθήκαι υπό της τέως Στρατιάς εις τας 36 Ταξιαρχίαν, Β΄Γ΄και Δ΄ Μοίρας Καταδρομών ως και υπό του ΓΕΣ διά την 77 Ταξιαρχίαν και Α΄ Μοίραν Καταδρομών, εξακολουθούν να ισχύουν.

(ε) Η 83 περιοχή θα υπάγεται τακτικώς και από πάσης απόψεως υπό το Β΄ΣΣ.

(στ) Αι τεθείσαι υποχρεώσεις υπό της τέως Στρατιάς αμοιβαίας ενισχύσεως υπό Β΄ και Γ΄ΣΣ θα εξακολουθήσουν ισχύουσαι ως και τα εκπονηθέντα σχέδια αμοιβαίας ενισχύσεως Μεραρχιών εν τη ζώνη εκάστου Σ.Σ., προσαρμοζόμενα κατά την κρίσιν των Σ.Σ.

(ζ) Οσάκις απαιτείται συντονισμένη ενέργεια μεταξύ δυο Σωμάτων Στρατού θα ζητήται ή θα εκδηλούται αυτεπαγγέλτως η επέμβασις του ΓΕΣ.

4.- Τα Σ.Σ. θα υποβάλλουν ανελλιπώς την διάταξίν των, θα αναφέρουν τηλεγραφικώς-κρυπτογραφικώς εν περιλήψει πάσαν προσχεδια-σμένην επιχείρησιν, εγγράφως δε θα υποβάλλουν το σχέδιον της επιχειρήσεως ταύτης.

Τα δελτία Στρατ.Καταστάσεως θα υποβάλλωνται απευθείας ΓΕΣ ως μέχρι τούδε, θα συντάσσωνται δε μετ' επιμελείας και ακριβείας.

Τα έκτακτα γεγονότα και συμβάντα θα αναφέρωνται τηλεγραφικώς ημίν το ταχύτερον.

5.- Τα Γ΄ και Α΄ΣΣ, παρακαλούνται όπως κοινοποιήσουν την παρούσαν εις την VII Μεραρχίαν και ΑΣΔ Πελοποννήσου, ευθύς ως διαταχθή η ανεξαρτοποίησίς των.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ - Διοικητής

Διά την ακρίβειαν
Η Γραμματεία Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

53

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
86η ΣΤΡΑΤ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ/Α1
Αριθ.Πρωτ.Α.Π.
Σ.Τ.Γ.909Α 12.2.48

ΠΡΟΣ: Α΄ΣΣ/Α1
ΚΟΙΝ: ΔΕΡ/Α1

ΘΕΜΑ: ΄Εκθεσις επιχειρήσεων κατά Σ.31.1.48 και 1.2.48
(Άγ.Βλάσιος Τριχωνίδος)

Χάρτης: ΑΓΡΙΝΙΟΥ 1/100.000

1. Εχθρός: 2 τάγματα Λησταρχείου Δυτ.Στ.Ελλάδος (1ον τάγμα Παπούα και 3ον τάγμα Πυθαγόρα, ήτοι συνολική δύναμις 600).

Πληροφορίαι περί του εχθρού: Από της νυκτός 30.1.48 και μετά την ανατροπήν των ΜΑΥ Καταβόθρας ήχθη και κατέλαβε θέσεις πέριξ του Αγίου Βλασίου (Χ.5151).

Φίλιαι δυνάμεις: Εις Άγιον Βλάσιον 2 λόχοι του 9ου Τ.Ε.συν 1ος λόχος 10ου Τ.Ε.ενισχυθέντες την 30ην Ιανουαρίου δι’ ενός ΛΟΚ Εις περιοχήν Πεντακόρφου (Χ.5346) δυο ΛΟΚ υπό ΣΕΕΜΑΝ.

2. Διάταξις: Αι εις Άγ.Βλάσιον φίλιαι δυνάμεις ωργάνωσαν κέντρον αντιστάσεως περιφεριακώς επί υψωμάτων Αγ. Βλασίου με βάσιν εις Αγ.Ιωάννην εις ον εγκατεστάθη ο λόχος φρουρών Αγρινίου (Α.Λ.Φ.Α.) μετά του Σταθμού Διοικήσεως Συγκροτήματος (Ανχης Καραφωτιάς).

Οι 3ος και 4ος λόχοι 9ου Τ.Ε.κατέλαβον τα Α και Β Αγ. Βλασίου υψώματα. ΛΟΚ Καραγιάννη παρέμεινες εντός Αγ. Βλασίου και ο 1ος λόχος 10ου Τ.Ε. πέριξ Αγ.Ιωάννου και Ν.Χωρίου.

3. Διεξαγωγή αγώνος: Την 2100 της 31ης Ιανουαρίου ο εχθρός προσέβαλε δι’ αραιών πυρών τους Β και Α Αγ. Βλασίου λόχους Εθν/ράς του 9ου Τ.Ε. Οι ως άνω λόχοι μετ’ ανταλλαγήν ελαχίστων πυρών ήρξαντο διαρρέοντες προς Ν. Ο εντός του χωρίου ΛΟΚ Καραγιάννη ανεπτυχθείς ήρξατο μαχόμενος από της 2300 και αποσύρων τας δυνάμεις του επί υψ. Αγ.Ιωάννου.

Η Διοίκησις της περιοχής διέταξε την εντός της νυκτός κίνησιν της διλοχίας ΣΕΕΜΑΝ εκ Πεντακόρφου εις Αγ.Βλάσιον προς ενίσχυσιν των μαχομένων.

Καθ’ όλην την διάρκειαν της νυκτός οι Σ. ενήργησαν αλλεπαλλήλους επιθέσεις αποκρουσθείσας επιτυχώς υπό των αμυνομένων επί του Αγ.Ιωάννου τμημάτων.

Τας πρωϊνάς ώρας η κατάστασις παρουσιάσθη ως ακολούθως:

Οι Σ. επέτυχον την τελείαν κύκλωσιν των επιτυχώς αμυνομένων επί Αγ.Ιωάννου τμημάτων μας, αποτελουμένων εκ των Α.Λ.Φ.Α. ΛΟΚ Καραγιάννη, 1ου λόχου 10 Ε.Τ. και 30 περίπου ανδρών των 3ου και 4ου λόχων 9ου Τ.Ε., των υπολοίπων διαρρευσάντων εν θλιβερά καταστάσει προς Αγρίνιον.

Οι δυο ΛΟΚ ΣΕΕΜΑΝ κινηθέντες κατά την διάρκειαν της νύκτας ευρέθησαν Ν. Αγ. Βλασίου επιτιθέντες από των πρωϊνών ωρών εκ των Ν.κατά των Σ.

Η διλοχία ΜΠΟΥΡΟΥ εκινήθη από της 8ης πρωϊνής εξ Αγρινίου ευρεθείσα την μεσημβρίαν εν προσπελάσει προς Αγ. Βλάσιον επί υψ. ΦΟΝΙΚΟ (Χ.4547). Την κίνησιν εχαρακτήρισε γενικώς πνεύμα μεγίστης συντηρητικότητος - βραδύτητος - διστακτικότητος. Η περιοχή είχε καταστήση γνωστόν ότι υψ.912 είχε καταληφθή υπό ημετέρων (ΛΟΚ) από 8ης πρωϊνής.

Σμήνος 6 αεροπλάνων Σπιτσφάϊρ και 1 Χάρβαρτ ήρξατο από των πρωϊνών ωρών πλήττον τους Σ. δι’ αλλεπαλλήλων εξόδων.

Αγών συνεχίσθη μέχρι 16ης ώρας οπότε Σ ήρχισαν να αποχωρούν με βαρυτάτας απωλείας, του όλου αγώνος δυναμένου να θεωρηθή λήξαντος.

Απώλειαι: Ως ο συνημμένος πίναξ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Διεπιστώθη παντελής έλλειψις μαχητικής αξίας και πνεύματος των οπλιτών Εθν/ράς. Τούτο είναι περισσότερον χαρακτηριστικόν όταν ληφθή υπ' όψιν ότι πάντες οι αξκοί των παρέμειναν μαχόμενοι εις τας θέσεις των, εις δε τούτων εξεδήλωσε την πρόθεσιν ν' αυτοκτονήση.

2) Επεβεβαιώθη η μεγίστη σημασία της καλής συνεργασίας Στρατού Αεροπορίας, ήτις απέδοσε άριστα αποτελέσματα πραγματοποιηθείσα υποδειγματικώς μεταξύ ΛΟΚ και αεροπλάνων.

3) Απεδείχθη η σημασία της καλής χρησιμοποιήσεως του εδάφους δεδομένου ότι ο όλος αγών κριθείς υπό της επιθετικής ενεργείας των δυο ΛΟΚ ΣΕΕΜΑΝ εστοίχισεν εις τούτους μόνον ένα νεκρόν και δυο τραυματίες.

4) Συμμορίται: Αρχική σύλληψις επιθέσεως πολύ καλή. Και εκτέλεσις ωσαύτως. Δ/σις αγώνος, εφ' όσον παρουσιασθή αντίδρασις (επί του προκειμένου ΛΟΚ ΣΕΕΜΑΝ) είναι τελείως ανίκανοι να αντιδράσουν. Αρχίζει αμέσως η σύμπτυξις, ήτις μετά σπουδής επεκτείνετε εις γενικήν τοιαύτην και μάλιστα βεβαιασμένην.

Δ ι α κ ρ ι θ έ ν τ ε ς

Οι κάτωθι Αξκοί:

1) Ανχης Καραφωτιάς Αλ.Δ/τής 9ου Τ.Ε.
2) Λγός Σέεμαν Καίσαρ Δ/της διλοχίας ΛΟΚ
3) " Καραγιάννης Γ.Δ/τής ΛΟΚ
4) Υπλγός Χαζάπης Αντ.Δ/τής ΑΛΦΑ

και οι Αξκοί του Επιτελείου της περιοχής:

1) Τχης Αναστασίου Απόστολος
2) Λγός Βαρνάβας Κίμων επεδείξαντο θάρρος, αυταπάρνησιν και πρωτοβουλίαν επαινετήν.

Οι ανωτέρω προτάθησαν διά ηθικάς αμοιβάς.

ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΧΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Π ί ν α ξ Α π ω λ ε ι ώ ν
Μάχης Αγ.Βλασίου 31.1.48 και 1.2.48

ΗΜΕΤΕΡΟΙ

1. Φονευθέντες 3
2. Τραυματίαι 14 εξ ων 2 Αξκοί
3. Αγνοούμενοι 4 εξ ων 1 Αξκός

ΣΥΜΜΟΡΙΤΑΙ

1. Φονευθέντες 14
2. Τραυματίαι Ανεξακριβώτου αριθμού
3. Αιχμάλωτοι 19
4. Παραδοθέντες 2

Το Α1 Γραφείον
Τ.Υ.

54

ΕΠΕΙΓΟΝ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Β΄ΣΣ Α.Π. 978/Α1/1
14-2-48

ΠΡΟΣ: Γ΄ΣΣ Α1
ΚΟΙΝ: VI-VIII-IX-XV Μεραρχίας Α1
43-36 Ταξιαρχία Α1-83 Περιοχή Α1
Τ.Σ.Ε.Τυρνάβου
Α1 Β΄ΣΣ

Θέμα: Υποβολή Εκθέσεως

Υποβάλλεται συνημμένως εν αντιγράφω επί της τακτικής των συμμοριτών κατά τους προσφάτους μετ' αυτών αγώνας της 43 Ταξιαρχίας.

Θ.ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
Επιτελάρχης

Β.Μ./Σ.Γ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
43 Ταξιαρχία Α.Π.363/Α/Α1
22-1-48 Σ.Τ.Γ.913Γ

ΠΡΟΣ: VIII Μεραρχίαν
ΚΟΙΝ: κ.Επιτελάρχην
Γραφεία Α1-Α2-525-521-528 Τάγματα

Θέμα: Έκθεσις επί της τακτικής των συμμοριτών κατά τους προσφάτους μετ' αυτών αγώνας της Ταξιαρχίας.

1.- Κατά τας προσφάτους επιχειρήσεις της Ταξιαρχίας (28-12-47 με 6-1-48) οι συμμορίται ηκολούθησαν εν γενικάς γραμμάς την κατωτέρω διαγραφομένην τακτικήν.

ι) Τα τμήματα της Ταξιαρχίας επιτιθέμενα πάντοτε αντιμετώπισαν τα συμμοριακά τοιαύτα, σχεδόν εξ ολοκλήρου, εν αμυντική διατάξει τελούντα.

ιι) Οι συμμορίται μετά την απώλειαν τοποθεσίας τινος ενήργουν λυσσαλέας αντεπιθέσεις, ημέρας τε και νυκτός, ας υπεστήριζον διά όπλων ευθυτενούς τροχιάς, τεταγμένων εγγύς της τοποθεσίας καθ' ης ενεργείτο η αντεπίθεσις και δι' όπλων 3΄΄ και 81 χιλιοστών, εις τας περιοχάς δε ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΛΙΚΟΜΟΡΟΥ και δι' ορειβατικού πυρ/κού των 75.

Αι αντεπιθέσεις των συμμοριτών εξαπελύθησαν εις απάσας τας περιπτώσεις εκ πολλών κατευθύνσεων, ίνα μη είπωμεν εξ' όλων των κατευθύνσεων και τούτο κατά την γνώμην της Ταξιαρχίας, επί τω σκοπώ όπως επιφέρωσι σύγχυσιν επί των ημετέρων τμημάτων.

Μετά την αποτυχίαν μιας αντεπιθέσεως οι συμμορίται δεν παρητούντο της προσπαθείας των διά την ανακατάληψιν της απωλεσθείσης τοποθεσίας, αλλά εξηκολούθουν αλλεπαλλήλους τοιαύτας εξαπολύοντες μέχρι ου αι απώλειαί των και το πείσμα μεθ' ου τα ημέτερα τμήματα προήσπιζον τας καταληφθείσας τοποθεσίας, τους έπειθον περί του ματαίου της περαιτέρω προσπαθείας των.

ιιι) Οι συμμορίται, ως από πολλού τοις πάσιν τυγχάνει γνωστόν, χρησιμοποιούσιν ως επί το πλείστον οπλισμόν αγγλικού τύπου και επί πλέον πολλά Ιταλικά και Γερμανικά ως και όλμους 81 χιλιοστών Ιταλικούς και Γερμανικούς τέλος δε αι υπ' αυτών χρησιμοποιούμεναι χειρ/δες είναι παντός τύπου με μεγαλυτέραν αναλογίαν εις Πολωνικάς τοιαύτας.

ιυ) Οι συμμορίται εν τη αμυντική των διατάξει είχον δύναταί τις να είπη διεσπαρμένας τας δυνάμεις των και διά μικρών τμημάτων κατείχον δεσπόζουσας θέσεις πλέον δε τούτου είχον επιμελημένην κατά βάθος διάταξιν επί τω σκοπώ όπως τα ημέτερα τμήματα προσκρούωσιν επί διαδοχικών αντιστάσεων αφ' ενός και αφ' ετέρου επί τω σκοπώ όπως υποδέχονται τυχόν ανατρεπόμενα τμήματά των και αποφεύγουσιν μετάδοσιν του πανικού εφ' ολοκλήρου της υπ' αυτών κατεχομένης τοποθεσίας.

υ) Τα αυτόματα όπλα των οι συμμορίται είχον τάξει επί δεσποζουσών τοποθεσιών και επί μετά σχολαστικότητος εκλεγεισών θέσεων, επετύγχανον δε δι' αυτών αφ' ενός μεν πλήρη εκμετάλλευσιν της τροχιάς αφ' ετέρου δε διά της ως άνω καταλλήλου διατάξεώς των επετύγχανον κάλυψιν των διακένων πυρών, πλαγιοφυλάξεις και διά διασταυρώσεως τούτων απαγορεύσεις εν ενί λόγω οι συμμορίται προ των υπ' αυτών κατεχομένων τοποθεσιών είχον δημιουργήση φραγμόν πυρών όστις όμως δεν είχεν βάθος.

υι) Τους όλμους των οι συμμορίται είχον διαθέση εις το εσωτερικόν των υπ' αυτών κατεχομένων τοποθεσιών διέθετον εκ παραλλήλου όμως άριστα παρατηρητήρια, πλην τα πυρά τούτων δεν ήσαν εύστοχα.

υιι) Το πυρ/κόν των Συμ/τών ήτο τεταγμένον εις απόστασιν 4-5 χιλιομέτρων από των προκεχωρημένων τμημάτων των διά καταλλήλων δε και επί δεσποζουσών θέσεων παρατηρητηρίων των κατηύθυνον τα πυρά τούτου, πλην ταύτα δεν ήσαν εύστοχα και η ισχύς του βλήματος τούτου δύναται τις να είπη ότι δεν τυγχάνει αξιόλογος.

υιιι) Οι συμμορίται, ως εξηκριβώθη εξ απτών πειστηρίων και εκ καταθέσεων συλληφθέντων ή παραδοθέντων συμμοριτών, είχον αναπτύξει πλήρες δίκτυον επικοινωνιών ενσυρμάτων και ασυρμάτων (εχρησιμοποιήθη υπ' αυτών καλώδιον εις μεγάλας ποσότητας εις τινα δε σημεία και ακιδωτόν σύρμα, εχρησιμοποίουν δε ασυρμάτους φορητούς και διά κτηνών μεταφερομένους αγνώστου τη υπηρεσία ημών τύπου).

ιχ) Ο εις πυρ/κά εφοδιασμός των συμμοριτών γίνεται αναμφισβητήτως εξ Αλβανίας, μεταφερόμενα εγγύς των συνόρων δι' αυτοκινήτων, μερίμνη δε των συμμοριτών εκείθεν διά κτηνών. Οι συμμορίται κατά την Μάχην μεταφέρουσι μέγαν αριθμόν πυρομαχικών, απηλλαγμένοι ως γνωστόν ετέρου βάρους, εις περίπτωσιν καταναλώσεώς των δε η αναχορηγία γίνεται εκ των επί των κτηνών μεταφερομένων πυρ/κών (κλιμάκια αναχορηγίας).

Εις την περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ ένθα ο αγών των συμμοριτών είχε λάβει εξ ολοκλήρου αμυντικήν μορφήν, είχον δημιουργηθή αποθέματα πυρ/κών παρά τας θέσεις των οργάνων πυρός και εις τους Σ.Δ. των ταγμάτων των. Ουδεμία δυσχέρειαν εις την προμήθειαν πυρομαχικών οι συμμορίται συναντώσι, λαμβανομένου υπ' όψει ότι εκ της περιοχής των συνόρων εκτός των κτηνών χρησιμοποιούσι και κατοίκους, αδιακρίτως ηλικίας και φύλου, προς μεταφοράν πυρ/κών και εις ικανάς από τούτων αποστάσεις.

Η Ταξιαρχία έχει σχηματίσει την πεποίθησιν έτι εις τας υπό Σλαυϊκόν καθεστώς τελούσας χώρας έχουσι κατασκευασθή εργοστάσια πυρ/κών όλων των υπό των συμμοριτών χρησιμοποιουμένων τύπων, εξ ων ενεργείται ο εφοδιασμός των συμμοριτών εκτός αν άλλο τι συμβαίνει χώραν.

Εσχάτως, πιθανώς εις περιοχήν ΒΩΒΟΥΣΗΣ ο εφοδιασμός των συμμοριτών επιτυγχάνεται διά ρίψεων εξ αεροπλάνων ορμωμένων εξ Αλβανίας.

χ) Οι συμμορίται από της ενάρξεως του αγώνος των χρησιμοποιούσιν κατά αριστοτεχνικόν τρόπον το έδαφος οργανούντες τούτο δι' εκσκαφής και ξυλολιθιάς, εις πολλάς περιπτώσεις ανευρέθησαν σκέπαστρα οργάνων πυρός κατασκευασμένα διά κορμών δένδρων, λαμαρινών και καλυπτόμενα διά λίθων και χώματος. Η τεχνική απόκρυψις (καμουφλάζ) των οργανώσεών των είναι πάντοτε πλήρης τη χρήσει κλάδων και χόρτου.

χι) Κατά τας προσφάτους επιχειρήσεις οι συμμορίται επιστράτευσαν εκ της υπ' αυτών ελεγχομένης περιοχής απάσας τας γυναίκας, ας εχρησιμοποίησαν δι' απάσας τας βοηθητικάς υπηρεσίας (μεταφοραί - παρασκευή συσσιτίου, διακομιδαί κ.λ.π.) των ανδρών χρησιμοποιηθέντων αποκλειστικώς ως μαχητών, καθ' ας δε έχομεν πληροφορίας το αυτό μέτρον θα εφαρμόσωσι και εις το μέλλον, γεγονός όπερ δικαιολογεί την αθρόαν των γυναικών επιστράτευσιν.

χιι) Οι τραυματίαι των συμμοριτών μεταφερόμενοι, ως επί το πλείστον διά γυναικών, υφίσταντο εγγύς των συνόρων διαλογήν και οι μεν βαρέως μετεφέροντο εις Αλβανίαν, οι δε

ελαφρώς τοιούτοι εις το εσωτερικόν της υπό των συμμοριτών ελεγχομένης περιοχής ένθα αναρρωτήρια και Νοσοκομεία.

2.- Η Ταξιαρχία εκ της εν γένει διεξαγωγής των επιχειρήσεων των συμμοριτών, του τρόπου οργανώσεως του αγώνος των, της εν γένει οργανώσεως των υπηρεσιών των (εφοδιασμοί εις πυρ/κά - τρόφιμα - διακομιδαί - διαβιβάσεις - συλλογή πληροφοριών κ.λ.π.) συνάγει το συμπέρασμα ότι ο συμμοριακός αγών δεν διευθύνεται υπό των φερομένων ως αρχηγών τούτων, αλλά υπό αξκών πεπειραμένων και απολύτως κατηρτησμένων ξένης δυνάμεως, οίτινες εν τη διεξαγωγή των επιχειρήσεων έχουσι επιτύχει απόλυτον πειθαρχίαν, πυρός, χρόνου εμμονής επί μιάς τοποθεσίας και χρόνου συμπτύξεως κατά μικρά τμήματα και εις χρόνον ανάλογον, ώστε ποτέ να μη θεωρείται ότι η τοποθεσία εγκατελείφθη.

ΚΑΡΔΑΡΑΣ ΚΩΝ.
Σχης Πεζικού
Διοικητής

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

55

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Εδακτυλογραφήθη υπό
Υπλγού Παπαϊωάννου
Α΄ΣΣ/Α1
Αριθ.Φ.1/26
16 Φεβ.1948

ΠΡΟΣ: 81 Περιοχήν
ΚΟΙΝ: Α΄ΣΣ/Α1
ΓΕΣ/Α1

ΘΕΜΑ: Οδηγίαι διά τας επιχειρήσεις

1.- Κοινοποιείται εν αντιγράφω Α.Π. 3800/4009/Α1/12-2-48 διαταγή ΓΕΣ κατόπιν της 5 παραγράφου ταύτης.

2.- Παρακαλούμεν όπως μας γνωσθή η λήψις.

Κ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣ/ΓΟΣ-Δ/ΤΗΣ

ΤΟ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1
Π.ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ
ΑΝΧΗΣ-Δ/ΝΤΗΣ
Τ.Υ.

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθ.Αννιτσάκη Ε.
Αριθ.Τηλεφ.31-950
ΥΣ-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4009/1
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.3800
Β.Σ.Τ.902/12-2-48

ΠΡΟΣ: Α΄Β΄Γ΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: κ.Υπουργόν Στρ/κών
Α/ΓΕΣ-Αμερ.και Βρετ.
Στρ.Αποστ.-Α1/ΓΕΣ
κ.Αρχηγόν ΓΕΣ

ΘΕΜΑ: Οδηγίαι διά τας επιχειρήσεις

1.- Μετά την κατάργησιν της Στρατιάς την διεύθυνσιν των επιχειρήσεων καθ' όλην την χώραν ανέλαβε το ΓΕΣ.

2.- Λίαν συντόμως θέλομεν κοινοποιήσει οδηγίας, αίτινες θέλουν τεθή εν εφαρμογή διά την τελικήν ευόδωσιν του αγώνος.

3.- Προς άρσιν πάσης αμφιβολίας μέχρι κοινοποιήσεως των οδηγιών τούτων παρέχομεν υμίν τας κάτωθι ενδείξεις:

α) Τα Σ.Σ. έχουν απόλυτον πρωτοβουλίαν διά τας επιχειρήσεις εν γένει εν τη ζώνη ευθύνης των.

Υπό το πνεύμα τούτο να εκδώσουν τας διαταγάς των εις τας υφισταμένας Μ. Μονάδας.

β) Αι όλαι ενέργειαί των θα καθορίζωνται με βάσιν όπως στερήσουν πάσης πρωτοβουλίας τους συμμορίτας και αντιδράσουν εις κάθε επεκτατικήν των ενέργειαν και με προοπτικήν όπως παρέχηται εις τας μονάδας η αναγκαία ανάπαυσις και εκπαίδευσις, ώστε να ευρεθώσιν έτοιμαι διά την γενικωτέραν κατά το έαρ δράσιν.

γ) Διά την διάταξιν των μονάδων, την χρησιμοποίησιν του πυρ/κού και των συνταγμάτων αναγνωρίσεως παρέχεται πάσα πρωτοβουλία εις τα Σ.Στρατού, αιρομένης της σχετικής υποθήκης της Στρατιάς. Εξυπονοείται ότι θα καταβάλουν πάσαν προσπάθειαν όπως τηρώνται οι οργανικοί δεσμοί και υπάρχουν εφεδρείαι εις χείρας όλων των διοικήσεων.

δ) Αι τεθείσαι υποθήκαι υπό της τέως Στρατιάς εις τας 36 Ταξιαρχίαν, Β΄Γ΄και Δ΄ Μοίρας Καταδρομών ως και υπό του ΓΕΣ διά την 77 Ταξιαρχίαν και Α΄ Μοίραν Καταδρομών, εξακολουθούν να ισχύουν.

ε) Η 83 Περιοχή θα υπάγηται τακτικώς και από πάσης απόψεως υπό το Β΄ΣΣ.

στ) Αι τεθείσαι υποχρεώσεις υπό της τέως Στρατιάς αμοιβαίας ενισχύσεως υπό Β΄ και Γ΄ΣΣ θα εξακολουθήσουν ισχύουσαι, ως και τα εκπονηθέντα σχέδια αμοιβαίας ενισχύσεως Μεραρχιών εν τη ζώνη εκάστου Σ.Σ., προσαρμοζόμενα κατά την κρίσιν των Σ.Σ.

ζ) Οσάκις απαιτείται συντονισμένη ενέργεια μεταξύ δυο Σωμάτων Στρατού θα ζητήται ή θα εκδηλούται αυτεπαγγέλτως η επέμβασις του ΓΕΣ.

4. Τα Σώματα Στρατού θα υποβάλλουν ανελλιπώς την διάταξίν των, θ' αναφέρουν τηλεγραφικώς-κρυπτογραφικώς εν περιλήψει πάσαν προσχεδιασμένην επιχείρησιν, εγγράφως δε θα υποβάλλουν το σχέδιον της επιχειρήσεως ταύτης.

Τα δελτία Στρ. Καταστάσεως θα υποβάλλωνται απ' ευθείας ΓΕΣ ως μέχρι τούδε, θα συντάσσωνται δε μετ' επιμελείας και ακριβείας.

Τα έκτακτα γεγονότα και συμβάντα θα αναφέρωνται τηλεγραφικώς ημίν το ταχύτερον.

5.- Τα Γ΄ και Α΄ΣΣ, παρακαλούνται, όπως κοινοποιήσουν την παρούσαν εις την VII Μεραρχίαν και Αν. Στρ. Δ/σιν Πελοποννήσου ευθύς ως διαταχθή η ανεξαρτοποίησίς των.

Αντγος Γιατζής Δ.

Αρχηγός ΓΕΣ

Παρεβλήθη
Τ.Υ.

56

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Αριθ.Αντιγράφου 2

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΧΗΓΟΥ
----
17 Μαΐου 1948
ΑΔΑ/3/ΑΔ/Α.Α.304

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ διά ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ
"Κ Ο Ρ Ω Ν Ι Σ"

Χ Α Ρ Τ Α Ι: 1/100.000

ΚΟΡΥΤΣΑ - ΦΛΩΡΙΝΑ - ΛΕΣΚΟΒΙΚΙ - ΚΟΝΙΤΣΑ
ΓΡΕΒΕΝΑ - ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ.

Ι. Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Α Ι

(α) ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ:

Φίλιαι μονάδες ων η δύναμις, σύνθεσις και διάταξις εμφαίνονται εις το Σχέδιον του Στρατού θα συνεχίσωσι τας εκκαθαριστικάς επιχειρήσεις εις την περιοχήν του ΓΡΑΜΜΟΥ με πρόθεσιν να εξαρθρώσωσι την συμμοριακήν εξουσίαν και συντρίψωσι τα εν τη περιοχή ταύτη συμμοριακά συγκροτήματα.

Δυνάμεις της Αεροπορίας θα λάβωσι μέρος εις τας επιχειρήσεις ταύτας εν συνεργασία μετά του Στρατού.

Χρόνος ενάρξεως των επιχειρήσεων γνωσθήσεται εν καιρώ.

(β) ΣΥΜΜΟΡΙΤΑΙ:

(ι) Δύναμις - συγκρότησις - οργάνωσις - δράσις ως το συνημμένον Δελτίον Πληροφοριών.

(ιι) Πιθαναί ενέργειαι - Δυνατότητες - Προθέσεις:

1. Η ζώνη του ΓΡΑΜΜΟΥ με τα εκατέρωθεν ταύτης προωθημένα αμυντικά ερείσματα - της ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ εν ΗΠΕΙΡΩ και της περιοχής ΠΡΕΣΠΩΝ - ΒΙΤΣΙ - αποτελούσα την βάσιν του υποτυπώδους συμμοριακού κράτους, θα διεκδικηθή υπό των συμμοριτών, οίτινες εξοπλίζουν ταύτην με ικανάς αμυντικάς οργανώσεις και με αμυντήρια κωλύματα κυρίως εκ ναρκών.

2. Δεν πρέπει να αποκλεισθή ότι οι συμμορίται προς αντιπερισπασμόν εις τας προπαρασκευάς και συγκεντρώσεις του Στρατού μας αλλά και διά την στερέωσιν της τοποθεσίας των ταύτης θα εκδηλώσουν επιθετικάς ενεργείας σκοπούσας την επέκτασιν των εκατέρωθεν ερεισμάτων των εις ΗΠΕΙΡΟΝ, ΧΑΣΙΑ και εις την περιοχήν ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ - ΒΙΤΣΙ.

3. Εις περίπτωσιν επιθέσεως υπό των Εθνικών Δυνάμεων οι συμμορίται φαίνεται θα προβάλουν αντίστασιν εις μιαν προωθημένην τοποθεσίαν επί της γραμμής: ΑΛΕΒΙΤΣΑ (Ν.1936) - ΑΜΟΥΔΑ (Ν.2234) υψ. 1170 (Ν.2829) - ΟΡΛΙΑ (Ν.3223) - ΠΑΛΙΟΚΡΙΜΙΝΙ (Ν.2716) -ΣΑΡΜΑΤΖΑ (Ν.2803) - Σ.ΚΟΥΡΤΖΑ (Σ.2698) - ΓΟΜΑΡΑ (Σ.2592) - ΚΛΕΦΤΗΣ (Σ.0697) - ΑΓΡΟΦΩΛΙΑ (Σ.399) - ΓΚΟΡΥΤΣΑ (Μ.9604) και εις μια εσωτερικήν τοιαύτην στοιχιζομένην επί της γραμμής: ΤΣΑΡΝΟ (Ν.1431) -ΣΟΥΦΛΙΚΑΣ (Ν.1126) - ΕΠΑΝΩ ΑΡΕΝΑ (Ν.1321) - ΣΤΑΥΡΟΣ (Ν.0621) με ιδιαιτέραν προσπάθειαν εις τας κατευθύνσεις:

ΚΟΝΙΤΣΑ (Ρ.9793) - ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ (Ν.0314) - ΑΕΤΟΜΙΛΙΤΣΑ (Ν.0921) και ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ (Ν.2831) - ΠΕΥΚΟΝ (Ν.1829) - ΑΡΕΝΑ (Ν.121).

4. Εις περίπτωσιν διασπάσεως των άνω τοποθεσιών φαίνεται μάλλον πιθανόν ότι ο όγκος των συμμοριτών θα επιχειρήσει να εισέλθη εις το Αλβανικόν έδαφος με την πρόθεσιν επανεισδείσεώς του εις ΗΠΕΙΡΟΝ ή ΒΙΤΣΙ.

Δεν αποκλείεται και κατάτμησίς του εις μικράς ομάδας, αίτινες θα επιχειρήσουν να διαφύγουν προς ΗΠΕΙΡΟΝ ή και ΒΙΤΣΙ.

5. Τέλος κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων δεν πρέπει να αποκλεισθούν εγγύς αντιπερισπαστικαί ενέργειαι εις ΗΠΕΙΡΟΝ - ΧΑΣΙΑ - ΒΙΤΣΙ ή και ευρύτεραι τοιαύται προς ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ ή και Ανατολικώτερον.

II. ΣΚΟΠΟΣ

(α) Η υποστήριξις του Στρατού εις την περιοχήν των επιχειρήσεων και η συντριβή των εν τη περιοχή ταύτη συμμοριακών συγκροτημάτων.

(β) Η εξουδετέρωσις πάσης ενεργείας αντιπερισπασμού των συμμοριτών εκ γειτονικών περιοχών και η συντριβή τούτων.

III. ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΑ ΜΕΣΑ

- Δυο σμήνη αναγνωρίσεως ΧΑΡΒΑΡΤ
- Δυο μοίραι διώξεως ΣΠΙΤ ΙΧ
- Μια μοίρα μεταφορών
- ΄Εν σμήνος συνεργασίας με το πυροβολικόν.

Η δύναμις και ο εξοπλισμός των μονάδων τούτων εμφαίνηται εις το συνημμένο Παράρτημα Δ΄.

IV. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ - ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΙΣ ΕΞΟΔΟΥΣ

(α) ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ:

Ως Αεροδρόμια Βάσεων θέλουσι χρησιμοποιηθή τα της ΛΑΡΙΣΣΗΣ - ΣΕΔΕΣ - ΧΑΣΣΑΝΙΟΥ.

Ως Αεροδρόμια επιχειρήσεων τα ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΚΟΖΑΝΗΣ.

(β) ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ:

1. Εις το Αεροδρόμιον ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

- Το 345ον σμήνος αναγνωρίσεως ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ μείον δυο (2) αεροσκάφη ΧΑΡΒΑΡΤ.
- ΄Εν σμήνος διώξεως της 337 μοίρας.
- ΄Εν σμήνος διώξεως της 336 μοίρας.

2. Εις το Αεροδρόμιον ΚΟΖΑΝΗΣ.

- Το 346 σμήνος αναγνωρίσεως ΛΑΡΙΣΗΣ.
- Η 335 μοίρα διώξεως
- ΄Εν σμήνος συνεργασίας με το πυρ/κόν. Το σμήνος τούτο θαενεργήση πιθανώς εκ του αεροδρομίου ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ.

3. Εις το Αεροδρόμιον ΧΑΣΣΑΝΙΟΥ.

- Η 355 μοίρα ΝΤΑΚΟΤΑ. Κλιμάκιον της μοίρας θέλει προωθηθή εις Αεροπορικήν Βάσιν Σέδες.

(γ) ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΙΣ ΕΞΟΔΟΥΣ:

Δυνατότητες εις εξόδους κατ’ ανώτατον όριον λόγω εξαιρετικών αναγκών.
- Τακτικαί αναγνωρίσεις 20
- Επιθετικαί αναγνωρίσεις 45
- Ρίψεις εφοδίων 15 έξοδοι 30 τόννοι.

V. ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

Η περιοχή όπου πρόκειται να διεξαχθούν αι ανωτέρω επιχειρήσεις είναι από πολλού χρόνου η βάσις των συμμοριακών συγκροτημάτων. Ουδέποτε οι συμμορίται εις την περιοχήν ταύτην ηνοχλήθησαν σοβαρώς τόσον υπό του Στρατού όσον και υπό της Αεροπορίας.

Είναι εύλογον συνεπώς να εξαχθή το συμπέρασμα ότι εις την περιοχήν ταύτην πρέπει να ευρίσκονται μόνιμοι εγκαταστάσεις και αποθήκαι πάσης φύσεως υλικού κ.λ.π. των συμμοριτών.

1. Εάν παραδεχθώμεν ότι οι συμμορίται είτε δεν θα έχωσι τον απαιτούμενον χρόνον μεταφοράς του υλικού τούτου εις ασφαλή πέραν των συνόρων χώρον ή ότι τοιαύτη μεταφορά δεν θ' αποφασισθή διά λόγους γενικωτέρας πολιτικής θα πρέπει να αναμένωμεν ότι εις την περιοχήν ταύτην θα αντιτάξουν σοβαράν αντίδρασιν εν τη προσπαθεία των να την τηρήσουν υπό τον έλεγχό των.

2. Πληροφορίαι φέρωσι ότι εις την περιοχήν του ΓΡΑΜΜΟΥ έχωσι οργανωθεί ωρισμέναι τοποθεσίαι διαδοχικώς και έχουσι κατασκευασθεί μόνιμα ή ημιμόνιμα πολυβολεία, σκέπαστρα, σταθμοί Διοικήσεως κ.λ.π.

Επομένως φωτογραφικαί αναγνωρίσεις εκτελούμεναι εγκαίρως θα κατατοπίσουν την διοίκησιν και περί της θέσεως και της εκτάσεως των οργανώσεων και περί των μέτρων τα οποία θα ληφθούν διά την προσβολήν και εξουδετέρωσιν των οργανώσεων τούτων υπό της Αεροπορίας προ και άμα τη ενάρξει των επιχειρήσεων.

3. Εάν οι συμμορίται, μετά εκτίμησιν της καταστάσεως αντιληφθώσιν ότι αποτελεσματική αντίστασίς των είναι καταδικασμένη εις αποτυχίαν, ενδέχεται να διαφύγωσιν πέραν των συνόρων εγκαταλείποντες πολύ μικράς δυνάμεις εις ισχυρώς οργανωμένας θέσεις διά να καλύψουν την διαφυγήν του όγκου των.

Επομένως συνεχής απ' αέρος επιτήρησις των οδεύσεων όπισθεν των γραμμών αντιστάσεως των συμμοριτών θα επεβράδυνε την ενδεχομένην ταύτην κίνησιν των συμμοριτών ενώ θα παρείχεν ένα εξαιρετικόν στόχον διά τα μαχητικά όταν ενετοπίζετο.

4. Αι εσχάτως εκτελεσθείσαι πτήσεις άνωθεν της εν λόγω περιοχής αποδεικνύουν ότι η αντίδρασις των συμμοριτών εις την δράσιν των αεροπορικών δυνάμεων πρέπει να αναμένεται εξαιρετικώς υπολογίσιμος.

Εκ του γεγονότος της καταρρίψεως δυο αεροσκαφών και της βλάβης δεκάδων άλλων συνάγεται ότι εις την περιοχήν ταύτην υφίσταται ένα μελετημένον σύστημα Α/Α αμύνης εφοδιασμένον με μέσα Α/Α βολής συγχρόνου πολέμου και εξυπηρετούμενον υπό ειδικευμένου προσωπικού.

Η ακριβής γνώσις του συστήματος τούτου βάσει επιγείων πληροφοριών και εξ εναερίου φωτογραφικής παρατηρήσεως εν συνδιασμώ με την μελέτην του εδάφους, διά την εν καιρώ εξουδετέρωσίν του πρέπει από τούδε να αποτελέσουν ιδιαίτερον πρόβλημα μελέτης υπό του ΔΑΥ-Β΄ΣΣ.

Εάν η εξέλιξις των επιχειρήσεων αποδείξη ότι αι επεμβάσεις της Αεροπορίας διά πολ/λων και πυρ/λων λόγω της αντιδράσεως του Α/Α των συμμοριτών είναι ασύμφορος τότε επιβάλλεται να περιορισθώσιν εις το ελάχιστον, να εκτελώνται μετά μεγάλης προσοχής ή να περιορισθώσιν μόνον εις προσβολάς διά βομβών και ρουκεττών.

Οπωσδήποτε όμως αι οδηγίαι αποφυγής Α/Α μέσων, ο συνεχής συναγερμός των πληρωμάτων διά την ύπαρξιν τούτων θα πρέπει να περιορίσουν τας απωλείας εις το ελάχιστον χωρίς να μειώσουν την απόδοσιν της Αεροπορίας εις τας επιχειρήσεις ταύτας, αίτινες είναι εξαιρετικού ενδιαφέροντος και εις σοβαράν έκτασιν.

Αι ανωτέρω σκέψεις οδηγούν εις τα κάτωθι συμπεράσματα ως προς το Σχέδιον ενεργείας της Αεροπορίας.

(α) <u>ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙ-ΡΗΣΕΩΝ</u>

(1) Εκτέλεσις φωτογραφικών Αναγνωρίσεων προς διαπίστωσιν των υπαρχουσών και υπό κατασκευήν οργανώσεων των συμμοριτών εις την περιοχήν του ΓΡΑΜΜΟΥ.

Το πρόγραμμα των φωτογραφητέων ζωνών κατηρτίσθη εν συνεννοήσει μετά του ΓΕΣ και εδόθη προς εκτέλεσιν εις το κλιμάκιον εις ο ανετέθη η φωτογράφησις.

Αεροδρόμιον εξ ου θ' απογειούνται τ' αεροπλάνα φωτογραφήσεως το του ΣΕΔΕΣ ως η υπ' αριθ. ΑΔΑ/ΑΠ.60/ΕΠΙΤ/Α.1185/12.5.48/Δ/γή/ΑΔΑ καθορίζει.

Αναγνωρίσεις όψεως εκτελούμεναι εγκαίρως μερίμνη του Δ.Α.Υ/Β θα κατατοπίσουν την διοίκησιν επί της ανάγκης φωτογραφίσεως και άλλων ζωνών (απαραίτητος συνεργασία ΔΑΥ/Β και αρμοδίου γραφείου Β΄ΣΣ).

(2) Ημέρας τινάς προ της ενάρξεως των επιχειρήσεων κατόπιν συνεννοήσεως μετά του Β΄ΣΣ σφοδρός ομαδικός βομβαρδισμός διά βομβών και ρουκεττών των εξ επιγείων και εναερίων πληροφοριών επισημανθέντων Σταθμών Διοικήσεων, σταθμών συγκεντρώσεως,

αποθηκών κ.λ.π. των συμμοριτών (εις εκάστην αποστολήν μετέχουσα δύναμις, ουχί μικροτέρα των 12 αερ/φών). Εκτέλεσις δυο αποστολών ημερησίως υπό δυο μοιρών.

Σειρά προσβολής στόχων, μετά προηγουμένην συνεννόησιν με το αρμόδιον γραφείον του Β΄ΣΣ.

(3) 2-3 ημέρας προ της ενάρξεως των επιχειρήσεων εκτέλεσις αναγνωριστικών πτήσεων προς διαπίστωσιν πλέον προκεχωρημένων θέσεων Α/Α μέσων και συγκεντρώσεων συμμοριτών.

(β) ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

(1) Συνεχής απ' αέρος επιτήρησις της περιοχής επιχειρήσεων και ιδία του χώρου όπισθεν της γραμμής αντιστάσεως των συμμοριτών, προσβολή παρατηρηθησομένων σοβαρών κινήσεων και συγκεντρώσεων (βάσει σχεδίου αναζητήσεως πληροφοριών και εν συνεργασία μετά του αρμοδίου γραφείου του Β΄ΣΣ).

(2) Προσβολή αντιστάσεων εμποδιζουσών ΣΟΒΑΡΩΣ την προχώρησιν των ημετέρων μονάδων, εις ας θα ανατεθή η κυρία προσπάθεια και εκτός ακτίνος βολής πυροβολικού.

(3) ΄Εμμεσος υποστήριξις και εξουδετέρωσις πάσης ενεργείας των συμμοριτών εκ γειτονικών περιοχών.

(4) Επιτήρησις υπό αερ/νων συνεργασίας μετά πυρ/κού διά την υπόδειξιν στόχων και κανονισμόν βολής.

(5) Ενδεχομένως νυκτερινή απ' αέρος επιτήρησις και επέμβασις.

(6) Εφοδιασμός τμημάτων απ' αέρος ως εν συνεννοήσει μετά του Στρατού έχει ρυθμισθεί.

VI. Ο Ρ Γ Α Ν Ω Σ Ι Σ Τ Η Σ Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Ε Ω Σ

Κλιμάκιον της ΑΔΑ παρά τη διοικήσει του Στρατού θα διευθύνη τας αεροπορικάς επιχειρήσεις "ΚΟΡΩΝΙΣ" διά της χρησιμοποιήσεως των διατιθεμένων μέσων διά την επιχείρησιν.

Αι αιτήσεις των Μεραρχιών δι' αεροπορικήν υποστήριξιν θ' απευθύνονται εις ΚΟΖΑΝΗΝ (Διοίκησιν Αεροπορίας), πιθανώς η VIII Μεραρχία να παραστή ν' απευθυνθή απ' ευθείας εις Αεροδρόμιον ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (περίπτωσις πλημελούς λειτουργίας Μ. Διαβιβάσεων).

VII. Δ Ι Α Β Ι Β Α Σ Ε Ι Σ

Ως το συνημμένον Σχέδιον Διαβιβάσεων Παράρτημα Β΄.

VIII. Μ Ε Τ Α Φ Ο Ρ Α Ι - Α Ν Ε Φ Ο Δ Ι Α Σ Μ Ο Σ

Ως το ισχύον Σχέδιον Μεταφορών και Ανεφοδιασμού.

IX. Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Ι Κ Η Μ Ε Ρ Ι Μ Ν Α

Ως αι σχετικαί Διαταγαί.

Εκδοθησομένη εν καιρώ διαταγή επιχειρήσεων θέλει ρυθμίσει απάσας τας λεπτομερείας των επιχειρήσεων.

ΕΜΜ.ΚΕΛΑΪΔΗΣ
Σμήναρχος
Αρχηγός
Ανωτέρας Διοικήσεως Αεροπορίας

Α Π Ο Δ Ε Κ Τ Α Ι

Γεν.Επιτελείον Αεροπορίας	Αριθ.	Αντιγράφου	1
Γεν.Επιτελείον Στρατού	"	"	2
Γραφείον Αρχηγού ΑΔΑ	"	"	3
Γραφείον Επιχειρήσεων ΑΔΑ	"	"	4
Δ/ΤΗΣ ΑΕΡ/ΚΗΣ ΥΠΟΣ/ΞΕΩΣ Β΄Σ.Σ.	"	"	5
Β΄ΣΣ	"	"	6
ΒΡΕΤ.ΑΕΡ/ΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ	"	"	7
ΑΜΕΡ.ΑΕΡ/ΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ	"	"	8

57

Τ.Σ.Ε.Σ.ΑΠ.2950/Φ.117/Α1
Σ.Τ.Γ.909γ τη 23-2-48

ΠΡΟΣ: ΑΣΔ Πελ/σου
ΚΟΙΝ: ΑΔΧ Πελ/σου

ΘΕΜΑ: Επίθεσις συμμοριτών κατά Γυθείου

Ι.- Εν συνεχεία των υπ' αριθ. ΑΠ.2916 και ΑΠ. 2922/Φ.21/Α2 σημάτων μας.

ΙΙ.- Αναφέρω τα κάτωθι:

α) Το Συμμοριακόν Συγκρότημα Πάρνωνος εκ δυνάμεως 400 περίπου ανδρών κινηθέν εκ Κοσμά (ζ.440520) όπου από ημερών ήτο συγκεντρωμένον διά του Γερακίου (ζ.400410), Βρονταμά (ζ.350380) Παναγιά (ζ.340350) διέβη εκείθεν του Ευρώτα και διά του υψώματος ΝΤΕΛΑΚΟ (ζ.320290) Ν.Υψ. ΠΥΡΓΟΣ ΓΙΑΤΡΑΚΟΥ (ζ 280270) Β. χωρίου Λάγιον (ζ.260240) υψ. ΜΕΣΙΑΚΟ (ζ.230230) Δ.χωρίου ΡΑΧΗ (ζ.230190) κατηυθύνθη προς Γύθειον την 20.45΄ ώραν της 20ης τρέχοντος.

β) Η Διοίκησις Χωρ/κής Γυθείου διέθετεν 55 άνδρας, εξ αυτών είχεν διαθέσει 16 άνδρας διά την φρουράν των ποινικών φυλακών τους δε λοιπούς είχεν διαθέσει δι' εκτέλεσιν αστυνομικών καθηκόντων, γραφεία κ.λ.π.

γ) Κατά την κίνησίν του το Συμμοριακόν Συγκρότημα εγκατέστησεν εις επίκαιρα σημεία το ήμισυ της δυνάμεώς του, ίνα εξασφαλίση τόσον την κάθοδον όσον και την άνοδον εκ Γυθείου με το υπόλοιπον δε ήμισυ ήτοι διά 200 ανδρών ενήργησεν κατά του Γυθείου.

δ) Φυλάκια δεν διετίθεντο ούτω δε κατά την εκδήλωσιν της επιθέσεως ουδεμία δύναμις πλην των φυλακών ήτο διατεθημένη.

Ο κύριος όγκος των συμμοριτών επετέθη κατά των φυλακών όπου και κατώρθωσε να επιτύχη του σκοπού των εντός 20 λεπτών. Τα γεγονότα εξελίχθησαν αστραπιαίως χωρίς να δυνηθή ουδέν τμήμα ν' αναπτυχθή ούτε και αυτή η φρουρά των φυλακών πλην των τριών σκοπών των φυλακών οίτινες και έπεσαν.

Κατά την επίθεσιν ετραυματίσθη και έτερος χωροφύλαξ μεταβαίνων εις φυλακάς δι' αντικατάστασιν συναδέλφου του.

Ούτω δε κατώρθωσαν οι συμμορίται να γίνωσι κύριοι των φυλακών απελευθερώσαντες αμέσως 23 κρατουμένους εξ ων πέντε εθνικόφρονας.

Αμέσως μετά την απελευθέρωσιν των κρατουμένων έθεσαν πυρ εις τα γραφεία και έκαυσαν έν μικρόν οίκημα, ως και το παραπλεύρως των φυλακών το οποίον εχρησιμοποιείτο ως γραφείον, το κύριον οίκημα ουδεμία βλάβην υπέστη. Εις την πόλιν ουδόλως εισήλθον ως και ουδεμίαν λεηλασίαν διέπραξαν.

Περί την 22αν ώραν απεσύρθησαν ακολουθούντες την παραλιακήν οδόν μέχρι Δ.ΜΑΥΡΟΜΑΝΔΗΛΑ ήτοι Γύθειον, Δ.ΜΑΥΡΟΜΑΝΔΗΛΑΣ (ζ.270200) ΠΡΙΝΑ - ΠΡΟΒΑΤΑ (ζ.300235) ΠΥΡΓΟΣ ΓΙΑΤΡΑΚΟΥ (ζ.320290) ΓΚΑΛΙΘΡΕΣΙΟ (ζ.330340) ΒΡΟΝΤΑΜΑ (350380) ΓΕΡΑΚΙ (400410) ΚΟΣΜΑ (440520).

Από τας εσπερινάς ώρας είχεν αποκοπή υπό των συμμοριτών το μοναδικόν μέσον διαβιβάσεων μεταξύ Γυθείου - Κροκεών - Σπάρτης, ήτοι ο τηλεφωνικός σύνδεσμος.

Ούτω το Τ.Σ.Ε.Σ. ηγνόει τα της επιθέσεως πληροφορηθέν σχετικώς περί την 12ην μεσημβρινήν της επομένης ουδεμία ενέργειαν ή επέμβασις ήτο δυνατόν να πραγματοποιήση.

ε) Εις την πόλιν του Γυθείου ουδέν σχέδιον αμύνης είχεν προβλεφθή υπό της Διοικήσεως Χωρ/κής. Εάν είχον ληφθή τα στοιχειώδη μέτρα αμύνης και εάν κατείχετο το προ του

Γυθείου ύψωμα έστω και με μικράν δύναμιν δεν θα καθίστατο εφικτή η επίθεσις το δε επιτεθέν Συγκρότημα των συμμοριτών θα είχεν σοβαράς απωλείας.

στ) Επειδή ο Διοικητής Διοικήσεως Χωρ/κής Τχης Κοντοζαμάνης δεν έλαβε τα κατάλληλα μέτρα διά την ασφάλειαν της πόλεως, επιδειξάμενος αμέλειαν των καθηκόντων του παρακαλώ ενεργήσητε ότι δει.

Σήμερον μετέβην εις Γύθειον και έδωσα τας δεούσας διαταγάς και οδηγίας και καθησύχασα τους κατοίκους οίτινες και ενεθάρρυσαν αισθητώς.

Είναι επιβεβλημένη η διάθεσις ενός ασυρμάτου Νο 22 διά την πόλιν του Γυθείου διότι εάν υπήρχεν μέσον διαβιβάσεως θα ήτο άμεσος και αποτελεσματική η επέμβασίς μου.

ΧΟΥΣΑΚΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΣΧΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

58

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.416

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Κοινοποιούμε παρακάτω το υπ' αριθ. Ι ανακοινωθέν του Γενικού Αρχηγείου περιληπτικά για την δράσιν των τμημάτων από 1 μέχρι 31 Δεκέμβρη 1947.

Το ανακοινωθέν να κυκλοφορήση πλατειά στους μαχητάς μας και στο λαό.

Σ.Δ.Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας 25/2/48
Β Λ Α Ν Τ Α Σ
Σχης

Π α ρ α λ ή π τ ε ς

Όλες οι μονάδες

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΗΓΕΙΟ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

Α ν α κ ο ι ν ω θ έ ν υ π' α ρ ι θ. 17

Η δράση του Δημοκρατικού Στρατού κατά μήνα Δεκέμβρη είναι πλούσια δράση σ' όλες τις περιοχές της Ελλάδας. Ο ΕΔΕ ανέπτυξε δράση μεγαλύτερη από τους προηγούμενους μήνες και έχει στο ενεργητικό του πολλές επιχειρήσεις μικρές ή μεγάλες που εξετέλεσαν πλην όμως τα αποτελέσματα από τις επιχειρήσεις αυτές δεν είναι τα προβλεπόμενα.

Παρ' όλο που με τον σχηματισμό των ταχτικών μονάδων θα έπρεπε να περιμένουμε μεταβολή και των ταχτικών αποτελεσμάτων στην πραγματικότητα δεν μπορέσαμε να ξεπεράσουμε ορισμένες αδυναμίες μας και να πάρουμε αποφασιστικά την πρωτοβουλία σ' όλα τα μέτωπα του πολέμου που διεξάγει ο Δ.Σ.Ε.

Το τέλος του Δεκέμβρη μας δείχνει πως απ' την άποψη του συσχετισμού των δυνάμεων και δράσης βρισκόμαστε σε κατάσταση ισορροπίας γιατί ούτε ο Δημοκρατικός Στρατός κατόρθωσε παρ' όλη την δράση που ανέπτυξε να μεταβάλλη την κατάστασιν υπέρ αυτού, αλλά και ο μοναρχοφασισμός γιατί όπου επεχείρησεν να ορίσει χτυπήθηκε αποφασιστικά και γύρισε στις βάσεις του.

Το χαρακτηριστικό που βλέπουμε στο μήνα αυτό είναι πως το μοναρχοφασιστικό Επιτελείο δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίση μια κατάσταση που δημιουργεί ο Δ.Σ.Ε. σε μια Περιοχή με τις δυνάμεις της περιοχής αυτής κινητοποιεί και άλλες δυνάμεις από άλλες περιοχές. Αυτό έγινε στην περίπτωση διείσδυσης του Αρχηγείου Ηπείρου στην περιοχή Πωγωνίου Καλαμά και στο τελευταίο πενθήμερο στις επιχειρήσεις της Κόνιτσας.

Γεγονός είναι πως ο μοναρχοφασιστικός στρατός βρίσκεται σε κατάσταση στασιμότητας και προετοιμασίας χωρίς ακόμα να έχει αποκρυσταλωμένο πλήρες σχέδιο εκστρατείας. Την περίοδο αυτή την εποίκιλλε με κινητοποιήσεις δυνάμεων κατά των τμημάτων του Δ.Σ. της περιοχής Παρνασσού, της περιοχής Χαϊντούς, Ξάνθης και σε άλλες περιοχές ακόμη όχι αξιόλογες.

Οι τακτικές επιχειρήσεις που διεξήγαγε ο Δ.Σ. κατά το μήνα αυτό, σημαντική αιμοραγία που προξενεί στο μοναρχοφασιστικό στρατό δείχνει καθαρά ότι οι μονάδες του Δημοκρατικού Στρατού .... στην ανάπτυξή τους σε μονάδες ταχτικού στρατού και πως προσαρμόζονται στις απαιτήσεις του σημερινού πολέμου.

Τα αποτελέσματα που παρακάτω αναλυτικά δίνουμε προκαθορίζουν τις επιτυχίες του Δημοκρατικού Στρατού που έχει γρήγορα ξεπεράσει ορισμένες ακόμη αδυναμίες, δυσκινησίας στασιμότητας και άμυνας που ορισμένες μονάδες μας ακόμη χαρακτηρίζουν και μεταπέσουμε σε ταχτική πολέμου με όλα τα μέσα και με κάθε μορφή.

Στις 2 του Δεκέμβρη ο εχθρός με δύναμη τάγματος ενισχυμένου με ΜΑΥ κατέβηκε από τα υψώματα Δελβενακίου κατά των τμημάτων του Αρχηγείου .... στα Β. και ΒΑ υψώματα του Κεράσοβου της περιοχής Β.Κασιδιάρη.

Ο εχθρός αποκρούσθηκε με σοβερές απώλειες. Είχε 8 νεκρούς και 12 τραυματίες και αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του. Δικές μας απώλειες 1 τραυματίας. Λάφυρα 2 κιβώτια βλήματα αγγλικού ολμίσκου, 1 κιβώτιο πυρομαχικά οπλ/λου μπρεν, κουβέρτες και διάφορα είδη ιματισμού.

Στις 4/12 ο εχθρός με δύναμη δυο τμημάτων ενισχυμένων με ΜΑΥ και υποστήριξη πυρ/κού και αεροπορίας, ενήργησε επιθετικά προς τις θέσεις τμημάτων του Αρχηγείου Ηπείρου από τις ίδιες κατευθύνσεις και από την κατεύθυνση της Λίμνης Μαραβίνας προς το χωριό Κρυονέρι της περιοχής Β.Κασιδιάρη. Απεκρούσθη και ηναγκάσθη να γυρίσει στις βάσεις του με σοβαρές απώλειες κάτω από τα σκληρά χτυπήματα των τμημάτων μας.

Στις 2/12 τμήματα του Αρχηγείου Κρούσκας χτύπησαν την εχθρική βάση. Το .... της περιοχής του Κιλκίς. Η μάχη κράτησε μέχρι τις πρωϊνές ώρες. Εξακριβωμένες απώλειες του εχθρού 11 νεκροί και 3 τραυματίες. Χωρικός που θεραπεύονταν στο Νοσοκομείο του Κιλκίς μέτρησε 80 τραυματίες από τους οποίους πέθαναν την άλλη μέρα 4. Δικές μας απώλειες καμμία.

Στις 11/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν την εχθρική βάση ...... (Όρλιακο) Σερρών. Τα .... του ίδιου Αρχηγείου με ορμητική επίθεση κατέλαβαν το χωριό, ύστερα από τρίωρη μάχη. Απώλειες του εχθρού 9 νεκροί και ανεξακρίβωτος αριθμός τραυματιών. Λάφυρα 2 όπλα, 1 ανταλλακτική κάννη οπλ/λου, 5 χλαίνες, 5 αδιάβροχα, 30 ζευγάρια άρβυλλα και 16 ζώα φορτωμένα με διάφορα τρόφιμα και ιματισμό.

Οι ενισχύσεις που κινήθηκαν από Σέρρες και Κόπροβα χτυπήθηκαν αποτελεσματικά από ενεδρεύοντα τμήματά μας και επέστρεψαν στις βάσεις τους.

Στις 5/12 τμήματα του Αρχηγείου Σερρών επετέθηκαν ενάντια εχθρικών δυνάμεων και εματαίωσαν την εκστρατεία των επιχειρήσεών τους μετατρέποντάς την σε άτακτη φυγή. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένοι 11 νεκροί και 14 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 4 νεκροί και 2 τραυματίες.

Τα τμήματα του ίδιου Αρχηγείου στις 1/12/47 χτύπησαν εχθρική βάση Δόβιστα (Εμμανουήλ Παππά) περιοχής Σερρών.

Η μάχη ήταν σκληρή, ο εχθρός ενισχύθηκε από τις Σέρρες με δέκα αυτοκίνητα στρατό με πυροβόλα και πολυβόλα. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένοι 17 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 2 ελαφρά τραυματίες.

Στις 2/12 από νάρκη κομάντος του ιδίου Αρχηγείου ανατινάχθηκε λεωφορείο στο δρόμο Ζίχνης-Γαξιρού περιοχής Σερρών. Σκοτώθηκαν 12 και τραυματίσθηκαν 18. Μεταξύ των νεκρών ήταν και ο αρχηγός των χιτών περιοχής Ζίχνης Τσιάμης.

Στις 6/12 τμήματα του Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις στα υψώματα Κούπας - Σκρα - Αρχαγγέλου. Ο εχθρός χρησιμοποίησε αεροπλάνα και πυροβολικό σε μεγάλη κλίμακα. Ο εχθρός υπέστη σοβαρές απώλειες. Εξακριβωμένοι νεκροί του εχθρού 28, τραυματίες 30 και 1 αιχμάλωτος.

Μεταξύ των νεκρών ήσαν δυο αξιωματικοί. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 4 τραυματίες.

Στις 5/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρική φάλαγγα αυτοκινήτων στο χωριό Πιπερία περιοχής Αρδέας. Απώλειες του εχθρού 5 νεκροί και πολλοί τραυματίες, καταστράφηκε ένα αυτοκίνητο.

Στις 2/12 τμήματα σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου κατέστρεψαν γέφυρα μήκους 25 μ. στο δημόσιο δρόμο Κοζάνη-Σέρβια. Η καταστροφή ήταν ολοκληρωτική, η συγκοινωνία διεκόπη.

Στις 3/12 στο ίδιο δρόμο ανατινάχθηκαν 2 αυτοκίνητα από νάρκες με σοβαρά για τον εχθρό αποτελέσματα. Εξακριβωμένοι νεκροί 18 στρατιώτες και χωροφύλακες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματα σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξαν με νάρκη νοσοκομειακό αυτοκίνητο στο δρόμο Μπουραζάνι-Κόνιτσας. Σκοτώθηκαν 2 και τραυματίσθηκαν 4 χωροφύλακες.

Στις 4/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν σε ενέδρα κοντά στο Αγιόφυλλο τριακονταμελή ληστοσυμμορία που την αποτελούσαν ΜΑΥ των χωριών Τρικοκιάς-Καρπερού. Οι συμμορίτες τιμωρήθηκαν παραδειγματικά. Διαλύθηκαν τελείως αφού εγκατέλειψαν 7 νεκρούς και διάφορα ατομικά τους είδη. Δικές μας απώλειες καμμία. Την ίδια μέρα τμήμα σαμποτέρ του ίδιου αρχηγείου ανατίναξε αυτοκίνητο στο δημόσιο δρόμο Νεστορίου-Καστοριάς.

Σκοτώθηκαν 1 ανθυπίατρος.

Στις 9/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικά τμήματα που κινήθηκαν από Αξιούπολη - Αρχάγγελο - Αρδέα. Στην επιθετικότητα των δικών μας τμημάτων ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του με σοβαρές απώλειες. Εξακριβωμένες απώλειες του εχθρού 15 νεκροί, 16 τραυματίες και 2 αιχμάλωτοι. Δικές μας απώλειες 1 ελαφρά τραυματίας. Λάφυρα 21 όπλα, πολλά φυσίγγια και χειροβομβίδες.

Στις 10/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν από Αρδέα προς Φούστανη-Θηριόπετρα, με σκοπό να μεταφέρουν τον πληθυσμό στην Αρδέα. Μετά από 5ωρη μάχη ο εχθρός αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στη βάση του χωρίς να εκτελέσει τα σχέδιά του. Απώλειες του εχθρού 9 νεκροί, 1 αιχμάλωτος και πολλοί τραυματίες. Λάφυρα πολλά πυρομαχικά. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 1 ελαφρά τραυματίας.

Στις 11/12 άλλο τμήμα σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε περίπολο του εχθρού που έκανε έλεγχο στη σιδηροδρομική γραμμή στη θέση Ντοβά-Τεπέ Μουριών. Απώλειες του εχθρού 15 νεκροί, ανατινάχθηκαν όλοι στο αέρα.

Στις 17/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου επετέθηκαν για δεύτερη φορά στο σιδ/κό σταθμό Μουριών. ΄Υστερα από τρίωρη μάχη έγινε κύρια της εχθρικής βάσης. Ανατίναξαν όλες τις σιδ/κές εγκαταστάσεις. Κατέστρεψαν όλα τα οχυρωμένα σπίτια. Απώλειες του εχθρού 8 νεκροί εξακριβωμένοι και πολλοί άλλοι ανεξακρίβωτοι νεκροί και τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 τραυματίας. Λάφυρα 5 ζώα ειδικού φόρτου στρατιωτικά και διάφορα τρόφιμα και ιματισμός.

Στις 8/12 τμήματα του Αρχηγείου Ρούμελης χτύπησαν αποφασιστικά την Αταλάντη. Η φρουρά της πόλης και ο λόχος του Καραφωτιά που κατά τύχη περνούσε από εκεί μόλις έμαθαν την πρόθεση του Στρατού μας εγκατέλειψαν την πόλη. Πολέμησαν μόνο δεκαπέντε χωροφύλακες και ΜΑΥδες. ΄Υστερα από λίγη ώρα κατελήφθη η πόλη εκτός του τσιμεντόκτιστου Δημοτικού Σχολείου.

Απώλειες του εχθρού 2 νεκροί. Δικές μας καμμία. Ο Στρατός μας έμεινε στην πόλη περισσότερο από έξη ώρες έκαμε επιμελητειακή εκμετάλλευση σε ιματισμό, υπόδηση και τρόφιμα. Λάφυρα 40 τυφέκια. Τα ίδια τμήματα ενεπλάκησαν στο Καλαπόδι Λοκρίδος, με ενεδρεύοντα λόχο Καραφωτιά και ΜΑΥ.

Με θυελλώδη επίθεση σε ένα τέταρτο της ώρας τους διέλυσαν και έγιναν κύριοι του χωριού. Απώλειες του εχθρού 5 νεκροί και 10 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 3 τραυματίες. Λάφυρα, 1 όλμο ομαδικό, πολλά βλήματα, 1 μυδράλιο, 1 οπλοπολυβόλο Μπρεν, 1 στεν, πολλά ατομικά είδη. Κατέστρεψαν 7 αυτοκίνητα στρατιωτικά.

Στις 1/12 τμήμα του Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας χτύπησε το χωριό Επισκοπή. Ο εχθρός πανικόβλητος. Πιάστηκαν αιχμάλωτοι, 5 ΜΑΥ. Λάφυρα 6 όπλα αγγλικά, πυρομαχικά, ιματισμός και τρόφιμα. Τα τμήματά μας ακολούθησαν εθελοντικά 12 νέοι που κατατάχθηκαν στο Δ.Σ.

Στις 7/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Βιρμπίτσα προς Περικοπή. Μια διμοιρία του εχθρού διαλύθηκε, ο υπόλοιπος λόχος έφυγε πανικόβλητος. Απώλειες του εχθρού 1 αιχμάλωτος, 18 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Λάφυρα 4 μεταγωγικά, 9 όπλα, 30 υδροδοχεία, πολλά πυρομαχικά και είδη ιματισμού.

Στις 8/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν προς Περικοπή από Νυμφαίο, με δύναμη διλοχίας από Βιρμπίτσα και με δύναμη λόχου από Βασιλειάδα. Ο εχθρός χρησιμοποίησε δυο πυροβόλα και αεροπορία. Η μάχη κράτησε εννέα ώρες. Τελικά ο εχθρός στην πείσμονα αντίσταση του Στρατού μας αναγκάσθηκε να συμπτυχθεί στις βάσεις του με σοβαρές απώλειες. Εξακριβωμένοι νεκροί 22 και μεγάλος αριθμός τραυματιών. Δικές μας απώλειες 2 ελαφρά τραυματίες.

Στις 9/12 ο εχθρός με ενισχυμένες δυνάμεις, από μια διλοχία, του Μελισσότοπου και περισσότερη αεροπορία κινήθηκε προς Περικοπή. Δεν κατόρθωσε όμως να πετύχη τον

αντικειμενικό του σκοπό. Τον αντιμετώπισαν με μικρότερες δυνάμεις και του επέφεραν σαβαρότερες απώλειες. Εξακριβωμένοι νεκροί του εχθρού 25 και τραυματίες 15. Επίσης σκοτώθηκαν και πολλά μεταγωγικά του εχθρού. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 4 τραυματίες.

Στις 4/12 ανατινάχθηκε από νάρκη, που τοποθετήθηκε από κομάντος του ίδιου Αρχηγείου, αυτοκίνητο εχθρικό, στο δρόμο Κολοκυθούς Μεσοποταμίας περιοχής Καστοριάς. Απώλειες του εχθρού 12 νεκροί.

Στις 18/12 τμήμα σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε με νάρκη εχθρικό αυτοκίνητο στο δημόσιο δρόμο μεταξύ Θεσ/νίκης Γαλλικού ποταμού. Απώλειες του εχθρού 3 νεκροί και 25 τραυματίες.

Στις 19/12 τμήμα του Αρχηγείου Ρούμελης χτύπησε αιφνιδιαστικά εχθρικό φυλάκιο δυο χιλ. έξω από το Δαδί. Ολόκληρη η δύναμή του εξοντώθηκε. Αιχμάλωτοι 3, 1 αυτοκίνητο κατεστράφη. Λάφυρα 1 οπλ/λο, 3 ατομικά αυτόματα, 9 ντουφέκια με πυρομαχικά και όλος ο ιματισμός που είχαν. Δικές μας απώλειες καμμία.

Στις 6/12 ο εχθρός με δύναμη τεσσάρων ταγμάτων, ενισχυμένων με ΜΑΥ και με υποστήριξη πυροβολικού και αεροπορίας κινήθηκε από πολλές κατευθύνσεις κατά των τμημάτων μας στην περιοχή Β.Κασιδιάρη με σκοπό την υπερφαλάγγιση και αποκοπή των συγκοινωνιών τους. Μετά σκληρή μάχη, τα τμήματά μας πέρασαν στην αντεπίθεση και ανέτρεψαν τον εχθρό από πολλές θέσεις, κατέλαβαν όλες τις θέσεις του εχθρού στις 7 του Δεκέμβρη.

Απώλειες του εχθρού 22 νεκροί και 31 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 5 τραυματίες. Πήραμε λάφυρα 2 οπλ/λα μπρεν, 1 τόμιγκαν, 10 όπλα, πολλά πυρομαχικά και παντοειδές υλικό, ιματισμού, εξάρτησης κ.λ.π.

Στις 8/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου αντιμετώπισαν αποτελεσματικά δύναμη εχθρικής διλοχίας που κινήθηκε από Ιερομνήμη προς τις θέσεις των τμημάτων μας στην περιοχή Ν.Κασιδιάρη. Ο εχθρός είχε απώλειες 9 νεκρούς και 15 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 τραυματίας.

Στις 10/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν στα υψώματα Γκελίλ Δ. των Αγίων Πάντων της επαρχίας Φιλιατών και διέλυσαν τον 1ο λόχο του 625 εχθρικού τάγματος. Απώλειες του εχθρού 15 νεκροί, 24 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 2 τραυματίες. Λάφυρα 2 οπλοπολυβόλα μπρεν, 3 τόμιγκαν, 20 όπλα, 13 κιβώτια πυρομαχικά μπρεν, 3 κιβώτια πυρομαχικά τόμιγκαν, πολλές ποσότητες τροφίμων και άλλου υλικού. Απελευθέρωσαν το χωριό Άγιοι Πάντες.

Στις 21/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου με ενέδρα στο δημόσιο δρόμο Λειβαδιάς-Θήβας, συνέλαβαν 9 αυτοκίνητα. Κατέσχεσαν 150 χοιρίδια, 2500 οκάδες καπνό, 2000 οκάδες γαλοπούλες, 1500 οκάδες κρέας, 4 λάστιχα αυτοκινήτων 10 αδιάβροχα αυτοκινήτων.

Στις 19/12 60 νέοι και νέες πέρασαν εθελοντικά στις γραμμές του Δ.Σ. από τα χωριά Λιά και Καστάνιανη της επαρχίας Φιλιατών. Τη νύχτα της 19 προς 20/12 τμήμα του ίδιου Αρχηγείου έκανε ισχυρή κρούση στα υψώματα Τζέλις επαρχίας Φιλιατών. Ο εχθρός ανετράπη και καταδιώχθει. Απώλειες είχε ο εχθρός 2 νεκρούς και 4 τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμία. Λάφυρα: Πυρομαχικά, ιματισμός, κουβέρτες και διάφορα είδη εξάρτησης.

Στις 19/12 τμήματα του Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας έδωσαν μάχη με τον εχθρό στα υψώματα Κρανοχωρίου περιοχής Καστοριάς. Απώλειες του εχθρού 8 νεκροί στρατιώτες, 2 αξκοί, 7 τραυματίες. Ο εχθρός αποσύρθηκε από τη βάση του.

Στις 14/12 σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου τοποθέτησαν νάρκες στο δημόσιο δρόμο Τσοτύλι Πεντάλοφο και στη θέση Γραμματικού. Ανατινάχθηκε εχθρικό αυτοκίνητο γεμάτο στρατό. Απώλειες του εχθρού 10 νεκροί και 10 βαρειά τραυματίες.

Στις 22/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου, επετέθηκαν ενάντια σε εχθρική φάλαγγα στο δημόσιο δρόμο μεταξύ ΄Εδεσσας-Αρδέας. Ο εχθρός πανικόβλητος αναγκάσθηκε να συμπτυχθή στις βάσεις του με σοβαρές απώλειες. Είχε 20 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Λάφυρα 1 ναρκοσυλλέκτης, 3 οπλ/λα Μπρεν, 17 όπλα, πολλά είδη ιματισμού. Την ίδια μέρα τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό λόχο στο Κάτω Λουτράκι περιοχής Αρδέας. Απώλειες του εχθρού 6 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμιά.

Στις 27-28/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου συνεχίζοντας την εξουδετέρωση των εχθρικών αντιστάσεων στον τομέα της Κόνιτσας ανέτρεψαν την εχθρική διλοχία που ήταν εγκατεστημένη στα υψώματα Μαυροβουνίου και την έτρεψαν σε άτακτη φυγή αφήνοντας στο πεδίο της μάχης 8 νεκρούς. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα σε ιματισμό, οπλισμό και πυρ/κά. Τα τμήματά μας εισέδεισαν μέσα στην πόλη Κόνιτσα και κατέλαβαν την Κάτω Κόνιτσα. Τα τμήματά μας αντιμετώπισαν αποφασιστικά όλες τις εχθρικές αντεπιθέσεις και του προξένησαν σοβαρές απώλειες.

Η μάχη διεξήχθη από σπίτι σε σπίτι και από τοίχο σε τοίχο. Ο εχθρός υπέστη σοβαρή πανωλεθρία. Απώλειες του εχθρού 100 νεκροί και τραυματίες ανεξακρίβωτοι. Πανικόβλητος ο εχθρός χωρίς να σεβαστεί τη ζωή, τα σπίτια και την περιουσία των πολιτών έβαλε αδιάκριτα με πυροβολικό, όλμους και αεροπλάνα που σαν συνέπεια ήταν να σκοτωθούν πολλοί πολίτες από το άμαχο πληθυσμό.

Τη νύχτα της 28/12 τμήματά μας, απώθησαν, με ορμητική επίθεση τον εχθρό από τα υψώματα που βρισκόταν στους πρόποδες Δ.του Αη-Λιά, Τυροκομείο και Γεωργική Σχολή και κατέλαβαν αυτά. Αποτελέσματα της μάχης νεκροί αξιωματικοί 1 λοχαγός, 1 ανθυπολοχαγός, 13 στρατιώτες, 40 τραυματίες και 13 αιχμάλωτοι.

Λάφυρα: 1 ομαδικός όλμος εγγλέζικος, 4 αμερικάνικοι ολμίσκοι, 4 Πίατ και άφθονα πυρομαχικά, ιματισμός και τρόφιμα.

Το πυροβολικό μας χτύπησε επιτυχώς τους εχθρικούς στόχους και ανέτρεψε κάθε εχθρική τοποθεσία αντίστασης.

Τα αντιαεροπορικά μας πολυβόλα απαγόρεψαν με τα πυρά τους τον εφοδιασμό του κυκλωμένου εχθρού που γινόταν με αεροπλάνα παράλληλα δε προστάτεψαν το πεζικό μας από την επέμβαση της εχθρικής αεροπορίας.

Ταυτόχρονα άλλα τμήματα που ενεργούσαν συνδιασμένα στον τομέα της Κόνιτσας απέκρουαν τις προσπάθειες του εχθρού να ενισχύσει τη φρουρά της Κόνιτσας, στη γραμμή Γκραμπάλα - Μεσοβούνι - Μακροβούνι.

Στις 25/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου ενήργησαν αιφνιδιαστικά κατά της φρουράς της γέφυρας Μπουραζάνι περιοχής Κόνιτσας και πέρασαν τη γέφυρα καταδιώκοντας τον εχθρό. Απώλειες του εχθρού 27 αιχμάλωτοι. Λάφυρα όλο το πολεμικό υλικό που είχαν μαζί τους. Η μάχη συνεχίστηκε στην πόλη Κόνιτσας τις επόμενες μέρες.

Στις 24/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις ενός Τάγματος από Νεστόρι-Καλοχώρι προς τα υψώματα Ακοντίου και Πυραμίδας Χιονάτου περιοχής Καστοριάς. Απώλειες του εχθρού 1 λοχαγός, 12 στρατιώτες και πολλοί τραυματίες. Πιάστηκαν και 4 αιχμάλωτοι. Λάφυρα 5 όπλα, 2.000 σφαίρες, 20 ταινίες οπλ/λου και 2 μεταγωγικά. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 4 ελαφρά τραυματίες.

Από τις 5-7/12 ο εχθρός με σοβαρές δυνάμεις, έκανε εκστρατεία επιχειρήσεων στα υψώματα Σίβρη-Τεπέ της περιοχής Παγγαίου. Τμήματα του Αρχηγείου της Κεντρικής Μακεδονίας με ορμητική επίθεση καταδίωξαν τον εχθρό και του επέφεραν σοβαρές απώλειες. Απώλειες του εχθρού 21 νεκροί και 14 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 4 νεκροί και 2 τραυματίες.

Στις 15/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου της Κεντρικής Μακεδονίας, χτύπησαν πάλι την εχθρική βάση Εμμανουήλ Παπά, λόχο στρατού και χωρ/κής. Η μάχη κράτησε 3 ώρες. Απώλειες του εχθρού 7 νεκροί και 11 τραυματίες. Δικές μας 4 νεκροί και 3 τραυματίες.

Στις 21/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου, στην Ασπροβάλτα χτύπησαν ενεδρευτικά φάλαγγα 36 αυτοκινήτων που συνόδευαν τανκς, κάηκαν 11 αυτοκίνητα και 1 τανκς. Απώλειες του εχθρού είναι πολλές, ανεξακρίβωτες ακόμα.

Στις 23/12 τμήμα του ιδίου Αρχηγείου με ορμητική έφοδο διέλυσε εχθρικό λόχο εθνοφρουράς στα υψώματα Στρούξας Ζεβεδίκου Δωρίδας. Απώλειες του εχθρού 18 αιχμάλωτοι, 9 νεκροί. Μεταξύ των αιχμαλώτων ήταν και ο λοχαγός Γούβας Γιάννης και ο ανθυπολοχαγός Βεδούρας Στάθης. Δικές μας απώλειες καμμία. Λάφυρα 3 οπλ/λα, 20 ντουφέκια, 2 ημιαυτόματα, 7.000 σφαίρες, 2 κιβώτια χειρ/δες, 2 μεταγωγικά, είδη ιματισμού και υπόδυσης και όλο το υλικό στρατοπεδιάς του λόχου.

Στις 23/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό λόχο και χωρ/κες στο χωριό Πρόστοβα. Το χωριό κατελήφθη με μεγάλες απώλειες για τον εχθρό. Είχε απώλειες ο εχθρός 7 νεκρούς μεταξύ των οποίων και ο Ανθλγός Πέτρου. Τραυματίες 4 μεταξύ αυτών και ο Τχης Σουγκουνάς. Αιχμάλωτοι 2 μεταξύ των οποίων και ο Ανθλγός Κοντόπουλος. Εβλήθη και κατερίφθη φλεγόμενο αεροπλάνο στη λίμνη της Τριχωνίδος. Το πλήρωμά του κάηκε. Δικές μας απώλειες καμμιά. Λάφυρα 13 ντουφέκια, 1 οπλ/λο και πολλά πυρ/κά.

Στις 23 το απόγευμα κινήθηκε εχθρικός λόχος ΛΟΚ από Αγρίνι προς Πρόστοβα μαζί με 60 στρατιώτες, χτυπήθηκαν από τμήματα του ιδίου Αρχηγείου και ανετράπησαν από τα υψώματα που κατείχαν του Κρυονερίου. Απώλειες του εχθρού 1 νεκρός, αιχμάλωτος 1. Λάφυρα 1 οπλ/λο, 1 ατομ. όλμος, γυλιούς, κουβέρτες και άλλα είδη στρατοπεδιάς. Δικές μας απώλειες καμμιά.

Στις 23/12 τμήματα του ίδιου Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας χτύπησαν εξοπλισμένα χωριά Αγία Μαρία, Τουρκοχώρι, Άνω Κοπανό περιοχής Γιαννιτσών.

Ανατινάχθηκαν 30 οχυρωμένες θέσεις του εχθρού. Ο εχθρός είχε απώλειες 3 νεκρούς και πολλούς τραυματίες και 3 πιάστηκαν αιχμάλωτοι. Λάφυρα 1 οπλ/λο 15 ντουφέκια, 40 χειρ/δες και 65 μεταγωγικά φορτωμένα με τρόφιμα και διάφορα στρατιωτικά είδη. Ταυτόχρονα χτυπήθηκαν άλλα εχθρικά τμήματα που πήγαιναν για ενίσχυση. Είχαν απώλειες 12 νεκρούς και 15 τραυματίες. Καταστράφηκαν 3 τανκς και 6 αυτοκίνητα. Στις επιχειρήσεις αυτές 52 νέοι μαχητές προσχώρησαν στις τάξεις του Δ.Σ.Ε.

Στις 25/12 άλλα τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν τη φρουρά της γέφυρας Μπουραζάνι της Κόνιτσας. Ο εχθρός διαλύθηκε με σοβαρές απώλειες. Νεκροί 47 μεταξύ των οποίων και ο αιμοδιψής τρομοκράτης και Διοικητής του λόχου μέσα στην Κόνιτσα Λοχαγός Βήτος και 1 ανθστής.

Πιάστηκαν 2 αιχμάλωτοι. Απώλειες του εχθρού μέσα στην Κόνιτσα 45 νεκροί και μεγάλος αριθμός τραυματιών. Μεταξύ αυτών που τραυματίσθηκαν ήταν και ο Ταξίαρχος Δόβας, ο Δ/τής του πυρ/κού Καϊκάρας Βασίλειος και ο Δ/τής του 584 τάγματος. Λάφυρα 2 όλμοι ομαδικοί αμερικανικού τύπου, πολλά πολυβόλα και διάφορα είδη πολεμικού υλικού που δεν καταμετρήθηκαν ακόμα.

Στις 24/12 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν στη θέση Βριζαμιές τους 1ο και 3ο λόχους του 583 τάγματος του εχθρού. Ο εχθρός ετράπη προς Φιλιάτες. Απώλειες του εχθρού 7 νεκροί, 15 τραυματίες και 5 αιχμάλωτοι. Δικές μας απώλειες 1 τραυματίας.

Λάφυρα: 27 μεταγωγικά ειδικού φόρτου, 5 οπλ/λα Μπρεν, 10 τόμιγκαν, 1 αγγλικό ολμίσκο και πολλά βλήματα, 15 όπλα, 1 πίατ με πολλά βλήματα, 10.000 σφαίρες μπρεν, 3.000 σφαίρες τόμιγκαν, 53 βλήματα ομαδικού ολμίσκου, 40 αντίσκηνα, 100 κουβέρτες, πολλούς γυλιούς και μεγάλες ποσότητες τροφίμων.

Την ίδια νύχτα άλλο τμήμα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε το 2ο και 4ο λόχο του 583 εχθρικού τάγματος. Ο εχθρός ενισχύθηκε με λόχο του 611 εχθρικού τάγματος, αλλά ανετράπη μπροστά στην επιθετική ορμή των τμημάτων μας. Απώλειες του εχθρού 5 νεκροί και 8 τραυματίες. Δικές μας 4 τραυματίες.

Την ίδια μέρα 3 στρατιώτες του εχθρού του 583 τάγματος προσχώρησαν στις γραμμές του Δ.Σ.Ε. με 2 οπλ/λα και 1 τόμιγκαν.

Στις 27/12 τμήματα του Αρχηγείου Ρούμελης μπήκαν στα χωριά Καλιδρομίου, Μεδενίτσα, Καραβίδα, Μαινούργια, Καμίνια, Άγιος Σεραφείμ και Ξυλίνη. Ο λαός τους υποδέχθηκε με θερμές εκδηλώσεις. Ακολούθησαν 104 νέοι μαχητές και 5 νέες που κατετάγησαν στις γραμμές του Δ.Σ.Ε.

Στις 28/12 τμήματα του Αρχηγείου Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης κατέριψαν 1 εχθρικό αεροπλάνο που χρησιμοποίησε ο εχθρός κατά την εκστρατεία επιχειρήσεων στην περιοχή Κομοτινής κοντά στο Λαμπρόν 3 αεροπόροι έπεσαν με αλεξίπτωτα.

Κατά τις επιχειρήσεις αυτές της εκστρατείας του εχθρού που κράτησαν επτά ημέρες, ο εχθρός είχε σοβαρές απώλειες. Εξακριβωμένοι νεκροί 60 μεταξύ αυτών 2 αξκοί και 90 τραυματίες και ο Ταξίαρχος Ιωάννου. Ανατινάχθηκαν 3 αυτοκίνητα. Αιχμάλωτοι 4. Προσχώρησαν στις τάξεις του Δ.Σ.Ε. 2 μεταξύ αυτών και ο ανθλγός Μαργαριτιάδης Δημήτριος.

Λάφυρα: 30 βλήματα ομαδικού όλμου, 8 μεταγωγικά, 7 ειδικού φόρτου, 6 όπλα, 4.000 σφαίρες, 1.000 σφαίρες τόμσον, ταινίες πολυβόλου, 2 τόμιγκαν, 2 πιστόλια φωτοβολίδων, 16 φωτοβολίδες, 16 αντίσκηνα, 18 κουβέρτες, 3 χλαίνες, 7 αδιάβροχα, 2 γούνες σκοπών, γυλιούς και διάφορα είδη στρατοπεδιάς και τρόφιμα.

΄Ενα αεροπλάνο έπαθε βλάβη και αναγκαστικά προσγειώθηκε στην Κομοτινή. Απώλειες δικές μας 8 νεκροί και 35 τραυματίες ελαφρά.

΄Ετσι ο εχθρός στο χρονικό διάστημα από 1-31 του Δεκέμβρη είχε συνολικά:

α) Νεκροί στρατιώτες 963 Νεκροί αξκοί 12
β) Τραυματίες στρατιώτες 740 Τραυματίες αξκοί 10
γ) Αιχμάλωτοι στρατιώτες 96 Αιχμάλωτοι αξκοί 3
δ) Προσχωρήσαντες στρατιώτες 8 Προσχωρήσαντες αξκοί 4

Καταστράφηκαν 28 αυτοκίνητα, 1 ναρκοσυλλέκτης, 5 τανκς, 1 αμαξοστοιχία με 7 βαγόνια, 8 γέφυρες, 2 εργοστάσια, 2.550 μ.σιδ/κή γραμμή.

Κατερρίφθησαν 3 αεροπλάνα.

Τα τμήματά μας πήραν λάφυρα: Ντουφέκια 223, οπλ/λα 24, ατομικά αυτόματα 5, ατομικοί ολμίσκοι 6, πίατ 5, ομαδικούς όλμους 4, πιστόλια φωτοβολίδων 2 με 16 φωτοβολίδες, σφαίρες 73.000, χειροβομβίδες 235, βλήματα ομαδικού όλμου 140, βλήματα ολμίσκου 50, βλήματα πίατ 20, σφαίρες τόμσον 3.000, αντίσκηνα 67, κουβέρτες 175, άρβυλλα 30 ζευγάρια, υδροδοχεία 30, αδιάβροχα 30 και 78 χλαίνες.

Δικές μας απώλειες στο μήνα αυτό 78 νεκροί και 158 τραυματίες.

Σ.Δ.Γενικού Αρχηγείου
Στρατηγός Μ Α Ρ Κ Ο Σ

59

Δι' αξιωματικού αγγελιοφόρου
Υ Π Ε Ρ Ε Π Ε Ι Γ Ο Ν
ΑΚΡΩΣ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Β΄ΣΣ Α.Α.Π.235/Α1/1
904 25-3-48

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α1
ΚΟΙΝ: Α1/ Β΄ΣΣ

Θέμα: Επιχείρησις "Χαραυγή"

Σχετικόν υμέτερον Α.Α.Π. 4777/4009.

1.- Αναφέρεται ότι οι κατωτέρω σοβαροί λόγοι συνηγορούσι διά την επί δεκαήμερον αναστολήν ενάρξεως της επιχειρήσεως.

α) Θα δοθή εις την ΙΧ Μεραρχίαν η αναγκαιούσα πίστωσις χρόνου διά την εκτέλεσιν μελετηθείσης εκκαθαριστικής επιχειρήσεως εις περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΗΣ, ένθα παρατηρείται συγκέντρωσις συμμοριτών.

Η εκκαθάρισις της μεταξύ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ποταμού - ΜΕΓΔΟΒΑ ποταμού, πεδινής ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ και αμαξιτής οδού ΔΟΜΟΚΟΥ-ΛΑΜΙΑΣ ορεινής περιοχής ένθα είναι εγκατεστημένον από μακρού το Αρχηγείον ΑΓΡΑΦΩΝ εκ τριών συγκροτημάτων θεωρείται επιβεβλημένον όπως προηγηθή εν χρόνω.

β) Θα δυνηθή η VIII Μεραρχία να φέρη εις επιτυχές πέρας την υπό ταύτης αναλαμβανομένην την 29 τρεχ. μηνός επιχείρησιν προς εκκαθάρισιν της περιοχής ΦΙΛΙΑΤΩΝ-ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ και συνεπώς θα καταστή εφικτή η εκείθεν απαγκίστρωσις δυνάμεων (43 Ταξιαρχίας) και διάθεσις αυτών εις περιοχήν ΧΑΣΙΩΝ.

γ) Αφ' ενός θα επιτευχθή η ικανοποιητική αξιοποίησις των 50, 51, 57, 65 και 66 Ταγμάτων Εθνοφρουράς των συγκροτηθέντων την 10-11 Φεβρουαρίου των δυο πρώτων και 28-29 Φεβρουαρίου των τριών τελευταίων και αφ' ετέρου θα είναι δυνατή η ανάθεσις αποστολών εις τα 80, 85, 87, 88, 89, 90 και 91 Τ.Εθνοφρουράς τα συγκροτηθησόμενα μεταξύ 28 και 31 τρεχ.μηνός (Μαρτίου).

δ) Η ανατιθεμένη αποστολή εις Β.Μοίραν ΛΟΚ εν τη περιοχή ΡΕΝΤΙΝΗΣ δεν θα έχη σοβαρόν αντίκτυπον ενώ αντιθέτως εν συνδιασμώ με την μελετηθείσαν υπό της ΙΧ Μεραρχίας επιχείρησιν πιστεύεται ότι θα έχη ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Διά της εκκαθαρίσεως της περιοχής ΡΕΝΤΙΝΗΣ ελπίζεται ότι θα αποφευχθή ο κίνδυνος εκ νέου αναμολύνσεως τόσον της εκκαθαρισθείσης ορεινής περιοχής της Δυτικής Θεσσαλίας όσον και της εκκαθαρισθησομένης περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Θα παύση δε πλέον ν' αποτελή η περιοχή αύτη τον συνδετικόν κρίκον των συμμοριών ΡΟΥΜΕΛΗΣ μετά των βορείων τοιούτων.

ε) Η απομάκρυνσις εκ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ απασών των μονάδων Πεζικού, Πυροβολικού και Τεθωρακισμένων προ της πυκνώσεως τουλάχιστον ταύτης διά αξιομάχων Ταγμάτων Εθνοφρουράς και μέρους αν μη του όλου της 43 Ταξιαρχίας υπάρχει φόβος να προκαλέση κατάπτωση του ηθικού ου μόνον των κατοίκων της υπαίθρου και των αστικών κέντρων αλλά και αυτών των Ταγμάτων Εθνοφρουράς με επακόλουθα ίσως οδυνηρά.

2.- Διά πάντας τους ανωτέρω λόγους υποβάλλεται πρότασις όπως καθορισθή ημερομηνία ενάρξεως κινήσεως μονάδων δι' επιχείρησιν "ΧΑΡΑΥΓΗΝ" ουχί ενωρίτερον της 15ης Απριλίου.

Π.ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Υποστράτηγος
Διοικητής

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Υ.

60

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ Β.Ν.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Γ΄

ΑΘΗΝΑΙ
4 Μαρτίου 1948

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ "ΧΑΡΑΥΓΗ"

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ: α) Σχέδιον ΓΕΣ επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ"
β) Σχέδιον ΓΕΑ " "

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: I. Πίνακες κατανομής πλοίων κατά τας μεταφοράς.
II. Διατιθέμεναι βολαί βομβαρδισμού παρ' εκάστου Αντιτορπιλλικού.
III. Συνεννόησις.

Α΄. Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Α Ι

1.- Ως εις Σχέδιον ΓΕΣ επιχειρήσεως.

Β΄. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

2.- Η εκκαθάρισις της ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ από τα δρώντα συμμοριακά συγκροτήματα ως εν τω Σχεδίω επιχειρήσεως του ΓΕΣ αναφέρεται.

Γ΄. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ Β.Ν.

3.- α) Μεταφοραί διά θαλάσσης
I. 37ης και 35ης Ταξιαρχίας μετά του Επιτελείου της 10ης Μεραρχίας από ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ εις ΜΑΛΙΑΚΟΝ κόλπον.
II. 755ου, 756ου και 857ου Λόχων Ορεινών μεταφορών από ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ εις ΜΑΛΙΑΚΟΝ ΚΟΛΠΟΝ.
III. 72ας Ταξιαρχίας από ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ εις ΣΤΕΡΕΑΝ ΕΛΛΑΔΑ μέσω ΠΑΤΡΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ.

β) Αποκλεισμός διαφυγής συμμοριτών διά θαλάσσης (ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ - Β. ΕΥΒΟΪΚΟΣ).

γ) Υποστήριξις διά των πυροβόλων των πλοίων Β.Ν. των εγγύς των ακτών στρατιωτικών τμημάτων και εκτέλεσις βομβαρδισμών κατά υποδεικνυομένων στόχων.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ "ΧΑΡΑΥΓΗ"

δ) Μεταφοραί διά θαλάσσης των απαραιτήτων εφοδίων διά τας ανάγκας στρατιωτικών τμημάτων κατά την διάρκεια της επιχειρήσεως.

Δ΄. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

4. α) ΠΛΟΙΑ Β.Ν.
-Αντιτορπιλλικά: ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ - ΑΔΡΙΑΣ - ΑΣΤΙΓΞ - ΚΑΝΑΡΗΣ.

-Κορβέται: ΚΡΙΕΖΗΣ.
-Αρματαγωγά: ΑΛΙΑΚΜΩΝ-ΣΤΡΥΜΩΝ-ΠΗΝΕΙΟΣ - ΑΛΦΕΙΟΣ-ΑΧΕΛΩΟΣ-ΑΞΙΟΣ-ΣΑΜΟΣ.
-Αποβατικά: 8 εν συνόλω.
-Περιπολικά: 12 εν συνόλω.

β) ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΕΞ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
-Επιβατηγά: ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΛΗΜΝΟΣ - ΠΑΤΡΑΙ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ.
-Φορτηγά: ΒΟΛΟΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ - ΚΩΣ - ΘΗΡΕΣΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ - ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ - ΤΗΝΟΣ - ΕΥΡΟΣ.

γ) ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.)
-Αρματαγωγά: ΠΗΓΑΣΟΣ.

Ε΄. Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Ι Σ

5. Εις τον ΑΡΧΗΓΟΝ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ (Α.Σ.) θα ανατεθή η εκτέλεσις των υπό του Β.Ν. αναλαμβανομένων αποστολών όπως αχθή εις πέρας η επιχείρησις πλην της εν παραγράφω 3δ αποστολής διά την οποίαν θα μεριμνήση το ΓΕΝ συνεννοούμενον μετά ΓΕΣ.

6. Η ανάληψις της Διοικήσεως παρά του Α.Σ. ως και η λήξις ταύτης θα διαταχθούν εν καιρώ υπό το Υ.Ν (ΓΕΝ).

7. Εις το Α΄ΣΣ θα αποσπασθούν εγκαίρως δυο αξιωματικοί του ΓΕΝ ως σύμβουλοι διά τας Ναυτικάς Επιχειρήσεις και διαβιβάσεις.

ΣΤ΄. ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

8. Ως ημέρα Χ καθορίζεται η ημέρα εξορμήσεως των Στρατιωτικών Τμημάτων εκ των θέσεών των, αίτινες λεπτομερώς αναφέρονται εις το Σχέδιον ΓΕΣ. Προβλεπόμενος καθορισμός ημερομηνίας Χ μεταξύ 1ης και 15ης Απριλίου 1948.

9. Διά την εκτέλεσιν της αποστολής 3α η κατανομή των Ναυτικών Δυνάμεων, Λιμένες απόπλου και κατάπλου ως και αντίστοιχοι ημερομηνίαι εμφαίνονται εις Πίνακα συνημμένου Παραρτήματος Ι.

10. Αναλόγως των κατά την περίοδον της εκτελέσεως της επιχειρήσεως υφισταμένων συνθηκών θα παρασχεθή η επιβαλλομένη υπό του Στόλου ανθυποβρυχιακή και αντιαεροπορική προστασία των μεταφορών.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ “ΧΑΡΑΥΓΗ”

11. Μετά το πέρας της αποστολής της παραγράφου 3α τα Αρματαγωγά και λοιπά μεταφορικά πλοία θα κινηθώσι συμφώνως προς διαταγάς Υ.Ν (ΓΕΝ) προς εκπλήρωσιν αποστολής παραγράφου 3δ.

12. Προς εκτέλεσιν της διά της παραγράφου 3β οριζομένης αποστολής θα διατεθώσι τα εις Ν.Διοικήσεις ΒΟΛΟΥ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ χρησιμοποιούμενα περιπολικά και επί πλέον τα εις παράγραφον 13 αναφερόμενα Αντιτορπιλλικά.

13. Διά την εκπλήρωσιν της αποστολής παραγράφου 3γ θα διατεθώσιν 4 Αντιτορπιλλικά ως εξής:

α) 3 εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ εις τομέα καθοριζόμενον μεταξύ μεσημβρινών 21ο 51΄Α και 22ο 41΄Α κατά τρόπον ώστε έκαστον των τριών τούτων αντιτορπιλλικών να εκπληροί τας αιτήσεις εκάστης εκ των τριών προς ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ κινουμένων τριών Μεραρχιών.

β) 1 εις Β.ΕΥΒΟΪΚΟΝ έναντι όρους ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

Ζ΄. Σ Υ Ν Ε Ν Ν Ο Η Σ Ι Σ

14. Αύτη αναφέρεται εις συνημμένον Παράρτημα ΙΙΙ.

Η΄. Γ Ε Ν Ι Κ Α

15. Εις Παράρτημα ΙΙΙ εμφαίνονται αι διατιθέμεναι βολαί βομβαρδισμού παρ’ εκάστου Αντιτορπιλλικού.

Ο Αρχηγός ΓΕΝ
Υποναύαρχος Π.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Τ.Υ.

Εδακτυλογραφήθη υπό Ανθ/χου Διαχ.
ΓΟΥΝΑΡΙΔΗ και εγένετο εις τετραπλούν.

61

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Αριθ.4777/4009/30/Α1
5 Μαρτίου 1948
Α.Α.Α.11

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
"ΧΑΡΑΥΓΗ"

ΧΑΡΤΑΙ: ΠΡΕΒΕΖΑ-ΑΡΤΑ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ-ΑΓΡΑΦΑ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-ΚΑΡΔΙΤΣΑ 1: 100.000
ΛΑΜΙΑ-ΦΑΡΣΑΛΟΣ
ΑΤΑΛΑΝΤΗ-ΒΟΛΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- Συμμορίται

(α) Δύναμις - Συγκρότησις - Δράσις εν γένει ως το συνημμένον Δελτίον Πληροφοριών.

(β) Πιθαναί ενέργειαι - Δυνατότητες - Προθέσεις.

Ενισχυόμενοι και δι' εντατικής στρατολογίας θα επιδιώξουν να προσβάλουν αστικά κέντρα της περιοχής και θα επιζητήσουν να επεκταθούν προς ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΝ και ΒΟΙΩΤΙΑΝ διά να αποκόψουν τας κυρίας αρτηρίας προς πρωτεύουσαν.

Δεν αποκλείεται προσπάθειά των να στερεωθούν εγγύς της πρωτευούσης εις ΚΙΘΑΙΡΩΝΑ και ΠΑΡΝΗΘΑ ίνα προκαλέσουν ενίσχυσιν εκ των αόπλων συμμοριτών της πρωτευούσης.

Πιεζόμενοι διά σοβαρών ενεργειών των εθνικών δυνάμεων θα προσπαθήσουν κατά μέγα μέρος να διαφύγουν.

Εν περιπτώσει αδυναμίας διαφυγής θα δώσουν μάχην εις τα κύρια κρησφύγετά των μεταξύ ΓΚΙΩΝΑΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΟΙΤΗΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

2.- Φίλιαι δυνάμεις

Η αεροπορία και το ναυτικό θα συμμετάσχουν του αγώνος.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

3.- Η εξόντωσις των συμμοριακών συγκροτημάτων ΡΟΥΜΕΛΗΣ και η πλήρης εκκαθάρισις της ζώνης:

ΧΕΛΙΔΩΝ όρος - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ όρος - λίμνη ΤΡΙΧΩΝΙΣ - ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ όρος - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ όρος - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ ποταμός- ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

ΑΝΑΖΗΤΗΘΗΣΟΜΕΝΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

4.- Συνεχής αναζήτησις των κάτωθι πληροφοριών.

(α) Μεταβολή διατάξεως συμμοριακών συγκροτημάτων
(β) Ενισχύσεις εις προσωπικόν, οπλισμόν εφόδια
(γ) Θέσεις αποθηκών-πολεμοφοδίων
(δ) Πιθαναί προθέσεις

ΜΕΘΟΔΟΣ

5. Τρόπος ενεργείας

(α) Εξόρμησις εκ Β. (κοιλάς ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ) και ΒΔ (ΧΕΛΙΔΩΝ όρος - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ όρος) εν ω χρόνω θα περισφίγγηται σταθερώς εξ' ανατολών ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ και θα επιτηρήται διά στατικών δυνάμεων και του στόλου η ακτή ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ κόλπου.

(β) Διά συντονισμένης εν χρόνω και χώρω κινήσεως απαγόρευσις διαφυγής συμμοριτών και εξαναγκασμός αυτών να δώσουν μάχην και να εξοντωθούν.

6.- Διατιθέμεναι δυνάμεις

(α) Στρατηγείον Α΄ΣΣ
(β) Α΄και Β΄ Μοίραι Καταδρομών
(γ) ΙΧ Συν/μα Αναγνωρίσεως
(δ) Μοίρα Μ.Μ 5.5΄΄
(ε) Ι Μεραρχία
3, 77, 51 Ταξιαρχία
2 Μοίρα Πεδ. Πυρ/κού (εκ του Α΄ΣΣ)
(ζ) ΙΧ Μεραρχία
41, 42, 72 Ταξιαρχίαι
131 Β.Μ Ορ. Πυροβ.3.7΄΄
(η) Χ Μεραρχία
35, 37, 71 Ταξιαρχίαι
Μοίρα Π.Πυρ/κού (εκ του Β΄ΣΣ)

7.- Διάταξις και αποστολαί

(α) Γραμμή εξορμήσεως

-Χ Μεραρχία:

ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053) - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ (Υ.0456) - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8657) - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660).

-ΙΧ Μεραρχία:

Μ.ΧΩΡΙΟΝ (Χ.7151) - ΠΡΟΥΣΣΟΣ (Χ.6242) - ΠΑΛΗΟΚΑΡΥΑ (Χ.5430)

-Ι Μεραρχία:

Διά την 51 Ταξιαρχίαν

ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ (Υ.2451) - ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3243) - ΓΕΡΟΠΑΠΑ (Υ.3939)

Διά τας λοιπάς Ταξιαρχίας

ΔΙΣΤΟΜΟΝ (D.4801) - ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410) - ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4918) - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324)

(β) Ζώνη ενεργείας

ι - Όρια μεταξύ Χ και Ι Μεραρχιών

ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2055) - ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053) - ΜΠΡΑΪΛΕΣ (Υ.2145) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΝ (Υ.2333) - ΒΑΡΓΙΑΝΝΗ (Υ.2826) - (άπαντα Χ Μεραρχίαν).

ιι - Όρια μεταξύ Χ και ΙΧ Μεραρχιών

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΜΗΛΙΑ (Χ.9840) - ΚΟΚΟΒΑΣ (Υ.0429) - ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517) (άπαντα εις Χ Μεραρχίαν).

8.- Οργάνωσις διοικήσεως

Την όλην επιχείρησιν θα διευθύνη ο Διοικητής του Α΄ΣΣ έχων παρ' αυτώ κλιμάκια του Α.Στόλου και του Α.Αεροπορίας.

9. - Εκτέλεσις

(α) Κατάληψις υπό των τμημάτων της γραμμής εξορμήσεως την D-3 ημέραν.

(β) Την D-4 ημέραν θα ευρίσκωνται αι ομάδες αναγνωρίσεως διά τας σχετικάς αναγνωρίσεις.

(γ) Εξόρμησις την D ημέραν ήτις θα ορισθή μεταγενεστέρως. Προβλέπεται ουχί ενωρίτερον της 1.4.48 και ουχί βραδύτερον 15.4.48.

(δ) Διάρκεια επιχειρήσεως: Υπολογίζεται κατώτερον όριον 2 εβδομάδες και ανώτερον 3 εβδομάδες από της ημέρας D.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

10.- Το Μηχανικόν θα εξασφαλίση το οδικόν δίκτυον της ζώνης επιχειρήσεως.

Το Α΄ΣΣ να συγκεντρώση τον 718 Λ.Μηχανικού εις διάθεσιν Ιης Μεραρχίας. Αι ανάγκαι Α΄ΣΣ ...... στρατεύματα υπό ΓΕΣ.

Το Β΄ΣΣ να δύναται να θέση εις διάθεσιν ΓΕΣ τον 715 Λ.Μ. εντός 24ώρου.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

11.- Η Αεροπορία:

(α) Θα μετάσχη διά του συνόλου των μέσων της εις την επιχείρησιν και οπωσδήποτε σταθερώς διά των 2/3 αυτών.

(β) Θα μετάσχη του αγώνος δι' αμέσου υποστηρίξεως, ενεργείας συνόλου - τακτικών αναγνωρίσεως και συνεργασίας μετά Ναυτικού - θα προβλέψη παρατήρησιν και κανονισμόν βολής Πυρ/κού (5.5΄΄).

ΝΑΥΤΙΚΟΝ

12.- Το Ναυτικόν:

(α) Θα εξασφαλίση την επιτήρησιν των ακτών και θα απαγορεύση πάσαν διά θαλάσσης διαφυγήν των συμμοριτών διά των ακτών ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ μέχρι ΓΕΡΑΝΙΩΝ και των ακτών ΕΥΒΟΪΚΟΥ από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ.

Μείζων πυκνότης μέσων εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ κόλπον.

(β) Θα διαθέση 3 πολεμικά εν επιτηρήσει εις την ακτήν από ΝΑΥΠΑΚΤΟ (Χ.7502) μέχρι όρμου ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (D.4994) και 1 πολεμικόν από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ (Υ.8525) μέχρι ΜΩΛΟΥ (Υ.4945).

(γ) διά των πολεμικών θα δύναται να υποστηρίξει εν συνεργασία μετά της αεροπορίας τα τμήματα ξηράς εν τη ζώνη εκάστης Μεραρχίας ή και συγκεντρωτικώς εις την ζώνην ένθα θα εντοπισθούν οι συμμορίται.

(δ) Θα έχη διαθέσιμα 3 αρματαγωγά εις ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ και 2 εις ΙΤΕΑΝ διά την μετάγγισιν τυχόν δυνάμεων κατά την διεξαγωγήν της επιχειρήσεως.

13.- <u>Προπαρασκευαστικαί ενέργειαι</u>

(α) Της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ θα προηγηθή υπό του Α΄ΣΣ ενέργεια προς εκκαθάρισιν της ζώνης Ν και Α της γραμμής:

ΔΙΣΤΟΜΟΝ (D.4801) - ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410) - ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4918) - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324) μέχρι ΚΙΘΑΙΡΩΝ όρος - ΠΑΡΝΗΣ όρος.

(β) Η Β΄ Μοίρα Καταδρομών κατόπιν ειδικής διαταγής θα ενεργήση από D -12 ημέρας μέχρι D - 7 καταδρομάς εν τη ζώνη υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΑΣ περιοχή ΛΟΥΤΡΟΣ (Χ.9892) - ΝΕΡΑΪΔΑ (Χ.7785) - ΒΡΑΧΑ (Χ.7877) - ΡΕΝΤΙΝΑ (Χ.9375) - ΠΑΠΑ (Υ.0275) - ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ (Χ.9782).

Την D - 6 θα ευρίσκεται εις περιοχήν μεταξύ Μ.ΧΩΡΙΟΝ (Χ.7151) - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ (Υ.0461) με αποστολήν όπως απαγορεύση πάσαν διαφυγήν των συμμοριτών προς Β και ΒΔ μέχρι της αφίξεως των μονάδων στρατού επί της γραμμής των εξορμήσεων.

Μετά την λήξιν της αποστολής ταύτης η Β΄Μοίρα Καταδρομών θα διαθέση ανά 1 ΛΟΚ εις τας Ταξιαρχίας ΙΧ και Χ Μεραρχιών δι' ειδικάς αποστολάς αναγνωρίσεως των Ταξιαρχιών.

Διοίκησις Μοίρας και υπολοιπ. 2 ΛΟΚ ως εφεδρεία εις ΛΑΜΙΑΝ εις διάθεσιν Α΄ΣΣ.

(γ) Η Α΄ Μοίρα Καταδρομών ευρισκομένη ήδη εις την ζώνην ΡΟΥΜΕΛΗΣ ευθύς με την έναρξιν της επιχειρήσεως αποσυρομένη εις περιοχήν ΓΡΑΒΙΑΣ - ΛΑΜΙΑΣ θα αποτελέση εφεδρείαν εις χείρας του Διοικητού του Α΄.Σ.Σ.

(δ) Το ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως από D - 6 θα επιτηρή την αρτηρίαν από ΛΑΜΙΑΝ μέχρι Μ.ΧΩΡΙΟΥ (Χ.7151) και θα απαγορεύση πάσαν διαφυγήν κατά μήκος ταύτης.

(ε) διά των στατικών δυνάμεων της γραμμής αρτηρίας ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΛΙΔΩΡΙΚΙ - ΑΜΦΙΣΣΑ θα ενταθή η επιτήρησις και απαγόρευσις πάσης διαφυγής.

ΛΗΨΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

14.- Μεταφοραί

Αι συμπληρωματικαί δυνάμεις θα μεταφερθούν εκ των ήδη ζωνών ενεργείας εις τους κάτωθι αρχικούς χώρους ώστε να ευρίσκωνται ως εξής:

(α) Β΄Μοίρα Καταδρομών (Τακτική Δ/σις)
(4 ΛΟΚ) ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ D-7
(Δ/σις Μοίρας)
(Τ.Δ/σις ΛΟΚ) ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ D-7

(β) ΙΧ Μεραρχία
Στρατηγείον)ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ D-6 εσπέρας
41-42 Ταξιαρχίαι
131 Β.Μ.Ο.Πυρ/κού) ΑΓΡΙΝΙΟΝ D-5 εσπέρας
41 Ταξιαρχία) ΧΟΥΝΗ D-4

(γ) 72 Ταξιαρχία)ΑΓΡΙΝΙΟΝ D-13 εσπέρας
) ΧΟΥΝΗ D-12 εσπέρας

(δ) Χ Μεραρχία) Αποβίβασις ΣΤΥΛΙΣ D-5 εσπέρας
Στρατηγείον) ΛΑΜΙΑ D-4
35-37 Ταξιαρχίαι

(ε) 51 Ταξιαρχία) ΛΑΜΙΑ D-4 εσπέρας

(στ) Μοίρα Σ.Π.Πυρ/κού (Β΄ΣΣ))ΛΑΜΙΑ D-4 εσπέρας

(ζ) ΙΧ Συν/μα Αναγνωρίσεως) ΛΑΜΙΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ D-6

15.- Κατάληψις Γραμμής εξορμήσεως

(α) Εκ των αρχικών χώρων αι μονάδες θα κινηθούν διά τας γραμμάς εξορμήσεώς των ώστε το εσπέρας D-3 να έχουν καταλάβη ταύτας (εκτός Μ.Καταδρομών - ΙΧ Σ.Αναγνωρίσεως διά ειδική αποστολή).

(β) Η 72 Ταξιαρχία εκ ΧΟΥΝΗΣ θα αχθή εις περιοχήν μεταξύ ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ ΜΕΓΔΟΒΑ ποτ.και μέχρι γραμμής Δ.ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ (Χ.6066) ΣΤΕΝΩΜΑ (Χ.7267) προς απασχόλησιν και εκκαθάρισιν των συμμοριτών της ζώνης ταύτης. Θα καταλάβη τελικώς την γραμμήν εξορμήσεώς της το εσπέρας της D-3 ημέρας. Αι όλαι ενέργειαι της μέχρι D-5 ημέρας να μη μαρτυρούν προθέσεις κινήσεως Ταξιαρχίας προς Νότον.

16.- Πρόβλεψις διά συγκέντρωσιν μετά λήξιν επιχειρήσεως

(α) ΙΧ Μεραρχία: περιοχή ΑΜΦΙΣΣΗΣ - ΙΤΕΑΣ
(β) Χ Μεραρχία: περιοχή ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΛΑΜΙΑ
(γ) Ι Μεραρχία: περιοχή ΓΡΑΒΙΑ - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΛΕΒΑΔΕΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ

17.- Ως ειδικόν σχέδιον εις το οποίον θα προβλέπηται:

(α) Ουδεμία επίταξις θα λάβη χώραν εκ των προτέρων εις την ζώνην των επιχειρήσεων.

(β) Εις την διάθεσιν του Διοικητού Α΄ΣΣ θα υπάρχη λόχος Μεταφορών Στρατευμάτων διά τας ανάγκας μεταφοράς κατά την διεξαγωγήν της επιχειρήσεως.

(γ) Θα εξασφαλισθούν αεροπορικαί ρίψεις 10 τόννων ημερησίως τουλάχιστον.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

18.- Ως ειδικόν σχέδιον Διαβιβάσεων

(α) Τακτικόν Στρατηγείον του Α΄ΣΣ Κλιμάκιον Διοικ. Αεροπορίας και Στόλου εις ΛΑΜΙΑΝ από D-6 ημέρας.

(β) Εις ΛΑΜΙΑΝ θα προωθηθή κλιμάκιον ΓΕΣ

(γ) Ραδιοτηλεγραφικαί επικοινωνίαι θα εξασφαλισθούν μεταξύ Αεροπορίας-Στόλου και Στρατού-Στόλου (μέχρι κλιμακίου Τάγματος-Πολεμικού)

(δ) Θα εξασφαλισθή ώστε ο στόλος να είναι πάντοτε ενήμερος της διατάξεως των φιλίων τμημάτων.

(ε) Αιτήσεις βολής στόλου κατ' αρχήν θα γίνωνται υπό του Στρατού.

(στ) Καθ' εκάστην εσπέραν επικοινωνία με πολεμικά στρατού ξηράς καθορισμός πιθανών προβλέψεων συνθηματικών κλπ.

(ζ) Θα καθορισθή συνθηματικόν διακοπής βολής στόλου τη αιτήσει στρατού (κλιμάκιον Ταξιαρχίας ή και Τάγματος).

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ

19.- Ειδικόν σχέδιον

20.- Ευκαμψία σχεδίου

Το παρόν σχέδιον δύναται να προσαρμοσθή βάσει των πληροφοριών περί συμμοριτών.

Θα προβλεφθή και πλήρης αναπροσαρμογή του προς άλλο σχέδιον εις περίπτωσιν καθ' ην όλα τα δεδομένα μεταβληθούν.

21.- Εκπόνησις λεπτομερούς σχεδίου υπό Α΄ΣΣ

Βάσει του παρόντος το Α΄ΣΣ θα εκπονήσει εν πάση λεπτομερεία το σχέδιον ενεργείας του όπερ θα υποβάλη εις ΓΕΣ μέχρι 20.3.48.

Αι μεταφοραί και η προπαρασκευή επιβιβάσεως ή εκκινήσεως συμπληρωματικών Μονάδων εκ της ζώνης των εις τους αρχικούς χώρους συγκεντρώσεως θα γίνη μερίμνη ΓΕΣ.

Η ανάληψις υπό Α΄ΣΣ της Διοικήσεως των Μονάδων αίτινες συμπληρωματικώς διατίθενται διά την επιχείρησιν θα γίνη άμα τη επιβιβάσει ή εκκινήσει εκ των ήδη ζωνών των.

22.- Συνημμένα τω παρόντι ΣΧΕΔΙΑ:
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΝΑΥΤΙΚΟΥ
ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ο
ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΣΗΣ
Τ.Σ.Υ.

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ
Α΄ΣΣ υπ' αρ.1 αν.
Α.Δ.Αερ. " " 2 "
ΓΕΝ/Γ " " 3 "

ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ
Βρετ.Στρατ.υπ' αριθ.122
Αμερ. " " " 4567
ΓΕΣ/Α1 " " 4
ΓΕΣ/Α2 " " 5
ΓΕΣ/Α8 " " 6
ΓΕΣ/Α9 " " 7
ΓΕΣ/Α10 " " 8
Β΄.Σ.Σ. " " 9
Γ΄.Σ.Σ. " " 10
Ημερολόγιον " " 11-12

ΓΕΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Α2

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

(ανταποκρίνεται εις τας πληροφορίας 29.2.48)

ΑΓΡΑΦΑ - ΡΟΥΜΕΛΗ

1.- Δύναμις - Οργάνωσις - Διάταξις

(α) Αρχηγείον ΑΓΡΑΦΩΝ

- Αρχηγός ΑΜΑΡΜΠΕΗΣ Βαθύλακος (Χ.9283)	100
- Τάγμα ΑΒΡΑΑΜ Σμόκοβον (Υ.0081)	200
- Τάγμα ΖΑΚΑΡΙΑ Λουτροπηγή (Χ.9782)	200
- Τάγμα ΚΕΒΟΡ Μολόχα (Χ.8686)	200
- Ιππικόν ΓΑΖΗ Καϊτσα (Υ.6977)	120
- Ομάς ΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	120

	940

(β) Αρχηγείον ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Αρχηγός ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ	60
Τάγμα Δημ.Νεολαίας	200
Λόχος Συμμοριτισσών	50

	310

(γ) Αρχηγείον ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ (Γούπατο) (Υ.3217)

Αρχηγός ΕΡΜΗΣ	60
Ι Τάγμα ΠΕΛΟΠΙΔΑ Ευαγγελίστρια (Δ.7889)	250
ΙΙ Τάγμα ΚΡΟΝΟΥ	220
ΙΙΙ Τάγμα ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ (Γούπατο) Υ.3217	220

	750

(δ) Αρχηγείο Φ.Φ.

Αρχηγός ΔΑΛΑΣ Δάφνη (Υ.0640)	130
Ι Τάγμα ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Γαρδίκη Ομηλαίων (Χ.9150)	120
ΙΙ Τάγμα ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Δάφνη (Υ.0640)	150
ΙΙΙ Τάγμα ΛΟΚΡΟΥ Άνω Χώρα (Χ.8523)	200
Μεταγωγικά Γυν.Νοσοκόμοι	200

	800

(ε) Αρχηγείον Δυτ.Στερεάς

Αρχηγός ΓΙΩΤΗΣ Δερμάτ (Χ.6547)	50
Τάγμα ΠΑΠΟΥΑ Προίσσου (Χ.6242)	300
Τάγμα ΠΕΡΙΚΛΗΣ Μικροχώρι (Χ.6951)	250

	600

(στ) Τάγμα ΠΥΘΑΓΟΡΑ εις ΠΟΤΑΜΙΑΝ Μαυροβουνίου

εν κινήσει προς Κίσσαβον (ανήκει αρχ.Δ.Στερεάς).	300

	300

Σύνολον ΑΓΡΑΦΩΝ	940
Κυρίως ΡΟΥΜΕΛΗΣ	2460
Τάγμα ΠΥΘΑΓΟΡΑ	300

Συγκρότημα ΕΥΒΟΙΑΣ 120

3820

2.- Δράσις συμμοριτών της περιοχής εν γένει

Η μέχρι τούδε δράσις, κυρίως περιωρίσθη εις βιαίαν στρατολογία των κατοίκων των περιοχών τούτων, εις λεηλασίας και διαρπαγάς χωρίων.

Ειδικώτερον εσημειώθησαν επιθετικαί ενέργειαι των συμμοριτών Δυτ.Στερεάς Ελλάδος προς την Τριχωνίαν, όπου προσέβαλον τμήματα Εθνοφρουράς εις ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (ΑΡΑΧΩΒΑ) ΠΛΑΤΑΝΟΝ - ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΝ.

Τα συμμοριακά συγκροτήματα ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ προώθησαν εσχάτως προς ΚΙΘΑΙΡΩΝΑ και μέχρι ΠΑΡΝΗΘΟΣ όθεν διωχθέντα συνεπτύχθησαν προς ΕΛΙΚΩΝΑ.

Τα συγκροτήματα ΣΜΟΚΟΒΟΥ ενεργούσι επιδρομάς προς την πεδινήν ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ (ΚΑΡΔΙΤΣΑ-ΣΟΦΑΔΕΣ) όθεν συλλέγουσι τρόφιμα και μεταφέρουσι εις το υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ.

Εσχάτως ενισχυθέντα και παρά των συμμοριτών ΟΡΘΡΥΟΣ συνώδευσαν περί τους 500 αόπλους διά περιοχήν ΦΑΡΣΑΛΛΩΝ-ΒΟΙΒΗΪΔΟΣ λ. εις ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ προφανώς προς εξοπλισμόν.

Γενικώς η δράσις των συμμοριτών των άνω περιοχών, επεξετάθη εις βιαίαν στρατολογίαν, εις λεηλασίας και διαρπαγάς και εις πράξεις τρομοκρατίας των κατοίκων της υπαίθρου.

Η Δ/σις Α2
Τ/Σ.Υ

62

ΑΥΣΤΗΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΓΕΣ/12/Δ/της
Αριθ.Π.16141/4/12
Β.Σ.Τ.902/26.3.48
Αυξ.αριθ.αντ.6

Θέμα: Οδηγίαι αφορώσαι το Παραπλανητικόν Σχέδιον.

Σχετική: ΑΠ.4777/Φ.4009/30/Α1 της 5.3.48 Δγή ΓΕΣ

1. Αι υπό του Σχεδίου επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" τιθέμεναι επιδιώξεις βασίζονται κατ' αρχήν εις την επιθετικότητα και καλόν συντονισμόν των κινήσεων και ενεργειών των Μονάδων, αλλά κατά μέγα μέρος εις το στοιχείον του αιφνιδιασμού, τόσον κατά το στάδιον των προπαρασκευαστικών ενεργειών, όσον και κατά την εξέλιξιν των επιχειρήσεων, εκ της επετεύξεως του οποίου θα εξαρτηθώσι τα αποφασιστικά ή μη αποτελέσματα των επιχειρήσεων τούτων.

-Εκ της τηρήσεως του απορρήτου, των προπαρασκευαστικών ιδία ενεργειών και

-Εξ ενός καλώς μελετημένου Σχεδίου Παραπλανήσεως.

Τούτο ετονίσθη εις γενομένην εν Αθήναις σύσκεψιν των Ανωτάτων Διοικήσεων καθ' ην εκοινοποιήθησαν αι κατευθυντήριοι επί των επιχειρήσεων οδηγίαι μου.

2. Επί της παραπλανήσεως αποδίδω όλως ιδιαιτέραν σημασίαν.

Το προπαρασκευαστικόν στάδιον του σχεδίου Επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" ως εκ των πολλών μετακινήσεων, παρέχει έδαφος, δι' εν απλούν αλλά μελετημένον σχέδιον παραπλανήσεως, το οποίον ενώ θα είναι πιστευτόν δεν θα παρέχει λαβήν εις σύγχυσιν παρεξηγήσεις και πλάνας, εκ μέρους των εκτελεστών.

Προς τον σκοπόν δε όπως τα υπό των Σωμάτων Στρατού εκπονηθησόμενα σχέδια παραπλανήσεως και διαταγαί, ώσιν συντονισμέναι και στηρίζονται επί ενιαίου Βασικού Σχεδίου, κοινοποείται παραπλανητικόν σχέδιον υπό τον τίτλον Σχέδιον επεχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" όπερ πέμπεται προσηρτημένως.

3. Βάσει του σχεδίου τούτου τα Σώματα Στρατού θα εκδίδωσι τας παραπλανητικάς Δ/γάς των πλήρεις, εστηριγμένας εις τινα επουσιώδη αλλά πραγματικά γεγονότα και περιστατικά και αι οποίαι εντέχνως θα δύνανται να περιέλθωσι, εις κατάλληλον χρόνον, εις τους συμμορίτας.

Εκ παραλλήλου η παραπλάνησις ενδείκνυται να βασισθή:

-Εις παραπλανητικάς κινήσεις τμημάτων, εάν και όπου τούτο καταστή δυνατόν και εις ψευδείς πληροφορίας περί των πραγματικών κινήσεων και κατευθύνσεων των τμημάτων.

-Εις παραπλανητικάς Δγάς μεταβιβαζομένας διά των μέσων Διαβιβάσεων.

-Εις ανακοινώσεις και διαδόσεις ανακριβείς, γενομένας επί σκοπώ και δυναμένας να διοχετευθώσι προς τους συμμορίτας.

-Εις επιθεωρήσεις και επισκέψεις παρά Ανωτάτων Διοικήσεων, Τμημάτων και φρουρών, απομεμακρυσμένων του κυρίου θεάτρου Επιχειρήσεων.

4.- Παρόμοιον Σχέδιον συμφέρει όπως εφαρμοσθή παρά του Ναυτικού και της Αεροπορίας ίνα καλύψωσι τας ενεργείας των και το γενικόν σχέδιον.

Εκ παραλλήλου η Ανωτάτη Διοίκησις θα επιδιώξη διά της παρεμβάσεώς της εις την κάλυψιν του όλου σχεδίου.

5.- Οι Διοικηταί Α΄, Β΄, Γ΄ΣΣ οι Αρχηγοί Στόλου και Αεροπορίας, προς ους αποστέλλεται η παρούσα ως και το παραπλανητικόν Σχέδιον "ΧΡΥΣΑΥΓΗ" παρακαλούνται όπως γνωστοποιήσωσι την λήψιν της παρούσης.

6.- Η παρούσα είναι προσωπική αυστηρώς και δέον να καταστραφή διά πυρός άμα τη αναγνώσει, χωρίς να πρωτοκολληθή κλπ.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ
- Δ/ταί Α΄, Β΄, Γ΄ΣΣ
- Αρχηγός Στόλου
- Αρχηγός Αεροπορίας

ΚΟΙΝ: Α1/ΓΕΣ

Διά την ακρίβειαν
Δ/σις Α2 ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

63

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Α΄Σ Σ

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Ν υπ' αριθ. 1

"Χ Α Ρ Α Υ Γ Η "

Α/Α Αντιτύπου-------
27 Μαρτίου 1948
Α Ε 3/12

Χάρται: 1: 100.000 ΑΤΑΛΑΝΤΗ φύλ. Θ8
ΛΑΜΙΑ " Θ7
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ " Θ6
ΑΓΡΙΝΙΟΝ " Θ5
ΛΕΒΑΔΕΙΑ φύλ. 18
ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟ
ΠΑΤΡΑΙ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- Εχθρός

Αι επί του παρόντος εξηκριβωμέναι συμμοριακαί δυνάμεις του Αρχηγείου Ρούμελης με έδραν την ΔΑΦΝΗΝ (Υ.0460) είναι αι εξής:

Εις Τριχωνίαν τάγματα δυο
Εις βόρ.Ναυπακτίαν τάγματα 3
Εις Παρνασσίδα τάγμα 1
Εις Ελικώνα-Κιθαιρώνα τάγματα 2

Εις Στρατόπεδον ΔΑΦΝΗΣ τάγματα 1 μέσης ολικής δυνάμεως 2500 μαχητών καλώς εξωπλισμένων και εμπειροπολέμων. Εις την δύναμιν ταύτην δεν συμπεριλαμβάνεται η Αυτοάμυνα Ρούμελης ενεργούσα συνομωτικώς και εξαιρετικά πονηρώς.

Επί του παρόντος δεν έχει σημειωθεί πυροβολικόν. διά περισσοτέρας λεπτομερείας όρα Δελτίον πληροφοριών.

Εντυπώσεις:

Δύναται να θεωρηθή ως έκδηλος και διαπιστωθείσα πρόθεσις του Αρχηγείου Ρούμελης η συνεχής προσπάθεια επεκτάσεως του συμμοριακού αγώνος εις αυτήν ταύτην την πρωτεύουσαν προς εξέγερσιν των εν αυτή ωργανωμένων οπαδών του ΚΚΕ και πρόκλησιν ταραχών ευρείας μορφής επ' ωφελεία του κυρίου αγώνος των εις τας βορείου επαρχίας της χώρας και ειδικώτερον της Ηπείρου. Φαίνεται ότι προ πιέσεως δι' ισχυρών δυνάμεων θα αποφύγουν την μάχην.

2.- Φίλιαι δυνάμεις

(α) Υπάρχουσαι εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ φίλιαι δυνάμεις.
Αι εις Ρούμελην υπάρχουσαι δυνάμεις του Α΄ΣΣ είναι αι κάτωθι:

ι.- Η Ι Μεραρχία
77 και 71 Ταξιαρχίαι τάγματα 5
3 Ταξιαρχία (προσκεκολλημένη) τάγματα 3
520 λόχος πολυβόλων

ιι.- 86 Περιοχή

Α τάγμα φρουράς (μείον λόχος)
6ο τάγμα χωροφυλακής
Διλοχία ΚΒΕ Μεσολογγίου
Ουλαμός ΠΠ/25 λ.

ιιι.- Εθνοφρουρά
Τάγματα 13

ιυ.- Μονάδες ορεινών καταδρομών
Α΄ Μοίρα (ΛΟΚ) ων 4 εις 86 περιοχήν
και 4 εις Ι Μεραρχίαν

υ.- Πυροβολικόν
Μοίρα πεδ.πυρ/κού 25 λιβ.
Πυροβολαρχία όλμων 4,2΄΄

υι.- Τεθωρακισμέναι μονάδες
Δυο ουλαμοί ΙΙ Συντάγματος αναγνωρίσεως

(β) Συμπληρωματικαί δυνάμεις
Το Σώμα Στρατού προς εκτέλεσιν της επιχειρήσεως ταύτης θα ενισχυθή διά των κάτωθι δυνάμεων:

ι.- Εκ γενικής εφεδρείας
Β΄Μοίρα ορεινών καταδρομών
151 και 152 Μ.Π.5,5΄΄

ιι.- Μεγάλαι Μονάδες
ΙΧ Μεραρχία
ΙΧ Σύνταγμα αναγνωρίσεως
41 και 42 Ταξιαρχίαι της ΙΧ Μεραρχίας
Χ Μεραρχία
35, 37 Ταξιαρχίαι της Χ Μεραρχίας

ιιι.-Ελαφρόν πυροβολικόν
Μοίρα ΠΠ/25 λ.του Β΄ΣΣ
131 ΜΟΠ των 3,7΄΄ του Γ΄ΣΣ
131 ΜΟΠ των 3,7΄΄ του Β΄ΣΣ

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

3.- Καλύπτων την επιθετικήν ενέργειαν του Σ.Σ. κατά κεντρικής Ρούμελης και Παρνασσίδος διά παραπλανήσεως εκδηλουμένης επικαίρως προς Δυτικήν Ευρυτανίαν και Βορειοδυτικήν Φθιώτιδα να επιτύχω οπωσδήποτε:

α) Την οριστικήν εξόντωσιν των συμμοριακών δυνάμεων Ρούμελης ή την αιχμαλωσίαν αυτών προτάσσων προς τον σκοπόν τούτον την άκραν Δυτικήν πτέρυγα της επιθετικής διατάξεως του Σ.Στρατού κατά τον άξονα ΧΟΥΝΗ - ΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΗ - ΛΙΜΝΙΤΣΑ με κινητόν στροφέα τον μεταξύ ΟΙΤΗΣ και ΓΚΙΩΝΑΣ χώρον.

β) Την καταστροφήν παντός μέσου υλικής ζωής των συμμοριτών της περιοχής ταύτης και την εξάρθρωσιν παντελώς της ωργανωμένης αυτοαμύνης δι' επιμόνου και αμειλίκτου εξαφανίσεως των σημαινόντων οργάνων ταύτης.

γ) Να τηρήσω εφεδρείας δι' έγκαιρον δίωξιν και καταστροφήν τυχόν διαφευγουσών συμμοριακών ομάδων εκ της ενεργητικής ζώνης επιθέσεως του Σ.Σ. προς άλλην κατεύθυνσιν.

δ) Της εξορμήσεως δεν θα προηγηθή ουδεμία προπαρασκευή πυρ/κού.

ΜΕΘΟΔΟΣ

4.- Θα προηγηθώσι της εξορμήσεως των μονάδων επιθέσεως του Σ.Στρατού εκ της κοιλάδος ΣΠΕΡΧΕΙΟ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - Μ.Μ. ΧΩΡΙΟ - ΠΡΟΥΣΟΣ - ΠΑΛΙΟΚΑΡΥΑ αι εξής ενέργειαι:

α) Παραπλάνησις εις περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ - ΣΤΕΝΩΜΑ - ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ - ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ - ΛΟΓΓΙΣΤΗ - ΧΟΥΝΗ -ΑΓ.ΒΛΑΣΙΟΣ.

Εις κοιλάδα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ μεταξύ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ και ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ (Υ.0466) σκοπούσα την πρόκλησιν απατηλής εντυπώσεως εις τα Αρχηγεία ΑΓΡΑΦΩΝ και ΡΟΥΜΕΛΗΣ περί προσβολής των δυνάμεων του υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΗΣ και ΔΥΤ.ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ.

Αύτη θα επιτευχθή διά της Α΄Μοίρας καταδρομών 41 Ταξιαρχίας και ολοκλήρου της Χ Μεραρχίας, ης η συγκέντρωσις προ της επιθέσεως θα ωθηθή βορείως γραμμής ΛΟΓΓΙΣΤΗ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ.

β) Απαγόρευσις διαφυγής συμμοριακών δυνάμεων

Εκ κεντρικής Ρούμελης διά της κοιλάδος του ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ προς υψίπεδον Ρεντίνας.

Εκ Τριχωνίας προς ΒΔ και Νοτιοδυτικής Ευρυτανίας προς Β διά κοιλάδος ΜΕΓΔΟΒΑ και δρομολογίων ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ (Χ.7968).

Εκ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ δι' ΟΙΤΗΣ προς ΟΡΘΡΥΝ είτε προς ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ είτε τέλος προς ΕΛΙΚΩΝΑ.

Η απαγόρευσις αύτη θα επιτευχθή

Κατά μεν την ΝΑ πτέρυγα της διατάξεως του Στρατού διά σταθεράς περισφίξεως του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και αποκλεισμού των εκ τούτου δρομολογίων διαφυγής προς ΕΛΙΚΩΝΑ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (Ι Μεραρχία-εφεδρείαι Σ.Σ.) - Εθνοφρουρά.

Κατά δε την περιοχήν: ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ - (ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ) η απαγόρευσις διαφυγής συμμοριτών προς βορράν θα εξασφαλισθή διά των εκεί δυνάμεων εθνοφρουράς και επί πλέον θα συμπληρωθή κατά την κρίσιν της Χ Μεραρχίας.

Όσον αφορά δε τον μεταξύ ΧΟΥΝΗΣ και ΑΓΡΙΝΙΟΥ χώρον η διαρροή συμμοριτών εκ τούτου προς ΒΔ θα απαγορευθή δι' αναπροσαρμογής της διατάξεως της 86ης περιοχής προ της εισόδου της ΙΧ Μεραρχίας εις την ζώνην της.

γ) Συντονισμός Μεραρχιών: Από της εξορμήσεως ο συντονισμός κινήσεως θα ρυθμίζεται υπό του Σ.Σ., των δε Ταξιαρχιών υπό των οικείων Μεραρχιών, ώστε να μη δημιουργηθώσι σοβαρά κενά κατά πλάτος δι' ων πάντοτε διέφυγον οι συμμορίται.

δ) Πρωτοβουλία εν τούτοις αμοιβαίας ενισχύσεως θα αναλαμβάνεται μεταξύ γειτονικών μονάδων ασχέτως προς την διοικητικήν των υπαγωγή αφ' ης όμως σαφώς εντοπίζεται υπό μονάδος τινός σοβαρά αντίστασις επιβάλλουσα καθήλωσιν κατά μέτωπον και κύκλωσιν ταύτης κατά τα πλευρά προς αιχμαλωσίαν της ή καταστροφήν της.

ε) Εν περιπτώσει διασποράς των συμμοριτών κατά μικράς ομάδας δέον να παρασχεθή εκ των προτέρων υπό των μεγάλων μονάδων (Μεραρχιών) εις τας ταξιαρχίας η πρωτοβουλία απηνούς διώξεως διά διλοχιών-λόχων και διμοιριών ακόμη των ομάδων τούτων προς τελικήν εξόντωσίν των οπουδήποτε εντός της ζώνης των ή των γειτονικών τοιούτων ήθελον καταφύγει προς σωτηρίαν.

Η δίωξις, η έρευνα και η προσβολή αυτών θα ώσι πείσμονες και επίμονοι. Προς την κατεύθυνσιν δε ταύτην να προσανατολισθώσι ιδία οι μικροί ηγήτορες του Πεζικού (λοχαγοί-διμοιρίται) δοθέντος ότι η υπόθεσις αποφυγής της μάχης υπό των συμμοριτών δέον οπωσδήποτε να μη αποκλεισθή.

5.- Συγκρότησις

Η όλη επιχείρησις θα διευθύνεται υπό του Α΄ΣΣ συμφώνως τη ΑΠ. 4777/Φ.4009/1/Α1/5-3-48 Διαταγή του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

Κατόπιν τούτου το Σ.Σ. οργανώνει ως κάτωθι τας Διοικήσεις κατά την επιχείρησιν ταύτην. Υπό:

(α) Ιην Μεραρχίαν
51η, 77η και 3η Ταξιαρχίαι (πλην τάγματος 51 Ταξιαρχίας)
520 λόχος πολυβόλων
102 Συν/μα ΠΠ/25 λ. (μείον μοίρα)
2 ουλαμοί ΙΙ Συν/τος αναγνωρίσεως
Ενδεχομένως εις ουλ.ΠΠ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

(β) Χην Μεραρχίαν
35η, 37η και 71 Ταξιαρχίαι
5ον, 7ον και 92ον Τ.Ε
Μοίρα ΠΠ/25 λ.105 Συν/τος ΠΠ

Ολμαρχία 4,2΄΄/133 Μοίρας εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
131α ΜΟΠ των 3,7΄΄

(γ) IX Μεραρχίαν
41η, 42α Ταξιαρχίαι
131β ΜΟΠ των 3,7΄΄
Ουλαμός ΠΠ 86 περιοχής
Ενδεχομένως πυρ/χία ΠΠ της Χ Μεραρχίας κινουμένη κατά τον άξονα ΡΑΧΗ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ.

86 Περιοχή
Α Τάγμα φρουράς+λόχος ΚΕΥΒ
Τάγμα Πατρών
Διμοιρία διαβιβάσεων
Δυνάμεις ενεργούσαι ως ταξιαρχικόν απόσπασμα υπό τας δ/γάς της IX Μερ.
9ον Τάγμα εθνοφρουράς-6ον Χωροφυλακής
6ον, 10ον, 68ον τάγματα εθνοφρουράς
Διλοχία ΚΒΕ Μεσολογγίου
Υπαγόμεναι τακτικώς υπό IX Μεραρχία διά στατικάς αποστολάς εν τη ζώνη της 86ης Περιοχής.

δ) Υπό Διοίκησιν Εθνοφρουράς Ρούμελης
1ον, 4ον, 52ον, 53ον και 56ον Τάγματα εθνοφρουράς
ΤΣ ΑΜΦΙΣΣΗΣ- 2ον και 3ον τάγματα εθνοφρουράς

Α΄ΣΣ
Α΄Μοίρα ορεινών καταδρομών
Β΄Μοίρα ορεινών καταδρομών μετά το πέρας της ειδικής εντολής
Τάγμα 51 ταξιαρχίας
΄Ιλη IX Συν/τος αναγνωρίσεως
2 μοίραι Μέσου Πυρ/κού 5,5΄

Λόχοι συγκοινωνιών άνευ μεταβολής και με τας αυτάς αποστολάς ως μέχρι σήμερον.

6.- Ενεργητική ζώνη επιθέσεως Σώματος Στρατού
Ανατολικόν όριον: ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.1957) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΒΑΡΓΙΑΝΗ (Υ.2826) - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3825) - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324) -ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4918) - ΠΑΡΟΡΙ (Υ.565150) άπαντα συμπεριλαμβανόμενα.
Δυτικόν όριον: ΚΕΛΑΝΙΤΗΣ (Χ.455480) - ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Χ.5137) - ΑΝΩ ΠΡΟΣΤΟΒΑΣ (Χ.5829) - όρους ΕΥΗΝΟΥ - ΠΑΛΙΟΠΥΡΓΟΣ.

7.- Διάταξις συνόλου
Εξ ανατολών προς δυσμάς:
Ι, Χ και IX Μεραρχίαι

8.- ΄Ορια μεταξύ Μεραρχιών
Μεταξύ Ι και Χ Μεραρχιών: ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2057) εις Χ Μεραρχίαν - ΤΣΟΚΑ υψ.1608 (Υ.230445) εις Ι Μεραρχίαν - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΝ (Υ.2333) - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ (Υ.2430) -ΒΑΡΓΙΑΝΗ (Υ.2826) άπαντα εις Χ Μεραρχίαν - 1715 - ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ - ΧΡΥΣΟΝ άπαντα εις Ι Μεραρχίαν.
Μεταξύ Χ και IX Μεραρχιών:
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΥΡΙΚΗ (Χ.785560) - υψ.1572 (Χ.8153)-ΚΟΚΚΑΛΙΑ (υψ.1720) (Χ.840518) - ΚΑΡΑΒΙ υψ.1805 ((Χ.865465) - υψ.1926) (Χ.883443) - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ υψ.1806 - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.954423) - ΜΗΛΙΑ (Χ.965405) - ΖΕΡΕΛΑΚΙ (υψ.1797) (Υ.0239) - ΣΙΝΑΝΙΟΝ υψ. 2059 (Υ.033368) - ΜΕΓΑΛΗ ΧΟΥΝΗ εκείθεν ράχις ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.055165) άπαντα εις Χ Μεραρχίαν.

9.- Αποστολαί
Ι Μεραρχία
Περισφίγγουσα διά καταλλήλου διατάξεως των δυνάμεων 3ης και 77ης Ταξιαρχιών και των ταγμάτων εθνοφρουράς τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ κατά την περίμετρον ΒΑΡΓΙΑΝΗ - ΓΡΑΒΙΑ -

ΜΑΡΓΙΟΛΑΤΑ - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ - ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ - ΤΙΘΟΡΕΑ - ΠΑΡΟΡΙ - ΔΑΥΛΕΙΑ - ΣΤΕΝΩΠΟΣ ΖΕΜΕΝΟΥΣ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ να επιτεθή:

α) Από βορρά μεν κατά τον άξονα ΗΡΑΚΛΕΙΑ - ΣΚΑΜΝΟΣ - ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ - ΚΑΣΤΕΛΛΙ - ΛΙΛΑΙΑ - ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ υψ.1593 ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ από δε νότου κατά τον τοιούτον ΑΡΑΧΩΒΑ - ΚΑΛΥΒΙΑ - ΚΕΔΡΟΣ.

β) Να αποκλείση τα εκ των υψηλών κορυφών του κυρίως ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ προς ΒΑ κράσπεδα τούτου άγοντα ορεινά δρομολόγια διά κινήσεως επί τούτων των αναγκαίων δυνάμεων από του μεταξύ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ και ΔΑΥΛΕΙΑΣ χώρου εις ικανόν βάθος προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ, προσβαλλομένων των τυχόν διαφευγόντων συμμοριτών εκ τούτου προς άνω ΒΟΙΩΤΙΚΟΝ ΚΗΦΙΣΣΟΝ και εκείθεν ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

γ) Να εξακολουθήση κατέχουσα και μετά την επίθεσιν κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ τας ορεινάς διαβάσεις επί τούτου διά της κατοχής των οποίων η Μεραρχία θα αντιδράση κατά προσπαθείας διαφυγής κρυπτομένων συμμοριτών και επί πλέον θα απαγορεύση διείσδυσιν τούτων εις ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ εκ ΓΚΙΩΝΑΣ προς ην θα πιεσθώσιν υπό της Χ Μεραρχίας.

Ειδικώτερον αι εκ ΓΚΙΩΝΑΣ προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ διαβάσεις εις ύψος ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ δέον να κατέχωνται υπό της Ι Μεραρχίας μέχρι διερευνήσεως της ΓΚΙΩΝΑΣ υπό της Χ Μεραρχίας.

Τέλος δέον να ληφθώσι μέτρα μη διαφυγής των συμμοριτών εκ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ προς ΕΛΙΚΩΝΑ.

δ) Θα εξασφαλίση την πόλιν ΛΑΜΙΑΣ και το αεροδρόμιον αυτής διά των αναγκαιουσών δυνάμεων.

Χ Μεραρχία

ε) Να ρυθμίση την μεταφοράν των μονάδων της εκ ΣΤΥΛΙΔΟΣ εις την μεταξύ ΤΣΟΥΚΑ (Χ.995628) και ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2057) περιοχήν ώστε η ληφθησομένη διάταξις προ της επιθέσεως της ωθυομένης προσωρινώς προς βορράν (γραμμή ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ-ΣΤΥΜΦΑΚΑΣ) να προκαλέση εντύπωσιν επιθετικής ενεργείας της Μεραρχίας προς ΡΕΝΤΙΝΑΝ.

Την εντύπωσιν ταύτην θα επιτείνη και δι' αναγνωρίσεων εις το δυτικόν τμήμα της ζώνης επιθέσεως της η 71 Ταξιαρχία αναλόγως και βάσει των οδηγιών της Χ Μεραρχίας.

ζ) Να επιτεθή κατά τον άξονα: ΦΤΕΡΗ (Χ.970575) - ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.003523) - ΜΑΡΜΑΡΑ - ΖΕΡΒΕΛΑΚΙ (Υ.020394) - ΑΥΧΗΝ ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) και εκείθεν προς ΣΤΡΩΜΝΗΝ (Υ.1534) και ΚΑΤΩ ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑΝ (Υ.0932) καταστρέφουσα ή αιχμαλωτίζουσα τας εις ΓΟΥΛΙΝΑΝ, ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ, ΖΕΡΕΛΑΚΙ και ΣΙΝΑΝΙΟΝ ενδεχομένας αντιστάσεις των συμμοριτών ή οπουδήποτε ήθελε συναντήσει ταύτας εντός της ζώνης ενεργείας της.

η) Να κινήση ισχυράν φάλαγγα κατά την κορυφογραμμήν: ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457) - ΚΟΚΚΑΛΙΑ - ΚΑΡΑΒΙ - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ -ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ - ΣΙΝΑΝΙΟΝ προς ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ όρη δυναμένην να συντηρήση αρκούντως τον αγώνα και να εξασφαλίζη κατά βάθος τον σύνδεσμον μετά της ΙΧ Μεραρχίας.

θ) Να εξασφαλίζη καθ' όλην την διάρκεια των επιχειρήσεών της τα ζωτικά σημεία επί και εκατέρωθεν της κοιλάδος ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ έχουσα υπ' όψιν της ότι εκτός των εκεί ταγμάτων εθνοφρουράς, θα διαθέση και το 630 τάγμα της 71 Ταξιαρχίας, ήτις θα έχη και την ευθύνην ασφαλείας των ζωτικών τούτων σημείων, επί πλέον της δοθησομένης αυτή αποστολής επιθέσεως υπό της Χ Μεραρχίας.

Μετά την κατάληψιν των ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ-ΖΕΡΕΛΑΚΙ εν τάγμα της 71 Ταξιαρχίας ενισχυμένον διά των αναγκαίων μηχανημάτων πεζικού, θα παραμείνη εξασφαλίζον τους ορεινούς κόμβους ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ και ΖΕΡΕΛΕΚΙ, εφ' όσον χρόνον κρίνει αναγκαίον η Μεραρχία. Μετά δε το πέρας της επιθετικής της ενεργείας προς ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ-ΖΕΡΕΛΑΚΙ κατάληψιν και εξασφάλισιν τούτων, εκ της υπολοίπου δυνάμεως της 71 Ταξιαρχίας δέον να δύναται κατ' αρχήν εν τάγμα αυτής να διατεθή εις ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ επ' ωφελεία του Σ.Σ. και τη διαταγή τούτου.

Ζωτικά σημεία κοιλάδος ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457)
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Χ.9162)
ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ-ΚΑΣΤΡΙ (Υ.1260)

IX Μεραρχία

(ι) Η 41 Ταξιαρχία συγκεντρουμένη αρχικώς εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ από D-10 θα προωθηθή εις περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ - ΜΑΡΑΘΙΑ - ΣΤΕΝΩΜΑ - ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ προς εκκαθάρισιν της περιοχής ταύτης, δημιουργίαν παραπλανητικής εντυπώσεως περί επιθετικής ενεργείας προς βορράν και επέκτασιν της ενεργείας της Β΄Μοίρας καταδρομών δρώσης εις την αυτήν περιοχήν. Η άνω Ταξιαρχία αναστρεφομένη εγκαίρως προς ΝΑ θα έχη καταλάβη την D-3 την βάσιν εξορμήσεως μεταξύ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ. Η 42 Ταξιαρχία εις περιοχήν ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ-ΧΟΥΝΗ και εκείθεν θα ευρίσκεται την D-3 ημέραν κατ' επέκτασιν και εις το δεξιόν της 41 Ταξιαρχίας.

(ια) Να επιτεθή εν τη κατευθύνσει: ΧΟΥΝΗ (Χ.555540)-αυχήν ΧΕΛΙΔΩΝΑ υψ.1641 (Χ.6652) - ΠΥΡΓΟΣ υψ.1791 (Χ.505463) -ΜΕΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) - ΚΡΥΟΝΕΡΙΑ (Χ.85300) - ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ υψ. 1708 (Χ.883243) ενεργούσα εκείθεν είτε προς ΠΕΝΤΑΓΙΟΥΣ είτε προς ΛΙΜΝΙΤΣΑΝ εξοντώνουσα ή αιχμαλωτίζουσα τας συμμοριακάς δυνάμεις ενδεχομένως είτε εις ΔΟΜΝΙΤΣΑΝ και ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ είτε εις ΠΡΟΥΣΟΝ είτε εις άλλην περιοχήν της ζώνης ενεργείας της εις ην ήθελον αντιστή.

(ιβ) Να διερευνήση ιδιαιτέρως τα χωρία: ΜΙΚΡΟ - ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ - ΚΑΣΤΑΝΙΑ - ΠΡΟΥΣΟΝ, ΚΡΙΚΕΛΟΝ, ΔΟΜΝΙΤΣΑ, ΑΡΤΟΤΙΝΑ, ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ, ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ, ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ προς καταστροφήν κρυπτομένων τυχόν συμμοριτών, συμμοριακών εγκαταστάσεων και αποθηκών εφοδιασμού ενδεχομένως, εξόντωσιν ολοκληρωτικήν της αυτοαμύνης και απελευθέρωσιν τυχόν ομήρων ή γυναικοπαίδων.

(ιγ) Να έχη υπ' όψιν ότι από της καταλήψεως της γραμμής ΠΑΛΙΟΠΥΡΓΟΣ - ΤΕΡΨΙΘΕΑ (Χ.8920) - ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ (Χ.9626) - ΔΑΦΝΟΣ (Χ.0028) υπό της Μεραρχίας, αύτη δέον να δύναται να θέση εις την διάθεσιν του Σ.Στρατού τουλάχιστον δύναμιν τάγματος ενισχυμένου διά μηχανημάτων πεζικού εις ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ δι' ενδεχομένην ενέργειαν από της παρακτίου ζώνης του Κορινθιακού προς ΒΔ.

(ιδ) Εξασφάλισιν αεροδρομίου ΑΓΡΙΝΙΟΥ διά των αναγκαιουσών δυνάμεων.

(ιθ) Ρυθμός επιθετικής ενεργείας (όρα και σχεδιάγραμμα).

Καταληπτέαι γραμμαί εις το τέλος εκάστης ημέρας.

D ΗΜΕΡΑ

α) IX Μεραρχία: ΚΑΤΩ ΠΡΟΣΤΟΒΑΣ (Χ.5822) - ΜΕΛΙΟΣ (Χ.6433) - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Χ.6437) - ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ (Χ.7244) - ΚΑΛΙΑΚΟΥΔΑ (Χ.7247) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.7952).

β) Χ Μεραρχία: υψ.1572 (Χ.8153) - ΡΑΧΗ υψ.1485 (Χ.8354) - ΠΟΥΓΚΑΚΙΑ (Χ.8752) - ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (9253)-ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.0052) - (Υ.1649) - ΓΡΕΒΕΝΟΣ (Υ.2046).

γ) Ι Μεραρχία: ΚΟΤΡΩΝΑΚΙΑ υψ.431 (Υ.2745) - ΕΛΕΥΘΕΡΟ-ΧΩΡΙ (Υ.3259) - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.3636) - ύψωμα ΓΚΙΟΛΑ (Υ.4035) (51 Ταξιαρχία) (71 και 3 Ταξιαρχίαι)- Η Μεραρχία θα ρυθμίση την κίνησιν των δυο τούτων ταξιαρχιών, ούτως ώστε την μεν -3 ημέραν να έχη προωθήση ταύτας επί της γραμμής: ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΤΙΘΟΡΕΑ - ΔΑΥΛΕΙΑ - ΖΕΜΕΝΟΥ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ την δε +3 ημέραν επί της αυτής ως ανωτέρω προωθουμένης της νοτίας πτέρυγος επί της γραμμής ΖΕΜΕΝΟΥ-ΑΡΑΧΩΒΑ-ΔΕΛΦΟΙ. Να επωφεληθή του διαθεσίμου τούτου χρόνου διά την εκκαθάρισιν του χώρου νοτίως της αμαξιτής ΖΕΜΕΝΟΥ-ΔΕΛΦΟΙ.

D+1 ΗΜΕΡΑ

α) IX Μεραρχία: ΘΕΡΜΟΝ (Χ.6223) - ΚΟΝΙΣΚΑ (Χ.7137) - ΜΕΣΟΚΩΜΗ (7538) - ΦΟΝΙΑΣ υψ.1582 (Χ.7840) - ΚΡΙΚΕΛΟΝ (Χ.8146).

β) Χ Μεραρχία: ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649) - ΜΟΣΤΡΑΣ (Χ.8948) ΑΡΕΝΤΑ (Χ.9346) - ΑΡΓΥΡΙΑ (Χ.9845) - υψ.1312 (Υ.0244) ΚΟΥΤΡΑ (Υ.0744) - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1543) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (71940).

γ) Ι Μεραρχία: ΟΙΤΗ (Υ.2837)-ΣΚΑΜΝΟΣ (Υ.3237). Ανατολικώς τούτου δεν θα σημειωθή κίνησις την ημέραν ταύτην.

D+2 ΗΜΕΡΑ

α) ΙΧ Μεραρχία: ΠΛΑΤΥΠΟΡΟΝ (Χ.6518) - ΠΛΑΤΑΝΟΣ (Χ.7425) - ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Χ.7852) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8134) ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΗ (Χ.8542).

β) Χ Μεραρχία: ΟΞΥΑ (Χ.8844). Ανατολικώς ΟΞΥΑ η αυτή γραμμή ως διά την D+1 ημέραν καθορίζεται (Συμπλήρωσις ελλείψεων μονάδων).

γ) Ι Μεραρχία: Ανασυγκρότησις, συμπληρωματική εκκαθάρισις καταληφθείσης ήδη περιοχής. Προπαρασκευή δι' επακολουθούσαν ενέργειαν.

D+3 ΗΜΕΡΑ

α) ΙΧ Μεραρχία: ΣΙΜΟΥ (Χ.7518)-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΗ (Χ.821) ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΙΣΑ (Χ.8226) - ΕΛΑΤΟΒΡΥΣΗ (Χ.8930) ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ (Χ.9339).

β) Χ Μεραρχία: ΠΥΡΓΟΣ (Χ.9542) - ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0442) ΔΑΦΝΗ (Υ.0460) - υψ.1526(Υ.1140) - ΠΥΡΑ (Υ.1638) - ΤΣΙΚΛΕΡΙ (Υ.1837) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237).

γ) Ι Μεραρχία: ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ υψ.894(Υ.2633) - ΓΡΑΒΙΑ (51 Ταξιαρχία)(Υ.2929) - ΜΑΡΓΙΟΛΑΤΑ (Υ.3327) - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3925).

D+4 ΗΜΕΡΑ

Γενική ανασυγκρότησις των μονάδων. Τοπικαί ενέργειαι μόνον κατά την κρίσιν των διοικητών των Μεραρχιών.

D+5 ΗΜΕΡΑ

α) ΙΧ Μεραρχία: ΠΑΛΙΟΠΥΡΓΟΣ (Χ.7613) - ΑΝΑΒΡΥΤΗ (Χ.8217) - ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ (Χ.8824) - ΨΗΛΟ ΧΩΡΙΟ (Χ.9528) - ΚΟΡΑΚΑΣ (Υ.0135).

β) Χ Μεραρχία: ΣΙΝΑΝΙΟΝ (Υ.0336) - ΓΕΡΑΚΑΡΙ (Υ.0837) ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ (Υ.1237) - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ (Υ.2134).

γ) Ι Μεραρχία: ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.3222)-ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ (Υ.3420) - ΤΟΥΦΑ (Υ.4118) - ΨΗΛΟ (Υ.3913)-ΚΑΨΙΜΑΔΑΣ υψ.1644 (Υ.3613) - ΓΟΥΡΝΕΣ ΚΑΛΑΝΙΑ (Υ.3314).
Ανατολικώς της γραμμής ΤΟΥΦΑ-ΨΗΛΟ η Μεραρχία να ενεργήση κατά την κρίσιν της.

D+6 ΗΜΕΡΑ

α) ΙΧ Μεραρχία: ΔΑΦΝΗ (Χ.7805) - ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Χ.8313)-ΛΙΜΝΙΤΣΑ (Χ.8916) - ΒΛΑΧΟΒΟΥΝΙ (Χ.9422) ΔΙΑΚΟΠΙ (Υ.0223).

β) Χ Μεραρχία: ΚΑΤΩ ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ (Υ.0932) - ΚΑΒΑΛΑΡΙΑ - (Υ.1829) - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ (Υ.2430).

γ) Ι Μεραρχία: Επίθεσις κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.
Μεταγενέστεραι ενέργειαι μεραρχιών βάσει της καταστάσεως και τη διαταγή του Σ.Στρατού.

11. Παράπλευρος σύνδεσμος (όρα και σχεδιάγραμμα).

α) Μεταξύ ΙΧ και Χ Μεραρχιών μερίμνη της ΙΧ Μεραρχίας.
ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8052)-τέλος D ημέρας
ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.8349) - τέλος D+1 ημέρας
ΑΥΧΗΝ ΣΑΡΑΝΤΕΝΑΣ (Χ.8745) - τέλος D+2 ημέρας επί αντερείσματος ΒΑ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ - τέλος D+3 και μέχρι D+4 (συμπεριλαμβανομένης) βόρ. κλιτύς ΚΟΡΑΚΑ (Υ.0137) εις το τέλος της D+5 ημέρας.
Διασταύρωσις ημιονικής (Υ0329) εις το τέλος της D+6 ημέρας.

β) Μεταξύ Χ και Ι Μεραρχιών και μερίμνη της Χ Μεραρχίας.
ΓΡΑΒΕΝΟΥ (Υ.2146)-τέλος D ημέρας
Μονή ΠΑΝΑΓΙΑ (Υ.2240)-τέλος D+1 ημέρας μέχρι πρωίας D+3 ημέρας.
ΣΚΛΗΘΡΟΝ (Υ.2435)-τέλος D+3 ημέρας της D+4 ημέρας συμπεριλαμβανομένης.

Κατά τον άξονα ΟΙΝΟΧΩΡΙ - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ - ΒΑΡΓΙΑΝΗ και εις τα δυο τελευταία σημεία - τέλος D+5 ημέρας.

Πέραν της D+5 ημέρας διαρκής σύνδεσμος εις ΒΑΡΓΙΑΝΗΝ.

12. Κατάληψις βάσεως εξορμήσεως (όρα και σχεδιάγραμμα).

α) Λεπτομέρειαι και χώροι συγκεντρώσεως

IX Μεραρχία

Συγκέντρωσις Στρατηγείου Μεραρχίας

42 Ταξιαρχίας

131β ΜΟΠ 3,7΄ την D-6 ημέραν εις ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ και εις ΑΓΡΙΝΙΟΝ την D-5 εσπέρας μερίμνη του ΓΕΣ.

Εκείθεν η IX Μεραρχία (μείον 41 Ταξιαρχία) χρησιμοποιούσα τα αυτά μέσα μεταφοράς θα κινηθή εξ ΑΓΡΙΝΙΟΥ προς ΧΟΥΝΗΝ ίνα συγκεντρωθή εις περιοχήν ΧΟΥΝΗ-ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ μέχρι της εσπέρας της D-4 ημέρας.

Στρατηγείον εις ΑΓΙΟΝ ΒΛΑΣΙΟΝ.

Η 41 Ταξιαρχία συγκεντρωθήσεται από D-10 ημέρας εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ προς εκπλήρωσιν της εν σελίδι 7 παραγράφω 9ι ειδικής αποστολής.

Η αποστολή αύτη δέον να έχη περατωθή μέχρι της εσπέρας της D-5 ημέρας. Από της D-4 ημέρας δύναται να τεθή εις κίνησιν, ην ρυθμίση τοιουτοτρόπως, ώστε να ευρίσκεται επί της βάσεως εξορμήσεώς της ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ την εσπέραν της D-2 ημέρας, καλύπτουσα την αναστροφήν της προς ΝΑ και την εγκαρσίαν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - Μ.ΧΩΡΙΟ ευρέως διά της νέας της διατάξεως.

Χ Μεραρχία

Θα συγκεντρωθή μετά την αποβίβασίν της εις ΣΤΥΛΙΔΑ γενησομένην την D-5 ημέραν εις τους κάτωθι αρχικούς χώρους.

Στρατηγείον εις ΜΑΚΡΗΝ (Υ.0761).

35η και 37η Ταξιαρχίαι εις περιοχήν ΤΣΟΥΚΑΝ (Χ.9962)-ΓΡΑΜΜΕΝΗ (Υ.1163)-ΣΤΥΡΦΑΚΑΣ (Υ.2161).

Μοίρα ΠΠ/25 λιβρών αφικνουμένη την D-4 ημέραν εις ΛΑΜΙΑΝ θέλει κινηθή εκείθεν τη διαταγή της Χ Μεραρχίας. Η κίνησις της Χ Μεραρχίας διά τους ανωτέρω χώρους, εκτελεσθήσεται μερίμνη του Σ.Σ. από του λιμένος ΣΤΥΛΙΔΟΣ προβλεπομένη από της πρωΐας της D -4 ημέρας.

Αναστροφή προς κατάληψιν της βάσεως εξορμήσεως ρυθμισθήσεται υπό της Μεραρχίας ούτως ώστε αι μονάδες της ευρίσκωνται επί της βάσεως εξορμήσεως μέχρι της εσπέρας της D-2 ημέρας και διά κεκαλυμμένης πλέον κινήσεως.

Από της εγκαταστάσεως του Στρατηγείου της εις ΜΑΚΡΗΝ, Η 71 ταξιαρχία υπάγεται υπό τας διαταγάς της.

Ι Μεραρχία

51 ταξιαρχία συγκεντρουμένη εις ΛΑΜΙΑ από εσπέρας της D-4 ημέρας τίθεται από της αυτής υπό τας διαταγάς της Ι Μεραρχίας, ήτις να καθορίση τας λεπτομερείας προωθήσεώς της, ούτως ώστε να ευρίσκεται επί της βάσεως εξορμήσεώς της την εσπέραν της D-2 ημέρας, πλην τάγματος αφιεμένου εις Λαμίαν ως εφεδρείας Σ.Σ.

Διά τας ετέρας δυο ταξιαρχίας της η Μεραρχία να ρυθμίση επίσης την κίνησίν των ούτως ώστε το βραδύτερον να καταλάβωσι την βάσιν εξορμήσεώς των την εσπέραν την αυτής ως άνω ημέρας.

Μοίρα Μέσου πυρ/κού 5,5΄΄

Κίνησις εκ ΘΗΒΩΝ ρυθμισθήσεται προτάσει του Δ/τού πυρ/κού του Σ.Σ ούτως ώστε η μεν μία μοίρα να ευρίσκεται εις ΗΡΑΚΛΕΙΑ η δε ετέρα εις ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ την D-2 εσπέρας δι' αμφοτέρας τας μοίρας.

ΙΧ Σύνταγμα αναγνωρίσεως

Αφικνούμενον εις ΛΑΜΙΑΝ την D-6 ημέραν θα συγκεντρωθή εις περιοχήν ΠΥΡΓΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ από της εσπέρας της D-5 ημέρας.

β) Εκτέλεσις

Της καταλήψεως της βάσεως εξορμήσεως θα προηγηθώσι αναγνωρίσεις αίτινες και θα εκτελεσθώσι από D-4 ημέρας μέχρι μεσημβρίας D-2 ημέρας. Προώθησις των μονάδων επί

ταύτης μέχρι της D-2 εσπέρας το βραδύτερον λαμβανομένων των μέτρων ασφαλείας διά την προώθησιν της διατάξεως διά των αναγκαίων δυνάμεων κατά τας D-3 και D-2 ημέρας.

Εξόρμησις την D ημέραν καθορισθησομένην εγκαίρως διά νεωτέρας διαταγής του Σ.Σ.

γ) Βάσις εξορμήσεως: Αύτη καθορίζεται από ανατολών προς δυσμάς ως κάτωθι:

Ι Μεραρχία: ΔΙΣΤΟΜΟΝ - ΜΝΗΜΑ ΝΤΑΒΕΛΗ (Υ505058) -ΔΑΥΛΕΙΑ - ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (Υ.5216) - ΤΙΘΟΡΕΑ - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3825) (διά 3ην και 71 Ταξιαρχία).

ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ (Υ.2451)-ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3243) - ΓΕΡΟ ΠΑΠΠΑ (Υ.3939) διά 51 Ταξιαρχίαν.

Χ Μεραρχία: ΜΕΤΑΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053)-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ (Υ.0456)-ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8657)-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

ΙΧ Μεραρχία: Μ.ΧΩΡΙΟΝ (Χ.7151)-ΚΑΣΤΑΝΙΑ (Χ.6542)-ΑΝΩ ΠΡΟΣΤΟΒΑΣ (Χ.5829).

13.- Αποστολαί Εθνοφρουράς - ΜΟΠ - Όπλων υποστηρίξεως.

(α) Εθνοφρουρά

Η 86 περιοχή θα συγκροτήση ταξιαρχικόν απόσπασμα ως εν τη σελίδι 5 παράγραφος 6 (γ) εκ του Α τάγματος φρουράς+τάγματος ΠΑΤΡΩΝ υπαγόμενον υπό την ΙΧ Μεραρχίαν.

Η Μεραρχία θα χρησιμοποιήση το άνω απόσπασμα εις την ΝΔ πτέρυγα της διατάξεώς της έχουσα επί πλέον την ευθύνη ασφαλείας των ζωτικών κέντρων της 86 περιοχής και χρησιμοποιούσα προς τούτο τας εις την ανωτέρω παράγραφον καθοριζομένας στατικάς δυνάμεις.

Δι' ενδείξεις τηρήσεως διά στατικών δυνάμεων των ζωτικών σημείων 86 περιοχής το Σ.Σ. θα εκδώση ειδικήν διαταγήν προς ΙΧ Μεραρχίαν.

Η 86 Περιοχή να προβή εν ευθέτω χρόνω εις τας προπαρασκευαστικάς εργασίας συγκροτήσεως και αναγκαίων μόνον μετακινήσεων, όπως εκπληρώση την αποστολήν ταύτην ωθούσα την διάταξιν του ταξιαρχικού αποσπάσματος επί της βάσεως εξορμήσεως το βραδύτερον μέχρι της D-2 ημέρας εσπέρας μετά όμως προσυνεννόησίν του μετά του Διοικητού ΙΧ Μεραρχίας αφικνουμένου εις ΑΓΡΙΝΙΟΝ την D-5 ημέραν.

Διοίκησις Εθνοφρουράς Ρούμελης

Ο Διοικητής της Εθνοφρουράς Ρούμελης προσανατο-λιζόμενος εγκαίρως υπό του διοικητού της Ι Μεραρχίας όσον αφορά την εκπλήρωσιν της αποστολής της θα καθορίση την χρησιμοποίησιν των υπ' αυτόν ταγμάτων εθνοφρουράς και ειδικώτερον θα απαγορεύση διαρροήν των συμμοριτών από της εγκάρσιας ΛΕΒΑΔΕΙΑ-ΑΡΑΧΩΒΑ-ΑΜΦΙΣΣΑ είτε προς Κορινθιακόν είτε προς ΕΛΙΚΩΝΑ.

Συνεννόησις από λήψεως της παρούσης.

(β) Μονάδες ορεινών καταδρομών

Αποστολαί

(ι) Β΄ Μοίρα καταδρομών διαθέτουσα 2 ΛΟΚ εκ ταύτης και 3 ΛΟΚ εκ της Α΄ Μοίρας θα προωθηθή εις περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ-ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ-ΛΟΓΓΙΣΤΗ εις ην θα ευρίσκεται από D-6 συνδεομένη μετά της 41 Ταξιαρχίας ενεργούσης ήδη εις την αυτήν περιοχήν από D-9 ημέρας επί τω σκοπώ απαγορεύσεως διαφυγής των συμμοριτών βορείως και ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ. Να έχη υπ' όψιν ότι τμήμα εκ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ θα καταλάβη την D-6 ημέραν τας διά ΣΤΕΝΩΜΑ διαβάσεις προς βορράν εις το ύψος του χωρίου ΣΤΕΝΩΜΑ. Να συνδέεται με τας εις περιοχήν ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ στατικάς δυνάμεις 86 περιοχής.

(ιι) Οι 6 ΛΟΚ Β΄ ΜΟΚ θέλουσι διατεθή ανά τρεις εις την Χ και ΙΧ Μεραρχίας ως τμήματα ειδικών αποστολών από της D-3 ημέρας.

Μετά την λήξιν της καθορισθείσης υπό του ΓΕΣ αποστολής καταδρομών εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και από της D-6 ημέρας, θα συγκεντρωθή εις περιοχήν ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ με αποστολήν απαγορεύσεως ενδεχομένης διαφυγής συμμοριτών βορείως της γραμμής ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ διά καταλήψεως και ερεύνης των κυριωτέρων δρομολογίων.

(ιιι) Η Διοίκησις και το υπόλοιπον της Α΄ Μοίρας Ο Κ θα συγκεντρωθή εις περιοχήν ΛΑΜΙΑΣ ως εφεδρεία του Σ.Σ. από της πρωίας της D ημέρας. Χρησιμοποίησις διά μεταγενεστέρας διαταγής του Σ.Σ.

14.- Πυροβολικόν

(α) Ελαφρόν πυροβολικόν

Αποστολή άμεσος υποστήριξις ως εν τη σελίδι 4 παραγρ.6. Ενδεχομένως αντιπυροβολικόν.

Η Χ Μεραρχία να έχη υπ' όψιν της ότι από της καταλήψεως του αντικειμενικού σκοπού της D+1 ημέρας θα θέση εις την διάθεσιν της ΙΧ Μεραρχίας πυρ/χίαν ΠΠ/25 λ.εις αυχένα μεταξύ ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8053) και ΠΛΑΤΗ (Χ.8153) αφ' ου θέλει παραλάβει ταύτην η ΙΧ Μεραρχία προς υποστήριξιν της μεταγενεστέρας επιθετικής ενεργείας της κινούσα ταύτην κατά τον άξονα ΠΥΡΓΟΣ-ΚΡΙΚΕΛΟΝ-ΔΟΜΝΙΤΣΑ. Από της καταλήψεως του αντικειμενικού σκοπού της D+3 ημέρας προβλέπεται επάνοδος της πυρ/χίας ταύτης εις μοίραν της.

(β) Μέσον πυροβολικόν

Αποστολή: Κατά σειράν επειγόντος

Ενίσχυσις, επέκτασις πυρών του ελαφρού πυροβολικού.

Μεμακρυσμέναι ενέργειαι

Σοβαραί συγκεντρώσεις συμμοριτών

απρόοπτοι στόχοι-αντιπυροβολικόν.

Διά μοίρας μεν προσηρμοσμένης εις την ζώνην της Χ Μεραρχίας και δυναμένης να επέμβη και επ' ωφελεία του αγώνος της ΙΧ Μεραρχίας δι' ετέρας δε μοίρας προσηρμοσμένης εις την ζώνην της Ι Μεραρχίας και δυναμένης να επέμβη και υπέρ του αριστερού της Χ Μεραρχίας όσον το δυνατόν δυτικώτερον του ορίου της.

Να δύναται να συγκεντρώση τα πυρά μιάς μοίρας κατά σειράν επείγοντος εις περιοχάς:

ΚΑΡΑΒΙ (Χ.835420)
ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ.8744)
ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) και
ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1543)
ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1840)

Μεταγενεστέρως δε επ' ωφελεία του αγώνος της Ι Μεραρχίας και διά των δύο μοιρών εις

ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ (Υ.2632)
ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ (επί ΓΚΙΩΝΑΣ)
ΑΓ.ΤΡΙΑΣ (επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ) και όσον το δυνατόν βαθύτερον.

Ασφάλεια υλικού μερίμνη Μεραρχιών και προτάσει Διοικητού Πυρ/κού. Αιτήσεις μεραρχιών θα αποστέλλωνται απευθείας εις Δ/τάς μοιρών και Δ/τήν Πυρ/κού.

Από της εξαντλήσεως των δυνατοτήτων υποστηρίξεως της Μοίρας του 105 Συντ/τος ΠΠ αύτη θα συγκεντρωθή περιοχήν ΛΕΥΚΑΣ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ διάθεσιν Δ/τού πυρ/κού Α΄ΣΣ προς περαιτέρω χρησιμοποίησιν τη διαταγή του Σ.Σ.

15.- Μηχανικόν

α) Συντήρησις των εισχωρουσών οδών

ΛΑΜΙΑ-ΓΡΑΒΙΑ και εκείθεν προς ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ-ΘΗΒΑΣ ή ΑΜΦΙΣΣΑ.

ΧΟΥΝΗ - ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ - ΑΓΡΙΝΙΟΝ και αι εκ τούτων παραλίμνιοι της Τριχωνίας οδοί διά ΚΑΤΩ ΜΑΚΡΥΝΟΥ προς ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ.

β) Των εγκαρσίων οδών

ΛΑΜΙΑ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ και αι εκ ταύτης κάθετοι προς ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΚΡΙΚΕΛΟΝ ΔΟΜΝΙΤΣΑ -ΠΕΝΤΑ-ΚΟΡΦΟΝ
ΦΤΕΡΗ-ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ

ΛΕΒΑΔΕΙΑ-ΑΡΑΧΩΒΑ-ΑΜΦΙΣΣΑ-ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ και αι εκ της παρακτίου ζώνης του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ από λιμένων ΕΡΑΤΕΙΝΗΣ και ΙΤΕΑΣ προς την εγκαρσίαν ταύτην άγουσαι οδοί και εις α σημεία υπάρχει ασφάλεια ή αποκαθίσταται τοιαύτη διά της διατάξεως της επιθέσεως.

Ασφάλεια των κυριωτέρων οδών από ναρκών, αποκατάστασις των γεφυρών εν περιπτώσει καταστροφής ή καταστάσεως μη επιτρεπούσης την δίοδον βαρέως πυρ/κού των 5,5΄΄ μετά του ρυμουλκού του.

Άξονες οδικοί δι' ων θα κινηθή βαρύ πυροβολικόν:

ΣΤΥΛΙΣ - ΛΑΜΙΑ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ - ΦΤΕΡΗ - ΛΕΥΚΑΣ μεθ' ο ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ.

ΛΑΜΙΑ-ΣΚΑΜΝΟΣ είτε προς ΠΑΥΛΙΑΝΗ ή ΓΡΑΒΙΑΝ είτε τέλος προς ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΝ.

Κατανομή μονάδων μηχανικού

Ι Μεραρχία: τμήμα 718 λ.μηχανικού

ΙΧ " : ολόκληρον το οργανικόν μηχανικόν της.

Χ " : 715 λ.μηχ.+διοίκησις μηχανικού.

Λεπτομέρειαι (ειδική διαταγή)

16.- Εφεδρείαι

α) Σώματος Στρατού

Ίλη αναγνωρίσεως ΙΧ Συντ/ος αναγνωρίσεως εις ΛΑΜΙΑΝ

Τάγμα 51 Ταξιαρχίας εις ΗΡΑΚΛΕΙΑ

Α΄ ΜΟΚ (μείον 3 ΛΟΚ) εις ΜΠΡΑΛΛΟΝ

Από της καταλήψεως ΖΕΡΕΛΑΚΙ-ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ υπό της 71 Ταξιαρχίας της Χ Μεραρχίας εν τάγμα αυτής θα συγκεντρωθή περιοχήν ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ ως εφεδρεία του Σ.Σ.

Αποστολαί

Ενδεχομένη χρησιμοποίησις είτε προς ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ είτε προς κοιλάδα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ή τέλος βορείως ταύτης. Ενδεχομένως υπέρ της Ι Μεραρχίας και διά του τάγματος της 51 Ταξιαρχίας.

17.- Αεροπορία

Σκοπός συμβολή αεροπορίας διά την εξόντωσιν των συμμοριτών της Ρούμελης εν συνεργασία μετά του Στρατού.

Αποστολαί αεροπορίας

Τακτικαί αναγνωρίσεις: βάσει σχεδίου αναζητήσεως πληροφοριών μερίμνη της Α΄ΣΣ.

Άμεσος υποστήριξις των φαλάγγων κατά σειράν επείγοντος:

α) Της κινουμένης κατά την κορυφογραμμήν ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649) - ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ.8845) - ΖΕΡΕΛΕΚΙ (Υ.0240) προς ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ ΟΡΗ.

β) Κατά τον άξονα επιθέσεως της ΙΧ Μεραρχίας.

γ) Κατά την ράχην ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1743) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ (Υ.1940) -ΠΥΡΓΑΚΙ (Υ.1935) - ΒΡΑΪΛΑ (Υ.1829).

Έμμεσος υποστήριξις διά καταστροφής στόχων της ζώνης της μάχης τη διαταγή του Σ.Σ.

Ανεφοδιασμός απ' αέρος διά ρίψεως εφοδίων-πυρομαχικών (δυνατότης 10 τόννων ημερησίως κατά σειράν επείγοντος διαρκούσης της επιχειρήσεως).

Υπέρ ΙΧ Μεραρχίας

Υπέρ Χ Μεραρχίας και ενδεχομένως δε υπέρ της Ι Μεραρχίας.

Μεταφοραί

Μεταφοραί μικρών τμημάτων

Μεταφοραί τραυματιών

Μεταφοραί συνδέσμων αξιωματικών

Υλικού εν απολύτω ανάγκη

Επιτήρησις: μεταξύ παραλλήλων 2545 και μεσημβρινών Υ1Ο και Χ80 ενδεχομένως αναγνωρίσεις επ' ωφελεία Στρατού με συνεργασία Ναυτικού.

(Δι' ανάπτυξιν αεροπορίας και επικοινωνίας εν γένει όρα ειδικήν διαταγήν).

18.- Ναυτικόν
Αποστολαί: κατά σειράν επείγοντος

α) Επιτήρησις ακτών ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ με ειδικήν προσπάθεια επιτηρήσεως από ΕΡΑΤΕΙΝΗΣ μέχρι κόλπου ΓΕΡΜΕΝΟΥ (συμπεριλαμβανομένου) προς παρεμπόδισιν διαφυγής προς Πελοπόννησον και εις Ευβοϊκόν από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ.

β) Υποστήριξις διά πυροβολικού των πλοίων εν συνεργασία μετά της αεροπορίας και με τας αιτούσας Μεραρχίας κατά επιγείων στόχων υποδεικνυομένων εις τα προς τούτο εντεταλμένα πλοία από ΤΡΙΖΟΝΙΑ έως ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ και ει δυνατόν μέχρι ΚΟΛΠΟΥ ΖΑΛΙΤΣΑΣ. Εις Ευβοϊκόν δε από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ. Προς τούτοις διατίθενται 3 εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ και εν εις Ευβοϊκόν πολεμικά πλοία.

γ) Μεταφοραί
Διαρκούσης της επιχειρήσεως αντιμετωπίζονται μεταφοραί στρατευμάτων επ' ωφελεία της διεξαγωγής της μάχης του Σ.Σ. από:
ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ διά 3 αρματαγωγών
ΙΤΕΑ + 2 αρματαγωγών

δ) Δυνατότης μεταφοράς δυο πλήρων ταγμάτων μετά μεταγωγικών κτηνών και κλιμακίου αυτοκινήτου εκ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ή ΙΤΕΑΣ προς ενέργειαν από της παρακτίου ζώνης του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ προς κατευθύνσεις επιβαλλομένας εκ της τότε τακτικής καταστάσεως.

ε) Λεπτομέρειαι συνεργασίας, αιτήσεις και επικοινωνίαι ως ειδική διαταγή.

19.- ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

α) Ανεφοδιασμός εις τρόφιμα
Επί των ανδρών: Συντετηρημέναι τροφαί 2 ημερών παρασκευα-ζομένου θερμού συσσιτίου ει δυνατόν μόνον το εσπέρας.
Επί των μεταγωγικών τάγματος: τουλάχιστον 3 ημερών.
Επί των ΛΟΜ: τουλάχιστον 2 ημερών.
Ευρεία χρήσις διπυρίτου προς εξοικονόμησιν μεταφορικών μέσων.

β) Εις πυρομαχικά
Τάγματα: τουλάχιστον 1ης και 2ας γραμμής (μία κλίμαξ) ειδικώς διά την ΙΧ Μεραρχίαν ει δυνατόν 1-1/2 κλίμαξ.
ΛΟΜετ: ελάχιστον 1ης και 2ας γραμμής μια κλίμαξ
Πυροβολικού: 2ας γραμμής επί των λόχ. ορ. μεταφορών.
Διά λεπτομερείας (όρα ειδικήν διαταγήν).

γ) Διακομιδαί: Να εξασφαλισθή κλιμάκιον ορεινής χειρουργικής μονάδος κατά ταξιαρχίαν. Διά λοιπάς λεπτομερείας όρα ειδικήν διαταγήν.

δ) Στολή: χλαίνη - 1 κλινοσκέπασμα - αντίσκηνον - κράνος

20.- ΕΝΔΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ
Σταθμοί Διοικήσεως

α) Τ Σ/Α΄ΣΣ ΛΑΜΙΑΝ

β) Μεραρχιών
Ι Μεραρχία: ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ (Υ.5320)
Χ Μεραρχία: ΜΑΚΡΗ μεθ' ο ΟΙΤΗ (Υ.2837)
ΙΧ Μεραρχία: Αρχικώς ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ (Χ.151) μεθ' ο ΘΕΡΜΟΝ (Χ.6223)

γ) Εξασφάλισις επικοινωνιών
ΓΕΣ με ΤΣ/Α΄ΣΣ
Κ Σ Α΄ΣΣμε Α΄ΣΣ
Τ Σ Α΄ΣΣ με Ι, Χ, ΙΧ Μεραρχίας
Τ Σ Α΄ΣΣ με Α΄και Β΄Μ Ο Π και μοίραν Μ.Π 5,5΄
Τ Σ Α΄ΣΣ με Α ΣΤΟΛΟΥ
Μεραρχιών με πλοία Β.Ναυτικού διατεθέντα δι' υποστήριξίν των Τ Σ Α΄ΣΣ με ΑΒΑ

Επικοινωνίαι διά την διαβίβασιν αιτήσεων υπό των μονάδων αεροπορικής υποστηρίξεως και τοιαύται μονάδων μετά την πτήσιν αεροσκαφών.

(Λεπτομέρειαι ως ειδική διαταγή)

Θ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Α΄ΣΣ
Τ.Σ.Υ.

ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ
Ώρα υπογραφής---------
Ώρα επιδόσεως εις διαβιβάσεις-------
Οδηγίαι αποστολής-----------------------

64

Α Κ Ρ Ω Σ Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Ν

Τόπος εκδόσεως: Β.ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΣ
επί του θωρηκτού ΑΒΕΡΩΦ
Ημερομηνία: 29 Μαρτίου 1948

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ
ΑΡΧΗΓΟΣ ΣΤΟΛΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΧΗΓΟΥ

Αριθμ.Πρωτ.Α/29/3/1
Αριθμ.Αντιτύπου Α.Α./8

Δ Ι Α Τ Α Γ Η Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Σ "Χ Α Ρ Α Υ Γ Η"

(Συντετμημ.τίτλος ΔΕΣ/1)

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ:

1. ΧΑΡΤΑΙ
   α) Χ.Β.Ν.2836Β-1556-1600
   β) Χ.Ε.Ε.47-21-43
   γ) Στρατιωτικοί Χάρται 1/100.000 υπ' αριθ. Θ/6-Θ/7-Θ/8-Θ/9 1/5-1/6-1/7-1/8.
   δ) Σχεδιάγραμμα υποτυπώσεως περιοχής αποβιβάσεως υπό Δ/σεως Υδρογραφίας.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
   α) Κανονισμός εκτελέσεως και παρατηρήσεως βολής βομβαρδισμού πλοίων.
   β) Εγχειρίδιον Νηοψιών.
   γ) COMBINED OPERATIONS PAMPHLET 1945

3. ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΤΟΛΟΥ
   α) Μ.Δ.Σ./4 Σχέσεις αξιωματικών Ναυτικού και Στρατού κατά τας μεταφοράς.
   β) Μ.Δ.Σ./8 οδηγίαι φορτώσεως και στοιβασίας.
   γ) Μ.Δ.Σ./9 οδηγίαι προσγιαλώσεως και απογιαλώσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Σχέδιον συγκεντρώσεως - μεταφοράς και αποβιβάσεως της στρατιωτικής δυνάμεως - Νηοπομπαί - Προστασία ορμητηρίων.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. Σχέδιον Περιπολιών
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ. Σχέδιον υποστηρίξεως στρατιωτικών τμημάτων διά βολής πυροβολικού πλοίων-βομβαρδισμοί.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV. Σχέδιον διαβιβάσεων.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V. Κατανομή της ναυτικής δυνάμεως (πολεμικών) κατά Ναυτικάς Περιοχάς.

ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΕΣ/Α1 Νο 4777
ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΕΝ Τίτλος Ν.Σ.Ε.Χ
ΔΙΑΤΑΓΗ Υ.Ν-00/10615/48

I- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. ΕΧΘΡΟΣ

α) Συμμοριακαί δυνάμεις ξηράς ως εις σχέδιον ΓΕΣ αναφέρεται.
ΑΙΓΑΙΟΝ και ΙΟΝΙΟΝ

β) Πληροφορίαι υπάρχουν περί πιθανής εκδηλώσεως εχθρικής αεροπορικής δράσεως.

2. ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

α) Στρατιωτικαί δυνάμεις και σχηματισμοί, ως εις σχέδιον ΓΕΣ αναφέρεται.
β) Φιλική αεροπορία, λάβει μέρος.
γ) Επίσης, Ναυτικόν.

II.- ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

Η εκκαθάρισις της ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ από τα δρώντα συμμοριακά συγκροτήματα, ως εν τω σχεδίω του ΓΕΣ αναφέρεται.

III.- ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ Β.Ν.

α) Η ασφαλής διά θαλάσσης μεταφορά, από ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ εις ΜΑΛΙΑΚΟΝ δυο Ταξιαρχιών μετά του Επιτελείου μιας Μεραρχίας και τριών λόχων ορεινών μεταφορών.

β) Αντιαεροπορική προστασία ορμητηρίων επιβιβάσεως και αποβιβάσεως μέχρις ότου τα στρατιωτικά τμήματα κινηθούν προς τους αντικειμενικούς σκοπούς των.

γ) Αποκλεισμός διαφυγής συμμοριτών διά ΕΥΒΟΪΚΟΥ και ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ή όπως δήποτε επικοινωνίας των διά θαλάσσης.

δ) Υποστήριξις διά των πυροβόλων των πολεμικών των εγγύς των ακτών στρατιωτικών τμημάτων και εκτέλεσις βομβαρδισμού κατά των υποδεικνυομένων στόχων.

ε) Ανεφοδιασμός διά θαλάσσης των στρατιωτικών τμημάτων κατά την διάρκειαν της επιχειρήσεως (δια των αναγκαιούντων εφοδίων) και ενδεχομένως μετάγγισις δυνάμεων κατά την εξέλιξιν της επιχειρήσεως.

IV.- ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

Αι ανωτέρω αποστολαί του Β.Ν.θα εκτελεσθώσιν κατά φάσεις ως ακολούθως:

α) ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΙΣ. (Περίοδος από Δ-10 μεσημβρίας έως Δ-2 εσπέρας. Ως ημέρα Δ καθορίζεται η ημέρα εξορμήσεως των στρατιωτικών τμημάτων εκ των θέσεών των και θα σημανθή εν καιρώ).

Κατά ταύτην. Μέχρι μεσημβρίας Δ-10 ημέρας πέρας συγκεντρώσεως των αποβατικών μέσων εις λιμένα επιβιβάσεως.

Από της ώρας 0001 της Δ-9 έναρξις επιβιβάσεως της στρατιωτικής δυνάμεως επί των πλοίων.

Από της Δ-7 ημέρας έναρξις της μεταφοράς αυτής διά τριών νηοπομπών υπό συνοδείαν ανθυποβρυχιακήν και αντιαεροπορικήν εις την περιοχήν της αποβιβάσεως.

Λυκαυγές της Δ-6 έναρξις αποβιβάσεως της δυνάμεως εις τους προσδιορισθέντας όρμους και αιγιαλούς εν συνδιασμώ με την οργάνωσιν της ακτής.

Εσπέρας της Δ-2 πέρας αποβιβάσεως. Κατά την φάσιν ταύτην αντιαεροπορικήν άμυνα ορμητηρίων υπό των αντιτορπιλλικών.

Περιπολίαι επιτηρήσεως ακτών εις τον ΕΥΒΟΪΚΟΝ και ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ.

β) ΔΕΥΤΕΡΑ ΦΑΣΙΣ (Περίοδος από πέρατος αποβιβάσεως ήτοι από Δ-2 εσπέρας μέχρι πιθανώς Δ+15 πέρας επιχειρήσεως).

Κατά ταύτην. Από ώρας 0001 της Δ πύκνωσις περιπολιών εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ και ΕΥΒΟΪΚΟΝ και ιδιαιτέρως εις τον πρώτον.

Από της αυτής ώρας ένταξις εις αυτάς των αντιτορπιλλικών και κατάληψις υπ' αυτών των καθοριζομένων τομέων επιτηρήσεως με κύριον σκοπόν την διά του πυροβολικού υποστήριξιν των εγγύς των ακτών στρατιωτικών τμημάτων και τον βομβαρδισμόν των υποδεικνυομένων υπ' αυτών στόχων.

Χρησιμοποίησις από της Δ-1 εις ΑΙΓΑΙΟΝ και από της Δ+3 έως Δ+4 εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ αρματαγωγών δι' ανεφοδιασμόν των στρατευμάτων και ενδεχομένως διά μεταγγίσεις δυνάμεων αναλόγως της εξελίξεως των επιχειρήσεων.

6. Λεπτομέρειαι και τρόπος εκτελέσεως των αποστολών τούτων αναφέρονται εις τα συνημμένα παραρτήματα I, II, III, IV, V.

V.- ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Η Ναυτική δύναμις της επιχειρήσεως συγκροτείται από πλοία πολεμικά και εμπορικά ως ακολούθως:

7. ΠΛΟΙΑ ΤΟΥ Β.Ν.
6 Αντιτορπιλλικά: ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ - ΑΔΡΙΑΣ - ΑΣΤΙΓΞ - ΜΙΑΟΥ -ΛΗΣ - ΠΙΝΔΟΣ - ΚΑΝΑΡΗΣ.
1 Κορβέττα: ΚΡΙΕΖΗΣ.
7 Αρματαγωγά: ΑΛΙΑΚΜΩΝ - ΣΤΡΥΜΩΝ - ΠΗΝΕΙΟΣ - ΑΛΦΕΙΟΣ - ΑΧΕΛΩΟΣ - ΑΞΙΟΣ - ΣΑΜΟΣ.
8 Αποβατικά: Α/Β 619-620-625-1293-1198-1297-1300-1301.
12 Περιπολικά: ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ-ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑΝΤΗΣ-Ν/Α 2186-2067 Α/Κ 840-295-861-767 Α/Φ 1221-1149-1307-Φ/Τ 28.

8. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΕΞ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
5 Επιβατηγά: ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΛΗΜΝΟΣ - ΠΑΤΡΑΙ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ.
6 Φορτηγά: ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ - ΚΩΣ - ΚΟΖΑΝΗ - ΚΑΣΤΟΡΙΑ - ΣΕΡΡΑΙ - ΣΥΡΟΣ.

9. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (Ο.Δ.Ι.Σ.Υ)
1 Αρματαγωγόν: ΠΗΓΑΣΣΟΣ

VI.- ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

10. ΠΟΛΕΜΙΚΑ
α) Αντιτορπιλλικά ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ - ΑΣΤΙΓΞ - ΠΙΝΔΟΣ - ΚΑΝΑΡΗΣ θα διαταχθούν διά σήματός μου να καταπλεύσουν εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ μεσημβρίαν της Δ-10 ημέρας.

β) Αντιτορπιλλικά ΑΔΡΙΑΣ και ΜΙΑΟΥΛΗΣ διαταχθούν διά σήματός μου καταπλεύσουν πρωΐαν Δ-1 εις ΠΑΤΡΑΣ.

γ) Αρματαγωγά (7) διαταχθούν διά σήματός μου Υ.Ν./ΓΕΝ/Γ συγκεντρωθούν μεσημβρίαν Δ-10 εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ. Τα της περιοχής ΠΕΙΡΑΙΩΣ δέον να παραλάβωσιν εγκαίρως εκ Ν/ΘΜΟΥ ανά δυο Αποβατικά Εφόδου Πεζικού (ΑΠΕ) έκαστον της δε περιοχής ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ εκ ΒΟΛΟΥ ανά δυο ΑΠΕ.

δ) 4 Αποβατικά (υπ' αριθ. 1198-1297-1300-1301) της περιοχής Ναυτικής Διοικήσεως ΒΟΛΟΥ να κινηθώσιν μερίμνη Διοικητού της ώστε την Δ-6 ημέραν ευρίσκωνται εις περιοχήν αποβιβάσεως ως αναφέρεται εις Σχέδιον αποβιβάσεως (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).

ε) Μη αναφερόμενα ενταύθα πολεμικά της δυνάμεως κατανεμημένα ήδη εις Ναυτικάς Περιοχάς κινηθώσιν μερίμνη οικείων διοικητών των, ως αναφέρεται εις Σχέδιον Περιπολιών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ).

11. ΕΜΠΟΡΙΚΑ
Τα μεταφορικά πλοία παραγράφων 8 και 9 μερίμνη Υ.Ν/ΓΕΝ/Γ και ΓΕΣ συγκεντρωθούν μεσημβρίαν Δ-10 εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ.

VII. ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

12. Αι κινήσεις των πλοίων της Ναυτικής Δυνάμεως (πολεμικών και εμπορικών) μετά το πέρας της Α ΦΑΣΕΩΣ (πέρας αποβιβάσεως) διαταχθούν υπ' εμού εις τρόπον ώστε ταύτα εγκαίρως ευρίσκονται θέσεις των διά την Β ΦΑΣΙΝ.

Συγκεκριμένως διαταχθούν:

α) ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ-ΑΣΤΙΓΞ καταπλεύσουν ΠΑΤΡΑΣ την πρωΐαν της Δ-1 ημέρας διερχόμενα προηγουμένως εκ Ν/ΘΜΟΥ προς ανεφοδιασμόν.
β) ΠΙΝΔΟΣ καταπλεύσει ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ την Δ+1 ημέραν. Εν ανάγκη ανεφοδιασθή ΒΟΛΟΝ.
γ) ΚΑΝΑΡΗΣ ανεφοδιαζόμενος ΒΟΛΟΝ καταπλεύσει τομέα επιτηρήσεώς του ώραν 0001 της Δ ημέρας.
δ) 4 ΑΠΟΒΑΤΙΚΑ Ν.Δ.ΒΟΛΟΥ παραμείνουν ΜΑΛΙΑΚΟΝ μέχρι νεωτέρας διαταγής μου.
ε) Αρματαγωγά ΠΗΝΕΙΟΣ - ΑΛΙΑΚΜΩΝ - ΑΧΕΛΩΟΣ - καταπλεύσουν ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ τα δε ΣΤΡΥΜΩΝ - ΣΑΜΟΣ εις ΙΤΕΑΝ. Εν ανάγκη ανεφοδιασθώσιν Ν/ΘΜΟΝ. Ημερομηνία κατάπλου των εις τους ανωτέρω όρμους μεταξύ Δ+3 έως Δ+4. Αναμείνουν αυτόθι διαταγάς μας.
στ) Αρματαγωγά ΑΛΦΕΙΟΣ-ΑΞΙΟΣ θα καταπλεύσουν από της Δ-1 ημέρας ΒΟΛΟΝ εν αναμονή περαιτέρω διαταγών Υ.Ν/ΓΕΝ/Γ.
ζ) Πλοία εμπορικού ναυτικού και Α/Γ ΟΔΙΣΥ ως και φορτηγίδες και ρυμουλκά θα καταπλεύσουν από της Δ-1 ημέρας εις ΒΟΛΟΝ εν αναμονή περαιτέρω διαταγών ΓΕΝ/Γ.

VIII.- ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

13. Μετά την ολοκλήρωσιν των κινήσεων περί ων η προηγουμένη παράγραφος 12, η γενική κατανομή των πολεμικών πλοίων της ναυτικής δυνάμεως εις περιοχήν ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ προς επιτέλεσιν του προορισμού της κατά την Β ΦΑΣΙΝ (αποκλεισμός, βολή υποστηρίξεως πλοίων, ανεφοδιασμός, μεταγγίσεις στρατευμάτων) θέλει έχει ως εις συνημμένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Υ αναφέρεται.

IX.- ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

14. Μοι ανετέθη η εκτέλεσις της επιχειρήσεως από ναυτικής πλευράς (συντετμ. τίτλος Α.Σ.Ξ.) προκεχωρημένον μου κλιμάκιον (συντετμ. τίτλος Π/Κ.Α.Σ.) εκ δυο αξιωματικών (πλωτ. Κ.ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ και υποπλοίαρχος Γ.ΔΡΟΣΙΝΟΣ) αποσπασθήσεται από της Δ-6 ημέρας παρά τω διοικητή του Α΄ΣΣ έχοντος την διεύθυνσιν της όλης επιχειρήσεως.

15. Ναυτικαί Διοικήσεις ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Διοικητής Πλοίαρχος Λ.ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ) και ΒΟΛΟΥ (αντιπλοίαρχος Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ) υπάγονται ήδη υπό τας διαταγάς μου από δε της Δ-10 ημέρας μέχρι πέρατος της επιχειρήσεως και η ναυτική διοίκησις ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Αντιπλοίαρχος Δ.ΚΙΟΣΣΕΣ). Συντετμημένοι τίτλοι κατά σειράν: ΝΔΒΑ-ΝΔΒ-ΝΔΔΕ.

16. Σταθμός διοικήσεώς μου (μετά του επιτελείου επιχειρήσεων) κατά την πρώτην ΦΑΣΙΝ-ΒΟΛΟΣ κατά την Β-ΠΑΤΡΑΙ.
Αντικαταστάτης μου εν Ν/ΘΜΟ, ο Ανώτερος Διοικητής Ελαφρών Σκαφών (ΑΔΕΣ).
Εις τον Α.Σ./Τ (Διοικητήν Κ.Σ.Ε. πλοίαρχον Γ.ΜΑΝΩΛΑΤΟΝ) αναθέτω και τα καθήκοντα του Ναυτικού Διοικητού οργανώσεως και εκτελέσεως της μεταφοράς και αποβιβάσεως της στρατιωτικής δυνάμεως (συντετμ. τίτλος Ν.Δ.Ο.Μ).
Ούτος μετά πέρας αποβιβάσεως να επανέλθη εις την εν ΒΟΛΩ έδραν του.
Εις τον Κυβερνήτην του ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ (Αντιπλοίαρχον Π.ΔΑΝΗΛΑΤΗΝ) αναθέτω τα καθήκοντα του διοικητού δυνάμεως υποστηρίξεως στρατού εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ (συντετμ. τίτλος Δ.Ο.Υ)
Σύνδεσις ΑΣΞ μετά κλιμακίων διοικήσεως, ναυτικών διοικητών και πλοίων, ως εις συνημμένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV εμφαίνεται.

X.- ΣΧΕΔΙΟΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΒΙΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩ- ΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ - ΝΗΟΠΟΜΠΑΙ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

17. Εντέλλεται Δ.Ν.Ο.Μ.εν συνεχεία μερικής διαταγής μου ΠΚ/28/3/1 της 28/3/48.
α) όπως ερχόμενος επειγόντως εις επαφήν με διοικητήν Γ΄ΣΣ συντάξη το λεπτομερές “Σχέδιον συγκεντρώσεως, επιβιβάσεως, μεταφοράς και αποβιβάσεως της στρατιωτικής δυνάμεως”

ως και το Σχέδιον οργανώσεως της ακτής συμφώνως προς τα δεδομένα και οδηγίας αναφερομένας εις το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι και αποσταλείσας ήδη αυτώ. Και ειδικώτερον να προβή εις την σύνταξιν:

α- του διαγραμματικού πίνακος φορτώσεως (γενικού και κατά πλοία).

β- του διαγραμματικού πίνακος αποβιβάσεως μετά του ωραρίου.

γ- του πίνακος κατανομής των ακτών κατά πλοία

δ- του σχεδίου οργανώσεως των αιγιαλών, λιμένων αποβιβάσεως και περιοχής συντηρήσεως.

Τα Σχέδια ταύτα να ώσιν έτοιμα το ταχύτερον δυνατόν και ουχί βραδύτερον της 5 Απριλίου οπότε και να τεθώσιν υπ' όψιν μου προς τελικήν έγκρισίν των.

β) Όπως συνεννοούμενος με Ν.Δ.Β.Λ. οργανώση τους πλόας των αρματαγωγών και εμπορικών πλοίων από λιμένας συγκεντρώσεως μέχρι προορισμού των εις νηοπομπάς.

Προβλέπεται η μεταφορά της στρατιωτικής δυνάμεως εις τρεις νηοπομπάς υπό συνοδείαν εκάστης διά αντιτορπιλλικών, προς ανθυποβρυχιακήν και αντιαεροπορικήν προστασίαν των κατά τα αναφερόμενα εις ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Εις το αυτό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ αναφέρεται το γενικόν ΩΡΑΡΙΟΝ.

γ) Όπως έχει υπ' όψιν του ότι πλήρης στρατηγικός αιφνιδιασμός της επιχειρήσεως είναι ανέφυκτος. Απαιτείται όμως τακτικός αιφνιδιασμός δι' αποκρύψεως από τον εχθρό των κινήσεών μας γενικώς, των κινήσεων των νηοπομπών ως και της περιοχής και του χρόνου αποβιβάσεως.

Παραπλανητικαί κινήσεις εις την διαταγήν απόπλου των νηοπομπών να προβλεφθώσι. Επίσης λιμένας καταφυγής των εν περιπτώσει κακοκαιρίας ή διασκορπισμού των πλοίων δι' οιανδήποτε αιτίαν.

δ) Προς επιτέλεσιν των εις τα εδάφια α, β και γ εντολών και αποστολών τίθεται εις διάθεσίν του ανώτερον και κατώτερον προσωπικόν Κέντρου Εκπαιδεύσεως Συνδεδυασμένων Επιχειρήσεων ΒΟΛΟΥ (ΚΣΕ)

Επίσης οι Αντιπλοίαρχος Γ.ΠΑΠΑΣΤΟΦΑΣ και Πλωτάρχης Σ.ΠΕΡΒΑΙΝΑΣ κυρίως διά καθήκοντα ακτονόμων και Ναυτικών Διοικητών λιμένων αποβιβάσεως, Πλωτάρχης Ναυπηγός Δ.ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ διά τας κατασκευάς εις τας ακτάς αποβιβάσεως και Αντιπλοίαρχος Γ.ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ ως Διοικητής της Νηοπομπής.

ΝΔΟΜ να συνεννοηθή επίσης με ΓΈΣ διά την διάθεσιν των υπό του σχεδίου προβλεπομένων αξιωματικών στρατού.

18. Εντέλλεται Ν.Δ.Β.Α. όπως εν συνεννοήσει με Ν.Δ.Ο.Μ. ορίση εγκαίρως κατάλληλα αγκυροβόλια εις λιμένα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και προβλήτας φορτώσεως, επιβιβάσεως διά τα αρματαγωγά και εμπορικά. Επίσης διά τα αντιτορπιλλικά τα οποία δέον να έχωσι ελεύθερον και κατάλληλον πεδίον βολής διά αντιαεροπορικήν προστασίαν του λιμένος.

Η αυτή πρόβλεψις να γίνη υπό του Ν.Δ.Ο.Μ. διά τα αντιτορπιλλικά εις τους όρμους αποβιβάσεως.

XI.- <u>ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙΠΟΛΙΩΝ</u>

19. Αι γενικαί αρχαί της οργανώσεως των τοπικών περιπολιών εις περιοχάς κόλπων ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ-ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΥΒΟΪΚΟΥ-και ΠΑΤΡΑΪΚΟΥ αίτινες σκοπόν έχουν τον πλήρη αποκλεισμόν των ακτών ένθα θα λάβουν χώραν αι επιχειρήσεις προς αποφυγήν πάσης διαφυγής ή επικοινωνίας των συμμοριτών διά θαλάσσης, αναφέρονται εις το συνημμένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

20. Λ.Σ./Τ ευθύνεται διά την περιοχήν ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ.

Ν.Δ.Δ.Ε ευθύνεται διά την περιοχήν ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Κορινθιακός, Πατραϊκός, Ιόνιον).

Διατιθέμενα εις αυτούς μέσα ως εις ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Υ.

XII.- <u>ΣΧΕΔΙΟΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΩΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΒΟΛΗΣ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΠΛΟΙΩΝ</u>

21. Ορίζονται ως πλοία υποστηρίξεως διά των πυροβόλων των στρατιωτικών τμημάτων των εγγύς των ακτών και εκτέλεσιν βομβαρδισμών κατά υποδεικνυομένων στόχων, τα αντιτορπιλλικά:

α) ΚΑΝΑΡΗΣ διά τον ΒΟΡΕΙΟΝ ΕΥΒΟΪΚΟΝ και εν ανάγκη ΠΙΝΔΟΣ.

β) ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ - ΑΣΤΙΓΞ - ΜΙΑΟΥΛΗΣ διά ΚΟΡΙΝ-ΘΙΑΚΟΝ, εν ανάγκη ΑΔΡΙΑΣ.

22. Ορίζεται τομεύς επιτηρήσεως του αντιτορπιλλικού ΕΥΒΟΪΚΟΥ η περιοχή έναντι όρους ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ, των δε (τριών) αντιτορπιλλικών ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ η περιλαμβανομένη μεταξύ μεσημβρινών 21ο51΄Α και 22΄41΄Α κατά τρόπον ώστε έκαστον των τριών τούτων αντιτορπιλλικών να εκπληροί τας αιτήσεις εκάστης εκ των τριών προς ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ κινουμένων Μεραρχιών.

23. Τα ανωτέρω πλοία ευρίσκωνται μερίμνη του διοικητού της ομάδος υποστηρίξεως (Δ.Ο.Υ.) εις τους ως άνω τομείς επιτηρήσεως των από ώρας 0001 της Δ ημέρας κατά τα λεπτομερέστερον εις το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ αναφερόμενα.

Εις το αυτό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ αναφέρονται τα της οργανώσεως εκτελέσεως και παρατηρήσεως της βολής των πλοίων.

Βάσις της επιτυχίας της βολής πυροβολικού των πλοίων είναι η συνεννόησις μετά των στρατιωτικών τμημάτων ή των αεροσκαφών αναγνωρίσεως προς υπόδειξιν των στόχων και μετέπειτα παρατηρήσεως του πυρός. Εντέλλεται Δ.Ο.Υ. όπως εκτελέση ασκήσεις συνδεδυασμένης συνεννοήσεως με το πνεύμα τούτου.

24. Περιπολικά ευρισκόμενα εις τους τομείς επιχειρήσεως των αντιτορπιλλικών δύνανται να κληθώσι υπ' αυτών όπως συμμεθέξωσι εις εγγύς προστασίαν στρατιωτικών τμημάτων διά του ελαφρού οπλισμού των ή διά βολήν κατά συγκεντρώσεων συμμοριτών εφ' όσον η ενέργεια αύτη δεν τα απομακρύνει της κυρίας αποστολής των. Ειδικά σχέδια πυρός συνεργασίας του αντιτορπιλλικού μετά των περιπολικών να προετοιμασθώσιν υπό Δ.Ο.Υ.

XIII- <u>ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ</u>

25. Προς εκτέλεσιν της αποστολής παραγράφου 4ε διατίθενται τα αρματαγωγά κατανεμημένα ΑΙΓΑΙΟΝ και ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ-ΠΑΤΡΑΪΚΟΝ ως εις παράγραφον 12ε και 12στ αναφέρεται. Πρόβλεψις κατά την κατανομήν γίνεται όπως τα εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ-ΠΑΤΡΑΪΚΟΝ αποστελλόμενα είναι εκ των δυνάμεων να φέρωσι κτήνη (ιππαγωγά).

XIV- <u>ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ</u>

26. Το Σχέδιον Συνεννοήσεως και Διαβιβάσεως το αναφερόμενον εις το συνημμένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV προβλέπει συνεννόησιν Στρατού-Ναυτικού Αεροπορίας κατά τας δυο ΦΑΣΕΙΣ της επιχειρήσεως.

27. Κατά την πρώτην ΦΑΣΙΝ τούτο καλύπτει:

α) Συνεννόησιν Ναυτικών Αρχών και Πλοίων. Ισχύει το σύνηθες σύστημα συνεννοήσεως ως εις διαταγήν Σ/2 του Υ.Ν.εκτίθεται.

β) Συνεννόησιν Στρατιωτικών Αρχών ή τμημάτων μετά Ναυτικών Αρχών ή Πλοίων. Εκτελείται μέσω Κέντρου λήψεως Υ.Ν.

28. Κατά την δευτέραν ΦΑΣΙΝ τούτο καλύπτει:

α) συνεννόησιν Α.Σ.Ξ. μετά πλοίων επιχειρήσεων, απ' ευθείας μεν διά τα πλοία του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ και μέσω Υ.Ν. διά τα πλοία ΕΥΒΟΪΚΟΥ και ΑΣ/Τ.

β) απ' ευθείας συνεννόησιν του Α.Σ.Ξ. μετά του παρά τω Α΄ΣΣ προκεχωρημένου κλιμακίου του (ΠΚΑΣ).

γ) συνεχή επαφήν των πλοίων υποστηρίξεως με τας αντιστοίχους Μεραρχίας προς εκτέλεσιν αποστολών και βολής. Επίσης κατόπιν εντολής των Μεραρχιών απ' ευθείας συνεννόησιν των πλοίων υποστηρίξεως με τα αιτούντα την βολήν τάγματα.

Κατά την συνεννόησιν Μεραρχιών και πλοίων ο Α.Σ.Ξ. δύναται να παρακολουθή την διεξαγομένην συνεννόησιν (μόνον ακρόασις).

δ) συνεννόησιν των πλοίων υποστηρίξεως με αεροσκάφη αναγνωρίσεως διά εκτέλεσιν και εναερίου παρατηρήσεως της βολής των.

29. Αι λεπτομέρειαι του Σχεδίου διά την εκτέλεσιν των ανωτέρω (ήτοι, χαρακτηριστικά κλήσεως, μήκη κύματος κλπ.) αναφέρονται εις το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV.

Επίσης εις το αυτό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ εμφαίνεται το σχεδιάγραμμα των διαβιβάσεων.

30. ΣΙΓΗ Α/Τ

Η χρήσις Α/Τ δέον να περιορισθή εις το ελάχιστον. Κατά τας νηοπομπάς τα εμπορικά να τηρούν απόλυτον σιγήν Α/Τ τα δε συνοδά πολεμικά να διακόπτουν την σιγήν Α/Τ μόνον εν ανάγκη.

Προσοχή εις τον χαρακτηρισμόν των σημάτων.

ΣΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ

Σήματα αναγνωρίσεως των σταθμών Α/Τ στρατού κοινοποιηθούν εις πλοία εν καιρώ μερίμνη υπηρεσίας Σ του Α.Σ. (Ξ).

XV.- <u>ΑΣΦΑΛΕΙΑ</u>

31. Τα Σχέδια της παρούσης διαταγής (ΔΕΣ/1) είναι ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΑ και αυστηρά μέτρα δέον να ληφθούν υπ' ευθύνη των διοικητών διά να προληφθή η διαρροή των απορρήτων πληροφοριών επί της επιχειρήσεως.

Ο τόπος αποβιβάσεως και η ημερομηνία απόπλου και αποβιβάσεως δεν πρέπει να κοινοποιούνται ει μη μόνον εις ελαχίστους αξιωματικούς και εξ αυτών μόνον εις τους με την σύνταξιν του σχεδίου ασχολουμένους. Η ενημέρωσις των λοιπών αξιωματικών και ανδρών της Ναυτικής και Στρατιωτικής δυνάμεως να γίνη διαρκούντος του πλου.

Προς κατοχύρωσιν των ανωτέρω να προβλέπονται εις τας διαταγάς πλου των νηοπομπών και παραπλανητικαί κινήσεις.

32. Ειδικά μέτρα ασφαλείας προσωπικού και υλικού, ως και των σκαφών πολεμικών και εμπορικών πλοίων, δέον να ληφθούν κατά την παραμονήν των εις τους όρμους και ιδία εν λιμένι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

XVI- <u>ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ</u>

33. Πλοία αποπλέοντα εκ των ΒΑΣΕΩΝ των να ώσιν πλήρως ανεφοδιασμένα διά καυσίμων. Επίσης να παραλάβωσιν το ολιγώτερον στερεά τρόφιμα ενός μηνός.

Πλοία αποπλέοντα εκ Ν/ΘΜΟΥ, να παραλαμβάνωσι τους φόρτους πυρομαχικών ως προβλέπεται εις το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

Τυχόν ελλείψεις εις πυρομαχικά εγκαίρως να μου σημάνουν οι οικείοι διοικηταί.

34. ΓΕΝ/Γ παρακαλείται εγκαίρως μεριμνήση διά τον ανεφοδιασμόν διά καυσίμων των Κ Ε Κ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ-ΒΟΛΟΥ και ΠΑΤΡΩΝ.

35. Γραφείον 1 του Α.Σ.Ξ. να μεριμνήση διά την έγκαιρον τοποθέτησιν

α) επί των αντιτορπιλλικών υποστηρίξεως των ειδικώς εκπαιδευθέντων εις τα της συνεργασίας αξιωματικών πυροβολικού στρατού.

β) επί των εμπορικών πλοίων ως συνδέσμων αξιωματικών του ναυτικού κατά τους πλόας των νηοπομπών.

36. Υπηρεσία Σ του Α.Σ.Ξ. να μεριμνήση εγκαίρως:

α) διά την συμπλήρωσιν του προσωπικού συνεννοήσεως σταθμών Α/Τ πλοίων-Ν.Δ.ΒΟΛΟΥ-Ν.Δ.Δ.Ε.

β) όπως παρακολουθήση διά την εγκατάστασιν ανά ενός σταθμού SCR 694 επί των 4 αντιτορπιλλικών υποστηρίξεως και παραλάβη προς φύλαξιν δυο εφεδρικούς τοιούτους σταθμούς. Η εγκατάστασις θα γίνη μερίμνη Δ.Ρ.Υ.Ν.

γ) όπως παρακολουθήση τα της παραδόσεως υπό ΔΡΥΝ εις ΝΔΔΕ ενός αυτοκινήτου Α/Τ με δυο σταθμούς 1190 και τρεις δέκτας προς χρήσιν του Α.Σ.Ξ.

δ) όπως μεριμνήση διά την παράδοσιν υπό ΑΣ/Τ (ΒΟΛΟΣ) εις Α΄ΣΣ διά το προκεχωρημένον κλιμάκιον ΑΣΞ ενός αυτοκινήτου με δυο σταθμούς 1190 και δυο αυτοκινήτων με ντήζελ, μια συσκευήν TCS 10 και τρεις δέκτας.

ε) όπως παραλάβη αναγκαιούντα αριθμόν αμοιβών κρυστάλλων σταθμών Α/Α πλοίων εκ της υπηρεσίας αεροπορίας και ανεφοδιασμό δι' αυτών των αντιτορπιλλικών υποστηρίξεως.

στ) όπως τοποθετήση εγκαίρως επί των ανωτέρω αντιτορπιλλικών τους αποστελλομένους στρατιώτας χειριστάς συσκευών SCR (ανά ένα δι' εκάστην συσκευήν). Ομοίως και ανά ένα ναύτην εκ των ειδικώς εκπαιδευθέντων υπό Δ.Ν.Ο.Β.

ζ) όπως μεριμνήση διά την τοποθέτησιν εφ' εκάστου εμπορικού ανά ενός σηματωρού με κατάλληλον υλικόν συνεννοήσεως διά Ο/Σ.

37. Διοικητής πλωτών μέσων να μεριμνήση επειγόντως διά τα ακόλουθα:

α) διά την έγκαιρον πόντισιν του σημαντήρος εις το διαταχθέν σημείον όρμου αποβιβάσεως.

β)διά την έγκαιρον τοποθέτησιν των αρτανών μεταφοράς κτηνών επί των υπολοιπομένων αρματαγωγών.

γ) διά την αποπεράτωσιν κατασκευαζομένων εν Ν/ΘΜΩ διαβαθρών και την εν καιρώ αποστολήν εις προορισμόν τους.

δ) διά την παράδοσιν εις τα αρματαγωγά ανά δυο ΑΠΕ

ε) διά την αποστολήν υπό Ν/ΘΜΟΥ εις ΒΟΛΟΝ δυο ρυμουλκών.

XVII- ΔΙΑΝΟΜΗ - ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ - ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

38. Η παρούσα διανέμεται (μετά των Παραρτημάτων) ως ακολούθως:

α) τα υπ' αριθ. 1-2-3-αντίτυπα εις Υ.Ν/ΓΕΝ/Γ.

β) τα υπ' αριθ. 4-5-6-7-εις διοικητήν Α΄ΣΣ (τη αιτήσει του).

γ) το υπ' αριθ. 8 εις ΓΕΣ

δ) το υπ' αριθ. 9 εις Ν.Δ.Ο.Μ.μερίμνη αυτού να κοινοποιηθώσιν εις ΑΣ/Τ, Ν Δ Β Α και Ν Δ ΒΟΛΟΥ τα ενδιαφέροντα αυτούς τμήματα και μόνον ταύτα.

ε) το υπ' αριθ.10 εις Α.Σ.Ξ. μερίμνη αυτού κοινοποιηθώσιν εις ΔΟΥ-ΝΔΔΕ-Κυβερνήτας πλοίων, τα ενδιαφέροντα αυτούς τμήματα και ΜΟΝΟΝ ταύτα.

39. Παρακαλώ να μου γνωσθή λήψις διά της λέξεως ΣΕΙΡΙΟΣ.

Ο
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ
Πλοίαρχος Β.Ν.-Π.Ε.ΚΩΝΣΤΑΣ
Τ.Σ.Υ.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: 5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΘΗ υπό του Υποπλοιάρχου Α.ΦΑΚΑΡΟΥ

65

Αθήναι τη 2 Απριλίου 1948

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Αριθ.Α.Π.6530

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι
ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ Α΄ΣΣ
ΑΦΟΡΟΣΑΙ ΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ "ΧΑΡΑΥΓΗ"

Σκοπός των επιχειρήσεων η εκκαθάρισις της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ διά πλήρους εξοντώσεως (συλλήψεως ή φόνου) των εν αυτή συμμοριτών.

- Στοιχεία εφ' ων βασίζεται η επίτευξις του ως άνω σκοπού:

Α.- Η εκ διαφόρων κατευθύνσεων ακτινοειδώς δραστηρία ενέργεια προς το εσωτερικόν του κύκλου εντός του οποίου σημειούνται αι συμμορίαι.

1. Η ύπαρξις της θαλάσσης (του Κορινθιακού κόλπου) ευνοεί την διά ενεργειών από βορρά, βορειοδυσμών και από ανατολών περίσφιγξιν των εν τη περιοχή ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ - ΟΙΤΗ - ΓΚΙΩΝΑ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ συμμοριών και τελική συντριβήν τούτων.

Προς τούτο όμως είναι αναγκαίον όπως αι ως άνω εκδηλωθησόμεναι επιθετικαί ενέργειαι αποβλέπουσι συγχρόνως:

α) εις την απογόρευσιν διολισθήσεως των συμμοριών προς την αντίθετον της κινήσεως των Μεγ.Μονάδων κατεύθυνσιν.

β) εις την εξόντωσιν (φόνον ή σύλληψιν) πάσης συμμορίας ήτις ήθελεν αντιταχθή εις την επιθετικήν ως άνω κίνησιν των μονάδων.

γ) εις την δίωξιν των διαφυγουσών την ως άνω εξόντωσιν συμμοριών, ως και εκείνων αίτινες θα αποφεύγωσι τον αγώνα, προς απόρριψιν όλων τούτων τελικώς εις την γενικήν περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ, προς ην συγκλίνουσιν αι γενικαί κατευθύνσεις όλων των μετεχουσών εις την επιχείρησιν μονάδων. Η κεντρική αύτη περιοχή δέον να αποτελέση το σφαγείον, τον τελικόν χώρον εξοντώσεως των υπολειμμάτων των συμμοριών της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ, τελευταίαν φάσιν των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων ΧΑΡΑΥΓΗ.

2. Η αναφερομένη εν τη ως άνω παραγράφω (α) απαγόρευσις θα επιτευχθή διά της καταλλήλου διατάξεως των μονάδων:

-κατά πλάτος διά της πυκνοτέρας δυνατής υπό των μονάδων καλύψεως του εδάφους, ώστε να μειώνωνται εις τον ελάχιστον δυνατόν βαθμόν τα μεταξύ τούτων διάκενα.

-κατά βάθος εις τρόπον ώστε η διαφυγούσα τυχόν από τα επί κεφαλής τμήματά μας συμμορία, να επιπέση εις τα δευτέρου ή τρίτου κλιμακίου τοιαύτα.

Ενδιαφέρει όθεν, όπως η διάταξις πάσης μονάδος μέχρι της μικροτέρας, ανταποκρίνεται προς την ως άνω ανάγκην κλιμακώσεως των δυνάμεων κατά πλάτος και κατά βάθος. Ούτω, η Μεραρχία κλιμακώνουσα κατά πλάτος, αλλά και κατά βάθος τας δυνάμεις της, θα δύναται κατά την επιθετικήν της κίνησιν:

-να καλύπτη σημαντικόν μέτωπον και να ανιχνεύη κατά τον δυνατόν πληρέστερον τρόπον το έδαφος.

-να εξασφαλίζη διά της διατάξεως εν τω χώρω βάθος τοσούτον, ώστε να μη είναι δυνατή η υπό της συμμορίας διαδρομή όλου του βάθους της διατάξεως εις χρόνον μικρότερον της διαρκείας μιας νυκτός.

Κατά τα ανωτέρω, η εικών ην θα παρουσιάζη επί του εδάφους μεγάλη τις μονάς κατά την εκκαθαριστικήν κίνησίν της θα είναι τμήματα κλιμακωμένα εν τω χώρω κατά πλάτος και βάθος.

Έκαστον τούτων θα είναι μικροτέρας ή μεγαλυτέρας δυνάμεως αναλόγως της διασπάσεως και επομένως της ισχύος ην θα παρουσιάζωσιν αι συμμορίαι. Τοιαύται μεγάλης δυνάμεως και συμπαγούς όγκου θα επιβάλλωσιν ουχί μεγάλην διάσπασιν των μονάδων (ουχί μικροτέραν διλοχίας ή και τάγματος ακόμη).

Αντιθέτως διάλυσις των συμμοριών εις μικροομάδας θα επιτρέψη ανάλογον κατάτμησιν των ημετέρων δυνάμεων διά την πλέον σύντομον αλλά και ταχείαν δίωξιν και εξόντωσιν των συμμοριτών.

3. Η αναφερομένη εν τη ως άνω παραγράφω (β) εξόντωσις των συμμοριών εις ην δέον να αποβλέπωσιν αι επιθετικαί ενέργειαι, θα επιτευχθή εάν επιδειχθή εκ μέρους των τμημάτων επιθετικόν πνεύμα και αναπτυχθή δραστηρίως ο αναγκαίος εκάστοτε επί του πεδίου ελιγμός. Όχι μεμακρυσμένα πυρά. Όχι με την πρώτην επαφήν, ή με μόνην την πληροφορία, να ζητή το Πεζικόν τα πυρά του Πυροβολικού κατά της σημειωθείσης συμμορίας. Ας συνδιασθή η εκτόξευσις πυρών (αυτομάτων, πυρ/κού) με τον αναγκαίον επί του εδάφους ελιγμόν υπό του Πεζικού προς επίτευξιν αποφασιστικών αποτελεσμάτων.

Ως τοιαύτα δέον να θεωρηθώσι μόνον ο φόνος ή η σύλληψις των συμμοριτών. Άνευ σχεδίου τινός απλού, άνευ συντονισμού των μέσων πυρός με την κίνησιν του Πεζικού, δεν πρέπει να αναμένωνται τοιαύτα αποφασιστικά αποτελέσματα. Η απώθησις των συμμοριτών και μετατόπισις τούτων εν τω χώρω δέον να θεωρήται ως αποτυχία, καθ' όσον σκοπός μας δεν είναι η κατάκτησις εδάφους, αλλά η εξόντωσις, επαναλαμβάνομεν και πάλιν, των συμμοριτών.

Ανάγκη όθεν συνεργασίας των όπλων επί του πεδίου αγώνος.

Το Πεζικόν οφείλει, αφ' ης σημειωθή επί του εδάφους συμμορία να συλλάβη τον ελιγμόν του. Επωφελούμενον το διακεκομμένον και το κεκαλυμμένον του εδάφους θα επιζητήση να πλησιάση τον εχθρόν καταλαμβάνον συγχρόνως διά τμημάτων του καταλλήλους θέσεις και προς τα πλευρά τούτου, ή και τα νώτα του ακόμη, ώστε να αποκλεισθή η διαφυγή κατά το δυνατόν.

Ουδεμία πρόωρος εκδήλωσις πυρών, άτινα οφείλουν να εκδηλωθούν κατ' αρχήν μετά την ως άνω κίνησιν και εν συντονισμώ προς την τελικήν ενέργειαν του Πεζικού. Αύτη, ούτω συντονισμένη με μίαν μελετημένην και ωφέλιμον υποστήριξιν διά των πυρών των αυτομάτων και του πυροβολικού, θα είναι δυνατόν να εκδηλωθή εκ περισσοτέρων κατευθύνσεων και θα καταστήση σχεδόν αδύνατον την εν ημέρα διαφυγήν της συμμορίας.

Ας έχωμεν πάντες υπ' όψιν τα εκ της πείρας συμπεράσματα ότι άπασαι αι ως άνω ενέργειαι δύνανται να έχωσιν αποτελέσματα μόνον εφ' όσον και η τελευταία ως άνω φάσις προς εξόντωσιν κυκλωθείσης συμμορίας λάβη χώραν προ της πτώσεως της νυκτός.

Πράγματι κατά ταύτην πάντοτε μέχρι σήμερον, η κυκλωθείσα συμμορία κατόρθωσε να διολισθήση διά μέσου των διακένων της διατάξεως, οσονδήποτε και αν περιορισθώσι ταύτα εις το ελάχιστον εις αριθμόν και έκτασιν.

Επιβάλλεται όθεν πάντοτε να επιζητήται η εξόντωσις κυκλωθείσης συμμορίας εντός της ημέρας προ της πτώσεως του σκότους της νυκτός.

Αποκλεισμός πλήρης της κυκλωθείσης συμμορίας απαιτεί συνεχή κατοχήν άνευ ουδεμιάς διακοπής του πέριξ εδάφους εις πλήρη κύκλον.

Τούτο όμως απαιτεί αφ' ετέρου δυνάμεις τας οποίας δεν θα έχωμεν σχεδόν ουδέποτε. Θα αυξηθώσι αι σχετικαί υπάρχουσαι ως ελέχθη, πιθανότητες αποτελεσματικής αντιμετωπίσεως της μη διαφυγής της συμμορίας κατά την νύκτα, ουχί τόσον διά πυκνώσεως της διατάξεως και μειώσεως των διακένων αυτής, άτινα ουδέποτε θα επιτύχωμεν να μηδενίσωμεν, όσον διά της διαθέσεως δυνάμεων προς τα πίσω του πρώτου κλιμακίου των δυνάμεών μας, ώστε να δοθή εις την όλην διάταξιν του κλοιού μεγαλύτερον βάθος και διά της δημιουργίας ούτω δευτέρου ή και τρίτου κλιμακίου όπισθεν του πρώτου.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι κάθε μονάς οφείλει να ενεργή δραστηρίως εναντίον πάσης σημειωθείσης συμμορίας άνευ απωλείας χρόνου. Η λήψις επαφής, αι λοιπαί κινήσεις ας απαιτεί ο ελιγμός επί του εδάφους ίνα μη διαφύγη η συμμορία, ο συντονισμός των ενεργειών όλων των στοιχείων διά την τελικήν εξόρμησιν, άπασαι αι ενέργειαι αύται δέον να διαδέχωνται αλλήλας ταχύτατα ώστε η εξόντωσις να επιτυγχάνεται πριν μεσολαβήση η νυξ.

Πάντα ταύτα απαιτώσι δραστηρίαν και άμεσον επέμβασιν εις τον αγώνα των ηγητόρων όλων των κλιμακίων. Ο αγών δεν πρέπει ουδέ επί στιγμήν να παύση διευθυνόμενος. Την διεξαγωγήν τούτου δυο στοιχεία διακρίνουσι:

-η διεύθυνσις, έργον προσωπικόν της διοικήσεως διά της λήψεως των αναγκαίων κατά την κατάλληλον στιγμήν αποφάσεων.

-η εκτέλεσις των αποφάσεων τούτων, έργον αποκλειστικόν των υποδεεστέρων.

Ουδέν των στοιχείων τούτων δεν πρέπει να χωλαίνη και προς πραγματοποίησιν των ανωτέρω δέον άπαντες οι διοικηταί όλων των κλιμακίων (λόχων, ταγμάτων, ταξιαρχιών και των μεραρχιών) να προωθώνται μετά των αντιστοίχων τμημάτων όσον επιβάλλει η ανάγκη του ταχέος και εγκαίρου προσανατολισμού τούτων επί της εκάστοτε δημιουργουμένης καταστάσεως και της εγκαίρου βάσει ταύτης λήψεως αποφάσεως.

Μόνον ούτω θα εξασφαλισθή η διεύθυνσις εκάστης μονάδος. Και θα είναι πολλαπλή η οφέλεια ήτις θα προκύψη εκ της παρουσίας των ηγητόρων πλησίον των μαχομένων μονάδων. Όλων των αξιωματικών και οπλιτών το ηθικόν αναπτερούται και όλοι αμιλλώνται εις την εκτέλεσιν του καθήκοντός των.

Θα παρακολουθήσω ιδιαιτέρως κατά τας επικειμένας επιχειρήσεις την εφαρμογήν των ανωτέρω και την βάσει της εξελίξεως του αγώνος προώθησιν των διοικήσεων μετά των μονάδων των.

4. Τέλος η εν παραγράφω (γ) αναφερομένη <u>δίωξις</u> προς την ΓΚΙΩΝΑΝ δέον να εξασφαλισθή αφ' ης στιγμής δεν κατέστη δυνατή η εξόντωσις συμμορίας τινός, ως ελέχθη εν τοις προηγουμένοις. Διαφυγή ταύτης προς άλλην κατεύθυνσιν <u>δέον να αποκλεισθή.</u>

Η επιζητηθησομένη τοιαύτη σύσφιγξις των συμμοριών εις την περιωρισμένην σχετικώς περιοχήν ΓΚΙΩΝΑ θα επιτρέψη εν τω περιωρισμένω τούτω χώρω να ενεργήσωσιν όλαι αι διατεθησόμεναι εξ αρχής διά τας επιχειρήσεις "ΧΑΡΑΥΓΗ" ημέτεραι δυνάμεις το τοιούτον θα εξασφαλίση υπέρ ημών υπεροχήν μέσων, εις βαθμόν ώστε να είναι βέβαιον το επιδιωκόμενον αποτέλεσμα "Η ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ"

Λόγω της συγκλίσεως των κατευθύνσεων των ημετέρων δυνάμεων προς την ως άνω γενικήν περιοχήν, εφ' όσον αυταί θα προχωρώσι προς την τελευταίαν ταύτην, επί τοσούτον η γενική διάταξις θα παρουσιάζη μεγαλυτέραν πύκνωσιν των δυνάμεων. Κατά πλάτος (μέτωπον) η πυκνότης θα είναι μεγαλυτέρα ή εν αρχή των επιχειρήσεων θα εξασφαλίζεται βαθύτερα διάταξις των Μεγάλων Μονάδων μέχρι βάθους μιας ή και δυο ημερών πορείας.

Ούτως θα εξασφαλίζεται:

α) αυστηροτέρα απαγόρευσις διαφυγής των συμμοριτών προς βορράν ή βορειοδυσμάς.

β) αυστηρότερος έλεγχος του εδάφους εν τη ζώνη ενεργείας εκάστης μονάδος.

Ο τελευταίος ούτος έλεγχος του εδάφους δέον να ενεργηθή υπό των μονάδων αυστηρότατος και μετά πείσματος προς ανεύρεσιν τυχόν κρυπτομένων εις τα κεκαλυμμένα εδάφη (δάση, κατωκημένοι τόποι κ.λ.π.) συμμοριών ή και διεσπαρμένων συμμοριτών.

Επίσης ο έλεγχος ούτος δέον να αποβλέπη εξ ίσου εις την σύλληψιν των αόπλων συμμοριτών των παραμενόντων εις τους κατωκημένους εν γένει τόπους και συνεργαζομένων μετά των συμμοριτών, ήτοι εις την σύλληψιν της λεγομένης αυτοαμύνης εκάστου κατωκημένου τόπου. Ούτοι δέον να θεωρώνται και είναι έναντι της πατρίδος εξ ίσου ένοχοι με τους ενόπλους συμμορίτας.

Με την εξόντωσιν των ενόπλων συμμοριτών επιτυγχάνεται η εκκαθάρισις περιοχής τινός εκ των συμμοριών, η συντήρησις όμως του αποτελέσματος τούτου, ήτοι η μη αναμόλυνσις, εξασφαλίζεται μόνον διά της εξοντώσεως και της αυτοαμύνης της περιοχής ταύτης.

Μια από τας κυρίας όθεν εντολάς απάντων είναι και η εξόντωσις της αυτοαμύνης. Θα δυνηθήτε να εκπληρώσητε ταύτην εάν:

- εμπνεύσητε εις τους κατοίκους την προς τας εξουσίας του κράτους πίστιν και την πεποίθησιν ότι ο Εθνικός Στρατός είναι πλέον εις θέσιν να επιβληθή της ανταρσίας και θα επιβληθή συντόμως εις ολόκληρον την χώραν.

- εάν πείσητε τούτους ότι πρέπει να εκπληρώσωσι και ούτοι το καθήκον των έναντι της πατρίδος και του μαχομένου στρατού, παρέχοντες εις τούτον τας αναγκαίας πληροφορίας.

Διά την επίτευξιν των ως άνω αποτελεσμάτων απαιτείται όπως αι μονάδες παραμείνωσιν εις την προς εκκαθάρισιν περιοχήν επί σημαντικόν χρονικόν διάστημα.

Ο απαιτούμενος χρόνος θα παρασχεθή, τόσον κατά την προχωρητικήν κίνησιν προς την κεντρικήν περιοχήν ΓΚΙΩΝΑ, ήτις δέον να η βραδεία διά να παρέχη τον αναγκαίον χρόνον ερεύνης, όσον και μετά το πέρας των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" ότε θα αφεθώσιν εις ολόκληρον

την ΡΟΥΜΕΛΗΝ αι αναγκαιούσαι δυνάμεις προς συμπλήρωσιν του ως άνω ελέγχου και πλήρους εκκαθαρίσεως της υπαίθρου από παν στοιχείον ανήκον εις τον συμμοριτισμόν.

Καθ' απάσας τας ως άνω περιόδους προ της λήξεως και μετά ταύτην των επιχειρήσεων πρέπει να συμμετάσχωσι και άπαντα τα Τάγματα Εθνοφρουράς της ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Ταύτα κινούμενα καταλλήλως κατά την διεξαγωγήν των επιχειρήσεων εν δευτέρω κλιμακίω, όπισθεν των Μεραρχιών δύνανται να συνεισφέρωσι σημαντικόν έργον διά την εκρίζωσιν της αυτοαμύνης και την δίωξιν των υπολειμμάτων των συμμοριών άτινα θα έχουσι διαφύγει τυχόν από τα προηγούμενα κλιμάκια του στρατού εκστρατείας.

Β.- ΄Ετερον στοιχείον εφ' ων βασίζεται πάσα επιχείρησις, ειδικώτερον όμως η υπό εκτέλεσιν, είναι ο στρατηγικός αιφνιδιασμός.

Αι συμμορίαι γνωρίζουσι καλώς ότι δεν δύνανται να αντιταχθώσιν εις τον Εθνικόν Στρατόν και να δώσωσι μάχην εκ παρατάξεως.

Η συντριβή των εις μιαν τοιαύτην περίπτωσιν είναι βεβαία. Ωσάκις δεν διαθέτουσιν αρκούσαν υπεροχήν μέσων, αποφεύγουσι κατά κανόνα την σύγκρουσιν.

Ούτω κατά τας παρούσας επιχειρήσεις, όσον εγκαιρότερον και ασφαλέστερον πληροφορηθώσι περί των μελετωμένων επιχειρήσεων, επί τοσούτον επιμελέστερον θα προπαρασκευάσωσι την αποτυχίαν τούτων, ήτοι την διαφυγήν των άνευ φθορών.

Είναι αναγκαία όθεν η λήψις παντός μέτρου όπερ συντελεί εις την τήρησιν του απορρήτου.

- ούτε όψιμος, ούτε πρόωρος, αλλά επίκαιρος προσανατολισμός κάθε προσώπου που πρέπει να εργασθή διά την προπαρασκευήν των επιχειρήσεων.

- καμμία ακριτομύθεια, ούτε υπαινιγμός καν έστω και αόριστος προς όσους δεν πρόκειται αμέσως να εργασθώσι διά την προπαρασκευήν των επιχειρήσεων.

- ουδεμία επιπολαιότης εις την διαφύλαξιν οιουδήποτε εγγράφου, ίνα μη περιέλθη τούτο εις χείρας των συμμοριτών.

- λήψις κάθε μέτρου όπερ συντείνει εις παραπλάνησιν του εχθρού, ώστε να πιστεύει ούτος εις προθέσεις μας λίαν διαφόρους των πραγματικών.

Η μη αυστηρά τήρησις του απορρήτου σχεδόν πάντοτε έχει ως αποτέλεσμα την αποτυχίαν των επιχειρήσεων. Μια επιτυχής παραπλάνησις δύναται να εξασφαλίση την πλήρη επιτυχίαν των επιχειρήσεων.

Γ.- ΄Ετερον σημαντικόν σημείον εις ο βασίζεται η επιτυχία των επιχειρήσεων είναι η επιθετική στάσις ην δέον να τηρώσι τα Β΄ και Γ΄ΣΣ τόσον κατά τας προπαρασκευάς των επιχειρήσεων, όσον και κατά την διάρκειαν της διεξαγωγής τούτων.

Πράγματι η εκδήλωσις επιθετικών ενεργειών εις διαφόρους περιοχάς των ζωνών ενεργείας των ως άνω Σ.Σ. κατά την διάρκειαν των προπαρασκευών των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" θα αποτελέση σοβαράν παραπλάνησιν της ανωτάτης ηγεσίας της ανταρσίας, ως προς τας πραγματικάς προθέσεις ημών.

Η τήρησις της αυτής ενεργητικής στάσεως αφ' ετέρου κατά την διεξαγωγήν των ως άνω επιχειρήσεων θα αφαιρέση την πρωτοβουλίαν από τους συμμορίτας εκδηλώσεως υπό τούτων ενεργειών αντιπερισπασμού των κυρίων ημών επιχειρήσεων, εις περιοχάς εκ των οποίων αποσύρονται δυνάμεις επ' ωφελεία των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ".

Ούτω ο ρόλος των Β΄ και Γ΄ΣΣ κατά την παρούσαν περίοδον των προπαρασκευών και μέχρις λήξεως των κυρίων επιχειρήσεων, είναι σημαντικώτατος. Θα συμβάλη επί τοσούτον περισσότερον εις την επιτυχίαν των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ", όσον επιτυχέστερον τα Β΄ και Γ΄ΣΣ εκπληρώσωσι τον ρόλον των τούτον.

Κατά τα ανωτέρω αι επιχειρήσεις "ΧΑΡΑΥΓΗ" είναι επιχειρήσεις εις ας μετέχουσιν άπαντα τα Σώματα Στρατού και η επιτυχία τούτων θα είναι επιτυχία ολοκλήρου του Εθνικού Στρατού.

Κάθε δυνατή πρόβλεψις διά ταύτην έχει γίνει και όλαι αι αναγκαίαι προπαρασκευαί συντελούνται παρά πάντων με θαυμαστήν ακρίβειαν.

Η εκτέλεσις της επιχειρήσεως έχει ανατεθή εις ολόκληρον τον Ελληνικόν Στρατόν, εις διακεκριμμένους ηγήτορας Διοικητάς Σωμάτων Στρατού, Μεραρχιών, Ταξιαρχιών ό,τι καλλίτερον εις την Στρατιωτικήν Τέχνην έχει να επιδείξη σήμερον ο στρατός μας.

Οι εκτελεσταί παλαίμαχοι αξιωματικοί πεπειραμένοι με οπλίτας ενθουσιώντας και πιστεύοντας εις τον αγώνα και την ανάγκην της κατισχύσεως του κράτους έναντι της σημερινής ανταρσίας αποτελούσιν άπαντες οι ανωτέρω την καλλιτέραν εγγύησιν διά την επιτυχίαν της “ΧΑΡΑΥΓΗΣ”.

Οι νικητήριοι παιάνες ταύτης ας σημάνουν την χαραυγήν μιάς νέας περιόδου, περιόδου ειρήνης για την πατρίδα μας και ας εξαγγείλουν ανά τον κόσμον ολόκληρον ότι η Ελλάς ενίκησε και πάλιν και εις τον αγώνα αυτόν, υπέρ των ελευθεριών της φυλής, αγώνα υπέρ βωμών και εστιών.

Πρέπει και αυτή την φορά η νίκη της φυλής κατά των σημερινών βαρβάρων να είναι λαμπρά, να κάνη όλους με θαυμασμόν φίλους και εχθρούς να ομολογήσουν ότι η Ελλάς πράγματι ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ-Διοικητής

Διά την ακρίβειαν
Η Δ/σις Α1/ΓΕΣ
Παπαθανασιάδης Θεοδ.
Ανχης ΠΖ
Τ.Σ.Υ.

ΚΟΙΝ
Διοικηταί Β΄ και Γ΄ΣΣ
Ι-ΙΧ-Χ Μεραρχιών

66

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

ΕΞΑΙΡ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Αποστ: Ανωτέρα Διοίκησις Αεροπορίας
Αποδ: Ως η Διανομή
Ημερ: 8-4-48
Στ.Φακ.: ΑΔΑ/ΑΠ/56/ΕΠΙΤ/Α.Π.228

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 1
ΣΥΝΘΗΜΑΤΙΚΟΝ "ΧΑΡΑΥΓΗ"

ΑΥΞ.ΑΡΙΘ.ΑΝΤ.9

ΧΑΡΤΑΙ:
Περιοχή ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ οριζομένης Νοτίως γραμμής ΛΑΜΙΑΣ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

Φίλιαι δυνάμεις
Το Α΄ΣΣ ανέλαβεν την εκτέλεσιν εκκαθαριστικών επιχειρήσεων εις την περιοχήν ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Αι συμμετέχουσαι δυνάμεις είναι η Ι, ΙΧ, Χ Μεραρχία, Μονάδες Αναγνωρίσεως και Πυρ/κού.
Μονάδες του Στόλου ανέλαβον την επιτήρησιν των Β. ακτών του Κορινθιακού κόλπου.
Η λεπτομερής σύνθεσις και διάταξις των δυνάμεων και ο τρόπος ενεργείας εκάστης τούτων γνωσθήσεται υπό των αρμοδίων γραφείων των μονάδων τούτων μεθ' ων δέον να έλθωσιν εις επαφήν εγκαίρως ο ΔΑΥ Α΄-ΔΑΥ Β΄ και οι Δ/ται Αεροπορικών Αποσπασμάτων.
Πάντως το γενικόν σχέδιον του Στρατού προβλέπει ταυτοχρόνως κινήσεις από κατευθύνσεων ως κάτωθι:

Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ κατέχουσα θέσεις εις:
ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053)-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ (Υ.0456)
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8657)-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660)
θα κινηθή προς Νότον.

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ κατέχουσα θέσεις εις:
Μ.ΧΩΡΙΟ (Χ.7151)-ΠΡΟΥΣΣΟΣ (Χ.6242)
ΠΑΛΗΟΚΑΡΥΑ (Χ.5436)
Θα κινηθή προς Ν.Α

Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑ κατέχουσα θέσεις εις:
ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ (Υ.2451)-ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Χ.3224)
ΓΕΡΟΠΑΠΑ (Υ.3939) - ΔΙΣΤΟΜΟΝ - ΔΑΥΛΕΙΑ -ΤΙΘΟΡΕΑ - ΑΜΦΙΛΟΧΕΙΑ απαγορεύουσα διαρροήν των συμμοριτών προς Α. θα κινηθή προς ΒΔ περίπου κατεύθυνσιν. Διάρκεια επιχειρήσεων προβλέπεται 2-3 εβδομάδες.

Συμμορίται
Ως το συνημμένον δελτίον πληροφοριών και συμπληρωματικώς υπό των αρμοδίων γραφείων των μονάδων στρατού επί τη εξελίξει των επιχειρήσεων.

ΣΚΟΠΟΣ:
Η καταστροφή των συμμοριακών συγκροτημάτων των ευρισκομένων εις την ως άνω περιοχήν.

ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
Εις τας επιχειρήσεις ταύτας η Αεροπορία θα συμμετάσχη διά των κάτωθι μονάδων:

335 Μ.Δ. εις ΛΑΡΙΣΑΝ
Βον Σμήνος Παρατηρήσεως εις ΛΑΡΙΣΑΝ
337 Μ.Δ. εις ΕΛΕΥΣΙΝΑ
Αον Σμήνος Παρατηρήσεως εις ΕΛΕΥΣΙΝΑ
Μοίρα Μεταφορών Αερ/ρίας εις ΧΑΣΑΝΙ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τα κάτωθι αποσπάσματα συγκροτούμενα εγκαίρως θα είναι έτοιμα προς μετακίνησιν δυο ημέρας από λήψεως παρούσης ως ακολούθως:

Εκ της Α.Β.Λ. εις Αεροδρόμιον ΛΑΜΙΑΣ
8 αεροπλάνα ΧΑΡΒΑΡΤ
2 " ΩΣΤΕΡ-(Η.F)
Εκ της Α.Β.Ε. εις Αεροδρόμιον ΑΓΡΙΝΙΟΥ
6 αεροπλάνα ΣΠΙΤΣ
3 " ΧΑΡΒΑΡΤ
1 " ΩΣΤΕΡ
και ενδεχομένως
Εκ της Α.Β.Ε. εις Αεροδρόμιον ΑΡΑΞΟΥ
6 Αεροπλάνα ΣΠΙΤΣ

Τα αερ/φη θα μετακινηθώσι μετά των πληρωμάτων και του απαραιτήτου διά την συντήρησίν των τεχνικού προσωπικού.

Τούτο θα μετακινηθή δι' αερ/νων ΑΝΣΟΝ και ΝΤΑΚΟΤΑ τιθεμένων εις την διάθεσίν του υπό της Α.Δ.Α. εγκαίρως.

Χρόνος μετακινήσεως κατόπιν σήματος της Α.Δ.Α.

Τα αερ/φη των αποσπασμάτων αντικαθίστανται υπό των βάσεών των ευθύς ως ήθελον τεθή εκτός ενεργείας.

Η υπόλοιπος δύναμις των αερ/φών των ανωτέρω μονάδων θα ενεργή εκ των βάσεων ΛΑΡΙΣΗΣ και ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ.

4 αερ/φη ΝΤΑΚΟΤΑ και ΑΝΣΟΝ της Μ.Μ.Α. θα τηρούνται καθημερινώς εις κατάστασιν αναμονής από της ενάρξεως μέχρι πέρατος των επιχειρήσεων. Διάθεσις τούτων κατόπιν σήματος της Α.Δ.Α. ή του προκεχωρημένου κλιμακίου της.

ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ:

Δ/σεων - Μ.Μονάδων Στρατού - Αερ/μίων - διά τηλεφώνου εγκαθιστα-μένου μερίμνη του Στρατού.

Μεταξύ Αερ/μίων - δι' Α/Τ. Η εγκατάστασις των Σταθμών εις τα Αερ/μια (ΛΑΜΙΑΣ-ΑΓΡΙΝΙΟΥ) γεννήσεται μερίμνη της Α.Δ.Α. (Τμήμα "Σ"). Μήκος κύματος το τοιούτον του δικτύου Α.Δ.Α. Διευθύνσεων Σταθμός ο τοιούτος του προκεχωρημένου κλιμακίου Α.Δ.Α. (ΛΑΜΙΑ). Ώρα εργασίας συμφώνως τη διαταγή του διευθύνοντος σταθμού.

Ο Α/Τ ΑΡΑΞΟΥ θα συντονισθή εις το δίκτυον Α.Δ.Α. από της ενάρξεως των επιχειρήσεων μέχρι πέρατος αυτών. Σήματα μη επιχειρήσεων της βάσεως ταύτης θα διαβιβάζωνται εις Α.Δ.Α. ήτις θα εξασφαλίζη την περαιτέρω αποστολήν εις τους αποδέκτας των.

Σήματα κρυπτογραφικά προοριζόμενα δι' Αερ. Αποσπάσματα θα αποστέλωνται μέσω των Μονάδων Στρατού.

Αερ/μίων-Αερ/νων- διάα των Σταθμών V.H.F. των Αεροδρομίων (όπου διατίθενται τοιούτοι).

Αερ/νων-Επιγείων τμημάτων- διά των σταθμών των διατεθησομένων οχημάτων επαφής, ων η θέσις να κοινοποιήται εγκαίρως εις τα γραφεία επιχειρήσεων των Αερ/μίων.

Αερ/νων-Πυρ/κού Στρατού- διά των σταθμών 22 των εγκατεστημένων επί αερ/νων ΩΣΤΕΡ και ενδεχομένως διά των επί των αερ/νων ΧΑΡΒΑΡΤ σταθμών V.H.F.

Αερ/νων-Πυρ/κού Στόλου- διά του V.H.F κομβίου "Α".

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ως εμφαίνηται εκ του Δελτίου Πληροφοριών οι συμμορίται εις την περιοχήν ταύτην ευρίσκονται κατανεμημένοι εις ομάδας εξ 100 περίπου ανδρών εκάστη. Το έδαφος της περιοχής ταύτης είναι διακεκομμένον και μάλλον δασώδες. Τούτο παρέχει εις τους συμμορίτας μεγάλας ευκολίας καλύψεως και αποκρύψεως.

Συνεπώς το έργον των αερ/νων αναγνωρίσεως παρουσιάζεται κάπως επίπονον. Είναι όμως βέβαιον ότι οι συμμορίται θα εξαναγκασθώσι να κινηθώσι και την ημέραν και επί παντοειδούς εδάφους λόγω των κινήσεων του Στρατού.

Είναι συνεπώς απαραίτητον όπως καθ' όλην την ημέραν ίπτανται άνωθεν της περιοχής αναγνωριστικά αερ/φη διά να εντοπίσουν τους συμμορίτας όταν ούτοι υποχρεωθούν να κινηθούν.

Εάν συμμορίται κατορθώσουν να αποφύγουν την μάχην είναι μάλλον πιθανόν να προσπαθήσουν να διαφύγουν προς Β και ΒΔ κατεύθυνσιν.

Η επιτήρησις συνεπώς των τομέων της ΙΧ και Χ Μεραρχίας έχει προτεραιότητα έναντι άλλων τοιούτων. Τα αναγνωριστικά αερ/να του αποσπάσματος ΑΓΡΙΝΙΟΥ θα αναλάβουν την συνεχή επιτήρησιν του τομέως της ΙΧ Μεραρχίας ενώ τα τοιαύτα του Αποσπάσματος ΛΑΜΙΑΣ του τομέως της Χ Μεραρχίας.

Αι ανάγκαι της Ι Μεραρχίας εις αερ/κήν υποστήριξιν θα εξυπηρετούνται κατ' αρχήν υπό της βάσεως ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ. Αι επεμβάσεις των μαχητικών της Α.Β.Λ. κατόπιν αιτήσεως των αναγνωριστικών της ΛΑΜΙΑΣ ή διαταγής του κλιμακίου Α.Δ.Α.

Ανάλογος η επέμβασις των μαχητικών ΑΓΡΙΝΙΟΥ, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων οπότε δύναται να γίνη αιτήσει του Ελεγκτού Αέρος ΙΧ Μεραρχίας προς το Αερ/μιον ΑΓΡΙΝΙΟΥ.

Άπασαι αι αιτήσεις δι' άμεσον υποστήριξιν φιλίων τμημάτων υποβάλλονται εις το κλιμάκιον Α.Δ.Α. (ΛΑΜΙΑ) εκτός εάν είναι λίαν επειγούσης φύσεως.

Αι αιτήσεις κανονισμού βολής πυρ/κού στρατού ή στόλου υποβάλονται εις το αυτό κλιμάκιον ΑΔΑ (ΛΑΜΙΑΝ) καθορίζουσαι απαραιτήτως είδος χρησιμοποιηθησομένου σταθμού Α/Τ (V.H.F ή H.F) διά την συνεννόησιν.

Αιτήσεις ρίψεως εφοδίων υποβάλλονται εις το αυτό κλιμάκιον ΑΔΑ (ΛΑΜΙΑΝ). Χρησιμοποίησις μαχητικών. Αναγνωριστικών αερ/νων και μέσων πυρός κατά τας αποστολάς συμφώνως σχετικάς οδηγίαις Α.Δ.Α. ή τέως ΔΑΣ

Υπενθυμίζονται οδηγίαι αποφυγής Α/Α βολής.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αι διατιθέμεναι αερ/καί δυνάμεις διά τας ανωτέρω επιχειρήσεις τίθενται υπό τας Δ/γάς του κλιμακίου Α.Δ.Α. του σταθμεύοντος εις ΛΑΜΙΑΝ. Αρμοδιότης τούτου οία και η της Α.Δ.Α.

Τα τυχόν σταθμεύοντα εις ΑΡΑΞΟΝ αερ/να τελώσιν υπό τας Δ/γάς του Δ/τού του αποσπάσματος ΑΓΡΙΝΙΟΥ.

΄Εδρα του ΔΑΥ Α΄ διά τας επιχειρήσεις ταύτας ορίζεται το ΑΓΡΙΝΙΟΝ ή ο Σταθμός Δ/σεως ΙΧ Μεραρχίας, εφ' όσον αι τηλεφωνικαί επικοινωνίαι του Σταθμού τούτου με το Αερ/μιον το επιτρέπουν.

Καθήκοντά του τα τοιαύτα Ελεγκτού Αέρος.

Ο ΔΑΥ Β΄ να αποστείλη αντιπρόσωπόν του εις την Χ Μεραρχίαν όστις θα εκτελή καθήκοντα Ελεγκτού Αέρος διαβιβάζων τας αιτήσεις του εις κλιμάκιον Α.Δ.Α. (ΛΑΜΙΑ) τηλεφωνικώς ή δι' Α/Τ. Αναφοραί αποστολών υποβάλλονται αμέσως μετά την προσγείωσιν εις το κλιμάκιον της Α.Δ.Α. (ΛΑΜΙΑΝ).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΝ ΜΕΡΙΜΝΑ

Η Α.Β.Ε. διά του Δ/του της 337 Μ.Δ. να εξασφαλίση την ύπαρξιν καυσίμων, πυρ/κών και λοιπών υλικών εξυπηρετήσεως αερ/φών εις τα αερ/μια ΑΓΡΙΝΙΟΥ, ΛΑΜΙΑΣ,ΑΡΑΞΟΥ καθ' όλην την διάρκειαν της επιχ/σεως.

Το τμήμα "Σ" της Α.Δ.Α. να εξασφαλίση την καλήν λειτουργία του δικτύου διαβιβάσεων και να καθορίση χαρακτηριστικά κλήσεως των σταθμών του κλιμακίου ΛΑΜΙΑΣ, ΑΓΡΙΝΙΟΥ και ΑΡΑΞΟΥ.

Μέτρα ασφαλείας των αερ/μίων ΑΓΡΙΝΙΟΥ και ΛΑΜΙΑΣ μερίμνη της Α.Β.Ε. ερχομένης εις συνεννόησιν με τας κατά τόπους Στρατ. Διοικήσεις.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ

Απεδείχθη ότι αι αερ/καί επεμβάσεις είναι αποτελεσματικαί όταν αι διαβιβάσεις λειτουργούν ικανοποιητικώς. Αι βάσεις παρακαλούνται να καταβάλωσιν ιδιαιτέραν φροντίδα διά τους ασυρμάτους των αερ/φών.

Τα αερ/να ΩΣΤΕΡ τα διατεθησόμενα διά τας επιχειρήσεις να εφοδιασθώσι διά σταθμού Α/Τ Νο 22 και να εξασφαλισθή διά δομικής εις τον αέρα η καλή λειτουργία τούτων.

Δελτία διαθεσιμότητος αερ/φών και πληρωμάτων να υποβάλωνται καθ' εκάστην εις κλιμάκιον Α.Δ.Α.

Αναφέρατε λήψιν διά σήματος.

ΕΜΜ.ΚΕΛΑΪΔΗΣ
Σμήναρχος
Αρχηγός
Ανωτέρας Διοικήσεως Αεροπορίας

ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ
Α.Β.Ε.
Α.Β.Λ.
ΔΑΥ Α΄
ΔΑΥ Β΄

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ
ΓΕΑ
ΓΕΣ
Α΄ΣΣ
Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Α.Β.ΑΡΑΞΟΥ
ΔΑΥ Γ΄

67

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθλγού Δ.Ι.Χ.ΟΙΔΑ
Α΄ΣΣ/Α1
αριθ.Φ.3/1Α/4
ΒΣΤ 902 τη 13-4-48

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α΄ Υπαρχηγόν
ΚΟΙΝ: Α΄ΣΣ

ΘΕΜΑ: Πρότασις χρησιμοποιήσεως των δυνάμεων καταδρομών
κατά την επιχείρησιν "ΧΑΡΑΥΓΗ"

1. Κατά τελευταίας ασφαλείς πληροφορίας τα συμμοριακά συγκροτήματα ΑΓΡΑΦΩΝ και ΟΘΡΥΟΣ συνεκεντρώθησαν εις την περιοχήν ΒΟΡΕΙΩΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (περιοχαί ΡΕΝΤΙΝΑΣ -ΦΟΥΡΝΑ - ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ - ΜΟΛΟΧΑΣ) η δύναμίς των ανέρχεται εις 1800 περίπου.

2. Εξεδηλώθη τας τελευταίας ημέρας προσπάθεια των αρχηγείων Δ.Στερεάς και Φ/Φ όπως διαφύγωσιν προς Β. και ΒΔ διά των διαβάσεων δυτικώς και ανατολικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ήτις προσπάθεια απέτυχεν.

3. Σημειούνται οπωσδήποτε επίμονοι κινήσεις διαφόρων τμημάτων των ως άνω αρχηγείων προς την κατεύθυνσιν των ως άνω διαβιβάσεων. Συμμορία Διαμαντή πειράται ήδη να διαφύγη διαβάσεων ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ.

4. Συνδιαζομένων των ως άνω πληροφοριών εξάγεται το συμπέρασμα ότι πιθανώς κατά την εξέλιξιν των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" θα εκδηλωθή υπό των εν παραγράφω Ι συγκροτημάτων αντιπερισπαστική ενέργεια κατά των νώτων των ημετέρων τμημάτων ανατολικώς ή δυτικώς Καρπενησίου με σκοπόν να δημιουργηθή ρήγμα και διάδρομος διά την διαφυγήν των πιεζομένων συμμοριών των αρχηγείων Δ.Στερεάς και Φ/Φ (πείρα Μετσόβου).

5. ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ:
όπως η Διοίκησις Δυνάμεων Καταδρομών αναλάβη:

(α) διά των Μοιρών Γ΄ και Δ΄ αίτινες ήδη ενεργούν εις την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ και ΟΘΡΥΟΣ, έντονον απασχόλησιν των εν παραγράφω Ι συμμοριακών συγκροτημάτων ίνα μη ταύτα δυνηθώσι να ενεργήσωσι προς Ν.

(β) διά των Μοιρών Α΄ και Β΄ αίτινες ήδη ενεργούν αποφρακτικώς Ανατολικώς και Δυτικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ απαγόρευσιν διαφυγής προς Β. και ΒΔ των Νοτίως και ΝΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ συμμοριακών δυνάμεων.

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Τ.Υ.

68

<u>ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ</u>
<u>ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ</u>
<u>Π Ρ Ο Σ Ω Π Ι Κ Η</u>
Ψ.ΟΡΕΙΝΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΑΡΙΘ.Α.Π.4882/Α1
Σ.Τ.Γ. 916 τη 12-4-48

ΠΡΟΣ: Δ/τάς 35, 37, 71 Ταξιαρχιών
ΚΟΙΝ: Α΄ΣΣ/Α1
Ι-ΙΧ Μεραρχίας
Συγκρ.Ασφαλ.Σπερχειού
Δ/σεις Πυρ/κού-Μηχ/κού
Δ/σις Διαβιβάσεων (Α9)
Επιτελάρχην-Αμερ.Σύνδεσμον
Α1(4)-Α2 Γραφ.Μεραρχίας
Α.Κ.Β.Γ.

ΘΕΜΑ: Διαταγή επιχειρήσεως “ΧΑΡΑΥΓΗ”

ΧΑΡΤΑΙ: 1: 100.000
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΛΑΜΙΑ-ΠΑΤΡΑΙ-ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ

1.- <u>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ</u>:
α.- Ε χ θ ρ ό ς: Ως Α.Π.4912/Α2/10-4-48 Διαταγή Μεραρχίας.
β.- Η μ έ τ ε ρ ο ι:
ι.- Το Α΄ΣΣ, διαθέτον την Ι, ΙΧ και Χ Μεραρχίας και το Συγκρότημα Σπερχειού, ως και συνδρομήν Ναυτικού-Αεροπορίας, θα αναλάβη επιθετικήν ενέργειαν προς εξόντωσιν των συμμοριακών συγκροτημάτων ΡΟΥΜΕΛΗΣ και πλήρη εκκαθάρισιν της ζώνης της περιλαμβανομένης μεταξύ:
ΧΕΛΙΔΩΝ ΟΡΟΣ - ΠΑΝΑΙΤΟΛΙΚΟΝ - ΛΙΜΝΗ ΤΡΙΧΩΝΙΣ - ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΟΡΟΣ - ΚΑΛΛΙΔΡΟ-ΜΟΝ ΟΡΟΣ - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ.

ιι.- Δυνάμεις Χ Μεραρχίας:
- 35, 37, 71 Ταξιαρχία (μείον τάγμα)
- 105 Σ.Π.Π. μείον Μοίρα
- ολμαρχία 133 Μοίρας 4,2
- 131 Μ.Ο.Π. 3,7
- 716 Λόχος Μηχ/κού
- 224 Ο.Χ.Ε.

ιιι.- <u>Αποστολή ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ</u>
Να επιτεθή επί της γενικής κατευθύνσεως ΦΤΕΡΗ (Χ.9857) -ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Χ.0052) - ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0442) - ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) -ΜΟΥΣΩΝΙΤΣΑ (Υ.0932) και να επιζητήση την συντριβήν των εν τη ζώνη της συμμοριακών δυνάμεων <u>απαγορεύουσα πάσαν διαφυγήν ην συμμοριών προς Βορράν.</u>
- Όρια ζώνης Μεραρχίας:
Ανατολικόν (αριστερόν) μετά Ι Μεραρχίας (51 Ταξιαρχία):
ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2057) - ΜΠΡΑΪΛΕΣ (Υ.2144) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΒΑΡΓΙΑΝΗ (Υ.2926).
Άπαντα εις Χ Μεραρχίαν.
Δυτικώς (δεξιόν) μετά ΙΧ Μεραρχίας:

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - υψ.1572 (Χ.8153) - ΚΑΡΑΒΙ υψ.1805 (Χ.8648) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9638) - ΣΙΝΑΝΙ (Υ.0336) - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ ΟΡΗ - ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517).

Άπαντα Χ Μεραρχίαν.

ιυ.- Αποστολαί γειτονικών τμημάτων:

- Η Ι Μεραρχία διά της 51 Ταξιαρχίας θα επιτεθή επί της κατευθύνσεως ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3143) - ΣΚΑΜΝΟΣ (Υ.3136) - ΓΡΑΒΙΑ (Υ.2129) και θα εκκαθαρίση την ζώνην ανατολικώς της Χ Μεραρχίας επεκτείνουσα την αποφρακτικήν διάταξιν από ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ (Υ.3924) μέχρι ΒΑΡΓΙΑΝΗΣ (Υ.2826), ένθα συνδεθή με Χ Μεραρχίαν.

- Η ΙΧ Μεραρχία θα επιτεθή επί της γενικής γραμμής ΠΥΡΓΟΣ (Χ.7046) - ΜΕΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) -ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ (Χ.8824) - ΚΡΟΚΥΛΑΙΟΝ (Χ.9618), αγομένη επί της γενικής γραμμής ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517) - ΑΝΩ ΠΑΛΗΟΞΑΡΗ (Χ.9511).

- Το συγκρότημα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ θα καλύψη τα νώτα της Χ Μεραρχίας να απαγορεύση διαφυγήν συμμοριτών προς βορράν και να κατέχη το ΣΤΕΝΩΜΑ (Χ.7267) και την ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8458).

- Σύνδεσμος επί των ορίων μερίμνη ΙΧ και Ι Μεραρχιών υπέρ της Χ.

2.- ΜΕΘΟΔΟΣ:

α.- Επιθετική ενέργεια επί των κατευθύνσεων:

ι.- ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ8658) - ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ8844) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ9838).

ιι.- ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Υ.0756)-ΠΥΡΓΟΣ (υψ.2152) (Υ.1543) προς τον σκοπόν εγκλωβισμού του εχθρού εις την κοιλάδα του ΒΙΣΤΡΙΤΣΑ, αφ' ενός και υπερκεράσεως των απροσίτων χαραδρών της ΟΙΤΗΣ αφ' ετέρου.

β.- Η προχώρησις δέον να είναι βραδεία και εξερευνητικήν.

Η διάταξις να έχη βάθος και εντός των Ταξιαρχιών και εντός των Ταγμάτων ίνα μη υπάρχη κίνδυνος διαφυγής των συμμοριτών προς βορράν. Ειδικώτερον να έχη βάθος προς τας κατευθύνσεις διαφυγής ήτοι:

ι.- Προς Β. διά ΡΑΧΗΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457)

ιι.- Προς Β.Α. διά ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (Υ.07560)-ΥΠΑΤΗΣ (Υ.1452).

γ.- Βάσις εξορμήσεως:

ι.- 71 Ταξιαρχίας ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ (Χ.8658)-ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9356).

ιι.- 37 " ΦΤΕΡΗ (Χ.9556)-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ (Υ.0456)

ιιι.- 35 " ΚΑΛΛΙΘΕΑ (0756)-ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053)

- Κατάληψις αυτής το απόγευμα της D-2 ημέρας (13 Απριλίου ε.ε.)

- Εξόρμησις την D ημέραν και ώραν Ω΄.

- Δι' ειδικού σήματος θα κοινοποιηθή εις τας μονάδας υπό την κάτωθι μορφήν: "ΧΑΡΑΥΓΗ" 150400-15ην του μηνός και 0400 ώραν.

δ.- Διαδοχικαί καταληπτέαι γραμμαί:

ι.- Πρώτη (Κ.Β) ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3139)-ΟΙΤΗ (Υ.1846)-υψ.1499 (Υ.1048)-ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.9750)-ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649)-ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ (Χ8046).

ιι.- Δευτέρα (Α.Ο.) ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ2834) - ΞΕΡΟ-ΒΟΥΝΙ (Υ.2039) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1442) - ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ (Υ.0044) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) -ΜΕΛΙΣΤΡΑΣ (Χ.8239) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034).

Η κατάληψις της πρώτης γραμμής συντονισμού θα πραγματοποιηθή την συν D-1 ημέραν.

Πέραν της πρώτης γραμμής αι κινήσεις θα ρυθμίζονται διά Δ/γών της Μεραρχίας.

Διάταξις και Αποστολαί

ι.- 71 Ταξιαρχία μείον τάγμα:

- Κατεύθυνσις ΛΑΣΠΗ (Χ.8257) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Χ.9043) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838).

- Ζώνη:

Δυτικόν όριον το της Μεραρχίας ΝΑΙ.

Ανατολικόν όριον ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9358) ΝΑΙ - ΑΓ.ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Χ.9253) ΝΑΙ - ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙΟΝ (Χ.9448) ΝΑΙ - ΑΡΓΥΡΙΑ (Χ.9845) ΝΑΙ - ΡΟΒΑΚΙ (Χ.9842) ΝΑΙ - ΖΕΡΕΛΑΚΙ (Υ.0239) ΟΧΙ.

Ενεργούσα δι' αναλόγου δυνάμεως επί της κορυφογραμμής κατεύθυνσίς της, θα φροντίζη να έχη εγκαίρως τμήματά της επί των ανερχομένων προς την κορυφογραμμήν εκ

ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ ΟΜΙΛΑΙΩΝ - ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙΟΥ και ΑΡΓΥΡΙΩΝ δρομολογίων, διά την υπερκέρασιν τυχόν επί της κορυφογραμμής αντιστάσεων.

ιι.- 35 Ταξιαρχίας:
- Κατεύθυνσις ΒΑΣΙΛΙΚΑ (Υ.1255)-ΠΥΡΓΟΣ(Υ.1543).
- Ζώνη:
Δυτικόν όριον: ΚΑΛΗΘΕΑ (Υ.0756)-ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (Υ.0748)-ΠΥΡΓΟΣ (Υ.0746)-ΚΟΤΡΟΝΙ (Υ.1040) (άπαντα ΝΑΙ).
Ανατολικόν όριον το της Μεραρχίας.
- Μέχρι ΠΥΡΓΟΥ (Υ.1543) η κυρία προσπάθεια επί του δεξιού της Ταξιαρχίας (αντερείσματα μεταξύ ΒΙΣΤΡΙΤΣΑ και χαράδρας ΥΠΑΤΗΣ προς ΠΥΡΓΟΝ).
- Μεγάλη κλιμάκωσις του δεξιού της μέχρι καταλήψεως ΠΥΡΓΟΥ.
- Μέχρι καταλήψεως ΠΥΡΓΟΥ-ΟΙΤΗΣ απόφραξις των εξ αυτών προς βορράν εκσπωμένων χαραδρών προς απαγόρευσιν διαφυγής των συμμοριτών προς βορράν.
Πλήρης εξερεύνησις της ΟΙΤΗΣ και των χαραδρών αυτής.

ιιι.- 37 Ταξιαρχίας:
Κατεύθυνσις ΦΤΕΡΗ (Χ.9756)-ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.0052)-ΜΑΡΜΑΡΑ (0245)-ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0343)-ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737).
- Δυτικόν όριον. Το ανατολικόν της 71 Ταξιαρχίας.
- Ανατολικόν όριον. Το Δυτικόν της 35 Ταξιαρχίας.
Χρησιμοποιούσα όλα τα δρομολόγια θα άγηται προς τα εμπρός εκκαθαρίζουσα και ερευνώσα την εδαφικήν της ζώνην. Θα επωφελήται της προχωρήσεως των 35 και 71 Ταξιαρχιών επί του εκατέρωθεν αυτής εδάφους και τη Δ/γή της Μεραρχίας να δύναται να συνδράμη την κίνησιν είτε της 35 είτε της 71 Ταξιαρχίας.

3.- Εφεδρεία Μεραρχίας:
Το 569 Τάγμα της 37 Ταξιαρχίας.
Αρχική θέσις: ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ (Υ.0461)
Την Δ ημέραν και ώραν Ω θα κινηθή εις ΒΑΣΙΛΙΚΑ (Υ.1255)-ΑΓ.ΣΩΣΤΗΣ (0855)-ΔΕΣΕΡΓΙΑΝΝΗ (Υ.0454) όπου και θα εγκατασταθή δι' απόφραξιν των διαβάσεων διαφυγής συμμοριτών από νότον προς βορράν.
Περαιτέρω κίνησίς του τη Δ/γή της Μεραρχίας.

4.- Γενικαί εντολαί Ταξιαρχιών:
α. Εις τας διαδοχικάς γραμμάς συντονισμού θα επιζητήται η εξασφάλισις τακτικού συνδέσμου επί των ορίων των Ταξιαρχιών μερίμνη της 37 Ταξ.
β. Θα αποφευχθή οπωσδήποτε η αποκόλλησις των Ταξιαρχιών επί των ορίων των και η δημιουργία χασμάτων, δι' ων δυνατόν να διαφύγωσι οι συμμορίται.
Τούτο να επιζητηθή απαραιτήτως και εις το εσωτερικόν των Ταξιαρχιών μεταξύ των Ταγμάτων.
γ.- Πλήρης έρευνα κατωκημένων τόπων, εξόντωσις αυτοαμύνης, αναζήτησις και καταστροφή εγκαταστάσεων, μέσων διαβιώσεως και πάσης φύσεως υλικών και εφοδίων.
δ.- Αι καθοριζόμεναι γραμμαί συντονισμού και τα όρια μεταξύ Ταξιαρχιών αποτελούν γενικάς ενδείξεις και δεν πρέπει να δεσμεύωσιν την ανάπτυξιν πρωτοβουλίας και την ταχύτητα ενεργείας προς εκμετάλλευσιν πάσης παρουσιασθησομένης ευκαιρίας καταστροφής των συμμοριτών και παροχής συνδρομής εις αγωνιζόμενα γειτονικά τμήματα.-
ε.- Κατά τας μετά του εχθρού συναντήσεις, όταν γίνωνται αύται, να επιζητήται η σύλληψις και εξόντωσις των συμμοριτών δι' υπερκεράσεως αυτών.
Εν αδυναμία πραγματοποιήσεως τούτου οι συμμορίται δέον να απωθούνται προς νότον, εν ουδεμία περιπτώσει επιτρεπομένης της διαφυγής των προς βορράν.
στ.- Ως εμφαίνεται εκ του διατεθημένου χρόνου προς κατάληψιν της πρώτης καταληπτέας γραμμής ο ρυθμός της προχωρήσεως θα είναι βραδύς, ώστε να παρέχηται εις τας μονάδας ο απαιτούμενος χρόνος διά πλήρη εξερεύνησιν και αποτελεσματικήν απόφραξιν των διαβάσεων διαφυγής των συμμοριτών.

5.- ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ:

α.- ΜΟΙΡΑ Π.Π.

ι. Αρχικώς να έχη την ικανότητα να παρέχη πυρά εις ολόκληρον την ζώνην της Μεραρχίας μέχρι ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550) προς δυσμάς και μέχρι ΑΕΤΟΥ (Υ.1147) προς ανατολάς.

ιι. Άμα απελευθερώσει της προς ΚΡΥΚΕΛΟΝ οδού ετοιμότητος κινήσεως Πυρ/χίας εις διάθεσιν ΙΧ Μεραρχίας.

ιιι. Προβλέπεται άμα τη εξαντλήσει του βεληνεκούς του να κινηθή εκ της κοιλάδος του ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ εις την ζώνην της Ιης Μεραρχίας.

β.- ΜΟΙΡΑ Ο.Π.3,7΄΄

Εις διάθεσιν της 71 Ταξιαρχίας. Δυνατότης βολής και επ' ωφελεία της 37 Ταξιαρχίας.

γ.- ΟΛΜΑΡΧΙΑ 4,2΄΄

Εις την διάθεσιν της 35 Ταξιαρχίας.

δ.- Πυρά ΜΟΙΡΑΣ ΠΥΡ/ΚΟΥ Α΄ΣΣ ανεπτυγμένης εις κοιλάδα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ, αιτούμενα διά της Μεραρχίας.

- Διάθεσις σχετικών μέσων Διαβιβάσεων εις ΜΟΙΡΑΝ υπό Μεραρχίας.
- Η Μοίρα αύτη μετά εξάντλησιν βεληνεκούς της θα συγκεντρωθή εις ζώνην Ιης Μεραρχίας.
- Προβλέπεται συγκέντρωσις πυρών εις ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8342) -ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ.8744) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1543) -ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1840).

ε.- Προκεχωρημένοι Αξκοί παρατηρηταί ανά δύο μεθ' εκάστης των Ταξιαρχιών.

6.- ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ: Ως ειδική Διαταγή.

7.- ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:

α.- Οχήματα επαφής: ανά έν Μεραρχίαν, 35, 37 Ταξιαρχίας.

β.- Αιτήσεις:

ι.- Τακτικών αναγνωρίσεων.

ιι.- Αμέσου υποστηρίξεως

ιιι. Ανεφοδιασμού, απ' ευθείας εις Α΄ΣΣ πλην 71 Ταξιαρχίας, ήτις θ' απευθύνεται εις Μεραρχίαν (Κύριον Στρατηγείον).

8.- ΕΝΔΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ:

α.- Σ.Διοικήσεως:

ι.- Μεραρχίας: ΜΑΚΡΗ (Υ0661), μεθ' ο ΟΙΤΗ (Υ.2736)

ιι.- 71 Ταξιαρχίας: ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ (Υ.0461)

ιιι.- 37 Ταξιαρχίας: ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ (Υ.0461)

ιυ.- 35 Ταξιαρχίας: ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2057)

β.- Κίνησις των Τακτικών Στρατηγείων κατά τους άξονες.

ι.- Μεραρχίας: ΜΑΚΡΗ (Υ.0661) - ΦΤΕΡΗ (Χ.9756) - ΓΑΡΔΙΚΙΟΝ ΟΜΙΛΑΙΩΝ (Χ.9050) - ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0341).

ιι.- 71 Ταξιαρχίας: ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9358) - ΚΑΝΑΛΙΑ (Χ.9034) -ΓΑΡΔΙΚΙΟΝ ΟΜΙΛΑΙΩΝ (Χ.9050).

ιιι.- 37 Ταξιαρχίας: ΦΤΕΡΗ (Χ.9756)-ΠΕΡΙΒΟΛΙ (0048).

ιυ.- 35 Ταξιαρχίας. ΜΕΣΩΧΩΡΙ (Υ.0851) - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ (Υ 0944).

γ.- Αναφοραί υπό Ταξιαρχιών:

ι.- Άμα τη εξορμήσει

ιι.- Ανά 2ωρον απαραιτήτως και εκτάκτως διά παν εξαιρετικόν συμβάν.

9.- Διαβιβάσεις: Θα λειτουργήσωσι δίκτυα:

α.- Κυρίου και Τακτικού Στρατηγείου Μεραρχίας μετά Τ.Σ. Ταξιαρχιών και Σ.Δ. εφεδρικού Τάγματος.

β.- Δίκτυον Κυρίου Στρατηγείου Μεραρχίας και Α΄ΣΣ Εις Τ.Σ.Μ. ει δυνατόν εις Σταθμός με Σ.Σ.

γ.- Λεπτομέρειαι καθορισθήσονται δι' ειδικής διαταγής.

10.- Διοικητική μέριμνα: Ως ειδική διαταγή.

Ο
Μ Ε Ρ Α Ρ Χ Ο Σ
Ε.Κ.ΒΑΣΙΛΑΣ
Ταξίαρχος
Διοικητής

Π.Γ./Α.Γ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

69

Αμέσου Αποστολής
Εξ.Επείγον
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Β.Σ.Τ. 902/8-5-48
Υ.Σ./ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4009/30
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.8339

ΠΡΟΣ: Τ.Σ.Α΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: Α1/ΓΕΣ
Β.Σ.Α.-ΣΟΗΠΕ

ΘΕΜΑ: Εδραίωσις "ΧΑΡΑΥΓΗ"

Επί των υπ' αριθ. 3/1/Α/89/6-5-48 και Φ.3/1/Α/87/6-5-48 αναφορών Α΄ΣΣ.

1.- Αι Μονάδες δεν είναι δυνατόν να παραμείνουν εις την ζώνην επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ πέραν της 20ης Μαΐου.

Προβλέπεται όμως εν συνεχεία της ΧΑΡΑΥΓΗΣ εκκαθάρισις ΑΓΡΑΦΩΝ - ΟΘΡΥΟΣ ως κοινοποιηθησόμενον σχέδιον.

2.- Μέχρι της 20ης Μαΐου πρέπει να έχουν εξαρθρωθή πλήρως οι οργανικοί δεσμοί των συμμοριακών συγκροτημάτων ΡΟΥΜΕΛΗΣ δι' απηνούς διώξεως των απομενουσών ομάδων ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ, ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΓΚΙΩΝΑΣ εξουθενωμένων ήδη. Εν συνεχεία θα επιζητηθή η εξόντωσις των συγκροτημάτων ΟΘΡΥΣ - ΑΓΡΑΦΑ ως ανωτέρω (ή εις την πλέον δυσμενεστέραν περίπτωσιν εκδιώξεις των).

Πρέπει όθεν να αποτελέση ΠΙΣΤΙΝ διά το Α΄ΣΣ ότι αι μονάδες Εθνοφρουράς μετά δυο Μοιρών Καταδρομών (Α΄ και Β΄ Μοίραι) είναι ικαναί να σταθεροποιήσουν το έργον ΧΑΡΑΥΓΗ. Ευκταίον υπό πάντων θα ήτο η διάθεσις περισσοτέρων δυνάμεων αίτινες όμως δεν διατίθενται.

Διά τούτο το Σώμα Στρατού θα πρέπει να καταρτίση το σχέδιον τελικής εδραιώσεως με βάσιν τας δυναμένας να διατεθώσι προς τον σκοπόν τούτον και με ζώνην ευθύνης την καθορισθείσαν διά της υπ' αριθ. Α.Π. 7859/Φ.4006/8/29-4-48 Διαταγής ΓΕΣ.

Εις το σχέδιον τούτο να προβλέπηται η είσοδος εις την ζώνην εδραιώσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς και να καθορίζηται εις ταύτα και τας αντιστοίχους διοικήσεις ζώναι ευθύνης, εις δε τας Μοίρας Καταδρομών να καθορίζονται ζώναι δράσεως.

3. Όσον αφορά τα ΜΑΥ και ΜΑΔ η οργάνωσίς των εναπόκειται εις το Σώμα Στρατού.

Το ΓΕΣ διά της αποστολής του Ταξιάρχου Πλούμη ηθέλησε να προπαρασκευάση και βοηθήση το έργον του Σώματος Στρατού.

Κατά συνέπειαν το Σ.Σ. να ρυθμίση το ζήτημα τούτο υπευθύνως και καθ' οιονδήποτε τρόπον νομίζει σκοπιμώτερον δίδον τας σχετικάς οδηγίας και διαταγάς του εις τον Ταξίαρχον Πλούμην, εάν κρίνη ότι του είναι απαραίτητος, διά περιωρισμένην τινα περίοδον χρόνου μη υπερβαίνουσαν τον μήνα, άλλως να διατάξη τούτον να επιστρέψη εις ΓΕΣ.

4. Όσον αφορά την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ η απόφασις του ΓΕΣ είναι οριστική. Αποβλέπομεν εις την εδραίωσιν κατά το αρχόμενον θέρος και ουχί διά τον προσεχή χειμώνα.

Η περιοχή αύτη πρέπει να ανήκει εις την ευθύνην του Σ.Σ. τουλάχιστον κατά το θέρος καθ' ο αι επικοινωνίαι είναι ευχερείς και το Β΄ΣΣ θα είναι απησχολημένον εις επιχειρήσεις αλλαχού.

5. Μετά την επιχείρησιν ΑΓΡΑΦΩΝ θα είναι ευχερής η εδραίωσις και εις την περιοχήν ταύτην.

6. Το Σ.Σ. να έχη υπ' όψιν του ότι δι' όλον το έργον τούτο απαιτείται όπως η Διοίκησις του Σώματος ευρίσκηται εγγύς των Μονάδων της και διά τούτο από τούδε να μελετήση την εγκατάστασιν του Στρατηγείου του εις ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ. Εις ΑΘΗΝΑΣ θα παραμείνη το Στρατηγείον Μετόπισθεν.

7. Το λεπτομερές σχέδιον εδραιώσεως, βάσει της παρούσης να περιέλθη τω ΓΕΣ το βραδύτερον μέχρι 14ης τρέχοντος.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ-Διοικητής

ακριβές αντίγραφον
Η Διεύθυνσις Α1/ΓΕΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Θ.
Αντ/ρχης
Τ.Σ.Υ.

70

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Υ.Σ.-ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ.Φ.4009/32
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ.2549/Α
ΒΣΤ 902/12-5-48

ΠΡΟΣ: Τ.Σ./Α΄ΣΣ-Β΄ΣΣ
ΚΟΙΝ: Α1-Α2-Β1/ΓΕΣ
ΒΣΑ-ΣΟΗΠΕ/Κλ

ΘΕΜΑ: Επιχείρησις ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ-

1. Συμφώνως προς τον κοινοποιηθέντα πίνακα συγκεντρώσεων διά το Σχέδιον ΚΟΡΩΝΙΣ προβλέπονται επιχειρήσεις εν συνεχεία ΧΑΡΑΥΓΗ διά την εκκαθάρισιν ΟΘΡΥΟΣ-ΑΓΡΑΦΩΝ.

2. Αι επιχειρήσεις αύται υπό το συνθηματικόν ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ- θα αναληφθούν:
(α) αι μεν της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ υπό του Β΄ΣΣ με δυνάμεις:
- Την Χ Μεραρχίαν (35 και 37 Ταξ.)
- Ταξιαρχ.της ΙΧ Μεραρχίας
- Ταξιαρχ.της Ι Μεραρχίας
(β) αι της περιοχής ΟΘΡΥΟΣ υπό του Α΄ΣΣ με την Ι Μεραρχίαν.

3. Εις την επιχείρησιν ΑΓΡΑΦΩΝ:
(α) Το Α΄ΣΣ διά της 71 Ταξιαρχίας και των λοιπών μονάδων ΒΑΛΤΟΥ θα απαγορεύση πάσαν διαφυγήν των συμμοριτών προς ΝΟΤΟΝ εξασφαλιζομένης της γενικής γραμμής ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-ΒΙΝΙΑΝΗ.
(β) Το Β΄ΣΣ θα ωθήση μεταξύ ΑΧΕΛΩΟΥ και ΜΕΓΔΟΒΑ την Χ Μεραρχίαν (35-37 Ταξ.) έχον εις τα εκατέρωθεν πλευρά τούτων δυτικώς μεν την Ταξιαρχίαν της ΙΧ Μεραρχίας και ανατολικώς επί ΡΕΝΤΙΝΑΣ-ΣΜΟΚΟΒΟΥ Ταξιαρχίαν της Ι Μεραρχίας (δια τρεις μόνον ημέρας την Ταξιαρχίαν Ι Μεραρχίας.)

4. Εις την επιχείρησιν ΟΘΡΥΟΣ το Α΄ΣΣ θα χρησιμοποιήση την 1η Μεραρχίαν (μείον Ταξιαρχίαν ήτις θα χρησιμοποιηθή αρχικώς εις ΡΕΝΤΙΝΑΝ και ήτις την τρίτην ημέραν από της ενάρξεως των επιχειρήσεων ΑΓΡΑΦΩΝ θα κινηθή εις περιοχήν ΔΟΜΟΚΟΥ εις την διάθεσιν της Μεραρχίας).

5. Αι συγκεντρώσεις και χρονολογίαι επιχειρήσεων καθορίζονται ως κάτωθι:
(α) Κίνησις Ταξιαρχίας ΙΧ Μεραρχίας διά ΧΟΥΝΗΝ από 15.5.48.
Άφιξις και κατάληψις τελικώς θέσεών της την 21.5.48.
(β) Κίνησις Χ Μεραρχίας (35-37 Ταξ.) διά ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ από 15.5.48.
Συμπληρώσεις εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ μέχρι 21.5.48.
Εξόρμησις 22.5.48.
(γ) Επιχείρησις ΑΓΡΑΦΩΝ από 22.5.48 μέχρι 2.6.48 και συγκέντρωσις τελικώς της μεν Χ Μεραρχίας εις ΤΡΙΚΑΛΑ της δε Ταξιαρχίας της ΙΧ Μεραρχίας εις αμαξιτήν ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ - ΑΡΤΗΣ προς επιβίβασιν δι' ΙΩΑΝΝΙΝΑ.
(δ) ΄Εναρξις Επιχειρήσεων υπό μιάς Ταξιαρχίας Ι Μεραρχίας από 22.5.48 μέχρι 24.5.48 ως πλαγιοφυλακής της Χ Μεραρχίας εις ΡΕΝΤΙΝΑ-ΣΜΟΚΟΒΟΝ και από 26.5.48 συγκέντρωσίς της εις ΔΟΜΟΚΟΝ εις την διάθεσιν της Μεραρχίας της (Ι Μερ.)
(ε) ΄Εναρξις Επιχειρήσεως ΟΘΡΥΟΣ υπό Ι Μεραρχίας από 23.5.48 με 28.5.48.

(στ) Επιβίβασις Ι Μεραρχία ΣΤΥΛΙΔΑ την 29.5.48.
(ζ) Τοποθέτησις της 71 Ταξιαρχίας εις τας θέσεις της την 21.5.48

6. Θα κοινοποιηθή εις τα Σώματα Στρατού σχέδιον ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ- βάσει των άνω ενδείξεων.

Τα Α΄ και Β΄ΣΣ να λάβουν εγκαίρως άπαντα τα ενδεικνυόμενα μέτρα διά την προπαρασκευήν των άνω επιχειρήσεων και ιδιαιτέρως διά την οργάνωσιν των εφοδιασμών.

Να έλθουν εις άμεσον επαφήν διά την ρύθμισιν λεπτομερειακών ζητημάτων των άνω επιχειρήσεων.

Διά τον Αρχηγόν ΓΕΣ
Αντιστράτηγος ΚΙΤΡΙΛΑΚΗΣ ΣΤ.
Α΄Υπαρχηγός ΓΕΣ

Διά την ακρίβειαν
Η
Δ/νσις Α1/ΓΕΣ
Αντ/ρχης Παπαθανασιάδης Θ.
Τ.Σ.Υ.

71

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Αριθ.2671/Α/Φ.4009/32
15 Μαΐου 1948

ΓΕΣ/Α1

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ ΟΘΡΥΟΣ ΧΑΡΑΥΓΗΣ

ΧΑΡΤΑΙ: - ΦΑΡΣΑΛΑ
- ΒΟΛΟΣ 1: 100.000
- ΛΑΜΙΑ
- ΑΤΑΛΑΝΤΗ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- Συμμορίται

(α) Δύναμις (όρα Δελτίον Πληροφοριών Φ.10172/α.α.28/ 10.5.48).

Εις την περιοχήν ΟΘΡΥΟΣ ευρίσκονται σήμερον το Τάγμα ΦΩΤΕΙΝΟΥ (150), Λόχος ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ (60), Λόχος ΜΑΝΤΑΛΟΥ (100), ενδεχομένως επί πλέον Ιππικόν ΣΤΕΦΟΥ δυνάμεως 150 ιππέων.

(β) Πιθαναί ενέργειαι - Δυνατότητες - Προθέσεις.

-Κατόπιν των ληφθέντων μέτρων εις την περιοχήν ΟΘΡΥΟΣ (ενίσχυσις των φρουρών ΔΟΜΟΚΟΥ, ΦΑΡΣΑΛΩΝ, ΑΛΜΥΡΟΥ) η δράσις τούτων περιωρίσθη εις παρενόχλησιν των ημετέρων τμημάτων.

-Δυνατότητες ενισχύσεως επί του παρόντος δεν φαίνεται να υπάρχωσι κατόπιν των αποτελεσμάτων της επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ" και της εγκαταλείψεως της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ.

-Εις περίπτωσιν πιέσεως τούτων θα επιδιώξωσι να διαφύγωσι κατά πρώτον λόγον προς ΠΗΛΙΟΝ-ΚΙΣΣΑΒΟΝ και προς ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ όπερ μάλλον απίθανον. Δεν αποκλείεται τα συμμοριακά ταύτα συγκροτήματα να προσπαθήσωσι να διαφύγωσι εις περιοχήν δυτικώς ΟΘΡΥΟΣ ή προς ΕΥΒΟΙΑΝ.

2.- Φίλιαι δυνάμεις

Η Αεροπορία και το Ναυτικόν θα συμμετάσχωσι του αγώνος.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3.- Συντριβή των συμμοριακών τούτων συγκροτημάτων και πλήρης εξόντωσις παντός σχετικού στοιχείου.

ΜΕΘΟΔΟΣ

4.- Τρόπος ενέργειας

(α) Περίσχεσις από ξηράς διά δημιουργίας όσον ένεστι συνεχούς και βαθέος φραγμού προς απαγόρευσιν πάσης διαφυγής προς ΠΗΛΙΟΝ, περιοχής ΡΕΝΤΙΝΑΣ, ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

(β) Ισχυρά ενέργεια εκ Βορρά προς Νότον επί τω σκοπώ της συμπιέσεως τούτων προς ΜΑΛΙΑΚΟΝ.

(γ) Απαγόρευσις διά του Στόλου πάσης αποπείρας διαφυγής προς ΕΥΒΟΙΑΝ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ θαλασσίως.

5.- Διατιθέμεναι δυνάμεις

Ι Μεραρχία

(Αρχικώς δυο Ταξιαρχίαι και την τρίτην τοιαύτην)

από της 28.5.48 ως ορίζεται εις Σχέδιον ΄Εκκαθαρίσεως περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ υπό το Α΄ΣΣ.

Δυνάμεις περιοχής (Τ.Ε.ΔΟΜΟΚΟΥ, ΦΑΡΣΑΛΩΝ, ΑΛΜΥΡΟΥ κ.λ.π. υπό το Α΄ΣΣ.

Το Β΄ΣΣ να διαθέση πάσαν διαθέσιμον δύναμιν διά την οργάνωσιν του φραγμού επί της βορείας πλευράς ΟΘΡΥΟΣ λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η πιθανοτέρα κατεύθυνσις διαφυγής θεωρείται η κατεύθυνσις ΠΗΛΙΟΥ-ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ.

6. Εκτέλεσις

(α) Βάσις Εξορμήσεως

Καθορισθήσεται υπό του Α΄ΣΣ εν συνεννοήσει μετά του Β΄ τοιούτου.

(β) Ημέρα Χ: Ουχί βραδύτερον της 26.5.48

(γ) Διάρκεια Επιχειρήσεως: Εξαήμερος

(δ) Συγκέντρωσις μετά την επιχείρησιν εις Στυλίδα όπου άρξεται επιβίβασις την 1 Ιουνίου ανυπερθέτως.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

7.- Η Αεροπορία θα μετάσχη διά μέρους των δυνάμεών της εις την επιχείρησιν δι' άμεσον υποστήριξιν, διά τακτικάς αναγνωρίσεις και συνεργασίαν μετά του ΝΑΥΤΙΚΟΥ.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ

8.- Το Ναυτικόν παρακαλείται:

(α) Όπως εξασφαλίση την επιτήρησιν των ακτών και απαγόρευση πάσαν διά θαλάσσης διαφυγήν.

(β) Όπως υποστηρίξη, ενδεχομένως, εν συνεργασία μετά της Αεροπορίας, τα τμήματα Ξηράς.

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ

9.- Αι ταυτόχρονοι συγκεντρώσεις Χ Μεραρχίας, Ταξιαρχιών Ι, ΙΧ Μεραρχιών μεταξύ ΞΥΝΙΑΔΟΣ-ΑΧΕΛΩΟΥ, ως η υπ' αριθ-.ΑΠ.2594/12.5.48 Δ/γή ΓΕΣ αποτελούσι στοιχεία παραπλανήσεως εν σχέσει με την επιχείρησν προς εκκαθάρισιν της περιοχής ΟΘΡΥΟΣ.

Προς παραπλάνησιν του εχθρού ως προς τον σκοπόν της συγκεντρώσεως των μονάδων Ι Μεραρχίας εις περιοχήν ΦΑΡΣΑΛΩΝ-ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ θα πρέπει αι δυνάμεις αύται να μεταφερθώσι εις την περιοχήν ταύτην αιφνιδιαστικώς διαδίδουσαι ότι και αύται προορίζονται διά περιοχήν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

Ομοίως αι εντατικαί περιπολίαι των πολεμικών εις ΜΑΛΙΑΚΟΝ-ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΝ δέον ν' άρξωνται κατά την προηγουμένην νύκτα της Χ ημέρας.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Δ.ΓΙΑΤΖΗΣ
Αντιστράτηγος
Τ.Σ.Υ.

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ

Α΄ΣΣ υπ' αριθ.1 αντ.
Β΄ΣΣ " " 2 "
ΑΔΑ. " " 3 "
ΓΕΝ/Γ " " 4 "

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Α1/ΓΕΣ υπ' αριθ.5 αντ.
Α2/ΓΕΣ " " 6 "
Γ1/ΓΣ και ΓΓ 7
Ημερολόγιον 8-9
Β.Σ.Α. 1, 2
ΣΟΗΠΕ 3, 4 εις την Αγγλικήν

72

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Αριθ. 2691/Α/Φ.4009/32
15 Μαΐου 1948
Α.Α.Αντ.1

ΓΕΣ/Α1

ΣΧΕΔΙΟΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΔΡΑΙΩΣΕΩΣ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΧΑΡΑΥΓΗ - Σ-

ΧΑΡΤΑΙ: 1: 100.000
- ΚΑΡΔΙΤΣΑ
- ΑΓΡΑΦΑ
- ΦΑΡΣΑΛΑ
- ΛΑΜΙΑ
- ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
- ΑΓΡΙΝΙΟΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- Συμμορίται

(α) Δύναμις

- Επί του παρόντος εις την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ, ήτοι μεταξύ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ (Χ.6066) - ΑΧΕΛΩΟΥ -ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ, παραμένουσι τα κάτωθι συμμοριακά συγκροτήματα δυνάμεως 600 περίπου συμμοριτών:

-ι- Τάγμα ΠΑΠΟΥΑ
-ιι- Τάγμα ΠΕΡΙΚΛΗ
-ιιι- Τάγμα ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ
Ταξιαρχία ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ

-Τα συγκροτήματα ΑΡΜΑΜΠΕΗ και ΠΑΝΤΕΚΟΥ, διελθόντα βορείως ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ, φαίνεται κινούνται προς ΓΡΑΜΜΟΝ. Δεν φαίνεται πιθανή η επιστροφή τούτων προς ΑΓΡΑΦΑ ή η παραμονή εις περιοχήν ΚΟΖΑΚΑ.

-Τα εις την περιοχήν ΟΘΡΥΟΣ δεν φαίνεται επίσης ότι προτίθενται επί του παρόντος τουλάχιστον, όπως εισδύσωσιν εις ΑΓΡΑΦΑ κατόπιν της μετατοπίσεως του Αρχηγείου ΑΓΡΑΦΩΝ.

(β) Δυνατότητες:

-Τα εις την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ, ευρισκόμενα σήμερον άνω συμμοριακά συγκροτήματα, δεν φαίνεται ότι δύνανται να ενισχυθώσιν επί του παρόντος διά βιαίας στρατολογίας, ως στερούμενα μέσων, ουδέ ν' αντιτάξωσι άμυναν λαμβανομένου υπ' όψιν του λίαν χαμηλού ηθικού αυτών και του περιορισμένου εφοδιασμού των εις πυρομαχικά.

(γ) Προθέσεις:

-Επί του παρόντος συγκεντρωθέντα εις την περιοχήν ΠΕΤΡΟΥΛΙΟΤΙΚΟΥ ΡΕΜΜΑΤΟΣ, φαίνεται ότι δεν προτίθεται να κινηθώσι και ταύτα προς βορράν.

-Δεν αποκλείεται η επιστροφή προς νότον, διαρροή τούτων δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ ή κίνησις προς βορράν εις περίπτωσιν πιέσεως.

2.- Φίλιαι δυνάμεις

-Φίλιαι δυνάμεις θέλουσι εξακολουθήση την δίωξιν των υπολειμμάτων ΡΟΥΜΕΛΗΣ, την απαγόρευσιν διεισδύσεως εις ΑΓΡΑΦΑ των εκτός τούτων συμμοριών, την απαγόρευσιν

διελεύσεως δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ και ενδεχομένως την κίνησιν βορείως ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ προς ΚΟΖΑΚΑΝ.

-Η Αεροπορία θα συμμετάσχη του αγώνος.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3.- Εξόντωσις των εντός της άνω περιοχής συμμοριακών συγκροτημάτων και πλήρης εκκαθάρισις αυτής από παντός συμμοριακού στοιχείου.

ΜΕΘΟΔΟΣ

4.- Τρόπος ενεργείας

(α) Ισχυρά ενέργεια εν τη γενική κατευθύνσει ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ (Χ.6863) - ΑΓΡΑΦΑ (Χ.6686) - ΑΡΓΙΘΕΑ (Σ.5810) - ΠΑΛΗΚΑΡΙΑ (Σ.5718).

(β) Κάλυψις της ενεργείας ταύτης εκατέρωθεν και απαγόρευσις διαρροής συμμοριτών δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ.

5.- Διατιθέμεναι Μονάδες

Χ Μεραρχία (35, 37 Ταξιαρχίαι)
Ταξιαρχία ΙΧ Μεραρχίας
Ταξιαρχία Ι Μεραρχίας
Υπό το Β΄ΣΣ.

6.- Διάταξις - Αποστολαί

-Υπό τύπον ενδείξεως επισυνάπτεται σχεδιάγραμμα διατάξεως ορίων, κατευθύνσεων, αντικειμενικών σκοπών, ρυθμών κλπ.

-Ταξιαρχία ΙΧ Μεραρχίας ενεργούσα μεταξύ ΑΧΕΛΩΟΥ -ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ, δέον να τηρή δύναμιν Τάγματος πάντοτε ετοίμην όπως εις περίπτωσιν ανάγκης χρησιμοποιηθή δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ.

-Από της αφίξεώς της εις το ύψος ΠΕΤΡΟΥΛΙΩΤΙΚΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ενδέχεται, αναλόγως καταστάσεως, να διαπεραιωθή δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ και κινηθή προς ΜΟΝΗ ΜΕΛΑΤΩΝ (Χ.2001) ίνα εκείθεν μεταφερθή διά αυτοκινήτων εις περιοχήν ΗΠΕΙΡΟΥ μερίμνη του Β΄ΣΣ.

-Η Χ Μεραρχία οφείλει επίσης όπως, ενδεχομένως και εις περίπτωσιν ανάγκης, επεκτείνη το αριστερόν αυτής δυτικώς ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ επ’ ωφελεία της 42 Ταξιαρχίας.

-Το Α΄ΣΣ, μετά την αποχώρησιν της Ταξιαρχίας της Ι Μεραρχίας εκ περιοχής ΡΕΝΤΙΝΑΣ, οφείλει να προωθήση εις περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΑΣ και ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ τμήματα προς παρεμπόδισιν πάσης διαρροής συμμοριτών προς ανατολάς.

-Προς τον αυτόν σκοπόν το Β΄ΣΣ οφείλει να προωθήση τα εις περιοχήν ΣΕΚΛΙΖΑΣ, ΛΟΥΤΡΟΣ, ΚΡΑΝΟΡΕΜΜΑ τμήματα εις περιοχήν ΡΑΧΟΥΛΑΣ, ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ, ΣΜΟΚΟΒΟΝ (όρα σχεδιάγραμμα).

-Η διά την εκκαθάρισιν της περιοχής ΡΕΝΤΙΝΑΣ-ΣΜΟΚΟΒΟΥ χρησιμοποιηθησομένη Ταξιαρχία Ι Μεραρχίας θέλει συγκεντρωθή την 28.5.48 εις την περιοχήν μεταξύ ΦΑΡΣΑΛΩΝ-ΔΟΜΟΚΟΥ ίνα χρησιμοποιηθή κατά τας επιχειρήσεις ΟΘΡΥΟΣ σύμφωνα προς τας διαταγάς του Α΄ΣΣ.

7.- Φραγμοί (Διαδοχικαί αποφράξεις)

-Οι εν τω σχεδιαγράμματι προβλεπόμενοι φραγμοί απαγο-ρεύσεως μεταπηδήσεως των συμμοριτών εκ της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ προς γειτονικάς περιοχάς σημειούνται ως ενδείξεις διά της καταλήψεως των κυριωτέρων διαβιβάσεων και διά της υπάρξεως δυνατότητος επεμβάσεως προς οιανδήποτε κατεύθυνσιν κινήσεως τυχόν των συμμοριτών δύναται να εξασφαλισθή η προς ΡΟΥΜΕΛΗΝ απαγόρευσις διεισδύσεως.

-Αι επί ΑΧΕΛΩΟΥ διαβάσεις θέλουσιν απαγορευθή διά της χρησιμοποιήσεως Τάγματος εκ των εις περιοχήν ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ.

-Το Β΄ΣΣ δέον να λάβη μέτρα, ει δυνατόν και εφ’ όσον η κατάστασις της στιγμής από απόψεως δυνατοτήτων επιτρέπει, απαγορεύσεως των προς ΚΟΖΑΚΑ διαβάσεων εις το ύψος ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ.

8.- Εκτέλεσις

(α) Β. Εξορμήσεως: όρα σχεδιάγραμμα
(β) Κατάληψις Βάσεως.

Το βραδύτερον μέχρι της 24.5.48

-Κίνησις των μονάδων προς την βάσιν εξορμήσεως δι' αναστροφής τούτων και ερεύνης του εδάφους από τας σημερινάς θέσεις μέχρι της βάσεως εξορμήσεως συμφώνως ταις διαταγαίς του Α΄ΣΣ.

(γ) Ημέρα Δ: Η καθορισθείσα ήδη τοιαύτη κατά την συγκέντρωσιν της 13 τρέχοντος εις ΟΙΤΗΝ των Διοικητών των Μεγ. Μονάδων Α΄ΣΣ και του Α΄ Υπαρχηγού ΓΕΣ (25.5.48)

(δ) Διάρκεια Επιχειρήσεων: Υπολογίζεται περί τας 10 ημέρας.

9.- Συγκέντρωσις μετά την επιχείρησιν

-Χ Μεραρχία: ΤΡΙΚΑΛΑ

-42 Ταξιαρχία: Όρα παράγραφον 6. Εις περίπτωσιν ανάγκης συνεχίσεως ενεργείας βορείως ΠΕΤΡΟΥΛΙΟΤΙΚΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ήτοι εις περιοχήν ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ, η Ταξιαρχία θέλει συγκεντρωθή εις περιοχήν ΜΟΝΗΝ ΜΕΛΑΤΩΝ (Χ.2001) μετά την άφιξιν εις το ύψος ΒΑΘΥΡΕΜΜΑΤΟΣ (Σ.4723) διά γεφύρας ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ ή κατά την κρίσιν του Διοικητού της Ταξιαρχίας διά δρομολογίου ΑΧΕΛΩΟΥ (ΜΕΣΟΧΩΡΑ-ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ).

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

10.- Η Αεροπορία θα συμμετάσχη δι' εκτέλεσιν αναγνωρίσεων και άμεσον υποστήριξιν και προσβολήν απροόπτων στόχων.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ

11.- Αρχικώς και μέχρι αφίξεως των μονάδων (Χ Μεραρχίας, 42 Ταξιαρχίας) εις το ύψος υψιπέδου ΝΕΥΡΟΠΟΛΕΩΣ-ΠΕΤΡΟΥΛΙΩΤΙΚΟΥ Π. ο εφοδιασμός εξασφαλισθήσεται μερίμνη Α΄ΣΣ εκ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και ΧΟΥΝΗΣ.

(β) Περαιτέρω ο εφοδιασμός εξασφαλισθήσεται μερίμνη Β΄ΣΣ.

(γ) Δοθέντος ότι ο ρυθμός κινήσεως των Μονάδων καθωρίσθη βραδύς λόγω εδαφικών δυσκολιών και διά λόγους πλήρους εκκαθαρίσεως της περιοχής και συνεπεία τούτου η άφιξις των μονάδων εις την άνω γραμμήν προβλέπεται διά την Δ+6 επιβάλλεται ο εφοδιασμός διά των αναγκαίων εφοδίων.

(δ) Η Χ Μεραρχία οφείλει όπως εγκαταστήση εν καιρώ τα ανεφοδιαστικά της όργανα και μεταφέρη τα τροχοφόρα ανεφοδιαστικά της όργανα εις περιοχήν ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ-ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ διά την ικανοποίησιν των ανεφοδιαστικών αναγκών των μονάδων της ευθύς ως αχθώσι εις περιοχήν ΠΕΤΡΟΥΛΙΩΤΙΚΟΥ Π. υψιπέδου ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

12.- Τακτικόν Στρατηγείον Β΄ΣΣ δέον να εγκατασταθή εις περιοχήν ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ διά την ευχερεστέραν ενάσκησιν της διοικήσεως.

ΕΔΡΑΙΩΣΙΣ

13.- Μετά την ως άνω πλήρη εκκαθάρισιν της περιοχής ταύτης τα Α΄-Β΄ΣΣ δέον να εγκαταστήσωσι τα διά ταύτην συγκροτηθέντα Τάγματα Εθνοφρουράς καθορίζοντα, εις έκαστον ζώνην ευθύνης.

14.- διά την απαγόρευσιν της χρησιμοποιήσεως ως δρομολογίου επικοινωνίας ΓΡΑΜΜΟΥ - ΑΓΡΑΦΩΝ του διαδρόμου ανατολικώς ΑΧΕΛΩΟΥ, ήτοι του άξονος ΧΑΛΙΚΙ (Σ.3249) - ΜΕΣΟΧΩΡΑ (Σ.4125) -ΑΡΓΙΘΕΑ (Σ.5810) - ΒΟΥΛΠΗ ενδείκνυται όπως εις περιοχήν ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ ή ΑΡΓΙΘΕΑΣ εγκατασταθή εν εκ των Ταγμάτων της Δ.Ε.Θ. (50 ή 51).

15.- Το Τάγμα τούτο μετά των δυτικώς ΑΧΕΛΩΟΥ προβλεπομένων τοιούτων εις περιοχάς ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ και ΑΡΓΥΡΙΟΝ-ΤΕΜΠΛΑ θ' αποτελώσι φραγμόν παρεμποδίσεως της κατ' αμφοτέρας τας εννοίας κινήσεως των συμμοριτών.

16.- Μετά την εκκαθάρισιν της περιοχής ταύτης και την λήψιν των ανωτέρων μέτρων εν συνδιασμώ με τον παραλλήλως υπάρχοντα φραγμόν κατά μήκος της αρτηρίας ΜΟΡΓΚΑΝΙ-ΜΕΤΣΟΒΟΝ-ΜΠΑΛΤΟΥΜΑ δέον να άρξηται εντατική οργάνωσις και εξοπλισμός των κατοίκων περιοχών ΑΡΓΙΘΕΑΣ-ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ τυγχανόντων εν τω συνόλω Εθνικοφρόνων.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Δ.ΓΙΑΤΖΗΣ

Αντιστράτηγος
Τ.Σ.Υ.

<u>ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ</u>
Α΄ΣΣ υπ' αριθ. 1 αντ.
Β΄ΣΣ " " 2 "
ΑΔΑ " " 3 "

<u>ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ</u>
Α1/ΓΕΣ υπ' αριθ. 4 αντ.
Α2/ΓΕΣ " " 5 "
Γ1/ΓΕΣ και ΓΓ 6 "
Ημερολόγιον 7-8 " εις την Αγγλικήν
ΒΣΑ 1-2 " " " "
ΣΟΗΠΕ 3-4 " " " "

73

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
Διεύθυνσις Γ
Αθήναι τη 17η Μαΐου 1948

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Αριθ.Φακέλ.00/10836/48
Αριθ.Αντιτύπου 2

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΟΘΡΥΟΣ
ΧΑΡΑΥΓΗ -Σ-
(Συντετμημένος τίτλος Ν.Σ.Ο.Ρ)
ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ: ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΕΣ/Α1 αρ.2671/Α/Φ4009/32

Α.- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- ΕΧΘΡΟΣ

α) Συμμορίται. Εις την περιοχήν ΟΘΡΥΟΣ ευρίσκονται σήμερον 350 συμμορίται και ενδεχομένως επί πλέον Ιππικόν δυνάμεως 150 ιππέων. Κατόπιν ενισχύσεως των φρουρών ΔΟΜΟΚΟΥ - ΦΑΡΣΑΛΩΝ - ΑΛΜΥΡΟΥ - η δράσις τούτων περιωρίσθη εις παρενόχλησιν ημετέρων τμημάτων. Δυνατότητες ενισχύσεως επί του παρόντος δεν φαίνεται να υπάρχωσι.

Εις περίπτωσιν πιέσεώς των θα επιδιώξωσι να διαφύγωσι κατά πρώτον λόγον προς ΠΗΛΙΟΝ-ΚΙΣΣΑΒΟΝ. Δεν αποκλείεται τα Συμμοριακά ταύτα συγκροτήματα να προσπαθήσωσι να διαφύγωσιν εις περιοχήν δυτικώς ΟΘΡΥΟΣ ή προς ΕΥΒΟΙΑΝ.

β) Κατά πληροφορίας ουχί εξηκριβωμένας υποβρύχια αγνώστου εθνικότητος έχουσι εμφανισθή εις ΑΙΓΑΙΟΝ.

γ) Οι Συμμορίται είναι ενδεχόμενον να αποκτήσουν αεροπορικήν δύναμιν.

2.- ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Η Ι Μεραρχία και έτεραι Στρατιωτικαί Δυνάμεις υπό το Α΄ΣΣ και η Αεροπορία θα συμμετάσχωσι του αγώνος

Β.- ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3.- Η συντριβή των συμμοριακών συγκροτημάτων περιοχής ΟΘΡΥΟΣ και η πλήρης εξόντωσις παντός σχετικού στοιχείου.

Γ.- ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ Β.Ν.

4.- α) Αποκλεισμός διαφυγής συμμοριτών διά θαλάσσης εις ΜΑΛΙΑΚΟΝ - Δίαυλον ΩΡΕΩΝ - ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΝ.

β) Υποστήριξις διά των πυροβόλων των πλοίων Β.Ν. εγγύς των ακτών στρατιωτικών τμημάτων και εκτέλεσις βομβαρδισμών κατά υποδεικνυομένων στόχων, ενδεχομένως, εν συνεργασία μετά της Αεροπορίας.

γ) Εξασφάλισις συγχρόνου μεταφοράς δι' αποβατικών 600 ανδρών εκ ΣΤΥΛΙΔΟΣ και αποβάσεως τούτων εις ορμίσκους νοτίων και ανατολικών ακτών ΟΘΡΥΟΣ.

Δ.- ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

5.- Αντιτορπιλλικά δυο
Αποβατικά δυο και αριθμός ΑΠΕ
Περιπολικά της Ν.Δ.ΒΟΛΟΥ

Ε.- ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

6.- Η Αεροπορία θα μετάσχη εις την επιχείρησιν δι' άμεσον υποστήριξιν των Στρατιωτικών Τμημάτων, διά τακτικάς αναγνωρίσεις και συνεργασίαν μετά του Ναυτικού.

ΣΤ.- ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

7.- Εις τον Αρχηγόν του Στόλου ανατίθεται η εκτέλεσις των υπό του Β.Ν. αναλαμβανομένων αποστολών, όστις βάσει του παρόντος σχεδίου να εκδώση τας εν λεπτομερεία διαταγάς του.

Ζ.- ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

8.- α) Ημέρα Χ: ουχί βραδύτερον της 26 Μαΐου 1948
β) Διάρκεια επιχειρήσεως εξαήμερος
γ) Αι εντατικαί περιπολίαι των πολεμικών εις Β. ΕΥΒΟΪΚΟΝ -ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΝ να αρχίσουν κατά την νύκτα την προηγουμένην της Χ ημέρας.
δ) Μετά την επιχείρησιν συγκέντρωσις Στρατιωτικών Τμημάτων εις ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ όπου άρξηται επιβίβασις την 1 Ιουνίου (ΣΜΕΚ του ΓΕΝ - Παράρτημα ΙΙΙ).

Η.- ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΣ

9. Η εν ισχΰϊ οργάνωσις συνεννοήσεως "ΑΣΤΗΡ"

Ο
Αρχηγός ΓΕΝ
Υποναύαρχος Π.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Τ.Σ.Υ.

ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ:
Αρχηγός Στόλου
αρ.αντιτ.1
ΓΕΣ/Α1 αρ.αντιτ.2
Α.Δ.Α. " " 3

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ:
Αμερικανική Ναυτική Αποστολή αρ.αντιτύπου 4
Βρεττανική Ναυτική Αποστολή " " 5
Υπουργείον Ναυτικών-ΓΕΝ " " 6

Εδακτυλογραφήθη υπό Ανθ/ρχου Ι ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗ και εγένετο εις 6 αντίτυπα.

74

Α΄ΣΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ Η "ΧΑΡΑΥΓΗ"

Από 14 Απριλίου με 26 Μαΐου 1948

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Α΄ΣΣ/Α1
Α.Π.4019/Φ.95
Β.Σ.Τ.900 τη 19.5.50

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α1
ΚΟΙΝ: Α΄ΣΣ/Α1/Φ.95

ΘΕΜΑ: Υποβολή Εκθέσεων Επιχειρ.

Σχετική: ΓΕΣ/217130/013/1/Α1/IV/6.5.50

Υποβάλλονται συνημμένως αι κάτωθι εκθέσεις Επιχειρήσεων Σ.Σ.

- ΄Εκθεσις Επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ"
- " " "ΚΟΡΝΙΣ"
- " " "ΡΟΥΜΕΛΗΣ"
- " " "Κ.ΟΛΥΜΠΟΥ"
- " " "ΥΨ.ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ"

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
Τ.Υ.

Α΄ΣΣ
Α΄ΚΛΑΔΟΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ
ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ Α΄ΣΣ

Από Μαρτίου 1948 μέχρι 31 Αυγούστου 1949, υπό την Δ/σιν καθ' όλον το διάστημα τούτο του Αντιστρατήγου ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ.

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.- Το Α΄ΣΣ αφ' ης την Δ/σιν τούτου ανέλαβε από 25 Φεβρουαρίου 1948, ο Αντιστράτηγος ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΘΡΑΣ. εποχήν καθ' ην ο κομμουνιστοσυμμοριτισμός ευρίσκετο εν πλήρει αναπτύξει και είχε περιαγάγει την χώραν εις δυσχερεστάτην κατάστασιν, μέχρι της 31 Αυγούστου 1949, οπότε συνετρίβη οριστικώς επί του ΓΡΑΜΜΟΥ και ηναγκάσθη να ομολογήση την ήττα του, επεφορτίσθη υπό της Ανωτάτης του Στρατού Ηγεσίας με την διεξαγωγή των σοβαρωτέρων κατά των Κ.Σ.επιχειρήσεων.

Τας επιχειρήσεις ταύτας, χάρις εις την πίστην, τον φανατισμόν, την αισιοδοξίαν και την αυτοθυσίαν απάντων των υπό τας Δ/γάς του Αξκών και οπλιτών, έφερε εις πέρας πάντοτε νικηφόρως και με αποτελέσματα τα οποία ουσιοδώς εβάρυναν επί της αμφιρρόπου μέχρι τότε πλάστιγγος και συνέβαλε κατά πολύ εις την τελικήν συντριβήν των ΚΣ και την διατήρησιν της Πατρίδος μας ελευθέρας.

2.- Διώκησε κατά καιρούς το σύνολο σχεδόν των Στρατιωτικών δυνάμεων της χώρας πλην της VII Μεραρχίας και τινών ελαφρών Συν/των, ήτοι τας I, II, VIII, IX, X, XI, XV Μεραρχίας, την III Μεραρχίαν Καταδρομών, τας ανεξαρτήτους 71, 72 και 77 Ταξιαρχίας, τας Στρατιωτικάς Δ/σεις Στερεάς Ελλάδος, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου, Δυτικής Μακεδονίας, Κρήτης, Ευβοίας, Νήσων Αιγαίου και τα ελαφρά Συν/τα Πεζικού 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 24, 27, 34, 39, 40, 42 και αρκετά ανεξάρτητα Τάγματα Εθνοφρουράς τα I, II και IX Συντάγματα τεθωρακισμένων II και IX ίλαι αρμάτων και το σύνολον σχεδόν του πυρ/κού.

3.- Διεξήγαγε κατά καιρούς επιχειρήσεις ευρείας μορφής από του ΓΡΑΜΜΟΥ-ΒΙΤΣΙ-ΦΛΩΡΙΝΗΣ από βορρά, μέχρι ΤΑΙΝΑΡΟΥ και ΚΡΗΤΗΣ προς νότον, εις όλας τας εποχάς του έτους και συνεπώς με όλας τας καιρικάς συνθήκας και με δυνάμεις ποικιλούσας μεταξύ δυο και επτά Μεραρχιών.

4.- Οι αγώνες του κατά καιρούς είχον την μορφήν άλλοτε τακτικών και άλλοτε στρατηγικών επιδιώξεων, επραγματοποίησε όλας τας φάσεις του αγώνος, άμυναν επί κανονικών και ευρέων μετώπων, επίθεσιν κατά ισχυρώτατα ωργανωμένων τοποθεσιών (ΓΡΑΜΜΟΣ 1948-ΜΟΥΡΓΚΑΝΑ-ΓΡΑΜΜΟΣ 1949), εκκαθαριστικάς επιχειρήσεις επί ευρυτάτων περιοχών της χώρας (ως ΡΟΥΜΕΛΗ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ - ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΑΓΡΑΦΑ - ΗΠΕΙΡΟΣ), με εχθρόν αποφεύγοντα συστηματικώς τον αγώνα, επί εδάφους χαρακτηριστικώς ορεινού και κατά το πλείστον δυσπροσίτου.

Πλέον των άνω εις το Α΄ΣΣ ανετέθησαν κατά καιρούς βαρείαι εντολαί μεταβολής δημιουργηθεισών κρισίμων καταστάσεων, τας οποίας είχον δημιουργήσει προγενέστεραι αποτυχίαι με αποτέλεσμα σοβαρωτάτην κρίσιν ηθικού και επικειμένην κατάρρευσιν, ως συνέβη εις το ΒΙΤΣΙ τον Νοέμβριον 1948 και εις μικρότερον βαθμόν εις τον ΓΡΑΜΜΟΝ τέλος Ιουλίου 48, όπου επί 40 περίπου ημέρας αι μονάδες του νοτίου ΓΡΑΜΜΟΥ είχον καθηλωθή προ των εχθρικών θέσεων και εις το ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ κατά την κατάληψιν τούτου υπό ΚΣ Ιανουαρίου 49.

5.- Τέλος αι πλείσται των αποστολών εδόθησαν εις το Σ.Σ. προς πραγματοποίησιν εντός ελαχίστου χρόνου, σχεδόν καθ' οδόν, ως συνέβη εις το ΒΙΤΣΙ 1948-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ 1949 με ελάχιστον καιρόν διά προπαρασκευήν Σωματάρχου και Επιτελείου του.

6.- Το Α΄ΣΣ χαρακτηρισθέν υπό της Ανωτάτης Ηγεσίας ως Σώμα ΚΡΟΥΣΕΩΣ (Δ.Α.Κ.Ε.Σ. = Δύναμις, Αναζητήσεως, Καταδιώξεως, εξοντώσεως Συμμοριτών) και επωμισθέν το μεγαλύτερον βάρος του αγώνος, επί είκοσι συνεχείς μήνας, κατά των επιζητησάντων μετά λύσσης την καταστροφήν της πατρίδος μας προδοτών, εθεώρησε ως τελικόν του καθήκον και υποχρέωσιν την σύνταξιν της παρούσης εκθέσεως πολεμικής δράσεώς του, το μεν ίνα εξαχθώσι συμπεράσματα

εκ των ποικίλων αγώνων του, χρήσιμα προς μελέτην και κριτικήν, το δε εις ένδειξιν τιμής και ευγνωμοσύνης προς τους κυρίους συντελεστάς του Εθνικού τούτου έργου αξκούς και οπλίτας και ιδιαιτέρως προς εκείνους οίτινες έχυσαν αφθόνως το αίμα των και έδωσαν την ζωήν των διά την σωτηρίαν και ελευθερίαν της Πατρίδος μας, τας εκατοντάδας των Αθανάτων Νεκρών μας.

7.- Αι κύριαι επιχειρήσεις ας το Σώμα διεξήγαγε υπήρξαν αι κάτωθι:

(α) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ υπό συνθηματικόν "ΧΑΡΑΥΓΗΝ" 15 Απριλίου με 26 Μαΐου 1948.

(β) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ προς διάσπασιν και κατάληψιν οχυρωμένης τοποθεσίας ΓΡΑΜΜΟΥ υπό συνθηματικόν "ΚΟΡΩΝΙΣ" 26 Ιουλίου με 21 Αυγούστου 1948.

(γ) Επίθεσις προς διάσπασιν και κατάληψιν ισχυρώτατα ωργανωμένης τοποθεσίας ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ υπό συνθηματικόν "ΤΑΥΡΟΣ" 10 με 19 Σ/βρίου 1948.

(δ) Ενέργειαι προς συγκρότησιν του τομέως ΒΙΤΣΙ ευρισκομένου εις κρίσιμον κατάστασιν 2 Ν/βρίου με 3 Δ/βρίου 48.

(ε) Επιχειρήσεις ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ υπό συνθηματικόν "ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ" 19 Δεκεμβρίου 1948 με 30 Ιανουαρίου 1949.

(στ) Επιχειρήσεις προς απελευθέρωσιν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ από 3 Φεβρουαρίου με 9 Φεβρουαρίου 1949.

(ζ) Δίωξις και συντριβή ΚΣ εκ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ εις περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ από 10 Φεβρουαρίου με 15 Μαρτίου 1949.

(η) Μάχαι ΑΡΤΗΣ-ΑΧΕΛΩΟΥ 19 με 30 Μαρτίου 1949.

(θ) Μάχαι νοτίου ΓΡΑΜΜΟΥ 2 με 30 Απριλίου 1949.

(ι) Επιχειρήσεις εκκαθαρίσεως ΡΟΥΜΕΛΗΣ - ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΓΡΑΦΩΝ υπό συνθηματικόν "ΠΥΡΑΥΛΟΣ" από 1 Μαΐου με 22 Ιουλίου 1949.

(κ) Επιχειρήσεις ΓΡΑΜΜΟΥ υπό συνθηματικόν "ΠΥΡΣΟΣ"

(ια) Προκαταρκτικαί παραπλανήσεως 1 με 8 Αυγούστου 1949

(ιβ) Κύριαι προς διάσπασιν και κατάληψιν 24 με 31 Αυγούστου 1949.

8.- <u>Συγκρότησις Επιτελείου Σώματος 1ης Μαρτίου 1948</u>
Αντ/γος ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΘΡΑΣ. Δ/της Α΄ΣΣ
Ταξχος ΠΡΙΝΤΖΟΣ ΜΙΧΑΗΛ Επιτελάρχης
Ανχης ΚΕΤΣΕΑΣ ΓΡΗΓ. Αρχηγός Α΄ Κλάδου
Ανχης ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ ΠΑΝΑΓ. Δ/της Γραφείου Επιχειρήσεων
Επιτελαρχ.ΚΑΤΣΑΔΗΜΑΣ ΙΩΑΝ.Δ/της Α2 Γραφείου
Σχης ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. Προσωπάρχης
Ανχης Ιπ.ΣΤΡΑΤΑΚΟΣ ΙΩΑΝ.Δ/της Β1 Γραφείου
Ανχης ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓ.Δ/της Γ1 Γραφείου
Σχης ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤ.Αρχηγός Πυρ/κού
" ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔ. " Μηχ/κού
Ανχης ΜΑΝΤΖΟΣ ΜΙΧΑΗΛ Δ/της Διαβιβάσεων
Σχης ΤΣΙΝΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ/της ΣΕΜ
" ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ Δ/της ΣΥΠ
" ΡΟΥΣΣΑΚΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ Δ/της ΣΤΥ
Ανχης ΜΟΥΤΑΦΗΣ ΙΩΑΝ. Δ/της ΣΟΥ

9.- Στρατηγείον Σώματος από 1 Μαρτίου με 12 Απριλίου ΑΘΗΝΑΙ.

Β΄ <u>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ: 14 Απριλίου με 26 Μαΐου 1948</u>

1) ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ: 1ον 15θήμερον Απριλίου.

(α) Η ζώνη της οποίας την ευθύνην έχει το Α΄ΣΣ από 1 Μαρτίου 48 περιλαμβάνει την περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ, ΑΓΡΙΝΙΟΥ - ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ, ΑΤΤΙΚΗΣ και ΒΟΙΩΤΙΑΣ, τας νήσους ΕΥΒΟΙΑΝ, ΚΡΗΤΗΝ, ΣΑΜΟΝ -ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ με όρια

(ι) <u>Βόρειον:</u> ΟΘΡΥΣ και την γραμμήν διαχωρισμού των υδάτων - ΧΑΝΙ ΒΡΑΧΜΑΝΑΓΑ - Νοτία παρυφή ΞΥΝΙΑΔΟΣ - ΠΑΛΑΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ -ΜΠΙΡΜΠΙΛΙΩ - ΛΙΠΟΥΧΙ - ΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΜΑΡΤΣΑ - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙ ΑΓΡΑΦΑ (ευρέως προς Βορράν). ΚΑΤΩ ΡΑΥΤΟ-ΠΟΥΛΟΝ - Ν.ΑΡΓΥΡΙΟΝ - ΓΑΒΡΟΒΟ - ΛΙΝΔΑ - ΜΕΝΙΔΙ.

(ιι) <u>Ανατολικόν:</u> Δίαυλος ΩΡΕΩΝ - Ανατολικαί ακταί ΕΥΒΟΙΑΣ -ΑΤΤΙΚΗΣ.

(ιιι) Νότιον: Νότιαι ακταί ΑΤΤΙΚΗΣ-ΙΣΘΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ-ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ.

(ιυ) Δυτικόν: ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ-Νήσος ΛΕΥΚΑΣ

(β) Η ζώνη επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" παρουσιάζουσα τετράπλευρον περιορίζεται εις την κυρίως ΡΟΥΜΕΛΗΝ με όρια:

(ι) Βόρειον: ΜΑΛΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ - Ποτ. ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ - ΒΙΝΙΑΝΙ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΙ.

(ιι) Δυτικόν: ΛΟΓΓΙΣΤΗ - ΧΕΛΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ - ΤΡΙΧΩΝΙΣ Λίμνη.

(ιιι) Νότιον: ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ Κόλπος

(ιυ) Ν.Α.-Ανατολικόν: Κόλπος ΛΕΙΒΑΔΟΣΤΡΑΣ - ΛΕΥΚΤΡΑ ΑΣΩΠΟΣ ΠΟΤ. ΠΑΥΛΟΝ - ΚΟΛΠΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ.

(γ) ΕΔΑΦΟΣ: Το τετράπλευρον τούτο των επιχειρήσεων του οποίου η περίμετρος υπερβαίνει τα 350 χιλιόμετρα περικλείει τους δυσπροσίτους ορεινούς όγκους του ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ (υψ. 2457) -ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ (υψ. 1372) - ΓΚΙΩΝΑΣ (υψ. 2510) - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ (υψ.2437) - ΟΙΤΗΣ (υψ. 2152) - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (υψ. 2315) - ΧΕΛΙΔΩΝΟΣ (υψ.1975) - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ (υψ.1924) και των λίαν δυσβάτων ορέων της ορεινής ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ μεταξύ των ποταμών Κάτω ΜΟΡΝΟΥ-ΕΥΗΝΟΥ-ΚΡΙΚΕΛΛΟΠΟΤΑΜΟΥ.

Μεταξύ των ορέων τούτων βαθείαι και απότομοι χαραδρώσεις, μεγάλαι δασωμέναι εκτάσεις, εις ας δύνανται ν' αποκρυβούν ολόκληροι Μεραρχίαι με ένα πτωχότατον οδικόν δίκτυον διά μέσου των ορέων, δίδουν την εικόνα των τεραστίων δυσκολιών ας αντιμετώπισαν τα ενεργήσαντα τμήματα.

Η εποχή του έτους Απρίλιος εις τα υψηλά ταύτα όρη παρουσιάζει δριμύ ψύχος, διαρκουσών δε των επιχειρήσεων κατ' επανάληψιν έπεσε πυκνή χιών, φθάσασα ύψος 2 μέτρων.

(δ) ΕΧΘΡΟΣ

(ι) Από των αρχών του 1942 όταν ο πολυμήχανος κομμουνισμός, υπό τον πέπλον του δήθεν απελευθερωτικού αγώνος, συνέλαβε το εγκληματικόν και προδοτικόν του σχέδιον να υποδουλώση την ΕΛΛΑΔΑ εις τον Ερυθρόν Φασισμόν, η περιοχή της ΡΟΥΜΕΛΗΣ εξελέγη υπό τούτου ως προσφορώτερος εδαφικός χώρος διά την ανάπτυξιν του κινήματός του.

Ο μέγας εγκληματίας Άρης Βελουχιώτης εις την περιοχήν ταύτην ήρχισε ωργανώνον τας πρώτας Κ.Σ. ομάδας και εκ της περιοχής ταύτης ωρμώμενος υπεδούλωσε το μείζον της Ελλάδος κατά την κατοχήν.

- Η εκλογή δεν ήτο ταχαία.

Ορεινοί όγκοι απρόσιτοι, βαθείαι χαραδρώσεις με ευρυτάτας δασωμένας περιοχάς, παρείχον την επιβαλλομένην πλήρη κάλυψιν, απόκρυψιν και διαφυγήν εν περιπτώσει προσβολής. Αι εύφοροι πεδιάδες εις τους πρόποδας των ορέων παρείχον τα απαραίτητα εφόδια διατροφής, ιματισμού και εν γένει υλικής ζωής.

Η εγγύτης της πρωτευούσης, της τεραστίας αυτής αποθήκης εμψύχου και αψύχου υλικού διά του οποίου ετροφοδοτείτο και ηνδρούτο διαρκώς το εγκληματικόν κίνημα και η εκ της εγγύτητος ταύτης εύκολος διά των συνδέσμων Κ.Σ. μεταβίβασις των Δ/γών της Κ.Ε. του ΚΚΕ κατέστησε από της κατοχής ακόμη την περιοχήν ταύτην τον ζωτικώτερον διά τους Κ.Σ. χώρον.

Η ύπαρξις, κατά τα βόρεια και Β.Α.κράσπεδα των ορέων ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΟΙΤΗΣ των σιδηροδρομικής και οδικής αρτηριών εξ' ΑΘΗΝΩΝ προς ΛΑΜΙΑΝ διηυκόλυνε κατά πολύ την ανάπτυξιν και την δράσιν των ΚΣ εις την περιοχήν της ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Διά τους άνω λόγους η περιοχή ΡΟΥΜΕΛΗΣ κατέστη κατά την κατοχήν Κράτος των Κ.Σ. Η μακρά παραμονή τούτων εις την περιοχήν ταύτην μετέβαλε διά της βίας μέγα μέρος του πληθυσμού εις συμμορίτας και ποικίλους συνεργάτας των Κ.Σ. Εις άπαντα τα χωρία είχεν οργανωθή πλήρες δίκτυον πληροφοριών, κατασκόπων, γιαφκών και πάσης φύσεως συνεργατών διά των οποίων οι Κ.Σ. ήσαν άριστα πάντοτε πληροφορημένοι.

(ιι) Από των μέσων του έτους 1946 οπότε ο κομμουνισμός απεφάσισε διά του τρίτου γύρου να υποδουλώση πάλιν την Ελλάδα η ΡΟΥΜΕΛΗ διά τους άνω εκτεθέντας λόγους εξελέγη και πάλιν ως βάσις ωργανώσεως και εξορμήσεως προς κατάκτησιν και υποδούλωσιν της Ελλάδος.

Εις την προκειμένην περίπτωσιν η εγγύτης της πρωτευούσης εκτός των άλλων αναπτυχθέντων πλεονεκτημάτων παρείχε εις τους ΚΣ ένα τεράστιον όπλον προς κατάρριψιν του ηθικού των εθνικοφρόνων πολιτών διά της περισφίξεως των ΑΘΗΝΩΝ και της εγγύτητος των Κ.Σ.προς ταύτην. Εις συλληφθείσαν επιστολήν εις το αρχείον του Αρχισυμμορίτου ΔΙΑΜΑΝΤΗ

σταλείσαν από το Γεν. Αρχηγείο των Κ.Σ. το 1947 ανεγράφετο: "Είσαι τυχερός διότι θα μπης πρώτος στην ΑΘΗΝΑ".

Και πράγματι οι ΚΣ το έτος 1947 και αρχάς 1948 εκυριάρχουν ολοκλήρου του κορμού της Στερεάς Ελλάδος και τον Δεκέμβριον 1947 και Ιανουάριον 48 έφθασαν μέχρι και της ΠΑΡΝΗΘΟΣ και μέχρι των ανακτόρων της Δεκέλειας και των Μεγάρων.

Κατά την εποχήν ταύτην μόνον αι μεγάλαι πόλεις ΘΗΒΑΙ -ΛΕΒΑΔΕΙΑ - ΑΤΑΛΑΝΤΗ - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΛΙΔΩΡΙΚΙ -ΑΓΡΙΝΙΟΝ - ΛΑΜΙΑ δεν ηλέγχετο υπό των ΚΣ, προσεβάλλοντο όμως πάντοτε υπό τούτων και ετέλουν υπό τον διαρκή εφιάλτην της καταστροφής.

(ιι) Η δύναμις των ΚΣ κατά την 10ην Απριλίου 48 ανήρχετο εις 2500 περίπου ωργανωμένη εις κάτωθι μονάδας.

(ια) Αρχηγείον ΡΟΥΜΕΛΗΣ Δ/της ΔΙΑΜΑ-ΝΤΗΣ περιοχήν ΦΟΥΡΝΑ.

(ιβ) Ταξιαρχία ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ. Τρία Τάγματα περιοχήν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ-ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ.

(ιγ) Ταξιαρχία ΦΘΙΩΤΙΔΟΦΩΚΙΔΟΣ τρία τάγματα. Περιοχήν ΒΙΣΤΡΙΤΣΑ - ΟΙΤΗ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ - ΓΚΙΩΝΑ.

(ιδ) Ταξιαρχία Δυτικής Στερεάς Ελλάδος δυο τάγματα (ΠΕΡΙΚΛΗ - ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ) και εμπέδου Ανταίου περιοχήν ΣΑΡΑΝΤΕΝΑΣ -ΣΤΑΥΛΩΝ (Χ.8244).

Εκτός των άνω μαχίμων τμημάτων ΚΣ δέον να υπολογίσωμεν περί τους 2000 αυτοαμυνίτες, συνδέσμους, συμπαθούντας και ποικίλους συνεργάτας των ΚΣ, οίτινες κυρίως τους διευκόλυνον από απόψεως πληροφοριών, εφοδιασμού, μεταφορών κλπ.

(ιυ) Οι πλείστοι των αρχηγών των ΚΣ αλλά και των απλών συμμοριτών ευρισκόμενοι από της περιόδου της κατοχής εις την περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ εγνώριζον άριστα το έδαφος, τα πρόσωπα και πράγματα εν τη περιοχή ταύτη, γεγονός όπερ τους διευκόλυνε εξαιρετικά εις το να διαφεύγουν την δίωξιν και ν' αποκρύπτωνται ευκόλως. Υπήρχον άφθονοι κρύπται, πυρομαχικών, οπλισμού, εφοδίων, τροφίμων ας εγνώριζον μόνον απολύτου εμπιστοσύνης των επιμεληταί και ειδικοί επί της αποκρύψεως.

(υ) Προθέσεις ΚΣ. Αντιληφθέντες τον όγκον των συγκεντρωθεισών δυνάμεων, γενική των πρόθεσις ήτο, η διαφυγή βορείως της αμαξιτής ΛΑΜΙΑ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ του μείζονος των δυνάμεών των, ιδία μη μαχίμων εμπέδων κλπ. και με τα εναπομείναντα νοτίως της γραμμής ταύτης τμήματα ελισσόμενοι ν' αποφεύγουν τον αγώνα, νομίζοντες ότι μετά ένα μικρόν χρονικόν διάστημα ως συνέβαινε άλλοτε τα ημέτερα τμήματα θα απεσύροντο προς άλλας περιοχάς δράσεως, οπότε οι ΚΣ μη πιεζόμενοι θα ήρχιζον και πάλιν το καταστρεπτικόν των έργον.

(ε) <u>ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΑΙ διά ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΔΥΝΑΜΕΙΣ</u>

Το ΓΕΣ αποβλέπον εις μίαν ριζικήν εκκαθάρισιν της ζωτικής ταύτης περιοχής εκ των συμμοριακών δυνάμεων διέθεσε τας κάτωθι σημαντικάς δυνάμεις εις το Σώμα Στρατού.

(ι) <u>ΠΕΖΙΚΟΝ</u>

<u>Ι Μεραρχία:</u> Δ/της Υποστρ.ΠΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΘΩΜΑΣ

3 Ταξ/χία ΡΙΜΙΝΙ Δ/της Σχης ΛΑΜΑΡΗΣ ΓΕΡ.
51 " " " ΚΑΤΣΟΜΗΤΡΟΣ ΣΤ.
71 " " " ΠΑΛΛΗΣ ΣΤΥΛ.

<u>ΙΧ Μεραρχία:</u> Δ/της Υποστρ.ΜΑΝΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

41 Ταξ/χία Δ/της Ταξχος ΠΡΟΚΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
42 " " " ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ
86 Περιοχή Αγρινίου Δ/της Σχης ΠΑΛΑΝΤΑΣ ΓΕΡΓ.

<u>Χ Μεραρχία:</u> Δ/της Υποστράτηγος ΒΑΣΙΛΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

35 Ταξιαρχία Δ/της Σχης ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Κ.
37 " " " ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΜΙΧ.
71 " " " ΤΖΙΜΑΣ ΚΩΝΣΤ.

82 Στρ. Περιοχή Δ/της Υποστρ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚ. με 55 και 78 Τάγματα Εθνοφρουράς.

86 Στρ.Περιοχή Δ/της Σχης ΜΠΑΛΑΝΤΑΣ ΓΕΡΓ. με 596 και 597 Τάγματα Πεζικού.

Στρ.Δ/σις ΡΟΥΜΕΛΗΣ Υποστρ.ΚΕΤΣΕΑΣ ΒΕΝ. με Τάγματα Εθνοφρουράς και 631 Τάγμα γραμμών συγκοινωνιών,

6 τάγμα χωρ/κής, διλοχία Μπραΐμη και λόχος Φρουρών Αγρινίου.

520 Λόχος Πολυβόλων

Δ/σις Δυνάμεων Καταδρομών: Δ/της Ανχης ΠΑΠΑ-ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡ.με Α και Β Μοίραι Ορεινών Καταδρομών

(ιι) ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ
102 Σ. Πεδ.Πυρ/κού (Μέση Μοίρα)
105 Σ. Π.Πυρ/κού (Μείον Μοίρα) συν Ουλαμός
151-152 Μοίραι μέσου Πυρ/κού
131α και 131β Μοίραι Ορ.Πυρ/κού των 3,7

(ιιι) ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ: Δ/της Ανχης ΧΑΝΤΡΑΣ ΑΘ.
ΙΧ Σύν/μα Αναγνωρίσεως με τρεις ίλας.

(ιυ) ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ
Δ/σις Μηχανικού Σώματος
Δ/σις Μηχανικού ΙΧ και Χ Μεραρχιών
704, 716 και 718 λόχοι Μηχανικού
724 όρχος Μηχανικού
Προωθημέναι αποθήκαι υλικών ΛΑΜΙΑΣ, ΑΓΡΙΝΙΟΥ
4 Μπουλντόζες

(υ) ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ
Δ/σις Διαβιβάσεων Σώματος Ανχης ΜΑΝΤΖΟΣ ΜΙΧ.
452 Τάγμα Διαβιβάσεων Σώματος Δ/της Τχης ΚΟΝΤΟΓΩΝΑΣ Δ.
493 “ “ Χ Μεραρχίας “ Ανχης ΣΑΜΠΑΝΗΣ Χ.
495 “ “ Ι “ “ Τχης ΚΟΛΟΤΟΥΡΟΣ Χ.
497 “ “ ΙΧ “ “ Ανχης ΚΑΡΑΒΙΤΗΣ Ν.

(υι) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ: Δ/της Σμήναρχος ΚΕΛΑΪΔΗΣ
Αναγνωρίσεως Σμήνος
Μάχης (Σπίτφαϊρ) Μοίρα
Μεταφορικά (Ντακότα)
Υποστήριξις Αεροπορίας εκ των αεροδρομίων ΛΑΜΙΑΣ, ΛΑΡΙΣΗΣ-ΑΘΗΝΩΝ.

(υιι) ΝΑΥΤΙΚΟΝ: Δ/της Πλοίαρχος ΚΩΝΣΤΑΣ
3 Αντιτορπιλλικά εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ κόλπον
1 Αντιτορπιλλικον ΕΥΒΟΪΚΟΝ κόλπον
3 Μεταγωγικά ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ-ΙΤΕΑΝ
2 ΕΛ-ΕΜ ΜΑΛΙΑΚΟΝ κόλπον

2.- ΑΠΟΣΤΟΛΗ Α΄ΣΣ

(α) Η εξόντωσις των συμμοριακών συγκροτημάτων της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και η εκκαθάρισις της περιοχής της περιλαμβανομένης μεταξύ των ορίων:

ΧΕΛΙΔΩΝ όρο - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ - Λίμνη ΤΡΙΧΩΝΙΣ -ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ όρος - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ ΠΟΤ. - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

(β) Εδραίωσις της περιοχής ταύτης και αποκατάστασις του αισθήματος ασφαλείας.

3.- ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α΄ΣΣ

(α) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: Εχθρού φιλίων: Ως εν παραγράφω 1

(β) ΠΡΟΘΕΣΙΣ:

(ι) Συντριβή των εν τη περιοχή ΡΟΥΜΕΛΗΣ συμμοριακών δυνάμεων και ριζική εκκαθάρισις της περιοχής ταύτης.

(ιι) Ριζική εξόντωσις της αυτοαμύνης και των ποικίλων συνεργατών των Κ.Σ. αποτελούντων τας κυριωτέρας πηγάς πληροφοριών των συμμοριτών και διατροφής τούτων.

(ιιι) Οργάνωσις συστήματος εδραιώσεως επί της εκκαθα-ρισθησομένης περιοχής και αποκατάστασις πλήρως του αισθήματος ασφαλείας των κατοίκων.

(γ) ΜΕΘΟΔΟΣ

(ι) Γενικαί γραμμαί:

-Με βάσιν εξορμήσεως την γενικήν γραμμήν ΤΡΙΧΩΝΙΣ Λίμνη - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ ΠΟΤ. επίθεσις επί της γενικής κατευθύνσεως ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ - ΓΚΙΩΝΑ.

- Σύγχρονος και ενεργητική περίσφιξις του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ από ανατολών και Β.Α.

-Επιζήτησις καταστροφής των συμμοριτών κατά την εξέλιξιν της επιθέσεως και τελικώς περίσφιξις των υπολειμμάτων τούτων εις περιοχάς ΓΚΙΩΝΑΣ και ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ όπου θα επιζητηθή η οριστική συντριβή των.

-Απαγόρευσις διαφυγής συμμοριτών από θαλάσσης.

Προκαταρκτική λήψις μέτρων προς απαγόρευσιν διαφυγής συμμοριτών κατά πρώτον λόγον διά της Β και ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ περιοχής προς περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ και κατά δεύτερον λόγον βορείως κοιλάδος ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ και μεταξύ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ και ΚΑΣΤΡΑΚΙ προς δυσμάς.

-Λήψις μέτρων παραπλανήσεως του εχθρού.

(ιι) ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

(ια) Δυτικώς ΙΧ Μεραρχίας

ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΡΟΥΣΕΩΣ

- 41, 42 Ταξιαρχίαι, 86 περιοχή συγκροτουμένη εις ταξιαρχίαν εκ του Α΄ Τάγματος Φρουράς και Π.Τ.Ε.Πατρών.
- 131β Μ.Ο.Πυρ/κού 3,7
- Ουλ.Πεδ.Πυρ/κού 86 Περιοχής
- Ενδεχομένως 2 ΛΟΚ Α΄ ΜΟΚ από της Δ μείον 3 ημέρας.

Στατικαί δυνάμεις αποφράξεως.

2, 6, 9, 10 και 68 Τ.Ε διλοχία Κ.Β.Ε.Μεσολογγίου.
΄Ιλη συν ουλαμός τεθωρακισμένων
6 τάγμα χωρ/κής

(ιβ) Κέντρον: Χ Μεραρχία

Μονάδες κρούσεως

- 35, 37, 71 Ταξιαρχίαι
- Μοίρα 105 Σ.Πεδ.Πυρ/κού
- Ολμαρχία 133 Μοίρας 4,2
- 131α Μ. Ο Πυρ/κού 3,7
- Ενδεχομένως 2 ΛΟΚ Β΄ ΜΟΚ από μείον 3 ημέρας

(ιγ) Ανατολικώς Ι Μεραρχίας

Μονάδες κρούσεως

- 3, 51, 77 Ταξιαρχίαι
- Δυο διμοιρίαι 520 λόχου Πολυβόλων
- 102 Συν.Πεδ.Πυρ/κού (Μείον Μοίρα)
- Δυο ουλαμοί ΙΙ Συν/τος αναγνωρίσεως
- Δ/σις και τμήμα 718 λόχου μηχ/κού

Στατικαί Μονάδες αποφράξεως

- 1, 3, 52, 53, 56 Τάγματα Εθνοφρουράς

(ιδ) Συγκροτήματα Ασφαλείας ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ

- Δ/της ο Ανχης ΧΑΡΤΟΚΟΛΛΗΣ ΗΛΙΑΣ
- Σ.Δ.ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ

ΔΥΝΑΜΕΙΣ

- 5 και 7 Τάγματα Εθνοφρουράς
- 1ος και 2ος λόχος συγκοινωνιών
- 630 τάγμα 71 Ταξιαρχίας
- 520 λόχος πολυβόλων (μείον δυο διμοιρίαι)
- ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (μείον ίλη)

(ιε) Υπό Δ/σιν Σ.Στρατού

Α΄ ΜΟΚ (Μείον δυο λόχοι)
- 92 Τάγμα Εθνοφρουράς
- 2 Μοίραι Μέσου Πυρ/κού 5,5΄΄
- Τμήμα 718 λόχου μηχανικού

(ιστ) Εφεδρείαι Σ.Στρατού

- Τάγμα 51 Ταξιαρχίας ΗΡΑΚΛΕΙΑ
- Β΄ ΜΟΚ (Μείον 2 ΛΟΚ) ΛΑΜΙΑ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ
- ΄Ιλη Συν/τος Αναγνωρίσεως: ΛΑΜΙΑ

(ιι) Όρια ζωνών Μεραρχιών

- Μεταξύ Ι (51 Ταξιαρχία) και Χ:

ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ2057) - ΜΠΡΑΪΛΕΣ (Υ.2144) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΒΑΡΓΙΑΝΗ (Υ.2926).

(Άπαντα Χ Μεραρχία)

Μεταξύ ΙΧ και Χ Μεραρχιών:

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - υψ.1572 (Χ.8153) - ΚΑΡΑΒΙ - υψ.1715 (Χ.8550) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) - ΣΙΝΑΝΙ (Υ.0336) - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ ΟΡΗ - ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517) άπαντα Χ Μεραρχίας.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

Ι Μεραρχία

- Να περισφίξη τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ κατά την περίμετρον ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (Δ.4696) - ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Δ.4800) - ΣΤΕΝΩΠΟΣ ΖΕΜΕΝΟΥΣ (Υ.5006) - ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410) - ΤΙΘΟΡΕΑ - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΠΟΛΥ-ΔΡΟΣΟΝ (Υ.4026) κατά τρόπον αποκλείοντα πάσαν διαφυγήν προς ΕΛΙΚΩΝΑ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

Να επιτεθή διά της 51 Ταξιαρχίας επί της κατευθύνσεως ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3143)-ΣΚΑΜΝΟΣ (Υ.3135)-ΓΡΑΒΙΑ και να εκκαθαρίση την ζώνην την περιλαμβανομένην μεταξύ αριστερού Χ και της γραμμής ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ (Υ.3842)-ΚΑΛΙΔΡΟΜΟΝ (Υ.4036)-ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3924) επεκτείνουσα τελικώς την αποφρακτικήν διάταξιν της Μεραρχίας από ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ μέχρι ΒΑΡΓΙΑΝΗΣ ένθα σύνδεσμος με Χ Μεραρχίαν.

- Η τελική διάταξις περισφίξεως της Μεραρχίας να παρέχη εις αυτήν την δυνατότητα επιθέσεως κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, τη διαταγή του Σ.Σ. από βορρά επί της κατευθύνσεως.

ΛΙΛΛΙΑ - ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ (Υ.3420) - ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Υ.3518) και από νότου επί της κατευθύνσεως ΑΡΑΧΩΒΑ - ΚΑΛΥΒΙΑ (Υ.3811) - ΚΕΔΡΟΣ (Υ.3917).

(ιβ)Χ Μεραρχία

- Να επιτεθή επί της γενικής κατευθύνσεως ΦΤΕΡΗ (Χ.9857) - ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Χ.0052) - ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.Ο342) - ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) -ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ (Υ.0932) και να επιζητήση την συντριβήν των εν τη ζώνη της συμμοριακών δυνάμεων.

- Τελικώς να αχθή επί της γραμμής ΚΑΛΛΙΟΝ - ΣΥΚΙΑ (Χ.1027) - ΚΑΒΑΛΑΡΙΑ (Υ.1830) - ΒΑΡΓΙΑΝΗ και με διάταξιν απαγορεύουσαν πάσαν διαφυγήν συμμοριτών προς βορράν και επιτρέπουσαν αυτή να συνεχίση επιθετικάς ενεργείας προς συντριβήν των τυχόν εις ΓΚΙΩΝΑ υπολειμμάτων εχθρικών δυνάμεων.

- Από της καταλήψεως του ορεινού συγκροτήματος ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ-ΖΕΡΕΛΑΚΙ να αποσύρη την 71η Ταξιαρχίαν κλιμακώνουσα ταύτην κατά βάθος εν τη περιοχή μεταξύ ΣΑΡΑΝΤΕΝΑΣ (Χ.8846)-ΓΟΥΛΙΝΑ (Χ.0052)-ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.0246) προς απόφραξιν δρομολογίων διαφυγής συμμοριτών προς Β΄και Β.Δ.

(ιγ) ΙΧ Μεραρχία

- Να επιτεθή επί της γενικής κατευθύνσεως ΧΟΥΝΙ (Χ.5454) - ΧΕΛΙΔΩΝΑ (Χ.6652) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.5046)-ΜΕΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) -ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) - ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ (8824) - ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ (Χ.9618) και να καταστρέψη τας εν τη ζώνη τας δρώσας συμμοριακάς δυνάμεις αγομένη τελικώς επί της γενικής γραμμής ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517)-ΕΥΗΝΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ-ΑΝΩ ΠΑΛΑΙΟΞΑΡΙ (Χ.9511)-ΧΑΝΙ ΦΑΣΟΥΛΑ (Χ.8908).

Επί της γραμμής ταύτης να έχη διάταξιν αποκλείουσαν επαναστροφήν συμμοριτών προς βορράν και Β.Δ και δυνατότητα διαθέσεως μιας Ταξιαρχίας δι' ενεργείας, τη δ/γή του Σώματος, προς Ανατολάς και Ν.Α επί τω σκοπώ περισφίξεως και τελικής συντριβής των εις

περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ και νοτίως ταύτης τυχόν υπολειφθεισών συμμοριακών δυνάμεων, εν συντονισμώ με τας άλλας Μεραρχίας και λοιπάς στατικάς δυνάμεις.

- Διά των στατικών δυνάμεων 86 περιοχή να απαγορεύση την διαφυγήν των συμμοριτών διά του μεταξύ ΤΡΙΧΩΝΙΔΟΣ και ΧΟΥΝΗΣ χώρου προς δυσμάς και Β.Δ. και να εξασφαλίση τους ζωτικούς χώρους ΑΓΡΙΝΙΟΝ-ΘΕΡΜΟΝ-ΧΟΥΝΗ-ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ και ΠΛΑΤΑΝΟΝ.

(ιδ) <u>Συγκρότημα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ</u>

Να απαγορεύση διαφυγήν συμμοριτών βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ προς ΜΕΓΔΟΒΑ - Υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΞΥΝΙΑΔΑ εις τον μεταξύ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ χώρον.

Να εξασφαλίση τα αστικά κέντρα ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ-ΚΑΣΤΡΙ-ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ και να καλύψη τα νώτα της Χ Μεραρχίας.

Να διαθέση εκ τμημάτων ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ διλοχίαν εις ΣΤΕΝΩΜΑ (Χ.7267) και εκ του 630 τάγματος διλοχίαν εις ΡΑΧΗΝ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8458).

(υ) <u>Λήψις αρχικής διατάξεως</u>

(ια) <u>Χώροι συγκεντρώσεως</u>

<u>ΙΧ Μεραρχία:</u> Περιοχή ΧΟΥΝΗ-ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ-ΦΡΑΓΓΙΣΤΑΙ-ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ-ΒΙΝΙΑΝΗ.

<u>Χ Μεραρχία:</u> Βορείως αμαξιτής ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ με την 71 Ταξιαρχία εις το δεξιόν (δυτικόν) της διατάξεως της.

<u>Ι Μεραρχία:</u> 51 Ταξιαρχία περιοχήν ΚΟΜΠΟ-ΤΑΔΕΣ-ΗΡΑΚΛΕΙΑ-ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ (Υ.3842)

(ιβ) <u>Βάσις εξορμήσεως</u>

- ΙΧ Μεραρχία: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ (Χ.7151) -ΠΡΟΥΣΟΣ (Χ.6242) - ΠΑΛΙΟΚΑΡΥΑ (Χ.5430).

- Χ Μεραρχία: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8658) - ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9458)-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ-ΜΕΤΑΞΑΤΕΣ (Υ.2053).

- Ι Μεραρχία: 51 Ταξιαρχία: ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ - ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

(υι) <u>Συντονισμός ενεργείας-διαδοχικαί γραμμαί</u>

<u>ΠΡΩΤΗ (Κ.Β.):</u> ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (Υ.4035) - ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3139) -ΟΙΤΗ (Υ.1846) - υψ.1499 (Υ.1048) - ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.9750) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649) - ΚΡΙΚΕΛΟΝ (Χ8046) - ΔΟΜΝΙΤΣΑ (Χ8042) - ΜΕΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) - ΑΜΠΕΛΙΑ (Χ.6833) - ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ (Χ.6124).

<u>ΔΕΥΤΕΡΑ (Α.Ο.):</u> Νοτίως ΔΡΥΜΑΙΑΣ (Υ.4030) - ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ.2834) - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ (Υ.2039) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1442) - ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ (Υ.0044) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΜΕΛΙΣΤΡΕΣ (Χ.8239) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) - ΠΛΑΤΑΝΟΣ (Χ.7326) - ΠΛΑΤΥΤΟΠΟΣ (Χ.6518).

<u>ΤΡΙΤΗ (Η.Ω):</u> ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ.2834) - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ (Υ.2034) - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ (Υ.1237) - ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) -ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8934) - ΠΟΔΟΣ (Χ.8123) - ΣΙΜΟΥ (Χ7518) - ΤΣΟΥΚΑ (Χ.6913).

<u>ΤΕΤΑΡΤΗ (ΖΔ):</u> ΒΑΡΓΙΑΝΗ-ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΑ-ΣΥΚΙΑ - ΔΑΦΝΟΣ (Υ.0028) - ΑΛΕΠΟΧΩΡΙ (Χ.9320)-ΑΣΠΡΙΑ (Χ.8518) - ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ υψ.1291 (Χ.8313).

<u>ΠΕΜΠΤΗ (ΙΓ):</u> ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ - ΒΑΡΓΙΑΝΗ - ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΑ (Υ.1829) - ΣΥΚΙΑ (Υ.2027) διάβασις ΣΠΙΘΑΡΙΑ (Υ.1218) - ΚΑΣΤΡΟ (Υ.0426) - Ρους ΕΥΗΝΟΥ - ΑΝΩ ΠΑΛΙΟΞΑΡΙ (Χ.9511) - ΧΑΝΙ ΦΑΣΟΥΛΑ (Χ.8908).

- Μεταγενεστέρα ενέργεια Μεραρχιών θα ρυθμισθή διά δ/γών Σ.Σ., βάσει επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και πληροφοριών, ως και πιθανής αναλόγως εξελίξεως τροποποίησις γραμμών συντονισμού.

- Η κατάληψις υπό των Μεραρχιών της ΠΡΩΤΗΣ γραμμής συντονισμού θα πραγματοποιηθή την Δ συν ένα ημέρα.

Προς τούτο αι Μεραρχίαι να εκδώσωσι τας Δ/γάς των.

Πέραν της ΠΡΩΤΗΣ γραμμής αι κινήσεις θα ρυθμίζονται διά δ/γών Σ.Σ.

(υιι) Γενικαί εντολαί Μεραρχιών

(ια) Εις τας διαδοχικάς γραμμάς συντονισμού θα επιζητήται η εξασφάλισις τακτικού συνδέσμου μετά της Χ Μεραρχίας μερίμνη των παραπλεύρως Μεραρχιών και επί των ορίων τούτων.

(ιβ) Θα αποφευχθή οπωσδήποτε η αποκόλλησις των Μεραρχιών επί των ορίων των και η δημιουργία χασμάτων, δι' ων δυνατόν να διαφύγωσι οι συμμορίται.

(ιγ) Τούτο να επιζητηθή απαραιτήτως και εις το εσωτερικόν των Μεραρχιών μεταξύ των Ταξιαρχιών.

(ιδ) Η προχωρητική διάταξις των Μεραρχιών και η τοιαύτη σταθμεύσεως επί των καταληπτέων γραμμών δέον να έχη βάθος ώστε να αποφράσωνται τα δρομολόγια, να ερευνάται το έδαφος και αποκλείεται διαφυγή συμμοριτών διά μέσου της διατάξεως, επιτυγχανομένης ούτω πλήρους συντριβής των.

(ιε) Πλήρης έρευνα κατωκημένων τόπων, εξόντωσις αυτοαμύνης, αναζήτησις και καταστροφή εγκαταστάσεων, μέσων διαβιώσεως και πάσης φύσεως υλικών και εφοδίων.

(ιστ) Αι καθοριζόμεναι γραμμαί συντονισμού και τα όρια μεταξύ Μεραρχιών αποτελούν γενικάς ενδείξεις και δεν πρέπει να δεσμεύωσι την ανάπτυξιν πρωτοβουλίας και την ταχύτητα ενεργείας προς εκμετάλλευσιν πάσης παρουσιασθησομένης ευκαιρίας καταστροφής των συμμοριτών και συνδρομήν εις αγωνιζόμενα γειτονικά τμήματα.

(υιι) Χρησιμοποίησις Μονάδων Καταδρομών

(ια) Η Α΄ Μοίρα Καταδρομών (μείον δυο λόχοι) από της Δ μείον 6 ημέρας θα αχθώσι περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ - ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ - ΛΟΓΓΙΣΤΗ -ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ με αποστολήν απαγορεύσεως διαφυγής συμμοριτών βορείως και ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

- Από της Δ μείον 5 ημέρας θα αντικαταστήση την 41 Ταξιαρχίαν ενεργούσαν εις την άνω περιοχήν με την αυτήν αποστολήν από της Δ μείον 9 ημέρας.
- Να συνδεθή εις ΣΤΕΝΩΜΑ μετά τμημάτων ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και εις ΧΟΥΝΗΝ μετά τμημάτων 86 περιοχής.
- Από Δ μείον 3 ημέρας ενδεχομένως θα διαθέση ΙΧ Μεραρχίαν 2 ΛΟΚ.

(ιβ) Η Β΄ ΜΟΚ από Δ μείον 6 μέχρι Δ μείον 3 ημέρας θα ενεργήση εις ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ και ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ με αποστολήν αποφράξεως και εμποδίσεως διαφυγής Κ.Σ. προς Β και Β.Δ.

- Από της Δ μείον 3 ημέρας θα διαθέση ενδεχομένως εις Χ Μεραρχίαν 2 ΛΟΚ.
- Από της αυτής εφεδρείας Σ.Σ., το υπόλοιπον της μοίρας.

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ

(α) Η 41 Ταξιαρχία αφικνουμένη εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ την Δ μείον 10 ημέραν θα προωθηθή εις περιοχήν ΣΤΕΝΩΜΑ-ΒΙΝΙΑΝΙ-ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ ίνα εκκαθαρίση περιοχήν ταύτην από υπαρχούσας τυχόν συμμοριακάς δυνάμεις και δώση την εντύπωσιν εις τον εχθρόν ενεργείας προς Β και Β.Δ.

- Θα αναστραφή εγκαίρως ωστε την Δ μείον 3 ημέρας να έχη αχθή εις την βάσιν εξορμήσεως αντικαθισταμένη υπό της Α΄ ΜΟΚ.

(β) Χ Μεραρχία: Εφ' όσον θα καταστή δυνατόν ν' αφιχθή εις χώρον συγκεντρώσεώς της προ της Δ μείον 3 ημέρας, θα σημειώση επιδεικτικήν κίνησιν μικρού βάθους προς βορράν της αμαξιτής ώστε να δοθή η εντύπωσις εις τον εχθρόν περί επικειμένης ενεργείας προς βορράν.

6.- Εκτέλεσις

(α) Κατάληψις της γραμμής εξορμήσεως Δ μείον 2 ημέραν.

(β) Προώθησις ομάδων Α διά σχετικάς αναγνωρίσεις από Δ μείον 4 ημέρας.

(γ) Εξόρμησις την Δ ημέραν και Ω ώραν.
Δι' ειδικού σήματος θα κοινοποιηθή εις τας μονάδας υπό την κάτωθι μορφήν.
"ΧΑΡΑΥΓΗ 150400΄΄= 15ην του μηνός και 0400 ώραν.

(δ) Διάρκεια: Κατώτερον όριον δυο εβδομάδες και ανώτερον τρεις εβδομάδες από της Δ ημέρας.

(ε) Ανάληψις Διοικήσεως. Το Α΄ΣΣ αναλαμβάνει την Δ/σιν των Μονάδων από της εισόδου τούτων εις την ζώνην του.

Εκάστη μονάς αναφέρει περί τούτου κρυπτογραφικώς εις το Σ.Σ.

Επισυνάπτεται χρονολογικώς πίναξ προβλεπομένης εισόδου των Μονάδων εις την ζώνην του Σ.Σ. (Παράρτημα "Α")

7. ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

(α) Ελαφρόν

Μια πυροβολαρχία Μ.Π.Π. 105 Συν/τος να διατεθή υπό της Χ Μεραρχίας εις την ΙΧ Μεραρχίαν από της απελευθερώσεως της αμαξιτής προς ΚΡΙΚΕΛΟΝ (Χ.8046). Αύτη θα επανέλθη εις την Μοίραν της μερίμνη της ΙΧ Μεραρχίας αφ' ης δεν θα δύναται λόγω εξαντλήσεως βεληνεκούς να χρησιμοποιηθή.

(β) Μέσον 5,5΄΄

Ενίσχυσις και επέκτασις πυρών ελαφρού πυρ/κού και προσβολή μεμακρυσμένων και απροόπτων στόχων.

Ανά μια Μοίρα προσηρμοσμένη εις τας ζώνας των Ι και Χ Μεραρχιών δυνάμεναι να επεμβαίνωσι επ' ωφελεία και των γειτονικών τοιούτων.

Να προβλεφθώσι συγκεντρώσεις πυρών Μοίρας εις ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8342) - ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ.8744) - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1543) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1840).

Αιτήσεις Μεραρχιών δι' επέμβασιν να διαβιβάζονται απ' ευθείας εις Δ/τάς Μοιρών και Δ/τήν πυρ/κού Σ.Σ.

(γ) Μετά την εξάντλησιν του βεληνεκούς του πεδινού και μέσου πυρ/κού του ανεπτυγμένου εις κοιλάδα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ να συγκεντρωθή τούτο εις την ζώνην της Ι Μεραρχίας αναπτυσσόμενον εις περιοχάς ώστε να δύναται να ενεργήση βαθύτερον επί ΓΚΙΩΝΑΣ και ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

(δ) διά την εξασφάλισιν Δ/σεως των πυρών Μέσου Πυρ/κού διά παρατηρήσεως απ' αεροπλάνων αι Ι και Χ Μεραρχίαι να διαθέσωσι εις τας Μοίρας τα αναγκαιούντα μέσα διαβιβάσεων διά την εξασφάλισιν της ενεργείας των.

8.- ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

(α) Αποκατάστασις, βελτίωσις και συντήρησις, προ της εξορμήσεως της αμαξιτής ΛΕΒΑΔΕΙΑ-ΛΑΜΙΑ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ και ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ-ΘΕΡΜΟΝ-ΑΓΡΙΝΙΟΝ-ΧΟΥΝΗ ώστε να εξασφαλισθή η απρόσκοπτος συγκέντρωσις των μονάδων και οι ανεφοδιασμοί τούτων ως και η κίνησις του Μ.Π.

(β) Από της εξορμήσεως και προχωρήσεως των Μονάδων:

Εις πρώτην σειράν επείγοντος των οδών: ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ -ΚΡΙΚΕΛΟΝ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ - ΦΤΕΡΗ - ΓΑΡΔΙΚΙΟΝ ΟΜΙΛΑΙΩΝ -ΜΠΡΑΛΟΣ προς ΠΑΥΛΙΑΝΗ και ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ, διά τας ανάγκας προωθήσεως του πυρ/κού.

(γ) Συν τη προόδω της επιθέσεως της αμαξιτής ΛΕΒΑΔΕΙΑ -ΑΜΦΙΣΣΑ - ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ και της εγκαρσίας ΜΠΡΑΛΟΣ - ΓΡΑΒΙΑ -ΑΜΦΙΣΣΑ - ΙΤΕΑ και ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ - ΕΡΑΤΙΝΗ.

Ασφάλεια από ναρκών. Εφ' όλων των εν χρήσει αμαξιτών δρομολογίων.

9.- ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Θα συμβάλη διά των μέσων των και εν συνεργασία μετά του Στρατού διά την εξόντωσιν των συμμοριτών εν τη ζώνη επιχειρήσεων ως κάτωθι:

Ι. Τακτικαί αναγνωρίσεις βάσει σχεδίου αναζητήσεως πληροφοριών μερίμνη Α΄ΣΣ.

ΙΙ. Άμεσος υποστήριξις φαλάγγων κατά σειράν επείγοντος.

(ια) της κινουμένης κατά κορυφογραμμήν ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457) - ΚΑΡΑΒΙ (8.639) - ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ (Χ.8845) - ΖΕΡΕΛΕΚΙ (Υ.0240) προς ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ όρη.

(ιβ) Κατά τον άξονα επιθέσεως ΙΧ Μεραρχίας

(ιγ) Εν τη ζώνη Ι Μεραρχίας κατά την ράχη ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1743)-ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ (Υ.1940)-ΠΥΡΓΑΚΙ (Υ.1935)-ΒΡΑΪΛΑ (Υ.1829).

III. Άμεσος υποστήριξις διά καταστροφής στόχων μακράν του χώρου μάχης τη δ/γή Σ.Σ.

IV. Επιτήρησις μεταξύ των μεσημβρινών (Χ.90) (Υ.10) και παραλλήλων (Υ.20) (Υ.45).

V. Μεταφοραί μικρών τμημάτων, τραυματιών, επιτελών αξκών και υλικού εν απολύτω ανάγκη.

VI. Ανεφοδιασμός διά ρίψεων εφοδίων και πυρομαχικών 10 τόννων συνολικώς ημερησίως και κατά σειράν επείγοντος υπέρ:
IX Μεραρχίας
X Μεραρχίας
Ενδεχομένως υπέρ της Ι Μεραρχίας

VII. Αιτήσεις Μεραρχιών θ' απευθύνονται προς Σ.Σ. (ΑΔΑ)
Η IX Μεραρχία εν περιπτώσει επειγούσης ανάγκης θ' απευθύνη αιτήσεις εις αεροδρόμιον ΑΓΡΙΝΙΟΥ.

10. ΝΑΥΤΙΚΟΝ

I. Επιτήρησις ακτών ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ προς παρεμπόδισιν διαφυγής συμμοριτών, εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ μέχρι ΓΕΡΑΝΙΩΝ και εις ΕΥΒΟΪΚΟΝ από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ.

II. Υποστήριξις διά του πυρ/κού των πλοίων μονάδων στρατού ξηράς διά παρατηρήσεως ενεργουμένης υπό των ιδίων μονάδων ή της αεροπορίας.
Εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ διά τριών αντιτορπιλλικών (ενός κατά Μεραρχίαν) από ΤΡΙΣΩΝΙΑ (9698) μέχρι κόλπου ΖΕΛΙΤΣΑΣ (Δ.5883) και εις ΕΥΒΟΪΚΟΝ δι' ενός αντιτορπιλλικού από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ.

III. Αιτήσεις Μεραρχιών θα διαβιβάζονται εις τα εν τη ζώνη των αντιτορπιλλικά προκειμένου περί επιγείου παρατηρήσεως.
Διά την συνεργασίαν με την αεροπορία αιτήσεις των Μεραρχιών θα διαβιβάζονται εις τα αντιτορπιλλικά και το Σ.Σ (ΑΔΑ).

IV. Μεταφορά δυο πλήρων ταγμάτων μετά μεταγωγικών κτηνών και κλιμακίου αυτοκινήτων εις ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ ή ΙΤΕΑΝ προς ενέργειαν από της παρακτίου ζώνης του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ προς κατευθύνσεις επιβαλλομένας εκ της τότε τακτικής καταστάσεως.
Λεπτομέρειαι συνεργασίας, αιτήσεις και επικοινωνία ως ειδική Δ/γή.

11. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ
Ως ειδική διαταγή

12. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ
Να εξασφαλισθή κλιμάκιον ορεινής χειρουργικής μονάδος κατά Ταξιαρχίαν.
Διά λοιπάς λεπτομερείας όρα ειδικήν διαταγήν.

13. ΕΝΔΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

I. Τ.Σ/Α΄ΣΣ ΛΑΜΙΑ

II. Μεραρχιών: Ι Μεραρχία ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ (Υ.5320)
X " ΜΑΚΡΗ μεθ' ο ΟΙΤΗ (Υ.2837)
IX " Αρχικώς ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ (Χ.5151) μεθ' ο ΘΕΡΜΟΝ (Χ.6223)

III. Εξασφάλισις επικοινωνιών
- ΓΕΣ με ΤΣ/ Α΄ΣΣ
- ΤΣ/ Α΄ΣΣ με Α΄ΣΣ
- Τ.Σ. Α΄ΣΣ με Α΄και Β΄ ΜΟΚ και ΜΟΙΡΑΝ Μ.Π.5,5΄΄
- Τ.Σ. Α΄ΣΣ με Α.ΣΤΟΛΟΥ
- Μεραρχιών με πλοία Β.Ναυτικού διατεθέντα δι' υποστήριξίν των.
- Τ.Σ. Α΄ΣΣ με ΑΒΑ

Επικοινωνία διά την διαβίβασιν αιτήσεων υπό των μονάδων αεροπορικής υποστηρίξεως και τοιαύται μονάδων μετά την πτήσιν αεροσκαφών.

(Λεπτομέρειαι ως ειδικήν διαταγή)

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

(α) Βάσει καθορισθείσης υπό του ΓΕΣ ως ημέρας ενάρξεως των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ" της 15 Απριλίου, κατηρτίσθη παρά τούτου και επραγματοποιήθη μερίμνη του, το σχέδιον μεταφορών των τιθεμένων εις διάθεσιν του Σώματος Στρατού Μονάδων ενισχύσεως.

(β) Αφίξεις Μονάδων

(ι) ΙΧ Μεραρχία με 41 και 42 Ταξιαρχίας συν 131β ΜΟΠ αφίχθη ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ από 8 Απριλίου και εν συνεχεία προωθήθη διαδοχικώς προς ΧΟΥΝΗΝ ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΝ - ΛΟΓΓΙΣΤΗΝ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ όπου συνεκεντρώθη μέχρι 11ης Απριλίου.

(ιι) Χ Μεραρχία με 35 και 37 Ταξιαρχίας και 131α ΜΟΠ ήρχισαν αποβιβαζομένη ΣΤΥΛΙΔΑ από Απριλίου και εν συνεχεία συνεκεντρώθη περιοχήν ΜΑΚΡΗΣ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ μέχρι 10 Απριλίου.

(ιιι) 51 Ταξιαρχία δι' αυτοκινήτων εκ περιοχής Θεσσαλίας συνεκεντρώθη περιοχήν ΛΑΜΙΑΣ-ΗΡΑΚΛΕΙΑ μέχρι 11ης Απριλίου, τεθείσα διάθεσιν Ι Μεραρχίας.

(ιυ) 596 Τάγμα Μακρονήσου εκ ΠΑΤΡΩΝ και ίλη τεθωρακισμένων συνεκεντρώθησαν περιοχήν ΑΓΡΙΝΙΟΥ 8ην Απριλίου.

(υ) ΙΧ Συν/μα Αναγνωρίσεως εκ περιοχής Θεσσαλίας συνεκεντρώθη περιοχήν ΛΑΜΙΑΣ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ μέχρι 10ης Απριλίου.

(υι) Β΄ ΜΟΚ 9ην Απριλίου συνεκεντρώθη περιοχήν ΜΑΚΡΑ-ΚΩΜΗΣ-ΛΑΜΙΑΣ.

(υιι) 105 Σύνταγμα Πεδ.Πυρ/κού (μείον μοίρα) συνεκεντρώθη περιοχήν ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ 11ην Απριλίου.

(υιιι) 151 και 152 Μοίραι Μέσου Πυρ/κού εκ περιοχής ΘΗΒΩΝ συνεκεντρώθησαν περιοχήν Σ.Στρατού ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙΟΥ 13ην Απριλίου.

(ιχ) Λοιπαί μονάδες ευρίσκοντο επί τόπου.

(χ) Τακτικόν Στρατηγείον Σώματος από 12 Απριλίου ΛΑΜΙΑΝ.

5.- ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΒΑΣΕΩΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ

(α) Βάσις εξορμήσεως Μονάδων

- ΙΧ Μεραρχία ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ - ΠΡΟΥΣΟΣ -ΠΑΛΙΟΚΑΡΥΑ
- Χ Μεραρχία ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ - ΛΕΥΚΑΣ -ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ - ΜΑΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053)
- Ι Μεραρχία 51 Ταξιαρχία ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ -ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΣ.
- 3 Ταξιαρχία ΡΙΜΙΝΙ - ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ Ανατολικώς ΑΡΑΧΩΒΗΣ-Στενωπός ΖΕΜΕΝΗΣ (Υ.5006)
- 77 Ταξιαρχία ΔΑΥΛΕΙΑ - Σ.Σ.ΔΑΥΛΕΙΑΣ - ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ -ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ με τάγμα περιοχήν ΚΥΡΙΑΚΙ επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(β) Άνω βάσεις εξορμήσεως τμήματα κατέλαβον την εσπέραν 13 Απριλίου.

(γ) Το συγκρότημα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ κατέλαβε θέσεις αποφρακτικώς από ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ - ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ.

(δ) Η Β΄ ΜΟΚ κατέλαβε θέσεις εξ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΜΕΡΚΑΣΑ -ΚΑΨΗ-ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ και διλοχία 602 τάγματος εις ΡΑΧΗΝ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - Χωρίου ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ επί τω σκοπώ απαγορεύσεως διαφυγής Κ.Σ. προς βορράν και Β.Δ.

6.- ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΔΙΑΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ (14 Απριλίου)

- Νύκτα 14 προς 15 Απριλίου 600 περίπου Κ.Σ. ων 200 άοπλοι και γυναίκες υπό ΠΕΡΙΚΛΗΝ και ΔΑΦΝΟΜΗΛΗΝ αποκρυβέντες κατά διάρκειαν ημέρας εις πυκνόν δάσος περιοχής ΠΟΥΓΚΑΚΙΑ (Δυτ.ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ) διήλθον άμα τη επελεύση του σκότους διά των διαβάσεων μεταξύ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΜΕΡΚΑΔΑΣ - ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΨΗΣ, θέσεις αν κατείχεν αποφρακτικώς η Β΄ Μοίρα Ορεινών Καταδρομών Δ/της Τχης ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ. Καίτοι η φάλαγξ αύτη ενέπεσεν εις τας ενέδρας της άνω Μοίρας και είχεν μεθ' εαυτής πολλά μεταγωγικά

και γυναικόπαιδα, εν τούτοις διήλθον μέσω των ενεδρών και διέφυγεν οριστικώς μέσω ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΠΙΤΣΩΤΑ προς βορράν εξαιρέσει 5 φονευθέντων και 15 συλληφθέντων Κ.Σ.

- Η τοιαύτη διαφυγή ολοκλήρου φάλαγγος ΚΣ διά μέσου θέσεων εις τας οποίας είχεν εγκατασταθή η Β΄ ΜΟΚ ακριβώς διά την απαγόρευσιν της διαφυγής βαρύνει εξ' ολοκλήρου την δ/σιν της Μοίρας, ήτις δεν είχεν λάβει τα προσήκοντα μέτρα.

- Οι Κ.Σ. προς υποβοήθησιν της διαφυγής ταύτης είχον απασχολήσει διά τμημάτων τάγματος ΠΥΘΑΓΟΡΑ από βορράν λόχον ΜΟΚ κατέχοντα θέσιν εις ΑΓΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ (Χ8360) και ημέτερα τμήματα ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (Χ9062).

Δ/της Σώματος εξέδωσε κάτωθι Δ/γήν επί ενάρξει των επιχειρήσεων.

"Σώμα Στρατού ανετέθη υψίστη τιμή και ευθύνη ΧΑΡΑΥΓΗΣ ΣΤΟΠ.

Ζητώ άπαντες ενστερνισθώσιν, ανατεθείσαν τιμήν και εντείνωσιν ακέραιον ψυχικάς και σωματικάς δυνάμεις ΣΤΟΠ. Σκοπός καταστροφή ληστών και ουχί κέρδους εδάφους ΣΤΟΠ. Βαδίσατε βραδέως και ερευνήσατε ασφαλώς ΣΤΟΠ. Τίποτε δεν πρέπει να μείνει οπίσω ΣΤΟΠ. Τίποτε δεν πρέπει να διαφύγη ΣΤΟΠ. Ευχαί όλων μαζύ σας. ΣΤΟΠ. Καλή τύχη εις όλους ΣΤΟΠ."

ΘΡ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

----

15 Απριλίου

(α) ΣΥΜΒΑΝΤΑ

- Από 0400 ώρας αι Μεραρχίαι εξόρμησαν εκ των βάσεων εξορμήσεώς των προς εκπλήρωσιν της υπό του σχεδίου επιχειρήσεων καθοριζομένης εντολής.

- Εξαιρέσει αντιστάσεων ας προέβαλε το ΙΙΙ Τάγμα Ταξιαρχίας Φ.Φ. περιοχήν ΠΛΑΤΥ (Χ.8153) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ8052) ανατραπησών ευχερώς υπό τμημάτων ΙΧ Μεραρχίας και μικροαντιστάσεων επί γραμμής ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Χ.9253) - (Χ.9853) - (Υ.0551) ας ταχέως ανέτρεψαν τμήματα Χ Μερ. ΚΣ συμπτυχθέντων προς νότον και Ν.Δ. οι συμμορίται απέφυγον τον αγώνα με γενικήν πρόθεσιν την διαφυγήν διά μέσου των γραμμών μας προς βορράν και ΒΔ, αποτυχούσαι.

- Προς τον σκοπόν όπως αποκλεισθή η διαφυγή ΚΣ προς βορράν, το Σ.Σ. είχεν καθορίσει όπως αι Μ.Μ. διατηρώσι μέγα βάθος κατά την προχωρητικήν κίνησιν και πράγματι αύται είχον καθορίσει τρία κλιμάκια δυνάμεων εις βάθος διατεταγμένα και είχον λάβει μέτρα στενής επαφής εις τα όρια διαχωρισμού των ζωνών των μονάδων, μέχρι και των μικροτέρων ακόμη τμημάτων.

- Πλέον των άνω μέτρων το Συγκρότημα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ απέφρασσε σταθερώς διά στατικών δυνάμεων την κοιλάδα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ από ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ διά ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ - ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΡΑΧΕΩΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ μέχρι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και εκάλυπτε εν ταυτώ διά της διατάξεως ταύτης τα νώτα των κινουμένων μονάδων και τους εφοδιασμούς ταύτων.

(β) Διάταξις μονάδων εις το τέλος της ημέρας

(ι) Ι Μεραρχία Σ.Δ. ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
51 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΑ
- 620 Τάγμα συν διλοχία ΑΝΩ ΔΥΟ ΒΟΥΝΑ - διλοχία ΚΟΡΟΜΗΛΙΕΣ (Υ.2347)
- 592 Τ. συν τριλοχία ΠΑΝΑΓΙΑ (Υ.4337) - λόχος ΚΑΣΤΡΑΚΙ (Υ.3442)
- 615 Τ. (μείον λόχος) ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3039) Λόχος ΑΛΠΟΣΠΙΤΑ (Υ.2146)
- 3 ΡΙΜΙΝΙ και 77 Ταξιαρχία αμετάβλητοι περιβάλλουν από Α και ΒΑ ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.
- Δ/σις 102 Μ.Π.ΠΥΡ/ΚΟΥ συν ουλαμός ΜΟΣΧΟΧΩΡΙ (Υ.3346)
Ουλαμός ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ, Ουλαμός Σ.Σ. ΓΡΑΒΙΑΣ, Ουλαμός ΔΙΣΤΟΜΟΝ.

(ιι) Χ Μεραρχία: Σ.Δ.ΜΑΚΡΗ
- 71 Ταξιαρχία (μείον 630) τάγμα Σ.Δ.ΛΕΥΚΑΣ
- 602 Τ.Π.ΡΑΧΗ (Χ.8354)-ΚΟΥΚΟΣ (Χ.8553)
- 613 Τ.Π.ΛΑΚΚΟΣ (Χ.8854)-ΑΓ.ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Χ.9253)
- 37 Ταξιαρχία: Σ.Δ.ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ
- 567 Τ.Π.ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Υ.0352) - ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ (Υ.0652)

- 568 Τ.Π.ΑΝΩ ΚΑΜΠΙΑ (Χ.9753)-ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.0652)
- 569 Τ.Π.Υπό Δ/σιν συγκροτήματος ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ
- <u>35 Ταξιαρχία:</u> Σ.Δ.ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ
- 561 Τ.Π. ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ (Υ.0959) - ΚΑΛΛΙΘΕΑ (Υ.Ο756)
- 562 Τ.Π.ΛΑΔΙΚΟΝ (1456)-ΜΕΞΙΑΤΕΣ
- 563 Τ.Π.εις (Υ.1053) - (Υ.1255)

<u>Πυρ/κόν</u>
131α ΜΟΠ ΚΑΡΥΕΣ (Χ.8957)
105 Μ.Π.Π.(Μείον πυρ/χία) ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ
- Πυρ/χία ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (διάθεσιν ΙΧ Μεραρχίας)
- Πυρ/χία όλμων 4,2 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
- 152 Μ.Μ.Π. Σ.Σ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ
- 151 Μ.Μ.Π. ΛΕΥΚΑΣ

(ιιι) <u>ΙΧ Μεραρχία:</u> Σ.Δ.ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
- 41 Ταξιαρχία εκ γραμμής ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550)-ΚΡΙΚΕΛΟΝ-ΨΙΑΝΑ
- 42 “ επί γραμμής ΔΕΡΜΑΤΙ-ΚΑΣΤΑΝΙΑ (Χ.6642)
- Εφεδρεία ταξιαρχιών επί γραμμής ΠΡΟΥΣΣΟΣ-ΔΕΡΜΑΤΙ-ΖΥΓΟΣ (Χ7950)-ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑ

(ιυ) <u>Συγκρότημα Σπερχειού</u>
Σ.Δ. ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Χ.9162)
- 7 Τ.Εθνοφρουράς συν διλοχία ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - διλοχία ΣΤΕΝΩΜΑ
- 630 Τάγμα ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ Μεγάλη ΚΑΨΗ
- 569 Τάγμα ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΝΕΟΧΩΡΑΚΙ-ΒΙΤΩΛΗ
- 5 Τ.Ε. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ - ΤΣΟΥΚΑ (Χ.9962) - ΛΙΑΝΟ-ΚΛΑΔΙ
- ΄Ιλη ΙΧ Σ.Α. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ-ΝΕΟΧΩΡΑΚΙ

(υ) Β΄ ΜΟΚ ΜΕΡΚΑΔΑ - ΚΑΨΗ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ
Β΄ ΜΟΚ ΔΙΚΑΣΤΡΟΝ-ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ

(υι) 86 Περιοχή υπό Υπτγον ΚΕΤΣΕΑ ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΥ
- Σ.Δ.ΑΓΡΙΝΙΟΝ
- 10 Τ.Ε. ΣΤΑΘΑΣ - ΣΑΚΑΡΕΤΣΙ - ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ
- 9 Τ.Ε. συν ουλ. τεθωρ. ΘΕΡΜΟΝ
- Διλοχία Μπραΐμη ΑΝΩ ΠΡΟΣΤΟΒΑ
- 6 Τ.Χωρ/κής ΠΑΛΗΟΠΥΡΓΟΣ-ΠΛΑΤΑΝΟΣ
- 6 Τ.Εθνοφ. ΕΥΠΑΛΙΟΝ - ΛΙΜΝΙΤΣΑ - ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑ-ΝΤΙΝΟΣ
- 68 Τ.Ε ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ (Χ.5151)
- ΄Ιλη Τεθωρακισμένων ΑΓΡΙΝΙΟΝ
- 2 Τ.Ε ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ
- 3 Τ.Ε. ΑΜΦΙΣΣΑ

(γ) <u>Εκδοθείσαι διαταγαί Σ.Σ.</u>

(ι) Καθορίζεται ΙΧ Μερ.καταληπτέα γραμμή εσπέραν 16 Απριλίου ΤΥΜΠΑΝΟΝ - ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ - ΦΟΝΙΑΣ - ΠΛΑΤΑΝΙ - ΜΑΧΑΛΑΣ - ΚΟΝΙΣΚΑ (Χ.7032)
Γραμμή εφεδρειών: ΚΟΚΚΑΛΙΑ (Χ.8452) - ΑΝΑΝΙΑΔΑ - ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑ - ΓΑΒΡΟΣ (Χ.6346) - ΠΡΟΥΣΣΟΣ - ΔΡΥΜΩΝΑΣ (Χ.6330) και εφιστάται προσοχή επί λεπτομερούς ερεύνης και εξοντώσεως αυτοαμύνης.

(δ) <u>Κίνησις Δ/τού Α΄ΣΣ</u>
Επεσκέφθη Χ Μεραρχίαν επιστρέψας αυθημερόν ΛΑΜΙΑ

<u>16 Απριλίου</u>

(α) <u>Συμβάντα:</u> Τμήματα συνεχίσαντα κίνησιν ήχθησαν εσπερινάς ώρας Α΄γραμμήν συντονισμού: ήτοι: ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (Υ.4035) - ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3139) - ΟΙΤΗ (Υ.1844) - υψ. 1499 - ΤΥΜΠΑΝΟΝ - ΚΑΡΑΒΙ -ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ - ΜΕΣΟΚΩΜΗ - ΑΜΠΛΙΑ (Χ.6833) - ΑΓ.ΣΟΦΙΑ (Χ.6124).

(β) Αντίδρασις εχθρού. Ο εχθρός προέβαλε ελαφράν αντίστασιν ΚΟΥΜΑΡΙΤΣΙ (Υ.2541) ανατραπήσαν υπό τμημάτων, 51 Ταξιαρχίας Κ.Σ. συνεπτύχθησαν προς νότον.

Ομοίως Κ.Σ. προέβαλον αντίστασιν εις ύψωμα 1907 (Υ.1246) αναγνωρισθέντων 7 μυδραλίων. Τμήματα Χ Μεραρχίας επιτεθέντα ανέτρεψαν εχθρόν συμπτυχθέντα προς νότον.

-Τμήματα 41 Ταξιαρχίας προσέκρουσαν επί ισχυρών αντιστάσεων Κ.Σ. δυνάμεως Τάγματος περιοχήν ΤΥΜΠΑΝΟΝ-ΚΑΡΑΒΙ-ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ. Τη υποστηρίξει πυρ/κού και όλμων ανωτέρω θέσεις κατελήφθησαν κατόπιν αγώνος. Εκδηλωθείσα αντεπίθεσις ΚΣ απεκρούσθη με απωλείας.

-Γενικώς η μεγάλη κατά βάθος κλιμάκωσις των μονάδων, ο στενός σύνδεσμος κατά πλάτος μεταξύ αυτών και αι πυκναί ενέδραι κατά την νύκτα δεν επέτρεψαν διαφυγήν των ΚΣ εκ του ασφυκτικού κλοιού προς βορράν και ούτω πιεζόμενοι ούτοι αναγκάζονται συμπτυχθώσι προς νότον και ΝΔ ήτοι συμφώνως προς τας προθέσεις του Σ.Σ.

(γ) Σταθμός Δ/σεως Μεραρχιών προωθήθησαν ως κάτωθι:
Ι Μεραρχίας ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
ΙΧ Μεραρχίας ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ
Χ Μεραρχίας ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΟΝ
-Δ/της Σώματος Στρατού επισκέφθη Σ.Δ/σεως 51 Ταξιαρχίας ΜΠΡΑΛΟΝ επιστρέψας εσπέρας ΛΑΜΙΑΝ.

(δ) Εκδοθείσαι Δ/γαί επιχειρήσεων Σώματος διά 17 Απριλίου

(ι) Χ Μεραρχία να καταλάβη γραμμήν ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ - ΤΟΥΦΑ - ΜΑΡΜΑΡΑ - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1543).

(ιι) Ι Μεραρχία: διά 51 Ταξιαρχίας καταλάβη γραμμήν ΜΠΡΑΙΛΕΣ (Υ.2045) - ΣΚΛΗΘΡΑΚΙ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ Υπόλοιπος Μεραρχία εξακολούθη περισφίγγουσα ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ από βορρά-ανατολών και ΝΑ

(ιιι) ΙΧ Μεραρχία καταλάβη γραμμήν ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ-ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ-ΜΕΣΟΚΩΜΗ-ΚΟΝΙΣΚΑ και νοτιώτερον κατά κρίσιν Μεραρχίας.

(ιυ) Άπασαι Μεραρχίαι να πραγματοποιώσι ιδίως κατά την νύκτα στενόν σύνδεσμον μεταξύ των επί των ορίων διαχωρισμού των ζωνών ευθύνης των.

(υ) <u>ΚΑΙΡΟΣ:</u> Νεφελώδης καθ' όλην την ορεινήν περιοχήν.

<u>17 Απριλίου</u>

(α) <u>ΚΑΙΡΟΣ:</u> Βροχερός μετά πυκνής ομίχλης με ελάχιστην ορατότητα.

(β) <u>Συμβάντα:</u> Λόγω καιρού και αδυναμίας εξερευνήσεως διετάχθη αναστολή κινήσεως των Μεραρχιών και λήψις μέτρων προς αποτροπήν διαφυγής ΚΣ προς βορράν και ΒΔ.

(γ) Λόγω εξαιρετικών δυσχερειών εδάφους ιδία εν τη ζώνη ΙΧ Μερ. (περιοχή ΡΩΣΚΑ-ΚΑΣΤΑΝΙΑ-ΧΑΝΙ ΜΠΑΛΤΑ) τα τμήματα ιδία της 42 Ταξιαρχίας υπέφεραν και εκουράσθησαν εξαιρετικά. Εις πλείστα σημεία καθίσταται δυσκολωτάτη η κίνησις των μεταγωγικών και συνεπώς δυσχεραίνονται λίαν οι ανεφοδιασμοί.

(δ) Αντιδράσεις εχθρού: Δύναμις ΚΣ λόχου αποπειραθείσα διέλθη εκ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ εις ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ ενέπεσε ημετέραν ενέδραν περιοχήν (Υ.3429) και διασκορπισθείσα συνεπτύχθη και πάλιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ. Απηλευθερώθησαν 70 βιαίως επιστρατευθέντες υπό ΚΣ επωφεληθέντες της συγχίσεως των ΚΣ.

(ε) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος διά 18 Απριλίου.

(ι) Αι Μεραρχίαι θα πραγματοποιήσωσι την ανασταλείσαν κίνησιν διά την 17 Απριλίου.

(ιι) ΙΧ Μεραρχία διετάχθη κίνησις 597 Τάγμα (απ/τος ΜΠΑΛΑΝΤΑ) εις ΠΑΛΗΟΠΥΡΓΟΝ (Χ.7613) όπου δέον ευρίσκεται μέχρι 21 Απριλίου, προς απόφραξιν εκεί διαβάσεων και απαγόρευσιν διαφυγής ΚΣ προς νότον και ΝΔ.

(ιιι) Διετάχθησαν Μεραρχίαι όπως ερευνώσι λεπτομερώς χωρία και πέριξ χώρους προς ανακάλυψιν και εξόντωσιν αυτοαμύνης. Τονίζεται ότι επιμονή και σκληρότης ισοδυναμεί προς σωτηρίαν.

(ιυ) Διετάχθη Υπτγος ΚΕΤΣΕΑΣ (86 Περιοχή) όπως θέση διάθεσιν ΙΧ Μεραρχίας διλοχίαν 68 Τάγματος Εθνοφρουράς.

(υ) Ενεκρίθη πρότασις ΙΧ Μεραρχίας όπως 42 Ταξιαρχία της, λόγω δυσκολιών ανεφοδιασμού κινηθή 18 Απριλίου προς περιοχήν ΦΟΝΙΑ -ΜΥΛΟΚΟΠΙΑ (Χ.7440) επί τω σκοπώ όπως καταστή δυνατός ο ανεφοδιασμός της διά επισκευασθείσης οδού ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ.

(στ) ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ Σώματος Στρατού και Χ Μεραρχίας εργάζεται δραστηρίως προς αποκατάστασιν καταστροφών υπό ΚΣ επί των αμαξιτών οδεύσεων.

(ι) ΦΤΕΡΗ-ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ
(ιι) ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ-ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ-ΔΟΜΝΙΤΣΑ
(ιιι) ΜΠΡΑΛΛΟΣ-ΠΑΥΛΙΑΝΗ

Ο Δ/της Σ.Σ. επισκέφθη Ι Μεραρχίαν ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ όπου συνηντήθη με τον Αρχηγόν ΓΕΣ Αντιστράτηγον Κ. ΓΙΑΝΤΖΗΝ και τον κατετόπισε επί της εξελίξεως των επιχειρήσεων.

18 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Ομιχλώδης μετά βροχών

(β) Διάταξις εις το τέλος της ημέρας

(ι) Ι Μεραρχίας
-51 Ταξιαρχία Σ.Δ.ΜΠΡΑΛΛΟΣ
592 Τάγμα ΔΡΙΜΑΙΑ με λόχον (Υ4332)
615 Τάγμα ΟΙΤΗ (Υ.2837)-ΜΠΡΑΛΛΟΣ
620 " ΠΑΛΗΟΧΩΡΙ-ΣΚΛΗΘΑΡΑΚΙ-ΜΠΡΑΙΛΕΣ
- 77 Ταξιαρχία: Σ.Δ.ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
- 105 Τάγμα: ΧΩΣΤΙΑ-ΚΥΡΙΑΚΙ-ΣΤΕΒΕΝΙΚΟΝ
Σ.Δ.612 Τάγμα συν λόχος ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ, λόχος ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ, λόχος ΔΑΥΛΕΙΑ, λόχος (Υ.6323).
52 Τ.Ε συν διλοχία περιοχήν ΔΑΥΛΕΙΑΣ, λόχος ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ.
Ουλαμός 102 Σ.Π.Πυρ/κού ΛΕΒΑΔΕΙΑ
Λοιπή διάταξις Ι Μεραρχία αμετάβλητος.

(ιι) Χ Μεραρχία Σ.Δ.ΜΑΚΡΗ
Σ.Δ.35 Ταξιαρχίας ΚΑΣΤΑΝΙΑ (Υ.1250)
- 561 Τάγμα ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ
- 562 " ΒΛΗΤΟΣ (Υ.1447)
- 563 " Περιοχήν ΑΕΤΟΣ (Υ.1147)
- Σ.Δ.37 Ταξιαρχίας υψ.1877 (Υ.9951)
567 Τάγμα ΒΛΑΧΟΚΟΝΑΚΙΑ (Υ.0151)
568 " (Χ.9781)
569 " ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ
Σ.Δ.71 Ταξιαρχίας ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ
613 Τάγμα ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ
602 Τάγμα ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ-ΑΡΕΝΤΑ

(ιιι) ΙΧ Μεραρχία: Σ.Σ. ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ
Σ.Δ.41 Ταξιαρχίας ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ
521 Τάγμα ΤΥΜΠΑΝΟΝ-ΚΑΡΑΒΙ με λόχον ΚΡΙΚΕΛΟΝ
522 " ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ-ΦΟΝΙΑΣ-ΔΟΜΝΙΤΣΑ
523 1 ΚΟΚΑΛΛΙΑ-ΖΥΓΟΣ-ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑ
Σ.Δ. 42 Ταξιαρχίας: ΡΩΣΚΑ
524 Τάγμα ΜΥΛΟΤΟΠΙΑ
525 " ΦΟΝΙΑΣ
526 " ΡΩΣΚΑ
Απόσπασμα Σχου ΜΠΑΛΑΝΤΑ Σ.Δ.ΚΟΝΙΣΚΑ
596 Τάγμα ΠΕΡΙΣΤΑ (Χ.7429)
597 " ΔΙΠΛΑΤΑΝΟΣ (Χ.7533)

Συμβάντα: Ουδέν το άξιον λόγου. Ο εχθρός απέφυγε την μάχην συμπτυσσόμενος προς νότον και Ν.Δυσμάς. Πάντως ουδεμιά διαφυγή τούτου προς βορράν και Β.Δ. τοιαύτη δυνατόν να πραγματοποιηθή, ληφθέντων όλων των μέτρων εις αποτροπήν τούτου.

Το Σχέδιον ενεργείας του Σώματος εξελίσσεται κανονικώς των Κ.Σ. συμπιεζομένων προς προκαθορισθείσαν περιοχήν συντριβής των μεταξύ ΓΚΙΩΝΑΣ-ΟΙΤΗΣ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ.

Εκδοθείσαι Δ/γαί Α΄ΣΣ

(ι) Κατόπιν προτάσεως του Δ/τού της ΙΧ Μεραρχίας διαβιβασθείσης διά του Ανχου ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ όπως επισπευθή η κίνησις της Μεραρχίας και αχθή ο όγκος ταύτης επί της γενικής γραμμής ΞΗΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.7527)-ΑΡΔΙΝΗ (Χ.7928)-ΚΡΥΟΝΕΡΙΑ (Χ.8530)-ΛΑΔΙΚΟΥ (Χ.9429)-ΑΡΤΟΤΙΝΑ μέχρις εσπέρας 19 Απριλίου με τας εφεδρείας της Μεραρχίας επί της γραμμής ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ-ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ-ΦΟΝΙΑΣ το Σ.Σ. εξέδωσε κάτωθι Δ/γήν προς ΙΧ Μεραρχίαν:

"Προτάσεις σας διά ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ δημιουργούσι κενόν ΣΤΟΠ Κορυφογραμμήν ΣΑΡΑΝΤΕΝΑΣ-ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ δέον επισύρη προσοχήν ΣΤΟΠ. Προτεινόμενα άλματα συμφέροντα μόνον όταν συμβαδίζει Χ Μεραρχία ΣΤΟΠ. ΄Εχετε πάσαν ελευθερία κινήσεως 42 Ταξιαρχίας και ΜΠΑΛΑΝΤΑΝ, αλλά προτεινομένη κίνησις 41 Ταξιαρχίας ασύμφορος και δεν την εγκρίνω ΣΤΟΠ. Μη λησμονείτε ότι βάσις κινήσεώς σας Χ Μεραρχία κατέχει υψ.1741-ΜΟΣΤΡΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙ-ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΣΤΟΠ. Κίνησίς της βραδυτάτη λόγω κακοκαιρίας ΣΤΟΠ. 41 Ταξιαρχία δεν θα κινηθή προ αφίξεως 71 Ταξιαρχίας ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ-ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΣΤΟΠ. 42 και ΜΠΑΛΑΝΤΑ ενδείκνυται προωθηθώσι ΣΤΟΠ

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΣΤΟΠ

Ο Δ/της του Σώματος επισκεφθή το Στρατηγείον Χ Μεραρχίας εις ΜΑΚΡΗΝ και ακολούθως της 51 Ταξιαρχίας εις ΜΠΡΑΛΛΟΝ.

19 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Νεφελώδης μετά ομίχλης, βροχών και εις τα ορεινά χιόνος. ΄Εθανον 4 κτήνη 71 Ταξιαρχίας εκ ψύχους.

(β) Συμβάντα:

(ι) Η διαρκής σύσφιξις των συμμοριτών από βορρά Β.Δ και δυσμών και η διαρκής απώθησις τούτων προς νότον και Ν.Α ήρχισε να τους στεναχωρή και τους φέρει εις αμηχανίαν.

Αντιλαμβανόμενοι πλέον σαφώς τον επικίνδυνον βρόγχον απεφάσισαν να διασπάσωσι το κλοιόν και διαφύγωσι προς βορράν. Ούτω την 22αν ώραν σήμερον δύναμις δυο ταγμάτων περίπου της Ταξιαρχίας Φθιωτιδοφωκίδος επετέθησαν αιφνιδιαστικώς κατά διλοχίας 613 τάγματος κατεχούσης την γραμμήν ΜΕΤΖΕΙΚΑ (Χ9349) (ΒΔ ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙ) υπό τον λοχαγόν ΠΑΠΑΔΑΚΗΝ ΚΩΝΣΤ.

Διεξήχθη σκληρότατος αγών και κατ' επανάληψιν σώμα προς σώμα μέχρι της 0400 ώρας 20 Απριλίου των ΚΣ τελικώς αποκρουσθέντων και τραπέντων και πάλιν προς νότον με σοβαρωτάτας απωλείας.

Οι ΚΣ εγκατέλειψαν επί του πεδίου της μάχης 18 νεκρούς, 15 τραυματίες και 2 παρεδόθησαν. Εκ των ημετέρων νεκροί 4, τραυματίαι 5. Ούτω η πρώτη σοβαρά ενέργεια των ΚΣ προς διάσπασιν του κλοιού απέτυχεν με σοβαράς απωλείας.

(ιι) Την 2000 ώραν ΚΣ εκ των ευρισκομένων περιοχήν ΦΟΥΡΝΑ (εκτός της ζώνης των επιχειρήσεων) επετέθησαν διά τάγματος ΠΥΘΑΓΟΡΑ Ταξιαρχίας Δυτικής Στερεάς Ελλάδος κατά τμήματα της Β΄Μοίρας Καταδρομών κατεχούσης αποφρακτικώς θέσεις εις περιοχήν ΤΣΟΥΚΑ (Χ8267)(ΒΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ). Αγών διεξαχθείς υπό βροχήν διήρκεσε μέχρι πρωϊνών ωρών των συμμοριτών συμπτυχθέντων προ της έω προς ΑΓΙΟΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΝ.

Εγκατελείφθησαν 2 νεκροί και συνελήφθησαν δυο. Η ανωτέρω ενέργεια ΚΣ είχε προφανώς ως σκοπόν τον αντιπερισπασμόν και την υποβοήθησιν των ενεργησάντων κατά διλοχίας 613 τάγματος προς διάσπασιν κλοιού και διαφυγήν.

(ιιι) Α΄ ΜΟΚ εγκατεστημένη αποφρακτικώς περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ-ΜΑΡΑΘΙΑ-ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ εδέχθη 2000 ώραν επίθεσιν ΚΣ περιοχήν ΜΑΡΑΘΙΑΝ αποκρουσθείσαν. Και η ενέργεια αύτη είχε προφανώς αντιπερισπαστικόν χαρακτήρα, ίνα αναγκάση το Σώμα Στρατού και αποσπάση δυνάμεις εκ της κυρίας ενεργείας προς χαλάρωσιν του αποπνικτικού κλοιού προς την περιοχήν ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ-ΟΙΤΗ-ΓΚΙΩΝΑ.

(ιυ) Το Σώμα Στρατού προβλέψαν τας ανωτέρω ενεργείας των συμμοριτών έχει προδιαθέσει το Αποσ/μα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ (Ανχης ΧΑΡΤΟΚΟΛΛΗΣ) με 5,7 τάγματα εθνοφρουράς, 569 και 630 τάγματα και δυο ίλας τεθωρακισμένων από ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ διά ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ μέχρι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ, την Β΄ ΜΟΚ περιοχήν ΔΙΚΑΣΤΡΟΝ - ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ και την Α΄ ΜΟΚ περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΙ - ΜΑΡΑΘΙΑ επί τω σκοπώ.

Δημιουργίας εξωτερικού φράγματος προς απαγόρευσιν διαφυγής συμμοριτών.

Καλύψεως των νώτων και ανεφοδιασμού των ενεργούντων νοτίως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ κυρίων δυνάμεων.

Παρεμποδίσεως αντιπερισπαστικών ενεργειών των ΚΣ προς απόσπασιν ημετέρων δυνάμεων εκ της κυρίας επιχειρήσεως.

Η τοιαύτη προδιάθεσις δυνάμεων επέτρεψε εις το Σώμα Στρατού να εφαρμόση το σχέδιον του επί του κυρίου θεάτρου των επιχειρήσεων άνευ μεταβολών προερχομένων εκ των αντιδράσεων των εκτός του κλοιού συμμοριακών δυνάμεων.

(γ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος διά 20 Απριλίου

(ι) Προς ΙΧ Μεραρχία Κινουμένη 20 Απριλίου πραγματοποιήση κάτωθι διάταξιν.

- 41 Ταξιαρχία τάγμα ΤΥΜΠΑΝΟΝ, Τάγμα ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ (Χ.8240)-τάγμα ΔΕΝΔΡΟΥΛΙ ΜΕΛΙΣΤΡΕΣ.
- 42 Ταξιαρχία τάγμα ΦΟΝΙΑΣ, Τάγμα ΠΑΛΗΟΑΡΑΧΩΒΑ (Χ.8037) Τάγμα ΜΕΣΟΚΩΜΗ-ΝΕΟΧΩΡΙ.

Απόσπασμα Μπαλαντά. 596 Τάγμα εις ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ

(ιι) Χ Μεραρχία

Να κινηθή διά του αριστερού της επί κατευθύνσεως υψ.1907 (Υ.1345) - ΠΕΤΡΩΤΟΝ (Υ.1342) - ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ - ΠΥΡΑ - ΑΓ.ΤΡΙΑΣ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ παρακάμπτουσα άβατον περιοχήν ΟΙΤΗΣ από δυσμών και επεκτεινομένη διαδοχικώς εν τη προς νότον κινήσει της μέχρι του ανατολικού της ορίου. Να ολοκληρώση Β΄ γραμμήν συντονισμού και να εξασφαλίση σύνδεσμον εις ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ με ΙΧ Μεραρχίαν.

(ιιι) Ι Μεραρχία

Να καλύψη και υποβοηθήση την κίνησιν του αριστερού της Χ Μεραρχίας.

Διά δυο ταγμάτων 51 Ταξιαρχίας θα φράζη τας διαβάσεις ΓΡΕΒΕΝΟ - ΜΠΡΑΪΛΕΣ - ΑΓ.ΠΝΕΥΜΑ - ΣΚΛΗΘΡΑΚΙ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ και ερευνήση περιοχήν ΜΠΡΑΪΛΕΣ - ΞΕΡΑΚΙ. Θα είναι έτοιμη να επιτεθή προς κατάληψιν της γραμμής ΙΣΩΜΑ-ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ-ΤΣΙΚΛΕΡΙ. Εκδήλωσις επιθέσεως βάσει νεωτέρας δ/γής του Σώματος Στρατού.

Μετά άφιξιν Χ Μεραρχίας περιοχήν ΠΥΡΓΑΚΙ-ΜΑΡΜΑΡΑ το εν τάγμα 51 Ταξιαρχίας εις διάθεσιν Ι Μεραρχίας διά επιχείρησιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και το έτερον διάθεσιν Σ.Στρατού εν εφεδρεία περιοχήν ΜΠΡΑΛΛΟΥ.

Να περισφίξη στενώτερον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.

(ιυ) Πυρ/κόν

Πυρ/χία 152 ΜΜΠ μετακινηθή 21 Απριλίου ΠΑΥΛΙΑΝΗΝ

Υπόλοιπον Μέσον Πυρ/κον εις Σ.Σταθμόν ΓΡΑΒΙΑΣ

(δ) Δ/της Σώματος μετέβη ΣΤΥΛΙΔΑ και υπεδέχθη Α.Μ. τον Βασιλέα ον ενημέρωσε επί της πορείας των επιχειρήσεων "ΧΑΡΑΥΓΗ"

20 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός με ομίχλη εις τινάς ορεινάς περιοχάς.

(β) Επραγματοποιήθη βάσει των Δ/γών του Σώματος η κίνησις των Μεραρχιών άνευ σοβαράς αντιδράσεως του εχθρού μεταξύ των ορίων ΟΙΤΗΣ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ-ΓΚΙΩΝΑΣ.

Οι ΚΣ παρά τας προσπαθείας των δεν κατορθώνουν να διαφύγουν του κλοιού, όστις ήρχισε πλέον να τους γίνεται ιδιαιτέρως αισθητός και επικίνδυνος.

Λόγω του ότι αι επιχειρήσεις ήρχισαν να πλησιάζουν προς την αποφασιστικήν των καμπήν, το Σώμα Στρατού διευθύνει εξ' ολοκλήρου και συνδυάζει τας κινήσεις και ενεργείας των Μεραρχιών επιζητούν κυρίως όπως μη αποκολληθώσι αύται εκ των ορίων διαχωρισμού των ζωνών ευθύνης των, αλλ' αντιθέτως τηρώσι στενώτατον σύνδεσμον, ίνα αποτραπή η διαφαινομένη προσπάθεια των συμμοριτών να διαφύγωσι εκ του μοιραίου χώρου καταστροφής των.

Εις το τέλος της ημέρας αι Μεραρχίαι κατέλαβον την Β΄ γραμμήν συντονισμού ήτοι: νοτίων ΔΡΥΜΑΙΑΣ - ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ.2834) - ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ (Υ.2039) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1442) - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ - ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΜΕΛΙΣΤΡΕΣ (Χ.8239) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ8034) - ΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΠΛΑΤΥΟΡΟΝ (Χ.6518)

(γ) Συμβάντα

Αναγνωρίσεις Β΄ ΜΟΚ προς ΑΓΙΟΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΝ (Χ.8268), προσέκρουσαν επί ισχυρών εχθρικών αντιστάσεων. Αεροπορία επενέβη επιτυχώς διά 8 εξόδων. Τμήματα παρέμειναν εν στενή επαφή.

Περιοχήν ΣΚΟΠΙΑ και Χ8540 ανευρέθησαν πολυτελείς εγκαταστάσεις ΚΣ άφθονα τρόφιμα ιδία δημητριακά, φαρμακευτικόν υλικόν και εις ΑΡΓΥΡΙΑ τηλεφωνική γραμμή.

(δ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος διά 21 Απριλίου

(ι) Αι Μεραρχίαι θα καταλάβωσι

ΙΧ Μεραρχία: ΑΓ.ΗΛΙΑΝ-ΚΥΔΩΝΙΑ-ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΙ.

Χ ΣΦΑΚΑ - ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.9542) - ΑΝΑΤΟΛΗ - ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΙ (Υ.1441)

51 Ταξιαρχία παραμείνει προσωρινώς επί υψ. ΞΕΡΑΚΙ - ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ.

Μεταγενεστέρως προβλέπεται συνδεδυασμέναι ενέργειαι Μεραρχιών Χ κατά ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ με αποκοπήν διαβάσεων νοτίως ΖΕΡΕΛΑΚΙ προς ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ.

ΙΧ αποκόψη διαβάσεις ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ - ΑΡΤΟΤΙΝΑ -ΚΑΤΥΩΤΙΚΟ ΡΕΜΜΑ.

Χ Μεραρχία εν αδυναμία παραμονής λόγω καιρού ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ να κατέχη ΑΡΒΑΝΙΤΗΝ και ΖΑΜΠΙΤΗΝ (Χ.9343).

ΙΧ και Χ εξασφαλίσωσι στενόν σύνδεσμον ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ.

597 τάγμα (απ/τος Μπαλαντά) διετάχθη 21 Απριλίου ευρίσκεται ΘΕΡΜΟΝ-22 ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ και 23 διά πλωτού μέσου αποβιβασθή ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ διάθεση Ι Μερ.προς στενώτερον αποκλεισμόν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ από νότον και ΝΑ.

(ε) Απώλειαι

Εχθρού νεκροί 22, συλληφθέντες 4, παρουσιασθέντες 3

Ημετέρων Ν.2, Τ.8.

(στ) Ο Δ/τής του Σώματος εσυνόδευσε την Α.Μ. τον Βασιλέα εις ΚΗΦΙΣΟΧΩΡΙ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ ένθα τμήματα Ι Μεραρχίας.

21 με 23 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός

(β) Διάταξις: Τμήματα εσυνέχισαν κίνησίν των προς αντικειμενικούς σκοπούς άνευ σοβαράς αντιδράσεως εχθρού πραγματοποιήσαντα εσπέραν 23 Απριλίου κάτωθι διάταξιν

(ι) Ι Μεραρχία

- 51 Ταξιαρχία: 615 Τάγμα ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ-ΛΙΛΑΙΑ
- 620 Τάγμα ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ-ΠΥΡΓΑΚΙ με λόχον ΓΡΑΒΙΑ

-3 Ταξιαρχία
- 501 Τάγμα ΑΡΑΧΩΒΑ-ΑΜΦΙΣΣΑ
- 502 " ΔΕΛΦΟΙ-ΚΟΡΚΙ (Υ.3409)

-77 Ταξιαρχία

105 Τάγμα ΔΑΥΛΕΙΑ-ΜΝΗΜΑ ΝΤΑΒΕΛΗ. Λοιπά αμετάβλητα.

-Πυρ/κόν. Πυρ/χία 102 Σ.Π.Π. (Μείον ουλαμός) ΔΕΛΦΟΙ-Ουλαμός ΑΡΑΧΩΒΑ.

(ιι) <u>Χ Μεραρχία:</u> Χωρίον ΟΙΤΗ
- 35 Ταξιαρχία: Δ.ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ
- 561 Τάγμα: ΚΟΚΑ (Υ.1136)
- 563 " ΑΓ.ΣΩΤΗΡ (Υ.1535)
- 562 " ΛΕΠΙΔΗ (Υ.1042) με λόχο ΥΠΑΤΗ

<u>37 Ταξιαρχία</u>: Σ.Δ.ΜΑΡΜΑΡΑ
-567 Τάγμα ΔΑΦΝΗ (Υ.0640)
-568 " ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0442)
-569 " (Απ/μα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ) ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΝΙΟΧΩΡΙ

<u>71 Ταξιαρχία</u>: Σ.Δ.ΔΡΑΜΠΑΛΑ (Χ.9644)
-613 Τάγμα ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9839)
-602 Τάγμα ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Χ.9042)
-630 " Διάθεσιν Απ/τος Σπερχειού ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ

(ιιι) <u>ΙΧ Μεραρχία:</u> Σ.Δ.ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034)
-<u>41 Ταξιαρχία:</u> Σ.Δ.ΑΡΤΟΤΙΝΑ
-521 Τάγμα περιοχήν ΣΤΑΥΡΟΣ (Χ.9735)
-522 " ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ (Χ.9432)
-523 " ΑΡΤΟΤΙΝΑ

<u>42 Ταξιαρχία</u>: Σ.Δ.ΕΛΑΤΟΒΡΥΣΗ
-524 Τάγμα ΛΙΣΣΑ (Χ.8726)-ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ
-525 " ΕΛΑΤΟΒΡΥΣΗ-ΓΡΗΓΟΡΙ (Χ.9027)
-526 " ΚΛΕΠΑ-ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034)
-Απ/μα Μπαλαντά 596 Τάγμα Άγιος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Χ.7832)

(γ) <u>Συμβάντα</u>:

-21 Απριλίου 1200 ώραν 500 περίπου ΚΣ Ταξιαρχίας Δυτικής Στερεάς Ελλάδος επετέθησαν κατά ΣΑΚΑΡΕΤΣΙ (Χ.4078). Κατόπιν σφοδρού αγώνος ο εις ΣΑΚΑΡΕΤΣΙ Λόχος 9ου Τάγματος Εθνοφρουράς συνεπτύχθη προς ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΝ.

-Νύκτα 22 προς 23 Απριλίου έτεραι δυνάμεις ΚΣ επετέθησαν κατά υπολοίπων 9ου Τάγματος Εθνοφρουράς εις ΣΤΑΘΗ (Χ.3274). Τμήματά μας συνεπτύχθησαν προς ΞΗΡΑΚΙΑ (Χ.3369).

-Δ/σις 10 Τ.Εθν/ράς μετά λόχου ενήργησε πρωΐαν 21 Απριλίου επιθετικήν αναγνώρισιν διά γεφύρας ΤΕΜΛΑΣ προς ΤΟΠΟΛΙΑΝΑ (Χ.4880). Τμήμα εμπεσόν εις ενέδρας ΚΣ συνεπτύχθη ατάκτως δυτικώς Αχελώου. Αγνοούνται 5 αξκοί και 20 άνδρες.

-Λόγω δημιουργηθείσης καταστάσεως περιοχήν ΒΑΛΤΟΥ εκ της ελλείψεως μαχητικότητος των Ταγμάτων Εθνοφρουράς διετέθησαν επειγόντως κάτωθι δυνάμεις εις Υπτγον ΚΕΤΣΕΑΝ ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΝ Δ/τήν 86 περιοχής προς αποκατάστασιν εκεί καταστάσεως.

-Δ/σις Α΄ Μοίρας Καταδρομών μετά τριών λόχων εκκινήθη 23 τρέχοντος προς ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΝ.

-Τριλοχία Β΄ ΜΟΚ εκκινήθη προς ΛΟΓΓΙΣΤΗΝ (Χ.5657)

-597 Τάγμα προοριζόμενον διά ΙΤΕΑΝ εκκινήθη από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ προς ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ.

-Ανχης ΜΠΑΛΑΝΤΑΣ εγκατεστάθη ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ.

-Την 230930 400 περίπου συμμορίται Ταξιαρχίας Φ.Φ. μετά πολλών γυναικοπαίδων πιεζόμενοι από βορρά συνεπτύχθησαν προς ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ. Εμπεσόντες ενέδραν διλοχίας 2 τάγματος εθνοφρουράς εις περιοχήν ΣΕΒΕΔΙΚΟΝ και βληθέντες υπό των αντιτορπιλικών εκ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ κόλπου ανεστράφησαν πάλιν προς βορράν περιοχήν ΠΕΝΤΑΓΙΩΝ αφήσαντες επί τόπου 16 νεκρούς και 53 συλληφθέντες.

-Ο αιφνιδιασμός των συμμοριτών υπήρξε πλήρης.

(δ) <u>Αεροπορία:</u> Εντατική χρησιμοποίησις αεροπορίας αναγνωρίσεως και αεροπορίας μάχης διά προσβολάς παρουσιαζομένων στόχων.

-21 Απριλίου εξετελέσθη ρίψις εφοδίων περιοχήν ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ (Χ.6147) επιτυχώς.

-Ομοίως 22 Απριλίου εξετελέσθη ρίψις εφοδίων περιοχήν Χ7937-Χ9940 επιτυχώς.

(ε) Απώλειαι: 21 με 23 Απριλίου
- Εχθρού. Νεκροί 35, τραυμ.2, συλληφθ.19, παραδοθ.21, Σύνολον 77.

- Ημετέρων: Νεκροί 8, τραυμ.10, αγνοούμενοι 5 αξκοί και 20 οπλίται περιοχήν Βάλτου.
- Ανευρέθησαν άφθονα υλικά ΚΣ ιδία τρόφιμα.

(στ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος

Προς Ι Μεραρχίαν ίνα διατάξωσι 2 Τ.Ε. ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ, 3 Τ.Ε. ΑΜΦΙΣΣΗΣ και 6 Τ.Ε. ΛΙΜΝΙΤΣΑΣ όπως συγκροτήσουν ισχυρά αποσπάσματα διά δίωξιν προσβληθέντων περιοχήν ΣΕΒΕΔΙΚΟΥ συμμοριτών στερουμένων ηθικού και συμπτυσσομένων εν διαλύσει προς βορράν.

(ζ) Δ/τής Σώματος 21 Απριλίου συνόδευσε Α.Μ.ΒΑΣΙΛΕΑ περιοχήν ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ-ΥΠΑΤΗΣ.

- 22 Απριλίου συνόδευσε Α.Μ.ΒΑΣΙΛΕΑ εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

24 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός

(β) Μεταβολαί διατάξεως

(ι) Ι Μεραρχίας
615 Τάγμα συν διλοχία ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ-Διλοχία ΛΙΛΑΙΑ
620 “ “ “ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΝ-Λόχος ΓΡΑΒΙΑ
Λόχος ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ
Λόχος 612 και λόχος 501 από ΑΜΦΙΣΣΑ εις ΛΙΔΩΡΙΚΙ.
- Λοιπά αμετάβλητα.

(ιι) ΙΧ Μεραρχία Σ.Δ. ΑΝΩ ΧΩΡΑ
- 41 Ταξιαρχία συν 521 ΑΡΤΟΤΙΝΑ
522 Τάγμα ΨΗΛΟ ΧΩΡΙΟ
523 “ ΛΑΔΙΚΟΥ
- 42 Ταξιαρχία Σ.Δ.ΜΑΚΡΥΒΑΛΤΟΣ
- 524 Τάγμα Χ 8824
- 525 “ ΓΡΗΓΟΡΙ
- 526 “ ΧΑΝΙ ΛΙΟΛΙΟΥ

(ιιι) Χ Μεραρχία Σ.Δ. Χωρίον ΟΙΤΗ
- 35 Ταξιαρχία συν 563 Τάγμα ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ
- 561 Τάγμα ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ
- 562 “ ΠΑΥΛΙΑΝΗ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ
- 37 Ταξιαρχία Σ.Δ.ΔΑΦΝΗ
- 567 Τάγμα ΑΓ.ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ
- 568 “ ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
- Τάγματα Εθνοφρουράς.
2 Τ.Ε ΛΙΜΝΙΤΣΑ-ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
6 Τ.Χωρ/κής ΠΑΛΗΟΠΥΡΓΟΣ-ΠΛΑΤΑΝΟΣ

(γ) Συμβάντα

- Συμμορίται απέφυγον και σήμερον τον αγώνα συμπτυσσόμενοι προς περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

- ΙΧ Μεραρχία συνεχίζουσα ερεύνας της απηλευθέρωσε 1000 γυναικόπαιδα περιοχήν ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ ευρεθέντα εν αθλία καταστάσει. Διετάχθη διαθέση τρόφιμα και ακολούθως προωθήση ταύτα προς ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ.

Εγένοντο ενέργειαι προς ΓΕΣ όπως ληφθώσι μέτρα προς εγκατάστασίν των περιοχήν ΑΓΡΙΝΙΟΥ. Ομοίως περισυνέλεξε 8000 αιγοπρόβατα ΚΣ.

- Χ Μεραρχία ανεύρε περιοχήν ΑΡΓΥΡΙΩΝ 5000 οκάδες αραβοσίτου και διάφορα είδη Κ.Σ.

- 100 Κ.Σ. Τάγματος τέως Κρόνου διεπεραιώθησαν διά ΕΛΙΚΩΝΟΣ προς ΠΑΡΝΗΘΑ δι’ αντιπερισπασμόν.

(δ) Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος

(ι) Προς δίωξιν και συντριβήν διαφυγόντων προς ΠΑΡΝΗΘΑ συμμοριτών διετάχθη 82 περιοχή όπως μεταφέρουσα τακτικόν Στρατηγείον της εκ ΠΕΙΡΑΙΩΣ εις (Ε.2187) συγκροτήση

απόσπασμα εκ των 55, 56, 78 Ταγμάτων Εθνοφρουράς, τμήματος ΕΚΕΟΠ, Υποδ/σεως χωρ/κής ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ και ΣΚΟΥΡΤΩΝ και των ΜΑΥ περιοχής και επιδιώξη διά των δυνάμεων τούτων την εξόντωσιν των ΚΣ ΠΑΡΝΗΘΟΣ.

Επίσης διά τον ως άνω σκοπόν εξητήθη και ενεκρίθη υπό ΓΕΣ η χρησιμοποίησις εξ ΑΘΗΝΩΝ διλοχίας ΚΕΥΒ και τμημάτων τεθωρακισμένων ΚΕΤ και Κ.Ε. Πυρ/κού.

Λόγω προωθήσεως Μεραρχίας και προς τον σκοπόν όπως δημιουργηθή και έτερον φράγμα δυνάμεων προς απαγόρευσιν διαφυγής Κ.Σ. 71 Ταξιαρχία υπήχθη απ' ευθείας εις Σ.Σ. με ζώνην ευθύνης ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ - ΚΡΙΚΕΛΟΝ - ΣΙΝΑΝΙ - ΔΑΦΝΗ - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ -ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ - κοιλάς ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ. Επανέρχεται υπό Δ/σιν της 630 Τάγμα και 569 Τάγμα προσωρινώς. Πυρ/χία 105 ΣΠΠ Αποστολή ριζική εκκαθάρισις υπολειμμάτων άνω περιοχήν. Απόσπασμα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ διαλύεται.

(ε) Κινήσεις συμμοριτών

- 1000 περίπου συμμορίται ταξιαρχίας Φ.Φ. και υπολειμμάτων λοιπών τμημάτων συνεπτύχθησαν περιοχήν ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ-ΔΙΑΚΟΠΙ-ΤΡΙΒΙΔΙ-ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ.
- 700 περίπου Κ.Σ. Ταξιαρχίας ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ ελίσσονται συμπτυσσσόμενοι περιοχήν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.
- 100 Κ.Σ.Ταξιαρχίας ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ περιοχήν ΠΑΡΝΗΘΟΣ
- Πρόθεσις αποφυγή του αγώνος και διαφυγή εκτός του σχηματισθέντος κλοιού.

(στ) Απώλειαι

- Συμμοριτών νεκροί 17, τραυμ.17, συλληφθ.36, παραδοθ.4, συλληφθέντα γυναικόπαιδα κατά το πλείστον Κ.Σ. 1000, αιγοπρόβατα 8000 και άφθονα τρόφιμα και υλικά.
- Ημετέρων: Τραυματίαι 3

(ζ) Ο Δ/τής του Σώματος Στρατού επισκέφθη σήμερον την Ι Μεραρχία ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ.

25 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός, μετά χαμηλής νεφώσεως εις τα ορεινά.

(β) Κινήσεις Μονάδων-Συμβάντα:

-Ι Μεραρχία ουδέν άξιον λόγου

-Χ Μεραρχία κατέλαβε και εξερεύνησε περιοχήν ΑΝΩ ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ, περισφίγγουσα Κ.Σ. στενώτερον προς ΓΚΙΩΝΑΝ.

-1200 ώραν τμήματά μας προσέκρουσαν επί ισχυρών αντιστάσεων εις υψ.1294 (Υ.0731) και 1335 (Υ.1134). Κατόπιν αγώνος και τη επεμβάσει της αεροπορίας ΚΣ συνεπτύχθησαν προς Νότον.

Έρευνα περιοχής ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑΣ απέδωσε πλείστα υλικά και τρόφιμα.

-ΙΧ Μεραρχία: Κατέλαβε γραμμήν Υ0326-ΔΑΦΝΟΣ-ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ-ΒΛΑΧΟΒΟΥΝΙ-ΚΟΥΠΑΚΙ των ΚΣ συμπτυσσομένων προς ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ.

-Β΄ ΜΟΚ εξετέλεσε αναγνωρίσεις προς περιοχήν ΧΟΧΛΙΑ-ΒΡΑΧΙΑ (ΒΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ) άνευ σοβαρών επεισοδίων.

-Δ/σις Α΄ ΜΟΚ συν τριλοχία ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΝ

-Περιοχήν ΠΑΡΝΗΘΟΣ τμήματα 82 περιοχής συνεπλάκησαν με ΚΣ εις ΣΑΛΟΝΙΚΗ (Ε3670) 0930 ώραν. Αγών εσυνεχίσθη μέχρις επελεύσεως σκότους οπότε ΚΣ διέφυγον συμπτυχθέντες.

(γ) Απώλειαι

Συμμοριτών: νεκροί 4, συλληφθέντες 6, παραδοθέντες 12. Ανευρέθησαν τρόφιμα, οπλισμός, πυρ/κά.

26 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Από μεσημβρίας συνεχής βροχή και εις τα ορεινά πυκνή χιών ιδία εις τον τομέα Χ Μεραρχίας παρεμποδίζουσα τας επιχειρήσεις.

(β) Κινήσεις μονάδων-συμβάντα.

(ι) Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑ:

Ήχθη επί της γενικής γραμμής υψ. 1715 (Υ.2922) - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.3221) - ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (Υ.3421) - υψ.1693 (Υ.3818) - υψ.1738 (Υ.3916) - ΤΟΥΦΑ (Υ.4018) - ΒΡΕΝΙΑ (Υ.4318), άνευ σοβαρών γεγονότων.

(ιι) Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ:

Προκεχωρημένα τμήματά της περιέσφιξαν περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ από δυσμών-βορρά και ανατολών καταλαβόντα γραμμήν ΚΟΝΙΑΚΟΙ -ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ - ΣΤΡΩΜΝΗ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ - ΣΤΑΥ-ΡΟΣ.

Εφεδρείαι της κλιμακωμέναι εις βάθος κατέχουν τοποθεσίας ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΑ - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ - ΠΥΡΑ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ αποφράσσωσαι διαβάσεις και απαγορεύωσι διαφυγήν ΚΣ προς βορράν.

-Τμήματα 35 Ταξιαρχίας εδέχθησαν πυρά από βραχώδη υψώματα 1819 και 1953. Λόγω αποτομότητος εδάφους και ύψους χιόνων 2 μέτρων δεν κατώρθωσαν να προχωρήσουν νοτιώτερον.

-Τμήματα 37 Ταξιαρχίας προσέκρουσαν εις αντιστάσεις ΚΣ κατεχόντων ΣΥΚΙΑ και απότομα υψώματα εκαταίρωθεν ΛΑΖΟΥ ΡΕΜΜΑ, μη δυνηθέντα εισδύσωσι εις ΛΑΖΟΥ ΡΕΜΜΑ, λόγω εδάφους και χιόνων. Αεροπορία λόγω καιρού δεν κατέστη δυνατόν να επέμβη. Παρά προβαλλομένην αντίστασιν ΚΣ ευρίσκονται δυσχερεστάτην θέσιν εγκλωβισμένοι υπό χιονοθύελλαν αποκρήμνους κορυφάς ΓΚΙΩΝΑΣ, μη δυνάμενοι εξέλθωσι του πραγματοποιηθέντος κλοιού.

(ιιι) ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ:

-Πιέζουσα από δυσμών περισφίγγει περιοχήν ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ όπου η χιών αποκλείει κάθε διαφυγήν ΚΣ κατέχουσα την γραμμήν ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΡΕΜΜΑ - ΑΡΤΟΤΙΝΑ - ΔΙΧΩΡΙΟΝ - ΔΑΦΝΟΣ - ΔΙΑΚΟΠΙ - ΚΛΗΜΑ ΥΛΙΑΣ - ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ.

Ούτω ο όγκος των ΚΣ περισφίγγεται μεταξύ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ-ΓΚΙΩΝΑΣ-ΑΜΦΙΣΣΑ και αι επιχειρήσεις εισέρχονται εις αποφασιστικήν φάσιν.

Τμήματα 82 περιοχής ενεπλάκησαν 1000 ώραν εις αγώνα μετά ΚΣ περιοχήν ΜΑΛΕΣΑ (Ε.4079) - ΣΙΚΑΜΙΝΟΣ (Ε.4050) διαρκέσαντα μέχρις επελεύσεως σκότους. Συμμορίται αφήκαν 11 νεκρούς και 3 τραυματίες.

(γ) Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος διά 27 Απριλίου

(ι) Προς ΙΧ Μεραρχίαν

-Εγκρίνεται πρότασίς της όπως 42 Ταξιαρχία προωθηθή περιοχήν (Υ.0413) - (Υ.0510) - (Υ.0710) - ΜΑΛΑΝΔΡΙΝΟΝ (Υ.1106). Δυνατότης ανεργείας Ταξιαρχίας προς ΚΑΡΟΥΤΙΑ - ΤΡΙΣΥΛΙ (Υ.1219).

-Ι Ταξιαρχία βορρείως οδού (Υ.0215) συνδεομένη με δεξιόν Χ Μεραρχίας περιοχήν ΚΟΚΚΙΝΟΣ.

Εις διάθεσιν ΙΧ Μεραρχίας 2 ΤΕ περιοχήν ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ και 6 ΤΕ περιοχήν ΛΙΜΝΙΤΣΑ, ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ. Ομοίως διάθεσιν Μεραρχίας κινούμενος προς (Χ.9915) ουλαμός πεδ. πυρ/κού.

(ιι) Χ Μεραρχίαν:

Συνεχίση απόφραξιν ΓΚΙΩΝΑΣ από βορρά μέχρι ΒΑΡΙΑΝΗΣ και από δυσμών μέχρι ΚΟΝΙΑΚΟΙ και να συνεχίση προσπάθειάν της προς συντριβήν ΚΣ, απαγορεύουσα οπωσδήποτε διαφυγήν τούτων.

(ιιι) Ι Μεραρχία:

Να συνεχίση ενέργειάν της κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και αποφράξη διά τμημάτων 51 ταξιαρχίας διαβάσεις εις 51 χιλ. οδού ΓΡΑΒΙΑΣ-ΑΜΦΙΣΣΗΣ.

-Ομοίως ν' απαγορεύση διαφυγήν ΚΣ εκ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ ανατολικώς της γραμμής ΔΑΥΛΕΙΑ-ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ.

(δ) Απώλειαι

-Συμμοριτών: νεκροί 13, τραυμ.3, παραδοθέντες 9, ανευρέθησαν πλείστα υλικά γραφομηχαναί, οπλισμός, πυρ/κά, τρόφιμα.

Ημετέρων: νεκροί 3, τραυματίαι 10.

(ε) Αεροπορία: Λόγω καιρού επραγματοποιήθησαν μόνον 5 έξοδοι.
-Εγένετο ρίψις εφοδίων περιοχήν ΑΓ.ΤΡΙΑΔΟΣ (Χ.8271).

27 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Βροχερός μετά χιόνων

(β) Κινήσεις-συμβάντα

(ι) Εντοπισθέντος του όγκου των συμμοριτών περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ η προσπάθεια του Σ.Σ. κατευθύνεται εις τον πλήρη εγκλωβισμόν τούτων και απαγόρευσιν οπωσδήποτε διαφυγής των κυρίως προς βορράν. Ούτω διετάχθησαν.

(ιι) IX Μεραρχία
-41 Ταξιαρχία παραμείνει θέσεις της από ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΡΕΜΜΑ -ΑΡΤΟΤΙΝΑ - ΔΙΧΩΡΙ - ΔΑΦΝΟΣ αποφράσσουσα τας λίαν άλλωστε δυσβάτους, λόγω χιόνων διαβάσεις ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ.
-42 Ταξιαρχία κατέλαβε θέσεις μεταξύ ΔΙΑΚΟΠΙ - ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ - ΣΤΕΝΟ (Υ.0516) - ΚΑΛΛΙΟΝ - ΛΙΔΩΡΙΚΙ - ΣΕΒΕΔΙΚΟ - ΑΙΓΙΤΙΟΝ προς απόφραξιν διαφυγής ΚΣ προς δυσμάς και ΝΔ. Το εις διάθεσιν Μεραρχίας 596 τάγμα εις ΑΝΩ ΧΩΡΑΝ.
-Διετάχθη όπως αύριον προωθήση ισχυράς αναγνωρίσεις προς ΤΡΙΒΙΔΙ-ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ διά τον σύνδεσμον με Χ μεραρχίαν και αναγνώρισιν.
Ενεκρίθη αίτησις Μεραρχίας όπως 42 Ταξιαρχία παραμείνη αύριον θέσεις της εν αναπαύσει, λόγω μεγάλης κοπώσεώς της εκ του λίαν ανωμάλου εδάφους κατά διαδρομήν της. Οπωσδήποτε εγνώσθη τη Μεραρχία ότι αν ιδιαίτεραι τακτικαί ανάγκαι το επιβάλλουν θα έχη δυνατότητα κινήσεως.

(ιιι) Χ Μεραρχία
-Κατέχουσα την γραμμήν ΚΟΝΙΑΚΟΙ ΣΥΚΙΑ - υψ. 1394 (Υ.1321) - ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ - ΚΑΡΑΤΖΑ ΡΑΧΗ (Υ.1532) - ΚΑΒΑΛΑΡΙΑ - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ περισφίγγει τους επί ΓΚΙΩΝΑΣ ΚΣ από δυσμών βορρά και ΒΑ.
-Δι' αύριον διετάχθη ερευνήση ΛΑΖΟΥ ΡΕΜΜΑ όπου πληροφορίαι φέρουν 300 περίπου ΚΣ μετά γυναικοπαίδων των και από βορρά ωθήση ισχυράς αναγνωρίσεις διά ΚΑΒΑΛΑΡΙ προς κορυφάς ΓΚΙΩΝΑΣ.
-Επί τη αιτήσει της Χ Μεραρχίας και προς δημιουργίαν ετέρου βορειότερον της Χ φράγματος, διετάχθη 71 Ταξιαρχία όπως κινήση επειγόντως 613 Τάγμα προς περιοχήν ΚΟΤΡΩΝΙ-ΣΤΡΩΜΝΗ και φράζη διαβάσεις ΑΝΩ ΜΟΡΝΟΥ απαγορεύουσα διαφυγήν ΚΣ προς βορράν εν συνδέσμω εις γέφυραν ΜΟΡΝΟΥ με 37 Ταξιαρχίαν και εις ΣΤΡΩΜΝΗ με 35 τοιαύτην.
-Το 602 τάγμα να προωθηθή αμέσως εξ' ΑΝΑΤΟΛΗΣ και καταλάβη διαβάσεις ΒΕΛΟΥΧΙ-ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΣΑ και ΚΟΤΡΩΝΑΚΙ.
-Επίσης διετάχθη 71 Ταξιαρχία (εφεδρεία Σώματος) όπως εκτελή αμέσως πάσαν αίτησιν Χ Μεραρχίας.

(ιυ) Ι Μεραρχία
-Συνεχίζει περίσφιξιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και με απαραιτήτους δυνάμεις εισδύει εντός αυτού προς εκκαθάρισιν και συντριβήν Ταξιαρχίας ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ με ετοιμότητα να προσβάλη τυχόν συμπτυχθησομένους εκ ΓΚΙΩΝΑΣ εις ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ συμμορίτας.
51 Ταξιαρχία
592 Τάγμα ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ-ΑΝΩ ΣΟΥΒΑΛΑ
615 " περιοχήν ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ
620 " ΚΑΣΤΕΛΙ (Υ.2831) - (Υ.2726) με λόχον ΠΑΥΛΙΑΝΗ
503 " (Υπό Δ/σιν 51 Ταξ/χίας) ΓΡΑΒΙΑ ΒΑΡΓΙΑΝΗ (Υ.2726) - ΜΑΡΙΟΛΑΤΑ.
-Λόχος ανιχνευτών Ταξιαρχίας ΛΙΛΑΙΑ.

3 Ταξιαρχία "ΡΙΜΙΝΙ": Σ.Δ.ΑΡΑΧΩΒΑ
-501 Τάγμα δυν διλοχία (Υ.385105), λόχος ΑΡΑΧΩΒΑ, λόχος συν λόχος 612 τάγματος ΚΟΛΟΒΑΤΑ (Υ2820).
-502 Τάγμα υψ.1473 (Υ.3117)-ΓΟΥΠΑΤΟ-ΔΕΛΦΟΙ
-Δ/σις 612 τάγματος συν λόχος ΣΤΕΡΙ (Δ.5198)

77 Ταξιαρχία Σ.Δ.ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
-105 Τάγμα εις (Δ.5496) με λόχον (Δ.4893)
-Υπόλοιπον 612 ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ-ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ
-52 Τάγμα Εθν/ράς ΔΑΥΛΕΙΑ-ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ-ΑΤΑΛΑΝΤΗ
-4 " " ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ-ΚΑΛΥΒΙΑ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ
-1 " " ΛΕΒΑΔΕΙΑ-ΕΛΙΚΩΝ
-Ι Μεραρχία διετάχθη συνεχίση αύριον απόφραξιν και έρευναν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ
-102 ΣΠΠ Πυρ/χία ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ, Ουλαμός ΑΜΦΙΣΣΑ, ουλαμός ΑΡΑΧΩΒΑ, ουλαμός ΔΕΛΦΟΙ.
-105 ΣΠΠ Πυρ/χία ΜΑΡΙΟΛΑΤΑ.

(υ) 82 Περιοχή
Ελήφθη εκ νέου επαφή με ΚΣ ΠΑΡΝΗΘΟΣ 1600 ώραν εις ΓΙΔΟΒΡΥΣΗ (Ε.1398) ΚΣ διωχθέντες διεσκορπίσθησαν.
-Αποτελέσματα χθεσινής συμπλοκής περιοχήν ΣΥΚΑΜΙΝΟΥ νεκροί ΚΣ 10 εν οις Τχης ΣΥΡΑΚΙΩΤΗΣ, τραυματίαι 5, οπλισμός πυρ/κά.

(υι) Αεροπορία: Περιορισμένη δράσις αναγνωρίσεως λόγω καιρού.

(υιι) Ναυτικόν: Λόγω πληροφοριών ότι τμήματα ΚΣ συγκεντρούνται ΚΑΡΟΥΤΙΑ διετάχθη αντιτορπιλλικόν ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ εκτελέση βολήν. Βολή εξετελέσθη 0045 ώραν 28 Απριλίου.

(γ) Απώλειαι
-Συμμοριτών: νεκροί 16, συλληφθέντες 4, παραδοθέντες 29, συνελήφθησαν 25 κτήνη. Ανευρέθησαν άφθονα τρόφιμα, διάφορα υλικά, οπλισμός, πυρομαχικά.
-Λόγω συνεχούς διώξεως, της πείνης και των κακουχιών, ιδία εκ του καιρού και εδάφους το ηθικόν των ΚΣ βαίνει διαρκώς μειούμενον.
Η αδυναμία των να διαφύγωσι εκ του κλοιού εντείνει την σύγχισιν και αγωνίαν των. Ένεκα ανωτέρω λόγων ο αριθμός των παραδιδομένων αυξάνει καθημερινώς. Ούτοι υποδεικνύουν αποθήκας και υλικά ΚΣ και διευκολύνεται ούτω η ανεύρεσίς των.
Ημετέρων τραυματίαι 2.

28 Απριλίου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός

(β) Κινήσεις-συμβάντα

(ι) ΙΧ Μεραρχία
-Εξηκολούθησε αποστολή αποφράξεως και ερεύνης άνευ ουσιώδους μεταβολής περιοχήν ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ανευρέθησαν 42 σάκκοι αραβοσίτου.

(ιι) Χ Μεραρχία
Εσυνέχισε περίσφιξιν ΓΚΙΩΝΑΣ από δυσμών, βορράν ΒΑ. Κατά εξερεύνησιν ΛΑΖΟΥ ΡΕΜΜΑ απηλευθερώθησαν 18 όμηροι, συνελήφθησαν 28 γυναικόπαιδα συμμοριτών, παρεδόθησαν 2 συμμορίται και περισυνελ-λέγησαν 108 ημίονοι και ίπποι, μετά πολλών υλικών, ραπτομηχανών, μηχανών υποδημάτων κλπ.
-Περιοχήν ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ ανευρέθησαν 3000 οκάδες σίτου συμμοριτών και διάφορα άλλα είδη.

(ιιι) Ι Μεραρχία
-Εσυνέχισε απόφραξιν και έρευνα ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ άνευ ουσιωδών γεγονότων.
-Ομοίως εσυνέχισε έρευναν ΕΛΙΚΩΝΟΣ προς δίωξιν διαφυγόντων μέρους ΚΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, άνευ σοβαρών αποτελεσμάτων.

(ιυ) 82 Περιοχή
Ουδέν το άξιον λόγου. Συνεχίζει δίωξιν υπολειμμάτων ΚΣ ΠΑΡΝΗΘΟΣ.

(υ) Αεροπορία

-Προσεβλήθησαν ομάδες συμμοριτών επί ΓΚΙΩΝΑΣ υψ. 1923 - 2033 -2122 και (Υ.3604).

-Ομοίως αναγνωρίσεις αυτήν περιοχήν.

-Εγένοντο ρίψεις 490 μερίδων τροφής και 600 οκάδων νομής περιοχήν ΚΟΥΝΙΑΚΟΙ υπέρ Χ Μεραρχίας.

(υι) Ναυτικόν

Συνεχίζει περιπολικήν του δράσιν περιοχήν ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ και ιδία μεταξύ ΙΤΕΑΣ και κόλπου νοτίως ΧΩΣΤΙΩΝ.

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σ.Σ.

(ι) Λόγω προωθήσεως ΙΧ Μεραρχίας ευρέως προς Ανατολάς και της ανάγκης όπως απασχοληθή αύτη με την εξόντωσιν των εις περιοχήν ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΓΚΙΩΝΑΣ αποκλεισθέντων, ολόκληρος η μετόπισθεν ζώνη ευθύνης της ανετέθη εις την 86 περιοχήν, Υπτγος ΚΕΤΣΕΑΣ ΒΕΝ. με εντολήν προς την τελευταίαν ταύτην να εδραιώση εκκαθαρισθείσαν ζώνην και εκκαθαρίση ταύτην από υπολείμματα συμμοριτών.

-΄Οριον μεταξύ ΙΧ Μερ - 86 περιοχ. καθωρίσθη ΜΟΡΝΟΣ Π. από σημείον (Χ.8000) - Ποτ. ΜΟΡΝΟΣ - ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ - ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ -ΑΡΤΟΤΙΝΑ άπαντα ΙΧ Μεραρχίαν.

-Υπό δ/σιν 86 περιοχής ετέθησαν
-9-10-68 Τάγματα Εθν/ράς
-6 Τάγμα χωρ/κής
-596 και 597 Τάγματα Πεζικού
-Α΄ ΜΟΚ περιοχήν ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ
-Διλοχία Μπραΐμη-λόχος φρουράς Αγρινίου
-Ουλαμός πεδ. πυρ/κού
-Δύο ουλαμοί τεθωρακισμένων.
-ΜΕΑ-ΜΑΔ περιοχής ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ - ΑΓΡΙΝΙΟΥ - ΒΑΛΤΟΥ -ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ
-΄Εδρα Δ/τού 86 περιοχής ΑΓΡΙΝΙΟΝ
-Το 6 Τάγμα Εθν/ράς παραμείνη προσωρινώς υπό ΙΧ Μεραρχίαν.

(ιι) Αποστολαί Μεραρχιών διά 29 Απριλίου

(ια) ΙΧ Μεραρχία: Να φράζη με απαραιτήτους δυνάμεις διαβάσεις από (Υ.0028) μέχρι (Υ.0308). Ερευνήση προς ΤΡΙΒΙΛΙ - ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ ένθα συνδεθή με Χ Μεραρχίαν. Διατηρούσα δυνάμεις περιοχήν ΣΕΒΕΛΙΚΟΣ εκκαθαρίση την νοτίως, ΝΑ και ανατολικώς ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ περιοχήν μέχρι γραμμής Αγ. ΕΥΘΥΜΙΑΣ - ΜΑΡΟΥΤΙΑ - ΣΠΙΘΑΡΙΑ (Υ.1219)

(ιβ) Χ Μεραρχία: Φράσσουσα σταθερώς βορείας προσβάσεις ΓΚΙΩΝΑΣ από ΚΑΤΩ ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ μέχρι (Υ.2528) θα ωθήση ισχυρά εκκαθαριστικά αποσπάσματα μέχρι ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ - Χαράδρα ΓΚΙΩΝΑΣ (Υ.1724) - ΚΟΥΚΟΣ (Υ.2024) υψ. 995 (Υ.2323). Να συνδεθή με Ι Μεραρχίαν εις (Υ.2422).

(ιγ) Ι Μεραρχία

-διά Τάγματος ενεργήση επί κατευθύνσεως ΑΜΦΙΣΣΑ-ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ και ΣΤΑΥΡΟΣ - ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ. Ετέρα διλοχία τηρή σταθερώς 51 χιλιόμετρον με αναγνωρίσεις προς (Υ.2322). Ουδέ σπιθαμή χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ να μείνη ανεξερεύνητος.

-Η δημοσία οδός ΓΡΑΒΙΑ - ΒΑΡΙΑΝΗ - ΑΜΦΙΣΣΑ υπ' ευθύνη Ι Μεραρχίας.

(ιδ) 71 Ταξιαρχία: Εξακολουθήση υπαγομένη υπό Σώμα Στρατού με 613 Τάγμα περιοχήν ΑΝΩ ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ-ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ-ΣΤΡΩΜΝΗ και 602 Τάγμα περιοχήν ΔΑΦΝΗ-ΑΝΑΤΟΛΗ-ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ.

-Σ.Δ/σεως 71 Ταξιαρχίας από 30 Απριλίου ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ ίνα έχη και τον έλεγχον της κοιλάδος ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ και μέχρι βορείου ορίου του Σ.Σ.

(ιε) Δυνάμεις Καταδρομών

-Β΄ ΜΟΚ Κινηθή 29 Απριλίου περιοχήν ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ προς αντικατάστασιν Α΄ ΜΟΚ.

-Α΄ ΜΟΚ κινηθή προς ΤΟΠΟΛΙΑΝΑ διά ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ-ΠΑΝΑΓΙΑ και εν συνεργασία με 86 περιοχήν επιζητήση εξόντωσιν των εις περιοχήν ταύτην συμμοριτών Ταξιαρχίας Δυτικώς Στερεάς Ελλάδος.

(ιστ) Ο Δ/τής του Σ.Σ. ότι οι εις περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ αποκεκλεισμένοι συμμορίται ευρίσκονται εις λίαν δύσκολον θέσιν και ότι επίκειται η ώρα της οριστικής συντριβής των εξέδωσε κάτωθι δ/γήν, προς Ι, ΙΧ, Χ Μεραρχίας.

"Άπαντες παρακολουθούσι και αναγνωρίζουσι κόπους και ενθουσιασμόν σας προς δίωξιν συμμοριτών ΣΤΟΠ. Εαμοβούλγαροι αποφεύγοντες μάχην προσπαθούσι διαφύγουσι ρεματιές ΣΤΟΠ. Εντείνατε προσοχή όλων ΣΤΟΠ. Κέρδος μάχης επιχειρήσεως απόκειται προσπάθειαν ταύτην, έντονον προσοχήν και επίμονον διερεύνησιν ΣΤΟΠ. Μη λησμονείτε τας συνηθείας των και δημιουργήσατε αντίστοιχα μέτρα ΣΤΟΠ.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ"

(δ) <u>ΑΠΩΛΕΙΑΙ</u>

Συμμοριτών: νεκροί 9, συλληφθ. 11, παραδοθ. 10, γυναικόπαιδα 28, απελευθερωθέντες 18, συλληφθέντα κτήνη 108, άφθονα τρόφιμα και παντοία άλλα υλικά.

Ημετέρων: νεκροί 1, τραυματίαι 2.

<u>29 Απριλίου</u>

(α) <u>ΚΑΙΡΟΣ:</u> Καλός

(β) <u>Κινήσεις-Συμβάντα</u>

Ως ανέμενε το Σώμα Στρατού οι εις περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ 500 συμμορίται ευρεθέντες προ αδιεξόδου και αντιλαμβανόμενοι την δυσκολω-τάτην θέσιν των εκ της επί τόσας ημέρας περισφίξεως εις απροσίτους κορυφάς και χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ, απεφάσισαν νύκτα 28 προς 29 Απριλίου να διαφύγωσι προς βορράν. Πράγματι διαρρεύσαντες κατά διάρκειαν νυκτός διά μέσου δασωμένης περιοχής μεταξύ ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ ήχθησαν προ της έω δασωμένην χαράδραν ΟΙΝΟ-ΧΩΡΙΟΥ και εκρύβησαν εις ταύτην, εις απόστασιν 1500 μέτρων από του Σταθμού Δ/σεως Χ Μεραρχίας, με την πρόθεσιν την επομένην νύκτα να διαφύγωσι μέσω ΟΙΤΗΣ εις την βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ποτ. περιοχήν.

-Την 10.30 ώραν του Δ/τού του Σώματος Στρατού ευρισκομένου εις Σ.Δ. 51 Ταξιαρχίας ΜΠΡΑΛΛΟΥ ένθα και ο Δ/τής της Ι Μεραρχίας παρουσιασθέντες δυο συμμορίται και εξετασθέντες ανέφερον τα της διαφυγής του όγκου των συμμοριτών εκ ΓΚΙΩΝΑΣ.

-Ο Δ/τής του Σώματος διέταξε επί τόπου τα κάτωθι:

(ι) ΙΜεραρχία δι' όλου των διαθεσίμων δυνάμεων 51 Ταξιαρχίας να κινηθή από ΜΠΡΑΛΛΟΥ και ΓΡΑΒΙΑΣ προς ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ - ΟΙΝΟΧΩΡΙ, ΚΑΣΤΕΛΛΙ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ και από ΓΡΑΒΙΑΣ προς ΤΣΟΥΚΑ - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ. ΄Εθεσε διάθεσιν 51 Ταξιαρχίας δυο λόχους ΛΟΚ μεταφερθέντας δι' αυτοκινήτων από ΛΑΜΙΑ.

(ιι) <u>Χ Μεραρχία</u>:

Κινήση απάσας τας εις περιοχήν χωρίου ΟΙΤΗΣ διαθεσίμους δυνάμεις προς ΟΙΝΟΧΩΡΙ και αναστρέψη έτερα τμήματά της από βόρεια κράσπεδα ΓΚΙΩΝΑΣ επίσης προς ΟΙΝΟΧΩΡΙ.

(ιιι) Την 1100 ώραν περίπολοι Χ Μεραρχίας απεκάλυψαν τους ΚΣ εις χαράδραν ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ και ήρχισε τα πρώτα πυρά.

Επηκολούθησε γενική στροφή όλων των εγγύς δυνάμεων Χ Μεραρχίας και 51 Ταξιαρχίας προς τον χώρον μάχης και οι συμμορίται μέχρι του τέλους της ημέρας υπέστησαν αληθή πανωλεθρίαν. Μέχρι της 2000 ώρας είχον συλληφθή υπό τμημάτων Χ Μεραρχίας και 51 Ταξιαρχίας 287, παρεδόθησαν 13 και εφονεύθησαν 25. Οι υπόλοιποι διασκορπισθέντες άμα τη επελεύσει του σκότους εις τας δασώδεις χαράδρας εξοντώθησαν και συνελήφθησαν τας επομένας ημέρας. Τα τμήματα εσυνέχισαν καθ' όλην την διάρκεια της νυκτός τας ερεύνας των και έφραζαν άπαντα τα προς βορράν δρομολόγια προς απαγόρευσιν διαφυγής.

Πράγματι ουδείς κατώρθωσε να διαφύγη προς βορράν και οι ελάχιστοι διασωθέντες ετράπησαν πάλιν προς ΓΚΙΩΝΑΝ διά να εξοντωθώσι βραδύτερον. Άπας ο οπλισμός

και πυρομαχικά καθώς και ποικίλα άλλα υλικά και φορτωμένοι ημίονοι περιήλθον εις χείρας των οπλιτών μας.

(ιυ) Ι Μεραρχία: Τμήματα 77 Ταξιαρχίας διώκουσα διαφυγόντας εκ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ προς ΕΛΙΚΩΝΑ ΚΣ προσέβαλον τούτους διαδοχικώς εις περιοχάς ΖΕΙΡΙΚΙΑ - ΚΥΡΙΑΚΙ - ΚΑΡΘΑΛΙ. ΚΣ Τάγμα Λαδά επίσης σοβαροτάτας απωλείας διαλυθέν. Νεκροί 77, συλληφθέντες 12.

(υ) 82 Περιοχή:

Τμήματά της συνεχίζοντα δίωξιν ΚΣ ΠΑΡΝΗΘΟΣ ήλθον εις επαφήν με τούτους 0500 ώραν εις περιοχήν ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Ε.3276). Μάχη διήρκεσε μέχρι 1100 ώρας, των συμμοριτών υποστάντων σημαντικάς απωλείας και διαλυθέντων, νεκροί 18 μεταξύ των οποίων Δ/τής Τχης ΦΙΤΣΙΟΣ και Επιτελής ΤΖΙΤΖΙΚΟΣ. Συλληφθέντες 14. Ούτω και εισδύσαντες εις ΠΑΡΝΗΘΑ συμμορίται με σκοπόν τον αντιπερισπασμόν των κυρίων επιχειρήσεων εξοντώθησαν σχεδόν άπαντες.

(υι) Β΄ ΜΟΚ. Κατά συμπλοκήν εις περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗΣ συμμορίται εγκατέλειψαν επί τόπου 20 νεκρούς.

(υιι) Αεροπορία:

-Επενέβη λίαν δραστηρίως εις την μάχην ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ και διά 21 εν συνόλω εξόδων επροξένησε σοβαράς απωλείας εις τους συμμορίτας και εδημιούργησε εις τούτους πανικόν και διάλυσιν.

-Η αεροπορία αναγνωρίσεως καθ' όλην την ημέραν εις το αυτό πεδίον μάχης υποβοήθησε σπουδαίως τα τμήματα και τα αεροπλάνα μάχης εις την ανεύρεσιν και συντριβήν των συμμοριτών.

(υιιι) ΝΑΥΤΙΚΟΝ: Συνεχίζει ημέραν και νύκτα περιπολίας της εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ διά ΙΤΕΑΣ και μέχρι κόλπου ΛΕΙΒΑΔΟΣΤΡΑΣ προς απαγόρευσιν διαφυγής συμμοριτών διά λέμβων προς βορείας ακτάς ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

(γ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος

(ι) ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ

-Αφήνουσα διλοχίαν εις ΔΙΑΚΟΠΙ - ΔΑΦΝΟΣ υπερβή και εκκαθαρίση ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ και κοιλάδα ΑΝΩ ΜΟΡΝΟΥ, λαμβάνουσα μέτωπον προς ανατολάς και βορράν.

-Αριστερόν της ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ ένθα σύνδεσμος με Χ Μεραρχίαν.

-Δεξιόν της ΑΓ. ΕΥΘΥΜΙΑ ένθα σύνδεσμος με Ι Μεραρχίαν.

(ιι) Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ

-Ολοκλήρωση εξόντωσιν υπολειμμάτων συμμοριτών ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ εν συνεργασία με 51 Ταξιαρχίαν. Συνεχίση απόφραξιν διαβάσεων και εκκαθάρισιν υπολοίπου ζώνης της, ωθουμένης προς νότον όσον το δυνατόν βαθύτερον.

-Φράξη διαβάσεις ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑΣ-ΣΤΑΥΡΟΣ (Υ.0434).

(ιιι) Ι Μεραρχία

-διά 51 Ταξιαρχίας συνεχίση εκκαθάρισιν περιοχής ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ εν συνεργασία με Χ Μεραρχία.

-διά υπολοίπων δυνάμεών της:

-Συνεχίση εκκαθάρισιν περιοχής ΠΡΟΣΗΛΙΟΥ - Χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ εν συνδέσμω με ΙΧ και Χ Μεραρχίας.

-Συνεχίση ενεργείας της διά εκκαθάρισιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ-ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(ιυ) Δ/σιν Δυνάμεων Καταδρομών:

Τρεις λόχοι Β΄ ΜΟΚ εκ περιοχής ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ κινηθώσι σήμερον ΛΑΜΙΑΝ. Εκ τούτων: Λόχος κινηθή ΜΠΡΑΪΛΕΣ, λόχος ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑ (επί ΟΙΤΗΣ) και έτερος παραμείνει ΛΑΜΙΑΝ διάθεσιν Σώματος.

(υ) 71 Ταξιαρχία

-Λόχος 502 Τάγματος κινηθή αμέσως ΠΕΡΔΙΚΟΒΟΥΝΙ (Υ.1441) 613 Τάγμα κινήση αμέσως λόχον εις ΛΙΘΑΡΙ (Υ.1538) και λόχον εις ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ (Υ.1840) με αποστολήν άπαντες λόχοι αποφράξεως διαβάσεων από ΠΑΥΛΙΑΝΗΣ προς ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1544) - ΠΥΡΓΑΚΙ (Υ.1935) - ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ (Υ.1939).

(υι) <u>ΙΧ Σύνταγμα τεθωρακισμένων</u>

ΙΧ Σύν/μα (μείον ίλη) αναχωρήση πρωίαν 30 Απριλίου διά ΚΟΡΙΝΘΟΝ, τιθέμενον διάθεσιν ΑΣΔ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

-Ουλαμός τεθωρακισμένων κινηθή ταχύτερον ΜΠΡΑΛΛΟΝ.

(υιι) Δ/τής Σώματος απένειμε ευφήμους μνείας εις κάτωθι:

-Ανχην ΖΗΣΗΝ ΙΩΑΝ. διά επιτυχίαν φόνου συμ. ΦΙΤΣΙΟΥ και διαλύσεως Τάγ/τος του.

-Σχην ΚΑΛΤΣΟΜΗΤΡΟΝ ΣΤΕΦ. Δ/τήν 51 Ταξ. διά επιτυχίαν ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ.

-Σχην ΠΑΛΛΗΝ ΣΤΥΛ. Δ/τήν 77 Ταξ/χίας διά επιτυχίαν ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(δ) Ο Δ/τής του Σώματος καθ' όλην την ημέραν ευρίσκετο εις Σταθμούς Δ/σεων Χ Μεραρχίας και 51 Ταξιαρχίας και παρηκολούθησε την συντριβήν των συμμοριτών εις ΟΙΝΟΧΩΡΙ.

(ε) <u>ΑΠΩΛΕΙΑΙ</u>

-Συμμοριτών νεκροί 140, συλληφθέντες 313, παραδοθέντες 13 Σύνολον 466.

-Ανευρέθησαν άφθονα υλικά, οπλισμός, τρόφιμα.

Ημετέρων: Τραυματίαι 6

(στ) Η 29 Απριλίου υπήρξε διά το Σώμα Στρατού από τας πλέον επιτυχείς ημέρας των επιχειρήσεων Χ Α Ρ Α Υ Γ Η .

-Υπήρξε το αποτέλεσμα μιάς αδιακόπου επιμόνου και συστηματικής προσπαθείας των μονάδων του αίτινες παρά τους κόπους, παρά τας δυσμενεστάτας καιρικάς και εδαφικάς συνθήκας κατέβαλλον εξαιρετικάς προσπαθείας διά την οπωσδήποτε εξόντωσιν των συμμοριτών και την απαλλαγήν της ΡΟΥΜΕΛΗΣ από τους προδότας τούτους και καταστροφείς.

<u>30 Απριλίου</u>

(α) <u>ΚΑΙΡΟΣ</u>: Καλός

(β) <u>Κινήσεις-Συμβάντα</u>:

(ι) Υπό τμημάτων Χ Μεραρχίας και 51 Ταξιαρχίας εσυνεχίσθη έρευνα περιοχήν ΟΙΝΟΧΩΡΙ - ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ, βόρειαι προσβάσεις ΓΚΙΩΝΑΣ. Κατά εξερεύνησιν συνελήφθησαν 215 συμμορίται εις αθλίαν κατάστασιν ων 40 γυναίκας και εφονεύθησαν 5.

-Εις χαράδραν ΛΑΖΟΥ ΡΕΜΜΑ ανευρέθησαν υπό 37 Ταξιαρχίας 66 γυναικόπαιδα και εις γέρων (πατήρ Αρχισυμμορίτου Διαμαντή) και παρεδόθησαν 3 συμμορίται.

-Εις ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1330) ανευρέθησαν νεκροί εκ ψύξεως 4 γυναίκες και εις γέρων.

(ιι) Υπό ΙΧ Μεραρχίας συνελήφθησαν 11 αυτοαμυνίται, παρεδόθησαν 5 συμμορίται και ανευρέθησαν 12 κτήνη Σ.

(ιιι) Δύναμις συμμοριτών διλοχίας περίπου επετέθη κατά τμημάτων Α΄ ΜΟΚ περιοχήν ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ (Χ.6567) - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Χ.6567) (Β.Δ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ) κατά διάρκειαν νυκτός. Μετά αγώνα 2 1/2 ωρών συμμορίται απεκρούσθησαν αφήσαντες επί τόπου νεκρόν 1 Δ/τήν λόχου. Ημέτεροι έσχον 6 νεκρούς και 10 τραυματίας.

(ιυ) <u>Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑ</u>: Πλήν 51 Ταξιαρχίας περιοχήν ΟΙΝΟΧΩΡΙ λοιπαί μονάδες της ουδέν άξιον λόγου.

(υ) 82 περιοχή: συνεχισθείσης διώξεως υπολειμμάτων ΚΣ περιοχής ΠΑΡΝΗΘΟΣ, εις συμπλοκήν εις περιοχήν εγγύς ΑΥΛΩΝΟΣ, εφονεύθησαν 6 συμμορίται.

(υι) <u>ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ</u>: διά 19 εξόδων προσεβλήθησαν επιτυχώς συγκεντρώσεις συμμοριτών περιοχάς ΒΙΝΙΑΝΕΣ και ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(γ) <u>Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος</u>

Ι, ΙΧ, Χ Μεραρχίαι συνεχίσωσι έρευναν και δίωξιν υπολειμμάτων ΚΣ περιοχάς ΓΚΙΩΝΑΣ, ευρισκομένων αθλίαν κατάστασιν.

-Ι Μεραρχία επί πλέον διετάχθη φράξη διαβάσεις μεταξύ ΑΜΦΙΣΣΗΣ - ΚΟΥΛΟΒΑΤΑΣΙ και από ΚΑΡΟΥΤΙΑ προς ΑΜΦΙΣΣΑΝ. Να συνεχίση δίωξιν και έρευναν επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

-Συμμοριτών νεκροί 17, συλληφθέντες 215, παραδοθέντες 8, αυτοαμυνίται συλ. 11, γυναικόπαιδα συμμοριτών 67.

(ε) Ο Δ/τής του Σώματος επισκέφθη Ι Μεραρχίαν και 51 Ταξιαρχίαν.

1η Μαΐου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Βροχερός με πυκνωτάτην ομίχλην ορεινούς όγκους.

(β) Λόγω καιρού δράσις περιωρισμένη.

(ι) ΙΧ Μεραρχία ουδέν άξιον λόγου.

(ιι) Χ " συνεχίζουσα έρευναν περιοχής ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ, Βορείων κρασπέδων ΓΚΙΩΝΑΣ συνέλαβε 23 συμμορίτας και ανεύρε διάφορα υλικά και οπλισμόν.

(ιιι) Ι Μεραρχίαν ουδέν άξιον λόγου.

(ιυ) 82 περιοχή: Κατά συμπλοκήν περιοχήν ΤΑΝΑΓΡΑΣ εφονεύθησαν 9 συμμορίται και παρεδόθη 1.

(υ) 86 περιοχή: συνεχίζει έρευναν και δίωξιν υπολειμμάτων ζώνης της άνευ σημαντικού γεγονότος.

(γ) Κατάστασις Συμμοριτών

-Μετά πανωλεθρίαν ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ υπολείμματα ΚΣ συνεπτύχθησαν περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ εις άθλιαν κατάστασιν όπου συνηνώθησαν μετά ΙΙΙ Τάγματος Ταξιαρχίας Φ.Φ. κρυπτόμενοι άπαντες δασωμένας χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ.

(δ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος διά 2 Μαΐου

(ι) 86 Περιοχή

-596 Τάγμα να εγκατασταθή περιοχήν ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ προς έρευναν περιοχής ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ - ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΗ - ΛΕΙΒΑΔΑΚΙ - ΛΑΔΙΚΟΥ - ΣΙΝΑΝΙ - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ.

-Δι' υπολοίπων δυνάμεων της συνεχίση εκκαθάρισιν ζώνης της

-Διετάχθη να ρυθμίση εδραίωσιν μονάδων περιοχής της προς έρευναν και δίωξιν υπολειμμάτων. Συγκροτήση αποσπάσματα.

(ιι) ΙΧ Μεραρχία: Ενεργήση από δυσμών και νότου προς εκκαθάρισιν μεγάλης χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ (Υ.2524) (Υ.2023) (Υ.2318).

(ιιι) Χ Μεραρχία: Ενεργήση εκκαθάρισιν από δυσμών προς ανατολάς και βορρά προς νότον μέχρι ανωτέρω καθοριζομένης χαράδρας διά ΙΧ Μεραρχίαν όπου και σύνδεσμος Μεραρχιών.

(ιυ) Ι Μεραρχία

Να ενεργήση εκκαθάρισιν και έρευναν από ΠΡΟΣΗΛΙΟ και 51 χιλ. προς ΚΟΥΚΟΝ (Υ.2024) - ΣΙΔΗΡΟΠΟΡΤΑ (Υ.2223) - ΚΟΚΚΙΝΟ-ΧΩΜΑΤΑ (Υ.2426) όπου συνδεθή με τμήματα Χ Μεραρχίας.

(υ) Δ/σιν Μονάδων Καταδρομών:

-Να αναπροσαρμοσθή διάταξις Α΄ και Β΄ ΜΟΚ ώστε να φράσσωνται αποτελεσματικώς διαβάσεις ΒΙΝΙΑΝΗΣ - ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ - ΛΟΓΓΙΣΤΗ.

-Δυο λόχοι να παραμείνωσι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ διάθεσιν Σώματος Στρατού.

-Δ/σις Καταδρομών καθίσταται υπεύθυνος διά διατήρησιν απαραιτήτων δυνάμεων δι' εξασφάλισιν γεφύρας ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ.

(υι) Εκοινοποιήθη κάτωθι γενική δ/γή

"Μάχη ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ αποτελεί δίδαγμα διά πάντας. Όταν τμήματα δεν κινούνται, επιβάλλεται όπως πάντοτε την ημέραν ιδία εν ομίχλη κινούνται περίπολοι προς πάσαν κατεύθυνσιν. Υπόλοιπα τμήματα αναπαύονται με δυνατότητα ταχείας ενεργείας. Την νύκτα όλοι αγρυπνούν.
Πυκναί ενέδραι κατά βάθος επί δρομολογίων και χαραδρών και ακουστικά φυλάκια.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ"

(ε) <u>ΑΠΩΛΕΙΑΙ</u>

(ι) <u>Συμμοριτών</u>:
Νεκροί 9, συλληφθέντες 23, παραδ.2
Σύνολον 34, άφθονα υλικά και τρόφιμα.

(ιι) <u>Ημετέρων</u>: Τραυματίαι 4

(στ) Δ/τής Σώματος επισκέφθη Ι Μεραρχίαν και 51 και 71 Ταξιαρχίας.

<u>2 Μαΐου</u>

(α) <u>ΚΑΙΡΟΣ:</u> Καλός

(β) <u>Κινήσεις-Συμβάντα</u>
Άπασαι μονάδες εσυνέχισαν έρευναν ζωνών ευθύνης των προς ανεύρεσιν κρυπτομένων και εν αθλία καταστάσει τελούντων, λόγω αδιακόπου διώξεως συμμοριτών - Τμήματα 37 Ταξιαρχίας διεξήγαγον αγώνα από 0900 ώρας περιοχήν ΜΠΟΤΣΙΚΑ.
-Επί ΓΚΙΩΝΑΣ. Εχθρός υποστάς απωλείας συνεπτήχθη προς νότον.

(γ) <u>Απώλειαι</u>

(ι) Συμμοριτών: νεκροί 17, συλληφθέντες 52, παραδοθέντες 13, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 10. Σύνολον 92 μεταξύ των οποίων πολλά στελέχη.

(ιι) Ημετέρων νεκροί οπλίται 1.

(δ) <u>Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος</u>

(ι) <u>Προς 71 Ταξιαρχίαν</u>
Λόγω καταστάσεως εις ΒΙΝΙΑΝΗΝ εκ της εκεί παρουσίας ισχυρών δυνάμεων ΚΣ Ταξ. Στερεάς Ελλάδος έχετε έτοιμον λόχον 630 Τάγματος προς κίνησιν. Εν ανάγκη διάθεσις Δ/σεως μετά διλοχίας 569 Τάγματος.
Διετάχθη Δ/της Ταξιαρχίας μεταβή ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ προς εξέτασιν καταστάσεως και λήψιν επί τόπου μέτρων αντιμετωπίσεως της συμμοριακής δράσεως περιοχήν δυτικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΒΙΝΙΑΝΗΝ.
Η διαφυγούσα από 14 Απριλίου εκ του κυρίως χώρου επιχειρήσεων ΚΣ Ταξιαρχία Δυτικής Στερεάς Ελλάδος (ΠΑΠΟΥΑΣ - ΠΕΡΙΚΛΗΣ) δημιουργεί σχεδόν καθημερινώς αντιπερισπασμούς προς τας περιοχάς ΒΙΝΙΑΝΗΣ - ΜΑΡΑΘΙΑ - ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ μέχρι ΑΧΕΛΩΟΥ επί τω σκοπώ προφανώς όπως ανακουφίση τον συντριβόμενον συμμοριακόν όγκον εις περιοχήν ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΓΚΙΩΝΑΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.
-Το Σώμα Στρατού όμως δεν παρασύρεται προς τας προθέσεις ταύτας της συμμοριακής ηγεσίας και συνεχίζει, βάσει του σχεδίου του, με τον όγκον των δυνάμεών του, την συντριβήν των κυρίων συμμοριακών δυνάμεων επί του εκλεγέντος προς τούτο χώρου μεταξύ ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ -ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.
Οπωσδήποτε έχει διαθέσει τας απαραιτήτους μόνον δυνάμεις προς αντιμετώπισιν των παραπλανητικών τούτων ενεργειών του εχθρού.

(ε) <u>ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:</u> Δι' επανειλημμένων εξόδων μαχητικών αεροπλάνων εβλήθησαν επιτυχώς συγκεντρώσεις και θέσεις ΚΣ επί ΓΚΙΩΝΑΣ.

(στ) Ο Δ/τής του Σώματος Στρατού επισκέφθη την 3 Ταξιαρχίαν "ΡΙΜΙΝΙ" εις περιοχάς ΔΕΛΦΩΝ - ΧΡΥΣΟΥ - ΑΡΑΧΩΒΗΣ.

<u>3 Μαΐου</u>

(α) <u>ΚΑΙΡΟΣ:</u> Καλός. Χιών διατηρείται εις ορεινόν ύψος επί των ορέων ιδία της ΓΚΙΩΝΑΣ.

(β) <u>Διάταξις Μονάδων</u>:

(ι) ΙΧ Μεραρχία Σ.Δ.ΛΙΔΩΡΙΚΙ
<u>41 Ταξιαρχία</u> Σ.Δ. (Υ.1619) (Ν. ΠΡΟΣΗΛΙΟΥ)
521 Τάγμα ΠΑΛΗΟΒΟΥΝΑ - υψ. 2510 - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ
522 " ΧΙΟΝΙΑΣ (Υ.1618) και (Υ.1520)

523 " Περιοχήν ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ
42 Ταξιαρχία: Σ.Δ.ΣΚΑΛΟΥΛΑ (Υ.1112)
524 Τάγμα (Υ.1802) - (Υ.2208) - (Υ.1816)
525 " (Υ.0711) - (Υ.1112) - (Υ.1413)
526 " (Υ.1415) - (Υ.1416) - (Υ.0516)

(ιι) Χ Μεραρχία: Σ.Δ. Χωρίον ΟΙΤΗ
35 Ταξιαρχία: Σ.Δ. ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ
561 και 562 Περιοχήν ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ
563 Τάγμα Χάνι ΖΑΓΑΝΙ
37 Ταξιαρχία: Σ.Δ. υψ. 1130
567 Τάγμα (Υ.1033)
568 " (Υ.1058)
613 " (71 Ταξ) ΣΤΡΩΜΝΗ
602 " " ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ - ΣΤΡΩΜΝΗ - ΑΝΑΤΟΛΗ -ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ.

(ιιι) Ι Μεραρχία Σ.Δ. ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
3 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΑΡΑΧΩΒΑ
501 Τάγμα ΔΙΣΤΟΜΟΝ - ΖΕΜΕΝΟΥ - ΔΕΛΦΟΚΑΣΤΡΟΥ
502 " ΑΡΑΧΩΒΑ - ΔΕΣΦΙΝΑ - ΧΡΥΣΟΝ
503 " ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ και (Υ.105205)
77 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΕΡΗΜΟΚΑΣΤΡΟΝ
105 Τάγμα εις (Δ.7479) - (Δ.5891) - (Δ.5996)
612 " " (Δ.6891) - (Δ.5798) με λόχον ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ

(ιυ) 71 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ
5 Τάγμα Εθνοφρουράς ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ-ΚΑΣΤΡΑΚΙ-ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ
630 Τάγμα ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ
569 " ΒΙΤΩΛΗ-ΝΕΟΧΩΡΑΚΙ-ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ
7 " Εθ/ράς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
613 και 602 Τάγμα περιοχήν Χ Μεραρχίας ως ανωτέρω

(υ) Δυνάμεις καταδρομών
Α΄ ΜΟΚ ΦΡΑΓΓΙΣΤΑ-ΜΑΡΑΘΙΑ
Β΄ ΜΟΚ ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ-ΛΟΓΓΙΣΤΗ-ΒΙΝΙΑΝΗ

(υι) 86 περιοχή
-596 Τάγμα ΑΡΤΟΤΙΝΑ-ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ-ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΗ
-597 " ΕΜΠΕΣΣΟΣ-ΜΙΤΣΕΛΙ+(Χ.3877)
-10 " Εθ/ράς ΣΤΑΘΑΣ - ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ - ΠΑΝΩ ΧΩΡΑΦΙΑ
-68 " " ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΣ με διλοχίαν ΑΣΠΡΟ-ΠΥΡΓΟΝ (Χ.6247)
-9 Τάγμα Εθ/ράς ΘΕΡΜΟΝ-ΑΝΩ ΠΡΟΣΤΟΒΑ
-Διλοχία ΜΠΡΑΪΜΗ εις ΑΡΑΠΟΚΕΦΑΛΑ (Χ.6040)
-Λόχος Φρουράς ΑΓΡΙΝΙΟΥ εις ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΝ
-6 Τάγμα χωρ/κής ΠΑΛΗΟΠΥΡΓΟΣ - ΠΛΑΤΑΝΟΣ με λόχον ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ.
-Ουλαμός τεθωρακισμένων ΑΓΡΙΝΙΟΝ, ουλαμός ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΣ
ουλαμός ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ.
-ΜΑΔ Γανωμένου ΞΗΡΟΒΟΥΝΙ
-Ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού ΑΓΡΙΝΙΟΝ

(υιι) ΠΥΡ/ΚΟΝ
-151 και 152 μοίραι Μ.Πυρ/κού εξήλθον σήμερον της ζώνης του Σώματος, τιθέμεναι διάθεσιν Β΄ΣΣ.
-Πεδινόν Πυρ/κόν αμετάβλητον

(υιιι) Υγειονομικαί Μονάδες
416 Στρατ.Νοσ/μείο ΛΑΜΙΑΝ
Χειρ.Εκστρατείας ΛΑΜΙΑΝ
Κλιμ.Χειρουργείου ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ

“ “ ΛΕΒΑΔΕΙΑ
“ “ ΑΜΦΙΣΣΑ
“ “ ΑΓΡΙΝΙΟΝ

(ιχ) Τακτικόν Σώματος

(γ) Κινήσεις-Συμβάντα

(ι) Χ Μεραρχία

Περί την 1000 ώραν τμήματα Β΄ Κλιμακίου 77 Ταξιαρχίας (613 Τάγμα), κινούμενα εκ ΠΥΡΓΟΥ εβλήθησαν υπό Σ. εξ’ αυχένος ΠΥΡΓΟΥ -ΜΠΟΤΣΙΚΑ.

Ομοίως τμήματα 35 Ταξ.κινούμενα προς ΔΙΑΣΕΛΟ εβλήθησαν εκ θέσεων (Υ.1628). Ανωτέρω θέσεις κατείχον ΙΙ και ΙΙΙ Τάγματα ΚΣ Ταξιαρχίας Φθιωτιδοφωκίδος δυνάμεως 300-350 περίπου. Ημέτερα τμήματα επιτεθέντα εξ’ όλων των κατευθύνσεων διεσκόρπισαν τους ΚΣ τραπέντας προς δασωμένην περιοχήν ΣΑΡΑ - ΚΑΝΑΛΙΑ - ΠΥΡΓΟΣ - ΚΑΡΑΤΖΑ ΡΑΧΗ και βορείως ΠΑΛΗΟΒΟΥΝΑ

-Διετάχθησαν άπαντα τμήματα συγκλίνουν προς περιοχήν ταύτην. Επίσης διετάχθη άμεσος αναστροφή προς βορράν των από πρωΐας κινουμένων προς νότον (Χαράδρα ΓΚΙΩΝΑΣ) Μονάδων. Ταυτοχρόνως λόχος 568 Ταγ/τος εκινήθη προς ΜΕΓΑΛΗ ΣΙΑΡΑ, έτερος προς απόφραξιν διαβάσεων περιοχής ΣΤΡΩΜΝΗΣ.

Το 562 (μείον διλοχία) εξ ΑΓ.ΤΡΙΑΔΟΣ προς περιοχήν ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ - ΚΑΡΑΤΖΑ ΡΑΧΗ, το 561 εκ Ν.Δ. προς ΚΑΡΑΤΖΑ ΡΑΧΗ, διλοχία 602 εκ ΔΑΦΝΗΣ προς ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ, λόχος 568 μετά λόχου ΙΧ Μεραρχίας από υψ. 2453 προς υψ. 2510 - ΠΑΛΗΟΒΟΥΝΑ.

Ούτω οι Συμμορίται ενεκλωβίσθησαν πλήρως εντός της περιοχής ΚΑΝΑΛΙΑ - ΠΥΡΓΟΣ - ΚΑΡΑΤΖΑ ΡΑΧΗ - ΜΕΓΑΛΗ ΣΙΑΡΑ, προσβαλ-λόμενοι πανταχόθεν. Επηκολούθησε άγρια δίωξις και προσβολή των αποκεκλεισμένων πλέον συμμοριτών διαρκέσασα μέχρις επελεύσεως του σκότους, με αποτέλεσμα την πλήρη συντριβήν τούτων και την άτακτον φυγήν των υπολειμμάτων πάλιν προς νότον.

Μέχρι επελεύσεως του σκότους εφονεύθησαν 97 συμμορίται και συνελήφθησαν 114 ων πλείστα στελέχη και άφθονον πολεμικόν και παντοίον άλλο υλικό. Ούτω και η τρίτη σοβαρά απόπειρα των συμμοριτών όπως διαφύγουν τον κλοιόν προς βορράν απέτυχε με αποτέλεσμα την πλήρη εξόντωσίν των χάρις και κυρίως εις την ευρυτάτην κατά βάθος προς βορράν και επί των κυριωτέρων διαβάσεων των μονάδων του Σ.Σ.

Η διάταξις είχε ρυθμισθή με βάσιν να μη είναι δυνατόν οι συμμορίται να διαφύγουν εκ της διατάξεως του Σώματος διά μιάς νυκτερινής πορείας και να ευρεθώσι έξω του κλοιού. Η διάταξις εσχημάτιζε τρία ή και τέσσαρα φράγματα, των οποίων η υπέρβασις εν μια νυκτί υπό των συμμοριτών και η άφιξίς των εις εδαφικόν χώρον κενόν στρατευμάτων, μα καθίσταται δυσκολωτάτη, αν όχι αδύνατος.

(ιι) Ι Μεραρχία:

Εσυνέχισε έρευνα και εκκαθάρισιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ, άνευ σοβαρών επεισοδίων. Κατά μικροσυμπλοκάς νεκροί 16, συλληφθέντες-παραδοθέντες 12. Ανευρέθησαν διάφορα υλικά.

(ιιι) ΙΧ Μεραρχία

Ουδέν άξιον λόγου.

(ιυ) 71 Ταξιαρχία: Συλληφθέντες, παραδοθέντες 2

(υ) Δυν.Καταδρομών:

-Κατά εξερεύνησιν περιοχής ΒΙΝΙΑΝΗΣ ανευρέθησαν έτεροι 4 νεκροί συμμορίται εκ της προχθεσινής μάχης.

(υι) 86 Περιοχή: Συνεχίζει έρευναν και εκκαθάρισιν ζώνης της. Συνελήφθησαν 8 αυτοαμυνίται και ανευρέθησαν 7 βόες και 80 αιγοπρόβατα ΚΣ και διάφορα άλλα υλικά.

(υιι) 82 Περιοχή: Συνεχίζει δίωξιν ελαχίστων εναπομεινάντων συμμοριτών περιοχήν ΠΑΡΝΗΘΟΣ. Παρεδόθη εις συμμορίτης.

(υιιι) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ: Επιτυχείς αεροπορικαί επεμβάσεις περιοχήν ΓΚΙΩΝΑΣ εν στενή συνεργασία μετά Στρατού.

(δ) Εκδοθείσαι Δ/γαί Σώματος διά 4 Μαΐου

(ι) Δυνάμεις καταδρομών

Κατόπιν αναφοράς Χ Μεραρχίας ότι διατεθείς αυτή λόχος ορ. Καταδρομών δεν ενήργησε βάσει των δ/γών της, με αποτέλεσμα διαφυγήν συμμοριτών διεβιβάσθη κάτωθι διαταγή Σώματος.

"Προς Επιτελάρχην Δ.Κ. Ανχην ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΝ Κ.

Διαβιβάζεται αναφορά Χ Μεραρχίας και υπενθυμίζεται διαφυγή συμμοριτών διά ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ ότε δεν εξετελέσθη ρητή δ/γή μου από τον λόχον Κρητικού. Αποτέλεσμα διαφυγή συμμοριτών. Ο ίδιος λόχος κατά διαδρομήν του από ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ επυροβόλει απ' αυτοκινήτων παρουσιάζων σύγχυσιν και σχόλια. Υπάρχουσι αμφιβολίαι κατά την δράσιν του εν Μακεδονία. Σας έδωσα την εντύπωσίν μου διά τον Δ/τήν Β΄ ΜΟΚ. ΄Ηδη προστίθεται εντύπωσις και διά λόχον της ιδίας Μοίρας.

Ζητώ την άμεσον επέμβασίν σου.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ"

(ιι) ΙΧ Μεραρχίαν

-Απαγόρευση διαφυγήν Συμμ. προς νότον και δυτικώς περιοχής ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ - ΞΥΛΑΞΙ όπου θα συνδεθή με 37 Ταξιαρχίαν. Αμφότεραι Μεραρχίαι (ΙΧ-Χ) ευρίσκονται διαρκή επικοινωνίαν και να εξασφαλίζωσι μεταξύ των συνεργασίαν.

(ιιι) Χ Μεραρχίαν: Γνωρίζομεν ότι αίτησις της περί διαθέσεως τμήματος ΙΧης εις ΞΥΛΑΚΙΑ και προς υψ.2510, ικανοποιηθή υπό ταύτης διαταχθείσης προς τούτο.

(ιυ) Ι Μεραρχίαν

-Ν' απαγορεύση διαφυγήν συμμοριτών ανατολικώς γραμμής ΛΑΚΕΣ ΛΥΡΙΤΣΑΣ - ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ και συνεχίση εξερεύνησιν μεγάλης χαράδρας ΓΚΙΩΝΑΣ προς δυσμάς. Εντείνει τα μέτρα αποφράξεως εις περιοχήν 51 χιλ. και ΣΤΑΥΡΟΣ.

(υ) 86 Περιοχήν:

Γνωρίζομεν ότι διετάχθη Β΄ ΜΟΚ εξασφαλίζει ΒΙΝΙΑΝΗ -ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ - ΛΟΓΓΙΣΤΗ και Α΄ ΜΟΚ όπως ενεργή καταδρομάς περιοχήν (Χ.5080) - (Χ.5060) - (Χ.7060) - (Χ.7080).

(υι) Προς απάσας Μονάδας

Επ' ευκαιρία του Πάσχα συνιστώ πίστιν και αμήλικτον καταδίωξιν συμμοριτών.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ"

(υιι) Συγχρητήριος δ/γή προς Χ Μεραρχίαν διά σημερινήν επιτυχίαν ΓΚΙΩΝΑΣ.

Συγχαρητήριος δ/γή προς Α΄ και Β΄ ΜΟΚ διά δράσιν των περιοχήν δυτικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

(ε) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

(ι) Συμμοριτών. Νεκροί 107, συλληφθέντες 122, παραδοθέντες 7, συλ.αυτοαμυνίται 8, Σύνολον 244

Υλικά, τρόφιμα, οπλισμός, πυρομαχικά

4 Μαΐου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός

(β) Κινήσεις συμβάντα

(ι) Ι Μεραρχία. Τμήματά της συνεχίζοντα δίωξιν συμμοριτών ΕΛΙΚΩΝΟΣ ενεπλάκησαν εις αγώνα περιοχήν ΚΟΥΚΟ (Δ.5899) - ΚΑΡΘΑΛΙ ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ - ΔΡΙΜΑΙΑΝ με αποτέλεσμα: Συμ. νεκροί 49, συλληφθέντες 39, παραδοθέντες 20, σύνολον 108. Ανευρέθησαν 4000 οκ.αραβοσίτου.

Ημέτεροι νεκροί 3, τραυμ.5, αγνοούμενοι 2.

(ιι) Χ Μεραρχία

Χώρον χθεσινής μάχης ΓΚΙΩΝΑΣ ανευρέθησαν επί πλέον 33 νεκροί και συνελήφθησαν σήμερον 55. Εξηκριβώθη ότι συμμορίται χθές, ίνα μη αποκαλυφθώσι κατά την προσπάθειά των όπως διαφύγωσι μέσω των γραμμών, έπνιξαν μικρά παιδιά κλαίοντα. Τούτο εδηλώθη επισήμως από τας Συμμορίτισσας μητέρας των πνιγέντων τέκνων.

-602 Τάγμα εμπλακέν με ΚΣ κατά εξερεύνησιν περιοχής ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ - ΑΡΓΥΡΙΑ εφόνευσε 11 συμμορίτας και συνέλαβε 1 τραυματίαν.

(ιιι) ΙΧ Μεραρχία: Ουδέν σημαντικόν

(ιυ) 71 Ταξιαρχία: Αυτοκίνητον επανερχόμενον μεσημβρινάς ώρας εις Υ0557 ενέπεσεν εχθρικήν ενέδραν εις (Υ.0057) φονευθέντων δυο ων εις δόκιμος Γκινωστάκης και αγνοουμένων 3 οπλιτών.

(υ) Λοιπαί μονάδες ουδέν άξιον λόγου.

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος διά 5 Μαΐου

(ι) Προς Ι-ΙΧ Μεραρχία

Επί τω σκοπώ όπως η Ι Μεραρχία απαλλαγή των υποχρεώσεών της προς ΓΚΙΩΝΑΝ, ίνα εξοικονομήση δυνάμεις προς πύκνωσιν διατάξεων της επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ και συντρίψη ταχύτερον τας εκεί συμμοριακάς δυνάμεις, διετάχθη η ΙΧ Μεραρχία όπως επεκτείνη το προς ανατολάς όριόν της μέχρι της γραμμής ΤΡΙΤΑΙΑ - ΑΓ. ΕΥΘΥΜΙΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΣΤΑΥΡΟΣ υψ.2425 αντικαθιστώσα τα εν ζώνη ταύτη 503 και 620 Τάγματα άτινα τίθεσιν διάθεσιν Ι Μεραρχίας των.

-Βόρειον όριον η παράλληλος 26 εις την Χ Μεραρχίαν.

(ιι) Προς απάσας Μεραρχίας και περιοχάς.

Συνεχίσωσι δραστηρίαν έρευναν προς εξόντωσιν εναπομενουσών μικροομάδων συμμοριτών εν τη ζώνη ευθύνης των.

-Τμήματα Μ. Μονάδων ευρισκόμενα εις υψηλάς περιοχάς ΓΚΙΩΝΑΣ, λόγω δυσκολιών διαβιώσεως δύνανται ελαττωθώσι κατά κρίσιν Μεραρχιών, υπό την προϋπόθεσιν της εξασφαλίσεως οπωσδήποτε των διαβάσεων.

(ιιι) Υπεβλήθησαν εις ΓΕΣ κάτωθι προτάσεις Σώματος

-Κρίνεται επιβεβλημένη παραμονή Μεραρχιών εις τας ζώνας των επί 15θήμερον εισέτι προς πλήρη εκκαθάρισιν περιοχής και ακολούθως μετά 5θήμερον ανάπαυσιν να τεθώσιν διάθεσιν ΓΕΣ και να θεωρηθή λήξασα η επιχείρησις “ΧΑΡΑΥΓΗ”.

-Προτείνεται η συγκρότησις δημοσυντηρήτων Ταγ/των εις Αττικήν, Κεφαλληνίαν, Μυτιλήνην, Χίον, Κέρκυρα, Αιτωλοακαρνανίαν, Αμφιλοχίαν.

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

-Συμμοριτών: Νεκροί 93, συλληφθέντες 95, παραδοθέντες 20. Σύνολον 208.

-Ημέτεροι νεκροί δόκιμοι 1, οπλίται 1, οπλίται τραυματίαι 5, αγνοούμενοι 5.

5 Μαΐου

(α) Καιρός: Καλός

(β) Κινήσεις-Συμβάντα: Εσυνεχίσθη υφ’ όλων των μονάδων δραστηρία εξερεύνησις επί ζωνών ευθύνης των προς ανεύρεσιν και εξόντωσιν μικροομάδων κρυπτομένων συμμοριτών, με αναφερόμενα εις παράγραφον απωλειών αποτελέσματα.

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος

-ΙΧ-Χ Μεραρχίαι: Συνεχίσωσι έρευναν ζωνών ευθύνης των. Από πρωΐας 6ης Απριλίου τμήματα 51 Ταξ. ευρισκόμενα εν τη ζώνη των θ’ αποσυρθώσι εις διάθεσιν Ι Μεραρχίας.

-Ι Μεραρχία

-Τηρούσα απαραιτήτως δυνάμεις δι’ έλεγχον και έρευναν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, διαθέση επαρκείς δυνάμεις προς εξόντωσιν συμμοριτών ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ.

-Προς τον σκοπόν της συστηματικωτέρας ερεύνης προς εξόντωσιν των εν αθλία καταστάσει διατελούντων υπολειμμάτων και συμμοριτών εξεδόθη η κατωτέρω Α.Π. 3/1/116/5-5-1948 Δ/γή Σ.Σ.

1. Μετά πέρας εξερευνήσεως ΓΚΙΩΝΑΣ θα επακολουθήση περίοδος εδραιώσεως επί τω σκοπώ πλήρους εξερευνήσεως της ζώνης επιχειρήσεων ΧΑΡΑΥΓΗΣ και πλήρους εξοντώσεως υπολειμμάτων συμμοριτών αυτοαμυνιτών και συνδέσμων.

2. Η περίοδος αύτη προβλέπεται 10ήμερος.

3. Καθορισμός ζωνών ευθύνης Μ.Μονάδων.

(α) <u>86 Περιοχή</u>
Βόρειον όριον μεταξύ 86 περιοχής και 71 Ταξ.ως μέχρι σήμερον
Ανατολικόν μεταξύ 86 και ΙΧ Μερ. ΠΛΑΚΑ (Υ.0232) - ΔΑΦΝΟΣ - ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ - ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ - ΤΡΙΚΟΡΦΟΝ (Χ.9707) - ΤΡΙΖΩΝΙΑ (Σ.9698) εις ΙΧ Μεραρχίαν

(β) <u>ΙΧ Μεραρχία</u>
Δυτικόν όριον ως ανωτέρω
Βόρειον: Παράλληλος 26 ΙΧ Μεραρχίαν
Ανατολικόν: ΙΤΕΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΧΑΝΙ ΝΙΚΟΛΟΥΛΙΑ (Υ.2424) Ενάτη 51 χιλ. (Υ.2425) Ι Μεραρχίαν.
Νότιον: Θάλασσα

(γ) <u>Χ Μεραρχία</u>
Όρια: Νότιον το Β.Ενάτης
Ανατολικόν: Αμαξιτή 51 χιλ. - ΓΡΑΒΙΑ - ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΕΛΕΥΘΕ-ΡΟΧΩΡΙ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ εις Ι Μεραρχία.
Δυτικόν+ΒΔ και Βόρειον: ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ από (Υ.0426) - ΣΤΑΥΡΟΣ (Υ.0334) - ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) - ΠΕΤΡΩΤΟΥ (Υ.1342) - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1544) -ΜΠΡΑΙΛΕΣ (Υ.2045) - ΞΗΡΙΑΣ (Υ.2844) - ΗΡΑΚΛΕΙΑ άπαντα Χ Μεραρχίαν.

(δ) <u>Ι Μεραρχία</u>
Δυτικόν όριον: Τα ανατολικά όρια ΙΧ-Χ Μερ. ως καθορίζονται ανωτέρω.
Λοιπά όρια ως μέχρι σήμερον

(ε) <u>71 Ταξιαρχία</u>
Όρια: Νότιον, τριγ.ΧΕΛΙΔΩΝΟΣ (Χ.6651) - ΚΑΡΙΤΣΑ (Χ.6948) - ΚΑΛΙΑΚΟΥΔΑ (Χ.7247) - ΔΟΜΝΙΤΣΑ (Χ.7942) - ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.8444) -ΣΑΤΑΝΤΕΝΑ (Χ.8844) - ΓΕΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.9939) - ΜΕΓΑΛΗ ΧΟΥΝΗ (Υ.0435) άπαντα 71 Ταξιαρχίαν.
Εκείθεν τα βόρεια όρια Χ Μεραρχίας
Λοιπά όρια ως μέχρι σήμερον.

(στ) <u>Σταθμοί Δ/σεων Μονάδων</u>
-86 Περιοχή ΑΓΡΙΝΙΟΝ
-ΙΧ Μεραρχία ΛΙΔΩΡΙΚΙ
-Χ " ΟΙΤΗ (Υ.2837)
-Ι " ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ
-71 Ταξιαρχία ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ

4.- Ανάληψις νέων ζωνών ευθύνης και πραγματοποίησις διατάξεως από 0800 ώρας 06 Μαΐου.

5.- <u>Ανακατανομή δυνάμεων</u>

(α) Η Χ Μεραρχία θ' αποδώση εις 71 Ταξ. 613 Τάγμα και διλοχίαν 602 Τάγματος μέχρι 1200 ώρας 06 Μαΐου.

(β) Τα 3ον και 6ον Τ.Εθν/ράς θα παραμείνωσιν υπό Δ/σιν ΙΧ Μεραρχίας μέχρι νεωτέρας δ/γής.

(γ) 569 Τάγμα ως εφεδρεία Σώματος προσωρινώς υπό δ/σιν 71 Ταξ.

6.- Τα μέχρι τούδε επιτευχθέντα αποτελέσματα ΧΑΡΑΥΓΗΣ υπό των Μεραρχιών και λοιπών μονάδων υπήρξαν απολύτως ικανοποιητικά.
Η περίοδος εδραιώσεως πρέπει να συμπληρώση ολοκληρωτικώς επιτευχθέντα μέχρι σήμερον αποτελέσματα διά της ανευρέσεως όλων των αποθηκών και συντριβής των

υπολειμμάτων των συμμοριτών διά την οριστικήν ησυχίαν της ΡΟΥΜΕΛΗΣ. Αι Μ.Μ. να χρησιμοποιήσωσι προς τούτο συλληφθέντα στελέχη επιμελητάς υπευθύνους διά την παροχήν στοιχείων επί αποθηκών, οπλισμού και υπολειμμάτων και προ παντός αυτοαμυνιτών.

7.- Είμαι βέβαιος ότι οι Δ/ταί των Μεραρχιών θα ολοκληρώσουν το μέχρι τούδε επιτευχθέν ωραίον αποτέλεσμα.

8.- Υπενθυμίζω ότι ουδείς οίκτος δεν πρέπει να υπάρξη διά την καταστροφήν των αυτοαμυνιτών οίτινες είναι τα κέντρα ανασυγκροτήσεως των ληστοσυμμοριτών.

Αναφέρατε λήψιν.

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤ/ΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Το Α1 Γραφείον
Π.ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ
ΑΝΤ/ΡΧΗΣ Δ/ΤΗΣ

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

-Συμμοριτών: Νεκροί 15, παρουσιασθέντες 17, συλληφθέντες Κ.Π. και συνεργάται κομμουνιστών 41.

-Συμπληρωματικαί 4 Μαΐου μη αναγραφείσαι
Νεκροί 9 συλληφθέντες 77 Σύνολον 118 και 41 συνεργάται.
Ημετέρων νεκροί 1, τραυματίαι 2, αγνοούμενοι 2.

6 Μαΐου

(α) Καιρός: Βροχερός

(β) Κινήσεις-Συμβάντα

(ι) Ι Μεραρχία: Τμήματά της ενήργησαν σήμερον επιθετικήν έρευναν επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ με αποτέλεσμα: Συμμορίται νεκροί 2, συλληφθέντες 14, παρουσιασθέντες 5, 2000 οκ. αραβόσιτος και πλείστα άλλα υλικά.

Περισυνελέγησαν 30 βόες και 350 πρόβατα.

(ιι) ΙΧ Μεραρχία: Ουδέν άξιον λόγου. Συνελήφθησαν 2 και παρεδόθησαν 2.

(ιιι) Χ Μεραρχία: Ουδέν άξιον λόγου. Συνελήφθη 1 συμμορίτης και ανευρέθησαν οπλισμός-υλικά.

(ιυ) 71 Ταξιαρχία: Τμήμα της εμπλακέν εις αγώνα περιοχήν (Υ.0669) εφόνευσε 3 συμ. συνέλαβε 1 Σ. και 20 συνεργάτας συμμοριτών.

Ημέτεροι νεκροί οπλίται 3, τραυματίαι δυο ων Τχης Θεοχάρης, αγνοούμενοι 2.

(υ) Α΄και Β΄ ΜΟΚ: Κατά συμπλοκήν περιοχήν ΑΝΕΜΟΣ -ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ συμμορίται νεκροί 2, συλληφθέντες 13, παραδοθείς 1, περισυνελέγη οπλισμός, υλικά.

(υι) 86 Περιοχή: Ουδέν άξιον λόγου. Συνεχίζεται έρευναν και εδραίωσιν περιοχής της.

(υιι) 82 Περιοχή: Ουδέν άξιον λόγου.

(υιιι) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ: Εξετέλεσε 13 τακτικάς αναγνωρίσεις και προσέβαλε επιτυχώς διά 6 μαχητικών συμμορίας περιοχήν ΑΣΒΕΣΤΗ.

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος

(ι) Προς απάσας Μ. Μονάδας

Συνεχισθή έρευνα μεθοδική και εντατική. Μονάδες κατατμηθώσι μέχρι λόχου και διμοιρίας ακόμη. Ουδεμία χαλάρωσις εξερευνήσεως με την ιδέαν ότι επιχείρησις ετελείωσε. Διανύομεν σπουδαιότερον και δυσκολώτερον στάδιον επιχειρήσεως.

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

(ιι) Προς 71 Ταξιαρχίαν

Από ενάρξεως ΧΑΡΑΥΓΗΣ εσημειώθησαν τρία ατυχήματα μικρών τμημάτων σας εμπεσόντων ενέδρας. Οφείλονται εις αδικαιολόγητον αφέλειαν. Δεν είναι νοητόν να περιφέρωνται και εγκαθιστώσι ενέδρας οι συμμορίται εντός ζώνης Ταξιαρχίας. Εντείνατε προσπαθείας.

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

-Συμμοριτών: νεκροί 7, συλληφθέντες 31, παραδοθέντες 8, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 20 Σύνολον 66.

-30 βόες, 350 πρόβατα, υλικά, οπλισμός, πυρομαχικά.

(στ) Δ/τής Σ.Σ. επεσκέφθη Ι και Χ Μεραρχίας και 71 Ταξιαρχίαν.

7 Μαΐου

(α) Καιρός: Καλός

(β) Κινήσεις-Συμβάντα:

-Εσυνεχίσθη παρά των μονάδων εντατική έρευνα προς ανεύρεσιν κρυπτομένων υπολειμμάτων με κάτωθι αποτελέσματα.

(γ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

-Ημετέρων μηδέν

-Συμμορίται νεκροί 1, συλλεφθέντες 4, παρουσιασθέντες 9, σύνολον 44.

Ανευρέθησαν:

-Επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ: Νοσ/μείον 30 κλινών, 35 παραπήγματα διαμονής ανδρών με άφθονα υλικά, 3 λέβητες συσσιτίου, 3000 μ.καλώδιον, υποδ/ποιείον σκοπευτήρια και άλλα διάφορα υλικά.

-Περιοχή ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ-ΣΤΡΩΜΝΗΣ

25000 οκ.σίτου, 100 οκ.γαλέτας εγχωρίου κατασκευής, 1000 οκάδες γεωμήλων, 500 οκ.αραβοσίτου, οπλισμός, πυρ/κά.

(δ) Εκδοθείσαι Δ/γαί

Κατόπιν δ/γής Σώματος αύριον 1100 θα πραγματοποιηθή σύσκεψις εις έδραν Ι Μεραρχίας ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ εις ην θα παραστώσι Δ/τής Σώματος με επιτελείον του και Δ/ταί Μεραρχιών Ι, ΙΧ, Χ με επιτελεία των.

Από 8 με 10 Μαΐου

(α) Καιρός: Καλός. Κατά διαλείμματα βροχαί.

(β) Κινήσεις-Συμβάντα

Εσυνεχίσθη υφ' όλων των μονάδων του Σώματος δραστηρία έρευνα και δίωξις των εις αθλίαν κατάστασιν ευρισκομένων συμμοριτών. Αι Μ.Μονάδες αμιλλώνται μεταξύ των διά την μεγαλυτέραν απόδοσιν.

(γ) Επραγματοποιήθη σήμερον 1100 ώραν εις Σ.Δ. Ιης Μεραρχίας η διαταχθείσα σύσκεψις Δ/τών Σώματος και Μεραρχιών.

-Εξητάσθη κατά ταύτην η τακτική κατάστασις και διεπιστώθη το λίαν επιτυχές αποτέλεσμα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ και η πλήρης εξόντωσις του συμμοριτικού όγκου ΡΟΥΜΕΛΗΣ και ότι τα εναπομένοντα εις αθλίαν κατάστασιν μικρά υπολείμματα Κ.Σ.δέον να διωχθώσι απηνώς προς πλήρη εκκαθάρισιν περιοχής, εδραίωσιν και εμπαίδωσιν του αισθήματος ασφαλείας εις τους κατοίκους.

-Απεφασίσθη όπως οργανωθώσι και οπλισθώσι με τον ανευρεθέντα άφθονον οπλισμόν ΚΣ, οι κάτοικοι, ίνα το μεν βοηθήσωσι εις την πλήρη εξόντωσιν των υπολειμμάτων, το δε ανακινήσωσι το ηθικόν των και πιστεύσωσι εις την ανάγκην της βοηθείας των.

-Εγνώσθη εις τους Μεράρχους ότι από 15 Μαΐου προβλέπεται η λήξις της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ και μετά ανάπαυσιν 5 ημερών η διαδοχική αποχώρησις των Μεραρχιών Ι, ΙΧ, Χ βάσει διαταγών ΓΕΣ.

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ

(ι) Συμμοριτών:

Νεκροί 22, συλληφθέντες 24, παραδοθέντες 41, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 62, συλληφθέντα μέλη οικογενειών ΚΣ 25 Σύνολο 172.

(ιι) Ημετέρων: μηδέν

(ε) Ληφθείσαι διαταγαί ΓΕΣ: Ελήφθη Α.Π.8304/Φ.4009/30/7 Μαΐου διαταγή ΓΕΣ, ήτις αναγνωρίζουσα την διάλυσιν και συντριβήν των συμμοριτών ΡΟΥΜΕΛΗΣ καθορίζει περαιτέρω αποστολάς Σώματος διά εδραίωσιν και συνέχισιν εξοντώσεως υπολειμμάτων και προσδιορίζει πιθανά χρονικά όρια αποχωρήσεως των Μεραρχιών διά μελλοντικάς επιχειρήσεις κατά ΓΡΑΜΜΟΥ.

-Διοίκησις ΙΧ Μεραρχίας και 41 Ταξιαρχίας από ΡΟΥΜΕΛΗΣ εις ΗΠΕΙΡΟΝ επ' αυτοκινήτων μέσω ΑΓΡΙΝΙΟΥ περίπου από 15 Μαΐου.

-42 Ταξιαρχία μετά Χ Μεραρχίας (35 και 37 Ταξιαρχιών) συγκεντρούμεναι μέχρι 20 Μαΐου ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΝ - ΒΙΝΙΑΝΙ θα τεθώσιν διάθεσιν Β΄ΣΣ δι' εκκαθάρισιν ΑΓΡΑΦΩΝ - ΑΧΕΛΩΟΥ και ακολούθως προωθηθώσιν εις ΓΡΑΜΜΟΝ.

11 με 15 Μαΐου

(α) Καιρός: Καλός

(β) Κινήσεις-Συμβάντα

-Συνεχίζεται άνευ ανάπαυλας η έρευνα και δίωξις συλλαμβανομένων και φονευομένων πολλών συμμοριτών και αυτοαμυνιτών. Επίσης ανευρίσκονται εις ειδικάς κρύπτας, υποδεικνυομένας υπό παραδιδομένων συμμοριτών και αυτοαμυνιτών, μεγάλαι ποσότητες υλικών τροφίμων, οπλισμού, πυρομαχικών.

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σ.Σ.

(ι) Κατόπιν δ/γής ΓΕΣ 6072/7-5-49 γνωρίζομεν εις Χ Μεραρχίαν ότι μετά πέρας ΧΑΡΑΥΓΗΣ προβλέπεται 3ήμερος ανάπαυσις Μεραρχίας ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ διά στοιχειώδη ανάπαυσιν, ανασυγκρότησιν μεθ' ο 5θήμερον ανάπαυσιν ΤΡΙΚΚΑΛΑ.

(ιι) 12 Μαΐου προς Χ Μεραρχίαν (προκειμένου Μεραρχία συγκεντρωθή ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ και τεθή εκείθεν διάθεσιν Β΄ΣΣ).

"Μεραρχία αναστρεμένη από 15 Μαΐου αχθή μέχρι 20 Μαΐου γενικήν γραμμήν ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ - ΒΙΝΙΑΝΙ.

Ερευνηθώσι επιμελώς κατευθύνσεις:

-ΣΤΑΥΡΟΣ (Υ.0434) - ΑΡΤΟΤΙΝΑ - ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΗ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ - ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟ - ΚΑΛΕΣΜΕΝΟ.

-ΖΕΡΕΛΑΚΙ - ΚΑΡΑΒΙ - ΠΛΑΤΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ.

-ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ - ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙ - ΠΟΥΓΚΑΚΙΑ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ.

-ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ - ΜΑΡΜΑΡΑ - Κοιλάς ΒΙΓΛΙΤΣΑ - ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ".

(ιιι) Προς ΙΧ Μεραρχίαν

"Αποχωρούσης ΙΧ Μεραρχίας 42 Ταξιαρχία υπάγεται απ' ευθείας υπό Α΄ΣΣ από 150800.- Κίνησίς της, μέχρι ΧΟΥΝΗΣ ρυθμισθή υπό Μεραρχίας.- Πρώτον αφιχθησόμενον τάγμα καταλάβη διαβάσεις ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ-ΑΓΑΛΙΑΝΟΥ. - Εκάστην 1800 ώραν αναφορά καταστάσεως.- Υπαγωγή της Χ Μεραρχίας βάσει νεωτέρας μου διαταγής.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ"

(ιυ) Προς διοικητάς ΙΧ και Χ Μεραρχιών

Αμοίβων αποτελέσματα επί του πεδίου μάχης των υπό Διοίκησίν σας Μεραρχιών σας απένειμα εν ονόματι του ΒΑΣΙΛΕΩΣ τον Πολεμικόν Σταυρόν Α΄Τάξεως.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

(υ) Βαινούσης προς το τέρμα της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ εξεδόθη η κάτωθι διαταγή Σώματος Α.Π.3/1/Ζ/59/15-5-48 διά την νέαν διάταξιν και εδραίωσιν, μετά αναχώρησιν Μεραρχιών.

"περατωθείσης ΧΑΡΑΥΓΗΣ, άπασαι Μονάδες Στρατού αποχωρήσωσι περιοχής Α΄ΣΣ.

(ια) Η ολοκλήρωσις επιτευχθέντος αποτελέσματος και η εδραίωσις περιοχήν Α΄ΣΣ ανατίθεται εις κάτωθι μονάδας αίτινες παραμένωσιν εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ.

- Είκοσι Τάγματα Εθνοφρουράς
- 1 Τάγμα Χωρ/κής
- Μία διλοχία στρατού εκ του ΚΒΕΜ
- Δυο λόχοι ασφαλείας συγκοινωνιών
- Δυο ίλαι τεθωρακισμένων
- Δυο μοίραι ορ.καταδρομών
- Μια πυρ/χία 102 ΣΠ Πυρ/κού
- Οργάνωσις Διοικήσεως-Διάταξις

(ιβ) Διοίκησις Λαμίας (ΔΕΡ) έδρα ΛΑΜΙΑ
- Τακτική Δ/σις ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ με:
5 ΤΕ ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ
7 ΤΕ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ
11 ΤΕ ΑΝΩ ΚΛΗΜΕΝΗ
25 ΤΕ ΡΕΝΤΙΝΑ
- Τακτική Δ/σις ΠΕΛΑΣΓΙΑΣ με:
24 ΤΕ ΑΛΜΥΡΟΝ
92 ΤΕ ΠΕΛΑΣΓΙΑ
12 ΤΕ ΔΟΜΟΚΟΝ

(ιγ) Τακτική Διοίκησις ΘΗΒΩΝ (82 περιοχή) με:
55 ΤΕ ΕΡΥΘΡΑΣ
78 ΤΕ ΟΙΝΟΗ

(ιδ) Τακτική Δ/σις ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ με:
1 ΤΕ ΣΤΗΒΕΝΙΚΟΝ
4 ΤΕ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ
52 ΤΕ ΚΑΛΑΠΟΔΙ
56 ΤΕ ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

(ιε) Τακτική Δ/σις ΑΜΦΙΣΣΗΣ με:
2 ΤΕ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ
3 ΤΕ ΑΜΦΙΣΣΑ
53 ΤΕ ΑΡΑΧΩΒΑ

(ιστ) Τακτική Δ/σις ΑΓΡΙΝΙΟΝ (86 Περιοχή) με:
6 ΤΕ ΠΛΑΤΑΝΟΣ
9 ΤΕ ΑΓ.ΒΛΑΣΙΟΣ
10 ΤΕ ΣΤΑΘΑ
68 ΤΕ ΚΑΣΤΑΝΙΑ
6 ΤΕ Χωρ/κής ΑΝΩ ΧΩΡΑ

(ιζ) 1ος ΛΑΣ ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ
2ος ΛΑΣ ΛΑΜΙΑΝ

(ιη) Α΄ ΜΟΚ ΕΛΙΚΩΝ-ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ
Β΄ ΜΟΚ ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ-ΓΚΙΩΝΑ-ΟΙΤΗ

(ιθ) ΄Ιλας Τεθωρακισμένων
- ΄Ιλη Α΄ΣΣ εις 86 Περιοχήν
- ΄Ιλη ΙΧ Συντ/τος Αναγνωρίσεως ΛΕΒΑΔΕΙΑ-ΛΑΜΙΑ

(ι) Πυρ/χία 102 ΣΠΠ ΛΑΜΙΑ
με ουλαμόν ΑΓΡΙΝΙΟΝ

(ιι) Ζώνη ευθύνης και σχεδιάγραμμα

Η πραγματοποίησις άνω διατάξεως μέχρις εσπέρας 17 Μαΐου οπότε άπασαι διοικήσεις ν' αναφέρωσι εκτέλεσιν.

Αι καθοριζόμεναι ως έδραι ταγμάτων περιοχαί αποτελούσιν απλώς βάσεις εξορμήσεως διά διαρκή κίνησιν και έρευναι, εις ολόκληρον της καθοριζομένης δι' έκαστον Τάγμα ζώνης.

(δ) Την 14ην Μαΐου επραγματοποιήθη σύσκεψις εις Στρατηγείον Χ Μεραρχίας (ΟΙΤΗ), εις ην μετέσχον ο Δ/τής του Σώματος με το επιτελείον του, οι Δ/ταί των ΙΧ και Χ Μεραρχιών και ο Υπαρχηγός ΓΕΣ Αντγος Κιτριλάκης, καθ' ην συνεζητήθησαν τα μέχρι τούδε αποτελέσματα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ και ο τρόπος μετακινήσεως των Μεραρχιών εκ του χώρου ΧΑΡΑΥΓΗΣ προς ΓΡΑΜΜΟΝ.

-Ακολούθως ο Δ/τής του Σώματος επισκέφθη ΣΔΙ Μεραρχίας όπου και διενυκτέρευσε, κατατοπίσας τον Δ/τήν της Μεραρχίας επί της συσκέψεως εις Χ Μεραρχίαν.

(ε) <u>ΑΠΩΛΕΙΑΙ 11 και 15 Μαΐου</u>

-<u>Συμμοριτών</u>

Νεκροί 39, συλληφθέντες 23, παραδοθέντες 61, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 106 Σύνολον 229.

Ημετέρων νεκροί οπλ. 3, τραυμ. οπλ. 3, αγνοούμενοι οπλ. 3, συνολ. 9

(στ) Την 14ην Μαΐου ο Δ/τής του Σώματος υπεδέχθη εις ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ Σ.Δ. Ιης Μεραρχίας τον Υπουργόν των Στρατιωτικών Κον ΣΤΡΑΤΟΝ, ον κατετόπισεν επί της εξελίξεως και των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων. Ο Υπουργός ωμίλησε προς αξιωματικούς και εξέφρασε την ευγνωμοσύνην του ΄Εθνους προς τον Εθνικόν Στρατόν, διά το επιτελεσθέν εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ έργον υπό του Σ.Σ. συστήσας την συνέχισιν διώξεως και συντριβής των υπολειμμάτων προς πλήρη απαλλαγήν της ΡΟΥΜΕΛΗΣ εκ του κομμουνιστικού μιάσματος.

<u>Από 16 με 18 Μαΐου</u>

(α) <u>Καιρός</u>. Καλός με βροχάς κατά διαλείμματα

(β) <u>Κινήσεις-Συμβάντα</u>

-Συνεχίζεται εντατικώς έρευνα και δίωξις υπολειμμάτων και λαμβάνεται προοδευτικώς η νέα διάταξις των μονάδων εδραιώσεως επί τη ενάρξει αποχωρήσεως των ΙΧ και Χ Μεραρχιών.

-Διοίκησις ΙΧ Μεραρχίας και 41 Ταξιαρχίας (521, 522, 523 Τάγματα) εξήλθον από 17ην Μαΐου της ζώνης ευθύνης του Σώματος Στρατού κινηθείσα επ' αυτοκινήτων προς ΙΩΑΝΝΙΝΑ.

-Χ Μεραρχία (35-37 Ταξιαρχία και 42 Ταξιαρχία) κινούνται εξερευνητικώς προς ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΝ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ - ΒΙΝΙΑΝΗ όπου τελικώς τεθώσιν υπό Δ/σιν Β΄ΣΣ.

(γ) <u>Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος</u>:

<u>Προς ΙΧ Μεραρχίαν</u>

Διοικητής Σώματος εκφράζει λύπην του δι' αναχώρησιν Μεραρχίας εκ της ζώνης ευθύνης του Σώματος, εύχεται αύτη συνέχισιν ωραίου δρόμου της και συγχαίρει Αξιωματικούς και Οπλίτας διά το επιτελεσθέν υπ' αυτών έργον κατά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ.

-<u>Προς 42 Ταξιαρχίαν</u>.- Όπως μετασταθμεύση από 18 Μαΐου ως κάτωθι:

-Δ/σις Ταξιαρχίας παρά διακλάδωσιν αμαξιτής προς ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ (Χ.9814)

-524 και 525 Τάγμα από ΑΜΦΙΣΣΗΣ και ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΝ προς ΑΓΡΙΝΙΟΝ.

-526 Τάγμα από πρωΐας 19 Μαΐου από ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ προς ΑΓΡΙΝΙΟΝ

-<u>Προς 133 Ολμαρχίαν</u> 4,2 όπως κινηθή προς ΛΑΜΙΑΝ τιθεμένη διάθεσιν Ιης Μεραρχίας.

-<u>Αναφορά προς ΓΕΣ</u>. Ότι ενδείκνυται 597 Τάγμα προωθηθή γέφυραν ΤΕΜΠΛΑΣ ένθα παραμείνη μέχρι υπερβάσεως του υπό 42 Ταξιαρχίας μεθ' ο μετακινηθή προς ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ ίνα 31 Μαΐου επιβιβαζομένη τεθή διάθεσιν 77 Ταξιαρχίας του.

-Ελήφθη 17 Μαΐου η ΑΠ 2671/4009/15-5-48 Δ/γή ΓΕΣ περί εκκαθαρίσεως ΟΘΡΥΟΣ.

Διά ταύτης καθορίζονται: Περίσχεσις από βορρά και δυσμών προς απαγόρευσιν διαφυγής προς ΠΗΛΙΟΝ και ΡΕΝΤΙΝΑΝ και ακολούθως ισχυρά ενέργεια από βορρά προς νότον επί τω σκοπώ συμπιέσεως των συμμοριτών προς Μαλιακόν Κόλπον διά την ευχερεστέραν συντριβήν των.

-<u>Διατιθέμεναι διά επιχείρησιν δυνάμεις</u>:

Ι Μεραρχία 3 και 51 Ταξιαρχίαι αρχικώς και από 28 Μαΐου και η 77 Ταξιαρχία

Ελαφρά Τ.Εθνοφρουράς ΔΟΜΟΚΟΥ-ΦΑΡΣΑΛΛΩΝ-ΑΛΜΥΡΟΥ
Ημέρα ενάρξεως επιχειρήσεων: ουχί βραδύτερον της 26 Μαΐου
Διάρκεια εξαήμερος
Μετά επιχείρησιν συγκέντρωσις Ι Μεραρχίας ΣΤΥΛΙΔΑ και έναρξις επιβιβάσεως από 1ης Ιουνίου προς μεταφοράν περιοχήν ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και εκείθεν ΓΡΑΜΜΟΝ.

(δ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ
Συμμοριτών νεκροί 9, συλληφθέντες 11, παραδοθέντες 20, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 63 Σύνολον 103
Ημετέρων νεκροί 5 ων 1 αξιωματικός τραυματίαι 1 Σύνολον 6

(ε) Ο Δ/τής του Σώματος μετέβη ΑΛΑΜΑΝΑΝ και κατέθεσε στέφανον επί του μνημείου Αθανασίου Διάκου.
Ακολούθως επανακάμψας ΛΑΜΙΑΝ εκάλεσε εις σύσκεψιν Διοικητάς 71 Ταξιαρχίας και τακτικών Στρατηγείων ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ και ΠΕΛΑΣΓΙΑΣ με αντικείμενον οδηγίας προς αυτούς διά την εδραίωσιν και συνέχισιν διώξεως υπολειμμάτων συμμοριτών.

19 Μαΐου

(α) ΚΑΙΡΟΣ: Καλός

(β) Κίνησις-Συμβάντα
Συνεχίζεται εξ ολοκλήρου της ζώνης λεπτομερής έρευνα και δίωξις των υπολειμμάτων συμμοριτών

(γ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος
Προς 86 Περιοχήν
597 Τάγμα (Ι Μεραρχίας) συγκεντρωθή 30 Μαΐου ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΝ 31 Μαΐου επιβιβασθήσεται πλωτού μέσου προς μεταφοράν ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ.
Αναφορά προς ΓΕΣ όπως:
ΔΕΡ και 86 Περιοχή ενισχυθώσιν εις επιτελείον και καταστώσιν οικονομικώς ανεξάρτητοι, καθ' όσον λόγω αναχωρήσεως Στρατού Εκστρατείας αι διοικήσεις αύται δέον να είναι αυτάρκεις όπως ανταπεξέλθωσι εις τας πολλαπλάς των αποστολάς.

(γ) ΑΠΩΛΕΙΑΙ
Συμμοριτών νεκροί 7, παρουσιασθέντες 6 αυτοαμυνίται νεκροί 11, παραδοθέντες 13, Σύνολον 37
Άφθονα υλικά, τρόφιμα, οπλισμός-πυρομαχικά
Ημετέρων νεκροί 2, τραυματίαι 1

(δ) Διοικητής Σώματος μετέβη ΧΑΛΚΙΔΑ προς επιθεώρησιν εκεί μονάδων.

20 Μαΐου

(α) Καιρός

(β) Κινήσεις-Συμβάντα
Ουδέν άξιον λόγου. Συνεχίζεται έρευνα δίωξις.

(γ) Μεταβολαί διατάξεως

(ι) Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ Σ.Δ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
-35 Ταξιαρχία περιοχήν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
-37 " " ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
-131α Μοίρα Ορ.Πυρ/κού ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

(ιι) Ι ΜΕΡΑΡΧΙΑ Σ.Δ.ΛΑΜΙΑ
-77 Ταξιαρχία ΛΑΜΙΑ-ΚΑΣΤΡΙ

(δ) Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος
-Προς Δ/σιν Εθνοφρουράς Ρούμελης (ΔΕΡ)
Γνωρίζεται ότι κάτωθι Τάγματα Εθνοφρουράς υπάγονται υπό διαταγάς της από έναντι εκάστην εμφαινομένην ημερομηνία.
5 ΤΕ από 22 Μαΐου

ΙΙ και 25 ΤΕ από 27 Μαΐου
12, 24, 92, ΤΕ από 31 Μαΐου
7 Τάγμα Εθνοφρουράς βάσει νεωτέρας διαταγής
Αναφορά προς Υπ.Δημοσίας Τάξεως
Όπως διατάξη Ανώτερον Διοικητήν ΣΤΕΡΕΑΣ Σχην ΑΝΑΣΤΑΣΟ-ΠΟΥΛΟΝ Π. και παρουσιασθή Σώμα προς ρύθμισιν ζητημάτων εγκαταστάσεως σταθμών και αποσπασμάτων Χωρ/κής διά την εδραίωσιν της περιοχής.

(ε) ΑΠΩΛΕΙΑΙ
Συμμοριτών νεκροί 3, συλληφ. 3, παραδοθέντες 8.
Αυτοαμυνίται νεκροί 3, συλληφθέντες 24 Σύνολον 41
Ημετέρων μηδέν

(στ) Διοικητής Σώματος επισκέφθη τμήματα περιοχήν ΛΕΒΑΔΕΙΑ -ΚΗΦΙΣΣΟΧΩΡΙ

21 ΜΑΪΟΥ

(α) Καιρός. Καλός

(β) Μεταβολαί διατάξεως
-502 Τάγμα ΛΑΜΙΑΝ
Ολμαρχία 133 ΜΠΠ 4,2 ΛΑΜΙΑΝ
-77 Ταξιαρχία συν 105 ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ
612 ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
-71 Ταξιαρχία 602 Τάγμα περιοχή (Χ.8457)
-613 Τάγμα (Χ.9761) (Χ.9492) - (Χ.8457)
-Α΄ ΜΟΚ Τατραλοχία ΖΕΙΡΙΚΙΑ Τετραλοχία ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
-Β΄ ΜΟΚ ΛΟΓΓΙΣΤΗ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

(γ) Κινήσεις-Συμβάντα
-Συνεχίζονται έρευναι περιοχής άνευ σοβαρών συμβάντων.

(δ) Εκδοθείσαι δ/γαί Σώματος
-Προς ΔΕΡ, 82, 86 Περιοχαί
"Τάγματα Εθνοφρουράς συμπληρώσωσι επιτευχθέν έργον ΧΑΡΑΥΓΗΣ διά διαρκής κινήσεως και καταδιώξεως. Συνδεδιασμέναι ενέργειαι ιδία νυκτεριναί ενέδραι περίπολοι, αποτελέσωσι νέον δόγμα.
Ευρεία χρησιμοποίησις ΜΑΥ και Χωρ/κής. Ανά πενθήμερον υποβάλλεται Σ.Σ., συνοπτική έκθεσις κινήσεων, ενεργειών και αποτελεσμάτων."
-Προς 86 Περιοχήν
-Κατά επιχείρησιν ΑΓΡΑΦΩΝ 71 Ταξιαρχία καταλάβη από ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ μέχρι ΦΡΑΓΚΙΣΤΗΣ ελέγχουσα διαβάσεις. Η 86 Περιοχή να φράξη γεφύρας ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ-ΤΡΙΚΛΙΝΟΥ και διάβασιν ΑΓΑΛΙΑΝΟΥ. Πραγματοποίησις διατάξεων μέχρις εσπέρας 23 Μαΐου.
-Προς Επιτελάρχην Δυνάμεων Καταδρομών εις απάντησιν αναφοράς του περί κοπώσεως ΜΟΚ.
"Σώμα Στρατού διαφωνεί προς εκφραζομένην γνώμην Επιτελάρχου Δ.Κ περί κοπώσεως Αξκών και οπλιτών. Κατά ΧΑΡΑΥΓΗ αι αποστολαί Μοιρών Καταδρομών κατά το πλείστον ήσαν στατικαί εν αντιθέσει προς τας των ΙΧης και Χης Μεραρχιών αίτινες ουδεμίαν αίτησιν αναπαύσεως υπέβαλον".

(ε) Απώλειαι
-Συμμοριτών
Συλληφθέντες 3
-Ημετέρων μηδέν

(στ) Ο Δ/τής Σώματος επισκέφθη και επιθεώρησε 52 Τάγματα Εθνοφρουράς εις ΚΑΛΑΠΟΔΙ (ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ)

22 ΜΑΪΟΥ

(α) Συμβάντα
-Ουδέν αξιόλογον προπαρασκευή επιχειρήσεως κατά ΟΘΡΥΟΣ

(β) Μεταβολαί διατάξεως
71 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
602 Τάγμα εις (Χ.7362) - (7061)
613 " Περιοχήν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ με λόχον ΛΑΣΠΗΝ
630 " ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ - ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ με λόχον (Χ.8762)

86 Περιοχή
-Ουλαμός Πεδ.Πυρ/κού από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ εις ΑΓΡΙΝΙΟΝ.
-Α΄ ΜΟΚ: 4 λόχοι ΖΕΙΡΙΚΙΑ 4 Λόχοι ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ
-Β΄ ΜΟΚ ΛΟΓΓΙΣΤΗ - ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

(γ) Διαταγαί Σώματος Στρατού:
-Προς Α8/Α΄ΣΣ
105 Συντ/μα Πεδ. Πυρ/κού μείον μοίρα επιβιβασθή ΑΓΙΑΝ ΜΑΡΙΝΑ 26 Μαΐου.
-Προς 82 Περιοχήν
-Α΄ ΜΟΚ από αφίξεως ζώνην 82 περιοχής υπάγεται τακτικώς υπό ταύτην.
Τετραλοχία ΣΕΕΜΑΝ εκκαθαρίση ΕΛΙΚΩΝΑ. Ετέρα τετραλοχία με έδραν ΕΠΤΑΛΟΦΟΝ εκκαθαρίση ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ. Ουδεμία στατική αποστολή επιτρέπεται.

(δ) Απώλειαι
-Ημετέρων μηδέν
-Συμμοριτών παραδοθέντες 4

23 Μαΐου

(α) Καιρός: Καλός

(β) Συμβάντα-Ενέργειαι
-Συνεχίζονται έρευναι και δίωξις υπολειμμάτων και αποκαθίσταται προοδευτικώς η ασφάλεια και ησυχία εν τη περιοχή.

(γ) Μεταβολαί διατάξεως
Ι Μεραρχία. Λήψις διατάξεως διά επιχείρησιν ΟΘΡΥΟΣ
-51 Ταξιαρχία συνεκεντρώθη περιοχήν ΗΡΑΚΛΕΙΑ - ΜΟΣΧΟΧΩΡΙ - ΚΑΜΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ.
-3 Ταξιαρχία: Σ.Δ. ΛΑΜΙΑ με 503 Τ.ΔΡΑΧΜΑΝΑΓΑ, 501 Τ. ΔΟΜΟΚΟΣ 502 Τ. ΛΑΜΙΑ
-Πυρ/χία συν ουλαμός 105 ΛΑΜΙΑ

(δ) Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος
-Προς ΔΕΡ-82-86 Περιοχαί
"ΡΟΥΜΕΛΗ σας παρεδόθη ελευθέρα. Ζήτημα τιμής εξασφαλίσητε ελευθερίαν ταύτην. Γνωρίζετε κατευθύνσεις μου. Όλοι να κινήσθε.
Απαγορεύω άλλην κατεύθυνσιν"

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

-Προς Α΄ ΜΟΚ
"Συγχαίρω δι' αρίστην εντύπωσιν ην απεκόμισα εξ επιθεωρήσεως της Μοίρας.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

(ε) Απώλειαι
Συμμοριτών νεκροί 3, συλληφθέντες 5, συλληφθέντες αυτοαμυνίτες 12, περισυνελέγησαν 33 παιδιά περιοχήν ορεινής Ναυπακτίας ανήκοντα κατά το πλείστον συμμοριακάς οικογενείας.

(στ) Ο Δ/τής Σώματος επισκέφθη εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ Χ Μεραρχίαν και 71 Ταξιαρχίαν.

24 Μαΐου

(α) Καιρός. Καλός

(β) Μεταβολαί διατάξεως
-Χ Μεραρχία (35 και 37 Ταξιαρχίαι) και η 42 Ταξιαρχία υπήχθησαν από σήμερον υπό Β΄ΣΣ διά επιχειρήσεως ΑΓΡΑΦΩΝ - ΑΧΕΛΩΟΥ.
-Συνεχίζονται μετακινήσεις Μονάδων προς λήψιν διατάξεως διά επιχειρήσεως ΟΘΡΥΟΣ.

(γ) Απώλειαι:
-Συμμοριτών νεκροί 1, συλληφθέντες 6
-Ημετέρων μηδέν

25 Μαΐου

(α) Καιρός Καλός

(β) Συμβάντα-Ενέργειαι
-Συνεχίζεται εξερεύνησις
-Συνεχίζονται μετακινήσεις τμημάτων Ι Μεραρχίας προς λήψιν διατάξεως διά επιχείρησιν ΟΘΡΥΟΣ.

(γ) Εκδοθείσαι διαταγαί Σώματος.
Προς Χ Μεραρχίαν
"Μοι επροξένησε εξαιρετική ευχαρίστησιν η όλη εικών πειθαρχίας και ηθικού Μεραρχίας. Εμφάνισις απόδοσις καλλίστη. Σας συγχαίρω άλλη μια φορά και σας εύχομαι καλήν τύχη ήτις πάντοτε να ακολουθή Μεραρχίαν υπό εύστροφον και γονιμοποιόν Διοικητήν.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

(δ) Απώλειαι
Συμμοριτών νεκροί 2, παραδοθέντες 7, αυτοαμυνίται νεκροί 5, συλληφθέντες 12 Σύνολον 26
-Ημετέρων μηδέν

26 ΜΑΪΟΥ

(α) Καιρός Καλός

(β) Μεταβολαί διατάξεως

(ι) Ι Μεραρχία Σ.Δ. ΛΑΜΙΑ
51 Ταξιαρχία Σ.Δ. ΑΝΘΟΤΟΠΟΣ
-592 Τάγμα (Υ.5182) - (Υ.5381) - (5781) - (8060)
-615 " (Υ.4883) - (4982) - (4582) - (4182)
-620 " (Υ.3682) - (3883) - (3981) - (4183)
3 Ταξιαρχία Σ.Δ.Υ2677
-501 (Υ.2974) - (Υ.3176) - (Υ.3071)
-502 (Υ.3078) - (3579) - (3678)
-503 (Υ.3267) - (3469) - (3463)

(ιι) 105 ΣΠ Πυρ/κού (μείον Μοίρα) εξήλθον της ζώνης του Σώματος κινούμενα προς Β΄ΣΣ.
-102 ΣΠ Πυρ/κού (μείον Μοίρα) εξήλθον της ζώνης του Σώματος κινούμενα προς Β΄ΣΣ.
-Β΄ Κλιμάκια 3 και 51 Ταξιαρχιών επεβιβάσθησαν ΣΤΥΛΙΔΑ προοριζόμενα διά ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ.

(γ) Διαταγαί Σώματος Στρατού
-Προς Ι Μεραρχίαν

133α ολμαρχία παραμείνει ΛΑΜΙΑΝ προς συμπλήρωσιν ελλείψεών της. Κινηθή προς ΤΡΙΚΚΑΛΑ βάσει νεωτέρας διαταγής Σώματος.

(δ) Απώλειαι: Συμμορίται νεκροί 2, συλληφθέντες αυτοαμυνίται 9.
Ημετέρων μηδέν

(ε) Ήρξατο από πρωΐας σήμερον η επιχείρησις ΟΘΡΥΟΣ, τερματισθείσης της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗΣ.

7. ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(α) ΣΧΕΔΙΟΝ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(ι) Το αρχικόν σχέδιον ενεργείας "ΧΑΡΑΥΓΗΣ" εξεπονήθη εις τας γενικάς του γραμμάς υπό του ΓΕΣ και συνίστατο εις ενέργειαν διά του όγκου των δυνάμεων από βορρά και ΒΔ επί των γενικών κατευθύνσεων:

-ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΣΑΡΑΝΤΕΝΑ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ - ΓΚΙΩΝΑ και
-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ - ΓΟΥΛΙΝΑΣ - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ ΓΚΙΩΝΑ με
-Ταυτόχρονον σταθεράν απόφραξιν του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ από βορρά ανατολών και νότου προς τον σκοπόν απωθήσεως των Κ.Σ από βορρά και δυσμών προς τον χώρον μεταξύ ΟΙΤΗΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΓΚΙΩΝΑΣ, όπου να επιζητηθή η συντριβή των.

(ιι) Ανεξαρτήτως της πληρότητος του καθορισθέντος υπό του ΓΕΣ ελιγμού, το Σ.Σ. φρονεί, ότι εις μιαν επιχείρησιν ως η της ΡΟΥΜΕΛΗΣ, εδαφικώς, τακτικώς και στρατηγικώς ανεξάρτητον, μη επιβάλλοντας ουδένα συνδιασμόν Στρατηγικών κατευθύνσεων και ενεργειών με έτερον Σώμα Στρατού ή Μεγάλη Μονάδα, θα επιβάλλετο να δοθώσι εις το Α΄ΣΣ σαφώς η αποστολή του και τα διατιθέμενα μέσα και ν' αφεθή εις τούτο η ευθύνη του καταρτισμού του Σχεδίου Επιχειρήσεων, άνευ επιφυλάξεων και περιορισμών.

-Νομίζομεν ότι αποτελεί βασικήν αρχήν του πολέμου ότι ο υπεύθυνος των επιχειρήσεων δηλαδή ο Δ/τής του Α΄ΣΣ εν προκειμένω να έχη και την πρωτοβουλίαν της συντάξεως του Σχεδίου του και συνεπώς την απαραίτητον επί την επιτυχίαν και ορθότητα τούτου Π Ι Σ Τ Ι Ν.

-Εις το Σχέδιον τούτο του ΓΕΣ μίαν διαφορά γνώμης υπέβαλεν το Σ.Σ. Όσον αφορά την στατικήν επί μακρόν χρόνον απόφραξιν του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ υπό της Ι Μεραρχίας.

-Το Σ.Σ. είχεν την γνώμην ότι η αποστολή της Ι Μεραρχίας έδει να είναι ενεργητικωτέρα κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ διότι εκ πείρας εγνώριζε, ότι ουδέν στατικόν φράγμα είναι αδιάβατον από τους συμμορίτας, πλην της περιπτώσεως διαθέσεως σοβαροτάτων δυνάμεων διά το φράγμα (κατά τάγμα 1500 μ.), αίτινες όμως εν προκειμένω δεν υπήρχον. Η πρότασις αύτη δεν εγένετο αποδεκτή, αλλά οι φόβοι του Σ.Σ. επαλήθευσαν διότι άνω των 400 ΚΣ διήλθον διά της Ι Μεραρχίας προς ΕΛΙΚΩΝΑ, χωρίς βεβαίως να διασωθώσι τελικώς, αλλά επιβράδυναν όμως το τέρμα των επιχειρήσεων τουλάχιστον επί 10ήμερον, διότι εχρειάσθη αναστροφή δυνάμεων διά την συντριβήν των.

-Ο συνδιασμός δημιουργίας πολλών φραγμάτων διά μεγάλης κατά βάθος κλιμακώσεως των δυνάμεων, με επιθετικήν ταυτοχρόνως ενέργειαν προς το εσωτερικόν του εχθρού θεωρείται ο καλλίτερος τρόπος ενεργείας διότι αφαιρεί την πρωτοβουλίαν από τους συμμορίτας, φέρει σύγχυσιν εις τούτους και προ παντός δεν τους επιτρέπει να αναγνωρίσωσι εκ των προτέρων τα κενά μιας στατικής αμυντικής διατάξεως και την νύκτα διά μέσου τούτων να διαφεύγωσι.

(ιι) Σχέδιον ενεργείας Α΄ΣΣ

Ως εμφαίνεται εις την διαταγήν του επιχειρήσεων το Σ.Σ. έθεσε ως βασικήν προϋπόθεσιν της επιτυχίας, την λήψιν όλων εκείνων των μέτρων, διά των οποίων θα απηγόρευε όπωσδήποτε την διαφυγήν των συμμοριτών βορείως του ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ΠΟΤ. και ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ διά των οδεύσεων μεταξύ όρους ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΒΙΝΙΑΝΗΣ - ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ. Αν τούτο επιτυγχάνετο η εξόντωσις των συμμοριτών της ΡΟΥΜΕΛΗΣ θα ήτο ζήτημα χρόνου.

Εγνώριζε το Σ.Σ. ότι πρόθεσις των συμμοριτών, αντιληφθέντων τον όγκο των δυνάμεών μας, ήτο η οπωσδήποτε εν ευθέτω χρόνω διαφυγή διά μέσου της διατάξεώς μας προς χώρους κενούς στρατευμάτων, το μεν ίνα αποφύγωσι την συντριβήν, το δε όπως παρενοχλώσι τα νώτα και τας συγκοινωνίας των ενεργούντων κατά ΡΟΥΜΕΛΗΣ δυνάμεων και αναγκάσωσι ταύτα εις διασποράν και αλλαγή των σχεδίων των.

-Προς επιτυχίαν του άνω βασικού σκοπού το Σ.Σ. έλαβε κάτωθι μέτρα.

(ια) Καθώρισε εις τας από βορρά και ΒΔ κινουμένας Μεραρχίας όπως κλιμακώσωσι ευρέως κατά βάθος τας δυνάμεις των δημιουργώσαι τρία κλιμάκια απέχοντα αλλήλων κατά ένα σταθμόν πορείας ώστε οι συμμορίται να μη είναι δυνατόν να διαφύγωσι το σύνολον της διατάξεώς μας διά μιας νυκτερινής πορείας.

(ιβ) Εκτός των άνω κινητών φραγμάτων εδημιούργησε και σταθερόν τοιούτον (απόσπασμα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ) κατά μήκος της αμαξιτής από ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ μέχρι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ, αφ' ενός μεν ίνα απαλλάξη τας επιτιθεμένας μονάδας από την μέριμναν ασφαλείας των νώτων και συγκοινωνιών των, αφ' ετέρου δε όπως έχη και έτερον σταθερόν φράγμα προς απαγόρευσιν διαφυγής των συμμοριτών προς βορράν.

(ιγ) Εις την επικίνδυνον κατεύθυνσιν διαφυγής των ΚΣ μεταξύ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ ΒΙΝΙΑΝΗΣ διέθεσε εγκαίρως επαρκώς δυνάμεις ήτοι:
Α΄ και Β΄ Μοίραι Καταδρομών, 630 Τ.Π., 7 Τάγμα Εθνοφρουράς.

(ιδ) Εις την περιοχήν μεταξύ ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ-ΑΓΡΙΝΙΟΥ ωργάνωσε ιδιαιτέραν Δ/σιν υπό τον Υπτγον ΚΕΤΣΕΑΝ με δυνάμεις 86 περιοχής προς τον σκοπόν όπως φράξη τας εκεί διαβάσεις και όπως συν τη προόδω κινήσεως της ΙΧ Μεραρχίας αναλαμβάνη διαδοχικώς την εδραίωσιν και εκκαθάρισιν εκ των υπολειμμάτων, της εκκαθαριζομένης υπό ΙΧ ζώνης.

(ιε) Καθώρισε γραμμάς συντονισμού μεταξύ των μονάδων και ερύθμισε σχολαστικώς το ζήτημα του συνδέσμου μεταξύ των ιδία εις γραμμάς διαχωρισμού των ορίων των, ώστε ν' αποφύγη οπωσδήποτε αποκόλλησιν τούτων και δημιουργίαν κενών, δι' ων θα ηδύνατο να διαφύγωση οι συμμορίται.

(ιστ) Εκράτησε δι' εαυτό την καθημερινήν διεύθυνσιν του αγώνος, ίνα συντονίζη τας πολλαπλάς κατευθύνσεις επί ολοκλήρου κύκλου, οίον εδημιούργει η περίμετρος 350 χιλιομέτρων περίπου του θεάτρου επιχειρήσεων, προς αποφυγήν των εν προηγουμένη παραγράφω σφαλμάτων και εχαλυναγώγη διαρκής προσπαθείας ενίων διοικήσεων παρασυρομένων προς ταχυτέραν κίνησιν.

(ιζ) Καθ' όλην την διάρκειαν των επιχειρήσεων βασικός σκοπός του Σώματος παρέμενε, εκτός της οπωσδήποτε απαγορεύσεως της διαφυγής των συμμοριτών προς βορράν και ΒΔ και η διαρκής απώθησις τούτων προς το τρίγωνον καταστροφής, ήτοι προς τον χώρον σφαγείου όπως ονομάσθη μεταξύ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ - ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ, σκοπός όστις επιτεύχθη πλήρως διότι πράγματι η τελική συντριβή των συμμοριτών εις το τρίγωνον τούτο επιτεύχθη.

(β) ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

-Η Διεύθυνσις του αγώνος εις μίαν εδαφικήν ζώνην τόσον ευρείαν, 350 χιλ.περίμετρος εις ένα έδαφος τόσον τραχύ, διακεκομμένον και δασώδες όπου ο εχθρός δύναται ευκολώτατα να κρύπτεται και να διαφύγη και με ένα εχθρό αποφασισμένον εκ των προτέρων να αποφύγη την μάχην και να διαφύγη οπωσδήποτε, γνώστης δε και των ελαχίστων πληροφοριών του εδάφους εκ της μακράς εις αυτό παραμονής του, παρουσιάζεται εξαιρετικά δύσκολος και απαιτεί ικανότητες ευκάμπτων, δραστηριωτάτων και προβλεπτικών εγκεφάλων μεγάλης εκτάσεως.

-Η έλλειψις τηλεφωνικής επικοινωνίας ιδία με την ΙΧ Μεραρχίαν και η χρήσις κατά κανόνα μόνον ασυρμάτου με όλα τα γνωστά μειονεκτήματα της βραδύτητος, λόγω κρυπτογραφήσεως και αποκρυπτογραφήσεως του συνόλου σχεδόν των σημάτων επιχειρήσεων, καθίστα το πρόβλημα της διευθύνσεως του αγώνα ακόμη δυσκολώτερον.

-Η μάχη της ΡΟΥΜΕΛΗΣ δεν μοιάζει με ένα συνήθη αγώνα επιθέσεως κατά εχθρού σαφώς προσδιορισμένου και αποφασισμένου να αμυνθή μιας τοποθεσίας ισχυράς ή μη ωργανωμένης, γνωστής συνεπώς εις τον επιτιθέμενον όπου και αι προβλέψεις είναι δυναταί και η πρωτοβουλία των υφισταμένων κλιμακίων λύει πλήθος τακτικών προβλημάτων και απαλλάσει σχετικώς την Ανωτέραν Διοίκησιν της στενωτάτης παρακολουθήσεως του αγώνα.

-Εις το κυκλικόν τούτο θέατρον των επιχειρήσεων των 350 περίπου χιλιομέτρων περιμέτρου, όπου αναπηδούν δεκάδες κατευθύνσεων προς απόφραξιν ή επιθετικήν χρησιμοποίησιν, απαιτείται στεγνός συντονισμός κατευθύνσεων, βάθους και καταληπτέων γραμμών, περιορισμός της πρωτοβουλίας των υφισταμένων και στενή παρακολούθησις κινήσεων εχθρού και ημετέρων εις πάσαν στιγμήν ίνα καθίσταται εγκαίρως δυνατή η αλλαγή κατευθύνσεων η αναπροσαρμογή της διατάξεως και πολλάκις η αναστροφή ταύτης, προς ταχύν εγκλωβισμόν των

τυχόν διαφυγόντων εκ της διατάξεως των πρώτων κλιμακίων, μεταξύ των καταβάθος κλιμακομένων δυνάμεων δευτέρων και τρίτων κλιμακίων.

-Το Σ.Σ. κατώρθωσε να διατηρήση από αρχής μέχρι τέλους των επιχειρήσεων την στενήν διεύθυνσιν και τον έλεγχον του αγώνος διά των οποίων κατώρθωνε να λαμβάνη και κοινοποιή επικαίρως τας αποφάσεις του προς εκτέλεσιν και ούτω οι συμμορίται παρά τας προσπαθείας των δεν κατώρθωναν ν' αποφύγουν τα θανάσιμα πλήγματα των μονάδων του Σώματος.

-Πλείστα ζητήματα ελύοντο διά της καθημερινής σχεδόν προσωπικής επαφής του Δ/τού του Σώματος με τους υπευθύνους Μεράρχους πλην της ΙΧ Μεραρχίας, εις ην λόγω του εδάφους και της εκκέντρου θέσεώς της δεν ήτο δυνατή η προσωπική επαφή. διά τον λόγον τούτο ειδικώς προς ταύτην εγένετο ευρεία χρήσις εκτός των διαταγών και οδηγιών επιχειρήσεων.

(γ) ΒΑΘΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Πάντοτε το βάθος της διατάξεως και συνεπώς της υπάρξεως πολλών εφεδρειών αποτελεί αρχήν δι' όλα τα είδη του αγώνος. Ειδικώτερον όμως διά τον ιδιάζοντα αγώνα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ το βάθος της διατάξεως αποτελεί ζωτικήν ανάγκην διά την επιτυχίαν, διά τους κάτωθι λόγους.

(ι) Αποκλείει εις τους συμμορίτας την πληροφορίαν επί της ακριβούς διατάξεως των δυνάμεών μας και συνεπώς την εύκολον διαφυγήν. Αν κατωρθώνουν κατά την διάρκειαν της ημέρας ν' αντιληφθούν την περίπου διάταξιν του Α΄Κλιμακίου, δεν γνωρίζουν όμως τι γίνεται εις τα Β΄και Γ΄Κλιμάκια και ούτω διερχόμενοι ευχερώς την Α΄Γραμμήν, υφίστανται πλήρη αιφνιδιασμόν, από απόψεως πληροφοριών, εισερχόμενοι εις το εσωτερικόν της διατάξεώς μας και γίνονται ευκολώτερον ευπρόσβλητοι.

(ιι) Αν λείψη το μέγα βάθος εν τη διατάξει και περιορισθώμεν εις ένα μόνο Κλιμάκιον μάχης οι συμμορίται διερχόμενοι τούτο ευρίσκονται εις κενόν χώρον και με την ευελιξίαν ήτις τους διακρίνει διαφεύγουν οριστικώς αναστροφή δε των δυνάμεών μας και πάλιν εις ουδέν δύναται να ωφελήση διότι ουδέποτε φθάσαμεν τους συμμορίτας ακολουθούντες τούτους κατά πόδας.

Αν δε ως συνήθως συμβαίνει, δεν έχομεν εγκαίρως την πληροφορία διαφυγής των και την λάβομεν την επομένην, τότε οι συμμορίται έχουν απομακρυνθεί κατά δυο και τρεις σταθμούς πορείας και συνεπώς έχουν οριστικώς διαφύγει.

Ουδέποτε θα επήρχετο η συντριβή των και εις τας δυο σοβαράς συγκρούσεις της ΓΚΙΩΝΑΣ αν δεν υπήρχον κλιμακωμένα τα οπίσω τα τμήματα Β΄ και Γ΄γραμμής.

Ως γνωστόν οι συμμορίται διέφυγον εκ των τμημάτων της Α΄Γραμμής κατά ένα περίπου σταθμόν πορείας. Όταν όμως απεκαλύφθησαν περί το ΟΙΝΟΧΩΡΙ και τα βόρεια κράσπεδα της ΓΚΙΩΝΑΣ ευρίσκοντο ακόμη εντός της ημετέρας διατάξεως Β΄και Γ΄κλιμακίων και ούτω κατέστη δυνατή η εκ διαφόρων διευθύνσεων σύγκλισις των ημετέρων δυνάμεων, σχεδόν κυκλικώς, ο εγκλωβισμός, η προσβολή και τελικώς η οριστική συντριβή των.

(ιιι) Πρέπει, συνεπώς ν' αποτελέση βασικήν αρχήν η ευρεία κατά βάθος κλιμάκωσις των δυνάμεων, οσάκις βασική πρόθεσις των συμμοριτών είναι η αποφυγή του αγώνος και η διαφυγή, έστω και αν εξασθενίσωμεν ουσιωδώς τας δυνάμεις Α΄ Κλιμακίου.

(δ) ΡΥΘΜΟΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

(ι) Εις τον εξεταζόμενον αγώνα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ ουδεμία σημασία έχει και αντιθέτως αποτελεί σοβαρόν σφάλμα, η επιδείωξις ταχείας καταλήψεως εδαφικών γραμμών. Οσοδήποτε αν αύται αποτελούσι ζωτικούς χώρους, διότι δεν πρόκειται επ' αυτών ν' αμυνθώσι οι συμμορίται ουδέ καταλαμβανόμενοι ασκούν επίδρασιν, ως συμβαίνει εις άλλας περιπτώσεις αγώνος, επί του συνόλου των επιχειρήσεων.

Διά τον λόγον αυτόν το Σώμα Στρατού καθώρισεν εις τας οδηγίας επιχειρήσεως βραδυτάτην κίνησιν λεπτομερή και εντατικήν έρευνα, βαθείαν κλιμάκωσιν και απόφραξιν ιδία κατά την νύκτα όλων των διαβάσεων και επεζήτησε την ταχύτητα μόνον όταν ενετοπίζετο ο εχθρός και ηγγιστρούτο και εις την περίπτωσιν ταύτην την επέβαλε κεραυνοβόλον και εξ όλων των κατευθύνσεων και επέτυχε εντός ελαχίστου χρόνου την συντριβήν.

Διά να χαλιναγωγή τον ρυθμόν κινήσεως το Σ.Σ. καθώρισε ως εμφαίνεται εν τω σχεδίω επιχειρήσεών του, τας γραμμάς συντονισμού, ουχί ως τοιαύτας αντικειμενικών σκοπών,

αλλά ως αφετηρίας, από τας οποίας την κίνησιν ερρύθμιζε το Σ.Σ., βάσει κινήσεων και αντιδράσεων των συμμοριτών.

(ε) ΔΙΑΤΕΘΕΙΣ διά ΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΧΡΟΝΟΣ

(ι) Τας επιχειρήσεις του έτους 1947 διά τας οποίας διετέθησαν επαρκείς δυνάμεις και μέσα τας εχαρακτήριζε ένα μεγάλο μειονέκτημα και το σοβαρόν τούτο σφάλμα ήτο ο προθεσμιακός χαρακτήρ των.

Το περισυνόν σχέδιον επιχειρήσεων πάλιν κατά ΡΟΥΜΕΛΗΣ καθώριζε 5θήμερον εις τον ΕΛΙΚΩΝΑ, εβδομάδα εις τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ-ΓΚΙΩΝΑΝ και μετά τριήμερον ανάπαυσιν μετακίνησιν των δυνάμεων βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ εις άλλας ζώνας.

Το αποτέλεσμα υπήρξε η καταπόνησις των δυνάμεών μας άνευ ουδεμιάς αποδόσεως.

Ουδεμία φθορά υπέστησαν οι συμμορίται αντιθέτως μας εδημιούργησαν σοβαράν τοιαύτην, διότι όλαι αι Διοικήσεις δεν ερρύθμιζον τας κινήσεις των με βάσιν την συντριβήν του εχθρού, αλλά με βάσιν την εντός του ταχθέντος χρόνου κίνησιν διά των ορεινών όγκων.

(ιι) Ο διατεθείς διά την ΧΑΡΑΥΓΗ χρόνος υπήρξε άνευ περιορισμών και ως περιορισμός ετίθετο μόνον η συντριβή των συμμοριτών.

Δεν υπερέβη βεβαίως τον μήνα (15 Απριλίου με 15 Μαΐου) αλλά οπωσδήποτε δεν εξήσκει τυραννικήν επίδρασιν επί των αποφάσεων των ανωτέρω Δ/σεων.

Υπήρξε συνεπώς η απόφασις αύτη του ΓΕΣ, ευρέων χρονικών περιθωρίων, βασικός παράγων διά την επιχείρησιν.

(ιιι) Η παράτασις του χρόνου των επιχειρήσεων εν συνδιασμώ με μια αδιάκοπον δίωξιν, απεδείχθησαν οι μεγαλύτεροι εχθροί του συμμοριτισμού.

Οι συμμορίται οσάκις ο χρόνος διώξεώς των είναι βραχύς (εβδομάς-10ήμερον) κατωρθώνουν να υπερβάλουν τας δυσκολίας, της πείνης των κακουχιών, της εξαντλήσεως.

Παρερχομένη όμως του 10ημέρου αρχίζει η κατάπτωσις, η εξάντλησις, η αποθάρυνσις και συνεπώς καθίστανται ωριμότεροι προς συντριβήν.

Τούτο ετηρήθη μαθηματικώς εις την ΧΑΡΑΥΓΗΝ και τα κύρια κτυπήματα εδόθησαν μετά το πρώτον 15θήμερον του αγώνος, οπότε είχον καταστή λόγω της συνεχούς διώξεως ανίκανοι προς αντίδρασιν.

(στ) ΚΑΙΡΟΣ: Απεδείχθη ότι εις επιχειρήσεις ως της ΧΑΡΑΥΓΗΣ όπου ο εχθρός απέφευγε συστηματικώς τον αγώνα, η κακοκαιρία και προ παντός η χιών υπήρξαν ιδικός μας σύμμαχος, παρά και των ημετέρων τμημάτων τας ταλαιπωρίας. Η χιών καθιστά νεκρά ωρισμένα εδαφικά διαμερίσματα (ως αι κορυφαί της ΓΚΙΩΝΑΣ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ-ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ) και περιορίζει συνεπώς τον τεράστιον εδαφικόν χώρον επί του οποίου δύνανται να ελίσσωνται οι συμμορίται.

Επιδρά περισσότερον επί της σωματικής αντοχής των συμμοριτών, στερουμένων ιματισμού, υποδήσεως και τροφών, τους παραλύει το ηθικόν και την διάθεσιν προς αντίστασιν και γενικώς αντίδρασιν. Τους καθιστά ράκη και ως τοιαύτα παραδόθησαν εις μιαν διμοιρίαν του 613 Τάγματος Ανχου ΜΑΝΕΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ εις την μεγάλην ΣΙΑΡΑΝ της ΓΚΙΩΝΑΣ άνω των 200 συμμοριτών, οίτινες υπό άλλας περιπτώσεις θα συνέτριβεν οριστικώς την διμοιρίαν.

(ζ) ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΑΙ διά ΧΑΡΑΥΓΗΝ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(ι) Ο υπολογισμός των απαιτουμένων δυνάμεων διά την περίπτωσιν ΧΑΡΑΥΓΗΣ δεν πρέπει να εξαρτάται από τον παράγοντα εχθρόν μόνον. Αν μόνον αυτό ληφθή υπ' όψει ως συμβαίνει εις κανονικάς επιχειρήσεις με εχθρόν μη υπερβαίνοντα τας 2000 μαχίμους μια Μεραρχία ίσως ήτο επαρκής.

-Η περίπτωσις ΧΑΡΑΥΓΗΣ έπρεπε να εξετασθή από απόψεως απαιτουμένων δυνάμεων, συναρτήσει των παραγόντων εχθρός και έδαφος και κυρίως του τελευταίου.

-Ο μεγαλύτερος εχθρός εις την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ υπήρξε το έδαφος και ως μορφή και ως έκτασις.

-Ως έκτασις ανεφέρθη ανωτέρω, 350 χιλ.περίμετρος. Ως μορφή η απαρίθμησις μόνον των ορεινών όγκων (ΕΛΙΚΩΝ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ -ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΟΙΤΗ - ΓΚΙΩΝΑ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ - ΟΞΥΑ απρόσιτα κατσάβραχα της ορεινής Ναυπακτίας - ΧΕΛΙΔΩΝ -

ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ) μας δίδει τας τεραστίας δυσκολίας και συνεπώς το μέτρον εκτιμήσεως των απαιτουμένων δυνάμεων.

(ιι) Διετέθησαν διά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ δυνάμεις υπερβαίνουσαι κατά τι με τα Τάγματα Εθνοφρουράς τας τέσσαρας Μεραρχίας.

-Μια επιπολαία εξέτασις εδάφους και ιδιοτήτων και προθέσεων συμμοριτών παρουσιάζει τον όγκον των διατεθέντων στρατευμάτων επιβλητικόν και συντριπτικώς υπερέχοντα του αντιπάλου. Μια όμως επιστημονική εκτίμησις της καταστάσεως και ιδία του εδάφους παρουσιάζει τας διατεθείσας δυνάμεις, παρά τον επιβλητικόν των όγκον απλώς επαρκείς.

-Ως τοιαύτας τας εχαρακτήρισε το υπεύθυνον Σώμα Στρατού και ως τοιαύτας τας εζύγισε εις την πλάστιγγα των δυνατοτήτων, εχρειάσθη δε κατά την διεξαγωγήν των επιχειρήσεων μεγάλη δεξιοτεχνία χειρισμών, διά να καταστώσι πράγματι επαρκείς αι διατεθείσαι δυνάμεις διά την ΧΑΡΑΥΓΗ.

(ιιι) <u>Συμπεράσματα</u>: ΠΡΟΣΟΧΗ εις την εκτίμησιν των απαιτουμένων δυνάμεων εις παρομοίας επιχειρήσεις εάν δεν θέλωμεν οι αγώνες να έχουν ως αποτέλεσμα την αποκαρδίωσιν των μαρτύρων εκτελεστών από τους οποίους συνήθως ζητούνται, από αδαείς, συνήθως ευθύναι διότι διέφυγον εκ των γραμμών των οι συμμορίται.

-Αν λάβωμεν υπ' όψιν τον παλαιόν κανονισμόν ασκήσεων Πεζικού έχοντα πλήρη ισχύν και σήμερον όστις καθώριζε 1500 μέτρα εις το Τάγμα κατά την προσπέλασιν και λήψιν επαφής και διαπιστώσωμεν διά τον υπ' όψιν αγώνα την δυνατότητα ερεύνης και αποφράξεως του Τάγματος εις 3000 μέτρα, πέραν των οποίων δεν δυνάμεθα να ζητώμεν ευθύνη διατί διέφυγαν οι ΚΣ, τότε με ενεργόν μέτωπον ΧΑΡΑΥΓΗΣ 250 χιλιομέτρων θα εύρωμεν προχείρως ότι απαιτούνται 83 Τάγματα.

Το Σ.Σ. διέθεσε 26 Τάγματα Στρατού, 2 καταδρομών, 16 τάγματα εθνοφρουράς, 1 χωροφυλακής και 1 ασφαλείας συγκοινωνιών ήτοι σύνολον 46 ταγμάτων, πλείστα των οποίων είχεν αναλάβει ασφάλειαν κατωκημένων χώρων και συγκοινωνιών, εκτός του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων, τότε έχει προχείρως μιαν εικόνα των απαιτουμένων δυνάμεων. Χρειάζεται συνεπώς πληθωρισμός δυνάμεων διά τον ειδικόν τούτο κατά των συμμοριτών αγώνα.

(η) <u>ΑΝΤΙΠΕΡΙΣΠΑΣΜΟΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ</u>.

-Απεδείχθη ότι οι συμμορίται οσάκις δημιουργείται εις αυτούς δύσκολος κατάστασις συντριβής των καταφεύγουν πάντοτε διά δυνάμεων έξωθεν του κυρίου χώρου επιχειρήσεων εις επιχειρήσεις αντιπερισπασμού το μεν όπως διευκολύνουν την διαφυγήν των πιεζομένων συντρόφων των, επιφέροντες σύγχισιν το δε όπως αναγκάσουν την ημετέραν διοίκησιν και αποσπάση δυνάμεις εκ του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων προς αντιμετώπισιν της νέας δημιουργουμένης υπό των συμμοριτών καταστάσεως και συνεπώς διαταράσει ουσιωδώς το αρχικόν της σχέδιον.

Τοιούτους αντιπερισπασμούς οι συμμορίται εδημιούργουν καθ' όλην την διάρκειαν των επιχειρήσεων βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ, ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και εις την περιοχήν ΒΑΛΤΟΥ - ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ. Ειδικώτερον την νύκτα της 14 προς 15 Απριλίου προ των ενάρξεων των επιχειρήσεων διηυκόλυναν την διαφυγήν των 400 Συμμοριτών της Ταξιαρχίας δυτικής ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ εις περιοχήν ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ -ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ προσβάλλοντες δι' ετέρων δυνάμεων εκ της περιοχής ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ - ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ τα τμήματα της Β΄ ΜΟΚ.

Το Σ.Σ. προβλέψαν τας τοιαύτας προθέσεις των συμμοριτών είχε διαθέσει εγκαίρως τας απαραιτήτους δυνάμεις, εκτός του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων, προς αντιμετώπισιν των τοιούτων συμμοριτικών ενεργειών και υπό οιοσδήποτε προϋποθέσεις επ' ουδενί λόγω απέσπασε την προσοχήν του από τον κύριο στόχον όστις ήτο ο νοτίως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ συμμοριακός όγκος.

(θ) ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ

-΄Εχει αποδειχθή περιτράνως κατά τον μακρόν συμμοριακόν αγώνα ότι οι συμμορίται εστήριζαν την ισχύν των εις την αυτοάμυναν.

Πράγματι η αυτοάμυνα απετέλει διά τους συμμορίτας την κυρίαν πηγήν πληροφοριών ακριβεστάτων, εφοδιασμού και τροφοδοσίας. Άνευ αυτών οι συμμορίται είναι τυφλοί. Ο Στρατηγός ΠΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ εχαρακτήριζε την αυτοάμυνα προσφυώς ως τους σταθμάρχας των τραίνων τα δε μάχιμα τμήματα των συμμοριτών ως αυτά ταύτα τα τραίνα με τους οδηγούς των.

Όταν το τραίνο εισέρχεται εις τον Σταθμόν τίθεται εξ ολοκλήρου εις την διάθεσιν του σταθμάρχου. Αυτός θα ρυθμίση την περαιτέρω κίνησίν του, αυτός τους επιβάτας αυτός την ανθράκευσιν και την ύδρευσίν της. Αν συνεπώς συλλάβωμεν και εξοντώσωμεν τους σταθμάρχας

δηλαδή τους αυτοαμυνίτες το τραίνο και οι επιβάτες του δηλαδή τα μάχιμα τμήματα των συμμοριτών θα εκτροχιασθούν και θα συντριβούν.

-Το Σ.Σ. πάντοτε και όχι μόνον εις την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗΣ αντελήφθη τον σκοτεινόν και λίαν επικίνδυνον δι' ημάς ρόλον των αυτοαμυνιτών τους οποίους εχαρακτήρισε και δικαίως ως τα μάτια και την δύναμιν των συμμοριτών και έθεσε πάντοτε ως βάσιν της επιτυχίας του την ριζικήν εξόντωσιν των υπούλων και λίαν επικινδύνων τούτων υποκειμένων τα οποία τρομοκρατούντα και τους εθνικόφρονας πολίτας των χωρίων, αποκλείουν την παροχήν εις ημάς κάθε πληροφορίας.

-Νομίζει ότι από όπου διήλθε εξερίζωσε πλήρως την μάστιγα ταύτην και συνεπώς κατέστησε ευκολώτερον το έργον του Στρατού κατά τας κυρίας επιχειρήσεις.

-Εις την ΡΟΥΜΕΛΗΝ πάντως ουδείς αυτοαμυνίτης ή ποικίλος άλλος συνεργάτης των συμμοριτών παρέμεινε εν δράσει και ούτω όταν και πάλιν βραδύτερον οι συμμορίται του ΔΙΑΜΑΝΤΗ εισήλθον εις την ΡΟΥΜΕΛΗΝ κατέστη δυνατόν να εξοντωθώσιν ευχερώς από μόνα τα τάγματα εθνοφρουράς γνωστά διά την ηλαττωμένην των μαχητικότητα, μόνον και μόνον διότι οι αυτοαμυνίται της ΡΟΥΜΕΛΗΣ είχον τοποθετηθή υπό την γην.

(η) ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΕΝΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

(ι) Προ της ενάρξεως της κυρίας επιχειρήσεως η Β΄Μοίρα Καταδρομών έχουσα σαφή αποστολήν αποφράξεως των διαβάσεων μεταξύ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ, λόγω της μη λήψεως των ενδεικνυομένων υπό ταύτης μέτρων, δεν εξεπλήρωσε την βασικήν ταύτην αποστολήν της και ούτω διήλθον διά μέσου των γραμμών της 400 συμμορίται με γυναικόπαιδα, κτήνη φορτωμένα κλπ.ενώ θα έπρεπε να συντριβούν.

Το Σ.Σ. εκαυτηρίασε την τοιαύτην αδράνειαν και επιπολαιότητα της Μοίρας ταύτης.

(ιι) Κατά την διάρκεια του αγώνος παρετηρήθη σπουδή ενίων μονάδων κατά την κίνησιν θεωρούντων ότι η ταχεία κατάληψις εδαφικών γραμμών απετέλει επιτυχή ενέργειαν.

Το Σώμα Στρατού εχαλιναγώγησε εγκαίρως την τοιαύτην τάσιν, παρηκολούθει εκ του σύνεγγυς την εξέλιξιν και είχε πάντοτε, παρά τας δυσκολίας των διαβιβάσεων τον απόλυτο έλεγχο των επιχειρήσεων από της ενάρξεως μέχρι του πέρατός των.

Εις την υπ' όψιν επιχείρησιν περιώρισε εις το ελάχιστον τας πρωτοβουλίας αι οποίαι διά κανονικάς περιπτώσεις αγώνος αποτελούν την βάσιν της επιτυχίας.

(ιιι) Η 3 Ταξιαρχία κατέχουσα αποφρακτικώς τας νοτίας και ΝΔ προσβάσεις του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ δεν ανέφερεν εγκαίρως από κακώς εννοουμένην ευθιξίαν, την διαφυγήν μέσω των γραμμών της προς ΕΛΙΚΩΝΑ σημαντικής δυνάμεως συμμοριτών και ούτω το Σώμα Στρατού δεν έλαβεν εγκαίρως γνώσιν της πληροφορίας και δεν ανέτρεψεν αμέσως απαραιτήτως δυνάμεις προς δίωξιν.

(ιυ) Τα τάγματα εθνοφρουράς υπέστησαν διαρκούντως του κυρίου αγώνος, αρκετά δυστυχήματα (10 ΤΕ εις τον ΑΧΕΛΩΟΝ, 9 εις ΣΠΑΘΗΝ κλπ.) ουχί λόγω ανεπαρκείας δυνάμεως, αλλά λόγω της πλάσεώς των διά αξιωματικών ηλαττωμένης επαγγελματικής ικανότητος.

Την τοιαύτην από της συγκροτήσεώς των πλαισίωσιν των ταγμάτων διά μη ικανών Αξιωματικών επληρώσαμεν κατ' επανάληψιν και εις αίμα και εις υλικά και εις ανύψωσιν του ηθικού των συμμοριτών εκ των ευκόλων τούτων επιτυχιών των.

-Το Σ.Σ. έλαβε δραστικά μέτρα διά την απαλλαγήν των ταγμάτων εκ των ανικάνων στελεχών και εβελτίωσε ούτω ουσιωδώς συν τω χρόνω την μαχητικήν αξίαν των ταγμάτων τούτων. Διαπιστούται ούτω διά πολλοστήν φορά το αξίωμα ότι στρατός είναι κυρίως στελέχη ικανά επαγγελματικώς σωματικώς υγιά και με πίστιν φανατισμόν και αισιοδοξίαν διά τον αγώνα και την νίκην.

(υ) ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

Κατά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ αι επικοινωνίαι του Σ.Σ., ιδία διά την ΙΧ Μεραρχίαν και τα εισερχόμενα εντός των ορεινών όγκων τάγματα των λοιπών Μεραρχιών, εστηρήχθησαν επί του ασυρμάτου.

Λόγω της ανάγκης όπως άπαντα σχεδόν τα σήματα επιχειρήσεων κτυπτογραφούνται, επήρχετο μοιραίως βραδύτητα λήψεως αναφορών και Μονάδων και εν συνεχεία εκδόσεως διαταγών Σώματος.

Τούτο παρουσίασε μεγάλας δυσκολίας εν τη διευθύνσει του αγώνος δι' ο το Σ.Σ. ηναγκάσθη να διαθέτη εις τας Μεραρχίας επιτελείς συνδέσμους μεταφέροντας τας οδηγίας του Σώματος.

Τα τηλεφωνικά δίκτυα με τας λοιπάς πλην της ΙΧ Μεραρχίας ελειτούργησαν πολύ καλώς και γενικώς η καταβληθείσα προσπάθεια υπό των Αξκών αλλά και οπλιτών διαβιβάσεων εμετρίασε κατά πολύ τας παρουσιαζομένας δυσκολίας λόγω του ορεινού εδάφους και της λίαν εκτεταμένης ζώνης των επιχειρήσεων.

-Συν τη εξοντώσει των συμμοριτών και τη διαδοχική απελευθερώσει της ΡΟΥΜΕΛΗΣ η Α9 του Σώματος απεκατέστησε προοδευτικώς με σκληροτάτην εργασίαν το σύνολον των μονίμων γραμμών αίτινες είχον τελείως καταστραφεί υπό των συμοριτών.

-Αι τηλεφωνικαί επικοινωνίαι μεταξύ Τ.Σ Σώματος και ΓΕΣ, Β΄ΣΣ και Αεροπορικών Μονάδων διά την υποστήριξιν Αεροπορίας εν Λαρίση και Λαμία ελειτούργησαν άριστα και το Σώμα Στρατού ουδεμίαν εδοκίμασε δυσκολίαν.

(υι) ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

Άμα τη ενάρξει των επιχειρήσεων το Μηχανικό του Σ.Σ. και το τοιούτον των Μεραρχιών ησχολήθησαν εντατικώτατα με την αποκατάστασιν των εισδυουσών εντός των ορεινών χώρων αμαξιτών.

-ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ - ΚΡΙΚΕΛΟΝ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ - ΦΤΕΡΗ -ΓΑΡΔΙΚΙΟΝ ΟΜΙΛΑΙΩΝ - ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ, δι' ων ηλάττωσε κατά πολύ τας δυσκολίας ανεφοδιασμού.

Ομοίως ήρξατο η βελτίωσις και η συντήρησις των εις αθλίαν ευρισκομένων οδεύσεων.

-ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ, ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ - ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΘΕΡΜΟΝ - ΑΓΡΙΝΙΟΝ - ΧΟΥΝΗ.

-Γενικώς η απόδοσις του μηχανικού υπήρξε πολύ καλή.

(υιι) ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ-ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ

Αι μεταφοραί Μεραρχιών ΙΧ-Χ και 51 Ταξιαρχία της Ι Μεραρχίας προς τον χώρον ΡΟΥΜΕΛΗΣ εγένοντο υπό του ΓΕΣ/Γ1 εντός των προβλεφθεισών υπ' αυτού προθεσμιών δι' αυτοκινήτων ΙΧ και 51 Ταξιαρχίας και διά πλωτών μέσων της Χ Μεραρχίας.

-Ομοίως η μεταφορά των μονάδων τούτων εκτός της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ μετά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ εγένετο επίσης υπό ΓΕΣ/Γ1 προς την περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

-Εις την περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ αι πραγματοποιηθείσαι λόγω τακτικών αναγκών μεταφοραί εγένοντο άπασαι δι' αυτοκινήτων λίαν εγκαίρως.

Ανεφοδιασμοί

-Λόγω του εξαιρετικά ορεινού και δυσβάτου εδάφους και μέχρις ότου αι εισδύουσαι ΦΤΕΡΗ-ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ και ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ-ΚΡΙΚΕΛΟΝ-ΔΟΜΝΙΤΣΑ αποκατασταθώσι, οι ανεφοδιασμοί παρουσίασαν αρκετάς δυσκολίας, αρθείσας διά των από αέρος ρίψεως.

Ομοίως το Σ.Σ. εκτός των διατεθέντων δυο λόχων ΛΟΚ εφοδίασε έκαστον τάγμα πυρ/κού διά 180 κτηνών συμπληρωθέντων δι' επιτάξεως. Απεδείχθη ότι εις επιχειρήσεις ορεινών εδαφών μακράν αμαξιτών αρτηριών απαιτούνται δι' έκαστον τάγμα 180 κτήνη.

(υιι) ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ

Το 416 Στρατ. Νοσοκομείον ΛΑΜΙΑΣ ενισχυμένου και διά χειρουργείου εκστρατείας με κλιμάκιον χειρουργείου εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-ΑΓΡΙΝΙΟΝ-ΑΜΦΙΣΣΑ-ΛΕΒΑΔΕΙΑ και τα διατεθέντα υγειον.αυτοκίνητα, εξυπηρέτησαν πλήρως τας υγειονομικάς ανάγκας της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ, δεδομένου ότι κατά ταύτην αι απώλειαι των μονάδων του σώματος υπήρξαν ασήμαντοι. Οπωσδήποτε παρουσιάσθησαν δυσκολίαι εις την διακομιδήν τραυματιών εκ των δυσπροσίτων ορεινών όγκων.

ιχ) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Απ' αρχής μέχρι τέλους των επιχειρήσεων ΧΑΡΑΥΓΗ η Αεροπορία Αναγνωρίσεως και Μάχης υπό την εμπνευσμένην κατεύθυνση του Σμηνάρχου ΚΕΛΑΪΔΗ βοηθουμένου υπό του γενναίου Ανχου ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ διδόντων αμφοτέρω το παράδειγμα διά καθημερινών επανειλημμένων προσωπικών πτήσεων και παρά τας δυσμενείς καιρικάς και εδαφικάς συνθήκας ανεύρισκε διά των αεροπλάνων αναγνωρίσεως τους αποπειρωμένους να διαφύγωσι συμμορίτας, τους ενετόπιζε, τους παρέδιδε εις τα τμήματα και εν πλήρει συνεργασία με ταύτα επενέβαινε διά των ΣΠΙΤΦΑΪΡ και δι' αλεπαλλήλων προσβολών επέφερε βαρυτάτας απωλείας και εδημιούργει εις αυτούς σύγχυσιν και πανικόν, επιφέρουσα την διάλυσιν.

Κατά την μάχην της ΓΚΙΩΝΑΣ (29-4-48) διέλυσε κυριολεκτικώς διά των εν συνεχεία προσβολών τους συμμορίτας και εβοήθησε κατά πολύ τα τμήματα διά την πλήρη εξόντωσίν των.

Τόσον τα ΧΑΡΒΑΡΤ όσον και τα ΣΠΙΤΦΑΪΡ κατήρχοντο κάτω των 50 μέτρων και εσκόρπιζον πανταχού τον θάνατον και την καταστροφήν. Ο Δ/τής του Σώματος παρακολουθείσας κατ' επανάληψιν επεμβάσεις των εξαιρέτων ΙΚΑΡΩΝ μας, διεπίστωσε το ακατάβλητον θάρρος των και εκαμάρωσε με συγκίνησιν και υπερηφάνειαν τα ωραιότερα αυτά ελληνικά νειάτα.

-Η μεταγωγική Αεροπορία διά των Ντακότα εξυπηρέτησε επίσης σπουδαία τους ανεφοδιασμούς διά ρίψεων πάσης φύσεως εφοδίων και εμετρίασε κατά πολύ τας δυσκολίας επιγείου ανεφοδιασμού τας προερχομένας εκ του δυσβάτου εδάφους και ελλείψεως συγκοινωνιών. διά των ελαφρών αεροπλάνων διευκόλυνε κατά πολύ τας μετακινήσεις και αναγνωρίσεις του Δ/τού του Σώματος και του επιτελείου του.

Γενικώς πρέπει να τονίσωμεν ότι η αεροπορία μας συνέβαλε σπουδαίως εις την συντριβήν του συμμοριτισμού.

χ) ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Επραγματοποίησε τας θαλασσίας μεταφοράς των μεγάλων μονάδων εξ άλλων θεάτρων επιχειρήσεων προς τον χώρον της ΧΑΡΑΥΓΗΣ, με σύστημα, άνεσιν, ακρίβεια και εξαιρετικόν ενδιαφέρον.

-Ομοίως κατά τον αυτόν τρόπον μετέφερε, μετά το τέλος της ΧΑΡΑΥΓΗΣ τας Μ.Μονάδας εκ της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ προς τα νέα θέατρα επιχειρήσεων και περιώρισε κατά πολύ τους χρόνους μεταφοράς των και την κόπωσιν των στρατευμάτων.

Τα αρματαγωγά μας απεδείχθησαν εξαιρετικά μεταφορικά μέσα μεγάλων μονάδων με τας ιδιαιτέρας των ευκολίας, εις την επιβίβασιν των ανδρών και την φόρτωσιν των ποικίλων βαρέων υλικών του στρατού μας (αυτοκίνητα, πεδινά και βαρέα πυρ/λα κ.λ.π.) μειουμένου εις το ελάχιστον, του απαιτουμένου άλλοτε εξαιρετικώς μεγάλου χρόνου διά την επιβίβασιν, αποβίβασιν και φορτοεκφορτώσεις των υλικών.

-Διά των αντιτορπιλικών και ελαφρών περιπολικών σκαφών ήλεγχαν απολύτως τας νοτίας ακτάς της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και τους διαύλους ΕΥΒΟΪΚΟΥ και ΩΡΑΙΩΝ και απηγόρευσαν εις τους συμμορίτας πάσαν διά θαλάσσης διαφυγήν.

-Διηυκόλυναν διά των Εμ-Ελ τας θαλασσίας μετακινήσεις του Δ/τού του Σώματος και επιτελείου του.

-Οι Αξιωματικοί και ναύται του πολεμικού μας Ναυτικού επέδειξαν εξαιρετικήν ευσυνειδησίαν, πλήρη κατανόησιν και μεγάλην ευγένειαν και ενδιαφέρον κατά την εξυπηρέτησιν των ποικίλων αναγκών της επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ".

χι) ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

-Λόγω της φύσεως του αγώνος και της αποφυγής υπό των συμμοριτών της μάχης, το πυροβολικόν ελαχίστην εύρε ευκαιρίαν προς δράσιν. Πάντως οσάκις παρουσιάσθη ευκαιρία η επέμβασίς του και η δράσις υπήρξεν όπως πάντοτε άλλωστε, ταχεία και λίαν εύστοχος.

(θ) ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

(ι) Νεκροί τραυματίαι κ.λ.π.

(ιι) Αυτοαμυνίται

(ιιι) Υλικά

(ιυ) Το Σ.Σ. νομίζει ότι ο τεθής εις αυτό υπό της Ανωτάτης ηγεσίας του Στρατού αντικειμενικός σκοπός τουτέστην η συντριβή του όγκου της συμμοριακής δυνάμεως και η εκκαθάρισις της ΡΟΥΜΕΛΗΣ επετεύχθη πλήρως και από της απόψεως αυτής θεωρεί εαυτόν πλήρη ικανοποιημένον.

Η επιτυχία αύτη οφείλεται:

(ια) Εις την πίστιν, τον φανατισμόν και την αισιοδοξίαν τα οποία το διέκριναν κατά τον αγώνα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ. Ουδέ επί στιγμής εσκέφθη την αποτυχίαν και θεωρεί τους ανωτέρω παράγοντας βασικούς διά την επίτευξιν αποφασιστικής Νίκης.

(ιβ) Εις την εμπιστοσύνην μεθ' ης το περιάβαλλε η Ανωτάτη Ηγεσία του Στρατού, αφ' ης τω ανέθεσε την βαρείαν ταύτην εντολήν και εις τα επαρκή μέσα, άτινα εξοικονομήσασα εξ άλλων μετώπων, του διέθεσε.

Αν η Ανωτάτη Ηγεσία δεν εσκέπτετο τόσον ριζοσπαστικώς, επί βλάβη άλλων θεάτρων επιχειρήσεων και δεν διέθετε τα επαρκή ταύτα μέσα η επιχείρησις ΧΑΡΑΥΓΗ θα είχε την τύχη του ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ του ΙΕΡΑΚΟΣ και τόσων άλλων επιχειρήσεων του παρελθόντος έτους.

(ιγ) Εις την αδιάκοπον και άνευ ουδεμιάς αναπαύλας δίωξιν των συμμοριτών παρά τας εξαιρετικάς δυσχερείας εκ του εδάφους και του καιρού, ήτις εξήντλησε σωματικώς και ηθικώς τους συμμορίτας, τους έφερε εις απόγνωσιν, ομού μετά της αδυναμίας των να διαφύγουν, λόγω της εις μέγα βάθος αποφράξεως των οδεύσεων και τους κατέστησε ανικάνους δι' αντίστασιν και γενικώς δι' αντίδρασιν.

(ιε) Εις την ριζικήν εξόντωσιν της αυτοαμύνης ήτις εστέρησε τους συμμορίτας του κυρίου όπλου των, των πληροφοριών.

(ιστ) Εις την διάθεσιν των απαραιτήτων δυνάμεων διά μιας τόσης εκτάσεως επιχειρήσεως και προ παντός εις την διάθεσιν υπό του ΓΕΣ του απαιτουμένου χρόνου όστις επέτρεψε εις το Σώμα Στρατού να χειρισθή ανέτως τας διατεθείσας αυτώ δυνάμεις προς πλήρη εξασθένησιν της συμμοριακής μάστιγος της ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Θ.ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Τ.Υ.

75

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΤΟΛΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΧΗΓΟΥ
Αριθ. Πρωτ. Α/20/5/1
Α.Α. 2

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Τόπος εκδόσεως ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΣ
επί Θ. ΑΒΕΡΩΦ
Ημερομηνία 20 Μαΐου 1948

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΟΡΘΡΥΟΣ
ΧΑΡΑΥΓΗ-Σ
(Σύντ. τίτλος Δ.Ε.Σ./2)

Ι. ΧΑΡΤΑΙ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ

α) Χ.Β.Ν. 2836β-1556-1521-1871
β) Χ.Ε.Σ. 2-21-58
γ) Στρατιωτικοί Χάρται 1/100.000 (Η7-Η8-Η9-Θ7-Θ8-Θ9)
δ) Απόρρητος πλοηγός Επιτελικής Χρήσεως (ΠΕΧ)

ΙΙ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

α) Κανονισμός εκτελέσεως και παρατηρήσεως βολής βομβαρδισμού πλοίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Σχέδιον βολής πυροβολικού.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. Σχέδιον διαβιβάσεων.

ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ

α) ΣΧΕΔΙΟΝ Γ.Ε.Ν. (Συντ. τίτλος Ν.Σ.Ο.Ρ.)
β) Δ.Ε.Σ./1

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1.- ΕΧΘΡΟΣ

α) ΞΗΡΑ. Δύναμις συμμοριακή εκ 350 συμμοριτών και ενδεχομένως επί πλέον δύναμις 150 ιππέων, άνευ δυνατότητος επί του παρόντος ενισχύσεως αυτών, δρα εις την περιοχήν ΟΡΘΡΥΟΣ. Επίσης ετέρα μικρά δύναμις των εις περιοχήν ΞΥΝΙΑΔΟΣ. Πιθανώς κατά τας εκκαθαριστικάς ταύτας επιχειρήσεις να γίνη απόπειρα διαφυγής των κατά πρώτον λόγον προς ΠΗΛΙΟΝ- ΚΙΣΣΑΒΟΝ και δευτερεύοντως προς περιοχήν Δυτικής ΟΡΘΡΥΟΣ ή προς ΕΥΒΟΙΑΝ.

β) ΘΑΛΑΣΣΑ. Κινούνται κατά πληροφορίας ούχι εξηκριβωμένας Υποβρύχια αγνώστου εθνικότητος εις ΑΙΓΑΙΟΝ.

γ) ΑΗΡ. Πιθανόν οι συμμορίται να αποκτήσουν αεροπορικήν δύναμιν προς προσβολήν σχηματισμών μας.

2. ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

α) ΣΤΡΑΤΟΣ. Η Ι Μεραρχία και ετέρα στρατιωτική δύναμις, υπό το Α΄ ΣΣ.

β) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ. Συμμετέχει διά δυνάμεων της.

γ) ΝΑΥΤΙΚΟΝ. Δύναμις υποστηρίξεως, Περιπολίας και μεταφοράς.

II. ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

3. Η πλήρης εφουδετέρωσις και συντριβή των συμμοριτών και παντός αναρχικού στοιχείου περιοχής ΞΥΝΙΑΔΟΣ και ΟΡΘΡΥΟΣ.

III. ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ Β.Ν.

4. α) Αποκλεισμός διαφυγής των συμμοριτών διά θαλάσσης εκ της περιοχής των επιχειρήσεων.

β) Δράσις αντιτορπιλλικών διά του πυροβολικού των κατά των συμμοριτών τη αιτήσει του Στρατού και τη συνεργασία πιθανώς της Αεροπορίας. Βολή κατά υποδεικνυόμενων στόχων και απρόοπτων στόχων.

γ) Αντιαεροπορική προστασία παρακτίου περιοχής υπό των αντιτορπιλλικών.

δ) Εξασφάλισις ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ μετακινήσεως δι' Αποβατικών και ΑΠΕ δυνάμεως ανδρών εκ ΣΤΥΛΙΔΟΣ και απόβασις αυτών εις όρμους Ν και ΝΑ ακτών ΟΡΘΡΥΟΣ.

IV. ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

5. α) Έναρξις από ώρας 2100 της 24/5 εντατικού αποκλεισμού διαφυγής συμμοριτών από θαλάσσης εκ της περιοχής επιχειρήσεων, διά συνεχούς περιπολίας διά περιπολικών δυνάμεων ΑΣ/Τ.

β) Από ώρας 1600 της 24/5 εν αντιτορπιλλικόν θα ευρίσκεται εις Νοτίας ακτάς ΟΡΘΡΥΟΣ και έτερον εις Ανατολικάς ακτάς ΟΡΘΡΥΟΣ, ως πλοία υποστηρίξεως των επιχειρήσεων.

γ) Από της 25/5 δό Α/Β/ και τέσσερα ΑΠΕ της δυνάμεως ΑΣ/Τ δέον να ώσιν έτοιμα ίνα μετακινήσουν τμήμα Στρατού εκ ΣΤΥΛΙΔΟΣ και αποβιβάσουν τούτο ως ήθελεν αιτηθή υπό της Ιης Μεραρχίας και εν συνεχεία χρησιμοποιηθούν κατά το δοκούν τη Ιη Μεραρχία.

V. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

6. α) Δύναμις Υποστηρίξεως ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ-ΑΔΡΙΑΣ

β) Αποβατική Δύναμις δύο Α/Β και τέσσερα ΑΠΕ της δυνάμεως ΑΣ/Τ.

γ) Δύναμις Περιπολίας ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ-Α/Κ 861 - Α/Φ 1252-3 Π/Κ.
Δύναται ο ΑΣ/Τ να ενισχύση την δύναμιν των περιπολικών και δι' άλλων πλοίων του εφ' όσον τούτο κρίνει σκόπιμον.

VI. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

7. ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΑ. Τα Β.Π. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ και ΑΔΡΙΑΣ θα αποπλεύσουν υπό τον Δ.Ο.Υ. κατόπιν σήματος μου ώραν 2359 της 23/5 ώστε μετά μεσημβρίαν της 24/5 να ευρίσκονται εις τας κάτωθι περιοχάς.

α) ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ εις ΜΑΛΛΙΑΚΟΝ-ΩΡΕΟΥΣ.

β) ΑΔΡΙΑΣ εις ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΝ.

8. ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΑ. Να μετακινηθούν κατόπιν διαταγής ΑΣ/Τ εγκαίρως ώστε από ώρας 2100 της 24/5 να έχουν καταλάβη τας θέσεις των περιπολίας.

9. ΑΠΟΒΑΤΙΚΑ. Δύο αποβατικά και τέσσερα ΑΠΕ να μετακινηθούν κατόπιν διαταγής ΑΣ/Τ ώστε να ευρίσκονται από μεσημβρίας της 25/5 εις ΣΤΥΛΙΔΑ.

VII. ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

10. Η επιχείρησις θα διαρκέση περίπου 6 ημέρας.

11. Αι μετέπειτα(μετά πέρας της επιχειρήσεως) κινήσεις των αντιτορπιλλικών, περιπολικών και Αποβατικών διαταχθώσιν δια σημάτων μου.

VIII. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

12. Δία της διαταγής ΝΣΟΡ του Υ.Ν. ανατίθεται η όλη ευθύνη, οργάνωσις και εκτέλεσις της επιχειρήσεως εις τον ΑΡΧΗΓΟΝ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

13. Αναθέτω εις τον ΑΣ/Τ (Πλοίαρχον Γ. ΜΑΝΩΛΑΤΟΝ) την οργάνωσιν και ευθύνην του Σχεδίου περιπολιών και αποκλεισμού των παραλιών περιοχής επιχειρήσεων ως και Σχεδίου μεταφορών.

14. Εις τον Κυβερνήτην ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ (Αντιπλοίαρχον Π. ΔΑΜΗΛΑΤΗΝ) αναθέτω τα καθήκοντα του Διοικητού δυνάμεως υποστηρίξεως (Δ.Ο.Υ.)

15. Εις τον Υποπλοίαρχον Γ. ΔΡΟΣΙΝΟΝ τα του προκεχωρημένου κλιμακίου Α.Σ. (ΠΚΑΣ). Έδρα ΛΑΜΙΑ.

IX. ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙΠΟΛΙΩΝ

16. Να καταρτησθή υπό του ΑΣ/Τ το ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΠΟΛΙΩΝ βάσει των ακόλουθων γενικών αρχών.

α) στενός και συνεχής αποκλεισμός της περιοχής επιχειρήσεων ήτοι: παρακτίου περιοχής ΜΑΛΛΙΑΚΟΥ - ΣΤΕΝΟΥ ΩΡΕΩΝ - ΠΑΓΑΣΣΗΤΙΚΟΥ.

β) Ιδιαιτέρα προσοχή από ΣΤΥΛΙΔΟΣ μέχρι ΑΛΜΥΡΟΥ.

γ) Επίσης κατά την σχεδίασιν των περιπολιών δέον να προβλέπεται επιτήρησις και των λοιπών ακτών συμφώνως προς το μέχρι σήμερον ισχύον σύστημα.

X. ΣΧΕΔΙΟΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

17. ΑΣ/Τ έχων υπ' όψιν παράγρ. 4 εδάφ. δ και παραγρ. 5 εδάφ. γ να καταρτίση το Σχέδιον μεταφοράς της Στρατιωτικής Δυνάμεως (600 άνδρες) εκ ΣΤΥΛΙΔΟΣ εις όρμους Ν και ΝΑ ΟΡΘΡΥΟΣ συμφώνως προς τας αιτήσεις της 1ης ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ. Πιθανώς χρησιμοποιηθώσιν όρμοι ΓΑΡΔΙΚΙ-ΓΛΥΦΑ- ΠΤΕΛΕΟΣ-ΣΟΥΡΠΗ-ΝΙΑ.-

XI. ΣΧΕΔΙΟΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΩΣ διά ΒΟΛΗΣ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

18. Ώς αναφέρεται εις συννημένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

XII. ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤ. ΤΜΗΜΑΤΩΝ

19. Ο ΑΣ/Τ να ρυθμίση ταύτα εν συννενοήσει μετά της 1ης ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ και αναλόγως των αναγκών αυτής, προσπαθών να εκπληρώση απάσας τας αιτήσεις της.

XIII. ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΣ

20. Ως εις συννημένον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

XIV. ΑΣΦΑΛΕΙΑ

21. Η παρούσα διαταγή είναι ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ και δέον να ληφθούν αυστηρά μέτρα υπό των Διοικητών διά πρόληψιν διαρροής πληροφοριών επί της επιχειρήσεως.

XV. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

22. Πλοία αποπλέοντα εκ των βάσεων των να ώσιν πλήρως εφοδιασμένα διά καυσίμων και του κεκανονισμένου αποθέματος τροφίμων.

23. Πλοία αποπλέοντα εκ Ν/θμου να παραλαμβάνωσιν τους φόρτους πυρομαχικών ως Παράρτημα ΙΙΙ της Δ.Ε.Σ./1 ορίζει.

24. Ν.Δ. ΒΟΛΟΥ να μεριμνήση διά τας ανάγκας ανεφοδιασμού των πλοίων εις καύσιμα κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων.

Πιθανώς τωναντιτορπιλλικών να επιβώσιν αξ/κοί του Στρατού Ξηράς ως σύνδεσμοι μερίμνη Α.Σ.

XVI. ΔΙΑΝΟΜΗ-ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ-ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

25. Η παρούσα Διαταγή μου μετά των παραρτημάτων κοινοποιείται ως ακολούθως:

α/	Υ.Ν./Γ.Ε.Ν./Γ'	αντίτυπον αυξ. αριθ. 1
β/	ΓΕΣ	αντίτυπον αυξ. αριθ. 2
γ/	Α'ΣΣ	αντίτυπον αυξ. αριθ. 3
δ/	Ιην Μεραρχίαν(Δ/την) μερίμνη Α'Σ.Σ.	αντίτυπον αυξ. αριθ. 4
ε/	ΑΣ/Τ. Εκ τούτου να κοινοποιήση εις Ν.Δ. ΒΟΛΟΥ και υπ' αυτόν μονάδας, τα ενδιαφέροντα ταύτας τμήματα και ΜΟΝΟΝ ταύτα.	αντίτυπον αυξ. αριθ. 5
στ/	Εις Δ.Ο.Υ. (Κυβερνήτην Β.Π. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ)	αντίτυπον αυξ. αριθ. 6
ζ/	Εις Κυβερνήτην Β.Π. ΑΔΡΙΑΣ	αντίτυπον αυξ. αριθ. 7
η/	Εις Η.Β.Ν.Μ./G	αντίτυπον αυξ. αριθ. 8
θ/	Εις U.S.M. - NAVAL GROUP	αντίτυπον αυξ. αριθ. 9
ι/	Εις Α.Σ.	αντίτυπον αυξ. αριθ. 10 & 11

26. Παρακαλώ να μου γνωσθή λήψις διά της λέξεως «ΚΑΣΤΩΡ».

Τ.Σ.Υ.
Ο
ΑΡΧΗΓΟΣ ΣΤΟΛΟΥ
Πλοίαρχος Π.Ε. ΚΩΝΣΤΑΣ Β.Ν.

Συννημένα 2 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
(Εδακτυλογραφήθη υπό Σημαιοφόρου Ε. ΜΑΡΑΓΚΟΔΑΚΗ)

76

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Β.Σ.Σ./Α1
ΑΡΙΘΜ. Α.Α.Π. 361/Α1/Ι
904 τη 21 Μαΐου 1948
Α/Α αντιτύπου 6

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΔΡΑΙΩΣΕΩΣ ΑΓΡΑΦΩΝ «ΧΑΡΑΥΓΗ "Σ"»

ΧΑΡΤΑΙ
- ΚΑΡΔΙΤΣΑ
- ΑΓΡΑΦΑ
- ΦΑΡΣΑΛΑ 1: 100.000
- ΛΑΜΙΑ
- ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
- ΑΓΡΙΝΙΟΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. Συμμορίται
Όρα συνημμένον Δελτίον Πληροφοριών

2. Δυνάμεις διά την Επιχείρησιν
Χ Μεραρχία
42 Ταξιαρχία ΙΧ Μεραρχίας
77 Ταξιαρχία Ι Μεραρχίας

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3. Εξόντωσις των συμμοριτών εντός της περιοχής της περιλαμβανομένης μεταξύ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ - ΑΧΕΛΩΟΥ - ΠΟΡΤΑΡΙΕΣ και Δυτ. της Λίμνης ΞΥΝΙΑΔΟΣ.
Εκκαθάρισις της περιοχής ταύτης από παντός Συμμορ. στοιχείου.

ΜΕΘΟΔΟΣ

4. α) Ισχυρά ενέργεια εν τη κατευθύνσει ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ (Χ.6863) - ΑΓΡΑΦΑ (Χ.6686) - ΑΡΓΙΘΕΑ (Σ.5810) - ΠΑΛΗΚΑΡΙΑ (Σ.5718).

β) Κάλυψις της ανωτέρω ενεργείας εκατέρωθεν και απαγόρευσις διαρροής Συμμοριτ. Δυτ. ΑΧΕΛΩΟΥ.

5. Συνθηματικόν Επιχειρήσεως
«ΧΑΡΑΥΓΗ "Σ"»

6. Συγκρότησις
α) Δεξιά: 77 Ταξιαρχία της Ιης Μεραρχίας (μόνον από 25-28 Μαΐου).
β) Κέντρον: Χ Μεραρχία διά 2 Ταξιαρχιών.
γ) Αριστερά: 42 Ταξιαρχία

7. Διοίκησις
Την Διοίκησιν θα αναλάβη ο Διοικητής της Χ Μεραρχίας.

8. Συγκέντρωσις και κατάληψις γραμμής εξορμήσεως
α) Συγκέντρωσις εις χώρους συγκεντρώσεως μάχη ως Σχέδ. Π μέχρι της 23ης Μαΐου.

β) Κατάληψις της γραμμής εξορμήσεως ως Σχέδ. Η μέχρι της εσπέρας 24ης Μαΐου.

9. Τελικός Αντικειμενικός Σκοπός
Ως σχεδιάγραμμα "Π"

10. Ρυθμός προχωρήσεως
Ο Ρυθμός προχωρήσεως επαφίεται εις την κρίσιν του Διοικητού, πάντως δέον να έχη υπ' όψιν του ότι:

α) Η κίνησις θα ρυθμισθή αναλόγως του χώρου εις ον θα συναντήση τον εχθρόν.

β) Εις τον τελικόν αντικειμενικόν σκοπόν δέον να αχθή την εσπέραν της Χ συν 10 ημέραν

γ) Η κίνησις της 77 Ταξιαρχίας 1ης Μεραρχίας να ρυθμισθή ώστε την εσπέραν 28ης να συγκεντρωθή μεταξύ ΔΟΜΟΚΟΥ - ΦΑΡΣΑΛΩΝ, οπότε επανέρχεται εις Μεραρχίαν της.

δ) Να έχη πάντοτε έτοιμον εν Τάγμα της 42 Ταξιαρχίας δι' ενδεχόμενην επέμβασιν Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ.

ε) Η 42 Ταξιαρχία από της αφίξεώς της εις ύψος ΠΕΤΡΟΥΛΙΩΤΙΚΟΥ ποταμού ή και ενωρίτερον κατά την κρίσιν του Διοικητού Χ Μεραρχίας δυνατόν να διαπεραιωθή Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ και κινηθή προς Μ. ΜΕΛΑΤΩΝ Χ. 2001 ούχι βραδύτερον της 5ης Ιουνίου ίνα εκείθεν μεταφερθή εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ.

11. Κάλυψις επιχειρήσεως

α)	Εξ Ανατολών	Το Τ.Σ.Ε.Κ. από της ενάρξεως της επιχειρήσεως να αποφράξη τας διαβάσεις ΡΑΧΟΥΛΑΣ (Χ.8697) - ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ (Χ.9386) - ΣΜΟΚΟΒΟΝ.
β)	Εκ Δυσμών	Η VIII Μεραρχία διά των Ταγμάτων Εθνοφρουράς ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ και ΑΡΤΗΣ αποφράξη τας γεφύρας ΤΕΜΠΛΑΣ (Χ.4585) - Ν. ΑΡΓΥΡΙΟΥ (Χ.4489) - ΚΟΡΑΚΑ (Χ.4705) ως και πάσαν άλλην δυνατήν διάβασιν επί του ΑΧΕΛΩΟΥ.
γ)	Εκ Βορρά	Η Δ.Ε.Θ. να καταλάβη εγκαίρως τας επί της γραμμής ΜΕΣΑΤΗ (Σ.775003) - ΡΑΧΗ ΣΙΜΟΥ (Σ.7101) - ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΙ (Σ.6502) διαβάσεις δι' ενός Τάγματος Εθνοφρουράς προς απόφραξιν διαρροής των συμμοριτών προς ΚΟΖΑΚΑ, εν συνεργασία με τους επί τόπου ευρισκομένους Λ.Ο.Κ.
δ)	Από Νότου	Μερίμνη του Α'.Σ.Σ θα αποφραχθούν αι προς τον Νότον διαβάσεις προς απαγόρευσιν επανόδου των συμμοριτών προς ΡΟΥΜΕΛΗΝ.

12. Ενέργειαι μετά τον τελικόν αντικειμενικόν σκοπόν

α) Η Χ Μεραρχία μετά την κατάληψιν τελικού αντικειμενικού σκοπού θα συγκεντρωθή εις ΤΡΙΚΑΛΑ προς ανασυγκρότησιν

β) Η 42 Ταξιαρχία αναλόγως της καταστάσεως ως η παράγρ. 10(ε).

13. Αεροπορία
Θα συμμετάσχη δι' αναγνωρίσεων, δι' υποστυρίξεως και προσβολών κατά απροόπτων στόχων τη αιτήσει και υποδείξει των Μονάδων.

14. Εκτέλεσις
α) Ημέρα εξορμήσεως η 25η Μαΐου διά την Χ Μεραρχίαν, 42 Ταξιαρχίαν.
Κατά την ημέραν ταύτην η 77 Ταξιαρχία θα προωθήση μόνον το αριστερόν της προς τήρησιν επαφής μετά του δεξιού της Χ Μεραρχίας.

β) Διάρκεια

ι. 77 Ταξιαρχία Ι Μεραρχίας την 28ην δέον να ευρίσκεται εις διάθεσιν Μεραρχίας της.

ιι. Διά Χ Μεραρχίαν και 42 Ταξιαρχίαν δεκαήμερος.

15. Εδραίωσις

Μετά την εκκαθάρισιν της περιοχής θα προωθηθώσιν τα Τ.Ε. εις τας προβλεπόμενας έδρας των ως κάτωθι:

51	Εις περιοχήν	ΠΥΛΗΣ - ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ	
15	Εις περιοχήν	ΠΕΖΟΥΛΑΣ	
25	Åéò ðåñéï÷Þí	ΔΕΡΒΕΝ - ΦΟΥΡΚΑ	Τιθεμένων εις
11	Εις περιοχήν	ΡΕΝΤΙΝΗΣ	διάθεσιν του
12	Εις περιοχήν	Α. ΚΤΗΜΕΝΗΣ	Α΄ ΣΣ

16. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

Ως ειδική διαταγή

17. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

Ως ειδική διαταγή διαβιβάσεων.

ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ

Ακριβές αντίγραφον
Το Γραφείον Α1/Β΄ ΣΣ
Τ.Σ.Υ.

ΠΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ	Α/Α αντιτύπου	Α/Α Σχεδ.
Χ Μεραρχία	1	1
VIII »	2	
77 Ταξιαρχία	3	2
42 Ταξιαρχία	4	3
Δ.Ε.Θ.	5	4
Δ΄. Δ. Καταδρομών	16	
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ		
ΓΕΣ/Α1	6	
Α΄ ΣΣ /Α1	7	
Ι Μεραρχίαν	8	
ΙΧ Μεραρχίαν	9	
Â΄ ÓÓ/Á1	10	5
Αρχ. Β΄ και Γ΄ Κλ.	11	
Αρχείον	12	
Πολ. Εκθ.	13-15	
Σ.Α.Η.Π.	εν μεταφράσει	6
Β.Σ.Α.	»	7

77

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ"
ΠΡΟΣ: Α'ΣΣ/Α1
ΚΟΙΝ: 3-77-51 Ταξ/Α1-Τ.Σ.Ε.Λ.
Τ.Σ.Ε.Α.-Α1 Ιης Μεραρχίας

<u>ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ</u>
Ιη ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Αρ. Φ.31/5/Α1
919 Σ.Τ.Γ. /25-5-1948
Εδακτυλογραφήθη παρά του Ανθ/γου ΣΥΝΑΔΙΝΟΥ Σ.

ΧΑΡΤΑΙ: 1:100.000 ΛΑΜΙΑΣ - ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ - ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ -ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

1. <u>ΕΧΘΡΟΣ</u>

Τρία Τάγματα Αρχηγείου ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ (ΕΡΜΗΣ-ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ-ΓΡΙΒΑΣ 500 Σ. περίπου) - Τάγμα Α.Φ.Φ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ 160 Σ. περίπου

2. <u>ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ</u>

α) 3η Ταξιαρχία
β) 77η » μείον Τάγμα διάθεσιν Α΄ ΣΣ.
γ) 51η » » » διάθεσιν Α΄ ΣΣ.
δ) 2 Διμοιρίαι 520 Λ. Πολ/λων.
ε) 102 Σ.Π.Π. μείον τρεις ουλαμοί.
στ) Ουλαμός ΙΧ Συν/τος Αναγνωρίσεως.
ζ) Διοίκησις και τμήμα 718 Λοχ. Μηχανικού.
η) Άπαντα τα εν τη ζώνη της Μεραρχίας Τ.Ε. (1, 2, 3, 4, 52, 53, 56).

3. <u>ΠΡΟΘΕΣΙΣ</u>

α) Εκκαθάρισις των μεταξύ Α. προσβάσεων ΟΙΤΗΣ και επί ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ τυχόν υπαρχόντων υπολειμμάτων Σ. και περίσφυγξις του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ από Ν.Α και Β. προς παρεμπόδισιν διαφυγής των Σ. προς ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ και ΕΛΙΚΩΝΑ.

β) Λήψις διατάξεως επιτρεπούσης επίθεσιν από Β. και Ν. κατά των εις ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ Συμ/κων Συγκροτημάτων, συντριβή αυτών και απαγόρευσις διαφυγής των προς ΕΛΙΚΩΝΑ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

4.- <u>ΣΤΑΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ</u>

- Προεβλέφθη, όπως η επιχείρησις εξελιχθή εις τα τρία κεχωρισμένα στάδια, εν συνεργασία και μετά των έτι δυτικώτερον ενεργουσών Χης και ΙΧης Μεραρχιών.
- Η εκτέλεσις του δευτέρου σταδίου εξηρτάτο απολύτως από την πρόοδον του αγώνος των δύο άλλων Μεραρχιών.
- Αι δυσμενείς καιρικαί συνθήκαι επέβαλλον την καθυστέρησιν των κινήσεων Χ, ΙΧης Μεραρχιών και ούτω επήλθεν επιβράδυνσις εις την εκτέλεσιν του δευτέρου σταδίου.

<u>Αη. Φάσις</u>
-140448 η 3η Ταξιαρχία μείον Τάγμα από Ν. και η 77η Ταξ/χία μείον δύο Τάγματα διά προωθήσεως των τμημάτων των εις επίκαιρους θέσεις περιέβαλλον στενώς τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.
Το 105 Τ.Π. επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ ενεργεί επιδρομάς και εξερευνήσεις.
Η 51η Ταξ/χία κατέλαβεν τους προκαθορισθέντας χώρους εξορμήσεως των τμημάτων της.

<u>Βα. Φάσις</u>
Τας πρωϊνάς ώρας της 150548 τα τμήματα της 51 Ταξ/χίας εκινήθησαν επιθετικώς, βάσει του σχεδίου ενεργείας. Κατά λεπτομερή εξερεύνησιν ζώνης ενέργειας ουδέν εσημειώθη.

Κατά τις 16, 17, 18 και 190448 η 51η Ταξ/χια κατέλαβε την πρώτην καθορισθείσαν παρά του Α΄ ΣΣ γραμμήν συντονισμού επιχειρήσεως "ΧΑΡΑΥΓΗ" ασχοληθείσα με λεπτομερή έρευναν της περιοχής άνευ ουσιώδους τινός αποτελέσματος.

Λοιπήν περιοχήν Μεραρχίας συνέχισις αυστηράς επιτηρήσεως προσβάσεων ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και εξερευνήσεις ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ- ΕΛΙΚΩΝΟΣ υπό βροχήν, ψύχος και πυκνήν ομίχλην.

Γη. Φάσις

-200448 τμήμα 503 Τ.Π. κατά έρευναν εβλήθη υπό Σ. εις (Υ.3127) άνευ απωλειών. Στρ/κον αυτοκίνητον ανετινάχθη υπό νάρκης εις (Υ.445067) με αποτέλεσμα τον τραυματισμόν ελαφρώς 7 στρατιωτών. Περισυνελέγη μία νάρκη. Λοιπήν περιοχήν εσυνεχίσθησαν έρευναι υπό βελτιωθείσαν καιρικήν κατάστασιν.

-210448 Σ. προσέβαλλον την νύκτα τμήμα 503 Τ.Π. εις ΛΑΪΛΙΑΝ αποκρουσθέντες - Σ.Ν.Ε. 3 - Σ.Σ. 5 - Σ.Π. 1. Περισυνελέγη μία αραβίς.

-220448 Έπεσαν εις ενέδραν τμήματος 612 Τ.Π. (Υ.631282).

Απηλευθερώθη εις όμηρος και περισυνελέγησαν 4 κτήνη Σ.Π.1.

-230448 620 Τ.Π. 51 Ταξ/χία διετέθη διά εξερεύνησιν περιοχής Χης Μεραρχίας ΞΗΡΟΒΟΥΝΙ-ΠΥΡΓΑΚΙ.

-Λοιπαί Μονάδες Μεραρχίας εσυνέχισαν αυστηράν επιτήρησιν διαβάσεων ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και ενήργησαν έρευναν ΕΛΙΚΩΝΟΣ-ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ.

-Σ/κη δύναμις προσέβαλε την νύκτα Διλοχίαν 502 Τ.Π. εις (Υ.3409) άνευ αποτελέσματος

-Κατά την επιθετικήν αναγνώρισιν δύναμις δύο διμοιριών 2ου Τ.Ε. ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ προς (Υ.0513) ενεπλάκη εις αγώνα με ισχυράς δυνάμεις Σ.Εθνοφρουρά υποστηριχθείσα δι' εγκαίρου και ευστόχου βολής Πυρ/κού του Ναυτικού και τη επεμβάσει Αεροπορίας απώθησε προς Β. τους Σ.- Εφονεύθησαν Σ. 16 - Ετραυματίσθησαν Σ. 15 - Συνελλήφθησαν Σ. 35 και παρεδόθησαν Σ. 3 - Περισυνελέγησαν 2 οπλ/λα, Αρχεία Λόχου Σ.44 μεταγωγικά έμφορτα τροφίμων και πυρ/κών. Ημέτεροι ουδεμίαν απώλειαν έσχον.

Τμήμα 105 Τ.Π. συνεπλάκη μετά ανταρτοομάδος εις ΧΩΣΤΙΑ (Δ.6880) με αποτέλεσμα τον φόνον 1, τραυματισμόν 2 και σύλληψιν 3 άνευ απώλειας ημετέρων.

Παρουσιάσθη 1 Σ. ένοπλος.

-240448 τμήμα 105 Τ.Π. συνεπλάκη με ανταρτοομάδα Β. ύψ. Δ6881 με αποτέλεσμα τον τραυματισμόν Σ. 2, σύλληψιν 3 και παράδοσιν 1. Περισυνελέγησαν 2 οπλ/λα, 4 τυφέκια, 1 τόμσον, χειρ/δες κ.λ.π. υλικά.

-250448 άπαντα τμήματα κατέλαβον θέσεις εξορμήσεως προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ. Ουδέν άξιον λόγου.

5. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ

Α. Φάσις

-260448 άπαντα τμήματα 3ης από Ν. και 51 Ταξ/χιών από Β. εκινήθησαν επιθετικώς από τας πρωϊνάς ώρας προς κατάληψιν των προκαθορισθέντων αντικειμενικών σκοπών υπό καταρακτώδη βροχήν. Τμήματα 77ης Ταξ/χίας ενήργησαν από Α. επιδεικτικάς επιθετικάς αναγνωρίσεις. Διμοιρία 56 Τ.Ε. συνεπλάκη μετά Σ. εις (Δ.6789) με αποτέλεσμα Σ.Ν.Ι. - Σ.Π.Ι. Περισυνελέγησαν 4 τυφέκια, 1 τόμιγκαν, χειρ/δες κ.λ.π. Παρουσιάσθησαν Σ. 4 και περισυνελέγησαν 9 ίπποι Σ.

Βα. Φάσις

270448 λόγω πεσούσης χιόνος και επικρατούσης χιονοθυέλλης μετά πυκνοτάτης ομίχλης ανεστάλη η επιχείρησις Σ.Π. 24

6. ΤΡΙΤΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ

Αη. Φάσις

-280448 κατόπιν πληροφοριών ότι ισχυρά δύναμις Σ. διέφυγε κατά μικροομάδας από ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ-ΓΚΙΩΝΑΣ εις ΕΛΙΚΩΝΑ η Μεραρχία διέταξε τον προσανατολισμόν προς ΕΛΙΚΩΝΑ ισχυρών δυνάμεων 3ης και 77ης Ταξ/χιών της διατάξεως ληφθείσης αυθημερόν Σ.Π. 7.

-290448 503 Τ.Π. και Τ.Π. 51ης Ταξ/χίας προσηνατολίσθησαν προς ΓΚΙΩΝΑΝ και εκτός ζώνης ενέργειας Μεραρχίας τη Δ/γη Α΄ ΣΣ

-Τμήματα 51ης Ταξ/χίας ενεπλάκησαν εις σκληρόν αγώνα μετά ισχυρών συμμοριακών δυνάμεων εις περιοχήν μεταξύ ΚΑΣΤΕΛΛΙ-ΓΡΑΒΙΑ-ΟΙΝΟΧΩΡΙ- 51 χλμ.

Αγών υποστηριχθείς υπό Πυρ/κού και Αεροπορίας διήρκεσε μέχρι νυκτός. Σ.Ν.Ε. 18 - Σ.Σ. 97. Περισυνελλέγη οπλισμός, πυρ/κά και παντός είδους υλικά Η. Α. Μηδέν.

Απογευματινάς ώρας ενεπλάκησαν εις αγώνα μετά Σ/των τμήματα 77ης Ταξ/χίας εις θέσιν ΚΑΡΘΑΛΙ Δ.5699, διαρκέσαντα μέχρι νυκτός. Α.Σ.Ν. 17 - Σ.Σ. 7. Περισυνελέγησαν 1 οπλ/λον Μπρεν, 1 τόμσον, 7 τυφέκια, 1 πιστόλιον και άφθονον υλικόν.- Α.Η. Μηδέν.

Τας αυτάς περίπου ώρας Διλοχία 105 Τ.Π. 77ης Ταξ/χίας ενεπλάκη εις αγώνα διαρκέσαντα μέχρι νυκτός μετά ισχυράς δυνάμεως Σ. εις περιοχήν Δ.597998 επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ με αποτέλεσμα Σ.Ν.Ε. 60 - Σ.Σ. 5. Περισυνελέγησαν οπλισμός, πυρ/κά και παντοειδή υλικά. - Α.Η.Ν. 10 - Η.Τ. 9 - Σ.Π 11 λοιπήν περιοχήν Μεραρχίας.

-300448 Μεραρχία διέταξε Ταξιαρχίας, ίνα ενεργήσωσιν απηνή δίωξιν Σ. οπουδήποτε και εάν συναντήσωσι τούτους άνευ ουδεμίας τινός δεσμεύσεως των τμημάτων των.

503 Τ.Π. και λοιπά τμήματα 51ης Ταξ/χίας ενήργησαν λεπτομερή και σχολαστικήν έρευναν επί του πεδίου μάχης 290448 και της Α. ΓΚΙΩΝΑΣ μέχρι ΠΡΟΣΗΛΙΟΥ.

Κατά εξερεύνησιν συνελήφθησαν 45 Σ. και απηλευθερώθησαν 2 όμηροι εξ ων εις Αξ/κός. Περισυνελέγησαν ποσότης εκρηκτικών υλών, διάφορα υλικά, τυφέκια και ένα τηλέφωνον. Εις τμήματα λοιπής περιοχής παρεδόθησαν 7 Σ. Έρευναι και ενέδραι λοιπήν περιοχήν ουδέν απέδωσαν.

-010548 περίπολοι ενέδραι και ερεύναι ουδέν απέδωσαν.

-020548 κατ' εξερεύνησιν περιοχών (Υ.2728) - (Υ.2425) χωρίου ΚΑΣΤΕΛΛΙ (Υ.2831) υπό τμημάτων 51ης Ταξ/χίας συνελήφθησαν ή και εφονεύθησαν κατόπιν αντιστάσεως Σ.Ν. 5 - Σ.Σ. 22.

Τμήματα 3ης Ταξ/χίας συνέλαβον κατόπιν συμπλοκής εις περιοχήν ΔΙΣΦΙΝΗΣ 5 Σ.

Ομάς ενέπεσεν εις ενέδραν τμήματος 105 Τ.Π. εις ΣΟΥΡΠΗΝ με αποτέλεσμα Σ.Ν.1.

Τμήμα 56 Τ.Ε. κατα εξερεύνησιν περιοχής (Υ. 8509) συνέλαβε 10 αυτοαμυνίτας.

Περισυνελέγη οπλισμός και διάφορα υλικά.

Σ.Π. 7 εις λοιπήν περιοχήν Μεραρχίας.

-040548 τμήματα 3ης Ταξ/χίας ενεργούντα έρευναν εις περιοχήν ΣΤΕΙΡΙΚΟΥΚΟΝ (Δ.4800) - ΚΑΡΘΑΛΙ ενεπλάκησαν μετά Σ.Τ. υποστηρίξει πυρ/κου Σ. έσχον νεκρούς 12 - Σ.4 Περισυνελέγησαν 4 τυφέκια και πυρ/κα.

Τριλοχία 105 Τ.Π. 77 Ταξ/χίας συνεπλάκη μετά Σ. πρωϊνάς ώρας εις περιοχήν (Δ.5497) (υψ. 1487) με αποτέλεσμα Σ.Ν. 18 - Σ.Τ.Ε. 4.Περισυνελέγη οπλισμός πυρ/κα και Αρχείον Σ. ΠΕΛΟΠΙΔΑ.

Διμοιρίαι 56 Τ.Ε. και 105 Τ.Π. κατά έρευναν περιοχής ΚΟΡΟΜΗΛΙΑΣ (Δ.7685) ενεπλάκησαν εις αγώνα μετά Σ. δυνάμεως Σ.Ν.Ε. 23 - Σ.Ν. 5 - Η.Τ. 5.

Διμοιρία 56 Τ.Ε. συνεπλάκη μετά ομάδος Σ. εις περιοχήν ΜΑΖΙ (Δ.8390) με αποτέλεσμα Σ.Ν. 1. - Σ.Σ. 1.

Κατά εξερευνήσεις λοιπήν περιοχήν περισυνελέγησαν οπλισμός, πυρ/κά, εκρηκτικαί ύλαι, διάφορα υλικά και κατεστράφησαν εγκαταστάσεις Σ.

Αι έρευναι και ενέδραι έλαβον χώραν υπό συνεχής ραγδαίαν βροχήν και πυκνήν ομίχλην.

Σ.Π. 13 - Σ.Α. 8 εις λοιπήν περιοχήν.

7. <u>ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ</u>

<u>Αη. Φάσις</u>

050548 η Μεραρχία διέταξε την επιθετικήν εξερεύνησιν του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ με ηλαττωμένας δυνάμεις των 3ης και 51ης Ταξ/χιών και τμημάτων της Τ.Σ.Ε.Λ. ήτις αντικατέστησε την 77ην Ταξ/χίαν, αι δυνάμεις της οποίας εξ ολοκλήρου διετέθησαν επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ. Προεβλέφθη διάθεσις Μονάδων δι' ενίσχυσιν τμημάτων ΕΛΙΚΩΝΟΣ και ετηρήθη ως εφεδρεία εν Τάγμα 51 Ταξ/χίας, διά την περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως του επί ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ.

Καθ' όλην την ημέραν ενηργήθησαν έρευναι και αναπροσαρμογή της διατάξεως των τμημάτων διά την επιχείρησιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ παρά την ενσκήψασαν κακοκαιρίαν.

Τμήμα 3ης Ταξιαρχίας διέλυσεν ανταρτοομάδα εις ΣΟΥΜΑΛΙΕΣ (Υ.4001), φονεύσαν 3 και συλλαβόν 7.

Παρουσιάσθησαν καθ' όλην την περιοχήν 39 Σ.

-060548 από πρωϊνάς ώρας τα τμήματα των 3ης, 51ης Ταξ/χιών και Τ.Σ.Ε.Λ. εκινήθησαν προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.

Έρευνα ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ διενηργήθη κατά τας διαταγάς και οδηγίας άνευ σοβαράς τινός αντιστάσεως.

Συνελήφθησαν υπό της 3ης Ταξιαρχίας 3 Σ. ένοπλοι και ανευρέθησαν και περισυνελέγησαν 1 κιβώτιον πλήρες βλημάτων όλμου 81 χλμ. μυλόπετραι, 300 οκ. αραβοσίτου, 4 βαρέλλια παστού κρέατος, 4 ημιόνοι σεσαγμένοι , 1 όλμος 2΄΄, 4, τυφέκια, πυρ/κά, 1500 μ. καλώδιον, 1 κιβώτιον φαρμακευτικών ειδών, 15 σάγματα, διάφορα υλικά και κατεστράφησαν εγκαταστάσεις διαμονής Σ.

Τμήματα Τ.Σ.Ε.Λ. ετραυμάτισαν Σ. 1 εις (Υ.4714). Σ.Π. 5 ένοπλοι.

Β. Φάσις

-070548 ολοκληρώθη κατάληψις ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και διετάχθη η κατοχή και εξερεύνησις τούτου δι' ελαφρών τμημάτων των 3ης και 51ης Ταξ/χιων. Αι 3η και 51η Ταξ/χία διέθεσαν ανά εν Τάγμα εκάστη δία την ενίσχυσιν των δυνάμεων και εξερεύνησιν ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

Προσανατολισμός των υπολοίπων δυνάμεων προς άνω περιοχάς και απόφραξις διαβάσεων προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ και τανάπαλιν.

Κατά εξερεύνησιν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ υπό τμημάτων 3ης και 51ης Ταξ/χιών ανευρέθησαν και περισυνελέγησαν παρά το βροχερόν της ημέρας και της πυκνής ομίχλης 5 ημιόνοι, 1 πολ/λον Μπρέντα, 4 τυφέκια, γεμιστήρες Μπρέν, 3 λέβητες Λόχου, 4500μ. καλώδιον,τρίπους πολ/λου, αποθήκαι με τρόφιμα και διάφορα υλικά Σ. και κατεστράφησαν εγκαταστάσεις διαμονής Σ., Νοσοκομείον κ.λ.π. άλλα μέσα διαβιώσεως Σ.

Τμήματα Τ.Σ.Ε.Λ. εφόνευσαν 3 Σ. κινούμενους μεμονωμένως Σ.Π. 3

-080548 τμήματα 3ης Ταξ/χίας εξηρεύνησαν περιοχήν (Υ.3705) - (Υ.3407) - (Υ.3615) - (Υ.3219). Εφόνευσαν Σ. 1 και συνέλαβον έτερον, κατέστρεψαν είδη στρατοπεδείας Σ, διάφορα τρόφιμα και πυρ/κά.

Τμήμα Τ.Σ.Ε.Λ. ενεργούν εις (Χ.6822) εφόνευσε Σ. και έτερον τοιούτο Σ.Σ. εις ΔΑΥΛΕΙΑΝ τραυματίσαν άλλον. Ανευρέθη 1 οπλ/λον Μπρεν με 3 γεμιστήρας.

Άπασαι Μονάδες εκινήθησαν δραστηρίως καθ' όλην την ημέραν και νύκτα παρά την συνεχή βροχή και ομίχλην.

Σ.Π. 14 - Σ.Σ. 2 εις λοιπήν περιοχήν.

Γη. Φάσις

-090548 με βελτίωσιν της καιρικής καταστάσεως, άπαντα διατεθέντα τμήματα 3ης και 77ης Ταξ/χιών εκινήθησαν επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ κατά συγκροτηθέντα αποσπάσματα, κατόπιν Δ/γης Μεραρχίας, δια την ολικήν και τελικήν εξερεύνησιν της περιοχής ταύτης, βάσει συντεχθέντος σχεδίου. Εκ της ερεύνης ανευρέθη αποθήκη άρτου Σ.Π. 6 και Κ.Π. 3.

-100548 κατά εξερεύνησιν ΕΛΙΚΩΝΟΣ υπό τμημάτων 3ης και 77ης Ταξ/χιών ανευρέθησαν 8 πτώματα Σ. εις (Δ.572957) και (Δ.5894) και (Δ.7889) διάφορα μαγειρικά σκεύη και τρόφιμα. Περισυνελέγησαν 1 τυφέκιον με 30 φυσίγγια.

Τμήμα 51 Ταξ/χίας ανεύρε εις αποθήκην 3350 φυσίγγια αγγλικού τύπου και διάφορα τρόφιμα Σ. Π. περιοχήν Μεραρχίας 8.

-110548 εσυνεχίσθη η εξερεύνησις επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ. Εις (Δ.643879) κατεστράφησαν παραπήγματα. Συνελήφθησαν 5 τροφοδόται Σ. εις (Δ.760935) και 5 Κ.Π. ένοπλοι εις (Δ.782995). Ανευρέθη εις (Υ.6198) 1 οπλ/λον. Σ.Σ. 1 εις (Υ.2819). Σ.Π 11 ένοπλοι εις περιοχήν Μεραρχίας.

-120548 η έρευνα των τμημάτων 3ης Ταξ/χίας εις περιοχήν (Υ.3415) - 3516 - 3517 απέδωκε 32 κλινοσκεπάσματα, 3 αντίσκηνα, 2 χλαίνας, 1 αδιάβροχον, 1 μικρόφονον 1 τυφέκιον κ.λ.π. είδη Σ.

Κατά εξερεύνησιν περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ υπό τμήματος 51 Ταξ/χίας συνελήφθησαν 5 συνεργάται Σ. τμήμα Τ.Σ.Ε.Λ. ανεύρεν 1 τυφέκιον εντός σπηλαίου (Υ.4918), γραφικήν ύλην και άλλα είδη Σ/των. Υπό τμήματος 52 Τ.Ε. Σ.Σ.Ι. με αυτόματον. Σ.Π. 7 άοπλοι.

-130548 έρευναι ΕΛΙΚΩΝΟΣ απέδωκαν εις (Δ. 435987) Σ.Ν. 1. - Σ.Σ. 4, 1 οπλ/λον Μπρεν, 2 μαρσίπ, 2 τυφέκια, Αρχείον 3ου Τ.Α.Π., χειρ/δες.

Έρευναι επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ (Υ.2819) απέδωκαν 1 τηλέφωνον, 2 αντιαρ/κάς βάσεις 1000μ. καλώδιον, 2 λέβητας και τρόφιμα.

Ομάς Σ. ενέπεσεν εις ενέδραν Η. (Υ.6313) με αποτέλεσμα Σ.Ν. 1., 1 αυτόματον, 5 γεμιστήρας και 100 φυσίγγια.

Κατά εξερεύνησιν ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ ανευρέθησαν 10 βλήματα ΠΙΑΤ, 2 Ιταλικά τυφέκια. Συνελήφθη 1 Σ. ένοπλος εις (Υ.4334).

Σ.Π. 11 - Σ.Σ. 2 ένοπλοι λοιπήν περιοχήν.

Δη. Φάσις

-140548 λόγω της πιέσεως των Σ. επί ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ και την πανωλεθρίαν ην υπέστησαν ενεφανίσθησαν κατά μικράς ομάδας επί ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ. Η Μεραρχία διατάσσει την συγκρότησιν αποσπασμάτων διώξεως υπό 52 Τ.Ε. ενισχυθέντων και δι' ετέρων τμημάτων, προς εξερεύνησιν, καταδίωξιν και εξόντωσιν Σ. ως και την καταστροφήν παντός δυναμένου να δώση ζωήν εις Σ.

Κατά εξερεύνησιν ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ υπό αποσπάσματος 52 Τ.Ε. εφονεύθησαν εις περιοχήν ΚΟΜΝΗΝΑ 9 Κ.Π. και συνελήφθησαν 7 αυτοαμυνίται. Περισυνελέγησαν ή ανευρέθησαν εις περιοχήν (Υ.3938) - (4235) - (5026), 2 κλινοσκεπάσματα, 2 ίπποι και 4 ημιόνοι.

Ομοίως τμήμα 4ου Τ.Ε. συνεπλάκη μετά Σ. εις περιοχήν (Υ.4737) με αποτέλεσμα Σ.Ν.Ε 3 και την περισυλλογήν 2 τυφεκίων, 1 τόμσον, 1 πιστολίου, 6 χειρ/δων κλπ ειδών.

Έρευναι επί ΕΛΙΚΩΝΟΣ απέδωσαν Σ.Σ. 2 ένοπλοι, 1 οπλ/λον Μπρεν, βλήματα Πιστ., 7 κιβώτια πυρ/κα γερμανικού τύπου, ανταλλακτική κάννη Μπρεν, κιβωτίδια ανταλλακτικών, χειρ/δες, 17 βαρέλια ελαίου, ποσότητες οσπρίων κ.λ.π. τροφίμων Σ.Π. 5 άοπλοι.

8. ΠΕΜΠΤΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ

-150548 άπασαι Μονάδες και τμήματα Μεραρχίας επεδόθησαν εις εντόνους και δραστήριας έρευνας βοηθούμεναι συνεχώς και υπό των χωρικών.

Τμήμα 3ης Ταξ/χίας εις (Υ.3600-4002) εφόνευσε 5 Σ. Συνέλαβε 6 και παρουσιάσθησαν 5.

Επί ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ εφονεύθησαν 6 Κ.Π. Κατά την έρευναν ανευρέθησαν αποθήκαι Σ. και περισυνελέγησαν 4 τυφέκια, ταινίαι οπλ/λου, εργαλεία ξυλουργού, σάκκοι εμπορίου κ.λ.π. είδη Σ.

-160548 κατά την ημέραν ταύτην εφονεύθησαν υπό των τμημάτων 2 Σ. και συνελήφθησαν πληροφοριοδόται, αυτοαμυνίται, συνεργάται κ.λ.π. εν όλω 48.

Ανευρέθησαν τυφέκια 2 και ποσότητες τροφίμων Σ.

-170548. Συνελήφθησαν 3 Σ. άοπλοι και περισυνελέγησαν 16 ίπποι Σ. και 2 ημίονοι.

-180548 εσυνεχίσθησαν έρευναι άνευ ουσιώδους τινός γεγονότος Σ.Π. 4.

Επιχείρησις «ΧΑΡΑΥΓΗ» έληξεν.

9. ΓΕΝΙΚΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επιχείρησις «ΧΑΡΑΥΓΗ» ολοκληρώθη διά σειράς πολλών επιχειρήσεων μη προβλεφθεισών εκ των προτέρων. Το τοιούτον επέβαλον αστάθμιτοι παράγοντες, ήτοι η ενσκήψασα κακοκαιρία και αι προθέσεις των Σ.

-Η Μεραρχία έδρασεν εκτός των καθορισθέντων εδαφικών ορίων και επ' ωφελεία των γειτονικών Μεραρχιών διαλύσασα και εξοντώσασα εμφανισθέντα ισχυρά συμμοριακά συγκροτήματα.

-Άπασαι αι εκδοθείσαι διαταγαί εξετελέσθησαν ταχύτατα και μετά πάσης επιτρεπομένης ακριβείας από τον ιδιότυπον Συμμοριακόν αγώνα.

-Αι δυσμενείς καιρικαί συνθήκαι, το δύσβατον και το απότομον του εδάφους, εφ' ου έδρασεν η Μεραρχία κατεπόνησαν τα τμηματά της εις μεγάλον βαθμόν, πλην όμως η αντοχή των ανδρών κατεδείχθη αξία θαυμασμού.

-Αι παρουσιασθείσαι αντιξοότητες ουδεμίαν δυσμενή επίδρασιν έσχον επί του κρατούντος αρίστου ηθικού του στρατεύματος.

-Η προθυμία και επιθετικότης, η τόλμη και ο φανατισμός διά την εξόντωσιν των Σ/των υπήρξαν απαράμιλλα ως των Αλβανομάχων.

-Η ευελιξία αλλαγής σχεδίου επιχειρήσεως και περιοχών δράσεως απετέλεσαν το κύριον χαρακτηριστικόν κατά τας επιχειρήσεις της Μεραρχίας.

Επετεύχθη τούτο χάρις εις:

α) Την λίαν τολμηράν ενέργειαν μικρών τμημάτων κατά πολύ υπερτέρων συμμοριακών δυνάμεων.

β) Την συνεχή καταδίωξιν και κατάληψιν επικαίρων σημείων επί των ορεινών όγκων και των πεδινών του εδάφους.

γ) Την μεγάλην κατά βάθος κλιμάκωσιν των τμημάτων κατά την ημέραν και νύκτα και

δ) την κίνησιν και διατήρησιν εφεδρικών ταχυκινήτων τμημάτων.

Η σύλληψις και εξόντωσις των Αυτοαμυνιτών, Κ.Π. και συνεργατών, εστέρησε τους συμμορίτας των πλέον ουσιωδών μέσων συντηρήσεως, ετύφλωσε τας πηγάς πληροφοριών των, κατέρριψεν εις το μηδέν το ηθικόν των με συνέπειαν να διαλυθώσι κατά μικροομάδας ή και μεμονωμένα άτομα, τα οποία έσπευδον προς παράδοσιν εις τον πρώτο τυχόντα στρατιώτην ή και ακόμη και Πρόεδρον Κοινότητος, εκτός φανατικών κομμουνιστών, οι οποίοι ή συνελήφθησαν ή εφονεύθησαν.

Εξ άλλου ανεπτέρωσε κατά τρόπον απολύτως ικανοποιητικόν το ηθικόν του Εθνικόφρονος Κόσμου.

-Η απόφασις της Κεντρικής Υπηρεσίας να εκκαθαρίση την ΡΟΥΜΕΛΗΝ υπήρξεν λίαν εύστοχος και απεδείχθη ότι αύτη αποτελεί την σπονδυλικήν στήλη του συμμοριτισμού, η δε κατοχή ταύτης δι' ισχυρών μαχητικών δυνάμεων θα επιφέρει σκληρόν κτύπημα και θα καταστίσει προβληματικήν την δράσιν του Νοτίως της γραμμής ΠΙΝΔΟΣ - ΟΛΥΜΠΟΣ.

Καθ' όλην την εκκαθαρισθείσαν περιοχήν δέον, όπως συνεχισθή δραστηρίως και απαύστως η δίωξις των λειψάνων των Σ.

Ουσιώδες συμπέρασμα

Ο όρος κλοιός-φράγμα κ.λ.π. πρέπει να διαγραφή, προκειμένου περί ληστοσυμμοριτών μη οργανωμένων στρατιωτικώς και επιδιωκόντων να αποφύγουν τον αγώνα.

Μόνον δραστηρία ενέργεια εκ πολλών κατευθύνσεων, συνεχής κίνησις, ακόμη και κατά την νύκτα, μεγάλη κλιμάκωσις κατά βάθος και άρθρωσις ενδεικνύται ως μέθοδος ενέργειας και η οποία χρησιμοποιηθείσα εις επιχειρήσεις ΕΛΙΚΩΝΟΣ και μετέπειτα ``ΧΑΡΑΥΓΗ`` απέδωσεν άριστα.

10. Ο συννημένος πίναξ εμφανίζει τας απώλειας των Σ. κατά την χρονικήν διάρκειαν της επιχειρήσεως ``ΧΑΡΑΥΓΗ``.-

Τ.Υ.
Ο
ΜΕΡΑΡΧΟΣ
Θ. ΣΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΠΙΝΑΞ Ι

Απώλειαι Συμμοριτών από 15ης Απριλίου - 19 Μαΐου 1948

Νεκροί	Συλληφθέντες	Παραδοθέντες	Τραυματίαι	Συνεργάται & Αυτοαμινίται	Σύνολον
250	204	317	31	1044	1846

Οπλισμός: Όλμοι, οπλοπολυβόλα, αυτόματα, τυφέκια
Πυρ/κά: Παντός είδους
Τρόφιμα: Παντός είδους

ΠΙΝΑΞ ΙΙ

Ημέτεραι Απώλειαι

Αξ/κοί νεκροί:	-
Αξ/κοι τραυματίαι:	1
Οπλίται νεκροί:	20
Οπλίται τραυματίαι	29
Σύνολον	50

Το Γραφείον Α1
Τ.Υ.
Α. ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ταγ/χης Πεζικού

78

Θέμα: Έκθεσις επιχειρήσεως
``ΧΑΡΑΥΓΗ Σ`` 24-5-48 έως 4-6-48

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Πρός: Β΄ ΣΣ/Α1 (2)
Κοιν: ΓΕΣ/Α1 - Γ'Σ.Σ./Α1
Τ.Σ.Α'.Σ. Στρατού/Α1
Γραφ. κ. Μεράρχου
Επιτελάρχην
Α1 (2)-Α2
Αμερικαν. Σύνδεσμον
Α.Κ.Β.Γ. - Α.Κ.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Χ. ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡ. Α.Π. 7001

ΣΤΓ 916 τη 6-6-48

1. α) Συνέπεια Α.Π. 361/21-5-48 Δ/γής Β΄ΣΣ εις την Μεραρχίαν, έχουσαν υπό τας διαταγάς της πλην των 35 και 37 Ταξιαρχιών, τας 42 και 77 Ταξιαρχίας (2 Τάγματα) και την 131 Α' Μοίραν Ο. Πυρ/κού, ανετέθη η εκκαθάρισις της περιοχής της περιλαμβανομένης μεταξύ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ - ΑΧΕΛΩΟΥ - ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ - Δυτικώς Λίμνης ΞΥΝΙΑΔΟΣ εν τη οποία εφέροντο Συμμορίται συνολικής δυνάμεως 2000 με διάταξιν ως ο συνημμένος πίναξ.

β) Μέθοδος. Κίνησις Μεραρχίας από Νότον προς Βορράν εν τη γενική κατευθύνσει (Χ.6863) - (Χ.6686) - (Χ.5810) - (Σ.5718).

γ) Διά της ανωτέρω Δ/γης προεβλέφθη δι' ετέρων τμημάτων του ΣΣ η απόφραξις των διαβάσεων ΡΑΧΟΥΛΑΣ (Χ.8697) - ΑΜΑΡΑΝΤΩΝ (Χ.9386) - ΣΜΟΚΟΒΟΝ - ΓΕΦΥΡΑ ΤΕΜΠΛΑΣ (Χ.4585) - ΓΕΦΥΡΑ ΝΕΟΥ ΑΡΓΥΡΙΟΥ (Χ.4489) - ΓΕΦΥΡΑ ΚΟΡΑΚΑ (Χ.4705) - (Σ.7700) - (Σ.7101) - (Σ.6502)

δ) Γραμμή εξορμήσεως η καθορισθείσα διά της άνω Δ/γης.
ΜΕΓΔΟΒΑΣ - ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ (Χ.6263) - ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ-ΠΤΕΛΕΑ (Χ.9463) - ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ (Υ.0863).
Η κατάληψις ταύτης προεβλέφθη διά το απόγευμα της 24ης Μαΐου η δε εξόρμησις διά την πρωΐαν της 25ης Μαΐου 1948

ε) Διάρκεια επιχειρήσεως 10 ημέραι, εις το τέλος των οποίων αι δυνάμεις ώφελον να έχουν θέσεις εις την γραμμήν του ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ Π. Η 77 Ταξιαρχία διετέθη επί τριήμερον.

2. Εν συσκέψει εις ΛΑΡΙΣΣΑΝ επί παρουσία του Δ/του του Β΄ ΣΣ εις ην συμμετείχε και ο Διοικητής της Μεραρχίας, γενομένην τη 20/5/48, διετυπώθησαν αι δυσκολίαι της ενασκήσεως της διοικήσεως επί τόσον ευρέος μετώπου, ορεινού και δασώδους εδάφους.-
Ειδικώς δε με την ανάγκην συγχρόνου μετακινήσεως του Τ.Σ. της Μερ/χίας διά των ορεινών δρομολογίων και του Κ.Σ. διά ΛΑΜΙΑΣ - ΛΑΡΙΣΣΗΣ εις ΤΡΙΚΚΑΛΑ. Συνεφωνήθη δε όπως το Β΄ ΣΣ προωθήση σταθμόν ασυρμάτου εις ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ ή ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΙΝ προς διευκόλυνσιν των διαβιβάσεων.

3. Εκτέλεσις: Σχετική Α.Π. 6501/22-5-48 Δ/γη Μερ/χίας.

α) 24-5-48
Τας απογευματινάς ώρας τα τμήματα ήχθησαν επί της βάσεως εξορμήσεως των, λαβόντα την κάτωθι διάταξιν:
Στρατηγείον Μεραρχίας ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

<u>Τ.Σ. 42 Ταξιαρχίας</u>	(Χ.5659)
524 Τ.Π.	(Χ.5460)
525 Τ.Π.	(Χ.5659)

526 Τ.Π.	(Χ.5760)
Τ.Σ. 35 Ταξιαρχίας	(Χ.7363)
561 Τ.Π.	(Χ.6767)
562 Τ.Π.	(Χ.7065)
563 Τ.Π.	(Χ.7363)
Πυρ/χία Ο.Π.	(Χ.7065)
» »	(Χ.7363)
Τ.Σ. 37 Ταξιαρχίας	(Χ.8163)
567 Τ.Π.	(Χ.8463)
569 Τ.Π.	(Χ.8163)
Τ.Σ. 77 Ταξιαρχίας	(Υ.0461)
612 Τ.Π.	(Υ.9463)
105 Τ.Π.	(Υ.0463)

568 Τ.Π. εφεδρία Μεραρχίας, εις περιοχήν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

β) 25-5-48:

Τα τμήματα κινηθέντα από πρωΐαν Βορείως της γραμμής εξορμήσεως των ήχθησαν επί της γραμμής (Χ.5467) - (Χ.5969) - (Χ.6770) - (Χ.6272) - (Χ.7579) - (Χ.8472) - (Χ.9070) - (Υ.0171) και (Υ.1073), ένθα και διανυκτέρευσαν.

ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ι) 1300: (Χ.9270) Σ., αγνώστου δυνάμεως έβαλον εναντίον τμημάτων 77 Ταξιαρχίας και ανετράπησαν συμπτυχθέντες προς Βορράν.

ιι) 1620: (Υ.0471) - (Υ.0612) τμήματα της ιδίας Ταξιαρχίας ενεπλάκησαν μεθ' 100μελούς συμμορίας.

Απώλειαι ημετέρων: Αξ/κός νεκρός (Έφ. Ανθ/γός Πολυνάκης Ρούσσος), 3 οπλίται τραυματίαι.

ιιι) 0900: (Χ.8267) τμήμα 37 Ταξιαρχίας συνεπλάκη μεθ' ομάδος Σ. συμπτυχθείσης προς Βορράν.

ιυ) 1130: (Χ.8267) τμήμα ιδίας Ταξιαρχίας συνεπλάκη μεθ' ομάδος Σ., συμπτυχθείσης προς Βορράν. Απώλειαι ημετέρων 1 νεκρός στρατιώτης.

υ) 1400: Υ.(75-71) τμήμα 37 Ταξιαρχίας συνεπλάκη μετά μικράς ομάδος Σ.
Ε.Ν.Σ. 3

γ) 26-5-48:

Εσυνεχίσθη η προς Βορράν κίνησις, καταληφθείσης της γραμμής (Χ.4975) - (Χ.6075) - (Χ.6576) - (Χ.6876) - (Χ.7877) - (Χ.8575) - (Χ.9188) - (Υ.0977) - (Υ.0972).

ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ι) 0800: (Χ.6472) Τμήματα 35 Ταξιαρχίας έβαλον διά πυρών πυρ/κού και όλμων 20 Σ. σημειωθέντας (Χ.6472), οίτινες συνεπτύχθησαν προς Βορράν.

Ανευρέθησαν τυφέκια, καλύβαι, πολυβολεία.-

ιι) 1000 (Χ.9097) τμήμα 37 Ταξιαρχίας συνεπλάκη μετά Σ., συμπτυχθέν των προς Βορράν.-

Σ.Π. 1

ιιι) 1600: (Υ.0776) τμήμα 77 Ταξιαρχίας ενεπλάκη μετά Σ. συμπτυχθέντων προς Βορράν

δ) 27-5-48:

-Εσυνεχίσθη η κίνησις προς Βορράν, καταληφθείσης της γραμμής (Χ.4883) - (Χ.5383) - (Χ.5785) - (Χ.6680) - (Χ.7378) - (Χ.7880) - (Χ.8380) - (Χ.8881) - (Χ.9488) - (Υ.1180).

-Τ.Σ. Μεραρχίας προωθήθη (Χ.7581)

-Πυροβολικόν: Κατενεμήθη ανά μία Πυρ/χία εις 35 και 37 Ταξιαρχίας.

-<u>77 Ταξιαρχία</u>:

Με 77 Ταξιαρχίαν ουδεμία επαφή, μη εισελθούσαν δίκτυον Τ.Σ. Μεραρχίας.

Κατόπιν Α.Π. 3927/27-5-48 Δ/γής Β΄ ΣΣ ενεκρίθη παραμονή 77 Ταξιαρχίας επί διήμερον εισέτι προς πλήρη εξερεύνησιν περιοχής της ότε επανέρχεται εις Ι Μεραρχίαν

-<u>ΣΥΜΒΑΝΤΑ</u>

ι) Τμήμα 37 Ταξιαρχίας, κατόπιν αγώνος κατέλαβε (Χ.8180) - (Χ.8779) - (Χ.8979) - (Χ.8382) και Χ.(72-73) των Σ. συμπτυχθέντων προς Βορράν.-

Απώλειαι: Σ.Ε.Ν. 2-Σ. Αιχμάλωτοι 3 -Σ. Παραδοθέντες 2. Η.Ν. 1 οπλίτης - Η.Τ. 2 οπλίται.

ιι) Υπό 37 Ταξιαρχίας εις περιοχήν ΒΡΑΧΑΣ ανευρέθησαν 3 αποθήκαι περιέχουσαι 1800 οκ. δημητριακά και γεώμηλα.-

Εις Χ.(82-83) ανευρέθησαν 1500 οκ. γεωμήλων.

ε) 28-5-48:

Εσυνεχίσθη η προς Βορράν κίνησις 35, 37, 42 Ταξιαρχιών.

Διάταξις νυκτός 28-29/5/48:

<u>Τ.Σ. Μεραρχίας:</u>	Χ.(80-79)
<u>Τ.Σ. 42 Ταξιαρχίας:</u>	Χ.(53-83)
524 Τ.Π.	Χ.(51-88)
525 Τ.Π.	Χ.(52-83)
526 Τ.Π.	Χ.(58-88)
<u>Τ.Σ. 35 Ταξιαρχίας</u>	Υ.(05-80)
561 Τ.Π.	Χ.(65-84)
562 Τ.Π	Χ.(69-80)
563 Τ.Π	Χ.(70-81)
<u>Τ.Σ. 37 Ταξιαρχίας:</u>	Χ.(86-82)
567 Τ.Π.	Χ.(85-92)
569 Τ.Π.	Χ.(79-85)
<u>568 Τ.Π.</u>	Διλοχία Χ.(72-78)
	Διλοχία Χ.(79-79)

<u>77 Ταξιαρχία</u> συνεχίζουσα εξερεύνησιν περιοχής της δεν τηρεί επαφήν, ουδέ ενημερώνει Μεραρχίαν.

<u>ΣΥΜΒΑΝΤΑ:</u>

ι) 1230: (Χ.6982) Τμήμα 35 Ταξιαρχίας (562 Τ.Π.) συνεπλάκη μετά Σ.- Επενέβη Αεροπορία προσβαλούσα Φίλια τμήματα.

Αγών διεκόπη λόγω επελεύσεως σκότους.

Απώλειαι: Σ.Ε.Ν. 2 - Σ.Π. 1, πλην σημαντικός αριθμός τραυματιών και νεκρών, παραληφθέντων παρά Σ.

Η.Ν. 6 οπλίται - Η.Τ. 9 οπλίται και 1 Αξ/κός (Ανθ/γός Κούρκουρας)

Εκ των άνω απωλειών 1 νεκρός οπλίτης και 4 τραυματίαι οφείλονται εις τα πυρά φιλίας Αεροπορίας.

ιι) 1600: (Χ.6480) τμήματα 35 Ταξιαρχίας συνεπλάκησαν μετά Σ. ανατραπέντων προς Β.Δ.

ιιι) 1800: Τμήματα 37 Ταξιαρχίας κατέλαβον, κατόπιν αγώνος, το ύψ. (Χ.6581), των Σ. τραπέντων προς Βορράν.

<u>ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ</u>

Η ταχεία κίνησις των Μονάδων ίνα εξερευνήσωσι και αχθώσι εντός της ταχθείσης προθεσμίας 10 ημερών από της βάσεως εξορμήσεως μέχρι της γραμμής ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ έσχεν ως συνέπειαν την ταυτόχρονον κίνησιν κατά την διάρκειαν της ημέρας των Σ.Δ. Λόχων, Ταγμάτων - Τ.Σ. Ταξιαρχιών - Τ.Σ. Μεραρχίας και Κ.Σ. Μεραρχίας.

Τούτο επέτεινε το εύρος του Μετώπου της Μεραρχίας.

Εκ τούτου αι επαφαί δι' ασυρμάτου ήσαν αραιαί και λόγω της μορφής του εδάφους, κατά την διάρκειαν της νυκτός, η δι' ασυρμάτου διαβίβασις απέβαινεν ανέφικτος.

Μετά του Β΄ ΣΣ μόνον δι' ενδιαμέσων σταθμών καθίστατο ενίοτε εφικτήν η επικοινωνία, διαπιστωθέντος ότι συχνά ενδιάμεσοι σταθμοί δεν διεβίβασαν σήματα της Μεραρχίας εις Β΄ ΣΣ.

Τούτο θα απεφεύγετο ίσως εάν ο ασύρματος του Β΄ ΣΣ είχε προωθηθή εις περιοχήν ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ ή ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ όπερ ηναγκάσθη να υπομνήση η Μεραρχία διά του 5548/282000 σήματός της, πλην η καταστάσις δεν μετεβλήθη. Κατά τας επόμενας ημέρας μέχρι ότου την 311700 το Τ.Σ. Μεραρχίας εγκατεστάθη εις (Χ.7703).

<u>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ</u>

Αι μέχρι τούδε συνεντηθείσαι αντιστάσεις απετέλουν τας προφυλακάς των Σ. έχουσας προφανώς επιβρανδυτικήν αποστολήν. Ο όγκος των Σ. ευρισκόμενος εις περιοχήν (Χ.7877) - (Χ.8079) - (Χ.8485) - (Υ.0470) - (Υ.0571) εκινείτο συνεχώς προς Β.Δ. συναποκομίζων τας οικογενείας των Σ., άμαχον πληθυσμόν των χωρίων και αιγοπρόβατα.

250 άτομα άμαχου πληθυσμού ευρεθέντα εις περιοχήν ΒΡΑΧΑΣ προωθήθησαν ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

Εισέτι δεν είχεν διαπιστωθή εάν πρόθεσις των Σ. ήτο να τραπώσι προς ΚΟΖΑΚΑΝ ή να αναστραφώσι προς Νότον ή Ν.Α.

Και τα δύο ενδεχόμενα αντιμετώπιζεν η Μεραρχία.

στ) 29-5-48:

Τα τμήματα συνεχίσαντα την προς Βορράν κινησίν των ήχθησαν επί της γραμμής (Χ.5295) - (Χ.5693) - (Χ.6571) - (Χ.6889) - (7090) - Τ.Σ. Μεραρχίας (Χ.7885).

<u>ΣΥΜΒΑΝΤΑ</u>

ι. 1230: (Χ.7983) κατελήφθη υπό 562 Τ.Π. κατόπιν αντιστάσεως των οπισθοφυλακών των Σ., του όγκου αυτών διαφυγόντος κατά την διάρκειαν της νυκτός προς Βορράν.

ιι. Υπό Τ.Σ. Μεραρχίας εις (Χ.8080) ανευρέθη αποθήκη περιέχουσα 400 οκ. δημητριακών.

ιιι. Υπό 37 Ταξιαρχίας ανευρέθη εις Χ.(82-85) αποθήκη περιέχουσα 2 συσσωρευτάς, 2 ραπτομηχανάς, είδη τροφίμων και ιματισμού.

ιυ. 77 Ταξιαρχία ενεύρε εις περιοχήν της 40 ίππους, 1000 πρόβατα, 50 αγελάδας, παραδοθέντα εις Αρχάς ΔΟΜΟΚΟΥ.

υ. 568 Τ.Π. (εφεδρικόν Μεραρχίας) εις (Χ.7469) και (Χ.7785) περισυνέλεξε ποίμνιον αιγοπροβάτων, 20 αγελάδας και 5 κτήνη.

ζ) 30-5-48:

Τμήματα εσυνέχισαν προς Βορράν την κίνησιν των, λαβόντα το εσπέρας την κάτωθι διάταξιν:

<u>Τ.Σ. Μεραρχίας</u>	(Χ.8390)
<u>Κ.Σ. Μεραρχίας</u>	ΤΡΙΚΚΑΛΑ
Τ.Σ. 35 Ταξιαρχίας	(Χ.6953)
561 Τ.Π.	(Χ.6293)
562 Τ.Π.	(Χ.6593)
563 Τ.Π.	(Χ.6894)
Πυρ/χία	(Χ.6593)
<u>Τ.Σ. 37 Ταξιαρχίας</u>	(Χ.7890)
567 Τ.Π.	(Χ.7890)
569 Τ.Π.	(Χ.7591)
<u>Τ.Σ. 42 Ταξιαρχίας</u>	(Χ.6293)

524 Τ.Π.	(Χ.5193)
525 Τ.Π.	(Χ.4994)
526 Τ.Π.	(Χ.5793)
568 Τ.Π. (εφεδρεία Μεραρχίας) Λόχος	(Χ.7678)
Υπόλοιπο Τάγμα	(Χ.7885)

ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ι. 1200 (Χ.5895) τμήμα 42 Ταξιαρχίας συνεπλάκη μεθ' ομάδος Σ., συμπτυχθέντων τούτων προς Βορράν.

Εκ παρεξηγήσεως με φίλια γειτονικά τμήματα ετραυματίσθησαν 2 στρατιώται 42 Ταξιαρχίας

ιι. 568 Τ.Π. περισυνέλεξεν εις Χ.(76-80) 40 αιγοπρόβατα και 12 βωοειδή.

ιιι. Παρεδόθησαν 568 Τ.Π. 4 Σ., 37 Ταξιαρχίαν 1 και 35 Ταξιαρχίαν 5

ιυ. 37 Ταξιαρχίαν ανεύρεν εις Χ.(77-85) Νοσοκομείον 15 κλινών, αποθήκη ερίων και γεωμήλων.

η) 31-5-48:

Συνεχισθείς της προς Βορράν κινήσεως, το εσπέρας ελήφθη η κάτωθι διάταξις:

Τ.Σ. Μεραρχίας	(Χ.7703)
Τ.Σ. 42 Ταξιαρχίας	(Χ.4993)
524 Τ.Π.	(Χ.5194)
525 Τ.Π.	(Χ.4800)
526 Τ.Π.	(Χ.5596)
Τ.Σ. 35 Ταξιαρχίας	(Χ.6994)
561 Τ.Π.	(Χ.6397)
562 Τ.Π.	(Χ.8693)
563 Τ.Π.	(Χ.6996)
Πυρ/χία	(Χ.6397)
Τ.Σ. 37 Ταξιαρχία συν Πυρ/χία	(Χ.8096)
567 Τ.Π.	(Χ.8096)
569 Τ.Π.	(Χ.7790)
568 Τ.Π. (εφεδρικόν Μεραρχίας διατεθέν 37 Ταξιαρχίαν)	(Χ.7995)

ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ι. Τμήματα 42 Ταξιαρχίας περισυνέλεξαν 25 κτήνη σεσαγμένα εις περιοχήν (Χ.5893)

ιι. 1100 Διλοχία 569 Τ.Π. συνεπλάκη εις ΠΥΡΓΟΥΛΗ (Χ.7694) μετά Σ. ανερχόμενων εις 60.

-1845 600 Σ. προερχόμενοι από (Χ.7795) αντεπετέθησαν εναντίον δασωμένου υψώματος ΠΥΡΓΟΥΛΗ και παρά την σκληράν αντίστασιν της Διλοχία 569 Τ.Π. ανέτρεψεν ταύτην, συμπτυχθείσαν εις (Χ.8096), (Χ.7995) και (Χ.7790).

-Ομοίως Λόχος του 567 Τ.Π. κατέχων θέσεις Β. ΜΟΥΧΑΣ, δεχθείς επίθεσιν Σ. συνεπτύχθη προς ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΣΤΑΝΙΑ.

-Συγχρόνως Διλοχία 568 Τ.Π. (εφεδρικού), καταλαβούσα υψ. 1166 (Χ.7794) εδέχθη επανειλημμένας αντεπιθέσεις Σ., ας απέκρουσεν.

-Καθ' όλην την διάρκειαν του άνω αγώνος η Αεροπορία δεν επενέβη καίτοι αιτηθείσα παρά της Ταξιαρχίας, διότι τα δοθέντα αυτή στοιχεία ευρέθησαν παρ' αυτής ανεπαρκή.

-Επί των ενεργειών ΠΥΡΓΟΥΛΗ της 31/5/48 υποβληθήσεται ειδική έκθεσις, ήν διετάχθη να υποβάλη η 37 Ταξιαρχία.

-Ημέτεραι απώλειαι (συγκεντρωτικώς 37 Ταξιαρχίας):

Νεκροί Αξ/κοί	2 (Λοχαγός Σταυρουλόπουλος και Ανθ/γός Παπασπυρόπουλος)
« οπλίται	8
Τραυματίαι Αξ/κοί	1 (έφ. Ανθ/γός Λιανόπουλος Ναπολέων)
« οπλίται	11
Αγνούμενοι	3

-Απώλειαι Συμμοριτών:

Σ.Ν.Ε.	9
Σ. Αιχμάλωτοι	9
Σ. Παραδοθέντες	3

-Απωλέσθησαν τα κάτωθι υλικά:
1 δίπους, 1 βάσις και σκοπευτικόν μηχάνημα όλμου 81 χιλμ.
5 όλμοι 60 χλμ.
4 Μπρέν
1 πολυβόλον Ιταλικόν μπρέντα.
2 Τρίποδες πολυβόλου μπρέντα
7 Τόμσον
9 Τυφέκια
1 ασύρματος 694
2 ίπποι Στρατού μετά σέλης
5 ημιόνοι Στρατού μετά σαγμάτων
1 ίππος εξ αναγκαστικής μισθώσεως

ııı. Υπό 35 Ταξιαρχίας περισυνελέγησαν 650 αιγοπρόβατα, 47 κτήνη και 10 βόες.

ıυ. Υπό 42 Ταξιαρχίας περισυνελέγησαν εις (Χ.5899) 25 κτήνη.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Οι Σ. συμπτυσσόμενοι από ενάρξεως της επιχειρήσεως προς Β.Δ. συνεκεντρώθησαν εις περιοχήν ΤΡΟΒΑ (Χ.6294) οπόθεν την νύκτα της 30-31/5/48 εκινήθησαν διά ΚΑΡΥΑΣ (Χ.6796) προς ΜΟΥΧΑΝ (Χ.7695) ένθα αφίκοντο 0050 ώραν 31/5/48.

Αποτελούντο από Αρχηγείον ΡΟΥΜΕΛΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗ - ΤΑΓΜΑ ΠΕΡΙΚΛΗ - ΤΑΓΜΑ ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ - ΤΑΓΜΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥ, συνολικής δυνάμεως πλέον των 600 ενόπλων.

Άμα τη αφίξει των προώθησαν 2 Λόχους των εις ΠΥΡΓΟΥΛΗ μετά την εκτόπΙσιν των οποίων υπό Διλοχίας 569 Τ.Π. ανέλαβον διά συνόλου δυνάμεως των αντεπίθεσιν ανακαταλάβοντες το υψ. ΠΥΡΓΟΥΛΗ.

Κατά την διάρκειαν της νυκτός 31/5/48 προς 1/6/48 εκινήθησαν προς Ν. και Ν.Α.

Τάγμα ΠΑΠΟΥΑ και Ταξιαρχία ΟΛΥΜΠΙΣΙΟΥ δεν εσημειώθησαν.

θ) 1-6-48

Εσυνεχίσθη η εξερεύνησις της περιοχής και η προς Βορράν κίνησις των τμημάτων.

Το 569 Τ.Π. διετάχθη να συγκεντρωθή εις ΜΟΝΗΝ ΚΟΡΩΝΗΣ προς ανασυγκρότησιν αποτέλεσαν την εφεδρείαν της Μεραρχίας, διατεθέντος εις 37 Ταξιαρχίαν του 568 Τ.Π.

Τα τμήματα διενυκτέρευσαν ως κάτωθι:

Τ.Σ. Μεραρχίας:	(7703)
Τ.Σ. 37 Ταξιαρχίας: συν 568	
ΤΠ΄ συν Πυρ/χία	ΡΑΧΗ ΠΑΠΑΔΙΑΣ (7797)
567 Τ.Π.	ΜΕΣΑΤΗ (7700)
569 Τ.Π.	ΚΑΣΤΑΝΙΑ (8096)
Τ.Σ. 35 Ταξιαρχίας	(6201)
561 Τ.Π. συν Πυρ/χία	(6005)
562 Τ.Π.	(6201)
563 Τ.Π	(6305)
Τ.Σ. 42 Ταξιαρχίας	(5300)
524 Τ.Π.	(5404)
525 Τ.Π.	(4904)
526 Τ.Π.	(5700)

ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ι. 1800 Διμοιρία 42 Ταξιαρχίας συνεπλάκη εις Σ.(48-07) μετά 8μελούς συμορρίας συμπτυχθείσης προς Βορράν

ι) 2-5/6/48:

Κατά τας ημέρας ταύτας εσυνεχίσθη η προς Βορράν κίνησις των τμημάτων αχθέντων άνευ αξιολόγου τινός συμβάντος την 4-6-48 επί της γραμμής: ΒΑΘΥ ΡΕΜΑ - ΠΟΡΤΑΪΚΟΣ

Το Τ.Σ. Μεραρχίας εγκατεστάθη από (7703) την 041000 εις ΤΡΙΚΑΛΑ.

-Διά της Α.Π. 4257/042200 Δ/γης Β΄ ΣΣ διετάχθη η λήξις της επιχειρήσεως και η συγκέντρωσις από 5/6/48 της 35 Ταξιαρχίας εις περιοχήν ΠΥΛΗ-ΜΟΥΖΑΚΙ, της 37 εις περιοχήν ΤΡΙΚΚΑΛΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ και της 42 η επάνοδος εις ΙΧ Μεραρχίαν κινηθησομένης προς ΚΑΛΕΝΤΙΝΗΝ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ.

-Το εσπέρας της 5/6/48 η 37 Ταξιαρχία συνεκεντρώθη εις περιοχήν ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ, η δε 35 εις περιοχήν ΠΥΛΗΣ-ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ και η 42 ανεφοδιασθείσα μερίμνη της Μεραρχίας την 5/6/48, εκινήθη δι' ΑΛΕΝΤΙΝΗΝ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ από της αυγής της 6-6-48.

4. ΣΥΝΟΛΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Ημετέρων	
Νεκροί: Αξ/κοί	3
Νεκροί Οπλίται	16
Τραυματίαι: Αξ/κοί	2
Τραυματίαι Οπλίται	27
Αγνοούμενοι «	3
Σύνολον	51

Συμμοριτών	
Νεκροί εξηκριβωμένοι	16
Αιχμάλωτοι	12
Παραδοθέντες	18
Σύνολον	46

Πλήν αι απώλειαι των συμμοριτών υπολογίζονται πολλαπλάσιαι εις νεκρούς και τραυματίας, ους συμπαρέλαβον.

5. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

α) Η επιχείρησις ενεργηθείσα εκ μίας και μόνης κατευθύνσεως (Ν. προς Β.), επιθετικής ενέργειας, δεν επέτρεψε τον εγκλωβισμόν και εξόντωσιν των Σ. Τα διατεθέντα στατικά τμήματα Β΄ΣΣ προς απόφραξιν διαβάσεων προς Βορράν διαφυγής των Σ. και ασθενή ήσαν και τας κυριωτέρας τουλάχιστον διαβάσεις δεν ηδυνήθησαν ν' αποφράξωσιν

κατέχοντα τα υψώματα, δι' ο και δεν ήλθον εις επαφήν μετά συμμοριακού όγκου, ουδέ των συμμοριακών δυνάμεων, συμπτυσσομένων από 25-30/5/48 προς Β.Δ. και κινηθέντων την 30-31/5/48 προς Νότον. Αλλά και ουδεμίαν πληροφορίαν περί των κινήσεων των Σ. παρέσχον.

Συμπέρασμα:

ι. Επιθετική ενέργεια κατά τον συμμοριακόν αγώνα εκ μίας και μόνης κατευθύνσεως δεν δύναται να επιφέρη την συντριβήν των.

ιι. Η αποφρακτική διάταξις απαιτεί δυνάμεις σημαντικάς ίνα αποδώση.

β) Δεν υπήρχε Β΄ Κλιμάκιον το οποίον θα επέτρεπεν εν περιπτώσει διαφυγής των συμμοριτών, αναστροφήν του Α΄ Κλιμακίου και περικυκλωσίν των. Η διατεθείσα αρχικώς προς τούτο 71 Ταξιαρχία δεν μετέσχε τελικώς των επιχειρήσεων.

γ) Το μέτωπον της Μεραρχίας επί ορεινού, χαραδρώδους και δασώδους εδάφους εξετείνετο έως 40-70 χιλιόμετρα τοπογραφικής αποστάσεως

Συνέπειαι:

ι. Δεν υπήρχεν η αναγκαία ισχύς και πυκνότης εν τη διατάξει.

ιι. Εδυσχερένετο ο σύνδεσμος δι' ασυρμάτου και απεκλείετο τοιούτος δι' αγγελιαφόρου.

δ) Η κίνησις από ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ μέχρι ΒΑΘΥΡΕΜΑΤΟΣ - ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ πραγματοποιηθείσα εντός 11 ημερών υπήρξεν λίαν ταχεία.

Συνέπειαι:

ι. Εσπευσμένη εξερεύνησις.

ιι. Καταπόνησις τμημάτων.

ιιι. Ανέφικτος κατά διαδοχικά κλιμάκια κίνησις των Μονάδων. Ήγαγε συχνά εις την ταυτόχρονον κίνησιν των Σ.Δ. Λόχων, Ταγμάτων, Ταξιαρχιών και Μεραρχίας.-

ε) Τα εν τη παραγράφω γ και δ συνετέλεσαν ώστε ο όγκος των συμμοριτών αναστραφείς την 31-5-48, να προσβάλη και ανατρέψη εις ΠΥΡΓΟΥΛΗ την Διλοχίαν 569 Τ.Π., εις ΜΟΥΧΑ τον λόχον 567 Τ.Π. παρά την υποστήρηξιν της ετέρας Διλοχίας 569 Τ.Π. (Δυτικώς και Ν.Δ. ΜΕΓΔΟΒΑ) και της Διλοχίας 568 Τ.Π. καταλαβούσης εγκαίρως το υψ. 1166.

στ) Πληροφορίαι: Η Μεραρχία εκ των υπό τμημάτων επαφής συλλαμβανομένων και παραδιδομένων ήτο ενήμερος της κινήσεως του όγκου των συμμοριτών. Δεν απέκλειε δε και την επαναστροφήν των, πλην ουδεμία πληροφορία ή ένδειξις υπήρχε περί του χρόνου και τόπου πραγματοποιήσεως αυτής, μη υπαρχόντων πρακτόρων παρά τοις συμμορίταις.

Εμεσολάβησε δε και η παραπλάνησις του 569 Τ.Π. υπό των παραδοθέντων αυτώ την 31.5.48 συμμοριτών, οίτινες κατέθεσαν ότι οι εις ΠΥΡΓΟΥΛΗ Σ. ανήρχοντο μόνον εις 30, μηδεμιάς ενδείξεως υπαρχούσης ότι μεταξύ ΜΟΥΧΑΣ - ΠΥΡΓΟΥΛΗ είχεν συγκεντρωθή ο όγκος των Σ. φέρον κατά το πλείστον στρατιωτικάς στολάς, όπερ επέφερε παρεξήγησιν μεταξύ ημετέρων τμημάτων.

ζ) Εκ της ληφθείσης διατάξεως ο όγκος των συμμοριτών ήτο τας απογευματινάς ώρας της 31-5-48 εγκλωβισμένος μεταξύ ΜΟΥΧΑΣ - ΜΕΓΔΟΒΑ - ΠΥΡΓΟΥΛΗ - ΤΣΟΥΚΑΣ, δι' ο και καταβαλών ούτος απεγνωσμένην προσπάθειαν, κατόπιν βαρειών θυσιών του ανεκατέλαβε τον ΠΥΡΓΟΥΛΗ και διασπάσας τον κλοιόν διέρρευσε προς Νότον.

Η αποστολή της Μεραρχίας ίνα συνεχίση κινουμένη προς Βορράν και η γνώμη ότι δεν υπήρχον δυνάμεις Β'. Κλιμακίου καθιστών άσκοπον τυχόν αναστροφήν προς καταδίωξιν των Σ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η έλλειψις ετέρων ισχυρών τμημάτων ακολουθούντων εις βάθος και η μη άρσις της υποχρεώσεως της Μεραρχίας να συνεχίση την προς Βορράν κινησίν της επέτρεψαν εις τους Σ. να διαφύγωσι.

η) <u>Αεροπορία</u>:

ι. Εις ΦΕΙΔΟΣΚΑΛΑΝ την 28-5-48 έβαλεν φίλια τμήματα 35 Ταξιαρχίας. Ενεργείται προανάκρισις.

ιι. Την 31-5-48 δεν επενέβη εις ΠΥΡΓΟΥΛΗ παρά τας επικλήσεις της 37 Ταξιαρχίας, επί τη δικαιολογία ότι αύτη δεν ανέφερε πλήρη στοιχεία. Σχετικόν σήμα της Ταξιαρχίας υπεβλήθη Σώμα Στρατού.

θ) Η έλλειψις εν τη ζώνη της Μεραρχίας οδού βατής εις τροχόν μεγάλως εδυσχέρανε τους ανεφοδιασμούς, την κίνησιν του Στρατηγείου αλλά και τας Διαβιβάσεις.

ι). Διά την μετ' ασυρμάτου επαφήν Β΄ ΣΣ και Μεραρχίας υπεβλήθη Α.Π. 5623/2.6.48 αναφορά. Ο σύνδεσμος μετά της 77 Ταξ/χίας και αι αναφοραί ταύτης ανεπαρκέσταται πιθανώς λόγω μη αποδόσεως σημασίας υπό ταύτης επί του ζητήματος τούτου.

ια) <u>Ηθικόν</u>:

Αξ/κών και οπλιτών άριστον.

Τούτο απεδείχθη και κατά τον σκληρόν αγώνα ΠΥΡΓΟΥΛΗ καθ' ον Αξ/κοί και οπλίται Διλοχίας 569 Τ.Π. επί 8ωρον μαχόμενοι κατά υπερεξαπλασίου εχθρού δεν εκάμφθησαν ειμή όταν έπεσεν ο Δ/τής της Διλοχίας, εις Αξ/κός Διμοιρίτης και όταν ο εχθρός κατώρθωσε να διεισδύση εις τα πλευρά της Διλοχίας διά της απάτης (στολαί στρατιωτικαί).

<u>Γ.Π/Δ.Σ.</u>
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

Ο ΜΕΡΑΡΧΟΣ
Ε.Κ. ΜΑΣΙΛΑΣ
Υποστράτηγος

79

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ «ΧΑΡΑΥΓΗ»

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΥΛΗΣ
ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφαλαία

ΓΕΣ/Α1/ΙΑ

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ «ΧΑΡΑΥΓΗ»
(Εκκαθάρισις ΡΟΥΜΕΛΗΣ)
(Απρίλιος - Μάιος 1948)

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Λήγοντος του μηνός Ιανουαρίου του έτους 1948 απεφασίσθη υπό του Συμβουλίου Επιτελαρχών η διάλυσις της 1ης Στρατιάς και η ανάληψις της Διευθύνσεως των Επιχειρήσεων υπό του Γενικού Επιτελείου Στρατού (Γ.Ε.Σ), του Αρχηγού του Γ.Ε.Σ επονομασθέντος και ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

2. Συνεπεία της αποφάσεως ταύτης επηκολούθησαν:

(α) Η διάλυσις του Στρατηγείου της 1ης Στρατιάς και η ενίσχυσις εις προσωπικόν των Δ/νσεων Α1 και Α2 του Γ.Ε.Σ.

(β) Ο Διαχωρισμός του Επιτελείου του Γ.Ε.Σ εις Κλιμάκιον Επιχειρήσεων (Α1 και Α2 Δ/νσεις ενισχυμέναι ως προηρρέθη) και εις Κλιμάκιον Διοικητικού (άπασαι αι λοιπαί Δ/νσεις).

3. Το ΓΕΣ υπό την νέαν του διάρθρωσιν προέβη κατόπιν αποφάσεως του Συμβουλίου Επιτελαρχών, εις την κατάστρωσιν του Γενικού Σχεδίου Επιχ/σεων δια το έτος 1948. Τούτο διεχώρισεν εις διαφόρους φάσεις περιλαμβανούσας σειράν άλλων (μερικών) επιχειρήσεων.

4. Κατ' αρχήν εγένετο αποδεκτόν και απεφασίσθη, όπως γίνη η εκκαθάρισις της Ρούμελης, Νοτίως της γραμμής ΜΑΛΛΙΑΚΟΣ-ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ κόλποι.

5. Εις την αυτήν περιοχήν κατά τους μήνας Σ/βριον και Οκτώβριον του 1947 είχε διεξαχθή υπό της Ιης Στρατιάς Επιχείρησις υπό το στοιχείον ¨ΛΑΙΛΑΨ¨με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Από του μηνός όμως Οκτωβρίου του 1947, οι Συμμορίται της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ, τάχιστα ανέλαβον εκ νέου την πρωτοβουλίαν.

Εντός μικρού χρονικού διαστήματος κατώρθωσαν, αφ΄ενός μεν να αναπληρώσουν τας εις προσωπικόν και υλικόν απωλείας των δια βιαίας στρατολογίας και δι΄ανεφοδιασμού εκ της περιοχής ΓΡΑΜΜΟΥ και αφ΄ετέρου να επεκτείνουν επικινδύνως τον έλεγχόν των επί της περιοχής εις τρόπον ώστε να υποχρεώσουν τα ημέτερα τμήματα (Τάγματα Εθνοφρουράς κυρίως) να μεταπέσουν από της ενεργητικής εις την παθητικήν άμυναν.

6. Διαρκούντος του μηνός Ιανουαρίου 1948, ειδικώς η κατάστασις εις την ΡΟΥΜΕΛΗΝ ήτο αφόρητος. Οι Κ/Συμμορίται εξήσκουν απόλυτον έλεγχον εφ' ολοκλήρου σχεδόν της περιοχής , εξαιρέσει των Μεγάλων Αστικών Κέντρων.

Αι συγκοινωνίαι, μηδέ της σιδ/κής εξαιρουμένης ήσαν επισφαλείς, ενώ ομάδες Κ/Συμμοριτών επεκταθείσαι και εις ΕΛΙΚΩΝΑ διεισέδυον εις ΠΑΡΝΗΘΑ, ενσπείρουσαι τον πανικόν και εις την Πρωτεύουσαν.

7. Ενταύθα δέον να αναφερθή ότι από των αρχών του μηνός Φεβρουαρίου η Αμερικανική Στρατιωτική Αποστολή (Σ.Ο.Η.Π) ανελάμβανεν ουσιαστικήν θέσιν παρά τω Γ.Ε.Σ παρακολουθούσα στενώς τας εργασίας τούτου δια την επιτυχίαν του Σχέδιου ΤΡΟΥΜΑΝ.

8. Εν όψει των προαναφερθέντων τα αποτελέσματα μιας επιχειρήσεως, αναλαμβανομένης εις την περιοχήν ταύτην θα είχεν ως ήτο φυσικόν, μεγίστην επίδρασιν ου μόνον επί του ηθικού του Στρατού, αλλά και επί του πληθσμού δια της πρωτευούσης χωρίς ν΄αναφερθή η επίδρασις επί της συνεχίσεως της Αμερικανικής βοηθείας.

II. ΠΡΟΘΕΣΙΣ Γ.Ε.Σ

9. Δια της επιχειρήσεως ¨ΧΑΡΑΥΓΗ ¨ήτις απετέλει πρώτην συνδεδυασμένην επιχείρησιν της Νέας ηγεσίας του Στρατού και την οποίαν θα παρηκολούθουν εκ του σύνεγγις οι Αμερικανοί Σύνδεσμοι του ΣΟΗΠΕ, το Γ.Ε.Σ. προυτίθετο ¨όπως εκκαθαρίση την περιοχήν της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και εξοντώση τους εν αυτή δρώντας Κ/Συμμορίτας ¨.

Ειδικώς η εκκαθαρισθέα περιοχή περιωρίζετο προς Δ. υπό της ΧΕΛΙΔΩΝΟΣ του ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ, προς Ν. της ΤΡΙΧΩΝΙΔΟΣ, της ΝΑΥΠΑΚΟΥ , του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ, προς Α. υπό του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, του ΚΑΛΛΙΝΔΡΟΜΟΥ, προς Β. του ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ και του ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

III. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΕΠΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

10. Οι Συμμορίται εις την ανωτέρω περιοχήν υπελογίζοντο εις 3.000 περίπου, ήσαν Δε ωργανωμένοι εις 4 Αρχηγεία τα:

ΡΟΥΜΕΛΗΣ
ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ
ΦΘΙΩΤΙΔΟΦΩΚΙΔΟΣ
και ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ

Τα ανωτέρω Αρχηγεία περιελάμβανον εννέα (9) Τάγματα ως και διάφορα βοηθητικά τμήματα.

Επεκράτει η εντύπωσις , ότι οι Συμμορίται ούτοι θα απέφευγον την μάχην προσπαθούντες να διαφύγουν επεκτεινόμενοι προς γειτονικάς περιοχάς. Εν αδυναμία Δε διαφυγής των προς τας προαναφερθείσας περιοχάς θα υποχρεούντο να δώσουν μάχην εις τα κρησφύγετά των, εντοπιζόμενα μεταξύ ΓΚΙΩΝΑΣ -ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ-ΟΙΤΗΣ και ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

IV. ΚΑΘΟΡΙΣΘΕΙΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

11. ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(α) Εξόρμησις από Β. (κοιλάς ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ) και από ΒΔ. (ΧΕΛΙΩΝ-ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ), εν ω χρόνω θα περισφύγγεται σταθερώς από Ανατολών ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ και θα επιτηρήται η ακτή του ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ.

(β) Δια συντονισμένης εν χρόνω και χώρω κινήσεως απαγόρευσις της διαφυγής των Συμμοριτών και εξαναγκασμός αυτών να δώσουν μάχην και να εξοντωθούν.

12. ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(α) Στρατηγείον Α΄. Σ. Στρατού

(β) Α΄. και Β΄. Μοίραι Καταδρομών

(γ) ΙΧον Σύνταγμα Αναγνωρίσεως

(δ) Μοίρα Μ.Π. (5.5¨)

(ε) Ι Μεραρχία (3η, 77 και 51 Ταξιαρχίαι (2 Μ.Π. Πυρ/κού εκ του Α΄. ΣΣ)

(στ) ΙΧ Μεραρχία 41,42, Ταξιαρχίαι, 86 περιοχή ΑΓΡΙΝΙΟΥ
131 Β Μ.Ο Πυρ/κού 3,7¨

(ζ) Χ Μεραρχία 35,37 και 71 Ταξιαρχίαι
1 Μ.Π. Πυρ/κού (εκ του Β΄ ΣΣ)

(η) Μηχανικόν: Το Οργανικόν του ΣΣ και των Μεραρχιών.

13. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

(α) Γραμμή εξορμήσεως

ι- Χ Μεραρχία: ΜΕΞΑΤΙΕΣ (Υ.2053)-ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ (Υ.0456) ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8657)-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660)

ιι- ΙΧ Μεραρχία: Μ. ΧΩΡΙΟ (Χ.7151) - ΠΡΟΥΣΣΟΣ (Χ.6242) ΠΑΛΗΟΚΑΡΥΑ (Χ.5430)

ιιι- Ι Μεραρχία: Δια την 51 Ταξιαρχίαν, ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ (Υ.2451)
ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3243) - ΓΕΡΟΠΑΠΑ (Υ.3939)
Διά τας λοιπάς Ταξιαρχίας. ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Υ.5410) ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4918) - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324)

(β) Ζώνη Ενεργείας

ι. Ορια μεταξύ των Χ και Ι Μεραρχιών
ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2055)-ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053) ΜΠΡΑΙΔΕΣ (Υ.2145)-ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΝ (Υ.2333)-ΒΑΡΓΙΑΝΝΗ (Υ. 2826) (άπαντα εις Χ Μεραρχίαν)

ιι. Ορια μεταξύ Χ και ΙΧ Μεραρχιών
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660)-ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649)-ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΜΗΛΙΑ (Χ.9840) - ΚΟΚΟΒΑΣ (Υ.0429) - ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517) (άπαντα εις την Χην Μεραρχίαν)

14. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Την όλην επιχείρησιν διήθυνεν ο Διοικητής του Α΄. Σ. Στρατού , έχων παρ΄αυτή Κλιμάκια του Αρχηγού του Στόλου και της Α.Δ.Α.

15. ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

(α) Κατάληψις βάσεως εξορμήσεως υπό των τμημάτων την D-3 ημέραν.

(β) Την D-4 ημέραν θα ευρίσκωνται αι ομάδες αναγνωρίσεως δια τας σχετικάς αναγνωρίσεις.

(γ) Εξόρμησις την D ημέραν , ήτις ωρίσθη: Η 15-4-48.

(δ) Διάρκεια επιχειρήσεως. Υπελογίσθη κατώτατον όριον δύο (2) εβδομάδες και ανώτερον τρείς (3) εβδομάδες από της ημέρας.
ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ Το Μηχ. Θα εξασφαλίση το οδ. Δίκτυον της ζώνης επιχειρήσεων. Το Α΄.Σ.Σ να συγκεντρώση τον 718 Λ. Μηχανικού εις την διάθεσιν Ι Μεραρχίας. Αι ανάγκαι της Α.Σ.Δ.Π θα θεραπευθώσι υπό του Γ.Ε.Σ . Το Β΄.Σ.Στρατού να θέση εις διάθεσιν Γ.Ε.Σ τον 715 Λ. Μηχανικού εντός 24ώρου.

16. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Διετάχθη να μετάσχη δια του συνόλου των μέσων της εις την επιχείρησιν και οπωσδήποτε σταθερώς δια των 2/3 αυτής.

17. ΝΑΥΤΙΚΟΝ: Καθωρίσθη

(α) Να εξασφαλίση την επιτήρησιν των ακτών και να απαγορεύση πάσαν δια θαλάσσης διαφυγήν των συμμοριτών δια των ακτών ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ μέχρι ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ και των ακτών του ΕΥΒΟΙΚΟΥ από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ. Μείζων πυκνότητος μέσων εις ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ.

(β) Να διαθέση τρία (3) Πολεμικά εν επιτηρήσει εις την ακτήν από ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ μέχρις όρμου ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (D.4994) και εν (Ι) πολεμικόν από ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ μέχρι ΜΩΛΟΥ.

(γ) Δια των πολεμικών να δύναται να υποστηρίξη εν συνεργασία μετά της Αεροπορίας τα τμήματα ξηράς και εν τη ζώνη εκάστης Μεραρχίας η και συγκεντρωτικώς εις την ζώνην, ένθα θα εντοπισθούν οι Συμμορίται.

(δ) Να έχη διαθέσιμα τρία (3) αρματαγωγά εις ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ και δύο (2) εις ΙΤΕΑΝ δια την μετάγγισιν τυχόν δυνάμεων κατά την διεξαγωγήν της επιχειρήσεως.

V. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ

(α) Προεβλέφθη ίνα της επιχειρήσεως προηγηθή υπό του Α΄. Σ.Σ. ενέργεια προς εκκαθάρισιν της ζώνης Ν. και Α. της γραμμής: ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Δ.4801)-ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410)-ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4918)-ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324).

(β) Η Β΄. Μ. Καταδρομών από D-12 θα ενήργει καταδρομάς εις περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΑΣ και την D-6 ημέραν θα ευρίσκετο μεταξύ Μ. ΧΩΡΙΟΥ (Χ.7151) ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ (Υ.0461), ίνα απαγορεύση την διαφυγήν των συμμοριτών από Ν. προς Β.

(γ) Η Α΄ Μ. Καταδρομών , ευρισκομένη εις περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ , θα απεσύρετο με την έναρξιν της επιχειρήσεως εις περιοχήν ΓΡΑΒΙΑΣ-ΛΑΜΙΑΣ ως εφεδρεία του Διοικητού του Α΄.Σ.Στρατού.

(δ) Το ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως από D-6 θα επετήρει την αρτηρίαν ΛΑΜΙΑΣ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-Μ. ΧΩΡΙΟ.

(ε) Δια των στατικών τμημάτων επί της αρτηρίας ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ-ΑΜΦΙΣΣΑ θα ενετείνετο η επιτήρησις και η απαγόρευσις πάσης προς Νότον διαφυγής των Συμμοριτών.

VI. ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

19. Το Γενικόν Επιτελείον Στρατού , εκτιμών δεόντως την σημασίαν της αναλαμβανομένης επιχειρήσεως κατέβαλε πάσαν δυνατήν προσπάθειαν δια την καλυτέραν προπαρασκευήν ταύτης.

20. Εξαιτερική προσπάθεια κατεβλήθη και εξαιρετικά μέτρα ελήφθησαν ιδία δια την συγκρότησιν και συγκέντρωσιν των δια την επιχείρησιν αναγκαιουσών δυνάμεων, δια την συγκέντρωσιν και μεταφοράν των απαραιτήτων εφοδίων ως και δια την οργάνωσιν του εφοδιασμού των μελλουσών να επιχειρήσουν δυνάμεων.

21. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΙΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

(α) Η Χη Μεραρχία , έχουσα ζώνην ευθύνης εις το Ανατολικώς ΑΞΙΟΥ τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας, η Δε 51 Ταξιαρχία εις την περιοχήν ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ, ληφθείσης αποφάσεως να μετάσχουν της επιχειρήσεως ως εις την οικείαν παράγραφον ανεφέρθη, απήτησαν και επέβαλεον ανατροπήν και πλήρη αναπροσαρμογήν της διατάξεως του Γ΄.Σ.Στρατού, ίνα καταστή δυνατή η απαγκίστρωσις και η διαθεσιμότης των.

(β) Η ΙΧ Μεραρχία απηγκιστρώθη εκ της περιοχής της ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ μόνον με τας δύο (2) των Ταξιαρχιών της, της 43 τοιαύτης , αφεθείσης εις την ασφάλειαν της περιοχής ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ-ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ.

(γ) Η 77 Ταξιαρχία απήτησε μακράν εργασίαν δια την συγκρότησίν της και την συγκέντρωσιν των διεσκορπισμένων ταγμάτων της 105 , 612 και 597.

(δ) Η 85 Στρατιωτική Περιοχή διελύθη και εξ αυτής συνεκροτήθη η Μεραρχία με έδραν την ΛΑΜΙΑΝ . Υπό ταύτην υπήχθησαν αι 3,51 και 77 Ταξιαρχίαι.

22. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

(α) Εκ των ανωτέρω διαφαίνεται ποίαι και πόσαι αι δυσχέρειαι των δια την επιχείρησιν απαραιτήτων Μονάδων.

Διά την αντιμετώπισιν του προβλήματος τούτου κατηρτίσθησαν λεπτομερή σχέδια συγκεντρώσεως και Μεταφοράς.

(β) Το Σχέδιον Μεταφοράς των Δυνάμεων εξετελέσθη επακριβώς εις τρόπον ώστε όλαι αι Μονάδες, των οποίων το πλείστον ήτο πολύ μακράν της περιοχής επιχειρήσεων, να ευρίσκεται επί της γραμμής εξορμήσεως το εσπέρας της D-3 ημέρας.

23. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΦΟΔΙΩΝ

Λόγω του όγκου των επιχειρουσών Δυνάμεων εγένοντο αι δέουσαι προβλέψεις και συνεκεντρώθησαν τα απαραίτητα εφόδια τόσον εις τας βάσεις ανεφοδιασμού, όσον και εις τα προωθημένα κέντρα ανεφοδιασμού.

24. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Η λύσις του προβλήματος του ανεφοδιασμού των μαχομένων τμημάτων ενεργούντων εις εξαιρετικώς, ορεινόν έδαφος παρουσιάζετο δύσκολος,δεδομένου ότι τα τάγματα δεν ήσαν αυτάρκη εις κτήνη δια μιαν επί μακρόν χρόνον κίνησίν των εις ορεινόν έδαφος.

Το ΓΕΣ έλαβε προς τούτο όλα τα επιβαλλόμενα μέτρα ήτοι:

(α) Διετάχθη και εγένετο ευρεία επίταξις κτηνών, ούτω Δε αφωδιάσθησαν τα Τάγματα δι΄αναλόγου αριθμού τοιούτων.

(β) Ωργανώθη υπό της Α.Δ.Α Μονάς εφοδιασμού και αέρος με δυνατότητα ανεφοδιασμού μιας Ταξιαρχίας. Η ανωτέρω Μονάς προσέφερε πολυτιμωτάτας υπηρεσίας κατά την διάρκειαν του αγω΄νος.

25. ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΔΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

(α) Η ΙΧ Μεραρχία. Εις την περιοχήν ΑΜΦΙΣΣΑ-ΙΤΕΑ

(β) Η Χ Μεραρχία. Εις την περιοχήν ΜΠΡΑΛΛΟΣ-ΛΑΜΙΑ

(γ) Η Ι Μεραρχία. εις την περιοχήν ΓΡΑΒΙΑ-ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ-ΛΕΒΑΔΕΙΑ.

26. ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ

Κατηρτίσθη ειδικόν Σχέδιον παραπλανήσεως και ελήφθησαν μέτρα δια την απόκρυψιν των πραγματικών προθέσεων της Διοικήσεως.

27. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΜΕΤΟΠΙΣΘΕΝ

Τέλος η Δ/σις του Α΄ ΣΣ προ της ενάρξεως της επιχειρήσεως διέταξεν και συνελήφθησαν προληπτικώς άπαντες οι φερόμενοι ως αυτοαμυνίται , ως τροφοδόται κ.λ.π. των συμμοριτών.

VII. ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΝΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΑΙ

28. Εις επανειλημμένας συσκέψεις εις Γ.Ε.Σ εμελετήθησαν επισταμένως αι λεπτομέρειαι της προπαρασκευής και διεξαγωγής της επιχειρήσεως , εξεδόθησαν Δε εγκαίρως τα Σχέδια Επιχειρήσεων, Αεροπορίας Ναυτικού Διαβιβάσεων, Εφοδιασμού και Μεταφορών καθώς και αι εκτελεστικαί τούτων Διαταγαί.

29. Το Α΄ ΣΣ, εις ο ανετέθη η Δ/σις της επιχειρήσεως εξέδωκε την υπ΄αριθ. Ι/28 Μαρτίου 1948 Διαταγήν επιχειρήσεων, δι΄ης καθωρίσθησαν εν γενικαίς γραμμαίς τα κάτωθι:

(α) Όρια ζωνών Μεραρχιών

i. Μεταξύ Ιης και Χης

ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ (Υ.2057) - ΜΠΡΑΙΛΕΣ (Υ.2144) ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2337)-ΒΑΡΙΑΝΗ (Υ.2926) (άπαντα Ναι εις την Χην Μεραρχίαν)

ii. Μεταξύ Χης και ΙΧης

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-υψ. 1572 (Χ.8153)-ΚΑΡΑΒΙ υψ. 1805 (Χ.8648) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) - ΣΥΝΑΜΙ (Υ.0336)-ΒΑΡΔΟΥ-ΣΙΑ ΟΡΗ -ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517) (άπαντα εις Χην Μεραρχίαν)

(β) Αποστολαί

ι. Ιη Μεραρχία

Να περισφίξη τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ κατά την περίμετρον ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (Δ.4695)-ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Δ.4800)-ΣΤΕΝΩΠΟΣ ΖΕΜΕΝΟΥΣ (Υ.5006)-ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410)-ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.4917)-ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324)-ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.4026) κατά τρόπον αποκλείοντα πάσαν διαφυγήν Συμμοριτών προς ΕΛΙΚΩΝΑ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

Να επιτεθή κατά της 51 Ταξιαρχίας επί της κατευθύνσεως ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3143)-ΣΚΑΜΝΟΣ(Υ.3136)-ΓΡΑΒΙΑ, και να εκκαθαρίση την ζώνην την περιλαμβανομένην μεταξύ αριστερού Χης Μεραρχίας και της γραμμής ΘΕΡΜΟΠΥΛΗΣ (3842)-ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (Υ. 4036)-ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3924), εκεκτείνουσα τελικώς την τοποφρακτικήν διάταξιν της Μεραρχίας από ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ μέχρι ΒΑΡΙΑΝΗΣ ένθα Σύνδεσμος με Χην Μεραρχίαν.

Η τελική διάταξις περισφίξεως της Μεραρχίας να παρέχη εις αυτήν την δυνατότητα επιθέσεως κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ τη Δ/γή του Γ.Ε.Σ από Βορρά επί της κατευθύνσεως ΛΙΛΑΙΑ-ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ(Υ.3420)-ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Υ.3518) και από Νότου επί της κατευθύνσεως ΑΡΑΧΩΒΑ-ΚΑΛΥΒΙΑ (Υ.3811)-ΚΕΔΡΟΣ (Υ.3917)

ιι. Χ Μεραρχία

Να επιτεθή επί της γενικής κατευθύνσεως ΦΤΕΡΗ (Χ.9857)-ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Χ.0052)-ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0642)-ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737)-ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ (Υ.0932) και να επιζητήση την συντριβήν των εν τη ζώνη της συμμοριακών Δυνάμεων.

Τελικώς να αχθή επί της γραμμής ΚΑΛΛΙΟΝ - ΣΥΚΥΑ (Χ.1027)-ΚΑΒΑΛΑΡΙΑ (Υ.1830)-ΝΑΡΙΑΝΗ και με διάταξιν απαγορεύουσαν πάσαν διαφυγήν Συμμοριτών προς Βορράν και επιτρέπουσαν αυτή να συνεχίση επιθετικάς ενεργείας προς συντριβήν των τυχόν εις ΓΚΙΩΝΑΝ υπολειμμάτων Συμμοριτών.

ιιι. ΙΧης Μεραρχίας

Να επιτεθή επί της γενικής κατευθύνσεως ΧΟΥΝΗ (Χ.3454)-ΧΕΛΙΔΟΝΑ (Χ.6652) ΜΕΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) ΚΕΡΑΣΟΒΟΥΝΙ (Χ.8824)-ΚΡΟΚΥΛΑΙΟΝ (Χ.9618) και να καταστρέη τας εν της ζώνη της δρώσας Συμμοριακάς δυνάμεις αγομένη τελικώς επί της γενικής γραμμής ΚΑΛΛΙΟΝ (Υ.0517)-ΕΥΗΝΟΣ ποτ. -ΑΝΩ ΠΑΛΗΟΧΩΡΙ (Χ.9511)-ΧΑΝΙ ΦΑΣΟΥΛΑ (Χ.8908).

(γ) Βάσις εξορμήσεως

ι. ΙΧης Μεραρχίας: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ (Χ.7151) ΠΡΟΥΣΣΟΣ (Χ.6442)-ΠΑΛΗΟΚΑΡΥΑ (Χ.5430).

ιι. Χ Μεραρχίας ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΤΥΜΦΗΣΤΟΣ (Χ.8658)-ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9458) - ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ - ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2053).

ιιι. Ι Μεραρχία: ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΣ.

(δ) Συντονισμός ενεργείας - Διαδοχικαί γραμμαί

Πρώτη: ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (Υ.4035) - ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3139) -ΟΙΤΗ (Υ.1846) υψ. 1499 (Υ.1048) - ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.9750) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8649) ΚΡΙΚΕΛΟΝ (Χ.8046) ΔΟΜΝΙΤΣΑ (Χ.8042) - ΜΕΣΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) - ΑΜΠΕΛΙΑ (Χ.6835) - ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ (Χ.6124).

Δευτέρα: Νοτίως ΔΡΙΜΑΙΑΣ (Υ.4030) - ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ.2834) - ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ (Υ.2039) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1442) - ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ (Υ.0044) - ΟΞΥΑ (Χ.8844) - ΜΕΛΙΣΤΡΕΣ (Χ.8239) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) - ΠΛΑΤΑΝΟΣ (Χ.7326) - ΠΛΑΤΥΤΟΠΟΣ (Χ.6518).

Τρίτη: ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ (Υ.2834) - ΑΓ. ΤΡΙΑΣ (Υ.2034) -ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ (Υ.1237) - ΒΕΛΟΥΧΙ (Υ.0737) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8934) - ΒΟΛΟΣ (Χ.8123) - ΣΙΜΟΥ (Χ.7518) - ΤΣΟΥΚΑ (Χ.6913).

Τετάρτη: ΒΑΡΓΙΑΝΝΗ - ΚΑΒΑΛΑΡΕΙΑ - ΣΥΚΙΑ -ΔΑΦΝΟΣ (Υ.0028) - ΑΛΠΟΧΩΡΙ (Χ.9320) - ΑΣΠΡΙΑ (Χ.8518) ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ υψ. 1291 (Χ.8313).

Πέμπτη: ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ - ΒΑΡΙΑΝΗ - ΚΑΒΑΛΛΑΡΓΙΑ -ΣΥΚΙΑ - διάβασις ΣΠΙΘΑΡΙΑ (Υ.1218) - ΚΑΣΤΡΟ (Υ.6416) - ρούς ΕΥΗΝΟΥ - ΑΝΩ ΠΑΛΗ ΟΞΑΡΙ (Χ.9511) - ΧΑΝΙ ΦΑΣΟΥΛΑ (Χ.8908).

Μεταγενεστέρα ενέργεια Μεραρχιών ρυθμισθήσεται δια Διαταγών ΣΣ βάσει επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και πληροφοριών ως και πιθανή τροποποίησις γραμμών συντονισμού, αναλόγως εξελίξεως της τακτικής καταστάσεως.

Η κατάληψις της ΠΡΩΤΗΣ γραμμής συντονισμού θα πραγματοποιηθή την D σύν Ι ημέραν.

VIII. <u>ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ</u>

30. <u>Προκαταρτκτικαί επιχειρήσεις</u>

Συμφώνως τω Σχεδίω του Γ.Ε.Σ το Α΄ ΣΣ από 1.4.48 ησχολήθη με την εκκαθάρισιν της περιοχής ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΚΑΛΛΙΝΔΡΟΜΟΥ -ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ και έτι ανατολικώτερον της ΠΑΡΝΗΘΟΣ.

Δια την ενέργειαν ταύτην διετέθησαν τμήματα των:

3ης και 77 Ταξιαρχιών.

Τα τμήματα ταύτα με μίαν διάταξιν ευρείαν κατά βάθος και πλάτος διεξήγαγον επί 75θήμερον περίπου έναν αγώνα εξερευνήσεως καθ΄όλην την περιοχήν ταύτην.

Έλαβον χώραν μερικαί συγκρούσεις μετά ομάδων συμμοριτών . ιδίως εις την περιοχήν ΕΛΙΚΩΝΟΣ, καθ΄ας οι Συμμορίται έσχον σημαντικάς απωλείας.

Εκ τούτων σημαντικώτεροι ήσαν:

(α) Η της 5.4.48 παρά το χωρίον ΚΥΡΙΑΚΙ (Δ.5393) καθ΄ην τμήματα των 77 και 3ης Ταξιαρχιών συνεπλάκησαν και κατεδίωξαν μίαν συμμορίαν.

Εν συνεχεία την επομένην ανεύρον και κατέστρεψαν εγκαταστάσεις Συμμοριτών.

(β) Η της 7.4.48 εις την περιοχήν ΜΩΛΟΥ (Υ.4942) , καθ΄ην τμήμα της 77ης ταξιαρχίας προσέβαλε και κατεδίωξεν ετέρα Συμμορίαν.

Δια των ενεργειών τούτων επετεύχθη η ανακούφισις της περιοχής από την πίεσιν των συμμοριτών και η δημιουργία εν αυτή προσφόρων συνθηκών δια την έναρξιν της επιχειρήσεως «ΧΑΡΑΥΓΗ»

31. Η Β΄. Μοίρα Καταδρομών από της 2.4.49 εκινήθη εκ ΒΟΛΟΥ και την 3.4.48 εκ ΣΟΦΑΔΩΝ προς Νοτοδυσμάς. Κινηθείσα εν τη γενική κατευθύνσει ΚΕΔΡΟΣ (Υ.0191)-ΣΜΟΚΟΒΟΝ (Χ. 9782)-ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.9078)-ΚΟΚΚΑΛΑ (Χ.8271), έφθασεν εις την περιοχήν ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (Χ.9162) την 9.4.48.

Κατά την διαδρομήν ταύτην έσχεν συγκρούσεις μετά ελαφρών συμμοριακών τμημάτων, άτινα ευχέρως ανέτρεψεν.

32. Το ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως από της 9.4.48 εγκατεστάθη επί της αρτηρίας ΛΑΜΙΑ-ΚΑΡΠΕΝΗΙΟΝ-Μ.ΧΩΡΙΟ τόσον δια την εξασφάλισιν ταύτης , όσον δια την συμβολήν εις την προσπάθειαν και ετέρων τμημάτων προς απαγόρευσιν και αποτροπήν διαφυγής Συμμοριτών προς Β.

33. <u>Κυρίως ενέργεια</u>

Την πρωίαν της 15.4.48 ήρξατο η κυρία ενέργεια της επιχειρήσεως.

Λόγω της διαμορφώσεως του εδάφους η επιχείρησις διεχωρίσθη εις δύο (2) φάσεις.

<u>Πρώτη Φάσις:</u> (Από 15.4.48 μέχρις 25.4.48).

34. Τα τμήματα κατά την ημέραν της εξορμήσεως είχον την εξής επιθετικήν διάταξιν.

(α) <u>Ι Μεραρχία</u>

ι. Η 51 Ταξιαρχία (592, 615 και 620 Τ.Π) επί της γραμμής.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ (Υ.3842) - ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Υ.3243) - ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ (Υ.2451) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας ΗΡΑΚΛΕΙΑ -ΣΚΑΜΝΟΣ (Υ.3136) ΓΡΑΒΙΑ (Υ.2929).

ιι. Τα υπόλοιπα τμήματα της Μεραρχίας είχον εποκλείσει απο ΒΑ. Α. και ΝΑ τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ επί της γενικής γραμμής. ΑΣΠΡΑ (D.4796) - ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Υ.4801) -

ΣΤΕΝΩΠΟΣ ΖΕΜΕΝΟΥΣ (Υ.5006) ΔΑΥΛΕΙΑ (Υ.5410) - ΤΙΘΟΡΕΑ (Υ.0918) - ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ (Υ.4324) - ΓΡΑΒΙΑ (Υ.2929), ενώ άλλα ησχολούντο με εξερευνήσεις της περιοχής ΕΛΙΚΩΝΟΣ.

(β) Χ Μεραρχία

ι. Η 35 ταξιαρχία (561,562,563 Τ.Π) επί της γραμμής ΜΕΞΙΑΤΕΣ (Υ.2153)-ΥΠΑΤΗ(Υ.1552)-ΣΥΚΙΑ (Υ.1154) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας.
ΥΠΑΤΗ - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ (Υ.1045) -ΜΑΥΡΟΛΟΘΑΡΙ (Υ.1237) - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ (Υ.2031)

ιι. Η 37 Ταξιαρχία (567,568 και 569 Τ.Π) επί της γραμμής:ΣΠΕΡΧΕΙΑΣ (Υ.0557)ΦΤΕΡΗ (Χ.9856) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας ΦΤΕΡΗ (Χ.9856)-ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.0052)-ΑΝΑΤΟΛΗ (Υ.0442)-ΒΕΛΟΥΧΙ (0737)-ΚΑΤΩ ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ (Υ.0932).

ιιι. Η 71 Ταξιαρχία (602 και 613 Τ.Π) του 630 Τ.Π διατεθέντος εις στατιστικάς αποστολάς επί της γραμμής.
ΛΕΥΚΑΣ (Χ.9458) - ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΣ (Χ.8659) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας. ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΣ - ΚΟΥΚΟΣ (Χ.8554) -ΜΣΤΡΑΣ (Χ.8948) - ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ (Χ. 9144) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838).

(γ) ΙΧ Μεραρχία

ι. Η 41 Ταξιαρχία (521,522 και 523 Τ.Πεζικού) επί της γραμμής: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660)-ΚΛΑΥΣΙΟΝ (Χ.7355) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ-ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8052)-ΤΥΜΠΑΝΟΝ (Χ.844) ΑΡΤΟΤΙΝΑ (Χ.9534)-ΔΑΦΝΟΣ (Υ.0028).

ιι. 42 Ταξιαρχία (524, 525 και 526 Τ.Π) επί της γραμμής ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ (Χ.7151) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.7146) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας ΠΥΡΓΟΣ ΜΕΣΣΟΚΩΜΗ (Χ.7538) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034)-ΚΕΡΑΤΟΒΟΥΝΙ (Χ.8824) ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ (Χ.9618) - ΞΕΒΕΔΙΚΟΣ (Υ.0413).

ιιι. 86 περιοχή (596 και 597 Τ.Π) επί της γραμμής ΠΡΟΥΣΣΟΣ (Χ. 6242)-ΠΑΛΗΟΚΑΡΥΑ (Χ.5430) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας: ΠΡΟΥΣΣΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑ (Χ.7329) ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΗ (Χ.7821).

35. Την νύκτα της 14/15 Απριλίου η Συμμορία ΔΙΑΜΑΝΤΗ (Αρχηγείον ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ) διέρρευσε δια των ανατολικών κλιτυών του ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ προς Β. εις την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ. Μόνον πλαγιοφυλακαί της δυνάμεως ταύτης ενεπλάκησαν με ημέτερα τμήματα με πολύ ολίγας απωλείας . Ούτω σημαντικώτερος αρχηγός και η πλέον αξιόμαχος Κ/συμμοριακή δύναμις διέφυγεν εκτός της ζώνης επιχειρήσεως.

36. Τα τμήματα της Ιης Ταξιαρχίας (51 Ταξιαρχίας) εξορμήσαντα την 0500 ώραν της 15.4.48 και αφού ανέτρεψαν ελαφράς αντιστάσεις των Συμμοριτών εις ΣΟΥΒΑΛΑΝ (Υ.3938) ήχθησαν την εσπέραν της ιδίας ημέρας επί της γραμμής ΕΛΑΦΟΒΟΥΝΙ (Υ.4137)-ΠΟΡΤΕΣ (Υ.3139)-ΚΟΡΟΜΗΛΙΕΣ (Υ.2447).

37. Κατά τας επομένας ημέρας τα τμήματα συνέχισαν την κίνησίν των και αφού ανέτρεψαν ελαφράς αντιστάσεις των συμμοριτών εις ΠΑΛΗΟΧΩΡΙ (Υ.2442) την 16.4.48 και εις ΜΟΝΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ (Υ.3127)-ΜΑΡΙΟΛΑΤΑ (Υ.3327) και ΛΙΛΑΙΑ(Υ.3524) την 20.4.48, αφίκοντο το εσπέρας της ιδίας ημέρας (20.4.48) επί της γραμμής: ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΝ (Υ.3824) ΒΑΡΙΑΝΗ (Υ.2826)-ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) και απέκλεισαν από Β. τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.

38. Κατά το ανωτέρω χρονικόν διάστημα (από 15.4.48) μέχρις 20.4.48 αι λοιπαί δυνάμεις της Μεραρχίας (3η και 77 Ταξιαρχίαι) ενήργουν εξερευνητικώς εις ΕΛΙΚΩΝΑ και ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΝ, ένθα έσχον επανειλημμένας συμπλοκάς μετά μικροομάδων Συμμοριτών.
Από της 20.4.48 μέχρι της 25.4.48 και η 51 Ταξιαρχία την αυτήν απασχόλησιν εσημείωσε.

39. Τα τμήματα της Χης Μεραρχίας εξορμήσαντα την 0500 ώραν της 15.4.48 και ανατρέψαντα ελαφράς αντιστάσεις των συμμοριτών εις ΖΑΠΑΝΤΑ (Υ.1849) - ΓΟΥΛΙΝΑΣ (Υ.0052) και ΚΟΥΚΟΣ (Χ.8554), ήχθησαν την εσπέραν της ιδίας ημέρας επί της

γραμμής:ΖΑΠΑΝΤΑ (Υ.1849)-υψ. 1020 (Υ.1150) - ΔΙΛΟΦΟΝ (Υ.0552) - ΓΟΥΛΙΝΑΣ - ΚΑΝΑΛΙΑ (Χ.9154) - ΚΟΥΚΟΣ.

40. Κατά τας επομένας ημέρας η Χη μεραρχία συνέχισε την κίνησίν της συμφώνως τω Σχεδίω και αφού ανέτρεψεν ελαφράς αντιστάσεις Συμμοριτών εις ΒΛΗΤΟΣ (Υ.1347) ΤΟΥΡΛΑ (Υ.1246) - ΤΣΑΧΤΙΛΑΚΚΑ (Υ.6550) - ΣΤΑΓΙΑ (Χ.9348) ΚΡΙΑΛΟΣ (Χ.9148) - ΜΟΣΤΡΑΣ (Χ.8948) και κατά τι ισχυροτέρας εις ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΝ - ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑΣ (Υ.0732) - υψ. 1335 (Υ.1131) - ΣΥΚΙΑΝ (Υ.1027) και ΜΠΟΤΣΙΚΑ (Υ.1430), αφίκετο το εσπέρας της 25.4.48 επί της γραμμής ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ (Υ.2430) ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ (Υ.2031) - ΠΥΡΓΟΣ (Υ.1330) - ΒΙΓΛΕΣ (Υ.0930) - ΚΟΚΙΝΑΣ (Υ.0430) - ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) αποκλείσασα ούτω από βορρά την ΓΚΙΩΝΑΝ και τα ΒΑΡΔΟΣΙΑ.

41. Καθ' όλον το ανωτέρω χρονκόν διάστημα έτερα τμήματα επί της γραμμής της αμαξιτής ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ καθώς και άλλα διηρθρωμένα όπισθεν των προχωρούντων τμημάτων απηγόρευον την διείσδυσιν των συμμοριτών εις τα μετόπισθεν η την διαφυγήντων προς Βορράν.

42. Τα τμήματα της ΙΧης Μεραρχίας εξορμήσαντα και ταύτα την 05.00 ώραν της 15.4.48 και ανατρέψαντα ελαφράς αντιστάσεις των Συμμοριτών εις ΠΛΑΤΥ (Χ.8153)-ΠΥΡΓΟΣ (Χ.8053) και ΤΣΟΥΚΑ (Χ.7353), ήχθησαν μέχρι της 15.4.48 επί της γραμμής ΠΛΑΤΥ ΠΥΡΓΟΣ-ΚΑΛΙΑΚΟΥΔΑ (Χ.7247).

43. Κατά τας επομένας ημέρας συνεχίσαντα την κίνησίν των άνευ σχεδόν αντιστάσεως ήχθησαν την 25.4.48 επί της γραμμής ΔΑΦΝΟΣ (Χ.0028) -ΠΕΝΤΑΓΙΟΙ (Χ.9622)-ΖΟΡΙΑΝΟΝ (Χ.9319), αποκλείσασα ούτω απο ανατολών τα ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ.

44. Ούτω ήληξεν η πρώτη φάσις της επιχειρήσεως τ.ε το μέρος εκείνο καθ΄ο έλαβε χώραν μία συντονισμένη κίνησις όλων των τμημάτων.

<u>Δευτέρα φάσις</u>

45. Ενώ κατά την π΄ρωτην φάσιν επεκράτει η ιδέα του συντονισμούτων κινήσεων, ίνα τα τμ΄ματα αχθούν επί της επιθυνητής δια το Α΄. Σώμα Στρατού προς αποκλεισμόν της διαφυγής των Συμμοριτών εκ των κυρίων κρησφυγέτων των, κατά την δευτέραν φάσιν συμφώνως ρος τον ελιγμόν του Α΄ ΣΣ, αι Μονάδες έδει να δράσουν αναλόγως των συγκεντρουμένων με απόλυτον πρωτοβουλίαν προς εξόντωσιν των Συμμοριτών.

Μόνον εις τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ , επειδή το Σ. Στρατού είχε πληροφορίας ότι θα κατέφευγον εκεί ισχυραί δυνάμεις Συμμοριτών, είχε διατάξει την Ιην Μεραρχίαν , ίνα προπαρασκευάση ειδικήν ενέργειαν δια του συνόλου σχεδόν των ταγμάτων της.

Ούτω από πρωίας άπαντα τα τμήματα των Μεραρχιών (πλήν των ενεργούντων προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ ως ανωτέρω) ήρχισαν κινούμενα, βάσει των συγκεντρωτικών πληροφοριών επί τα ίχνη των Συμμοριτών εις περιοχάς ΓΚΙΩΝΑΣ και ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ.

Διά της ενεργείας των ταύτης τα προαναφερθέντα τμήματα έσχον πολύ καλά αποτελέσματα, ανακαλύψαντα και εξουδετερώσαντα σχεδόν όλους τους αναπομείναντας Συμμορίτας εις την περιοχήν ταύτην.

46. Την 26.4.48 και την 27.4.48 τμήματα της Χης Μεραρχίας ενεπλάκησαν με σημαντικάς Δυνάμεις Συμμοριτών εις την περιοχήν ΛΑΖΟΥΡΕΜΑ (Υ.1137) και ΣΥΚΙΑ (Υ.1027) με σημαντικάς απωλείας δια τους συμμορίτας.

Την 29.4.48 τ,ήματα των Χης και Ιης Μεραρχιών εις περιοχήν ΧΑΝΙ ΖΑΓΑΝΑ (Υ.2430) - ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΝ (Υ.2333) περιεκύκλωσαν δυνάμεις Συμμοριτών, τας οποίας εξόντωσαν σχεδόν εξ ολοκλήρου (ΚΣ.Ν.25,Σ.240) εν συνεχεία την 30.4.48 συνελήφθησαν έτεροι 117 Συμμορίται εις την αυτήν περιοχήν.

Την 1.5.48 τμήματα της Χης Μεραρχίας ενεπλάκησαν με ισχυράς Δυνάμεις Συμμοριτών εις ΠΑΛΗΟΒΟΥΝΑΝ (Υ.1628) τας οποίας σχεδόν εξόντωσαν. Συμμορίται Ν.70,Σ.69,Π.40.

47. Εκτός των ανωτέρω οπωσδήποτε σημαντικών γεγονότων πολλά άλλα μικροτέρας σημασίας γεγονότα έλαβον χώραν κατά την κίνησιν των τμημάτων προς εξερεύνησιν της περιοχής ΓΚΙΩΝΑΣ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ.

48. Ταυτοχρόνως από πρωίας 26.4.48 η Ι μεραρχία ήρξατο της ενεγρείας κατά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ επί δύο κυρίως κατευθύνσεων.

(α) ΛΙΛΑΙΑ (Υ.3524) - ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ (Υ.3420) - υψ. 1533 (Υ.3518)

(β) ΑΡΑΧΩΒΑ (Υ.4107) ΚΑΛΥΒΙΑ (Υ.3811) - ΚΕΔΡΟΣ (Υ.3916).

Τα τμήματα εκινήθησαν σχεδόν άνευ αντιστάσεως και μέχρι της εσπέρας της 29.4.48 εκάλυψαν όλην την περιοχήν του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, ασχοληθέντα εν συνεχεία με την εξερεύνησιν.

49. Μέχρι της 5.5.48 άπασα η περιοχή της επιχειρήσεως εκαλύφθη υπό των ημετέρων τμημάτων, άτινα συνέχισαν την εξερεύνησιν ταύτης μέχρι της 20.5.48, ότε η επιχείρησις λήξασα.

IX. ΕΠΙΒΟΗΘΗΤΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ

50. Ανεφέρθη εν αρχή ότι η Ιη Μεραρχία είχεν εντολήν όπως αό 1.4.48 αρχίση την εκκαθαριστικήν της ενέργειαν εις τας περιοχάς ΕΛΙΚΩΝΟΣ-ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ και ΚΑΛΛΙΝΔΡΟΜΟΥ ίνα την 15.4.48 αχθή και αποκλείση τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ από Β.Α..Α . και Ν.Α.

Κατ' ουσίαν η εκκαθαριστική ενέργεια των τμημάτων της Μεραρχίας τούτης δεν διεκόπη ουδέ επί ημέραν καθ΄όλην την διάρκειαν της επιχειρήσεως μέχρι του πέρατος ταύτης.

Καθ' όλον το διάστημα τούτο χάρις εις την κατά βάθος και πλάτος διάταξιν των τμημάτων της Ιης Μεραρχίας και εις την προώθησιν τοιούτων υπό της Δ.Α.Π επί ΠΑΡΝΗΘΟΣ και υψιπέδου- ΣΚΟΥΡΤΩΝ, επευεύχθη σημαντική εκκαθάρισις.

Μικροομάδες συμμοριτών εξοντώθησαν εις Β. κλιτύν ΠΑΡΝΗΘΟΣ εις κοιλάδα ΑΣΩΠΟΥ, εις ΚΙΘΑΙΡΩΝΑ, εις ΕΛΙΚΩΝΑ και εις ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ.

51. Σημαντικωτέρα επιτυχία ήτο η εις ΕΛΙΚΩΝΑ κατά την 29.4.48 και την 4.5.48 Συμμορίται υπό τον ΛΑΔΑΝ καταδιωκόμενοι εις ΓΚΙΩΝΑ δια του δρομολογίου μεταξύ ΔΙΣΤΟΜΟΥ (Υ.4801) και ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (D.4796) κατά την νύκτα της 26.4.48 προς 27.4.48.

Τμήματα της 3ης και 77 Ταξιαρχίας , αναστραφέντα από Β. εγκαίρως και εν συνεργασία μετά τοιούτων από Νότον υπεχρέωσαν εις αγώνα τους Συμμορίτας τούτους παρά το ΚΑΡΘΑΛΙ-ΕΛΙΚΩΝΟΣ (D. 5898) και ΖΗΡΙΚΗ (D.6292) την 29.4.48 και την 5.5.48 εις τρόπον ώστε να εξοντώσουν την συμμορίαν τούτην (Συμμορίται Νεκροί 123-Συλληφθέντες 32).

X. ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

52. Μετά το πέρας της επιχειρήσεως τα τμήματα συνεκεντρώθησαν και εκινήθησαν ως ακολούθως.

(α) Η ΙΧ Μεραρχία (41 και 42 ταξιαρχίαι) επεβιβάσθησαν εις τους λιμένας ΙΤΕΑΣ και ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ και μετεφέρθησαν εις ΠΡΕΒΕΖΑΝ. Εκείθεν εκινήθησαν προς ΚΟΝΙΤΣΑΝ δια την επιχείρησιν ¨ΚΟΡΩΝΙΣ ¨.

(β) Η Ιη Μεραρχία εν συνεχεία ενήργησε δια την εκκαθάρισιν της ΟΡΘΡΥΟΣ μετά το πέρας της οποίας συνεκεντρώθη εις περιοχήν ΛΑΜΙΑ-ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ ΑΧΙΛΕΙΟΝ, οπόθεν μετεφέρθη θαλασσίως εις ΘΑΣ/ΝΙΚΗΝ. Εκείθεν οδικώς εις περ. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ-ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ προκειμένου να χρησιμοποιηθή δια την αυτήν επιχείρησιν.

(γ) Η Χη Μεραρχία συνεκεντρώθη από ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ μέχρι ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΥ. Εκείθεν εκινήθη εκκαθαριστικώς Ανατολικώς ΑΧΕΛΩΟΥ προς Βορράν μέχρις ΑΡΓΙΘΕΑΣ, οπόθεν εξήλθεν εις την πεδιάδα ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ-ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

Εν συνεχεία ήχθη επί της γραμμής ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ-ΜΕΤΣΟΒΟΝ, ίνα εκείθεν τεθή εις κίνησιν δια την επιχείρησιν ¨ΚΟΡΩΝΙΣ ¨.

XI. ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΙΣ

53. Συμφώνως προς τας αρχικάς σκέψεις του Γ.Ε.Σ έδει μετά το πέρας της επιχειρήσεως ¨ΧΑΡΑΥΓΗ ¨να απεσυρθούν εκ περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ, άπαντα τα τμήματα του εθνικού του Στρατού και να παραμείνουν δια την σταθεροποίησιν μόνον τα τάγματα εθνοφρουράς. Τούτο βεβαίως θα εγένετο εφ΄όσον η εκκαθάρισις θα ήτο ικανοποιητική και η αξιοποίησις των ταγμάτων εθνοφρουράς θα είχεν.

Η με εκκαθάρισις υπήρχε αρκούντως ικανοποιητική, πλήν όμως το ισχυρότερον τμήμα των συμμοριτών , το τελούν υπό τας Διαταγάς του αρχισυμμορίτου ΔΙΑΜΑΝΤΗ, είχε διαφύγει προς Βορράν και εκαιροφυλάκτει εις ΑΓΡΑΦΑ, ίνα επιστρέψη εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ, ενώ οι Συμμορίται της ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ (ΠΑΠΟΥΑΣ-ΛΕΦΤΕΡΗΣ κ.λ.π) ευρίσκοντο συγκεντρωμένοι εις περιοχήν ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΒΑΛΤΟΥ.

54. Κατά συνέπειαν ο κίνδυνος αναμλύνσεως της ΡΟΥΜΕΛΗΣ ήτο λίαν πιθανός, δεδομένου Δε ότι τα τάγματα εθνοφρουράς, δεν εκρίθησαν ικανά να συγκρατήσουν μίαν εκτράχυνσιν της καταστάσεως, απεφασίσθη η 71 Ταξιαρχία, παραμείνη εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ εις την διάθεσιν του Α΄.Σ.Στρατού.

55. Κατεβλήθη επί πλέον προσπάθεια ενισχύσεως των δυνάμεων Χωρ/κής και εξοπλισμού των κατοίκων, οίτινες επρόκειτο να επαναπατρισθούν. Ατυχώς ούτε ο επαναπατρισμός των κατοίκων επραγματοποιήθη ούτε και τα τμήματα Χωρ/κής επυκνώθησαν ικανοποιητικώς. Τουναντίον ελάχιστα προωθήθησαν εις την υπό των συμμοριτών πρότερον ελεγχομένην περιοχήν.

XII. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

56. Η επί 35θήμερον διαρκέσασα επιχείρησις ¨ΧΑΡΑΥΓΗ ¨καθ΄ην Διοικήσεις και τμήματα κατέβαλον απάσας τας προσπαθείας των, είχεν εν τω συνόλω αρκούντως ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Η εκκαθάρισις της περιοχής ασφαλώς δεν ήτο πλήρης, ούτε Δε και η πλήρης εξόντωσις των Συμμοριτών επετεύχθη, αφού σοβαραί δυνάμεις τούτων διέφυγον προς Β. και ΒΔ, ουχ΄ήττον όμως η ασφυκτιώσα περιοχή Νοτίως ΛΑΜΙΑΣ ανεκουφίσθη, ενώ η από ΑΘΗΝΩΝ μέχρι ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ εξεκκαθαρίσθη πλήρως.

Τα αποτελέσματα ταύτα έσχον μεγάλην επίδρασιν επί του ηθικού Στρατού και του πληθυσμού, ιδία της Πρωτευούσης ήτις ησθάνετο σοβαρώς την πίεσιν του Κομμουνιστοσυμμοριτισμού προ των θυρών της.

57. Αι εκατέρωθεν απώλειαι κατά την προαναφερθείσαν επιχείρησιν είναι αι κάτωθι:

Η μ ε τ έ ρ ω ν							Σ υ μ μ ο ρ ι τ ώ ν			
Νεκροί		Τραυματίαι		Αγνοούμ.		Σύνολον	Νεκροί	Συλλ.	Παραδ	Σύνολο ν
ΑΞ.	ΟΠΛ	ΑΞ.	ΟΠΛ	ΑΞ.	ΟΠΛ					
2	40	5	55	-	20	122	495 Αυτ. 25	879 268	441 7	1815 300
Γενι	κόν	Σύν	ολον			122				2115

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΟΠΛΩΝ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Απ' αρχής μέχρι τέλους των επιχειρήσεων ΧΑΡΑΥΓΗ η Αεροπορία Αναγνωρίσεως και Μάχης υπό την εμπνευσμένην κατεύθυνσιν του Σμηνάρχου ΚΕΛΑΙΔΗ βοηθουμένου υπό του γενναίου Αντ/ρχου ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ διδόντων αμφοτέρων το παράδειγμα δια καθημερινών επανειλημμένων προσωπικών πτήσεων και παρά τας δυσμενείς καιρικάς και εδαφικάς συνθήκας ανεύρισκε δια των αεροπλάνων αναγνωρίσεως τους αποπειρωμένους να διαφύγωσι συμμορίτας, τους ενετόπιζε, τους παρέδιδε εις τα τμήματα και εν λήρει συνεργασία με ταύτα επενέβαινε δια των ΣΠΙΤ-ΦΑΙΡ και δι΄ αλλεπαλλήλων προσβολών επέφερε βαρυτάτας απωλείας και εδημιούργει εις αυτούς σύγχυσιν και πανικόν , επιφέρουσα την διάλυσιν . Κατά την μάχην της ΓΚΙΩΝΑΣ (29.4.48) διέλυσε κυριολεκτικώς δια των εν συνεχεία προσβολών τους συμμορίτας και εβοήθησε κατά πολύ τα τμήματα δια την πλήρη εξόντωσίν των.

Τόσον τα ΧΑΡΒΑΤ όσον και τα ΣΠΙΤ-ΦΑΙΡ κατήρχοντο κάτω των 50μ. και εσκόρπιζον πανταχού τον θάνατον και την καταστροφήν. Ο Διοικητής του Σώματος παρακολουθείσης κατ΄επανάληψιν επεμβάσεις των εξαιρέτων ΙΚΑΡΩΝ ΜΑΣ, διεπίστωσε το ακατάβλητον θάρρος των, και εκαμάρωσε με συγκίνησιν και υπερηφάνειαν τα ωραιότερα αυτά ελληνικά νειάτα.

Η μεταγωγική Αεροπορία δια των ΝΤΑΚΟΤΑ, εξυπηρέτησε επίσης σπουδαίως τους ανεφοδιασμούς δια ρίψεων πάσης φύσεως εφοδίων και εμετρίασε κατά πολύ τας δυσκολίας επιγείων ανεφοδιασμών, τας προερχομένας εκ του δυσβάτου εδάφους και ελλείψεως συγκοινωνιών. Δια των ελαφρών αεροπλάνων διευκόλυνε κατά πολύ τας μετακινήσεις και αναγνωρίσεις του Διοικητού του Σώματος και του Επιτελείου του.

Γενικώς πρέπει να τονίσωμεν ότι η Αεροπορία μας συνέβαλε σπουδαίως εις την συντριβήν του συμμοριτισμού.

59. ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Επραγματοποίησε τας θαλασσίας μεταφοράς των Μ. Μονάδων εξ άλλων θεάτρων επιχειρήσεων προς τον χώρον της ΧΑΡΑΥΓΗΣ , με σύστημα άνεσιν, ακρίβειαν και εξαιρετικόν ενδιαφέρον.

Ομοίως κατά τον αυτόν τρόπον μετέφερε , μετά το τέλος της ΧΑΡΑΥΓΗΣ τας Μ. Μονάδας εκ της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ προς τα νέα θέατρα επιχειρήσεων και περιώρισε κατά πολύ τους χρόνους μεταφοράς των και την κόπωσιν των Στρατευμάτων. Τα αρματαγωγά μας επεδείχθησαν εξαιρετικά μεταφορικά μέσα Μ. Μονάδων με τας ιδιαιτέρας των ευκολίας εις την επιβίβασιν των ανδρών και την φόρτωσιν των ποικίλων βαρέων υλικών του στρατού μας (αυτοκίνητα, πεδινά και βαρέα πυρ/λα κλπ.) μειουμένου εις το ελάχιστον του απαιτουμένου άλλοτε εξαιρετικώς μεγάλου χρόνου δια την επιβίβασιν, αποβίβασιν και φορτοεκφορτώσεις των υλικών.

Δια των αντιτορπιλικών και ελαφρών περιπολικών σκαφών ήλεγχεν απολύτως τας νοτίας ακτάς της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και τους διαύλους ΕΥΒΟΙΚΟΥ και ΩΡΑΙΩΝ και απηγόρευσεν εις τους συμμορίτας πάσαν δια θαλάσσης διαφυγήν.

Διηυκόλυνεν δια των Εμ.-Ελ τας θαλασσίας μετακινήσεις του Δ/τού του Σώματος και Επιτελείου του.

Οι Αξιωματικοί και Ναύται του Πολεμικού μας Ναυτικού επέδειξαν εξαιρετικήν ευσυνειδησίαν, πλήρη κατανόησιν και μεγάλην ευγένειαν και ενδιαφέρον κατά την εξυπηρέτησιν των ποκίλων αναγκών της επιχειρήσεως «ΧΑΡΑΥΓΗ».

60. ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

Λόγω της φύσεως του αγώνος και της αποφυγής υπό των συμμοριτών της μάχης, το πυροβολικόν, ελαχίστην εύρε ευκαιρίαν προς δράσιν.

Πάντως οσάκις παρουσιάσθη ευκαιρία η επέμβασίς του και η δράσις του υπήρξεν, όπως πάντοτε, άλλωστε ταχεία και λίαν εύστοχος.

61. ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

Αμα τη ενάρξει των επιχειρήσεων το Μηχανικόν του Σώματος Στρατού και το τοιούτον των Μεραρχιών ησχολήθησαν εντατικώτατα με την αποκατάστασιν των εισδυουσών εντός των ορεινών χώρων αμαξιτών.

ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ - ΚΡΙΚΕΛΟΝ - ΔΟΜΝΙΤΣΑ - ΦΤΕΡΗ-ΓΑΡΔΙΚΙΟΝ ΟΜΙΛΛΕΩΝ - ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΠΑΥΛΙΑΝΗ, δι ων ηλάττωσε κατά πολύ τας δυσκολίας ανεφοδιασμού.

Ομοίως ήρξατο η βελτίωσις και η συντήρησις των εις αθλίαν ευρεεισών οδεύσεων.

ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ - ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΘΕΡΜΟΝ ΑΓΡΙΝΙΟΝ - ΧΟΥΝΗ.

Γενικώς η απόδοσις του Μηχανικού υπήρξε πολύ καλή.

62. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

Κατά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ αι επικοινωνίαι του Σώματος Στρατού ιδία δια την ΙΧ Μεραρχίαν και τα εισερχόμενα εντός των ορεινών όγκων Τάγματα των λοιπών Μεραρχιών, εστηρήχθησαν επ΄του ασυρμάτου λόγω της ανάγκης όπως άπαντα σχεδόν τα σήματα επιχειρήσεων κρυπτογραφούνται , επήρχετο μηραίως βραδύτης λήψεως αναφορών των Μονάδων και εν συνεχεία εκδόσεως διαταγών Σώματος.

Τούτο παρουσίασε μεγάλας δυσκολίας εν τη διευθύνσει του αγώνος δι΄ο το Σώμα Στρατού ηναγκάσθη να διαθέτη εις τας Μεραρχίας επιτελείς συνδέσμους μεταφέροντας τας οδηγίας του Σώματος.

Τα τηλεφωνικά δίκτυα με τας λοιπάς πλήν των της ΙΧ Μεραρχίας, ελειτούργησαν πολύ καλώς και γενικώς η καταβληθείσα προσπάθεια υπό των Αξιωματικών αλλά και οπλιτών Διαβιβάσεων εμετρίασε κατά πολύ τας παρουσιαζομένας δυσχερείας λόγω του ορεινού εδάφους και της λίας εκτεταμένης ζώνης των επιχειρήσεων.

Συν τη εξοντώσει των συμμοριτών και τη διαδοχική απελευθερώσει της ΡΟΥΜΕΛΗΣ, η Α9 του Σώματος απεκατέστησε προοδευτικώς με σκληρωτάτην εργασίαν το σύνολον των μονίμων γραμμών αίτινες είχον τελείως καταστραφεί υπό των συμμοριτών.

Αι τηλ/καί επικοινωνίαι μεταξύ ΤΣ Σώματος και ΓΕΣ, Β΄.Σ.Σ και αεροπορικών Μονάδων δια την υποστήριξν Αεροπορίας εν ΛΑΡΙΣΗ και ΛΑΜΙΑ ελειτούργησαν άριστα και το Σώμα Στρατού ουδεμίαν εδοκόμασε δυσκολίαν.

63. ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ

Αι μεταφοραί Μεραρχιών ΙΧ-Χ και 51 ταξ/χίας της Ι Μερ/χίας προς τον χώρον ΡΟΥΜΕΛΗΣ εγένοντο υπό του ΓΕΣ/ΓΙ εντός των προβλεφθεισών υπ΄αυτού προθεσμιών δι΄αυτοκινήτων ΙΧ και 51 Ταξ/χίας και δια πλωτών μέσων της Χ Μεραρχίας.

Ομοίως η μεταφορά των μονάδων τούτων εκτός της περιοχής ΡΟΥΜΕΛΗΣ μετά την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ εγένετο επίσης υπό ΓΕΣ/ΓΙ προς την περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

Εις την περιοχήν ΡΟΥΜΕΛΗΣ αι πραγματοποιηθείσαι λόγω τακτικών αναγκών μεταφοραί εγένοντο άπασαι δι΄αυτοκινήτων λίαν εγκαίρως.

Ανεφοδιασμοί

Λόγω του εξαιρετικά ορεινού και δυσβάτου εδάφους και μέχρις ότου αι εισδύουσαι ΦΤΕΡΗ - ΓΑΡΔΙΚΗ - ΟΜΙΛΛΑΙΩΝ και ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ - ΚΡΙΚΕΛΛΟΝ ΔΟΜΝΙΤΣΑ, αποκατασταθώσι οι ανεφοδιασμοί παρουσίασαν αρκετάς δυσκολίας, αρθείσας δια των από αέρος ρίψεων.

Ομοίως το ΣΣ εκτός των διατεθέντων δύο λόχων Λ.Ο.Κ εφωδίασε έκαστον Τάγμα Πεζικού δια 180 κτηνών συμπληρωθέντων δι' επιτάξεως.

Απεδείχθη ότι εις επιχειρήσεις ορεινών εδαφών μακράν αμαξιτών αρτηριών απαιτούνται δι΄έκαστον Τάγμα 180 κτήνη.

64. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ

Το 416 Στρατιωτικόν Νοσοκομείον ΛΑΜΙΑΣ ενισχυμένον και δια χειρουργείου εκστρατείας, με κλιμάκιον χειρουργείου εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ - ΑΓΡΙΝΙΟΝ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΛΕΒΑΔΕΙΑ και τα διατεθέντα υγειονομικά αυτοκίμητα, εξυπηρέτησαν πλήρως τας

υγειονομικάς ανάγκας της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ, δεδομένου ότι κατά ταύτην αι απώλειαι των Μονάδων του Σώματος υπήρξαν ασήμαντοι. Πωσδήποτε παρουσιάσθησαν δυσκολίαι εις την διακομιδήν τραυματιών. Εκ των δισπροσίτων ορεινών όγκων.

XIV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Διεύθυνσις αγώνος

65. Η διεύθυνσις του αγώνος κατά την επιχείρησιν ¨ΧΑΡΑΥΓΗ¨παρουσίαζε πλείστας δυσκολίας.

Η έκτασις της εδαφικής ζώνης των επιχειρήσεων (350 χιλ. περίμετρος), το διακεκομμένον και δασώδες του αδάφους , η έλλειψις τηλεφωνικής επικοινωνίας ιδία με την ΙΧ Μεραρχίαν και η χρήσις κατά κανόνα μόνον ασυρμάτου, με όλα τα γνωστά μειονεκτήματα της βραδύτητος , λόγω κρυπτογραφήσεως των σημάτων επιχειρήσεως καθίστα το πρόβλημα της διευθύνσεως του αγώνος λίαν δυσχερές.

Η μάχη της ΡΟΥΜΕΛΗΣ δεν ομοιάζει με ένα συνήθη αγώνα επιθέσεως κατά εχθρού, σαφώς προσδιορισμένου και αποφασισμένου να αμυνθή μιας τοποθεσίας ισχυρώς ή μη ωργανωμένης , γνωστής συνεπώς εις τον επιτιθεμένον όπου αι προβλέψεις είναι δυναταί και η πρωτοβουλία των υφισταμένων κλιμακίων λύει πλήθος τακτικών προβλημάτων και απαλλάσει σχετικώς την Ανωτέραν Διοίκησιν της στενωτάτης παρακολουθήσεως του αγώνος.

Εις το κυκλικόν τούτο θέτρον των επιχειρήσεων των 350 περίπου χιλιομέτρων, όπου παρουσιάζονται δεκάδες κατευθύνσεις προς απόφραξιν ή επιθετικήν χρησιμοποίησιν, απαιτείται στενός συντονισμός κατευθύνσεων και ενεργειών, περιορισμός της πρωτοβουλίας των υφισταμένων και στενή παρακολούθησις κινήσεων εχθρού και ημετέρων , τμημάτων ανά πάσαν στιγμήν ίνα καθίσταται εγκαίρως δυνατή, η αλλαγή κατευθύνσεων η αναπροσαρμογή της διατάξεως και πολλάκις η αναστροφή ταύτης προς ταχύν εκλωβισμόν των τυχόν διαφυγόντων εκ της διατάξεως των πρώτων Κλιμακίων ΚΣ και ευρισκομένων μεταξύ των κατά βάθος διατεταγμένων δευτέρων και τρίτων κλιμακίων των δυνάμεων ημών.

Κατωρθώθη να διατηρηθή απ΄αρχής μέχρι τέλους των επιχειρήσεων η στενή διεύθυνσις και ο έλεγχος του αγώνος υπό του Σ.Στρατού, λαμβανομένων και κοινοποιουμένων επικαίρως των αποφάσεών του προς εκτέλεσιν, και ούτω οι ΚΣ, παρά τας προσπαθείας των δεν κατώρθωσαν να αποφύγουν τα θανάσιμα πλήγματα του Εθνικού Στρατού.

Πλείστα ζητήματα ελύοντο δια της καθημερινής σχεδόν προσωπικής επαφής του Δ/τού Σώματος με τους υπευθύνους Μεράρχους, πλήν της ΙΧ Μεραρχίας, εις ην λόγω του εδάφους και της επικέντρου θέσεώς της δεν ήτο δυνατή η προσωπική επαφή. Δια τον λόγον τούτον ειδικώς προς την Μεραρχίαν ταύτην εγένετο ευρεία χρήσις εκτός των διαταγών, και οδηγιών επιχειρήσεων.

66. Βάθος διατάξεως

Ελήφθησαν υπό του Σ.Στρατού άπαντα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προς παρεμπόδισιν διαφυγής των ΚΣ προς Βορράν.

Τα μέτρα ταύτα συνίσταντο εις τον καθορισμόν όπως , αι από Β. και Β.Δ. κινούμεναι Μεραρχίαι κλιμακώσωσιν ευρέως κατά βάος τας δυνάμεις των δημιουργούσαι τρία Κλιμάκια απέχοντα αλλήλων κατά ένα σταθμόν πορείας ώστε οι ΚΣ να μη είναι δυνατόν να διαφύγωσι το σύνολον της διατάξεως μας δια μιας νυκτερινής πορείας.

Εκτός των άνω κινητών φραγμάτων εδημιουργήθη και σταθερόν τοιούτον (Απόσπασμα ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ) κατά μήκος της αμαξιτής ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ μέχρι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ, αφ΄ενός ίνα απαλλάξη τας επιτιθεμένας μονάδας από την μέριμναν ασφαλείας των νώτων και συγκοινωνιών των, αφ΄ετέρου Δε όπως έχη και έτερον σταθερόν φράγμα προς απαγόρευσιν διαφυγής, προς ΒΟΡΡΑΝ . Αφ΄ετέρου εις την επικίνδυνον κατεύθυνσιν διαφυγής των ΚΣ μεταξύ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ-ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ ΒΙΝΙΑΝΗΣ διετέθησαν εγκαίρως επαρκείς δυνάμεις ήτοι Α΄. και Β΄. Μ.Ο.Κ ., 630 Τ.Π, 7ον Τάγμα Εθν/ράς.

Εις δε την περιοχήν μεταξύ ΛΟΓΓΙΣΤΗΣ-ΑΓΡΙΝΙΟΥ ωργανώθη ιδιαιτέρα διοίκησις υπό τον Υποστράτηγον ΚΕΤΣΕΑΝ με δυνάμεις 86 Περιοχής προς τον σκοπόν όπως φράξη τας εκεί διαβάσεις και όπως σύν τη προόδω κινήσεως της ΙΧ Μεραρχίας αναλαμβάνη διαδοχικώς την εδραίωσιν και εκκαθάρισιν εκ των υπολειμμάτων της εκκαθαριζομένης υπό της ΙΧ ζώνης.

Εκ της όλης πορείας της επιχειρήσεως απεδείχθη πασιφανώς ότι, ειδικώς εις τον ιδιάζοντα αγώνα της ΧΑΡΑΥΓΗΣ, το βάθος της διατάξεως και συνεπώς η ύπαρξις πολλών εφεδρειών, αποτελεί αρχήν και ανάγκην ζωτικήν, διότι:

ι. Αποκλείει εις τους ΚΣ την πληροφορίαν επί της ακριβούς διατάξεως των δυνάμεών μας και συνεπώς την εύκολον διαφυγήν. Αν κατωρθώνουν κατά την διάρκειαν της ημέρας ν΄αντιληφθούν την περίπου διάταξιν του Α΄. Κλιμακίου, δεν γνωρίζουν όμως τι γίνεται εις τα Β΄. και Γ΄. Κλιμάκια και ούτω διερχόμενοι ευχέρως την Α΄. Γραμμήν, υφίστανται πλήρη αιφνιδιασμόν , από απόψεως πληροφοριών, εισερχόμενοι εις το εσωτερικόν της διατάξεώς μας και γίνονται ευκολώτερον ευπρόσβλητοι.

ιι. Αν λείψη το μέγα βάθος εν τη διατάξει και περιορισθώμεν εις ένα μόνον Κλιμάκιον μάχης, οι συμμορίται διερχόμενοι τούτο ευρίσκονται εις κενόν χώρον και με την ευελιξίαν ήτις τους διακρίνει διαφεύγουν οριστικώς, αναστροφή Δε των δυνάμεών μας, και πάλιν εις ουδέν δύναται να ωφλήση διότι ουδέποτε εφθάσαμεν τους συμμορίτας, ακολουθούντες τούτους κατά πόδας.

Αν δε ως συνήθως συμβαίνει , δεν έχομεν εγκαίρως την πληροφορίαν διαφυγής των και την λάβομεν την επομένην, τίτε οι συμμορίται έχουν απομακρυνθή κατά δύο και τρείς σταθμούς πορείας και συνεπώς έχουν οριστικώς διαφύγει.

Ουδέποτε θα επήρχετο η συντριβή των και εις τας δύο σοβαράς συγκρούσεις της ΓΚΙΩΝΑΣ αν δεν υπήρχον κλιμακωμένα τα οπίσω τμήματα Β΄. και Γ΄. γραμμής.

Ως γνωστόν οι συμμορίται διέφυγον εκ των τμημάτων της Α΄. Γραμμής κατά ένα περίπου σταθμόν πορείας. Οταν όμως απεκαλύφθησαν περί το ΟΙΝΟΧΩΡΙ και τα βόρεια κράσπεδα της ΓΚΙΩΝΑΣ ευρίσκοντο ακόμη εντός της ημετέρας διατάξεως Β΄. και Γ΄. Κλιμακίων και ούτω κατέστη δυνατή η εκ διαφόρων διευθύνσεων σύγκλησις των ημετέρων δυνάμεων, σχεδόν κυκλικώς , ο εκλωβισμός , η προσβολή και τελικώς η οριστική συντριβή των.

ιιι. Πρέπει συνεπώς ν΄αποτελέση βασικήν αρχήν η ευρεία κατά βάθος κλιμάκωσις των δυνάμεων, οσάκις βασική πρόθεσις των ΚΣ είναι η αποφυγή του αγώνος και η διαφυγή, έστω και αν εξασθενίσωμεν ουσιωδώς τας δυνάμεις Α΄. Κλιμακίου.

Ρυθμός κινήσεων

67. Εις την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ ορθώς δεν εδόθη σημασία εις την ταχείαν κατάληψιν εδαφικών γραμμών.

Οσονδήποτε και αν αύται απετέλουν ζωτικούς χώρους, δεν επρόκειτο επ΄αυτών να αμυνθώσι οι ΚΣ , ούτε και καταλαμβανόμενο θα ήσκουν ως εις άλλας περιπτώσεις συμβαίνει, επίδρασιν του συνόλου των επιχειρήσεων.

Διά τον λόγον αυτόν καλώς, καθωρίσθη εις τας οδηγίας επιχειρήσεων του Σ.Σ . Βραδυτάτη κίνησις, λεπτομερής και εντατική έρευνα . Βαθεία κλιμάκωσις, και απόφραξις ιδία κατά την νύκτα , όλων των διαβάσεων. Επεζητήθη ταχύτης επεξετάθη, ως έδει, μόνον, εφ΄όσον ο εχθρός ενετοπίζετο και ηγγιστρούτο, διότι τότε πράγματι επεβάλλετο η κεραυνοβόλος ενέργεια εξ όλων των κατευθύνσεων δια την εντός ελαχίστου χρόνου συντριβή του.

Διά να χαλιναγωγήται δε ο ρυθμός των κινήσεων καθωρίσθησαν υπό του Σ.Στρατού γραμμαί συντονισμού ουχί ως τοιούται αντικειμενικών σκοπών αλλά ως αφετηρίαι από τας οποίας θα ερυθμίζετο η περαιτέρω κίνησις αναλόγως των αντιδράσεων του εχθρού.

68. Διατεθείς χρόνος δια την επιχείρησιν

Κατά τας μέχρι τούδε επιχειρήσεις , καίτοι διετίθεντο επαρκείς δυνάμεις, εδίδετο εις ταύτας προθεσμιακός χαρακτήρ. Ούτω αι διοικήσεις δεν ερρύμιζον τας κινήσεις των με σκοπόν την συντριβήν του εχθρού αλλά με βάσιν την εντός της ταχθείσης προθεσμίας κίνησιν δια των ορεινών όγκων και κατάληψιν των αντικειμενικώνσκοπών. Το αποτέλεσμα ήτο η καταπόνησις των δυνάμεών μας άνευ ουδεμιάς αποδόσεως.

Ο διατεθείς δια την ΧΑΡΑΥΓΗΝ χρόνος υπήρξεν άνευ περιορισμών και ως περιορισμός ετίθετο μόνον η συντριβή των συμμοριτών.

Δεν υπερέβη βεβαίως τον μήνα (15 Απριλίου-15 Μαίου) αλλά οπωσδήποτε δεν εξήσκει τυρρανικήν επίδρασιν επί των αποφάσεων των ανωτέρων Διοικήσεων.

Ο μη καθορισμός τακτής προθεσμίας δια την λήξιν της επιχειρήσεως υπήρξεν βασικός παράγων δια την επιτυχίαν της επιχειρήσεως.

Η παράτασις του χρόνου των επιχειρήσεων εν συνδιασμώ με μίαν αδιάκοπον δίωξιν απεδείχθησαν ο μεγαλύτερος εχθρός του συμμοριτισμού.

Οι ΚΣ οσάκις ο χρόνος διώξεώς των είναι βραχύς (εβδομάς 10ήμερον) κατώρθωναν να υπερβάλλουν τας δυσκολίας της πείνης των κακουχιών και της εξαντλήσεως.

Παρεχομένου όμως του 10ημέρου αρχίζει η κατάπτωσις, η εξάντλησις, η αποθάρρυνσις και συνεπώς καθίστανται ωριμότεροι προς συντριβήν.

Τούτο ετηρήθη μαθηματικώς εις την ΧΑΡΑΥΓΗΝ και τα κύρια κτυπήματα εδόθησαν μετά το πρώτον 15θήμερον του αγώνος, οπότε είχον καταστή λόγω της συνεχούς διώξεως ανίκανοι προς αντίδρασιν.

Καιρικαί συνθήκαι

69. Απεδείχθη ότι εις επιχειρήσεις ως της ΧΑΡΑΥΓΗΣ όπου ο εχθρός απέφευγε συστηματικώς τον αγώνα, η κακοκαιρία και προ παντός η χιών υπήρξαν ιδικός μας σύμμαχος, παρά και των ημετέρων τμημάτων τας ταλαιπωρίας. Η χιών καθιστά νεκρά ωρισμένα εδαφικά διαμερίσματα (ως αι κορυφαί της ΓΚΙΩΝΑΣ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ-ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ0 και περιορίζει συνεπώς τον τεράστιον εδαφικόν χώρον επί του οποίου δύνανται να ελίσσωνται οι συμμορίται.

Επιδρά περισσότερον επί της σωματικής αντοχής των συμμοριτών , στερουμένων ιματισμού , υποδήσεως και τροφών, τους παραλύει το ηθικόν και την διάθεσιν προς αντίστασιν και γενικώς αντίδρασιν. Τους καθιστά ράκη και ως τοιαύτα παρεδόθησαν εις μίαν διμοιρίαν του 613 Τάγματος Αντ/ρχου ΜΑΝΕΤΑ ΒΑΣ. Εις την μεγάλην ΣΙΑΡΑΝ της ΓΚΙΩΝΑΣ άνω των 200 συμμοριτών, οίτινες υπό άλλας περιπτώσεις θα συνέτριβεν οριστικώς την διμοιρίαν.

ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ο υπολογισμός των απαιτουμένων δυνάμεων δια την περίπτωσιν ΧΑΡΑΥΓΗ δεν πρέπει να εξαρτάται από τον παράγοντα εχθρόν μόνον. Αν μόνον αυτό ληφθή υπ΄όψει ως συμβαίνει εις κανονικάς επιχειρήσεις με εχθρόν μη υπερβαίνωντα τας 2000 μαχίμους , μια μεραρχία ίσως ήτο επαρκής.

Η περίπτωσις ΧΑΡΑΥΓΗ έπρεπε να εξετεσθή από απόψεως απαιτουμένων δυνάμεων, συναρτήσει των παραγόντων εχθρός και έδαφος και κυρίως του τελευταίου.

Ο μεγαλύτερος εχθρός εις την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ υπήρξε το έδαφος και ως μορφή και ως έκτασις.

Ως έκτασις ανεφέρθη ανωτέρω 350 χιλ. περίμετρος. Ως μορφή η απαρίθμησις μόνον των ορεινών όγκων (ΕΛΙΚΩΝ-ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ-ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ-ΟΙΤΗ-ΓΚΙΩΝΑ-ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ-ΟΞΥΑ- απρόσιτα κατσάβραχα της ορεινής Ναυπακτίας- ΧΑΛΙΔΩΝ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΝ) μας δίδει τας τεραστίας δυσκολίας και συνεπώς το μέτρον εκτιμήσεως των απαιτουμένων δυνάμεων.

Διετέθησαν δια την επιχείρησιν ΧΑΡΑΥΓΗ δυνάμεις υπερβαίνουσαι κατά τι με τα Τάγματα Εθνοφρουράς τας τέσσαρας Μεραρχίας.

Μία επιπολαία εξέτασις εδάφους και ιδιοτήτων και προθέσεων συμμοριτών παρουσιάζει τον όγκον των διατεθέντων στρατευμάτων επιβλητικόν και συντριπτικώς υπερέχοντα του αντιπάλου. Μία όμως επιστημονική εκτίμησις της καταστάσεως και ιδία του εδάφους παρουσιάζει τας διατεθείσας δυνάμεις παρά τον επιβλητικόν των όγκον απλώς επαρκείς.

Διότι αν λάβωμεν υπ΄όψιν τον παλαιόν κανονισμόν ασκήσεων Πεζικού έχοντα πλήρη ισχύν και σήμερον όστις καθώριζε 1500 μ. δια το Τάγμα κατά την προσπέλασιν και λήψιν της επαφής και διπλασιάσωμεν δια τον υπ΄όψιν αγώνα την δυνατότητα ερεύνης και αποφράξεως του Τάγματος εις 3000 μ. πέραν των οποίων δεν δυνάμεθα να ζητώμεν ευθύνας δια διαφυγήν ΚΣ, τότε με ενεργόν μέτωπον ΧΑΡΑΥΓΗΣ 250 χιλ. θα εύρωμεν προχείρως ότι απαιτούνται 83 Τάγματα.

Εναντι τούτων διετέθησαν 26 Τάγματα Στρατού, 2 Καταδρομών, 16 Τάγματα Εθν/ράς, Ι Χωρ/κής, Ι ασφαλείας Συγκοινωνιών ήτοι σύνολον 46 Τάγματα, εξ ων πλείστα ε΄χον αναλάβει ασφάλειαν κατωκημένων χώρων και συγκοινωνιών.

Εν συμπεράσματι , εις την εκτίμησιν των απαιτουμένων δυνάμεων εις παρομοίας ειδικής μορφής επιχειρήσεως, πρέπει να γίνεται προσεκτική εκτίμησις και να διατίθεται όγκος δυνάμεων ικανός να αντισταθμίση τας δυσχερείας τας προερχομένας εκ της εκτάσεως και της μορφής της ζώνης των επιχειρήσεων.

Αντιπερισπασμοί Συμμοριτών

71. Απεδείχθη ότι οι συμμορίται οσάκις δημιουργείται εις αυτούς δύσκολος κατάστασις συντριβής των καταφεύγουν πάντοτε δια δυνάμεων έξωθεν του κυρίου χώρου επιχειρήσεων εις επιχ/σεις αντιπερισπασμού το μεν όπως διευκολύνουν την διαφυγήν των πιεζομένων συντρόφων των, επιφέροντες σύγχισιν το Δε όπως αναγκάσουν την ημετέραν διοίκησιν και αποσπάση δυνάμεις εκ του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων προς αντιμετώπισιν της νέας δημιουργουμένης υπό των συμμοριτών, καταστάσεως, και συνεπώς διαταράξει ουσιωδώς το αρχικόν της σχέδιον.

Τοιούτους αντιπερισπασμούς οι συμμορίται δημιούργουν καθ΄όλην την διάρκειαν των επιχ/σεων Βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ, ΒΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ και εις την περιοχήν ΒΑΛΟΥ-ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ. Ειδικώτερον την νύκτα της 14 προς 15 Απριλίου προ των ενέρξεων των επιχειρήσεων διηυκόλυναν την διαφυγήν των 400 Συμμοριτών της Ταξ/χίας Δυτικής ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ εις περιοχήν ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ προσβάλλοντες δι΄ετέρων δυνάμεωνεκ της περιοχής ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ-ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ τα τμήματα της Β΄. ΜΟΚ.

Το Σώμα Στρατού προβλέψαν τας τοιαύτας προθέσεις των συμμοριτών είχε διαθέσει εγκαίρως τας απαραιτήτους δυνάμεις, εκτός του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων, προς αντιμετώπισιν των τοιούτων συμμοριτικών ενεργειών και υπό οιασδήποτε προυποθέσεις επ΄ουδενί λόγω απέσπασε την προσοχήν του από τον κύριον στόχον όστις ήτο ο νοτίως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ συμμοριακός όγκος.

Αυτοάμυνα

72. Έχει αποδειχθή περιτράνως κατά τον μακρόν συμμοριακόν αγώνα ότι οι συμμορίται εστήριζον την ισχύν των εις την αυτοάμυναν.

Πράγματι η αυτοάμυνα απετέλεσε δια τους συμμορίτας την κυρίαν πηγήν πληροφοριών, εφοδιασμού και τροφοδοσίας.

Ανευ αυτών οι ΚΣ είναι τυφλοί.

Η αξία και ο σκοτεινός και λίαν επικίνδυνος ρόλος της αυτοαμύνης εγένεντο εγκαίρως αντιληπτοί υπό του Σώματος Στρατού, το οποίον έλαβε άπαντα τα μέτρα ώστε να εκριζωθή ούτος αό τας περιοχάς εις ας ενεργείτο η εκκαθάρισις.

XV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΝΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

73. Προ της ενάρξεως της κυρίας επιχειρήσεως η Β΄. Μοίρα Καταδρομών έχουσα σαφή αποστολή αποφράξεως των διαβάσεων μεταξύ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΤΥΜΦΡΥΣΤΟΥ,

λόγω της μη λήψεως των ενδεικνυομένων υπό ταύτης μέτρων, δεν εξεπλήρωσε την βασικήν ταύτην αποστολήν της και ούτω διήλθον δια μέσου των γραμμών της 400 συμμορίται με γυκαικόπαιδα, κτήνη, φορτωμένα κ.λ.π ενώ θα έπρεπε να συντριβούν.

Το Σώμα Στρατού ακαυτηρίασε την τοιαύτην αδράνειαν και επιπολαιότητα της Μοίρας ταύτης.

Κατά την διάρκειαν του αγώνος παρετηρήθη σπουδή ενίων Μονάδων κατά την κίνησιν θεωρουσών ότι η ταχεία κατάληψις εδαφικών γραμμών απετέλει επιτυχή ενέγρειαν. Το Σώμα Στρατού αχαλιναγώγησε εγκαίρως την τοιαύτην τάσιν, παρηκολούθει εκ του σύνεγγυς την εξέλιξιν και είχεν πάντοτε παρά τας δυσκολίας των διαβιβάσεων τον απόλυτον έλεγχον των επιχειρήσεων από της ενάρξεως μέχρι του πέρατος των.

Εις την υπ' όψει επιχείρησιν παριώρισε εις το ελάχιστον τας πρωτοβουλίας αι οποίαι δια κανονικάς περιπτώσεις αγώνος αποτελούν την βάσιν της επιτυχίας.

Η 3η Ταξ/χία κατέχουσα αποφρακτικώς τας Νοτίας και Ν.Δ προσβάσεις του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ δεν ανέφερεν εγκαίρως , αό κακώς εννοουμένην ευθιξίαν την διαφυγήν μέσω των γραμμών της προς ΕΛΙΚΩΝΑ σημαντικής δυνάμεως συμμοριτών και ούτω το Σώμα Στρατού δεν έλαβεν εγκαίρως γνώσιν της πληροφορίας και δεν ανέτρεψε αμέσως απαραιτήτως δυνάμεις προς δίωξιν.

Τα Τάγματα Εθν/άς υπέστησαν, διαρκούντος του κυρίου αγώνος, αρκετά δυστυχήματα (10 Ταγ. Εθν. Εις τον ΑΧΕΛΩΟΝ, 9 α εις ΣΠΑΘΗΝ κ.λ.π) ουχί λόγω αναπαρξείας δυνάμεως, αλλά λόγω της πλαισιώσεως των δια Αξ/κών ηλαττωμένης επαγγελματικής ικανότητος. Την τοιαύτην από της συγκροτήσεως των πλαισίωσιντων Ταγμάτων δια μη ικανών Αξ/κών επληρώσαμεν κατ΄επανάληψιν και εις αίμα , και εις υλικά και εις ανύψωσιν του ηθικού των συμμοριτών εκ των ευκόλων τούτων επιτυχιών των.

Το ΣΣ έλαβε δραστικά μέτρα δια την απαλλαγήν των Ταγμάτων εκ των ανικάνων στελεχών και εβελτίωσε ούτω ουσιωδώς συν τω χρόνω την μαχητικήν αξίαν των Ταγμάτων τούτων. Διαπιστούνται ούτω δια πολλαστήν φοράν το αξίωμα ότι Στρατός είναι κυρίως στελέχη, ικανά επαγγελματικώς σωματικώς υγιά και με πίστιν, φανατισμόν και αισιοδοξίαν δια τον αγώνα και την Νίκην.

74. Επισυνάπτονται εκδοθείσαι διαταγαί.

ΒΣΤ 902 τη 1 Φ/ρίου 1950
Αντιστράτηγος Γ. ΚΟΣΜΑΣ
Αρχηγός ΓΕΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ
ΓΕΣ/Α1-Α2-ΓΙ-ΓΓ-Α5-Α6-Α7-Α8
Α.Δ.Α
Γ.Ε.Ν/Γ

80

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

Αποστ.Α.Δ.Α
Αποδ. Γ.Ε.Α. - ΓΕΣ
Ημερ. 28 - Φεβρουαρίου 1948
Στ.φακ.Α.Δ.Α/3 Α.Δ/ΑΠ. 157

Γ Ε Ν Ι Κ Ο Ν Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

Επιχειρήσεων Αεροπορίας κατά τας προσεχείς ενεργείας του Στρατού εναντίον των συμμοριτών

Παραρτήματα
Α: Συνεννοήσεως
Β: Αεροπορικών Δυνάμεων
Γ: Οργανώσεως Διοικήσεως Αεροπορίας & Επιχειρήσεων
Δ: Μεταφορών

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Αι Αεροπορικαί δυνάμεις της Ε.Β.Α αποτελούμεναι εκ των Μοιρών των εμφαινομένων εις το Παράρτημα Β' θα συμμετάσχωσιν εις τας επιχειρήσεις εναντίον των συμμοριτών συνεργαζόμεναι μετά των επιγείων τμημάτων.

Αι επιχειρήσεις του Στρατού θα λάβωσι χώραν εις διαφόρους περιοχάς της Ελλάδος κεχωρισμένως. Η περιοχή, η δύναμις των επιγείων τμημάτων άτινα θα συμμετάσχωσι και ο χρόνος διεξαγωγής εκάστης τούτων, καθορισθήσονται εν ευθέτω χρόνω.

Οπωσδήποτε η έναρξις των επιχειρήσεων τούτων δεν θα λάβη χώραν ενωρίτερον της 1ης Απριλίου αλλά και ούτε βραδύτερον της 15ης ιδίου.

Αι αναγκαίαι προετοιμασίαι διά την επιτυχή συμβολήν της Αεροπορίας δέον να έχωσι περατωθεί προ της ημερομηνίας ταύτης.

II. Σ Κ Ο Π Ο Σ

(1) Η αποτελεσματική συμβολή των αεροπορικών δυνάμεων εις εκάστην των επιχειρήσεων των διεξαχθησομένων υπό του Στρατού.

(2) Η αποτελεσματική αντιμετώπισις πάσης ενεργείας των συμμοριτών ήτις ήθελεν εκδηλωθεί μακράν της περιοχής όπου θα διεξάγωνται αι επιχειρήσεις του Στρατού και εις οιονδήποτε σημείον της Χώρας.

Προς επίτευξιν του σκοπού τούτου επιβάλλεται η διατήρησις εις κατάστασιν αναμονής μέρους των Αεροπορικών δυνάμεων.

(3) Η αναζήτησις & προβολή του εχθρού όπου ήθελεν εντοπισθή.

III. ΔΙΑΤΕΘΕΙΣΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αι διατεθείσαι διά τας επιχειρήσεις δυνάμεις και η σύνθεσις τούτων εις αεροσκάφη και εις οπλισμόν εμφαίνονται εις το Παράρτημα Β΄.

Αι δυνάμεις αύται οργανωμέναι εις Μοίρας δεν αποτελούν την όλην δύναμιν της Ε.Β.Α αλλά εκείνας αίτινες διετέθησαν υπό του Υ.Α. (ΓΕΑ) διά τας επιχειρήσεις εναντίον των συμμοριτών εις ολόκληρον την Χώραν.

Η μέχρι σήμερον πείρα του συμμοριακού Πολέμου απέδειξεν ότι αι δυνάμεις αύται είναι ανεπαρκείς διά την επίτευξιν του τεθέντος σκοπού, θα βαίνουσιν δε διαρκώς μειούμεναι λόγω των ατυχημάτων και των συνεχών φθορών του υλικού.

IV. Α Ε Ρ Ο Δ Ρ Ο Μ Ι Α

Τα κάτωθι αεροδρόμια διατίθενται διά την εξυπηρέτησιν των επιχειρήσεων και είναι εφοδιασμένα διά των εις Πίνακα Β΄ εμφαινομένων μέσων Διαβιβάσεων.

(α) Κ ύ ρ ι α Α ε ρ ο δ ρ ό μ ι α

-Το αεροδρόμιον της Βάσεως Σέδες
-Το αεροδρόμιον της Βάσεως Λαρίσσης
-Το αεροδρόμιον της Βάσεως Ελευσίνος
-Το αεροδρόμιον Χασανίου

(β) Π ρ ο κ ε χ ω ρ η μ έ ν α Α ε ρ / μ ι α Ε π ι χ / ω ν

-Αγρινίου
-Ιωαννίνων
-Κοζάνης
-Καβάλλας
-Αράξου

Άπαντα τ' ανωτέρω αεροδρόμια είναι κατάλληλα δι' όλους τους τύπους των διατιθεμένων αεροπλάνων.

(γ) Β ο η θ η τ ι κ ά Α ε ρ ο δ ρ ό μ ι α

-Λαμίας, Καρδίτσης, Τρικκάλων, Άργους Ορεστικού, Φλωρίνης, Κομοτινής, Αλεξανδρουπόλεως και προσεχώς τ' αεροδρόμια Αρδέας, Σερρών και Τριπόλεως.

Άπαντα τ' ανωτέρω βοηθητικά αεροδρόμια δεν είναι κατάλληλα διά προσγειώσεως τον χειμώνα και προσφέρονται μόνον διά αεροπλάνα ελαφρά (ΧΑΡΒΑΡΝΤ - ΩΣΤΕΡ και τινά ΑΝΣΟΝ).

Το αεροδρόμιον Φλωρίνης προσφέρεται και διά ΝΤΑΚΟΤΑ.

Η ανωτέρω διάταξις των αεροδρομίων εξασφαλίζει εις την Αεροπορίαν την απαιτουμένην ευελιξίαν και επιτρέπει εις τα αεροπλάνα της Ε.Β.Α να επεμβαίνωσιν αποτελεσματικώς οπουδήποτε ήθελεν απαιτηθεί, υπό την προϋπόθεσιν, ότι θα εφοδιασθούν τ' αεροδρόμια της κατηγορίας (α) και (β) υπό των αναγκαίων Μέσων Διαβιβάσεως.

Ο αριθμός των αεροπλάνων τα οποία τ' αεροδρόμια (α) & (β) δύνανται να εξυπηρετήσωσι δύναται να ανέλθη εις 20 υπό την προϋπόθεσιν ότι θα εξασφαλισθή η φρούρησις των υπό του Στρατού και θα διευθετηθούν οι αναγκαίοι χώροι αραιώσεως.

Η ανεπάρκεια των διά τας επιχειρήσεις διατιθεμένων μέσων θα εξουδετερωθή εν μέρει διά της πλήρους οργανώσεως των αεροδρομίων τούτων, ώστε να εξασφαλίζηται εντός ελαχίστου χρονικού διαστήματος η ταχεία μεταφορά των Αεροπορικών δυνάμεων από της μίας περιοχής εις την άλλην.

V. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

(α) Α ε ρ ο π λ ά ν α Ε π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν

Εν γενικαίς γραμμαίς η Χώρα δύναται να χωρισθή εις τας εξής περιοχάς όπου ενδέχεται να λάβουν χώραν επιχειρήσεις του Στρατού.

(1)	Περιοχή	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Α'ΣΣ
(2)	-»-	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	Α'ΣΣ
(3)	-»-	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Β΄ΣΣ
(4)	-»-	ΗΠΕΙΡΟΥ	Β΄ΣΣ
(5)	-»-	ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Β΄ΣΣ
(6)	-»-	ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Γ΄ΣΣ
(7)	-»-	ΑΝΑΤΟΛ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗΣ	VII ΜΕΡ/ΧΙΑ

Εκάστη των ανωτέρω περιοχών δύναται να εξυπηρετηθή υπό δύο ή τριών αεροδρομίων και συνεπώς 20 - 40 αερ/φη δύνανται να χρησιμοποιηθώσι εις εκάστην επιχείρησιν του Στρατού.

Αι διατιθέμεναι όμως διά τας επιχειρήσεις εις όλην την Ελλάδα και προς επίτευξιν του τεθέντος σκοπού, αερ/και δυνάμεις μόλις ανέρχονται εις τον ανωτέρω αριθμόν εις μαχητικά αερ/φη. Ως εκ τούτου ο αριθμό των διατεθησομένων αερ/φών δι' εκάστην επιχείρησιν δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικώς τον αριθμόν 30. Τα αερ/φη ταύτα θα σταθμεύουν εις τα αεροδρόμια τα ευρισκόμενα εγγύτερον της περιοχής επιχειρήσεων.

Ο υπόλοιπος αριθμός των αερ/φών θα ευρίσκεται εις αεροδρόμια μακράν της περιοχής επιχειρήσεων εις κατάστασιν αναμονής διά την αντιμετώπισιν καταστάσεων μη προβλεπομένων υπό του ΓΕΣ. Ούτω εάν υποτεθή, ότι επίγειαι δυνάμεις ενεργώσι εις την περιοχήν Γράμμου, τα 2/3 των αερ/φών να σταθμεύη εις τα αεροδρόμια Ιωαννίνων - Κοζάνης - Λαρίσσης, ενώ το υπόλοιπον 1/3 θα σταθμεύη εις τα αεροδρόμια Σέδες - Ελευσίνος διά την αντιμετώπισιν καταστάσεως δημιουργηθησομένης είτε εις την περιοχήν Θεσ/νίκης είτε εις την περιοχήν Στερεάς Ελλάδος ή Πελοποννήσου. Καταβάλλεται προσπάθεια ώστε ο αριθμός των αερ/φών μάχης των σταθμευόντων εις έκαστον αεροδρόμιον να μη είναι μικρότερος εκείνου του ενός Σμήνους.

(β) Α ε ρ ο π λ ά ν α Μ ε τ α φ ο ρ ώ ν

Τα αερ/φη μεταφορών ΝΤΑΚΟΤΑ και ΑΝΣΟΝ δύνανται να σταθμεύουν εις ένα των κατωτέρων αεροδρομίων αναλόγως των δημιουργηθησομένων αναγκών εις μεταφοράς:

- Αεροδρόμιον ΧΑΣΑΝΙΟΥ
- -»- ΛΑΡΙΣΣΗΣ
- -»- ΣΕΔΕΣ
- -»- ΚΟΖΑΝΗΣ
- -»- ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Το συνημμένον σχέδιον Μεταφορών (Παράρτημα Δ΄) δεικνύει κανονικά δρομολόγια αεροπλάνων Μεταφορών.

VI. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ - ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Έχωσιν εκδοθεί σχετικαί οδηγίαι διά την συνεργασίαν επιγείων τμημάτων και αερ/νων κατά την εκτέλεσιν αποστολών.

Πλειστάκις τα επίγεια τμήματα δεν συνεμορφώθησαν με τας οδηγίας ταύτας. Είναι κεφαλαιώδους σημασίας τα επίγεια τμήματα να τοποθετούν πάντοτε τα πλαίσιά των ώστε να διευκολύνουν το έργον των πληρωμάτων των αερ/φών και να αποφεύγηται ο κίνδυνος να προσβληθούν από τα ημέτερα αερ/φη, εκλαμβανόμενα ως συμμορίται. Μερικοί Στρατιώται εκπλήρωσαν με την ζωήν των την παράλειψιν ταύτην των Αξ/κών των.

Η κατάδειξις διά καπνογόνων βλημάτων στόχων εις τα αερ/να δεν αποτελεί το ασφαλέστερον μέσον διότι και οι συμμορίται χρησιμοποιούν τοιαύτα βλήματα προκαλούντες ούτω σύγχυσιν εις τα αερ/φη.

VII. Ο Ε Χ Θ Ρ Ο Σ

-Οι συμμορίται δεν είναι ο κατάλληλος στόχος διά τας αερ/κάς δυνάμεις, διότι είναι στόχος ο οποίος συνεχώς κινείται, ευκόλως καλύπτεται και πολύ σπανίως κινείται εν ημέρα κατά μάζας. Η ανευρεσίς του συνεπώς υπό των αερ/φών είναι αρκετά δύσκολος. Ως εκ τούτου θα πρέπει τα επίγεια τμήματα να παρέχουν εις την Αεροπορίαν όσον το δυνατόν ακριβείς πληροφορίας περί της θεσεώς του και αι πληροφορίαι αύται να περιέρχωνται εις τα αεροδρόμια σχεδόν αμέσως.

-Τούτο δημιουργεί την ανάγκην υπάρξεως ειδικού δικτύου διαβιβάσεως των πληροφοριών υπό των επιγείων τμημάτων εις τα αεροδρόμια επιχειρήσεων. Μέχρι σήμερον πολύ σπανίως έφθασαν ταχέως εις τα αεροδρόμια αι πληροφορίαι αύται. Πάντοτε ήσαν καθυστερημέναι. Το δίκτυον της Μονάδος Α.Σ.Σ.Υ. ηργάσθη εξαιρετικά και απεδείχθη λίαν ωφέλιμον εις τα αερ/να. Αλλά ελάχισται Μονάδες Στρατού διαθέτουν τοιούτον δίκτυον. Εάν

εκάστη Ταξιαρχία διέθετεν έναν Σταθμόν της Μονάδος Α.Σ.Σ.Υ. η απόδοσις της Αεροπορίας ασφαλώς θα ήτο κατά πολύ μεγαλυτέρα παρά μέχρι σήμερον.

-Λόγω των καταστρεπτικών διά τους συμμορίτας αποτελεσμάτων των Αεροπορικών δυνάμεων ούτοι προτιμούν να κινούνται και ενεργώσιν κατά το διάστημα της νυκτός. Αι Αερ/και μας δυνάμεις δεν είναι δυνατόν να επέμβωσιν κατά την νύκτα σήμερον.

-Η αντίδρασις των συμμοριτών εις τας προσβολάς των αερ/νων συνίσταται κυρίως εις την παθητικήν άμυναν, λήψιν μέτρων αποκρύψεώς των και εις την ενεργόν τοιαύτην διά της χρησιμοποιήσεως Α/Α πολυβόλων. Πολλά αερ/να εβλήθησαν, αρκετά (περίπου 16) καταστράφησαν και αριθμός πληρωμάτων εφονεύθη συνεπεία της δράσεως ταύτης των Α/Α πολυβόλων του εχθρού. Εάν η ενεργός αύτη αντίδρασις του εχθρού αυξήθη εις μεγάλον βαθμόν εις το μέλλον, ίσως να ευρεθώμεν ει την ανάγκην να ελαττώσωμεν τας επιθέσεις μας διά πυρ/λων και πολ/λων εναντίον των συμμοριτών και να περιορισθώμεν εις την προσβολήν των διά βομβών και ρουκετών οπότε τα αποτελέσματα των αερ/κών μας επεμβάσεων θα μειωθούν.

-Οι συμμορίται πολύ σπανίως αποφασίζουν να δώσουν μάχη με τα επίγεια τμήματα. Μικραί δυνάμεις των καλώς εξοπλισμέναι κατέχουν ισχυράς θέσεις και εμποδίζουν τας κινήσεις των επιγείων μας τμημάτων διά να δώσουν καιρόν εις το κύριον όγκον των να αποσυρθή ανενόχλητος προς ήν νομίζει ασφαλή κατεύθυνσιν. Ο όγκος ούτος των συμμοριτών είναι κατάλληλος στόχος διά την Αεροπορίαν και ουχί οι ολίγοι και καλώς προφυλαγμένοι εντός ορυγμάτων συμμορίται και συνεπώς αι επίγειαι δυνάμεις δεν πρέπει να αιτώσιν αερ/κάς αποστολάς δια την εξουδετέρωσιν των μικρών τούτων στόχων ως μέχρι σήμερον πολλάκις συνέβη.

VIII. ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

-Η Α.Δ.Α ευρισκόμενη εν στενή επαφή μετά του ΓΕΣ ολίγας ημέρας προ της ενάρξεως επιχειρήσεων μεγάλης κλιμάκος θέλει εκδίδει διαταγάς μετακινήσεων Αερ/κών δυνάμεων εις τα σχετικά αεροδρόμια. Η ακριβής εκτέλεσις των μετακινήσεων είναι έργον των Βάσεων εις τας οποίας ανήκουν τα αερ/φη. Πέρας μετακινήσεων αναφέρεται διά Σήματος εις την Α.Δ.Α.

-Το αποστελλόμενον Κλιμάκιον της Α.Δ.Α παρά τη Διοικήσει του Στρατού αναλαμβάνει την διεύθυνσιν των επιχειρήσεων χρησιμοποιόν, συμφώνως ταις εκδοθείσαις οδηγίαις τακτικής χρησιμοποιήσεως της Αεροπορίας εις τον αγώνα εναντίον των συμμοριτών, την ούτω διατεθειμένην αυτώ αεροπορίαν ελεύθερον να μετακινή ταύτην όπου ήθελεν νομίζει αναγκαίον.

-Όταν σοβαραί ανάγκαι απαιτούν την διάθεσιν περισσοτέρων μέσων εις εκάστην επιχείρησιν μεγάλης κλίμακος, ο Αρχηγός της Α.Δ.Α και μόνον αποφασίζει περί τούτου.

IX. Ο Ρ Γ Α Ν Ω Σ Ι Σ Τ Η Σ Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Ε Ω Σ

-Άπασαι αι Αεροπορικαί δυνάμεις επιχειρήσεων τελώσιν υπό την Α.Δ.Α κλιμάκιον της οποίας αποστέλλεται παρά τη Διοικήσει Στρατού όταν αύτη αναλαμβάνει την εκτέλεσιν επιχειρήσεων μεγάλης κλίμακος ή ενεργούνται επιχειρήσεις πρωτοβουλία των συμμοριτών. Το κλιμάκιον τούτο έχει την αυτήν αρμοδιότητα ως και η Α.Δ.Α εφ' όσον χρόνον διαρκούσιν αι επιχειρήσεις. Η κατανομή των Αεροπορικών δυνάμεων εις τα διάφορα αεροδρόμια γίνεται υπό της Α.Δ.Α.

-Εφ' όσον δεν λαμβάνουν χώραν επιχειρήσεις μεγάλης κλίμακος υπό των επιγείων τμημάτων, τα Κλιμάκια της Αεροπορίας τα ευρισκόμενα παρ' εκάστη Μεγάλη Μονάδι Στρατού ευθύνονται διά την καλήν χρησιμοποίησιν των διατεθέντων αυτοίς αερ/κών δυνάμεων. Το συνημμένον Παράρτημα Γ΄ δεικνύει την όλην οργάνωσιν της Διοικήσεως της Αεροπορίας Επιχειρήσεων.

X. Μεταφοραί - Ανεφοδιασμός ως & Παράρτημα Δ

XI. Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Ι Κ Η Μ Ε Ρ Ι Μ Ν Α

-Τα αερ/φη επιχειρήσεων εφοδιάζονται εις υλικόν και εξυπηρετούνται υπό προσωπικού των Βάσεων εις τας οποίας ανήκουν. Η μεταφορά των καυσίμων και πυρ/κών

εις τα μακράν των Βάσεων ευρισκόμενα αεροδρόμια εκτελείται υπό των μεταφορικών μέσων του Στρατού.

Αι αιτήσεις των Βάσεων εις υλικά υποβάλλονται εγκαίρως εις την Α.Υ.Α ήτις μεριμνά διά την αποστολήν των εις τους τόπους προορισμού των.

-Η άνευ καθυστερήσεως αποστολή των υλικών τούτων παρακολουθείται και ελέγχηται υπό του αρμοδίου Κλάδου της Α.Δ.Α.

-Οι Διοικηταί των Βάσεων παρά των οποίων αποσπώνται εις άλλα αεροδρόμια αερ/φη επιχειρήσεων οφείλουν μεταβαίνοντες αυτοπροσώπως εις τα αεροδρόμια ταύτα να βεβαιωθούν ότι:

-έχει εξασφαλισθεί ο εφοδιασμός των εις παντοειδές υλικόν

-η διαβίωσις του Προσωπικού είναι ικανοποιητική

-η ασφάλεια του αεροδρομίου εναντίον συμμοριακών επιθέσεων έχει επιτευχθεί

-έχωσιν ληφθή τα διά της σχετικής Δ/γής οριζόμενα μέτρα παθητικής και ενεργού αμύνης των αεροδρομίων εναντίον πιθανών αερ/κών προσβολών (αραίωσις αερ/φών κ.λ.π).

XII. Διαβιβάσεις - ως & το Παράρτημα Α΄

XIII. Ε Ι Δ Ι Κ Α Ι Ε Ν Τ Ο Λ Α Ι

Η Διεύθυνσις Συνεννοήσεως Α.Δ.Α να αναφέρη ημίν πρόοδον ενεργειών της παρά τω Υ.Α διά την εγκατάστασιν Α/Τ και Ρ/Τ Σταθμών εις τα ανωτέρω αναφερόμενα αεροδρόμια.

Τ.Υ.
ΕΜ. ΚΕΛΑΪΔΗΣ
Σμήναρχος
Αρχηγός Ανωτέρας Διοικήσεως Αεροπορίας

81

ΘΕΜΑ: Απόψεις Αρχηγού ΓΕΣ διά την διεξαγωγήν του αγώνος

ΠΡΟΣ: Διοικητάς Μ. Μονάδων

ΚΟΙΝ: Υπ. Στρ/κών (Γρ. κ. Υπουργού)
Γεν. Επιθεωρ. Στρατού
Κλάδοι ΓΕΣ, Α1-Α2/ΓΕΣ
Αμερ. - Βρετ. Στρ. Αποστολή

Ε Π Ε Ι Γ Ο Υ Σ Α
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Π Ρ Ο Σ Ω Π Ι Κ Η
Εδακτυλογραφήθη υπό Υπ/γού Αννιτσάκη Ε.
Αριθ. Τηλεφ. 32 - 880
Υ Σ - Γ Ε Σ /ΑΙ
ΑΡΙΘ. Φ. 4009/1
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 4639
Β.Σ.Τ. 902/28-2-48

1. Αναλαβών υπευθύνως την διεύθυνσιν των Επιχειρήσεων του Στρατού και κατά συνέπεια την Διοίκησιν, επιθυμώ, εν ολίγαις γραμμαίς, να καταστήσω γνωστάς εις τους διοικητάς των Μ. Μονάδων τας απόψεις μου επί του τρόπου, καθ' όν θα φέρωμεν εις πέρας το βαρύ έργον, το οποίον επωμίσθη ο Στρατός μας από 18μήνου.

2. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι ο ιδιόρρυθμος αγών τον οποίον διεξάγομεν απαιτεί εκ μέρους των Διοικήσεων και των Μονάδων όλως ιδιαιτέρας προσπαθείας, αι οποίαι, χωρίς να παραβλέψω ότι κατεβλήθησαν αρκούντως μέχρι σήμερον - φρονώ, ότι θα πρέπει να ενταθούν.

3. Εις την έντασιν ταύτην μας υποβοηθεί όλως ιδιαιτέρως το ενδιαφέρον των συμμαχικών αποστολών και η καταβολή εκ μέρους της Αμερικανικής Αποστολής κάθε προσπαθείας διά την ενίσχυσιν και συμπλήρωσιν του στρατού μας.

4. Αλλά και η μέχρι σήμερον κτηθείσα πείρα του αγώνος και τα εκ των σφαλμάτων εξαχθέντα διδάγματα θα αποτελέσουν φάρον των περαιτέρω ενεργειών μας και της ακολουθησομένης εις το μέλλον τακτικής μας.

5. Μολονότι το τελευταίον τούτο ζήτημα θα αποτελέση αντικείμενον ειδικών οδηγιών μου, δεν θεωρώ άσκοπον να τονίσω ιδιαιτέρως ωρισμένα σημεία, εφ' ών κυρίως θα στηριχθή η καλλιτέρα χρησιμοποίησις των εις την διάθεσιν εκάστου Διοικητού Μ. Μονάδος δυνάμεων.

(α) Δράσις των τμημάτων μας εν τόπω και χρόνω δεν νοείται άνευ λειτουργίας πλήρους δικτύου πληροφοριών, όπερ θα αποτελή τον φωτεινόν οδηγόν εκάστης Διοικήσεως.

Άνευ τούτου ουδέν δυνάμεθα να επιτύχωμεν, θα καταπονούμεν ασκόπως τα τμήματά μας και θα τα παραδίδωμεν βοράν του καιροφυλακτούντος υπούλου αντιπάλου μας, όστις έχει τας ρίζας του εις τα μετόπισθεν (αυτοάμυνα κ.λ.π).

(β) Τήρησις, της βασικής αρχής της συγκεντρώσεως των δυνάμεων δι' αποφυγής του κατατεμαχισμού και διασποράς των τμημάτων μας εις στατικάς αποστολάς.

Μόνον διά του μέτρου τούτου θα είναι δυνατή η εξοικονόμησις εφεδρειών ετοίμων προς αντιμετώπισιν κάθε ενδεχομένου.

Δεν είναι δυνατόν με τας δυνάμεις, τας οποίας διαθέτομεν και την έκτασιν, ήν παρουσιάζει ο συμμοριακός αγών να είμεθα πανταχού ισχυροί. Ανάγκη όθεν θα επιτυγχάνωμεν την συγκέντρωσιν εκεί όπου πρέπει και όταν πρέπει διά ταχείας κινήσεως των μέσων μας.

(γ) Ανάπτυξις του επιθετικού πνεύματος, διά του οποίου και μόνον θα επιτύχωμεν την αφαίρεσιν κάθε πρωτοβουλίας των συμμοριτών διά καταλλήλως προπαρασκευασμένων ενεργειών μας.

(δ) Ιδιαιτέρα προσπάθεια διά την αξιοποίησιν των ταγμάτων Εθνοφρουράς, διά των οποίων θα επιτύχωμεν την ασφάλειαν των ευπαθών μας σημείων, ήτις ως είναι φυσικόν και διά συναισθηματικούς ακόμη λόγους επιδρά εν γένει επί των ενεργειών του Στρατού.

6. Ασχέτως όμως προς τας ανωτέρω βασικάς αρχάς ενεργείας εκάστης Μ. Μονάδος εν τη ζώνη της, η Ανωτάτη Διοίκησις διά την λύσιν του όλου προβλήματος θα θέση εις εφαρμογήν εν σχέδιον.

Το σχέδιον τούτο, ως είναι φυσικόν, θα απαιτήση συγκεντρώσεις και κατά συνέπειαν αναπροσαρμογάς διατάξεων, μεταγγίσεις δυνάμεων εκ της μιάς ζώνης εις την άλλη κ.λ.π.

Έχω την αξίωσιν οι πάντες να πειθαρχούν εις τας αποφάσεις μου και να προσπαθούν να εισδύουν εις το πνεύμα του επιδιωκομένου σκοπού.

Ζητώ πλήρη κατανόησιν και πλήρη προσήλωσιν κάθε διοικήσεως εις το αμέσ3ως προϊστάμενόν της κλιμάκιον, χωρίς να γίνηται υπέρβασις της ιεραρχίας, ήτις αποτελεί το θεμέλιον λίθον του όλου οικοδομήματός μας.

Έχω την πεποίθησιν ότι οι διοικηταί των Μ. Μονάδων θα με ενισχύσουν εις το έργον μου τούτο, αντιμετωπίζοντες τας εις τας ζώνας των παρουσιαζομένας δυσχερείας μετ' αποφασιστικότητος, πίστεως και αναπτύξεως πρωτοβουλίας.

Τα υπάρχοντα εις αυτούς μέσα πρέπει να χειρίζωνται καλώς και αποτελεσματικώς.

Ουδέποτε πρέπει να τα θεωρούν ανεπαρκή και τούτο κυρίως πρέπει να το εμπνέουν και εις τους υποδεεστέρους των. Η αξία της Διοικήσεως έγκειται να επιλύη τα προβλήματά της, όταν ταύτα παρουσιάζουν δυσχερείας.

7. Τέλος είναι περιττόν να τονίσω, ότι η μέριμνα των Διοικήσεων δέον εκ παραλλήλου να στραφή εις την διατήρησιν του Ηθικού των Μονάδων.

Η συνεχής επίσκεψις και παρουσία των διοικητών εις τα τμήματα, η συνεχής προσωπική επαφή μετά των ανδρών, η διαρκής μέριμνα των Επιτελών διά την διοικητικήν μέριμναν, την ψυχαγωγίαν, την αποφυγήν ασκόπων καταπονήσεων, το παράδειγμα των ηγητόρων εν γένει εις την μάχην, η πίστις των βαθμοφόρων προς τον διεξαγόμενον αγώνα, η αμοιβή των διακρινομένων και η πάταξις των αμελούντων το καθήκον των, αποτελούν τας βάσεις της διατηρήσεως ακμαίου του ηθικού των Μονάδων.

8. Αυταί είναι αι απόψεις μου με τας οποίας θα επιμείνωμεν διά την επιτέλεσιν της ιεράς αποστολής , ήν έχομεν προς διάσωσιν της Φυλής μας.

Διαβεβαιώ απάσας τας διοικήσεις, ότι εν τω προσώπω μου θα εύρουν την πατρικήν μέριμναν και στοργήν, αλλ' επαναλαμβάνω, ότι πρέπει να υπάρξη ταυτότης αντιλήψεων, ώστε με ΕΝΙΑΙΟΝ ΔΟΓΜΑ - ΠΙΣΤΙΝ - ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΙΝ να φέρωμεν το ταχύτερον εις πέρας τον αγώνα, διά τον οποίον ο Ελληνικός Λαός προσφέρει τα πάντα και το αίμα του.

Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ - Διοικητής

Δια την ακρίβειαν
Η
Α1 / Γ Ε Σ
Τ.Υ.
Παπαθανασιάδης Θ.
Αντ/ρχης Πεζικού

82

Θέμα: Αντιμετώπισις καταστάσεως υπό Β΄ΣΣ
Προς: Β΄ΣΣ/Διοικητήν
Κοιν: Γ΄ΣΣ/Α1
Α1-Α2/ΓΕΣ
Βρετ. - Αμερ. Στρατ. Αποσ.

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΓΕΣ/Α1
Αριθ. 4689/Φ. 4009/1
3.3.48

1. Το Σώμα Στρατού είχε αυτήν την φοράν έγκαιρον και ακριβήν πληροφορίαν περί εντοπισμού των συμμοριτών εις ΟΡΘΡΥΝ και εις ΧΑΣΙΑ-ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ-ΚΑΜΒΟΥΝΙΑ.

2. Το ΓΕΣ μολονότι επανειλημμένως επεσήμανε προς το Σώμα Στρατού τας πιθανάς ενεργείας και προθέσεις των συμμοριτών και συνέστησε την δραστηρίαν δίωξιν, εσχημάτισε την γνώμην ότι ο ακολουθηθείς ρυθμός εις την τας εν γένει ενεργείας σας δεν υπήρξεν ο ενδεδειγμένος.

3. Το Σώμα Στρατού ίσως έχει την δικαιολογίαν ότι δεν διέθετεν εφεδρείας αλλά φρονούμεν ότι θα ηδύνατο εγκαίρως να κινητοποιήση τα μέσα από άλλους τομείς, όπου η δράσις των συμμοριτών ήτο ολιγώτερον επικίνδυνος και διά ταχείας και συντονιστικής ενεργείας να αντιμετωπίση αποτελεσματικώς την κατάστασιν μέχρις ου το ΓΕΣ διαθέση εις τούτο τας ελαχίστας εφεδρείας του, ως έπραξεν άλλως τε και μάλιστα λίαν εγκαίρως.

4. Παρακαλούμεν υποβάλατε ημίν λεπτομερή έκθεσιν επί των εν γένει ενεργειών υμών διά να σχηματίσωμεν τελικήν εντύπωσιν επί της όλης αντιμετωπίσεως της καταστάσεως υφ' υμών.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ/Διοικητής

Δια την ακρίβειαν
Η Α1/ΓΕΣ
Τ.Υ.
Θ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
Αντ/χης

83

Σύσκεψις εις το Γ. Σώμα Στρατού την 6ην Μαρτίου 1948

Παρόντες: Αντιστράτηγος ΓΙΑΝΤΖΗΣ Αρχηγός του ΓΕΣ
-»- ΒΑΝ ΦΛΗΤ
Υποστράτηγος ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ Δ/της Γ.Σ.Σ
Ταξίαρχος ΣΤΗΛ
Επιτελείς ΒΑΝ ΦΛΗΤ
-»- ΓΕΣ
-»- Γ.Σ.Σ

Δ/τής Γ΄ ΣΣ: Ανέφερεν τα σχετικά της ζώνης του Γ.Σ.Στρατού την διάταξιν των δυνάμεων του Γ΄ΣΣ και την διάταξιν των δυνάμεων των συμμ. εις την περιοχήν του. Δύναμις συμμοριτών 6500 (ΟΛΥΜΠΟΣ - ΠΙΕΡΡΙΑ 2300, ΒΕΡΜΙΟΝ-Κ/ΤΣΑΛΑΝ-ΠΑΪΚΟΝ 2000, ΚΡΟΥΣΣΙΑ-ΜΠΕΛΕΣ-ΝΙΓΡΙΤΑ- ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ 1300). Διαθέτουν 16 πυροβόλα ων μόνον 4 εξεδηλώθησαν (2 εις ΜΠΕΛΕΣ και 2 εις ΒΕΡΜΙΟΝ). Ορμητήρια έχουν τα ορεινά συγκροτήματα του ΜΠΕΛΕΣ και της ΤΖΕΝΑΣ, ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ, εκ των οποίων εφοδιάζονται αι δύο βασικαί κορυφογραμμαί. 1) Κ/Τ - ΒΕΡΜΙΟΝ - ΠΙΕΡΡΙΑ - ΟΛΥΜΠΟΣ 2) ΜΠΕΛΕΣ - ΚΡΟΥΣΣΙΑ - ΚΕΡΔΥΛΙΑ - ΧΟΛΟΜΩΝ. Αι προθέσεις του Γ.ΣΣ είναι να εκκαθαρίση πλήρως τα δύο ως άνω κορυφογραμμάς και εν συνεχεία να συνεχίση επιχειρήσεις επί της παραμεθορίου περιοχής προς κατάληψιν της εδραίωνον συγχρόνως με τμήματα τας εκκαθαρισθείσας ως άνω περιοχάς.

Ανέφερεν την διάταξιν των τμημάτων των Μεραρχιών και ετόνισεν την έλλειψιν της 36 Ταξιαρχίας. Τα τμήματα των Μεραρχιών από καιρού έχουν αναπτύξει εξαιρετικήν δραστηριότητα και έχουν επιτύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Ετόνισεν την σημασίαν του ΜΠΕΛΕΣ ως κέντρον ανεφοδιασμού των συμμοριτών και την σημασίαν της σιδηροδρομικής γραμμής Θ/ΝΙΚΗΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ. Ανέφερεν ότι εσημειώθησαν αι θέσεις των δύο πυροβόλων που παρενοχλούν διά βολής την σιδηροδρομικήν επικοινωνίαν και ότι οι περιορισμοί της αεροπορικής πτήσεως και ο κίνδυνος πτώσεως βλημάτων του πυροβολικού πέραν των συνόρων εμποδίζει την εξουδετέρωσιν των πυροβόλων τούτων. Η λύσις είναι να καταληφθή η περιοχή ΜΠΕΛΕΣ και αυτή η λύσις αντιμετωπίζεται υπό του Γ.Σ.Σ. Η επιχείρησις δε θα αναληφθή ευθύς ως αι συνθήκαι το επιτρέψουν.

Ανέφερεν απωλείας των συμμοριτών κατά Ιανουάριον και Φεβρουάριον εις νεκρούς, συλληφθέντας και παραδοθέντας (Ιανουάριος 1335 Φεβρουάριος 1210).

Ανέφερεν ελλείψεις οπλισμού αι οποίαι είναι 220 αυτόματα και 100 οπλοπολυβόλα. Αι ελλείψεις αυταί είναι σχετικώς με την προβλεπομένην σύνθεσιν. Ετόνισεν όμως ότι εκτός της συνθέσεως το Γ΄ΣΣ έχει ανάγκην των κάτωθι:

α) Πυρ/κού ορειβατικού. Κατόπιν μάλιστα της χρησιμοποιή-σεως υπό των συμμοριτών ορειβατικού πυρ/κού βεληνεκούς 10200 γυαρδών η ανάγκη χορηγήσεως ορειβατικού πυροβολικού ελαφρού και μεγάλου βεληνεκούς κρίνεται επιτακτική. Σήμερον οι συμμορίται αγνοούν την καλήν χρησιμοποίησιν του πυρ/κού.

β) Αυτοκινήτων. Αι ανάγκαι του Γ΄ΣΣ είναι 400-450 αυτοκίνητα και αριθμός ειδικών αυτοκινήτων. Κατά Μεραρχίας αι ανάγκαι είναι:

Χ΄Ι Μεραρχία. Λόγω της εντατικής χρήσεως απώλεσεν τα 30-50% της μεταφορικής των ικανότητος.

Χ Μεραρχία. Έπρεπεν να έχη 1 Λόχον μεταφορών διά τας ανάγκας της Μεραρχίας και δύο Λόχους διά τας δύο Ταξιαρχίας. Σήμερον διαθέτει μόνον έναν Λόχον.

Ανέφερεν εν συνεχεία ότι εις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ τον αγώνα τον διεξάγουν μόνα των τα Τ.Ε. Η ανάγκη δε της Διοικήσεως των Τ.Ε επέβαλλεν την συγκρότησιν τακτικού συγκροτήματος το οποίον έχει ανάγκην την συγκρότησιν τακτικού συγκροτήματος το οποίον έχει ανάγκην μεταφορικών μέσων, μέσων διαβιβάσεως κλπ. Τακτικά συγκροτήματα όμως δεν προβλέπονται υπό της συνθέσεως.

Αρχ. ΓΕΣ. Ανέφερεν ότι γενικώς το Γ΄ΣΣ τόσον κατά το παρελθόν έτος όσον και κατά τους μήνας του 1948 παρουσίασεν επιθετικάς ενεργείας με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Αι δυνάμεις του Γ΄ΣΣ ήσαν εν διαρκεί κινήσει προς διαφόρους κατευθύνσεις. Το χαρακτηριστικόν που παρουσιάζει η περιοχή του Γ΄ΣΣ είναι ότι έχει πολλούς κατωκημένους χώρους και πυκνόν οδικόν δίκτυον. Το Γ΄ΣΣ είναι υποχρεωμένον να έχη στατικά τμήματα διά την εξασφάλιση των άνω. Παρ' όλα ταύτα όμως το Γ΄ΣΣ παρουσίασεν ικανοποιητικήν απόδοσιν.

Ήδη ευρίσκονται εν συγκροτήσει τα Τ.Ε και η εγκατάστασις των εις τας προβλεπόμενας θέσεις και η αξιοποίησις των θα δώση εις το Σ.Σ την ελευθερίαν χρησιμοποιήσεως των μαχίμων δυνάμεων.

Πρέπει όμως να δοθή προσοχή διά την αξιοποίησίν των.

Προσέθεσεν ότι εκτός των συγκροτηθέντων Τ.Ε εντός του μηνός θα συγκροτηθούν και άλλα. Από απόψεως οπλισμού προβλέπεται να είναι πολύ καλός. Επίσης προβλέπεται και συγκρότησις τακτικών στρατηγείων διά τα Τ.Ε. Θα εφοδιασθούν επίσης και με μέσα Διαβιβάσεων ούτως ώστε η απόδοσις των να είναι η αναμενομένη.

Η επιδίωξίς μας ως γνωστόν πρέπει να είναι η συντριβή των συμμοριτών και όχι η καταδίωξις των από μίαν περιοχήν εις άλλην.

Συγκέντρωσις επαρκών μέσων προς εγκλωβισμόν των συμμοριτών και σαφείς και νωπαί πληροφορίαι αι οποίαι να βοηθούν εις την διεξαγωγήν των επιχειρήσεων. Χρησιμοποίησις της νυκτός διά την μετακίνησιν των μονάδων. Αι μονάδες πρέπει να δώσουν μεγάλην σημασίαν εις την εκπαίδευσιν των τμημάτων των εις τας νυκτερινάς επιχειρήσεις. Η νύκτα πρέπει να χρησιμοποιείται διά την κάλυψιν των κινήσεων.

Πρέπει να διατηρηθή επιθετικόν πνεύμα των μονάδων, πείσμα εις τον αγώνα και διαρκής επίθεσις και δίωξις των συμμοριτών Κάθε αμυντική ενέργεια να παραμερίζεται εκτός ανάγκης και διά περιορισμένον χρόνον.

Εν συνεχεία ετόνισεν την σημασία των ακριβών πληροφοριών.

ΒΑΝ ΦΛΗΤ. Εδήλωσεν ότι είναι ικανοποιημένος από την υπό του Σωματάρχου γενομένην έκθεσιν της καταστάσεως και εκτιμά την δύσκολον αποστολήν του Σώματος, το οποίον έχει μεγάλην ζώνην με μακρά σύνορα και με την περιοχή Θ/νίκης ήτις είναι μεγάλης σημασίας.

Ελπίζει εις την καλήν λύσιν των ζητημάτων των μεταφορών και του οπλισμού και ότι τα Τάγματα των Μεραρχιών ως και τα Τ.Ε θα έχουν όλα τα μέσα να εκτελέσουν την αποστολή των.

Συμφωνεί με όσα ελέχθησαν παρά του Αρχηγού του ΓΕΣ

Ανέφερεν ότι η σημερινή κατάστασις του φαίνεται ικανοποιητική και ότι είναι δυνατόν διά συγκεντρώσεως δυνάμεων να εξουδετερώσωμεν τους συμμορίτας. Δεν πρέπει να έχωμεν σκορπισμένας τας δυνάμεις μας.

Δεν νομίζει ότι είναι συμφέρουσαι αι επιχειρήσεις κατά μήκος των τη συνόρων (περιοχήν), διότι αι αντάρται πιεζόμενοι θα καταφύγουν εκτός των συνόρων και θα επανέλθουν εξ άλλου σημείου.

Η λύσις των συνόρων είναι άλλο πρόβλημα που ελπίζει ότι θα λύση ο ΟΗΕ. Ο ίδιος θα απέφευγεν επιχειρήσεις εγγύς των συνόρων που δεν θα είχαν καλά αποτελέσματα. Έχει την γνώμην ότι όταν οι αντάρται κατέρχονται προς Νότον να τους εγκλωβίζομεν και να τους συντρίβουμε.

Σκοπός των επιχειρήσεων είναι να συλλαμβάνωμεν ή να σκοτώνωμεν τους Συμμορίτας.

Εν συνεχεία, εζήτησεν πληροφορίας περί φυλάξεως των τεχνικών έργων ο δε Δ/της Σ. Στρατού ανέφερεν ότι διά την ασφάλειαν των τεχνικών έργων διατίθενται σοβαραί δυνάμεις.

Επίσης ανέφερεν ότι ουδείς κίνδυνος χρησιμοποιήσεως των δημοσίων οδών παρά των συμμοριτών υφίσταται.

(Επ' αυτού του ζητήματος εγένετο ευρεία συζήτησις).

Σχετικώς με το πυροβολικόν των συμμοριτών είπεν ότι τα μέσα μεταφοράς των είναι πτωχά επίσης δε και πυρομαχικά διαθέτουν ελάχιστα εν ω τα υπό του Σ.Σ. διατιθέμενα 24 πυρ/λα δύνανται να βάλουν μεγάλην ποσότητα βλημάτων, συνεπώς δεν γεννάται ζήτημα συγκρίσεως του πυρ/κού των συμμοριτών με το ημέτερον.

Προσέθεσεν ότι πιστεύει μόνον εις την χρησιμοποίησιν του πυρ/κού διά προσβολήν σοβαρών στόχων ή διά βολάς αμέσου υποστηρίξεως.

Δεν υπάρχει λόγος χρησιμοποιήσεως πυρών πυρ/κού, εφ' όσον το πεζικόν δύναται να προχωρή μόνον του.

Τελικώς ετόνισεν τρία σημεία:

1. Ότι πρέπει αι Μεραρχίαι, Ταξιαρχίαι και Τάγματα να ενεργούν με πρωτοβουλίαν εκτός της ζώνης της ευθύνης των.

2. Πρέπει να έχωμεν καλά μεταφορικά μέσα διά να είμεθα εις θέσιν, να είμεθα εγγύς των συμμοριτών.

3. Εκάστη Δ/σις πρέπει να έχει κινητάς εφεδρείας ικανής δυνάμεως προς εκμετάλλευσιν των επιτυχιών.

Γενικώς τα τμηματά μας είναι πολύ διασκορπισμένα και δεν υπάρχουν εις τα Σώματα, Μεραρχίας και Ταξιαρχίας εφεδρείαι.

Ελπίζει ότι το ζήτημα των εφεδρειών θα λυθεί με τα Τ.Ε.

Αι εφεδρείαι πρέπει να κινούνται αμέσως συμφώνως με τας πληροφορίας δι' εκμετάλλευσιν των παρουσιαζομένων ευκαιριών.

Ανέφερεν τελικώς ότι παρετήρησεν ότι οι στρατιώται του Γ΄ΣΣ διέπονται υπό επιθετικού πνεύματος και ότι κατέχονται υπό της επιθυμίας του μάχεσθαι.

<u>Διοικητής του Γ΄ ΣΣ.</u> Δι' ολίγων ανέφερεν τας σκέψεις του σχετικώς με τας μελλοντικάς επιχειρήσεις εντός της ζώνης του Σώματος Στρατού. Ανέφερεν επίσης ότι με την δημιουργία των 21 Τ.Ε θα έχη την δυνατότητα αναλήψεως επιχειρήσεων.

Εκ των 21 Τ.Ε τα 5 είναι έτοιμα 11 θα είναι έτοιμα μέχρι 15/4 (μετά 6 εβδομάδων εκπαίδευσιν) και τα άλλα 5 μέχρι της 1/5.

Το Σώμα Στρατού σχεδιάζει κατ' αρχήν εκκαθάρισιν της περιοχής ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΒΕΡΜΙΟΥ με δύναμιν 8 Ταγμάτων με σύγχρονον εκκαθάρισιν ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ.

Ο χρόνος ενάρξεως των επιχειρήσεων θα εξαρτηθή από τον χρόνον αξιοποιήσεως των Τ.Ε.

Προσέθεσεν επίσης ότι η εκκαθάρισις ωρισμένων περιοχών δέον να συνδυασθή με επιχειρήσεις των γειτονικών μονάδων Β.Σ.Στρατού και VII Μεραρχίας, διότι άλλως αι επιχειρήσεις δεν θα έχουν καλά αποτελέσματα.

Μετά την εκκαθάρισιν των περιοχών ΒΕΡΜΙΟΥ, ΠΙΕΡΡΙΩΝ, ΚΡΟΥΣΣΩΝ, ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ, ΧΟΛΩΜΟΝΤΟΣ θα ενεργήση εκκαθάρισιν των παραμεθορίων περιοχών.

Μετά την επιτυχίαν των ως άνω επιχειρήσεων το Γ΄ΣΣ θα διαθέτη σοβαράς δυνάμεις άτινας θα δύναται να κινή προς οιανδήποτε κατεύθυνσιν.

Εν συμπεράσματι το Γ΄ ΣΣ μετά την συντριβήν των συμμοριτών θα δύναται να κτυπά σε οιονδήποτε σημείον χρειασθή τους εισερχομένους εις την περιοχήν Γ΄ΣΣ εξ άλλων περιοχών συμμορίτας. Εάν το ίδιο γίνη από τας γειτονικάς μου μονάδας ελπίζει το συμμοριακόν ζήτημα να τελειώση.

<u>Αρχηγός ΓΕΣ.</u> Ανέφερεν ότι η βασική επιδίωξις του Γ΄ΣΣ με την συγκρότησιν των Τ.Ε είναι το να έχη στα χέργια του τας μαχίμους δυνάμεις, προς κίνησιν προς πάσαν κατεύθυνσιν.

Αυτό θα επιτευχθή διά της ταχυτέρας συγκροτήσεως και αξιοποιήσεως των Τ.Ε αφ' ενός, αφ' ετέρου δε με την εξασφάλισιν των μέσων διά την ταχείαν κίνησιν των τμημάτων. Πρέπει όθεν τα στρατιωτικά μεταφορικά μέσα να ευρίσκωνται εις καλήν κατάστασιν επίσης

δε τα κρατικά μεταφορικά μέσα ως και ιδιωτικά τοιαύτα να είναι έτοιμα να συμβάλλουν εις το ζήτημα των μεταφορών.

- Τ έ λ ο ς -

84

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
ΥΣ. ΓΕΣ/Α1
Αρ.Φ.4011/29 Αρ. Πρ. 510
ΒΣΤ 902/12.3.48

Θέμα: Γεγονότα Αιγίου
Προς: ΑΣΔ Πελοποννήσου
Κοιν: ΓΕΣ/Α1 - Β.Σ.Α. - Σ.Ο.Η.Π.Ε.

1.- Διαβιβάζεται αντίγραφον σημειώματος επί των τελευταίων γεγονότων του ΑΙΓΙΟΥ.

2.- Εκ του σημειώματος τούτου, εκτός πολλών άλλων, συνάγονται και τα κάτωθι:

(α) Δεν υπήρχε σχέδιον συναγερμού και αμύνης της φρουράς της πόλεως.

(β) Δεν είχε προβλεφθή ουδέν ο στοιχειώδης τρόπος επικοινωνίας της φρουράς της πόλεως μετά των ενισχύσεων

(γ) Δια των επισήμων δελτίων ανεφέρθησαν και ανακρίβειαι.

3.- Ουδέν εκ των ανωτέρω αναφέρεται διά της ΑΠ. 3048/21.6.48 εκθέσεως σας, πράγμα το οποίον δεν επιτρέπει εις το ΓΕΣ να σχηματίση συγκεκριμένην γνώμην πως συνέβησαν τα γεγονότα.

4.- Κατόπιν τούτων εντέλλομαι τα κάτωθι:

(α) Ν’ αναφέρητε πως ακριβώς συνέβησαν τα γεγονότα.

(β) Να διατάξητε εμπεριστατωμένην εξέτασιν και βάσει του πορίσματος ταύτης να ζητήσητε την επιβολήν αυστηρών κυρώσεων κατά των υπευθύνων.

(γ) Να διαταχθή, εάν δεν έχη διαταχθή μέχρι σήμερον όπως όλαι αι φρουραί της περιοχής υμών καταρτίσωσι σχέδια συναγερμού και αμύνης, καθώς και αντεπιθέσεις κατά πάσης τυχόν προσβολής.

Να προβλέπηται δε δι’ αυτών και η αμοιβαία ενίσχυσις των γειτονικών φρουρών. Επί τούτου να βεβαιωθή η Α.Σ.Δ.Π δι’ επιτόπου μεταβάσεως αξ/κών του Επιτελείου της.-

Δια την ακρίβειαν
Η Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ - Διοικητής

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α
Επί των τελευταίων γεγονότων του Αιγίου

I. Διαπιστώσεις

1.- Η επίθεσις των ανταρτών κατά της πόλεως του Αιγίου εφημολογείτο από πολλών ημερών, ενωρίς δε από του προηγηθέντος της επιθέσεως απογεύματος η Χωροφυλακή και τινές των πολιτών είχον συγκεκριμμένας σχετικάς πληροφορίας.

2.- Η επίθεσις ήρξατο περί 22.15 ώραν.

3.- Ο Δ/της της Χωρ/κής μοίραρχος Πρασσάς, παρά το γεγονός ότι ήτο πληροφορημένος περί του ενδεχομένου της επιθέσεως, δεν ευρίσκετο εις την θέσιν του, αλλ' ευωχείτο εις εστιατόριον φρουρούμενος υπό δύο ενόπλων χωροφυλάκων.

4.- Άμα τη εκδηλώσει της επιθέσεως, ο Ανθ/γός Πετράκος και εις υπενωμοτάρχης, εξήλθον του καταστήματος της διοικήσεως της Χωρ/κής εις αναζήτησιν του ως άνω μοιράρχου. Εις απόστασιν 200μ. από του καταστήματος, βληθέντες υπό ανταρτών, εφονεύθησαν.

5.- Ο μοίραρχος Πρασσάς επεχείρησε να εξέλθη του εστιατορίου. Ευρισκόμενος παρά την είσοδον ηρωτήθη υπό ανταρτών ενδεδυμένων στολήν χωροφυλάκων περί της ταυτότητός του. Απήντησε και ευθύς αμέσως εβλήθη τραυματισθείς εις την αριστεράν χείρα.

6.- Ο περιθάλψας την επομένην πρωίαν τον μοίραρχον χειρούργος ιατρός Καλαμπόκης, ερωτηθείς περί της εκτάσεως του τραύματος και περί του αν αύτη συνεπήγετο την θέσιν εκτός μάχης του τραυματίου απήντησεν

(α) ότι διά του τραυματισμού ο μοίραρχος απώλεσε τον αντίχειρα και τον δείκτην της αριστεράς χειρός και

(β) το τραύμα δεν εδικαιολόγει να θέση εαυτόν εις αχρηστίαν ο μοίραρχος.

7.- Παρά ταύτα, ο μοίραρχος Πρασσάς ευθύς μετά τον τραυματισμόν του εκρύβη καθ' όλην την νύκτα μηδεμίαν παρασχών ένδειξιν περί της επιθυμίας του να μετάσχη εις τον αγώνα.

8.- Είναι άξιον σημειώσεως ότι ο μοίραρχος Πρασσάς επηνέθη ενώπιον της Βουλής παρά του Υπουργού της Δημοσίας Τάξεως ου μόνον διά την κατά τα ως άνω ηρωϊκήν δράσιν του, αλλά και διά την πρωτοβουλίαν ήν επεδείξατο κατά τον προ τινων εβδομάδων σημειωθέντα φόνον τεσσάρων συμμοριτών κοιμωμένων εις καλύβην έξωθι χωρίου τινός Κουνινά, αν δεν απατώμαι, της Αιγιαλείας. Ανεκοινώθη πράγματι, τότε εις την Βουλήν, ότι δύναμις Χωρ/κής, ηγουμένου του βουλευτού κ.Π. Σωτηροπούλου και του μοιράρχου εξωλόθρευσε τους ως άνω αντάρτας υπό συνθήκας αυτόχρημα επικάς.

9.- Το αληθές εν προκειμένω είναι ότι το ως άνω απόσπασμα μετέβη εις το χωρίον δι' άσχετον προς την εξολόθρευσιν των ανταρτών σκοπόν. Αφήχθεν όμως επληροφορήθη περί του ότι οι αντάρται ευρίσκοντο υπό τας εκτεθείσας συνθήκας πλησίον του χωρίου. Και το μεν απόσπασμα εκινήθη κατ' αυτών επιτυχώς, ο δε βουλευτής - καθ' ο αναμφισβήτως είχε δικαίωμα - αλλά και ο μοίραρχος - παρά την ήν είχε στρατιωτικήν υποχρέωσιν - παρέμεινεν εις απόστασιν 1500μ. από του καταφυγίου των ανταρτών και ουδαμώς μετέσχε της εναντίον των κοιμωμένων, έστω, στασιαστών επιχειρήσεως.

10.- Η πληροφορία, η παρασχεθείσα επισήμως προς την Βουλήν, καθ' ήν οι αντάρται εισήλθον μετημφιεσμένοι ως εργάται ή άλλως πως από του απογεύματος εις την πόλιν και ότι εκρύβησαν εις οικίας αναρχικών, είναι απολύτως ανακριβής.

11.- Απόδειξιν τούτου αποτελεί και το γεγονός ότι ανεζήτουν, καθ' όλην την νύκτα, την οικίαν του Διευθυντού του υποκαταστήματος της Α.Τ.Ε και δεν ηδυνήθησαν να την ανεύρουν, ενώ και ο τελευταίος κάτοικος της πόλεως, και δη και ο στοιχειωδεστέρας νοημοσύνης

αναρχικός πράκτωρ θα εγνώριζεν ή θα ηδύνατο ευκόλως να πληροφορηθή τα εν τη μικρά πόλει του Αιγίου πασίγνωστα.

12.- Οι αντάρται εισήλθον απλούστατα εις την πόλιν την 22.15 ώραν παρ' ουδενός εμποδισθέντες.

13.- Είναι αληθές ότι η Δ/σις Χωροφυλακής είχε τοποθετήσει φυλάκια, τα οποία και επετέλεσαν πλήρως το διατεταγμένον καθήκον των- δύο μάλιστα τούτων μετά εξαιρετικού θάρρους.

14.- Πλήν, οι αντάρται, ως ήτο φυσικόν, απησχόλησαν απλώς τα περισσότερα των φυλακίων και το εις φρούριον μεταβληθέν κατάστημα της Δ/σεως Χωρ/κής, διά του όγκου δε των δυνάμεών του, παρακάμψαντος τα φυλάκια, κατέλαβον ανενόχλητοι την πόλιν, εντός της οποίας εκυκλοφόρουν ελευθέρως.

15.- Είναι άξιον σημειώσεως ότι η δύναμις των ανταρτών δεν ήτο μεγαλυτέρα των 100 ανδρών.

16.- Εξηκρίβωσα παρά του εφ. Ανθ/γού Ροδοπούλου Δημητρίου ότι σύνθημα και παρασύνθημα δεν είχε δοθή:

(α) Εις το φυλάκιον του Ταχυδρομείου, τουλάχιστον μέχρι της 2130 ώρας.

(β) Εις το παρά την παραλίαν φυλάκιον εκ 12 ανδρών μέχρι και της πλήρους αποχωρήσεως των ανταρτών.

Αγνοώ εάν το σύνθημα και το παρασύνθημα εδόθησαν προνομιακώς εις άλλα φυλάκια.

17.- Αι αρμόδιαι αρχαί των Πατρών επληροφορήθησαν, καθ' ά μοί ανεκοίνωσεν ο Ανώτερος Δ/της Χωρ/κής Συνταγματάρχης Κατσαμπής, εγκαίρως την εναντίον του Αιγίου επίθεσιν.

18.- Μη υπάρχοντος όμως προδιαγεγραμμένου σχεδίου, απεφάσισαν προχείρως ν' αποσταλή δύναμις διά θαλάσσης, προς αποφυγήν ενέδρας.

19.- Είναι αξία ιδιαιτέρων επαίνων η Ναυτική Διοίκησις, ήτις, μολονότι αιφνιδιασθείσα, έθεσεν εις την διάθεσιν των αρμοδίων εντός ημισείας ώρας προς μεταγωγήν της ενισχύσεως σκάφος.

20.- Ενισχύσεις έφθασαν εις δύο δόσεις διά θαλάσσης:

(α) Δύναμις 25 Χωροφυλάκων, δεν γνωρίζω πόθεν, περί ώραν 1.30.

(β) Δύναμις του Τάγματος Μακρονήσου υπό τον Αντ/χην Ρούσσον εκ Πατρών μετά την 4.00 ώραν.

21.- Ο πλοίαρχος του σκάφους δι' ου έφθασεν η πρώτη των ως άνω ενισχύσεων ανεκοίνωσεν εις τον εφ. ανθ/γόν Ροδόπουλον, σπεύσαντα αυτοβούλως προς ενίσχυσιν του παρά την παραλίαν φυλακίου, ότι η απόβασις της δυνάμεως καθυστέρησε πολύ πλέον της ώρας, λόγω του ότι ηγνόει ο πλοίαρχος εάν η παραλία κατήχετο υπό των ημετέρων ή των ανταρτών. Ουδέ είχε προβλεφθή οιονδήποτε, έστω και διά του υποτυπωδεστέρου φανού σύνθημα. Είναι άξιον σημειώσεως, ότι δι' αγνώστους λόγους, οι αντάρται περιεφρόνησαν την παραλίαν και το επ' αυτής φυλάκιον, ώστε η απόβασις θα ήτο ευθύς αμέσως δυνατή.

22.- Μετά την παρέλευσιν αρκετής από της αφίξεως ώρας, ο διοικών το φυλάκιον της παραλίας υπεν/χης, απέστειλε προς το πλοίον λέμβον, ής επέβαινε χωροφύλαξ προς συνεννόησιν.

23.- Το πλοίον επεχείρησε να βάλη κατά της λέμβου και κατά ομάδος τριών ημετέρων ανδρών φυλακίου υπό του Ανθ/γόν Ροδόπουλον. Οι άνδρες εσώθησαν λόγω εμπλοκής του πολυβόλου του πλοίου.

24.- Επί τέλους επετεύχθη περί 3.30 ώραν η απόβασις των 25 Χωροφυλάκων. Πλήν, ελλείψει οιασδήποτε συνεννοήσεως μετά του κέντρου της πόλεως, η αποβιβασθείσα δύναμις

παρέμεινεν επί μίαν ώραν αδρανής εις την παραλίαν, ανελθούσα εις ενίσχυσιν μετά την αποχώρησιν των ανταρτών.

25.- Οι αντάρται κατά τι ολιγαριθμότεροι των δυνάμεων της πόλεως, εκυκλοφόρουν εν αυτή μη φοβούμενοι τας ανυπάρκτους άλλωστε ενέδρας των ημετέρων. Αντιθέτως, τα φυλάκια και η εν γένει δύναμις της Χωροφυλακής παρέμειναν ακίνητα, συμφώνως προς τας ας είχον λάβει διαταγάς, παραδοθέντος του συνόλου της πόλεως εις το έλεος των στασιαστών.

26.- Οι αντάρται ελήστευσαν μόνον το πρατήριον των σιγαρέττων και επεχείρησαν, υπό τας γνωστάς συνθήκας, να παραβιάσουν τα χρηματοκιβώτια της Τραπέζης.

27.- Οι αντάρται απήγαγον ομήρους τινάς, τους οποίους και μετ' ολίγον άφησαν ελευθέρους αφού τους εξεφώνησαν πολιτικόν λόγον περί των δήθεν ειρηνικών, διαλλακτικών και δημοκρατικών σκοπών του αγώνος των.

28.- Οι αντάρται απεχώρησαν εκ μεν του κέντρου της πόλεως μεταξύ 12.30 και 13.00 ώρας, εκ δε των παρυφών της ολίγον προ της 4.00 ώρας.

29.- Ερρίφθησαν κατ' ανάγκην θεαματικαί μόνον, λόγω ελλείψεως συνεννοήσεως και των εν γένει περιστάσεων, βολαί πυροβόλου εκ του κλοιού.

30.- Απώλειαι:
(α) Ημετέρων: 10 νεκροί και 6 τραυματίαι
(β) Ανταρτών: 3 νεκροί και 4 τραυματίαι

31.- Τα περί μεγαλυτέρων απωλειών των ανταρτών, περί λάκκων και αιμάτων είναι ανακριβή.

32.- Το τμήμα του Τάγματος Μακρονήσου έφθασεν εις την πόλιν περί την 6.00.

33.- Η δίωξις των ανταρτών ήρχισε μετά την 11.00 ώραν της επομένης.

34.- Ο Ανώτερος Διοικητής Χωρ/κής με επληροφόρησεν, υπό άκραν εχεμύθειαν, ότι το σχέδιον της αμέσου διώξεως μετεβλήθη εις σχέδιον κυκλώσεως. Ούτω τα τμήματα του Τάγματος ανεχώρησαν διά να προσβάλουν τους αντάρτας από Χαλανδρίτσης, παραλλήλως προς άλλα τμήματα άτινα θα εκινούντο, αν ενθυμούμαι καλώς από Καλαβρύτων.

35.- Μετά ημισείαν ώραν, επληροφορούμην εις την Χαλανδρίτσαν μυστικήν αποστολήν από τρεις διαφόρους πολίτας στρατηγεύοντας εις το καφενείον.

36.- Από της επομένης της επιθέσεως, η Διοίκησις Χωρ/κής ησχολήθη δραστηρίως εις συλλήψεις. Συνελήφθησαν, καθ' ά πληροφορούμαι, 100 περίπου πολίται με την κατηγορίαν ότι υπεβοήθησαν τους αναρχικούς.

37.- Μεταξύ των κατοίκων όλων των εθνικοφρόνων πολιτικών αποχρώσεων κρατεί η αντίληψις ότι αι συλλήψεις εγένοντο μόνον επί τω τέλει της επιδείξεως οψίμου δραστηριότητος εκ μέρους της πλήρως εξευτελισθείσης Διοικήσεως.

38.- Η άποψις αύτη μου φαίνεται κατά μέγα ποσοστόν βάσιμος, κατόπιν της επικοινωνίας μου μετά εικοσάδος ευυπολήπτων πολιτών ανηκόντων εις όλας τας πολιτικάς μερίδας και κατόπιν συζητήσεως μετά του υπο άγνωστον μοι ιδιότητα παρεπιδημούντος εν τω καταστήματι της Δ/σεως Χωρ/κής Ταγματάρχου Μπογάνη, όστις μοί ωμολόγησεν, μετά πολλής θυμοσοφίας, ότι αι συλλήψεις εγένοντο επιπολαίως.

39.- Ήκουσα ότι πλέον των είκοσι συλληφθέντων ανήκουν εις το Λαϊκόν Κόμμα και πλέον των τριάκοντα εις το Κόμμα των Φιλελευθέρων.

40.- Ανεξαρτήτως όμως της ακριβείας των υπ' αριθ. 38 και 39 σημείων του παρόντος, άτινα και μόνον μεταδίδω μετ' επιφυλάξεως τινός, απεκόμισα πλήρως την πεποίθησιν ότι:
(α) Το μέγιστον ποσοστόν των συλληφθέντων, ανεξαρτήτως των φρονημάτων του, δεν είχε την παραμικράν ανάμιξιν εις τα τελευταία γεγονότα. Ώστε εφ' όσον οι

συλληφθέντες δεν συνελήφθησαν διά συγκεκριμμένην τινά δράσιν, αλλά διά τα στασιαστικά των εν γένει φρονήματα, άτινα θα ήσαν από καιρού γνωστά εις την Δ/σιν Χωρ/κής, θα έδει να συνελαμβάνοντο προ της επιθέσεως και ουχί μετ' αυτήν.

(β) Η παμψηφία σχεδόν της πόλεως ειρωνεύεται την επιπολαιότητα μεθ' ής ενηργήθησαν αι συλλήψεις.

(γ) Το αποτέλεσμα των συλλήψεων, ούτω γενομένων, είναι εις βάρος της εθνικής υποθέσεως και της στοιχειωδεστέρας αξιοπρεπείας του Κράτους.

41.- Η ανωτέρα Δ/σις Χωρ/κής και η τοπική Δ/σις παρέστησαν τα γεγονότα ανακριβώς και φοβούμαι, εκ προθέσεως ανακριβώς προς την Κυβέρνησιν.

42.- Η Δ/σις επεχείρησε να κατασκευάση και εξακολουθεί, διά των γνωστών ανακριτικών μεθόδων, να κατασκευάζη εκ των υστέρων την θεωρίαν καθ' ήν:

(α) Οι αντάρται είχον σκοπόν να προβούν εις σπουδαίας λεηλασίας, καταστροφάς και εγκλήματα εν Αιγίω.

(β) Οι αντάρται απέτυχον των επιδιώξεων των τούτων λόγω της ευστόχου ενεργείας της Διοικήσεως.

43.- Κατά την πεποίθησιν της παμψηφίας σχεδόν της πόλεως και κατά την ιδίαν μου γνώμην, η θεωρία αύτη καταπίπτει εκ του λόγου ότι:

(α) Οι αντάρται εγένοντο πράγματι απόλυτοι κύριοι της πόλεως και εναπέκειτο εις την διάκρισίν των να την κατακαύσουν, να την λεηλατήσουν και να φονεύσουν όσους ήθελαν εκ των κατοίκων της.

(β) Η Δ/σις ουδόλως επεχείρησε ν' αντιταχθή εις τους αντάρτας. Εκράτησεν απλώς ωρισμένας θέσεις αίτινες απαξ παρακαμφθείσαι, κατέστησαν χρήσιμοι μόνον διά τους εντός αυτών αυτησφαλισμένους.

44.- Ο λαός της πόλεως έχει πλήρη και ακριβή κατά τα ανωτέρω εικόνα των διαδραματισθέντων και μάλιστα υπερβάλλει, ως είναι φυσικόν , την πλήρη αστοχίαν και αδράνειαν της Δ/σεως.

45.- Είναι αυτονόητον ότι η γενομένη εν τη Βουλή συζήτησις και η εκ των επισήμων ανακοινωθέντων πηγάσασα σχετική περί τα γεγονότα δημοσιογραφία είχον ως συνέπειαν:

(α) να καταξευτελίσουν την Βουλήν και την Κυβέρνησιν.

(β) να κλονίσουν και την όσην είχεν απομείνει πίστιν εις τας επισήμους περί των επιχειρήσεων ανακοινώσεις. Σημειώ ότι ηρωτήθην παρά τριών ευυπολήπτων πολιτών περί του αν πράγματι εις την Θεσσαλονίκην συνελήφθησαν κατά την τελευταίαν επιχείρησιν έστω και δέκα αντάρται.

46.- Περιττεύει, υποθέτω, κατόπιν των ανωτέρω να ομιλήσω περί του ηθικού των κατοίκων, οι οποίοι πληροφορούνται ότι η Κυβέρνησις και ο Ανώτερος Διοικητής Χωρ/κής εξέφρασαν την ενθουσιώδη των ευαρεσκείαν προς αξιωματικούς είτε δειλούς, είτε αδρανήσαντες, είτε αστοχήσαντας.

47.- Χρήσιμον είναι να τονισθή:

(α) Ότι, λόγω της ακολουθουμένης εν Πελοποννήσω δολίας, αλλ' ηπιωτάτης τακτικής των ανταρτών, η θέλησις προς αντίστασιν εμειώθη επικινδύνως.

(β) Η ορεινή ύπαιθρος συνεβιβάσθη ήδη προς τους αντάρτας, οι δε κάτοικοι του πεδινού Αιγίου αρχίζουν να αμφιβάλουν περί της σκοπιμότητος της ιδίας των, ηθικής έστω μόνον, αντιστάσεως.

II. <u>Συμπεράσματα</u>

Α. <u>Σκοπός των ανταρτών</u> δεν ήτο να κατακαύσουν το Αίγιον και να προβούν εις εγκλήματα, αλλά συμφώνως προς την συνήθη των εν Πελοποννήσω τακτικήν:

(α) Να κλονίσουν διά μίας επιδείξεως της δυνάμεώς των το κύρος του Κράτους και το ηθικόν των πολιτών.

(β) Να παράσχουν πειστήρια εις τους κατοίκους περί του ματαίου του αγώνος και περί των ειρηνικών και μετριοπαθών των διαθέσεων.

Η πρώτη των ως άνω επιδιώξεων επέτυχε πλήρως. Η Δευτέρα σχετικώς.

Τονίζω ότι το ηθικόν των κατοίκων είναι - και μάλιστα δυσαναλόγως προς την έκτασιν των γεγονότων - μειωμένον εις σημείον άκρως επικίνδυνον. Φοβούμαι δε ότι αρχίζουν να δημιουργούνται βραδέως, αλλά με σύστημα, αι προϋποθέσεις μίας παμπελοποννησιακής ηττοπαθείας.

Β. <u>Η έλλειψις σχεδίου αμύνης της πόλεως είναι προφανής.</u> Και δη:

(α) Η Δ/σις Χωρ/κής μολονότι έχουσα σχετικάς πληροφορίας, αιφνιδιάσθη εις σημείον ώστε:

-Ουδέν έκτακτον μέτρον περιοριστικόν της κυκλοφορίας ελήφθη.

-Πολλοί των ανδρών της Χωρ/κής και της Διλοχίας των άνευ θητείας χωροφυλάκων ευρίσκοντο - και παρέμειναν όλην την νύκτα - εις τας οικίας των, τα οινοπωλεία και τον κινηματογράφον.

-Ουδέν σήμα συναγερμού εδόθη.

-Ο Διοικητής ευρίσκετο εκτός της θέσεώς του.

(β) <u>Η εσωτερική αμυντική οργάνωσις</u> της πόλεως ήτο αθλία, ούτω:

-Υπέρ τους 100 εθνικόφρονες πολίται διαθέτοντες άριστα όπλα διά την προσωπικήν των ασφάλειαν, ηδράνησαν, ουδέν εκλήθησαν ουδέ προεβλέπετο τρόπος διά του οποίου θα εκαλούντο, προς συγκεκριμένην τινά δράσιν.

-Δεν προεβλέφθη ουδέ μία ενέδρα, ουδέ κάν επί της κυρίας πλατείας της πόλεως.

-Δεν προεβλέφθη οιαδήποτε μετακίνησις των ανδρών των φυλακίων εκ των οποίων τα περισσότερα, παρακαμφθέντα, κατέστησαν περιττά.

-Δεν προεβλέφθη η διά σημάτων - π.χ ωρισμένου αριθμού και καθ' ωρισμένον ρυθμόν βολών - μεταξύ των φυλακίων στοιχειώδης έστω επικοινωνία.

-Τα τμήματα παρέμειναν ακίνητα, αχρηστεύσαντα εαυτά, ενώ ασυγκρίτως ολιγαριθμότερα τμήματα ανταρτών εκινούντο ελευθέρως και ανενόχλητα.

(γ) <u>Δεν προεβλέφθη γενικώτερον σχέδιον αμύνης και αντεπιθέσεως.</u>

Είναι φανερόν ότι η υπάρχουσα εντός της πόλεως δύναμις είχεν ως αποστολήν - εάν υποτεθή ότι είχεν οιανδήποτε τοιαύτην ν' αντισταθή μέχρι της αποστολής ενισχύσεως εκ Πατρών. Αλλά:

-Δεν ήτο κάν προαποφασισμένον εάν αι ενισχύσεις θα ήρχοντο διά ξηράς ή θαλάσσης.

-Δεν ήτο ουδέ υποτυπωδώς οργανωμένη η ενδεχόμενη απόβασις μη συμφωνηθέντος ουδενός μεταξύ του τμήματος παραλίας και του πλοίου σημείου αναγνωρίσεως.

-Δεν ήτο διησφαλισμένη διά στατικών έστω φυλακίων ή ενεδρών, η από της αποβάσεως μέχρι του σημείου της χρησιμοποιήσεώς της πορεία της αφιχθησομένης ενισχύσεως.

-Δεν προεβλέφθη οιοσδήποτε τρόπος χρησιμοποιή-σεως της ενισχύσεως και δεν εσχεδιάσθη κάν οιαδήποτε αντεπίθεσις.

Γ. <u>Η αδράνεια και αστοχία της τοπικής Διοικήσεως</u> ίσως και η δειλία της, δεν χρήζουν ιδιαζούσης αναπτύξεως. Αποτελούν ευτυχώς αντίθεσιν προς την δράσιν των περισσοτέρων ανδρών της δυνάμεως, οίτινες εξετέλεσαν την ανατεθείσαν εις αυτούς άσκοπον κατά μέγιστον ποσοστόν αποστολήν ευσυνειδήτως.

III. <u>Ληπτέα μέτρα</u>

(α) Άμεσος παραπομπή του μοιράρχου Πρασσά εις το Στρατοδικείον επί δειλία ή τουλάχιστον παραπομπή του εις Συμβούλιον προς απόταξιν.

(β) Άμεσος ανάκλησις οιονδήποτε προϊσταμένων του επεχείρησαν να συγκαλύψουν τα πράγματα και να πληροφορήσουν ψευδώς περί των συμβάντων την Κυβέρνησιν.

(γ) Διενέργεια αυστηροτάτων ανακρίσεων διά τον άμεσον καταλογισμόν των ευθυνών, παρ' ανωτάτου αξιωματικού μη διατιθειμένου ν' ακολουθήση την μέχρι τούδε τακτικήν των ανακρίσεων.

(δ) Παραδειγματική τιμωρία των οιωνδήποτε και οπωσδήποτε υπευθύνων.

(ε) Άμεσος ανάκλησις των απονεμηθέντων εις αναξίους αξιωματικούς ευσήμων και επαίνων.

(στ) Διάλυσις της συσταθείσης Διλοχίας των άνευ θητείας χωροφυλάκων και αντικατάστασίς της διά μικρού τμήματος του Τάγματος Εθνοφρουράς με επικεφαλής σοβαρόν και μόνιμον αξιωματικόν του Στρατού.

(ζ) Αναθεώρησις των στοιχείων βάσει των οποίων εγένοντο αι όψιμοι συλλήψεις.

(η) Σύλληψις και εντοπισμός των αποδεδειγμένως αναρχικών και κομμουνιστών της πόλεως, αλλά μόνον μετά ψύχραιμον και ανιδιοτελή έρευναν.

(θ) Εκπόνησις σχεδίου εσωτερικής αμυντικής οργανώσεως της πόλεως.

(ι) Εκπόνησις σχεδίου περί του τρόπου της αποστολής, της υποδοχής και της χρησιμοποιήσεως των αφιχθησομένων ενδεχομένως, εις περίπτωσιν νέας κατά της πόλεως επιθέσεως, ενισχύσεων.

(ια) Εκπόνησις γενικωτέρου και συντονισμένου σχεδίου αντεπιθέσεως.

Εν τέλει, σημειώ ότι δύναμαι να παράσχω και πλήθος άλλο πληροφοριών, ενισχυουσών τας ως άνω εκτεθείσας απόψεις και να υποδείξω, προς θεμελίωσιν των διαπιστώσεών μου, αξιοπίστους μάρτυρας.

Οι μάρτυρες θα ηδύναντο άλλωστε να επιλεγούν διά κλήρου μεταξύ των κατοίκων της πόλεως.

Αθήναι 28 Φεβρουαρίου 1948

Δια την ακρίβειαν
Η Δ/σις Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.

85

Β΄ ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΑΣΙΩΝ - ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Την 19 1010 εγνώσθη το πρώτον υπό ΙΙ Μεραρχίας ότι φάλαγξ συμμοριτών δυνάμεως Τάγματος εκινείτο από ΖΙΑΚΑ (Σ.4287) προς ΣΠΗΛΑΙΟΝ (Σ.4284).

Την 20 1830 εγνώσθη ότι Τάγμα ΜΠΑΡΜΠΑΛΗΑ κινηθέν 17ην τρεχ. εξ ΟΡΛΙΑΚΑ εισέδυσεν εις περιοχήν ΣΙΤΑΡΑ - ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΝ - ΜΕΛΙΣΣΙ ένθα εξηκολούθει παραμένον.

Η ΙΧ Μεραρχία εξέπεμψεν αναγνωρίσεις προς συλλογήν πληροφοριών και εξακρίβωσιν των τυχόν εισχωρήσαντων εις ΧΑΣΙΑ συμμοριτών. Ουδεμία νεωτέρα πληροφορία συνελέγη πλην του ότι κατέχεται η Περιοχή ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ - ΜΕΛΙΣΣΙ.

21 τρέχοντος

Το ΣΣ εξέδοκε την Α.Π 100/21-2-48 διαταγήν προς ΙΧ Μεραρχίαν όπως λάβη μέτρα αποφράξεως στενωπού ΖΑΒΟΥΡΔΑΣ δι' ενδεχομένην κίνησιν προς Ανατολάς εισδυσάντων συμμοριτών περιοχήν ΜΕΛΙΣΣΙ - ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ.

22 τρέχοντος

Την 1010 εγνώσθη η προσβολή υπό ισχυρών συμμοριακών δυνάμεων των Μ.Α.Δ ΦΛΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΙΑ Σ.6865 - ΑΣΠΡΟΚΚΛΗΣΙΑ Σ.7364 ως και πιθανή των πρόθεσις κινήσεως προς Ανατολάς.

Η ΙΧ Μεραρχία δι' Α.Π 1282/22-2-48 διέταξε

α) Κίνησιν αποσπάσματος Λόχου 529 Τ. και Μ.Α.Δ ΚΟΝΙΣΚΟΥ προς ΓΡΕΒΕΝΙΤΣΑ (Σ.8261) - ΤΣΟΥΚΑ (Σ.8463).

β) Κίνησιν ισχυρού τμήματος εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ προς ΜΕΡΟΓΙΑ (Σ.8466).

γ) Συναγερμόν Μ.Α.Δ. ΚΡΑΝΙΑΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ - ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ και χρησιμοποίησιν τούτων υπό 529 Τ. αναλόγως πληροφοριών.

δ) Απόφραξιν διαβάσεως ΠΑΛΗΟΥΡΙΑ υπό 529 Τ.

ε) Κίνησιν τμημάτων εξ ΑΓΙΟΦΥΛΛΟΥ προς ΦΛΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΙΑ και ΚΑΡΠΕΡΟΝ ως και εκ ΒΛΑΧΑΒΑΣ προς ΑΣΠΡΟΚ-ΚΛΗΣΙΑ.

Το ΣΣ συμπληρωματικώς εξέδωκε την Α.Α.Π 103/22-2-48 δι' ης η ΧV Μεραρχία έδει να λάβη μέτρα ασφαλείας ΒΕΝΤΖΙΩΝ το ΤΣΕΤ δε μέτρα εξασφαλίσεως ζωτικών Κέντρων εις περίπτωσιν εμφανίσεως συμμοριτών έτι ανατολικώτερον.

Κινηθέντα τμήματα της ΙΧ Μεραρχίας ήλθον εις επαφήν μετά των συμμοριτών και εξηκρίβωσαν ότι η δύναμις τούτων ήτο σχετικώς ισχυρά, μετά πολλών μεταγωγικών, περίπου Τάγματος.

Το εσπέρας οι συμμορίται κατείχον τα υψώματα ΝΤΟΥΡΟΣ Σ.6867 και τα τοιαύτα Δυτικώς και Νοτίως ΒΟΥΡΛΟΧΩΡΙΟΥ (Σ.695635) ως και Νοτίως ΑΣΠΡΑΚΚΛΗΣΙΑΣ εν επαφή μετά των ημετέρων τμημάτων.

Απώλειαι Η. Ν. ένας οπλίτης ΜΑΔ.

23 τρέχοντος

Βάσει των συλλεγεισών εκ των αναγνωριστικών ενεργειών της 22ας τρεχ. πληροφοριών η ΙΧ Μεραρχία δι' υπ' αριθ. Α.Π 1295/22-2-48 διέταξε όπως αποσπάσματα εξ ΑΓΙΑΦΥΛΛΟΥ, ΔΕΣΚΑΤΗΣ και ΚΟΝΙΣΚΟΥ κινηθώσιν συγκλινόντως προς συνάντησιν των συμμοριτών εις την περιοχήν ένθα εσημειώθησαν ούτοι.

α) Λόχος του 529 Τ. εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ εκινήθη προς ΚΕΡΑΣΙΑ ΣΙΝΟΥ (Σ.8064) και ενεπλάκη μετά συμμοριτών από 13.00 ώρας μέχρι νυκτός εις (Σ.790655).

β) Λόχος ΚΟΝΙΣΚΟΥ (μείον Διμοιρία με τα Μ.Α.Δ εκινήθη από πρωίας προς ΓΡΕΒΕΝΙΤΣΑ (Σ.8361) και ενεπλάκη εις σκληρόν αγώνα μετά των συμμοριτών από πρωίας εις τα Ν.Δ υψώματα ΤΣΟΥΚΑΣ (Σ.8462).

γ) Απόσπασμα εξ ΑΓΙΟΦΥΛΛΟΥ ήχθη εις ΤΡΙΑΚΚΟΚΙΑ Σ.7068 και Α. ΦΛΙΑΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ άνευ συμβάντος.

Κατόπιν των ανωτέρω η ΙΧ Μεραρχία οι υπ' αριθ. Α.Π. 1320/23-2-48 διέταξε όπως τον συντονισμόν των επιχειρήσεων αναλάβη ο Δ/της της 42ας Ταξιαρχίας προωθών συνάμα δραστηρίως προς Α. το απόσπασμα ΑΓΙΟΦΥΛΛΟΥ προς ανακούφισιν των μαχομένων τμημάτων.

Την ημέραν ταύτην δεν κατωρθώθη επιτευχθή η επιζητηθείσα ενίσχυσιν των μαχομένων τμημάτων. Συνέπεια τούτου ήτο να ευρεθή ο Λόχος ΚΟΝΙΣΚΟΥ προ ισχυρών δυνάμεων αναγκασθείς δε να συμπτυχθή προς ΚΟΝΙΣΚΟΝ ενέπεσεν εις ενέδραν συμμοριτών Β.Α ΦΛΑΜΠΟΥΡΕΣΙ. Ο Δ/της του Λόχου Λοχαγός ΝΑΚΑΣ, εις Ανθ/γός Διμοιρίτης, εις Ανθυπίατρος, 30 οπλίται αριθμός Μ.Α.Δ ως και διάφορα υλικά περιήλθον εις χείρας των συμμοριτών. Εκ των λοιπών συμπλοκών αι απώλειαι ημετέρων ήσαν Ν.2, Τ.2 (Μ.Α.Δ) οπλίται.

Εξ όλων των πληροφοριών διεπιστώθη ότι ολόκληρον το Αρχηγείον ΧΑΣΙΩΝ μετά βαρέων όλμων και δύο Πυρ/λων εισέδυσεν εις την περιοχήν ΧΑΣΙΩΝ και εκινείτο 23ην τρεχ. προς ΤΣΟΥΚΑ (Σ.8463) κατά μήκος της κορυφογραμμής ΡΑΧΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ (Σ.8064) ΤΣΟΥΚΑ.

Η ΙΧ Μεραρχία κατόπιν των διαπιστώσεων αυτών έλαβε τα ακόλουθα μέτρα:

α) 523 Τάγμα Μία Διλοχία μετεφέρθη εκ περιοχής ΣΕΚΛΙΖΑΣ Σ.8900 εις ΘΕΟΠΕΤΡΑΝ (Σ.7344) διά να κινηθή από πρωίας 24 τρεχ. προς ΚΟΝΙΣΚΟΝ.

β) Τα Μ.Α.Δ ΚΡΑΝΙΑΣ - ΔΕΣΚΑΤΗΣ (Τ. 0174) - ΑΓΡΗΛΙΑΣ (Σ. 9548) και ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ (Σ.9954) διετάχθησαν όπως αποφράξουν τας προς Α. διαβάσεις ΜΟΝΗΣ ΚΑΡΥΑΣ (Σ.9967) - ΤΥΜΠΑΝΟΥ (Σ.9757) - ΟΞΥΑΣ (Σ. 9653).

γ) Ουλαμός Τεθωρακισμένων εγκαταστάθη εις ΤΣΙΟΤΙ (Τ. 0633).

δ) Ουλαμός Τεθωρακισμένων διετάχθη κινηθή εκ ΤΡΙΚΑΛΩΝ διά ΛΑΡΙΣΗΣ - ΕΛΑΣΩΝΟΣ προς ΔΕΣΚΑΤΗΝ.

ε) Διλοχία Κ.Ε.Υ.Β διετάχθη όπως από πρωίας 24 τρεχ. κινηθή εκ ΚΑΜΠΟΥ ΔΕΣΠΟΤΗ προς ΦΛΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΙΑ.

<u>Νύκτα 23 - 24 τρέχοντος</u>

Απεκρούσθη δι' αγώνος καθ' όλην την νύκτα επίθεσις κατά Διμοιρίας και Μ.Α.Δ ΚΟΝΙΣΚΟΥ κατόπιν σθεναράς αμύνης των ανωτέρω τμημάτων.

Απώλειαι Σ.Ν.2. Ημετέρων Τ.1 (επί κεφαλής Αξ/κός).

<u>24 τρέχοντος</u>

Κατόπιν της διαπιστωθείσης κινήσεως των συμμοριτών προς Ανατολάς και της πιθανής προθέσεως τούτων όπως διαπεραιωθώσιν περιοχήν ΟΛΥΜΠΟΥ, το Σ. Στρατού από πρωίας συνεκρότησεν Τακτικόν απόσπασμα υπό τον Δ/ντην Α1/Β'Σ.Σ. Αντ/ρχην ΒΛΑΧΟΝ ΒΑΣΙΛ. με τας διαθεσίμους δυνάμεις εις περιοχήν ΕΛΑΣΩΝΟΣ - ΤΥΡΝΑΒΟΥ ήτοι:

-Διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β Τυρνάβου

-28 Τ. Εθνοφρουράς ως και Μ.Α.Δ της περιοχής

-Ουλαμού Τεθωρακισμένων ΙΧ Συν/τος όστις δεν ηδυνήθη να κινηθή εξ ΕΛΑΣΩΝΟΣ προς ΔΕΣΚΑΤΗΝ.

-Ουλαμού Όλμων 132 Μοίρας.

-Διμοιρίας Πολυβόλων

με αποστολήν την απόφραξιν των οδεύσεων προς Ανατολάς από 59ον χλμ. οδού ΛΑΡΙΣΗΣ - ΣΕΡΒΙΩΝ μέχρι ΤΥΡΝΑΒΟΥ.

Διά τον εξοπλισμόν της Διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β εις αυτόματα και όλμους διετέθησαν υλικά εκ του αποθέματος Αποθήκης Β΄ ΣΣ τρατού.

Η ΧΙ Μεραρχία συμπληρωματικώς έλαβε τα κάτωθι μέτρα:

α) Διετάχθη ο προσανατολισμός των Μ.Α.Δ ΑΓΡΗΛΙΑΣ (Σ.9548) - ΔΙΑΣΕΛΟΝ (Τ.0246) και ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ (Σ.9954) προς δημιουργίαν φράγματος μεταξύ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ και ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ (Τ.0949) προς παρεμπόδισιν κινήσεως συμμοριτών προς Νότον.

β) Το ΜΑΔ ΚΡΑΝΙΑΣ - ΔΕΣΚΑΤΗΣ διετάχθη να κινηθή προς ΒΑΛΑΝΙΔΑ (Τ.0770). Η Διλοχία του 523 Τάγματος αχθείσα εις ΚΟΝΙΣΚΟΝ διετάχθη να ενεργήση προς ΓΕΡΑΚΑΡΙ (Σ.8958) - ΜΑΥΡΕΛΙ (Σ.9162).

γ) Η Διλοχία του 529 Τάγματος διετάχθη να κινηθή εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ προς ΚΡΑΝΙΑΝ - ΔΕΣΚΑΤΗΣ.

δ) Το απόσπασμα ΑΓΙΟΦΥΛΛΟΥ (3 Λόχοι) όπως κινηθή από ΦΛΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΙΑ προς ΚΕΡΑΣΙΑ ΣΙΝΟΥ (Σ.7964).

ε) Λόχος 521 Τάγματος εκ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ μετεφέρθη εις ΘΕΟΠΕΤΡΑ (Σ.9445).

Κινηθέντα τμήματα από πρωίας 529 Τάγματος εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ προς Ν. ΔΑΣΟΧΩΡΙΟΥ (Σ.8767) περιοχήν δεν συνήντησαν συμμορίτας.

Κατά τας πληροφορίας της ημέρας οι συμμορίται ακολουθούντες την Β. ΤΣΟΥΚΑΣ και ΜΑΥΡΕΛΙΟΥ κορυφογραμμήν εκινήθησαν προς ανατολάς σημειούμενοι τας εσπερινάς ώρας εις (Τ.0465) με κατεύθυνσιν προς ΠΑΛΗΟΜΠΡΑΚΟ (Τ.045665).

Εις ΑΝΗΛΙΑ ΚΕΡΑΣΙΑ (Σ.7905) ανευρέθησαν νεκροί Συμμορίται 4.

<u>25 τρέχοντος</u>

Οι συμμορίται καθ' όλας τας πληροφορίας φαίνεται ότι την νύκτα 24/25 διενυκτέρευσαν εις περιοχήν ΠΑΔΗ (Σ.9863) ΚΟΚΚΙΝΟΛΟΓΓΟΣ (Τ.0261) και Δ. ΣΥΚΙΑΣ (Τ.0659).

Τας πρωϊνάς ώρας της αυτής ημέρας οι συμμορίται εκινήθησαν εκ της άνω περιοχής προς Νοτίαν κατεύθυνσιν μεταξύ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ και ΠΡΑΙΤΩΡΙΟΥ (Τ. 0755). Προσκρούσαντες επί των Μ.Α.Δ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ-
ΠΡΑΙΤΩΡΙΟΥ και προωθηθέντος Ουλαμού τεθωρακισμένων μετά Λόχου Πεζικού Αποσπάσματος ΒΛΑΧΟΥ εις (Τ.0960) ηναγκάσθησαν αναστραφώσιν προς Β.Δ μη δυνηθέντες να διαβώσιν ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΝ ποταμόν εις την περιοχήν ταύτην. Η Αεροπορία διά συνεχών εξόδων παρηκολούθη και προσέβαλε την φάλαγγα των συμμοριτών. Οι συμμορίται έσχον βαρυτάτας απωλείας κατά την προσβολήν ταύτην.

Ετέρα ισχυρά φάλαγξ συμμοριτών εκινήθη προς ΒΑΛΑΝΙΔΑ (Τ.0770).

Το ΣΣ διά της Α.Π 1268/25-2-48 διαταγής του διέταξε την εκ περιοχής ΣΕΡΒΙΩΝ κίνησιν προς ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ Διλοχίας 566 Τ. εξασθενόν ούτω την περιοχήν ΣΕΡΒΙΩΝ ένθα εν μόνον Τάγμα της 36 Ταξιαρχίας υπήρχεν. Επίσης διετάχθη η ενίσχυσις της άνω Διλοχίας ως και της φρουράς ΣΕΡΒΙΩΝ διά δύο Ουλαμών Τεθωρακισμένων 2ου Συν/τος Αναγνωρίσεως. Αποστολή ταύτης καθωρίσθη η απαγόρευσις διελεύσεως συμμοριτών Α. της οδού ΕΛΑΣΩΝΟΣ - ΣΕΡΒΙΑ.

<u>Νύκτα 25 - 26 τρέχοντος</u>

Συμμοριακαί δυνάμεις προσέβαλον την Διλοχίαν 529 Τάγματος και τα Μ.Α.Δ ΚΡΑΝΙΑΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ.

Από 0500 η επίθεσις εξεδηλώθη εντονώτερα καθ' όλην την διάρκειαν δε της ημέρας εξεδηλούντο σφοδραί επιθέσεις συμμοριτών.

Οι συμμορίται κατώρθωσαν να εισέλθουν εις Α. παρυφήν του χωρίου ένθα επυρπόλησαν και ελεηλάτησαν μερικάς οικίας.

Τα τμήματα ΚΡΑΝΙΑΣ αμυνόμενα καθ' όλον το 24ωρον μέχρις
27 30 κατώρθωσαν ν' αποκρούσουν τελικώς εχθρικάς επιθέσεις. Απώλειαι (Ημετέρων Ν. 6, Τ.17 εξ ών Δ/της της Διλοχίας) Συμμοριτών Ν. 39, Συλ.2.
Συνελέγησαν 2 ΜΠΡΕΝ, 6 ΣΤΕΝ, 7 τυφέκια.

<u>26 τρέχοντος</u>

Προς ενίσχυσιν της μαχομένης Διλοχίας ΚΡΑΝΙΑΣ εκινήθη εξ ΕΛΑΣΩΝΟΣ. Απόσπασμα Λόχου Πεζικού μετά Ουλαμού Τεθωρακισμένων και Διμοιρίας Πολ/λων προς ΒΑΛΑΝΙΔΑ και εκείθεν ΚΡΑΝΙΑ.

Το ανωτέρω απόσπασμα καθηλώθη προ ισχυρών δυνάμεων Ν.Α. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Τ.0968).

Έτερα τμήματα εκινήθησαν από ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ προς ΒΟΥΒΑΛΑΝ καθηλωθέντα προ ισχυρών αντιστάσεων Β.Α ΓΙΑΝΝΩΤΑ Τ. 0776. Επίθεσις τας απογευματινάς ώρας προς κατάληψιν κατεχομένης υπό συμμοριτών γραμμής απέτυχεν. Απώλειαι Η. Τ. 3.

Εις όλων των ενδείξεων εφέροντος ότι αι συμμοριακαί συνάμεις ανήρχοντο εις 4 Τάγματα και πλέον εντοκισθείσαι εις την περιοχήν ΓΙΑΝΝΩΤΑ, ΚΡΑΝΙΑ, ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ, ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ ποταμός ή ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ποταμός.

Το ΣΣ κατόπιν της διαπιστώσεως ταύτης εζήτησε οι Α.Α.Π 108/26-2-48 αναφοράς του την χρησιμοποίησιν ολοκλήρου της 36 Ταξιαρχίας αποτελούσης εφεδρείαν ΓΕΣ προς απαγόρευσιν της κινήσεως των συμμοριτών προς ΟΛΥΜΠΟΝ.

Ενεκρίθη παρά του ΓΕΣ η επί 5θήμερον χρησιμοποίησις ταύτης ως και της Δ΄ Μοίρας Καταδρομών.

Κατόπιν της εγκρίσεως ταύτης το Σ. Στρατού εξέδωκε την Α.Α.Π. 109 και Α.Α.Π 110/26-2-48 διαταγάς περί κινήσεως 36 Ταξιαρχίας προς ΣΤΕΝΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ - ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ μέχρι ΛΥΚΟΥΔΙ με αποστολήν την απόφραξιν των προς ΟΛΥΜΠΟΝ οδεύσεων.

Ομοίως καθώρισεν ως αποστολήν Δ΄ Μοίρας Καταδρομών την εκτέλεσιν Καταδρομών Ν. ΒΕΝΕΤΙΚΟΥ μέχρι υψ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ - ΜΕΛΙΣΣΙ και απόφραξιν των Γεφυρών ΒΕΝΕΤΙΚΟΥ.

<u>27 τρέχοντος</u>

Η καθηλωθείσα φάλαγξ εξ ΕΛΑΣΩΝΟΣ διά ΚΡΑΝΙΑΝ Ν.Α. ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ συνέχισεν προσπάθειαν κατωρθώσασα διά συνεχούς αγώνος να αχθή τας εσπερινάς ώρας διά υψ. (Τ.0472) ένθα καθηλώθη προ ισχυρώς κατεχομένης τοποθεσίας.

Διλοχία 36 Ταξιαρχίας κινηθείσα εκ Τ. 1281 κατέλαβε κατόπιν αγώνος ύψωμα 827 (Τ.0681) συμπτυχθείσα αργότερον εις Β.Α. υψώματα ΒΟΥΒΑΛΑΣ λόγω εκδηλωθέντος από Βορρά ελιγμού συμμοριτών.

Ο τρίτος Λόχος 529 Τάγματος εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ εκινήθη προς ενίσχυσιν της διλοχίας 529 Τάγματος εις ΚΡΑΝΙΑ ΔΕΣΚΑΤΗΣ μη δυνηθείς να συνενωθή μετά ταύτης λόγω κατοχής του Ν.Δ υψώματος ΚΡΑΝΙΑΣ - ΔΕΣΚΑΤΗΣ υπό συμμοριτών.

Εις ΚΟΝΙΣΚΟΝ αφίχθη Διλοχία 523 Τάγματος και έλαβεν εντολήν να καταλάβη τα Βορείως κείμενα υψώματα προς απαγόρευσιν επανόδου τυχόν των συμμοριτών διά του ιδίου δρομολογίου.

Η ΧΙ Μεραρχία εξ άλλου διέταξε την εξασφάλισιν στενωπού ΖΑΒΟΥΡΔΑΣ διά της Διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β προς απαγόρευσιν επανόδου τυχόν συμμοριτών διά του δρομολογίου τούτου.

Η ΧV Μεραρχία διετάχθη όπως εξασφαλίση διαβάσεις ΜΟΝΗΣ ΙΛΑΡΙΩΝΟΣ και ΖΑΒΟΥΡΔΑΣ από Βορρά.

Η Διάταξις των ημετέρων την εσπέραν 27^{ης} επί της οδού ΤΥΡΝΑΒΟΥ - ΣΕΡΒΙΩΝ ήτο:

α) <u>36 Ταξιαρχία</u> 564 Τάγμα Σ.Δ και Λόχος ΓΕΡΑΝΙΑ (Τ.1579)
Λόχος (Τ.1774) - ΤΣΟΥΚΑ (Τ. 1576)
Λόχος (Τ.1186) Στήριγμα Πυρ/κού
Λόχος Β.Δ ΒΟΥΒΑΛΑΣ μετά Λόχου 601 Τάγμ.
565 Τάγμα Σ.Δ και 3 Λόχοι ΣΕΡΒΙΑ
Λόχος (Ο.829060)
566 Τάγμα Σ.Δ Τ. 1186
Λόχος Β.Δ ΒΟΥΒΑΛΑΣ
Λόχος ΒΕΛΒΕΝΔΟΣ
Λόχος ΛΕΙΒΑΔΙΟΝ
Λόχος ΛΑΒΑ-ΒΙΓΛΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ

β) <u>Απόσπασμα</u> 28 Τάγμα Εθν. Σ.Δ και Διλοχία ΕΛΑΣΣΩΝ με

ΒΛΑΧΟΥ Διμοιρίαν ΚΑΛΛΙΘΕΑΝ
Λόχος ΜΕΛΟΥΝΑ-ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ-ΜΕΝΕΞΕΣ
Λόχος ΟΛΥΜΠΙΑΣ
Διλοχία Κ.Ε.Υ.Β Λόχος εις Τ. 0472
Λόχος εις Τ.165750 - Τ.165735 - Τ.182725

Αι βραδυναί πληροφορίαι έφερον του συμμορίτας συγκεντρωθέντας ως επί το πλείστον εις περιοχήν ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ Δ. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ. Κατόπιν τούτου διετάχθη υπό 36 Ταξιαρχίας ο συνεχής έλεγχος της οδού ΕΛΑΣΣΩΝ - ΣΕΡΒΙΑ διά Ουλαμού Τεθωρακισμένων και τμήματος Πεζικού.

Περί 27 2330 συμμορίται ανατρέψαντες ημέτερα τμήματα επί υψ. ΤΣΟΥΚΑΣ διήλθον εντός ημισείας ώρας την οδόν ΕΛΑΣΣΩΝ - ΣΕΡΒΙΑ κινηθέντες κατά μήκος βαθείας γραμμής αμέσως Β. υψ. ΤΣΟΥΚΑΣ.

Ο Ουλαμός Τεθωρακισμένων φθάνων κατά τον άνω χρόνον διελεύσεως εις 59 χλμ. (Τ.1379) εδέχθη πυρά εξ εγγυτάτης αποστάσεως φονευθέντος του Δ/του του Ουλαμού Ανθυπιλάρχου ΒΑΣΣΟΥ.

Διμοιρία ΤΣΟΥΚΑΣ έσχεν 9 οπλίτας αγνοουμένους (περιορισθέντας τελικώς εις 3). Απώλειαι Συμ. Ν. 2.

28 τρέχοντος

Κατόπιν διελεύσεως της φάλαγγος των συμμοριτών εις ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΝ το Σ. Στρατού δι’ Α.Α.Π 114/28-2-48 διαταγής που διέτασσε εν μόνον Τάγμα 36 Ταξιαρχίας και εξ αποσπάσματος ΒΛΑΧΟΥ Τάγμα (μείον Λόχος) περίπου κινηθώσι προς καταδίωξιν των συμμοριτών.

Ταυτοχρόνως διά Α.Α.Π 116/28-2-48 εζήτησε παρά ΓΕΣ την διάθεσιν της 36 Ταξιαρχίας και μέρους 51 Ταξιαρχίας προς ανάληψιν γενικωτέρας επιχειρήσεως εκκαθαρίσεως κατά του ΟΛΥΜΠΟΥ.

Δεδομένου ότι αι πληροφορίαι περί συγκεντρώσεων συμμοριτών πέριξ ΚΑΣΤΟΡΙΑ και ΦΛΩΡΙΝΗΣ συνεχίζοντο ανησυχαστικαί, το Σ. Στρατού ήτο πολύ σκεπτικόν επί του εάν έδει να εμπλακή η 36 Ταξιαρχία ολόκληρος εις αγώνα τούτο άλλωστε ήτο και το πνεύμα του ΓΕΣ.

Απόσυρσις εξ άλλου δυνάμεων εκ των ολίγων τοιούτων της ΙΧ Μεραρχίας δεν ήτο δυνατή.

Η Μεραρχία έδει να ήτο εις θέσιν ν’ αντιμετωπίση απόπειραν διεισούσεως Αρχηγείου ΚΟΖΑΚΑ εις την Περιοχήν της.

Κατά την ημέραν αυτήν προς Ανατολάς μεν προσανατολί-σθησαν τα ολίγα τμήματα Εθνοφρουράς και ενός Τάγματος 36 Ταξιαρχίας άτινα ευρίσκοντο εις την περιοχήν ΕΛΑΣΣΩΝ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ άτινα και έλαβον επαφήν τηρήσαντα ταύτην μέχρις εσπέρας Α. ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ προς Δυσμάς δε εκινήθησαν τμήματα διά την εξερεύνησιν περιοχής ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ-ΓΙΑΝΝΩΤΑ ένθα πληροφορίαι έφερον εναπομείναντα αριθμόν συμμοριτών.

Το ΣΣ εξέδωκε την Α.Α.Π. 118/28-2-48 διαταγήν κοινοποιηθείσαν και ΓΕΣ περί συνεχίσεως προσπαθείας προς ΝΤΑΡΙΒΑ (Τ.3079) διά του εν επαφή Τάγματος 36 Ταξιαρχίας και Διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β μετά τμημάτων 28 Τάγματος Εθνοφρουράς. Τα έτερα δύο Τάγματα 36 Ταξιαρχίας ήσαν ετοιμοκίνητα εις περιοχήν ΣΕΡΒΙΩΝ - ΣΑΡΑΝΤΑΠΟ-ΡΟΥ εν αναμονή εγκρίσεως χρησιμοποιήσεώς των.

Εις ύψωμα 798 (Τ.066789) ανευρέθησαν 32 πτώματα συμμοριτών εις δε ΤΣΟΥΚΑ (Τ.1576) έτερα 20. Εκ της αεροπορίας Βορείως ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ οι συμμορίται έσχον Ν. 30 και πολλά κτήνη.

Εκ των αγνοουμένων οπλιτών διμοιρίας ΤΣΟΥΚΑ παρουσιάσθησαν 6 οπλίται.

29 τρέχοντος

Τα εν επαφή τμήματα εις περιοχήν Α. ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ μέχρι ΚΑΛΥΒΙΑ ΧΕΙΜΑΔΙ (Τ.2479) ετήρησαν ταύτην συνεχίζοντα προσπάθειαν καταδιώξεως των συμμοριτών.

Κατόπιν της Α.Π. 4497/281850 εγκρίσεως ΓΕΣ χρησιμοποιήσεως 36 Ταξιαρχίας εξεδόθησαν αι υπ’ αριθ. Α.Α.Π. 127/29-2-48 και Α.Π. 1403/29-2-48 διαταγαί Β΄ Σ. Στρατού προς 36 Ταξιαρχίαν δι’

ών:

α) Ανατίθετο η Δ/σις επιχειρήσεων ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ εις 36 Ταξιαρχίαν.

β) Διετάσσετο η εκδήλωσις κυρίας προσπαθείας εν κατευθύνσει ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ - ΚΑΡΥΑ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ με κάλυψιν από Βορρά και δευτερεύουσα ενέργεια προς ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΝ.

γ) Ανετέθη εις 51 Ταξιαρχίαν η απόφραξις διαβάσεων ΜΠΕΧΤΕΣ Τ. 4177 ΜΟΝΗ ΚΑΝΑΛΩΝ (Τ.4376).

Δι' Α.Π. 1400/29-2-48 διοίκησις και Διλοχίας Β. Τ. Φρουράς ετίθετο υπό Τ.Α ΤΕΜΠΩΝ ίνα μετά διαθεσίμων δυνάμεων εκδηλώση εν καιρώ ενέργειαν από Νότου.

Διετάχθη επίσης κίνησις της υπό ΙΧ Μεραρχίας μέχρι τούδε διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β εκ ΔΕΣΚΑΤΗΣ εις ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ και διάθεσις υπό 36 Ταξιαρχίας.

Το 566 Τάγμα εξέπεμψεν αναγνωρίσεις άνευ αποτελέσμα-τος προς ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΝ ήδη οι συμμορίται φέρονται εντοπισμένοι εις την περιοχήν Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΣ - ΚΑΛΥΒΙΑ ΝΤΑΡΙΒΑ (Τ.2979) - ΚΑΛΥΒΙΑ ΣΠΑΡΜΟΥ (Τ.3077).

<u>1ην τρέχοντος</u>

Από έω ήρξατο κάτωθι ενέργειαι των τμημάτων.

α) 565 Τάγμα εξ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ ήχθη την μεσημβρίαν εις (Τ.2581) άνευ επαφής.

β) 564 Τάγμα κινηθέν εξ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ προς Ανατολάς καθηλώθη Δυτικώς 1267 (Τ. 3173).

γ) Διλοχία Κ.Ε.Υ.Β και τμήματα 28 Τάγματος Εθνοφρουράς ήχθησαν ΝΤΑΡΙΒΑ (Τ.3079) άνευ επαφής.

δ) Έφιππος Ίλη εκ ΓΟΝΝΩΝ ήχθη ΧΛΙΑΡΙΝΟΝ (Τ.4268) άνευ συμβάντος.

Εκ παρουσιασθέντων εις ανωτέρω τμήματα αυτομόλων περί την μεσημβρίαν προέκυψε ότι, η συμμοριακή φάλαγξ εξακριβωθείσα ήδη ότι απετελείτο εκ των 16 και 38 Λησταρχείων, νύκτα 29-1 Μαρτίου εδιχάσθη εις δύο μέρη ών το πλείστον ετράπη προς ΚΑΡΥΑ - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ και το υπόλοιπον προς ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΝ εκείθεν δε διά στενωπού ΙΤΑΜΟΥ προς ΠΙΕΡΡΙΑ.

Κατόπιν τούτου εξεδόθη η Α.Α.Π 134/1-3-48 διαταγή Σώματος περί αναστροφής ολοκλήρου 36 Ταξιαρχίας πλην 566 Τάγματος παραμείναντος εις την περιοχήν του, προς ΚΑΡΥΑ - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ.

Τελικώς τα τμήματα το εσπέρας έσχον την κάτωθι διάταξιν:

α) 564 Τάγμα επί υψώματος 899 (Τ.2974) εν επαφή μετά συμμοριτών επί 1267 (Τ.3173).

β) Διλοχία Κ.Ε.Υ.Β και Λόχος 28 Τάγματος Ανατ. ΜΟΝΗΣ ΣΠΑΡΜΟΥ (Τ.3078).

γ) 565 Τάγμα και Διλοχία Κ.Ε.Υ.Β ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΟΛΥΜΠΟΥ (Τ.1975).

δ) Β΄ Έφιππον Απόσπασμα και Λόχος 27 Ταγμ. Εθνοφρουράς ΧΛΙΑΡΙΝΟΣ (Τ.4268).

ε) Διλοχία Β΄ Τάγματος Φρουράς και Λόχος 593 Τάγμ. ΡΑΨΑΝΗ - Λόχος 593 Τ. ΑΙΓΑΝΗ.

στ) 51 Ταξιαρχία Λόχος εις ΚΟΠΑΝΕΣ Τ.8578 και Λόχος εις ΚΑΝΑΛΙΑ (Τ.4676).

Το εσπέρας 1ης Μαρτίου εξεδόθη η υπ' αριθμ. Α.Α.Π. 135 διαταγή Β΄ ΣΣ δι' ης διετάσσοντο τα κάτωθι από έω 2ας τρεχ.

α) 36 Ταξιαρχία συνεχίση προσπάθειαν υψ. 899 (Τ.2974) - υψ. 1267 (Τ.3173) με καλυπτικήν ενέργειαν από ΝΤΑΡΙΒΑ (Τ.2979) προς ΠΡ. ΗΛΙΑ (Τ.3127) (Τ.3374).

β) Εκδηλώση ενέργειαν διά στενού ΔΙΑΒΑΣ προς ΚΑΛΥΒΙΑ ΣΙΓΓΟΓΙΑΝΝΗ (Τ.3168) είτε προς ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ είτε προς ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ αναλόγως πληροφοριών.

γ) Τακτικόν Απόσπασμα ΤΕΜΠΩΝ εξασφαλίση κατοχήν γραμμής ΧΛΙΑΡΙΝΟΝ - ΓΚΟΛΙΑΝΗ.

δ) Εζητήθη από 51 Ταξιαρχίαν εκτός αποφράξεως διαβάσεων ΚΑΝΑΛΙΑ και ΚΟΠΑΝΕΣ να εκδηλώση ενέργειαν διά Διλοχίας τουλάχιστον εν κατευθύνσει ΣΚΟΤΙΝΑ - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ.

<u>2 τρέχοντος</u>

Η 36 Ταξιαρχία ενεργούσα διά δύο φαλάγγων με κάλυψιν από Βορρά κατόπιν αγώνος και τη συνδρομή Αεροπορίας κατέλαβε εσπέρας γραμμήν ΤΡΙΑ ΑΛΩΝΙΑ (Τ.2871) υψ. (Τ.1267) (Τ.3173) - υψ. 1214 (Τ.3277) - ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (Τ.3671) - ΧΑΣΑΝ ΑΓΑ (Τ.375692). Απώλειαι Η. Τ.5.

Από Νότου τα Τμήματα κατέχουν γραμμήν ΧΛΙΑΡΙΝΟΣ - ΓΚΟΛΙΑΝΗ - ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ. Παρουσιάσθησαν 4 Βιαίως επιστρατευθέντες.

Το ΣΣ το εσπέρας εξέδωκε την Α.Α.Π. 139/2-3-48 διαταγήν διά συνέχισιν προσπαθείας ως κάτωθι:

α) <u>36 Ταξιαρχία</u>

ι.- Εν κατευθύνσει ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ - ΤΟΥΜΠΑ ΚΑΡΥΑΣ (Τ.3974) με κάλυψιν από Βορρά.

ιι.- Εν κατευθύνσει ΧΑΖΑΝ ΑΓΑ (Τ.3862) - (1237) (Τ.4273) με συνδετικόν Τμήμα επί ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ (Τ.3671).

β) <u>Τακτικόν Απόσπασμα ΤΕΜΠΩΝ</u>

Ενεργήση εν κατευθύνσει ΓΚΟΛΙΑΝΑ (Τ.4868) - 1237 (Τ.4273) με κάλυψιν από ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ (Τ.4969). Επιτήρησις περιοχής ΠΥΡΓΕΤΟΥ - ΑΙΓΑΝΗΣ.

γ) <u>51 Ταξιαρχία</u>

Απόφραξις διαβάσεων ΚΟΠΑΝΕΣ (Τ.4579) - ΚΑΝΑΛΙΑ (Τ.4677) - ΣΚΟΤΙΝΑ (Τ.4875).

<u>3 τρέχοντος</u>

Κατόπιν αγώνος δι' όλης της ημέρας, 36 Ταξιαρχία κατέλαβε το εσπέρας γραμμήν (Τ.3575) - (Τ.355755) - (Τ.4071).

Το τακτικόν Αποσπ. ΤΕΜΠΩΝ δεν ηδυνήθη εκτελέση την καθορισθείσαν ενέργειαν λόγω μεγάλου ύψους χιόνος προς ΚΑΦΙΑ, τμήματα επανέκαμψαν ΓΚΟΛΙΑΝΑ.

Το ΣΣ εξέδωκε την υπ' αριθ. 032300 διαταγήν καθορίζον:

α) Συνεχίση ισχυράν δραστήριαν ενέργειαν ΑΗΛΙΑ (Τ.4071) - 1237 (Τ.4273) - (1302) (Τ.4374) με προσπάθειαν αποκοπής των δυτικώς άνω γραμμής συμμοριτών.

β) Ενέργειαν ταχείαν κατάληψιν ΜΑΝΩΛΑ (Τ.3877).

γ) Συνεχίση προσπάθειαν ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ (Τ.350745) - ΤΟΥΜΠΑ ΚΑΡΥΑΣ - ΓΚΟΥΛΑΡΑ (Τ.4871).

δ) Τακτικόν απόσπασμα ΤΕΜΠΩΝ εξασφαλίση γραμμήν ΧΛΙΑΡΙΝΟΣ - ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ.

<u>4 τρέχοντος</u>

Από πρωίας τα τμήματα κινηθέντα κατέλαβον ανάληψιν και 1237 μετά ανατροπήν ελαφρών αντιστάσεων. Άνευ αντιστάσεως επίσης κατελήφθη ΤΟΥΜΠΑ - ΚΑΡΥΑΣ Ν. Σ.4.

Εξηκριβώθη ότι κατά την νύκτα οι συμμορίται συγκεντρωθέντες Βορείως ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗΣ ετράπησαν διά στενωπού ΚΑΝΑΛΙΩΝ προς ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΝ. Κατόπιν τούτου το Σ. Στρατού καθώρισεν όπως Τάγμα Κ.Ε.Υ.Β συνεχίση καταδίωξιν προς ΜΟΝΗΝ ΚΑΝΑΛΩΝ η δε 36 Ταξιαρχία συνεκεντρώθη περιοχήν ΚΑΡΥΑ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ ετοιμοκίνητος.

Τα υπόλοιπα τμήματα του Τακτικού Αποσπάσματος ΤΕΜΠΩΝ όπως εξερευνήσωσι περιοχήν Ανατολικώς ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗΣ.

2. Συνοψίζοντες τα ανωτέρω παρατηρούμεν ότι:

1. Εκ των πληροφοριών της 19 και 20 Φεβρουαρίου δεν ήτο δυνατόν να διαγραφούν αι προθέσεις των εις ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΝ - ΜΕΛΙΣΣΙ εισδυσάντων συμμοριτών τοσούτω μάλλον καθ' όσον η δύναμις αυτών ως εν μόνον Τάγμα το του ΜΑΡΜΠΑΛΙΑ, όπερ κατάγεται εκ περιοχής ΧΑΣΙΩΝ και πολλάκις κατά το παρελθόν εσημείωσεν μακροχρόνιον διείσδυσιν εις την περιοχήν ταύτην.

Το ΣΣ θεωρεί ενδεχομένην είσοδον του Τάγματος τούτου εις περιοχήν ΧΑΣΙΩΝ - ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ διέταξε την απόφραξιν της διαβάσεως ΖΑΒΟΥΡΔΑΣ.

2. Από της μεσημβρίας της 22 Φεβρουαρίου ότε εσημειώθη εμφάνισις των συμμοριτών εις ΦΛΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΙΑ και ΑΣΠΡΟΚΚΛΗΣΙΑ και προσβολή των εκεί Μ.Α.Δ. και ήρχισε να διαγράφηται κίνδυνος κατά των ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ σχηματίζεται η εντύπωσις ότι πιθανή πρόθεσις των συμμοριτών είναι η εγκατάστασις εις ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ και συνεπώς εθεωρήθη ενδεχομένη η ανατολικώτερον κίνησις αυτού.

Προς αντιμετώπισιν του ενδεχομένου τούτου εκινήθησαν δυνάμεις της ΙΧ Μεραρχίας εκ ΚΟΝΙΣΚΟΥ, ΔΕΣΚΑΤΗΣ, ΒΛΑΧΑΒΑΣ και ΑΓΙΟΦΥΛΛΟΥ και διετάχθη συναγερμός των Μ.Α.Δ και Μ.Α.Υ της περιοχής.

3. Εκ της επαφής των ανωτέρω τμημάτων μετά των συμμοριτών την 22αν Φεβρουαρίου και του διεξαχθέντος αγώνος την 23 Φεβρουαρίου διεπιστώθη ότι αι συμμορικαί δυνάμεις ανήρχοντο εις πλήρη Ταξιαρχίαν (16 Ταξιαρχία) μετά πολλών μεταγωγικών και δύο πυροβόλων. Εκ των συλλεγεισών πληροφοριών ο διαγραφόμενος κίνδυνος ήτο σοβαρός. Πιθαναί προθέσεις των συμμοριτών εθεωρούντο και πάλιν η μόνιμος εγκατάστασις των εις ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ.

Κατόπιν τούτου διετάχθη συγκέντρωσις δυνάμεων εις απειλούμενην περιοχήν (διλοχίας 523, ουλαμών τεθωρακισμένων, διλοχίας Κ.Ε.Υ.Β).

Η κατά την νύκτα 23/24 Φεβρουαρίου προσβολή υπό των συμμοριτών της ΚΟΝΙΣΚΟΥ διετήρησε την εντύπωσιν ότι αι πιθαναί προθέσεις των συμμοριτών ήσαν να εγκατασταθώσιν εις ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ.

4. Η συνέχισις της κινήσεως των συμμοριτών προς Ανατολάς και η εμφάνισις προωθημένων τμημάτων των εις ΠΑΛΗΟΜΠΡΑΚΟ (Τ.0466) διέγραφε απειλήν κατά των αστικών ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΥΡΝΑΝΟΥ και ιδία ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ και κατά των συγκοινωνιών ΛΑΡΙΣΗΣ - ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ - ΚΟΖΑΝΗΣ.

Ως πιθανή ήδη πρόθεσις των συμμοριτών διεγράφετο η εγκατάστασις των εις ΑΜΑΡΜΠΕΗ προς αποκοπήν της μετά της ΚΟΖΑΝΗΣ συγκοινωνίας και επιτυχίαν συνεπώς γενικωτέρου σχεδίου των συμμοριτών (Επίθεσις κατά ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ή ΦΛΩΡΙΝΗΣ).

Προς αντιμετώπισιν της διαφαινομένης νέας απειλής το ΣΣ μη διαθέτων εφεδρείας μηδέ δυνάμενων άλλοθεν να κινήση δυνάμεις ωργάνωσε από πρωίας 24 Φεβρουαρίου εκ του Κ.Ε.Υ.Β ΤΥΡΝΑΒΟΥ διλοχίαν και συνεκρότησε εκ ταύτης, 28 Τ.Ε., ουλαμών τεθωρακισμένων, Διμοιρίας Πολ/λων, Μ.Α.Δ και Μ.Α.Υ της περιοχής ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ και ΠΟΤΑΜΙΑΣ Μικτόν Τακτικόν Απόσπασμα.

5. Το Ανωτέρω Μικτόν Απόσπασμα κινηθέν εγκαίρως και συνεγείραν εν ταυτώ άπαντα τα Μ.Α.Δ και Μ.Α.Υ της περιοχής επέτυχεν εντός της 25 Φεβρουαρίου την παρεμπόδισιν πάσης κινήσεως των συμμοριτών Νοτίως του ΣΟΥΛΑΥΚΙ Ποταμού και ανατολικώς του ΒΟΥΛΓΑΡΗ ποταμού (ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ) και την κατόπιν αγώνος αναστροφήν αυτών προς Βορράν της γραμμής ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ - ΠΑΛΗΟΜΠΡΙΚΟ.

6. Την νύκτα της 25/26 Φεβρουαρίου προσεβλήθη η εις ΚΡΑΝΙΑ - ΔΕΣΚΑΤΗ προωθηθείσα διλοχία του 529 Τάγματος. Ο αγών συνεχίσθη καθ' όλην την 26 Φεβρουαρίου επενέβησαν δε εις αυτόν πλην της Αεροπορίας και δυνάμεις του Μ. Αποσπάσματος και τοιαύται της 36 Ταξιαρχίας (Διλοχία 566 Τάγματος) εις περιοχήν ΓΙΑΝΝΩΤΑ.

Το πρώτον ήδη διαπιστούται ότι αι συμμοριακαί δυνάμεις ανέρχονται εις 4 Τάγματα (16 Ταξιαρχία συν Τάγμα ΜΠΑΝΤΕΚΟΥ).

Η επιμονή του εχθρού προς διατήρησιν των θεσεών των δημιουργεί την εντύπωσιν ότι αι προθέσεις των συνίστανται εις την εγκατάστασιν εις περιοχήν ΑΜΑΡΜΠΕΗ προς αποκοπήν ή παρενόχλησιν των μετά ΚΟΖΑΝΗΣ συγκοινωνιών μας. Ζητείται παρά του ΓΕΣ και εγκρίνεται η χρησιμοποίησις της 36 Ταξιαρχίας.

7. Ο αγών συνεχίζεται σκληρός καθ' όλην την 27ην Φεβρουαρίου εις περιοχήν ΒΟΥΒΑΛΑ - ΓΙΑΝΝΩΤΑ - ΒΑΛΑΝΙΔΑ - ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ.

Το ΣΣ διαβλέπον ενδεχομένην διαφυγήν των συμμοριτών προς ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΝ ή ΠΙΕΡΡΙΑ διατάσσει την 36 Ταξιαρχίαν όπως διά τεθωρακισμένων και Πεζικού ελέγχη κατά την νύκτα την οδόν ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ.

Το όντι κατά την νύκταν της 27/28 Φεβρουαρίου εγκαθίστανται τμήματα Πεζικού εις ΤΣΟΥΚΑ - ΠΕΤΡΩΤΟ - ΣΤΡΟΥΓΚΕΣ - ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΦΩΛΗΑ και βορειότερον.

8. Οι συμμορίται συγκεντρωθέντες εις ΛΥΚΟΥΔΙ κινούνται περί το μεσονύκτιον εις πυκνήν φάλαγγα προστατευομένην υπό ισχυρών εγγύς πλαγιοφυλακών, παρασύρουσι την εις ΤΣΟΥΚΑ ημετέραν Διμοιρίαν και διέρχονται του ημετέρου ελαφρού φραγμού. Η επέμβασις του Ουλαμού Τεθωρακισμένων ουδεμίαν επίδρασιν έσχεν λόγω του φόνου του Ουλαμαγού από της πρώτης στιγμής και του επικρατούντος σκότους.

Σημειωτέον ότι και πλήρης λόχος αν εγκαθίστατο εις ΤΣΟΥΚΑ το αποτέλεσμα θα ήτο το αυτό λόγω του όγκου των συμμοριτών.

Ο τοπογραφικός καθορισμός ως γνωστόν της ζώνης διαβάσεως των συμμοριτών και η συγκέντρωσις συνεπώς επί ταύτης ισχυρών ημετέρων δυνάμεων δεν ήτο ανθρωπίνως δυνατός. Η Ταξιαρχία έδει να φοβήται πιθανήν διάβασιν εις πλείονα του ενός σημεία και να λάβη συνεπώς εν τω πλαισίω των δυνατοτήτων της ανάλογα μέτρα απαγορεύσεως.

9. Και μετά την διέλευσιν των συμμοριτών ανατολικώς αμαξιτής οδού ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ - ΣΕΡΒΙΩΝ και την συγκέντρωσίν των εις περιοχήν ΚΑΛΥΒΙΑ ΧΕΙΜΑΔΙ δεν υπήρχον ακριβείς πληροφορίαι περί της δυνάμεώς των, (εφέρετο το 16 Λησταρχείον με Τάγμα ΜΠΑΝΤΕΚΟΥ και Τμήμα ΦΩΤΕΙΝΟΥ) ούτε ωσαύτως ενδείξεις περί της περαιτέρω κινήσεώς των.

Επί πλέον ηγείροντο υπόνοιαι μη τυχόν μέρος των συμμοριτών παρέμεινεν εις ΑΜΑΡΜΠΕΗ.

10. Μετά την διαλεύκανσιν της καταστάσεως και διαπίστωσιν κινήσεως του μείζοντος μέρους των συμμοριτών προς ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΝ (3 Τάγματα) του δε ετέρου προς ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΝ (2 Τάγματα) διετάχθη η εκκαθάρισις του ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ διά 2 Ταγμάτων της 36 Ταξιαρχίας και των αποσπασμάτων Αντ/ρχου ΒΛΑΧΟΥ και Συν/ρχου ΑΣΗΜΑΚΟ-ΠΟΥΛΟΥ (εκ ΤΕΜΠΩΝ).

Μετά τριήμερον αγώνα 1-3 Μαρτίου εξεκαθαρίσθη τελείως η περιοχή ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ των συμμοριτών διαφυγόντων προς ανατολικάς κλιτύς ΟΛΥΜΠΟΥ. Η 36 Ταξιαρχία απεσύρθη του αγώνος και διετάχθη να κινηθή διά περιοχήν ΚΟΖΑΝΗΣ η δε συνέχισις της εκκαθαρίσεως της περιοχής ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ και απαγορεύσεως υπαναχωρήσεως των συμμοριτών ανετέθη εις το Τάγμα Κ.Ε.Υ.Β και Διλοχίαν του Β΄ Τάγματος Φρουρών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ΣΣ διά των εκτεθεισών ενεργειών του αν δεν επέτυχε την συντριβήν των άνω συμμοριακών δυνάμεων, ελλείψει διαθεσίμων δυνάμεων, επέτυχεν όμως διά του συναγερμού των πάντων.

α) Να περιορίση εντός στενής λωρίδος την δράσιν των συμμοριτών προλαβόν ούτω διαρπαγάς και στρατολογίαν.

β) Να προξενήση σοβαράς απωλείας εις τον εχθρόν εις νεκρούς, τραυματίας, αιχμαλώτους και παραδοθέντας (οι νεκροί μόνον υπερβαίνουν τους 150).

γ) Να εκκαθαρίση την περιοχήν του ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ εις ην ευρίσκοντο πρότερον περί τα οκτώ υποσυγκροτήματα συμμοριτών.

δ) Να τηρήση απτόητον το ηθικόν των κατοίκων της υπαίθρου.

ΒΣΤ 904 τη 13η Μαρτίου 1948

Ο
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Β΄ ΣΣ
ΠΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

86

ΓΕΣ/Α1 ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Αριθ. Φ. 8983/82
15 Μαρτίου 1948
Αριθ. Αντιτ. 10

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
«Χ Ρ Υ Σ Α Υ Γ Η»

ΧΑΡΤΑΙ: ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ
ΤΡΙΚΑΛΛΑ ΛΑΜΙΑ
ΛΑΡΙΣΣΑ ΜΕΣΟΛΛΟΓΙΟΝ
ΑΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΑΙ 1:100.000
ΚΑΡΔΙΤΣΑ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ
ΦΑΡΣΑΛΟΝ ΠΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ
ΤΡΙΠΟΛΙΣ

1. Συμμορίται

α) Δύναμις - Συγκρότησις - Δράσις εν γένει ως το κοινοποιηθέν Δελτίον Πληροφοριών (10178/Α2 - 10-3-48)

β) Πιθαναί ενέργειαι - δυνατότητες - Προθέσεις

Ενισχυόμενοι και δι' εντατικής στρατολογίας θα επιδιώξουν:

-Εν μεν τη Θεσσαλία θα γίνουν κύριοι των περιοχών ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ όθεν ορμώμενοι να απειλήσουν ζωτικά κέντρα της Θεσσαλίας και αποκόψουν τας συγκοινωνίας και σύνδεσμον μεταξύ των ΣΣ.

-Εν δε τη ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ ενισχυόμενοι διά της στρατολογίας να αποκόψουν πλήρως τας συγκοινωνίας και εν συνεχεία να προσβάλωσι τα αστικά Κέντρα αυτής, γενόμενοι διαδοχικώς κύριοι ολοκλήρου της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

Πιεζόμενοι διά σοβαρών δυνάμεων εν τη Θεσσαλία θα επιδιώξουν να διαφύγουν κατά μέγα μέρος προς βορράν και δι' ολιγωτέρων δυνάμεων προς Νότον.

-Εν δε τη Πελοποννήσω αποσυρόμενοι εις τας ορεινάς περιοχάς να αντιτάξωσι αρχικώς αντίστασιν διαλυόμεναι είτε κατά μικράς ομάδας εις τα πέριξ χωρία και κέντρα αποκρυπτόμενοι.

2. Φίλιαι δυνάμεις

Η αεροπορία και το Ναυτικόν θα συμμετάσχουν του αγώνος.

3. Προθέσεις

Η εξόντωσις των συμμοριακών συγκροτημάτων ΡΕΝΤΙΝΑΣ ΑΓΡΑΦΩΝ και ταυτοχρόνως της Βορείας περιοχής της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗ-ΣΟΥ και εν συνεχεία της Νοτίας ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

ΑΝΑΖΗΤΗΘΗΣΟΜΕΝΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

4. Συνεχής αναζήτησις Πληροφοριών επί των άνω περιοχών
   α) Ενισχύσεις εις προσωπικόν, οπλισμόν εφόδια
   β) Μεταβολαί διατάξεως
   γ) Θέσεις αποθηκών και πολεμοφοδίων
   δ) Πιθαναί προθέσεις

ΜΕΘΟΔΟΣ

5. Τρόπος ενεργείας

(α) Εξόρμησις εκ περιοχής πεδινής ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ διά την περιοχήν του υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΑΣ εκ Β. και Ν. και συντριβή των συμμοριτών μεταξύ ΜΕΓΔΟΒΑ και ΑΧΕΛΩΟΥ ποταμού.

(β) Δι' αποβάσεως δυνάμεων εις ΝΑΥΠΛΙΟΝ περίσχεσις του Βορείου ΠΑΡΝΩΝΟΣ εξ Ανατολών και Δυσμών προς συντριβήν των εκεί συμμοριτών και ώθησις των δυνάμεων εις Νότιον ΠΑΡΝΩΝΑ προς τελικήν εξόντωσιν των εκεί διαφυγόντων.

(γ) Μετά την εκκαθάρισιν του υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ μεταφορά των εκεί δυνάμεων εξ ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ εις ΠΑΤΡΑΣ διά την συνέχισιν εκκαθαρίσεως της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (θα συνταχθή ειδικόν σχέδιον Π.Τ)

6. Διατιθέμεναι δυνάμεις

(α) Δια την Επιχείρησιν ΧΡΥΣΑΥΓΗ (ΡΑ) - (ΡΕΝΤΙΝΑ-ΑΓΡΑΦΑ)
Στρατηγείον Β΄ ΣΣ
ι) Ι Μεραρχία Στρατηγείον
71 Ταξιαρχία
ιι) ΙΙ Μεραρχία Στρατηγείον
51 Ταξιαρχία
41 - 42 Ταξιαρχίαι
Μοίρα Πεδ. Πυρ/κού 25 λιβρ.

(β) Δια την επιχείρησιν ΧΡΥΣΑΥΓΗ (ΤΕΑ)
Α.Σ.Δ.Β Στρατηγείον
72 Ταξιαρχία
Χ Μεραρχία - Στρατηγείον
35 - 37 Ταξιαρχίαι
Λοιπαί Στατικαί Μονάδες (Τάγματα Εθν/ράς επί τόπου)

7. Οργάνωσις Επιχειρήσεων
Το Β΄ ΣΣ θα οργανώση την επιχείρησιν ΧΡΥΣΑΥΓΗ (ΡΑ)
Η Α.Σ.Δ.Π. θα οργανώση την επιχείρησιν ΧΡΥΣΑΥΓΗ (ΤΕΑ)

8. Εκτέλεσις. Ημέρα ουχί ενωρίτερον της 8 Απριλίου και βραδύτερον της 20 Απριλίου.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

9. Θα μετάσχη υπέρ του Β΄ΣΣ διά Ι Μοίρας διώξεως και Ι Μ. Αναγνωρίσεως υπέρ δε της Α.Σ.Δ.Π διά 1/2 Μ Διώξεως εις 3 Π.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ

10. Θα μετάσχη της επιχειρήσεως ΧΡΥΣΑΥΓΗ ΤΕΑ. διά 4 πολεμικών των αναγκαιούντων περιπολικών και θα ενεργήση την μεταφοράν της Χ Μεραρχ.

ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ

11. Αι δυνάμεις διά τας επιχειρήσεις θα μεταφερθούν ως κάτωθι:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ (ΡΑ)

(α) Η ΙΧ Μ. και 42 Ταξιαρχία θα κινηθούν την D-8 εκ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ - ΚΑΛΑΜΒΑΚΑΣ διά περιοχήν ΚΟΖΙΑΚΑ.

(β) Η 41 Ταξιαρχία θα κινηθή εκ ΛΑΡΙΣΣΗΣ την D-12 διά ΛΑΜΙΑΝ και εκείθεν ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ, ώστε να ευρίσκωνται εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ την D-10.

(γ) Η Μοίρα Καταδρομών ΒΟΛΟΥ θα κινηθή εκ ΒΟΛΟΥ την D-15 ώστε ευρίσκηται εις ΛΟΥΤΙΟΝ την D-12.

(δ) Η 51 Ταξιαρχία θα κινηθή εκ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ την D-8 ημέραν διά ΔΟΜΟΚΟΝ όπου θα ευρίσκηται την D-5.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ (ΠΕΑ)

(α) Η Χ Μεραρχία θα αποβιβασθή εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ την -8 ημέραν να ευρίσκηται εις ΝΑΥΠΛΙΟΝ την -4.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ

12. Μερίμνη Β΄ΣΣ και Α.Σ.Δ.Π

Το Β΄ΣΣ θα συννενοηθή εγκαίρως μετά του Α΄ΣΣ δια την διοικητικήν μέριμναν της 41 Ταξιαρχίας ήτις θα ενεργήση εκ της ζώνης του Α΄ΣΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

13. Ειδικόν σχέδιον Διαβιβάσεων

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

14. Τα λεπτομερή σχέδια, των Β΄ΣΣ και Α.Σ.Δ.Π θα υποβληθούν μέχρι 29 Μαρτίου.

Σχέδια μεταφορών εφοδιασμού, ναυτικού, αεροπορίας και διαβιβάσεων θα αποσταλούν κεχωρισμένως.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Α.
Αρχηγός ΓΕΣ

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ
Β΄ ΣΣ υπ' αριθ. 1
Α.Σ.Δ.Π -»- 2
Α.Δ.Α -»- 3
ΓΕΝ/Γ -»- 4

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ
Α1/ΓΕΣ 5
Α2 6
Α8 7
Α9 8
Γ΄Κλ. 9
Α΄Σ.Σ 10
Γ΄Σ.Σ 11
Ημερολ. 12 - 13

Δια την ακρίβειαν
Η
Δ/ΣΙΣ Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

87

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεων
ΠΡΟΣ: Β΄ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΚΟΙΝ: Αμερικανικήν Αποστολήν

ΕΠΕΙΓΟΝ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
XV Μερ. Α/Α.Π.50863/501/Α1
ΣΤΓ 917 τη 15.3.1948

Υποβάλλεται εις διπλούν Έκθεσις Επιχειρήσεων μηνός Φεβρουαρίου 1948.

Ν.Π./Ε.Κ
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ
Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΥΝ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΕΚΘΕΣΙΣ
Επιχειρήσεων μηνός Φεβρουαρίου 1948

1. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ-ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

(α) Η κατάστασις εις την περιοχήν της Μεραρχίας εξακολουθεί να παρουσιάζεται λίαν σοβαρά κατά τον μήνα Φεβρουάριον διά τους κάτωθι λόγους:

-Της αυξήσεως των συμμοριακών συγκροτημάτων εις την περιοχήν ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ και περιοχήν Δυτικού ΒΕΡΜΙΟΥ και της συνεχούς δραστηριότητος τούτων εις τας ως άνω περιοχάς.

-Του αρίστου εξοπλισμού των συμμοριτών εις Βαρέα όπλα, εμφανίσεως Πυρ/κού και του εφοδιασμού αυτών με αφθονίαν πυρομαχικών και βλημάτων.

(β) Τα τμήματά μας διά συχνών εκκαθαριστικών επιχειρήσεων και νυκτερινών επιδρομών ανακουφίζουν εν τινι μέτρω την περιοχήν και ούτω ο όγκος των συμμοριακών συγκροτημάτων τηρείται εις απόστασιν, αναποφάσιστος να προβή εις οιανδήποτε ενέργειαν.

2. ΔΡΑΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ:

1.2.48 -Τας απογευματινάς ώρας συμμορίται κατευθύνσεως ΒΟΛΤΣΕ Ν. 248335 έρριψαν 8 βλήματα όλμου εναντίον ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ άνευ αποτελέσματος.

3.2.48 -Συμμορίται ανεξακριβώτου αριθμού της 03.10 ώρας παρηνώχλησαν διά πυρών όλμων 3΄΄ και πολ/λων τμήματα υψοδ. 1414 (Ν.520705) από (Ν.560706).

-Από 23.30 μέχρι 02.00 ώρας πανηνωχλήθησαν αι εξής φρουραί:

(α) ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ: διά μυδραλλίων και όλμων εκ της κατευθύνσεως υψοδ. 1170 (Ν.2828) και υψ. 1182 (Ν.255315).

(β) ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ: δι' όλμων εκ της κατευθύνσεως υψοδ. 695 (Ν.3441).

(γ) ΚΟΡΗΣΟΣ: διά μυδραλλίων εκ της κατευθύνσεως υψ. 663 (Ν.5641).

(δ) ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΝ: δι' όλμων και μυδραλλίων εκ της κατευθύνσεως υψοδ. ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Ν.4333).

4.2.48 -Από 16.50 ώρας 2 βαρείς όλμοι από θέσεως υψ. 1170 (Ν.2828) και υψοδ. 1241 (Ν.2727) έβαλλον κατά ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ανελλιπώς μέχρι 18.25 ώρας.

23.2.48 -Από 20.30 μέχρι 01.10 ώρας προσεβλήθη η εις ΜΑΥΡΟΧΩΡΙ (Ν.505) 400 Διμοιρία 574 Τ., ομοίως την αυτήν ώραν παρηνωχλήθη φρουρά γεφύρας ΜΑΝΙΑΚΙΝ. 432395.

26.2.48 -Την ώραν 10.30 συμμορίται παρηνώχλησαν Σ.Σ.1414 (Ν.544664) εξ υψοδ. 1675 (Ν.5365). Απώλειαι μηδέν.

27.2.48 -Από 23.05 - 03.00 ώρας προσεβλήθη ΚΟΡΗΣΟΣ από της αυτής ώρας ΑΠΟΣΚΕΠΟΣ (Ν.450555).

-Από 14.45 ώρας μέχρι 15.00 ώρας ερρίφθησαν εναντίον ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ 20 βλήματα όλμων.

-Ομοίως από 18.00 ώρας και 2 λεπτά ερρίπτοντο εναντίον ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ βλήματα Πυρ/κού 6, 5 ερρίφθησαν περί τα 30 βλήματα.

3. ΦΘΟΡΑΙ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

2.2.48 -Από ΚΟΡΗΣΟΥ εις ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΑ ανετινάχθησαν τρία μικρά γεφυρίδια.

3.2.48 -Ανετινάχθη μικρόν τμήμα οδού ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΠΙΣΣΟΔΕΡΙΟΥ εις (Ν.542700) ήτις επεσκευάσθη αυθημερόν.

-Νυκτερινάς ώρας προέβησαν εις καταστροφήν νεοκατασκευασθεισών δι' επιχωματώσεως γεφυρών εις (Ν.6554700 και (Ν.657464) πλησίον ΛΕΧΟΒΟΥ.

5.2.48 -Ανετινάχθησαν αι γέφυραι πλησίον ΒΑΣΙΛΕΙΑ-ΔΟΣ εις (Ν.598428) και πλησίον ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ (Ν.330368).

-Νύκτα 5-6.2.48 συμμορίται ανετίναξαν την ξυλίνην γέφυραν εις (Ν.544572) ως και τμήμα καρροποιήτου οδού εις (Ν.550753). Κίνησις οχημάτων εξ ΑΝΩ ΚΛΕΙΝΩΝ προς ΜΠΟΥΦΙ αδύνατος.

29.2.48 -Ανετινάχθη και κατεστράφη βάθρον γεφύρας ΚΟΠΑΤΣΟ (Ν.5031).

4. <u>ΦΘΟΡΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ</u>:

Μηδέν

5. <u>ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΣ</u>

Δραστηριότης παρετηρήθη εις την οδόν ΚΟΖΑΝΗΣ - ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ. Επίσης επί της οδού ΑΡΓΟΣ - ΒΟΓΑΤΣΙΚΟΝ - ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ, άνευ σοβαρών απωλειών, εκτός του ελαφρού τραυματισμού οπλιτών τινών.

6. <u>ΔΡΑΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ</u>:

1.2.48 -Υπό Διλοχίας Εθνοφρουρών ΠΥΡΓΩΝ εγένετο από νυκτός κύκλωσις χωρίου ΜΕΣΟΒΟΥΝΟΥ (Ν.948492). Την πρωίαν εξερεύνησις άνευ αποτελέσματος.

2.2.48 -Ανεφοδιασμός φρουράς ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ. Μέτρα ασφαλείας: Τάγμα 575 συν Λόχος ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ 591 Τ. εκ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ (Ν.365405) προς ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ.

Λόχος 574 Τ. συν ΜΑΔ συν Διμοιρία ανιχνευτών εξ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ προς ΩΜΟΡΦΟΚΚΛΗΣΙΑΝ (Ν.325320). Άνευ επεισοδίου.

4.2.48 -Υπό τμημάτων 614 Τ. εγένετο εξερεύνησις χωρίου ΛΟΦΟΙ (Ν.756694). Ανευρέθη εις σταθμός ασυρμάτου και εξαρτήματα αυτού.

6.2.48 -Από χαραυγής υπό Λ. ανιχνευτών 45 Ταξιαρχίας εγένετο εξερεύνησις χωρίου ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΙ (Ν.6865) και περιοχής αυτού άνευ αποτελέσματος.

7.2.48 -Προπαρασκευαστικαί ενέργειαι και μετακινήσεις τμημάτων 73 Ταξιαρχίας προς εκτέλεσιν εκκαθαριστικής επιχειρήσεως και εκκαθάρισιν περιοχής ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ - ΑΜΜΟΥΔΑ - ΔΙΠΟΤΑΜΙΑ - ΦΛΑΤΣΑΤΑ. Άνω επιχείρησις θα ενεργηθή διά τριών Ταγμάτων και μέρους δυνάμεως Φρουράς ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ διά συγκλινουσών δε κατευθύνσεων από Βορρά και Νότου.

Διάταξις την 24.00 ώραν διά την εξόρμησιν από 06.30 ώρας της αύριον:

-575 Τ. μείον Λόχος συν ομάς Πολ/λων εις υψοδ. 768 (Ν.3337).

-601 Τ. μείον Λόχος συν Λόχος Ανιχνευτών 73 Ταξιαρχίας και Ουλαμός όλμων 4,2´´ εις ΚΑΛΟΧΩΡΙ (Ν.3438).

-Ουλαμός Πυρ/κού εις ΚΑΛΟΧΩΡΙ.

-Τρείς λόχοι Μ. Καταδρομών εις ΜΕΣΟΠΟ-ΤΑΜΙΑΝ (Ν.365403).

-619 Τ. μείον Λόχος εις ΚΑΛΟΧΩΡΙ (Ν.3438).

8.2.48 -Ώρα 07.30 εξόρμησις εν τη κατευθύνσει:

575 Τ.: υψοδ. 768 (Ν.3337) - υψοδ. 847 - υψοδ. 1000- υψοδ. 1119 (Ν.2937) - υψοδ. 1171 (Ν.250375) - ΑΜΜΟΥΔΑ (Ν.2234).

Αντιστάσεις συνήντησεν επί των υψοδ. 1015, 992, 1002, ένθα διεξήγαγεν αγώνα και έλαβεν στενήν επαφήν μετά των συμμοριτών. Διενυκτέρευσεν δε εις υψοδ. 1119 (Ν.2937) και 1129 (Ν.262374)

601 Τάγμα: Προς ΦΛΑΤΣΑΤΑΝ διά δύο φαλάγγων εξ υψοδ. 1016 (Ν.287433) και εκ του ΜΠΕΗ ΜΠΟΥΝΑΡ (Ν.305455). Αντιστάσεις συνήντησεν επί υψοδ. 1081 (Ν.2945) και 1030 (Ν.3046) ας ανέτρεψεν τη υποστηρίξει του Πυρ/κού και κατέλαβεν τους ως άνω υψ. Την 17.00 εδέχθη αντεπίθεσιν πλην όμως απέκρουσεν ταύτην.

Διενυκτέρευσεν επί ΦΛΑΤΣΑΤΑΣ και επί υψοδ. 879 (Ν.2941).

-Λόχοι Καταδρομών αρχικώς όπισθεν 619 Τάγματος και εν συνεχεία προς ΑΚΟΝΤΙΟΝ (Ν.2740) ΠΛΑΓΙΑ (Ν.2539). Εκινήθησαν άνευ αντιστάσεως. Διανυκτέρευσαν εις ΠΛΑΓΙΑ και υψοδ. 879 (Ν.2941).

-619 Τ. προς υψοδ. 816 (Ν.255425) - 947 υψοδ. 253410 - υψοδ. 1015 (Ν.245430) - υψοδ. 992 Ν. 2442 και 1002 (Ν.228415) εις άπαντας συνήντησεν αντιστάσεις των συμμοριτών ας ανέτρεψεν και διενυκτέρευσεν εις τους τρεις τελευταίους υψοδ.

9.2.48 -Από πρωίας σήμερον ήρξατο επιθετική ενέργεια ως κάτωθι:

-575 Τ. κατά υψοδ. 1171 ον κατέλαβεν και εν συνεχεία προς υψοδ. 1349 (Ν.225362) ον κατέλαβεν την 17.00 ώραν και διενυκτέρευσεν επ' αυτού.

Εις την ως άνω ενέργειαν ενήργησεν μετά των Λ.Ο.Κ. Οίτινες καθ' ήν στιγμήν ευρίσκοντο πλησίον υψοδ. 1349 225368 εδέχοντο επίθεσιν συμμοριτών εκ του 1171 ον κατέλαβον εκ νέου οι συμμορίται, πλην όμως οι συμμορίται ανετράπησαν διά καταλλήλου ενεργείας των τμημάτων και ούτω τα τμήματα διέφυγον τον κίνδυνον της προσβολής εκ των Νότων.

-619 Τ.: επίθεσις κατά υψοδ. 1015 (Ν.245430) και ΚΟΡΦΟΥΛΑΣ (Ν.243440) καθ' ήν αφού ανέτρεψεν τη βοήθεια και της αεροπορίας επέστρεψεν εις υψοδ. 1000 ένθα και διενυκτέρευσεν

-601 Τ.: Δεν εκινήθη. Την νύκτα εδέχθη επίθεσιν εις ΦΛΑΤΣΑΤΑ ην απέκρουσεν.

10.2.48 -Λόγω ενσκηψάσης κακοκαιρίας διετάχθη πέρας επιχειρήσεων και επάνοδος τμημάτων εις τας βάσεις των.

10.2.48 -Σήμερον μετά κύκλωσιν από νυκτός εγένετο εξερεύνησις χωρίου ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΝ (Ν.6960) εν συνδιασμώ τμημάτων 45 Ταξιαρχίας. Εξερεύνησις άνευ αποτελέσματος.

13.2.48 -Από 07.30-14.30' ώρας εγένετο αναγνώρισις προς υπωρείας ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ υπό τμημάτων 614 Τ.Π. Διεπιστώθη: οργάνωσις παρατηρητηρίου εις (Ν.833737) - κινήσεις συμμοριτών από ΣΚΟΠΟΥ προς ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΝ (Ν.831789) και προς (Ν 830761).

-Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο εξερεύνησις χωρίων ΠΑΡΩΡΙ (Ν.5878) - ΕΘΝΙΚΟΝ (Ν.5779) μέχρι (Ν.540763) και (Ν.545795) χωρίς να ληφθή επαφή μετά συμμοριτών. Συνελήφθησαν ύποπτοι τινές χωρίου ΠΑΡΩΡΙ.

15.2.48 -Από πρωίας σήμερον ενεργείται εξερεύνησις ΣΙΝΙΑΤΣΙΚΟΥ μετέχοντος τμήματος.

-619 Τ. εν τη κατευθύνσει ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙ-ΚΟΝ - ΚΩΣΤΑΡΑΖΙ (Ν.5333) ΓΕΡΜΑΣ (Ν.5933) - ΜΟΥΡΙΚΙ (Ν.6338)-ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ.

-Λόχος 117 Τ. από ΑΝΑΡΡΑΧΗΣ προς ΒΛΑΣΤΗΝ (Ν.6632) - ΤΣΟΓΓΟ (Ν.6634) - ΜΟΡΙΚΙ (Ν.6534).

-Ίλη Ιππικού κίνησις προς επιτήρησιν οδεύσεως ΜΑΧΤΑ (Ν.655 400) και υψοδ. 1324 (Ν.650375).

-Λόχος ανιχνευτών και ΜΑΔ διαβάσεις περιοχής ΛΙΘΙΑΣ - ΚΟΡΗΣΟΥ (Ν.5539).

Ολόκληρος επιχείρησις διεξήχθη άνευ επεισοδίου τινός.

19.2.48 -Από 04.00 υπό τμημάτων 61 Ταξιαρχίας εκυκλώθησαν χωρία ΠΕΔΙΝΟ (Ν.743542) και ΡΟΔΟΝΑΣ (Ν.7854). Την χαραυγήν εγένετο εξερεύνησις. Ουδέν ανευρέθη.

20.2.48 -Την πρωίαν υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο εξερεύνησις του χωρίου ΚΟΛΧΙΚΗ και περιοχής αυτού (Ν.6664) άνευ αποτελέσματος.

28.2.48 -Τμήματα 45 Ταξιαρχίας εξερεύνησαν χωρίον ΑΛΩΝΑ (Ν.5169). Κατά εξερεύνησιν συνελήφθη εις ένοπλος συμμορίτης υπεύθυνος του χωρίου.

-Εις άπασαν περιοχήν Μεραρχίας υπό των τμημά-των εγκαταστάθησαν καθ' εκάστην νυκτεριναί ενέδραι εις υποχρεωτικάς διαβάσεις συμμοριτών.

7. ΣΥΝΟΛΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

(α) Συμμοριτών:

Νεκροί	41	
Παραδοθέντες	38	
Συλληφθέντες	2	
Σύνολον		81

(β) Ημετέρων:

Νεκροί	11
Τραυματίαι	33 εξ ων 2 αξ/κοί
Εξαφανισθέντες	3
Σύνολον	47

(γ) Λάφυρα:

Τυφέκια	14 Αγγλικά	
-»-	4 διάφορα	
Πολ/λον	1 Φίατ	
Στέν		5
Ποσότης πυρ/κών		

8. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(α) Ηθικόν κατοίκων υπαίθρου. Ως του προηγουμένου μηνός.

(β) Ηθικόν συμμοριτών. Ομοίως

9. ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

-Όπου είναι ωργανωμένοι ισχυρώς και διαθέτουν βαρέα όπλα μάχονται με πείσμα και ως Τακτικός Στρατός. Χαρακτηριστικόν ότι μετά την κατάληψιν υπό των ημετέρων των θέσεών των ενεργούν αντεπιθέσεις.

-Κορυφογραμμαί και σημεία δεσπόζοντα οχυρούντα εν σπουδή υπό των συμμοριτών διά χαρακωμάτων, σκεπάστρων, κορμών δένδρων κ.λ.π. εν περιπτώσει μονίμου κατοχής.

-Κατά το πλείστον οι συμμορίται κινούνται την νύκτα. Επιβάλλεται συχνή χρήσις ενεδρών.

10. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ. Ως τον προηγούμενον μήνα.

ΣΤΓ 917 τη 15 Μαρτίου 1948

Ν.Π./Ε.Κ
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Υ.
Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΥΝ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

88

ΘΕΜΑ:- Οδηγίαι διά τας επιχειρήσεις
ΠΡΟΣ:-Α΄Β΄Γ΄ΣΣ
VII Μεραρχίαν
ΚΟΙΝ:-Α.Σ.Δ.Π. - Δνσιν Καταδρομών ΓΕΣ
Α1/ΓΕΣ - ΟΣΑ - ΣΟΝΠΕ

<u>ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ</u>
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

ΒΣΤ 902/19-3-48
Υ.Σ ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ. Φ. 4009/1
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 5597

1. Εις την σύσκεψιν της 19-3-48 ανεκοίνωσα τας προθέσεις του ΓΕΣ και έλαβον την υπόσχεσιν ότι πάντες οι Διοικηταί των Μ.Μ θα συμβάλουν εις την πραγματοποίησιν των προθέσεων τούτων μετά της ενδεδειγμένης πίστεως επιμονής και σταθερότητος.

2. Με βάσιν ότι η D ημέρα της Επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ δεν θα είναι βραδύτερον της 15-4-48 να καταρτισθούν τα σχέδια των επιχειρήσεων, τα οποία θα αναλάβουν αι λοιπαί Μ.Μ ώστε να εκδηλωθούν αύται ως εξής:

(α) Β΄ ΣΣ

ι) Διά των Μοιρών Καταδρομών ΗΠΕΙΡΟΥ και ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ θα ενεργήση βάσει σχεδίου ισχυράς καταδρομάς εις ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ ή κοιλάδα ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ (Β.Α ΚΟΝΙΤΣΗΣ) βάσει των πληροφοριών περί συμμοριτών ως και εις την περιοχήν ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ή και βορειότερον εις περιοχήν ΠΡΕΣΠΩΝ.

Αι καταδρομαί αύται θα συνδυασθούν με τοπικάς αντιπερισπαστικάς επιθέσεις της VIII, II και XV Μεραρχιών.

Εκδήλωσις διά την άνω ενέργειαν το βραδύτερον μέχρι 8 Απριλίου (μίαν εβδομάδα προ της ημέρας D).

ιι) Κατά την διάρκειαν της επιχειρήσεως ΧΑΡΑΥΓΗ θα εκδηλώση εις περιοχήν ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ εν συντονισμώ μετά του Γ΄ΣΣ τοπικήν επιχείρησιν. Η XV Μεραρχία θα συνδυάση με την XI Μεραρχίαν ομοίαν επιχείρησιν εις περιοχήν ΒΕΡΜΙΟΥ - ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

(β) <u>Γ΄ ΣΣ</u>

ι) Θα συντονίση μετά του Β΄ΣΣ ως 2 (α) (ιι) επιθετικάς ενεργείας κατά μήκος του Δυτικού του ορίου.

ιι) Θα εκδηλώση επιθετικήν ενέργειαν εις ΚΡΟΥΣΙΑ και δραστηρίαν επιθετικήν δράσιν εις ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ και ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ.

(γ) <u>VII Μεραρχία</u>

Θα εντείνη τας επιθετικάς του ενεργείας εις περιοχήν ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ και εις περιοχήν ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ με σκοπόν να αφαιρέση την πρωτοβουλίαν των συμμοριτών και να περιστείλη τας ναρκοθετήσεις και λοιπά σαμποτάζ.

(δ) <u>Α.Σ.Δ.Π.</u> εκδοθήσεται ειδική διαταγή.

3. Τονίζω και αύθις ότι καθ' όν χρόνον θα διεξάγωνται αι επιχειρήσεις ΧΑΡΑΥΓΗ αι ενέργειαι: των λοιπών Μονάδων θα αποβλέπουν εις την ΑΦΑΙΡΕΣΙΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ και εις ΤΟΝ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΝ ΤΩΝ ΝΑ ΖΟΥΝ ΜΕ ΕΦΙΑΛΤΑΣ ΟΤΙ ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΩΚΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ - Διοικητής

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ

89

ΘΕΜΑ: Πολεμική κριτική Συμμοριτών
ΠΡΟΣ: Χ, ΧΙ Μεραρ., 87 Περιοχή
51 Ταξιαρχία
ΚΟΙΝ: Α2/IV, Α1, ΓΕΣ/Α2
VII Μεραρχία, Α΄ Β΄ ΣΣ

Επείγουσα Απόρρητος
Γ΄ ΣΣ Α2/IV
ΑΡΙΘ. Α.Π. 9613
ΒΣΤ 903 τη 20-3-48

Κοινοποιείται συνημμένως Δ/γή Αρχηγείου ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ των συμμοριτών σχετικώς με τα συμπεράσματα τούτων εκ των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων των Μονάδων μας.

Ιον. Β Ε Ρ Ρ Ο Σ
Αντ/ρχης
Δντής του Α2 Γραφείου

Μ.Β.
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ Κ Ρ Ο Υ Σ Σ Α Σ
Αριθ. Ε.Π. 88

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Μελετώντας τις τελευταίες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις που άρχισαν στις 14-11-47 και τελείωσαν στις 1-12-47 βγάζουμε τα παρακάτω συμπεράσματα αρνητικά και θετικά τα οποία να μελετηθούν από τις Διοικήσεις των τμημάτων και να αναλυθούν στα τμήματα για καλύτερη προσαρμογή στη σημερινή κατάσταση και αλλαγή της καλουπιασμένης τακτικής που ακολουθούμε και που πάλιωσε για τις σημερινές επιχειρήσεις που πρέπει να δώσουμε με το εχθρό.

Τα συμπεράσματα αυτά είναι τα παρακάτω:

1) Παρά την πείσμονα και παλλικαρίσια αντίσταση των τμημάτων μας σ’ όλες αυτές τις επιχειρήσεις που δόσαμε με τον εχθρό κατά μέτωπο μέρες ολόκληρες, δεν είχαμε τα αποτελέσματα εκείνα που έπρεπε να είχαμε και αυτό γιατί τα τμήματά μας, σ’ όλη τη διάρκεια των επιχειρήσεων κράτησαν αμυντική ταχτική σαν να είχαν αποστολή να κρατάνε μόνον τα διάφορα υψώματα και θέσεις των τα οποία είναι άχρηστα για μας όταν μας χαρακτηρίζει η διαρκής αμυντική ταχτική εκτός σε ορισμένους τομείς όπως στα υψώματα Ελληνικού και το Τραπεζοειδές όπου έγιναν αντεπιθέσεις στον εχθρό για την απώθησή του.

2) Οι Διοικήσεις των τμημάτων δεν είχαν εκείνη την πρωτοβουλία της επιθετικής ταχτικής σε ορισμένους τομείς. Και σαν παράδειγμα αναφέρουμε τα εξής. Όταν ο εχθρός κινήθηκε από την Τέρπυλλο να μας χτυπήσει στα υψώματα Βάθης - Οτμανλή σ’ όλο το διάστημα που κράτησε η μάχη αυτή και που ο εχθρός ήταν περί τους 50 και αργότερα ίσως να αυξήθηκε στους 100 η Διοίκηση του 579 Τάγματος και με τη σειρά τους οι Διοικήσεις των Κλιμακίων δεν πήραν την πρωτοβουλία να κάνουν πλευρική και μετωπική επίθεση στον εχθρό για να τον ανατρέψουν και να τον διαλύσουν από την πρώτη ώρα ακόμη μια και ο εχθρός δεν διέθετε μεγάλη δύναμη. Αρκεσθήκαμε να κατέχουμε τις θέσεις μας και παθητικά να κρατάμε τον εχθρό καθηλωμένο.

3) Για να παγιωθούν τα τμήματά μας και για να αναπτύξουμε τον τομέα μας σε μεγαλύτερα πλαίσια πρέπει να μας χαρακτηρίζει παντού & πάντοτε οπουδήποτε και αν βρούμε τον εχθρό με μεγάλες ή μικρές δυνάμεις το πνεύμα της επιθετικότητος γιατί έτσι δεν θα αφίσουμε στον εχθρό να πάρει ανάσα και ακόμα όταν κινείται εναντίον μας να μας υπολογίσει και να σκεφθεί αν θα πρέπει να κινηθεί εναντίον μας ή όχι.

4) Η στατική ταχτική μας και η οργάνωση των θέσεών μας πάντοτε μας καταδικάζει και μας φέρνει σε μειωνεκτική θέση απέναντι στον εχθρό. Γι' αυτό απαραίτητα τα τμήματά μας να τα διακρίνει η επιθετική ταχτική για να φέρουμε έτσι τον εχθρό σε μειωνεχτική θέση απέναντί μας βασική γραμμή την οποία πρέπει να ακολουθήσουν τα τμήματα μεγάλα και μικρά.

5) Για να γίνει αυτό επιβάλλεται αλλαγή τακτικής μας κατά τις επιχειρήσεις και σ' όλη τη δράση μας γενικά. Να συνδιάσουμε καλύτερα την ανταρτική ταχτική μας με την ταχτική του Στρατού έτσι που κάθε μας ενέργεια να γίνει σε συνδυασμό με τις φάσεις που παίρνει μία επιχείρηση.

6) Για να πετύχουμε την εφαρμογή μιας τέτοιας ταχτικής πρέπει πρώτα απ' όλα τα στελέχη μας να κατανοήσουν βαθειά το πνεύμα της συνδυασμένης ταχτικής και πιο παρακάτω όλοι μας οι μαχητές.

7) Απεδείχθη πως τα τμήματά μας στις ολοήμερες αυτές μάχες δεν απέχτησαν πραγματική εικόνα απωλειών του εχθρού κατά προσέγγυση τουλάχιστον. Δεν μας στείλατε κανένα θετικό στοιχείο για τις απώλειες του εχθρού, εκτός από την τελευταία επιχείρηση.

Στην περίπτωση αυτή να επιμένεται πολύ και στις εκθέσεις σας μετά από κάθε επιχείρηση να μας στέλνετε στοιχεία απωλειών του εχθρού.

8) Ο εχθρός στη διάρκεια των επιχειρήσεων ελίχθηκε πολύ μελετημένα πολλές φορές, πράγμα που έπρεπε να το φτιάξουμε εμείς σαν αντάρτες. Και συγκεκριμένα σε μία θέση κάτω από τα βράχια που πήγαινε ο δρόμος προς την Κόπροβα, όπου βρίσκονταν διμοιρία μας, αιφνιδιάσθηκε και γύρισε πίσω καταλαμβάνοντας τη θέση βράχια που δεσπόζει στον τομέα, γιατί ο εχθρός προώθησε μικρές ομαδούλες από χαράδρες και δασωμένα μέρη και βρήκε μπροστά στα μάτια των τμημάτων μας και μάλιστα στα νώτα μας.

Ίσα Ίσα αυτήν την ταχτική πρέπει να ακολουθήσουμε εμείς αιφνιδιάζοντας τον εχθρό περνώντας στα νώτα του και ακόμα γιατί ο αντάρτης δεν κυκλώνεται καμμία φορά ούτε και αποκόπτεται από το τμήμα του. Όλα αυτά γιατί δεν ακολουθήσαμε την επιθετική ταχτική και βρεθήκαμε σε μειονεκτική θέση απέναντι στον εχθρό, να του δίνουμε αδικαιολόγητα το θράσος να μας επιτεθεί ενώ σε αντίθετη περίπτωση θα του σκορπούσαμε τη σύγχιση και τον πανικό και θα είχαμε τα απαραίτητα αποτελέσματα που έπρεπε να είχαμε κατά τις επιχειρήσεις αυτές.

9) Δεν εξασφαλίζουμε τα πλευρά μας στις θέσεις ή υψώματα που κατέχουμε γι' αυτό ο εχθρός βρίσκει την ευκαιρία να διεισδύσει μέσα από βαθειές χαράδρες και δασωμένα μέρη και να μας αιφνιδιάσει.

Καίτοι σε προηγούμενη Διαταγή μας το τονίσαμε αυτό το πράγμα την ταχτική που ακολουθεί ο εχθρός εν ώρα μάχης εμείς δεν το προσέξαμε καθόλου. Ακούσαμε να λένε ορισμένοι πως επειδή κουτσουρεύτηκαν οι ομάδες και έμειναν λίγοι τί να πρωτοφυλάξουμε και που να στείλουμε για έλεγχο όλες τις χαραδρώσεις που παρουσιάζει το έδαφος. Αυτό δεν είναι σωστό γιατί μπορούμε να αφίσουμε στο οπλοπολυβόλο τρεις άνδρες και τους υπόλοιπους δύο έως τρεις να τους στέλνουμε στα πλευρά μας πλαγιοφυλακή στα υψώματα που κατέχουμε για να ελέγχουμε νεκρές διαβάσεις με τα μικρά αυτόματα ή και από κανένα παρατηρητήριο που να παρακολουθεί όλες τις διαβάσεις του εχθρού.

10) Κατά τη διάρκεια της μάχης προσέχουμε τον εχθρό μόνον μετωπικά χωρίς να πονηρευόμαστε τί μπορεί να μας φέρει ο εχθρός από τα πλευρά μας ο οποίος μάλιστα πολύ έντεχνα εκδηλώνεται μετωπικά με ορισμένα όπλα του στα πλευρά μας ενώ με άλλες δυνάμεις, ενεργεί απαρατήρητα πλευρικές και επίμονες κινήσεις και ύστερα από πολλές

ώρες πορεία του εχθρού μέσα από δύσβατα μέρη βρισκόμαστε προ απροσδοκήτου έχοντας μπροστά τον εχθρό μας.

11) Πολλές φορές η κατανάλωσι των πυρομαχικών μας είναι πολύ μεγάλη πράγμα που δεν δικαιολογείται. Εμείς πρέπει τον εχθρό να τον βάλουμε από κοντινή απόσταση και με συγκεκριμένο στόχο.

12) Δεν χρησιμοποιήσαμε όλα μας τα όπλα για αντιαεροπορική βολή πράγμα που επέτρεψε την αεροπορία να κατεβοί παν από τα κεφάλια μας και να μας πυροβολεί. Μόνο την Τρίτη μέρα της επιχείρησης στις 1-12-47 έβαλαν μερικά μόνον όπλα μας και αυτά πολύ αραιά στα αεροπλάνα μας. Πάνω σ' αυτό και πάλι το Αρχηγείο μας με στεχική του Διαταγή καθορίζει σε περίπτωση εμφάνηση αεροπορίας να βάλουν όλα μας τα όπλα.

Μην αυταπατώμεθα συναγωνιστές πως όταν θα βάλουμε στα αεροπλάνα θα μας βρούν το στοχο μας και τις θέσεις που κατέχουμε και θα είναι πιο χειρότερα όπως νομίζουν ωρισμένοι. Αυτό το πράγμα είναι μια κακή διαπίστωση από την οποία πρέπει να απαλλαχθούμε γιατί μόνον ζημιά μας φέρνει και τίποτες άλλο.

Η πείρα και η πράξη των επιχειρήσεων μας δίδαξε ότι όσες φορές τα αεροπλάνα θέλησαν να κατεβούν χαμηλά και τα βάλαμε με όλα μας τα όπλα αυτά αμέσως μπροστά στον κίνδυνο να χτυπηθούν πήραν το ύψος 1000-2000 μέτρα οπότε οι πολυβολισμοί τους είναι τελείως ακίνδυνοι. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να βληθούν χωρίς καμία αμφιταλάντευση όπως αναφέραμε προηγούμενα για να καταστήσουμε έτσι την αεροπορία του εχθρού ακίνδυνη τελείως, εκτός του ότι όπως απεδείχθη σ' όλο το διάστημα του ανταρτικού κινήματος, οι απώλειές μας από την αεροπορία και πυροβολικό είναι πολύ ελάχιστες με πολύ ελάχιστο ποσοστό απωλειών. Μάλλον η αεροπορία καθώς και το Πυροβολικό χρησιμοποιείται για την εξύψωση του ηθικού της αντίδρασης και την ταχτική την οποία εφαρμόζουμε εμείς στις κινήσεις μας τα δύο παραπάνω όπλα είναι όπλα ηθικά παρά πολεμικά.

13) Τις περισσότερες φορές όταν τα αεροπλάνα κινούνται πάνω από τις θέσεις μας αυτή την ώρα πρέπει να ' χουμε υπ' όψει μας πως τα εχθρικά τμήματα κινούνται από διάφορες κατευθύνσεις και ιδιαίτερα από κεκαλυμένα σημεία για να πλευροκοπήσουν τα βλήματά μας απαρατήρητα μια μεις είμαστε απασχολημένοι με τον εχθρό μετωπικά όπως τον βλέπουμε. Ακόμα πολλές φορές τα αεροπλάνα δεν μας πυροβολούν αλλά κατεβαίνουν χαμηλά για να κάνουν μόνο ντόρο ενώ από την άλλη πλευρά να προχωρούν τα εχθρικά τμήματα.

14) Η αεροπορία ποτέ δεν μας πυροβολεί από την κατεύθυνση του εχθρού αλλά πάντα από τα νώτα μας και πολύ λιγώτερο από τα πλευρά μας. Γιατί ξέρει πως εμείς ταυτόχρονα δεν μπορούμε να βάλουμε και στα αεροπλάνα και στον εχθρό που έχουμε μετωπικά. Για αυτό πρέπει να οργανώσουμε τις θέσεις μας με χαρακώματα ή με ότι άλλο πρόχειρο έχουμε. Τα δε όπλα μας άλλα να βάλουν στον εχθρό που παρουσιάζει μετωπικές κινήσεις και άλλα να στραφούν κατά των αεροπλάνων. Έτσι ολοκληρώνουμε την αποστολήν μας σ' όλες τις κατευθύνσεις. Ακόμη για να καταστήσουμε τελείως ακίνδυνο το πυροβολικό και ιδιαίτερα την αεροπορία να κρατάμε συνεχή επαφή με τον εχθρό αποφεύγοντας έτσι να πυροβολή η αεροπορία τις θέσεις μας.

Θετικά συμπεράσματα.

1) Τα τμήματά μας τα διακρίνει η μαχητικότητα, πράγμα που αποδείχθηκε στις τελευταίες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

2) Είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν και πιο μεγαλύτερες μαζικές μετωπικές μάχες με τον εχθρό και

3) Η μαχητικότητα των τμημάτων μας αποτελεί εγγύηση για πιο σίγουρες, μεγαλύτερες και αποφασιστικές μάχες με τον εχθρό.

Σ.Δ Αρχηγείου 7 Δεκέμβρη 1947
Φ Ο Ι Β Ο Σ - Λ Α Κ Η Σ

Μ.Ε.
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

90

ΔΗΜ. ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ
ΕΠΙΤΕΛ. - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ.
Αριθμ. Α.Π. 173

Έ κ θ ε σ η

Του μήνα Φλεβάρη 1948

I. ΜΑΧΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ:

Στις 2/2 μικρό τμήμα μας χτύπησε και κυνήγησε δύο εχθρικές διμοιρίες στα Χώστια.

Στις 4/2 τμήματά μας μπαίνουν στο Σερνικάκι και ενεργούν σοβαρή Επιμελητειακή δουλειά.

Στις 4/2 τμήματά μας μπαίνουν στον Αη-Γιώργη Λειβαδιάς και κάνουν σοβαρή επιμελητειακή δουλειά.

Ομοίως την ίδια μέρα άλλο τμήμα μας μπαίνει στον Αη-Γιώργη Λειβαδιάς και συγκεντρώνει περί τις 3.000 οκάδες τρόφιμα, ενώ άλλο τμήμα μας προσέβαλε εχθρικό φυλάκιο της Λειβαδιάς.

Στις 6/2 τμήματά μας ύστερα από αποφασιστική διείσδυση χτυπούν και εξουδετερώνουν εχθρική αντίσταση της Πύλης στην Πάρνηθα.

Στις 7/2 τμήματά μας ανατρέπουν δύναμη χωρ/κής που στάλθηκε για ενίσχυση της Πύλης.

Στις 8/2 τμήματά μας μπαίνουν στα Σκούρτα.

Την ίδια μέρα αντιμετωπίζουν αποφασιστικά εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν από πολλές κατευθύνσεις.

Στις 9/2 εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Σκούρτα - Πύλη προς τοποθεσία «Τρία Πηγάδια» χτυπήθηκε επί 6ωρο και αναγκάστηκε να συμπτυχθεί.

Στις 10/2 εχθρικός λόχος που κινήθηκε από Βίλλια προς τα βόρεια υψώματα του ίδιου χωριού χτυπήθηκε αποφασιστικά, ανατράπηκε και καταδιώχθηκε προς τη βάση του. Την ίδια νύχτα άλλα τμήματά μας μπαίνουν στο χωριό Λεύκτρα Θηβών. Οι λίγοι ΜΑΥ δεν πρόβαλαν καμμία αντίσταση. Τα τμήματά μας έκαναν επιμελ. δουλειά.

Τη νύχτα της 9 προς 10 τμήμα μας κατέστρεψε ολοκληρωτικά το εργοστάσιο ηλεκτροπαραγωγής της Εγγλέζικης εταιρίας στην Κωπαϊδα.

Στις 11/2 τμήμα μας έκανε την οδική γέφυρα Χιλιαδούς (μεταξύ Σ.Σ Δαύλειας - Χαιρώνειας). Η συγκοινωνία διακόπηκε για 5 μέρες.

Στις 12/2 τμήμα μας μπήκε στο συνοικισμό Λειβαδιάς. Έγινε δεκτό μ’ ενθουσιασμό και το ακολούθησαν 12 νέοι.

Στις 12/2 τμήματά μας μπαίνουν στην Παληοπαναγιά και ενεργούν επιμελ. δουλειά.

Την ίδια νύκτα άλλο τμήμα μας έκανε επιμελ. δουλειά στις Βρασταμίτες.

Στις 13/2 τμήματά μας μπαίνουν στην Ξηρονομή και κάνουν επιμελ. δουλειά.

Στις 14/2 τμήμα μας χτύπησε ενεδρευτικά στη θέση «Τάτιζα», πάνω στη δημοσιά Ερημοκάστρου - Δομβραίνας, εχθρικό τμήμα που κινούνταν σε 4 αυτοκίνητα προς Δομβραίνα.

Την ίδια νύχτα (14/2) τμήμα μας μπήκε στην Ξηρονομή και συγκέντρωσε 600 οκάδες λάδι και άλλα τρόφιμα.

Ομοίως άλλο τμήμα μας, την ίδια βραδυά, ενήργησε επιμελητειακή δουλειά στο Καραντά Θηβών.

Στις 23/2 τμήματά μας εγκατεστημένα ενεδρευτικά πάνω στη δημοσιά Αθηνών - Λαμίας και στη θέση μεταξύ Σουβάλας - Μπράλλου, εξόντωσαν κυριολεχτικά εχθρική δύναμη που κινήθηκε από Δαδί.

Στις 24/3 ελεύθεροι σκοπευτές μας χτύπησαν (μέρα) εχθρική διμοιρία μέσα στο Χρυσό που ' ρχότανε από Άμφισσα. Σκότωσαν τον ανθ/γό διμοιρίτη και τραυμάτισαν ένα σκοπευτή οπλ/λου.

Στις 25/2 τμήμα μας μπήκε στο Στεβενίκο Λειβαδιάς. Εχθρική περίπολος που κινήθηκε από τα υψώματα του χωριού, που ήταν, εγκατεστημένη διλοχία, χτυπήθηκε επί δίωρο αποφασιστικά. Στρατολογήθηκαν 13 νέοι.

Στις 28/2 τμήματά μας χτύπησαν την Καρδίτσα Θηβών. Οι 80 ΜΑΥ σαρώθηκαν σε λίγα λεπτά και καταδιώχτηκαν προς τον κάμπο Κωπαΐδας. Συνέχεια έκαναν επιμελητειακή δουλειά.

Την ίδια νύκτα τμήματά μας μπαίνουν στο χωριό Κόκκινο Θηβών. Ακολούθησαν εθελοντικά 5 νέοι.

Στις 29/2 τμήματά μας διημέρευσαν στα χωριά της Ανατ. Λοκρίδας Παύλο - Κολάκα.

40 ΜΑΥδες που κινήθηκαν από Μαρτίνο προς Κολάκα χτυπήθηκαν και κυνηγήθηκαν.

Μέσα στο μήνα αυτό τα τμήματά μας μπήκαν και σε πολλά χωριά για πρώτη φορά. Παντού σκορπούν τη χαρά, τον ενθουσιασμό και διαφωτίζουν το Λαό, για τους υπεύθυνους της σημερινής κατάστασης και του 'δειξαν το δρόμο που πρέπει ν' ακολουθήσει για να τελειώνουν νωρίτερα τα δεινά του.

Επίσης μέσα στο μήνα αυτό συνοδεύτηκαν και προωθήθηκαν ασφαλισμένα από τμήματά μας σειρά από αποστολές από τα κέντρα προς Αρχηγείο Ρούμελης.

Απώλειες του εχθρού: Ο εχθρός μέσα στο μήνα αυτό είχε νεκρούς 28, μεταξύ των 2 ανθ/γοί, ανεξακρίβωτο αριθμό τραυματιών και 1 αιχμάλωτο.

Πάρθηκαν λάφυρα ή κατασχέθηκαν από εγκληματίες τα παρακάτω:

Ένα οπλ/λο Μπρέν και 7 ταινίες πλήρεις, 21 τυφέκια Αγγλικά, 1 Στέν με 3 ταινίες πλήρεις, 5 χλαίνες, 20 ζεύγη άρβυλα, 2.800 οκ. Λάδι, 600 οκ. Ελιές, 3.500 οκ. στάρι, 300 οκ. φασόλια και άλλα είδη τροφίμων.

Δικές μας απώλειες: Νεκροί 12, τραυματίες 22, αγνοούμενοι 20, λιποτάχτες 39, αιχμαλωτισθέντες 2.

II. ΕΧΘΡΟΣ: Και το μήνα αυτό ο εχθρός συνέχισε τη στρατολογία και δημιουργία νέων ταγμάτων εθνοφρουράς (παλαιοτέρων κλάσεων). Συνέχισε τη συμπλήρωση της οχύρωσής του με μόνιμες θέσεις (παντού), με συρματοπλέγματα και νάρκες. Συνέχισε την ψυχολογική και πολιτική προετοιμασία του στρατού για την ανοιξιάτικη εκστρατεία. Με καμπάνια επίσης στο Λαό, για το ίδιο ζήτημα, πετυχαίνει να κρατεί καθαρώς Δημοκρατικό στοιχείο νεκρωμένο. Επίσης, το μήνα αυτό, άρχισε να προετοιμάζει το Λαό ψυχολογικά και πραχτικά για αντιμετώπιση αεροπορίας του Δ.Σ (με ομιλίες για το πρώτο και συναγερμούς για το δεύτερο). Την ενεδρευτική του δράση την αναπτύσσει ολοένα σε μεγαλύτερο βαθμό. Με το γερό δίχτυ πληροφοριών που διαθέτει αντιλαμβάνεται αμέσως το κατέβασμα των τμημάτων μας από Παρνασσό - Ελικώνα, ενισχύει τις φρουρές Ελικώνα και παρακολουθεί την εκδήλωση της πρόθεσής μας. Παρακολουθεί και επιμένει να εμποδίσει τα τμήματά μας να ξαπλωθούν σε καινούργιους χώρους. Με τη διείσδυση των τμημάτων μας στην Πάρνηθα κινητοποιεί δραστήρια σοβαρές δυνάμεις και διαθέτει τα τελειότερα απ' τα μέσα του για την εκδίωξη των τμημάτων μας από την Πάρνηθα. Στην αδυναμία του να πετύχει εκδίωξη των τμημάτων μας από Πάρνηθα εκτοπίζει όλους τους κατοίκους της υπαίθρου και τους συγκεντρώνει στα κέντρα. Ταυτόχρονα ενισχύει και εγκαθιστά σοβαρές φρουρές στην περιοχή Πάρνηθας. Ενεργεί τοπικής σημασίας εκστρατείες στο χώρο αυτό και εγκαθιστά σοβαρές δυνάμεις επί του δημοσίου δρόμου Θηβών - Ερημοκάστρου - Δομβραίνας και στα πλησίον δρόμων χωριά, με σκοπό την απομόνωση τμημάτων Πάρνηθας από τα άλλα τμήματά μας.

Στο μήνα αυτό ένταξε στα τμήματα εθνοφρουράς μαυροσκούφηδες και άλλους εγκληματίες στους οποίους δόθηκαν τ' αυτόματα (ομαδικά και ατομικά). Η τρομοκρατία μέσα στο στρατό ανέβηκε. Επίσης έκανε πολλές συλλήψεις στρατιωτών.

Η ταχτική που αποβλέπει στην ανακάλυψη τμημάτων με προώθηση δικών του για επαφή και εί δυνατόν από πολλές κατευθύνσεις και μετά τον καθορισμό του κατεχόμενου απ' τα τμήματά μας σημείου, συγκέντρωση όλων των μέσων πυρών πεζικού - πυρ/κού - αεροπορίας.

Το ηθικό του στρατού μέτριο. Της εθνοφρουράς πεσμένο, και όχι διάθεση για πόλεμο. Της Χωρ/κής και ΛΟΚ καλό. Το ηθικό της αντίδρασης, μετά διείσδυση Πάρνηθας, έπεσε πολύ.

Συνολικές δυνάμεις του εχθρού: Η Τρίτη ορεινή Ταξιαρχία Ρίμινι, άλλη Ταξιαρχία περιοχή Πάρνηθας, δύναμη ίση Ταξιαρχίας σ' όλη την περιφέρειά μας από ΛΟΚ, 5 Τάγματα εθνοφρουράς, 250-300 χωρ/κες και 500 ΜΑΥ. Ανεξακρίβωτος αριθμός θωρακισμένων αυτοκινήτων, και δύο πυροβολαρχίες.

III. <u>ΤΑΧΤΙΚΗ ΜΑΣ:</u>

1) Αποφασιστικές διεισδύσεις σε ελεγχόμενους από τον εχθρό χώρους με επίμονη προσπάθεια για μόνιμη εγκατάσταση τμημάτων μας σε καινούργιους χώρους και δημιουργία αναστάτωσης και σύγχισης μέσα στους μοναρχοφασιστικούς κύκλους της αντίδρασης. Για στρατολογία και για επιμελητειακή εκμετάλλευση.

2) Παραπλανητικές κινήσεις και συνεχείς κρούσεις για τον εξαναγκασμό του να κρατεί καθηλωμένες αρκετές δυνάμεις και να μη μπορεί να τις μεταφέρει σε χώρους που διεισδύουν τα τμήματά μας ή σε στόχους που πρόκειται για συγκεντρωτικό χτύπημα.

3) Ένταση των ενεδρευτικών και αντιενεδρευτικών χτυπημάτων κατά του εχθρού με σοβαρές δυνάμεις και σε ανύποπτα σημεία και ιδίως πολύ κοντά στις βάσεις εξόρμησής του. Απαραίτητα σε τέτοιες ενέργειες παίρνουμε σχολαστικά μέτρα ασφαλείας.

4) Σαμποταριστική δράση, ιδίως τηλ/κό δίχτυ του εχθρού (στο οδικό και σιδηροδρομικό, δεν έγινε από έλλειψη εκκρηκτικών υλών).

5) Τολμηρές διεισδύσεις μέσα στα ίδια τα κέντρα ή χωριά κατέχει ο εχθρός για δημιουργία ανασφάλειας στους αντιδραστικούς και στρατολογία του στοιχείου που συγκέντρωσε και κρατεί περιορισμένο σ' αυτά απ' την ύπαιθρο.

IV. <u>ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ</u>

α) <u>ΕΞΩΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ:</u> Το δίχτυ των πληροφοριών μας έχει κάπως σταθεροποιηθεί. Τα Κ.Π και Κ.Κ.Π Ελικώνα, που βρίσκονται μακρυά μας, το μήνα αυτό κατατοπίστηκαν πάνω στον τρόπο της δουλειάς σύμφωνα με τις τελευταίες οδηγίες και Δ/γές Α.Ρ.

Συμπληρώθηκαν σε άνδρες πολλά κενά τους. Διατέθηκαν στους κυριώτερους άξονες και κει που δεν υπήρχαν Κ.Π. ομάδες πλήρεις. Ανακαλύφθηκε δίχτυ πληροφοριών και πρακτόρων του εχθρού στην περιφέρεια του Ελικώνα (Στείρι - Δίστομο) και εξαρθρώθηκε. Πιάστηκαν για τη δουλειά αυτή 9 και τιμωρήθηκαν παραδειγματικά 2.

Δημιουργήθηκαν πράχτορες μέσα στα κέντρα και αποχτήθηκε επαφή με στρατιώτες Δημοκρατικούς. Μας δίνονται έτσι λίγες πληροφορίες και μόνο όταν υπάρχει ησυχία, από άποψη κινήσεων του εχθρού. Λιποταξία από το φασιστικό στρατό δεν επετεύχθηκε. Αφ' ενός απ' την τρομοκρατία και αφ' ετέρου από την αμφιβολία ως προς την τελική έκβαση του αγώνα. Επί πλέον, παρατηρείται έλλειψη μαχητικής διάθεσης προς οποιαδήποτε πλευρά και μόνον να γυρίσουν στα σπίτια τους θέλουν.

β) <u>ΕΣΩΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ:</u> Έγιναν συμπληρωματικές τοποθετήσεις επαγρυπνητών στα τμήματά μας. Έγινε και συνεχίζεται η κατατόπισή τους σύμφωνα με τις τελευταίες Δ/γές. Το περιβάλον των Δ/σεων είναι ξεκαθαρισμένο. Έγιναν πολλές συνελεύσεις, ομιλίες πάνω στη σημασία των διεισδύσεων σε καινούργιους χώρους, με την καταφανή ανάπτυξη και επέχταση και μόνιμη εγκατάσταση των τμημάτων μας σ' αυτούς.

Και το μήνα αυτό παρατηρήθηκε σχετική λιποταξία, ιδίως νεοστρατολογημένων. Συνολικά λιποτάχτησαν 39. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε προσανατολισμένα τα όργανα της διαφώτισης.

γ) ΜΑΖΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ: Έγινε σοβαρή διαφωτιστική δουλειά ιδιαίτερα στους καινούργιους χώρους που πάτησαν τα τμήματά μας, με ομιλίες - μαθήματα. Διαφωτιστικό έντυπο υλικό κυκλοφόρησε πολύ λιγοστό. Διαφωτίστηκε ο Λαός ότι ο Δ.Σ είναι ο μόνος που παλεύει γι' αυτόν, για να του δοθεί η γή και να λυθούν τα τόσα άλλα προβλήματα που σήμερα άμεσα τον αφορούν και κατατοπίστηκε στην περιφρούρησή τους. Ιδιαίτερα τράβηξε το ενδιαφέρον του το μοίρασμα Μοναστηριακών κτημάτων, Ελικώνα που εκθέτουμε παρακάτω.

Με το ξάπλωμα επίσης σε απάτητες περιοχές μέχρι τα σήμερα από τα τμήματά μας, γίνεται πιο καταφανής η ανάπτυξη του Δ.Σ. και εδραιώνεται η πίστη του προς αυτόν και το ενδιαφέρον του γίνεται πιο ουσιαστικό για την ενίσχυση του Δ.Σ. με κάθε τρόπο και με πληροφορίες.

Λαός και Στρατός μας αδημονει και ανησυχεί γιατί δεν γίνεται η επίσημη αναγνώριση της Δημοκρατικής μας Κυβ/σης από τις Λαϊκοδημοκρατικές Κυβ/σεις των άλλων χωρών.

V. ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ: Στο μήνα Φλεβάρη έγιναν πολλές μεταθέσεις και τοποθετήσεις στελεχών στα Επιτελεία Ταγμάτων και Αρχηγείου. Κατατοπίστηκαν και κατατοπίζονται συνεχώς οι νεοτοποθετηθέντες. Σ' όλα τα στελέχη των Επιτελείων κυκλοφόρησαν οι οδηγίες του Α.Ρ. Λόγω της ακατοτοπισιάς παρατηρήθηκαν μεγάλες αδυναμίες στον τομέα του ΙΙ Γραφείου πληροφοριών. Καταβάλονται προσπάθειες ξεπεραστούν σύντομα. Επίσης έγινε τοποθέτηση Υποδ/των στα ΙΙΙ και ΙΙ Τάγματα.

Η στρατολογία, παρά τις προσπάθειές μας, δεν είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα. Στρατολογήθηκαν 70 άνδρες και 6 γυναίκες. Και προωθήθηκαν ασφαλισμένα από Α.Ρ άλλοι 70 νέοι και νέες.

Ουλαμός βαθμοφόρων δεν λειτούργησε, ούτε και σχολή Νοσοκόμων. Δημιουργήθηκε διμοιρία, με 3 ομάδες, ασφάλειας Αρχηγείου. Η μία ομάδα απ' αυτά, καταστροφών. Επίσης δημιουργήθηκε στο ΙΙΙ Τάγμα μας συνεργείο για άνοιγμα δρόμου, για κατασκευή πρόχειρων γεφυρών.

VI. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ: Κατά το μήνα αυτό δεν δόθηκε στα τμήματα Ι και ΙΙ Τάγματος χρόνος για στρατιωτική εκπαίδευση, γιατί συνεχώς βρίσκονταν σε κίνηση και δράση. Το ΙΙΙ Τάγμα συνέχισε την εκπαίδευση των ανδρών του, αλλά λόγω του καιρού περιορίστηκε η εκπαίδευση προ πάντων στη θεωρητική κατάρτιση.

Καταβάλλονται προσπάθειες για την πλέρια εκγύμνασή τους. Επίσης και για τη στρατικοποίηση των στελεχών τμημάτων και Επιτελείων. Μετά από κάθε σοβαρή επιχείρηση γίνεται αχτίφ στελεχών και κριτική, με τα συμπεράσματα των οποίων πλουτίζουν την πείρα τους. Επίσης γίνονται συστηματικά, όταν υπάρχουν οι δυνατότητες, αχτίφ μέσα στα οποία αναλύονται ή καταστρώνονται σχεδία επιχειρήσεων.

VII. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Α) ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΙΑ: Με τη βοήθεια αντιπροσώπων του Αρχ. Ρούμελης η Επιμελητεία μας οργανώθηκε σε πλήρη λόχο. Έγινε η μετάθεση πολλών συναγωνιστών που πλεόναζαν ή που δεν ανταποκρίνονταν στις απαιτήσεις της δουλειάς τους. Συστηματοποιήθηκε η όλη δουλειά και ιδιαίτερα υποδείχθηκαν τρόποι απόκρυψης. Έγινε σοβαρή για την ταχτοποίηση μεγάλων ποσοτήτων λαδιού (από τα Μοναστήρια Οσίου Λουκά - Αγίου Σεραφείμ κ.λ.π). Οι επιχειρήσεις συνδιάστηκαν και με επιμελητειακή εκμετάλλευση. Συγκεντρώθηκαν αρκετές ποσότητες τροφίμων, τόσο για την κάλυψη των άμεσων αναγκών των τμημάτων μας όσο και για απόκρυψη σε ορισμένα σημεία του τομέα μας για κάλυψη αναγκών τμημάτων μας σε πιθανούς χώρους δράσης και ελιγμών τους.

Το οικονομικό, με την καταβολή επιβληθείσης πατριωτικής εισφοράς από υπεύθυνους σημερινής κατάστασης, ενισχύθηκε.

Τα συνεργεία Ραφτών, καλτσών και παρασκευής παστών λειτούργησαν το μήνα αυτό και κάλυψαν μεγάλο μέρος των αναγκών μας σε ιματισμό, το πρώτο και δεύτερο και σε εφεδρική τροφή το τρίτο.

Στον ίδιο μήνα έγιναν πολλές παραγγελίες και σε μεγάλες ποσότητες για φάρμακα, δέρματα. Παρόμοιες προσπάθειες για προμήθειες τέτοιων υλικών τους προηγούμενους μήνες απέβησαν άκαρπες.

Στο μήνα Φλεβάρη έγιναν καινούργιοι καταυλισμοί πάνω στον όγκο του Παρνασσού και στεγάστηκαν όλα τα τμήματά μας.

Β) ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ: Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων αποτελείται από τριμελή επιτροπή. Με τις ενέργειες της αναδείχθηκαν προσωρινά Εφορευτικές Επιτροπές, όσπου να δοθεί η δυνατότητα να γίνουν εκλογές αυτοδιοίκησης. Τέτοιες επιτροπές έγιναν στα χωριά: Κολοβάτα, Μαριολάτα, Δεσφίνα, Κάτω Αγόριανη, Χόστια, Κυριάκι, Κούκουρα, Στείρι, Αντίκυρα. Δημιουργήθηκε Λ. Ιατρείο, στην Κολοβάτα και επεσκέφθηκε τους ασθενείς του χωριού (πλήν από 70) ο Γιατρός Αρχηγείου μας.

Βοηθήθηκαν οι συνεταιρισμοί για να συνεχίσουν τη δουλειά τους. Πραγματοποιήθηκε η διανομή των Μοναστηριακών κτημάτων του Οσίου Σεραφείμ (ελαιόδενδρα) στους κατοίκους των χωριών Ζυρικίου - Κουκούρων. Συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία για τη διανομή των υπολοίπων Μοναστηριακών κτημάτων (βλέπε μερική έκθεση υπ. Εσ. υπ.).

Γ) ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ: Η υγιεινή κατάσταση των τμημάτων μας καλή. Λειτουργεί αναρρωτήριο για τους ελαφρά τραυματίες μας (βαρειά τραυματίες μας προωθούνται Α.Φ.Φ.

Στρατολογήθηκε Γιατρός και ανέλαβε την υγειονομική υπηρεσία στο Αρχηγείο μας.

Δεν παραλείφτηκε, όπως προαναφέρουμε, φαρμακευτικό υλικό το μήνα αυτό και παρατηρείται έλλειψη σε φάρμακα και ιδίως σε επιδεσμικό υλικό.

Δ) ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ: Αποτελείται στο Αρχηγείο μας από τριμελή Επιτροπή. Βγάζει καθημερινά το Δελτίο Ειδήσεων του Ραδ/κού μας Σταθμού, σε 24 αντίτυπα και κυκλοφορούν στα τμήματά μας και στο Λαό. Έγιναν ομιλίες στους νεοστρατολογημένους με τις οποίες τους εξηγήθηκε η επιστράτευσή τους.

Έγινε εκλαΐκευση του σχηματισμού της Δημοκρατικής μας Κυβέρνησης.

Αναλύθηκαν σειρά από άρθρα. Γράφτηκαν συνθήματα στα χωριά. Σοβαρή διαφωτιστική δουλειά έγινε και για το μοίρασμα της Κωπαΐδας στο Λαό. Κυκλοφόρησε έντυπο διαφωτιστικό υλικό (προκηρύξεις - Νόμος αμνηστείας - Τρίκ) στο Λαό της Περιοχής Αρχηγείου μας. Δεν έφτασε όμως διαφ/κό υλικό μέσα στις γραμμές του εχθρού. Καταβάλονται προσπάθειες για την εξοικονόμηση εκδοτικού μηχανισμού (Λεπτομέρειες αναφέρονται στη μερική έκθεση της Διαφώτισης).

Ε) ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ: Αποχτήσαμε επικοινωνία δι’ ασυρμάτου με τα τμήματά μας του Ελικώνα. Συγκεντρώθηκαν τα απαραίτητα υλικά για την εκ νέου μετά την καταστροφή από τον εχθρό, τηλεφωνικού δικτύου στον Παρνασσό.

VIII. ΗΘΙΚΟ: Το ηθικό των μαχητών και στελεχών μας, παρά τη σοβαρή αιμοραγία στη διείσδυση Πάρνηθας, είναι καλό. Το ηθικό του Λαού επίσης.

IX. ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ: Για το μήνα Φλεβάρη οι προθέσεις μας καθορίζονταν με την υπ’ αριθ. Ε.Π.Ε. 31/3-2-48 και με την Ε.Π.Ε. 57/16-2-48 Δ/γές μας. Δεν πραγματοποιήθηκε το πλάνο στη στρατολογία στην περιοχή της Πάρνηθας γιατί ο εχθρός κινητοποίησε σοβαρές δυνάμεις αμέσως και πήρε αυστηρά περιοριστικά μέτρα στα κέντρα, πράγμα που εμπόδισε το Δημοκρατικό στοιχείο να βγεί έξω και συναντηθεί με τα τμήματά μας.

Συγκέντρωση του στοιχείου αυτού στους χώρους Πάρνηθας - Κιθαρώνα - Γεράνεια, προτού κατεβούν τα τμήματά μας εκεί και παραλαβή με άμεση επιστροφή των τμημάτων μας, ίσως είχε καλλίτερα αποτελέσματα. Ομοίως και διείσδυση για τους ίδους χώρους, ελαφροτέρων τμημάτων κατ’ αρχή δεν θα προκαλούσε, σε τέτοιο βαθμό, την προσοχή του εχθρού, ο οποίος διαθέτει πλουσιώτατο συγκοινωνιακό δίχτυ στους χώρους αυτούς και μπορεί έτσι και κινητοποιεί εύκολα και γρήγορα σοβαρές και από πολλά σημεία δυνάμεις. Θα αποχτούσε, κατ’ αυτό τον τρόπο, με βραδύ, αλλά κανονικό ρυθμό το τμήμα μας δίχτυ

πληροφοριών και προϋποθέσεις για υποδοχή μεγαλυτέρων τμημάτων. Επίσης σοβαρά μας δυσκόλεψε στις διεισδύσεις μας αυτές η έλλειψη εκκρηκτικών υλών.

Για το μήνα Μάρτη οι προθέσεις μας καθορίστηκαν με τις υπ' αριθμ. Ε.Π.Ε. 127/13-3-48 και Ε.Π.Ε 163/22-3-48 Διαταγές μας.

Παραλήπτες: /Σ.Δ.Α. 23/3/48 Για την ακρίβεια
Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, Τάγματα Ε Ρ Μ Η Σ Ο
Κοινοποιείται: Επιτελάρχης
Αρχ. Ρούμελης (Υ.Τ.Α.) Τ.Σ.Υ.